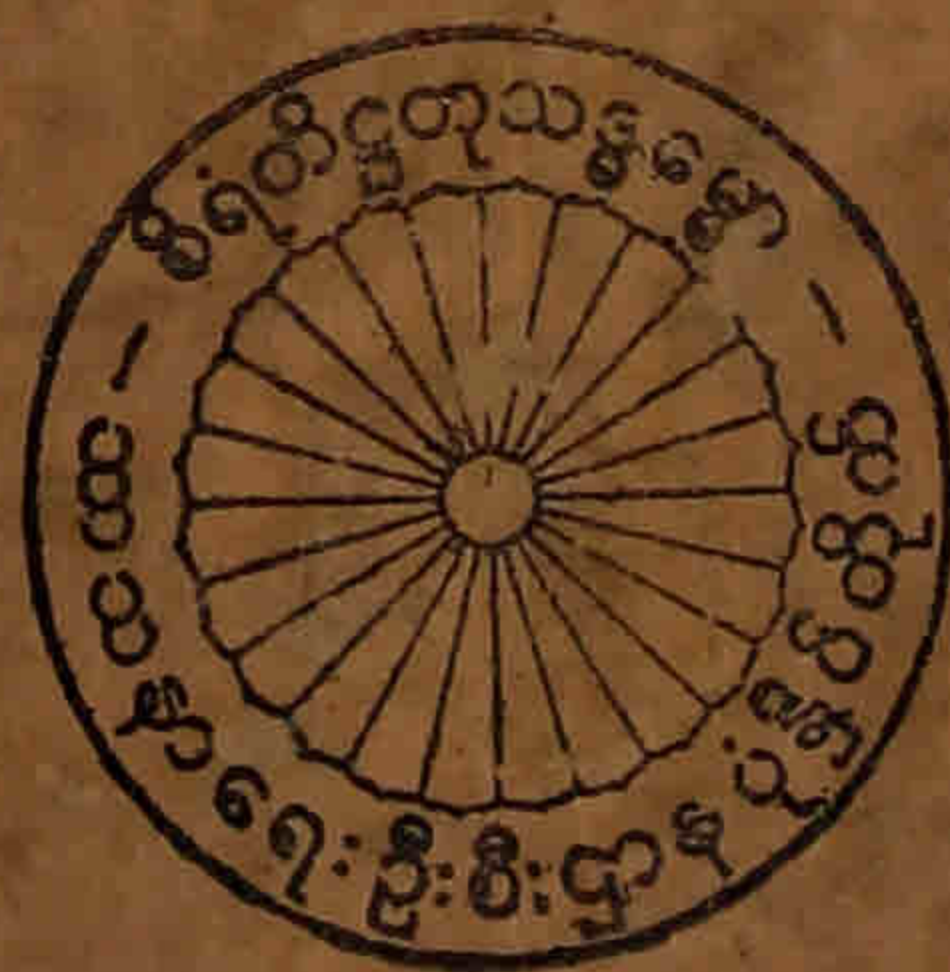

အမရပူရ
မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏
အမှတ် (၄၀) ကျမ်းစာ

သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဘာသာပြန်

နှင့်
ပါဠိတော်နိဿယ
(ဒုတိယ ဘွဲ့)

သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာကို နိဿယအဓိပ္ပာယ်
စုံလင်စွာ တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

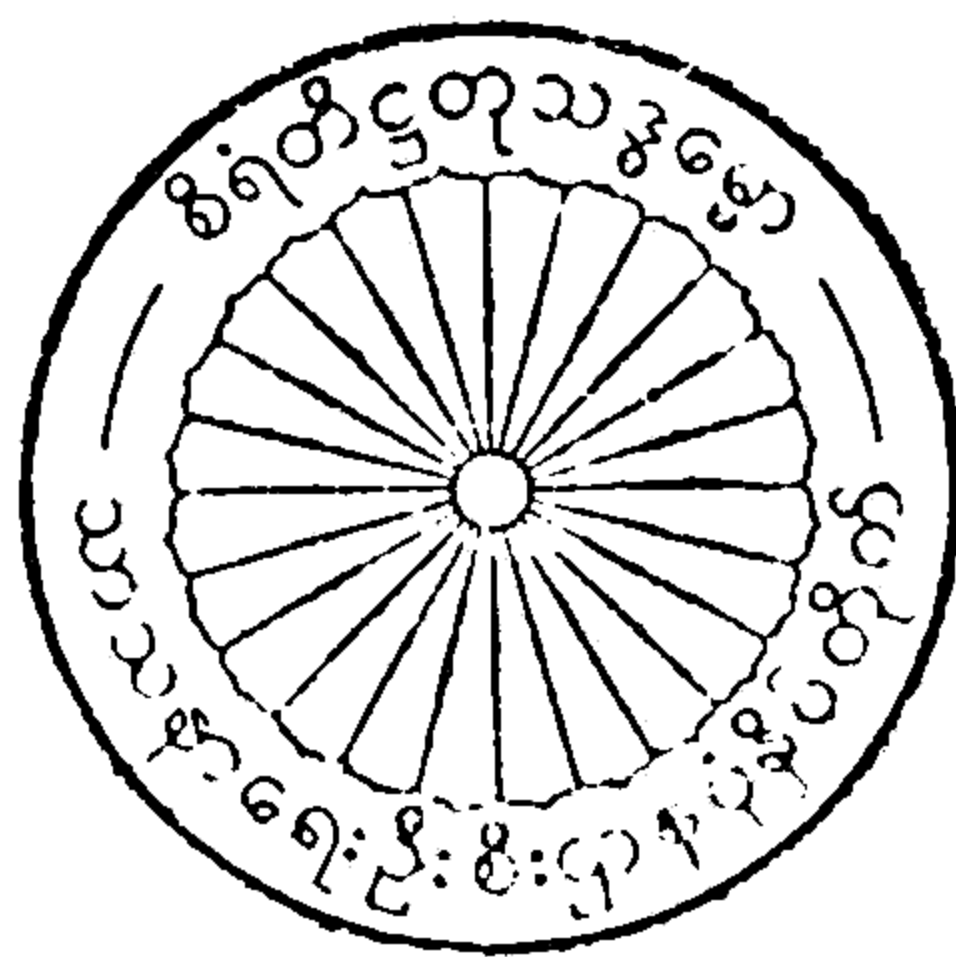
၁၅၁၄၇

အမရပူရ
မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏
အမှတ် (၄၀) ကျမ်းစာ

သုတ်မဟာဝါဒဋ္ဌကထာ ဘာသာပြန်

နှင့်
ပေါင်္ဇိုတော်နိဿယ
(ဒုတိယအုပ်)

သုတ်မဟာဝါဒဋ္ဌကထာကို နိဿယ အဓိပ္ပာယ်
စုံလင်စွာ တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

သာသနာ ၂၅၂၄၊ ကောဇာ ၁၁၄၂၊ ဇွဲပေါ်ရိလ ၁၉၀၇

မဟာဝါ (၃) က

ထေရဝါဒ

သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး

အတွက်

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

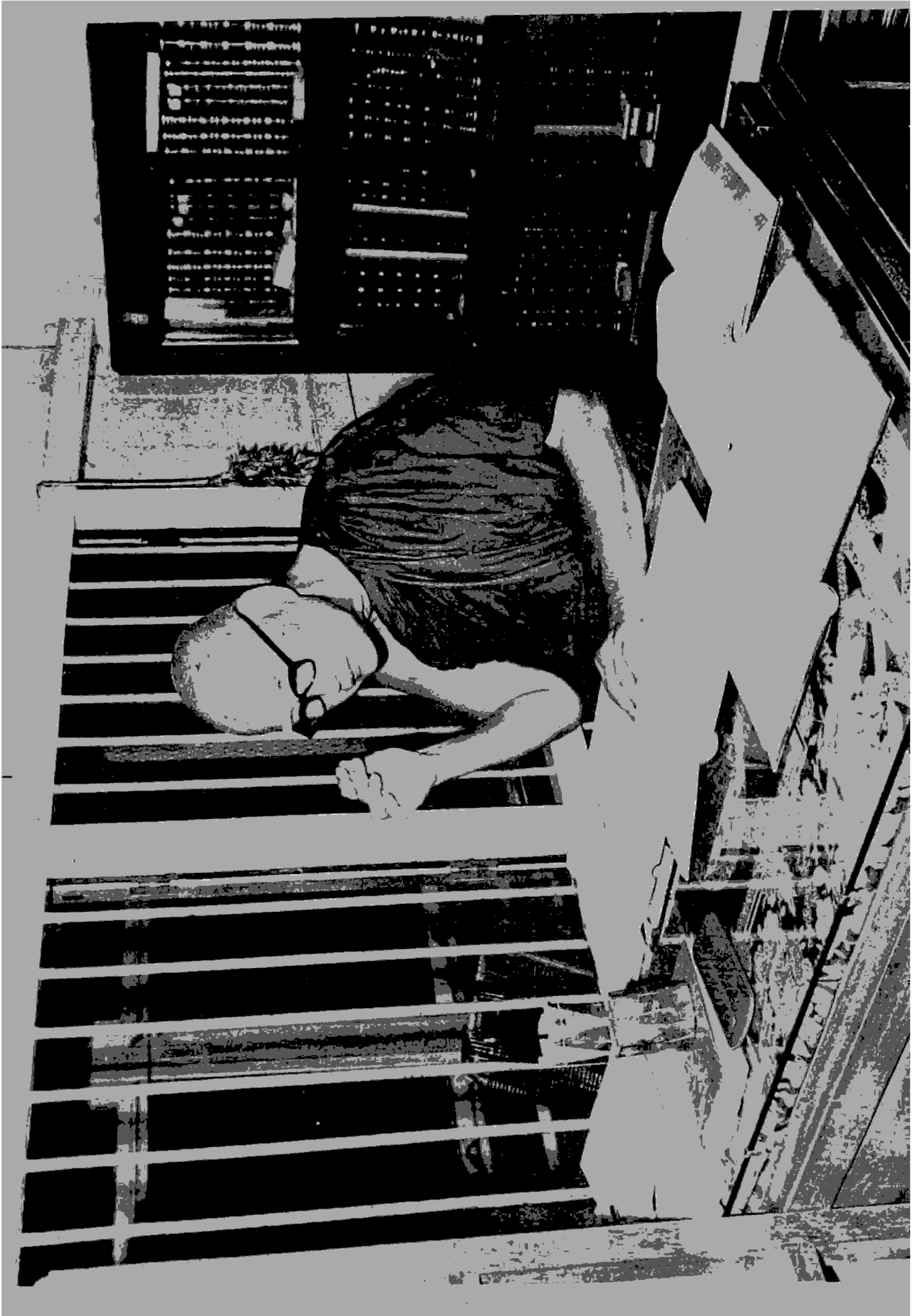
သာသနာ့ဓိကာဏျမ်းကြီးများ

ပြည့်စုံအောင် ကြိုစောရိုက်နှိပ်နေပါပြီ

ပထမ အကြိမ်

အုပ်ရေ ၃၀၀၀

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန အတွက်
ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်ကုန်(၀၁၄၇၅)တွင် ဦးဇော်ဝင်းက
ပုံနှိပ်၍ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ်(၀၂၅၂၇)က ထုတ်ဝေသည်။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

တဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်-အကျဉ်း

- ၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ခုယုတော်လေးဘွဲ့ သူငယ်ကို စစ်ကုင်းတိုင်၊ ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်းရွာ ဦးဇော်-ဖေအုန်း၊ လှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်၊ (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။
- ၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ်၌ ပထမဆုကြိုင် မှင်သမ္မတ၊ ပြုစုတော်မူသည်။
- ၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယဆုကြိုင် မှင်သမ္မတပြုတော်မူသည်။
- ၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ် သက်တော် ၁၈-နှစ် အရွယ်တွင် ပထမကြီးတန်း၊ စာပေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့ ပထမဆုကြိုင် ရဟန်း၊ ဆုပြစ် ခံယူတော်မူသည်။
- ၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့ ဒုတိယဆုကြိုင်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့ တတိယဆုကြိုင် ရဟန်း၊ ဆုပြစ် ခံယူတော်မူသည်။
- ၇။ ၁၂၈၇-ခုနှစ်၌ "ပထမကျော်" အောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ "သက္ကသိဟစာပေပွဲ ယိုယတ္တ သက္ကသပဟိတ ဓမ္မာစရိယ" ဆွဲ ဖျာ အောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၉။ ၁၃၀၃-ခုနှစ် ဝါဆိုဦး (၁၃၄၁-၄၂) ဂျပန်ပစ်တပ်များ၊ ပြန်ပို့ ပြည်သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ယှဉ်နှင်းပွင့် ယခုကမ်း၌ အပျူရ ဗဟာကန္တာရကျောင်းတိုက် နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စဉ်က သံသရာတစ်လမ်းပါးမှ သာဠိပွဲ ပျံလှုပ်တော်မူချိန်တွင် သံသရာထဲ ငါးဖုကျော်ပွဲ သီတင်းသုံးလျက် ရှိသည်။
- ၁၀။ (၂၀၀၃) ဇူလိုင်လ ၁၃-ရက် ၁၃၁၂-ခုနှစ် ပြည်စားပြုပွဲ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ (၄၅ ဦးစွာ) "ပထမကျော်" ဆွဲတော်မူ သက်တမ်းမြင့်ကျ ခံယူသည်။

(ဃ)

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

- ၁၁။ ၎င်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော် စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် “မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ ခေါ် သင်ခန်းစာ” များကို ရေးသားခဲ့သည်။
- ၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ (က) ဆဋ္ဌသံဂီတိဩဝါဒါစရိယ သံဃနာယက၊ (ခ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဘာရနိတ္ထာရက၊ (ဂ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိပဋိပိသောဓက၊ (ဃ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဩသာနသောဓေယျ ပတ္တ ပါဠိကအဖြစ် တင်မြှောက်တော် မူခြင်း ကို ခံယူရသည်။
- ၁၃။ ၁၃၃၇-ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ်အစည်း အဝေးကြီးက ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပဉ္စကဋ္ဌ (ဒုတိယသာသနာ ပိုင်)အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူရသည်။
- ၁၄။ ၁၂၉၁-ခု သက်တော် ၃၀-မှ စ၍ ကျမ်းစာများကို စတင် ပြုတော်မူခဲ့ရာ ၁၂၉၃-ခုနှစ်တွင် ပထမဦးဆုံးကျမ်းစာကို ရေး သားပြီးစီးတော်မူ၍၊ ၁၃၃၈-ခု တန်ဆောင်မုန်းလတွင် “နောက် ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ” ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးလျှင် “တဘဝ သံသရာ” အမည်ဖြင့် ဝေရုပ္ပတ္တိကို ကိုယ်တိုင် ရေးတော်မူခဲ့သည်။ ပဉ္စပကရဏဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ပါဠိတော်နိဿယ များကို ၁၃၃၆-ခု တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅-ရက် (၁၈- ၁၁-၇၄) တနင်းလာနေ့ ၁-နာရီအချိန် စတင် ပို့ချရေးသား ၍၊ ၁၃၃၉-ခု ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့မှာ ပြီးဆုံးခဲ့ပါ သည်။ သုတ်မဟာဝါ ဘာသာဋီကာကို ၁၃၃၇-ခု ဝါဆိုလပြည့် ကျော် ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) စတင် ပို့ချ ရေးသား၍၊ ၁၃၃၉-ခု နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၃- ၁၂-၇၇) သောကြာနေ့ ပျံလွန်တော်မူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးစီးတော်မူခဲ့ပါသည်။ သုတ်ပါထေယျ ဘာသာဋီကာကိုပင် တရက်မျှ ရေးသားပို့ချခဲ့ပါသေးသည်။
- ၁၅။ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၊ သက်တော် ၇၈-နှစ်အရောက်၊ နတ်တော်လပြည့် ကျော် ၂-ရက်(၁၉၇၇-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇-ရက်)အင်္ဂါနေ့ ညနေ ၄-နာရီ မိနစ် ၃၀-တွင် တဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူ ခဲ့ပါသည်။ ။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ

မဟာဝါဘာသဒ္ဓိကာ

အတွဲ (၂)

ဤ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဘာသဒ္ဓိကာကို တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် 'အရှင်ဇနကာဘိဝံသ' သည် ၁၃၃၇-ခု၊ ဝါဆို လပြည့်ကျော် ၂-ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) တွင် စတင်ပို့ချ ရေးသား၍ ၁၃၃၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၃-၁၂-၇၇) သောကြာနေ့ ပုံလွန်တော်မမူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးစီးတော်မူသည်။

(၁၂၆၁-ခုမှ၊ ၁၃၃၉-ခု)

စဉ်ဆက်သာသနာတည်စေသောဝင်

အကယ်၍သာ-

မြတ်ဗုဒ္ဓါသည် လူ့ရွာထင်ရှား မပွင့်ငြားက ဤကားကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ မသိရ များလှအပြစ်တော့။

ယခုသော်ကား-

ဘုရားရှင်တော် ပွင့်ထွန်းပေါ်၍ ဟောဖော်ညွှန်ကြား မြတ် တရားကြောင့် ဤကားကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ သိကြရ များလှကျေးဇူးပေ။

ဂန္ဓာရုံရှင် တို့သခင်သည်-

ထွတ်တင်ဗုဒ္ဓ ဟောညွှန်ပြသည့် ဓမ္မဒေသနာ အဖြာဖြာကို များစွာဗိုလ်လူ သိစိမ့်ဟူ၍ ဆူဆူကျမ်းစာ ကိုယ့်ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ရာပြရာ များဋီကာဟု စာဝါမျိုးမျိုး ကမ္ပည်း ထိုးခဲ့၊ နောင်ကျိုးကိုမျှော် ဆရာတော်၏ ဉာဏ်တော်စေစား နှလုံး သားမှ ကိုးစားလောက်ဖွယ် ကျမ်းသွယ်သွယ်ကို မကွယ် မပျောက် စဉ်ထွန်းတောက်ဖို့ မြားမြောက်ကျေးဇူး အထူးထူး ကို ညွတ်နှူးရည်လျက် တို့ဆောင်ရွက်သည် စဉ်ဆက်သာသနာ တည်စေသောဝင်။

ဣဒံ နော ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

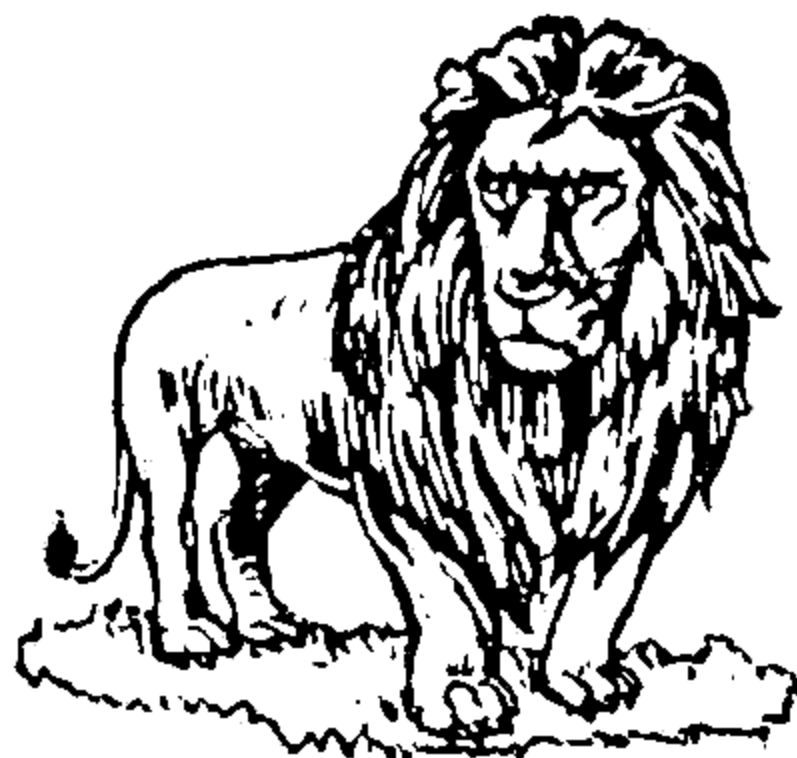

**သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့်
ပါဠိတော်နိဿယ
(ဒုတိယတွဲ)**

မာတိကာ	စာမျက်နှာ	
	ဘာသာဋီကာ	ပါ-နိဿယ
	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာ	
နိဒါန်း	၁၊	၃၂၇
ဝဿကာရဗြာဟ္မဏ		၃၂၉
ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ	၅၊	၃၃၀
ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ	၂၆၊	၃၃၅
သာရိပုတ္တသီဟနာဒ		၃၄၄
ဒုဿီလအာဒိနဝ	၇၀၊	၃၄၉
သီလဝန္တအာနိသံသ		၃၅၃
ပါဠိလိပုတ္တနဂရမာပန	၇၅၊	၃၅၄
အရိယသစ္စကထာ	၈၃၊	၃၆၃
အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္မောဓိပရာယဏ	၈၄၊	၃၆၅
ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ	၈၈၊	၃၆၉
အမ္မပါလိဂဏိကာဝတ္ထု	၉၀၊	၃၇၆
ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန	၉၄။	၃၈၂
နိမိတ္တာဘာသကထာ	၁၀၅၊	၃၉၃
မာရယာစနကထာ	၁၂၅၊	၃၉၇
အာယုသင်္ခါရဩဿဇ္ဇန	၁၃၁၊	၄၀၂
မဟာဘူမိစာလ(ဟေတု)	၁၃၅၊	၄၀၅
အဋ္ဌပရိသာ	၁၄၄၊	၄၀၈
အဋ္ဌအဘိဘာယတန	၁၄၇၊	၄၁၀
အဋ္ဌဝိမောက္ခ	၁၅၅၊	၄၁၂
အာနန္ဒယာစနကထာ	၁၅၆၊	၄၁၃
နာဂါပလောကိတ	၁၅၉၊	၄၂၀
စတုမဟာပဒေသ(ကထာ)	၁၆၂၊	၄၂၂
ကမ္မာရပုတ္တစုန္ဒဝတ္ထု	၁၇၅၊	၄၂၆

မာတိကာ	စာမျက်နှာ	
	ဘာသာဋီကာ	ပါ-နိဿယ
သုကရမဒ္ဒဝနှင့်စပ်၍ဝါဒအမျိုးမျိုး	၁၇၅၊	၄၂၉
ပါနိယာဟရဏ	၁၈၈၊	၄၃၀
ပုဏ္ဏသမလ္လပုတ္တဝတ္ထု	၁၈၀၊	၄၃၁
ယမကသာလာ	၁၉၂၊	၄၄၃
ဥပဝါဏတ္ထေရ	၂၁၂၊	၄၄၇
စတုသံဝေဇနီယဌာန	၂၁၉၊	၄၅၀
အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာ	၂၂၃၊	၄၅၂
ထူပါရဟပုဂ္ဂလ	၂၂၈၊	၄၅၄
အာနန္ဒအစ္ဆရိယဓမ္မ	၂၂၉၊	၄၅၅
မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ	၂၃၇၊	၄၅၈
မလ္လာနံ ဝန္ဒနာ	၂၄၂၊	၄၆၀
သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု	၂၄၃၊	၄၆၂
တထာဂတပစ္ဆိမဝါစာ	၂၅၂၊	၄၆၈
ပရိနိဗ္ဗုတကထာ	၂၆၁၊	၄၇၁
ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ	၂၆၉၊	၄၇၅
မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု	၂၇၃၊	၄၇၇
သရီရဓာတုဝိဘဇန	၂၉၈၊	၄၈၀
ဓာတုထူပပူဇာ	၃၁၀၊	၄၈၂

မာတိကာပြီး၏။

သုတ်မဟာဝဂါ အဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် အဋ္ဌကထာ

နိဒါန အဖွင့်

၁၃၁။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ၊- ဟူသောသုတ်သည်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်တည်း။ (တနည်း) ဧဝံ မေ သုတန္တိ၊ အစ အပိုင်းအခြား ရှိသော သုတ်သည်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ တည်း။ [ဤသို့ နှစ်နည်းပေးရခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် အစဉ်ပြု ကားပြီ။] တတြ၊ ထို မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်အတိုင်းသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ [မဖွင့်ရသေးသော ပုဒ်တို့၏အစဉ်ကို ရည်ရွယ်၍ “အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ”ဟု ဆိုသည်။ “အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ”ဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ “ရှေးမဟုတ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ ဝါ၊ အသစ်ဖြစ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း”ဟု ပေးပါ။]

၁။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ။ ။မဟိယတေ ပူဇိယတေတိ မဟန္တံ၊ ပူဇော်ထိုက်သောကြောင့် မဟန္တလည်း ဟုတ်၏။ မဟန္တံစ+တံ+ပရိနိဗ္ဗာနံ စာတိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပူဇနိယ ဘာဝတော၊ ပူဇော်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓသမ္ပဒဉ္စ ပဟာယ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓ၏ပြည့်စုံခြင်းကို ပယ်စွန့်၍ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မဟန္တဉ္စ၊ ပူဇော်ထိုက်သည်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ ထို ပူဇော်ထိုက်သောအရာဟူသည်။ ပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ။ သဝါသနပ္ပဟာနတော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကို ပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ မဟန္တံ၊ မြင့်မြတ်သော။ ကိလေသက္ခယံ၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်တည်း။ ဣတိ ပိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဋီကာ၌ အမျိုးမျိုးဖွင့်ထား၏။ တပွဋိသံယုတ္တံ သုတ္တံ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ-ထို ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောသုတ်ကို “မဟာ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်”ဟု ခေါ်သည်။

ဂိဇ္ဈကုဋေတိ၊ ကား။ ဂိဇ္ဈာ၊ လင်းတတို့သည်။ တဿ၊ ထိုတောင်၏။
 ကုဋေသု၊ အထွတ်တို့၌။ ဝသိံသု၊ နေကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ထိုသို့ လင်းတတို့
 နေရာ အထွတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထိုတောင်သည်။) ဂိဇ္ဈကုဋေသု၊
 မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿ၊ ၏။ ဂိဇ္ဈသဒိသံ၊ လင်းတနှင့်တူသော။ ကုဋံ၊
 သည်။ အတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ လင်းတနှင့်တူသော အထွတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဂိဇ္ဈကုဋေသု၊ ၏။ ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ လင်းတတို့၏နေရာ
 အထွတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဂိဇ္ဈကုဋမည်သော။ ဝါ၊ လင်းတနှင့်တူသော
 အထွတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဂိဇ္ဈကုဋမည်သော။ တသ္မိံ (ပဗ္ဗတေ)၊
 ထိုတောင်၌။ [ဝိဟရတိ-၌ စပ်။ ဂိဇ္ဈကုဋေ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ
 ဋီကာ ဒုကိယအုပ် ဒုတိယပါရာဇိကအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။ အနည်းငယ်သာကဲ့သည်။]
 အဘိယာတုကာမောတိ၊ ကား။ အဘိဘဝနတ္တာယ၊ လွမ်းမိုးခြင်းအကျိုးငှာ။
 ယာတုကာမော၊ သွားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (ဟောတိ။) ဝဇ္ဇိတိ၊ ကား။
 ဝဇ္ဇိရာဇာနော၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့ကို။ (ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ၊ ဖြတ်တောက်အံ့။) ဧဝံ မဟိဒ္ဓိ
 ကေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ မဟတိယာ၊ ကြီးစွာသော။
 ရာဇိဒ္ဓိယာ၊ မင်း၏တန်ခိုးနှင့်။ သမန္နာဂတေ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ (ဝဇ္ဇိ၊ တို့
 ကို။ ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ၊ အံ့။) ဧတေန၊ ဤ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။
 နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏။ သမဂ္ဂဘာဝံ၊ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကထေ
 သိ၊ ပြောဆိုပြီ။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ လောက်။
 မဟန္တေန၊ ကြီးကျယ်သော။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်နှင့်။ သမန္နာ
 ဂတေ၊ ကုန်သော။ (ဝဇ္ဇိ ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ။) ဧတေန၊ ဤ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ
 ဟူသောပါဠိဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏။ ဟတ္ထိသိပ္ပုဒိသု၊ ဆင်အတတ်
 အစရှိသော အတတ်တို့၌။ ကတသိက္ခတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သင်ယူခြင်းရှိကုန်သည်
 ၏ အဖြစ်ကို။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ယံ၊ ယင်းပြုအပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိကုန်သည်
 ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ သိက္ခိတာဝတိမေ။ပ။ အဝိရာဇိတန္တံ၊ ဟူ၍။
 (အာယသ္မတာ အာနန္ဓေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ယတြဟိ (ယေ လိစ္ဆဝိကုမာ
 ရကာ)၊ အကြင် လိစ္ဆဝိမင်းသားငယ်တို့သည်။ သုခုမေန၊ သိမ်မွေ့သော။
 ဝါ၊ ကျဉ်းသော။ တာဠုစ္ဆိဂ္ဂလေန၊ သံကောက်ပေါက်ဖြင့်။ အသနံ၊ မြား
 ကို။ ပေါင်္ဂါနုပေါင်္ဂါ၊ အဆင့်ဆင့်။ အဝိရာဇိတံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိအောင်။
 ဝါ၊ မလွဲအောင်။ အတိ ပါတယိဿန္တိ နာမ၊ ကျစေနိုင်ကြကုန်သိ၏။
 ဣမေ လိစ္ဆဝိကုမာရကာ၊ ဤ လိစ္ဆဝိမင်းသားငယ်တို့သည်။ သိက္ခိတာ ဝတ၊
 သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်ရှိကြပါပေကုန်စွ။ ဣမေ လိစ္ဆဝိကုမာရကာ၊

တို့သည်။ သုသိက္ခိတာ ဝတ၊ ကောင်းစွာသင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်ရှိကြ ပါပေကုန်စွ။-မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ယပါတဝဂ် ဝါလသုတ်။]

ဥစ္ဆေဓာမိတိ၊ ကား။ ဥစ္ဆိန္ဒိဿာမိ၊ အမြစ်ပြတ်အောင် အမျိုးအစဉ်ကို ဖြတ်တောက်လိုက်အံ့။ [ဥစ္ဆိန္ဒိဿာမိတိ ဥမ္မုလနဝသေန ကုလသန္တတိ ဆိန္ဒိဿာမိ။-ဋီကာ။] ဝိနာသေဿာမိတိ၊ ကား။ နာသေဿာမိ၊ ပျက်စီးစေအံ့။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးအံ့။ အဒဿနံ၊ မမြင်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပေဿာမိ၊ ရောက်စေအံ့။ အနယဗျသနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗျော။) အယော၊ ကြီးပွားခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနယော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤ အနယဟူသော အမည်သည်။ အဝခိုယာ၊ မကြီးပွားခြင်း၏။ နာမံ၊ တည်း။ ဟိတဉ္စ၊ အစီးအပွားကိုလည်းကောင်း။ သုခဉ္စ၊ ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း။ ဝိယသတိ ဝိက္ခိပတိ၊ ပစ်လွှတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျသနံ၊ မည်၏။ [ဝိ+အသဓာတ်ဖြစ်၍ “ဝိယသတိ”ဟူသောပါဌ်က ကောင်းသည်။] ဧတံ၊ ဤဗျသနဟူသောအမည်သည်။ ဉာတိပါရိဇညာဒိနံ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ [ပါရိဇညပုဒ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ သုဒ္ဓိန္ဒကဏ္ဍ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အာပါဒေဿာမိတိ၊ ကား။ ပါပယိဿာမိ၊ ရောက်စေအံ့။

ဣတိ၊ သို့။ သော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းအစရှိသောဣရိယာပုထ်တို့၌။ ဣမံ ယုဒ္ဓကထမေဝ၊ ဤ စစ်တိုက်ခြင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ။ ကထေတိ ကိရ၊ ပြောဆိုသတတ်။ ဂမနသဇ္ဇာ၊ သွားခြင်း၌ ပြင်ဆင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ သွားဖို့ရန် ပြင်ဆင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဗလကာယံ၊ စစ်ဗိုလ်အပေါင်းကို။ အာဏာပေတိ၊ စေခိုင်း၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဗလကာယံ၊ ကို။ အာဏာပေတိ၊ နည်း။) ကိရ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဂင်္ဂိယံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ အနီး၌။ ဧကံ၊ တခုသော။ ပဋ္ဌနဂါမံ၊ လှည်းတို့၏ ဆိပ်ကမ်းဖြစ်သောရွာကို။ ဝါ၊ လှည်းဆိပ်ရွာကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အခုယောဇနံ၊ ယူဇနာဝဂ်အရပ်သည်။ အဇာတသတ္တုနော၊ အဇာတသတ်မင်း၏။ အာဏာ၊ အာဏာနံရာအရပ်သည်။ (ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။) အခုယောဇနံ၊ သည်။ လိစ္ဆဝီနံ၊ လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏။ (အာဏာ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အခုယောဇနံ အာဏာ-ဟူသောပါဌ်၌။ အာဏာပဝတ္တိဌာနံ၊ အာဏာဖြစ်ရာအရပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [“အခုယောဇနံ အာဏာ”ဟူသောပါဌ်၌ အခုယောဇနံနှင့် အာဏာသည် အရမတူသောကြောင့် အရတူအောင် အာဏာကို “အာဏာပဝတ္တိဌာနံ”ဟုဖွင့်သည်။]

စ၊ ဆက်။တကြာ ပိ၊ ထိုလှည်းဆိပ်ရွာ၌လည်း။ ပဗ္ဗတပါဒတော၊ တောင်
 ခြေမှ။ မဟဉ္စဘဏ္ဍ၊ များသောအဖိုးရှိသော ဘဏ္ဍာသည်။ သြတရတိ၊ သက်
 ရောက်၏။ တံ၊ ထို အကြောင်းကို။ (တောင်ခြေမှ အဖိုးများစွာထိုက်တန်
 သောဘဏ္ဍာ သက်ဝင်၏ဟူသော ထိုအကြောင်းကို။) သုတံ၊ ကြားရ၍။
 အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ယာမိ၊ သွားအံ့။ သေ၊ နက်ဖြန်၌။ ယာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ အဇာတသတ္တုနော၊ သည်။ သံဝိဒဟန္တဿေဝ၊ စီမံနေစဉ်ပင်။ လိစ္ဆဝိရာ
 ဇာနော၊ တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနာ၊ လွန်စွာ
 ငမ်းမြောက်ကုန်သည်။ (ဟုတော။) ပုရေတရံ၊ အဇာတသတ်မင်း၏ရှေးဦးစွာ။
 ဂန္ဓာ၊ ၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောဘဏ္ဍာကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကြကုန်၏။ အဇာဟ
 သတ္တု၊ သည်။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထို ဖြစ်ပုံကို။ ဥတော၊ ၍။
 ကုဗ္ဗိတော၊ စိတ်ဆိုး၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ပြန်သွား၏။ တေ၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။
 ပုန သံဝစ္ဆရေ ပိ၊ နောက်တနှစ်၌လည်း။ တထေ ဝ၊ ထို အတူပင်။ ကရောန္တိ၊
 ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဗလဝါ
 ဗာတဇာတော၊ ဖြစ်သော အားကြီးသောရန်ငြိုးရှိသည်။ (ဟုတော။) တဒါ၊
 ထိုအခါ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (စစ်တပ်ကို စေခိုင်းမှုကို။) အကာသိ၊ ပြီ။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) ဂဏေန၊
 အပေါင်းအစုဖြစ်သော မင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ယဒ္ဓံ နာမ၊ စစ်တိုက်ရခြင်း
 မည်သည်။ ဘာရိယံ၊ ထမ်းဆောင်ထိုက်သော တာဝန်သည်။ ဝါ၊ ဝန်လေး
 သည်။ (ဟောတိ။) ဧကော ပိ၊ တကြိမ်လည်းဖြစ်သော။ မောဗံပုဟာရော
 နာမ၊ အချည်းအနှီးသော ပုတ်ခတ်ရခြင်းမည်သည်။ ဝါ၊ အချည်းအနှီး
 စစ်တိုက်ရခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိံ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်။ ဧကေန၊ တယောက်
 သော။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ မန္တေတော၊ တိုင်ပင်၍။
 ကရောန္တော၊ ပြုလတ်သော်။ ဝါ၊ ပြုသူသည်။ နိပ္ပရာဓော၊ အပြစ်မရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၍။ စ၊ ဆက်။ သတ္တာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်။ သဒိသော၊ တူသော။
 ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ နတ္ထိံ၊ မရှိ။ သတ္တာ စ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။
 အဝိဒူရေ၊ အနီးဖြစ်သော။ ဓုရဝိဟာရေ၊ ပဓာနဖြစ်သော ကျောင်း၌။
 ဝသတိ၊ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ အဟံ၊ သည်။ ပေသေတော၊
 စေလွှတ်၍။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးလျှောက်အံ့။ မေ ငါ၏။ ဂတေန၊ သွားခြင်း
 ဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ ဝါ၊ စီးပွားသည်။
 သစေ ဘဝိဿတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်တော်မူအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) သတ္တာ၊
 သည်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကား။ ဗ

နတ္ထေ၊ အကျိုးမဲ့သည်။ ဝါ၊ စီးပွားမဲ့သည်။ ဆတိ၊ လတ်သော်။ ရညော၊
၏။ တတ္ထ၊ ထို ဝေသာလီပြည်သို့။ ဂမနေန၊ သွားခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်
အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခတိ၊ မိန့်တော်မူလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
ကြံပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံပြီး၍။ ယော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဝဿကာရ
ဗြာဟ္မဏံ၊ ဝဿကာရပုဏ္ဏားကို။ ပေသေသိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။
ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ အား။ တေ မတ္တံ၊ ဤအကြောင်းကို။ အာရော
စေသိ၊ လျှောက်ပြီ။ ဟေန၊ ကြောင့်။ အထ ခေါ် ရာဇာ။ ပ။ အာပ၊
ဒေသာမိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ အဖွင့်

၁၃၄။ ဘဂဝန္တံ ဝိဇယမာနောတိ၊ ကား။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ
ထေရ်သည်။ ဝတ္တသိသေ၊ ကျင့်ဝတ်၏ အဦး၌။ ဌတော၊ ၍။ [ဆရာတော်
၏ နိဿယ၌ကား “ဝတ္တသိသေန”ဟု ရှိ၏။ ဌတောလည်း မပါ။] ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ ဝိဇတိ၊ ယပ်ခတ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၍။ သိတံ
ဝါ၊ အအေးသည်လည်းကောင်း။ ဥဏှံ ဝါ၊ အပူသည်လည်းကောင်း။
နတ္ထံ။ [တာယံဝေလာယံ၊ ထို အချိန်၌။ ပုညာနုဘာဝေန ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗကာ
လံ။ သမသိတုဏှာဝ၊ ညီမျှသော အအေးအပူရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။
ဥတု ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယ တထာ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗြဟ္မဏ
ဿ၊ ဝဿကာရပုဏ္ဏား၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတော၊ ၍။ တေန၊ ထို ဝဿကာရ
ပုဏ္ဏားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အမန္တေတွာ၊ ဆွေးနွေးတော်မမူပဲ။ ထေရေန၊
အရှင်အာနန္ဒာထေရ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တေတုကာမော၊ ဆွေးနွေးခြင်းငှာ
အလိုရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတန္တိအာဒိံ၊ အစ
ရှိသောစကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ အဘိဏှံ သန္နိပါတာတိ၊ ကား။ ဒိဝ-
သဿ၊ တနေ၏။ ဝါ၊ တနေလျှင်။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ သန္နိပတန္တာပိ၊
စည်းဝေးကုန်သော်လည်းကောင်း။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ သန္နိ
ပတန္တာပိ၊ စည်းဝေးကုန်သော်လည်းကောင်း။ အဘိဏှသန္နိပါတာဝ၊ မပြတ်
စည်းဝေး ကုန်သည်သာ။ (ဟောန္တိ။) သန္နိပါတဗဟုလာတိ၊ ကား။
ဟိယျောပိ၊ ယမန်နေ့၌လည်း။ ဝါ၊ ယမန်နေ့တုန်းကလည်း။ သန္နိပတိမှ၊
စည်းဝေးကြကုန်ပြီ။ ပုရိမဒိဝသမ္ပိ၊ ရှေးနေ့၌လည်း။ ဝါ၊ တုန်းကလည်း။
ဝါ၊ တဖန် မနေ့တုန်းကလည်း။ သန္နိပတိမှ၊ ကုန်ပြီ။ ပုန၊ တဖန်။ အဇ္ဇ၊

ယနေ။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ သန္နိပတိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောမ၊
 ဖြစ်ကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါသာနံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ [ဝေါသာနန္တိ
 သင်္ကေတံ။-ဋီကာ။] အနာပဇ္ဇန္တာ၊ မရောက်သူတို့သည်။ သန္နိပါတဗဟုလာ နာမ၊
 များသောစည်းဝေးခြင်း ရှိသူတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ယာဝကိဝဉ္ဇာတိ၊ ကား။ ယတ္တကံ ကာလံ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလ
 ပတ်လုံး။ (သန္နိပါတဗဟုလာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။) ဝုဒ္ဓိယေဝ
 ။ပ။ နောပရိဟာနီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဂုဇ္ဇတ္တံ-လျှိုဝှက် တိမ်
 မြုပ် ငုပ်နေသောအနက်ကို။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)၊ အံ့။ အဘိဏှံ၊
 မပြတ်။ အသန္နိပတန္တာ၊ မစည်းဝေးသူတို့သည်။ ဒိသာဝိဒိသာသု၊ ရှေးရှု
 အရပ် အထောင့်အရပ်တို့၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဝါ၊ ဖြစ်သော။
 သာသနံ၊ သတင်းစကားကို။ န သုဏန္တိ၊ မကြားရကုန်။ တတော၊ ထို့
 ကြောင့်။ အသုကဂါမသီမာ၊ ထိုမည်သော ရွာအပိုင်းအခြားသည်။ အာ-
 ကုလာ၊ နှောင့်ယှက်ရှုပ်ထွေး၏။ ဝါ၊ ချောက်ချား၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့
 သော်လည်းကောင်း။ အသုကနိဂမသီမာ၊ ထိုမည်သော နိဂုံးအပိုင်းအခြား
 သည်။ အာကုလာ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ထို
 မည်သောအရပ်၌။ စောရာ၊ သူပုန်တို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတာ၊ ထကြွကုန်၏။
 ဣတိ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကြရကုန်။ စောရာ ပိ၊
 သူပုန်တို့သည်လည်း။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ ပမတ္တာ၊ မေ့လျော့ကုန်ပြီ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊ သိ၍။ ဂါမနိဂမာဒိနိ၊ ရွာ၊ နိဂုံးအစရှိသည်တို့ကို။
 ပဟရန္တာ၊ ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်။ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်ကို။ နာသေန္တိ၊ ပျက်စီး
 စေကြကုန်၏။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဇနပုဒ်ပျက်လတ်သော်။
 ရာဇနံ၊ တို့၏။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ သန္နိပတန္တာ၊ စည်းဝေးကုန်လတ်
 သော်။ တံ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုထို ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ သုဏန္တိ၊ ကုန်၏။
 တဟော၊ ထိုသို့ကြားရခြင်းကြောင့်။ ဗလံ၊ စစ်သည်အပေါင်းကို။ ပေသေတွာ၊
 စေလွှတ်၍။ အမိတ္တမဒ္ဓနံ၊ ရန်သူတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်းကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုနိုင်
 ကုန်၏။ စောရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့
 မလျော့ကုန်။ အမေဟိ၊ ငါတို့သည်။ ဝဂ္ဂဗန္ဓေဟိ၊ အစုဖွဲ့ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။)
 ဝိစရိတံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ပြော၍။ ဘိဇ္ဇိတွာ၊ ကွဲပြား၍။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကြကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့
 ပြေးကုန်လတ်သော်။ ရာဇနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိ၊ ကြီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊

၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ။ပ။ ပရိဟာနိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝတ္တံ၊ ပြီ၊ တတ္ထ၊ ထို ဝုဒ္ဓိယေဝ ဖာနန္ဒ-အစရှိသောပါဠိရပ်၌။ ပါဠိကခါတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ အလိရှိထိုက်၏။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဣတိ အတ္ထော။

သမဂ္ဂါတိအာဒိယ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) သန္နိပါတဘေရိယာ၊ စည်းဝေးချိန်ကို ပြောဆိုကြောင်း စည်ကြီးသံသည်။ နိဂ္ဂတာယ၊ ထွက်လတ်သော်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ငါ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ၏။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိက္ခေပံ၊ အထူးထူးပစ်လွှင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ပယ်ရှားခြင်းကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုသူတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ (ဟုတော။) န သန္နိပတန္တိ နာမ၊ စည်းဝေးကြသည် မမည်။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ဘေရိသဒ္ဓံ၊ စည်သံကို။ သုတော ဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ကြားလျှင်ကြားချင်းပင်။ ဘုဠန္တာ ပိ၊ ထမင်းစားကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ အလင်္ကရိယမာနာ ပိ၊ အစေအပါးတို့က တန်ဆာဆင်ပေးအပ်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ (တနည်း) အလင်္ကရမာနာ ပိ၊ တန်ဆာဆင်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ နိဝါသေန္တာ ပိ၊ ဝတ်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ အခုဘုတ္တာ၊ ထက်ဝက်စားပြီးကုန်သည်။ (သမာနာ) ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း။ အခုလက်တာ၊ ထက်ဝက် တန်ဆာဆင်ပြီးကုန်သည်။ (သမာနာ) ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ နိဝါသယမာနာ၊ ဝတ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း။ သန္နိပတန္တာ၊ သူတို့သည်။ (အစည်းအဝေးသို့သွားသူတို့သည်။) သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) သန္နိပတန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ ကား။ သန္နိပတိတာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) စိန္တေတော၊ ကြံစည် စဉ်းစား၍။ မန္တေတော၊ ဟိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုတိုက်သော အမှုကို။ ကတော။ ကေတော ဝ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ အဝုဠဟန္တာ၊ မထကုန်လတ်သော်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) န ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ မထသူတို့မည်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ မညီမညွတ်။ ဝုဠိတေသု၊ ထကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ ထကုန်သူတို့တွင်။ ယေ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကသွားကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို အလျင်ကသွားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝေံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ဟတ်၏။ (ကိ။) အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဗာဟိရကထာဝ၊ ဗာဟိရ စကားကိုသာ။ သုတာ၊ ကြားအပ်ပြီး ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ဝကားသည်။ ဘဝိဿတိ။

ဣတိ၊ သို့။ (ဝေံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။) ပန၊ အနွယကား။ ဧက
တော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ ဝုဠဟန္တိ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ ထသုတို့မည်၏။

အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ အသုကဋ္ဌာနေသု၊ ထိုမည်သော အရပ်တို့၌။
ဂါမသိမာ၊ သည်။ အာကုလာ၊ နောင်ယှက် ရှုပ်ထွေး၏။ ဝါ၊ ချောက်ချား
၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ နိဂမသိမာ၊ သည်။ (အာကုလာ။) ဣတိ ဝါ၊
လည်းကောင်း။ စောရာ၊ တို့သည်။ ပရိယုဠာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ ဝါ၊ လည်း
ကောင်း။ သုတော၊ ၍။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဣမံ အမိတ္တ
မဒ္ဒနံ၊ ဤ ရန်သူတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်းကို။ ကရိယတိ၊ ပြုလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဝုတ္တော၊ မေးအပ်သော်။ အဟံ ပဌမံ၊ ငါအလျင်။ (ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဣမံ အမိတ္တ
မဒ္ဒနံ၊ ကို။ ကရိယာမိ၊ အံ။) အဟံ ပဌမံ၊ လျင်။ (ဂန္ဓာ၊ ဣမံ အမိတ္တ
မဒ္ဒနံ ကရိယာမိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တော ပိ၊ သွားသော မင်း
တို့သည်လည်း။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဧကဿ၊ တပါးသောမင်း၏။ ကမ္မန္တေ၊ အလုပ်သည်။
ဩသီဒမာနေ၊ ယုတ်လျော့လတ်သော်။ သေသာ၊ ထိုမင်းမှ ကြွင်းကုန်သော။
ရာဇာနော၊ တို့သည်။ ပုတ္တ ဘာတရာ၊ သား ညီတို့ကို။ ပေသေတော၊ ၍။
တဿ၊ ထိုမင်း၏။ ကမ္မန္တေ၊ အလုပ်ကို။ ဥပတ္တမ္ဘယမာနာ ပိ၊ ထောက်ပံ့
ကုန်သော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အာဂန္တုက ရာဇာနံ၊ အာဂန္တုက
မင်းကို။ အသုကဿ၊ ထိုမည်သောမင်း၏။ ဂေဟံ၊ အိမ်တော်သို့။ ဂစ္ဆတု၊
သွားပါလော့။ အသုကဿ၊ ၍။ ဂေဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတု၊ လော့။ ဣတိ၊
သို့။ အဝတော၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်။ ဧကတော၊
တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ သင်္ဂဏန္တော ပိ၊ ချီးမြှောက်ကုန်သော်
လည်းကောင်း။ ဧကဿ၊ တပါးသောမင်း၏။ မင်္ဂလေ ဝါ၊ မင်္ဂလာသည်
လည်းကောင်း။ ရောဂေ ဝါ၊ ရောဂါသည်လည်းကောင်း။ ပန၊ ထိုမှ
တပါး။ အညသ္မိံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ တာဒိသေ၊ ထိုကဲ့
သို့ ရှုအပ်သော။ သုခဒုက္ခေ ဝါ၊ သုခဒုက္ခသည်သော်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နေ၊
လတ်သော်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။
သဟာယဘာဝံ၊ အဖော်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တော ပိ၊ ရောက်ကုန်သော်လည်း
ကောင်း။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဝဇ္ဇိကရဏီယာနိ၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့
ပြုထိုက်သောအလုပ်တို့ကို။ ကရောန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။

အပညတ္တန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိ တဗ္ဗော။) ပုဗ္ဗော၊ ဌိ။ အကတံ၊ မပြုအပ်သေးသော။ သုက္ခံ ဝါ၊ ကင်းခွန်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဗလိံ ဝါ၊ လယ်ခွန်၊ ယာခွန်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍိံ ဝါ၊ ဥစ္စာဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အာဟရာပေန္တာ၊ ဆောင်စေကုန်သော မင်းတို့သည်။ အပညတ္တံ၊ မပညတ် အပ်သေးသော ကျင့်ဝတ် ဥပဒေကို။ ပညပေန္တိ နာမံ၊ ပညတ်သူတို့မည်၏။ ပန၊ ကား။ ပေါရာဏပဝေဏိယာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ အာဂတ မေဝ၊ လာသည်သာလျှင်ဖြစ်သော ကင်းခွန်၊ လယ်ခွန်၊ ယာခွန်၊ ဥစ္စာ ဒဏ်ကို။ အာဟရာပေန္တာ၊ ဆောင်စေကုန်သော မင်းတို့သည်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်ပြီးသောကျင့်ဝတ်ဥပဒေကို။ န သမုစ္ဆန္တိ နာမံ၊ မဖြတ်သူတို့မည်၏။

၁။ သုက္ခံ၊ ဗလိံ၊ ဒဏ္ဍိံ။ ။ သုက္ခံ ဘလ္လံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တေဟိ ပဗ္ဗတခဏ္ဍ (တောင်နှစ်ပိုင်း ပြတ်နေသောလမ်း။) နဒိတိတ္ထံ (မြစ်ဆိပ်။) ဂါမဒ္ဓါရာဒိသု ရာဇ ပုရိသာနံ ဒါတဗ္ဗဘာဝံ (ပေးထိုက်သောအဖို့။) [ဤအဖို့ကို “ကင်းခွန်”ဟု ခေါ်သည်။] ဗလိန္တိ နိပ္ပန္နသဿာဒိတော (လုပ်ကိုင်၍ပြီးစီးသော ကောက်စပါးစသည်မှ။) ဆ ဘာဂံ သတ္တ ဘာဂန္တိ အာဒိနာ လဒ္ဓကရံ (ခြောက်ဖို့တဖို့၊ ခုနှစ်ဖို့တဖို့ စသော အားဖြင့် ကောက်ယူ၍ ရအပ်သော လယ်ခွန် ယာခွန်။) ဒဏ္ဍန္တိ ဒသဝိသတိကဟာ ပဏာဒိကံ အပရာဓာနရူပံ ဂဟေတဗ္ဗဓနဒဏ္ဍံ (တဆယ်ကျပ်၊ နှစ်ဆယ်ကျပ် စသော ပြစ်မှုအားလျော်စွာ ယူထိုက်သော ဥစ္စာဒဏ်။) - ဋီကာ။

၂။ အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “န ပညပေန္တိ” ဟု တွေ့ရ၏။ “အာဟရာပေန္တာ” ဟူသော ရှေ့ပုဒ်နှင့် မလိုက်လျောပါ။ န ပညပေန္တိနှင့် လိုက်လျောအောင် “အာနာဟရာပေန္တာ” ဟု ရှေ့ပုဒ်၌ ရှိရလိမ့်မည်။ သို့သော် - နောက် အကျယ်စကား၌ “တေသံ အပညတ္တံ ပညပေန္တာနံ” ဟု ရှိသောကြောင့် “အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ” သည် ပါဠိမှန်ပင် ဖြစ်ရ၏။ “အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ” ပါဠိမှန် ဖြစ်လျှင် “အာဟရာ ပေန္တာ” လည်း ပါဠိမှန်ပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ နာမံ” ဟု “န” မပါသင့်။ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌လည်း “အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ” ဟု ရှိသည်။

၃။ ပညတ္တံ သမုစ္ဆန္တိ နာမံ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “န သမုစ္ဆန္တိ” ဟု တွေ့ရ၏။ “အာနာဟရာပေန္တာ” ဟူသော ရှေ့ပုဒ်နှင့် မလိုက်လျောပါ။ န သမုစ္ဆန္တိနှင့် လိုက်လျောအောင် ရှေ့ပုဒ်၌ “အာဟရာပေန္တာ” ဟု ရှိရလိမ့်မည်။ သို့သော် - နောက် အကျယ်စကား၌ “ပညတ္တံ သမုစ္ဆန္တာနံ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ပညတ္တံ သမုစ္ဆန္တိ နာမံ” သည် ပါဠိမှန်ပင်ဖြစ်၏။ “ပညတ္တံ သမုစ္ဆန္တိ နာမံ” သည် ပါဠိမှန်ဖြစ်လျှင် “အာနာဟရာပေန္တာ” လည်း ပါဠိမှန်ပင်ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် “ပညတ္တံ န သမုစ္ဆန္တိ နာမံ” ဟု “န” မပါသင့်။ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌လည်း “ပညတ္တံ သမုစ္ဆန္တိ နာမံ” ဟု ရှိသည်။

စောရော၊ ခိုးသူဟည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ ဒဿိ
 ကေ၊ ပြုအပ်သော်။ အဝိစိနိတွာ ဝ၊ မစိစစ်မူ၍။ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ၊ ပြတ်ခြင်း
 ခွဲခြင်းကို။ အနုသာသေန္တာ၊ ဆုံးမသော မင်းတို့သည်။ ပေါရာဏံ၊ ရှေး၌
 ဖြစ်သော။ ဝဇ္ဇိဓမ္မံ၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရား ဥပဒေကို။ သမာဒါယ၊
 ကောင်းစွာယူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်၍။ န ဝတ္တန္တိ နာမ၊ မကျင့်သူတို့
 မည်၏။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ အပညတ္တံ၊ ကို။ ပညပေန္တာနံ၊ ပညတ်
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဘိနဝသုကာဒိဟိ၊ အသစ်ဖြစ်သော ကင်းခွန် အစရှိသည်
 တို့သည်။ ပိဋ္ဌိတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ (မယံ။)
 အတိဥပဒ္ဒုဟာ၊ အလွန်ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဣမေသံ၊ ဤမင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ ဝသိ
 သတိ၊ နေနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ပစ္စန္တံ၊ တိုင်းပြည်၏
 အစွန်အဖျားအရပ်ကို။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ စောရာ ဝါ၊ သူပုန်တို့သည်
 သော်လည်းကောင်း။ စောရသဟာယာ ဝါ၊ သူပုန်တို့၏ အဖော်တို့သည်
 သော်လည်းကောင်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဇနပဒံ၊ ကို။ ပဟရန္တိ၊ ပုတ်ခတ်ကြ
 ကုန်၏။

ပညတ္တံ၊ ကို။ သမုစိန္တန္တာနံ၊ ဖြတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပဝေဏိ အာဂ
 တာနိ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် လာကုန်သော။ သုကာဒိနိ၊ ကင်းခွန် အစ
 ရှိသည်တို့ကို။ အဂဏန္တာနံ၊ မယူကုန်သော မင်းတို့၏။ ကောသော၊ ဘဏ္ဍာ
 တိုက်သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။ တတော၊ ထိုသို့ ယုတ်လျော့
 ခြင်းကြောင့်။ ဟတ္ထိအဿ ဗလကာယဩရောဓာဒယော၊ ဆင်အပေါင်း မြင်း
 အပေါင်း စစ်သည်အပေါင်း မောင်းမအစရှိသူတို့သည်။ ယထာ နိဗဒ္ဓံ၊
 အကြင်အကြင် အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သော။ (ရနေကျဖြစ်သော။) ဝနံ၊ လစာ
 ရိက္ခာကို။ [ဝဇ္ဇော ပရိဗ္ဗယေ (လင် ရိက္ခာ။) ကမ္မာဒိကေ။ အဘိဓာန်
 (၁၀၁၈)။] အလဘမာနာ၊ မရကုန်လတ်သော်။ ယာမေန၊ ကိုယ်အစွမ်းမှ
 လည်းကောင်း။ ဗလေန၊ စိတ်အစွမ်းမှလည်းကောင်း။ ပရိဟာယန္တိ၊ ယုတ်လျော့
 ကုန်၏။ တေ၊ ထို ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်း စစ်သည်အပေါင်း မောင်းမ
 အစရှိသည်တို့သည်။ ယဒ္ဓကမ္မာ၊ စစ်ထိုးခြင်း၌ ခံကုန်သည်၊ နေဝဟောန္တိ၊
 ကုန်။ ပါရိစရိယကမ္မာ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၌ ခံကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ။)

ပေါရာဏံ၊ သော။ ဝဇ္ဇိဓမ္မံ၊ ကို။ သမာဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ အဝတ္တန္တာနံ၊
 မကျင့်ကုန်သောမင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ၊ ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။
 ပုတ္တံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပိတရံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဘာတရံ၊ အစ်ကိုညီ

ကိုလည်းကောင်း။ အစောရံ ယေဝ၊ ခိုးသူမဟုတ်။ ဥတိ၊ ခိုးသူဟူ၍။ ကတော၊ ရှိ။ ဆိန္ဒိယံ၊ ဖြတ်ကုန်ပြီ။ ဘိန္ဒိယံ၊ ခွဲကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ကုဗ္ဗိတော၊ စိတ်ဆိုး၍။ ပစ္စန္ဓံ၊ ကို။ ပဝိသိတော၊ ရှိ။ စောရာ ဝါ၊ စောရသဟာယာ ဝါ ဟုတော့ ဇနပဒံ ပဟရန္တိ။ ဝေ၊ ဤသို့ ပုတ်ခတ်ကုန်လတ်သော်။ ရာဇနံ၊ တို့၏။ ပရိဟာနိ၊ ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ပန၊ အနွယကား။ ပညတ္တံ၊ ကို။ ပညပေန္တာနံ၊ ပညတ်ကုန်လတ်သော်။ ပဝေဏိ အာဂတမေဝ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် လာသော ကျင့်ဝတ်ကိုသာ။ ရာဇာနော ကရောန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ၊ ရှင်လန်း နှစ်သက်ကုန်သည်။ (ဟုတော့။) ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကော၊ လယ်ထွန်မှု ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်မှု အစရှိကုန်သော။ ကမ္မန္တေ၊ အလုပ်တို့ကို။ သမ္မာဒေန္တိ၊ ပြီးစီးစေကြကုန်၏။ ပညတ္တံ၊ ကို။ အသမ္ပိန္နန္တာနံ၊ မဖြတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဝေဏိအာဂတာနိ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် လာကုန်သော။ သုကာဒိနိ၊ ကင်းခွန် အစရှိသည်တို့ကို။ ဂဏန္တာနံ၊ ယူကုန်သော မင်းတို့၏။ ကောသော၊ သည်။ ဝဗ္ဗတိ၊ တိုးပွား၏။ တတော၊ ထိုသို့ ဘဏ္ဍာတိုက် တိုးပွားခြင်းကြောင့်။ ဟတ္ထိ အဿ ဗလကာယ ဩရောဓာဒယော၊ တို့သည်။ ယထာ နိဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဝနံ၊ ကို။ လဘမာနာ၊ ရကုန်လတ်သော်။ ထာမဗလသမ္ပန္နာ၊ အားအစွမ်း စိတ်အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်။ (ဟုတော့။) ယုဒ္ဓကမာ စေဝ၊ ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ပါရိစရိယကမာ စ၊ ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ။

ပေါရာဏံ ဝဇ္ဇိဓမ္မန္တိ ဣတ္ထိ ချိ။ (ဂူဇ္ဇတ္တံ၊ ကို။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတော ဒသေမိ)။ အံ။ ပုဗ္ဗေ၊ ချိ။ ဝဇ္ဇိရာဇာနော၊ တို့သည်။ အယံ၊ ဤသူသည်။ စောရော၊ ခိုးသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတော၊ ဆောင်၍။ ဒသိတေ၊ ပြအပ်သော်။ နံ စောရံ၊ ထို ခိုးသူကို။ ဂဏှထ၊ ဖမ်းကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတော၊ မှ၍။ ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တာနံ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော အမတ်ကြီးတို့အား။ ဒေန္တိ၊ လွှဲပေးကြကုန်၏။ တေ၊ ထို တရားသူကြီးတို့သည်။ ဝိနိစ္ဆိနိတော၊ ဆုံးဖြတ်၍။ အစောရော၊ ခိုးသူမဟုတ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ (ဝေံ သတိ။) ဝိဿဇေန္တိ၊ လွတ်ကြကုန်၏။ စောရော၊ သည်။ သစေ(ဟောတိ။)(ဝေံ သတိ။) အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုနည်းသော စကားကို။ အဝတော၊ ရှိ။ ဝေါဟာရိကာနံ၊ ဒဏ္ဍနိတိ-ဟု ဆိုအပ်သော တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော တရားသူကြီးတို့အား။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ပိ၊ ထို တရားသူကြီး တို့သည်လည်း။ အစောရော သစေ ဟောတိ (ဝေံ သတိ။) ဝိဿဇေန္တိ။ စောရော စေ (ဟောတိ၊ ဝေံ သတိ။) သုတ္တဓရောနံ၊ နိတိသုတ်

ပါဠိကို ဆောင်ကုန်သော တရားသူကြီးတို့အား။ ဒေန္တိ။ [သုတ္တဓရာ နိတိ သုတ္တဓရာ၊ ဤဒိသေ ဝေါဟာရဝိနိစ္ဆယေ နိယမေတွာ ထပိတာ။-ဋီကာ။] တေ ပိ၊ ထို နိတိသုတ်ဆောင် တရားသူကြီး တို့သည်လည်း။ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ၊ ရှိ။ အစောဓရာ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ။) ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ စောဓရာ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ။) အဋ္ဌကုလိကာနံ၊ မင်းအစဉ်အဆက်မှလာ၍ အဂတိ လိုက်ခြင်းမှကင်းကုန်သော အမျိုးကြီး အဆွေကြီး၌ ဖြစ်သော အမတ်ကြီး တို့အား။ ဒေန္တိ။ [ပရမ္မရာ ဘတေသု အဋ္ဌသု ကုလေသု ဇာတာ အဂတိ ဂမနဝိရတာ အဋ္ဌ မဟလ္လကပုရိသာ အဋ္ဌ ကုလိကာ။-ဋီကာ။] တေ ပိ၊ ထို အဋ္ဌကုလိက - အမတ်ကြီးတို့သည်လည်း။ ဟထေဝ၊ ထို့အတူ သာလျှင်။ ကတွာ။ သေနာ ပတိဿ၊ စစ်သူကြီးအား။ (ဒေန္တိ။) သေနာပတိ၊ သည်။ ဥပရာဇဿ၊ အိမ်ရှေ့မင်းအား။ (ဒေတိ။) ဥပရာဇာ၊ သည်။ ရညော၊ အား။ (ဒေတိ။) ရာဇာ၊ သည်။ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ၊ ရှိ။ အစောဓရာ စေ(ဟော တိ။) ဝိဿဇ္ဇေတိ။

ပန၊ ကား။ စောဓရာ သဒ္ဓေ ဟောကိ။ (ဧဝံ သတိ။)ပဝေဏီပေါတ္ထကံ၊ အစဉ် အဆက်မှလာသော ဥပဒေစာအုပ်ကို။ ဝါစာပေတိ၊ ဆိုစေ၏။ ဝါ၊ ဖတ်စေ၏။ ဟတ္ထ၊ ထို ဥပဒေစာအုပ်၌။ ယေန၊ အကြင်သူသည်။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော အမှုကို။ ကတံ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို ပြုသူ၏အပေါ်၌။ အယံ နာမ၊ ဤမည်သော။ ဒဏ္ဍော၊ ဒဏ်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ လိခိတံ၊ ရေးသားအပ်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ကိရိယံ၊ အပြုအမှုကို။ (အမှုအရာကို။) တေန၊ ထို ဥပဒေစာအုပ်ဖြင့်။ သမာနေတွာ၊ အတူဆောင် ရှိ။ တဒန္တဝိကံ၊ ထိုအပြစ်အားလျော်ဒသာ။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ကို။ ကရောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ပေါရာဏံ၊ သော။ တေ ဝဇ္ဇိဓမ္မံ၊ ဤ ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ဥပဒေကို။ သမာဒါယ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ ဝတ္တန္တာနံ၊ ကျင့်ကုန်လတ် သော်။ ဝါ၊ ကျင့်ကုန်သော မင်းတို့အား။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ န ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ မကဲ့ရဲ့ကြကုန်။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ ပေါရာဏပဝေဏီယာ၊ အားဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရေန္တိ။ ဧတေသံ၊ ဤမင်းတို့၏။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ။ အမှောက် ယေဝ၊ ၎င်းသာ။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ကမ္မန္တေ၊ တို့ကို။ ကရေန္တိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလုပ်တို့ကို ပြုကုန်လတ်သော်။ ရာဇေနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ။ပ။နော ပရိဟာနိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ ဝတာ။) ဝုတ္တံ။

သက္ကရာဇ်တိ၊ ကား။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ တေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းကြီး
 တို့၏ အပေါ်၌။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော အမှုကို။ (ကျေးဇူးကို။)
 [သက္ကာရန္တိ ဥပကာရံ။—ဋီကာ။] ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်လတ်သော်။ သုန္ဒရ
 မေဝ၊ ကောင်းသည်ကိုသာ။ ကရောန္တိ။ ဂရံ ကရောန္တိတိ၊ ကား။ ဂရ
 ဘာဝံ၊ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သူ၏ အဖြစ်ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ဝ၊ အသီး
 အသီး ဖြစ်စေ၍သာလျှင်။ [ဣမေ အမှာကံ ဂရုနောတိ တတ္ထ ဂရုဘာဝံ
 ပတိ ပတိဥပဋ္ဌပေတွာ။—ဋီကာ။] ကရောန္တိ။ မာနေန္တိတိ၊ ကား။ မနေန၊
 စိတ်ဖြင့်။ ပိယာယန္တိ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သူကို ပြုကြကုန်၏။ ဝါ၊ ချစ်
 ခင် ကြကုန်၏။ [“ပိယ” ဟူသော နာမမာတ်နောင် ကရ ဓာတ်၏ အနက်
 ၌ အာယ ပစ္စည်း။] ပူဇေန္တိတိ၊ ကား။ နိပစ္စကာရံ၊ မိမိ ကိုယ်ကို နှိမ့်
 ချသမှု ပြုခြင်းကို။ ဒဿေန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ [ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ “ရိုးရိုးမ
 ခရီးဦး ကြိုဆိုမှု လက်အုပ်ချီမှု အရိုအသေ ပြုမှုကို ကျရောက် စေခြင်းကို
 ပြုခြင်းကို” ဟု ပေးတော်မူ၏။] သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ၊ ကား။ ဒိဝသဿ၊
 တနေ၏။ ဝါ၊ တနေလျှင်။ ဒုတ္တယောဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်တို့ တိုင်တိုင်။
 [ဒေ ဝါ တယော ဝါ ဒုတ္တယော။ ဝါသဒ္ဓါ၏အနက်၌ သင်္ချောဘယပဒ ဗဟု
 ဗ္ဗိဟံ။] ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းကြီး
 တို့၏။ ကထံ၊ ကို။ သောတဗ္ဗံ၊ နာယုထိုက်၏ဟူ၍။ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်
 ထိုက်၏ဟူ၍။ မညန္တိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို သောတဗ္ဗံ မညန္တိ-
 ဟူသောပါဌ်၌။ ယေ၊ အကြင်ဝဇ္ဇိမင်းငယ်တို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ မဟလ္လကာနံ၊
 ကြီးကုန်သော။ ရာဇနံ၊ တို့၏။ သက္ကာရာဒိနိ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သောအမှု
 အစရှိသည်တို့ကို။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ သြဝါဒတ္ထာယ စ၊ သြဝါဒအကျိုး
 ဌာလည်း။ နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းကြီးတို့အား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။
 တေ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းငယ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ တေဟိ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းကြီးတို့
 သည်။ ဝိဿဋ္ဌာ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သည်။ အနောဝဒိယမာနာ၊ မဆုံးမ အပ်
 ကုန်သည်။ ကိဋ္ဌာပသုတာ၊ မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်း၌ အားထုတ်ကြ
 ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ရဇတော၊ မင်း၏အဖြစ်မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ယုတ်လျော့
 ကုန်၏။

၁။ နိပစ္စကာရံ။ ။နိ+ပတ=ဓာတ် ကျပစ္စည်း၊ က အနုဗန်ချေ၊ တျကို စ ပြု၊
 ဒွေဘော်လာ၊ နိပစ္စံ။ နိ ပတနံ နိပစ္စံ၊ (မိမိကိုယ်ကို ပျုပ်မှု နှိမ့်ချမှု။) နိပစ္စဿ+
 ကာရာ နိပစ္စကာရာ၊ (မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချမှုကိုပြုခြင်း။) ဋီကာ၌-“ပဏိပိတံ”ဟု
 အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ထား၏။] ပ+နိ+ပတဓာတ်၊ ပနိ ပတနံ ပဏိပိတော။ ပ ဥပသာရ
 ကြောင့် နငယ်ကို ကကြီးပြန်။ ပဏိပတနံ+ပျုပ်ဝပ်ခြင်း။ ဝါ၊ နှိမ့်ချခြင်း။]

ပန၊ ကား။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို မင်းငယ်တို့အား။ မဟလ္လက ရာဇာနော၊ ကြီးသောမင်းတို့သည်။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။ ဣတံ၊ သို့။ ပေါရာဏံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော။ ပဝေဏံ၊ အစဉ်အဆက်ကို။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပြောပြကြကုန်၏။ သင်္ဂါမံ၊ စစ်မြေပြင်သို့။ ပတှာ ပိ၊ ရောက်၍လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သည်ပုံသည်နည်း။ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ဝင်ရာ၏။ ဝါ၊ ဝင်ရသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ နည်း။ နိက္ခမိတဗ္ဗံ၊ ထွက်ရာ၏။ ဝါ၊ ထွက်ရသည်။ ဣတံ၊ သို့။ ဥပါယံ၊ နည်းလမ်းကို။ ဒသေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို မင်းငယ်တို့သည်။ တေဟိ၊ ထို မင်းကြီးတို့သည်။ ဩဝဒိယမာနာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်လတ်သော်။ ယထာ ဩဝါဒံ၊ အကြင်အကြင် အဆုံးအမ အတိုင်း။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန် သည်။ (ဟုတော။) ရာဇပုဝေဏံ၊ မင်း၏အစဉ်အဆက်ကို။ သန္တာရေတုံ၊ ကောင်းစွာဆောင်ထားနိုင်ခြင်းငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ [သန္တာရေ တုန္တိ သမ္ပန္နံ အဝိစ္ဆန္တံ ကတော၊ အဆက်အစပ်ကို မပြတ်မစဲအောင်ပြု၍။ သဇ္ဇေတုံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းငှာ။ -ဋီကာ။] တေန၊ ကြောင့်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ။ ပ။ ပရိဟာ နိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ကုလိတ္ထိယောတိ၊ ကား။ ကုလသရဏိယော၊ အမျိုး၏ အိမ်ရှင်မတို့သည်။ (သန္တိ-၌ စပ်။) ကုလကုမာရိယောတိ၊ ကား။ အ နိဝိဋ္ဌာ၊ ယောက်ျားအိမ် ၌ မနေစေအပ်ကုန်သေးသော။ (တနည်း) အ နိဝိဒ္ဓါ၊ မဖောက်အပ်ကုန် သေးသော။ တသံ၊ ထို အိမ်ရှင်မတို့၏။ ဓိတရော၊ သမီးတို့သည်။ (သန္တိ။) ဩက္ကဿ ပသယှာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဩက္ကဿာတိ ဝါ၊ ဩက္ကဿ ဟူ သည်လည်းဖြစ်သော။ ပသယှာတိ ဝါ၊ ပသယှ ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပသယှာကာရဿေဝ၊ လွှမ်းမိုး၍ ပြုခြင်း၏သာလျှင်။ ဝါ၊ အနိုင်အထက်နှိပ်စက်၍ ပြုခြင်း၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဥက္ကဿာတိ ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပဌန္တိ၊ ရွတ်ကြကုန်၏။ [ဥ+ကဿ ဓာတ်သည် ဆွဲငင်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ တွာပစ္စည်းအကျေကြံ။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ “အဝကဿိတွာ အာကဗ္ဗိတွာ”ဟု ဖွင့်သည်။ “ပသယှ”၌ ပ+သဟ ဓာတ်၊ တွာပစ္စည်းကို “ယ”ပြု၊ ဟန္တံ ယ ရှေ့နောက်ပြန်။] တတ္ထ၊ ထို ဩက္ကဿ ပသယှ-ဟူသော ပါဌ်၌။ ဩက္ကဿာတိ၊ ကား။ အဝကဿိတွာ အာကဗ္ဗိတွာ၊ ဆွဲငင်၍။ ပသယှာတိ၊ ကား။ အဘိဘဝိတွာ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ သဒ္ဓါ၏အနက်တည်း။

ဟိ၊ မှန်။ ဝေံ၊ သို့။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သောမင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ၊ ချွံ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ ပုတ္တမာတရော ပိ၊ သား အမေတို့ကိုလည်းကောင်း။ ခေဋ္ဌသိဿံကိကာဒိနိ၊ တံတေး နှစ် အစရှိသည်တို့ကို။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။ သံဝခိတဓိ တရော ပိ၊ ကြီးပွားစေအပ်သော သမီးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣမေ ရာဇာ နော၊ စို့သည်။ ဗလက္ကာရေန၊ အားကို အသုံးပြုသဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝါ၊ အနိုင်အထက် နှိပ်စက်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သရေ၊ ချွံ။ ဝါသေန္တိ၊ နေစေကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ကုပိတာ၊ စိတ်ဆိုး ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ပစ္စန္တံ ပဝိသိတွာ။ပ။ ပဟရန္တိ။ [ရွှေ့ပါပြီး။] ပန၊ အနွယ် ကား။ ဝေံ၊ သို့။ အ ကရောန္တာနံ၊...မင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ မနုဿာ။ အပေါ့သကွာ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြမဲကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) သကာနိ၊ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ အလုပ်တို့ကို။ ကရောန္တာ၊ ကုန်လတ်သော်။ ရာဇကောသံ၊ မင်း၏ဘဏ္ဍာတိုက်ကို။ ဝခေန္တိ၊ တိုးပွားစေကြကုန်၏။ (အခွန်ပေးသောအားဖြင့် တိုးပွားစေကြကုန်၏။) ဝေံ၊ သို့။ ဣ၊ ဤ ကုလိတ္ထိ စသည်တို့ကို အနိုင်အထက်ယူခြင်းမယူခြင်း၌။ ဝုဒ္ဓိဟာနိယော၊ တိုးပွားခြင်း ယုတ်လျော့ခြင်းတို့ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိရာဇနံ၊ တို့၏။ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်း၌။ စိတ္တိကတဋ္ဌေန၊ စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဆည်းကပ်မြတ်နိုး ကိုးကွယ်အပ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ စေတိယာနိတိ၊ စေတိယတို့ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာနိ၊ ရအပ် သော အမည်ရှိကုန်သော။ ယက္ခဋ္ဌာနာနိ၊ နတ်တို့၏တည်ရာ နတ်ကုန်းတို့ သည်။ ဝါ၊ နတ်စင် နတ်နန်း နတ်ရဲသစ်ပင်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အပ္ပန္နရာနိတိ၊ ကား။ အန္တော နဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန် သော။ ဗဟိရာနိတိ၊ ကား။ ဗဟိ နဂရေ၊ မြို့ပြင်ဘက်၌။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။ (ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ-၌ စပ်။) ဒိန္နုပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၌။ ဒိန္နု၊ ပေးအပ် သော။ ပုဗ္ဗေကတန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၌။ ကတံ၊ သော။ (ဗလိ-၌ စပ်။) နော ပရိဟာပေဿန္တိတိ၊ ကား။ အ ပရိဟာပေတွာ၊ မယုတ်လျော့စေမူ၍။ ယထာ ပဝတ္တမေဝ၊ အကြင် အကြင် ဖြစ်မြဲတိုင်းသော ပူဇော်မှုကိုသာ။ ကရိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ။

ဟိ၊ ချဲ့။ ဓမ္မိကံ၊ တရား၌ယှဉ်သော။ ဝါ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ဗလိံ၊ ပူဇော် ပသ မှုကို။ ပရိဟာပေန္တာနံ၊ ယုတ်လျော့စေသော မင်းတို့ကို။ ဒေဝ

တာ၊ တို့သည်။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ သု သံဝိဟိတံ၊ ကောင်းစွာစီမံအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဇနေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အ သက္ကောန္တာ ပိ၊ မစွမ်းနိုင်ပါကုန်သော်လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာသသိသရောဂါဒိံ၊ ချောင်းဆိုးနာ ခေါင်းကိုက်နာ အစရှိသောရောဂါကို။ ဝဗ္ဗေန္တိ၊ တိုးပွားစေနိုင်ကုန်၏။ သင်္ဂါမေ၊ စစ်တိုက်ခြင်းသည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ သဟာယာ၊ အဖော်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အနွယ် ကား။ အပရိဟာပေန္တာနံ၊ မယုတ်လျော့စေသော မင်းတို့ကို။ အာရက္ခံ၊ ကို။ သု သံဝိဟိတံ၊ အောင်။ ကရောန္တိ၊ ၏။ အနုပ္ပန္နံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တာ ပိ၊ သော်လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ကာသသိသရောဂါဒိံ၊ ကို။ ဟနန္တိ၊ ဖယ်ရှားနိုင်ကုန်၏။ သင်္ဂါမသိသေ၊ စစ်မြေပြင် အဦး၌။ သဟာယာ၊ အဖော်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဝေ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝဇ္ဇိနံဝဇ္ဇိစေတိယာနိ-အစရှိသောဝါရဝယ် လျော့ခြင်း မလျော့ခြင်း၌။ ဝုဒ္ဓိဟာနိယော၊ ကြီးပွားခြင်း ယုတ်လျော့ခြင်းတို့ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [နတ်တို့က အဖော်လုပ်ခြင်း ဟူသည် မိမိတို့ဘက် စစ်တပ်ကို နှစ်ဆ သုံးဆထင်အောင် တန်ခိုးဖြင့်ပြုခြင်းတည်း။ ဗလကာယသဒိဂုဏတိဂုဏကာဒဿနံ ပဋိဘယဘာဝဒဿနန္တိ ဝေမာဒိနာ ဒေဝတာနံ သင်္ဂါမသိသေ သဟာယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။-ဋီကာ။]

ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ရက္ခာ ဝေ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်ပင်။ (အာဝရဏံ ဂုတ္တိ-တို့၌ စပ်။) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် စောင့်ရှောက်လတ်သော်။ အနိစ္ဆိတံ၊ အလိုမရှိအပ်သော ဘေးရန်အန္တရာယ်သည်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်လာ။ ဝေံ၊ ဤ အလိုမရှိအပ်သော ဘေးရန်အန္တရာယ်၏မရောက်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဝရဏဒတာ၊ ဝားမြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာဝရဏံ၊ မည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် လုံခြုံစေလတ်သော်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်သော အရာဝတ္ထုသည်။ န ဝိနဿတိ၊ မပျက်စီးနိုင်။ ဝေံ၊ ဤသို့ အလိုရှိအပ်သော အရာဝတ္ထု၏ မပျက်စီးနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂေါ ပါယနတော၊ လုံခြုံစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂုတ္တိ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဗလကာယေန၊ ဗိုလ်ပါ အပေါင်းဖြင့်။ ပရိဝါ ရေတွာ၊ ဝိုင်းရံ၍။ ရက္ခဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့အတွက်။ ဓမ္မိကာ၊ သော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ နာမ၊ စောင့်ရှောက်

ခြင်းဟူသော တားမြစ်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်း မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ပန၊ အနွယ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့် စောင့်ရှောက်
 လတ်သော်။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်းတိုက်၏။ ဥပဝနေ၊ အနီး ဖြစ်သော
 တော၌။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်တို့ကို။ န ဆိန္ဒန္တိ၊ မဖြတ်ကြကုန်။ ဝါဇိကာ၊
 သားမုဆိုးတို့သည်။ ဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဥပဝနေ၊ ၌။ ဝဇ္ဈိ၊ သတ်ဖြတ်မှုကို။
 န ကဏေန္တိ၊ မပြုကြကုန်။ ပေါက္ခရဏီယု၊ ရေကန်တို့၌။ မစ္ဆေ၊ ငါးတို့ကို။
 န ဂဏန္တိ၊ မဖမ်းယူကြကုန်။ ဝေံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။
 ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ဓမ္မိကာ၊ သော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ နာမ၊ မည်
 သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ကိန္တိ အနာဂတာစာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော
 ဤပါဠိဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပစ္စုပ္ပန်တစ်တစ်သန္တာ
 နော၊ ရှေးရှုတည်သောစိတ်အစဉ် ရှိပါ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တပ္ပဝတ္တံ၊
 စိတ်၏ ဖြစ်ပုံကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထို ကိန္တိ အနာဂတာ စ-စသောပါဠိရပ်၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော။) ယေ၊ အကြင်မင်းတို့သည်။ အနာဂတာနံ၊ မရောက်လာကုန်သေးသော။
 အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းကို။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ အလို
 မရှိကြကုန်။ တေ၊ ထို မရောက်လာသေး ကုန်သော ရဟန္တာတို့၏ လာခြင်းကို
 အလိုမရှိကြသော မင်းတို့သည်။ အ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါမရှိကုန်သည်။ အပ္ပသန္နာ၊
 ရတနာသုံးပါး၌ မကြည်ညိုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ရသေ့
 ရဟန်းသည်။ သမ္ပတ္တေ စ၊ ရောက်လာပြန်သော်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ရှေးရှု
 တက်သွားမှုကို။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို။ န ကဏေန္တိ၊ ကုန်။ ဂန္ဓာ၊
 ရှိ။ န ပဿန္တိ၊ မဖူးမြင်ကြကုန်။ ပဋိသန္တာရံ၊ ပဋိသန္တာရစကားကို။ န
 ကဏေန္တိ။ ပဋိ န ပုစ္ဆန္တိ။ ဓမ္မံ န သုဏန္တိ။ ဒါနံ၊ ပေးလှူထိုက်သော
 ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ ဝါ၊ ပေးလှူဖွယ်ကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးလှူကြကုန်။ အနုမောဒနံ၊
 အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားစကားကို။ န သုဏန္တိ။ [ဒါနပြု
 သောအခါ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့က တုန့်ပြန်သော အားဖြင့် အလှူဒါန၏အကျိုးကို
 ပြောဟောခြင်းကို “အနုမောဒနာ” ဟု ခေါ်သည်။ ထို အနုမောဒနာကို
 မနာယူကြ။] နိဝါသနဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ န သံဝိဒဟန္တိ၊ မစီမံကြကုန်။
 အထ၊ ထိုသို့ ရတနာသုံးပါး၌ မကြည်ညိုခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထို မင်းတို့၏။
 အဝဏ္ဏော၊ ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်သည်။ အပ္ပဂုစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍ထက်၏။
 (ကိ။) အသုကော နာမ၊ ထို မည်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အသဒ္ဓေါ၊
 အပ္ပသန္နော။ ပဗ္ဗဇိတေ၊ သည်။ သမ္ပတ္တေ၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။
 န ကဏေတိ ။ပ။ နိဝါသနဌာနံ၊ ကို။ န သံဝိဒဟတိ၊ မစီမံ။ ဣတိ၊ သို့။

(အဝဏ္ဏော အပ္ပဂုစ္ဆတိ။) တံ၊ ထိ အပြစ်ကို။ သုတံ၊ ရှိ။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထို ရတနာသုံးပါး၌မကြည်ညိုသော မင်း၏။ နဂရဒ္ဒါရေန၊ မြို့တံခါးဖြင့်။ နဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဂစ္ဆန္တံပိ၊ သွားပါကုန် သော်လည်း။ နဂရံ၊ သို့။ န ပဝိသန္တိ၊ မဝင်ကြကုန်။

ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ အနာဂတာနံ၊ မလာကုန်သေးသော။ အရဟန္တာနံ၊ တို့၏။ အနာဂမနမေဝ၊ မလာခြင်းသည်သာ။ ဟောတိ။ အာဂတာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဖာသုဝိဟာရေ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ ယေ ပိ၊ အကြင် ရဟန္တာတို့သည်လည်း။ အ ဇာနိတံ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အာဂတာ၊ ရောက်လာကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို ရဟန္တာတို့သည်။ (မယံ၊ တို့သည်။) ဝသိဿာမ၊ နေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ စိန္တေတံ၊ ရှိ။ အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြကုန်သည်။ အမ္ပိ၊ အမ္ပိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် နေ မည်ဟုကြံ၍ လာခဲ့ကြပါသော်လည်း။ ဣမေသံ ရာဇနံ၊ တို့၏။ ဣမိနာ နိဟာ ရေန၊ ဤ ဆောင်ရွက်ကြောင်းနည်းဖြင့်။ ကော၊ သည်။ ဝသိဿတိ၊ နေ လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ နိက္ခမိတံ၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အနာဂတေသု၊ မရောက်လာသေးသော ရဟန်းတို့သည်။ အနာ ဂစ္ဆန္တေသု၊ မလာကုန်သော်လည်းကောင်း။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစွာ။ ဝိဟရန္တေသု၊ နေရကုန်သော်လည်းကောင်း။ သော ဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ တို့၏။ အနာဝါသော၊ နေရာ မဟုတ်သည်။ ဟောတိ။ တတော၊ ထိုသို့ ရသေ့ရဟန်းတို့၏ နေရာမဟုတ်ခြင်း ကြောင့်။ ဒေဝတာရက္ခာ၊ နတ်တို့၏ အစောင့်အရှောက်သည်။ န ဟောတိ။ ဒေဝတာရက္ခာယ၊ သည်။ အ သတိ၊ သော်။ အမနံဿာ၊ လူနှင့်တူသော ဘီလူးသရဲတို့သည်။ ဩကာသံ၊ ဝင်ခွင့်ကို။ လဘန္တိ၊ ရကြကုန်၏။ အမနုဿာ၊ တို့သည်။ ဥဿန္တာ၊ များကုန်သည်။ (သမာနာ။) အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဗျာဓိံ၊ အနာရောဂါကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလ ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒဿနပဉ္စာပုစ္ဆနာဒိ ဝတ္ထုကဿ၊ ဖူးမြင်ရခြင်း ပြဿနာမေးရခြင်း အစရှိသောတည်ရာရှိသော။ ပုညဿ၊ ကောင်းမှု၏။ အနာ ဂမော၊ မရောက်လာခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ဝိပရိယာယေန၊ ပြောင်းပြန် ပြန်သောအားဖြင့်။ ယထာဝုတ္တကဏ္ဍပက္ခဝိပရိတဿ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော မည်းညစ်သောအဖို့၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ သုက္က ပက္ခဿ၊ ဖြစ်စင်သောအဖို့၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ မလာသေးသော ရသေ့ရဟန်းတို့၏ လာခြင်း မလာ ခြင်း၌။ ဝုဒ္ဓိ ဟာနိယော၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

၂၃၅။ ကေမိဒါဟန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့အား။ ဣမဿ၊ ဝဇ္ဇိသတ္တကဿ၊ ဤ ဝဇ္ဇိသတ္တက၏။ ဝါ၊ ကို။ ဒေသိတဘာဝပုကာသနတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်ဘူးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကေမိဒါဟံ-အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ သာရန္တဒေ စေတိယေ တိ၊ ကား။ ဝေ နာမကေ၊ ဤသို့ သာရန္တဒေ အမည် ရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ (ဝိဟာရမိ-၌စပ်။) ကိရ၊ ခဲ့။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ အနု ပုန္ဓေ၊ ပွင့်တော်မမူမီ။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ သာရန္တဒဿ၊ မည်သော။ ယက္ခဿ၊ နတ်၏။ နိဝါသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ဖြစ်သော။ စေတိယံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ရှိဘူးပြီ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဧတ္ထ၊ ဤသာရန္တဒေ စေတိအရပ်၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ ဖို့။ ဝိဟာရ၊ ကို။ ကာရာပေသံ၊ ပြုစေကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုကျောင်း တော်သည်။ သာရန္တဒေ၊ မည်သော။ စေတိယေ၊ စေတိတည်ရာအရပ်၌။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာရန္တဒေစေတိယန္ဓေဝ၊ ဟူ၍ သာ။ သင်္ချံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်ပြီ။

အ ကရဏီယာတိ၊ ကား။ အ ကာတဗ္ဗာ၊ မပြုထိုက်ပါကုန်။ အဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာ၊ မသိမ်းယူထိုက်ပါကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ယဒိဒန္တိ၊...ဟူသောသဒ္ဓါ သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ အနက်မရ နိပါတ်မျှတည်း။ ယဒ္ဓဿာတိ၊...ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ကရဏတ္ထေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း။ အဘိမုခယုဒ္ဓေန၊ ရှေးရှုစစ်တိုက်ခြင်းဖြင့်။ ဂဟေတံ၊ ယူခြင်း ငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်ပါ။ ဣတိ အတ္ထော။ အညတြ ဥပလာပနာယာ တိ၊ ကား။ ဥပလာပနံ၊ ဖြားယောင်းခြင်းကို။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ (အ ကရဏီယာ-၌ စပ်။) ဥပလာပနာ နာမ၊ မည်သည်။ ဝိဝါဒေန၊ ဆန့်ကျင် ဘက် ပြောဆိုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ငြင်းခုံခြင်းဖြင့်။ အလံ၊ အကျိုးမရှိ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ ဟောမ၊ ဖြစ်ကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဟတ္ထိအဿရထဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိနိ၊ ဆင် မြင်း ရထား ငွေ ရွှေ အစရှိသော လက်ဆောင်ဘဏ္ဍာတို့ကို။ ပေသေတွာ၊ ပေးပို့၍။ သင်္ဂဟ ကရဏံ၊ ချီးမြှောက်မှုကို ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊ ဤသို့။ သင်္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်မှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကေဝလံ၊ စစ်တိုက်ခြင်းမဖက် သက်သက်။ ဝိဿာသေန၊ အကျွမ်းဝင်သောအားဖြင့်။ ဂဏိတံ၊ ယူခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ အတ္ထော။ အညတြ မိထုဘေဒါယာတိ၊ ကား။ မိထုဘေဒံ၊ အချင်းချင်းခွဲခြင်းကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ (အ ကရဏီယာ-၌ စပ်။) ဣမိနာ၊ ဤ အညတြ မိထုဘေဒါယ-ဟူသောပုဂ္ဂိုလ်၌ဖြင့်။ အညမည

ဘေဒံ၊ အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကို။ ကတွာ ပိ၊ ပြု၍လည်း။ ဧတေ၊ ဤ ဝဇ္ဇိတို့ကို။ ဂဟေတံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣဒံ၊ ဤ အညတြ ဥပလာပနာယ၊ အညတြ မိထု ဘေဒါယ-ဟူသော စကားကို။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကထာယ၊ ယာဝကီဝဉ္ဇူ ။ပ။ နောပရိဟာနိ-ဟူသော စကားကော်ဖြင့်။ နယံ၊ နည်းလမ်းကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရ။ပ။ အံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပြာဟ္မဏဿ၊ ပုဏ္ဏား၏။ ဣမာယ ကထာယံ၊ ဤ ယာဝကီဝဉ္ဇူ-အစရှိသော စကားတော်ဖြင့်။ နယလဘံ၊ နည်းရခြင်းကို။ ဇာနာတိ ကိံ၊ သိတော်မူသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ ဇာနာတိံ၊ သိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ဇာနန္တော၊ သိတော်မူလတ်သော်။ ဝါ၊ သိတော်မူပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကထေသိ၊ မိန့်တော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အနုကမ္မာယ၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့၌ သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်တော်မူလိုခြင်းကြောင့်။ [အနုကမ္မာယာတိ ဝဇ္ဇိရာဇေသု အနုဂ္ဂဟေန။-ဋီကာ။] (ဇာနန္တော၊ ပါလျက်။ ကထေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။) ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံတော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) မယာ၊ သည်။ အကထိတေ ပိ၊ ဤ ယာဝကီဝဉ္ဇူ-အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ ကတိပါဟေန၊ အနည်းငယ်သော ရက်ဖြင့်။ ဂန္တော၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ဝဇ္ဇိမင်းတို့ကို။ ဂက္ခိယတိ၊ ယူလတ္တံ့။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ကထိတေ၊ ဤ ယာဝကီဝဉ္ဇူ-အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူအပ်သော်။

၁။ ဣမာယ ကထာယ။ ။ယာဝကီဝဉ္ဇူ ပြာဟ္မဏ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဝဇ္ဇိသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဝဇ္ဇိ သန္တိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပြာဟ္မဏ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ နောပရိဟာနိ။ဤစကားကို “ဣမာယ ကထာယ” ဟု ဆိုသည်။ ဤစကား၌ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ဤ အပရိဟာနိယ တရားတို့သည် ဝဇ္ဇိမင်းတို့၌ တည်ကုန်လတ္တံ့။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ ကြီးပွားခြင်းကို အလိုရှိထိုက်၏။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို အလိုမရှိထိုက်။” ဟူသော စကား၌ “အပရိဟာနိဓမ္မံ မတည်လျှင် မကြီးပွားနိုင်” ဟု ကောက်ချက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားသည် ဤစကားကို အကြောင်းပြု၍ နည်းရသွားသည်ဟုဆိုသည်။

၂။ အာမ ဇာနာတိ။ ။ “ကိံ မန န ဇာနာတိ” ဟူသော အမေးနှင့် “အာမ ဇာနာတိ” ဟူသော အဖြေသည် မလိုက်လျောပါ။ ထို့ကြောင့် “နယလဘံ ဇာနာတိတိ” ဟု ပါဠိရှိသင့်မည် ထင်သည်။ ဤသို့ ပါဠိ အနက် ရှိမှ ရှေ့နောက် လိုက်လျောသည်။

သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်သော ဝိဇ္ဇာမင်းတို့ကို။ အိန္ဒြေန္တော၊ ခွဲရသည်။ (ဟုတော။) တိဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ၊ သုံးနှစ်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ သုံးနှစ်တောင် ကြာမှ။ ဂဏိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တွေ့ကမ္ပိ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိစေော သုံးနှစ်ကာလပတ်လုံးလည်း။ ဇိဝိတမေဝ၊ အသက်ရှင်ရခြင်းသည်ပင်။ ဝရံ၊ မြတ်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးနှစ်ပတ်လုံး။ ဇိဝန္တော၊ အသက်ရှင်ကုန်လတ်သော်။ အတ္တနေော၊ မိမိ၏။ ပတိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်မှသာ။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝေ၊ ဤ အကြံတော်သည်။ (အဟောသံ။)

အဘိနန္ဒိတောတိ၊ ကား။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ အဘိနန္ဒိတော၊ နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတောတိ၊ ကား။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ယာဝ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်ပါပေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ အနုမောဒိတော၊ ဝမ်းမြောက်၍။ ပက္ကာမိတိ၊ ကား။ ရညော၊ ၎င်း။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂတော၊ သွားပြီ။

တတော၊ ထိုသို့ သွားခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထို ပုဏ္ဏားကို။ ရာဇော၊ သည်။ အာစရိယ၊ ဆရာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ အဝစ၊ မိန့်တော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ မေးပြီ။ သော၊ ထို ပုဏ္ဏားသည်။ ဘော၊ အရှင်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခိယမာနေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင် အပ်လတ်သော်။) ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ဂဟေတုံ၊ စစ်တိုက်၍ ယူခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းကုန်။ အပိ စ၊ ထိုသို့ စစ်တိုက်၍ ယူခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းပါ ကုန်သော်လည်း။ ဥပလာပနာယ ဝါ၊ ဖြားယောင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒေန ဝါ၊ အချင်းချင်း ခွဲခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ (ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။) သက္ကာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနာမိ၊ သိရပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။)

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထိုပုဏ္ဏားကို။ ရာဇော၊ သည်။ ဥပလာပနာယ၊ ခြင်းဖြင့်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဟက္ခိ အဿာဒယော၊ ဆင် မြင်း အစရှိသော ဘဏ္ဍာတို့သည်။ နဿိဿန္တိ၊ ပျက်စီး ကုန်လတ္တံ့။ ဘေဒေနော၊ ခွဲခြင်းဖြင့်သာ။ တေ၊ ထိုဝိဇ္ဇာမင်းတို့ကို။ ဂဟေဿာမိ၊ ယူအံ့။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ကရောမ၊ ပြုရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ မြီ။ မဟာရာဇ မင်းမြတ်။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇိ၊ ကို။ အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပရိသတိ၊ ပရိသတ်၌။ ကထံ၊ ဝိဇ္ဇာမင်း တို့နှင့်

စစ်တိုက်ဖို့စကားကို။ [ကထန္တိ ဝဇ္ဇိဟိ သဒ္ဓိံ ကာတဗ္ဗယုဒ္ဓကထံ။-ဋီကာ။] သမုဋ္ဌာပေထ၊ ဖြစ်စေပါကုန်။ တတော၊ ထိုသို့ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ တေ၊ အသင် မင်းမြတ်အား။ တေဟံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဧတေ ရာဇာ နော၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကေဟံ၊ ဥစ္စာတို့ဖြင့်။ ကသံဝါဏိဇ္ဇာ ဒီနိ၊ လယ်ယာနှင့်မူ ကုန်ရောင်းကုန်ပယ်မှု အစရှိသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဇီဝန္တု၊ အသက်ရှင်ပါစေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ပက္ကမိဿာမိ၊ ဖဲသွားပါအံ့။ ဟတော၊ ထိုမှနောက်၌။ တုမေ၊ အရှင်မင်းမြတ်တို့သည်။ ဘော၊ အမောင်တို့။ ကိံ န ခေါ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သေ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဝဇ္ဇိံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ပဋိဗာ ဟတိ၊ တားဖြစ်ရသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျာထ၊ မိန့်တော်မူပါကုန်။

စ၊ ဆက်။ ဒိဝသဘာဂေ၊ နေအဖို့၌။ အဟံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ အထံသို့။ ပက္ကာကာရံ၊ စာလွှာနှင့်တကွ ဆက်သအပ်သော လက်ဆောင်ဘဏ္ဍာကို။ ပေသေဿာမိ၊ ပို့စေပါအံ့။ တမ္ပိ၊ ထို လက်ဆောင် ဘဏ္ဍာကိုလည်း။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ တုမေ ပိ၊ အရှင်မင်းတို့ သည် လည်း။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏ အပေါ်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဗန္ဓနတာလနာဒီနိ၊ နောင်ဖွဲ့ခြင်း ရိုက်နှက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အကတွာဝ၊ သာလျှင်။ ကေဘလံ၊ နောင်ဖွဲ့ ရိုက်နှက်မှုမဖက် သက်သက်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ခုရမုဏ္ဍံ၊ သင်စုန်းဖြင့် ခေါင်းတုံး အပ်သည်ကို။ ဝါ၊ ခေါင်းတုံးရိတ်အပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ နဂရာ၊ မှ။ နိဟရာပေထ၊ နှင် ထုတ်စေပါကုန်။ အထ၊ နှင်ထုတ်ရာ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ (ဝက္ခာ မိ-၌ စပ်။) မယာ၊ ငါသည်။ တေ၊ အသင်၏။ နဂရေ၊ ၌။ ပါကာရော၊ မြို့ရိုးကိုလည်းကောင်း။ ပရိခါ စ၊ ကျုံးကိုလည်းကောင်း။ ကးရိတာ၊ ပြုစေ အပ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ထိရဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနဉ္စ၊ ခိုင်မြဲသောအရပ် အားမရှိသော အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥတ္တာနဂမ္ဘိရဋ္ဌာနဉ္စ၊ တိမ်သောအရပ် နက်သော အရပ်ကို လည်းကောင်း။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ဒါနိ၊ ၌။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်။ ဥဇ္ဇံ၊ ဖြောင့်မတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။

၁။ ဥဇ္ဇံ ကရိဿာမိ။ ။ပဋိရာဇာနော၊ ရန်သူမင်းတို့ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ပါကာရပရိခါနံ အညွှတ်ဘာဝါပါဒနေန၊ မြို့ရိုး ကျုံးတို့၏ တမျိုးတဖုံ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းအားဖြင့်။ ဥဇ္ဇတာဝံ ကရိဿာမိ။-ဋီကာ။ ဆိုလိုရင်းကား- “ရန်သူမင်း တို့ကို ခေါ်၍ သိမ်းယူပြီးလျှင် မြို့ရိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကျုံးတို့ကို လည်းကောင်း ဖြောင့်မတ်အောင် ပြုမည်” ဟူလို။

ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခာမိ၊ ပြောဆိုပါအံ့။ တံ၊ ထို စကားကို။ သုတွာ၊ ၍။ တုမေ၊ အသင်မင်းမြတ်တို့သည်။ ဂစ္ဆတု၊ သွားလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေ ယျာထ၊ ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ထုဇာ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အမှုကို။ အကာသိ၊ ပြီ။

လိစ္ဆဝိ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ တဿ၊ ထို ဝဿကာရပုဏ္ဏား၏။ နိက္ခမနံ၊ ထွက်ရခြင်းကို။ သုတွာ၊ ၍။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ သဋ္ဌော၊ ကောက် ကျစ်စဉ်းလဲ၏။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏားအား။ ဂင်္ဂံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကို။ ဥတ္တရိတုံ၊ ကူးခြင်းငှာ။ မာ၊ အဒတ္တ၊ မပေးကြကုန်လင့်။ ဣတိ၊ အာဟံသု၊ ပြောကြ ကုန်ပြီ။ တတြ၊ ထို ဝဇ္ဇီမင်းတို့တွင်။ ဧကဇ္ဇေဟိ၊ အချို့သောမင်းတို့သည်။ အမေ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကထိတတ္တာ၊ ပြောဆို အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ထို ပုဏ္ဏားကို။ ဝေ၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် အပ်သည်ကို။ ကတော ကိရ၊ ပြုအပ်သတတ်။ ဣတိ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘဏေ၊ ကမောင်တို့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ တေ၊ လာပဒေ။ ဣတိ၊ ဘဏိံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။

သော၊ ထို ပုဏ္ဏားသည်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ လိစ္ဆဝိ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန် သနည်း။ ဣတိ၊ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို။ အာဒရာစေသိ၊ သံတော်ဦး တင်ပြီ။ လိစ္ဆဝိနော၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ အပ္ပမတ္တကေန နာမ၊ အနည်းငယ် အတိုင်း အရှည်ရှိသည် မည်သော အပြစ်ဖြင့်။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ ဂရံ၊ လေးသော။ ဒဏ္ဍံ၊ အဏ်ကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဝတွာ၊ ၍။ တတြ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ တေ၊ ဤ။ ဌာနန္တရံ၊ ရာထူးသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ပုစ္ဆိံသု၊ ကုန်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဝိနိစ္ဆယာမရော၊ တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်သော အခတ်သည်။ ဝါ၊ တရား သူကြီးသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ တေ၊ သင်၏။ တဂေဝ ဌာနန္တရံ၊ ထိုရာထူးသည်ပင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ သုဋ္ဌကရံ၊ သာ၍ကောင်း စွာ။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကထေတိ၊ ဤ။ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏား၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ သိပ္ပံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂကန္တိ၊ ပင်ယူ ကုန်၏။

သော၊ ထို ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည်။ ပတိဋ္ဌိတဂုဏော၊ တည်တံ့ပြီးသော ဆရာဂုဏ်ရှိသည်။ ဝါ၊ ဆရာဂုဏ်၌တည်တံ့ပြီးသည်။ ဟုတွာ၊ ဧကဝိဝသံ၊

တနေ့သဉ္စ။ ကေံ၊ တဏှယာက်သော။ လိစ္ဆဝိံ၊ လိစ္ဆဝိမင်းကို။ ဂဟေတွာ၊
 ခေါ်၍။ ကေမန္တံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ “ဒါရကာ၊ တို့သည်။ ကသန္တိ၊
 လယ်ထွန်ကြကုန်သလော။” ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ အာမ၊ ဟုတ်ကဲ့။
 ကသန္တိ၊ လယ်ထွန်ကြပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဒွေ၊ နှစ်ကောင်
 ကုန်သော။ ဂေါဏေ၊ နွားတို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊ ကပ်
 ယှဉ်၍။ (ကသန္တိ၊ သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ အာမ၊ ဟုတ်ကဲ့။
 ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဂေါဏေ၊ တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ (ကသန္တိ၊
 ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ တွေကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော
 စကားကို။ ဝတွာ၊ ပြော၍။ နိဝတ္တော၊ ပြန်နစ်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။
 တံ၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းကို။ အညော၊ အခြားသော လိစ္ဆဝိမင်းသည်။ အာစရိ
 ယော၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်စကားကို။ အာဟ၊ ပြောပါသနည်း။ ဣတိ။
 ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ တေန၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းသားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြောဆိုအပ်သော
 စကားကို။ အသဒ္ဓဟန္တော၊ မယုံကြည်သည်။ (ဟုတွာ။) မေ၊ ငါ့အား။
 သော၊ ဤ လိစ္ဆဝိမင်းသည်။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်ကြင် ဟုတ်မှန်သော
 စကားကို။ န ကထေတိ၊ ပပြော။ ဣတိ၊ ဤသို့တေး၍။ တေန၊ ထို
 လိစ္ဆဝိမင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ဘိဇ္ဇိ၊ ကဲ့ပြီ။ (စိတ်ဝမ်းကဲ့ပြီ။)

ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အညသ္မိံ၊ အခြားသော။ ဒီဝသေ၊ ၌။ ကေံ၊
 သော။ လိစ္ဆဝိံ၊ ကို။ ကေမန္တံ၊ သို့။ နေတွာ၊ ခေါ်ဆောင်၍။ ကေန
 ဗျဉ္ဇနေန၊ အဘယ်ဟင်းဖြင့်။ ဘုတ္တော၊ စားခဲ့သည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။
 ဣတိ ပုစ္ဆိတွာ။ နိဝတ္တော။ တမ္ပိ၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းကိုလည်း။ အညော၊
 သည်။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ အ သဒ္ဓဟန္တော၊ သည်။ (ဟုတွာ။) တထေဝ၊ ထို့
 အတူပင်။ ဘိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အပရမ္ပိံ ဒီဝသံ၊ အခြားနေ၌
 လည်း။ ကေံ လိစ္ဆဝိံ ကေမန္တံ။ နေတွာ။ (တံ၊ သည်။) အတိ ဒုဂ္ဂတော၊
 အလွန်ဆင်းရဲသူသည်။ အသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဝါ၊ ဖြစ်တယ်ဆိုပါတကား။
 ဣတိ ပုစ္ဆိ။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ (ကျွန်ုပ်ကို အလွန်ဆင်းရဲ
 သူဟူ၍။) အာဟ၊ ပြောပါသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်။
 (သမာနော၊ သော်။) အသုကော နာမ။ ထိုမည်သော။ လိစ္ဆဝိံ၊ သည်။
 အာဟ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ အပရမ္ပိံ၊ အခြားသော လိစ္ဆဝိကိုလည်း။
 ကေမန္တံ နေတွာ တံ။ ဘိရုကဇာတိကော၊ ကြောက်တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူ
 သော သဘောရှိသည်။ (အသိ) ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဝါ၊ ဖြစ်တယ်ဆိုပါ
 တကား။ ဣတိ ပုစ္ဆိ။ ကော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ (ကျွန်ုပ်ကြောက်တတ်သူဟူ၍။)

အာဟ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ အသုကော နာမ၊ သော။ လိစ္ဆဝီ၊ သည်။ (အာဟ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

ဝေ၊ သို့။ အညေန၊ အခြားသောလိစ္ဆဝီသည်။ အကထိတမေဝ၊ မပြော
ဆိုအပ်သော စကားကိုပင်။ အညဿ၊ အခြားသော လိစ္ဆဝီအား။ ကထေန္တော၊
ပြောလျက်။ တိဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ၊ သုံးနှစ်တို့ဖြင့်။ (သုံးနှစ်လောက်ကြာ
တော့။) တေ ရာဇာနော၊ ထို လိစ္ဆဝီမင်းတို့ကို။ (ကတွာ-၌ စပ်။) အည
မညံ၊ အချင်းချင်း။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်
ပြုအပ်သော်။ ဒေ၊ နှစ်ယောက်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည်။ ဧက မဂ္ဂေန၊
စာကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြင့်။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ မသွားချင်ကြကုန်။ တထာ၊
ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (လိစ္ဆဝီမင်းနှစ်ယောက်တို့ တလမ်းတည်း မသွား
နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) ကတွာ၊ ၍။ သန္နိပတိ
ဘေရိံ၊ စည်းဝေးကြောင်းစည်ကို။ (စည်းဝေးခေါ်ကြောင်းစည်ကို။) စရာ
ပေသံ၊ လှည့်လည်စေပြီ။ လိစ္ဆဝီနော၊ တို့သည်။ ဣဿရာ၊ အစိုးရသူတို့သည်။
သန္နိပတန္တ၊ စည်းဝေးကြပါစေကုန်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သူတို့သည်။ သန္နိပတန္တ၊
ကုန်။ ဣတိ၊ ဝတွာ။ န သန္နိပတိံ သု၊ မစည်းဝေးကြတော့ကုန်။ (အစည်း
ဝေး မတက်ကြတော့ကုန်။)

ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဒါနိ၊ ၍။ အယံ၊ ဤအခါသည်။ ကာလော၊ လာ
ပွိုရန် အခါကောင်းပါတည်း။ သိသံ၊ လျင်စွာ။ အာဂစ္ဆတု၊ လာပါလော့။
ဣတိ၊ သို့။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်း၏ အထံသို့။ သာသနံ၊ နှုတ်မှာစကားကို။
ပေသေသိ၊ ပို့စေပြီ။ ရာဇာ၊ သူတွာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ကြားလျှင်
ကြားချင်းပင်။ ဗလဘေရိံ၊ စစ်သည်အပေါင်း၏ တက်ကြွကြောင်းစည်ကို။
ဝါ၊ စစ်စည်ကို။ စရာပေတွာ၊ လည်စေ၍။ နိက္ခမိ၊ ထွက်ပြီ။ [ဗလဘေရိန္တံ
ယုဒ္ဓါယ ဗလကာယဿ ဥဋ္ဌာနဘေရိံ -ဋီကာ။] ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလိ
ပြည်၌နေကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည်။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ ရညော၊ အဇာ
တသတ်မင်းအား။ ဂဂံ၊ ဂဂံမြစ်ကို။ ဥတ္တရိတံ၊ ကူးခြင်းငှာ။ န ဒဿာမ၊
မပေးကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဘေရိံ၊ စည်ကို။ စရာပေသံ၊ လည်စေ
ကြကုန်ပြီ။ တမ္ဗိ၊ ထို စည်သံကိုလည်း။ သုတွာ၊ ၍။ သူရရာဇာနော၊ သူရဲ
ကောင်းမင်းတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကြပါစေကုန်။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့
အစရှိသော စကားတို့ကို။ ဝတွာ၊ ပြော၍။ န သန္နိပတိံ သု၊ မစည်းဝေးကြ
တော့ကုန်။ န ဂရပ္ပဝေသနံ၊ မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ မြို့တွင်းသို့ဝင်ခွင့်ကို။
န ဒဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဒွါရာနိ၊ မြို့တံခါးတို့ကို။ ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်၍။ ဋ္ဌဿာမ၊

တည်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဘေရိံ၊ ကို။ စရာပေသံ၊ ကုန်ပြီ။
 ဧကော ပိ၊ တယောက်သော လိစ္ဆဝီမင်းသည်လည်း။ န သန္နိပတိ၊ မစည်း
 ဝေးတော့။ ယတာ ဝိဝဇ္ဇေဟေဝ၊ အကြင်အကြင် ဖွင့်အပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်
 ကုန်သော။ (ဖွင့်မြဲတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။) ဒွါရေဟိ၊ တံခါးတို့ဖြင့်။
 ပဝိသိတာ၊ ဝင်၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ကို။ အနယဗျသနံ၊
 စီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပေတွာ၊ ဖျောက်စေ၍။ ဂတော၊ သွားပြီ။

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မအဖွင့်

၁၃၆။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တတိအာဒိမိ၊...အစရှိသောပါဠိ
 ရပ်၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) သန္နိပါတေတွာတိ၊ ကား။ ဒုရဝိဟာရေသု၊
 ဝေးသောကျောင်းတို့၌။ ဣဒ္ဓိမန္တေ၊ တန်ခိုးရှိသော ရဟန်းတို့ကို။ ပေသေဟွာ၊
 စေလွှတ်၍လည်းကောင်း။ သန္နိကဝိဟာရေသု၊ နီးသောကျောင်းတို့၌။ သယံ၊
 ကိုယ်တိုင်။ ဂန္ဓာ၊ ၍လည်းကောင်း။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ (တုမေ။)
 သန္နိပတထ၊ စည်းဝေးကြကုန်လော့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့၏။ သန္နိ
 ပါတံ၊ စည်းဝေးခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊
 ဤနည်းအားဖြင့်။ သန္နိပါတေတွာ၊ တပေါင်းတည်း ကျရောက်စေပြီး၍။
 ဝါ၊ စည်းဝေးစေပြီး၍။ (ဥပသင်္ကမိ-၌ စပ်။) အပရိဟာနိယေ'တိ၊ ကား။
 အပရိဟာနိကရေ၊ မယုတ်လျော့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဝုဒ္ဓိ ဟေတုဘူ
 တေ၊ ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ (ဓမ္မေ ဒေသေဿာ
 မိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိတိ၊ ကား။ စန္ဒ
 သဟဿံ '၊ လ ပေါင်းစုံထောင်ကို။ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ၊ ပေါ်ထွက်စေ

၁။ အပရိဟာနိယေ။ ။ အပရိဟာနာယ ဟိတာတိ အပရိဟာနိယာ၊ (တဒ္ဓိတ်ပုဒ်
 ဣယ ပစ္စည်း။) န ပရိဟာယန္တိ ဧတေဟိဘိ ဝါ အပရိဟာနိယာ၊ (တနည်း-
 ကိတ်ပုဒ် အနိယ ပစ္စည်း၊ ဤ ကို ဣ ရဿပြု၊ ကရဏသာဓန။) ဧတ ပန အပရိ
 ဟာနိယကာရကာနာမ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ အပရိဟာနိကရေတိ။ ယသ္မာ ပန တေ
 အပရိဟာနိကရာနံ၊ ယုတ်လျော့မှုကိုပြုခြင်းတို့၏။ ဥဇုပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်
 ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ အာဟ-ဝုဒ္ဓိဟေတုဘူတေတိ။ (အဓိပ္ပာယ်
 ဖွင့်။) -ဋီကာ။

၂။ စန္ဒသဟဿံ။ ပ။ ကထယိဿာမိ။ ။ ယသ္မာ ဘဂဝတော ဒေသနာ (ဒေသနာ
 တော်သည်။) ဥပရူပရိဉာဏာလောကံ ပဿာဒေန္တိ၊ (အဆင့်ဆင့်ဉာဏ်တည်း
 ဟူသော အရောင်အလင်းကို ကြည်လင်စေသည်ဖြစ်၍။) သတ္တာနံ ဟဒယန္တကာရံဝိ

သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သူရိယသဟာသံ၊ နေပေါင်းတထောင်ကို။ ဥဋ္ဌာ
ပေန္တော ဝိယ၊ လည်းကောင်း။ စတုကုဋ္ဌကေ၊ လေးဘက်သော နံရံရှိသော။
ဂေဟေ၊ ဌ။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ တေလဒိပသဟာသံ၊ ဆိမီးတထောင်ကို။
ဥဋ္ဌာလေန္တော ဝိယ၊ တောက်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ညှိထွန်း
သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပါကဋ္ဌေ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။ ကတွာ။ ကထ
ယိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤကားအနက်။

တတ္ထ၊ ထို ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခုဝေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အဘိဏုံ
သန္နိပါတာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဝဇ္ဇိသတ္တကေ၊ ဝဇ္ဇိသတ္တက
၌။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားနှင့်တူသည်သာ။ စ၊ ဆက်။
ဣဓာပိ၊ ဤ ဘိက္ခုသတ္တက၌လည်း။ အဘိဏုံ၊ မပြတ်။ အသန္နိပတိတာ၊ မစည်း
ဝေးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ အာဂတ
သာသနံ၊ လာသောသတင်းစကားကို။ န သုဏန္တိ၊ ကုန်။ တတော၊ ထိုသို့
မကြားရခြင်းကြောင့်။ အသုဘဝိဟာရသိမာ၊ ဆိုမည်သော ကျောင်းတိုက်
အပိုင်းအခြားသည်။ အာကုလာ၊ နှောင့်ယှက်ရှုပ်ထွေးသည်။ (ဟောတိ။)
ဥပေါသယပဝါရဏာ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာတို့သည်။ ဌိတာ၊ တန့်ရပ်ကုန်၏။
[ဥပုသ်ပဝါရဏာမပြုကြ ဟူလို။] အသုကသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုမည်သော အရပ်၌။
ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဝေဇ္ဇကမ္မဒုတကမ္မာဒိနိ၊ ဆေးဆရာတို့၏အလုပ် တမန်သည်
တို့၏အလုပ် အစရှိသောအလုပ်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုလုပ်နေကြကုန်၏။ ဝိညတ္တိ
ဗဟုလာ၊ များသော တောင်းခြင်းရှိကြကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ပုပ္ဖဒါနာဒိဟံ၊
ပန်းပေးခြင်းအစရှိသော အမှုတို့ဖြင့်။ ဇိဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေန္တိ၊
ပြုကြကုန်၏။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော အကြောင်းအရာတို့ကို။
န ဇာနန္တိ၊ မသိကြရကုန်။ ပါပဘိက္ခု၊ ပိ၊ ယုတ်မာသော ရဟန်းတို့သည်
လည်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာတော်သည်။ ပမတ္ထော၊ မေ့လျော့၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊ သိ၍။ ရာသိဘူတ၊ အစုဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။)
သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ဩသက္ကာပေန္တိ၊ ဆုတ်နစ်စေကြကုန်၏။

ပန၊ အနွယ် ကား။ အဘိဏုံ၊ မပြတ်။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးကြကုန်
သော ရဟန်းတို့သည်။ တံ တံ၊ ပဝတ္တိံ၊ ထိုထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ သုဏန္တိ၊

ဓမ္မံ၊ (စိတ်နှလုံး၌ဖြစ်သော အမှိုက်အမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။) ပကာသေတဓမ္မစ
အတ္ထေ (ထင်ရှားပြုထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကိုလည်း။) ဟတ္ထတလေအာမလကံ
ဝိယ (လက်တွင်တင်ထားအပ်သော သျှိသျှားသီးကဲ့သို့။ ဝါ၊ လက်တွင်တင်ပြအပ်သော
အညစ်အကြေးကင်းသော ပတ္တမြားကဲ့သို့။) သုဠုတံ၊ ပါကဋ္ဌေ ကတွာ ဒသေတိ၊
တသ္မိံ ဝုတ္တံ စန္ဒသဟာသံ။ ပ။ ကထယိဿာမိဟိ။ -ဋီကာ။

ကြားရကုန်၏။ တတော်၊ ထိုသို့ ကြားရခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။
 ပေသေတော၊ ပို့စေ၍။ သိမံ၊ သိမိကို။ ဥဇုံ၊ ပြောင့်စွာ။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဥပေါသထပဝါရဏာဒယော၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာအစရှိသော သံဃကံတို့ကို။
 ပဝတ္တာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ မိစ္ဆာဇီဝါနံ၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်း
 ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဥာသန္ဓဋ္ဌာနေ၊ များရာအရပ်၌။ အရိယဝံသကော၊
 အရိယာဝံသ ၌ တည်သောရဟန်းတို့ကို။ ပေသေဟော၊ စေလွှတ်၍။ အရိယ
 ဝံသံ၊ အရိယာတို့၏ အဆက်အနွယ်ကို။ ကထာပေန္တိ၊ ပြောဟောစေကြကုန်
 ၏။ ပါပဘိက္ခုနံ၊ တို့၏အပေါ်၌။ ဝိနယဓရေဟိ၊ ဝိနည်းခိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဝါ၊ တို့ကို။ (ကာရိတ်ကံ၊ ဇာတ်ကတ္တား။) နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ကာရာ
 ပေန္တိ၊ ပြုစေကြကုန်၏။ ပါပဘိက္ခု ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊
 သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဝဂ္ဂဗန္ဓနေန၊ အစွဲ
 သဖြင့်။ ဝိစရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ပြော၍။ ဘိဇ္ဇိတော၊ ခွဲ၍။ ပလာယန္တိ၊ ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ ဧဝံ၊
 သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဘိဏုံ သန္နိပါတ အစရှိသော ဝါရ၌။ ဟာနိ
 ဝုဒ္ဓိယော၊ ယုတ်လျော့ခြင်း ကြီးပွားခြင်းတို့ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

သမဂ္ဂါတိ အာဒိဿ၊ တို့၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော။) စေတိယ ပဋိ
 ဇဂ္ဂနတ္ထံ ဝါ၊ စေတိတော်ကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှာ သော်လည်းကောင်း။
 ဗောဓိဂေဟဥပေါသထာဂါရုစ္ဆာဒနတ္ထံ ဝါ၊ ဗောဓိကျောင်းဆောင်ကိုမှီးခြင်း
 ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်ကိုမှီးခြင်း အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း။ ကတိကဝတ္တံ၊
 ကတိကဝတ်ကို။ ဋ္ဌပေတုကာမတာယ ဝါ၊ ထားခြင်းငှာ အလို ရှိတော်
 မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်းကောင်း။ သြဝါဒံ၊ သြဝါဒကို။
 ဒါတုကာမတာယ ဝါ၊ ပေးခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 သော်လည်းကောင်း။ သံဃော၊ သည်။ သန္နိပာတု၊ စည်းဝေး ပါ
 လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေရိယာ၊ စည်းကြီးကို။ အာကောဋ္ဌတာယ ဝါ၊
 တီးခတ်အပ်သော်လည်းကောင်း။ သံဏိယာ၊ ခေါင်းလောင်းကို။ (ကြေးစည်
 ကြေးမောင်း ကုလားတံကံတုံးကို။) အာကောဋ္ဌတာယ ဝါ၊ တီးခေါက်အပ်
 သော်လည်းကောင်း။ မယံ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ စီဝရကမ္ပံ၊ သင်္ကန်း ချုပ်ဆို
 မှုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏။ မယံ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ပတ္တော၊ သပိတ်ကို။
 ပစိတဗျော၊ ဖုတ်ထိုက်ပါ၏။ (ဖုတ်စရာ ရှိပါ၏။) မယံ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။
 နဝကမ္ပံ၊ အသစ်ပြုထိုက်သော အမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ တို့။ ဝိက္ခေပံ၊
 ပယ်ရှားခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုကုန်သော ရဟန်း တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊
 ကုန်သည်။ (ဟုတော။)န သန္နိပတန္တံ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ အန္ဓယ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုသက်န်းချုပ်မှု အစ
 ရှိသော အမှုကို။ ထပေတွာ၊ ရှိ။ အဟံ၊ သည်။ ပုရိမတရံ၊ သာ၍ ရှေး
 ဦးစွာ။ ဝါ၊ အလျင်ဆုံးရောက်အောင်။ (ဂစ္ဆာမိ၊ အံ။) အဟံ ပုရိမတရံ
 (ဂစ္ဆာမိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ကေပ္ပဟာရေနော၊ တပဟိရိတည်းဖြင့်
 သာလျှင်။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ သန္နိပတန္တာ၊ စည်းဝေး
 ကြကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) သန္နိပတန္တိ
 နာမ၊ သူတို့မည်၏။ ပန၊ ကား။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးပြီး ကုန်သည်။
 (ဟုတွာ။) စိန္တေတွာ၊ ကြံစည်၍။ မန္တေတွာ၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍။ ကတ္တဗ္ဗံ၊
 ပြုထိုက်သောအမှုကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။
 "အဝုဠဟန္တာ၊ မထကြကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။
 (ဟုတွာ။) န ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ မထသူတို့မည်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊
 ဤသို့ မည်မညွတ်။ ဝုဠိတေသု၊ ထသော ရဟန်းတို့တွင်။ ယေ၊ အကြင်
 ရဟန်းတို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပြန်သွားကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို
 ရဟန်းတို့၏။ ဝေ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။
 (ကိံ၊ နည်း။) အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဗာဟိရ ကထာဝ၊ အပဉ္စ ဖြစ်သော
 စကားကိုသာ။ သုတာ၊ ကြားအပ်ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝိနိစ္ဆယ
 ကထာ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ အကြံ
 သည်။ (ဟောတိ။)

ပန၊ အန္ဓယ ကား။ ကေပ္ပဟာရေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဠဟန္တာ၊
 ထသော ရဟန်းတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊
 ထသူတို့မည်၏။ အပိ စ၊ သည်သာမကသေး၊ (တနည်း။) အပိ စ၊ တနည်း
 ကား။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ထိုမည်သော အရပ်၌။ ဝိဟာရသီမာ၊ ကျောင်း
 တိုက်၏ အပိုင်းအခြားသည်။ အာကုလာ၊ နှောင့်ယှက် ရှုပ်ထွေးသည်။
 (ဟောတိ။) ဥပေါသထပဝါရဏာ၊ တို့သည်။ ဌိတာ၊ တန်ခပ် ကုန်၏။
 အသုကဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိ ကာရကာ၊ ဆေးဆရာတို့၏ အလုပ်အစ
 ရှိသော အလုပ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ (ဆေးကုမှု အစရှိသည်ကို ပြုတတ်ကုန်
 သော။) ပါပဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဥဿန္တာ၊ များကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 သုတွာ၊ ရှိ။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂန္တာ၊ ရှိ။ တေသံ၊ ထို
 ရဟန်းတို့ကို။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝုတ္တေ၊ မေးအပ်သော်။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။
 (ဂန္တာ တေသံ နိဂ္ဂဟံ ကရိဿာမိ။) အဟံ ပဌမံ (ဂန္တာ တေသံ နိဂ္ဂဟံ

ကရိယာမိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တော ပိ၊ သွားသောရဟန်း တို့သည်လည်း။ သမဂ္ဂါ (ဟုတော။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ ကား။ အာဂန္တုကံ၊ ရောက်သစ်စ ရဟန်းကို။ ဒိသော၊ မြင်၍။ ဣမံ ပရိဝေဏံ၊ ဤ ပရိဝေဏံသို့။ ယာဟိ၊ သွားပါလော့။ ဧတံ ပရိဝေဏံ၊ ထို ပရိဝေဏံသို့။ ယာဟိ၊ သွားပါလော့။ အယံ၊ ဤ အာဂန္တုကသည်။ ကော၊ အဘယ်သုတဲနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အ ဝတော၊ မပြောမူ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ကဗောဇ္ဇော ပိ၊ ပြုကုန် သော်လည်းကောင်း။ ဇိဏ္ဏပတ္တစိပရကံ၊ ဆွေးမြေ့သော သပိတ် သင်္ကန်း ရှိသော ရဟန်းကို။ ဒိသော၊ ရှိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်းဖို့။ ဘိက္ခဝစာရ ဝတ္ထေန၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း ဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်။ ပတ္တစိပရံ၊ ကို။ ပရိယေသမာနာ ပိ၊ ရွာမှီးသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ (ကဗောဇ္ဇိ နာမ-၌ စပ်။) ဂိလာနဿ၊ မကျန်းမာသော ရဟန်း၏။ ဝါ၊ ဖို့။ ဂိလာန ဘေသဇ္ဇံ၊ ဂိလာန၏ ဆေးကို။ ပရိယေသမာနာ ပိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အ နာထံ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော။ ဂိလာနမေဝ၊ ကိုပင်။ (အ ဝတော ပဋိ ဇဂ္ဂန္တာ-တို့၌ စပ်။) အသုက ပရိဝေဏံ၊ သို့။ ယာဟိ၊ လော့။ အသုက ပရိဝေဏံ၊ သို့။ ယာဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အ ဝတော၊ ရှိ။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ပရိဝေဏော၊ ၌။ ပဋိဇဂ္ဂန္တာ ပိ၊ ပြုစု လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ကော၊ တကျမ်းသော။ ဩလိယမာနကော၊ ပါဠိအနက်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားနေသော။ ဂစ္ဆန္တော၊ ကျမ်းစာသည်။ ဟောတိ၊ ရှိအံ့။ ပညဝန္တံ၊ ပညာရှိယော။ ဝါ၊ ဉာဏ်ကောင်းသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သင်္ဂဏိတော၊ ချီးမြှောက်၍။ တေန၊ ထို ပညာရှိရဟန်းသည်။ တံ ဂန္တံ၊ ထို ကျမ်းစာကို။ ဥက္ခိပါပေန္တာ ပိ၊ ချီးမြှောက်စေသော ရဟန်းတို့ သည်လည်း။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) သံသကရဏိယာနိ၊ သံသာ၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို။ ကဗောဇ္ဇိ နာမ၊ ပြုသူတို့မည်၏။

၁။ ဩလိယမာနကော။ ။အဝပုဗ္ဗ+လီခတ်+မာနပစ္စည်း+ဤကို ဣယပြု။ ဩလိယ မာနော ယေဝ ဩလိယမာနကော။ သုတ္တံ ၌-က ပစ္စည်း။ ပါဠိအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးနေသော၊ သို့မဟုတ် အနက်အားဖြင့် ပျက်စီးနေသော ကျမ်းစာသည် ဩလိယ မာနက ဂစ္ဆမည်၏။ [ဩလိယမာနကောတိ ပါဠိတော၊ အတ္တတော စ ဝိနဿေ နော။-ဇီကာ။] ထိုကျမ်းစာကို အနက်ပေါ်လွင်အောင် ပါဠိမှန်ကန်အောင် ဉာဏ်ရှိ သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြင်ဆင်စေခြင်းသည် ဥက္ခိပါပေန္တာ-တည်း။ [ဥက္ခိပါပေန္တာတိ ပဂုဏ ဘာဝကရဏေန အတ္တသံဝဏ္ဏနေ စ ပဂ္ဂဏန္တာ။-ဇီကာ။] အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ခြင်းဟူရာ၌မြန်မာလိုဖွင့်ခြင်း နိဿယအနက် အဓိပ္ပာယ်ရေးခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။

အပညတ္တန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိ တဗျော။) နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ အ ဓမ္မိကံ၊ တရား၌ မယှဉ်သော။ ကတိ ကဝတ္တံ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒံ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဗန္ဓန္တာ၊ ဖွဲ့သောရဟန်းတို့သည်။ အ ပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော ကတိကဝတ် သိက္ခာပုဒ်ကို။ ပညပေန္တိ နာမ၊ ပညတ်သူတို့မည်၏။ (ကေ ဝိယ၊ အဘယ်သူတို့ကဲ့သို့နည်း။) ပုရာဏသန္ဓတဝတ္ထုသ္မိံ^၁၊ ပုရာဏသန္ဓတဝတ္ထု၌။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဘိက္ခု ဝိယံ၊ ရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ဥဒ္ဓမ္ပံ၊ ထွက်သွားသော ဓမ္မရိုအောင်။ ဝါ၊ ဓမ္မ မဟုတ်အောင်။ ဥပ္ပိနယံ၊ ထွက်သွားသော ဝိနည်းရိုအောင်။ ဝါ၊ ဝိနည်း မဟုတ်အောင်။ ဒီပေန္တာ၊ ပြသောရဟန်းတို့သည်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမုစ္ဆန္တိ နာမ၊ ဖြတ်သူတို့မည်၏။ (ကေ ဝိယ။) ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဝဿသတပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ အနှစ်တရာရှိလတ်သော်။ ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး၍ အနှစ်တရာရှိလတ်သော်။ ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလီမြို့၌ နေကုန်သော။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ဝိယ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်းသား ရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ကား။ ခုဒ္ဒါ နုဒ္ဒကာ၊ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ငယ်ကုန် သာ၍ငယ်ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ သဉ္စိစ္စ၊ စေတနာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍။ ဝိတိက္ကမန္တာ၊ လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့သည်။ ယထာပညတ္တေသု၊ အကြင်အကြင် ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးကုန်သော။ သိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။ သမာဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ န ဝတ္တန္တိ နာမ၊ မကျင့်သူတို့မည်၏။ (ကေ ဝိယ။) အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကာ ဝိယ၊ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ ရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။ [ထို ရဟန်းတို့ ၏အကျင့်ကို ဘိက္ခုသံသာဒိသေသံ ကုလဒုသကသိက္ခာပုဒ်၌ကြည့်ပါ။]

ပန၊ ကား။ နဝံ၊ သော။ ကတိကဝတ္တံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အ ဗန္ဓန္တာ၊ မဖွဲ့သော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မဝိနယတော၊ ဓမ္မ ဝိနယအားဖြင့်။ သာသနံ၊ တော်ကို။ ဒီပေန္တာ၊

၁။ ပုရာဏသန္ဓတဝတ္ထုသ္မိံ ဘိက္ခုဝိယ။ ။တေန ခေါ် ပန သမယေန သာဝတ္ထိယာ သံဆေန ကတိကာ ကတာ ဟောတိ “ဣစ္ဆတာဓုသော ဘဂဝါ တေမာသံ ပဋိသလ္လိယိတုံ။ န ဘဂဝါ ကေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗျော အညတြိ ဧကေန ပိဏ္ဍပါတနိဟာရေန။ ယော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမတိ။ သော ပါစိတ္ထိယံ ဒေသာပေတဗျော” တိ-ဟု မပညတ်အပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ကြသည်။- ပါရာဇိကဏ် ပါဠိတော် ဇွေကလောမဝဂ်၊ နိသီဒနသန္ဓတ သိက္ခာပုဒ်။

ပြသော ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကာနိ၊ ကုန်သေ။
 သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ အသမ္မဟနန္တာ၊ မပယ်နုတ်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ အပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော ကတိကဝတ် သိက္ခာပုဒ်ကို။
 န ပညပေန္တိ (နာမ)၊ သူတို့မည်၏။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာ
 ပုဒ်ကို။ န သမ္မုဒ္ဓန္တိ (နာမ)၊ သူတို့မည်၏။ ယထာ ပညတ္တေသု သိက္ခာ
 ပဒေသု သမာဒါယ ဝတ္တန္တိ နာမ။ (ကော ဝိယ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့
 သို့နည်း။) အာယသ္မာ ဥပသေနော ဝိယ၊ သို့လည်းကောင်း။ ကာကဏ္ဍက
 ပုတ္တော၊ ကာကဏ္ဍက ပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော၊ အာယသ္မာ ယသော ဝိယ စ၊
 သို့လည်းကောင်းတည်း။

သုဏာတု မေ။ပ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဂိဟိဂတာနိ၊ လူတို့၌ ထင်ရှား
 ကုန်သော။ ဝါ၊ လူတို့သည် သိအပ်ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။
 သန္တိ။ ဣဒံ၊ ဤ အမှုသည်။ သကျပုတ္တိယာနံ၊ ကုန်သော။ သမဏာနံ၊
 တို့အား။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ [“ဝေါ” ကား အနက်မရ နိပါတ်မျှသာ။]
 ပ။ န ကပ္ပတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂိဟိနော ပိ၊ လူတို့သော်မှလည်း။ ဇာ
 နန္တိ။ မယံ၊ တို့သည်။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ သစေ
 သမ္မဟနိဿာမ၊ အကယ်၍ ပယ်နုတ်ကုန်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ကုန်လတ်
 သော်။) ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုမည်သူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိကြကုန်
 လိမ့်မည်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြောဆိုကြကုန်လိမ့်မည်နည်း။ သမဏေ
 န ဂေါတမေန၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဓူမကာလိကံ၊
 (ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အရပ်၌ဖြစ်သော) ထင်းပုံ၏ မီးခိုးထင်ရှားရှိရာ
 အခါတိုင်ရုံသာ။ ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် မီးခိုး၏ ငြိမ်း
 ပျောက်ရာ ကာလရှိရုံသာ။ သိက္ခာပဒါ ကို။ ပညတ္တံ၊ ပြီ။ ယာဝ၊
 လောက်။ ဣမေသံ၊ ဤ သကျပုတ္တိယ သမဏတို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာ
 သည်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ တာဝ၊ ဆရာ၏ အသက်ထင်ရှားရှိရာ
 ကာလတိုင်ရုံသာ။ ဣမေ ဤ သကျပုတ္တိယ သမဏတို့သည်။ သိက္ခာ
 ပဒေသု၊ တို့၌။ သိက္ခံ သု၊ ကျင့်ကြကုန်ပြီ။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။
 ဣမေသံ၊ ဤ သကျပုတ္တိယ သမဏတို့၏။ သတ္တာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာ
 တော၊ ပြီ။ ဒါနိ၊ ဆရာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဣမေ
 တို့သည်။ သိက္ခာပဒေသု။ န သိက္ခန္တိ၊ မကျင့်ကြတော့ကုန်။ ဣတိ
 (ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ။) သံဃဿ၊ ၏။ (ကမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ် မပယ်
 နုတ်ကြောင်း ကံသည်။) ပ။ သံဃော၊ သည်။ အပညတ္တံ၊ ပညတ်

တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ န ပညပေယျ၊ နောက်ထပ်မပညတ်
ရာ။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို။ န သမုစ္ဆိ
န္ဓေယျ၊ မပယ်ဖျက်ရာ။ ယဘာပညတ္တေသု၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒေ
သု၊ တို့၌။ သမာဒါယ။ ဝတ္တေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။

ဣတိ- ဣမံ တန္တိံ၊ ဤပါဠိတော်ကို။ ထပယန္တော၊ ထားတော်မူသော။
အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဝိယ စ၊ အရှင်မဟာကဿပကဲ့သို့လည်းကောင်း
တည်း။ ဝုဒ္ဓိယေဝါတိ၊ ကား။ သီလာဒိဟိ၊ သီလ အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေ
ဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ (ပါဠိကင်္ခါ။) ပရိဟာနိ၊
ကို။ နော(ပါဠိကင်္ခါ)။ ထိုက်။

ထေရာတိ၊ ကား။ ထိရဘာဝပုတ္တာ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်
သော။ ထေရကာရကေဟိ၊ ထေရ်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊
ဂုဏ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ တေ ဘိက္ခု-၌ စပ်။) [ထိရ
ဘာဝပုတ္တာတိ သာသနေ ထိရဘာဝံ အနိဝတ္တိတဘာဝံ ဥပဂတာ။ ထေရ
ကာရကေဟိတိ ထေရဘာဝသာဓကေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ အသေက္ခဓမ္မ
ဟိ။-ဋီကာ။] ဗဟူ၊ ရဟန်းပြုရာကာလမှစ၍ များစွာကုန်သော။ ရတ္တိယော၊
ညဉ့်တို့ကို။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရတ္တည၊ တို့မည်၏။ ပဗ္ဗဇိ
တာနံ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးကုန်သော။ တေသံ၊ ဤ ရဟန်းတို့၏။
စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလသည်။ (အတ္တိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိရပဗ္ဗဇိ
တာ၊ တို့မည်၏။ သံဃဿ၊ ၏။ ပိတုဋ္ဌာနေ၊ အဖ၏အရာ၌။ ဌိတာ၊ တည်
သော ထေရ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဃပိတရော၊ သံဃပိတု တို့
မည်၏။ ပိတုဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သံဃံ၊ ကို။ ပရိနေန္တိ၊ ဆောင်ကြကုန်၏။ ပုဗ္ဗဂံမာ၊ ရှေ့သွားတို့သည်။
ဟုတ္တာ။ တီသု၊ ကုန်သော။ သိက္ခာသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဃပရိဏာယကာ၊ တို့မည်၏။

ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထို ထေရ်တို့အား။ သက္ကာရာ
ဒိနိ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ န ကရေန္တိ၊ ကုန်။ သြဝါဒတ္တာယ၊
သြဝါဒအကျိုးငှာ။ ဒုတ္တယော ဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။ ဥပ
ဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ရာ အရပ်သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဧပိ၊ ထို ထေရ်တို့
သည်လည်း။ တေသံ၊ ထို အဆည်းကပ်မလာသော ရဟန်းတို့အား။ သြဝါဒံ၊
ကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကြကုန်။ [သြဝါဒံ န ဒေန္တိ အဘာဇနဘာဝတော။-
ဋီကာ။ ဆည်းကပ်မလာသည့်အတွက် သြဝါဒ၏ တည်ရာ မဟုတ်သော

ကြောင့်။] ပဝေဏီကထံ၊ အစဉ်အဆက်မှလာသော သမ္မာပဋိပတ်ကို ပြသော တရားစကားကို။ န ကထေန္တိ၊ ကြကုန်။ သာရဘူတံ၊ အနှစ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဓမ္မပရိယာယံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ န သိက္ခာပေန္တိ၊ မသင်စေကြကုန်။ ဝါ၊ သင်မပေးကြကုန်။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ (ပရိဟာယန္တိ-၌ စပ်။) တေဟိ၊ ထို ထေရ်တို့သည်။ ဝိဿဋ္ဌာ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတုာ။) သီလာဒီဟိ၊ သီလအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ၊ တရားဂုဏ်တို့မှလည်းကောင်း။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယဓနေဟိ စ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာတို့မှလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီဟိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ယုတ်လျော့ကုန်၏။

ပန၊ အနွယ် ကား။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထို ထေရ်ကြီးတို့အား။ သက္ကာရာဒီနိ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကထေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထို ထေရ်ကြီးတို့ သည်လည်း။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့အား။ သြဝါဒံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ သင်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သည်ပုံ သည်နည်း။ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ရှေးလို သွားထိုက်၏။ တေ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ နည်း။ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ နောက်သို့ ပြန်ထိုက်၏။ တေ၊ သည်။ ဧဝံ၊ အာလောကိတဗ္ဗံ၊ ရှေးရှုကြည့်ထိုက်၏။ တေ ဧဝံ။ ဝိလောကိတဗ္ဗံ၊ ဘေးစောင်းအရပ်သို့ ကြည့်ထိုက်၏။ တေ ဧဝံ။ သမိဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ လက် ခြေတို့ကို ကွေးထိုက်၏။ တေ ဧဝံ။ ပသာရိတဗ္ဗံ၊ လက် ခြေတို့ကို ဆန့်ထိုက်၏။ တေ ဧဝံ။ သင်္ခာဠိ ပတ္တ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကြီး သပိတ် သင်္ကန်းကို။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝေဏီကထံ၊ ကို။ ကထေန္တိ၊ ကုန်၏။ သာရဘူတံ ဓမ္မပရိယာယံ

၁။ သာရဘူတံ ။ပ။န သိက္ခာပေန္တိ။ ။သာရဘူတံ ဓမ္မပရိယာယန္တိ သမထဝိပဿနာ မဂ္ဂဖလသမ္မာပနေန၊ သမထ ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ်တို့သို့ ရောက်စေ နိုင်ခြင်းကြောင့်။ သာရဘူတံ၊ အနှစ်သာရ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂ ကောသလ္လ အနုတ္တရ သီတိဘာဝ အဓိစိတ္တ သုတ္တာဒိ ဓမ္မတန္တိ။ ဗောဇ္ဈင်သုတ်၊ ကောသလ္လသုတ်၊ အနုတ္တရ သီတိဘာဝသုတ်၊ အဓိစိတ္တသုတ် အစရှိသော တရားဒေသနာတော်ကို။ (သင်မပေးကြကုန်။) -ဋီကာ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်-အဂုတ္တိရံ” ဒသက တတိယပဏ္ဍာသက သမဏသညာဝဂ်။ ကောသလ္လသုတ်-“တိဏိ ကောသလ္လာနိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဒီဃနိကာယ် ပါထိကဝဂ်ပါဠိ (၅၄) သုတ်ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။ အနုတ္တရသီတိဘာဝသုတ်- အဂုတ္တိရံ ဆက္ကံ ဒုတိယပဏ္ဍာသက၊ သီတိဝဂ်လာ “သီတိဘာဝသုတ်” ကိုပင် “အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ သမ္ဘိကာတုံ” ဟူသောစကားကိုထောက်၍ “အနုတ္တရသီတိဘာဝသုတ်” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။ အဓိစိတ္တသုတ်-

သိက္ခာ ပေန္တိ။ တေရ သဟိ၊ ကုန်သော။ ဓုတင်္ဂေဟိ၊ ဓုတင် တို့ဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ကထာဝတ္ထုဟိ၊ ကထာ ဝတ္ထု
 တို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ အနုသာ သန္တိ၊ သွန်သင် ကြကုန်၏။ တေ၊ ထို
 ရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထို ထေရ်ကြီးတို့၏။ သြဝါဒေ၊ ဌ။ ဌတော၊ ရှိ။
 သီလာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ဝခုမာနာ၊ တိုးပွားကုန်
 သည်။ (ဟုတော။) သာမညတ္ထံ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်၏အကျိုး
 ဖြစ်သော ဖိုလ်သို့။ [သမဏဿ+ဘာဝေ၊ သာမညံ၊ (သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်ရာ မဂ်။) သာမညဿ+အတ္ထော သာမညတ္ထော။ (မဂ်၏အကျိုးဖြစ်သော
 ဖိုလ်။)] အနုပပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ယေ တေ ဘိက္ခု၊ ထေရ်-အစရှိသော ဝါရဌံ။ ဟာနိ ဝုဒ္ဓိယော၊ တို့ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပုနုဗ္ဗဝဒါနံ၊ တဖန် ဘဝကိုပေးခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဘဝသစ်ကို ပေးခြင်း
 သည်။ ပုနုဗ္ဗဝေါ၊ မည်၏။ [“ဒါန”ဟူသော နောက်ပုဒ်ကျေ။] အဿ၊ ထို
 တဏှာ၏။ ပုနုဗ္ဗဝေါ၊ တဖန်ဘဝကို ပေးခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ ဘဝသစ်ကို
 ပေးခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပေါ
 နောဗ္ဗဝိကာ၊ မည်၏။ ပုနုဗ္ဗဝဒါယိကာ၊ တဖန် ဘဝသစ်ကို ပေးတတ်
 သော တဏှာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တဿာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာယ၊ ထို တဖန်
 ဘဝသစ်ကိုပေးခြင်းအလေ့ရှိသော တဏှာ၏။ (ဝသံ န ဂစ္ဆိဿန္တိ-ဌံ စပံ။)
 ဝသံ န ဂစ္ဆိန္တိတိ ဧတ္ထ၊ ဤ ပါဌ်ဌံ။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ စတုန္တံ၊
 ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ (ပစ္စည်း
 လေးပါး ရလို့ခြင်းကြောင့်။) ဥပဋ္ဌာကာနံ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့၏။
 ပဒါနုပဒိကာ၊ ရှေ့ခြေရာသို့အစဉ်လိုက်သော ခြေရာရှိကုန်သည်။ ဟုတော။
 ဂါမတော၊ တရွာမှ။ ဂါမံ၊ တရွာသို့။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ တေ၊ ထို
 ရဟန်းတို့သည်။ တဿာ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဂစ္ဆိန္တိ
 နာမ၊ လိုက်သူတို့မည်၏။ ဣတရေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့် အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့၏နောက်သို့ လိုက်နေသူတို့မှတပါး မလိုက်
 သူတို့သည်။ ဝါ၊ အာမိသ ဌံ ချထားအပ်သော စက္ခုရှိသူမှတပါး အာ
 မိသ ဌံ ချထားလေ့မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (တဿာ တဏှာယ ဝသံ။) န
 ဂစ္ဆိန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။ [ဣတရေတိ ယေန ပစ္စယဝသိကာ န အာမိသ
 စက္ခုကာ၊ တေ န ဂစ္ဆိန္တိ တဏှာယံ ဝသံ။-ဋီကာ။] တတ္ထ၊ ထို ရဟန်း
 တို့၏ တဏှာ၏အလိုသို့လိုက်ခြင်း မလိုက်ခြင်း၌။ ဟာနိ ဝုဒ္ဓိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အာရညကေသုတိ၊ ကား။ ပဉ္စေဒသတိကပစ္စိမေသု၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော
 လေးအပြန်ငါးရာ ရှိကုန်သော။ (အနည်းဆုံး လေးအပြန်ငါးရာ ရှိကုန်
 သော။) (သေနာသနေသု-၌ စပ်။) သာပေက္ခာတိ၊ ကား။ သ တဏှာ၊
 နေလိုသောတဏှာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည်။ သာလယာ၊ တွယ်တာခြင်းရှိကုန်
 သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဂါမန္တသေနာသနေသု၊ ရွာနိုးကျောင်း
 တို့၌။ ဈာနံ၊ ကို။ အပေတော ပိ၊ ဝင်စား၍လည်း။ တတော၊ ထိုစွဲရာမှ။
 ဝုဋ္ဌတမတ္တော၊ ထပြုံးကာမျှသည်။ (သမာနော) ဝ၊ ဖြစ်သော်သာ။ ဣတ္ထိ
 ပုရိသဒါရိကာဒိသဒ္ဓါ၊ မိန်းမ ယောက်ျား ကလေးမ အစရှိသူတို့၏အသံကို။
 သုဏာတိ၊ ၎င်း။ ယေန၊ ယင်းသို့ ကြားရခြင်းကြောင့်။ အဓိဂတဝိသေသော ပိ၊
 ရအပ်သောစာများထူးသည်လည်း။ ဟာယတိ ယေဝ၊ ယုတ်လျော့သည်သာ။
 ပန၊ အနွယ် ကား။ အရညော၊ ၌။ နိဒ္ဒါယိတော၊ အိပ်၍။ ပဋိပုဒ္ဓမတ္တော၊
 နိုးပြုံးကာမျှသည်။ (သမာနော၊ သော်။) သိဟဗျုဋ္ဌမောရာဒိနံ၊ ခြင်္သေ့ ကျား
 ဥဒေါင်းအစရှိသော သားငှက်တို့၏။ သဒ္ဓါ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၎င်း။ ယေန၊
 ယင်းသို့ ကြားရခြင်းကြောင့်။ အာရညကံ၊ တော၌ဖြစ်သော။ ပီတိံ၊ ကို။
 လဘိတော၊ ၍။ တမေဝ၊ ထို ပီတိကိုပင်။ သမ္ပယန္တော၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု
 သုံးသပ်လတ်သော်။ အဂ္ဂပ္ပလေ၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ၎င်း။
 ဣတိ ဘဂဝါ။ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ၌။ ဈာနံ အပေတော၊ ၍။ နိသိန္န
 တိက္ခတော၊ နေသောရဟန်းထက်။ အရညော၊ ၌။ နိဒ္ဒါယန္တမေဝ၊ အိပ်နေ
 သော ရဟန်းကိုသာ။ ပသံသတိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဟမေဝ အတ္တဝသံ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်သော အကျိုးထူးကိုပင်။
 ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အာရညကေသု။ပ။ဘဝိဿန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ပညေဝ သတိံ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိတိ၊ ကား။ အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာ
 လျှင်။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိ၊
 ဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့။ ပေသလာတိ၊ ကား။ ပိယသိလာ၊ ချစ်အပ်သော သီလ
 ရှိကုန်သော။ (သဗြဟ္မစာရီ-၌ စပ်။) [ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ
 ဋီကာ ဒုတိယအုပ် သုဒ္ဓိန္နကဏ္ဍ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဣဓာပိ၊ ဤဝါရ၌လည်း။ သဗြဟ္မ
 စာရိနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းကို။ အနိစ္စန္တော၊ အလို့
 မရှိကုန်သော။ နေဝါသိကာ၊ အမြဲနေခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ပါ၊
 ကျောင်းနေရဟန်းတို့သည်။ အသစ္စါ၊ သဒ္ဓါမရှိကုန်သည်။ အပ္ပသန္နာ၊ ရတနာ
 သုံးပါး၌ မကြည်ညိုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ သမ္ပတ္တဘိက္ခုနံ၊ ရောက်
 လာသော ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပစ္စုပ္ပန်ပညေဝရပုဋိဂ္ဂဟဏအာသန

ပညာပနတာလဝဏ္ဏဂုဟဏာဒီနိ၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း သဖိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းယူ
 ခြင်း နေရာခင်းပေးခြင်း ထန်းရွက်ယပ်ကိုယူခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ (ယပ်
 ခတ်ပေးဖို့ရန် ယပ်ကိုယူခြင်း အစရှိသည်တို့ကို) န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ အက၊
 ထိုသို့မပြုလတ်သော်။ နေသံ၊ ထို နေဝါသိက ရဟန်းတို့၏။ အ ဝဏ္ဏော၊
 ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တက်၏။ (ကိ။) ကသုက
 ဝိဟာရဝါသိနော၊ ထိုမည်သော ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု
 အသဒ္ဓါအပ္ပသန္တာ။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝင်လာသော အာဂန္တုကတို့၏
 အပေါ်၌။ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ၊ ဝတ် အကျင့်ကို။ ဝါ၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို။ န
 ကရောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝဏ္ဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။) တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။
 သုတံ၊ ရှိ။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်။ ဝိဟာရဒ္ဓါရေန၊ ကျောင်း
 တိုက်တံခါး အနီးဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော ပိ၊ သွားပါကုန်သော်လည်း။ ဝိဟာရံ၊ သို့။
 န ပဝိသန္တိ၊ မပင်ကြကုန်။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ အနာဂတာနံ၊
 မရောက်လာသေးကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ အနာဂမနမေဝ၊ မလာခြင်း
 သည်သာ။ ဟောတိ။

ပန၊ အနွယ် ကား။ အာဂတာနံ၊ ရောက်လာသော အာဂန္တုက ရဟန်း
 တို့၏။ ဗာသု ဝိဟာရေ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်။ အသတိ၊
 သော်။ ယေ ပိ၊ အကြင် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်လည်း။ အဇာနိတံ၊
 မသိ၍။ (နေဝါသိကအကြောင်းကို မသိ၍။) အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြကုန်ပြီ။
 တေ၊ ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်။ ဝသိဿာမ၊ နေကုန်အံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ တစဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြ ကုန်
 သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် နေမည်ဟု ကြံ၍ လာခဲ့ကြပါ
 ကုန်သော်လည်း။ ဣမေသံ နေဝါသိကာနံ၊ တို့၏။ ဣမိနာ နိဟာရေန၊
 ဤကျင့်ပုံနည်းဖြင့်။ [ဣမိနာ နိဟာရေနာတိ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ။-ဋီကာ။]
 ကော၊ သည်။ ဝသိဿတိ၊ နေချင်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။
 နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တိ။ ပြန်သွားကြကုန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ အားဖြင့်။
 သော ဝိဟာရော၊ သည်။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အနာ
 ဝါသော ဝ၊ နေရာမဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ တကော၊ ထို့ကြောင့်။
 နေဝါသိကာ၊ အမြဲနေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့သည်။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလ
 ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းကို။ အလဘန္တာ၊ မရ
 ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ကခါဝိနောဒနံ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်
 ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အာစာရ သိက္ခာပနံ ဝါ၊ အကျင့်ကို သင်ပေးခြင်း

ကိုလည်းကောင်း။ မဇ္ဇိမဗ္ဗယဝနံ ဝါ။ သာယာဖွယ်ကောင်းသော တရား
 နာရခြင်းကိုလည်းကောင်း။ န လဘန္တိ၊ ကုန်။ တေသံ၊ ထို နေဝါသိက
 ရဟန်းတို့၏။ အဂ္ဂဟိတ ဓမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ မသင်ယူအပ် သေးသော ပရိယတ်
 တရားကို သင်ယူရခြင်းသည်။ နေဝ (ဟောတိ။) [အဂ္ဂဟိတ ဓမ္မဂ္ဂဟဏန္တိ
 အဂ္ဂဟိတဿ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ ဥဂ္ဂဟဏံ။-ဋီကာ။] ဂဟိတ သဗ္ဗာယကရဏံ၊
 သင်ယူအပ်ပြီးသော ပရိယတ်တရားကို ကြံစည် စဉ်းစားမှုကို ပြုခြင်းသည်။
 န ဟောတိ။ [သဗ္ဗာယကရဏန္တိ ဥဂ္ဂဟိတဿ သုဗ္ဗု အတ္ထစိန္တနံ။ စိန္တနတ္ထော
 ဟိ သဗ္ဗာယသဒ္ဓေါ။-ဋီကာ။ ဤနေရာ၌ သ+အဓိ+ဣ ခတ်သည် စိန္တန
 အနက်ဟောတည်း။] ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ နေသံ၊ ထို နေဝါသိက ရဟန်း
 တို့၏။ ဟာနိ ယေဝ၊ သည်သာ။ ဟောတိ။ ဝုဒ္ဓိ၊ သည်။ န ဟောတိ။

ပန၊ အနွယ ကား။ ယေ၊ အကြင် နေဝါသိက ရဟန်းတို့သည်။
 သဗြဟ္မစာရိနံ အာဂမနံ ဣစ္ဆန္တိ။ တေ၊ ထို နေဝါသိက ရဟန်းတို့သည်။
 သဒ္ဓါ ဟောန္တိ ပသန္နာ၊ အာဂတာနံ။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ တို့အစား။ ပစ္စုပ္ပ
 နာဒီနိ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း အစရှိသော ကျင့်ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သေနာ
 သနံ၊ ကို။ ပညပေတွာ၊ ၍။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို အာဂန္တုက
 ရဟန်းတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍။ ဘိက္ခာစာရံ၊ ဆွမ်းခံလှည့်ရာရွာသို့။
 ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ ကင်္ခံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝိနောဒေန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်
 စေကြကုန်၏။ မဇ္ဇိမဗ္ဗယဝနံ၊ သာယာဖွယ်ကောင်းသော တရား နာရ
 ခြင်းကို။ လဘန္တိ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ ပြစ်ခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊
 ထို နေဝါသိက ရဟန်းတို့၏။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ (ကိ။)
 အသုကဝိဟာရေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ သည်ပုံ သည်
 နည်း။ သဒ္ဓါ ပသန္နာ ဝတ္တသမ္ပန္နာ။ သင်္ဂါဟကာ၊ အာဂန္တုက ရဟန်း
 တို့ကို ချီးမြှောက်ကြကုန်၏။ ဣတိ (ကိတ္တိသဒ္ဓေါ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ)၊ တံ၊ ထို
 ကျော်စောသံကို။ သုတွာ ဘိက္ခု။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးမှပင်။ နေန္တိ၊
 လာရောက်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့၏ အပေါ်၌။
 နေဝါသိကာ၊ တို့သည်။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ကရေန္တိ။ သမိပံ၊ အနီးသို့။
 အာဂန္တု၊ ၍။ ဝုဗ္ဗတရံ၊ မိမိတို့ထက် သီတင်းကြီးသော။ အာဂန္တုကံ၊
 ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ဝပ်ချ၍။ နိသီဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နဝကဿ၊ သီတင်းငယ် ဖြစ်
 သော အာဂန္တုက ရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ အာသနံ၊ မိမိဖို့ နေရာ
 ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နိသီဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်၍။ ဣမသ္မိ
 ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝသံသထ၊ နေပါကုန် လတ္တံ့လော။ ဂမိဿထ၊ ကြ

သွားကုန် လတ္တံ့လော။ ဣတိ သို့။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂမိဿာမိ၊ သွား
 ပါအံ။ ဣတိ ပုတ္တေ၊ ပြောအပ်သော်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ
 သည်။ သပ္ပာယ်၊ လျှောက်ပတ်ပါ၏။ ဘိက္ခာ၊ ဆွမ်းကို။ သုလဘာ၊ လွယ်ကူ
 စွာ ရအပ်ပါ၏။ (ရလွယ်ပါ၏။) ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကား
 တို့ကို။ ဝဟာ၊ လျှောက်၍။ ဂန္တိ၊ ငှာ။ န ဒေန္တိ၊ ကြကုန်။ ဝိနယ
 ဓရော၊ ဝိနည်းခိုရ် အာဂန္တုက ရဟန်းသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ။ (ဝေ
 သတိ။) တဿ၊ ထို ဝိနည်းခိုရ် အာဂန္တုက ရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။
 ဝိနယံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်၏။ သုတ္တန္တာဒိဓရော၊ သုတ္တန်
 အစရှိသည်ကိုဆောင်သော အာဂန္တုက ရဟန်းသည်။ စေ ဟောတိ။ (ဝေ
 သတိ။) တဿ၊ ထို သုတ္တန်စသည်ကို ဆောင်သော အာဂန္တုက ရဟန်း၏။
 သန္တိကေ၊ ဌ။ တံ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုထို ဓမ္မကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဂန္တု
 ကာနံ၊ ကုန်သော။ ထေရာနံ၊ တို့၏။ သြဝါဒေ၊ ဌ။ ငှတော၊ ၍။ ပဋိသမ္ဘိ
 ဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပ
 ဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အာဂန္တုကာ၊ တို့သည်။ ဧကံ (ဒီဝသံ)၊ တနေ့ပတ်
 လုံးသော်လည်းကောင်း။ ဒေ ဒီဝသာနိ၊ နှစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးသော်လည်း
 ကောင်း။ ဝသိဿာမ၊ နေကုန်အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြ၍။ အာဂတာ၊ လာခဲ့
 ကြကုန်သည်။ အမ္မ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ တရက်နှစ်ရက်လောက်သာ နေဖို့
 ရန် ကြံကြပါသော်လည်း။ ဣမေသံ၊ ဤ နေဝါသိက ရဟန်းတို့၏။ သုခ
 သံဝါသတာယ၊ ချမ်းသာသော ပေါင်းသင်းရခြင်း ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဒသဒ္ဒါဒသဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ် တဆယ်နှစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး။ ဝသိ
 ဿမ၊ နေကုန်အံ။ ဣတိ။ ဝတ္တာဓရော၊ ပြောဆိုမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဘိက္ခု ပစ္စတ္တညေဝ
 သတိ ဥာဠပေသန္တိ၊ ကိန္တိ အနာဂတာ စ ပေသလာ-အစရှိသော ဝါရဌ။
 ဟာနိဝုဒ္ဓံယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၃၇။ ဒုတိယသတ္တကေ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ တေသံ၊ ဤ
 ရဟန်းတို့၏။ ကမ္မံ၊ အလုပ်ဟူသော။ အာရာမော၊ မွေ့လျော်ထိုက်သော
 အရာသည်။ ဝါ၊ မွေ့လျော်ရာသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ထိုသို့ အလုပ်ဟူ-သာ
 မွေ့လျော်ထိုက်သော အရာရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တေ၊ ထို ရဟန်း
 တို့သည်။ ကမ္မာရာမာ၊ တို့မည်၏။ [အာရမိတဗ္ဗဌေန ကမ္မံ အာရာမော။-
 ဋီကာ။] (ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။) ကမ္မေ၊ အလုပ်၌။ ရတာ၊ မွေ့
 လျော်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အလုပ်၌ မွေ့လျော်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

(တေ၊ တို့သည်။) ကမ္မရတာ၊ တို့မည်၏။ ကမ္မာရာမတမနုယုတ္တာတိ၊ ကား။ ယုတ္တာ၊ အားထုတ်ကုန်သည်။ ပယုတ္တာ၊ အပြားအားဖြင့် အားထုတ်ကုန်သည်။ အနုယုတ္တာ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်ကုန်သည်။ (န ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) တတ္ထ၊ ထို ကမ္မာရာမ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဣတိကာတဗ္ဗကမ္မံ၊ ဤသို့ ဤပုံ ပြုထိုက်သော အလုပ်ကို။ ဝါ၊ ပြုထိုက်သော ထိုထိုဤဤ အလုပ်ကို။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ သေယျယိဒံ၊ ထို အလုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စိဝရဝိစာရဏံ၊ သင်္ကန်းကို ပဉ္စခန်း သတ္တခန်း စသည်ဖြင့် စီမံခြင်းလည်းကောင်း။ စိဝရကရဏံ သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဥပတ္တမ္ဘနံ၊ မူသသင်္ကန်း အလွှာကို ထောက် ပုံကြောင်းဖြစ်သော နှစ်ထပ်သုံးထပ်ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ သူစိသရံ၊ အပ် ဗူးကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ပတ္တတ္ထဝိကံ၊ သပိတ်အိတ်ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ အံသဗဒ္ဒကံ၊ ပခုံးလွယ်ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုးကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဓမကရဏံ၊ ဓမကရိုဏ်ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ အာဓာ ရဏံ၊ သပိတ်ခြေကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ပါဒကထလိကံ၊ ခြေပွတ်အိုးခြမ်း ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ သမ္မုဇ္ဇနိအာဒိနံ၊ တံမြက်စည်းအစရှိသည်တို့ကို။ ကရ ဏံ၊ ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တို့တည်း။ [“ဥပတ္တမ္ဘနံ” မှ စ၍ “သမ္မုဇ္ဇနိအာဒိနံ” တိုင်အောင် သမာသပုဒ်အဖြစ်ဖြင့် ဆရာတော်၏နိဿယ၌ ရှိသည်။ “ကရဏံ” ၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့ရှိမှ သဘာဝကျ သည်။ သို့သော်-ဤ၌ကား စာရိုအတိုင်း ခွဲ၍ပေးလိုက်ပါသည်။]

ဟိ၊ ချဲ့။ ကေစ္စော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ တောနိ၊ ဤ အလုပ် တို့ကို။ ကရောန္တော၊ လတ်သော်။ သကလဒိဝသံ၊ တနေ့လုံး။ တောနေဝ၊ ဤအလုပ်တို့ကိုသာ။ ကရောတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည် ရှယ်၍။ သေ (ဒေသာ) ပဋိက္ခေပေါ၊ ဤပယ်မြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောဟိ။) ပန၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ တေသံ၊ ဤ အလုပ်တို့ကို။ ကရဏဝေယာယမေဝ၊ ပြုချိန်၌သာ။ တောနိ၊ ဤ အလုပ်တို့ကို။ ကရော တိ။ ဥဒ္ဒေသဝေလောယံ၊ ပါဠိရွတ်ပြုချိန်၌။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ရွတ်ပြအပ်သောပါဠိကို။ ဂဏှာတိ၊ သင်ယူ၏။ သဇ္ဈာယဝေလောယံ၊ သရဇ္ဈာယ်ချိန်၌။ ဝါ၊ စာအံ ချိန်၌။ သဇ္ဈာယတိ၊ သရဇ္ဈာယ်၏။ ဝါ၊ စာအံ၏။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တဝေ လောယံ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ်ကို ပြုချိန်၌။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တံ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ်ကို။ ကရောတိ။ မနသိကာရဝေလောယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းချိန်၌။ မနသိကာရံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို။ ကရောတိ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကမ္မာရာမော နာမ၊ မည်သည်။ န (ဟောဟိ)။

န ဘဿာရာမာတိ ဣတ္ထိ ဌံ။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗျော။) ယော၊
 အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဣတ္ထိဝဏ္ဏပုရိသဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ မိန်းမ၏အဆင်း ယောကျ်ား
 ၏အဆင်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အာလာပ သလ္လာပံ၊ စ၍ပြောဆိုခြင်း
 အဖန်ဖန်ပြောဆိုခြင်းကို။ ကရောန္တော ယေဝ၊ ပြုလျက်သာ။ ဒိဝသဉ္ဇ၊
 နေ့ကိုလည်းကောင်း။ ရတ္တိဉ္ဇ၊ ညဉ့်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိတိနာမေတိ၊ လွန်
 စေ၏။ ဝေဇ္ဇပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဘဿေ၊ စကားပြောခြင်း၌။
 ပရိယန္တကာရီ၊ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ပြုလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ။ အယံ၊
 ဤရဟန်းသည်။ ဘဿာရာမော နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ စကားပြောခြင်း
 ဟူသော မွေ့လျော်ထိုက်သော အရာရှိသူမည်၏။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ယော၊
 သည်။ ရတ္တိန္ဒြိဝံ၊ ညဉ့် နေ့ ပတ်လုံး။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ၏။ ပဉ္စံ၊ ကို။
 ဝိဿဇေတိ၊ ပြောဆို၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ အပ္ပဘဿောဝ၊ နည်းသော
 စကားပြောခြင်းရှိသည်သာ။ ဘဿေ ဌံ။ ပရိယန္တကာရီ ယေဝ၊ ရှိသည်
 သာ။ (ဟောတိ။) ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ သန္နိပတိတာနံ ခေ၊
 ဘိက္ခုဝေ ။ပ။ တုဏှိဘာဝေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝဟာ။) ဝုတ္တက္ကာ၊ ဟော
 တော်မူအပ်သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သန္နိပတိတာနံ၊
 စုမိကြကုန်သော။ ဝေ၊ တို့၏။ ဒွယံ၊ နှစ်ပါးအပေါင်းဖြစ်သော အလုပ်
 ကို။ မဗ္ဗိ၊ ယရားရှိသော။ ကယာ ဝါ၊ စကားကိုလည်းကောင်း။ အရိ
 ယော၊ သမာပတ်ဝင်စားသောအားဖြင့် မြတ်သော။ တုဏှိဘာဝေဝါ ဝါ၊
 ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ကရဏီယံ၊ ပြုထိုက်၏။-မူသ
 ပဏ္ဏာသ ပါသရာသိသုတ်။]

န နိဒ္ဒါရာမာတိ ဣတ္ထိ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိကဗျော။)
 ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝတ္ထန္တော ပိ၊ သွားသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သွား
 ယင်း လည်းကောင်း။ နိသိန္ဒော ပိ၊ ထိုင်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထိုင်ယင်း
 လည်းကောင်း။ နိပန္ဒော၊ လျောင်း သော် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လျောင်း
 ယင်းလည်းကောင်း။ ထိနမိဒ္ဒါဘိဘူတော၊ ထိနမိဒ္ဒါသည် လွမ်းမိုး အပ်
 သည်။ (ဟုတွာ။) နိဒ္ဒါယတိ ယေဝ၊ ငိုက်သည်သာ။ အယံ၊ သည်။
 နိဒ္ဒါရာမော နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အိပ်ငိုက်ခြင်း ဟူသော မွေ့လျော်ထိုက်သော
 အရာ၊ ရှိသူမည်၏။ ပန၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကရဏေယ
 ဂေလညေန၊ ကာရဏေယ၏ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဘဝဂေါ၊ ဘဝင်၌။ ဩကရတိ၊ သက်ရောက်၏။ အယံ၊ ဤ ရ ဟန်း
 သည်။ နိဒ္ဒါရာမော၊ မည်သည်။ န(ဟောတိ။) ဟောနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။

အဘိဇာနာမဟံ။ပ။ ဩက္ကမိတာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ ပြီ။
 [အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿန။ အဟံ၊ သည်။ ဂိမှာနံ၊ နွေလတို့၏။ ပစ္စိမေ
 နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ မာမေ၊ လ၌။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားရာကာလ၏
 နောက်အပို၌။ ပိဏ္ဍပါတပုဋ်ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာအရပ်မှ ဖွဲ့ခဲ့သည်။ (ဟုတွာ။)
 စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသော။ (နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို ခေါက်သောအခါ
 လေးထပ်ဖြစ်၏။) သင်္ခါဒိ၊ သင်္ကန်းကြီးကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ ဒက္ခိ
 ဏေန၊ လက်ယာဖြစ်သော။ ပဿေန၊ နှံပါးဖြင့်။ သတော၊ မပြတ်မလပ်
 အမှတ်ရတော်မူသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်
 မူသည်။ (ဟုတွာ။) နိဒ္ဒံ၊ အိပ်ခြင်းသို့။ ဩက္ကမိတာ၊ သက်ရောက်ဘူးသည်။
 (ဟုတွာ။) အဘိဇာနာမိ၊ သိကော်မူ၏။ ဝါ၊ အမှတ်ရတော်မူ၏။-မူလ
 ပဏ္ဍာသ မဟာသစ္စကသုတ်။]

န သင်္ကဏိကာရာမာတိ၊ ဧတ္ထ၊ ၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ယော၊
 အကြင်ရဟန်းသည်။ ဧကဿ၊ တယောက်၏။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်
 သည်။ (၂-ယောက်မြောက်အဖော်သည်။) (ဟောတိ။) ဒ္ဓိန္နံ၊ နှစ်ယောက်
 တို့၏။ တတိယော၊ သုံးယောက်မြောက်သည်။ (ဟောတိ။) တိဏ္ဏံ၊ တို့၏။
 စတုတ္ထော၊ လေးယောက်မြောက်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 သံသဠော ဝ၊ သူတပါးတို့နှင့် ရောလျက်သာလျှင်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
 ဧကကော၊ တပါးတည်းသည်။ (သမာနော။) အဿာဒံ၊ သာယာခြင်းကို။
 န လဘတိ၊ မရ။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ သင်္ကဏိကာရာမော၊ မည်၏။ ဝါ၊
 အပေါင်းအဖော်၌ ပေါင်းသင်းခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ထိုက်သောအရာရှိသူ
 မည်၏။ ပန၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ စတုသု၊ ကုန်သော။
 ဣရိယာပထေသု၊ တို့၌။ ဧကကော၊ တပါးတည်းသည်။ (သမာနော။)
 အဿာဒံ၊ သာယာခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ အယံ၊ ဤ ရဟန်းသည်။
 သင်္ကဏိကာရာမော၊ မည်သည်။ န(ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

န ပါပိစ္ဆာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဋိ၌။ (ပါပိစ္ဆာ နာမ-၌ စပ်။) အသန္တသမ္ဘာ
 ဝနာယ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်း
 စေလိုသော။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဒုဿီလာ၊
 သီလမရှိသော ရဟန်းတို့သည်။ ပါပိစ္ဆာ နာမ၊ ပါပိစ္ဆာတို့ မည်၏။ [သယံ
 နိဿီလာ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ သမန္နာဂတတ္တာ ပါပါ လာမကာ
 ဧတေသန္တိ ပါပိစ္ဆာ။-ဋီကာ။] န ပါပိစ္ဆာဒိသု၊ ပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဧဝံ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဧတေသံ၊ ဤ ရဟန်းတို့၏။ ပါပါ၊ ယုတ်မာကုန်သော။

မိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။ (သန္တိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ တို့သည်။
 ပါပမိတ္တာ၊ တို့မည်၏။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထေသု၊ တို့၌။
 သဟ၊ တကွ။ အယနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ဤ ရဟန်း
 တို့၏။ ပါပါ၊ ကုန်သော။ သဟာယာ၊ အတူတကွ ဖြစ်ဖော် ဖြစ်ဖက်
 တို့သည်။ (သန္တိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဧတေ၊ တို့သည်။) ပါပသဟာယာ၊
 တို့မည်၏။ [“သဟ+အယနတော”ဖြင့် သဟာယ ပုဒ်၏ သဒ္ဒပွဝတ္တိနိမိတ်ကို
 ပြ၏။ တေသု တေသု ကိစ္စေသု သဟ+အယန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ သဟာယာ”ဟု
 ပြုပါ။ အယဓာတ်နောင် အ ပစ္စည်း။] တန္တိန္တိ တပေါဏ တပုဗ္ဗရတာယ၊
 ထို ယုတ်မာသူတို့၌ ညွတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၊ ထို ယုတ်မာသူတို့၌ ကိုင်း
 ကုန်သည်၏ အဖြစ်၊ ထို ယုတ်မာသူတို့၌ ရှိုင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ပါပေသု၊ တို့၌။ သမ္ပဝင်္ကာ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ကိုင်းကုန်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဧတေ၊ တို့သည်။) ပါပ သမ္ပဝင်္ကာ၊ တို့မည်၏။ [တတ္ထ
 နိန္ဒတာဒိနာ တဒဓိမုတ္တတာယ ပါပသမ္ပဝင်္ကာ။-ဋီကာ။]

ဩရမတ္တကေနာကိ၊ ကား။ အဝရမတ္တကေန၊ နည်းသော အကိုင်းအရှည်
 ရှိသော။ အပုမတ္တကေန၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ဝိသေသာ
 ဓိဂမေန-၌ စပ်။) အန္တရာတိ၊ ကား။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ အပတွာ
 ဝ၊ မရောက်မူ၍သာ။ ဧတ္တန္တရေ၊ ဤ အရဟတ္တဖိုလ်၏ အတွင်း၌။ ဝေါသာ
 နန္တိ၊ ကား။ ပရိနိဋ္ဌိတ ဘာဝံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြီးဆုံးကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။
 ဧတာပတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော တရားထူးဖြင့်။ အလံ၊ တော်
 လောက်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဩသက္ကနံ၊ ဆုတ်နှစ်ခြင်းသို့။ ဌိတကိစ္စတံ၊ ဝန်
 ရပ်သော ကိစ္စရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ (န အာပဇ္ဇိယန္တိ-၌ စပ်။) ဣဒံ
 (အက္ကဇာတံ)၊ ဤ ပိဏ္ဏတ္ထသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ပါ၊ သည်။
 ဟောတိ။ (ဤ အက္ကဇာတံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နည်း။) ယာဝ၊ လောက်။
 သီလပါရိသုဒ္ဓိမဒတ္တန ဝါ၊ သီလ၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းမျှဖြင့်သော်
 လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာ မဒတ္တန ဝါ၊ ဝိပဿနာမျှဖြင့်သော် လည်းကောင်း။
 ဈာနမဒတ္တန ဝါ၊ ဈာန်မျှဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သောဘာမနုဘာဝမဒတ္တန
 ဝါ၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သဓာနဂါမိဘာဝ
 မဒတ္တန ဝါ၊ ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဘနာဂါမိဘာဝမဒတ္တန ဝါ၊ ဖြင့်
 သော်လည်းကောင်း။ ဝေါသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ။
 တာဝ၊ လောက်။ ဘိက္ခုနံ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကံ၊ နော ရိဟာနိ။ ဣဒံ
 (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

၁၃၈။ တတိယသတ္တကော၊ ဌ။ သဒ္ဓါတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ၊ သဒ္ဓါ
 နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) တတ္ထ၊ ထို သဒ္ဓါ-ဟူသောပါဌ်။
 (လဗ္ဘမာနာ၊ ရသင့်ရထိုက်သော။) သဒ္ဓါ၊ သည်။ အာဂမနိယ သဒ္ဓါ၊
 အာဂမနိယ သဒ္ဓါလည်းကောင်း။ အဓိဂမသဒ္ဓါ၊ လည်းကောင်း။ ပသာဒ
 သဒ္ဓါ၊ လည်းကောင်း။ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊
 လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို လေးပါးသော သဒ္ဓါတို့တွင်။ အာဂ-
 မနိယသဒ္ဓါ၊ အာဂမနိယ သဒ္ဓါသည်။ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ၊ သဗ္ဗညု
 ဘုရားအလောင်းတို့၏ သန္တာန်၌။ ဟောတိ၊ ။ အဓိဂမသဒ္ဓါ၊ သည်။
 အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။
 ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရား။ ဓမ္မော၊ ဟုရား။ သံသော၊ သံသာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊
 သူတပါးတို့ ပြောအပ်သော်။ ပသာဒေါ၊ ကြည်ညိုခြင်းသည်။ ပသာဒသဒ္ဓါ၊
 မည်၏။ ပန၊ ကား။ ဩကပ္ပေတွာ၊ ဤအတိုင်း ဟုတ်လောက်၏ဟု သက်ဝင်
 သမှု ယုံကြည်သောအားဖြင့် ပြု၍။ ပကပ္ပေတွာ၊ အပြားအားဖြင့်ပြု၍။ သဒ္ဓ
 ဟနံ၊ ယုံကြည်ခြင်းသည်။ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဝေမေတန္တိ ဩကန္တိတွာ

၁။ အာဂမနိယသဒ္ဓါ။ ။အာဂမနိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏
 ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းဖြစ်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတည်း။ အာဂမနိယသဒ္ဓါ၊ ဖြစ်သော
 သဒ္ဓါ။ [အာဂမနိယပဋိပဒါယ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အကျင့်ကြောင့်။
 အာဂတသဒ္ဓါ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဒ္ဓါတည်း။ အာဂမနိယသဒ္ဓါ သာ။ သာတိ
 သယာ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ။) မဟာဗောဓိသတ္တာနံ၊ မြတ်
 သော ဘုရားအလောင်းတို့၏။ ပရောပဒေသေန ဝိနာ၊ သူတပါးတို့ နည်းလမ်းညွှန်ပြု
 ခြင်းနှင့် ကင်း၍။ သဒ္ဓေယျဝတ္ထု၊ ယုံကြည်ထိုက်သော ဝတ္ထုကို။ အ ဝိပရိတတော
 ဩဂါဟေတွာ အဓိမုစ္စနတော၊ သက်ဝင် ယုံကြည်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ အာဟ
 သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ ဟောတိတိ။-ဋီကာ။]

၂။ အဓိဂမသဒ္ဓါ။ ။“အဓိဂမေန၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။
 ပဝတ္တာ သဒ္ဓါ အဓိဂမသဒ္ဓါ”ဟု ပြု။ [သစ္စာပဋိဝေဓတော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုး
 ထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ အာဂတသဒ္ဓါ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဒ္ဓါသည်။ အဓိဂမသဒ္ဓါ။
 သုရမန္တာဒိနံ ဝိယ။-ဋီကာ။ [သုရမန္တ အကြောင်းကို နောက်၌တွေ့ရလိမ့်မည်။]

၃။ ပသာဒသဒ္ဓါ။ ။ပသာဒေတိတိ ပသာဒေါ။ ပသာဒေါ+သော+သဒ္ဓါစာတိ
 ပသာဒသဒ္ဓါ။ သူတပါးပြောသည့်အတိုင်း ကြည်ညိုသောသဒ္ဓါ။ သို့ရာဝယ် အမှန်ကို
 ကြည်ညိုမှ သဒ္ဓါစစ်ဖြစ်သည်။ [သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ တိ အာဒိနာ ဗုဒ္ဓါဒိသု
 ဂ္ဂပ္ပဇ္ဇနကပသာဒေါ ပသာဒသဒ္ဓါ မဟာကပ္ပိနရာဇာဒိနံ ဝိယ။-ဋီကာ။ [ဓမ္မပဒ
 အဋ္ဌကထာ ပဏ္ဍိတဝဂ် မဟာကပ္ပိနတ္ထေရဝတ္ထု-၌ အကျယ်ရှုပါ။]

(သြဇာအဖွင့်။) ပက္ခန္ဓိတော သဒ္ဓဟနဝသေန ကပ္ပနံ သြကပ္ပနံ။-ဋီကာ။] ဒုဝိဓာ ပိ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သာ၊ ထိုပသာဒသဒ္ဓါ သြကပ္ပန သဒ္ဓါကို။ ဣဓ၊ ဤ သဒ္ဓါဟူသော ပါဠိ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ဧ။

ဟိ၊ မှန်၏။ တာယ သဒ္ဓါယ၊ ထို နှစ်မျိုးသော သဒ္ဓါနှင့်။ သမန္နာ ဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဖြင့် လွန်လွန် ကဲကဲ သက်ဝင်သည်။ (ဟုတော။) ဝက္ကလိတ္ထေရသဒ္ဓိသော၊ ဝက္ကလိထေရ်နှင့် တူသည်။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တံ ဝါ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္တံ ဝါ၊ သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ ကတမေဝ၊ ပြုမြဲ ပြုအပ်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တ အာစရိယ ဝတ္တာ ဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဝတ္တာနိ၊ တို့ကို။ (ဝတ္တက္ခန္ဓက ၌ လာသော ဝတ်တို့ ကို။) ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ဟိရိမနာတိ၊ ကား။ ပါပဇိဂုစ္ဆန လက္ခဏာယ၊ မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဟိရိယာ၊ ဟိရိနှင့်။ ယုတ္တ စိတ္တာ၊ ယှဉ်သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) [ဟိရိ တေဿ အတ္ထိတိ ဟိရိ၊ ဟိရိ မနော တေသန္တိ ဟိရိမနာတိ အာဟ ပါပ ။ပ။ စိတ္တာတိ။-ဋီကာ။ ဤအလို-ဟိရိမနာ၊ ဟိရိရှိသော စိတ်ရှိကြကုန်သည်။ ဟု ပေး။] သြတ္တပိတိ၊ ကား။ ပါပတော၊ မှ။ ဘာယန လက္ခဏေန၊ ကြောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သြတ္တပေနေ၊ သြတ္တပူနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) [ပါပတော၊ သြတ္တပေန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဘာ ယန္တိတိ သြတ္တပိ။-ဋီကာ။ အဝ+တပ ဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း။]

ပန၊ ကား။ ဗဟုဿုတာတိ တ္ထေ၊ ၌။ (လဗ္ဘမာနာ။) ဗဟုဿုတာ၊ တို့သည်။ ပရိယတ္တိ ဗဟုဿုတော၊ ပရိယတ္တိ ဗဟုဿုတလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပရိယတ်ဟူသော များသောသုတရှိသူလည်းကောင်း။ ပဋိဝေဓဗဟုဿုတော၊ ပဋိဝေဓ ဗဟုဿုတလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော များ သောသုတရှိသူလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ပရိ ယတ္တိတိ၊ ကား။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ပိဋကနိ၊ ပိဋကတ်တို့တည်း။ ပဋိဝေ ဓောတိ၊ ကား။ သစ္စပုဋိဝေဓော၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း တည်း။ ဝါ၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ် တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဗဟုဿုတ-ဟူသော ဤအရာ၌။ ပရိယတ္တိ၊ ပရိယတ္တိကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ဧ။ သာ၊ ထို ပရိယတ်ကို။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဗဟု၊ များစွာ။ သုတာ၊ ကြားနားအပ်ပြီ။ သော၊

ထို ရဟန်းသည်။ (ထို ပရိယတ်ကို များစွာကြားနာပြီးသော ရဟန်းသည်။) ဗဟုဿုတော၊ မည်၏။

ပန၊ ဆက်။ သေ' သေ (သော) ဗဟုဿုတော၊ ထို ကဲ့သို့သော ဤဗဟုသုတ ရဟန်းသည်။ နိဿယမုစ္စနကော၊ နိဿယည်းမှ လွတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဗဟုသုတရဟန်းလည်းကောင်း။ [ငါးဝါပြည့်ဘိ ဒွေမာတိကာ- စသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “နိဿယမုစ္စနက” ဟု ခေါ်သည်။] ပရိသုပဋ္ဌာကော၊ ပရိသတ်ကို လုပ်ကျွေးစေနိုင်သော ဗဟုသုတရဟန်း လည်းကောင်း။ [ဆယ်ဝါပြည့်တင်း ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ စသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့် စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ပရိသုပဋ္ဌာက” ဟု ခေါ်သည်။] ဘိက္ခုနောဝါဒကော၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက ဗဟုသုတ ရဟန်းလည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထကော၊ သဗ္ဗတ္ထက ဗဟုသုတ ရဟန်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံသောအရာ၌ များသော သုတရှိသော ရဟန်းလည်းကောင်း။ ဣတိ။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို လေးပါးသော ဗဟုသုတတို့တွင်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗဟု သုတာ၊ တို့ကို။ သမန္တပါသာဒိကာယ၊ မည်သော။ ဝိနယဋ္ဌကထာယ၊ ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌။ သြဝါဒဝဂ္ဂေ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒ-ဝဂ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုသုတာ၊ သဗ္ဗတ္ထကဗဟု သုတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာနန္ဒတ္ထေရသဒိသာ၊ နှင့်တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဟေ၊ ထို သဗ္ဗတ္ထကဗဟုသုတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဣမ၊ ဤ ဗဟုသုတ-ဟူသော ပုဒ်၌။ အဓိပေတော၊ ကုန်၏။

အာရဒ္ဓံဝိရိယာတိ၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင်ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ဝိရိယဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကို လည်းကောင်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ဝိရိယဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ် အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။

၁။ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုသုတော။ ။နိဿယမုစ္စနကဗဟုသုတာဒယော ဝိယ၊ နိဿယ မုစ္စနကဗဟုသုတ အစရှိသူတို့ကဲ့သို့။ ပဒေသိကော၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအရာ၌သာ ဗဟု သုတရှိသည်။ အဟုတွာ ပိဋကတ္တယေ။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံသော အရာ၌သာ။ ဗဟုသစ္စသဗ္ဗာဝတော၊ ဗဟုသစ္စဂုဏ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗဿ အတ္ထဿ၊ အလုံးစုံသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ကာယနတော ကထနတော၊ ဟောပြောနိုင်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုသုတော၊ မည်၏။-ဋီကာ။ [သဗ္ဗော+ အတ္ထော သဗ္ဗတ္ထော။ သဗ္ဗတ္ထံ ကာယတိ ကထေတိတိ သဗ္ဗတ္ထကော။ (ကာ ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း။) သဗ္ဗတ္ထကောံ စ+သော+ဗဟုသုတောံ စာ တိ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုသုတော။]

(တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ တို့မည်၏။) တတ္ထ၊ ထိုကာယိက ဝီရိယ စေတသိကဝီရိယတို့တွင်။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ ကာယ သင်္ဂဏိကံ၊ ကိုယ်ဖြင့် အပေါင်းအဖော်၌ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ စတုသု ဣရိယာပထေသု။ အဋ္ဌ အာရဗ္ဗ ဝတ္ထုဝသေန၊ ရှစ်ပါးသော အားထုတ်ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကကာ၊ တပါးတည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ တေသံ၊ ထို ရဟန်း တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယိကဝီရိယံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဝီရိယသည်။ ဝါ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ နာမ၊ အားထုတ်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။

ယေ၊ တို့သည်။ စိတ္တသင်္ဂဏိကံ၊ စိတ်အားဖြင့် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်း သင်းဆက်ဆံခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန၊ ရှစ်ပါး သော သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဂမနေ၊ သွားခြင်းဣရိယာပုထံ၌။ ဥပ္ပန္နကိလေသဿ၊ ဖြစ်သောကိလေသာအား။ ဌာနံ၊ ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထံသို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ဌာနေ၊ ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုထံ၌။ ဥပ္ပန္နကိလေသဿ၊ အား။ နိသဇ္ဇေထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထံသို့။ (ပါပုဏိတုံ။) န ဒေန္တိ။ နိသဇ္ဇေယ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နကိလေသ ဿ၊ အား။ သယနံ၊ အိပ်ခြင်းဣရိယာပုထံသို့။ (ပါပုဏိတုံ။) န ဒေန္တိ၊ ကုန်။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နဌာနေယေဝ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာအရပ်၌သာ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နိဂ္ဂဏန္တိ၊ နှိပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ စေတသိကဝီရိယံ၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဝီရိယသည်။ ဝါ။ ကို။ အာရဒ္ဓံ နာမ၊ အားထုတ်အပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ။

ဥပ္ပဋ္ဌိတသံတီတိ၊ ကား။ မဟာဂတိဗ္ဗယအဘယတ္ထေရဒီသံဘာဏကအဘယ ထ္ထေရတိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရာ ဝိယ၊ မဟာဂတိဗ္ဗယ အဘယထေရ်၊ ဒီသဘာ ဏကအဘယထေရ်၊ တိပိဋကစူဠာဘယ ထေရ်တို့ကဲ့သို့။ စိရကတာဒီနံ၊ ကြာမြင့် စွာကာလ၌ပြုအပ်ပြီးသောအမှု အစရှိသည်တို့ကို။ သရိတာ၊ မှတ်မိနိုင်သည်။ အနုဿရိတာ၊ အစဉ်လျှောက်၍ မှတ်မိနိုင်သည်။ (ဟောတိ-၌ စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ မဟာဂတိဗ္ဗယ အဘယတ္ထေရော၊ သည်။ ဇာတပဉ္စမဒီဝသေ၊ ဖွားမြင် ပြီး၍ ငါးရက်မြောက်နေ၌။ မင်္ဂလပါယသေ၊ မင်္ဂလာအလို့ငှာပြုအပ်သော နို့ထမင်း၌။ တုဏှံ၊ နှုတ်သီးကို။ ပသာရေန္တံ၊ ဆန်တန်းသော။ ဝါယသံ၊ ကျီးကို။ ဒိသ္မံ၊ ၍။ ဟံဟန္တိ၊ ဟံဟံ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟေးဟေး ဟူ၍။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ အကာသံ၊ ပြီ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ သော၊ ထို မဟာဂတိဗ္ဗယ အဘယထေရ်သည်။ ထေရကာလေ၊ ထေရ်ဖြစ်ရာ အခါ၌။ ဘန္တေ၊ ရား။

ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ ဝါ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သရထ၊ မှတ်မိပါကုန်
 သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ပုစ္ဆိတော၊ သည်။ (သမာ
 နော။) အာဝုသော၊ တို့။ ဇာတပဉ္စမဒိဝသော၊ နေ၌။ ကတသဒ္ဒတော၊
 ပြုအပ်သော ကျီးခြောက်သံမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ (သရာမိ၊ မှတ်မိပါ၏။)
 ဣတိ အာဟ၊ ပြီ။

ဒီသဘာဏက အဘယတ္ထေရဿ၊ ထေရ်၏။ ဇာတနဝမဒိဝသော၊ ဖွားမြင်
 ပြီး၍ ကိုးရက်မြောက်နေ့၌။ မာတာ၊ သည်။ စုမ္ဗိဿာမိ၊ စုပ်အံ့။ ဝါ၊
 နမ်းအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဩနတ၊ မိမိသို့ညွတ်သည်။ (သမာနာ။)
 တဿ၊ ထို မယ်တော်၏။ မောဠိ၊ ဆံထုံးသည်။ မုစ္ဆိတ္ထ၊ ပြေပြီ။ ဟတော၊
 ထို ဆံထုံး၏ ပြေခြင်းကြောင့်။ ကမ္မမတ္တာနိ၊ ကပြည် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်
 သော။ သုမနပုပ္ဖာနိ၊ မြလေးပန်းတို့သည်။ ဒါရကဿ၊ ၏။ ဥရော၊ ရင်၌။
 ပတိတော၊ ကျ၍။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဇနယိံသု၊ ဖြစ်စေကုန်ပြီ။ သော။
 ထိုသူငယ်သည်။ ထေရကာလေ၊ ၌။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကဒါ၊ ၌။ ဝါ၊ မှ။
 ပဋ္ဌာယ။ သရထ၊ နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတော (သမာနော) အာဝုသော။ ဇာတ
 နဝမဒိဝသတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ (သရာမိ) ဣတိ အာဟ။

တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော၊ သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ အနုရာဓပုရော၊
 အနုရာဓမြို့၌။ တိဏိ၊ သုံးပေါက်ကုန်သော။ ဒွါရာနိ၊ တံခါးတို့ကို။ ပိဒဟာ
 ပေတွာ၊ ပိတ်စေ၍။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဧကေန၊ တပေါက်သော။ ဒွါရေန၊
 ဖြင့်။ နိက္ခမနံ၊ ထွက်ခြင်းကို။ ဂတော၊ ၍။ တံ၊ သည်။ ကိန္နာမော၊
 အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ တံ၊ သည်။ ကိန္နာမော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ
 တော၊ မေး၍။ သာယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပုန၊ တဖန်။ အပုစ္ဆိတွာ ဝ၊
 မမေးမူ၍သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိတံ၊
 လက်ခံခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ အာဟ။ ဝေဇ္ဇပေ၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌိတဿတိတိ၊ ဟူ၍။
 (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ပညဝန္တောတိ၊ ကား။ ပဉ္စံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယ
 ပရိဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ထက်ဝန်းကျင်ယူတတ်သော။ ပညာ
 ယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) အပိ စ၊
 သည်သာမကသေး။ ဒွိဟိ ပိ၊ (ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပညဝန္တ အားဖြင့်) နှစ်ပါး
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝိပဿကာနံ၊
 ဝိပဿနာရှုတတ် ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာသမ္ဘာရ ဘူတာ၊

ဝိပဿနာ၏ အဆောက်အဦဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သမ္မာသတိ စေတ၊ သမ္မာသတိ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိပဿနာပညာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကထိတာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

၁၃၉။ စတုတ္ထသတ္တတေ၊ ဌ။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗျော။) သတိ ယေဝ၊ သတိသည်ပင်။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂတည်း။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် အစရှိသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ ဝေ (သော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ တတ္ထံ၊ ထို သမ္မောဇ္ဈင် တို့တွင်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏော၊ အာရုံ၌ ကပ်၍ တည်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ပဝိစယလက္ခဏော၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို ပိဋ္ဌန သင်္ခတ စသော အနက်အားဖြင့် စိစစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော၊ အနုပုန္ဒ ကုသလ-စသည်ကို ဖြစ်စေခြင်းစသော အားဖြင့် စိတ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ဖရဏလက္ခဏော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဖြန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ဥပသမလက္ခဏော၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏ ပူလောင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ စိတ်ကို မပြန့်လွင့် စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏော၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။

ဘာဝေဿန္တိတိ၊ ကား။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ သမုဋ္ဌာပေန္တာ၊ ကောင်းစွာတက်ကြွစေ ကုန်လျက်လည်းကောင်း။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဆဟိ ကာရဏေဟိ။ သမုဋ္ဌာပေန္တာ၊ ကောင်းစွာ တက်ကြွစေကုန်လျက် လည်းကောင်း။ ဝိရိယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ နဝဟိ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ သတ္တဟိ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ။ သမုဋ္ဌာပေန္တာ၊ ကောင်းစွာ တက်ကြွစေကုန်လျက်လည်းကောင်း။ ဝုဇေဿန္တိ၊ တိုးပွားစေကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ [လေးပါးသော အကြောင်း ခြောက်ပါးသော အကြောင်း စသည်တို့ကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။] ဣမိနာ၊ ဤ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ-အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿနာ မဂ္ဂဖလ သမ္ပယုတ္တေ၊ ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ် တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကေ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ ရောကုန်သော။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ တို့ကို။ ကထေသိ၊ ပြီ။

၁၄၀။ ပဉ္စမသတ္တကော ဌ။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော။) အနိစ္စ သညာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စ ဟု အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ပညာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ဥပ္ပန္နသညာ၊ ဖြစ်သောသညာတည်း။ အနတ္တသညာ ဒီသု ပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဒေသေ (သော ဝေ)၊ သည်ပင်။ နယော၊ တည်း။ သက္ကံ၊ ကုန်သော။ ဣမာ၊ ဤသညာတို့သည်။ လောကီယဝိပဿနာ ပိ၊ လောကီဝိပဿနာ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမကော၊ အလုံး စုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ(ယော အယံ) ဝိရာ ဂေါ၊ အကြင်တဏှာ၏ မတပ်မက်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သည်လည်းကောင်း။ (ယဒိဒံ ယော+အယံ) နိရောဓော၊ အကြင်ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန် သည်လည်းကောင်း။ (အတ္တိံ။) ဧတံ၊ ဤ ဝိရာဂ နိရောဓာသည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ၊ ဤ ဝိရာဂ နိရောဓသည်။ ပဏီတံ၊ မှန်မြတ်၏။ ဣတံ၊ သို့။ အာဂတဝသေန၊ လာဘောပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ခုနစ်ပါး သော သညာတို့တွင်။ ဒေ၊ ဝိရာဂ နိရောဓအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော သညာတို့သည်။ လောကုတ္တရာ ပိ၊ လောကုတ္တရာတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ ဣတံ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

၁၄၁။ ဆက္ကော ဌ။ (ခြောက်ပါးသော တရားတို့၏ အပေါင်း၌။) (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော။) မေတ္တံ ကာယကမ္မံန္တိ၊ ကား။ မေတ္တစိတ္တေန၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံကို။ (ပစ္စုပဋ္ဌာပေသန္တိ-၌ စပ်။) ဝစီကမ္မမနောကမ္မေသု ပိ၊ တို့၌ လည်း။ ဒေသေ နယော။ ပန၊ ဆက်။ ဣမာနိ၊ ဤ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံတို့သည်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်ပြီ။ ဂိဟီသု ပိ၊ လူတို့၌လည်း။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ မေတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာဘိသမာ စာရိကဓမ္မပူရဏံ၊ အဘိသမာစာရိကအကျင့်ကို ပြည့်စေခြင်းသည်။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ကာယကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဂိဟီနံ၊

၁။ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ။ ။မေတ္တာ တေဿ အတ္တိတံ မေတ္တံ စိတ္တံ၊ (မေတ္တာရှိ သောစိတ်) တံသမုဋ္ဌာနံ ကာယကမ္မံ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ။ (ထို မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ကာယကံသည် မေတ္တံကာယကမ္မ မည်၏။-ဋီကာ။) ဆိုလိုရင်း ကား-“မေတ္တံ”ကို အဿတ္ထိ ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ စိတ်ကိုအရကောက်ပါ။ ယို စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ကာယကံကို “မေတ္တံ”ဟု ဆိုရာ၌ အကြောင်းမေတ္တာစိတ်၏ အမည်ကို အကျိုးကာယကံ၌ တင်စားသော “ကာရဏုပစာ”ဟု ကြံပါဟူလို။

တို့၏။ စေတိယဝန္တနတ္ထာယ၊ စေတိကို ရှိခိုးခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။
 ဗောဓိဝန္တနတ္ထာယ၊ ဗောဓိပင်ကို ရှိခိုးခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ သံဃ
 နိမန္တနတ္ထာယ၊ သံဃာကို ပင့်ဖိတ်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဂမနံ၊ သွား
 ခြင်းလည်းကောင်း။ ဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်လာသော။
 ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ ရှေးရှုတက်သွားခြင်းလည်းကောင်း။
 ဝါ၊ ခရီးဦးကြိုခြင်းလည်းကောင်း။ ပတ္တပုဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ၊ သပိတ်ကို လှမ်းယူခြင်း
 လည်းကောင်း။ အာသနပညာပနံ၊ နေရာကို ခင်းပေးခြင်းလည်းကောင်း။
 အနုဂမနံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ လိုက်ပို့ခြင်းလည်းကောင်း။
 ဣတိ ဝေမာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော အမှုကိုပြုခြင်းသည်။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာ
 စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ကာယကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကိုယ်
 ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုမည်၏။

ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ မေတ္တံ။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာစာရပညတ္တိသိက္ခာပဒ
 ပညာပနံ၊ အာစာရပညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ကို အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနကထနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောပြောခြင်းသည်လည်း
 ကောင်း။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တေပိဋကံ၊
 ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပိ၊ ဘုရားစကားတော်သည်လည်း
 ကောင်း။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော စိတ်ဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ဝစိ
 ကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုမည်၏။ ဂိဟိနံ၊ တို့၏။
 စေတိယဝန္တနတ္ထာယ၊ ငှာ။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ ဗောဓိဝန္တနတ္ထာယ၊
 ငှာ။ ဂစ္ဆာမ၊ စို့။ ဓမ္မဿဝနံ၊ တရားနာခြင်းကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကြ
 ကုန်စို့။ ဒီပမာလာပုပ္ဖပူဇံ၊ ဆီမီး ပန်းကုံး ပန်းပူဇော်ခြင်းကို။ ကရိဿာမ၊
 စို့။ [“မာလာ မာလံ ပုပ္ဖဒါမေ”ဟု အဘိဓာန် (၃၀၇)ဆိုသေးကြောင့်
 ပန်းကုံးကို မာလာဟု ခေါ်သည်။ ပုပ္ဖကား-မကုံးအပ်သော ပန်းတည်း။]
 တိဏံ၊ ကုန်သော။ သုစရိတာနိ၊ သုစရိုက်တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ဝတ္တိဿာမ၊
 ကျင့်ကြကုန်စို့။ သလာကဘတ္တာဒိနိ၊ စာရေးတန်မဲဖြင့် လှူအပ်သောဆွမ်း
 အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿာမ၊ ပေးလှူကြကုန်စို့။

ဝဿာဝါသိကံ၊ မိုးလပတ်လုံး နေကုန်ပြီးသော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်
 သောသင်္ကန်းကို။ [ဝါဆိုသင်္ကန်းကို “ဝဿာဝါသိက” ခေါ်သည်မဟုတ်။
 ဝါကျွတ်ပြီးနောက် လှူအပ်သောသင်္ကန်းကိုသာ “ဝဿာဝါသိက”ဟု ခေါ်
 သည်။] အဇ္ဇ၊ ယဒန။ သံဃဿ၊ အား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပစ္စယ၊
 တို့ကို။ ဒဿာမ၊ စို့။ သံဃံ၊ ကို။ နိမန္တေတွာ၊ ရှိ။ ခါဒနိယာဒိနိ၊ တို့ကို။

သံဝိဒဟထ၊ စိမံကြကုန်လော့။ အာသနာနံ၊ တို့ကို။ ပညာပေထ၊ ခင်းစေ
 ကြကုန်လော့။ ပါနီယံ၊ သောက်ရေကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ တည်စေကြကုန်လော့။
 သံသံ၊ ကို။ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ အာနေထ၊ ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့။
 ပညတ္တာသနေ၊ ခင်းထားအပ်ပြီးသော နေရာ၌။ နိသီဒါပေထ၊ ထိုင်စေကြ
 ကုန်လော့။ ဆန္ဒဇာတာ၊ ဖြစ်သော ဆန္ဒရှိကုန်သည်။ ဥဿာဟဇာတာ၊ ဖြစ်
 သော အားတက်သရော ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝေယျာဝစ္စံ၊ ကို။ ကရော
 ထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိအာဒိကထနကာလေ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို
 ပြောဆိုရာ အခါ၌။ မေတ္တံ၊ သော။ ဝစီကမ္ပံ နာမ၊ မည်၏။

ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပါတောဝ၊ နံနက်စောစော၌ပင်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ သရီ
 ရပ္ပဋိဇဂ္ဂနံ၊ ကိုယ်ကို သုတ်သင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ စေတိယဂံဏဝတ္တာဒိနိ
 စ၊ စေတီရင်ပြင်၌ ပြုထိုက်သောဝတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကတွာ၊
 ရှိ။ ဝိဝိတ္တာသနေ၊ ကင်းဆိတ်သော နေရာ၌။ နိသီဒိတွာ၊ ရှိ။ ဣမသ္မိံ ဝိ
 ဟာရေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းရှိ
 ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အဝေရာ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ
 ခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ (ဟောန္တု။) အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဆင်းရဲကင်းကွာ ကျန်းမာ
 ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်။ (ဟောန္တု။) ဣတိ သ္မိံ၊ စိန္တနံ၊ ကြံစည်ခြင်း
 သည်။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော၊ ဝါ၊ မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိ
 သော။ မနောကမ္ပံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ စိတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုမည်၏။
 ဂိဟီနံ၊ တို့၏။ အယျာ၊ အရှင်တို့သည်။ သုခံ ဟောန္တု၊ အဝေရာ (ဟော
 န္တု)၊ အဗျာပဇ္ဇာ (ဟောန္တု)။ ဣတိ သ္မိံ၊ စိန္တနံ မေတ္တံ၊ မနောကမ္ပံ
 နာမ၊ မည်၏။

အာဝိ စေဝ ရဟော^၁ စာတိ၊ ကား။ သမ္မုခါ စ၊ မျက်မှောက်၌လည်း
 ကောင်း။ ပရမ္မုခါ စ၊ မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း။ (ပစ္စုပဋ္ဌာပေသန္တိ-၌
 စပ်။) တတ္ထ၊ ထို သမုခါကာယကံ ပရမ္မုခါ ကာယကံ အစရှိသည်တို့တွင်။

၁။ အာဝိ ရဟော။ ။သက္ကတ၌ “အာဝိသ်” ဟု ရှိသောကြောင့် ပါဠိ၌ “သ်”
 ပျောက်၍ ဒိဃရောက်လျက် “အာဝိ” ဟု ရှိရသည်။ [အာဝိတိ ပကာသံ။ (ထင်ထင်
 ရှားရှား။) ပကာသဘာဝေါ စေတ္ထယံ ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္ပံ ကရိယတိ၊ တဿံ
 သမ္မုခဘာဝတော၊ (ထိုသူ၏ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဣတိ
 အာဟ သမ္မုခါတိ။ ရဟောတိ အပ္ပကာသံ၊ (မထင်မရှား။) အပ္ပကာသတာ စ ယံ
 ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္ပံ ကရိယတိ၊ တဿ ပစ္စုက္ခာဘာဝတော၊ (ထိုသူ၏ မျက်
 မှောက်၏ မဖြစ်ခြင်း ကြောင့်တည်း။) ဣတိ အာဟ ပရမ္မုခါတိ။-ဇီကာ။]

နဝကာနံ၊ သီတင်းငယ်တို့၏။ စီဝရကမ္မာဒိယ၊ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်း အစရှိ
 သော အမှုတို့၌။ သဟာယဘာဝဂမနံ၊ အဖော်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။
 သမ္ပုခေါ၊ ၌။ မေတ္တံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ နာမ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ ထေရာ
 နံ၊ ထေရ်တို့အား။ ဝါ၊ ဟိုကို။ ပါဒဇောဝနဝန္ဓနပိဇနဒါနာဒိဘေဒံ၊ ခြေ
 ဆေးပေးခြင်း ရှိခိုးခြင်း ယပ်လေးပေးခြင်း အစရှိသော အပြားရှိသော။ သဗ္ဗံ၊
 သော။ သာမိစိကမ္မံ၊ အရိုအသေ ပြုမှုသည်။ သမ္ပုခေါ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ
 နာမ။ ဥဘယေဟိ ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော ထေရ် နဝကတို့သည်လည်း။ ဒုန္နိက္ခိတ္တာ
 နံ၊ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်ကုန်သော။ ဒါရုဘဏ္ဍာဒိနံ၊ သစ်ဘဏ္ဍာ အစ
 ရှိသည်တို့ကို။ တေသု၊ ထို ထေရ် နဝကတို့၌။ အဝမညံ၊ အောက်ချ၍မှတ်
 ထင်မှုကို။ ဝါ၊ မထိမဲမြင်ကို။ အ ကတော၊ ၍။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဒုန္နိက္ခိ
 တ္တာနံ ဝိယ၊ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော သစ်ဘဏ္ဍာအစရှိသည်တို့ကို
 ကဲ့သို့။ ပဋိသာမနံ၊ သိမှီးခြင်းသည်။ ပရမ္ပုခေါ၊ ၌။ မေတ္တံ ကာယ
 ကမ္မံ နာမ။

ဒေဝတ္ထေရော၊ ဒေဝထေရ်။ တိဿတ္ထေရော၊ တိဿထေရ်။ ဣတိ ဝေံ၊
 သို့။ ပဂ္ဂယု၊ ၍။ ဝစနံ၊ ပြောဆိုခြင်းသည်။ သမ္ပုခေါ၊ ၌။ မေတ္တံ၊ သော။
 ဝစိကမ္မံ နာမ၊ ၏။ [“ဒေဝ”ဟု “တိဿ”ဟုချည်း မခေါ်ပဲ ထေရထည့်၍
 ခေါ်ဆိုခြင်းကို ဆိုသည်။ ယခုအခါ အရှင် ဘုန်းတော်ကြီး ဆရာတော် စသည်
 ဖြင့် ခေါ်ခြင်းမျိုးတည်း။] ပန၊ ကား။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ အသန္တံ၊ ထင်ရှား
 မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ မေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အမှာကံ ဒေဝ
 တ္ထေရော၊ တပည့်တော်တို့၏ ဒေဝထေရ်သည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်၌ပါနည်း။
 (ဘယ်မှာပါနည်း။) အမှာကံ တိဿတ္ထေရော၊ သည်။ ကုဟိံ၊ နည်း။
 ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ အာဂမိဿတိ နုခေါ၊ ပြန်လာ ပါမည်နည်း။
 ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ မမာယနဝစနံ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု ပြုတတ်သော စကားသည်။
 ဝါ၊ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ပြောဆိုကြောင်း စကားသည်။ ပရမ္ပုခေါ၊ ၌။ မေတ္တံ
 ဝစိကမ္မံ နာမ။

ပန၊ ကား။ မေတ္တာသိနေဟသိနိဒ္ဓါနိ၊ မေတ္တာတည်းဟူသော အစေးဖြင့်
 စေးကပ်ကုန်သော။ နယနာနိ၊ မျက်လုံးတို့ကို။ ဥမ္မိလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ ပသန္ဓေန၊
 ကြည်လင်သော။ မုခေန၊ မျက်နှာဖြင့်။ ဩလောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းသည်။
 သမ္ပုခေါ မေတ္တံ မနောကမ္မံ နာမ။ ဒေဝတ္ထေရော၊ သည်။ အရောဂေါ၊
 ရောဂါမရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ အပ္ပါဗာဇော၊ အံ့နာမရှိသည်။
 (ဟောတု။) တိဿတ္ထေရော (အရောဂေါ ဟောတု၊ အပ္ပါဗာဇော ဟောတု။)

ဣတိ။ သို့။ သမန္နာဟရဏံ။ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပရမုခါ မေတ္တံ မနော
ကမ္မံ နာမ။

လာဘာတိ။ ကား။ စီဝရာဒယော၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။ လဒ္ဓပစ္စ
ယာ၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းတို့သည်။ (သန္တိ။) ဓမ္မိကာတိ။ ကား။
ကုဟနာဒိဘေဒံ၊ အံဩဖွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသော အပြားရှိသော။
မိစ္ဆာဇီဝံ၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှောင်ကြဉ်၍။
ဓမ္မေန၊ တရားနှင့်။ သမေန၊ ညီညွတ်သော။ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန၊ ဆွမ်းခံ
ခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ယေတေလာဘာ-၌စပ်။)
အန္တမသောပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိတိ။ ကား။ ပစ္စိမကောဋိယာ၊ နောက်၌ဖြစ်
သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ နောက်ဆုံး အစွန်အားဖြင့်။ ပတ္တေ၊ သပိတ်
၌။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျိုးဝင်သော။ ပတ္တဿ၊ ၎င်း။ အန္တောဂတံ၊ အတွင်း၌
ရောက်သော။ ဒွိတိကဋ္ဌတ္တုဘိက္ခာ မတ္တမ္ပိ၊ နှစ်ဦးသုံးဦးသော ဆွမ်းကိုမျှလည်း။
(အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ-၌ စပ်။)

အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီတိ ဣတ္ထိ။ ၌။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ကုန်သော။) ပဋ္ဌိဝိဘတ္တာ
နာမ၊ ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ တို့ မည်သည်။ အာမိသပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တာ၊ ခွဲခြားဝေဖန်အပ်
သော အာမိသလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အာမိသကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းလည်းကောင်း။
ပုဂ္ဂလပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တာ၊ ခွဲခြား ဝေဖန်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းလည်းကောင်း။ (ဣတိ။) ဒွေ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊
ထို အာမိသပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ ပုဂ္ဂလပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ တို့တွင်။ ဣတံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်
ရှိသော လာဘ်ကို။ ဒဿာမိ၊ ပေးအံ့။ ဣတံ၊ န ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ ဝေံ၊
သို့။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘဇနံ၊ ခွဲခြား ဝေဖန်ခြင်းသည်။ အာမိသပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တံ
နာမ၊ အာမိသကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းမည်၏။ ပန၊ ကား။ အသုကဿ၊ ထို
မည်သူအား။ ဒဿာမိ၊ အံ့။ အသုကဿ၊ န ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ ဝေံ၊ စိတ္တေန

၁။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ။ ။ သဒ္ဓါအနေကိုကြည့်လျှင် “သူတပါးအား မဝေဖန်ပဲ
မိမိချည်းသုံးစွဲလေ့ရှိသူ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ထင်ရ၏။ အမှန်ကား-မိမိအတွက် ရအပ်သော
ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို “မည်သူ့အားပေးမည် မည်သူ့အားမပေး” ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ကို မခွဲ
ခြားပဲ ရဟန်းသာမဏေတိုင်းအား ပေးနိုင်သူကိုလည်းကောင်း၊ “မည်သည့်ပစ္စည်းကို
ပေးမည်၊ မည်သည့်ပစ္စည်းကို မပေး” ဟု ပစ္စည်းကို မခွဲခြားပဲ ပစ္စည်းတိုင်းကို ပေး
နိုင်သူကိုလည်းကောင်း၊ “အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ (ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းမခွဲခြား၊ ပစ္စည်းကိုလည်း
မခွဲခြားပဲ) ဘောဂီ။ (အများနှင့် ဆက်ဆံနိုင်အောင် သုံးစွဲခြင်းရှိသူ)” ဟု ဆိုလို
သည်။ သို့သော် “သီလဝန္တေဟိ” ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် “ဒုဿီလ ရဟန်း
သာမဏေများကိုကား ပေးလှူဖွယ်မလို” ဟု မှတ်ပါ။

ဝိဘဇနံ။ ပုဂ္ဂလပုဋိဝိဘတ္တံ နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်း မည်၏။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို အာမိသပုဋိဝိဘတ္တံ ပုဂ္ဂလပုဋိဝိဘတ္တံ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ အ ကတုာ၊ ရှိ။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပုဋိဝိဘတ္တံ၊ မခွဲခြား မဝေဖန်အပ်ပဲ။ ဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပုဋိဝိဘတ္တဘောဂံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ မခွဲခြား မဝေဖန်အပ်ပဲ သုံးဆောင်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂိတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ ကား။ သာဓာရဏဘောဂိနော၊ ဆက်ဆံခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာတည်း။ ပဏိတံ၊ မွန်မြတ်သော။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တံ တံ၊ ထိုထို ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ လာဘေန၊ အနည်းငယ်ရအပ်သော လာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ များစွာ ရအပ်သော လာဘ်ကို။ နိဇိဂိသနတာမုခေန၊ ရှာခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဂိဟိနံ၊ တို့အား။ နေဝ ဒေတိ၊ မပေး။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ န ဘုဉ္ဇတိ၊ မသုံးဆောင်။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော၊ စ၊ ခံယူပြန်သော်လည်း။ သံသေန၊ သံသာနှင့်။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဂဟေတွာ၊ ခံယူ၍။ သာဏံ၊ ခေါင်းလောင်းကို။ ပဟရိတွာ၊ ခေါက်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်ထိုက်သော။ သံသံသန္တကံ ဝိယ၊ သံသာ၏ ဥစ္စာကိုကဲ့သို့။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ပန၊ ပရိဟာရ။ ပ။ အံ။ ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ၊ ဤ သာရဏီယ အကျင့်ကို။ (မပြတ်မလပ် အမှတ်ရထိုက်သော အကျင့်ကို။) [ဣမံ စတုတ္ထံ သရိဘဗ္ဗယုတ္တဓမ္မံ။ -ဋီကာ။] ကော၊ အဘယ်ရဟန်းသည်။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေနိုင်သနည်း။ ဝါ၊ ဖြည့်ကျင့်နိုင်သနည်း။ ကော၊ သည်။ န ပူရေတိ၊ နိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး။ တာဝ၊ သီလဝန္တ ရဟန်းမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။) ဒုဿီလော၊ သီလမရှိသော ရဟန်းသည်။ (ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ။) န ပူရေတိ၊ မပြည့်စေနိုင်။ ဝါ၊ မဖြည့်ကျင့်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဿီလော ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ။ န ပူရေတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ဒုဿီလ ရဟန်း၏။ သန္တကံ၊ ကို။ သီလဝန္တာ၊ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ န ဂဏှန္တိ၊ မခံယူကုန်။ (တသ္မာ ဒုဿီလော ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ န ပူရေတိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။) ပန၊ အနွယ် ကား။ ပရိသုဒ္ဓုဿီလော၊ စင်ကြယ်သော သီလရှိသော ရဟန်းသည်။ ဝတ္တံ၊ သာရဏီယ ကျင့်ဝတ်ကို။ အခဏ္ဍေန္တော၊ မကျိုးမပေါက်စေပဲ။ ပူရေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။

တကြ၊ ထို ပရိသုဒ္ဓသီလ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သာရဏီယ ကျင့်ဝတ်ကို ပြည့်စေ
 နိုင်ရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝတ္တံ၊ ကျင့်ဝတ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။
 ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ သြဒိဿကံ၊ ရည်ညွှန်းခြင်းရှိသည်ကို၊ ဝါ၊
 ရည်ညွှန်းအပ်သည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ မာတု ဝါ၊ အမိအားသော်လည်း
 ကောင်း။ ပိတုဝါ၊ လည်းကောင်း။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိနံ ဝါ၊ အစရှိသည်
 တို့အား သော်လည်းကောင်း။ ဒေတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဒါတဗ္ဗံ၊
 ပေးထိုက်သောပစ္စည်းကို။ ဒေတိ၊ ပေးသည်မည်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဿ၊
 ထိုရဟန်း၏။ သာရဏီယဓမ္မော၊ မပြတ်မလပ်အမှတ်ရထိုက်သောအကျင့်သည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပလိဓောဓဇဂ္ဂနံ နာမ၊ ပလိဗောဓကို သုတ်သင်ခြင်းမည်
 သည်။ (ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အနှောင့်အယှက်ကို သုတ်သင်ခြင်းမည်သည်။) ဟောတိ၊
 ၎င်း။ [အမိ စသည်တို့သည် မိမိ၏အတွက် ပလိဗောဓဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
 ပေးထိုက်သည်ကို ပေးခြင်းသည် ပလိဗောဓကို သုတ်သင်ခြင်းမည်၏။]

ဟိ၊ ချဲ့။ သာရဏီယဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ မုတ္တပလိဗောဓဿဝ၊
 လွတ်သော ပလိဗောဓ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ပန၊ ဆက်။
 တေန၊ ထို ရဟန်းသည်။ သြဒိဿကံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးလတ်
 သော်။ ဂိလာနဂိလာနုပဋ္ဌာက အာဂန္တုက ဂမိကာနုဉ္ဇေဝ၊ ဂိလာန ရဟန်း၊
 ဂိလာန၏ အလုပ်အကျွေးရဟန်း အာဂန္တုကရဟန်း ဂမိကရဟန်း တို့အား
 လည်းကောင်း။ သင်္ခါပုတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ သင်္ခါပုတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ သင်္ခါပုတ္တဂ္ဂဟဏံ၊
 အဇာနန္တဿ၊ မသိသေးသော။ နဝပဗ္ဗဇိတဿ စ၊ ရဟန်းသစ်အားလည်း
 ကောင်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဧဟေသံ၊ ဤ ဂိလာန စသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။
 ဒတော၊ ပြီး၍။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ထေရာသန
 တော၊ ထေရ်၏နေရာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ထေကံ၊ အနည်းငယ်ကို။ အ ဒတော၊
 မပေးမှု၍။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ တတ္ထ
 ကံ၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ အဝသိဋ္ဌေ၊ ကြွင်းကျန်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။
 အ သတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ပုန ပိဏှာယ စရိတွာ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ။
 ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။ ပဏီတံ၊ မှန်မြတ်၏။ တံ တံ၊
 ထို ထို မှန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ဒတော။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ခဲဖွယ်
 ဘောဇဉ်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်နိုင်၏။ သီလဝန္တေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစန
 တော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဒုဿီလဿ၊ အား။ အ ဒါတုမိ၊ မပေး
 ခြင်းငှာလည်း။ ဝဋ္ဋတိ။

ပန၊ ဆက်။ အယံ သာရဏိယဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ သုသိက္ခိတာ
 ယ၊ ကောင်းစွာသင်အပ်ပြီးသော အတတ်ရှိသော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။
 သုပူရော၊ လွယ်ကူစွာ ဖြည့်ကျင့်အပ်သည်။ ဝါ၊ ဖြည့်လွယ်သည်။ ဟောတိ။
 အသိက္ခိတာယ၊ သင်အပ်ပြီးသော အတတ်မရှိသော။ ပရိသာယ၊ ၌။ (သုပူ
 ရော၊ သည်။) နော (ဟောတိ)။ ဟိ၊ ခဲ့။ သုသိက္ခိတာယ၊ သော။ ပရိသာ
 ယ၊ ၌။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ အညတော၊ အခြားသော အရပ်မှ။
 (ဘိက္ခ၊ ဆွမ်းကို။) လဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ သည်။ န ဂဏှာတိ၊ မခံယူ။
 အညတော၊ မှ။ အလဘန္တော ပိ၊ မရသော်လည်း။ ပမာဏယုတ္တမေဝ၊
 ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုသာ။ ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။ အတိရေကံ၊ အပို
 အလွန်ကို။ န (ဂဏှာတိ)။ [သာရဏိယဝတ် ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်းကလှူသော်
 လည်း မယူတော့။] ပန၊ ဆက်။ အယံ သာရဏိယဓမ္မော၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။
 ပုနပုနံ ပိဏှာယ စရိတွာ။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ ရအပ် ရအပ်ပြီးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။
 ဒေန္တဿာပိ၊ ပေးလှူပါသော်လည်း။ ဒွါဒသဟိ ဝဿေဟိ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်
 တို့ဖြင့်။ (တဆယ့်နှစ်နှစ်ကြာမှ။) ပူရတိ၊ ပြည့်၏။ တတော၊ ထို တဆယ့်နှစ်နှစ်မှ။
 သြရံ၊ ဤဘက်၌။ န (ပူရတိ)။

ဟိ၊ မှန်။ ဒွါဒသမေ ဝဿေ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်မြောက်၌။ သာရဏိယဓမ္မ
 ပူရကော၊ သာရဏိယအကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်းသည်။ ပိဏှပါတ
 ပူရံ၊ ဆွမ်းဖြင့်ဖြည့်သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ အာသနသာလာယံ၊ နေထိုင်ရာဇရပ်
 ၌။ (ဆွမ်းစားဇရပ်၌။) ထပေတွာ၊ ထား၍။ နဟာယိတံ၊ ရေချိုးခြင်းငှာ။
 သစေ ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ သွားအံ့။ သံဃတ္ထေရော စ၊ သည်လည်း။ ဒေသော၊
 ဤသပိတ်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ပတ္တော၊ သပိတ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေး၍။ (ဒေသော၊ သည်။) သာရဏိယဓမ္မပူရကဿ၊ သာရဏိယအကျင့်ကိုဖြည့်
 ကျင့်သော ရဟန်း၏။ (ပတ္တော၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ နံ၊ ထို
 သပိတ်ကို။ အာဟရထ၊ ဆောင်ခဲ့ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗံ၊
 သော။ ပိဏှပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ဝိစာရေတွာ၊ ကောင်းနိုးရာရာ စိစစ်၍လည်း
 ကောင်း။ ဘုဉ္ဇိတွာ စ၊ စားပြီး၍လည်းကောင်း။ ရိတ္တံ၊ အချည်းအနှီးသော။
 ပတ္တံ၊ ကို။ သစေ ထပေတိ၊ အကယ်၍ထားအံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သော
 ဘိက္ခု၊ သာရဏိယဓမ္မကိုကျင့်သော ထိုရဟန်းသည်။ ရိတ္တံ၊ သော။ ပတ္တံ၊
 ကို။ ဒီသွာ၊ ၍။ မယံ၊ ငါ၏အတွတ်။ အနုစသေသေတွာ ဝ၊ မကြွင်းကျန်
 စေမူ၍သာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇိသု၊ သုံးဆောင်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေါမ
 နသံ၊ ဒေါမနသကို။ သစေ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေအံ့။ (ဝေ သတိ)။
 သာရဏိယဓမ္မော၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ပုန။ ဒွါဒသဝဿာနိ၊ တို့ပတ်

လုံး။ ပူရေတဗ္ဗော၊ ထိုက်သည်။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ သေ(သော)၊ ဤ သာရဏီယအကျင့်သည်။ တိတ္ထိယပရိဝါသသဒိသော။ တိတ္ထိတို့၏ ပရိဝါသ နှင့်တူသည်။ (ဟောတိ။) သင်္ကံ။ ကကြိမ်။ ခဏ္ဍော၊ ကျိုးပေါက်ခြင်းသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပုန။ ပူရေတဗ္ဗော ဝ၊ ပြည့်စေထိုက်သည်သာ။ ဝါ၊ သာ။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယဿ မေ အကြင် ငါ၏။ ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်၌ရောက်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ အနာ ပုစ္ဆာ ဝ၊ မပန်ပြောပဲသာလျှင်။ သဗြဟ္မစာရိ၊ တို့သည်။ ပရိဘူန္တိ၊ ဘုဉ်း ပေးကြကုန်၏။ (တဿ)မေ၊ ထိုငါ၏။ လာဘာ၊ လာဘ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ဝတ၊ ဖြစ်ကုန်စွတကား။ (တဿ) မေ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ (မနုဿတ္တံ၊ လူ့ အဖြစ်ကို။) သုလဒ္ဓံ ဝတ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်လေစွတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ သောမနဿံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ (သာရဏီယ ဓမ္မော၊ သည်။) ပုဏ္ဏော နာမ၊ ပြည့်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုရိတသာရဏီယဓမ္မဿ၊ ပြည့်စေအပ်ပြီးသော သာရဏီယဓမ္မရှိသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ သာရဏီယဓမ္မကိုပြည့်ပြီးသော ရဟန်း၏။ ဣဿာ၊ ဣဿာသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မစ္ဆရိယံ၊ သည်။ န ဟောတိ။ သော၊ ထို သာရဏီယဓမ္မ ပြည့်ပြီးသောရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ မနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ။ သုလဘပစ္စယော စ၊ လွယ်ကူစွာ ရအပ်သော ပစ္စည်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ။) အဿ၊ ထို သာရဏီယ ပြည့် ပြီးသောရဟန်း၏။ ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်၌သက်သောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။ ဒိယျ မာနမ္ပိ၊ ပေးလှူအပ်ပါသော်လည်း။ န ခိပယတိ၊ မကုန်နိုင်။ ဘာဇနိယ ဘဏ္ဍဌာနေ၊ ဘဏ္ဍာကို ဝေဖန်ရာဌာန၌။ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ၊ အကောင်းဆုံးဘဏ္ဍာကို။ လဘတိ။ ဘယေ ဝါ၊ သူပုန်စသော ဘေးသည်လည်းကောင်း။ ဆာတကေ ဝါ၊ ငတ်မွတ်ဆာလောင်ခြင်း ဘေးသည်လည်းကောင်း။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက် လတ်သော်။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဥဿုက္ကံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ် သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ထို ထင်စွာပြုထိုက်သော အကျိုးအာနိသင်တို့၌။ ဣမာနိ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့တို့ကား။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့တည်း။ [တတြာတိ တေသု အာနိ သံသေသု ဝိဘာဝေတဗ္ဗေသု-ဋီကာ။] ကိရာ၊ ချဲ့။ သေနဂိရိဝါသိ၊ သေနဂိရိ ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိသော။ တိဿတ္ထေရော၊ သည်။ မဟာဂိရိဂါမံ၊ မဟာ ဂိရိ ရွာကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပညာသ၊ ဝါးကျိပ်သော။ မဟာထေရာ၊ မဟာထေရ်တို့သည်။ နာဂဒိပံ၊ နာဂကျွန်းသို့။ စေတိယဝန္ဓနတ္ထာယ၊

စေတီကိုရိုခိုးခြင်း အကျိုးငှာ။ ဂစ္ဆန္တာ၊ ကုန်လတ်သော်။ ဂိရိ ဂါမေ ဌ။
ပိဏ္ဍာယ စရိတော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ အလဒ္ဓါ၊ မရမူ၍။ နိက္ခမိံသု၊ ထွက်ခဲ့
ကြကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ထေရာ၊ တိဿထေရ်သည်။ ပဝိသန္ဓေ၊ ဝင်လတ်
သော်။ တေ၊ ထို ငါးကျိပ်သော ထေရ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ (ကိ။)
ဘန္ဓေ၊ တို့။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပါပြီလော။ ဣတိ (ပုစ္ဆိ)။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။
ဝိစရိမ္မာ၊ လှည့်လည်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။

သော၊ ထို တိဿထေရ်သည်။ တေသံ၊ ထိုငါးကျိပ်သော ထေရ်တို့၏။
အလဒ္ဓဘာဝံ၊ မရခဲ့ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥတော အာဟ။ (ကိ။) ဘန္ဓေ၊
တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အာ
ဂစ္ဆာမိ၊ ပြန်လာ၏။ တာဝ၊ ထို တပည့်တော်ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်။
ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌သာ။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်။ ဣတိ (အာဟ။) အာဝု
သော၊ ရှင်။ မယံ ပညာသ ဇနာ၊ ငါတို့ ငါးကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည်။
ပတ္တတေမနမတ္တမ္ပိ၊ သပိတ်ကို စိုစေခြင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော ယာဂုကိုမျှလည်း။
န လဘိမ္မာ၊ မရခဲ့ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ ဘန္ဓေ၊ တို့။ နေဝါ
သိကာနာမ၊ အမြဲနေခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည်။ ပဋိဗလော၊ စွမ်းနိုင်
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အလဘန္တာ ပိ၊ မရပါကုန်သော်လည်း။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂ
သဘာဂံ၊ သဘောတူသောဆွမ်းခံလမ်းကို။ ဇာနန္တိ၊ သိပါကုန်၏။ [ဘိက္ခာစာရ
မဂ္ဂသဘာဂန္တိ သဘာဂံ တဗ္ဗာဂိယံ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂံ ဇာနန္တိ။—ဋီကာ။] ထေရာ၊
တို့သည်။ အာဂမေသုံ၊ ဆိုင်းငံ့ကြကုန်ပြီ။

ထေရာ၊ တိဿထေရ်သည်။ ဂါမံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ပြီ။ ဓုရဂေဟေ
ယေဝ၊ အဦးပစာနဖြစ်သော အိမ်၌ပင်။ မဟာဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမကြီး
သည်။ ဒိရဘတ္တံ၊ နွားနှို့ဆွမ်းကို။ သဇ္ဇေတော၊ စီမံ၍။ ထေရံ၊ ကို။ သြလောက
ယမာနာ၊ မျှော်လျက်။ ဌိတာ၊ ပြီ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ထေရဿ၊ သည်။
ဒ္ဓါရံ၊ အိမ်တံခါးသို့။ သမ္ပတ္တသေဝ၊ ရောက်စဉ်ပင်။ ပတ္တံ၊ ကို။ ပူရေတော၊
ပြည့်စေ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုထေရ်သည်။ တံ၊ ထိုသပိတ်ကို။ အာဒါ
ယ၊ ၍။ ထေရာနံ၊ တို့၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဘန္ဓေ၊ တို့။ ဂဏှထ၊
ပါကုန်။ ဣတိ။ သံသထေရံ၊ ကို။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ထေရာ၊ သည်။ တွေ
ကေဟံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ အမေဟံ၊ တို့သည်။ ကိဉ္စိ၊ ကို။
နလဒ္ဓံ၊ မရအပ်။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ သိဿမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။
ဂဟေတော၊ ၍။ အာဂတော၊ ပြန်လာပြီ။ ကိံနုခေါ၊ အဘယ်သို့ပါနည်း။
ဝါ၊ ဘယ်နှယ်ပါလိမ့်။ (အပ်မှအပ်ပါမည်လား၊ တောင်းလာတာလေလား။)

ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သေသာနံ၊ ကြွင်းသောထေရ်တို့၏။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။
 သြလောကေသိ၊ ကြည့်ပြီ။ ထေရော၊ တိဿထေရ်သည်။ သြလောကနာ
 ကာရေနေဝ၊ ကြည့်ပုံအခြင်းအရာဖြင့်ပင်။ ဥတုာံ ၍။ ဘန္တေတို့။ ဓမ္မေန၊
 ဝိနည်းတရားနှင့်။ သမနေ၊ ညီညွတ်သဖြင့်။ လဒ္ဓပိဏ္ဍာါတော၊ ရအပ်သော
 ဆွမ်းပါတည်း။ နိက္ကုက္ကုစွာ၊ ကုက္ကုစ မရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဂဏှထ၊
 ယူကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ အာဓိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊
 ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောထေရ်တို့အား။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိမ္မိတိုင်း။
 ဒတုာံ ၍။ အတ္တနာပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ယာဝဒတ္ထံ၊ တိုင်း။ ဘူဠိ၊ စားရပြီ။

အထ၊ ဆွမ်းစားပြီးကြရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို တိဿထေရ်ကို။ ဘတ္တ
 ကိစ္စာဝသာနေ၊ ဆွမ်းကိစ္စ၏အဆုံး၌။ ထေရာ၊ တို့သည်။ ပုစ္ဆိံသု၊ ကုန်ပြီ။
 (ကိံ)။ အာဝုသော။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိ
 ဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍သိသနည်း။ ဣတိ(ပုစ္ဆိံသု)။ ဘန္တေတို့။ မေ၊ ၎်။ ဝါ၊ မှာ။
 လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အာ
 ဝုသော။ ဈာနလာဘီ၊ ဈာန်ကိုရခြင်းရှိသူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊
 ဤသို့မေးပြီ။ ဘန္တေ။ မေ၊ ၎်။ ဝါ၊ မှာ။ တေမ္ပိ၊ ဤဈာန်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊
 ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အာဝုသော။ ပါဠိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်။
 (ဟောတိ)နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြီ။ ဘန္တေတို့။ မေ၊
 သည်။ သာရဏိယဓမ္မော၊ သာရဏိယအကျင့်ကို။ ပူရိတော၊ ဖြည့်အပ်ပါပြီ။
 တဿမေ၊ ထိုတပည့်တော်၏။ ဓမ္မဿ၊ သာရဏိယအကျင့်ကို။ ပူရိတကာလတော၊
 ဖြည့်အပ်ပြီးရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ရဟန်းတသိန်း
 သည်။ သစေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ပင်ဖြစ်စေဦးတော့။ (ဝေံသတိပံ၊ သော်
 လည်း။) ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်၌ရောက်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။ နခိယတိ၊
 မကုန်နိုင်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ ဟေ၊ ထို ထေရ်တို့သည်။ သုတုာံ
 ၍။ သပ္ပုရိသ၊ သူတော်ကောင်း။ သာဓုသာဓု၊ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။
 ဣဒံ၊ ဤဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိစေခြင်းသည်။ တုယံ၊ သင့်အား။ အနုစ္စဝိကံ၊
 လျှောက်ပတ်၏။ ဣတိ။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤသို့အပ်ပြီးကား။ တာဝ၊
 အဂ္ဂဘဏ္ဍပါပုဏနမ္မ ရှေးဦးစွာ။ ပတ္တဂတံ နခိယတိတိ ဧတ္ထ၊ ခွဲ။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု
 တည်း။

ပန၊ ဆက်။ အယမေဝ ဧကေရာ၊ ဤတိဿထေရ်သည်ပင်။ စေတိယပဗ္ဗ
 တေ၊ စေတိယတောင်၌။ ဂိရိဘဏ္ဍမဟာပူဇာယ၊ စေတိယတောင်အပြင်ကို
 ဆီမီး၊ ပန်း၊ နံသာ အစရှိသောဘဏ္ဍာတို့ဖြင့် ကြီးကျယ်စွာ ပူဇော်ရာအခါ၌။

ဒါနဋ္ဌာနံ၊ ပေးလှူရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ကိံ၊ အဘယ်ဘဏ္ဍာသည်။ ဝရဘဏ္ဍံ၊ မြတ်သောဘဏ္ဍာနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ (ဝရဘဏ္ဍံ၊ သည်။) ဒွေ၊ နှစ်ထည်ကုန်သော။ သာဠကော၊ အဝတ်တို့ပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ ဧတေ၊ ဤအဝတ်တို့သည်။ မယံ၊ ငါ၏အထံသို့။ ပါပုဏိဿန္တိ၊ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သုတော၊ ရှိ။ အမစော၊ သည်။ ရညော၊ အား။ အာရောစေသိ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ (ကိံ။) ဧကော၊ သော။ ဒဟရော၊ ရဟန်းငယ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ပြောပါ၏။ ဣတိ (အာရောစေသိ)။ ဒဟရဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။) ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်တတ်ပါသော်လည်း။ မဟာထေရာနံ၊ မဟာထေရ်တို့အား။ သုခုမသဉ္ဇကော၊ သိမ်မွေ့သော အဝတ်တို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ရှိ။ မဟာထေရာနံ၊ တို့အား။ ဒဿာမိ၊ ပေးလှူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ထပေတိ၊ ထား၏။ တဿ၊ ထိုမင်းသည်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌိတေ၊ တည်လတ်သော်။ ဒေန္တဿ၊ ပေးလှူစဉ်။ မတ္တကေ၊ ထိပ်၌။ ထပိတာပိ၊ ထားအပ်သည်လည်း။ ဖြစ်ကုန်သော။ တေ သာဠကော၊ ထိုအကောင်းဆုံးအဝတ်တို့သည်။ ဟတ္ထံ၊ လက်သို့။ နာရောဟန္တိ၊ မတက်ရောက်ကုန်။ အညေ၊ အခြားသော အဝတ်တို့သည်။ (ဟတ္ထံ) အာရေဟန္တိ။

ပန၊ ကား။ ဒဟရဿ၊ အား။ ဒါနကလေ၊ ပေးလှူရာအခါ၌။ (ပေးလှူညွှန်ကျရာ အခါ၌။) ဟတ္ထံ၊ သို့။ အာရုဠော၊ တက်ရောက်ကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ တဿ၊ ထို ရဟန်းငယ်၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ပါတေတွာ၊ ကျစေ၍။ အမစဿ၊ ၏။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ဩလောကေတွာ၊ ရှိ။ ဒဟရံ၊ ကို။ နိသီဒါပေတွာ၊ ထိုင်စေ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ သံဃံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ လွတ်လိုက်၍။ ဒဟရဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ နိသီဒိတွာ၊ ရှိ။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ဤတရားထူးကို။ ကဒါ၊ ၌။ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ထံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ။ သော၊ ထို ရဟန်းငယ်သည်။ ပရိယာယေနပိ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်လည်း။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော တရားထူးကို။ အဝဒန္တော၊ မပြောလိုသည်။ (ဟုတွာ။) မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ မယံ၊ ငါ၏ သန္တာန်၌။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ ဣတိ အာဟ။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဝစုတ္တနန၊ ပြောခဲ့ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ [ဤ အဝတ်ကောင်းနှစ်ထည် ငါရလိမ့်မည်ဟု ပြောခဲ့ကုန်လည် မဟုတ်ပါလော။] မဟာရာဇ၊ ဇာ။ အာမ။ အဟံ၊ သည်။ သာရဏီယဓမ္မပူရကော၊

သာရဏီယအကျင့်ကို ဖြည့်ပြီး သူဘည်း။ တဿ မေ၊ ထို ငါ၏။ ဓမ္မဿ၊
 သာရဏီယအကျင့်ကို။ ပုရိတကာလတော၊ ဖြည့်ပြီးရာ ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊
 ၍။ ဘာဇနီယ ဘဏ္ဍာဌာနေ၊ ဝေဖန်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာကို ဝေဖန်ရာ ဌာန၌။
 အဂ္ဂဘဏ္ဍံ၊ အကောင်းဆုံး ဘဏ္ဍာသည်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊
 သို့ပြောပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းပါပေစွ။ ကောင်းပါပေစွ။
 ဣဒံ၊ ဤ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပြောဆိုသိစေခြင်းသည်။ တုယံ၊ အရှင်ဘုရားအား။
 အနုစ္စဝိကံ၊ လျောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ ဝနိတော ပက္ကမိ၊ ပြီ။
 [အနုစ္စဝိကန္တိ သာရဏီယဓမ္မ ပုရဏတောပိ ဣဒံ ယထာဘူတပ္ပဒဝဒနံ တုမှာကံ
 အနုစ္စဝိကန္တိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဘာဇနီယဘဏ္ဍာ
 ဌာနေ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ ပါပုဏာတိတိ ဧတ္ထ၊ ၍။ ဝတ္ထု၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏတိဿဘယေ၊ ဗြာဟ္မဏတိဿ သူပုန်ဘေး ဖြစ်ရာ
 အခါ၌။ ဘဒတရဂါမဝါသိနော၊ ဘာတရရွာ၌ နေလေ့ရှိကုန်သော လူတို့
 သည်။ နာဂတ္ထေရိယာ၊ နာဂထေရ်အား။ အနာရောစေတောဝ၊ မပန်ပြော
 မှု၍သာလျှင်။ ပလာယိ သု၊ ထွက်ပြေးကြကုန်ပြီ။ ထေရိ၊ ထေရ်မသည်။
 ပစ္စုသသမယေ၊ ၌။ ဂါမော၊ သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန် သာလျှင်။
 အပ္ပနိဋ္ဌောသော၊ နည်းသောမြို့ရွာ တွန်သံရှိ၏။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပဓာ
 ရေတ၊ စူးစမ်းကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဟဒရတိက္ခုနိယော၊ ငယ်သော
 ဘိက္ခုနီတို့ကို။ အာဟ၊ တာ၊ ထို ငယ်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်။ ဂန္ဓာ၊
 ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ရွာသူရွာသားတို့၏။ ဂတဘာဝံ၊ ထွက်ပြေး
 ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတု၊ ၍။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ ထေရိယာ၊ အား။
 အာရောစေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သာ၊ ထို နာဂထေရ်မသည်။ သုတု၊ ၍။ တုမေ၊
 တို့သည်။ တေသံ၊ ထို ရွာသူရွာသားတို့၏။ ဂတဘာဝံ၊ ကို။ မာစိန္တယိတ္တု၊
 မကြံကြံကုန်လင့်။ [“မိမိတို့ ဆွမ်းရေးအတွက် ထိုသို့ဤဤ မကြံစည်ကြလင့်”
 ဟူလို။] အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာယောနိသောမနသိကခရသု
 ယေဝ၊ ပါဠိကိုရွတ်ပြခြင်း အနက်ကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်း သင့်သော
 အကြောင်းအားဖြင့် တရားနှလုံးသွင်းခြင်းတို့၌။ ယောဂံ၊ အားထုတ်မှုကို။
 ကဓေထ၊ ပြုကြကုန်လော့။ ဣတိ ဝတု၊ ဘိက္ခာစာရဝေလယံ၊ ဆွမ်းခံ
 လှည့်လည်ချိန်၌။ ပါရုပိတု၊ သင်္ကန်းရုံ၍။ အတ္တဒ္ဓါဒသမာ၊ မိမိဟူသော
 တဆယ် နှစ်ပါးမြောက် ရှိသည်။ (ဟုတု၊) ဂါမဒ္ဓါရေ၊ ၌။ နိဂြောဓ
 မူလေ၊ ပညောင်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်ပြီ။ ရုက္ခ၊ ၌။
 အဓိဝတ္ထာ၊ စိုးအုပ်၍နေသော၊ ဒေဝတာ၊ သည်။ ဒ္ဓါဒသန္ဓမ္မိ၊ ကုန်သော။

ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒတော၊ ပေးလှူပြီး၍။ အယျေ၊ အရှင်မတို့။ အညတ္ထ၊ အခြားသော အရပ်သို့။ မာဂစ္ဆိတ္ထ၊ မကြွကြပပါကုန်လင်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဣဓေ၊ ဤ အရပ်သို့သာ။ ထေ၊ လာကြပပါကုန်။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ထေရိယာ၊ ၎င်း။ ကနိဋ္ဌဘာတာ၊ မောင်ငယ်ဖြစ်သော။ နာဂဇ္ဇေရော နာမ၊ မည်သည်။ အတ္ထိ၊ သော၊ ထို နာဂထေရ်သည်။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ မဟန္တံ၊ ကြီး၏။ ဣဓ၊ အရပ်၌။ ယာပေတံ၊ ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်စေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ မျှတခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ ကောင်း။ ပရတီရံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ တဘက်ကမ်းသို့။ (ဇမ္ဗူဒိပ်သို့။) ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အတ္တဒ္ဓါဒသမောဝ၊ မိမိဟူသော တဆယ်နှစ်ပါးမြောက် ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟုတော။) အတ္တနော၊ ၎င်း။ ဝသနဋ္ဌာနာ၊ နေရာအရပ်မှ။ နိက္ခန္ဓော၊ လတ်သော်။ ထေရိံ၊ အမတော် ထေရ်မကို။ ဒိဿာ၊ တွေ့ပြီး၍။ ဝါ၊ တွေ့ပြီးမှ။ ဂမိဿာမိ၊ တဘက်ကမ်းသို့သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဘာတရဂါမံ၊ သို့။ အာဂတော၊ လာခဲ့ပြီ။ ထေရိ၊ ထေရ်မသည်။ ထေရာ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်ပြီ။ ဣတိ သုတော၊ ၍။ တေသံ၊ ထို ထေရ်တို့၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ အယျော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ကိံ၊ အသို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ သော၊ ထို နာဂထေရ်သည်။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထို ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ အာစိက္ခံ၊ ပြီ။ သာ၊ ထို နာဂထေရ်မသည်။ အဇ္ဇယနေ။ ကေဒိဝသံ၊ တနေ့မျှ။ ဝိဟာရေယေဝ၊ ကျောင်း၌သာ။ ဝသိတော၊ နေ၍။ သော၊ နက်ဖြန်၌။ ဂမိဿထ၊ ကြွကြပပါကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အာဟ။ ထေရာ။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ အာဂမံသု၊ သွားကြကုန်ပြီ။

ထေရိ၊ သည်။ ပုနဒိဝသေ၊ ၌။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယစရိတွာ ထေရံ။ ဥာသကံမိတွာ၊ ၍။ ဣမံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိဘူထ၊ ဘုဉ်းပေးပါကုန်။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ထေရိ၊ ထေရ်မ၊ ဝဋ္ဋိဿတိ၊ အပ်လတ္တံ့လော။ ဣတိ ဝတော၊ ဤသို့ပြော၍။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ တာတ၊ မောင်ငယ်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ သည်။ ဓမ္မိကော၊ တရားနှင့် ယှဉ်ပါ၏။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ၍။ ပရိဘူထ၊ ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြန်ပြီ။ ထေရိ၊ ထေရ်မ၊ ဝဋ္ဋိဿတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ သာ၊ ထို ထေရ်မသည်။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အာကာသေ၊ ၌။ ခိပိ၊ ပစ်လိုက်ပြီ။ ပတ္တော၊ သည်။ အာကာသေ၊ ၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ထေရိ၊ ထေရ်မ၊ သတ္တတာလမတ္တေ၊ ထန်းခုနစ်ပင်

အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌။ ဝါ၊ ထန်းခုနစ်ဆင့်မြင့်သော အရပ်၌။
 ဌိတမ္ပိ၊ တည်သောဘတ်သည်လည်း။ ဘိက္ခုနီဘတ္တမေဝ၊ ဘိက္ခုနီ၏ဘတ်ပင်
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတုာ၊ ၍။ [သုဒ္ဓပါစိတ် ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ် ပရိ
 ပါစိတ သိက္ခာပုဒ်ကို ရည်ရွယ်ဟန်တူသည်။] ဘယံ နာမ၊ ဘေးမည်သည်။
 သဗ္ဗကာလံ၊ အလုံးစုံသော ကာလပတ်လုံး။ (အခါခပ်သိမ်း။) န ဟောတိ။
 ဘယေ၊ သည်။ ဝူပသန္တေ၊ ငြိမ်းအေးလတ်သော်။ အရိယဝံသံ၊ အရိယာတို့
 ၏အနွယ်ကို။ ကထယမာနော၊ ပြောဟောလတ်သော်။ ဘော ပိဏ္ဍပါတိကာ
 အို ပိဏ္ဍပါတ်မှတင်ဆောင်။ ဘိက္ခုနီဘတ္တံ၊ ဘိက္ခုနီတို့၏ဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇိတုာ၊
 ၍။ ဝိတိနာမယိတ္ထ၊ လွန်စေကုန်ဘိ၏။ ဣတိစိတ္တေန၊ မြင့်။ အနုဝဒိယ
 မာနော၊ စွပ်စွဲအပ်သော်။ သန္တမ္ဘေတု၊ ကောင်းစွာ ခိုင်မာခြင်းငှာ။ န
 သက္ခိယာမိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ ထေရိယော၊ ထေရ်မတို့။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့
 မလျော့ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ မဂ္ဂံ၊
 သို့။ အာရဟံ၊ တက်သွားပြီ။

ရုက္ခဒေဝတာ ပိ၊ သစ်ပင်၌နေသော နတ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ရုက္ခစိုးနတ်
 သည်လည်း။ ထေရော၊ သည်။ ထေရိယာ၊ ၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ ပိဏ္ဍပါ
 တံ၊ ကို။ သစေ ပရိဘုဉ္ဇိယတိ၊ လတ္တံ့။ (ဝေံ သတိ။) နံ၊ ထို ထေရ်ကို။ န
 နိဝတ္တေဿာမိ၊ မပြန်နှစ်စေအံ့။ သစေ န ပရိဘုဉ္ဇိယတိ၊ လတ္တံ့။ နိဝတ္တေဿာ
 မိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ စိန္တယမာနာ၊ ကြံစည်လျက်။ ဌတုာ၊ ရပ်၍။ ထေရဿ၊ ၏။
 ဂမနံ၊ ခြင်းကို။ ဒိသုာ၊ ၍။ ရုက္ခာ၊ မှ။ သြရယု၊ ဆင်း၍။ ဘန္တေ၊ ရား။
 ပတ္တံ၊ ကို။ ဒေထ၊ ပေးပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၍။ ပတ္တံ ဂဟေတုာ
 ထေရံ။ ရုက္ခမူလံယေဝ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့သား။ အာနေတုာ၊ ပင့်
 ဆောင်၍။ အာသနံ၊ ကို။ ပညပေတုာ၊ ၍။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒတုာ၊ ပေး
 လှူ၍။ ကတဘတ္တကိစ္စံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိသော။ (ထေရံ၊ ကို။)
 ပဋိညံ၊ ပဋိညာဉ်ကို။ ကာရေတုာ၊ ၍။ ဒွါဒသ ဘိက္ခုနိယော၊ တကျိပ် နှစ်
 ပါးသော ဘိက္ခုနီ တို့ကိုလည်းကောင်း။ - ဒွါဒသဘိက္ခု ၈၊ တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ သတ္တဝဿာနံ၊ တို့ပတ်လုံး။ ဥပဌဟံ၊ လုပ်ကျွေးပြီ။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်
 ပြီးကား။ ဒေဝတာ ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇန္တိတိ တ္ထေ၊ ပါဌ်၌။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။
 ဟံ၊ မှန်။ တတြ၊ ထို ဝတ္ထု၌။ ထေရိ၊ သည်။ သာရဏီယဓမ္မပူရိကာ၊ သာ
 ရဏီယအကျင့်ကို ဖြည့်ပြီးသူသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အခဏာနိတိအာဒိသု၊ တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗျော။) ယဿ၊
 အကြင်ရဟန်း၏။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု၊ အာပတ်အစုတို့၌။

အာဒိမ္ပိ ဝါ၊ အစဉ်လည်းကောင်း။ အန္တေ ဝါ၊ အဆုံး၌လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဘိန္နံ၊ ပျက်သည်။ ဟောတိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလံ၊ သည်။ ပရိယန္တေ၊ အစွန်အဖျား၌။ ဆိဒ္ဓ္ဓသာဓုကော ဝိယ၊ စုတ်ပြတ်သောအဝတ်သည်ကဲ့သို့။ ခဏ္ဍံ နာမ၊ ကျိုးပြတ်သည်မည်သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ (သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု။) ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ (သိက္ခာပဒံ။) ဘိန္နံ၊ သည်။ (ဟောတိ။) တဿ၊ ၏။ (သီလံ၊ သည်။) မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆိဒ္ဓ္ဓသာဓုကော ဝိယ၊ ပေါက်သော အဝတ်သည်ကဲ့သို့။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ နာမ၊ ပေါက်သည်မည်သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ (သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု။) ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒုတ္တိဏိံ၊ နှစ်ပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန် သုံးပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (သိက္ခာပဒါနိ။) ဘိန္နာနိ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) တဿ၊ ၏။ (သီလံ။) ပိဋ္ဌိယံ ဝါ၊ ကျောက်ကုန်း၌လည်းကောင်း။ ကုစ္ဆိယံ ဝါ၊ ဝမ်း၌လည်းကောင်း။ ဥဋ္ဌိစောန၊ ပေါ်ထွက်သော။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန၊ သဘောမတူသော အဆင်းအားဖြင့်။ ကာဠရတ္တာဒိနံ၊ မည်းနက်သောအဆင်း နီသောအဆင်း အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရဝဏ္ဏာ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အဆင်းရှိသော။ ဂါဝိ ဝိယ၊ နှားမသည်ကဲ့သို့။ သဗလံ နာမ၊ ကျားသောသိက္ခာပုဒ်ရှိသော သီလမည်သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ (သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု။) အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ (သိက္ခာပဒါနိ ဘိန္နာနိ ဟောန္တိ။ တဿ၊ ၏။ သီလံ။ အန္တရန္တရာ၊ ၌။) ဝိသဘာဂဗိန္နုစိတြာ၊ သဘောမတူသော အပြောက်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ ဂါဝိ ဝိယ၊ သို့။ ကမ္မာသံ နာမ၊ အပြောက်ထင်သော သိက္ခာပုဒ်ရှိသော သီလမည်သည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ အ ဘိန္နာနိ၊ ကုန်သော။ (သီလာနိ ဟောန္တိ။) တဿ၊ ၏။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ အခဏ္ဍာနိ နာမ၊ ကျိုးပြတ်သော သိက္ခာပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ အ ဆိဒ္ဓါနိ နာမ၊ ပေါက်သော သိက္ခာပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ အ သဗလာနိ နာမ၊ ကျားသောသိက္ခာပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ အ ကမ္မာသာနိ နာမ၊ အပြောက်ထင်သော

၁။ ဒုတ္တိဏိံ ။ စာအုပ်တို့၌ “ဒွေတိဏိ” ဟု ဝါကျရှိ၏။ နှစ်ပါးသုံးပါး တပြိုင်နက် မရနိုင်။ နှစ်ပါးသော်လည်းကောင်း၊ သုံးပါးသော်လည်းကောင်း တမျိုးမျိုးသာ ရနိုင်၏။ ဤသို့တမျိုးမျိုးသာရရာဝယ် “ဒွေဝါ+တိဏိ ဝါ တိ ဒုတ္တိဏိ” ဟု ဝါသဒ္ဓါ၏ အနက်၌ သင်္ချောဘယပဒမဟုဗ္ဗိဟိ ရှိရသည်။

သိက္ခာပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ။ ပန၊ ကား။ တာနိတောနိ၊ ထိုမကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားသော ဤသီလတို့ကို။ တဏှာဒါသဗျတော၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ။ မောစေတော၊ လွတ်စေ၍။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏတော၊ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လပ်သည်အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘုဇိဿာနိ (ဣတိ)၊ တို့ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညဟိ၊ တို့သည်။ ပသတ္တတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညပသတ္တာနိ (ဣတိ)၊ တို့ဟူ၍လည်းကောင်း။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့သည်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မှားသောအားဖြင့်မသုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တံ၊ သည်။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော အာပတ်သို့။ အာပန္နပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ဖောက်ပြီ။ ဝါ၊ ရောက်ဘူးပြီ။ ဤတိ။ ဤသို့ ပြော၍။ ဧကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ပရာမဋ္ဌံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ စွပ်စွဲခြင်းငှာ။ [“အယံ တေ သီလေသုဒေါသော”တိ စတုသု ပိ ဝိပတ္တိသု ယာယ ကာယစိ ဝိပတ္တိယာ ဒဿနေန ပရာမဋ္ဌံ အနုဒ္ဓံသေတံ။-ဋီကာ။] အသက္ကုဏေယျတ္တာ စ၊ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အပရာမဋ္ဌာနိ (ဣတိ)တို့ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ၊ ဥပစာရသမာဓိံ ကိုသော်လည်းကောင်း။ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိံ ကိုသော်လည်းကောင်း။ သံဝတ္တယန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိသံဝတ္တနကာနိတိ၊ တို့ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ [အဋ္ဌကထာအလို သံဝတ္တန ဌ-သံ+ဝတု (ဝတ္တ)ဓာတ်၊ ကာရိတ်ကျေ၊ ယု ပစ္စည်း။ သံဝတ္တယန္တိတိ သံဝတ္တနာနိ၊ သံဝတ္တနာနိယေဝ သံဝတ္တနကာနိ။ သုတ္တ ဌက ပစ္စည်း။ ဋီကာအလို-“သမာဓိသံဝတ္တနံ ပယောဇနံ+ယေသန္တိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ”။ (သမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်းဟူသော အကျိုးရှိသော သီလတို့။) ဟုပြု။]

သီလသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိတိ၊ ကား။ တေသု တေသု ဒိသာဘာဂေသု၊ ထိုထို အရပ်အဖို့တို့၌။ ဝိဟရန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ သမာနဘာဝုပဂတသီလာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော သီလရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝိဟရိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်။ သောတာပန္နာဒီနံ၊ ဘောတာပန် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သီလံ၊ သည်။ သမုဒ္ဒန္တရေ ပိ၊ သမုဒ္ဒရာ၏ အတွင်း၌လည်းကောင်း။ ဒေဝလောကေ ပိ၊ နတ်ပြည်၌လည်းကောင်း။ ဝသန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ သောတာပန္နာဒီနံ၊ တို့၏။ သီလေန၊ သီလအားဖြင့်။ (ဝိသေသေန။) သမာနမေဝ၊ တူသည်သာ။ ဟောတိ၊ မဂ္ဂသီလေ၊ မဂ္ဂသီလ၌။ နာနတ္တံ၊ ထူး

သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ။ တံ၊ ထို မဂ္ဂသီလကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ တေ၊
ဤ ယာနိ တာနိ သီလာနိ-အစရှိသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊
ပြီ။ [သီလသာမညဂတာ ပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိဂ္ဂဟနှင့်တကွ ပရိဝါရ ဘာ
သာဋီကာ ကတိပုစ္ဆာဝါရ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။ အဇဏ္ဍာနိ-စသော ရှစ်ပုဒ်တို့၏
အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ထို၌ပြခဲ့ပြီ။]

ယာယံ ဒိဋ္ဌိတိ၊ ကား။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့် အညီညွတ် ကျေပျာဒတာ-
အစရှိသောအပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်သော။ (ယာယံ) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိသည်။ (နိယျာတိ-၌ စပ်။) အရိယာတိ၊ ကား။ နိဒ္ဒေါသာ၊ ခါချအပ်
ပြီးသော ကိလေသာအပြစ်ရှိသော။ ဝါ၊ ကိလေသာအပြစ်မရှိသော။ [နိဒ္ဒေါ
သာတိ နိဗ္ဗတဒေါသာ၊ သမုစ္ဆန္တရာဂါဒိပါပဓမ္မာတိ အတ္ထော။ - ဋီကာ။]
(ယာ အယံ ဒိဋ္ဌိသည်။) နိယျာတိ၊ ထွက်မြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
(သာ ဒိဋ္ဌိ သည်။) နိယျာနိကာ၊ မည်၏။

တက္ကရဿာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာကာရိ၊ ထို
ဆုံးမတော်မူတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊
[ထို ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ကို ပြုကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဤသို့ နိယမ
ထည့်ပါ။] သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယာ ယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော
ဒုက္ခ၏ ကုန်ကြောင်း နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ။ (နိယျာတိ၊ ၏။) ဒိဋ္ဌိသာမည
ဂတာတိ၊ ကား။ သမာနဒိဋ္ဌိဘာဝံ၊ တူသောမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ရှိကုန်သည်၏
အဖြစ်သို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရိသန္တိ၊ လတ္တံ့။
ဝုဗ္ဗိယေဝါတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဝိဟရန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနုနံ၊ တို့၏။
ဝုဗ္ဗိယေဝ၊ ကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊ ပရိဟာနိ၊ ကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ)။ ဣတိ၊
ဤကားအနက်။

၁၄၂။ တေဒေဝ ဗဟုလန္တိ၊ ကား။ အာသန္နပရိနိဗ္ဗာနတ္တာ၊ နီးသော
ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါ

၁။ နိယျာတိ။ ။နိယျာတိတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဿရတိ နိဂစ္ဆတိ။ သယံ နိယျန္တ
သေဝ ဟိ “တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလံ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာပေတိ” တိ ဝုစ္စတိ။ - ဋီကာ။
“နိယျာတိ” ၏ ကတ္တားသည် ယာအယံဒိဋ္ဌိ တည်း။ ထိုဒိဋ္ဌိက ဝဋ္ဋဒုက္ခကို အာရုံ
မပြုပဲ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် ဝဋ္ဋမှထွက်မြောက်၏။ မိမိကထွက်မြောက်သော
ကြောင့် မိမိကိုးရာပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ထွက်မြောက်တတ်သည်ဟု ဆိုရ၏။ ဌာနုပစာ
တည်း။ စာအုပ်တို့၌ နိယျာပေတိတိ ဟု တွေ့ရ၏။ “နိယျာတိတိ ဝုစ္စတိ” ဟု ရှိသင့်
မည်ထင်သည်။

နိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ သြဝဒန္တော၊ ဆုံးမတော်မူ
 လတ်သော်။ ပုနပုနံ။ ဓမ္မံ၊ သော။ ဧတံ ယေဝ ကထံ၊ ဤ တရားစကား
 တော်ကိုသာ။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ သီလန္တိ၊ ကား။ သီလံ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိ
 သီလသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အပြားရှိ၏။ သီလံ၊ သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။

ဧတ္ထ၊ ဤ ဣတိ သီလံ-အစရှိသောပါဠိ၌။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မဂ်၏
 အခြေခံဖြစ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလကို။ သီလံ၊ သီလဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ။)
 စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ သမာဓိံ၊ ဟူ၍။
 (ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဝိပဿနာပညာ၊ ဝိပဿနာပညာကို။ ပညာတိ၊ ဟူ၍။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သီလပရိဘာဝိတောတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။)
 ယသ္မိံ သီလေ၊ အကြင် မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလ၌။
 ဌတော ဝ၊ သာလျှင်။ မဂ္ဂသမာဓိံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကိုလည်း
 ကောင်း။ ဖလသမာဓိံ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗ
 တ္တန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ တေန သီလေန၊ ထို မဂ်၏ အခြေခံ ဖြစ်သော
 စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလဖြင့်။ ပရိဘာဝိတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။
 ဝါ၊ ထံအပ်သော။ သော၊ ဤ မဂ် ဖိုလ် သမာဓိသည်။ မဟပ္ပလော၊
 များသောအကျိုးရှိသည်။ မဟာနိသံသော၊ များသော အာနိသင်ရှိသည်။
 ဟောတိ။ ယမ္မိံ သမာဓိမ္မိံ၊ အကြင် မဂ်၏အခြေခံဖြစ်သော သမာဓိ၌။ ဌတော၊
 ၍။ မဂ္ဂပညံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာကိုလည်းကောင်း။ ဖလပညံ၊ ကိုလည်း
 ကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန သမာဓိနာ၊ ထို မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်
 သော သမာဓိဖြင့်။ ပရိဘာဝိတာ၊ သော။ သာ၊ ထို မဂ် ဖိုလ်ပညာသည်။
 မဟပ္ပလာ မဟာနိသံသာ ဟောတိ။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင် ပညာ၌။
 ဌတော။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဖလစိတ္တံ၊ ကိုလည်း
 ကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တာယ၊ ထို ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပရိဘာဝိတံ၊
 သော။ တံ၊ ထိုမဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အာသ
 ဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစတိ၊ လွတ်၏။

၁။ ဣတိသီလံ။ ။ဣတိ သီလန္တိ ဧတ္ထ ဣတိသဒ္ဓေါ ပကာရတ္ထော၊ ပရိမာ
 ဏတ္ထော စ ကေဠံ ကတွာ ဂဟိတောတိ အာဟာ ဧဝံ သီလံ ဧတ္တကံ သီလန္တိ။
 ဧဝံ သီလန္တိ ဧဝံပဘေဒံ သီလံ။ (ဣတိ ၏ ပကာရတ္ထ။) ဧတ္တကန္တိ ဧတံပရမံ၊
 (ဣတိ ၏ ပရိမာဏတ္ထ။) န ဣတော ဘိယျော။-ဒီကာ။

ယထာဘိရန္တံန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အနဘိရတိပရိတသိတံ နာမ၊ မမေ့၊
 လျော်ခြင်းဟူသော တောင့်တခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ယထာ
 ရုစိ၊ အကြင်အကြင် အလိုတော်အတိုင်း။ ယထာအဇ္ဈာသယံ၊ အကြင်အကြင်
 အဇ္ဈာသယတော်အတိုင်း။ ဣတိ စုတ္တံ ဟောတိ။ အာယာမာ' တိ၊ ကား။ ဟေ၊
 လာလော့။ ယာမ၊ သွားကြစို့။ အယာမာတိ ပိ၊ အယာမ-ဟူ၍လည်း။ ပါဠိဌာ၊
 သည်။ (အတ္ထိ။) ဂစ္ဆာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [အ သဒ္ဓါ
 အနက်မရှိ။] အာနန္ဒာတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ။ သန္တိကာဝစရတ္တာ၊ အနီး၌
 လှည့်လည်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်ကို။
 အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ပန၊ ဆက်။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်
 သည်။ အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ပတ္တစိဝရနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှထ၊ ကုန်
 လော့။ ဘဂဝါ။ အသုကဋ္ဌာနံ၊ ထို မည်သော အရပ်သို့။ ဂန္တုကာမော၊
 ကြွခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ အာရော
 စေတိ၊ လျှောက်၏။

၁၄၄-၁၄၅။ အမ္မလဋ္ဌိကာဂမနံ၊ အမ္မလဋ္ဌိက သို့ သွားကြောင်းစကား
 ရပ်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည်သာ။ အထ ခေါ် အာယသွာ သာရိ

၁။ ယထာဘိရန္တံ။ ။လောကီယတ္ထသဒ္ဓါနံ ဝိယ အဘိရန္တသဒ္ဓဿ သိဒ္ဓိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။
 (အဘိရန္တ-သဒ္ဓါကို မွေ့လျော်ခြင်းအနက်ရှိသော လောကီသဒ္ဓါကဲ့သို့ ရုပ်ပြီးပါစေ။)၊
 အဘိရန္တံ အဘိရတံ အဘိရတိတိ ဟိ အတ္ထတော ဧကံ။ (ဤသုံးပုဒ်သည် အနက်တူ။)၊
 အဘိရန္တ-သဒ္ဓေါ စာယံ အဘိရုစိပရိယာယော၊ (အဘိရန္တ-သဒ္ဓါသည် ဤနေရာ၌
 “အလို” ဟူသောအနက်ကိုဟောသော အဘိရုစိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။) န
 အဿာဒပရိယာယော။ (သာယာခြင်း မွေ့လျော်ခြင်း၏ ပရိယာယ်မဟုတ်။) အဿာဒ
 ဝသေန ဟိ ကတ္တစိ ဝသန္တဿ အဿာဒဝတ္ထုဝိဂမေန (သာယာဖွယ်ဝတ္ထု၏ ကင်း
 ခြင်းကြောင့်။) သိယာ တဿ တတ္ထ အနဘိရတိ၊ တဒိဒံ ဒိဏာသဝါနံ နတ္ထိ၊
 (“တဒိဒံ” ဟု ပါဠိရှိပါစေ။) ပဂေဝ ဗုဒ္ဓါနန္တိ အာဟ “ဗုဒ္ဓါနံ ။ပ။ နတ္ထိ” တိ။
 အဘိရတိဝသေန ကတ္တစိ ဝသိတွာ တဒဘာဝတော အညတ္ထ ဂမနံ နာမ ဗုဒ္ဓါနံ
 နတ္ထိ။ ဝေနယျုရိနယနတ္ထံ ပန ကတ္တစိ ဝသိတွာ တသ္မိံ သိဒ္ဓေ ဝေနယျုရိနယနတ္ထ
 မေဝ တတော အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တိ၊ အယမေတ္ထ ယထာရုစိ။-ဋီကာ။ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်
 ၍ “ယထာဘိရန္တံ၊ ကျွတ်ထိုက်ကြသား ဝေနများကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလို
 တော်အတိုင်း” ဟု အနက်ပေးရသည်။

၂။ အာယာမ။ ။အာယာမာတိ ဧတ္ထ အာသဒ္ဓေါ “အာဂစ္ဆာ” တိ ဣမိနာ
 သမာနတ္ထောတိ၊ အာဟ “ဟေ ယာမာ” တိ။ (လာ သွားကြစို့” ဟုလို။) အယာ-
 မာတိ ပန ပါဠိ အ ကာရော နိပါတမတ္ထံ။ (“အ” သဒ္ဓါ အနက်မရ နိပါတ်မျှ
 တည်း။ “သွားကြစို့” ဟုလို။)-ဋီကာ။

ပုတ္တောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ သမ္ပသာဒနိယေ၊ သမ္ပသာဒနိယ သုတ်၌။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ချဲ့အပ်ပြီ။ [ပါထိကဝဂ္ဂ၌ တွေ့ရလတ္တံ့။]

ဗုဒ္ဓိလအာဒိနဝအပ္ပဋ္ဌ

၁၄၈။ ပါဠိလိဂမနေ၊ ပါဠိလိရွာသို့။ ကြွတော်မူခန်း၌။ အာဝါသထာ ဂါရန္တိ၊ ကား။ အာဂန္တုကာနံ၊ အာဂန္တုကတို့၏။ အာဝသထဂေဟံ၊ လာ ရှိနေရာ အိမ်ကို။ ဝါ၊ တည်းခိုရာ အိမ်ကို။ (အဓိဝါသေတု-၌ စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ ပါဠိလိဂါမေ၊ ၌။ နိစ္စကာလံ၊ မြသောကာလပတ်လုံး။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဘက် ကုန်သော။ ရုဇ္ဈနံ၊ တို့၏။ (အဇာတသတ်မင်း လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏။) သဟာ ယကာ၊ သူငယ်ချင်းတို့သည်။ အာဂန္တု၊ ၌။ ကုလာနိ၊ တို့ကို။ နိဟရိတွာ၊ ဖယ်ထုတ်၍။ မာသမ္ပိ၊ တလ ပတ်လုံး လည်းကောင်း။ အဘုမာသမ္ပိ၊ တလ ထက်ဝက်ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ဝသန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ စေ မနံ သာ၊ တို့သည်။ နိစ္စပဒ္ဒါတာ၊ အမြဲ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) စေတသံ၊ ဤ နှစ်ဘက်သော မင်းများ၏ သူငယ်ချင်းတို့၏။ အာဂတကာ လေ၊ လာရာအခါ၌။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ ဘဝိဿတံ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ နဂရမဇ္ဈေ၊ မြို့၏အလယ်၌။ မဟတိ၊ ကြီး စွာသော။ သာလံ၊ ဇရပ်ကို။ ကရိတွာ၊ ၌။ တဿာ၊ ထို ဇရပ်၏။ ဧက သိ၊ ပဒေသေ၊ တခုသော အရပ်၌။ ဘဏ္ဍပဋိသာမနဋ္ဌာနံ၊ ဘဏ္ဍာသိုမှီးရာ အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဧကသိ၊ ပဒေသေ၊ ၌။ နိဝါသဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ် ကိုလည်းကောင်း။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို ပါဠိလိ ရွာသားတို့သည်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ ဝ၊ သာလျှင်။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဂန္ဓာ ပိ၊ ၌လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အာနေတဗ္ဗော၊ ပင့်ဆောင်ထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၎င်း။ သော၊ ထို မြတ် စွာဘုရားသည်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဝသ နဋ္ဌာနံ၊ သို့။ သမ္ပတ္တော၊ ရောက်လာတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အာဝသထေ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရားကို။ ဝဒါပေသာ မ၊ ဟောစေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ တေဒတ္ထမေဝ၊ ဤ မင်္ဂလာ တရားကို ဟောစေတော်မူခြင်း အကျိုးငှာသာလျှင်။ ဥပသင်္ကမန္တာ၊ ချဉ်း ကပ်ကြကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့။ (အဓိဝါသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ-အစရှိသောစကားကို။) အာဟံသုလျှောက်ကြကုန်ပြီ။

ယေန အာဝါသထာဂါရန္တိ (တ္ထေ)၊ ခွံ။ (ဂုဇ္ဇတ္တံ)။ ကိရ (ဥဒ္ဓရိတော ဒဿမိ)။ တေ၊ ထို ပါဠိလိ ရွာသားတို့သည်။ ဗုဒ္ဓါ နာမာတို့မည်သည်။ အရညဇ္ဈာသယာ၊ တော၌ အဇ္ဈာသယရှိတော် မူကြကုန်သည်။ အရညာရာ မာ၊တောဟူသောမေ့ လျော်ထိုက်သော အရာရှိတော်မူကြကုန်သည်။ (ဟုတော။) အန္တောဂါမေ၊ ရွာတွင်း၌။ ဝသိတုံ၊ ငှာ။ ဣစ္ဆေယျံ ဝါ၊ အလို့ရှိမူလည်း ရှိကုန်ရာ၏။ နော(ဣစ္ဆေယျံ) ဝါ၊ အလို့မရှိမူလည်း မရှိကုန်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ မနံ၊ စိတ်တော်ကို။ အ ဇာနန္ဒာ၊ မသိကုန်သည်။ (ဟု တော။) အာဝါသထာဂါရံ၊ လာ၍နေရာအိမ်ကို။ (တည်းခိုရာအိမ်ကို။) အပ္ပ င္ဂိဇဂ္ဂိတော ဝ၊ မသုတ်သင်မူ၍သာလျှင်။ အာဂမံသု၊ လာကြကုန်ပြီ။ ဣဒါ နိ၊ ခွံ။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ မနံ၊ ကို။ ဥတော၊ ၍။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဂန္ဒာ၊ ၍။ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ယေန၊ ခွံ။ အာ ဝါသထာဂရံ (အတ္ထိ)။ တေန၊ သို့။ ဥပသကာမံ သု၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗသန္တ ရိန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ခင်းအပ်သော်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ အာဝါသထာဂါရံ၊ သည်။ သန္တတိ၊ ခင်းအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။ ဝေံ၊ ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သန္တရိံ၊ ခင်းအပ်သည် မည် လောက်အောင်။ (သန္တရိတော-၌ စပ်။) [ဤပုဒ်၏အပွင့်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဒီကာ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ပါဠိလိဂါမဝတ္ထုကထာ-၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၁၄၉။ ဒုဿိလောတိ၊ ကား။ အသိလော၊ သိလမရှိသော။ နိဿိလော၊ သိလမရှိသော။ သိလဝိပန္နောတိ၊ ကား။ ဝိပန္နသိလော၊ ပျက်သောသိလ ရှိသော။ ဘိန္နသံဝရော၊ ပျက်သောသံဝရရှိသော။ (ပုဂ္ဂလော ဘောဂဇာနိ နဂစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ပမာဒါဓိကရဏန္တိ၊ ကား။ ပမာဒကာရဏာ၊ မေ့လျော့ ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဘောဂဇာနိ နဂစ္ဆတိ-၌ စပ်။)

စ၊ ဆက်။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤပါဠိတော်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ အိမ်၌ တည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဂဟဋ္ဌတို့နှင့်စပ်သဖြင့် လာပါသော်လည်း။ ပဗ္ဗဇိတာနုမ္မိ၊ ရဟန်းတို့၏ အတွက်လည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာ။ ဝါ၊ ရနိုင်သည်သာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဂဟဋ္ဌော၊ သည်။ ယေန ယေန သိပ္ပဋ္ဌာ နေန၊ အကြင် အကြင် အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ယဒိ ကသိယာ၊ လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ယဒိ ဝဏိဇာယ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်

သော်လည်းကောင်း။ (ဇီဝိကံ ကပေတိ။) ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန၊ ပါဏာ
တိပါတ-အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပမတ္တော၊ မေ့လျော့သည်။ (ဟုတော။)
တံ တံ၊ ထိုထို အလုပ်ကို။ ယထာ ကာလံ၊ ကာလအားလျော်စွာ။ သမ္မာ
ဒေတုံ၊ ပြီးစီးစေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။

အထ၊ မစွမ်းနိုင်ရာ ထိုအခါ၌။ အာသံ၊ ထိုလူဝတ်ကြောင်း၏။ မူလမ္ပိ၊ အရင်း
အနှီးသည်လည်း။ ဝိနယတိ၊ ပျက်စီးရ၏။ ပန၊ ကား။ မာ ဃာတကာလေ၊ သတ္တဝါ
တို့ကို မသတ်ရဟု ကြွေးကြော်ရာအခါ၌။ ပါဏာတိပါတံ၊ ပါဏာတိပါတကို။
ကရောန္တော၊ ပြုမိသည်။ (ဟုတော) စ၊ ရှိလည်းကောင်း။ [မာ ဃာတကာ
လေတိ “မာ ဃာတေထ ပါဏိနော” တိ ဝေ မာဃာတာတိ သောသနံ ဃော
သိတဒိဝသေ။-ဋီကာ။] အဒိန္နာဒါနာဒိနိ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ကရောန္တော။
(ဟုတော)စ၊ လည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍဝသေန၊ ဒဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဒဏ်တပ်
ခံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) မဟတိ၊ ကြီးစွာသော။ ဘောဂဇာနိံ၊ စည်းစိမ်၏
ဆုံးရှုံးခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ရ၏။ ဒုဿိလော၊ သော။ ပဗ္ဗဇိတော၊
သည်။ (သမာနော)စ၊ သော်လည်း။ ပမာဒကာရဏာ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူ
သော အကြောင်းကြောင့်။ သီလတော၊ မှုလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဝစနယော၊
ဘုရားစကားတော်မှလည်းကောင်း။ ဈာနတော၊ ဈာန်မှလည်းကောင်း။ သတ္တ
အရိယဓနတော စ၊ ခုနစ်ပါးသော အရိယာတို့၏ ဥစ္စာမှလည်းကောင်း။
ဇာနိံ၊ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ဂဟဋ္ဌဿ၊ ၏။ အသုကကုလေ၊ ထိုမည်သောအမျိုး၌။ ဇာတော၊ ဖြစ်သော။
အသုကော နာမ၊ ထိုမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဿိလော၊ သီလမရှိ။ ပါပ
ဓမ္မော၊ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိ၏။ ပရိစ္စတ္တဣဓလောကပရလောကော၊ စွန့်
လွှတ်အပ်သော ဤပစ္စုပ္ပန်လောက တမလွန်လောကရှိ၏။ သလာကာတ္တ
မတ္တမ္ပိ၊ စာရေးတံ ဆွမ်းမျှကိုလည်း။ န ဒေတိ၊ မပေး။ ဣတိ၊ သို့။ စတု
ပရိသမဇ္ဈေ၊ လေးပါးသောပရိသတ်၏အလယ်၌။ ပါပကော၊ ယုတ်ညံ့သော။
(မကောင်းသော)။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်၏။
ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ၊ ရဟန်း၏မှလည်း။ (“ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ”ဟူသော ထည့်
ပါ၌၌စပ်။) အသုကော နာမ၊ ထိုမည်သောရဟန်းသည်။ သီလံ၊ ကို။ ရက္ခိတုံ၊
ငှာ။ နာသက္ခိ၊ နိုင်။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တော်ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ သင်ယူခြင်းငှာ။ န(အသ
က္ခိ)၊ နိုင်။ ဝဇ္ဇကမ္မာဒိဟိ၊ ဆေးဆရာ၏ ဆေးကုမှုအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဇီဝတိ၊
အသက်မွေး၏။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အ ဂါရဝေဟိ၊ အ ဂါရဝတို့ဖြင့်။ သမန္နာ

ဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ (စတုပရိသမဇ္ဈော ဌိ။ ပါပကော၊
သော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ)။ အပ္ပဂ္ဂစ္ဆတိ။

အဝိသာရဒေါတိ၊ ကား။ တာဝ၊ ပဗ္ဗဇိတမှရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော)။ ဂဟဋ္ဌော၊
သည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်ကေန်။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သောလူတို့၏။ သန္နိပါတ
ဋ္ဌာနေ၊ စည်းဝေးရာအရပ်၌။ ကေစိ၊ အချို့လူတို့သည်။ မမ၊ ၎င်း။ ကမ္မံ၊
အလုပ်ကို။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကြကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ မံ၊
ကို။ နိဂ္ဂဏိဿန္တိ၊ နှိပ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်းကောင်း။
ရာဇကုလဿ၊ မင်းမျိုးအား။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝါ၊ လည်း
ကောင်း။ သဘယော၊ ကြောက်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတော)။ ဥပ
သင်္ကမတိ၊ ချဉ်းကပ်ရ၏။ မင်္ဂုဘူတော၊ မျက်နှာ မသာယာသည် ဖြစ်၍
ဖြစ်သည်။ ပတ္တက္ခန္ဓော၊ ကျသော လည်ကုပ်ရှိသည်။ အစောမုခေါ၊ အောက်၌
မျက်နှာရှိသည်။ (မျက်နှာအောက်ချသည်။) (ဟုတော)။ အင်္ဂုလိကေန၊ လက်
ချောင်းဖြင့်။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ ကဿန္တော၊ ရေးခြစ်လျက်။ နိသီဒတိ၊ ၎င်း။
ဝိသာရဒေါ၊ ကင်းသောရွံ့ရှားခြင်းရှိသည်။ ဟုတော ကထေတုံ န သက္ကောတိ။

ပဗ္ဗဇိတော ပိ၊ သည်လည်း။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္နိ
ပတိတာ၊ ကုန်ပြီ။ အဝဿံ၊ ကန်။ ကေစိ၊ တစ်စုံတယောက်သည်။ မမ၊
၎င်း။ ကမ္မံ၊ ကို။ ဇာနိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ မေ
၏။ ဥပေါသထမ္ပိ၊ ဥပုသ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဝါရဏမ္ပိ၊ ပဝါရဏာကိုလည်း
ကောင်း။ ထပေတော၊ တန်ထား၍။ သာမညတော၊ ရဟန်း၏အဖြစ်မှ။ စာ
ဝေတော၊ ရွှေ့လျောစေ၍။ နိက္ကမ္ပိဿန္တိ၊ နှင်ထုတ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။
သဘယော၊ သည်။ (ဟုတော)။ ဥပသင်္ကမတိ။ ဝိသာရဒေါ၊ သည်။ ဟုတော
ကထေတုံ၊ ဌာ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ကေစော ပန၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်
ကား။ ဒုဿိလော၊ သည်။ (သမာနော) ပိ၊ လည်း။ ဒပ္ပိတော ဝိယ၊ မာန
ထောင်လွှားသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ခန့်ခန့်ညားညား တက်ကြွားသကဲ့သို့။ စိစရတိ၊ လှည့်
လည်၏။ သော ပိ၊ ထို ဒုဿိလသည်လည်း။ အဇ္ဈာသယေန၊ အတုင်းအလိအား
ဖြင့်။ မင်္ဂု၊ မျက်နှာသာယာသည်။ ဟောတိယေဝ၊ သည်သာ။ [“အပြင်ဟန်
ကကော့ မျက်နှာထားတင်းတင်း၊ အတုင်းကတော့ မသာယာ” ဟူလို။]

သမ္ပုဋ္ဌော ကာလံ ကရေတိတိ(တ္ထေ၊ ဂူဇတ္တံ)။ ဟိ (ဥဒ္ဒရိတော၊ ဒဿမိ)။
တဿ၊ ထို ဒုဿိလပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ မရဏမဉ္ဇေ၊ သေရာ ညောင်
စောင်း၌။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းစဉ်။ ဒုဿိလကမ္ပေ၊ ဒုဿိလ၏အမှုတို့ကို။ သမာ
ဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနံ၊ ပြစ်ဆုအရပ်သည်။ အာပါတံ၊ ရွှေ့ကျခြင်းသို့။

ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ သော၊ ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥမ္ဗိလေတွာ၊ မျက်စိ ကိုဖွင့်၍။ ဝါ၊ လတ်သော်။ ဣဓလောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို။ ပဿတိ၊ မြင် နေ၏။ နိမိလေတွာ၊ မျက်စိမှိတ်၍။ ဝါ၊ လတ်သော်။ ပရလောကံ၊ တမလွန် လောကကို။ ပဿတိ၊ ။ တဿ၊ ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အပါယာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်လာကုန်၏။ သတ္တိ သတေန၊ လုံတရာဖြင့်။ သိသော ။ ပဟရိယမာနော၊ ဝိယ၊ ထိုးခတ်အပ် သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ သော၊ ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါရေထ ဝါရေထ၊ တားမြစ်ပါကုန် တားမြစ်ပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရဝန္တော၊ မြည်တမ်းလျက်။ မရတိ၊ သေရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မုဇ္ဇော ကာလံ ကရေတိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ ပဉ္စမပဒံ၊ ငါးခုမြောက်အဖြစ်အစုသည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည်သာ။ [ပဉ္စမပဒန္တိ “ကာယဿ ဘေဒါ” တိအာဒိနာ ဝုတ္တော ပဉ္စမောအာဒိနဝကောဋ္ဌာသော။-ဋီကာ။] (၁၅၀) အာနိသံသကထာ၊ သီလဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ဆိုရာဆိုကြောင်းစကားကို။ ဝုတ္တ ဝိပရိယာယေန၊ ဆိုအပ် ပြီးသော အာဒိနဝကထာ၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗျာ။

၁၅၁။ ဗဟုဒေပ ရတ္တိ၊ ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ၊ ကား။ အညာယ၊ သီလကထာမှ တပါးသော။ ပါဠိမုတ္တကာယ၊ ပါဠိတော်မှလွတ်သော။ ဓမ္မိ ကထာယ စေဝ၊ တရားရှိသော ကထာဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဝသထာ နုမောဒနာယ စ၊ အာဝါသထ အနုမောဒနကထာဖြင့်လည်းကောင်း။ အာ ကာသဂင်၊ ကောင်းကင်ဂင်္ဂါမြစ်ကို။ ဝါ၊ ရေတံခွန်ကို။ သြတာရေန္တော ဝိယ၊ သွယ်ချသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ယောဇနပုမာဏံ၊ တယူဇနာ အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ မဟာမရံ၊ ကြီးစွာသော ပျားအုံကို။ ဝါ၊ ပျားလပိုကြီး ကို။ ပိဋေတွာ၊ ညစ်၍။ မဓုပါနံ၊ ပျားရည်အဖျော်ကို။ ပါယေန္တော ဝိယ၊ သောက်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ၊ များစွာသာလျှင်ဖြစ် သော ညဉ့်ပတ်လုံး။ သန္တုဿေတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာကို ကောင်း စွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီး၍။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေတော်မူပြီး၍။ ဥယျောဇေသိ၊ လွတ်တော်မူပြီ။ အာတိကာန္တာတိ၊

၁။ ဥမ္ဗိလေတွာ။ပ။ပဿတိ။ ။ဥမ္ဗိလနကာလေ အတ္တနော ပုတ္တဒါရာဒိဒဿန ဝသေန ဣဓလောကံ ပဿတိ၊ နိမိလနကာလေ ဂတိနိမိတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန (ဂတိနိမိတ် ထင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) ပရလောကံ ပဿတိ။ ကေနာဟ “စတ္တာရော အပါယာ” တိအာဒိ။-ဋီကာ။

ကား။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်သွားပြီ။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတာ၊ ကပ်ရောက်ပြီ။

သုညာဂါရန္တိ၊ ကား။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအခြား တပါးသော။ သုညာ ဂါရံ နာမ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းမည်သည်။ နတ္ထိံ၊ ပန၊ ထိုသို့ပင် အသီးအခြား တပါးသော သုညာဂါရ မရှိပါသော်လည်း။ တတ္ထဝ၊ ထို အာဝသထာဂါရ၌ပင်။ ကေပဿေ၊ တခုသော နံပါး၌။ သာဏံပါ ကာရေန၊ အဝတ် ကန်လန်ကာဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတုာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကာရံ၍။ ဣဓ၊ ဤနေရာ၌။ သတ္တာ၊ သည်။ ဝိဿမိဿတိ၊ အပန်းဖြေတော်မူလိမ့် မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ မဉ္ဇကံ၊ ညောင်စောင်းငယ်ကို။ ပညပေသံ၊ ခင်း ထားကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတူဟိပိ၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိဘုတ္တံ၊ သုံးစွဲအပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) တေသံ၊ ဤပါဠိလိ ရှာသားတို့၏။ မဟပ္ပလံ၊ ကြီးသောအကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံဟော်မူ၍။ တတ္ထ၊ ထို ညောင်စောင်းငယ်၌။ သိဟသေယံ၊ မြတ် သောလျောင်းတော်မူခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ တံ၊ ထို လျောင်း တော်မူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သုညာဂါရံ ပါဝိသိတိ၊ ဟူ၍။ (အာယသုတာ အာနန္ဓေန) ဝုတ္တံ။

ပါဠိလိပုတ္တနဂရမာပနအဖွင့်

၁၅၃၊ သုနိဓဝဿကာရာတိ၊ ကား။ သုနိဓော စ၊ သုနိဓလည်းမည် သော။ ဝဿကာရောစ၊ ဝဿကာရလည်း မည်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ (မာပေန္တိ။) မဂဓမဟာမတ္တာတိ၊ ကား။ မဂဓရညော၊ မဂဓမင်း၏။ မဟာမတ္တာ၊ ကြီးသော အစိုးရခြင်းဟူသော အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော။ မဟာမတ္တာ၊ အမတ်ကြီးတို့သည်။ (မာပေန္တိ။) ဝါ။ တနည်း။ မဂဓရဋ္ဌေ၊ မဂဓတိုင်း၌။ မဟာမတ္တာ၊ ကုန်သော။ မဟတိယာ၊ ကြီးစွာသော။ ဣဿရိယမတ္တာယ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရာထူး ဌာနန္တရ ဟူသော အတိုင်း အရှည်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂဓမဟာမတ္တာ၊ တို့မည်၏။ [ဋီကာ၌ အဋ္ဌ ကထာမှ တနည်းဖွင့်သေး၏။] ပါဠိလိဂါမေ နဂရန္တိ၊ ကား။ ပါဠိလိဂါမံ၊ ပါဠိလိရွာကို၊ နဂရံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ မာပေန္တိ၊ ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗဟာယာတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိရာဇကုလာနံ၊ ဝဇ္ဇိမင်းမျိုးတို့၏။

အာယမုခပစ္စိန္နနတ္တံ၊ ဝင်လာသောအခွန်အကုတ်၏ အပေါက်ဝကိုဖြတ်တား
 ခြင်းအကျိုးငှာ။ (မာပေန္တိ။) သဟဿသေဝါတိ၊ ကား။ ဧကေကဝဂ္ဂဝသေန၊
 တခုတခုသောအစု၏အစုမ်းဖြင့်။ သဟဿံ သဟဿံ၊ တထောင်တထောင်
 သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ (ဝတ္ထုန္နိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။) ဝတ္ထုန္နိတိ၊ ကား။ ခံရဝတ္ထုန္နိ၊
 အိမ်ရာတို့ကို။ (ပရိဂ္ဂဏန္တိ။) [သဟဿသေဝ + ဝေ၊ သဟဿံနောင်သောပစ္စည်း။]

စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုန္တိ၊ ကား။ ရညဉ္ဇ၊ တို့၏လည်း
 ကောင်း။ ရာဇမဟာမတ္တာနဉ္ဇ၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း။ နိဝေ
 သနာနိ၊ နေအိမ်တို့ကို။ မာပေတု၊ ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဌကနံ၊
 ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏။ [အိမ်ရာ၏ အကျိုး
 အပြစ်ကို သိတတ်သောအတတ်ကို ရွတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏ အိမ်
 ရာမြေကြန် အတတ်ကို တတ်သောဆရာတို့၏။] စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နမန္တိ၊
 ညွတ်ကုန်၏။ ကိရ၊ ချဲ့။ တေ၊ ထို ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဌကဆရာတို့သည်။ အတ္တ
 နော၊ ၏။ သိပ္ပာနုဘာဝေန၊ အတတ်၏ အာနုဘော်ဖြင့်။ [သိပ္ပာနုဘာဝေ
 နာတိ သိပ္ပာနုဂတဝိဇ္ဇာနုဘာဝေန။ - ဋီကာ။] ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ပထဝိယံ၊ ဤ။
 တိ သဟတ္ထမတ္တေ၊ အတောင်သုံးဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနေ၊ ဤ။
 ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ နာဂဂ္ဂါဟော၊ နဂါးတို့၏ မိမိတို့ နေရာအဖြစ်ဖြင့်
 သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဓ၊ ဤ။ ယက္ခဂ္ဂါဟော၊ ဘီလူးတို့၏
 မိမိတို့နေရာအဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣဓ၊ ဤ။ ဘူတဂ္ဂါ
 ဟော၊ စာစွေ မြေဘုတ်တို့၏ မိမိနေရာအဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)
 ဣဓ၊ ဤ။ ပါသာဏောဝါ၊ နည်းသော လက္ခဏာရှိသော ကျောက်သည်
 သော်လည်းကောင်း။ ခါဏုကောဝါ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော သစ်ငုတ်
 သည်သော်လည်းကောင်း။ အက္ကံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။
 [ပါသာဏောတိ အပ္ပလက္ခဏပါသာဏော။ ခါဏုကောတိ ယောဂောစံ
 ခါဏုကော။ - ဋီကာ။] တေ၊ ထို ဝိဇ္ဇာပါဌကဆရာတို့သည်။ တဒါ၊ အိမ်နေရာ
 တို့ကို သတ်မှတ်ရာ ထို အခါ၌၊ သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ ဝါ၊ မန္တန်ကို။ ဇပိတွာ၊

၁။ သဟဿသေဝ။ ။သောပစ္စည်းသည် “ဝိစ္စာ” အနက်ကိုလည်းဟော၏။
 ဥပမာ “ပဉ္စသော၊ ငါးလုံးတစု ငါးလုံးတစုအားဖြင့်။” ဟုရာ၌ကဲ့သို့တည်း။ ဤ၌လည်း
 “သောပစ္စည်း၏ဝိစ္စာအနက်ကိုယူစေလို၍ “သဟဿံ သဟဿံ” ဟုဖွင့်သည်။ ထို့
 ကြောင့် “သဟဿသေဝ” ကို “ပါဌမှန်” ဟု မှတ်ပါ။ [သဟဿသေဝါတိ ဝါပါဌော၊
 သဟဿသော ဝေ။ ဧကေနာဟ ဧကေကဝဂ္ဂဝသေန သဟဿံ သဟဿံ ဟုတွာဝိ။ -
 ဋီကာ။]

ရွတ်ဆို၍။ ဝါ၊ စုပ်၍။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တယမာနာ
ဝိယ၊ တိုင်ပင်ကုန်သကဲ့သို့။ မာပေန္တိ။

အထဝါ၊ ကား။ နေသံ၊ ထို ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဠိကဆရာတို့၏။ [နေသန္တိ
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဠိကနံ။-ဋီကာ။] သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။
အဓိမုစ္စိတော၊ ပူးဝင်၍။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ နိဝေသနာနိ၊ တို့ကို။
မာပေတုံ၊ ငှာ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နာမေန္တိ၊ ညွတ်စေကြကုန်၏။ တာ၊ ထို နတ်
တို့သည်။ စတုသု၊ လေးထောင့်ကုန်သော။ ကောဏေသု၊ အထောင့်တို့၌၊
ခါဏုကေ၊ သစ်သားငုတ်တိုင်တို့ကို။ ဝါ၊ ပန္နက်တို့ကို။ ကောဋေတော၊ စိုက်
နှက်၍။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ အိမ်ရာမြေအရပ်ကို။ ဂဟိတမတ္တေ၊ ယူအပ်ပြီးကာမျှဖြစ်
လတ်သော်။ ပဋိဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ ဝါ၊ ခွါကုန်၏။ သဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါ
ရှိကုန်သော။ ကုလာနံ၊ အမျိုးတို့၏အတွက်။ သဒ္ဓါ၊ ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ၊
တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရောန္တိ၊ အသဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါ
မရှိကုန်သော။ ကုလာနံ၊ တွက်။ အသဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ ဒေဝတာ ဝါ
တို့သည်သာ။ (တထာ၊ ဖြင့်။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။) ကိံ၊ ကာရဏာ၊ အဘယ်
အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဟိ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါရှိသော နတ်တို့
၏။ ဝေံ၊ ဤ အကြံသည်။ ဟောတိံ။ (ကိံ၊ နည်း။) ဣဓ၊ ဤ နေရာ၌။
မနုဿာ၊ တို့သည်။ နိဝေသနံ၊ ကို။ မာပေတော၊ ၍။ (အိမ်ဆောက်ပြီး၍။)
ပဌမံ၊ စွာ။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ နိသီဒါပေတော၊ နေစေ၍။ မဂ်လံ၊ ကို။
ဝစှာပေသန္တိ၊ တိုးပွားစေကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ မဂ်လာကို တိုးပွားစေကြရာ
ထိုအခါ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းတို့
ကို။ ဒဿနံ၊ မြင်ရခြင်းကို။ (လဘိဿာမ၊ ရကုန်လိမ့်အံ့။) ဓမ္မကထံ၊ တရား
စကားကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စာဝိသုဇ္ဇနံ၊ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်းကိုလည်းကောင်း။
အနုမောဒနုဉ္စ၊ အနုမောဒနာတရားကိုလည်းကောင်း။ သောတုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊
နာခွင့်ကို။ လဘိဿာမ၊ အံ့။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒါနံ ဒေဝတာ။ အမှောက်၊ တို့
အား။ ပတ္တိံ၊ အဖို့ကို။ ဒဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေံ၊ သည်။
ဟောတိံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တထာ၊ အားဖြင့်။
ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။)

တာဝတိံသေတိံ (တ္ထေ ဂူဇ္ဇတ္တံ) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတော ဒဿေမိ)။ ကေသိံ၊ တဦး
သော။ ကုလေ၊ ၌။ ကေံ၊ တယောက်သော။ ပဏ္ဍိတမနုဿံ၊ ပညာရှိသော
လူကို။ (ဥပါဒါယ) ဝါ၊ ကပ်ယူ၍ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ စွဲ၍လည်း
ကောင်း။ ဧသိံ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။ ကေံ၊ တပါး

သော။ ဗဟုဿုတဘိက္ခု၊ များသောသုတရှိသော ရဟန်းကို။ ဥပါဒါယ
 ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အသုကကုလေ၊ ထိုမည်သော
 အမျိုး၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ရှိကုန်၏။ အသုကဝိဟာရေ၊ ထို
 မည်သောကျောင်းတိုက်၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဗဟုဿုတာ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ အတ္တဂ္ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်သကဲ့
 သို့။ ဝေမေဝ၊ လျင်။ ဒေဝရာဇာနံ၊ နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သက္ကံ၊
 ပညာရှိ သိကြားကိုလည်းကောင်း။ ဝိဿကမ္ပံ၊ ဝိသကြံမည်သော။ ဒေဝပုတ္တံ
 စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံ
 သာ နတ်တို့သည်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိပါပေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓေါ၊
 သည်။ အတ္တဂ္ဂတော၊ ပြီး။ တေန၊ ကြောင့်။ တာဝတိံသေဟိတိ၊ ဟူ၍။
 (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တာဝတိံသေဟိ၊ တာဝတိံသာနတ်
 တို့နှင့်။ သဒ္ဓံ၊ ကဲ့။ မန္တေတွာ ပိ၊ ၍လည်း။ မာပေန္တိ ဝိယ၊ ဖန်ဆင်းစေ
 ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော။

ယာဝတာ အရိယာယတနန္တိ၊ ကား။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော။ အရိယမနုဿာနံ၊ အရိယဒေသ၌ နေကြကုန်သော လူတို့၏။ ဩသရ
 ဣဋ္ဌာနံ နာမ၊ သက်ရောက်ရာ အရပ်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ယာဝတာ ဝဏိပု
 ထောတိ၊ ကား။ ယတ္တကံ၊ သော။ ဝါဏိဇာနံ၊ ကုန်သည်တို့၏။ အာဘတ
 ဘဏ္ဍာယ၊ ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏။ ရာသိဝသေနေဝ၊ အစုအပုံ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ကယဝိက္ကယဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဝယ်ရာ ရောင်းရာဋ္ဌာန
 မည်သည်။ (အတ္ထိ။) [ရာသိဝသေနေဝ ဖြင့် အစုလိုက် အပြုံလိုက် လက်
 ကားရောင်းခြင်း ဝယ်ခြင်းကို ပြ၏။] ဝါ၊ တနည်း။ ဝါဏိဇာနံ၊ တို့၏။
 ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ဣဒံ အဂ္ဂနဂရန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ၊
 ဤ ပါဠိလိပုတ်မြို့သည်။ တေသံ အရိယာယတန ဝဏိပုထာနံ၊ ထိုအရိယအရပ်၌
 နေကြသောလူမျိုးတို့၏သက်ရောက်ရာအရပ် ကုန်တို့၏အစုအားဖြင့်ရောင်းဝယ်
 ရာ အရပ်တို့၏။ ဝါ၊ ကုန်သည်တို့၏ နေရာအရပ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့တွင်။
 အဂ္ဂနဂရံ၊ အမြတ်ဆုံးမြို့သည်။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးဆုံးမြို့သည်။ ပါမောက္ခံ၊
 ပြခန်းသောမြို့သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣဘံ၊ ဤကား အနက်။ [ပါ
 ဣလိဂ္ဂါကြီးမှ ပေါက်ပွားလာသောမြို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ “ပါဠိလိပုတ်မြို့”
 ဟု ခေါ်ဝေါ်ဟန်တူသည်။ အရိယာယတနံ၊ ဝဏိပုထော၊ ဝါဏိဇာနံ၊
 ဝသနဋ္ဌာနံ ဝါ”ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဤသုတ် ဒီကာဖွင့်အတိုင်း ဝိနည်း
 မဟာဝါဘာသာဒီကာ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ပါဠိလိဂါမဝတ္ထုကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ပုဋ္ဌဘေဒနန္တိ၊ ကား။ ဘဏ္ဍာပုဋ္ဌဘေဒနဋ္ဌာနံ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်တို့ကို ဖျက်ရာ ဖြေ
 ရာအရပ်သည်။ ဘဏ္ဍာဘဏ္ဍိကာနံ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်တို့ကို။ မောစနဋ္ဌာနံ၊ ဖြေရာ
 အရပ်သည်။ (ဘဝိဿတိ။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [ပုဋ္ဌေ၊ ဘဏ္ဍာအထုပ်တို့ကို +
 ဘိန္ဒုန္တိ မောစေန္တိ တောတိ ပုဋ္ဌဘေဒနံ။] သကလဇမ္ပဒိပေ၊ အလုံးစုံသော
 ဇမ္ပုဒိပ်၌။ အလဒ္ဓဘဏ္ဍမ္ပိ၊ မရအပ်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်း။ ဣဓေ၊ ဤပါဠိလိ
 ပုတ်မြို့၌သာ။ လဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့။ အညတ္တ၊ အခြားသော အရပ်၌။
 ဝိက္ကယေန၊ ရောင်းခြင်းဖြင့်။ အဂစ္ဆန္တမ္ပိ၊ မရောက်သော ဘဏ္ဍာသည်လည်း။
 ဣဓေ၊ ဤပါဠိလိပုတ်မြို့၌သာ။ ဂမိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ [န အာဂစ္ဆန္တမ္ပိ
 မရောက်လာသော ဘဏ္ဍာသည်လည်း။ ဣဓေ၊ ၌သာ။ အာဂမိဿတိ၊
 ရောက်လာလတ္တံ့။ ဤသို့ ဒောက်က မှုကဲ့ကိုလည်း အနက်ပေးပါ။] တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဣဓေ၊ ၌သာ။ ပုဋ္ဌံ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်ကို။ ဘိန္ဒုဿန္တိ၊ ခွဲကြ ဝေကြ
 ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္တော၊ ဟိ၊ မှန်။ စတုသု၊ လေးပေါက်ကုန်သော။
 ဒွါရေသု၊ တို့၌။ စတ္တာရိံ (သတသဟဿာနိ)၊ လေးသိန်းတို့လည်းကောင်း။
 သဘာယံ၊ ဈေး၌။ ဝါ၊ လွတ်ရုံး၌။ ဧကံ (သတသဟဿံ)၊ တသိန်းလည်း
 ကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ သူ။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၌။ ပဉ္စ
 သတသဟဿာနိ၊ ငါးသိန်းသော ဘဏ္ဍာတို့သည်။ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ ပေါ်ထွက်
 ကုန်လတ္တံ့။ (အခွန်ထွက်ကုန်လတ္တံ့။) ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒသေတိ၊
 ပြန်။

အဂ္ဂိတော ဝါတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝါ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ စကာရတ္ထော၊
 စ အက္ခရာ၏ အနက်ရှိ၏။ အဂ္ဂိနာ စ၊ မီးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကေန
 စ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒေန စ၊ အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကြောင့်
 လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။
 နသိဿတိ၊ ပျက်လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္တော။ ဧကောဋ္ဌာသော၊ တခုသော
 အဖို့အစုသည်။ ဝါ၊ တပုံသည်။ အဂ္ဂိနာ၊ ကြောင့်။ နသိဿတိ၊ လတ္တံ့။
 နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဧကံ
 (ဧကောဋ္ဌာသံ)၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါမြစ်သည်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။
 ဂမိဿတိ၊ သွားလတ္တံ့။ ဧကော (ဧကောဋ္ဌာသော)၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။
 ဣမိနာ၊ ဤသူသည်။ အ ကထိတံ၊ မပြောဆိုအပ်သော စကားကို။ အမုဿ၊
 ထို မည်သူအားလည်းကောင်း။ အမုနာ၊ ထို မည်သူသည်။ အ ကထိတံ၊ ကို။
 ဣမဿ၊ ဤမည်သူအားလည်းကောင်း။ ဝဒန္တာနံ၊ ပြောဆိုသူတို့၏။ ပိသုဏ
 ဝါစာနံ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်ကြောင်းစကားတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။
 ဘိန္ဒာနံ၊ ကွဲကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အညမညဘေဒေန၊ အချင်း

ချင်း ကွဲခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ နုဿိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပစ္စုသကာလေ၊ ဤ။ ဂင်္ဂါယ၊ ၏။ တီရံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ကြွတော်မူ၍။ ကတမုခဓောဝနော၊ ပြုအပ်ပြီးသော မျက်နှာသစ်ခြင်း ရှိတော်မူသည်။ ဝါ၊ မျက်နှာသစ်ခြင်းကို ပြုတော်မူပြီးသည်။ (ဟုတော။) ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အခါကို။ ဝါ၊ ဆွမ်းခံချိန်ကို။ အာဂမယမာနော၊ ဆိုင်းငံ့တော်မူလျက်။ နိသိဒိ၊ မူပြီ။ [ဤနေရာ၌ ကိုယ်တော်တိုင် ဂင်္ဂါမြစ်သို့ကြွ၍ မျက်နှာသစ်တော် မူသောအားဖြင့် ‘သလ္လဟုက ဝုတ္တိ’ ဖြစ်ပုံကို အတုယူပါ။ မျက်နှာသုတ်ပဝါ သော်မှ ရှိပုံမရပါ။]

၁၅၃။ သုနိဝေဿကာရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ရာဇာ၊ သည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးတည်း။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ အမှေ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆိဿတိ၊ မေးလတ္တံ့။ (ကိ။) သတ္တာ၊ သည်။ ပါဠိလိဂါမံ၊ သို့။ အဂမာသိ ကိရ၊ ကြွလာတော်မူသတတ်။ တဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္ထ၊ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၏လော။ န ဥပသင်္ကမိတ္ထ၊ မချဉ်းကပ်ကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိဿတိ။) ဥပသင်္ကမိတ္ထ၊ ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တော၊ သံတော်ဦးတင်အပ်သော်။ နိမန္တယိတ္ထ၊ ပင့်ဖိတ်ကြကုန်၏လော။ န နိမန္တယိတ္ထ၊ မပင့်ဖိတ်ကြကုန်သလော။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိဿတိ၊ လတ္တံ့။ န နိမန္တယိတ္ထ၊ မပင့်ဖိတ်ကြပါကုန်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တော၊ လတ်သော်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏ အပေါ်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ နိဂုဏိဿတိ၊ နှိပ်လတ္တံ့။ မယံ၊ တို့သည်။ အာဂတ ဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာအရပ်၌။ ဣဒဉ္စာပိ နဂရံ၊ ဤမြို့ကိုလည်း။ မာပေမ၊ ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ ပန၊ စင်စစ်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဂတဂတ ဋ္ဌာနေ၊ ရောက်အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်၌။ ကာဠကဏ္ဍိသတ္တာ၊ မည်း ညစ်သော မကောင်းကျိုးကို ပြုတတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ပဋိက္က မန္တိ၊ ဖဲကြကုန်၏။ [ကာဠကဏ္ဍိ သတ္တာတိ အတ္တနာ ကဏ္ဍဓမ္မဗဟုလတာယ ပရေသဉ္စ ကဏ္ဍဝိပါကာနတ္ထနိဗ္ဗတ္တိ နိမိတ္တတာယ “ကာဠကဏ္ဍိတိ”လဒ္ဓနာမာ ပရူပဒ္ဓဝကရာ အပေသက္ခသတ္တာ။-ဋီကာ။ အကျယ်ကို ဆရာတော်၏နိဿယ၌ ပြထားပြီ။] မယံ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ နဂရမင်္ဂလံ၊ မြို့၏ မင်္ဂလာကို။ ဝဒါပေဿာမ၊ ဟောစေကြကုန်အံ့။ ဣတိ စိန္တေတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ။ နိမန္တယိတ္ထ၊ ပင့်ဖိတ်ကြကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အထခေါ သုနိဝေဿကာရာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

ပုဗ္ဗဏှသမယန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဏှကာလေ၊ နံနက်အခါဝယ် တခုသော အချိန်၌။ [ပုဗ္ဗဏှသမယံ-အရ နံနက်အခါ အားလုံးကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် “ပုဗ္ဗဏှ ကေ သမယံ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။] နိဝါသေတွာတိ၊ ကား။ ဂါမပုဝေသနနိဟာရေန၊ ရွာသို့ဝင်ရာဝယ် ဝတ်တော်မူပုံ နည်းအားဖြင့်။ [ဂါမပုဝေသနနိဝသနာကာရေန။-ဋီကာ။] နိဝါသနံ၊ သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုးကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့တော်မူ၍။ ပတ္တစိဝရမာဒါယာတိ၊ ကား။ ပတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ စိဝရဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာဒိယိတွာ၊ ယူတော်မူ၍။ ကာယပုဋ္ဌိဗဒ္ဓံ၊ ကိုယ်တော်နှင့်စပ်သည်ကို။ ကတွာ။ (ဥပသင်္ကမိ။) [ကာယပုဋ္ဌိဗဒ္ဓံ ကတွာတိ စိဝရံ ပါရပိတွာ၊ ပတ္တံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။]

သီလဝန္တေတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပညာရှိတို့နေရာ အိမ်၌။ သီလဝန္တေ၊ သီလရှိကုန်သော။ (ဗြဟ္မစာရယော-၌ စပ်။) သညတေတိ၊ ကား။ ကာယဝါစာမနေဟိ၊ ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့်။ သညတေ၊ ကောင်းစွာ စောင့်စည်းကုန်သော။ [ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံးရှိကုန်သောဟုလည်း ဋီကာဖွင့်၏။] (ဗြဟ္မစာရယော ဘောဇေတွာ-၌ စပ်။)

တာသံ ဒက္ခိဏ မာဒိသေတိ၊ ကား။ သံသယ၊ အား။ ဒိန္နေ၊ ပေးလှူအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ တာသံ သရဒေဝီတာနံ၊ ထို အိမ်စောင့် နတ်တို့အား။ အာဒိသေယျ၊ ညွှန်ပြုရာ၏။ ပတ္တိံ၊ ရောက်အပ်ရအပ်သော ကုသိုလ်၏အဖို့ကို။ ဒဒေယျ၊ ပေးရာ၏။ [အာဒိသေယျကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။] ပူဇိတာ ပူဇယန္တိတိ၊ ကား။ ဣမေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဉာတကာ ပိ၊ ဆွေမျိုးတို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဝါ၊ မတော်ကုန်။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ ဆွေမျိုးမတော်ကုန်ပါသော်လည်း။ နော၊ တို့အား။ ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ သု သံဝိဟိတံ၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ကရေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့တိုက်တွန်း၍။ သုဠ၊ စွာ။ အာရက္ခံ၊ ကို။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ မာနိတာ မာနယန္တိတိ၊ ကား။ ကာလာနုကာလံ၊ ရွှေကာလအားလျော်သော နောက်ကာလ၌။ [ရွေးကာလ၌ ဤအချိန်ဝယ် ဗလိနတ်စာ ပူဇော် ပ သ မှ ပြုကြသည်ဖြစ်လျှင် ထိုကာလအားလျော်သော ထိုအချိန်၌ ဗလိနတ်စာ ပူဇော် ပ သ မှ ပြုကြသည်။] ဗလိကမ္မကရဏေန၊ ပူဇော် ပ သ မှကို ပြုခြင်းဖြင့်။ မာနိတာ၊ မြတ်နိုး

အပ်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ တေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဉာဏကာ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စတုမာသ ဆမာသန္တရေ၊ လေးလတို့၏အတွင်း ခြောက်လတို့၏အတွင်း၌။ နော၊ တို့အား။ ဗလိကမ္ပံ၊ ကို။ ကဏေန္တိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသင်းရီ။ မာနေန္တိ၊ အကံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ မာနေန္တိယော၊ အတံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်သော နတ်တို့သည်။ ပရိဿယံ၊ အိမ်ရှင်တို့၏ဘေးရန်ကို။ ဟရန္တိ၊ ပယ်ရှားကြကုန်၏။

တတော နန္တိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုသို့ နတ်တို့က ပြန်၍မြတ်နိုးကြခြင်းကြောင့်။ ပဏ္ဍိတဇာတိကံ၊ ပညာရှိသု၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ နံ မနုဿံ၊ ထို အိမ်ရှင်လူကို။ (အနုကမ္ပန္တိ-၌ စပ်။) သြရသန္တိ၊ ကား။ ဥရေရင်၌။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ ဆဝဗ္ဗိတံ၊ ကြီးပွားစေအပ်သော သားကို။ (အနုကမ္ပတိ ဣဝ)၊ သနားစောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ [ကြိုစကားကိုပင်-ယထာ မာတာ စသည်ဖြင့် ချဲ့ပြသည်။] မာတာ၊ မွေးသည့်မိခင် ကျေးဇူးရှင်သည်။ သြရသံ၊ သော။ ပုတ္တံ၊ ကို။ အနုကမ္ပတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တဿ၊ ထိုသား၏။ ဥပ္ပန္နပရိဿယဟရဏတ္ထမေဝ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးရန်ကို ပယ်ရှားခြင်းအကျိုးငှာသာလျှင်။ ဝါယမတိ (ယထာ)၊ အားထုတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနုကမ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္တော။ ဘဒြာနိ ပဿတိတိ၊ ကား။ သုန္ဒရာနိ၊ ကောင်းသောအာရုံတို့ကို။ ပဿတိ၊ တွေ့မြင်ရ၏။

၁၅၄။ ဥဠုမ္ပန္တိ၊ ကား။ ပါရဂမနတ္ထာယ၊ တဘက်ကမ်းသို့ သွားခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဏိယော၊ မယ်နတ်တို့ကို။ (စိ သံတို့ကို။) ကောဇေတွာ၊ ရိုက်နှက်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော သစ်သားဖောင်ကို။ (ပရိယေသန္တိ၊ ရှာမိုးကြကုန်၏။) ကုလ္လန္တိ၊ ကား။ ဝလ္လိအာဒိဟိ၊ နွယ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ (အာဒိ-ဖြင့် ကြိမ် စသည်ကိုယူ။) ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့တုပ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောဝါးဖောင်ကို။ (ဗန္ဓိန္တိ၊ ဖွဲ့တုပ်ကြကုန်၏။) [ဥဠုမ္ပ ကုလ္လ ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂဘာသာသင်္ဃိကာ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ပါဠိလိဂါမဝတ္ထုကထာ-၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ယေ တရန္တိ အဏ္ဏဝန္တိ ဝါထာယ၊ ၌။ အဏ္ဏဝန္တိ ဧတံ၊ ဟူသောဤအမည်သည်။ သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံသော အပိုင်းအခြားတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ယောဇနမတ္တံ၊ တယူဇနာ အတိုင်းအရှည်ရှိအောင်။ ဂမ္ဘီရဿ စ၊ နက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုထုလဿ စ၊ ပြန့်ကျယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥဒကဠာနဿ၊ ရေ၏ တည်ရာအရပ်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣဓ၊ ဤဂါထာ၌။ နဒီ၊ မြစ်ကို။ သရန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပေတော၊ ၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကိ။) ယေ၊

အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂမ္ဘီရဝိတ္ထတံ၊ နက်လည်းနက် ပြန်လည်း ပြန် ကျယ်သော။ တဏှာသရံ၊ တဏှာတည်းဟူသော မြစ်ကို။ တရန္တံ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ၊ အရိယာမဂ် ဟု ဆိုအပ် သော။ သေတံ၊ တံတားကို။ ကတောန၊ (တရန္တံ။) ပလ္လုလာနိ၊ ရှည်တို့ကို။ ဝိသဇ္ဇ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဥဒကဘရိတာနိ၊ ရေဖြင့်ပြည့်ကုန်သော။ နိန္ဒဋ္ဌာနာနိ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသော အရပ်တို့ကို။ အနာမသိတော၊ မသုံးသပ်မှု၍။ (တရန္တံ။) အယံ ပန ဇနေ၊ ဤလူအပေါင်းသည်ကား။ အပ္ပမတ္တကံ၊ နည်းသော အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို။ တရိတုကာမော၊ ကူးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (ဟုတော) ပိ၊ လည်း။ ကုလ္လံ၊ ဝါးဖောင်ကို။ ပဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့တုပ်ရ၏။ ဗုဒ္ဓါ စ၊ ဘုရားရှင်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ၊ ဗုဒ္ဓ၏ သာဝကလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မေဓာဝိနေ၊ မဂ္ဂလေးဖြာ ပညာရှိအစစ် ဖြစ် တော်မူကြကုန်သော။ ဇနာ၊ လူအများတို့သည်။ ကုလ္လေန၊ နှင့်။ ဝိနာယေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ တိဏ္ဍာ၊ ကူးတော်မူကြကုန်ပြီ။ ဣတံ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။) ။ ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ ပထမဘာဏဝါရ၏ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။ ။

အရိယသစ္စကထာ အဖွင့်

၁၅၅။ ကောဋိဂါမောတိ၊ ကား။ မဟာပနာဒဿ၊ မဟာပနာဒ မင်း ၏။ ပါသာဒကောဋိယံ၊ ပြာသာဒ် ထုပ်ကား၏ ကျရာအရပ်၌။ ကတဂါ မော၊ ပြုအပ်သော ရွာတည်း။ [ပါသာဒဿံ ပတိတထုပိကာယ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာ နေ နိဝိဋ္ဌဂါမော။—ဋီကာ။] အရိယသစ္စာနန္တံ၊ ကား။ အရိယဘာဝကရာနံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို။ အနန္တဗော ဓာတိ၊ ကား။ အဗုဇ္ဈနေန၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အဇာနနေန၊ မသိခြင်း ကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာတိ၊ ကား။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈနေန၊ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်း ကြောင့်။ သန္ဓာဝိတန္တံ၊ ကား။ ဘဝတော၊ ဘဝတခုမှ။ ဘဝံ၊ ဘဝ တခုသို့။ ဂမနဝသေန၊ သွားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သန္ဓာဝိတံ၊ ပြေးသွားအပ်ခဲ့ လှလေပြီ။ သံသရိတန္တံ၊ ကား။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ဂမနာဂမန ဝသေန၊ သွားခြင်း လာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သံသရိတံ၊ ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှ လေပြီ။ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စာတိ၊ ကား။ မယာ စ၊ ငါဘုရားသည်လည်း ကောင်း။ တုမေဟိ စ၊ သင်တို့သည်လည်းကောင်း။ (သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ- တို့၌ စပ်။)

အထဝါ၊ ထို့ပြင်တနည်းကား။ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတန္တိ၊ ကား။ မမ
 ခ္ဗေဝ၊ ၎်လည်းကောင်း။ တုမှာကဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ သန္ဓာဝနံ၊
 အဆက်မပြတ် ပြေးသွားခဲ့ရခြင်းသည်။ သံသရဏံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်
 လည်ခဲ့ရခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဣတ္ထ၊ ဤ သန္ဓာဝိတံ-
 အစရှိသောပါဌ်၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘဝနေတ္ထိ သမ္မဟတာတိ၊ ကား။
 ဘဝတော၊ မှ။ ဘဝံ၊ သို့။ နယနသမတ္တာ၊ ဆောင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။
 တဏှာရဇ္ဇ၊ တဏှာ တည်းဟူသောကြီးကို။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဟတာ၊
 ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ ဆိန္ဒာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီ။ အပ္ပဝတ္တိကတာ၊ နောင်တဖန် ဖြစ်
 ခြင်းမရှိအောင် ပြုအပ်ပြီ။ [အနန္တဗောဓော သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ ပုဒ်တို့၏
 အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋီကာ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ပါဠိလိဂါမ
 ဝတ္ထုကထာ-၌ပြခဲ့ပြီ။]

အနာဝတ္တိဓမ္မသပ္ပောဓိပရာယဏအဖွင့်

၁၅၆။ နာတိကာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ တဠာကံ၊ တဘက်ဆည်း
 ကန်ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ စူဠပိတုမဟာပိတုပုတ္တာနံ၊ ဘထွေး
 တော် ဘကြီးတော်တို့၏ သားတို့၏။ ဒွေ၊ နှစ်ရွာကုန်သော။ ဂါမာ၊ တို့
 သည်။ (သန္တိ။) နာတိကေတိ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ၊ သော။ ဉာတိဂါမဇော၊
 ဆွေမျိုးတို့၏ ရွာငယ်၌။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေတိ၊ ကား။ ဣဠကာမယေ၊ အုတ်
 တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော။ အာဝသထေ၊ ကျောင်း၌။ (ဝိဟရတိ။)

၁၅၇။ သြရမ္ဘာဂိယာနန္တိ၊ ကား။ ဟေဠာဘာဂိယာနံ၊ အောက် ကာမ
 ဘုံဟူသော အဖို့သို့ ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အောက် ကာမဘုံ၏
 စီးပွားဖြစ်ကုန်သော။ ကာမဘဝေ ယေဝ၊ ကာမဘဝ၌ပင်။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂါဟာ
 ပကာနံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ယူစေတတ်ကုန်သော။ (သံယောဇနာနံ-၌ စပ်။)
 ဣတိ အတ္ထော။ ဝါ၊ တနည်း။ သြရန္တိ၊ သြရံ ဟူ၍။ လဒ္ဒနာမေဟိ၊ ရအပ်
 သော အမည်ရှိကုန်သော။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့သည်။ ပဟာ
 တဗ္ဗာနိ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ ပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ သြရမ္ဘာဂိယာနိ။

၁။ သြရမ္ဘာဂိယာနိ။ သြရံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု၊ ပစ္စယဘာဝေန (အကြောင်း
 ၎်ဖြစ်ဖြင့်။) တံ သြရံ ဘဇန္တိတိ သြရမ္ဘာဂိယာနိ၊ သြရမ္ဘာဂဿ ဝါ ဟိတာနိ သြရမ္ဘာ
 ဂိယာနိ။-ဋီကာ။ [သြရံ၊ အောက် ကာမဘုံသို့။ ဘဇန္တိ၊ ကပ်ငင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ
 သြရမ္ဘာဂိယာနိ။ (ဘဇဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း ဣအာဂုဏ်။) တနည်း-သြရံ+ဘာဂေါ သြ
 ရမ္ဘာဂေါ၊ အောက်ကာမဘုံဟူသောအဖို့။ သြရမ္ဘာဂဿ ဟိတာနိ သြရမ္ဘာဂိယာနိ။
 ဟိတ အနက်၌ တဒဿဌာနမိယောစ နှစ် စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဣယ ပစ္စည်းသက်။]

တို့မည်၏။ တတ္ထံ၊ ထို သြရမ္ဘာဂိယာနိ-ဟူသော ပါဠိ၌။ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗျော။) [ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ “တတ္ထံထို ငါးပါးသော သံယောဇဉ်တို့တွင်”ဟု စွဲတော်မူ၏။] ကာမစ္ဆန္ဒော၊ လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒေါ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤ သံယောဇဉ်တို့သည်။ (နဒေန္တိ-၌ စပ်။) ဝါ၊ တို့ကို။ သမာပတ္တိယာ၊ သမာပတ်ဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတာနိ၊ မခွါအပ်ကုန်သည်။ (သမာနာနိ) ဝါ၊ ကုန်သော်လည်းကောင်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အ သမုစ္ဆိန္ဒာနိ၊ အကြွင်းမဲ့ မဖြတ်အပ်ကုန်သည်။ (သမာနာနိ) ဝါ၊ ကုန်သော်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ ဘာဝံ၊ အထက်အဖို့ဖြစ်သော။ ရူပဘဝဉ္စ၊ ရူပဘဝသို့လည်းကောင်း။ အရူပဘဝဉ္စ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဂန္တံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ သွားခွင့်ကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကြကုန်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိနိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-အစရှိကုန်သော။ [အာဒိဖြင့် “ဝိစိကိစ္ဆာ သိလဗ္ဗတပရာမာသ”ကိုယူ။] တိဏိ၊ သုံးပါးသောသံယောဇဉ်တို့သည်။ တတ္ထံ၊ ထို ရူပ အရူပ ဘုံတို့၌။ နိဗ္ဗတ္တမ္ပိ၊ ဖြစ်သော သတ္တဝါကိုလည်း။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဣဓေဝ၊ ဤ ကာမဘုံ၌ သာ။ နိဗ္ဗတ္တာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့သည်။ သြရမ္ဘာဂိယာနေဝ၊ သြရမ္ဘာဂိယာ-တို့ မည်သည်သာ။ အနာဝတ္တိဓမ္မာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနာဂမနသဘာဝါ၊ ပြန်လာခြင်းသဘောမရှိကုန်။

ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာတိ ဧတ္ထံ ၌။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ကရဟစိ၊ တရံတဆစ်၌။ ဥပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတယ စ၊ ထကြွခြင်း၏ နှံ့သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေဓာ ပိ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်လည်း။ တနုဘာဝေါ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ [အဖြစ်လည်းမမျှား တရံတခါ

၁။ တတ္ထံ ။ပ။ န ဒေန္တိ။ ။သြရမ္ဘာဂိယာ အမည်ရသော သံယောဇဉ်တို့၏သြရမ္ဘာဂိယာဖြစ်ပုံကို ဗျတိရောကနည်းအားဖြင့် ထင်စွာပြလိုသောကြောင့် တတ္ထံ စသည်ကိုမိန့်။ ဣဒါနိ ဗျတိရောကမုခေန နေသံ သြရမ္ဘာဂိယာဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ “တထာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။ ကာမစ္ဆန္ဒဗျာပါဒ တို့ကို ဖျာန်သမာပတ်ဖြင့် မခွါအပ်သေးလျှင်လည်းကောင်း၊ မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့မဖြတ်အပ်သေးလျှင်လည်းကောင်း၊ မိမိကိန်းရာသတ္တဝါကို ဥဒ္ဓံဘာဂိယာ-ဖြစ်သော ရူပဘဝ အရူပဘဝသို့ သွားခွင့်မပေးခြင်းသည် ဗျတိရောကတည်း။ ထို ဗျတိရောကစကားဖြင့် ကာမဘုံဟူသော အောက်အဖို့၏ စီးပွားဖြစ်ခြင်းကို ထင်စွာပြုရာရောက်သည်။ (မိမိကိန်းရာသတ္တဝါကိုအောက်ကာမဘုံသာ ဖြစ်စေကြသည်ဟူလို။)

ဖြစ်သော်လည်း ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းမဖြစ်ကြ-ဟူလို။] ဟိ၊ ချဲ့။ သကဒါ
 ဂါမိဿ၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝိယ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏
 ကဲ့သို့။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိသောကိလေသာတို့သည်။
 နုပုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ကရဟစိ၊ ၌။ ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပုဇ္ဇမာနာ
 စ၊ ဖြစ်ပြန်ကုန်သော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝိယ၊ သို့။ ဗဟလဗဟလာ၊
 ထူထဲကုန် ထူထဲကုန်သည်။ (ဟုတော။) နုပုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ မစ္ဆိကပတ္တံ၊ ယင်ကောင်၏
 အတောင်သည်။ တနုကတနုကာ၊ ပါးပါးလှုပ်လှုပ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊
 သို့။ (တထာ၊ တူ။) တနုကတနုကာ၊ နံ့ကုန် သာ၍နံ့ကုန်သည်။ (ဟုတော။)
 ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ဒီသဘာဏကတိပိဋကမဟာသီဝတ္ထေရာ၊ ဒီသ
 နိကာယ်ကိုဆောင်သော တိပိဋကမဟာသီဝ ထေရ်သည်။ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။
 (ကိ။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမိဿ၊ သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုတ္တ
 ဓိတရာ၊ သားသမီးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သြရောဓာ စ၊ မောင်းမ
 တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟလာ၊ ထူထဲကုန်သော။
 ကိလေသာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဣဒံ၊ ဤ ရာဂ
 ဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ-ဟူသောစကားကို။ ဘဝတနုကဝသေန၊ ဘဝ၏
 နည်းပါးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 (အာဟ။) တံ၊ ထို မဟာသီဝထေရ်၏ စကားကို။ (ဝုတ္တတ္တာ-၌ စပ်။)
 အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 သတ္တဘဝေ၊ ခုနစ်ဘဝတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌမေ၊ ရှစ်ခုမြောက်
 ဖြစ်သော။ ဘဝေ၊ ၌။ ဘဝတနုကံ၊ ဘဝ၏ နည်းပါးသည်၏ အဖြစ်
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဘဝတနုကံ-၌ ဘာဝေါပဓာန ဘာဝလောပ-ကြံ။]
 သကဒါဂါမိဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒွေ ဘဝေ ထပေတွာ။ ပဉ္စသု ဘဝေသု
 တို့၌။ ဘဝတနုကံ၊ သည်။ နတ္ထိ။ အနာဂါမိဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပါ ရူပ
 ဘဝေ၊ တို့ကို။ (ထပေတွာ။) ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဘဝတနုကံ၊ သည်။ နတ္ထိ။
 ခိဏာသဝဿ၊ ၏။ ကိသ္မိဉ္စိ ဘဝေ၊ တစုံတခုသော ဘဝ၌။ ဘဝတနုကံ၊
 သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။ [“အဋ္ဌမေ ဘဝေ ဘဝတနုကံ
 နတ္ထိ” စသည်ဖြင့် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။ ထို့ကြောင့် “နောက်မှ
 ဆိုအပ်သော မဟာသီဝထေရ်၏ စကားကို ထိုစကား ကပင် ပယ်ရှားပြီး
 ဖြစ်သည်”ဟူလို။]

ဣမံ လောကန္တိ (ဣဒံ)၊ ဣမံ လောကံ-ဟူသော ဤစကားတော်ကို။
 ဣမံ ကာမာဝစရလောကံ၊ ဤ ကာမာဝစရ လောကကို။ သန္ဓာယ၊ မု၍။
 (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤ ဣမံ လောကံ-ဟူသောပါဌ်၌။
 အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်
 တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်
 သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊
 ပြစ်၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစေ သစ္စိကရေတိ၊ အကယ်၍
 မျက်မှောက်ပြုအံ့။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်းသည်။ ကုသလံ၊
 ကောင်း၏။ ပန၊ ဆက်။ (အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစ္စိကာတံ၊ ငှာ။) အသက္ကောန္တော၊
 မစွမ်းနိုင်လတ်သော်။ အဝဿံ၊ မချွတ်ကေန်။ မနုဿလောကံ၊ လူ့လော
 ကသို့။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ (အရဟတ္တံ။) သစ္စိကရေတိ၊ ၎င်း။ ဒေဝေသု၊
 တို့၌။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ သို့။ ပတ္တော ပိ၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။
 မနုဿေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစေ သစ္စိကရေတိ၊
 အံ့။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ ပန၊ ဆက်။ (အရဟတ္တံ သစ္စိကာတံ။) အသက္ကောန္တော၊
 လတ်သော်။ အဝဿံ၊ ကန်။ ဒေဝလောကံ၊ နတ်လောကသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။
 (အရဟတ္တံ။) သစ္စိကရေတိ။ ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ (အဓိပ္ပာယ်ော၊
 တော်တည်း။)

အဝိနိပါတဓမ္မောတိ ဣတ္ထ၊ ၌။ (ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေ ဝေဒိတဗျော။)
 ဝိနိပတနံ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်း။ ဝိနိပါကော၊ ခြင်း။ အဿ၊
 ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိနိပါတော၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်း
 ဟူသော။ ဓမ္မော၊ သဘောသည်။ န (အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ဖောက်
 ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်းသဘော မရှိသည်၏ အပြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထို
 သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အ ဝိနိပါတဓမ္မော၊ မည်၏။ စဟူသု၊ ကုန်
 သော။ ယပါပောသု၊ အပါယ်တို့၌။ ယ ဝိနိပါတဓမ္မော၊ ဖောက်ဖောက်
 ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်းသဘော မရှိ။ စဟူသု၊ အပါယေသု။ အ ဝိနိပါတ
 သဘာဝေါ၊ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်း သဘော မရှိ။ ဣတိ
 အတ္ထော။ နိယတောတိ၊ ကား။ ဓမ္မနိယာမေန၊ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်တတ်
 သော မဂ်တရားယားဖြင့်။ နိယတော၊ မြဲ၏။ [ဓမ္မနိယာမေနာတိ မဂ္ဂဓမ္မနိယာ
 မေန နိဗ္ဗတော၊ ဥပရိမဂ္ဂါဝိဂမဿ အဝဿံ ဘာဝိဘာဝဟော (ပြစ်
 လတ္တံ့၏ အပြစ်ကြောင့်တည်း။) တေနာဟ-သမ္မောဓိပဏာနာတိ။-ဋီကာ။]
 သမ္မောဓိပဏာနာတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပရိ
 မဂ္ဂတ္ထုယသင်္ခါတာ၊ အထက် မဂ်သုံး ဝါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္မောဓိ

သမ္မောဓိ-ဟူသော။ ပရံ၊ အလွန်။ အယနံ၊ ရောက်ထိုက်သော။ ဂတိ၊ ဂတိသည်။ ပဋိသရဏံ၊ လည်းလျောင်းရာသည်။ အဝဿံ၊ ကန်။ ပတ္တဗ္ဗာ၊ ရောက်ထိုက်သော တရားသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ထိုသို့ အထက် မဂ်သုံးပါးဟူသော အလွန်ရောက်ထိုက်သော တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ သမ္မောဓိပရာယဏ မည်၏။ [သမ္မာ ဗုဒ္ဓတိတိ သမ္မောဓိ။ ပရံ+အယနံ ပရာယဏံ။ သမ္မောဓိပရာယဏံ အဿာတိ သမ္မောဓိပရာယဏော။” ဟု ပြု။]

ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ အဖွင့်

၁၅၈။ ဝိဟေသာတိ...ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဒီပေတိ-၌ စပ်။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တေသံ တေသံ၊ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏။ ဉာဏဂတိံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် စသော ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဉာဏပပတ္တိံ၊ ဉာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၏ တည်နေပုံအကြောင်းကို။ ဉာဏာဘိသမ္မုရာယံ၊ ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ကောင်းစွာအလွန်ရောက်ထိုက်သော တမလွန်ဘဝ၏ ဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို။ ဩလောကေန္တဿ၊ ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူရသော။ တဏှာဂတဿ၊ ၎င်း၏။ ဝေ (သော)၊ ဤသို့ ကြည့်ရှုတော် မူရခြင်းသည်။ ကာယကိလမထော ဝ၊ ကိုယ်တော်၏ ပင်ပန်းကြောင်းသည်သာ။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၎င်း။ ပန၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ စိတ္တဝိဟေသာ၊ စိတ်တော်၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မာဒါသန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မမယံ၊ အရိယာမဂ်တရားဖြင့်ပြီးသော။ အာဒါသံ၊ မိမိကိုကြည့်ရှုကြောင်းမှန်ကို။ (ဒေသေဿာမိ-၌ စပ်။) ယေနာတိ၊ ကား။ ယေန ဓမ္မာဒါသေန၊ အကြွင် အရိယာမဂ် တည်းဟူသော မှန်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ (အရိယသာဝကော-၌ စပ်။) [အာဒိဿတေ အနေနာတိ အာဒါသော။ (မိမိကိုကြည့်ရှုကြောင်းဖြစ်သောမှန်။) အာပုဗ္ဗ+ဒိသဓာတိ၊ ဏပစ္စည်း။ ဋီကာ၌ “အာဒိယတိ” ရှိသည်ကား ပါဌ်ပျက်။]

ခိဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ နိရယာဒိနံ ယေဝ၊ ငရဲ အစရှိသည်တို့၏ပင်။ ဝေဝစနဝသေန၊ ဝေဝုစပရိယာယ်စကား လှယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ နိရယာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ဝခိသင်္ခါတာ၊ ကြီးပွားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အယဇော၊ ကြီးပွားခြင်းမှ။ ပေတတ္တာ၊ ကင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပါယာ၊ အပါယ်တို့မည်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ၎င်း။ ဂတိ၊ လားရာတည်း။ ပဋိသရဏံ၊ လည်း

လျောင်းရာတည်း။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ဒုက္ခ၏လားရာ လည်းလျောင်းရာ၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိမည်၏။ ယေ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုက္ခဒူ
ကာရိနော၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောအမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထို
သတ္တဝါတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ငရဲ၌။ ဝိဝသာ၊ ကင်းသော အလို့ရှိကုန်သည်။
(ဟုတော့။) နိပတန္တိ၊ ကျရောက်ရကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ကင်းသော အလို့ရှိ
ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကျရောက်ကုန်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတာ၊ ဝိနိပါတ
တို့မည်၏။

အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာတိ၊ ကား။ ပုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်
တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတတော၊ အကြင် အကြင် ဟုတ်မှန်သော
အားဖြင့်။ ဉာတတ္တာ၊ သိအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အစလေန၊ မလုပ်
မရှားသော။ အစုတေန၊ မရွေ့မလျောသော။ ပသာဒေန၊ ကြည်ညိုခြင်း
နှင့်။ (သမန္နာဂတော ဟောတိ-၌ စပ်။) ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော။ ပဒ
ဒ္ဓယေ ပိ၊ ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သံဃေ အဝေစ္စပသာဒေန-ဟူသော ပုဒ်
နှစ်ပါး အပေါင်း၌လည်း။ ဒေဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်
ပင်။ နယော၊ တည်း။ [အဝေစ္စ ယာထာဝတော ဇာနိတော တန္တိမိတ္တဥပုန္န
ပသာဒေါ (ထို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိခြင်း ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော
ကြည်ညိုခြင်း။) အဝေစ္စပသာဒေါ။ -ဋီကာ။] ပန၊ ပစ္စက္ခ သံဝဏ္ဏနာ မှ
တပါး အတိဒေသသံဝဏ္ဏနာကို ဆိုဦးအံ့။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိ အာ
ဒိနံ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ ဝိတ္ထာရာ၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ (မယဿ)
ဝုတ္တော၊ ပြီ။

အရိယကန္တေဟိတိ၊ ကား။ အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကန္တေဟိ၊
နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ (မနာပေဟိ၊ မြတ်နိုး
အပ်ကုန်သော။ (သိလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ-၌ စပ်။) ဟိ၊ မှန်။
ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ သီလန္တိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့
သည်။ ကန္တာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ (ကသွာ၊ နည်း။) ဘဝန္တရေ ပိ၊
ဘဝတပါး၌လည်း။ အဝိဇဟိတဗ္ဗတော၊ မစွန့်ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ တာနိ၊ ထို ငါးပါးသော သီလတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ မူ၍။ တေ၊
ဤ အရိယကန္တေဟိ-ဟူသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ ပန၊
ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရိယကန္တေဟိ-ဟူသော ပါဠိ၌။ သဗ္ဗော ပိ၊ သော။
သံဝဏ္ဏေ၊ စောင့်စည်းခြင်းကို။ ဝါ၊ စောင့်စည်းကြောင်းသီလကို။ လဗ္ဘတိ
ယေဝ၊ ရအပ်သည်သာ။

သောတာပန္နောဟ မသ္မိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဒေသနာ သီသမေဝ၊ ဒေသနာဟော်၏ ဦးခေါင်းမျှသည်သာ။ (ဟောတိ။) (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောတာပန္နောဟ မသ္မိတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဒေသနာသီသမေဝ၊ သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သနည်း။) ပန (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမိအာဒယော ပိ၊ သကဒါဂါမ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမ်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဗျာ ကဏေန္တိ ယေဝ၊ ဖြေဆိုကြကုန်သည်သာ။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (သောတာပန္နောဟ မသ္မိတိ ဣဒံ ဒေသနာသီသမေဝ ဟောတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ သိ အပ်၏။) ဟံ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်း။ သိက္ခပဒဝိရာဇေန၊ ဘူတာရောစန သိက္ခာပုဒ်နှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်း ကြောင့်။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဖြေဆိုသင့်ရာ ဌာန၌။ ဗျာကရဏံ၊ ဖြေဆိုခြင်း သည်။ ဝါ၊ ကို။ အနုညာတမေဝ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်သာ။ ဟောတိ။ [ရဟန်းအချင်းချင်းဖြစ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အားတက်လာအောင် မိမိတဆူးထူးရ ကြောင်းကို ဖြေဆိုနိုင်သည်။]

အမ္မပါလိဂဏိကာဝတ္ထု

၁၆၁။ ဂေသာလိယံ ဝိဟရတိတိ ဣတ္ထ၊ ၌။ ဧတန ခေါ ပန သမ ယေန ဝေသာလီ ဣဒ္ဓါစေဝ ဟောတိ ဖိတာ စာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဝေ သာလိယာ၊ ဝေသာလီမြို့၏။ သမ္ပန္နဘာဝေါ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေ ဒိကဗ္ဗော၊ ၏။ အမ္မပါလိဝနေတိ၊ ကား။ အမ္မပါလိယာ၊ အမ္မပါလိမည် သော။ ဂဏိကာယ၊ ပြည်တန်ဆာမ၏။ ဥယျာနဘူတေ၊ ဥယျာဉ်ဖြစ်၍ဖြစ် သော။ အမ္မဝနေ၊ သရက်တော၌။ (ဝိဟရတိ-၌ စပ်။) သတော ဘိက္ခ ဝေတိ၊ ကား။ ဘဝဝါ၊ သည်။ အမ္မပါလိဒသာနေ၊ အမ္မပါလိကို မြင် ခြင်း၌။ သတိပစ္စုပဋ္ဌာနတ္ထံ၊ သတိကို ရှေးရှုတည်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ [တေသံ သတိပစ္စုပဋ္ဌာပနတ္ထံ။-ဋီကာ။] ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ အရပ်၌။ သတိပဋ္ဌာနဒေသနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်ကို။ အာရဘိ၊ အား ထုတ်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သတောဘိက္ခဝေ-အစရှိသောပါဌ၌။ (ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။) သရတိ၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) သတော၊ မည်၏။ (ယော၊သည်။) သမ္ပဇာ နာတိ၊ အညီအမျှ အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊

သည်။) သမ္ပဇာနော၊ မည်၏။ သုတိယာ စ၊ သတိနှင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပ
ဇညေန စ၊ အညီအမျှ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာနှင့်လည်း
ကောင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟုတုဘ၊ ရှိ။ ဝိဟရေယျ၊ နေရာ
၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကာယေ ကာယာနုပဿိတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော
ပါဠိရပ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင် စကားကို။ ဝတ္ထုဗျံ၊ ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကား
ကို။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်၌။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

နီလာတိ ဣဒံ၊ နီလာ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကံ၊ အလုံးစုံ
အညိုရောင်ကို သိမ်းယူကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ နီလဝဏ္ဏာတိအာဒိ၊ အစရှိသော
ပုဒ်အပေါင်းသည်။ တဿေဝ၊ ထို နီလ-၏ပင်။ ဝိဘာဂဒဿနံ၊ ဝေဖန်
အပ်သော အထူးကိုပြုကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ တတ္ထ၊ ထို နီလဝဏ္ဏာ-စသော
စကားရပ်၌။ တေသံ၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏။ ပကတိဝဏ္ဏော၊ ပင်ကို အဆင်း
သည်။ နီလော၊ ညိုသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ ထိုသို့ ပင်ကိုအဆင်းက
မညီပါသော်လည်း။ နီလဝိလေပနဝိလိတ္တတ္တာ၊ ညိုသောနံသာပျောင်းတို့ဖြင့်
လိမ်းကျ အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ဤ နီလဝဏ္ဏာ-ဟူသော
စကားကို။ (သံဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။ နီလဝတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထို
လိစ္ဆဝိတို့၏။ ပဋ္ဌဒုက္ကလကောသေယျာဒိနိ ပိ၊ ပုဆိုး ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး ပိုးပုဆိုး အစ
ရှိသည်တို့သည်လည်း။ နီလာနေဝ၊ ညိုကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ။ နီလာ
လင်္ကာရာတိ၊ ကား။ နီလမဏိဟိ၊ ညိုသော ပတ္တမြားရှိကုန်သော။ နီလ
ပုပေဟိ၊ ညိုသောပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အလင်္ကာတော၊ တန်ဆာဆင်အပ်
ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) [နီလော မဏိ ဧတေသုတိ နီလမဏိ။- ဋီကာ။]
တေသံ၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏။ ရထာ ပိ၊ ရထားတို့သည်လည်း။ နီလမဏိ
ခစိတာ၊ ညိုသောပတ္တမြားတို့ဖြင့် စီအပ်ကုန်သည်။ နီလဝတ္ထပရိက္ခိတ္တာ၊ ညိုသော
အဝတ်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ကာရံအပ်ကုန်သည်။ နီလဒ္ဓဇာ၊ ညိုသော
အလံရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) နီလဝမ္ဗိကေဟိ၊ ညိုသောချပ်ဝတ်ရှိကုန်သော။
နီလာဘရဏေဟိ၊ ညိုသော တန်ဆာရှိကုန်သော။ နီလအသေဟိ၊ ညိုသော
မြင်းတို့ဖြင့်။ ယုတ္တာ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ပတောဒလဋ္ဌိသော
ပိ၊ နှင်တံ တပြာတို့သည်လည်း။ နီလာယေဝ၊ ညိုကုန်သည်သာ။ (ဟောန္တိ။)
ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤ နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗပဒေသု၊ အလုံးစုံသော
ပီတာ ပီတဝဏ္ဏာ-အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗော။

ပရိဝဋ္ဌေသိတိ၊ ကား။ ပဟရိ၊ တိုက်ခတ်ပြီ။ [ပရိဝဋ္ဌေသိတိ ပဋ္ဌိ
သဋ္ဌေသိ။-ဋီကာ။] ကိံ ဇေ အမွပပါလိတိ (ဧတ္ထ)၊ ခွံ။ ဇေတိ၊ ဇေ-ဟူ

သောသဒ္ဓါသည်။ အာလပနဝစနံ၊ (ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်ခြင်းအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။) ဘောတိ အဗ္ဗပါလိ၊ ရှင်မ အဗ္ဗပါလိ။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (ပရိဝဋ္ဌေသိ၊ ပြန်လည်စေသနည်း။ ဝါ၊ ပုတ်ခတ်သနည်း။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိဉ္ဇာတိ ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိတော်ပါဠိသည်။ (အတ္ထိ။) ဣ၊ ဤ ကိဉ္ဇာဟူသောပါဠိ။ အယမေဝ အတ္ထော၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သည်ပင်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) သာဟာရန္တိ၊ ကား။ သ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ (ဝေသာလိ-၌ စပ်။) အဂ္ဂလိံ ဖောဋ္ဌေသန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂလိံ၊ လက်ချောင်းကို။ စာလေသံ၊ လှုပ်စေကြကုန်ပြီ။ (တနည်း) အဂ္ဂလိံ စာလေသံ၊ လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ။ [ဗုဒ္ဓဓာတ်သည် ဝိဓုနု (ခါတွက်ခြင်း) အနက်ကိုဟော၏။] အဗ္ဗကာယာတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိကာယ၊ မိန်းမသားသည်။ (ဇိတာ-၌ စပ်။) [ဤပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂဘာသာသီကာ ဘေသဇက္ခန္ဓက ပါဠိလိဂါမဝတ္ထု ကထာ-၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ယေသန္တိ၊ ယေသံ-ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ကရဏတ္ထေ၊ ကရိုက်ခတ်၏ကတ္တာအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း။ ယေဟိ၊ အကြင် သင်တို့သည်။ အဒိဋ္ဌံ၊ ရှေး၌မမြင်အပ်ကုန်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဩလောကေထာတိ၊ ကား။ ပဿထ၊ ကြည့်ကြကုန်လော့။ အဝလောကေထာတိ၊ ကား။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ပဿထ။ ဥပသံဟ ရထာတိ၊ ကား။ ဥပနေထ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်လော့။ ဣမံ လိစ္ဆဝိ ပရိသံ၊ ဤ လိစ္ဆဝိ ပရိသတ်ကို။ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ စိတ္တေန၊ စိတ်အားဖြင့်။ တာဝတိံ သာသဒိသံ၊ တာဝတိံ သာ ပရိသတ်နှင့်တူအောင်။ ဥပသံဟရထ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်လော့။ ဥပနေထ၊ ကုန်လော့။ အလ္လိယာပေထ၊ ငြိကပ်စေကြကုန်လော့။ တာဝတိံ သာ၊ တာဝတိံ သာ နတ်တို့သည်။ အဘိရူပါ၊ လွန်ကဲသော

၁။ အဝလောကေထ။ ။အပဝတ္ထိတွာ (အပ+ဝတ္ထိတွာ) ဩလောကနံ ဩဇီလာကေထ၊ ပြန်မလှည့်မှီ၍ ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကြည့်သည် မည်လောက်အောင် ကြည့်လိုက်ကြကုန်လော့။ တံ ပန အပဝတ္ထိတွာ ဩလောကနံ အနု အနု ဒဿနံ ဟောတိ (ထိုသို့ ပြန်မလှည့်ပဲ ကြည့်ရှုခြင်းဟူသည် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ကြည့်ခြင်းတည်း။) ဣတိ အာဟ “ပုနပျုနံ ပဿထာ”တိ။

၂။ ဥပနေထ။ ။ယထာယံ လိစ္ဆဝိရာဇပရိသာ သောဘာတိသယေန ယုတ္တာ၊ (အလွန် တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သကဲ့သို့) ဧဝံ တာဝတိံသပရိသာ တိ ဥပနယံ (ကပ်ဆောင်မှုကို။) ကရောထ။ တေနာဟ “ကဘတိံသေဟိ သမကေ ကတ္တာ ပဿထာ”တိ။-ဋီကာ။

အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ အလွန်အဆင်းလှကုန်သည်။ ပါသာဒီကာ၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်။ နီလာဒိနာနာဝဏ္ဏာ၊ နီလ-အစရှိ သော အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)ယထေဝ၊ ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့ပင်။ ဝေ၊ တူ။ ဣမေလိစ္ဆဝိနုဇာနောပိ၊ ဤ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် လည်း။ (အဘိရူပါ ပါသာဒီကာ။ နီလာဒိနာနာဝဏ္ဏာ၊ / ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။) ဣတိ သို့။ တာဝတိ သေဟိ၊ တာဝတိ သာနတ်တို့နှင့်။ သမကော တူသည်တို့ကို။ ကတော ပဿထ။ ဣတိ အတ္ထော။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခပ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနေ ကသတေဟိ၊ အရာမက များစွာကုန်သော။ သုတ္တေဟိ၊ သုတ်တို့ဖြင့်။ စက္ခာ ဒိနံ၊ စက္ခ-အစရှိသည်တို့၏။ ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါ ဟံ၊ ပုံသဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ ပဋိသေဓေတွာ၊ တားမြစ်တော်မူပြီး ၍။ ဣဓ၊ ဤသုတ်၌။ မဟန္တေန၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ် ခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟေ၊ သုဘနိမိတ်ကို ယူခြင်း၌။ ဥယျောဇေတိ၊ တိုက်တွန်း တော်မူသည်။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဟိတကာမတာယ၊ ရဟန်း တို့၏ စီးပွားကို အလိုရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကသတေဟိ သုတ္တေဟိ စက္ခာဒိနံ ရူပါဒိသု နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ။ ပဋိသေဓေတွာ ပိ၊ တားမြစ် တော်မူပြီး၍လည်း။ ဣဓ မဟန္တေန ဥဿာဟေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟေ။ ဥယျော ဇေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ တတြ၊ ထို ရဟန်း တို့တွင်။ ဧကေစ္စ၊ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သြသန္တဝိရိယာ၊ သမ္မာပဋိပတ်၌ ဆုတ် နစ်သော ဝိရိယရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) [သမ္မာ ပဋိပတ္တိယံ အဝသန္တဝိရိ ယာ သြသဋ္ဌဝိရိယာဝါတိ အတ္ထော။ ယခုခေတ်၌ စာမေးပဲ့အောင်အောင် ကြိုးစားနေသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း သမ္မာပဋိပတ်မပါလျှင် “သြသန္တဝိရိယာ” တို့ပင်တည်း။-ဒီကာ။] တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ (ဥဿာဟ-၌ စပ်။) သမ္ပတ္တိယာ၊ စည်းစိမ်ဖြင့်။ ပလောဘေန္တော၊ ပြားယောင်းတော်မူလိုသည်။ (ဟုတွာ။) အပ္ပမာဒေန၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သတိဖြင့်။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝေရူပါ၊ သော။ ဣဿရိယသမ္ပတ္တိ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စည်းစိမ်ကို။ သုလဘာ၊ လွယ်ကူစွာရအပ်၏။ ဝါ၊ ရလွယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမဏဓမ္မေ၊ ၌။ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ၊ အားတက်သရော ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဟ၊ သြလောကေထ ဘိက္ခဝေ-စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူပြီ။

အနိစ္စလက္ခဏာဝိဘာဝနတ္ထု၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို ထင်စွာ ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာလည်း။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။

န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်။ သဗ္ဗေ ပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဤ လိစ္ဆဝီ
 မင်းတို့သည်။ အဇာတသတ္တုဿ၊ ၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။ ဝိနာသံ၊
 ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နေသံ၊
 ထို လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏။ ရဇ္ဇသိရိသမ္ပတ္တိံ၊ မင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အသရေ၏
 ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဌိတဘိက္ခု၊ တည်သော ရဟန်း တို့သည်။
 ကထာရူပါယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သိရိသမ္ပတ္တိယာ၊ အသရေ၏ ပြည့်စုံ
 ခြင်း၏။ ဝိနာသော၊ ခြင်းသည်။ ပညာယိဿတိ နာမ၊ ထင်ရှားရတုံတိ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။
 ပဋိသမ္ပဒါဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿန္တိ၊ ကုန်
 လတ္တံ့။ ဣတိ အနိစ္စလက္ခဏ ဝိဘာဝနတ္ထံ အာဟ။

အဓိပါသေတုတိ၊ ကား။ အဗ္ဗပါလိယာ၊ ၎င်း။ နိမန္တိတဘာပံ၊ ပင့်ဖိတ်
 အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကို။ ဥတွာ ပိ၊ သိ၍လည်း။ ဝါ၊ သိပါလျက်လည်း။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိမန္တေန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။
 အ သဒ္ဓဟနတာယ စေဝ၊ (အဗ္ဗပါလိ၏ စကားကို) ယုံကြည်ခြင်း မရှိကုန်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝတ္တသိသေန စ၊ ကျင့်ဝတ်ကို
 အဦးပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။ (နိမန္တေန္တိ။) ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုအဗ္ဗပါလိ
 သည်။ ဓုတ္တာ၊ အပျော်ကြူးသော။ ဣတ္ထိ၊ တည်း။ အနိမန္တေတွာ ပိ၊ မပင့်
 ခဲ့မူ၍လည်း။ နိမန္တေမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 တေသံ၊ ထို လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ စ၊ သည်
 သာမကသေး။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတွာ၊ နာပြီး၍။ ဂမနကာလေ၊ ပြန်သွား
 ခါနီး အခါ၌။ နိမန္တေတွာ၊ ၍။ ဂမနံ နာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်။ မနု
 သာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္တမေဝ၊ ကျင့်ဝတ်ပင်တည်း။

ဝေဠုဝဂါမ ဝ သူပဂမန

၁၆၃။ ဝေဠုဝဂါမကောတိ၊ ကား။ ဝေသာလိယာ၊ ၎င်း။ သမိပေ၊
 အနီး၌။ ဝေဠုဝဂါမော၊ ဝေဠုဝရွာသည်။ (အတ္ထိ။) ယထာမိတ္တန္တိအာဒိသု၊
 အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိဘဗျော။) မိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။
 မိတ္တာဝ၊ မိတ်ဆွေတို့ပင်တည်း။ (အထူးဖွင့်စရာမလိုပါ-ဟူလို၊) သန္နိဋ္ဌာတိ၊
 ကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ သင်္ဂမ္မ၊ ကောင်းစွာ ရောက်၍။
 [သင်္ဂမ္မာတိ သမ္မာ ဂန္ဓာ။-ဋီကာ။] ဒိဋ္ဌမတ္တာ၊ မြင်အပ်ကာမျှ ဖြစ်ကုန်
 သော။ နာတိဒဠမိတ္တာ၊ အလွန်ခိုင်မြဲသည်မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတို့တည်း။
 သမ္ပတ္တာတိ၊ ကား။ သုဠု၊ ကောင်းစွာ။ ဘတ္တာ၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲတတ်ကုန်

သော။ သိနေဟဝန္တော၊ ချစ်ခြင်း အစေးရှိကုန်သော။ ဒဠုမိတ္တာ၊ ခိုင်မြဲ
သော မိတ်ဆွေတို့တည်း။ ယေသံ ယေသံ၊ အကြင် အကြင် ရဟန်းတို့၏။
ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင် အရပ်၌။ ဝေဠုပ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ တေ၊ ထိုထို ရဟန်းတို့သည်။ တတ္ထ ကတ္ထ၊
ထိုထို အရပ်၌။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပေထ၊ ကပ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ အတ္ထော။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေံ၊ ဤသို့ ထေ တုမေ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော စကား
တော်ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။)
တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ ဖာသုဝိဟာရတ္ထ ယ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း
အကျိုးငှာ။ (ဝေံ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။
(တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ ဝေဠုဝဂါမကော၊
ဝေဠုဝဂ္ဂာငယ်၌။ သေနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာသည်။ နပ္ပဟောတိ၊
မလောက်။ ဘိက္ခာ ပိ၊ ဆွမ်းသည်လည်း။ မန္ဒာ၊ နည်း၏။ ဝေသာလိယာ၊
၏။ သမန္တာ ပန၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌ကား။ သေနာသနာနိ၊ တို့သည်။ ဗဟူ၊
များကုန်၏။ ဘိက္ခာ ပိ၊ ကိုလည်း။ သုလဘာ၊ လွယ်ကူစွာ ရအပ်၏။ ဝှါ၊
ရလွယ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေံ၊ ဤသို့ ထေ တုမေ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော
စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ သုခံ၊ အကြင် အကြင်
ချမ်းသာရာ အရပ်သို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝိသဇ္ဇေသိ၊
လွတ်တော်မမူသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) တေသံ၊ ထို ရဟန်း
တို့အား။ အနုကမ္မာယ၊ သနားစောင့်ရှောက်တော် မှုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါ၊
ကြောင့်။ (န ဝိသဇ္ဇေတိ၊ လွတ်တော်မမူ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)
ကိရ၊ ချဲ့။ အထ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေံ၊ ဤ အကြံတော်သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ (ကိံ။) အဟံ၊ သည်။ ဒသမာသမတ္တံ၊ ဆယ်လမျှကာလ
ပတ်လုံး။ ဌတာ၊ တည်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိသာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရ
လိမ့်မည်။ ဣမေ၊ ဤ ရဟန်းတို့သည်။ ဒုရံ၊ ဝေးသောအရပ်သို့။ သစေ
ဂစ္ဆိယန္တိ၊ အကယ်၍ သွားကြကုန်အံ့။ (ဝေံ သတိ။) မေ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာန
ကာလေ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးအခါ၌။ ဒဠု၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ န
သက္ခိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်လတ်သော်။ နေသံ၊ ထို
ရဟန်းတို့၏။ (ဝိပုဋ္ဌိသာဓော-၌စပ်။) သတ္တာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊ ပရိ
နိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးလတ်သော်။ အမှာကံ၊ တို့အား။ သတိမတ္တမ္ပိ၊ သတိ
မျှကိုလည်း။ န အဒါသိ၊ ပေးတော်မမူ။ သစေ ဇာနေယျာမ၊ အကယ်၍
သိကုန်အံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ သိကုန်လတ်သော်။ ဒုရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။

န ဝသေယျာမ၊ မနေကြကုန်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊
 နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ဝေသာလိယာ၊ ၏။ သမန္တာ
 ပန၊ ဤကား။ ဝသန္တာ၊ နေကုန်လတ်သော်။ မာသဿ၊ တလ၏။ အဋ္ဌဝါရေ၊
 ရှစ်ကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။ အာဂန္တာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏီဿန္တိ၊ နာကြရကုန်လတ္တံ့။
 သုဂတောဝါဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သြဝါဒကို။ လဘိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊
 ဤသို့ကြံတော်မူ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ န ဝိသဇ္ဇေသိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူ။

၁၆၄။ ခရောတိ၊ ကား။ ဖရုသော။ ကြမ်းတမ်းသော။ အာဗာဓော
 တိ၊ ကား။ ဝိသဘာဂရောဂေါ၊ ဓာတ်တို့၏ သဘောမတူသည်၏အဖြစ်သည်
 ဖြစ်စေအပ်သော ရောဂါသည်။ (ရှေးကံကြောင့်ဓာတ်ဖောက်ပြန်သော ရော
 ဂါသည်။) (ဥပုဋ္ဌိ-၌ စပ်။) ဗာဠာတိ၊ ကား။ ဗလဝတိ၊ အားရှိသော
 ဝေဒနာသည်။ (ဝတ္တတိ-၌ စပ်။) [ယခုခေတ် ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌
 “ဝတ္တန္တိ” ဟုရှိ၏။ ခရော အာဗာဓော ကို ထပ်ဖွင့်သောကြောင့် “ဝတ္တတိ”
 က ကောင်းလိမ့်မည်ထင်သည်။ ဆရာတော်ကြီးနိဿယ၌ “ဝတ္တတိ” ဟုရှိ၏။
 ဝတ္တန္တိရှိလျှင် အဋ္ဌကထာ၌ “ဗလဝတိယော” ဟု ရှိရလိမ့်မည်။] မာရဏန္တိကာ
 တိ၊ ကား။ မရဏန္တံ၊ သေခြင်း၏အနီးသို့။ မရဏသန္တိကံ၊ သေခြင်း၏အနီး
 သို့။ ပါပနသမတ္တာ၊ ရောက်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ (ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ-တို့
 ၌ စပ်။) [မရဏဿ+အန္တော မရဏန္တော၊ မရဏန္တံ+ပါပေန္တိတိ မာရဏန္တိကာ။
 ပါပေန္တိအနက်၌ ဣက သက်။] သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသီတိ၊
 ကား။ သတိံ၊ သတိကို။ သူပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ ကပ်၍တည်သည်ကို။
 ကတာ၊ ၍။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတာ၊ ပိုင်းဖြတ်၍။ အဓိ
 ဝါသေသီ၊ ကိုယ်တော်၏အထက်၌ သက်ဝင်နေစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သည်းခံ

၁။ အာဗာဓော။ ။အာ(ဘုသော)၊ လွန်စွာ။ ဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ
 အာဗာဓော။ “အလွန်နှိပ်စက်တတ်သော ရောဂါ” ဟူသည် ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ရှိသော
 ဓာတ်လေးပါးတို့၏ မညီမမျှ သဘောမတူကြခြင်းကြောင့် (ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း
 ကြောင့်) ဖြစ်သောရောဂါတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဝိသဘာဂရောဂေါ” ဟု အဋ္ဌကထာ
 ဖွင့်သည်။ [ဝိသဘာဂရောဂေါတိ ဓာတုဝိသဘာဂတာယ သမုဋ္ဌိတော ဗဟလတရ
 ရောဂေါ၊ (အလွန်ပြင်းထန်သောရောဂါ။) န အာဗာဓမတ္တံ။ (ရောဂါကလေးမျှ
 မဟုတ်။) -ဋီကာ။] ဤ ဓာတ်ချောက်ချားမှုသည် ရှေးကံကြောင့်ဖြစ်၏။

၂။ ဉာဏေန။ ပ။ အဓိဝါသေသီ။ ။ဝေဒနာကို တစဉ်တတန်းတည်း အာရုံပြုလျှစ်
 ကြီးကျယ်၏။ ထိုသို့အစဉ်အတန်းမဟုတ်ပဲ ဥပါဒ် ဋီ ဘင်အားဖြင့်ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း
 ဖြစ်ပျက်နေသော ဝေဒနာဟု ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ ရှုလိုက်သောအခါ ဝေဒနာသည် သေး
 ငယ်၍သွား၏။ ထိုသို့ သေးငယ်၍သွားသောအခါ အခံမခက်တော့။ “ထိုဝေဒနာကို
 သည်းခံနိုင်သည်” ဟုလို။

ထော်မူပြီ။ အဝိဟညမာနောံတိ၊ ကား။ ဝေဒနာနုဝတ္တနုဝသေန၊ ဝေဒနာ
ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အပရာပရံ၊ ထိုမှ ဤမှ။ ပရိဝတ္တနံ၊ လူးလိမ့်ခြင်းကို။
အကရောန္တော၊ မပြုပဲ။ အ ပိဋိယမာနော၊ ဝေဒနာသည် မနှိပ်စက်အပ်သည်။
အ ဒုက္ခိယမာနော၊ ဝေဒနာသည် မဆင်းရဲစေအပ်သည်။ (ဟုတွာ။) အဓိဝါ
သေသိ၊ ပြီ။ အနာမန္တောတိ၊ ကား။ အ ဇာနာပေတွာ၊ မသိစေမူ၍။
အနပလောကေတွာတိ၊ ကား။ န အပလောကေတွာ၊ မပန်ပြောမူ၍။ ဩဝါဒါ
နုသာသနိံ၊ ဩဝါဒ အနုသာသနိကို။ အ ဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ (ယံ ပရိ
နိဗ္ဗာယေယံ-၌စပ်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဝီရိယေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂဝီရိယေန စေဝ၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော
ဝီရိယဖြင့်လည်းကောင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝီရိယေန စ၊ ဖလသမာပတ်၌ ဖြစ်
သော ဝီရိယဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဋိပဏာမေတွာတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမေတွာ၊
ခွါ၍။ (ယံနုန ဝိဟရေယံ-၌ စပ်။) ဇီဝိတသင်္ခါရန္တိ ဣ၊ ဟူသောကြပါ၌
၌။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ ဇီဝိတရုပ်သည်လည်း။ ဇီဝိတသင်္ခါရော၊ ကံသည် ပြုပြင်အပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဇီဝိတသင်္ခါရမည်၏။ ယေန၊ အကြင်ဖလသမာပတ်
သည်။ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတရုပ်ကို။ သင်္ခရိယတိ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ဆိဇမာနံ၊ ပြတ်

၁။ အဝိဟညမာနော။ ။ဝေဒနံ ခဏိကတံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေ
သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ (အနိစ္စအဖြစ်ကိုဆိုသည်။) ဒုက္ခတံ၊ ဆင်းရဲသည်
၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အတ္တသုညတဉ္စ၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း။ ယာထာဘာဝတော ဉာဏေနပရိစ္ဆိဇ္ဇေ။ ပရိတုလေတွာ၊ နှိုင်းချိန်၍။
အဓိဝါသေသီတိ။ တာ၊ ထို ဝေဒနာတို့ကို။ အဘိဘဝန္တော၊ ဘုရားရှင်က လွှမ်းမိုး
လျက်။ ယထာပရိမဒ္ဓိတာကာရသံလ္လက္ခဏေန၊ အကြင် အကြင် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု
နှိပ်နယ်အပ်သော အခြင်းအရာကို မှတ်သား ခြင်းဖြင့်။ အတ္တနိ၊ ကိုယ်တော်အပေါ်၌။
အာရောပေတွာ၊ တက်ရောက်စေ၍။ ဝါသေသိ၊ နေစေတော်မူပြီ။ န တာဟိ အဘိ
ဘုယျမာနော၊ ထို ဝေဒနာတို့သည် လွှမ်းမိုးအပ်သည်ဖြစ်၍ နေသည်မဟုတ်။ တေနာဟ
“အဝိဟညမာနော” တိအာဒိ။-ဋီကာ။

၂။ ဇီဝိတသင်္ခါရော။ ။ကမ္မုနာ အဘိသင်္ခရိယတေတိ သင်္ခါရော။ကံသည် ပြုပြင်
အပ်သောကြောင့် ကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတကို “ဇီဝိတသင်္ခါရ”ဟု ခေါ်နိုင်သည်။ “ဇီဝိတ
မေဝ+သင်္ခါရော ဇီဝိတသင်္ခါရော”ဟုပြု။ထို့ကြောင့် “ဇီဝိတ ကို ဇီဝိတသင်္ခါရော”
ဟု အရတူဖွင့်သည်။

၃။ ယေန။ပ။ဇီဝိတသင်္ခါရော။ ။ယေနနှင့် သော ဖလသမာပတ္တိဓမ္မော သည်
အရတူတည်း။ ပြင်းထန်သော ဝေဒနာကြောင့် ပြတ်တော့မည်ဖြစ်သော ဇီဝိတရုပ်ကို
ဖလသမာပတ်တရားသည် မပြတ်အောင် ဆက်စပ်၍ ထားအပ်၏။ ထိုသို့ မပြတ်

ဆဲဖြစ်သော ဇီဝိတရုပ်ကို။ ဝါ၊ ပြတ်တော့မည် ဖြစ်သော ဇီဝိတရုပ်ကို။
 သံဇေတုာ၊ ဆက်စပ်၍။ ထပ်ယတိ၊ ထားအပ်၏။ သော ဖလသမာပတ္တိ
 ဓမ္မော ပိ၊ ထို ဖလသမာပတ် တရားသည်လည်း။ ဇီဝိတသင်္ခါရော၊ ဇီဝိတ
 သင်္ခါရမည်၏။ သော၊ ထို ဖလသမာပတ္တိဓမ္မကို။ ဣမ၊ ဤ ဇီဝိတသင်္ခါရံ
 အဓိဋ္ဌာယ-ဟူသော ပါဠိ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၎င်း။ အဓိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။
 အဓိဋ္ဌဟိဘူ၊ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်တော်မူ၍။ ပဝတ္ထေ
 တုာ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၍။ ဇီဝိတထပနသမတ္တံ၊ ဇီဝိတရုပ်ကို ထားခြင်း၌ စွမ်း
 နိုင်သော။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ ယံနုန သမာပဇ္ဇေယံ၊ ဝင်စားရပါမူကား
 ကောင်းလေစွ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိ
 ဋ္ဌာယ-ဟူသောပါဠိ၌။ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ။ပ။ အံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။
 ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ဖလသမာပတ်ကို။ န သမာပဇ္ဇတိ ကိံ၊
 ဝင်စားတော်မမူသလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ဘဂဝါဣ
 တော ပုဗ္ဗေ ဖလသမာပတ္တိံ။) သမာပဇ္ဇတိ၊ မူ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ
 တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝင်စားတော်မူပါသော်လည်း။ သာ၊ ထို ရှေး၌
 ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်သည်။ ခဏိကသမာပတ္တိံ၊ တခဏချင်းအားဖြင့်
 ဖြစ်စေအပ်သော သမာပတ်တည်း။ [တာဒိသံ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရံ အကတုာ
 ဌာနသော (တခဏချင်းအားဖြင့်။) သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗသမာပတ္တိံ။-ဒီကာ။] စ၊
 ဆက်။ ခဏိကသမာပတ္တိံ၊ သည်။ အန္တောသမာပတ္တိယေဝ၊ သမာပတ်၏
 အတွင်း၌သာ။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ခွါနိုင်၏။ သမာပတ္တိ
 တော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတမတ္တဿ၊ ထပြီးကာမျှဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သရီရံ-၌
 စပ်။) ကဋ္ဌပပါတေန ဝါ၊ သစ်သား၏ကျခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း။
 ကဋ္ဌလပပါတေန ဝါ၊ အိုးခြမ်းကဲ့၏ ကျခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း။
 ဆိန္ဒုသေဝါလော၊ ပြတ်ပြီးသော မှော်သည်။ ပန၊ ဖန်။ ဥဒကံ၊ ကို။
 အဇ္ဈောတ္ထရတိ ဝိယ၊ လှမ်းမိုးနိုင်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သရီရံ၊ ကို။
 ဝေဒနာ၊ သည်။ အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ လှမ်းမိုးနိုင်၏။

ပန၊ ဆက်။ ရူပသတ္တကံ၊ ရူပသတ္တကကိုလည်းကောင်း။ အရူပသတ္တ
 ကဉ္စ၊ အရူပသတ္တက ကိုလည်းကောင်း။ နိဂ္ဂမ္မံ၊ ချုပ်မရှိသည်ကို။ နိဇ္ဇေဒ္ဓံ၊

အောင် ဆက်စပ်၍ ထားတတ်သော ဖလသမာပတ္တိဓမ္မကိုလည်း “ဇီဝိတသင်္ခါရ”ဟု
 ခေါ်အပ်၏။ သင်္ခါရိယတိ ယေနာတိ သင်္ခါရော။ (အဝုတ္တ ကတ္တုသာနေ။) ဇီဝိတ
 ရုပ်ကို အဆက်မပြတ်အောင် ပြုတတ်သော (အဆက်မပြတ်အောင် ထားတတ်သော)
 ဖလသမာပတ်။ “ဇီဝိတံ+သင်္ခါရော ဇီဝိတသင်္ခါရော”ဟုပြု။

အရူပံဇာထွေးမရှိသည်ကို။ ကတော။ မဟာဝိပဿနာဝသေန၊ ကျယ်စွာသော
 ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာပန္နာ၊ ကောင်းစွာရောက်အပ်သော။ ဝါ၊
 ဝင်စားအပ်သော။ ယာ သမာပတ္တိ၊ အကြင်သမာပတ်သည်။ (အတ္ထိ။) သာ။
 ထို သမာပတ်သည်။ သုဠု၊ စွာ။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ဝေဒနာကို ပယ်ခွါနိုင်၏။
 ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်စား။ 'ပုရိသေန၊ သည်။ ပေါက္ခရဏိ၊
 မှော်ရှိသော ရေကန်သို့။ ဩဂါဟေတော၊ သက်ဆင်း၍။ ဟတ္ထေဟိ စ၊ လက်
 တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါဒေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သုဠု၊ စွာ။
 အပဗျူဇော၊ ဖယ်ရှားအပ်သော။ သေဝါလော၊ မှော်သည်။ စိရေန၊ ကြာ
 မြင့်မှ။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဩတ္ထရတိ ယထာ၊ လွှမ်းမိုးသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ကြို
 အတူသာလျှင်။ တတော၊ ထို သမာပတ်မှ။ ဝုဠိတဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 စိရေန၊ မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂ
 ဝါ။ တံ ဒီဝသံ၊ ထို ဝေဒနာဖြစ်ရာနေ၌။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကေ၊ ၌။ အဘိ
 နဝဝိပဿနံ၊ အသစ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာကို။ ပဌပေန္တော ဝိယ၊ ဖြစ်စေတော်
 မူသကဲ့သို့။ (တထာ။ တူ။) ရူပသတ္တကံ အရူပသတ္တကံ နိဂ္ဂမ္ပံ နိဇ္ဇဋံ။ ကတော၊
 ၍။ [ရူပသတ္တက အရူပသတ္တကတို့၏ အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဖွင့်တို့၌ချဲ့အပ်သော
 နည်းဖြင့်သိပါ။] စုဒ္ဓသဟိ၊ ကုန်သော။ အာတာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သန္ဓေတော (သန္ဓေ
 တော)၊ စိုစေ၍။ [သန္ဓု-ဓာတ်ကသာ ယိုစေခြင်း (စိုစေခြင်း) အနက်ကိုဟောနိုင်
 ၏။ သန္ဓု ဓာတ်မရှိ။ သံ+နိ ဓာတ်ကား-ပေါင်းစုခြင်းအနက်ကိုသာ ဟောနိုင်
 သည်။] မဟာဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတော၊ ခွါတော်မူ၍။ ဒသ
 မာသေ၊ တို့ပတ်လုံး။ မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဝေဒနာ မဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မိဋ္ဌာန်တော်မူ၍။ သမာပတ္တိ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိ၊ မူပြီ။ သမာပတ္တိဝိက္ခမ္ဘိတာ၊
 သမာပတ်သည် ပယ်ခွါအပ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒသမာသေ၊ လုံး။
 န ဥပ္ပဇ္ဇိ ယေဝ၊ မဖြစ်တော့သည်သာ။

ဂိလာနာ ဝုဠိတောတိ၊ ကား။ ဂိလာနော၊ မကျန်းမာသည်။ ဟတော၊ ၍။
 ပုန၊ ဖန်။ ဝုဠိတော၊ ထပြီးသည်။ (ဟုတော အာသနေ နိသိဒိ-၌ စပ်။)
 မဓုရကဇာတော ဝိယာတိ၊ ကား။ သဉ္ဇာတဂရုဘာဝေါ၊ လွန်စွာဖြစ်သော
 လေးလံသည်၏ အဖြစ်ရှိသည်။ သဉ္ဇာတထဒ္ဓဘာဝေါ၊ လွန်စွာဖြစ်သော
 တောင့်မာသည်၏အဖြစ်ရှိသည်။ (ဟုတော။) သူလေ၊ တံကျင်၌။ ဥတ္တာသိတ
 ပုရိသော ဝိယ၊ လွန်စွာထိတ်လန့်စေအပ်သော ယောက်ျားသည်ကဲ့သို့။ ဝါ၊
 လျှိုအပ်သော ယောက်ျားသည်ကဲ့သို့။ (ဟောတိ။) န ပက္ခာယန္တိတိ၊ ကား။
 နပ္ပကာသန္တိ၊ မထင်းရှားကုန်။ နာနာကာရတော၊ အမျိုးမျိုးသောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ န၊ ဥပ္ပဗဟန္တိ၊ မထင်လာပါကုန်။ ဓမ္မာပိ မံ န ပဋိဘန္တိတိ၊ ဟူသော

ပါဠိဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနာဒိဓမ္မာ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော တရားတို့သည်။ မယံ၊ တပည့်တော်အား။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ဤ။ ပန၊ ဆက်။ တန္တိ ဓမ္မာ၊ ပါဠိတော်တရားတို့သည်။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်၏။ ဝါ၊ သည်။ သုပဂုဏာ၊ ကောင်းစွာ အဝါးစွာ လေ့လာအပ်ပြီးကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) န ဥဒါဟရတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ သြဝါဒံ၊ သြဝါဒတော်ကို။ န ဒေတိ၊ ပေးတော်မမူသေး။ တံ၊ ထို နောက်ဆုံးသြဝါဒကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ လျှောက်၏။

၁၆၅။ အနန္တရံ အဗာဟိရန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မဝသေန ဝါ၊ တရားနှင့် စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလဝသေန ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဘယံ၊ အတွင်းအပ နှစ်ဌာနကို။ အ ကတော၊ မပြုမူ၍။ (ဒေသိတော-ဌံ စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရဿ၊ သူတပါးအား။ န ဒေသေဿာမိ၊ မဟောအံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသောဆရာသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အဗ္ဘန္တရံ၊ အတွင်းကို။ ကရေတိ နာမ။ ပြုသည်မည်၏။ တွေ့ကံ၊ သော။ (ဓမ္မံ။) ပရဿ၊ အား။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောအံ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တော၊ ဆရာသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဗာဟိရံ၊ အပကို။ ကရေတိ နာမ။ ပန၊ ကား။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဓမ္မံ။) ဒေသေဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ စိန္တေန္တော၊ သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဗ္ဘန္တရံ၊ ကို။ ကရေတိ နာမ။ ဣမဿ (ပုဂ္ဂလဿ)၊ အား။ (ဓမ္မံ။) န ဒေသေဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ စိန္တေန္တော၊ သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဗာဟိရံ ကရေတိ နာမ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အကတော၊ ပြုတော်မမူပဲ။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။

အာစရိယမုဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဗာဟိရကာနံ၊ သခသနာတော်မှ အပဖြစ်သော ဆရာတို့၏။ အာစရိယမုဋ္ဌိ နာမ၊ ဆရာ၏ လက်ဆုပ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဒဟရကာလေ၊ ငယ်ရွယ်သူ၏အခါ၌။ (ငယ်စဉ်အခါ၌။) ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော တပည့်အား။ အကထေတွာ၊ မပြောမူ၍။ ပစ္ဆိမကာလေ၊ နောက်ဆုံးအချိန်၌။ မရဏမဉ္ဇေ၊ သေရာညောင်စောင်း၌။ နိပန္နာ၊ လျောင်းကုန်သည်။ (သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။) ပိယမနာပဿ၊ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သော။ အန္တေဝါသိကဿ၊ အနီးနေ တပည့်အား။ ကထေန္တိယထာ၊ ပြောကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ တထာဂတဿ၊ ဤ။ ဣဒံ၊ ဤတရားကို။ မဟလ္လကကာလေ၊ ကြီးသူ၏အခါ၌။ ပစ္ဆိမဋ္ဌာနေ၊ နောက်ဆုံး

အရပ်၌။ ကထေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ သိ။ မုဋ္ဌိံ လက်ဆုပ်၌ ထားအပ်သကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ပြုတော်မူ၍။ ပရိဟရိဿာမိ၊ ဆောင်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍။ ထပိတံ၊ ထားတော်မူအပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြန်။

အဟံ ဘိက္ခုသံသန္တိ၊ ကား။ အဟမေဝ၊ သာ။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ ပရိဟရိဿာမိ၊ ရွက်ဆောင်အံ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤ အကြံသည်သော်လည်း။ (အဿ၊ ဧ။) မမုဒ္ဒေသိကောတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထို ဘိက္ခုသံသာ၏။ အဟံ၊ ငါဟူသော။ ဥဒ္ဓိသံတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ညွှန်ပြထိုက်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဥဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြထိုက်သူသည်။ (အတ္ထိ။)ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) မမုဒ္ဒေသိကော၊ မမုဒ္ဒေသိက-မည်၏။ [“အဟံ+ဥဒ္ဒေသော အဿာတိ မမုဒ္ဒေသော”ဟုပြု။ အမု+ဥဒ္ဒေသဟုပကတိဖြစ်သောအခါ သုတ်ကြီးဖြင့် အမုကို မမ ပြု။] ဘိက္ခုသံသော၊ သည်။ မံ ယေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိသိတွာ၊ ညွှန်ပြ၍။ မမ၊ ငါ့ကို။ ပစ္စာသိသမာနော၊ တောင့်တလျက်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဝါ၊ တနည်း။ မမ၊ ဧ။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ မာ အဟေ သံ၊ မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်။ ယံဝါ တံဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသည် မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်ရန်ပါစေ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်း။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏(အကြံသည်။)အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ န ဝေံ ဟောတိတိ၊ ကား။ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ ယေဝ၊ ဗောဓိပလ္လင်၌ပင်။ ဣဿ၊ မစ္စရိယာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိဟတတ္တာ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေံ၊ ဤအကြံတော်သည်။ န ဟောတိ။

၁။ မုဋ္ဌိံ ကတွာ။ ။မုဋ္ဌိဂတံ ဝိယ၊ လက်ဆုပ်ထည်း၌ ထားအပ်သကဲ့သို့။ ရဟသိ ဘူတံ၊ လျှိုဝှက်ရာအရပ်၌ ဖြစ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ “တနေရာ၌ အများမသိအောင် သိမ်းထားအပ်သော ပစ္စည်းကဲ့သို့”ဟုလို။ ယသ္မိံ ဝါ နဋ္ဌေ သဗ္ဗော တံမူလကော ဓမ္မော ဝိနဿတိ၊ အကြင်တရား ပျက်စီးလတ်သော် ထိုတရားသာလျှင် အရင်းခံ ရှိသော အလုံးစုံသောတရားသည် ပျက်စီးတတ်၏။ သော အာဒိတော မူလဟူတော ဓမ္မော၊ ထို အရင်းအစ မူလဖြစ်သောတရားသည်။ မုဿတိ ဝိနဿတိ ဓမ္မော ဧတေန နဋ္ဌေနာတိ မုဋ္ဌိ၊ တရားအားလုံး၏ ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော အရင်းအစ မူလတရား။ တံ တထာရူပံ မုဋ္ဌိံ ကတွာ ပရိဟရိတွာ ထပိတံ၊ ကိဉ္စိ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ (“ထိုကဲ့သို့ ထားအပ်သောတရားမျိုး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာမှာမရှိ”ဟုလို။) ဤနောက်နည်း၌ “မုဋ္ဌိ”သဒ္ဓါ လက်ဆုပ်ကို မဟော။ အရင်းအစ မူလဖြစ်သောတရားကို ဟော၏။ ဝိဂြိုဟ်ကား- မုဿတိ ဝိနဿတိ ဧတေနာတိ မုဋ္ဌိ။ (တရားအားလုံး၏ ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်သော အရင်းအစမူလတရား။) [မုသ ဓာတ်၊ တိ ပစ္စည်း။]

သ ကိန္တိ၊ ကား။ သော (ဓာထာဂတော)၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကိ။ အဘယ်ကြောင့်။ (ဥဒါဟရိဿတိ-၌ စပ်။) အာသိတိကောတိ၊ ကား။ အသိတိ သံဝစ္ဆရိကော၊ အနှစ်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ဝယော ဝတ္တတိ-၌စပ်။) ဣဒံ၊ ဤ အာသိတိကော-ဟူသောပုဒ်ကို။ ပစ္စိမဝယ အနုပုတ္တဘာဝ ဒီပနတ္ထံ၊ မစ္ဆိမအရွယ်သို့ ရောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝေဠုမိဿကေနာတိ၊ ကား။ ဗာဟဗန္ဓစက္ကဗန္ဓာဒိနာ၊ လှည်း သံကိုဖွဲ့တုပ်ခြင်း၊ လှည်းဘီးကို ဖွဲ့တုပ်ခြင်း အစရှိသော။ ပဋိသင်္ခရဏေန၊ ပြုပြင်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝေဠုမိဿကေန၊ ရစ်ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်း အဖွဲ့အတုပ် နှင့် ရောသဖြင့်။ (ယာပေတိ-၌ စပ်။) မညေတိ၊ မညေ-ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ ဇိက္ကသကဋံ၊ လှည်းအိုကို။ ဝေဠုမိဿကေန၊ သဖြင့်။ ယာပေတိ ဝိယ၊ ရှည် သော ကာလသို့ ရောက်စေသကဲ့သို့။ ဝါ၊ မျှတရသကဲ့သို့။ ယာပေတိ မညေ၊ ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေသကဲ့သို့ ထင်၏။ ဝါ၊ မျှတရသကဲ့သို့ ထင်၏။ တထာဂတဿ၊ ၏။ အရဟတ္တဖလ ဝေဠုနေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ရစ် ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းဖြစ်သော အဖွဲ့အတုပ်ဖြင့်။ စတုဣရိယာပထကပ္ပနံ၊ လေး ပါးသော ဣရိယာပုထ်ကို။ ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တမတ္ထံ၊ ထို ဝေဠုမိဿကေန မညေ-ဟု မိန့်တော် မူအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ပကာသေန္ဓော၊ ထင်ရှားပြတော် မူလို သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယသ္မိ အာနန္ဒ သမယေတိ အာဒိ။ အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထံ၊ ထို ယသ္မိ အာနန္ဒ-အစရှိသော စကားရပ်၌။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ရူပနိမိတ္တာဒိနံ၊ ရူပနိမိတ်အစရှိသည် တို့ကို။ ဝါ၊ အထည်ကိုယ်နှင့်တူသော ရုပ်တရားအစရှိသည်တို့ကို။ (အမနသိ

၁။ ဝေဠုမိဿကေန။ ။ဝေဠုတိ ဧတေနာတိဝေဠော။ (ရစ်ပတ် ဖွဲ့တုပ်ကြောင်း အဖွဲ့။)မိဿနံ မိဿော၊မိဿောယေဝ+မိဿကော။ “ဝေဠေန+မိဿကော ဝေဠုမိဿ ကော”ဟုပြု။ “ဝေဠုမိဿကေန၊ သဖြင့်” ဟု ပေးရသောကြိယာ ဝိသေသနပုဒ် နှင့် ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ်ကို “ဗာဟဗန္ဓ-လှည်းသံကို ဖွဲ့တုပ်ခြင်း၊ စက္ကဗန္ဓ-စက်ဘီး လှည်း ဘီးကို ဖွဲ့တုပ်ခြင်း”ဟု ပြသည်။ အာဒိဖြင့် ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ် ဟူသမျှကိုယူပါ။ [သက ဋဿ ဗာဟပုဒေသေ ဒဋ္ဌိဘာဝါယ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဝေဠု ဒါနံ၊ ရစ်ပတ်ကြောင်းအဖွဲ့ အတုပ်ကို ပေးခြင်းသည်။ ဗာဟဗန္ဓော။ စက္ကနေမိသန္ဓိနံ၊ စက်ဘီး၏အကွပ် တံကူ အစပ်တို့၏။ ဒဋ္ဌိဘာဝါယ ဝေဠုဒါနံ စက္ကဗန္ဓော။-ဇီကာ။]

၂။ ရူပနိမိတ္တာဒိနံ။ ။ရူပါဒယော ဝေ ဓမ္မာ၊ ရုပ်အစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန် သော တရားတို့သည်။ သဝိဂ္ဂဟော ဝိယ၊ အထည်ကိုယ်နှင့် တကွဖြစ်သကဲ့သို့။ ဥပ

ကာရာ-၌ စပ်။) ဝေဒနာနံ ဝေဒနာနန္တိ၊ ကား။ လောကီယာနံ၊ လောကီ
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ ဝေဒနာတို့၏။ (နိရောဓာ-၌ စပ်။) တသ္မာ
 တိဟာ နန္ဒာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ဖလသမာ
 ပတ္တိ ဝိဟာရေန၊ ဤ နေကြောင်းဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ဖြင့်။ ဖာသု၊
 ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ၊ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုမေ ပိ၊ သင်တို့
 သည်လည်း။ တဒတ္တာယ၊ ထို ဖလသမာပတ်ဖြင့် နေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝေ၊
 ဤသို့ အတ္တဒီပ-စသည် ဖြစ်လောက်အောင်။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။
 ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏။ အတ္တဒီပတိ၊ ကား။
 မဟာသမုဒ္ဒဂတဒီပံ ဝိယ၊ မဟာသမုဒြာ၌ ဖြစ်သော ကျွန်းကဲ့သို့။ အတ္တာနံ၊
 မိမိကို။ ဒီပံ၊ ကျွန်းကို။ ပတိဌံ၊ တည်ရာကို။ ကတု၊ ။ ဝိဟရထ၊
 နေကြကုန်လော့။ အတ္တသရဏာတိ၊ ကား။ အတ္တဂတိကာဝ၊ မိမိဟူသော
 ရောက်အပ်သော တရားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။
 အညဂတိကာ၊ အခြားသူဟူသော ရောက်အပ်သော တရားရှိကုန်သည်။ မာ
 (ဟောထ)၊ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ ဓမ္မဒီပဓမ္မသရဏ ပဒေသု ပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။
 ဝေဝေ၊ သည်ပင်။ နယော၊ တည်း။

ဋ္ဌာနတော၊ ထင်လာခြင်းကြောင့်။ ရူပနိမိတ္တာဒယော၊ ရူပနိမိတ္တာဒိ-တို့မည်၏။ တေသံ
 ရူပနိမိတ္တာဒိနံ။-ဋီကာ။ ဤနေရာ၌ နိမိတ္တ-သဒ္ဒါသည် ဝိဂ္ဂဟ (ကာယ) ၏ ပရိယာယ်
 တည်း။ [ဝိဂ္ဂဟော ကလဟေ ကာယော။-အဘိဓာန် (၁၀၄၆)။] အာဒိဖြင့်-
 ဝေဒနာနိမိတ္တ သညာနိမိတ္တ သင်္ခါရနိမိတ္တ ဝိညာဏနိမိတ္တတို့ကို ယူပါ။ [ရုပ်နာမ်
 ခန္ဓာတို့သည် အထည်ကိုယ်ရကောင်းသောကြောင့် သနိမိတ္တ တရားတို့တည်း။ နိဗ္ဗာန်
 ကား အထည်ကိုယ်မရကောင်းသော အနိမိတ္တ တည်း။]

၁။ လောကီယာနံ ဝေဒနာနံ။ ။ ယာသံ နိရောဓနေန ဖလသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗာ။ (အကြင် လောကီ ဝေဒနာတို့ကို ချုပ်စေခြင်းအားဖြင့် ဖလသမာပတ်ကို
 ဝင်စားထိုက်၏။) လောကီ ဝေဒနာ ရှိနေလျှင် လောကုတ္တရာ ဖလသမာပတ်
 မဖြစ်။ လောကီ ဝေဒနာတို့ကို ချုပ်စေနိုင်မှ လောကုတ္တရာ ဖလသမာပတ် ဖြစ်
 သည်။ တာသံ နိရောဓာ ဖာသု ဟောတိ။ တထာ ဗာဠဝေဒနာ ဘိတုနုသရိရဿာပိ။
 (ထို လောကီဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုမျှလောက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဒနာ
 သည် ထိုးဆွအပ်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ချမ်းချမ်း သာ
 သာ ဖြစ်တော်မူရသည်။ မှန်၏-ပြင်းထန်သော ဝေဒနာဟူသည် လောကီဒုက္ခဝေဒနာ
 ပင်တည်း။ ထို ဒုက္ခဝေဒနာနှင့်တကွ လောကီဝေဒနာအားလုံး ချုပ်သောအခါ ထို
 ဒုက္ခဝေဒနာလည်း ချုပ်သွားတော့၏။ ဒုက္ခဝေဒနာချုပ်ခြင်းကြောင့် ရောဂါပျောက်
 ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်တော်မူသည်။

တမတဂ္ဂေတိ (ပဒသ္မိ)၊ ဟူသောပုဒ်၏။ တမအဂ္ဂေ (တိ)၊ ဟူ၍။ (ပဒစ္ဆေဒေါ ကာတဗ္ဗော။) မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ တကာရော၊ တ အက္ခရာကို။ ပဒသန္တံ ဝသေန၊ ပုဒ်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ အဂ္ဂတမာ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်သူတို့တည်း။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမတဂ္ဂါ၊ တို့မည်၏။ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မမ၊ ငါ၏။ (သာသနေ၊ ၌။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တမယောဂံ၊ တမ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်၍။ (အဂ္ဂတမ အပြင် နောက်ထပ် တမ-သဒ္ဓါ၊ လာစရာမရှိအောင် ဖြတ်၍။) အတိ ဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ အဂ္ဂေ၊ မြတ်ကုန်သည်။ ဥတ္တမဘာဝေ၊ မြတ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဂုဏ်ရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ကေသံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထက်။ အတိအဂ္ဂေ၊ အမြတ်ဆုံး တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့ နည်း။ [နောက်စကားကို ထောက်၍ “ကေသံ” ရှိမှ ကောင်းသည်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ဂိလာနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ကေသံ” ဟုရှိသည်။] ယေ ကေစိ၊ အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿံ အလုံးစုံကုန်သော အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားကြကုန်၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့ထက်။ (မူက္ခက ကောင်းသည်။) စတုသတိပဋ္ဌာနဂေါစရာ၊ လေး ပါးသော သတိပဋ္ဌာန်ဟူသော ကျက်စားရာ ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုဝ၊ တို့သည်သာ။ အဂ္ဂေ၊ အမြတ်ဆုံးတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အရဟတ္တကုဋ္ဌေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အထွတ်ဖြင့်။ ဒေသနံ၊ တော်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူတော်မူ၏။

ဒုတိယဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယဘာဏဝါရ၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ သဗ္ဗံ တမယောဂံ ဆိန္ဒိတော။ ။ သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ တရပစ္စည်း၏ အနက်ထက် “တမ ပစ္စည်း၏အနက်က သာလွန်သည်” ဟု ဆို၏။ ဤ သတိပဋ္ဌာန ဂေါစရ-ရဟန်းတို့သည်ကား မိမိတို့၏ အထက်၌ တမပစ္စည်းဖြင့် ယှဉ်စရာ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ “သူတို့ သည်ပင် ထိပ်တန်းအကျဆုံး အဂ္ဂတမ ဖြစ်နေကြသည်” ဟုလို။ ထို့ကြောင့် “တမ ယောဂံ ဆိန္ဒိတော (မိမိတို့ အထက်၌ တမပစ္စည်းဖြင့် ယှဉ်ခြင်းကို ဖြတ်တောက်၍” ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက်—“အဂ္ဂေ ဥတ္တမဘာဝေ ပုဒ်တို့သည် ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်ရသော ကတ္တာပုဒ်တို့ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌမာ ယောကို ပြေထားသော ပုဒ်များဟုကြံပါ။ [ဤပုဒ်နှင့်စပ်၍ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန် နိဿယ ၁-ကဏ္ဍ၊ ၄၅-သုတ်၌ ပြထားသည်။]

နိမိတ္တောဘာသကထာအဖွင့်

၁၆၆။ ဝေသာလိံ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိတိ(တ္ထေ)။ ဌံ။ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗျော။) ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ (ဝေသာလိံ၊ သို့။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။) ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) ဥက္ကစေလတော၊ ဥက္ကစေလမြို့။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်တော်မူ၍။ ဝေသာလိံ၊ သို့။ ဂတကာလေ၊ ကြွတော်မူရာအခါ၌။ (ပိဏ္ဏာယပါဝိသိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝုဠဝသော၊ မိုးလပတ်လုံး နေတော်မူပြီးသည်။ (ဝါကျွတ်ပြီးသည်။) (ဟုတော။) ဝေဠုဝဂါမကာ၊ ဝေဠုဝရွာငယ်မှ။ နိက္ခမိတော။ သာဝတ္ထိံ၊ သို့။ ဂမိဿာမိ၊ ကြွတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍။ အာဂတမဂ္ဂေနေဝ၊ ဝေဠုဝရွာငယ်တိုင်အောင် လာအပ်ခဲ့သောလမ်းဖြင့်ပင်။ [အာဂမိယိတ္တာတိ အာဂတော၊ အာဂတော စ+သော မဂ္ဂေါစာတိ အာဂတမဂ္ဂေါ။] ပဋိနိဝတ္တန္တော၊ ပြန်နစ်တော်မူလျက်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သာဝတ္ထိံ၊ သို့။ ပတော၊ ရောက်တော်မူ၍။ ဇေတဝနံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ မူပြီ။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဝတ္ထံ၊ ကျင့်ဝတ်ကို။ ဒသေတော၊ ပြတော်မူ၍။ ဒိဝါဠာနံ၊ နေနေရာအရပ်သို့။ ဂတော၊ ကြွတော်မူပြီး သော၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ တတ္ထ၊ ထို နေနေရာ၌။ အန္တေဝါသိကေသု၊ အနီးနေ တပည့်တို့သည်။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတော၊ ၍။ ပဋိက္ကန္တေသု၊ ဖဲသွားကုန်လတ်သော်။ ဒိဝါဠာနံ၊ ကို။ သမ္ပဇ္ဇိတော၊ တံမြက်လှည်း၍။ စမ္ပက္ခန္တံ၊ သားရေပိုင်းကို။ ပညပေတော၊ ခင်း၍။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ ပက္ခာလေတော၊ ဆေး၍။ ပလ္လကံ၊ ကို။ အာဘုဇိတော၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ ပါဝိသိ၊ ဝင်(စား)ပြီ။

အထ၊ ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ယထာ ပရိစ္ဆေဒေန။ အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလဖြင့်။ [ယထာ ပရိစ္ဆန္ဒကာလေန။-ဋီကာ။] တတော၊ ထို သမာပတ်မှ။ ဝုဠိတဿ၊ ထတော်မူပြီးသော။ အဿ၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏။ အယံ ပရိဝိတက္ကော၊ ဤ အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ မူပြီ။ (ကိံ။) ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ နုခေါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကုန်လေသလော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ (ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ)နုခေါ၊ သလော။ ဣတိ (ဥဒပါဒိ။) တတော။ ထိုမှ နောက်၌။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ (ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။ ဣတိ ဥတော၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ အာယုသင်္ခါရံ၊ ကံသည်

ပြုစီမံအပ်သော အသက်ကို။ ဩလောကေသိ၊ ကြည့်တော်မူပြီ။ ဇံသာ၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ မေ၊ ဧ။ အာယုသင်္ခါရော၊ သည်။ သတ္တာဟမေ ဝ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးသာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တော့၏။ ဣတိ ဥတု၊ ကတ္တ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရအံ့နည်း။ ဣတိ သို့။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။

ဟတော၊ ထိုကြံပြုရာ အခါမှနောက်၌။ ရာဟုလော၊ ရာဟုလာသည်။ တာ ဝတိ သေသု၊ တာဝတိ သာနတ်တို့၌။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။ အညာ သိကောဏ္ဍညတ္ထေရော၊ ထေရ်သည်။ ဆဒ္ဒန္တဒဟေ၊ ဆဒ္ဒန္တအိုင်၏ အနီး၌။ (ပရိနိဗ္ဗုတော။) အဟံ၊ သည်။ ကတ္တ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ သို့။ ပုန၊ တဖန်။ စိန္တေန္တော၊ လတ်သော်။ မာတရံ၊ မယ်တော်ကို။ အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ သတိ၊ သတိကို။ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဖြစ်စေပြီ။ (ကိ။) မယံ၊ ဧ။ မာတာ၊ သည်။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ [စာလာ၊ ဥပ စာလာ၊ သိသူပစာလာ၊ စုန္ဒ၊ ဥပသေန၊ ရေဝတတို့တည်း။- ဓမ္မပဒအဋ္ဌ ကထာ ခဒိရဝနိယ ရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု။] အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ မာ တာ၊ သည်။ ဟုတု ပိ၊ ရှိလည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်လျက်လည်း။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃေ သု၊ တို့၌။ အပ္ပသန္တာ၊ မကြည်ညိုသေး။ တဏှာ၊ ထို မယ်တော်၏။ ဥပ နိဿယော၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းသည်။ အတ္တိ နုခေါ၊ ရှိလေ သလော။ နတ္တိ နုခေါ၊ မရှိလေသလော။ ဣတိ။ အာဝဇ္ဇေတု၊ ဆင်ခြင် တော်မူ၍။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏။ ဥပနိဿယံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ အဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးကို။ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သော်။ မမေဝ၊ ငါ၏သာ။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ (အဘိသမယော။) ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အညဿ၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဓမ္မဒေသနာယ အဘိသမယော။) န (ဘဝိဿတိ။)-

ပန၊ ဆက်။ အဟံ၊ သည်။ အပ္ပေါဿုကော၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်။ ဝါ၊ ကြောင်းကြမဲ့သည်။ သစေ ဘဝေယံ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဝေ သတိ။) မေ ငါ့ကို။ ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုမည့်သူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိကုန်လိမ့် မည်။ (ကိ။ နည်း။) သာရိပုတ္တတ္ထေရော၊ သည်။ အဝသေသဇနာနမ္ပိ၊ မယ်တော်မူကြွင်းသော လူတို့၏လည်း။ အဝဿယော၊ မှီရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ အဿ၊ ထို သာရိပုတ္တရာထေရ်၏။ သမစိတ္တသုတ္တဒ္ဓေသနာဒိဝဿ၊ သမစိတ္တသုတ်ကို ဟောရာနေ၌။ ကောဋိသတ

သဟဿဒေဝတာ၊ ကုဋေတသိန်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော နတ်တို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်တို့ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓဒေဝတာနံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်သော နတ်တို့၏။ ဂဏနာ၊ အရေအတွက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ အညေသု၊ ဤနေရာမှ အခြားကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ အနေကာ၊ များစွာကုန်သော။ အဘိသမယာ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ထေရေဝ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ထေရ်၌သာလျှင်။ ပသာဒေတွာ၊ ကြည်ညိုစေ၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနေဝ၊ ဖြစ်သူတို့သည်ပင်။ အသိတိကုလသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းသော အမျိုးတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) သော၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ ထေရ်သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ သကမာတု၊ မိမိမယ်တော်၏။ မိစ္ဆာဒဿနမတ္တမ္ပိ၊ မိစ္ဆာအယူမျှကိုလည်း။ ဟရိတု၊ ပယ်ရှားခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္တာဓော ဘဝိဿန္တိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတရံ၊ ကို။ မိစ္ဆာဒဿနာ၊ မှားယွင်းသော အမြင်မှ။ ဝါ၊ မိစ္ဆာအယူမှ။ မောစေတွာ၊ လွတ်စေ၍။ ဇာတောဝရကေယေဝ၊ ဖွားမြင်ရာ တိုက်ခန်း၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတာ၊ ၍။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့၌ပင်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အနုဇာနာပေတွာ၊ ခွင့်ပြုစေတော်မူပြီး၍။ နိက္ခမိဿာမိ၊ ထွက်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ စုန္ဒတ္ထေရံ၊ ကို။ အာမဇန္တသိ၊ ခေါ်၍ပြောပြီ။ (ကိ။)

အာဝုသောစုန္ဒ၊ ငါ့ရှင်...စုန္ဒ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ပဉ္စသတာယ၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဘိက္ခုပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်အား။ သညံ၊ အမှတ်အသားကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလိုက်လော့။ (ကိ။) အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ပတ္တစိဝရာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှထ၊ ယူကြကုန်လော့။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ သည်။ နာဠကဂါမံ၊ သို့။ ဂန္တုကာမော၊ သွားခြင်းငှာအလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (သညံ ဒေဟိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆိုပြီ။ ထေရော၊ စုန္ဒထေရ်သည်။ တထာ၊ ထို ပြောသည့်အတိုင်း။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို။ သံသာမေတွာ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ အာဂမံသု၊ လာကြကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ သေနာသနံ သံသာမေတွာ။ ဒိဝါဠာနံ၊ နေ့နေရာကို။ သမ္ပဇိတွာ၊ ၍။ ဒိဝါဠာနဒ္ဒါရေ၊ နေ့နေရာ၏တံခါးပေါက်၌။ ဌာတွာ၊ ရပ်၍။ ဒိဝါဠာနံ၊ ကို။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သော်။ ဣဒံ၊ ဤကြည့်ခြင်းသည်။ ဒါနိ၊ ၌။ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံး၌

ဖြစ်သော ကြည့်ခြင်းတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂမနံ၊ ပြန်လာခြင်းသည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ပဉ္စသတဘိက္ခုပရိဝုတော၊
 ရဟန်းငါးရာ ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတော။) ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပသကံမိတော၊ ၍။
 ဝန္တိတော၊ ၍။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (ကိ။)

[လောကနာထ၊ သတ္တလောက၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော။
 မဟာမုနိ၊ မုနိထွတ်ထူးမြတ်စွာဘုရား။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဆိန္ဒော၊
 သံသရာဝဋ်ဇာတ် အားလုံးရပ်အောင် ဖြတ်တောက်ပြီးသည်။ ဘဝိ
 သာမိ၊ ဖြစ်ပါတော့အံ့။ ဂမနာဂမနံ၊ စုတိအားဖြင့်သွားခြင်း ပဋိ
 သန္ဓေအားဖြင့် ပြန်လာခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပါ။ အယံ၊ ဤ
 ရှိခိုးခြင်းသည်။ ပစ္စိမာ၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော။ ဝန္တနာ၊ ရှိခိုးခြင်း
 ပါတည်း။...မယံ၊ ၎င်း။ ဇိဝိတံ၊ သည်။ အပ္ပကံ၊ နည်းပါ၏။ ဣတော၊
 ဤနေ့မှ။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်၏။ အစုယေ၊ လွန်ရာ အခါ၌။
 ဘာရဝေါရောပနံ ယထာ၊ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ချခြင်းကဲ့သို့။ အဟံ၊
 ဘုရားတပည့်တော်သည်။ ဒေဟံ၊ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော ဝန်ထုပ်
 ဝန်ပိုးကို။ နိက္ခိပေယျာမိ၊ ချပါတော့အံ့။ ...ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ မေ၊ အား။ (ပရိနိဗ္ဗာယိတံ၊ ငှာ။) အနုဇာနာတု၊ ခွင့်ပြု
 တော်မူပါ။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်
 သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ (မေ၊ အား။ ပရိနိဗ္ဗာယိတံ၊ ငှာ။ အနု
 ဇာနာတု၊ ပါ။ မေ၊ ဘုရားတပည့်တော်၏။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော၊
 ပရိနိဗ္ဗာန် စံချိန်တန်ပါပြီ။ အာယုသင်္ခါရော၊ ကံသည် ပြုစီမံအပ်သော
 အသက်ကို။ သြဿဋ္ဌော၊ ခုနစ်ရက်လောက်သာ ရှည်ကြာစေတော့ဟု
 စွန့်လွှတ်အပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။]

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗာဟံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
 စံတော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ မရဏသံဝဏ္ဏနံ၊ သေခြင်း
 ၎င်း ကျေးဇူးကို။ သံဝဏ္ဏန္တိ နာမ၊ ချီးမွမ်းကုန်သည်မည်၏။ ဝါ၊ ချီးမွမ်း
 ကြရာ ရောက်၏။ မာ ပရိနိဗ္ဗာဟံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် မစံသေးနှင့်။ ဣတိ ဝုတ္တေ၊
 သော်။ ဝဋ္ဌဿ၊ ဝဋ်၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ကယေန္တိ၊ ပြောကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှားသောအယူရှိသူတို့သည်။ (မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည်။ ဒေါ
 သံ၊ အပြစ်ကို။ အာရောပေယန္တိ၊ တင်ကြကုန်လတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ န ဝဒန္တိ၊ မိန့်တော်မူကြကုန်။ တေန၊
 ကြောင့်။ နံ၊ ထို သာရိပုတ္တရာကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

(ကိံ။) သာရိပုတ္တ၊ တ္တရာ၊ ကတ္တ၊ ဌ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿသိ၊ လတ္တံနည်း။
 ဣတိ (အာဟ၊ ပြီ။) ဘန္တေ၊ ရား။ မဂဇေ၊ မဂဇာ-ဟု ဗဟုဝုဏ်အမည်ရ
 သော ဇနပုဒ်၌။ နာဠကဂါမေ၊ နဠက ရွာ၌။ ဇာတောဝရကော၊ ဖွား
 မြင်ခဲ့ရာ တိုက်ခန်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိပါ၏။ တတ္ထ၊ ထို တိုက်ခန်း၌။ အဟံ၊
 ဘုရားတပည့်တော်သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊
 လျှောက်အပ်သော်။ သာရိပုတ္တ၊ တ္တရာ။ တံ၊ သည်။ ယဿ (ဂမနဿ)၊
 အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညသိ၊ သိ၏။ (တံ၊ ထို သွား
 ခြင်းကို။ တံ၊ မေဝ၊ သင့်ကိုယ်တိုင်သာ။ ဇာနာဟံ၊ သိလော့။ ဣဒါနိံ ပန၊
 ယခုအခါ၌ကား။ တေ၊ ၏။ ဇေဠကနိဠဘာတိကာနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်
 နောင်တော်ညီတော်တို့၏။ တာဒိဿဿ၊ သင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဘိက္ခု၊
 နော၊ ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ ဒုလ္လဘံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သည်။
 (အလွန်ရခဲသည်။) ဘဝိဿတိ၊ တွံ။ ဣတိ၊ ထို ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို သီတင်း
 သုံးဖော် နောင်တော်ညီတော်တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေဟိ၊ ဟောဦးလော့။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ သတ္တာ၊ သည်။ မယံ၊ ၏။
 ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနုပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ တန်ခိုးကို အထူးထူး အပြားပြား ပြုလုပ်ခြင်းလျှင် ရှေ့
 သွားရှိသော။ (တန်ခိုးပြုခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။) ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။
 ပစ္စာသိသတိ၊ တောင်းတတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတု၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဝန္တိတု၊ ၍။ တာလပုမာဏံ၊ ထန်းတပင် ပမာဏရှိသော ကောင်းကင်
 သို့။ အဗ္ဘုဂန္ဓာ၊ ရှေးရှုတက်သွား၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဩရုယု၊ သက်ဆင်း၍။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္တိတု၊ ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ သတ္တတာလပုမာဏော၊
 ထန်းခုနစ်ဆင့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်သည်။ (အတ္တိ။) (တာဝ၊ ထို
 မျှလောက်တိုင်အောင်။) (တနည်း။) ယာဝသတ္တတာလပုမာဏာ၊ ထန်းခုနစ်
 ဆင့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်
 ၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ၊ တန်ခိုးအမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းကို။
 ဒဿေတု၊ ပြု၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ သကလနဂရံ၊ အလုံးစုံသော
 သာဝတ္ထိမြို့သည်။ သန္နိပတိ၊ စည်းဝေးပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဩရုယု၊ ၍။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္တိတု။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ ၏။ ဂမနကာလော၊ သွား
 ချိန်တန်ပါပြီ။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မသေနာ
 ပတိံ၊ ကို။ ပဋိပါဒေဿာမိ၊ လာခဲ့ရာလမ်းစဉ်အကျင့်ကို ပြီးစေရတော့အံ့။
 [ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ “ပဋိပါဒေဿာမိ၊ သွားခြင်းကို ပြီးစေရတော့အံ့။
 ဝါ၊ လိုက်ပို့တော်မူရတော့အံ့” ဟု ပေးတော်မူ၏။ ဤ၌ကား- “ဘဂဝါ

ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကဿ” စသည်ကိုထောက်၍ “လာခဲ့ရာလမ်းစဉ် အကျင့်၌ ပြီးစေရတော့အံ့” ဟု အဓိပ္ပာယ်ယူ၍ “မဂ္ဂပဋိပတ္တိယာ နိယော ဇေယျာမိ” ဟူသော ဋီကာဖွင့်အတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်။] ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံး သွင်း၍။ ဓမ္မာသနာ၊ တရား၏ နေရာမှ။ ဝါ၊ တရားဟော ပလ္လင်မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။

ဂန္ဓကုဋိအဘိမုခေါ၊ ဂန္ဓကုဋိသို့ မျက်နှာမူသည်။ (ဟုတော။) ဂန္ဓာ၊ ၍။ မဏိဖလကေ၊ ပတ္တမြားစီအပ်သော ပျဉ်ချပ်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တော်မူပြီ။

ယေဇော၊ သည်။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ယာရစ်လည်သည်ကို။ ကတော၊ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ဝန္ဒိတော၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဣတော၊ ဤကမ္ဘာမှ။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကဿ၊ ကမ္ဘာတသိန်း အလွန်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အသင်္ချေယုဿ၊ အသင်္ချေ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ အနောမဒဿိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၎င်း၏။ ပါဒမူလေ၊ ခြေတော်ရင်း၌။ နိပတိတော၊ ပျပ်ဝပ်၍။ တုမ္မာကံ၊ တို့ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းကို။ ပတ္တေသိ၊ တောင့် တခဲပါပြီ။ မေ၊ ၎င်း။ သာ ပတ္တနာ၊ ထိုတောင့်တခြင်းသည်။ သမိဒ္ဓါ၊ ပြီး စီးပါပြီ။ တုမော၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ဖူးမြင်အပ်ပါကုန်ပြီ။ တံ၊ ထိုဖူးမြင်ရခြင်း သည်။ ပဌမဒဿနံ၊ ရှေးဦးစွာဖူးမြင်ရခြင်းပါတည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ဖူးမြင်ခြင်း သည်။ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဖူးမြင်ခြင်းပါတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ တုမ္မာကံ၊ တို့ကို။ ဒဿနံ၊ ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝံတော၊ လျှောက်၍။ ဒသနသမောဓာနသမုဇ္ဇလံ၊ ဆယ်မျိုးသော လက်သည်း အပေါင်းတို့ဖြင့် တောက်ပသော။ အဇ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂယု၊ ချီမြောက် ၍။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဒဿနဝိသယော၊ မြင်ခြင်း၏ အရာသည်။ ဝါ၊ မြင်လောက်ရာအရပ်သည်။ (အတ္ထိ။) တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ အဘိ မုခေါ ဝ၊ ရှေးရှုသည်သာလျှင်။ (ဟုတော။) ပဋိက္ကမိတော၊ နောက်ဆုတ်သွား ၍။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ စုတိ ပဋိ သန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိသ္မိဉ္စိ ဌာနေ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ ဂမနာဂမနံ နာမ။ သွားခြင်း ပြန်လာခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့

၁။ ဘံပဌမဒဿနံ။ ။ဤဘဝဝယ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပရိမိုဇ်အသွင် ဖြင့် ရောက်လာ၍ ဖူးမြင်ရခြင်းသည် ပထမ ဖူးမြင်ရခြင်းဖြစ်ပါ၏။ (တနည်း။) အနောမ ဒဿိ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရင်းဝယ် ဆုတောင်းစဉ်က “ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ ထိုကြားနာ ရခြင်းဖြင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ပထမမှန်းမျှော်၍ ဖူးမြင်ခဲ့ရပါပြီ။

လျှောက်၍။ ဝနိတော၊ ၍။ ပက္ခမိ၊ ဖွဲသွားပြီ။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ မဟာဘူမိစာလော၊ ကြီးစွာ သော မြေလှုပ်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိဝါရေတော၊ ခြံရံ၍။ ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ ဇေဋ္ဌဘာတိကံ၊ နောင်တော်ကြီးကို။ အနုဂစ္ဆထ၊ အစဉ်လိုက်ကြကုန် လော့။ ဝါ၊ လိုက်ပို့ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ။) ဘိက္ခု၊ တို့ သည်။ ယာဝဒ္ဓါရကောဋ္ဌကာ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် တံခါးမုခ်တိုင်အောင်။ အဂမံသု၊ ကုန်ပြီ။

ထေရော၊ သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ တိဋ္ဌထ၊ ရပ်တည် ကြကုန်လော့။ တုမေ၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ နိဝတ္တာပေတွာ၊ ပြန် နှစ်စေ၍။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ပရိသာယေဝ၊ နှင့်သာ။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ပက္ခမိ၊ ပြီ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အယျော၊ အရှင်သည်။ ပစ္စာဂမန စာရိကံ၊ ပြန်လာခြင်းအကျိုးငှာ လှည့်လည်ခြင်းဖြင့်။ (ကြိယာဝိသေသန။) [ပစ္စာဂမနတ္ထံ စာရိကံ။-ဋီကာ။] စရတိ၊ လှည့်လည်တော်မူ၏။ ဒါနိ၊ ၌။ ဣဒံ ဂမနံ၊ ဤ ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စာဂမနာယ။ ငှာ။ န (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပရိဒေဝန္တာ၊ ငိုကြွေးကုန်လျက်။ အနုဗန္ဓိံသု၊ အစဉ်လိုက်ကြကုန်ပြီ။ တေပိ၊ ထို လူတို့ကိုလည်း။ အာဝုသော၊ စါယကာတို့။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ကုန်လော့။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတရားတို့သည်။ ဝေံ ဘာဝိနော နာမ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ နိဝတ္တာပေသိ၊ ပြန်နှစ်စေပြီ။

အထခေါ၊ နာဋ္ဌကရွာသို့ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ၌။ သတ္တာဟံ၊ ပတ်လုံး။ မနုဿာနံ၊ တို့အား။ အနု ဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကရာဇန္တော၊ မူလျက်။ သာယံ၊ ညနေချမ်း အခါ၌။ နာဋ္ဌကဂါမံ၊ သို့။ ပတွာ၊ မူ၍။ ဂါမဒ္ဓါရေ၊ ရွာတံခါး၏ အနီး၌။ နိဂြောဓရက္ခမူလေ၊ ပညောင်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ အထ၊ ၌။ ဥပရေဝတော နာမ၊ မည်သော။ ထေရဿ၊ ၎င်း။ ဘာဂိနေယျော၊ တူတော်သည်။ ဗဟံ ဂါမံ၊ ရွာပြင်ဘက်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ လတ်သော်။ ထေရံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ ဝနိတော၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။

ထေရော သည်။ တံ၊ ထို ဥပရေဝတကို။ အာဟ၊ မေးပြီ။ ဂေဟေ ဌ။
 တေ၊ ၏။ အယျိကာ၊ အဖွားသည်။ အတ္တိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေးပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာမ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ဂစ္ဆ၊
 သွားလော့။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဣမ၊ ဤအရပ်သို့။ အာဂတဘာဝံ၊
 ရောက်လာသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာရောစေဟိ၊ ပြောချေလော့။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အာဂတော၊ လာသနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တေ၊ မေး
 အပ်သော်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကေဒိဝသံ၊ ၌။ အန္တော ဂါမေ၊ ရွာတွင်း၌။
 ဘဝိဿတိ ကိရ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ပါတဲ့။ ဇာတောဝရကံ၊ ဖွားမြင်ရာတိုက်ခန်းကို။
 ပဋိဇဂ္ဂထ (ကိရ)၊ ရှင်းလင်းပါကုန်လော့တဲ့။ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ ရဟန်း
 ငါးရာတို့၏။ နိဝါသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ ဇာနာထ (ကိရ)၊ သိကြပါ
 ကုန်လော့တဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာရောစေဟိ၊ လော့။)

သော၊ ထို ဥပရေဝတသည်။ ဂန္ဓာ၊ ၌။ အယျိကေ၊ အဖွား။ မယျံ၊ ၏။
 မာတုလော၊ ဦးရီးတော်သည်။ အာဂတော၊ ကြွလာပါပြီ။ ဣတိ အာဟ၊
 ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်မှာနည်း။ ဝါ၊ အဘယ်မှာနည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဂါမဒ္ဒါရေ၊ ရွာတံခါးအနီး၌ပါတည်း။ ဝါ၊ ရွာ
 တံခါးပေါက်မှာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဧကော ဝါတပါးတည်းသာ။
 (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) အညော ပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံ
 တယောက်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ပဉ္စသတာ၊
 ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ
 ဤသို့ ပြောပြီ။ [ပဉ္စ+သတာနိ ပဉ္စသတံ။ ပဉ္စသတံ ပရိမာဏံ ယေသန္တိ
 ပဉ္စသတာ။] ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ အာဂတော (ကိရ)၊
 လာသတဲ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြီ။ သော၊ ထိုဥပရေဝတသည်။ တံ ပဝတ္တိံ၊
 ထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ (ထိုဖွားမြင်ရာတိုက်ခန်း၌ နေလိုခြင်းဟူသောအကြောင်း
 ကို။) အာရောစေသိ၊ ပြောပြီ။ [တံ ပဝတ္တိန္တိ တတ္ထ ဝသိတုကာမတာယ ဝုတ္တံ၊
 တံ။-ဋီကာ။] ပြာဟ္မဏိ၊ ပုဏ္ဏေးမသည်။ ကိံ နုခေါ၊ အဘယ်အကြောင်း
 ကြောင့်။ တွေကာနံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဝသန
 ဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ ပဋိဇဂ္ဂါပေတိ၊ သုတ်သင်စေသနည်း။ ဒဟရကာလေ၊
 ငယ်သူ၏ အခါ၌။ (ငယ်ရွယ်စဉ် အခါ၌။) ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်ရဟန်းပြု၍။
 မဟလ္လကကာလေ၊ ကြီးရင့်ရာအခါ၌။ ဂိဟိံ၊ လူဝတ်ကြောင်သည်။ ဟောတု
 ကာမော၊ ဖြစ်လိုလေချော့သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တိ၊ ကြံလျက်။ ဇာ
 တောဝရကံ၊ ကို။ ပဋိဇဂ္ဂါပေတွာ၊ စေ၍။ ပဉ္စသတာနံ၊ ငါးရာအတိုင်း

အရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။ ဒဏ္ဍဒိပိကာယော၊ တိုင်ရှိသော ဆီမီးခွက်တို့ကို။ ဝါ၊ ဆီမီးတိုင်တို့ကို။ ဇာလေတွာ၊ တောက်စေ၍။ ထေရဿ၊ ထေရ်၏ အထံသို့။ ပါဟေသိ၊ ပို့စေပြီ။

ထေရော၊ သည်။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပါသာဒံ၊ သို့။ အဘိရဟိ၊ တက်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အဘိရဟိတွာ၊ ၍။ ဇာတောဝရကံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ နိသဇ္ဇေဝ၊ ထိုင်ပြီး၍သာလျှင်။ တုမ္ဘာကံ၊ တို့၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဥယျောဇေသိ၊ လွတ်လိုက်ပြီ။ တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဂတမတ္တေသုယေဝ၊ သွားပြီးကာမှ ဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။ ထေရဿ၊ ၍။ ခရော၊ ကြမ်းတမ်းသော။ အာဗာဓော၊ ရောဂါသည်။ ဥပုဇ္ဇိ၊ ပြီ။ လောဟိတပက္ခန္ဓိကာ၊ သွေးတို့၏ ယိုစီးခြင်း ရှိကုန်သော။ [လောဟိတာနံ+ပက္ခန္ဓော လောဟိတပက္ခန္ဓော၊ လောဟိတပက္ခန္ဓော ယာသန္တိ လောဟိတပက္ခန္ဓိကာ။] မာရဏန္တိကာ၊ သေခြင်း၏ အနီးသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော။ ပေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ [ဝတ္တတိ ဟု ဧကဝုဏ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဧကံ ဘာဇနံ၊ တခုသောခွက်သည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်ရ၏။ ဧကံ(ဘာဇနံ)၊ သည်။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်ရ၏။ ပြာဟ္မဏိ၊ ပုဏ္ဏားမသည်။ မမ၊ ၍။ ပုတ္တဿ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံသည်။ မယံ၊ အား။ န ရုစ္စတိ၊ မနှစ်သက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍။ အတ္တနော၊ ၍။ ဝသနဂဗ္ဘဒ္ဓါရံ၊ နေရာ တိုက်ခန်း တံခါးကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်ပြီ။

စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ တို့သည်။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီးသည်။ ကုဟိံ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သြလောကေန္တာ၊ ကြည့်ကုန်လတ်သော်။ နာဋ္ဌကဂါမေ၊ ၍။ ဇာတောဝရကေ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာန မဉ္ဇကေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ ညောင်စောင်းငယ်၌။ နိပန္နော၊ လျောင်းနေပြီ။ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံး ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ နောက်ဆုံးဖူးမြင်ရာ အရပ်သို့။ ဂမိဿာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာသု၊ ရပ်တည်ကြကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ တုမ္ဘေ၊ တို့သည်။ ဧကေ၊ အဘယ်သူတို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ [ဇာနန္ဒာပိ တထာဂတာ ပုစ္ဆန္တိ-ဟူသည်ကဲ့သို့ သိလျက်မေးသည်။] ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာရာဇာနော၊ နတ်မင်းကြီးတို့ပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂတာ၊

လာကြကုန်သည်။ အတ္တ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ၊ ဂိလာနုအလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကြကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ (အာဂတာ၊ ကုန်သည်။ အမှ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။) ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဝါ၊ ရှိပါစေတော့။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆထ၊ ပြန်ကြကုန်တော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဥယျောဇေသိ၊ လွတ်လိုက်ပြီ။ တေသံ၊ ထို နတ်မင်းကြီးတို့၏။ ဂတာဝသာနေ၊ ပြန်သွားခြင်း၏ အဆုံး၌။ တေနေဝ နယေန၊ ထိုနည်း အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သည်။ (အာဂမီ၊ လာပြီ။) တသ္မိံ၊ ထို သိကြားသည်။ ဂတေ၊ ပြန်သွား လတ်သော်။ သုယာမာဒယော၊ သုယာမ အစရှိကုန်သော နတ်ကိုသည်လည်း ကောင်း။ မဟာဗြဟ္မာ စ၊ မဟာဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း။ အာဂမိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ တေ ပိ၊ ထို သုယာမ အစရှိသောနတ် မဟာဗြဟ္မာ တို့ကိုလည်း။ တထေဝ၊ ထို့အတူပြော၍သာလျှင်။ ထေရော၊ သည်။ ဥယျောဇေသိ၊ ပြန်လွတ်ပြီ။

ဗြဟ္မာဏီ။ မယ်တော်ပုဏ္ဏေးမသည်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အာဂမနုဉ္စ၊ လာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂမနုဉ္စ၊ ပြန်သွားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒိဿာ၊ ၍။ (ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။) မမ၊ ၏။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ဝန္တိတုာ၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပြန်သွားကုန်၏။ ဧတေ၊ ဤသူတို့သည်။ ဧကေန နေ၊ အဘယ်သတို့ ပါလိမ့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စဉ်းစား၍။ ထေရဿ၊ ၏။ ဂဗ္ဘဒ္ဒါရံ၊ တိုက် ခန်းတံခါးအနီးသို့။ ဂန္ဒာ၊ ၍။ တာတ စုန္ဒ၊ ချစ်သားစုန္ဒ။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ပုံ သည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ သော၊ ထို စုန္ဒသည်။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထို ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ အာစိက္ခိတုာ၊ ပြေ-ပြေ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာဥပါသိကာ၊ မယ်တော် ဥပါသိကာမကြီးသည်။ အာဂတာ၊ လာပါပြီ။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝေလာယ၊ အချိန်မဲ့၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ အတ္တ၊ ဖြစ်ကုန် သနည်း။ [လေးစားသောကြောင့် “အာဂတာတ္ထ” ဟု ဗဟုဝုဏ်ဆိုသည်။] ဣတိ ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ သာ၊ ထို မယ်တော် ဥပါသိကာမကြီးသည်။ တာတ၊ ချစ်သား။ တုယံ၊ သင်ချစ်သားကို။ ဒဿနတ္ထာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ (အာဂတာ၊ လာ ကုန်သည်။ အမှ၊ ၏။) ဣတိ ဝတုာ၊ ပြောပြီး၍။ တာတ၊ ချစ်သား။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာဂတာ၊ လာသူတို့သည်။ ဧကေ၊ အဘယ်သတို့နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆံ၊ ဥပါ သိကေ၊ ဥပါသိကာ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ တာတ၊ သား။ တံ၊ သည်။ စတုဟိ မဟာရာဇေဟိ၊

လေးယောက်သော နတ်မင်းကြီးတို့ထက်။ မဟန္တတရော၊ သာ၍မြတ်သလော။
ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဥပါသိကေ၊ ကာ။ ဧတေ၊ ဤနတ်မင်းကြီးတို့သည်။
အာရာမိကသဒိသာ၊ အရံစောင့်နှင့်တူကုန်၏။ အမှာကံ၊ တို့၏။ သတ္ထု၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဋိသန္ဓိဂုဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓေယူရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။
ခဂ္ဂဟတ္ထာ၊ လက်၌ သန်လျက်ရှိကုန်သည်။ ဟတော၊ အာရက္ခံ၊ စောင့်ရှောက်
မှုကို။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။

တာတ၊ သား။ တေသံ၊ ထိုနတ်မင်းတို့၏။ ဂတာဝသာနေ၊ ပြန်သွား
ပြီး၏ အဆုံး၌။ အာဂတော၊ လာသူကား။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးပြီ။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣန္ဒော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊
သိကြားပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ တာတ၊ တံ၊ သည်။ ဒေဝရာ
ဇတော ပိ၊ နတ်တို့၏ မင်းထက်လည်း။ မဟန္တတရော၊ သလော။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးပြီ။ ဥပါသိကေ။ သေ (ဧသော)၊ ဤ သိကြားမင်းသည်။ ဘဏ္ဍ
ဂဟကသာမဏေရသဒိသော၊ ဘဏ္ဍာကို ယူတတ်သော သာမဏေနှင့်တူ၏။
အမှာကံ။ သတ္ထု၊ သည်။ တာဝတိံသတော၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှ။
ဩတရဏကာလေ၊ သက်ဆင်းတော်မူရာ အခါ၌။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်
သင်္ကန်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဩတိဏ္ဏော၊ သက်ဆင်းရပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပြောပြီ။ တာတ။ တဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏။ ဂတာဝသာနေ၊ ပြန်သွား
ပြီး၏ အဆုံး၌။ ဇောတမာနော ဝိယ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပသကဲ့သို့။ အာ
ဂတော၊ လာသူကား။ ကော၊ အဘယ်သူပါနည်း။ ဣတိ၊ မေးပြီ။ ဥပါ
သိကေ။ ဧသော၊ ဤနောက်ဆုံး လာသူကား။ တုယံ၊ ၍။ ဘဂဝါ စ၊
ဘဂဝန်လည်းမည်သော။ သတ္တာ စ၊ ဆရာလည်းဖြစ်သော။ မဟာဗြဟ္မာနာမ၊
မဟာဗြဟ္မာမည်၏။ ဣတိ၊ ပြောပြီ။ တာတ တံ။ မယံ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ဘဂဝန်

၁၂၁။ အာရာမိက။ပ။ သတ္ထုနော။ ။ကံ့ စတုဟိ မဟာရာဇေဟိ မဟန္တတရောဟိ
ပုဋ္ဌော (“အသင်သားက ပုစတုမဟာရာဇ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့ထက်
သာ၍ကြီးကျယ်သလော” ဟု မေးအပ်သည် ရှိသော်။) အတ္တနော မဟတ္တံ သတ္ထု
ဥပါပက္ခိပန္နော၊ (မိမိ၏မြင့်မြတ်ခြင်းကို ဘုရားအပေါ်၌ တင်လိုသောကြောင့်။) အာ
ရာမိကသဒိသာ။ ဧတေ ဥပါသိကေ အမှာကံ သတ္ထုနောဟိ အာဟ။ သာဝက
သမ္ပတ္တိကိတ္တနမ္ပိ ဟိ အတ္တတောံ သတ္ထု သမ္ပတ္တိယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ (မှန်၏-သာ
ဝကသမ္ပတ္တိကို ပြောပြခြင်းသည်လည်း လိုရင်းအနက်အားဖြင့် နာရာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို
ပင် ထင်ရှားပြရာရောက်၏။) ထို့ကြောင့် မိမိကို စတုမဟာရာဇ နတ်မင်းကြီး
စွသည်တို့က လေးစားခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားအပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်သည်။ -ဇီကာ။

ဖြစ်သော။ မဟာဗြဟ္မာတော ပိ၊ မဟာဗြဟ္မာထက်သော်မှလည်း။ မဟန္တ
 တရော၊ လော။ ဣတိ၊ မေးပြီ။ ဥပါသိကေ။ အာမ။ အမှာကံ၊ တို့၏။
 သတ္တု၊ ၏။ ဇာတဒိဝသေ၊ ဖွားမြင်တော်မူရာ နေ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်
 သော။ ဧတေ နာမ မဟာဗြဟ္မာနော၊ ဤဘဂဝန်မည်သော မဟာဗြဟ္မာ
 တို့သည်။ မဟာပုရိသံ၊ ကို။ သုဝဏ္ဏဇာလေန၊ ရွှေဇာတဘက်ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဏံ သု
 ကံရ၊ ခံယူကြရကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ၊ မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဗြာဟ္မဏိယာ၊ မယ်တော် ပုဏ္ဏေးမ
 သည်။ တာဝ၊ ဘဂဝန်သတ္တုမှ ရှေးဦးစွာ။ မေ၊ ၏။ ပုတ္တဿ၊ ၏။
 အယံ အာနုဘာဝေါ၊ ဤ အာနုဘော်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံသေး၏။)
 မယံ၊ ၏။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ဘဂဝန်ဖြစ်သော။ သတ္တု၊ ၏။
 အာနုဘာဝေါ၊ သည်။ ကိဒိသော၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဘယ်
 လောက် ကြီးကျယ်သည်။ ဘဝိဿတိ ဝတ၊ ဖြစ်ပေလိမ့်တကား။ ဣတိ၊
 သို့။ စိန္တယန္တိယာ၊ ကြံစဉ်။ သဟသ၊ အဆောတလျင်။ ပဉ္စဝဏ္ဏာ၊ ငါး
 ပါးအပြားရှိသော။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ သကလသရီရေ၊
 အလုံးစုံသော ကိုယ်၌။ ဖရိ၊ ပျံ့နှံ့ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ မာတု၊
 မာတု၏ကိုယ်၌။ ပီတိသောမနဿံ၊ ပီတိသောမနဿသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။
 ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အယံ၊ ဤအခါသည်ကား။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရား
 ဟောခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတော၊ ကြံ၍။
 မဟာဥပါသိကေ၊ ကာ။ ကိ၊ အဘယ်ကို။ စိန္တေသိ၊ စဉ်းစားနေသနည်း။
 ဣတိ အာဟ။

သာ၊ ထိုမယ်တော်ပုဏ္ဏေးမသည်။ တာဝ၊ ဆရာမှ ရှေးဦးစွာ။ မေ၊
 ၏။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ အယံဂုဏော၊ ဤဂုဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံသေး
 ၏။) တာတ၊ သား။ အယံ၊ ထိုသားတော်၏။ သတ္တု၊ ပန၊ ဆရာ၏
 ကား။ ကိဒိသော၊ သော။ ဝါ၊ သော၊ ဂုဏော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤအကြောင်းအရာကို။ စိန္တေမိ၊ စဉ်း
 စားနေပါ၏။ ဣတိ အာဟ။ မဟာဥပါသိကေ၊ ကာ။ မယံ၊ သတ္တု၊
 ၏။ ဇာတက္ခဏေ၊ ဖွားမြင်ရာ ခဏ၌လည်းကောင်း။ မဟာဘိနိက္ခမနေ၊
 မြတ်သော တောထွက်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ သမ္မောဓိယံ၊ ဘုရား
 ဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေ စ၊ ဓမ္မစကြာကို
 လည်စေတော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဒသသဟဿိ လောက ဓာတု၊
 စာသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်။ ကမ္မိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ပြီ။

သီလေန၊ သီလအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိမြင်တတ်သောပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမော နာမ၊ တူသူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ သော ဘဂဝါ၊ ချည်း။ ဣတိ ပိ၊ ဝါ သနာနှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ် ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ (အရဟံ၊ အရဟံ-မည်တော်မူ၏။) ဣတိ။ ဝိတ္တာရေတွာ၊ အကျယ်ချဲ့၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏပုဋိသံယုတ္တံ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

ဗြာဟ္မဏီ၊ သည်။ ပိယပုတ္တဿ၊ ချစ်အပ်သောသားတော်၏။ ဓမ္မဒေသနာ ပရိယောသာနေ၊ တရားဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ပုတ္တံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိ။) တာတ ဥပတိဿ၊ ချစ်သား ဥပတိဿ။ (ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ လူနာမည်။) ကဿ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ အကာသိ၊ ပြုဘိသနည်း။ ဧဝရူပံ နာမ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်မည်သော။ အမတံ၊ အမြိုက်တရားကို။ မယံ၊ အား။ ဧတ္တကံ ကာလံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ န အဒါသိ၊ မပေး သနည်း။ ဣတိ အာဟ။ ထေရော၊ သည်။ မာတု၊ မယ်တော်ဖြစ်သော။ ရူပသာရိယာ၊ ရူပသာရိမည်သော။ (မူလနာမည်။) ဗြာဟ္မဏီယာ၊ အား။ ပေါသာဝနိကမူလံ၊ ကြီးပွားစေခြင်း၏ အဖိုးကို။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မေ သည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်ပြီ။ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သော တာပတ္တိဖိုလ်ဖြင့်။ ဝဋ္ဋိဿတိ၊ သင့်တော်လောက်လတ္တံ့။ [ပေါသာဝနိယတေ ပေါသာဝနံ၊ (ပုသ+ဏာပေပစ္စည်း၊ ပုကို ဝပြု၊ ယုပစ္စည်း။) ပေါသာဝနံ ယေဝ ပေါသာဝနိကံ၊ (ဣက ပစ္စည်း အနက်မရှိ။) ပေါသာဝနိကဿ+ မူလံ ပေါသာဝနိကမူလံ။] ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ မဟာဥပါသိကေ၊ ကာ။ ဂစ္ဆ၊ သွားတော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဗြာဟ္မဏီ၊ ကို။ ဥယျော

၁။ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ။ ။ထေရဿ အာနုဘာဝေန (ထေရ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်လည်းကောင်း။) အတ္တနော စ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ၊ (မိမိ၏ မဂ်ဖိုလ်ရရှိရာ အားကြီးသောမှီရာအကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။) ဉာဏဿပရိပက္ကတ္တာ၊ (ထိုအချိန်ဝယ် ဉာဏ်ကလည်း ရင့်ကျက်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။) သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိက္ခာ။ (ပုတ္တံ အာဟ-၌ စပ်။) - ဋီကာ။

ဇေတု၊ လွတ်လိုက်၍။ စုန္ဒ၊ နှ။ ဝေလ၊ အချိန်သည်။ က၊ အဘယ်
နည်း။ ဣတိ အာဟ။ ဘန္တေ။ ဗလဝပစ္စုသကာလော၊ အားကြီးသော
မိုးသောက်အခါပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ တေနဟိ၊ လျှင်။
ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ သန္တိပါတဟိ၊ စည်းဝေးစေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။
ဘန္တေ။ သံသော၊ သည်။ သန္တိပတိဟော၊ စည်းဝေးပြီးပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်ပြီ။

စုန္ဒ၊ နှ။ မံ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတု၊ မြောက်ချီ၍။ ဝါ၊ ထူမ၍။ နိသိဒါပေဟိ၊
ထိုင်စေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ ဥက္ခိပိတု၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ နိသိဒါ
ပေသိ၊ ထိုင်စေပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ အမိန့်
ရှိတော်မူပြီ။ (ကိ။) အာဝုသော၊ တို့။ စတုစက္ကာလိသံ ဝဿာနိ၊ လေးဆယ့်
လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ဝိစရန္တာနံ၊ လှည့်လည်ကြ
ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ (ရောစေထ-၌ စပ်။) ယံ ကာယိကံ ဝါ၊
အကြင် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အမှုကိုလည်းကောင်း။ ယံ ဝါစသိကံ ဝါ၊ အကြင်
နှုတ်၌ဖြစ်သော အမှုကိုလည်းကောင်း။ န ရောစေထ၊ မနှစ်သက်ကြကုန်။
အာဝုသော၊ တို့။ တံ၊ ထို မနှစ်သက်သော ကိုယ်မှုနှုတ်မှုကို။ ခမထ၊ သည်းခံ
ကြပါကုန်။ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊ ပြီ။) ဘန္တေ။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော
၄၄-နှစ်ကာလပတ်လုံး။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို။ ဆာယာ ဝိယ၊ အရိပ်
ကဲ့သို့။ အမုဉ္ဇိတု၊ မလွတ်မူ၍။ ဝိစရန္တာနံ၊ လှည့်လည်ကုန်သော။ အမှာကံ၊
တပည့်တော်တို့အား။ အရုစုနကံ နာမ၊ ပနှစ်သက်အပ်သော ကိုယ်အမှုအရာ
နှုတ်အမှုအရာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ တုမေ ပန၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်ကား။
အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့၏။ (ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာကို။) ခမထ၊
သည်းခံတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။ အထ၊ လျှောက်
ကြရာ ထိုအခါ၌။ ထေရော၊ သည်။ အရုဏသိခါယ၊ အရုဏ်ဦးသည်။
ပညာယမာနာယ၊ ထင်ရှားလတ်သော်။ မဟာပထဝီ၊ မဟာပထဝီကို။ ဥန္နာ
ဒယန္တော၊ အထက်သို့မြှင့်စေလျက်။ ဝါ၊ ပဲ့တင်ထပ်စေလျက်။ အနုပါဒိ
ဘေသာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ နိဗ္ဗာန
ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ ဗဟူ၊ ကုန်
သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။ ထေရဿ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
စံတော်မူရာအရပ်၌။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာပြုမှုကို။ (ပူဇော်သက္ကာရကို။)
ကရိံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။

အာယသ္မာ စုန္ဒော၊ သည်။ ထေရဿ၊ ၏။ ပတ္တစိဝရဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။
ဓာတုပရိသာဝနဉ္စ၊ ဓာတ်တော်တည့်ရာ ပဝါရေစစ်ကိုလည်းကောင်း။

ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဇေတဝနံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ အာနန္ဒတ္ထေရံ၊ ကို။ ဂဟေ
 တွာ၊ ခေါ်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓာတု
 ပရိဿာဝနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ မူ၍။ ပဉ္စဟိ ဂါထာသတေဟိ၊ ဂါထာ
 ငါးရာတို့ဖြင့်။ ထေရဿ၊ ၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ကထေတွာ၊ မိန့်တော်မူ၍။
 ဓာတုစေတိယံ၊ ဓာတုစေတီကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေတော်မူပြီး၍။ ရာဇဂဟ
 ဂမနတ္ထာယ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ကြွတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ အာနန္ဒတ္ထေရဿ၊
 အား။ သညံ၊ အမှတ်အသားကို။ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူပြီ။ ထေရော၊ အရှင်
 အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်
 ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာ ဘိက္ခုသံဃ ပရိဝုတော၊ များစွာသော
 ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတွာ။) ရာဇဂဟံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊
 ကြွတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့။ ဂတကာလေ၊ ရောက်တော်မူပြီးရာ အခါ၌။
 မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 တဿ၊ ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်၏။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ မူ၍။
 စေတိယံ၊ ကို။ ကာရာပေတွာ၊ ရှိ။ ရာဇဂဟတော၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။
 အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဂင်္ဂါဘိမုခေါ၊ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ရှေ့ရှုသော မျက်နှာ
 ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ။) ဂန္ဓာ၊ မူ၍။ ဥက္ကစေလံ၊ ဥက္ကစေလမြို့သို့။
 အဂမာသိ၊ မူပြီ။ [ဂင်္ဂါ+အဘိမုခံ (ရှေးရှုသော မျက်နှာတော်သည်။)
 ယဿာတိ ဂင်္ဂါဘိမုခေါ။] တတ္ထ၊ ထို ဥက္ကစေလ မြို့၌။ ဂင်္ဂါတိရေ၊ ဂင်္ဂါ
 မြစ်ကမ်း၌။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ သည်။ (ဟုတွာ။) နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ရှိ။
 တတ္ထ၊ ထိုဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာနံ၊ တို့၏။ ပရိနိဗ္ဗာနပုဉ္ဇိ
 သံယုတ္တံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ (မဟာဝဂ္ဂ
 သံယုတ် နာလန္ဒဝဂ် ဥက္ကစေလ-သုတ်ကို။) ဒေသေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။
 ဥက္ကစေလတော၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ ဝေသာလိံ။ အဂမာသိ၊ ပြီ။ ဝေံ၊ သို့။
 ဂတော၊ ရောက်တော်မူပြီးသည်။ (သမာနော။) [ဝါကျအတွင်း၌ အရတူ
 လျှင် ဝိဘတ်တူမြဲတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဂတေ” နေရာ၌ “ဘဂဝါ” နှင့် အရ
 တူအောင် “ဂတော” ဟု ရှိသင့်၏။] အထ ခေါ၊ ရောက်တော်မူရာ ထို
 အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ
 ဝေသာလိံ ပိဏှာယ ပါဝိသိ။ ဣတိ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ဝေသာလိမြို့သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူရာ၌။ အနုပုဗ္ဗိ၊ အစဉ်အတိုင်းကို ပြတတ်
 သော။ ကထာ၊ စကားတည်း။ [အနုပုဗ္ဗိကထာတိ အနုပုဗ္ဗဒီပနီ ကထာ။-
 ဋီကာ။]

ဧတ္ထ။ ဤ စာပါလစေတီသို့ ကြွတော်မူရာ၌။ စမ္မက္ခန္ဓံ၊ သားရေပိုင်းကို။ နိဿိဒနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပေတံ၊ ၏။ ဥဒေနယက္ခဿ၊ ဥဒေနနတ်၏။ စေတိယဋ္ဌာနေ၊ နတ်ကွန်းတည်ရာအရပ်၌။ ကတဝိဟာရော၊ ပြုအပ်သော ကျောင်းကို။ ဥဒေနစေတိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဂေါတမကာဒိသု ပိ၊ ဂေါတမကစေတိယ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဒေဝေဝ၊ သည်ပင်။ နယော၊ တည်း။ ဘာဝိတာတိ၊ ကား။ ဝဗ္ဗိတာ၊ တိုးပွားစေအပ်ကုန်ပြီ။ ဗဟုလိကတာ တိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ယာနိကတာနိ၊ ကား။ ယုတ္တယာနံ ဝိယံ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်ပြီးသော ယာဉ်ကိုကဲ့သို့။

၁။ ဥဒေနစေတိယန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။ဥဒေနဿ နာမ ယက္ခဿ (နတ်၏။) အာယတန ဘာဝေန (တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဣဋ္ဌကာဟိ စိတေ မဟာဇနဿ စိတ္တိကဘဋ္ဌာနေ။ (များစွာသော လူအပေါင်း၏ အရိအသေပြုအပ်ရာ အရပ်၌။) ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ကတဝိဟာရော။ (မြတ်စွာဘုရားကို ရည်စူး၍ ဆောက်လုပ် အပ်သော ကျောင်းတော်ကို။ ပုရိမဝေါဟာရေန (ရှေး၌ဖြစ်သော အခေါ်အဝေါ်အားဖြင့်။) ဥဒေနစေတိယန္တိ ဝုစ္စတိ။ (ဘူတပုဗ္ဗကဟိက နည်းအားဖြင့် “ဥဒေန စေတီ” ဟု ဆိုအပ်၏။) [ဣဋ္ဌကာဟိ စိတေ-ကို ကြည့်၍ “စိယဟေ စိတံ၊ (ဒုတ်ဖြင့် စိအပ်သောအရပ်။) စိတံယေဝ+စေတိယံ။” သတ္တန္တံ ဣက ပစ္စည်းသက်၊ ကကို ယပြု။ (တနည်း) စိတ္တိကဘဋ္ဌာနေ-ကို ကြည့်၍ “စေတော ဝိယ၊ စိတ်ကဲ့သို့။ ကရိယတေ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ စေတိယံ။” (ကရဇာတ်၏ အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်း။) မိမိစိတ်ကို မိမိ အလွန်လေးစားအပ်သကဲ့သို့ ထိုအရပ်ကိုလည်း အလွန် လေးစားအပ်သောကြောင့် “စေတိယ” ဟု ခေါ်သည်။]

၂။ ဂေါတမကာဒိသုပိ။ ။ဂေါတမကာဒိသုပိတိ “ဂေါတမကစေတိယ” န္တိ ဝေမာဒိသုပိ။ (စေတိယ-ဟူသော နောက်ပုဒ်ကျေသည်။) ဒေဝေဝနယောတိ စေတိယဋ္ဌာနေ ကတဝိဟာရဘာဝံ အဘိဒိသတိ။-ဋီကာ။

၃။ ဘာဝိတာ။ ။ဘူဇာတ်၏ “သတ္တာ-ဖြစ်ခြင်းအနက်ကို” မယူစေပဲ “ဝဗ္ဗန” တိုးပွားခြင်းအနက်ကို ယူလေလိုသောကြောင့် “ဝဗ္ဗိတာ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ထိုးပွား” ဟူသည် ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် တိုးပွားစေခြင်းတည်း။ ဝဗ္ဗိတာတိ ဘာဝနာပါရိပူရိဝသေန ပရိမြူဟိတာ။-ဋီကာ။

၄။ ဗဟုလိကတာ။ ။မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ (သဒ္ဓတ္ထံ။) ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ (အဓိပ္ပာယတ္ထ။) ပုနပ္ပုနံ ကတာတိ ဘာဝနာယ ဗဟုလိကရဏေန အပရာပရံ ပဝတ္တိတာ။ (ဘာဝနာကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုခြင်းအားဖြင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီ။)-ဋီကာ။

၅။ ယုတ္တယာနံ ဝိယံ ကတာ။ ။သထာ ယုတ္တမာဇညယာနံ ဆေကေန သာရထိနာ အဓိဋ္ဌိတံ ယထာရုစိ ပဝတ္တတိ။ (အာဇာနည်မြင်း ကပ်ယှဉ် အပ်ပြီးသော

ကတော၊ ကုန်ပြီ။ ဝတ္ထုကတတ်၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝတ္ထု ဝိယံ၊ တည်ရာကဲ့သို့။ ကတော၊ ကုန်ပြီ။ အနုဋ္ဌိတတ်၊ ကား။ အဓိဋ္ဌိတာ၊ ထိုထို အကျိုးတို့၏ တည်ခြင်းငှာလျောက် ပတ်အောင် ထားအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်ကုန်ပြီ။ ပရိစိတတ်၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ စိတော၊ စီအပ်ကုန်ပြီ။ သုဝဇ္ဇိတော၊ ကောင်း စွာ တိုးပွားစေအပ်ကုန်ပြီ။ သုသမာရဒ္ဓါတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ သမာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်ကုန်ပြီ။

ဣတိ၊ သို့။ အနိယမေန၊ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း မရှိသော အားဖြင့်။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။ [“မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်”ဟု မသတ် မှတ်ပဲ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပြီး၍။] ပုန၊ ဖန်။ နိယမေတွာ၊ တထာဂတဿ-ဟု သတ်မှတ်၍။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ တထာ ဂတဿ ခေါ်တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ တထာ ဂတဿ ခေါ်-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ကပ္ပန္တိ၊ ကား။ အာယုကပ္ပံ၊ အာယု ကပ်ပတ်လုံး။ (တိဋ္ဌေယျ-၌ စပ်။) တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုထို အခါ၌။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ယံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အကြင် အသက်အတိုင်းအရှည်သည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထိုအသက်အတိုင်းအရှည်ကို။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်အောင်။ ကရော န္တော၊ လျက်။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်နိုင်ရာ၏။ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါတိ၊ ကား။ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျောတိ၊ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော-ဟူ၍။ ဝုတ္တဝဿသတတော၊ ဟောတော်

ယာဉ်ကို ကျွမ်းကျင်သော ရထားထိန်းသည်။ အဓိဋ္ဌိတံ (အုပ်ချုပ် မောင်းနှင် အပ် သည်။) (သမာနံ၊ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်ရသကဲ့သို့။) ဧဝံ ယထာရူပိ ပဝတ္ထိရဟတံ (ဤအတူ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်ခြင်းငှာ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့။) ဝမိတာ၊ ရောက်စေ အပ်ကုန်ပြီ။-ဋီကာ။

၁။ ဝတ္ထု ဝိယ ကတော။ ။သဗ္ဗသော ဥပက္ကိလေသ ဝိသောဓနေန (အားလုံး ကုန်အောင် ဥပက္ကိလေသာတို့ကို သုတ်သင်ခြင်းအားဖြင့်။) ဣဒ္ဓိဝိသယတာယ၊ တန် ခိုး၏အရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထိဋ္ဌာန ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သုဝိသောဓိတပရိဿယဝတ္ထု ဝိယ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်စေအပ်ပြီးသော ဘေးရန် ရှိသော တည်ရာကဲ့သို့။ (ဘေးရန်တို့ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်ပြီးသော တည်ရာ ကဲ့သို့။) ကတော။-ဋီကာ။

၂။ အဓိဋ္ဌိတာ။ ။ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက် တို့၏ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဘာဝိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်အား ဖြင့်။ တံ တံ အဓိဋ္ဌာနယောဂျတာယ၊ ကိုကို အကျိုးတို့၏ တည်ခြင်းအား လျောက် ပတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်ပြီ။-ဋီကာ။

မူအပ်သော အနှစ်တရာထက်။ အတိရေကံ၊ အပိုအလွန်ဖြစ်သော တဆယ်
နှစ်ဆယ် အလွန်ဆုံးခြောက်ဆယ်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ (တိဋ္ဌေယျ-၌
စပ်။)

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ 'မဟာသီဝတ္ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။(ကိံ။)
ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အဋ္ဌာနေ၊ ကြုံးဝါးသင့်ရာမဟုတ်သော အရာ၌။ ဂဇ္ဇိတံ
နာမ၊ ကြုံးဝါးတော်မူခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ကပုံ 'ဝါ တိဋ္ဌေယျ-သည်
ကြုံးဝါးသော စကားတော်ပင်တည်း။]ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။
ဝေဠုဝဂါမကေ၊ ၌။ ဥပုန္နံ၊ ဖြစ်သော။ မာရဏန္တိကံ၊ သေခြင်း၏အနီးသို့
ရောက်စေနိုင်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဒသ မာသေ၊ ဆယ်လတို့ပတ်လုံး။ ဝိက္ခ
မ္ဘေတိ ယထေဝ၊ ခွါတော်မူသကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ပုနပုနံ။ တံ သမာပတ္တိံ၊
ထို ဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတံ၊ ရှိ။ ဒသ ဒသ မာသေ၊ ဆယ်လ
ဆယ်လတို့ပတ်လုံး။ ဝိက္ခမ္ဘန္တော၊ ခွါတော်မူလျက်။ ဣမံ ဘဒ္ဒကပ္ပမေဝ၊
ဤ ဘဒ္ဒကပ်ပတ်လုံးပင်လျှင်။ ဝိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။ [နေတော်မူသည့်အတွက်
အကျိုးရှိလျှင် မဟာသီဝထေရ် ပြောသည့်အတိုင်း နေနိုင်စရာရှိပါ၏။]ပန၊
ထိုသို့ တည်နိုင်ပါသော်လည်း။ ဝါ၊ ပါလျက်လည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
န ဌိတော၊ တည်တော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဥပါ
ဒိန္နကသရီရံ နာမ၊ ဥပါဒိန္နက ကိုယ်တော်မည်သည်။ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်
ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်ပါရှိသော
ကိုယ်တော်မည်သည်။) ခဏ္ဍိစွာဒိဟိ၊ ကျိုးသောသွားရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်
တို့သည်။ အဘိဘုယျတိ၊ လှမ်းမိုးအပ်၏။ (အလှမ်းမိုးခံရ၏။) [သွားကျိုး
ခြင်း စသောဇရာကို မတားနိုင်လျှင် မရဏကိုလည်း မတားနိုင်ပင် ဖြစ်၏။]
ဗုဒ္ဓါ စ၊ ဘုရားရှင်ဘို့သည်ကား။ ခဏ္ဍိစွာဒိဘာဝံ၊ ကျိုးသောသွားရှိသူ၏
အဖြစ် အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အ ပဟာ၊ မရောက်မူ၍။ ဝါ၊ မရောက်မီ။
ပဉ္စမေ၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အာယုကောဋ္ဌာသေ၊ အသက်အဖို့အစ၌။
ဗဟုဇနဿ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည်။ ပိယမနာပကာလေ ယေဝ၊
ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သူ၏အခါ၌သာ။ (ချစ်စရာကောင်းနေတုန်း မြတ်နိုးစရာ
ကောင်းနေတုန်း အခါ၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကုန်၏။

စ၊ သည်သာမကသေး။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေသု၊ ဗုဒ္ဓသို့ အတုလိုက်၍သစ္စာလေး
ပါးကို သိကြကုန်သော။ မဟာသာဝကေသု၊ မဟာသာဝကတို့သည်။ ပရိ
နိဗ္ဗုတေသု၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးကုန်လတ်သော်။ ဧကဧကနေဝ၊ တပါးတည်းသာ
လျှင်။ ခါဏုကေန ဝိယ၊ သစ်ငုတ်သည်ကဲ့သို့။ ဌာတပ္ပံ၊ တည်ရာသည်။

ဟောတိ။ ၎င်း။ ဒဟရသာမဏေရ ပရိဝါရိတေန ဝါ။ ရဟန်းငယ်သာမဏေ တို့သည် ခြံရံအပ်သည်သော်လည်း။ (ဟုတော့ ဌာတဗ္ဗိ ဟောတိ။) တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ အဟော၊ ဖြေ... အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟိဋ္ဌေတဗ္ဗတံ၊ ရှုတ်ချထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ (ဘဒ္ဒကပ္ပံ၊ လုံး။) န ဌိတော၊ တည်တော်မမူ။ ဣတိ (မဟာသီဝတ္ထေရော အာဟ။) ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ ပိ၊ မဟာသီဝထေရ် မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ သော၊ ထိုမဟာ သီဝထေရ်၏ဝါဒကို။ န ရုစတိ၊ နောက်ဆရာတို့မနှစ်သက်အပ်။ အာယု ကပေါတိ၊ အာယုကပ္ပ-ဟူသော။ ဣဒမေဝ၊ ဤစကားကိုသာ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ နိယမိတံ၊ အမြင်သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီ။

၁၆၇။ ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တောတိ ဧတ္ထ၊ ။ တန္တိ၊ တံ- ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။ မာရေန၊ မာရ်နတ်သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတ စိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် လူယူအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဝါ။ လွမ်းမိုးအပ်သော စိတ်ရှိသော။ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌစိတ္တော၊ လွမ်းမိုးအပ်သောစိတ်ရှိသော။ အညောပိ၊ အရှင်အာနန္ဒာမှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဝါ။ အခြားအရိယာတို့မှ တပါး လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ပဋိ ဝိဇ္ဇိတံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ။ န သက္ကုဏေယျ ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျင်။ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ ငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ အတ္ထော။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (ပဋိဝိဇ္ဇိတံ နာသက္ခိ။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ မာရော၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင်သူသည်။ (အပ္ပဟိနာ-ဋ္ဌိ ပိ။) သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန် အစင်။ ဒွါဒသံ၊ ကုန်သော။ ဝိပလ္လာသ၊ ဝိပလ္လာသတို့ကို။ ဝါ။ ဖောက်

၁။ သော နရုစတိ။ ပ။ နိယမိတံ။ ။ “ကွ သရော ခိတ္တော၊ ကွ စ နိပတိတော” တိ အညထာ ပုဋ္ဌိတေနာပိ ထေရဝါဒေန အဋ္ဌကထာဝစနမေဝ သမတ္ထိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မြားပစ်သောအခါ “မြားကို ဘယ်ဆီပစ်အပ်ပါလိမ့်၊ ဘယ်ဆီ ကျပါလိမ့်” ဟု မှန်း ကြည့်အပ်သကဲ့သို့၊ ယို့အတူ အဋ္ဌကထာစကားမှ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ထွက်ပေါ်လာသော မဟာသီဝထေရ်၏ မှန်းကြည့်အပ်သောဝါဒထက် “အဋ္ဌကထာ၌ ဟိုက်ရိုးလာသောဝါဒကိုသာ အတည်ပြုအပ်၏” ဟု မှတ်ပါ။ တေနာဟ သော န ရုစတိ။ ပ။ နိယမိတန္တိ။ -ဋီကာ။ [အဋ္ဌဂံတ္တံ၊ ဒုတိယပဏ္ဍာသက ဘူမိစာလဝဂ် ဘူမိစာ လသုတ်ဋီကာ၌လည်း ဤအဓိပ္ပာယ်မျိုး ပါသည်။]

၂။ ဒွါဒသ ဝိပလ္လာသ အပ္ပဟိနာ။ ။ အသုဘ၌ “သုဘ” ဟု ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသ အနိစ္စ၌ “နိစ္စ၊ ဒုက္ခ၌ သုခ၊ အနတ္တခန္ဓာငါးပါး၌ အတ္တ” ဟု ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသ

ဖောက် ပြန်ပြန် မှတ်ထင်မှုတို့ကို။ အပ္ပဟီနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေး။ တဿ၊ ထို ဝိပလ္လာသတို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကိ။ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် လှယူနိုင်၏။ ဝါ၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးနိုင်၏။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိပလ္လာသာ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟီနာ၊ သေး။ တေန၊ ထို ဝိပလ္လာသ လေးမျိုးကို မပယ် အပ်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာရော စိတ္တံ၊ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထို မာရ်နတ်သည်။ စိတ္တပရိယုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်ကို ထက်ဝန်းကျင်လှယူမှုကို။ ဝါ၊ စိတ်ကိုလွမ်းမိုးမှုကို။ ကရောန္တော၊ လတ်သော်။ ကိ၊ အဘယ်ကို။ ကရောတိ၊ သနည်း။ ဣတံ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဘေရဝံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော။ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ၊ ရူပါရုံကိုသော် လည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ၊ သဒ္ဓါရုံကိုသော်လည်း။ သာ ဝေတိ၊ ကြားစေ၏။ ဟတော၊ ထိုသို့ မြင်းရ ကြားရခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို။ ဒိသ္မာဝါ၊ မြင်ရ၍သော်လည်းကောင်း။ သုတ္တာ ဝါ၊ ကြားရ၍သော်လည်းကောင်း။ သတိံ၊ သတိကို။ ဝိသဇ္ဇေတော၊ လွတ်၍။ ဝိဝဋ္ဌမုခါ၊ ဖွင့်အပ်သော ခံတွင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို သတ္တဝါတို့၏။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ပဝေ သေတော၊ သွင်း၍။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသားကို။ မဒ္ဒတိ၊ နှိပ်နယ်၏။ [“မဒ္ဒတိ” ဟု ဆိုသော်လည်း တကယ်မနှိပ်နယ်ပါ။ ထိုအပ်ကာမျှကို နှိပ်နယ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တကယ်နှိပ်လျှင် သေရာ၏။ ဖုသနမတ္တေန မဒ္ဒန္တော ဝိယ ဟောတိ၊ အညထာ တေန မဒ္ဒိတေ သတ္တာနံ မရဏမေဝ သိယာ။—ဋီကာ။ [တတော၊ ထို သို့ နှိပ်နယ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသညာ ဝါ၊ ကင်းသော သညာရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ထေရဿ ပန၊ ထေရ်၏ကား။ ဧသ (ဧသော)။

အားဖြင့် လေးပါးရှိ၏။ ထိုတွင်—တပါးတပါး၌ သညာအားဖြင့် မှတ်ထင်ခြင်း၊ စိတ် အားဖြင့် မှတ်ထင်ခြင်း၊ ဗိဋ္ဌိအားဖြင့် မှတ်ထင်ခြင်း”ဟု သုံးမျိုးစီ ရှိပြန်၏။ ထို့ကြောင့် လေးသုံးလီ တဆယ့်နှစ် ဖြစ်သည်။

၁။ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟီနာ။ ။အသုဘ၌ “သုဘ” ဟု ဖြစ်သော သညာ ဝိပလ္လာသ စိတ္တ ဝိပလ္လာသ။ ဒုက္ခ၌ “သုခ”ဟု ဖြစ်သော သညာဝိပလ္လာသ စိတ္တဝိပလ္လာသ။ ယဒိဂိ ဣတရေ အဋ္ဌ ဝိပလ္လာသာ ပဟီနာ။ တထာပိ ယထာဝုတ္တာနံ စတုန္နံ ဝိပလ္လာသာနံ အပ္ပဟီနာဘာဝေန၊ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော လေးပါးသော ဝိပလ္လာသ တို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (မာရော စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ—ဋီ စပ်။)—ဋီကာ။

ဤ မာရ်နတ်သည်။ မုခေနေ၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပဝေသေတံ၊ ခြင်းငှာ။ ကိံ သက္ခိယတိံ၊ အဘယ်မှာ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဘေရဝါ ရမ္မဏံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို။ ဒိသ္မာ ယေရော။ နိမိတ္တောဘာသံ၊ မြတ်စွာဘုရားပြုတော်မူအပ် သော အရိပ်အရောင်ကို။ န ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိလိုက်။ (“အာနန္ဒာ- အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နိုင်၏” ဟူသော အရိပ်နိမိတ်ကိုမသိလိုက်။) ဘဂဝါ သည်။ ဇာနန္ဒော ယေဝ၊ သိတော်မူပါလျက်ပင်။ (မာရ်နတ်သည် လွမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်သည့်အတွက် နိမိတ္တဩဘာသကိုသိမည်မဟုတ်ဟု သိတော်မူလျက် ပင်။) ကိမတ္ထံ၊ ငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ အာမန္တေသိ၊ မှုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ တိဋ္ဌဘု ဘန္တေ ဘဂ ဝါတိ၊...ဟူ၍။ ယာစိတေ၊ တောင်းပန်အပ်သော်။ တုယံ ဝ၊ သင်သည် သာ။ ဧတံ၊ ဤတောင်းပန်မှုကို။ ဒုက္ကဋံ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပြီ။ တုယံ ဝ၊ ၏သာ၊ ဧတံ၊ ဤအမှုသည်။ အပရဒံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ သို့။ ဒေါသာရောပနေန၊ အပြစ်တင်ခြင်းအားဖြင့်။ သောကတနုကရဏတ္ထံ၊ သောကကိုနည်းပါးအောင်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ (ယာဝတတိယံ အာမန္တေသိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

မာရယာစနကထာအဖွင့်

၁၆၈။ မာရော ပါပိမာတိ ဣတ္ထံ ၌။ မာရေတိ၊ ကား။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ အနတ္ထေ၊ စီးပွားမဲ့၌။ နိယောဇေန္တော၊ တိုက်တွန်းလျက်။ မာရေတိ၊

၁။ ကိံ သက္ခိယတိံ။ ။န သက္ခိယဘိတိ အဓိပ္ပာယ်သာ၊ ကသ္မာ န သက္ခိယတိ၊ နနု ဒေ အဂ္ဂသာဝကဿ (အဂ္ဂသာဝကဖြစ်တော်မူသော အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏။) ကုမ္ပိံ ပဝိဋ္ဌောတိ?သစ္စံ ပဝိဋ္ဌော၊ တဉ္စ ခေါ် အတ္တနော အာနုဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ န ဝိဗာဓနာဓိပ္ပာယေန။ ဝိဗာဓနာဓိပ္ပာယေန ပန ဣဓ ‘ကိံ သက္ခိယတိ’တိ ဝုတ္တံ ဟဒယ မဒ္ဒနဿ အဓိဂတတ္တာ။-ဋီကာ။

၂။ နိမိတ္တောဘာသံ။ ။“တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ကပ္ပ”ဗ္ဗ သကလကပ္ပံ အဝဋ္ဌာန ယာစနာယ ‘ယဿ ကဿပိ အာနန္ဒ ဣတ္ထာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ’တိ အာဒိနာ အညာပဒေသေန အတ္တနော ကေရိဒ္ဓိပါဒဘာပနာ နဘာဝေန ကပ္ပံ အဝဋ္ဌာန သမတ္တတာဝသေန သညပ္ပါဒနံ နိပိတ္တံ၊ တထာ ပန ပရိယာယံ မုဒ္ဓိတွာ ဥဇုကံယေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပာယဝိဘာဝနံ ဩဘာသော။-ဋီကာ။ [ယဿကဿပိဟုသူ တပါးကို ကဲ့သို့ ညွှန်ပြ၍ မိန့်တော်မူခြင်းသည် နိမိတ်မည်၏။ တထာဂတဿ-ဟု ကိုယ်တော် မြတ်ကို ထုတ်ဖော်၍ မိန့်တော်မူခြင်းသည်။ (တောင်းပန်ဖို့ရန်) အရောင်ပြခြင်းမည်၏။]

သေစေ၏။ (သတ်တတ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာရော၊ မာရမည်၏။ ပါပိမာတိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ တဿေဝ၊ ထို မာရော-သဒ္ဒါ၏ပင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထို ပာရ်နတ်သည်။ ပါပဓမ္မသမန္နာ ဂတတ္တာ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါပိမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကဏော၊ မည်းညစ်သော မကောင်းမှုရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် ကဏဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း။ အန္တကော၊ ဝိရာဂ-စသောဂုဏ်တို့၏ အဆုံးကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အန္တက- အမည်သည်လည်းကောင်း။ နမုစိ၊ သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ် သော အကျိုးမဲ့ကို မလွှတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နမုစိ-ဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း။ ပမတ္တဗန္ဓု၊ မေ့လျော့သူတို့ကို မိမိ၏ မာရပါသ- ဟူသော ကာမဂုဏ်ကျော့ကွင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပမတ္တဗန္ဓု-ဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ ပိ၊ ဤ အမည်တို့သည် လည်း။ တဿေဝ၊ ထို မာရ၏ပင်။ နာမာနိ၊ အမည်တို့တည်း။

၁။ မာရော။ ။စီးပွားမဲ့၌ တိုက်တွန်းလျက် ရှိပြီးသားဂုဏ်တို့ကို ပျက်စေသော အားဖြင့် သတ်တတ်သောကြောင့် “မာရ”မည်၏။ ရာဂကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို တား မြစ်ခြင်းအားဖြင့် ဇာတိ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုထိုဘဝ၌ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သော သတ္တဝါတို့ကို သေစေသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “မာရေတိတိ မာရော”ဟု ဆိုသည်။ [ဂုဏမာရဏေန မာရေတိ၊ ဝိရာဂပိဗန္ဓုနေန ဝါ ဇာတိနိဗ္ဗိတ္တတာယ တတ္ထ တတ္ထ ဇာတံ ဇာတံ မာရေန္တော ပိယ ဟောတိတိ “မာရေတိတိ မာရောတိ” ဝုတ္တံ။- ဇိကာ။]

၂။ ပါပိမာ ကဏော။ ။အတိပိယ ပါပတာယ ပါပိမာ။ အလွန်ယုတ်ယုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပါပိမာ-မည်၏။ [အတိသယ-အနက်အပိုရှိသော အဿတ္ထိအနက်၌ “ဣမန္တုပစ္စည်း”ဟု ပြသည်။] ကဏဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော။ [အကုသိုလ်ရှိ၏ ကဏဂုဏ်ကို မာရ်နတ်၌ တင်စားထားသော “ဂုဏုပစာ”ဟု ပြသည်။]

၃။ အန္တကော နမုစိ။ ။ဝိရာဂါဒိဂုဏာနံ (နိဗ္ဗာန်၏ ဝိရာဂစသော ဂုဏ်တို့ကို။) အန္တကရဏတော (ဆုံးအောင်ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အန္တကော။ [အန္တ+ ကရောတိတိ အန္တကော။] သတ္တာနံ အနတ္တာဝဟ ပဋိပတ္တိံ န မုဗ္ဗတိတိ နမုစိ။ သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ်သောအကျင့်ကို မလွှတ်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် နမုစိ-မည်၏။

၄။ ပမတ္တဗန္ဓု။ ။အတ္တေနာ မာရပါသေန ပမတ္တေ ဗန္ဓတိတိ ပမတ္တဗန္ဓု။ (မိမိ၏ မာရ်နတ်ကျော့ကွင်းဖြင့် မေ့လျော့သူတို့ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သောကြောင့် ပမတ္တ ဗန္ဓု-မည်၏။ ပမတ္တာ ဝါ ဗန္ဓု။ တေဿာတိ ပမတ္တဗန္ဓု။ (တနည်း) မေ့လျော့ သူများဟူသော ဖိတ်ဆွဲရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပမတ္တဗန္ဓု-မည်၏။

ဘာသိတာ ခေါ် ပနေသာတိ (တ္ထေ ဂုဇ္ဇတ္ထံ ဟိ-ဥဒ္ဓံရိတွာ ဒဿေမိ။) အယံ၊ ဤ မာရ်နတ်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မောဓိပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသည်မှ။ အဋ္ဌမေ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ သတ္တာဟေ၊ သတ္တာဟ၌။ ဗောဓိမဏ္ဍေ ယေဝ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ပင်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ် အကျိုးငှာ။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရိတာ၊ ဖြည့်တော်မူအပ်ပါကုန်ပြီ။ ဝေါ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ သော အတ္ထော၊ ထိုအကျိုးသို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်အပ်ပါပြီ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပါပြီ။ တေ၊ အရှင်ဘုရား အား။ လောက ဝိစရဏေန၊ လောက၌ လှည့်လည်နေခြင်းဖြင့်။ ကံ၊ အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ လျှောက်၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ (ယာစတိ) ယထာ၊ တောင်းပန်သကဲ့သို့။ ဝေ မေဝ၊ ဤ အတူ သာလျှင်။ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာတု၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ယာစိ၊ တောင်းပန်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဿ၊ ထို မာရ်နတ်အား။ န တာဝါဟန္တိ အာဒိနိ၊ အစရှိသောစကားတို့ကို။ ဝတွာ၊ မိန့်တော်မူ၍။ ပဋိက္ခိပိ၊ ပယ် မြစ်တော်မူပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဘာသိတာ ခေါ် ပနေ သာ ဘန္တေတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ဘာသိတာ ခေါ် ပနေသာ ဘန္တေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဝိယတ္တာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဝသေန၊ မဂ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိယတ္တာ၊ ထင်စွာ ပြုတတ် ကုန်သည်။ ဝါ၊ ထက်မြက်ကုန်သည်။ (န ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) တထေဝ၊ ထိုမဂ်၏ အစွမ်းဖြင့် ပင်လျှင်။ ဝိနိတာ၊ ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်။ တထာ (ဝေ)၊ ထို မဂ်၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိသာရဒါ၊ ကင်းသောရှုံရှား ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (န ဘဝိဿန္တိ။) ဗဟုဿုတာတိ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤ သာဝကတို့၏။ တေပိဋကဝသေန၊ သုံးပုံသော ပိဋက၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟု၊

၁။ တေပိဋကဝသေန။ ။ယဿ သုတဿ ဝသေန၊ အကြင် ကြားနာ အပ်ပြီး သော ပရိယတ်၏ အစွမ်းကြောင့်။ ဝဋ္ဌဒုက္ခတော နိဿရဏံ သမ္ပဝတိ၊ ဝဋ္ဌဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်၏။ တံ ဣမ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ ထို သုတကို ဤအရာ၌ အလွန်ဆုံးကို ညွှန်ပြခြင်းအားဖြင့်။ သုတန္တံ အဓိပ္ပေကံ၊ ဣကိ အာဟ “တေ ပိဋက ဝသေနာ”တိ။ တိဏ္ဍံ ပိဋကနံ သမူဟော တေပိဋကံ၊ [သမူဟော ဖြင့် သမာ ဟာရဒုန်ကို ပြသည်။] တိဏ္ဍိ ဝါ ပိဋကနိ တိပိဋကံ၊ တိပိဋက မေဝ တေပိဋကံ၊ တဿ ဝသေန။ သုတ္တံ၌ ဣ-၁စွည်း။-ဋီကာ။

များစွာသော။ သုတ်၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊
 ကြောင့်။ (ဧက၊ ထိုသဘာဝကတို့သည်။) ဗဟုဿုတာ၊ ကိုမည်၏။ တဒမဝ
 ဓမ္မံ၊ ထိုပိဋကသုံးပုံဟူသော ပရိယတ်ဓမ္မကိုပင်။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဓရာ၊ တို့မည်၏။ အကပါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။
 ပရိယတ္တိဗဟုဿုတာ စ၊ ပရိယတ်၌ များသောသုတရှိသော ရဟန်းတို့သည်
 လည်းကောင်း။ ပဋိဝေဓဗဟုဿုတာ စ၊ ပဋိဝေဓ၌ များသောသုတရှိသော
 ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ (သန္တိ။) ပရိယတ္တိ ပဋိဝေဓ ဓမ္မာနံ ယေဝ၊
 ပရိယတ္တိ ပဋိဝေဓ ဓမ္မတို့ကိုပင်။ ဓာရဏတော၊ ဆောင်နိုင်ကုန်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဓမ္မဓရာ၊ တို့မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဓမ္မဓရာ-ဟူသော
 ပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဓမ္မာနုဂမ္ပ ပဋိပန္နာတိ၊ ကား။ အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်
 သော မဂ်ဖိုလ်တရားအား။ ဝါ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော လော
 ကုတ္တရာ ဗျာဓိတရား ကိုးပါးအား။ အနုဓမ္မဘူတံ၊ လျှောက်ပတ်သည် ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာဓမ္မံ၊ ဝိပဿနာ အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သည်။
 (န ဘဝိဿန္တိ။) [အရိယဓမ္မဿာတိ မဂ္ဂဖလ ဓမ္မဿ၊ နဝဝိဿာပိ ဝါ
 လောကုတ္တရ ဓမ္မဿ။ အနုဓမ္မဘူတန္တိ အဓိဂမာယ (ရခြင်းငှာ။) အနုရူပဓမ္မ
 ဘူတံ။] သာမိစိပဋိပန္နာတိ၊ ကား။ အနုစ္ဆဝိကပဋိပဒံ၊ အရိယာ ဓမ္မအား
 လျှောက်ပတ်သော ဝိဿနာ အကျင့်ကို။ ဝါ၊ အရိယာဓမ္မအား လျော်သော
 ခြောက်ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိအကျင့်ကို။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သည်။ (န ဘဝိဿန္တိ။)
 [အနုစ္ဆဝိက ပဋိပဒန္တိ စ တဒမဝ ဝိပဿနာ ဓမ္မမာဟ။ ဆဗ္ဗိဓာ ဝိသုဒ္ဓိယော
 ဝါ။-ဋီကာ။] အနုဓမ္မစာရိနောတိ၊ ကား။ အနုဓမ္မစရဏသီလာ၊ လော

၁။ ဓမ္မဓရာ။ ။ဓမ္မန္တိ ပရိယတ္တိ ဓမ္မံ။ ဓာရေန္တိတိ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တ
 သီဟပသံ ဗံယ အဝိနဿန္တိ ကတွာ၊ ရှေ့ကပ်၌ ထည့်အပ်သော မြဲသေ့ ဆီကဲ့သို့မပျက်စီး
 သည်ကိုပြခြင်း။ သုပုဂ္ဂဏ သုပုဝတ္တိဘာဝေန ဓာရေန္တိ၊ ကောင်းစွာ အပါးဝစွာ လေ့
 လာအပ်ကောင်းသောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ကုန်၏။ ဟဒယေ ထပေန္တိ။
 ဣတိ ပရိယတ္တိဓမ္မဝသေန ဗဟုဿုတ ဓမ္မဓရာဘဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပဋိဝေဓ
 ဓမ္မဝသေန ပိ ကံ ဒဿေဘုံ ‘‘အတဝါ’’တိ အာဒိ ဝုတ္တိ။-ဋီကာ။

၂။ အနုဝပုဂ္ဂဏသီလာ။ ။အနုဓမ္မန္တိ တဿာ ယထာဝုတ္တ ပဋိပဒါယ အနုရူပံ
 အဘိသလ္လေခိကံ (အသွန်ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသူ၏ အဖြစ်။) အပိစ္ဆတာဒိဓမ္မံ။
 စရဏသီလာတိ သမာဒါယ ပဝတ္တနသီလာ။ (ဘောက်တည်၍ ဖြစ်သော အကျင့်
 ရှိကုန်သည်။) အနုမဂ္ဂဖလဓမ္မာ ဧဝိဿာ ဝိ ဝါ အနုဓမ္မာ၊ ဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ၊
 တသိဿာ စရဏသီလာ။-ဋီကာ။

ကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သည်။ (နာဘဝိဿန္တိ။) သင်္က အာစရိယကန္တိ၊ ကား။ အတ္တ နော၊ မိမိ၏။ အာစရိယဝါဒံ၊ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒတော် ကို။ ဝါ၊ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒတော်ဖြစ်သော သစ္စာလေးပါး တရားကို။ အာစိက္ခိဿန္တိတိ အာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံ သော ပုဒ်တို့သည်။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။ သဟဓမ္မေနာတိ၊ ကား။ သဟေတုကေန သကာရဏေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ (သုနိဂ္ဂဟိတံ။) သပ္ပါဒ္ဓိဟာရိယန္တိ။ ကား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ နိယျာနိကံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အယူဝါဒမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်ကို။ ဝါ၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဒေသေဿန္တိ၊ မဟောနိုင်ကုန်လတ္တံ့။

ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ကား။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ-သုံး ဖြာသော သိက္ခာအပေါင်းဖြင့် သိမ်းယူအပ်သော။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။

၁။ သင်္က အာစရိယကံ။ ။အတ္တနော အာစရိယဝါဒန္တိ အတ္တနော အာစရိယဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝါဒံ။ သဒေဝကဿ လောကဿ အာစာရသိက္ခာပနေန အာစရိ ယော၊ ဘဂဝါ။ တဿဝါဒေါ၊ စတုသစ္စဒေသနာ။-ဋီကာ။ [အာစရိယဿ၊ ဆရာ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဤဒံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သောဝါဒတည်း။ (သစ္စာလေးပါးတည်း။) အာစရိယကံ”ဟုပြု။] မှန်၏- သစ္စာလေးပါးတရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရားတို့ အမြဲ ဟောကြားတော်မူလေ့ရှိသော တရားပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “စတုသစ္စ ဝိနိမုတ္တော ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ” ဟုလည်းကောင်း၊ “ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဏဝါ” စသည်ဖြင့်လည်း ကောင်း ဟောတော်မူကြသည်။

၂။ သပ္ပါဒ္ဓိဟာရိယံ။ ။သပ္ပါဒ္ဓိဟာရိယန္တိ သနိဿရဏံ၊ ယထာပရဝါဒံ ဘဒ္ဒိတွာ သကဝါဒေါ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ (အကြင်နည်းဖြင့် ပြည့်စုံလတ်သော် သူတပါးတို့၏ အယူ ဝါဒကို ဖျက်ဆီး၍ မိမိဝါဒသည် ကောင်းစွာတည်၏။) ဧဝံ ဟေတုဒါဟရဏေဟိ ယထာဓိဂတမတ္ထံ သမ္မာဒေတွာ (ဤသို့ မိမိဝါဒ၏ တည်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြောင်းဥဒါဟရဏ်တို့ဖြင့် အကြင်အကြင် ရအပ်သော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ပြည့်စုံစေ၍။) ဓမ္မံ ကထေဿန္တိ။ တေနာဟ “နိယျာနိကံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိတိ၊ နဝိဝိဓံ လောကုတ္တရဓမ္မံ ပဗောဓေဿန္တိတိ အတ္ထော။- ဋီကာ။ [ပဋိပက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို။ ဗါ၊ အယူဝါဒတို့ကို။ ဟရတိ၊ ပယ်ရှား တတ်၏။ ဣတိ ပဋိဟာရိယံ၊ ပဋိဟာရိယံမေဝ ပါဒ္ဓိဟာရိယံ။ သဟ ပါဒ္ဓိဟာရိယေန+ ယော+ဝတ္တတိတိ သပ္ပါဒ္ဓိဟာရိယော။ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒကို ပယ်ရှားတတ် သော အကြောင်းဥဒါဟရဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော တရား။]

သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနဗြဟ္မစရိယေသညံ။ (န ဘဝိဿတိ။) ဣဒ္ဓန္တိ၊ ကား။
 စျာနဿာဒဝသေန၊ သာယာဏံသောစျာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမိဒ္ဓံ၊ ကောင်း
 စွာပြည့်စုံသည်။ [သမိဒ္ဓန္တိ သမ္ပဒေဝ ဝနိတံ။-ဋီကာ။] ဖီတန္တိ၊ ကား။
 အဘိညာယ၊ အဘိညာဉ်၏။ သမ္ပတ္တိဝသေန၊ ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗ
 ပါလိဖုလ္လံ ဝိယ၊ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင်ပွင့်သော ပန်းသည်ကဲ့သို့။ ဝုဒ္ဓိပုတ္တံ၊
 ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်သည်။ (န ဘဝိဿတိ။) [ဝုဒ္ဓိပုတ္တန္တိ ဥဋ္ဌာရပဏိတဘာဝ
 ဂမနေန သဗ္ဗသော ပရိဝုဒ္ဓိမုပဂတံ။-ဋီကာ။] ဝိတ္ထာရိကန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ
 တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ ထိုထိုအရပ်အဖို့၌။ ပတိဋ္ဌတဝသေန၊ တည်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝိတ္ထတံ၊ ပြန့်ကျယ်သည်။ ဗာဟုဇညန္တိ၊ ကား။ မဟာဇနာဘိ
 သမယဝသေန၊ များစွာသောလူအပေါင်း၏ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုဇနေဟိ၊ များစွာသောလူတို့သည်။ ဉာတံ၊ သိအပ်
 သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်။ ပုထုဘူတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရ
 ဝသေန၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုထုလဘာဝပတ္တံ၊ ပြန့်
 ကျယ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ (န ဘဝိဿတိ။) ကထံ၊ အဘယ်သို့။
 (ပုထုဘူတံ၊ ပြန့်ကျယ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သနည်း။) ယာဝ၊ လောက်။ ဒေဝ
 မနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ သုပုကာသိတံ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားပြအပ်ပြီ။ (တာဝ၊ နတ်
 လူတို့ကတဆင့် ကောင်းစွာထင်ရှားပြအပ်သည့်တိုင်အောင်။ ပုထုဘူတံ ဟော
 တံ။) [ပုထုပုထုလံ ဘူတံ ဇာတံ၊ ပုထု ဝါ ပုထုတ္တံ ဘူတံပတ္တန္တိ ပုထုဘူတံ။
 တေနာဟ သဗ္ဗာကာရ။ပ။ပတ္တန္တိ။-ဋီကာ။] ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိ သုပုကာသိ
 တန္တိ၊ ကား။ ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဝိညုဇာတိကာ၊
 ပညာရှိတို့၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော။ ဒေဝါ စေဝ၊ တို့သည်
 လည်းကောင်း။ မနုဿာ စ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။
 သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံသော နတ်လူတို့သည်။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှား
 ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။ [သုဋ္ဌ၊ သမ္ပဒေဝ အာဒိကလျာဏာဒိအာဝေန
 ပဝေဒိတံ။-ဋီကာ။]

အပေါ့သုက္ကောတိ၊ ကား။ နိရုလဟော၊ အာလယမရှိသည်။ (ဟော
 ဟိ-ဋီပင်။) ဟိ၊ မှန်။ ပါပိမ၊ မာရ်နတ်။ တံ၊ သည်။ အဋ္ဌမသတ္တာဟတော၊
 ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ရှစ်ခုမြောက် သတ္တာဟမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ
 ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိရဝန္တေ၊ တတုတ်တုတ်
 ပြောဆိုလျက်။ အာဟိဏ္ဏိတ္တံ၊ လှည့်လည်ခဲ့ပြီ။ [“ဩ”ဝိဘတ်ကို“တ္ထ”ပြု။]
 ဒါနိ၊ ၌။ အဇ္ဇ၊ ဤနေမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဂတုဿာဟော၊ ကင်းသောအား
 ထုတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ မယံ၊ ၎င်း။ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်

စံခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါယာမံ၊ လုံ့လကိ။ မာကရောဟိ၊ မပြုလင့်တော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ [ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မည်ဖြစ်၍ အသင်က တောင်း ပန်ဖွယ်မလိုတော့-ဟူလို။]

အာယုသင်္ခါရဩဿန္ဓနအဖွင့်

၁၆၉။ သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇီတိ၊ ကား။ သတိံ၊ ကို။ သုပဋိတံ၊ ကောင်းစွာ ကပ်၍တည်သည်ကို။ ကတော၊ မူ၍။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတော၊ ပိုင်းဖြတ်တော်မူ၍။ အာယုသင်္ခါရံ၊ အာယု သင်္ခါရကို။ ဝါ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇိ၊ လွှတ်တော်မူပြီ။ ပဇဟိ၊ စွန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သတော သမ္ပဇာနော- အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ လေဒ္ဓု၊ ခဲကို။ ဩဿဇီ ဝိယ၊ ပစ်လွှတ်သကဲ့သို့။ (တထာ။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ န ဩဿဇီ၊ လွှတ်တော်မူသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တေမာသမတ္တ မေဝ၊ သုံးလပတ်လုံးမျှကိုသာ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ၍။ တတော၊ ထိုသုံးလမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ န သမာပဇ္ဇိဿာမိ၊ ဝင်စားတော်မမူ အံ၊ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဖြစ်စေတော်မူပြီ။ တံ၊ ထိုသို့ စိတ်ဖြစ်တော်မူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဩဿဇီတိ၊ ဟူ၍။ (အာယုသုတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဥဿဇ္ဇိတိ ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိငှာ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) မဟာဘူမိစာလောတိ၊ ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်သော။ ပထဝီ ကမ္မော၊ မြေတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ (အဟောသိ။)

ကိရ၊ ချဲ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဒသသဟဿိ၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ လောကဓာတု၊ သည်။ ကမ္မိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ပြီ။ [လောကဓာတ် တသောင်းဖြစ်၍ ကျယ်ဝန်းသောကြောင့် “မဟန္တော” ဟု ဆိုသည်။ တတ္ထ ဌာနမဟန္တတာယ၊ (လှုပ်ရာဌာန၏ ကျယ်ဝန်းသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။) ဘူမိစာလဿမဟတ္တံဒေသေ တံ တဒါ ကိရ။ ပ။ ကမ္မိတ္တာတိ၊ ဝုတ္တံ။ -ဋီကာ။] ဘိသနကောတိ၊ ကား။ ဘယ

၁။ ဘိသနကော။ ။ ဥဒက ပရိယန္တံ ကတော သပ္ပကာရ ပဝေဓနေန (အရပ် လေးမျက်နှာ အသက် အောက်ဟူသော ခြောက်ပါးအပြားရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းအား ဖြင့်။) အဝီစာရာဂေ ဘိသေတိ (မကင်းသေးသော ရာဂရှိသော ပုထုဇဉ် သော တာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကြောက်စေတတ်၏။) ဣတိ ဘိသနော (ယု ပစ္စည်း၊ ကာရိတ်ကျေ။) သော ဝေ ဘိသနကောတိ အာဟ “ဘယဇနကောတိ” - ဋီကာ။

ဇနကော၊ ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတက်သော။ (မဟာပထဝီ ကမ္မော အကောကိ။) ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဝလိံ သူတိ၊ ကား။ ဒေဝဘေဂိယော၊ ပိုးစည်တို့သည်။ ဝါ၊ ပိုးခြိမ်းသံတို့သည်။ ဝလိံ သု၊ ထစ်ကြိုးကုန်ပြီ။ ဝါ-ခြိမ်းကုန်ပြီ။ ဝေပေါ၊ ပိုးသည်။ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ၊ ပိုးရေပနော ခြောက်သော ထစ်ကြိုးခြင်းကို။ ဝါ၊ အခြောက်တိုက် ခြိမ်းခြင်းကို။ ဂဇ္ဇိ၊ ထစ်ကြိုးပြီ။ ဝါ၊ ခြိမ်းပြီ။ [သုက္ခဂဇ္ဇိတံနှင့် ဂဇ္ဇိ-သည် အရတူနေသောကြောင့် အဘေဒ ဝေဒပစာကြံ။] အဟာလဝိဇ္ဇုလတာ၊ အခါမဲ့၌ပြန်သော လျှပ်စစ်နွယ် တို့သည်။ နိစ္ဆရိံ သု၊ ထွက်ကုန်ပြီ။ ဝဏိကဝဿံ၊ တခဏချင်း ဖြစ်ပေါ် လာသော ဂိုးကို။ ဝဿံ၊ ရှာပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ၊ ကား။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒါနေသိ၊ ကြူးရင့် ဟော် ပူသနည်း။ ကောစိ နာမ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ပည်သည်။ ပဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပစ္စတော ပစ္စတော၊ နောက်၌ နောက်၌။ ဝါ၊ နောက်က နောက်က။ အနုဗန္ဓိတော၊ အစဉ်လိုက်၍။ ဘန္တေ၊ ပြတ်စွာဘုရား။ ပရိနိဗ္ဗာယထ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါ ကုန်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ပရိနိဗ္ဗာယထ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဒုတော၊ နှိပ်စက်အပ် သည်။ (ဟုတော။) ဘယေန၊ ပာရိနယ်ကို ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ အာယုသခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ပိဿဇ္ဇေသိ၊ လွှတ်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒေယျ။) တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သြဟာသော၊ ပြောဆိုခွင့်သည်။ ဟာ ဟောတု၊ မဖြစ်ပါ စေလင့်။ ဘိတဿ၊ ကြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဒါနံ နာမ၊ ဥဒါန်းမည် သည်။ နတ္တိ၊ ပပျံ့။ ဣတိ ဧတဿ (အတ္တဿ)၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒီပနတ္တိ၊ ပြုတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ ပိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ၊ ပိတိအဟုန်သည် နှုတ်တော်မူ လွှတ်အပ်သော။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ကြူးရင့်တော်မူပြီ။

၁။ ဒေဝဘေဂိယော။ ။ ဒေဝဒုန္နုဘိသဒ္ဓဿ ပရိကောယဂစနပတ္တံ။ န စေတ္ထ ကာစိ ဘေဂိ “ဒေဝ ဒုန္နုဘိ”ဟိ အဓိပေတော၊ အယ ခေါ် ဥပ္ပါတ ဘာဝေန (အရောင်အဝါဟို ကျရောက်သည် အဖြစ်ဖြင့်။) လ’မှ’မာနော အာကာသဂတော နိဂ္ဂေါသသဒ္ဓေါ။ (ကောင်းကင်း၌ ဖြစ်သောပြည်ဟိန်းသံကည်း။) တေနာဟ ‘ဒေဝေါ’ ဟိ အာဒိ။ ဒေဝေါဟိ ဝေသော။-ဋီကာ။

၂။ ပိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ။ ။ ဧဝံ ဖိရတရံ ကာလံ (ဤမျှလောက် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။) ဝပဟိတော အယံ အတ္တဘာဝသည်ဟော ဒုက္ခဘာရော၊ (ရှက် နှောင်အပ်သည့် “အတ္တဘော”ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ဤ ဒုက္ခတည်းဟူသော ဝန် ထုပ် ဝန်ပိုးဟိုးကို။) ဣဒါနိ န ဖိရသေဝ နိက္ခိပိဿတိ (ယခုအခါ မကြာမီပင်

တတ္ထ၊ ထို ဥဒါန်းဂါထာ၌။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သောဏသိင်္ဂါလာ ဒီနမ္ပိ၊ အိမ်ခွေး တောခွေး အစရှိသည်တို့၏ သော်မှလည်း။ ပစ္စက္ခဘာဝ တော၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုလိတံ ပရိစ္ဆန္ဒ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တုလံ၊ တုလမည်၏။ တံ၊ ထို ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ကံဟူ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ကာမာဝစရကမ္ပံ၊ ကာမာဝစရ ကံတည်း။ တုလံ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ကာမာဝစရကံသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ဣတိ။ အတုလံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အဿ၊ ထိုကံ၏။ တုလံ သဒိသံ၊ နှိုင်း ချိန်အပ်သော ကံနှင့်တူသော။ အညံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကံမှ တပါးသော။ လောကီ ယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ န အတ္ထိ။ ဣတိ၊ ထိုသို့ တူသော ကံ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မိမိနှင့်တူသော အခြားသော လောကီ ကံမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတုလံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထို ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ကာမာဝစရကံ မဟုတ်သော ကံဟူသည်။ ဝါ၊ မိမိနှင့်တူသော အခြားသော လောကီကံမရှိသော ကံဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ မဟဂ္ဂုတကမ္ပံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကံ တည်း။ [အတုလံ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ကာမာဝစရကံ မဟုတ်သော မဟဂ္ဂုတ် ကံ။ ဝါ၊ မိမိနှင့်တူသော အခြားသော လောကီကံမရှိသော မဟဂ္ဂုတ်ကံ ဟု ပေး။] အထဝါ၊ ကား။ ကာမာဝစရ ရူပါဝစရံ၊ ကာမာဝစရ ရူပါဝစရ ကံသည်။ တုလံ၊ တုလမည်၏။ အရူပါဝစရံ၊ အရူပါဝစရ ကံသည်။ အတုလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အပ္ပဝိပါကံ၊ နည်းသော အကျိုးရှိသောကံသည်။ တုလံ၊ မည်၏။ ဗဟုဝိပါကံ၊ များသော အကျိုးရှိသော ကံသည်။ အတုလံ၊ ၏။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ သမ္ဘဝဿ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အကျိုးတရား၏။ ဟေတုဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပိဏ္ဏကာရကံ ရာသိကာရကံ၊ အပေါင်းအစုကို ပြုအပ်သော။ (အာယုသင်္ခါရံ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ဘဝသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ ပုနုဗ္ဘဝသင်္ခါရဏကံ၊ တဖန် ဘဝကို ပြုစီမံတတ်သော ကံကို။ (အဝဿဇိ-၌ စပ်။)

မုနိတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓမုနိ၊ ဘုရားတည်းဟူသော မုနိသည်။ (အဝဿဇိ။) အဇ္ဈတ္တရတောတိ၊ ကား။ နိယကဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိသန္တာန်ဟူသော အဇ္ဈတ္တ ၌ မွေ့လျော်သည်။ သမာဟိတောတိ၊ ကား။ ဥပစာရပုနာသမာဓိဝသေန၊

ပစ်ချအပ်တော့လတ္တံ့။) ဣတိ သဗ္ဗာတ သောမနဿော ဘဂဝါ သဘာဝေနော (ပင်ကို အတိုင်းပင်။) ပီတိဝေဂဝိဿန္တံ (ပီတိအဟုန်သည် လွှတ်အပ်သော။) ဥဒါ နံ ဥဒါနေသိ။ [ဤ နှစ်ပုဒ်၏ ရုပ်ပြီးပုံနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌသာလိနိဘာသာဋီကာ ပထမအုပ် နိဒါနကထာ သာဂရစ်န္တာ-အခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်။ အဘိန္ဒူ ကဝစမိဝါတိ၊ ကား။ ကဝစံ၊ ချပ်ဝတ်တန်ဆာကို။ (ဘိန္ဒူတိ)ဝိယ၊ ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အဘိန္ဒူ၊ ဖျက်ဆီးပြီ။ အတ္တသမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ အတ္တနိ၊ ၌။ သဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ကိလေသံ၊ ကို။ (အဘိန္ဒူ။) ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကိဝုတ္တံ ဟောတိ။) သဝိပါကဋ္ဌေန၊ မိမိနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘဝံ၊ သမ္ဘဝ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဘဝါဘိသင်္ခါရဏဋ္ဌေန၊ ဘဝကို ပြုစီမံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝသင်္ခါရန္တိစ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ လဒ္ဓနာမံ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ တုလာတုလသင်္ခါတံ၊ တုလ အတုလဟု ဆိုအပ်သော။ လောကီယကမ္မဉ္စ၊ လောကီဖြစ်သော ကာမာဝစရကံ မဟဂ္ဂုတ်ကံကိုလည်း။ ဩဿဇိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။ သင်္ဂါမသိသေ၊ စစ်မြေပြင်ဦး၌။ မဟာယောဓော၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည်။ ကဝစံ၊ ချပ်ဝတ်ကို။ (ဘိန္ဒူတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အတ္တသမ္ဘဝံ၊ မိမိ၌ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ကိလေသဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိဟူသော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်။ ဟုတုာ။ အဘိန္ဒူ၊ ဖျက်တော်မူပြီ။ (ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

အထခါ၊ ထို့ပြင်တနည်းကား။ တုလန္တိ၊ ကား။ တုလေန္တော၊ နှိုင်းချိန်လျက်။ တီရေန္တော၊ ဆုံးဖြတ်လျက်။ (အဝဿဇိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။) အတုလဉ္စ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ သမ္ဘဝဉ္စ၊ အကျိုးတရား၏ ကောင်းစွာဖြစ်ရာ ကံကိုလည်းကောင်း။ (တုလံ၊ နှိုင်းချိန်လျက်။ အဝဿဇိ၊ ပြီ။) ဘဝသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ဘဝသို့ ရောက်ကြောင်း ကံကို။ (အဝဿဇိ။) အဝဿဇိမုနီတိ၊ ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ တုလယန္တော၊ နှိုင်းချိန်ဆုံးဖြတ်လျက်။ ဗုဒ္ဓမုနိ၊ ဘုရားတည်းဟူသော မုနိသည်။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာနိသံသံ စ၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဒိသုာ၊ ၍။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ မူလဘူတံ၊ အရင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ ဘဝသင်္ခါရကမ္မံ၊ ထိုဘဝကိုပြုစီမံတတ်သော ကံကို။ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကမ္မက္ခယကရေန၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဝဿဇိ၊ စွန့်တော်မူပြီ။

ကထံ၊ သို့။ (အဝဿဇိနည်း။) အဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိဟူသော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌
 မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သော
 စိတ်ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) ကဝစံ၊ ကို။ (ဘိန္ဒုတိ) ဣဝ၊ သို့။ (တထာ။)
 အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ သမ္ဘဝံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ကိလေသာကို။ အဘိန္ဒု၊ ပြီ။
 ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏ အစွမ်းဖြင့်။
 သမာဟိတော၊ သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုဗ္ဗဘာဂတော၊
 ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော သမထ ဝိပဿနာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သမထဝိပဿနာဗလေ
 န၊ သမထ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကဝစံ၊ သည်။ (အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တ
 ဘောကို။ ပရိယောနန္ဒိတော၊ မြေးယုက်၍။ ဌိတံ ဝိယ၊ တည်သကဲ့သို့။ တထာ၊
 တူ။) အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ပရိယောနန္ဒိတော၊ ၍။ ဌိတံ၊ သော။ အတ္တနိ၊ ၌။
 သမ္ဘဝတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တသမ္ဘဝန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဒနာမံ၊
 ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ သဗ္ဗကိလေသဇာလံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာ
 ကုန်ရက်ကို။ အဘိန္ဒု၊ ပြီ။ စ ဆက်။ ကိလေသာဘာဝေန၊ ကိလေသာတို့
 ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ အပ္ပဋ္ဌိသန္တိကတ္တာ။
 နောက်၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေမရှိတော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝဿဋ္ဌံ နာမ၊ စွန့်
 လွှတ်အပ်ပြီးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကိလေသပုဟာနေ
 န၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းအားဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ပဇဟံ၊ ပယ်စွန့်တော်မူ
 ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ပဟိနကိလေသဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော
 မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘယံ နာမ၊ ကြောက်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အ ဘိတောဝ၊ မကြောက်သည်သာ။ (ဟုတော။) အာယုသခါရံ၊
 ကို။ သြဿဇိ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အဘိတဘာဝဉာပနတ္ထိ၊ မကြောက်ရွံ့သည်
 ၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသံ၊ ပြီ။ ဣတံ၊
 သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

မဟာဘူမိစာလအဖွင့်

၁၇၁။ ယံ မဟာဝါတတိ၊ ကား။ ယေန သမယေန၊ အကြင်အခါ
 ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ မဟာဝါတာ၊ ကြီးစွာသော
 လေတို့သည်။ ဝါယန္တိ၊ လာကုန်၏။ ဝါ၊ တိုက်ခတ်ကုန်၏။ မဟာဝါတာ၊
 တို့သည်။ ဝါယန္တာ ပိ။ ကုန်သော်လည်း။ ဥက္ခေပကဝါတာ နာမ၊ လေ
 အထုကို ဖြတ်၍ အထက်သို့ မြောက်ပင့်တတ်သော လေတို့မည်သည်။ ဥဋ္ဌ

ဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ [ဥက္ခေပကဝါတတိ ဥဒကသန္ဓာရကဝါတံ ဥပစ္စိန္တိတော
 ဌိတဋ္ဌာနတော ခေပကဝါတာ။-ဋီကာ။ “မဟာဝါတာ ဝါယန္တာပိ” နေရာ
 ဝယ် “ပဟာဝါတေသု ဝါယန္တေသု” ဟု သတ္တမ္ပန္နရုံလျှင် ကောင်း၏။
 ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း-ဥက္ခေပကဝါတာနှင့် အရမတူသောကြောင့်တည်း။] တေ၊
 ထို ဥက္ခေပက လေတို့သည်။ ဝါယန္တာ၊ လာကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ တိုက်
 ခတ်ကုန်လတ်သော်။ သဋ္ဌိသဟဿာမိကနဝယောဇနသတသဟဿဗဟလံ၊
 ယူဇနာခြောက်သောင်း အလွန်ရှိသော ယူဇနာကိုးသိန်း အထူရှိသော။ ဥဒ
 ကသန္ဓာရကံ၊ ရေကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော။ ဝါ၊ ရေကို ခံတတ်
 သော။ ဝါတံ၊ လေကို။ ဥပစ္စိန္တိန္တိ၊ ဖြတ်တောက်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့
 လေကို ဖြတ်တောက်ခြင်းကြောင့်။ အာကာသေ၊ လေတည်ရာကောင်းကင်
 ၌။ [အာကာသေတိ ပုဗ္ဗေဝါတေန ပတိဋ္ဌိတောကာသေ။-ဋီကာ။] ဥဒကံ၊
 ရေသည်။ ဘဿတိ၊ လျှောကျ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုရေသည်။ ဘဿန္တေ၊ လျှော
 ကျလတ်သော်။ ပထဝီ၊ မြေသည်။ ဘဿတိ၊ ၏။

ပုန၊ ဖန်။ ဝါတော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။
 အန္တော မေကရဏေ၊ မေကရုံဏီရေစစ်၏အတွင်း၌။ ဥဒကံ၊ ကို။ (ဂဏှာတိ
 ဝိယ၊ ယူသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။) ဥဒကံ၊ ကို။ အာဗန္ဓိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်
 ဖဲ့၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့ ဖဲ့၍ယူထားခြင်းကြောင့်။ ဥဒကံ၊
 သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အထက်သို့တက်၏။ တသ္မိံ၊ ထို ရေသည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ၊ အထက်
 သို့တက်လတ်သော်။ ပထဝီ၊ သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အထက်သို့တက်၏။ ဧဝံ၊ သို့။
 ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဥဒကံ၊ သည်။ ကမ္ပိတံ၊ တုန်လှုပ်အပ်သည်။ (သမာ
 နံ။) ပထဝီ၊ ကို။ ကမ္ပေတိ၊ တုန်လှုပ်စေ၏။ တေဉ္စ ကမ္ပနံ၊ ဤမြေရေတို့
 ၏ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ယာဝံ အဇ္ဇကာလာ ပိ၊ ယခုကာလ တိုင်အောင်
 လည်း။ ဟောတိ ယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာ။ [အန္တရန္တရာ ဟောတိ ယေဝ။-
 ဋီကာ။] ပန၊ ထိုသို့ ယခုကာလတိုင်အောင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဗဟလ
 ဘာဝေန၊ ထူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဂစ္ဆန္တဂ္ဂစ္ဆနံ၊ အထက်သို့တက်ခြင်း
 အောက်သို့သက်ခြင်းသည်။ န မညာယုတိ၊ မထင်ရှား။

မဟိဒ္ဓိကော မဟာနဘာဝေတိ၊ ကား။ ဣဇ္ဈနဿ၊ အလိုရှိအပ်သော
 အကျိုးပြီးစီးခြင်း၏။ [ဣစ္ဆိတတ္ထသိဇ္ဈနဿ။-ဋီကာ။] မဟန္တတာယ၊ ကြီး

၁။ သဋ္ဌိ ။ပ။ ဗဟလံ။ ။ “သဋ္ဌိ ။ပ။ ဗဟလံ” ၌ ဣဒံ တဿ ဝါတဿ ဥဗ္ဗေဓပ
 မာဏမေဝ ဂဟေတွာ ဝုဋ္ဌံ၊ အာယာမဝိတ္ထာရတော ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဠ
 ပမာဏမ္ပိ ဥဒကသန္ဓာရကဝါတံ ဥပစ္စိန္တိတိယေဝ။-ဋီကာ။

ကျယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဒိကော၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော။ အနု
 ဘဝိတဗ္ဗဿ၊ ခံစားထိုက်သော ဣဿရိယသမ္ပတ္တိ-အစရှိသည်၏။ မဟန္တတာယ၊
 ကြောင့်။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော။ (ဒေဝေါဝါ-ဥ
 စပ်။) ပရိတ္တဘတိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလာ၊ အားမရှိသော။ (ပထဝီသညာ ဘာဝိ
 တာ ဟောတိ။) အပ္ပမာဏာတိ၊ ကား။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ (အာပေါ
 သညာ ဘာဝိတာ ဟောတိ။) သော ဣမံ ပထဝီ ကမ္မေတိတိ၊ ကား။ သော၊ ထို
 တန်ခိုးရှင်သည်။ ဣဒ္ဓိံ၊ တန်ခိုးကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော
 ဝိယ၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနထေရ်ကဲ့သို့။ သံဝေဇေန္တော၊ ထိတ်လန့်စေလိုသည်။
 (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ မဟာနာဂတ္ထေရဿ၊ မဟာနာဂထေရ်၏။
 ဘာဂိနေယျော၊ တူဖြစ်သော။ သံဃရက္ခိတသာမဏေရော ဝိယ၊ သံဃရက္ခိတ
 သာမဏေကဲ့သို့။ ဝိမံသန္တော၊ စူးစမ်းလိုသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ လည်းကောင်း။
 ပထဝီ၊ ကို။ ကမ္မေတိ၊ တုန်လှုပ်စေ၏။ [မဟာမောဂ္ဂလ္လာနထေရ်၏ ပါသာဒ
 ကမ္ပန အမှုသည် မူလပဏ္ဍာသပါဠိတော် မဟာယမကဝဂ် စူဠတဏှာသင်္ခယ
 သုတ်၌ ထင်ရှားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထို မဟာမောဂ္ဂလ္လာနထေရ်၏ ပါသာဒ
 ကမ္ပန အမှုကို မသုံးသပ်တော့ပဲ သံဃရက္ခိတ သာမဏေ၏ ပါသာဒကမ္ပန
 အမှုကိုပြခြင်းငှာ “သော ကိရ ယသ္မာ” စသည်ကိုမိန့်။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန
 တ္ထေရဿ ပါသာဒကမ္ပနံ ပါကဋ္ဌန္တိ တံ အနာမသိတာ သံဃရက္ခိတ
 သာမဏေရဿ ပါသာဒကမ္ပနံ ဒဿေတု “သော ကိရ ယသ္မာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။-
 ဋီကာ။]

ကိရ၊ ချဲ့။ သော အာယသ္မာ၊ ထို အရှင်သည်။ ခုရဂေ ယေဝ၊ သင်စုန်း
 ကိစ္စ၏ အဆုံး၌ပင်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတွာ၊ ၍။ စိန္တေသိ၊
 ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသေ ယေဝ၊
 ရှင်ဖြစ်ရာနေ၌ပင်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ ဝေဇယန္တော၊ ဝေဇယန္တ-
 မည်သော။ ပါသာဒေါ၊ ကို။ ကမ္ပိတပုဗ္ဗော၊ တုန်လှုပ်စေအပ်ပြီ။ ကောစိ၊
 တစုံတယောက်သော။ (သော) ဘိက္ခု၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိလေ
 သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ကောစိ၊ တစုံ
 တယောက်သော ရဟန်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣထိ၊ ဤသို့။ ဥတွာ၊
 သိ၍။ အဟံ၊ သည်။ ကမ္မေဿာမိ၊ တုန်လှုပ်စေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍။ အဘိညာဗလေန၊ အဘိညာဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဇယန္တ
 မတ္တကေ၊ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်၏ အထက်၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ ပါဒေန၊
 ဖြင့်။ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ကမ္မေတု၊ တုန်လှုပ်စေခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊
 မစွမ်းနိုင်။ အထ၊ မစွမ်းနိုင်ရာထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို သံဃရက္ခိတ-သာမဏေကို။

သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏။ နဋကိတ္တိယော၊ ကချေသည်တို့သည်။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ (ကံ။) ပုတ္တသံသရက္ခိတ၊ သားကလေး သံသရက္ခိတ။ တံ၊ သည်။ ပုတိဂဇ္ဇေနော၊ ပုပ်သောအနံ့ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သီသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝေဇယန္တံ၊ ကို။ ကမ္ပေတံ၊ တုန်လှုပ်စေခြင်းငှာ။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိဘိ၏။ တာတ၊ သားကလေး။ ပါသာဒေါ၊ သည်။ သုပုတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်ပြီ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကမ္ပေတံ၊ ငှာ။ သက္ခိယသိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု၊ ပြီ။)

သာမဏေရော၊ သည်။ ဣမာ ဒေဝတာ၊ ဤ နတ်သမီးတို့သည်။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကေဋ္ဌိံ၊ ပြက်ရယ် ပြောင်လှောင်မှုကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ ပန၊ ငါသည်ကား။ အာစရိယံ၊ ကို။ ဝါ၊ ဆရာ့နည်းကို။ နာလတ္တံ၊ မရခဲ့။ မေ၊ ၏။ အာစရိယော၊ သော။ သာမုဒ္ဓိကမဟာနာဂတ္ထေ ရော၊ သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ (ဟောတိ) နုခေါ၊ ဖြစ်ပါလိမ့် မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ ဥဒကလေဏံ၊ ရေလိုဏ်ကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေအခါ၌ နေခြင်းကို။ ဝါ၊ ငှာ။ နိသိန္နော၊ နေတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထို အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ထေရံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထို သာမဏေကို။ ထေ ရော၊ သည်။ တာတ သံသရက္ခိတ၊ အမောင် သံသရက္ခိတ။ အသိက္ခိ တာ ဝ၊ မသင်မူ၍သာ။ ယုဒ္ဓံ၊ စစ်ပွဲသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်ခဲ့သည်။ အသိ ကံ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ တာတ၊ အမောင်။ ဝေဇယန္တံ၊ ကို။ ကမ္ပေတံ၊ ငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိံ၊ ပြီ။ ဘန္တေ ရား။ (အဟံ၊ သည်။) အာစရိယံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ နာလတ္တံ၊ မရပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အထ၊ လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို သာမဏေကို။ ထေရော၊ သည်။ တာတ၊ အမောင်။ တုမ္ပာဒိသေ၊ သင့်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကမ္ပေန္တေ၊ မလှုပ်စေနိုင်လတ်သော်။ အညော၊ သင်မှတပါးသော။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္ပေယတိ၊

၁။ ပုတိဂဇ္ဇေန။ ။ပုတိမိသော ဂန္ဓော တေသာတိ ပုတိဂဇ္ဇော၊ (အပုပ်နံနှင့် ရောသော အနံ့ရှိသော ဦးခေါင်း။) တေန ပုတိဂဇ္ဇေနော အဓိဂတမာတုက္ခိ သမ္ဘဝံ ဝိယ ဂန္ဓေနေပ (ရအပ်သော အမိဝမ်း၌ ကောင်းစွာဖြစ်သကဲ့သို့ ဝမ်း၏ အနံ့ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။) သီသေန၊ အတိဝိယ ဒါရကော ဝေါတိ အတ္ထော။- ဇီကာ။

လှုပ်စေနိုင်လတ္တံ့နည်း။ တာတ၊ အမောင်။ တေ၊ သင်သည်။ ဥဒကပိဋေ၊ ရေပြင်၌။ ဂေါမယခဏ္ဍံ၊ နွားချေးခဲကို။ ပိလဝန္တံ၊ ပေါလောပေါ်နေသည်ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊ မြင်အပ်ဖူးသလော။ တာတ၊ အမောင်။ ကပလ္လကပူဝံ၊ အိုးကင်း၌ ကြော်အပ်သော မုန့်ကို။ ပစန္ဒာ၊ ကြော်သူတို့သည်။ အန္တန္တေန၊ အစုန်းအစုန်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ ပိုင်းဖြတ်ကြကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဩပမေေန၊ ဤဥပမာဖြင့်။ ဇာနာဟိ၊ သိလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သော၊ ထို သာမဏေသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော ဥပမာဖြင့်။ ဝဋ္ဋိသတိ၊ သင့်တော်ပါလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတှာ၊ လျှောက်၍။ ပါသာဒေန၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်ကို။ (အဓိဋ္ဌာယ-၌စပ်။) ဥဒကံ ဟောတူတိ၊ ရေဖြစ်စေသတည်း ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာယ၊ အဓိဋ္ဌာန်၍။ ဝေဇယန္တာ ဘိမုခေါ၊ ဝေဇယန္တာနန်းပြာသာဒ်သို့ ရှေ့ရှုသောမျက်နှာရှိသည်။ (ဟုတော။) အဂမာသိ၊ ပြီ။

ဒေဝဓိတရော၊ နတ်သမီးတို့သည်။ နံ၊ ထို သာမဏေကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဧကဝါရံ၊ တကြိမ်။ လဇ္ဇိတှာ၊ အရှက်ကဲ့၍။ ဂတော၊ ပြန်သွားသော။ သာမဏေရော၊ သည်။ ပုန ပိ၊ တဖန်လည်း။ ဧတိ၊ ပြန်လာပြန်၏။ ပုန ပိ၊ လည်း။ ဧတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒိသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ ဒေဝ ရာဇာ၊ သော။ သက္ကော၊ သည်။ မယံ၊ ၍။ ပုတ္တေန၊ သားတော်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မာ ကလယိတ္ထံ၊ ပြက်ရယ် မပြောကြကုန်လင့်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေန၊ ထို သာမဏေသည်။ အာစရိယော၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ ခဏေန၊ တခဏချင်းဖြင့်။ ပါသာဒံ၊ ကို။ ကမ္မေသတိ၊ လှုပ်စေလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သာမဏေရော ပိ၊ သည်လည်း။ ပါဒဂံ

၁။ ပိလဝန္တံ။ ။ပိလဝန္တန္တိ ဣမိနာ သကလမေဝ ပါသာဒဝတ္ထု၊ ဥဒကံ ကတာ အဓိ ဘတဗ္ဗပါသာဒေါဝ (ပြာသာဒ်၏ တည်ရာအရပ်အားလုံးကို ရေလုပ်၍ အဓိဋ္ဌာန်အပ်သော ပြာသာဒ်သင်္ဘာ။) တတ္ထံ (ထိုရေ၌။) ပိလဝကီတိ ဒေသတိ။ အဓိဋ္ဌာနက္ကမံ ပန ဥပမာယ ဒေသေန္တော “တာတ။ပ။ဇာနာဟိ”တိ အာဟ။-ဋီကာ။

၂။ ကပလ္လကပူဝံ ပစန္ဒာ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ။ ။တတ္ထ ကပလ္လကပူဝန္တိ အာသိက္ကကပူဝံ၊ (အိုးကင်းထဲ၌ လောင်းထည့်၍ ကြော်အပ်သောမုန့်။) ဟံ ပစန္ဒာ ကပါလေ ပဌမံ ကိဉ္စိ ပိဋ္ဌံ ဌပေတွာ အနုက္ကမေန ဝဇေတွာ အန္တန္တေန ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ ပူဝံ သမန္တတော ပရိစ္ဆိန္ဒံ ကတာ ဌပေန္တိ။ ဧဝံ အာပေါကသိဏဝသေန ပါသာဒေန ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ဥဒကံ ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌဟန္တော သမန္တတော ပါသာဒဿ ယာဝ ပရိယန္တာ ယတာ ဥဒကံ ဟောတိ၊ တတာ အဓိဋ္ဌာတဋ္ဌန္တိ ဥပမာယ ဥပဒိသတိ။-ဋီကာ။

ဋ္ဌေန၊ ခြေမဖြင့်။ ပါသာဒထူပိကံ၊ ပြာသာဒ်ထူပိကာကို။ (ပြာသာဒ်အထွတ်ကို။) ပဟရိ၊ ပုတ်ခတ်လိုက်ပြီ။ ပါသာဒေါ၊ သည်။ စတုဟိ၊ လေးဘက်ကုန်သော။ ဒိသာဟိ၊ အရပ်ဘို့မှ။ သြဏမတိ၊ အောက်သို့ညွတ်၏။ တာတ၊ ချစ်သား။ ပါသာဒဿ၊ အား။ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှာ။ ဒေဟိ၊ ပေးပါလော့။ တာတ ပါသာဒဿ ပတိဋ္ဌာတုံ ဒေဟိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရဝိံသု မြည်တမ်းကြကုန်ပြီ။ သာမဏေရော၊ ပါသာဒံ၊ ကို။ ယထာ ဌာနေ၊ အကြင် အကြင် တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌။ ထပေတွာ၊ ၍။ ပါသာဒမတ္ထကေ၊ ပြာသာဒ် ထိပ်၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ။) -

[အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ၌ပင်။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှင်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်၏။ အဇ္ဇ (ဇေ)၊ ၌ပင်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်သို့။ ဘတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ အဇ္ဇ(ဇေ)၊ ၌ပင်။ ပါသာဒံ၊ ကို။ ကမ္မေမိ၊ လှုပ်စေနိုင်၏။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဥဋ္ဌာရတာ၊ မြင့်မြတ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အဟော၊ ဪ... အံ့ဩဖွယ်ကောင်းပေစွ။ ပ။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဥဋ္ဌာရတာ၊ သည်။ အဟော၊ ပေစွ။ ပ။ သံသဿ၊ ၏။ ဥဋ္ဌာရတာ၊ သည်။ အဟော၊ ပေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနေသိ၊ ပြီ။]

ဣတော၊ ဤပထမမြေလှုပ်ခြင်း ဒုတိယမြေလှုပ်ခြင်းမှ။ ပရေသု၊ နောက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ပထဝီကမ္မေသု၊ မြေလှုပ်ခြင်းတို့၌။ ယံ၊ အကြင် စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထို စကားကို။ မဟာပဒါနေ၊ မဟာပဒါန သုတ်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ပထဝီကမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဘဒ္ဒမော၊ ပထမမြေလှုပ်ခြင်းသည်။ ဓာတုကောပေနံ၊ ဝါယော ဓာတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္ထ၊ လှုပ်ပြီ။) ဒုတိတော၊ ဒုတိယမြေ လှုပ်ခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်။ (အကမ္မိတ္ထ။) တတိယစတုတ္တာ၊ တတိယမြေလှုပ်ခြင်း စတုတ္ထမြေလှုပ်ခြင်းတို့သည်။ ပုညတေ

၁။ ဓာတုကောပေနံ-စသည်။ ။ဥက္ခေပကဓာတုသင်္ခါတာယ ဝါယောဓာတုသာ ပကောပေန။ (“ဥက္ခေပက မာတ်”ဟု ဆိုအပ်သော ဝါယောဓာတ်၏ ဖျက်ခြင်း ကြောင့်။) ဣဒ္ဓါနုဘာဝေနာတိ ဉာဏိဒ္ဓိယာ ဝါ ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိယာ ဝါ ပဘာဝေန၊ (ဉာဏိဒ္ဓိ၊ ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်။) တေဇေနာတိအတ္ထော။ ပုညတေဇေနာတိ ပုညာနုဘာဝေန၊ မဟာဓောမိသတ္တဿ ပုညမလေနာတိ အတ္ထော။ ဉာဏတေဇေနာတိ ပဋိဝေဓဉာဏာနုဘာဝေန။ -ဇီကာ။

ဇေန၊ ဘုရားအလောင်း၏ ကောင်းမှု၏တန်ခိုးကြောင့်။ (အကမ္မိံသု။) ပဉ္စမော၊ သည်။ ဉာဏတေဇေန၊ ဉာဏ်၏ တန်ခိုးကြောင့်။ (အကမ္မိတ္ထ။) ဆဋ္ဌော၊ သည်။ သာဓုကာရဒါနဝသေန၊ ကောင်းချီးပေးခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္ထ။) သတ္တမော၊ သည်။ ကာရုညဘာဝေန၊ သနားခြင်းရှိသည်၏ အစွမ်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္ထ။) အဋ္ဌမော၊ သည်။ အာရောဒနေန၊ ငိုကြွေးခြင်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္ထ။) မဟာသတ္တေ၊ သည်။ မာတုက္ခုဏ်၊ သို့။ ဩက္ကမန္တေ စ၊ သက်ရောက်တော်မူသော်လည်းကောင်း။ တတော၊ ထိုမယ်တော်ဝမ်းမှ။ နိက္ခမန္တေ စ၊ ထွက်တော်မူသော်လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုဘုရား

၁။ သာဓုကာရဒါနဝသေန။ ။ယထာ အနညသာဓာရဏေန ပဋိဝေဓဉာဏာ နုဘာဝေန အဘိဟတာ မဟာပထဝီ အဘိသမ္မောဓိယံ အကမ္မိတ္ထ၊ ဧဝံ အနညသာဓာရဏေန ဒေသနာဉာဏာနုဘာဝေန အဘိဟတာ မဟာပထဝီ အကမ္မိတ္ထ၊ တံ ပနဿာ သာဓုကာရဒါနံ ဝိယ ဟောတီတိ “သာဓုကာရဒါနဝသေနာ” တိ ဝုတ္တံ။—ဒုတိကာ။

၂။ ကာရုညသဘာဝေန။ ။ယေန ပန ဘဂဝါ အသီတိအနုဗျူဉနပဋိပဏ္ဍိတ ဌတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာဝိစိတြရူပကာယော သဗ္ဗာကာရပရိသုဒ္ဓသီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏ ရတနသမိဒ္ဓိဓမ္မကာယောပုညမဟတ္တထာမမဟတ္တယသမဟတ္တဋ္ဌိမဟတ္တ ပညာမဟတ္တာ နံ ပရမုက္ကံသဂတော အသမော အသမသမော အပုဋိပုဂ္ဂလော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အတ္တနော အတ္တဘာဝသညိတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ကပ္ပံ ဝါ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ ဌပေတုံ သမတ္ထော ပိ သင်္ခတဓမ္မံ ပဋိဇီဂုတ္တနာကာရပုဝတ္တေန ဉာဏာဝိသေသေန တိဏာယပိ အမညမာနော အာယုသင်္ခါရောဿန္တနင်္ဂိနာ နိရပေက္ခော ဩဿန္တိ။ တဒနုဘာဝါ ဘိဟတာ မဟာပထဝီ အာယုသင်္ခါရောဿန္တနေ အကမ္မိတ္ထ၊ တံ ပနဿာ ကာရုည သဘာဝသဏ္ဍိတာ ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ကာရုညသဘာဝေနာ” တိ။—ဒုတိကာ။

၃။ အာရောဒနေန။ ။ယသ္မာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ စတုရိသတိကော ဝိသတသဟဿသင်္ချာ သမာပတ္တိယော သမာပဋ္ဌိ အန္တရန္တရာ ဖလသမာပတ္တိသမာဂဏ္ဍနေန၊ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ သာတိသယံ တိက္ခံ သူရံ ဝိပဿနာဉာဏန္တ ပဝတ္တေသိ၊ “ယဒတ္တန္တ မယာဧဝံ သုစိရကာလံ အနညသာဓာရဏော ပရမုက္ကံသဂတော ဉာဏသမ္ဘာရော သမ္ဘတော၊ အနုတ္တိရော စ ဝိမောက္ခော သမဓိဂတော၊ တဿ ဝတမေ သိခါပုတ္တဖလဘူတာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု အဇ္ဇ သမိဇ္ဈတိ” တိ ဘိယျောအတိဝိယ သောမနဿပုတ္တဿ ဘဂဝတော ပီတိဝိပ္ပုရားဒိဂုဏာဝိပုလတရာနုဘာဝေါပရေဟိ အသဓာရဏဉာဏာတိသယော ဥဒပါဒိ၊ ယဿ သမာပတ္တိဖလသမုပ မြုဟိ တဿ ဉာဏာတိသယဿ အနုဘာဝံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ “ဒေံ မေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဖလော သမသမဝိပါကာ” တိ အာဒိ၊ တသ္မာ တဿ အာနုဘာဝေန သမဘိဟတာ မဟာပထဝီ အကမ္မိတ္ထ။ တံ ပနဿာ တဿံ ဝေလာယံ အာရောဒနာ ကာရပုတ္တိ ဝိယ ဟောတီတိ “အဋ္ဌမော အာရောဒနေနာ” တိ ဝုတ္တံ။—ဒုတိကာ။

အလောင်း၏။ ပုညတေဇေန၊ ကောင်းမှု၏ တန်ခိုးကြောင့်။ ပထဝီ၊ သည်။ အကမ္မိတ္တံ၊ ပြီ။

အဘိသမ္မောဓိယံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူရာအခါ၌။ (ဘုရားဖြစ်တော်မူရာအခါ၌။) ဉာဏတေဇေန၊ ဉာဏ်တော်၏တန်ခိုးသည်။ အဘိဟတော၊ ရှေးရှုခတ်အပ်သည်။ ဟုတော အကမ္မိတ္တံ။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနေ၊ ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူရာအခါ၌။ (ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ကို ဟောတော်မူရာအခါ၌။) သာဓုဗာရဘာဝသဏ္ဍိတာ၊ သာဓု သာဓု-ဟု ပြုဟတ်သူ၏အဖြစ်၌ ကောင်းစွာဟည်သည်။ (ဟုတော။) သာဓုကာရံ၊ ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ ဟု အားရနှစ်လို မြှက်ဆိုအပ်သော အသံကို။ ဝါ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒဒမာနာ၊ ပေးလျက်။ ဝါ၊ ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၍။ အကမ္မိတ္တံ။ အာယုသင်္ခါရေဿဇ္ဇနေ၊ အာယုသင်္ခါရကို လွှတ်တော်မူရာအခါ၌။ ကာရုညသဘာဝသဏ္ဍိတာ၊ သနားခြင်းသဘော၌ ကောင်းစွာတည်သည်။ (ဟုတော။) စိတ္တသင်္ခါတံ၊ စိတ်၏ ချေခက်ချားခြင်းကို။ အသဟမာနာ၊ သည်းမခံနိုင်ကုန်သည်။ (ဟုတော။) အကမ္မိတ္တံ။ ပရိနိဗ္ဗာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာအခါ၌။ အာရောဒနဝေဂတုန္ဒာ၊ ငိုကြွေးခြင်းအဟုန်သည် ထိုးဆွအပ်သည်။ (ဟုတော။) အကမ္မိတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ (သာဓုကာရဒါနဝသေန-အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။) ပထဝီဒေဝဟာယံ၊ မြေစောင့်နတ်နှင့်။ ဝသေန၊ ဝပ်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန၊ ဆက်။ မဟာဘူတပထဝီယာ၊ မဟာဘုတ်ဖြစ်သော မြေ၏။ ဧတံ၊ ဤ ကောင်းချီးပေးမှု

၁။ ပထဝီဒေဝတာယဝသေန။ ။ပထဝီဒေဝတာယဝသေနာတိ ဧတ္ထ သမုဒ္ဒဒေဝတာ ဝိယ မဟာပထဝီယာ အဓိဒေဝတာ ကိရ နာမ အတ္ထိ။ တာဒိသေ ကာရဏေသတိ တဿာ စိတ္တဝသေန အယံ မဟာပထဝီ သက်မ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ၊ ယထာ ဝါတဝလာဟကဒေဝတာနံ စိတ္တဝသေန ဝါတာ ဝါယန္တိ၊ သီတုဏှအပ္ပဝဿဝလာဟကဒေဝတာနံ စိတ္တဝသေန သီတာဒယော ဘဝန္တိ။ တထာ ဟိ ဝိသာပုဏ္ဏမာယံ အဘိသမ္မောဓိအတ္ထံ ဗောဓိရုက္ခပူလေ နိသိန္ဒဿ လောကနာထဿ အန္တရာယကရဏတ္ထံ ဥပဋိတံ မာရဗလံ ဝိဓမိတုံ-

“အစေတနာယံ ပထဝီ၊ အဝိညာယ သုခံ ဒုခံ။
သာပိ ဒါနဗလာ မယံ၊ သတ္တက္ခတ္တံ ပကမ္မိတာ”တိ-

ပစနသမနန္တရံ မဟာပထဝီ ဘိဇ္ဇိတွာ သပရိသံ မာရံ ပရိဝတ္တေသိ။-ဋီကာ။

၂။ ဧတံ။ ။ဧတန္တိ သာဓုကာရဒါနာဒိ။ ယဒိပိ နတ္ထိ အစေတနတ္တာ၊ ဓမ္မတာဝသေန ပန ဝုတ္တနယေန သိယာတိ သက္ကာ ဝတ္တံ။ ဓမ္မတာ ပန အတ္ထတော ဓမ္မ

အစရှိသော အမူအရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။) အစေတနတ္တာ၊ စိတ်စေတနာ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိထိုက်၏။

ဣမေ အာနန္ဒ အဋ္ဌ ဟေတုတိတ္ထေ၊ ဌ။ ဣမေတိ၊ ဣမေဟူသော သဒ္ဓါသည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌနိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော အကြောင်းအရာကို ညွှန်ပြ ကြောင်း နိဂုံးစကားတည်း။ [နိဒ္ဒိဋ္ဌနိဒဿနန္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ အတ္တဿ နိယျာ တနံ၊ နိဂမနန္တိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] စ ပန၊ အံ။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ [ဧတ္ထာဝတာတိ ပထဝီ ကမ္မာဒိ ဥပ္ပုဒဇနနေနစေဝ ပထဝီ ကမ္မဿ ဘဂဝတော ဟေတုနိဒဿနေန စ။ -ဋီကာ။] အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဘဂဝ တာ၊ သည်။ အာယုသင်္ခါရော၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဩဿဋ္ဌော၊ စွန့်လွှတ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်သား ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သလ္လက္ခိတ ဘာဝံ၊ အရှင်အာနန္ဒာမှတ်သားပြီး၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနန္တောပိ၊ သိတော်မူပါ သော်လည်း။ ဩကာသံ၊ လျှောက်ထားခွင့်ကို။ အဒတာဝ၊ ပေးတော်မမူ ပဲသာ။ (တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ဘန္တေ ကပ္ပံ-အစရှိသည်ဖြင့် တောင်းပန်လျှောက် ထားခွင့်ကို ပေးတော်မမူပဲ။) အညာနိပိ၊ ဟေတုအဋ္ဌကမ္မ အခြားလည်းဖြစ် ကုန်သော။ အဋ္ဌကာနိ၊ အဋ္ဌကတို့တို့။ (ပရိသ အဋ္ဌက အဘိဘာယတန အဋ္ဌက ဝိမောက္ခအဋ္ဌက၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးမျိုးသော အဋ္ဌကတို့ကို။) သမ္ပိဏ္ဏန္တော၊

သဘာဝေါ၊ သော ပုညဓမ္မဿ ဝါ ဣဏမဓ္မဿ ဝါ အာနုဘာဝသဘာဝေါတိ။ တယိဒံ သဗ္ဗံ ဝိစာရိတမေဝ၊ (စိတ်အပ်ပြီးသာ။) ဝေဇ္ဇကဗျာ-

“ဣမေ ဓမ္မေ သမ္ပသုတော၊ သဘာဝသရသလက္ခဏော။ ဓမ္မတေဇေန ဝသုဓာ၊ ဒသသဟဿီ ပုကမ္မထာ”တိ အာဒိဝစနန္ဒ- သမတ္ထိတံ ဟောတိ။-ဋီကာ။

၁။ အဒ္ဓါ။ ပ။ သလ္လက္ခေသိ။ “အဒ္ဓါ အဇ္ဇ ဘဂဝတာ အာယုသင်္ခါရော ဩဿဋ္ဌော” တိ သလ္လက္ခေသိ ပါရိသေသဉာယေန။ ဝေဉ္စိ တဒါ ဝေရော တမတ္ထံ ဝိမံသေယျ နာယံ ဘူမိကမ္မော ဓာတုဂ္ဂဏေဝ ဟေတုကော တာပ အပညာယမာနရူပတ္တာ၊ ဗာဟိရကောပိ ဣသိ၊ ဧဝံ မဟာနဘာဝေါ မုဒ္ဓကာလေ နတ္ထိ၊ သာသနကောပိ သတ္ထု အနာရောဓေတွာ ဧဝံ ကရောန္တော နာမ နတ္ထိ၊ သေသာနံ ပဉ္စန္ဒ ဣဒါနိ အသမ္ဘဝေါ၊ ဧဝံ ဘူမိကမ္မော ‘စာယံ ပဟာဘိ’ သနကော သလောမဟံသော အဟောသိ၊ တသ္မာ ပါရိသေတတော အာပေ “အဇ္ဇ ဘဂဝတာ အာယုသင်္ခါရော ဩဿဋ္ဌောတိ သလ္လက္ခေသိ” တိ-ဋီကာ။

ပေါင်းတော်မူလိုသည်။ (ဟုတူ။) အဋ္ဌခေါ် ဣမာတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ [အာယသုတော အာနန္ဒယ သောကပ္ပတ္တိံ ပရိဟရန္တော ဝိရက္ခပံ ကပဟရန္တော”တိ ကေစံ၊ သဟသာ ဟဏိတေ ဗလဝသောကော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ တိ။-ဋီကာ။]

အဋ္ဌပရိသအဖွင့်

၁၇၂။ တတ္ထ၊ ထို ဣမေ ခေါ် အာနန္ဒ အဋ္ဌဟေတု-အစရှိသောပါဠိ ရပ်၌။ အနေကသတံ ခတ္တိယပရိသန္တိ၊ ကား။ ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမညာတိသမာဂမ လိစ္ဆဝိသမာဂမာဒိသဒိသံ၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်း အမှူးရှိသော ကောင်းစွာ ကပ်ရောက် ထိုက်သော ပရိသတ် ဆွေတော်မျိုးတော် အမှူးရှိသော ကောင်းစွာကပ် ရောက်ထိုက်သော ပရိသတ် လိစ္ဆဝိမင်းအမှူးရှိသောကောင်းစွာကပ်ရောက်ထိုက် သော ပရိသတ်အစရှိသော မင်းပရိသတ်တို့နှင့်တူသော။ (ခတ္တိယပရိသံ-၌စပ်။) [သမာဂန္တဗ္ဗတော သမာဂစ္ဆတိတိ ဝါ သမာဂမော၊ ပရိသာ။ (ကောင်း စွာ ကပ်ရောက်ထိုက်သော ပရိသတ်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ရောက်လာသော ပရိသတ်။) ဗိမ္ဗိသာရပမုခေါ်+သမာဂမော ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမော။ သေသဒ္ဓ ယေပိ ဒေသဝနယော။ ဗိမ္ဗိသာရ။ ပ။ သမာဂမာဒိသဒိသံ ခတ္တိယပရိသန္တိ ယော ဇနာ။-ဋီကာ။] ပနံ၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုပရိသတ်ကို။ အညေသု၊ ဤစကြ ဝဠာမှ အခြားကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (ခတ္တိယပရိသာဒိ ဥပသင်္ကမနံ၊ မင်း၏ ပရိသတ်အစရှိသည်တို့သို့ ချဉ်းကပ်တော် မူခြင်းကို။) လဗ္ဘတေယေဝံ၊ ရအပ်ရနိုင်သည်သာ။ သလ္လပိတပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အာလာပ သလ္လာပေါ၊ အစွာပြောဆိုခြင်း တဖန်ပြန်ပြောဆိုခြင်းကို။ ကတပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ပြုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပြုအပ်ဖူးပြီ။ သာကစ္ဆာတိ၊ ကား။ ဓမ္မသာကစ္ဆာပိ၊ တရားဆွေးနွေးခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ သို့လည်း။ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ ရောက်အပ်ပြီ။

၁။ သာပန။ ပ။ လဗ္ဘတေယေဝ။ ။ဋီကာ၌ “အညေသု စက္ကဝါဠေသုပိ လဗ္ဘတေ ယေဝ သတ္ထု ခတ္တိယပရိသာဒိ ဥပသင်္ကမနံ” ဟု ကံ ထည့်၍ ဖွင့်သောကြောင့် ရှေးစာအုပ်များ၌ “လဗ္ဘတေ”၏ကံ တိုက်ရိုက်ပါဟန်မတူ။ ဆရာတော်၏ နိဿယ ၌လည်း ထိုကံကိုမတွေ့ရ။ ယခုစာအုပ်များ၌ကား “သာ”ဟု တိုက်ရိုက်တွေ့နေရ၏။ ဋီကာဖွင့်ကိုတောက်က ထို “သာ” ပိုဟန်တူသည်။ ဤ၌ကား စာရှိအတိုင်း ပေးလိုက် ပါသည်။

ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏောတိ၊ ကား။ တေ၊ ထို မင်းတို့သည်။
 သြဒါတာပိ၊ ဖြူကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ ကာဠာပိ၊ မည်းကုန်သည်လည်း။
 (ဟောန္တိ။) မဂ္ဂရစ္ဆဝီပိ၊ ကြမ်းပိုး ကျောက်ကုန်းနှင့်တူသော အရေရှိကုန်
 သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ငါးခုရေနှင့် တူသော အရေရှိကုန်သည်လည်း
 ကောင်း။ (ဟောန္တိ။) သတ္တာ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောဝ၊ ရှေ့အဆင်းနှင့်
 တူသော အဆင်းရှိတော်မူသည်သာ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အဆင်းချင်း မတူပါ
 သော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏော-ဟူသောစကားကို။
 သဏ္ဍာနံ၊ ပုံသဏ္ဍာန်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။
 စ၊ ဆက်။ သဏ္ဍာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ အစစ် အမှန် မဖက်
 သက်သက်။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့အား။ ပညာယတိ ယေဝ၊ ထင်ရှားရုံသာ
 တည်း။ [“တေသ”န္တိ ပဒံ ဥဘယပဒါပေက္ခံ “တေသမ္ပိ လက္ခဏ
 သဏ္ဍာနံ ဝိယ သတ္ထုသရီရသဏ္ဍာနံ၊ တေသံ ဧဝံ ပညာယတိ ဧဝံ”
 တိ။-ဋီကာ။ ဤ အဖွင့်အလို “တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ သဏ္ဍာနသဒိသံ၊
 ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်တူသော။ သဏ္ဍာနံပိ၊ ဘုရားရှင်၏ ပုံသဏ္ဍာန် တော်သည်လည်း။
 တေသံ၊ တို့အား။”ဟု တေသံကို ၂ ထပ်ပေးရလိမ့်မည်။] ပန၊ ထိုသို့ပင်
 ထင်ရှားပါသော်လည်း။ ဘဂဝါ၊ မိလက္ခသဒိသော၊ တောင်သူလူရှိုင်းနှင့်
 တူသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလော အပိ၊ စွပ်အပ်သော
 ပတ္တမြားနားတောင်းရှိသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓဝေသေနေဝ၊
 ဘုရားအသွင်တော်ဖြင့်သာလျှင်။ နိသီဒတိ၊ မူ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဘုရား
 အသွင်တော်ဖြင့် ထိုင်ပါသော်လည်း။ တေ၊ ထို ခတ္တိယတို့သည်။ သမာန
 သဏ္ဍာနမေဝ၊ မိမိတို့နှင့်တူသော ပုံသဏ္ဍာန်ကိုသာ။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကြရ
 ကုန်၏။

ယာဒိသကော တေသံ သရောတိ၊ ကား။ တေ၊ ထို ခတ္တိယတို့သည်။
 ဆိန္ဒုဿရာပိ၊ ပြတ်သော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဂဂ္ဂရဿရာပိ၊
 ကွဲအက်သော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကာကဿရာပိ၊ ကျီးသံနှင့်
 တူသော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ သတ္တာ၊ သည်။ ဗြဟ္မဿ
 ရောဝ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံတော်ရှိသည်သာ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
 ဗြဟ္မဿရ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ယာဒိသကော တေသံ သရော-
 ဟူသောစကားကို။ ဘာသန္တရံ၊ ဘာသာတပါးကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ကထိတံ၊
 ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ သတ္တာ၊ သည်။ ရာဇာသနေ၊ မင်း၏ နေရာ၌။
 နိသိန္ဓော၊ ထိုင်တော်မူလျက်။ သစေပိ ကထေတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ဟော
 တော်မူအံ့။ (ဝေသံတိ၊ သေဝံ။) အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ရာဇာ၊ သည်။ မဓုရေန၊
 မဟာဝါ (၅) ၁၀

ချိုသော အရသာနှင့်တူသော။ သရေန၊ ဖြင့်။ ကထေတိ၊ ပြောဆိုနေ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ မင်း၏ပရိသတ်တိုင် ပါဝင်သော ထို လူကို၏။ (စိတ္တံ၊
 သည်။) ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ကထေတော၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဘဂဝတိ၊ သည်။
 ပက္ကန္တေ၊ ဖဲကြွတော်မူလတ်သော်။ ပုန၊ ဖန်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ အာဂတံ၊
 လာသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤကွယ်ပျောက်သွားသည်။ ကောနု
 ခေါ၊ အဘယ်သူပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝီမံသ၊ စုံစမ်းခြင်းသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို ကောနုခေါ အယံ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ကောနုခေါ
 အယန္တိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤနေရာ၌။ ဣဒါနေဝ၊ ယခု၌ပင်။
 မာဂဓဘာသာယ၊ မာဂဓဘာသာဖြင့်။ သိဟဋ္ဌဘာသာယ၊ သိဟိုဋ္ဌဘာသာ
 ဖြင့်။ မဓုရေန၊ ချိုသောအရသာနှင့်တူသော။ အာကာရေန၊ အခြင်း
 အရာဖြင့်။ ကထေန္တော၊ စကားပြောသည်။ (ဟုတော။) အန္တရဟိတော၊
 ကွယ်ပျောက်သွားသော။ အယံ၊ ဤသူကား။ ကောနုခေါ၊ အဘယ်သူ
 ပါလိမ့် မည်နည်း။ ဒေဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်လေသလော။
 ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ မနုဿော၊ သည်။ (ဟောတိ ကိံ။) ဣတိ ဝေံ၊ သို့။
 ဝီမံသန္တာပိ၊ စုံစမ်းပါကုန် သော်လည်း။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ ဣတိ
 အတ္ထော။

ပန၊ ပရိဟာရ။ ပ။ အံ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အဇာနန္တာနံ၊ မသိသူတို့အား။
 ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူသနည်း။
 ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဝါသနတ္ထာယ၊ အထုံပါသနာအကျိုးငှာ။
 (ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဝေံ၊ ဤသို့။
 သုတော၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ အနာဂတေ၊
 နောင်အခါ၌။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတိ ယေဝ၊ သည်
 သာ။ ဣတိ၊ သို့။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်အကျိုးကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ ဒေသေ
 တိ၊ ၏။ အနေကသတံ ဗြာဟ္မဏပရိသန္တိ အာဒိနမ္ပိ၊ အစရှိသည်တို့၏လည်း။
 သောဏဒဏ္ဍကုဋ္ဌဒဏ္ဍ သမာဂမာဒိဝသေန စေဝ၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား အမှူး
 ရှိသော ကောင်းစွာကပ်ရောက်ထိုက်သော ပရိသတ်၊ ကုဋ္ဌဒဏ္ဍပုဏ္ဏား အမှူး
 ရှိသော ကောင်းစွာကပ်ရောက်ထိုက်သော ပရိသတ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်
 လည်းကောင်း။ အညစက္ကဝါဠ ဝသေနစ၊ အခြားသော စကြဝဠာ၏
 အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ပရိသာ၊ တို့ကို။
 ကိမတ္ထံ၊ ငှာ။ အာဟရိ။ ဆောင်တော်မူသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေး
 တည်း။) အဘိဘာဝ ဒဿနတ္ထမေဝ၊ မကြောက်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း
 အကျိုးငှာသာလျှင်။ (အာဟရိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊
 ခဲ့။ ဣမာ၊ ဤ ပရိသတ်တို့ကို။ အာဟရိတာ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊
 ပြီ။ (ကိ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာပရိသာ၊
 တို့သို့။ ဥပသကံမိတာ၊ ရှိ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တဿ၊ မှုသော။ တထာ
 ဂတဿ၊ ၏။ ဘယံ ဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သာရဇ္ဇံ ဝါ၊
 ရှံရှားသူ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ။ ဧကကံ၊ တယောက်တည်းသော။
 မာရံ ပန၊ မာရ်နတ်ကိုကား။ ဒိဿ၊ ရှိ။ တထာဂတော၊ သည်။ ဘာ
 ယေယျ၊ ကြောက်စရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဧဝံ၊ သို့။
 သညံ၊ အမှတ်သညာကို။ ဥပ္ပာဒေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်ပါ
 အံ့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိတော၊ မကြောက်
 သည်။ အစ္စမ္ဘိ၊ ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ သတော၊ သတိမပြတ် အမှတ်
 ရသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသည်။
 (ဟုတာ။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဩဿဇိ၊ မူပြီ။ ဣတိ(အာဟ)။

အ ဋ္ဌ အ ဘိ ဘာ ယ တ န အ ဖ ဖွ င်

၁၇၃။ အဘိဘာယတနာနိတိ၊ ကား။ အဘိဘဝနကာရဏာနိ၊ လွမ်း
 မိုးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်တို့သည်။ (ဣမာနိ အဋ္ဌ-ဋ္ဌံ စပိ။)
 ကိ၊ အဘယ်ကို။ အဘိဘဝန္တိ၊ လွမ်းမိုးနိုင်ကုန်သနည်း။ ပစ္စန္နိကဓမ္မေ၊
 ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ အာရမ္မဏာနိ၊ အာရုံတို့ကိုလည်း

၁။ အဘိဘာယတနံ။ ။အဘိဘဝတိဟိ အဘိဘု၊ ပရိကမ္ပံ ဉာဏံ ဝါ။ (လွမ်း
 မိုးတတ်သော ဈာန်၏ရှေ့ရှိသော ပရိကံ၊ သို့မဟုတ် ဈာန်နှင့်ယှဉ်သောဉာဏံ။)
 အဘိဘု+အာယတနံ ဧတဿာဟိ အဘိဘာယတနံ၊ ဈာန်။ (ဆန့်ကျင်ဘက်
 တရားကိုကိုလည်းကောင်း၊ အာရုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လွမ်းမိုးနိုင်သော ပရိကံ ဉာဏံ
 ဟူသော အကြောင်းရှိသောဈာန်။)

တနည်း။ ။အဘိဘဝိတဗ္ဗံ ဝါ အာရမ္မဏသင်္ခါတံ အာယတနံ ဧတဿာဟိ
 အဘိဘာယတနံ။ (လွမ်းမိုးထိုက်သော အာရုံဟူသော တည်ရာကကြောင်းရှိသော
 ဈာန်။) ဤနည်း၌ အဘိဘုကို ကမ္မသာဝနံ ပြုရသည်။

ဟနည်း။ ။အာရမ္မဏာဘိဘဝနတော၊ အာရုံကို လွမ်းမိုးတတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ အဘိဘု စ၊ အဘိဘုလည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထို အဘိဘုမည်သောဈာန်သည်။

ကောင်း။ (အဘိဘဝန္တိ။) ဟိ၊ ချေ။ တာနိ၊ တိ ဈာန်တို့သည်။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယံ၊ ကြောင့်။) ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စနိကဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝန္တိ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယံ၊ လွန်ကဲသောဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ (အဘိဘဝန္တိ။) [ဥတ္တရိယေဝ ဥတ္တရိယံ၊ ဉာဏံ+ ဥတ္တရိယံ+ယဿာတိ ဉာဏုတ္တရိယံ” ဟုပူ။]

ပန၊ ဆက်။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အဇ္ဈတ္တရူပေ၊ အဇ္ဈတ္တရုပ်၌။ ပရိကမ္မဝသေန၊ ပရိကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညိနာမ၊ အဇ္ဈတ္တရူပသညိမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချေ။ ဝါ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ နိလပရိကမ္ပံ၊ နိလပရိကံကို။ ကရေ န္တော၊ ပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေသေ ဝါ၊ ဆံ့သော်လည်းကောင်း။ ပိတ္တေ ဝါ၊ သည်းခြေ၌သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိတာရကေ၊

ယောဂီနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခဝိသေသာနံ၊ သုခဝိသေသတို့၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝကော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ အာယတနလက္ခဏာတို့၏။ (ဣတိ အဘိဘာယတနံ။) (အာရုံကို လွှမ်းမိုးတတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခဝိသေသတို့၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သောများ။) ဤနည်း၌ကား—“အာရမ္မဏာဘိဘဝနတော”ကို ကြည့်၍ အဘိဘူကို ကတ္တုသာနေပင် ပြုရသည်။

တနည်း။ ။မနာယတနဓမ္မာယတနဘာဝတော၊ မနာယတန ဓမ္မာယတန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အာယတနံ၊ အာယတနမည်၏။) ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သသမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်ဖက်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ အဘိဘာယတနံ။ (အာရုံကို လွှမ်းမိုးတတ်သော မနာယတန ဓမ္မာယတနလက္ခဏာဖြစ်သော သသမ္ပယုတ္တဈာန်။) ဤ စတုတ္ထနည်း၌ အာယတန အရတွင် မနာယတနလည်း ပါသောကြောင့် သသမ္ပယုတ္တနှင့် တကွဖြစ်သော ဈာန်ကိုလည်း အရကောက်ရသည်။ တေနာဟ “အဘိဘဝနကာရဏာနိ”တိ အာဒိ။—ဋီကာ။

၁။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ။ ။“ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏုတ္တရိယတာယာ”ဟိ ဣဒံ ဉာယတ္ထာဝိ ဘောဝဇောဗ္ဗံ။ ကထံ ပဋိပက္ခဘာဝေန ပစ္စနိကဓမ္မေ အဘိဘဝန္တိ ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏုတ္တရိယတာယ အာရမ္မဏာနိ အဘိဘဝန္တိ။ ဉာဏမလောနဂ ဟံ အာရမ္မဏာဘိဘဝနံ ဝိသ ပဋိပက္ခဘာဝါပိတိ။—ဋီကာ။ ဤအဖွင့်အလို ပစ္စနိကဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ၊ လွန်ကဲသောဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ တို့သည်။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။” ဟု “ဉာဏုတ္တရိယတာယ”ကို နှစ်ထပ် အနက်ပေးရလိမ့်မည်။

ဝါ၊ မျက်လုံး၌သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ၊ ၏။ ပီတပရိကမ္ပံ၊ ပီတ
ပရိကံကို။ ကရောန္တော၊ သည်။ မေဒေ ဝါ၊ အဆီခဲ၌သော်လည်းကောင်း။
ဆဝိယာ ဝါ၊ ဝါသောအရေ၌သော်လည်းကောင်း။ ဟတ္ထပါဒပိဋေသု
ဝါ၊ အသားဝါသူ၏ လက်ဖမိုး ခြေဖမိုးတို့၌သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိနံ၊
မျက်လုံးတို့၏။ ပီတကဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ရှေ့သောအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။
(ရှေ့သော အရောင်၏ တည်ရာအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။) ကရောတိ။

လောဟိတပရိကမ္ပံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ သည်။ မံသေ ဝါ၊ အသား
၌သော်လည်းကောင်း။ လောဟိတေ ဝါ၊ သွေး၌သော်လည်းကောင်း။
ဇိဝှာယ ဝါ၊ နီသောလျှာ၌ သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိနံ၊ တို့၏။ ရတ္တ
ဋ္ဌာနေ ဝါ၊ အနီ၏ တည်ရာအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ။ ဩ
ဒါတပရိကမ္ပံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ သည်။ အဋ္ဌိမ္ပိ ဝါ၊ အရိုး၌သော်လည်း
ကောင်း။ ဒန္တေ ဝါ၊ သွား၌သော်လည်းကောင်း။ နခေ ဝါ၊ လက်
သည်း ခြေသည်း၌သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိနံ၊ တို့၏။ သေတဋ္ဌာနေ
ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တ၌
ပရိကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်သည်။ သုနီလံ၊ ကောင်း
စွာညိုသည်လည်းကောင်း။ သုပီတံ၊ ကောင်းစွာ ရှေ့သည်လည်းကောင်း။
သုလောဟိတကံ၊ ကောင်းစွာ နီသည်လည်းကောင်း။ သုဩဒါတကံ၊
ကောင်းစွာဖြူသည်လည်းကောင်း။ န ဟောတိ။ အဝိသုဒ္ဓမေဝ၊ မစင်မကြယ်
သည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ [တံ ပန အဇ္ဈတ္တပရိကမ္မဝသေန လဒ္ဓံ ကသိဏ
နိမိတ္တံ အဝိသုဒ္ဓမေဝ ဟောတိ၊ န ဗဟိဒ္ဓါပရိကမ္မဝသေန လဒ္ဓံ ဝိယ ဝိ
သုဒ္ဓံ။ (ဗဟိဒ္ဓါပရိကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်ကဲ့သို့ မစင်
ကြယ်။) -ဋီကာ။]

ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိကမ္ပံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဥပုန္နံ၊
ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိမိတ္တံ ပန၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်သည်ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊
အပ၌။ (ဥပုန္နံ ဟောတိ။) သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ပရိကမ္မဿ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊
အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ အပ္ပနာယ စ၊ အပ္ပနာစျာန်၏လည်းကောင်း။ ဝသေန၊
အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသည် ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပရိတ္တာနိတိ၊ ကား။ အဝဇ္ဇိတာနိ၊ အကျယ်မပွားစေအပ်ကုန်
သော။ (ရူပါနိ ပဿတိ-၌ ဖပ်။) သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏာနိတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏာနံ ဝါ၊

ကောင်းသောအဆင်း ရှိကုန်သည်သော်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ပြစ်ကုန်၏။ ဒုဗ္ဗ
ဏ္ဍာနိ ဝါ၊ မကောင်းသောအဆင်း ရှိကုန်သည်သော်လည်း။ ဟောန္တိ။
ပရိတ္တဝသေနော၊ ပရိတ္တဒ္ဓါရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ဣဒံ အဘိဘာယတနံ၊
ဤ ပထမအဘိဘာယတန ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ပေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တနိ အဘိဘုယျာတိ၊ ကား။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။
ကမ္မန္တဂဏဏိကော၊ ပြည့်စုံသော ဝမ်းမီးရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကဋ္ဌမတ္တံ၊
တယောက်ချီမျှလောက်သော။ ဝါ၊ တဇ္ဇန်းမျှလောက်သော။ ဘတ္တံ၊ ထမင်း
ကို။ လဘိတော၊ ရှိ။ ဧတ္ထ၊ ဤထမင်း၌။ ဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ စားဖွယ်သည်။ ကိံ
အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သက္ခိတော၊ စုရုံး၍။
ကောဗဠမေဝ၊ တလုတ်တည်းကိုသာ။ ကရောတိ ယတာ၊ ပြုသကဲ့သို့။
ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဉာဏုတ္တရိကော၊ လွန်ကဲသော ဉာဏ်ရှိသော။ ဝိသဒ
ဉာဏော၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပရိတ္တကေ၊
သေးငယ်သော။ ဧတ္ထ အာရမ္မဏေ၊ ဤအာရုံ၌။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စား
ဖွယ်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ အယံ၊ ဤ ဝင်စားခြင်း
သည်။ မမ၊ ၏။ ဘာရော၊ ထမ်းဆောင်ထိုက်သော တာဝန်သည်။ ဝါ၊
ဝန်လေးသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တနိ
ရူပါနိ၊ ထို ကသိုဏ်းရုပ်ဟို့ကို။ အဘိဘဝိတော၊ လွမ်းမိုး၍။ သမာပဇ္ဇတိ။
သမာပတ်ဝင်စား၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနော၊
ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ခြင်းနှင့်သာလျှင်။ သဟ၊ တကွ။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာသို့။
ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော။

၁။ ဉာဏုတ္တရိကော ပုဂ္ဂလော။ ။ဝဏ္ဏာဘောဂေ သတိပိ အသတိပိ (အဆင်းကို
နှလုံးသွင်းခြင်း ရှိသော်လည်းကောင်း၊ မရှိသော်လည်းကောင်း။) အဘိဘာယတန
ဘာဝနာ နာမ ဟိက္ခပညာဿေဂ သမ္ဘဝတိ၊ န ဣတရဿ (အခြားသော မန္တပည
ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ မဖြစ်။) ဣတိ အာဟ “ဉာဏုတ္တရိကော ပုဂ္ဂလော” တိ။-ဋီကာ။

၂။ အဘိဘဝိတော သမာပဇ္ဇတိ။ ။အဘိဘဝိတော သမာပဇ္ဇတိတံ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။
အဘိဘဝနံ၊ အဘိဘဝန - ဟူသည်လည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇနဉ္စ၊ ဟူသည်လည်း
ကောင်း။ ဥပစာရဇ္ဈာနာဓိဂမသမနန္တရမေဝ၊ ဥပစာရဈာန်ကို ရပြီးသည်၏အခြား
မဲ့၌ပင်။ အပ္ပနာဈာနပ္ပါဒနံ၊ အပ္ပနာဈာန်ကို ဖြစ်စေခြင်းဟည်း။ ဣတိ အာဟ “သဟ
နိမိတ္တုပ္ပါဒေနောတ္ထ အပ္ပနံ ပါပေတိ” ကိ။ သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနာတိ စ အပ္ပနာ
ပရိဝါသာဘာဝဿ သက္ခဏာဝစနမေတံ။ အပ္ပနာရောက်အောင် ထုံမွမ်းခြင်း၏ မရှိ
ခြင်း၏ ခုတ်သားကြောင်းကားတည်း။-ဋီကာ။

ပန၊ ဆက်။ ဇာနာမိ ပဿာမိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အဿ၊
 ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကံထိတော၊
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သမာ
 ပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထပြီးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ (ဟောတိ။)
 အန္တော သမာပတ္တိယံ၊ သမာပတ်အတွင်း၌။ န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဧဝံ
 သညိ ဟောတိတိ၊ ကား။ အာဘောဂသညာယ ပိ၊ နှလုံးသွင်းကြောင်း
 သညာဖြင့်လည်းကောင်း။ ဈာနသညာယ ပိ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သညာဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဧဝံ သညိ၊ ဤသို့ သညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။
 အဿ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဘိဘဝသညာ၊ အာရုံကို နှလုံးသွင်း
 ကြောင်း သညာသည်။ အန္တော သမာပတ္တိယမ္ပိ၊ သမာပတ်အတွင်း၌လည်း။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အာဘောဂသညာ ပန၊ နှလုံးသွင်းကြောင်း သညာသည်ကား။
 သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿေဝ၊ ထပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌သာ။
 (ဟောတိ။)

အပ္ပမာဏာနီတိ၊ ကား။ ဝဇိတပ္ပမာဏာနိ၊ တိုးပွားစေအပ်သောအတိုင်း
 အရှည်ရှိကုန်သော။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်သော။ (ရူပါနိ-၌ စပ်။) ဣတိ
 အတ္ထော၊ နက်။ အဘိဘုယျာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ပန၊ ဤ အပ္ပမာဏအာရုံ
 ၌ကား။ မဟဂ္ဂသော၊ များစွာသောအစာတို့ကို စားနိုင်သော။ (အစားကြီး
 သော။) ပုရိသော၊ သည်။ ဧကံ၊ တပွဲသော။ ဘတ္တဝဇိတကံ၊ တိုးပွားစေ
 အပ်သော ထမင်းပွဲကို။ လဘိတုာ၊ ရ၍။ အညမ္ပိ၊ သော။ (ဘတ္တဝဇိတကံ၊
 သည်။) ဟောတု၊ ရှိစေဦး။ ဧတံ၊ ဤ ထမင်းတပွဲသည်။ မယံ၊ အား။
 ကံ၊ အဘယ်ကို။ ကရိယတိ၊ ပြုလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။
 တံ၊ ထို ထမင်းတပွဲကို။ မဟန္တတော၊ များသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ န ပဿတိ
 ယထာ၊ မမြင်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဉာဏုတ္တရော၊ လွန်ကဲသော
 ဉာဏ်ရှိသော။ ဝိသဒဉာဏော၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသော။ [ဝိသဒံ+ဉာဏံ+
 ယဿာတိ ဝိသဒဉာဏော။] ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အပ္ပမာဏ
 အာရုံ၌။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စားဖွယ်သည်။ ကံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဒံ၊
 ဤ အပ္ပမာဏ အာရုံသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ တိုးပွားစေအပ်သော အတိုင်း

၁။ ဘတ္တဝဇိတကံ။ ။ဘုဒ္ဓနဘာဇနေ၊ စားရာဖြစ်သော ထမင်းခွက်၌။ ဝဇေတုာ၊
 တိုးပွားစေ၍။ ဝါ၊ ခူး၍။ ဒိန္နဘတ္တံ၊ ဧကာသနေ၊ တနေရာ၌။ (တထိုင်တည်း၌။)
 ပုရိသေန၊ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗဘတ္တတော၊ စားကိုက်သော ကမင်းမှ။ ဥပမုဘတ္တံ၊ ထက်ဝက်သော
 ထမင်း (တပက်သောထမင်း)။ ဣတိ အတ္ထော။-ဒီကာ။

အရှည်ရှိသည်။ ဝါ၊ ကြီးကျယ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ မယ့်၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ
 ပယုလော၊ မိတ်၏ တရုတ်ည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်း၌။
 ဘာယော၊ သည်။ န အတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ တာနံ၊ ထို အပူ
 မာဏ အာရုံတို့ကို။ အဘိဘဝိတော၊ ၍။ သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပတ် ဝင်စား၏။
 ဣ၊ ဤ ပဋိဘာဂ နိမိတ်၌။ နိမိတ္တုပ္ပါဒေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့်။
 သဟ ဝေ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေနိုင်၏။
 ဣတိ၊ အတ္တော။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီတိ၊ ကား။ အလာဘိတယ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ-၌ စျံာန်
 ကိုရခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း။ အနတ္တိကတယ
 ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ-၌ စျံာန်ကိုသော်လည်း အလုံမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်
 လည်းကောင်း။ အဇ္ဈတ္တရူပေ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်၌။ ပရိကမ္မ
 သညာဝိရဟိတော၊ ပရိကံသညာမှ ကင်းသည်။ (ဟုတွာ ရူပါနိ ပဿတိ။)

ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိကမ္မမ္ပိ၊ ပရိကံသည်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တမ္ပိ၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်
 သည်လည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ၌သော။ ဥပန္နံ၊ ပြီ။ သော၊ ထို ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပရိကမ္မဿ ဝေ၊ ၎င်းလည်းကောင်း။
 အပ္ပနာယ စ၊ ၎င်းလည်းကောင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ “အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ
 ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ သေသံ၊ ကြွင်း
 သော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဧတ္ထ (စ)၊ ဤ တတိယ အဘိဘာယတန-၌
 လည်းကောင်း။ စတုတ္ထာဘိဘာယတနေ (စ)၊ စတုတ္ထအဘိဘာယတန-၌
 လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယ မေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။ (ပထမ
 ဒုတိယ အဘိဘာယတန-၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။)

ပန၊ ဆက်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု၊ ဤ အာရုံတို့တွင်။ ပရိတ္တံ၊
 နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အာရုံသည်။ ဝိတက္ကစရိတဝသေန၊ ဝိတက်
 စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာပြီ။ အပ္ပမာဏံ၊ တိုးပွား
 စေအပ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အာရုံသည်။ မောဟစရိတဝသေန၊
 မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ (အာဂတံ။) သုဝဏ္ဏံ၊ ကောင်း
 သော အဆင်းရှိသော အာရုံသည်။ ဒေါသစရိတဝသေန၊ ဒေါသစရိုက်
 ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ (အာဂတံ။) ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ မကောင်းသောအဆင်း
 ရှိသော အာရုံသည်။ ရာဂစရိတဝသေန၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
 စပ်သဖြင့်။ (အာဂတံ။) ဟိ၊ မှန်။ ဧတေသံ၊ ဤ ဝိတက်စရိုက် မောဟစရိုက်

ဒေါသစရိုက်ရှာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တောနိ၊ ဤ ပရိတ္တ အပ္ပမာဏ သုဝဏ္ဏ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ အာရုံတို့သည်။ သပ္ပာယ်ာနိ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထို စရိုက်အပျိုးမျိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သာ သပ္ပာယ်တာ၊ ထို လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဌံ။ စရိတနိဒ္ဒေသေ၊ စရိတ နိဒ္ဒေသ-ဌံ။ (မယာ။) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။

ပဉ္စမအဘိဘာယတနာဒီသု၊ ပဉ္စမအဘိဘာယတန-အစရှိသော အဘိဘာယတန တို့ဌံ။ (နိဝိဋ္ဌံ၊ တည်သော။) နီလာနီတိ၊ နီလာနိ-ဟူသောပုဒ်ကို။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေန၊ အလုံးစုံသော နီလဝဏ္ဏ နီလနိဒဿန နီလနိဘာသ-တို့ကို သိမ်းယူနိုင်သော ပုဒ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော နီလဝဏ္ဏ နီလနိဒဿန နီလနိဘာသ-တို့ကို။ သင်္ဂါဟကံ၊ သိမ်းယူနိုင်သော ပုဒ်တည်း။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကံ၊ ပုဒ်။ ဝသသဒ္ဓါ ဘာဝအနက် ဟော။] နီလဝဏ္ဏာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ ပင်ကိုအဆင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ နီလနိဒဿနာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ နိဒဿနဝသေန၊ မြင်ထိုက်သော အာရုံကို မြင်ခြင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။) [ပဿိတဗ္ဗတာဝသေန၊ မြင်ထိုက်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စက္ခု ဝိညာဏာဒိဝိညာဏဝိထိယာ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ဝိညာဏဝိထိဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတာဝသေန၊ ယူထိုက်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။-ဋီကာ။] အပညာယမာနဝိဝရာနိ၊ မထင်ရှားသော အပေါက်အကြား ရှိကုန်သည်။ အသမ္ဘိန္ဒဝဏ္ဏာနိ၊ အခြား အဆင်းတို့နှင့် မရောသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဧကနီလာနေဝ၊ တဆက်တည်း ညှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ နီလနိဘာသာနီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဩဘာသဝသေန၊ အရောင်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ [သပ္ပဘာသတာယ၊ အရောင်နှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝဘာသနဝသေန၊ တောက်ပခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။-ဋီကာ။] နီလောဘာသာနိ၊ ညှိသောအရောင်ရှိကုန်သော။ နီလပ္ပဘာယုတ္တာနိ၊ ညှိသော အရောင်းနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ (ရူပါနိ ပဿတိ-ဌံ စပ်။) ဧတေန၊ ဤ နီလနိဘာသာနိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ကသိုဏ်းရုပ်တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓတံ၊ အထူး စင်ကြယ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဘဂဝါ။) ဒဿေတိ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိသုဒ္ဓဝဏ္ဏဝသေနေဝ၊ အထူးစင်ကြယ်သော အဆင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ အဘိဘာယတနာနိ၊ တို့ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တာနိ။

ဥမာပုပ္ဖန္နိ(ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဂုဇ္ဇတ္တံ၊ ကိ။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတာဒယေမိ)၊ အံ။ ဧတံ ပုပ္ဖံ၊ ဤနှုမ်းကြပ်ပန်းသည်။ သိနိဒ္ဓံ၊ ပြေပြစ်သည်။ မုဒု၊ နူးညံ့သည်။ (ဟောတိ။) ဒိဿမာနမ္ပိ၊ ကြည့်ရှုအပ်သော်လည်း။ နီလမေဝ၊ အညိုချည်းသာ။ ဟောတိ။ [ဥမာပုပ္ဖံ-၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ(၄၅၂) ၌ ရှုပါ။] ပန၊ ကား။ ဂိရိကဏ္ဍိကပုပ္ဖါဒီနိ၊ အောင်မည်းညိုပန်း အစရှိသော ပန်းတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ (ရှေးက “တောင်ဇလပ်ပန်း” ဟု ပေးကြ၏။) ဒိဿမာနာနိ၊ ကြည့်ရှုကုန်လတ်သော်။ သေတဓာတုကာနေဝ၊ ဖြူသောသဘော ရှိကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤနှုမ်းကြပ်ပွင့်ကိုသာ။ ဂဟိတံ၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ပြီ။ တာနိ၊ ထို အောင်မည်းညိုပန်း အစရှိသော ပန်းတို့ကို။ န(ဂဟိတာနိ)။ [ဂိရိကဏ္ဍိကပုပ္ဖံ၌ အမျိုးမျိုးအနက်ပေးကြပုံကို ပခုက္ကူညောင်တုံးတရုတော်၏ မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ရှုပါ။] ဗာရာဏသေယျကန္တိ၊ ကား။ ဗာရာဏသိသမ္ဘဝံ၊ ဗာရာဏသိမြို့၌ဖြစ်သော အဝတ်သည်။ (နီလံ နီလဝဏ္ဏံ-စသည်၌ စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထို ဗာရာသိမြို့၌။ ကပ္ပါယောပိ၊ ဝါသည်လည်း။ မုဒု၊ နူးညံ့၏။ သုတ္တကန္တိကာယောပိ၊ ချည်ငင်သော အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း။ (ဗိုင်းငင်သော အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း။) တန္တဝါယာ ပိ၊ ယက်ကန်းသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဆေကာ၊ တတ်ကျွမ်းကြကုန်၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ချည်ကိုဆေးကြောင်း ရေသည်လည်း။ သုစံ၊ စင်ကြယ်သည်။ သိနိဒ္ဓံ၊ ပြေပြစ်သည်။ (ဟောတိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝက္ကံ၊ ထိုဗာရာဏသိမြို့၌ ဖြစ်သော အဝတ်သည်။ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ၊ အတိုင်းအပြင် နှစ်ဘက်အဖို့၌ ညက်ညောသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဒီသု ပိ၊ ကုန်သော။ ပသေသု၊ နံပါးတို့၌။ [အတိုင်းအပြင် နှစ်ဘက်တို့၌ ဟူလို။] မဋ္ဌံ၊ ညက်ညောသည်။ မုဒု၊ နူးညံ့သည်။ သိနိဒ္ဓံ၊ ပြေပြစ်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝါယာတံ ဝင်ရ၏။

ပီတာနိတိ အာဒိသု ပိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဣမိနာ ဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝဏ္ဏကသိုဏ်းတို့၌။ နီလကသိဏံ၊ နီလကသိုဏ်းကို။ ဥဂ္ဂဏန္တော၊ ယူသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နီလသ္မိံ၊ ညိုသောကသိုဏ်း၌။ (သာမည။) ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ ပန်း၌သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊ အဝတ်၌သော်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ အဆင်းဓာတ်၌သော်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူရ၏။ ဣတိ အာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ကသိဏကရဏဉ္စ၊ ကသိုဏ်းပြုပုံကိုလည်းကောင်း။ ပရိကမ္မဉ္စ၊ ပရိကံကိုလည်း

ကောင်း။ အပ္ပနာဝိဓာနဉ္စ၊ အပ္ပနာ အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဌိ။ (မယာ။) ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ အဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ အဘိဘာယတနာနိ၊ ဤ အဘိဘာယတနတို့ကို။ အဘိဘာဝဒဿနတ္ထမေဝ၊ မကြောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာသာ။ (ဘဂဝတာ။) အာနိတာနိ၊ ဆောင်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ကိရ၊ ချဲ့။ ဣမာနိ၊ ဤ အဘိဘာယတနတို့ကို။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧဝရူပါ ပိ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့သို့။ သမာပဇ္ဇန္တဿ စ၊ ဝင်စားတော်မူသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဧဝရူပါဟိ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိဟိ၊ တို့မှ။) ဝုဠဟန္တဿ စ၊ ထတော်မူသည်လည်းဖြစ်သော။ တထာဂတဿ၊ ။ ဘယံ ဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သာရဇ္ဇံ ဝါ၊ ရွံရှားသူ၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကကံ၊ တယောက်တည်းသော။ မာရံ၊ မာရ်နတ်ကို။ ဒိဿာပန၊ မြင်၍ကား။ တထာဂတော၊ သည်။ ဘာယေယျ၊ ကြောက်တော်မူရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သညံ၊ မှတ်ထင်မှုကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်အံ့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိတော၊ ကြောက်တော်မမူသည်။ အစ္ဆမ္ဘိ၊ ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိတော်မမူသည်။ သတော၊ သတိမပြုတ် အမှတ်ရတော်မူသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဩဿဇိ၊ လွတ်တော်မူပြီ။ ဣတိ။ (အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။)

အဋ္ဌဝိမောက္ခအဖွင့်

၁၇၄။ ဝိမောက္ခကထာ၊ ဝိမောက္ခကထာသည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ ပေါ်လွင်တင်ရှားသောအနက်ရှိသည်သာ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေပိ ဝိမောက္ခာ၊ တို့ကိုလည်း။ အဘိဘာဝဒဿနတ္ထမေဝ၊ မကြောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာသာ။ (ဘဂဝတာ။) အာနိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဣမေပိ၊ ဤ ဝိမောက္ခတို့ကိုလည်း။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ကိရ၊ မိန့်တော်မူသတတ်။ (ကိ။) အာနန္ဒ၊ နှာ။ တော သမာပတ္တိယော ပိ၊ ဟိုသို့လည်း။ သမာပဇ္ဇန္တဿ စ၊ ရောက်တော်မူသည်လည်း

ဖြစ်သော။ (တောဟိ သမာပတ္တိဟိ၊ တို့မ္မ။) ဝုဋ္ဌဟန္တဿ စ၊ ထတော်မူ သည်လည်း ဖြစ်သော။ တတာဂတဿ၊ ဧ။ ဘယံ ဝါ သာရဇ္ဇံ ဝါ နတ္ထိ။ပ။ သြဿဇိ၊ လွတ်တော်မူပြီ။ (“သုံးလ က-လွန်လျှင် သမာပတ် ဝင် စားတော်မူတော့အံ့” ဟု စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။) ဣတိ။ (အာဟ ကိရ။)

၁၇၅။ ဣဒါနိပိ၊ ဌ်လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာနန္ဒဿ၊ အား။ သြကာသံ၊ လျှောက်ထားခွင့်ကို။ အဒတွာ ဝ၊ ပေးတော်မူ၍သာလျှင်။ ဧကမိဒါဟန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အပရမ္ပိ၊ အခြား လည်းဖြစ်သော။ ဒေသနံ၊ ကို။ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဧကမိဒါဟံ-အစရှိသော ဒေသနာ၌။ ပဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓေတိ၊ ကား။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ ဝါ၊ စောစောကပင်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌမေ၊ ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ သတ္တာဟေ၊ သတ္တာဟ ၌။ (ဝိဟရာမိ-၌ စပ်။)

၁၇၇။ သြဿဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ စွန့်လွှတ်တော်မူအပ်ပြီ။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်တော်မူအပ်ပြီ။ (သုံးလ က-လွန်လျှင် “သမာပတ် မဝင်စားတော့” ဟု ပိုင်းဖြတ်တော်မူပြီ။) ဧဝံ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ တေန၊ ထိုသို့ အာယုသင်္ခါရကို လွတ်တော်မူခြင်းကြောင့်။ ဒသသဟ သိ၊ တသောင်း တတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယံ လောကဓာတု၊ ဤ လော ကဓာတ်သည်။ ကမ္မိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ရပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ မိန့် တော်မူသတတ်။

အာနန္ဒယာစနကထာ

၁၇၈။ အလန္တိ တေ၊ အလံ-ဟူသော ဤ သဒ္ဓါသည်။ ပဋိက္ခေပ ဝစနံ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဗောဓိန္တိ၊ ကား။ စတုမဂ္ဂဉာဏပဋိဝေဓံ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း

၁။ ဗောဓိ။ “ဗောဓိ”အရ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ယူစေလိုရင်းတည်း။ သို့သော်-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို မရမီ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်ကို ရှေးဦးစွာ ထိုး ထွင်း၍ သိရသေး၏။ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်ကို အဆင့်ဆင့် ထိုးထွင်း၍သိသော အခါ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိတော်မူသည်နှင့် ဟဖြင့်နက် သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ကိုလည်း ပိုင်ပြီးဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့်-အကြောင်းရင်းဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ် လေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို “ဗောဓိ”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသည်။ [ဗောဓိတိ သဗ္ဗညုကဉာဏံ၊ တဗ္ဗိ “စတုမဂ္ဂဉာဏပဋိဝေဓံ”န္နေဝ ဝုတ္တံ သဗ္ဗညုကဉာဏပဋိ ဝေဓဿ တံ မူလကတ္တာ။-ဋီကာ။]

ကို။ (သဒ္ဓဟသိတန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဝဒတိ-၌ စပ်။) ဧဝံ၊ ဤသို့ အာကခံမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ-ဟူ၍။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဝုတ္တဘာဝံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သဒ္ဓဟသိ၊ ယုံကြည်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တသ္မာ တိဟာနန္ဒာတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ အာကခံမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ-ဟူသောစကားကို။ သဒ္ဓဟသိ၊ ယုံကြည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤမတောင်းပန်ခြင်းသည်။ တုယောဝ၊ သင်၏သာ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောအမှုတည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၁၇၉။ ကေမိဒါဟန္တိ ဣဒံ၊ ဤစကားတော်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အာရဘိ-၌ စပ်။) အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ကေဝလံ၊ ဤနေရာနှင့်မဖက်သက်သက်။ ဣဓေဝ၊ ဤ ဝေသာလီမြို့၌သာ။ တံ၊ သင့်ကို။ န အာမန္တေသိံ၊ သိစေတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်သေး။ အညဒါ ပိ၊ တပါးသောအခါ၌လည်း။ (အခြားသော မြို့၌လည်း။) သြဋ္ဌာရိကံ၊ ထင်ရှားသော။ နိမိတ္တံ၊ အရိပ်နိမိတ်ကို။ အကာသိံ၊ ပြုတော်မူခဲ့ပြီ။ [အရိပ်နိမိတ် ပြုတော်မူရာအကြိမ်သည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ ဆယ်ကြိမ်၊ ဝေသာလီမြို့၌ ခြောက်ကြိမ်၊ ပေါင်း ဆယ်ခြောက်ကြိမ် ဖြစ်၏။] တမ္ပိ၊ ထို အရိပ်နိမိတ်ကိုလည်း။ တယာ၊ သင်သည်။ န ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍မသိအပ်ခဲ့၊ အယံ၊ ဤသို့ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်းသည်။ တဝေဝ၊ သင်၏သာ။ အပရာဓော၊ ချွတ်ယွင်းချက်တည်း။ ဝါ၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သောကဝိနောဒနုတ္ထာယ၊ သောကကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူးသော အပြားအားဖြင့်။ ထေရသေဝ၊ ထေရ်၏သာ။ (ထေရ်၏အပေါ်၌သာ။) ဒေါသာရောပနတ္ထံ၊ အပြစ်တင်တော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ အာရဘိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။

၁၈၀။ ပိယေဟိ မနာပေဟိတိ၊ ကား။ မာတာပိတာဘာတာဘဂိနိ အာဒိကေဟိ၊ အမိ အဖ ညီအကို နှမ အစရှိသော ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာတိယာ၊

၁။ ဒေါသာရောပနတ္ထံ။ ။“အပြစ်”ဟူသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူရန် မတောင်းမိခြင်းတည်း။ ထိုအပြစ်ကို တွေးမိလျှင် ဘုရားရှင်၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော် မူမည်အတွက်ဖြစ်သော သောကသည် သက်သာရောဂါသည်။ ထိုသို့ သက်သာမှုရန် အရှင်အာနန္ဒာ၏အပြစ်ကို အထင်ထပ်မိန့်တော်မူသည်။ ဘာကြောင့်နည်း-မိမိအပြစ်ကို တွေးမိသောကြောင့်တည်း။

အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်။ [ဇာတိယာတိ ဇာတိအနုရူပဂမနေန၊ (အမျိုးဇာတ် အားလျော်စွာ ထိုထိုအမျိုးသို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းအားဖြင့်။) -ဋီကာ။] နာနာ ဘာပေါ၊ တမျိုးတခြား၏ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ မရဏေန၊ သေခြင်းအားဖြင့်။ ဝိနာဘာပေါ၊ ကွေ့ကွင်း၍ဖြစ်ရခြင်းသည်။ ဘဝေန၊ ဘဝအားဖြင့်။ အညထာ ဘာပေါ၊ တပါးသောအခြင်းအရာ၏ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ(တ္ထေ)၊ ဤ။ တန္တိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ မနာပေဟိ၊ စိတ်ကိုတိုးပွားစေအပ်ကုန်သော ဆွေမျိုး ရင်းချာတို့နှင့်။ နာနာဘာပေါ၊ ဇာတ်ချင်းမတူ အမူကွဲပြား တသီးတခြား ဖြစ်ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) [“တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ နာနာဘာပေါ” တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို “စူဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက ပါဠိတော် နိဿယ”၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ပါ၊ သမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ ပိ၊ ဖြည့်တော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ ဖြည့်တော်မူပြီးပါသော် လည်း။ သဗ္ဗေမိ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပတွာ ပိ၊ နောက် တော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ မူပြီးပါသော်လည်း။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတွာ ပိ၊ လည်စေတော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ မူပြီးပါသော်လည်း။ ယမကပါဠိဟာယိယံ၊ အစုံအစုံဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။ ဒဿေတွာ ပိ၊ ပြတော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ မူပြီးပါသော်လည်း။ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ သက် ဆင်းတော်မူခြင်းကို။ ကတွာ ပိ၊ ၍လည်း။ ဝါ၊ မူပြီးပါသော်လည်း။ (ကုတော လဗ္ဘာ-၌ စပ်။) ယံ တံ၊ အကြင် တရားသဘောသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သင်္ခတံ၊ ကံ စသောအကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်း စွာရောက်၍ စီမံအပ်၏။ ပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထို တရားသဘောသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရံ ပိ၊ ကိုယ်တော်သော်မှလည်း။ မာ ပလုဇ္ဇိ၊ မပျက်စီးပါစေနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တောင့်တခြင်းကို။ (ကုတော လဗ္ဘာ၊ အဘယ်မှာ ရအပ်ပါအံ့နည်း။ ဝါ၊ အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း။) ဧတံ ဌာနံ၊ ဤတောင့်တ၍ ရနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ရောဒန္နေနာ ပိ၊ ငိုနေပါသော်လည်း။ ကန္ဒန္နေနာ ပိ၊ မြည်တမ်းနေပါသော်လည်း။ တံ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပုန ပစ္စာဝမိဿတိတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင် အာယုသင်္ခါရကို။ စတ္တံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဝန္တံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ တံ၊ ထိုအာယုသင်္ခါရကို။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိခါဒိဿတိ၊ တဖန် ဝားဦးလတ္တံ့။ (ဣတိ ဧတံ ဌာနံ န ဝိဇ္ဇတိ-၌ စပ်။)ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၁၈၄။ ယထာယံ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဥဂ္ဂဟ-စသည်ကိုပြုအပ်သော်။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟံ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ သုံးဖြာသောသိက္ခာအပေါင်းကို သိမ်းယူရာဖြစ်သော။ ဣဒံ သာသန ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤ မြတ်သောအကျင့်ဟုဆိုအပ်သော သာသနဗြဟ္မစရိယသည်။ (အဒ္ဓနိယံ အဿ-၌ စပ်။) အဒ္ဓနိယန္တိ၊ ကား။ အဒ္ဓါနကမံ၊ ရှည်သော အရုဏ်ကို ခံသည်။ ဝါ၊ မြဲမြံတည်တံ့ အရှည်ခံသည်။ စိရဋ္ဌိတိကန္တိ၊ ကား။ စိရပုဝတ္တိဝသေန၊ ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာ မြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိသည်။ (အဿ-၌ စပ်။) စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တရားကို။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေ နေဝ၊ လောကီ လောကုတ္တရာတို့နှင့် စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော တရားတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသေ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ နိဒ္ဒေသ၌။ (မယာ။) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤ တတိယဘာဏဝါရ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင် ရှားသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။တတိယဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

နာဂါပလောကီ တအဖွင့်

၁၈၆။ နာဂါပလောကီတန္တိ (ဧတ္ထ ဂုဏ္ဍတ္ထံ။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတော။ ဒဿေ မိ) အံ။ မဟာဇနဿ၊ ၏။ အဋ္ဌိနိ၊ အရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်း တခုဖြင့်။ ကောဋ္ဌိ၊ အစွန်းတခုကို။ အာဟစ္စ၊ ထိခိုက်၍။ ဌိတာနိ ယထာ၊ တည်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (အဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။) အကံသကလဂ္ဂါနိ၊ ချွန်းချိတ်တို့ကဲ့သို့ အချင်းချင်း၌ ငြိကပ်ကုန်သည်။ (ဟု တော။ ဌိတာနိ) ဝိယ၊ သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့ ၏။ (အဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ကောဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ကောဋ္ဌိ၊ ကို။ အာဟစ္စ၊ ၍။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ အကံသကလဂ္ဂါနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတော။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ [အကံ သကလဂ္ဂါနိ ဝိယာတိ အကံသကာနိ ဝိယ အညမညသ္မိ လဂ္ဂါနိ အာသတ္တာ နိ ဟုတော ဌိတာနိ။ -ဋီကာ။] ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (အဋ္ဌိ

နိ၊ ဟိုသည်။) သင်္ခလိကာနိ ဝိယ၊ သံကင်းဆက်တို့ကဲ့သို့။ ကောဗဒ္ဒါနိ၊ တဆက်တည်း စပ်ကုန်သည်။ ဟုက္ခာ။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စတော၊ နောက်သို့။ အပလောကနကာလေ၊ ကြည့်တော်မူရာ အခါ၌။ ဝိဝံ၊ လည်တော်ကို။ ပရိဝတ္တတံ၊ ပြန်လှည့်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ န ဟောကံ။ မဖြစ်။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ဗဟိန္ဒာဝဂါ၊ ဆင်ပြောင်သည်။ ဗစ္ဆာဘာဂံ၊ နောက်အဖို့သို့။ အပလောကေတုကာမော၊ ကြည့်ခြင်းငှာ အလို့ရှိသည်။ (သမာနော၊ သော်။) သကလသရီရရနေဝ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်ဖြင့်သာ။ ပရိဝတ္တတိ ယထာ၊ ပြန်လည်ရသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပရိဝတ္တတဗ္ဗံ၊ ပြန်လှည့်ထိုက်သည်။ ဝါ၊ လှည့်၍ကြည့်ထိုက်သည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ဟိုသို့ လှည့်၍ကြည့်ထိုက်ပါသော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ဝိတ္ထေ-ဌိ စပ်။) နဂရဒ္ဒါရေ၊ ဌိ။ ဌဟုသာ၊ ၍။ ဝေသာလိံ၊ ဝေသာလီမြို့ကို။ အပလောကေသာမိ၊ ကြည့်ရှုတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိတ္ထေ၊ မိတ်တော်သည်။ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ၊ ဖြစ်ကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်။ ဘဂဝါ၊ ရား။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ ကပ္ပကောဋ္ဌိသဟသာနိ၊ ကမ္ဘာ ကုဋေအထောင်တို့ပတ်လုံး။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေန္တေဟိ၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူကုန်သော။ တုမေဟိ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်။ ဝိဝံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တတော၊ ပြန်လှည့်၍။ အပလောကနကမ္မံ၊ ကြည့်ရှုတော်မူကြောင်း အမှုကို။ န ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပါ။ (ပြုအပ်ခဲ့သည်မဟုတ်ပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မလျှောက်

၁။ ကောဗဒ္ဒါနိ တသ္မာ။ ။အညမညံ ကေတော အာဗဒ္ဒါနိ။ (အချင်းချင်း တပေါင်းတည်း ဆက်စပ်နေကုန်၏။) ဝိဝတ္တိနံ ကေဂ္ဂနာနံ ဝိယ ကောဗဒ္ဒဘာဝေန၊ (လည်ပင်းတော် အရိုးတို့၏ တစ်နက်ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ တဆက်တည်းစပ်နေကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) (ပရိဝတ္တေဟံ နသက္ကာ ဟောတိ။) န ကေဝလံ ဝိဝတ္တိနံ ယေဝ၊ အထခေါ သဗ္ဗာနိပိ တာနိ ပုဒ္ဓါနံ ထပေတွာ ဗာဟုသမ္ပိအာဒိကာ ဒွါဒသ မဟာသန္ဓိယော၊ (လက်မောင်းတော်အဆက် အစရှိကုန်သော တဆယ့်နှစ်မျိုးကုန်သော အသက်ကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း။) အင်္ဂုလိသမ္ပယော စ (လက်ချောင်းတော် အဆက်တို့ကိုလည်းကောင်း။) ဘုရားရှင်တို့၏ ထို အလုံးစုံကုန်သော အဆက်တို့ကိုယား၍။ ဣတရသမ္ပိသု ကောဗဒ္ဒါနိ ဟုက္ခာ ဌိတာနိ၊ (အခြားသော အဆက်တို့၌ တစပ်တည်း ဆက်စပ်လျက် တည်နေကုန်၏။) ယတော နေသံ ပကတိဟတ္ထိနံ ကောဋ္ဌိသဟဿမလပ္ပမာဏံ ကာယမလံ ဟောတိ။ (ယင်းသို့ အရိုးတို့၏ တစပ်တည်း ဆက်စပ်၍နေခြင်းကြောင့် ကိုဘုရားရှင်တို့၏ ကိုယ်အားတော်သည် ပကတိဆင်တို့၏ ကုဋေတစ်ထောင်ပမာဏရှိသော အားနှင့်ညီမျှသော အားတော်ဖြစ်၏။) -ဇီကာ။

သော်လည်း လျှောက်သကဲ့သို့။ အယံ ပထဝီ၊ ဤ မြေကြီးသည်။ ကုလာ
လစက္ကံ ဝိယ၊ အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်လှည့်၍။ ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ ဝေသာလိနဂရာဘိမုခံ၊ ဝေသာလိမြို့သို့ ရှေးရှုသောမျက်နှာ ရှိတော်
မူသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဝေသာလိမြို့သို့ ရှေးရှု
မျက်နှာရှိသည်ကို ပြခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧတံ၊ ဤ နာဂါပလောကိတံ—
ဟူသောစကားကို။ (သံဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

နန စ၊ စောဒနာပါဦးအံ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ စောဒနာမည်နည်း။)
ကေဝလံ၊ သာဝတ္ထိ ရာဇဂဟ မဖက် သက်သက်။ ဝေသာလိယာ ဝ၊
ဝေသာလိမြို့၌သာ။ (ပစ္စိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံးကြည့်တော်မူခြင်းသည်။) န
(ဟောတိ။) မဟုတ်သေး။ သာဝတ္ထိရာဇဂဟနာဠန္ဒပါဠိလိဂါမကောဠိဂါမ
နာတိကဂါမကေသုပိ၊ သာဝတ္ထိမြို့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ နာဠန္ဒမြို့ ပါဠိလိဂါ ကောဠိဂါ
နာတိကဂါကို၌လည်း။ တတော တတော၊ ထိုထိုမြို့ရွာမှ။ နိက္ခန္တကာလေ၊
ထွက်တော်မူရာ အခါ၌။ တံ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုထို အလုံးစုံသော ကြည့်တော်
မူခြင်းသည်။ ပစ္စိမဒဿနမေဝ၊ နောက်ဆုံး၌ ကြည့်တော်မူခြင်းသည်သာ။
(ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။)
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုမြို့ရွာမှ ထွက်တော်မူရာ ထိုထိုအခါ
၌။ နာဂါပလောကိတံ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏ ပြန်၍ကြည့်ခြင်းနှင့် တူသော
ကြည့်တော်မူခြင်းကို။ နာပလောကေသိ၊ ကြည့်တော်မမူသနည်း။ ဣတိ၊
ဤကား စောဒနာတည်း။ အနစ္စရိယတ္တာ၊ မအံ့ဩအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝါ၊ အံ့ဩဖွယ်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (န အပလောကေ
သိ၊ မမူ။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊
၌။ နိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်လည်တော်မူ၍။ အပလောကေန္တဿ၊ ကြည့်တော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဧတံ၊ ဤ ကြည့်တော်မူခြင်းသည်။ အစ္စရိယံ၊ အံ့ဩ
အပ်သည်။ ဝါ၊ အံ့ဩဖွယ်သည်။ န ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာပလော
ကေသိ၊ မမူ။ [ဤ ဆိုအပ်ပြီးကိုကား ကေန အကြောင်း မဟုတ်သေး။ ကေန
အကြောင်းကို ပြလို၍ “အပိ စ” စသည်ကို မိန့်သည်။]

၁။ ဝေသာလိနဂရာဘိမုခံ အကာသိ။ ။ကဏ္ဍကပရိဝတ္တနေ ဝိယ ကပိလနဂရာ
ဘိမုခံ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ တံ နာဂါပလောကိတံ နာမ ဇာတံ၊ တဒဇ္ဈာသယံ ဥပေါ
ဒါယ။ ဘဂဝါ ဟိ နာဂါပလောကိတဝသေနေဝ အပလောကေတုကာမော ဇာ
တော၊ ပုညာနဘာဝေန ပနဿ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ပရိဝတ္တိ၊ (ကောင်းမှု၏ အာနုဘော်
ကြောင့် ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တည်ရာမြေအရပ်သည် ပြန်လှည့်ရပြီ။) တေန တံ
“နာဂါပလောကိတံ”န္တေဝ ပုစ္ဆတိ။—ဋီကာ။

အပိ စ၊ တနည်းကား။ ဝေသာလီရာဇာနော၊ ဝေသာလီမင်းတို့သည်။ အာသန္နဝိနာသာ၊ နီးကပ်သော ပျက်စီးခြင်းရှိကုန်၏။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝိနယိဿန္တိ၊ ပျက်စီးရကုန်လတ္တံ့။ တေ၊ ထို ဝေသာလီမင်းတို့သည်။ တံ နဂရဒ္ဓါရေ၊ ထို မြို့တံခါး၏ အနီး၌။ နာဂါပလောကိတံ နာမ၊ မည်သော။ စေတိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ၊ နံသာ ပန်းအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ ပူဇေဿန္တိ၊ ပူဇော်ကုန်လတ္တံ့။ တံ၊ ထိုသို့ ပူဇော်ခြင်းသည်။ နေသံ၊ ထို ဝေသာလီမင်းတို့၏။ ဒီသရတ္တံ၊ လုံး။ ဟိတာယ သုခါယ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံတော်မူ၍။ တေသံ၊ ထို ဝေသာလီမင်းတို့အား။ ဝါ၊ တို့၏ အပေါ်၌။ အနုကမ္မာယ၊ သနား စောင့်ရှောက်တော်မူခြင်းကြောင့်။ အပလောကေသိ၊ ကြည့်တော်မူပြီ။

ဒုက္ခဿန္တကရောတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ ပျက်စီးခြင်းကို ပြုတတ်သော။ [အန္တကရောတိ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခဿ သကသန္တာနေ ပရသန္တာနေ စ ဝိနာသကရော အဘာဝကရော။ ဤ ဋီကာအလို “အန္တ”သဒ္ဓါ အဆုံးအနက်ဟောမဟုတ် “ဝိနာသ”အနက်ဟောတည်း။] စက္ခုမာတိ၊ ကား။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဗုဒ္ဓစက္ခု ဓမ္မစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု မံသစက္ခု သမန္တစက္ခု တို့ဖြင့်။) စက္ခုမာ၊ စက္ခုရှိတော်မူသော။ (သတ္တာ အဝေါစ-၌ စပ်။) ပရိနိဗ္ဗုတောတိ၊ ကား။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးတော်မူခြင်းဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီ။

စတုမဟာပဒေသးအဖွင့်

၁၇၇။ မဟာပဒေသေတိ၊ ကား။ မဟာဩကာသေ၊ တရားတော်တို့၏တည်ရာ ကျယ်စွာသော သုတ္တောတရဏ-အစရှိသော ဌာနတို့ကို။

၁။ မဟာပဒေသေ။ ။ပဒေသ ကို “ဩကာသ”ဟု ဖွင့်ခြင်းတည်း။ အဝကသန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတေသုတိ ဩကာသာ။ (ဗုဒ္ဓတရားတော်တို့၏ တည်ရာဌာနတို့။) “ထို တည်ရာဌာနတို့”ဟူသည် သုတ္တဩတရဏ (ပါဠိတော်၌ သက်ဝင်စေခြင်း ဝိနည်း၌ တွေ့မြင်စေခြင်းတည်း။) [မဟန္တာနိ ဓမ္မဿ ပတိဋ္ဌာပနဌာနာနိ၊ ကျယ်ဝန်းကုန်သော ဓမ္မကိုတည်စေရာဌာနတို့တည်း။ ယေသု ပတိဋ္ဌာပိတော ဓမ္မော၊ ယင်း ဩကာသတို့၌ တည်စေအပ်သော ဓမ္မကို။ နိစ္စိယဟိ အသန္ဓေဟတော၊ ယုံမှားခြင်း မရှိသော အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ကာနိ ပန ဟာနိ အာဂမနုပိသိဋ္ဌာနိ၊ လာခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓ သံဃ

ဝါ၊ တနည်း။ မဟာအပဒေသေ၊ မြတ်သော ဗုဒ္ဓစသော ညွှန်ပြအပ်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိရာ သုတ္တောတရုဏ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကို။ (ဒေ
 သေသာမိ-၌ စပ်။) ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဗုဒ္ဓ အစရှိကုန်သော။ မဟန္တေ မဟန္တေ၊
 မြတ်ကုန် မြတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အပဒိသိတော၊ ညွှန်ပြ၍။ (ပြော
 လာသော ပုဂ္ဂိုလ်က ညွှန်ပြ၍။) ဝုတ္တာနိ၊ ပြောဆိုအပ်ကုန်သော။ မဟာ
 ကာရဏာနိ၊ သုတ္တောတရုဏ-အစရှိသော ကျယ်ဝန်းသော အကြောင်းတို့ကို။
 (ဒေသေသာမိ။) ဣတိ အတ္ထော။ (မဟာအပဒေသ ဟူသော ဒုတိယ
 ပုဒ်၏အနက်။)

၁၀၀။ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေဟိ၊ ရှင်လန်း နှစ်
 သက်ကုန်သည်။ (ဟုတော။) သာဓု ကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဝါ၊ ကောင်း

သမ္မဟုလတ္ထေရ ဗဟုသုတတ္ထေရ တို့သည်။ အထူးပြုအပ်ကုန်သော။ သုတ္တောတရ
 ဏာဒိနိ။ ပါဠိတော်၌ သက်ရောက်စေခြင်း အစရှိသည်တို့တည်း။ အာဒိဖြင့် ဝိနယ
 သန္နိဿန ကိုယူပါ။-ဋီကာ။] ဤ ပထမနည်းအလို “ပဒိဿန္တိတိ ပဒေသာ၊
 မဟန္တာ+ပဒေသာ မဟာပဒေသာ” ဟုပြု။

၁။ တနည်း။ ။ “မဟာအပဒေသေ ဝါ” ဟု ဒုတိယတနည်းဖွင့်၏။ [အပဒိဿန္တိတိ
 အပဒေသာ၊ ညွှန်ပြအပ်သောတရားတို့။ “သမ္မုခေါ မေတံ အာရုသော တဂဝတော
 သုတ” နှိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကေနမိ အာဘတဿ၊ တစုံတယောက် ဆောင်
 ယူအပ်သော အကြောင်းအရာကို။ ဓမ္မောတိ ဝိနိစ္ဆိနနေ၊ ဓမ္မ-ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌။
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းကည်း။ (သုတ္တအနာတရုဏ ဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း၊ ဝိနယ
 အသန္နိဿန ဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း၊ “ဘုရားဟော မဟုတ်” ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။)
 ကိံ ပန တန္တိ၊ တဿ ယံဏာဘတဿ၊ အကြင် အကြင် ဆောင်ယူအပ်သော
 ထိုစကားကို။ သုတ္တောတရုဏာဒိ ဝေ၊ သုတ်သို့ သက်ရောက်စေခြင်း အစရှိသည်
 ပင်တည်း။ ဗုဒ္ဓေါ အပဒေသော တေသာတိ ဗုဒ္ဓါပဒေသော။ သေ နယော သေ
 သေသုပိ။ တေနာဟ “ဗုဒ္ဓါဒယော။ပ။ မဟာကာရဏာနိ” တိ။-ဋီကာ။] ဤ ဒုတိယ
 နည်းအလို “အပဒိဿန္တိတိ အပဒေသာ၊ (ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော ဗုဒ္ဓ သံဃ သမ္မဟု
 လတ္ထေရ ဗဟုသုတတ္ထေရတို့တည်း။) မဟန္တာ+အပဒေသာ+တ္ထောတိ မဟာပဒေ
 သာ” ဟုပြု။

လေးပါးပြားပုံ - ထို မဟာပဒေသသည်-(၁) “ဗုဒ္ဓအထံတော်မှ ကြားနာအပ်
 ပါပြီ” ဟုလည်းကောင်း၊ (၂) “သံဃာ့အထံတော်မှ ကြားနာအပ်ပါပြီ” ဟုလည်း
 ကောင်း၊ (၃) “သမ္မဟုလတ္ထေရတို့အထံမှ ကြားနာ အပ်ပါပြီ” ဟုလည်းကောင်း၊
 (၄) “ဗဟုသုတတ္ထေရအထံမှ ကြားနာအပ်ပါပြီ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဤသို့ လာခဲ့ရာ
 ဌာနက လေးပါးပြားမသာကြောင့် “တ္ထောရော မေ ဘိက္ခဝေ မဟာပဒေသာ
 ဒေသေသာမိ” ဟု ဟောတော်မူသည်။

ပေစုဟု အားရနှစ်လို မြက်ဆိုအပ်သော အသံကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌ပင်။ ဝါ၊ အစ၌ပင်။ န သောတဗ္ဗံ၊ မနာယူထိုက်သေး။ ဟိ၊ လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကောင်းချီးပေး၍ အစ က ပင် နာယူမှုကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သော်။ ပစ္စွာ၊ ၌။ ဣဒံ၊ ဤ အသင်ပြောအပ်သောတရားသည်။ န သမေတိ၊ သုတ္တ ဝိနယနှင့် မညီညွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စမာနော၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ (န ဝိဿဇ္ဇေတိ-၌ စပ်။) ပုဗ္ဗေဝ၊ ပင်။ ဝါ၊ ပင်။ အယံ၊ ဤ တရားသည်။ ဓမ္မော ကိံ၊ ဓမ္မ လော။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝါ၊ ယခုမှ။ န ဓမ္မော၊ ဓမ္မ မဟုတ်သလော။- ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ပြော၍။ လဒ္ဒိံ၊ သူ၏ အယူကို။ န ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ မစွန့်တော့။ န ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သေ (သော) ဗာလော၊ ဤ ငမိုက်ကောင်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝဒတိ၊ ပြောသနည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးမဆွ အစ က ပင်။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မပြောဆိုထိုက်။ ဟိ၊ လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရှေးဦးမဆွ အစ က ပင် တားမြစ်အပ်သော စကားကို။ ဝုတ္တော၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ ဝတ္တု၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ။ ယုတ္တမ္ပိ၊ သင့်သော စကားကိုလည်း။ န ဝက္ခတိ၊ မပြောတော့လတ္တံ့။ [ဝုတ္တေ နေရာဝယ် “ဝုစ္စမာနော” ကဲ့သို့ “ဝုတ္တော” ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။ “ဝုတ္တော၊ ပြောဆိုအပ်သည်။ (သမာနော၊ လတ်သော်။)” ဟုပေး။] တေန၊ ကြောင့်။ “အနဘိနန္ဒိတော အပ္ပဋိက္ခောသိတော” တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ပဒဗျဉ္ဇနာနိံ တိ၊ ကား။ ပဒသင်္ခါတာနိ၊ ပဒ-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဗျဉ္ဇနာနိ၊ သဒ္ဒါတို့ကို။ (ဥဂ္ဂဟေတွာ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ-၌ စပ်။)

သာဓကံ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ဆောင်ယူအပ်သောသုတ်၏ ဤအရပ်၌။ ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [ဣမသ္မိံ

၁။ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ။ ။ပဒ အရ “ဝိဘတုန္တပုဒ်” ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျဉ္ဇနာနိ အရ “အက္ခရာ တလုံး တလုံး” ဟူသော ဗျည်းတို့ကိုလည်းကောင်း ယူမည်စိုး၍ “ပဒသင်္ခါတာနိ ဗျဉ္ဇနာနိ” ဟု ဖွင့်သည်။ အတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇေန္တိတိ ဗျဉ္ဇနာနိ၊ (အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ်သောကြောင့် ဝိဘတုန္တပုဒ်ကိုပင် “ဗျဉ္ဇန” ဟု ခေါ်နိုင်သည်။) ဋီကာ၌ကား ပဒနှင့် ဗျဉ္ဇနကို အရတူမယူပဲ “ပဒါနိ စ ဗျဉ္ဇနာနိ စ” ဟု အရကွဲ ဒွန်သမာသ်ဖြင့် ဖွင့်၏။ “ပဒ” အရ နေတ္ထိကျမ်း၌လာသော အတ္ထပဒတို့ကိုလည်းကောင်း၊ “ဗျဉ္ဇန” အရ အက္ခရာ စသော ဗျဉ္ဇနပဒတို့ကိုလည်းကောင်း ယူစေလိုသည်။ ပဇ္ဇတိ အတ္ထော ဧတေဟိတိ ပဒါနိ။ (အနက်ကို သိကြောင်းဖြစ်သော အတ္ထပဒတို့။) “အတ္ထံ ဗျဉ္ဇေန္တိ” အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ် သောကြောင့် အက္ခရာ စသည်သည် ဗျဉ္ဇန မည်၏။

ဌာနေတိ တေနာဘတသုတ္တဿ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ။-ဋီကာ။] ဣမသ္မိံ ဌာ
 နေ၊ ဌံ။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဝုတ္ထော၊ ပြီ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌံ။ အနုသန္ဓိ၊
 စကားအဆက်အစပ်ကို။ ကထိတော၊ ပြောဆိုအပ်ပြီ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌံ။
 ပုဗ္ဗာပရံ၊ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကားကို။ ကထိတံ၊ မဆန့်ကျင်အောင်
 ဆိုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ အနက်အထူးကို ရအောင်ဆိုအပ်ပြီ။ [ပုဗ္ဗေနာပရံ အဝိ
 ရုဗ္ဗနဉ္စေဝ ဝိသေသာဓာနဉ္စ ကထိတံ ပကာသိတံ။-ဋီကာ။] ဣတိ၊ သို့။ သုဋ္ဌ၊
 စွာ။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ သုတ္တေ၊ ဌံ။
 ဩတာရေတဗ္ဗာနိ၊ သက်ဝင်စေထိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ သွင်းချထိုက် ကုန်၏။
 ဝိနယေ သန္ဓေတဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်းဌံ။ သံသန္ဓေတဗ္ဗာနိ၊
 နီးနှော၍ ပြထိုက်ကုန်၏။ [သံသန္ဓေတွာ ဒဿနံ သန္ဓေသနန္တိ အာဟ “ဝိနယေ
 သံသန္ဓေတဗ္ဗာနိ” တိ။-ဋီကာ။]

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဝိနယေ သံဒဿေ
 တဗ္ဗာနိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်ဌံ။ သုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိနယော၊ ဒွေမာတိကာကို
 အကျယ်ဝေဖန်ကြောင်း ဝိဘင်းတည်း။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟော
 တော်မူသနည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်ဌံ။ ဝါ၊ အဘယ်ပါဠိရပ်ဌံ။ ပဋိ
 ကိတ္တံ၊ ပယ်တော်မူအပ်သနည်း။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ သုတ္တဝိဘဂေ၊ သိက္ခာ
 ပုဒ်ပါဠိတော်ကို အကျယ်ဝေဖန်ရာ ပဒဘာဇနီဌံ။ (ပဋိကိတ္တံ၊ ပြီ။) ဣတိ
 (အာဟ။) ဝိနယောတိ၊ ကား။ ခန္ဓကော၊ မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက
 တည်း။ ယထာဟ၊ နည်း။ ဝိနယာတိသာရေ၊ ခန္ဓက ဝိနည်းကို လွန်
 ကျူး၍ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ (ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။) ဣတိ အာဟ။
 ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူအပ်သော်။ ဝိနယပိဋကမ္ပိ၊ ဝိနည်းပိဋကကိုသော်မှလည်း။
 န ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်အောင် ပိုင်းခြား၍ မယူအပ်။ (အကုန်မယူနိုင်)။
 [ပရိဝါရ ကျန်နေသည်-ဟူလို။] ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ၊
 ဥဘတောဝိဘင်းတို့သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တမည်၏။ ခန္ဓကပရိဝါရ၊ မဟာဝဂ္ဂ
 ခန္ဓက စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက ပရိဝါရတို့သည်။ ဝိနယော၊ ဝိနယမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သုတ် ဝိနည်းတို့ကို ပိုင်းခြား၍ယူအပ်သော်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ကိ။ ပရိယာ
 ဒိယတိ၊ ကုန်အောင် ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်၏။ (အကုန်မယူနိုင်၏။) အထ ဝါ၊
 ကား။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ သုတ္တန်ပိဋကသည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တမည်၏။ ဝိနယ
 ပိဋကံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူအပ်သော်။ ဒွေ
 ယေဝ၊ နှစ်ပုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပိဋကာနိ၊ ဝိနည်းပိဋက သုတ္တန်ပိဋက
 တို့ကို။ ပရိယာဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝါ၊ တနည်း။ သုတ္တန္တံဘိဓမ္မပိဋကနိ၊ သုတ္တန်ပိဋက အဘိဓမ္မာပိဋက
 တို့သည်။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ ဝိနယပိဋကံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ မည်၏။ ဣတိ
 ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ယူပြန်သော်လည်း။ တိဏိပိဋကနိ၊ သုံးပုံသောပိဋကတ်တို့ကို။
 န တာဝ ပရိယာဒိယန္တိ၊ ပိုင်းခြား၍ မယူအပ်ကုန်သေး။ ဟိ၊ ပျန်။ အ သုတ္တ
 နာမကံ-သုတ္တ အမည်မရှိသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ နာမ၊ ဘုရားစကားတော်မည်
 သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ သေယုထိဒံ၊ အဘယ်ဘုရားစကားတော်နည်း။
 ဇာတကံ၊ ဇာတ်လည်းကောင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါလည်းကောင်း။
 နိဒ္ဒေသော၊ စူဠနိဒ္ဒေသ မဟာနိဒ္ဒေသ လည်းကောင်း။ သုတ္တနိပါတေ၊
 သုတ္တနိပါတ်လည်းကောင်း။ ဓမ္မပဒံ၊ ဓမ္မပဒလည်းကောင်း။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါနိ
 လည်းကောင်း။ ဣတိဝုတ္တကံ၊ ဣတိဝုတ် လည်းကောင်း။ ဝိမာနဝတ္ထု၊
 ဝိမာနဝတ္ထု လည်းကောင်း။ ပေတဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု လည်းကောင်း။
 ထေရဂါထာ၊ ထေရဂါထာလည်းကောင်း။ ထေရီဂါထာ၊ ထေရီဂါထာ
 လည်းကောင်း။ အပဒါနံ၊ အပဒါန်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်
 တို့တည်း။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ သုဒိန္နတ္ထေရော၊ သည်။ (အာဟ-၌ စပ်။) အသုတ္တ
 နာမကံ၊ သုတ္တ အမည်မရှိသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တော်သည်။ န အတ္ထိ။ ဣတိ၊
 ဤသို့ပြော၍။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော ဆိုအပ်ပြီးသောသံဝဏ္ဏနာနည်းကို။
 (သုတ္တန္တံဝိနယော-အစရှိသော ဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာနည်းကို။) ပဋိက္ခိပိ
 တွာ၊ ပယ်မြစ်၍။ တိဏိ ပိဋကနိ၊ တို့သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တတည်း။ ဝိနယော
 ပန၊ ဝိနည်းသည်ကား။ ကာရဏံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ရှားမှုကို ပြုတတ်
 သော အကြောင်းတည်း။ ဣတိ အာဟ၊ ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။
 တံ ကာရဏံ၊ ထို ဝိနယမည်သော အကြောင်းကို။ ဒဿန္တော၊ သည်။
 (ဟုတွာ။) ဣဒံ သုတ္တံ။ ကိ။ အာဟရိ၊ ဆောင်ပြီ။ (ကိ-နည်း။)

ဂေါတမိ၊ မိ။ တံ။ ယေ ဓမ္မေ၊ အကြင်ပရိယတ္တိ တရားတို့ကို။
 ဇာနေယျာသိ၊ သိရာ၏။ [ဓမ္မေတိ ပရိယတ္တိဓမ္မေ။-ဋီကာ။] (ကိ၊
 သနည်း။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သရာဂါယ၊ ကာမရာဂ ဘဝ

၁။ ဝိနယောကာရဏံ။ ။ဝိနယတိ ဧတေန ကိလေသေတိ ဝိနယော၊ (ကိလေ
 သာတို့ကို ပယ်ရှားကြောင်းဖြစ်သော အကြောင်း။) ကိလေသဝိနယနူပါယော၊ (ကိ
 လေသာတို့ကို ပယ်ရှားကြောင်း နည်းဥပါယ်။) သော ဧဝ စ နံ ကရောတိတိ ကာ
 ရဏံ (ထိုနည်းသည့် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ရှားမှုကို ပြုတတ်သောကြောင့် ကာရဏ
 မည်၏။) ဣတိ အာဟ “ဝိနယော ပန ကာရဏ”န္တိ။-ဋီကာ။

ရာဂနှင့် တကွဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိရာဂါယ၊
ရာဂဖြင့် မတပ်မက်ခြင်းငှာ။ နော (သံဝတ္တန္တိ။) သညောဂါယ၊
ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်ခြင်းငှာ။ ပ။ ဝိသညောဂါယ၊ ကာမရာဂ စသည်
တို့နှင့် မယှဉ်ခြင်းငှာ။ ပ။ အာစယာယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ တိုးပွားခြင်း
အကျိုးငှာ။ ပ။ အပစယာယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှာ။
(နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ။)။ ပ။ မဟိစ္ဆတာယ၊ များသော ပစ္စည်းတို့ကို အလို
ရှိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ ပ။ အပိစ္ဆတာယ၊ အလိုမရှိသူ၏ အဖြစ်
အကျိုးငှာ။ ပ။ အသန္တုဋ္ဌိယာ၊ ပစ္စည်း လေးပါးတို့၌ မတင်းတိမ်
မရောင့်ရဲခြင်းငှာ။ ပ။ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ တဆယ့်လေး
ပါးသော သန္တောသဖြင့် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်းငှာ။ ပ။ သင်္ဂဏိကာယ၊
အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းငှာ။ ပ။ ပဝိဝေ
ကာယ၊ အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊
ကာယဝိဝေက တဒဂံဝိဝေက စသော ဝိဝေက အကျိုးငှာ။ ပ။
ကောသဇ္ဇာယ၊ ပျင်းရိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ ပ။ ဝီရိယာရမ္ဘာယ၊
ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းငှာ။ ပ။ ဒုဗ္ဗရတာယ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မွေးမြူ
အပ်သူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ သံဝတ္တန္တိ။ သုဘရတာယ၊ လွယ်ကူစွာ
မွေးမြူအပ်သူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ နော (သံဝတ္တန္တိ ဣတိ။ ဇာနေ
ယျာသိ၊ ရာ၏။) ဂေါတမိ၊ မိ။ ကေသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။
(တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။) ဒေသော၊ ဤ တရားသည်။ န ဓမ္မော၊ ဓမ္မ
မဟုတ်။ ဒေသော၊ သည်။ န ဝိနယော၊ ဝိနယ မဟုတ်။ တေ၊
ဤ အဆုံးအမသည်။ န သတ္ထုသာသနံ၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ
တော်မဟုတ်။ ဣတိ။ ဓာရေယျာသိ၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားလော့။
စ ခေါ၊ အနွယ် ကား။ ဂေါတမိ၊ မိ။ တံ ယေ ဓမ္မေ ဇာ
နေယျာသိ (ကိ။) ဣမေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ဝိရာဂါယ၊ ငှာ။
သံဝတ္တန္တိ။ သရာဂါယ၊ ငှာ။ နော (သံဝတ္တန္တိ။) ဝိသညော
ဂါယ၊ ငှာ။ ပ။ သညောဂါယ၊ ငှာ။ ပ။ အပစယာယ၊ ငှာ။ ပ။
အာစယာယ၊ ငှာ။ ပ။ အပိစ္ဆတာယ၊ ငှာ။ ပ။ မဟိစ္ဆတာယ၊ ငှာ
။ ပ။ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ငှာ။ ပ။ အသန္တုဋ္ဌိယာ၊ ငှာ။ ပ။ ပဝိဝေကာယ၊
ငှာ။ ပ။ သင်္ဂဏိကာယ၊ ငှာ။ ပ။ ဝီရိယာရမ္ဘာယ၊ ငှာ။ ပ။ ကော
သဇ္ဇာယ၊ ငှာ။ ပ။ သုဘရတာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ။ ဒုဗ္ဗရတာယ၊ ငှာ။
နော (သံဝတ္တန္တိ။ ဣတိ ဇာနေယျာသိ၊ ရာ၏။) ဂေါတမိ၊ မိ။
ကေသေန၊ ဖြင့်။ (တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။) ဒေသော၊ သည်။ ဓမ္မော၊

ဓမ္မတည်း။ ဒေသော၊ သည်။ ဝိနယော၊ ဝိနယတည်း။ ဧတံ၊
 သည်။ သတ္ထုသာသနံ၊ ဟော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာရေယျာ
 သိ၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားလော့၊ (ဣတိ၊ သို့။ အာဟရိ၊ ပြီ။)
 ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တေတိ၊ ကား။ တေပိဋကေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ
 ဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ဘုရားစကားတော်၌။ သြတာရေတဗ္ဗာနံ၊
 ကုန်၏။ ဝါ၊ ကုန်၏။ ဝိနယေတိ၊ ကား။ ဧတသ္မိံ ရာဂါဒိဝိနယကာရ
 ဏေ၊ ဤ ရာဂအစရှိသည်တို့ကို ပယ်ရှားခြင်း၏အကြောင်း၌။ သံသန္ဓေ
 တဗ္ဗာနံ၊ နှီးနှော၍ ပြုထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊
 ဤ သုတ္တေ ဝိနယေ-ဟူသောပါဠိပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။
 န စေဝ သုတ္တေ သြသရန္တိတိ၊ ကား။ သုတ္တပဋိပါဠိယာ၊ သုတ်အစဉ်
 အားဖြင့်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောသုတ်၌။ အနာဂန္ဓာ၊ မလာမူ၍။ ဆလ္လိံ၊
 အပွေးကို။ ဝါ၊ အပွေးနှင့်တူသော တရားအတိုကို။ ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။
 ဂုဠဝေဿန္တရ ဂုဠဥမ္မဂ ဂုဠဝိနယဝေဒလ္လပိဋကနံ၊ ဂုဠဝေဿန္တရကျမ်း၊ ဂုဠဥမ္မဂ
 ကျမ်း၊ ဂုဠဝိနယကျမ်း၊ ဝေဒလ္လပိဋကတို့တွင်။ အညတရတော၊ အမှတ်မထား
 တပါးပါးသောကျမ်းမှ။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ပညာယန္တိ၊
 ထင်ရှားကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ မှန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂတာနိ၊ လာသော
 ကျမ်းစာတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ရာဂါဒိဝိနယေစ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့ကို ပယ်

၁။ သုတ္တေတိ။ ။စတုသစ္စဿ၊ လေးပါးသော သစ္စာကို။ သူစနံ၊ ထင်ရှားပြီသော
 တရားသည်။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ အာဟ “သုတ္တေတိ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ”တိ။
 ဤအလို “သုတ္တံ”ကို “စတုသစ္စံ သူစေတိတိ သုတ္တံ”ဟု ပြပါ။ တေပိဋကဉ္စိ ဗုဒ္ဓ
 ဝစနံ သစ္စဝိနိမုတ္တံ နတ္ထိ။ သစ္စာလေးပါးမှ လွတ်သော ဘုရားစကားတော် မရှိ။
 ထို့ကြောင့်-

“လေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ၊ တေသံ ဟေတံ တာဘဂတော အာဟ။
 တေသဉ္စ ယော နိရောဓော၊ ဧဝံဝါဒိ မဟာသမဏော။

ဟု အရှင်အဿဇိထေရ်က အရှင်သာရိပုတ္တရာ အလောင်းအား ဟောပြောတော်
 မူသည်။

၂။ ဆလ္လိံ ဥဋ္ဌာပေတွာ။ ။အရောဂဿ မဟဘော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော ဥပက္က
 မေန ဆလ္လိယာ သကလိကာယ၊ ပပဋိကာယ ဝါ ဥဋ္ဌပနံ ဝိယ (ရောဂါမရှိသည်
 ဖြစ်၍ သစ်ပင်ကြီးတည်နေစဉ် လုံ့လဖြင့် အခွံအစိတ် (တနည်း)အပွေးကို ထစေ
 သကဲ့သို့။) အရောဂဿ သာသနဓမ္မဿ တိဋ္ဌဟော ဗျဉ္ဇနမတ္တေန တပုရိယာပန္နံ
 ဝိယ ဟုတွာ ဆလ္လိသဒိသံ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓတာဒိဒေါသံ ဥဋ္ဌပေတွာ (အပွေးနှင့်တူသော
 ရှေ့နောက်ဆန့်ကိုင်သည်၏အဖြစ် အစရှိသောအပြစ်ကို ထစေ၍။) ပရိဒိပေတွာ။
 (ပြု၍။) --ဋီကာ။

ဖျောက်ကြောင်း၌လည်း။ ပညာယမာနာနိ၊ ထင်ရှားကုန်လတ်သော်။ ဆဇ္ဇေ တဗ္ဗာနိ၊ စွန့်ထိုက်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ ဧတေနပါယေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထာတိ၊ ကား။ စတုတ္ထံ၊ လေးပါးမြောက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဣဒံ ပတိဋ္ဌာနောကာသံ၊ ဤတည်ရာ အရပ်ကို။ ဓာရေယျာထ၊ ကုန်လော့။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ မဟာပဒေသတို့ကို ညွှန်ပြရာဌာန၌။ ဣမံ ပကိဏ္ဏကံ၊ ဤ ရောပြုမ်းသော စကားရပ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) သုတ္ထေ၊ ဤသုတ်၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာပဒေသာ၊ မဟာပဒေသ တို့လည်းကောင်း။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာပဒေသာ၊ လည်းကောင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ၊ ပြဿနာကို ဖြေ ဆိုခြင်းတို့လည်းကောင်း။ သုတ္တံ၊ သုတ်လည်းကောင်း။ သုတ္တာနုလောမံ၊ သုတ်အားလျော်သော မဟာပဒေသ လည်းကောင်း။ အာစရိယဝါဒေါ၊ အာစရိယဝါဒလည်းကောင်း။ အတ္တနောမတိံ၊ အတ္တနောမတိလည်းကောင်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သင်္ဂီတိယော၊ သံဂါယနာတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

တတ္ထ၊ ထို ပကိဏ္ဏက၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မတည်း။ အယံ၊ ကား။ ဝိနယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မဝိနိစ္ဆယေ၊ ဓမ္မကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ထိုက်သော ဓမ္မသည်။ ပတ္ထေ၊ ရောက် လတ်သော်။ [ဓမ္မေ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌိတေ။-ဋီကာ။] စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ မဟာပဒေသာ၊ တို့သည်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ

၁။ သုတ္တံ။ပ။အတ္တနောမတိံ။ ။အတ္တသုစာနာဒိအတ္ထေန သုတ္တံ၊ ပါဠိ။ (ပိဋကဘုရား ဟောပါဠိတော်အနက်ကို ထင်စွာပြတတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသောအကြောင်းကြောင့် “သုတ္တ”မည်၏။)တံ သုတ္တံ အနုလောမေတိ အနုကူလေတိတိ သုတ္တာနုလောမံ၊ မဟာပဒေသော။ (ထို သုတ်အားလျော်စွာဖြစ်သောကြောင့် မဟာပဒေသကို “သုတ္တာ နုလောမ”ဟု ခေါ်သည်။) အာစရိယာ ဝဒန္တိ သံဝဏ္ဏန္တိ ပါဠိ။ ဧတေနာတိ အာစရိယဝါဒေါ၊ အဋ္ဌကထာ။ (အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ဆိုကြောင်း “အဋ္ဌကထာ”သည် အာစရိယဝါဒမည်၏။ တဿ တဿ ထေရဿ အတ္တနော ဧဝ မတိ အဓိပ္ပါယောတိ အတ္တနောမတိ။ (အလေးပြုလောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အလို ရှိအပ်သော အနက် အဓိပ္ပာယ်သည် “အတ္တနောမတိ”မည်၏။) -ဋီကာ။

မဟာပဒေသ လေးပါး၌။ ယံ၊ အကြင် တရားသည်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ တဒေဝ၊ ထို မဟာပဒေသ လေးပါး၌ ညီညွတ်သောတရားကိုသာ။ ဂဟေ တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ မဟာပဒေသ လေးပါး၌ ညီညွတ်သောတရားမှတစ်ပါး မညီညွတ်သောတရားကို။ ဝိရဝန္တဿာပိ၊ မြည်တမ်း နေပါ သော်လည်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ [တရားကိုဆောင်ယူလာသူက သူ့ တရားကို အမှန် ပါဟု အထပ်ထပ်ဆိုနေသည်ကို “ဝိရဝန္တဿ” ဟု ဆိုသည်။]

“ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။” ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝိနိစ္ဆယေ၊ ကပ္ပိယ အကပ္ပိယ-ဟု ဆုံး ဖြတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ထိုက်သော ကပ္ပိယ အကပ္ပိယ-သည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယာ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင် အမှုကို။ (အပ္ပဋိကိစ္ဆံ-၌ စပ်။) ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပဋိကိစ္ဆံ၊ ပယ်မြစ်တော်မမှုအပ်။ တံ၊ ထို မအပ်ဟု ပယ်မြစ်တော်မမှုအပ် သော အမှုသည်။ အ ကပ္ပိယံ၊ မအပ်သောအရာကို။ စေ အနုလောမေတိ၊ အကယ်၍ လျော်စွာဖြစ်အံ့။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သောအရာကို။ စေ ပဋိဗာဟတိ၊ အကယ်၍ တားမြစ်အံ့။ (ဝေံသတိ။) တံ၊ ထို အကပ္ပိယအရာ၌ လျော်စွာ ဖြစ်၍ ကပ္ပိယအရာကို တားမြစ်သောအမှုသည်။ ဝေ၊ သင်တို့အား။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓကေ၊ မဟာ ဝဂ္ဂခန္ဓက၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာပဒေသာ၊ တို့သည်။ ပမာဏံ၊ တည်း။ တေသံ၊ ထို မဟာပဒေသ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားကို။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ (မယာ။) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သမန္တပါသာဒိကာ-မည်သော ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ (သန္နိဋ္ဌာနံ ကာတဗ္ဗံ-၌ စပ်)ယံ၊ အကြင် အမှုသည်။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သောအရာကို။ အနုလောမေတိ၊ လျော်စွာပြု၏။ တဒေဝ၊ ထို ကပ္ပိယအနုလောမ-အမှုသည်သာ။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်၏။ ဣတရံ၊ ကပ္ပိယအား လျော်သောအမှုမှတစ်ပါး မလျော်သောအမှုသည်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်။ ဣတိ ဝေံသိ။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကေသဗျာကရဏီယော၊ တခုသောအဖို့အားဖြင့် ဖြေဆိုထိုက်သော။ ဝါ၊ စင်စစ်ဖြေဆိုထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာလည်းကောင်း။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရ ဏီယော၊ ခွဲခြား ဝေဖန်၍ ဖြေဆိုထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ လည်းကောင်း။ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယော၊ ပုစ္ဆာရှင်ကို တဖန်မေး၍ ဖြေဆိုထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ လည်းကောင်း။ ထပနီယော၊ မဖြေပဲထားထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ လည်း ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ပဉ္စဗျာ

ကရဏာနိ နာမ၊ ပြဿနာကို ဖြေဆိုနည်းတို့ မည်၏။ ဝါ၊ ဖြေဆိုထိုက်သော ပြဿနာတို့မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ပဉ္စဗျာကရဏ-တို့တွင်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒ-သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာမ၊ အိမ်း။ (စက္ခု၊ သည်။) အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကံသေနော၊ တခုသောအဖို့အားဖြင့်သာ။ ဝါ၊ စင်စစ်ကေနအားဖြင့်သာ။ ဗျာကာတဗ္ဗံ၊ ဖြေဆိုထိုက်၏။ သောတာဒီသု၊ သောတပသာဒ-အစရှိသည်တို့၌။ ဧသ (ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ဧကံသဗျာကရဏီယော၊ ဧကံသဗျာကရဏီယ-မည်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာမည်၏။

အနိစ္စံ နာမ၊ အနိစ္စ-မည်သည်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒ-လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ စက္ခုမေဝ၊ စက္ခုတမျိုးသည်သာ။ (အနိစ္စံ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ သောတဗ္ဗံ၊ သောတပသာဒ-သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ သာနဗ္ဗံ၊ သာနပသာဒ-သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိဘဇိတော၊ ခွဲခြားဝေဖန်၍။ ဗျာကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယော၊ မည်သော။ ပဉ္စော၊ မည်၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သောတံ၊ သောတသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) သောတံ၊ သည်။ (ဟောတိ)ယတာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ စက္ခု၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ ဧကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်သဘောကြောင့်။ ပုစ္ဆသိ၊ မေးသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပုစ္ဆိတော၊ ပေးသူကို တဖန်မေး၍။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြှုပ်နှံသည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်သဘောကြောင့်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ နဟိတိ၊ နဟိ-ဟူ၍။ ဝါ၊ စက္ခုဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သောတမဖြစ် သောတဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ စက္ခုမဖြစ်ဟူ၍။ ဗျာကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနိစ္စဋ္ဌေန၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ အာမာတိ၊ အာမ-ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယော၊ မည်သော။ ပဉ္စော၊ မည်၏။

၁။ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယော။ ။ဒိန္နံ တေသံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ထို စက္ခု သောတကို၏။ သဒိသတာစောဒနာ၊ ကို။ ပဋိပုစ္ဆနမုခေနေဝ၊ တဖန်ပြန်၍မေးခြင်းကို အဦးပစာနပြုသဖြင့်သာ။ ဗျာကရဏီယာ၊ (ကသွာ။) ပဋိက္ခေပဝသေန၊ နဟိ-ဟု ပယ်မြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ အနညာတဝသေန စ၊ အာမ-ဟု ဝန်ခံ

ပန၊ ကား။ တံ၊ ထို သရီရသည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝ လော။ တံ၊ ထို ဇီဝ သည်။ သရီရံ၊ သရီရ လော။ ဣတံ အာဒိနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကား တို့ကို။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ ဇီဝ သရီရ ကို။ ဘဂဝတ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ ဖြေတော်မမူအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ထပေတဗ္ဗော၊ မဖြေဆိုပဲထားထိုက်၏။ ဒေ (ဒေသော) ပဉ္စော၊ ဤ ပြဿနာကို။ န ဗျာ ကာတဗ္ဗော၊ ထိုက်။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ထပနီယော၊ မည်သော။ ပဉ္စော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေနာကာရေန၊ ထို အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ပဉ္စော ပြဿနာသည်။ သမ္ပတ္တော၊ ရောက်လတ်သော်။ စတ္တာရိ၊ ကုန် သော။ ဣမာနံ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ၊ ဤ ပြဿနာကို ဖြေဆိုနည်းတို့သည်။ ပမာဏံ၊ နှိုင်းချိန်ကြောင်း ပမာဏ တည်း။ ဣမေသံ၊ ဤ ပဉ္စဗျာကရဏ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သော ပဉ္စောကို။ ဗျာကာတဗ္ဗော၊ ၏။

[စတ္တာရိ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ-၏ အကျယ်ကို ပြပြီး၍၊ သုတ္တံ သုတ္တာနုလောမံ- စသည်တို့၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “သုတ္တာဒိသု ပန-အစရှိသည်ကို မိန့်။]

ပန၊ ကား။ သုတ္တာဒိသု၊ သုတ္တ အစရှိသည်တို့တွင်။ သုတ္တံ နာမ၊ သုတ္တမည် သည်။ တိဿော၊ သုံးတန်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သံဂီတိယော၊ သံဂါယနာတို့သို့။ အာရုဋ္ဌာနိ၊ ဟက်ရောက်ကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပုံကုန်သော။ ပိဋကာနိ၊ တို့တည်း။ သုတ္တာနုလောမံနာမ၊ သုတ္တာနုလောမမည်သည်။ အနု

ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ဖြေဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အာဟ “သဿ စက္ခု၊ ထတာ သောတံ။ ပ။ အယံ ပဋိပုစ္ဆာ ဗျာကရဏီယော ပဉ္စော”တိ။-ဇီကာ။

၁။ ထပနီယော။ ။ တံဇီဝံ တံသရီရန္တိ ဇီဝသရီရာနံ အနညတာ ပဉ္စော၊ တမျိုး တခြား တပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ပြဿနာ။ ဝါ၊ တမျိုးတည်း၏ အဖြစ် ဟူသော ပြဿနာ၊ ယဿ၊ အကြင် ဇီဝသရီရ၏။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အန ညတာ စောဒိတာ၊ တမျိုးတခြား တပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို စောဒနာအပ်ပြီ။ သော ဝေ၊ ထို ဇီဝကိုပင်။ ဝါ၊ ထို သရီရကိုပင်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ်အားဖြင့်။ (အစစ်အမှန်အားဖြင့်။) နုပလတ္တံတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝဉ္စာတနယဿ၊ အမြဲမသား၏။ မတ္တေယျတာ ကိတ္တန သဒိသော၊ အမိ၏ စီးပွား၏အဖြစ်ကို ပြော ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ အဗျာဂာတဗ္ဗတယ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဌပနီယော၊ ဌပနီယ ပြဿနာဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။-ဇီကာ။

လောမကပ္ပိယံ၊ လျော်သော အပ်သောအရာတည်း။ အာစရိယဝါဒေါ နာမ၊ မည်သည်။ အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာတည်း။ အတ္တနောမတိ နာမ၊ မည်သည်။ နယဂ္ဂါဟေန၊ နည်းကို ယူခြင်းဖြင့်။ အနုဗုဒ္ဓိယာ၊ လျော်စွာသိခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပဋိဘာနံ၊ ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တ အစရှိသည်တို့တွင်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တ ကို။ အပ္ပဋ္ဌိဗာဟိယံ၊ မတား

၁။ အနုလောမကပ္ပိယံ။ ။ဝိနယမဟာပဒေသော၊ ခန္ဓကဝိနည်း၌လာသော မဟာပဒေသလေးပါးသည်။ ကပ္ပိယာနုလောမ ဝိဓာနတော၊ အပ်သောအရာအားလျော်စွာ စီရင်ခြင်းကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ အနုလောမကပ္ပိယံ နာမ၊ လျော်သော အပ်သောအရာမည်၏။ မဟာပဒေသဘာဝေန ပန၊ မဟာပဒေသ၏ အဖြစ်ဖြင့်ကား။ တံသဒိသတာယ၊ ထို ခန္ဓကဝိနည်း၌လာသော မဟာပဒေသနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တန္တမဟာပဒေသေသုပိ၊ သုတ္တန္တမဟာပဒေသ-တို့၌လည်း။ “အနုလောမကပ္ပိယံ” နှိ၊ ဟူ၍။ အယံ အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌လာသော နာမည်သည်။ (ဟောတိ။) ဆိုလိုရင်းကား-ကပ္ပိယအားလျော်စွာ စီရင်ခြင်းကြောင့် ဝိနယမဟာပဒေသ-သည် “မုချအနုလောမကပ္ပိယံ” မည်၏။ သုတ္တန္တမဟာပဒေသ-တို့ကား...မဟာပဒေသချင်း တူသောကြောင့် သဒိသုပစာရအားဖြင့် “အနုလောမကပ္ပိယံ” ဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့ နာမည်တပ်ကြသည်။

၂။ အာစရိယဝါဒေါအဋ္ဌကထာ။ ။ယဒိပိ တတ္ထ တတ္ထ ဘဂဝတာ ပဝတ္တိတပကိဏ္ဍကဒေသနာဝ (ယိုထို ပါဠိရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည်ဖြစ်စေတော်မူအပ် ဟောတော်မူအပ်သော ပကိဏ္ဍကဒေသနာသည်ပင်။) အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာ မည်၏။ သာ ပန (ထို အဋ္ဌကထာကိုကား။) အာစရိယဝါဒေါ ဝုစ္စတိ-၌ စပ်။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ပဌမံ တီဏိ ပိဋကနိ သင်္ဂါယိတွာ တဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာနုရူပေနေဝ (ထို အဋ္ဌကထာ၏ အနက်အဖွင့်အား လျော်သဖြင့်သာလျှင်။) ဝါစနာမဂ္ဂံ အာရောပိတတ္တာ (ပို့ချအပ်သောအစဉ်သို့ တင်သားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) “အာစရိယဝါဒေါ” တိ ဝုစ္စတိ။ [“အာစရိယာ ဝဒန္တ သံဝဏ္ဏေန္တိ ပါဠိ” ဧတေနာတိ အာစရိယဝါဒေါ” ဟုပြု။ သံဂါယနာတင် ဆရာတို့၏ ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ဆိုကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် “အာစရိယဝါဒ” ဟု အမည်ရသည်။] ဧကနာဟ “အာစရိယဝါဒေါနာမ အဋ္ဌကထာ” တိ။-ဋီကာ။

၃။ အတ္တနောမတိ။ ။အတ္တနောမတိ နာမ ဝေရဝါဒေါ။ နယဂ္ဂါဟေနာတိ သုတ္တာဒိတော လမ္ဘိမာနနယဂ္ဂဟဏေန။ အနုဗုဒ္ဓိယာတိ သုတ္တာဒိနိယေဝ အနဂတဗုဒ္ဓိယာ။ အတ္တနော ပဋိဘာနန္တိ အတ္တနော ဧပ တဿ အတ္ထဿ ဝုတ္တနယေန ဥပဋ္ဌာနံ၊ ယထာ ဥပဋ္ဌိတာ အတ္တာ ဧဝ တထာ ဝုတ္တာ။ (သုတ္တ သုတ္တာနုလောမ-စသည်မှ ရအပ်သောနည်းကို ယူခြင်းအားဖြင့် သုတ္တ အစရှိသည်တို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အသိဉာဏ်အားဖြင့် မိမိစိတ်၌ ထင်မြင်လာသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို “အတ္တနော မတိ” ဟု ခေါ်သည်။) -ဋီကာ။

မြစ်အပ်။ (မတားမြစ်ထိုက်။) တံ၊ ထို သုတ္တ ကို။ ပဋိဗာဟန္တေန၊ တား
မြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်သာ။ ဝါ၊ ကိုသာ။ ပဋိဗာဟိ
တော၊ တားမြစ်အပ်သည်။ (တားမြစ်အပ်ရာ ရောက်သည်။) ဟောတံ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ အနုလောမကပ္ပိယံ၊ ပါဠိတော် အားလျော်စွာဖြစ်သော
အပ်စပ်သော မဟာပဒေသလေးပါးဟူသော သုတ္တာနုလောမ ကို။ သုတ္တ
န၊ သုတ်နှင့်။ သမေန္တမေဝ၊ ညီညွတ်သော မဟာပဒေသ ကိုသာ။ ဂဟေ
တဗ္ဗံ၊ ယူထိုက်၏။ (အမှန်ဟု ယူထိုက်၏။) ဣတရံ၊ သုတ်နှင့်ညီညွတ်သော
မဟာပဒေသမှတစ်ပါး သုတ်နှင့်မညီညွတ်သော မဟာပဒေသ ကို။ န (ဂဟေ
တဗ္ဗံ)၊ မယူထိုက်။ (အမှန်ဟု မယူထိုက်။) အာစရိယဝါဒေါ ပိ၊ အာ
စရိယဝါဒ ကိုလည်း။ သုတ္တေန၊ နှင့်။ သမေန္တမေဝ၊ ညီညွတ်သော
အာစရိယဝါဒ ကိုသာ။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရော၊ သုတ်နှင့်ညီညွတ်
သော အာစရိယဝါဒ မှတစ်ပါး သုတ်နှင့်မညီညွတ်သော အာစရိယဝါဒ
ကို။ န (ဂဟေတဗ္ဗော။) ပန၊ ကား။ အတ္တနောမတိ၊ အတ္တနောမတိသည်။
သဗ္ဗဒုဗ္ဗလာ၊ အလုံးစုံသော သုတ္တ သုတ္တာနုလောမ အာစရိယဝါဒတို့အောက်
အားမရှိ။ ဝါ၊ အလုံးစုံတို့အောက် အားနည်း၏။ သာပိ၊ ထို အတ္တ
နောမတိ ကိုလည်း။ သုတ္တေန၊ နှင့်။ သမေန္တမေဝ၊ ညီညွတ်သော
အတ္တနောမတိ ကိုသာ။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူထိုက်၏။ ဣတရော၊ သုတ်နှင့်ညီ
ညွတ်သော အတ္တနောမတိ မှတစ်ပါး သုတ်နှင့်မညီညွတ်သော အတ္တနောမတိ
ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ ထိုက်။

[သုတ္တ သုတ္တာနုလောမ အာစရိယဝါဒ အတ္တနောမတိတို့၏
အကျယ်ကိုပြုပြီး၍ တိဿော သင်္ဂီတိယော၏ အကျယ်ကိုပြုလိုသော
ကြောင့် ပဉ္စသတိကာ အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်။]

ပန၊ ကား။ ပဉ္စသတိကာ၊ ပဉ္စသတိက သင်္ဂီတိလည်းကောင်း။ ဝါ၊
ငါးရာသော ရဟန္တာ အပေါင်းသည် ပြုအပ်သော ပထမသံဂါယနာ
လည်းကောင်း။ သတ္တသတိကာ၊ သတ္တသတိက သင်္ဂီတိလည်းကောင်း။ ဝါ၊
ခုနစ်ရာသော ရဟန္တာအပေါင်းသည် ပြုအပ်သော ဒုတိယသံဂါယနာလည်း
ကောင်း။ သဟသိကာ၊ သဟသိက သင်္ဂီတိလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တထောင်
သော ရဟန္တာအပေါင်းသည် ပြုအပ်သော တတိယ သံဂါယနာလည်း
ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာ တိဿော၊ ဤ သုံးတန်တို့သည်။ သင်္ဂီ
တိယော၊ သင်္ဂီတိတို့မည်၏။ သုတ္တမ္ပိ၊ သုတ်သည်လည်း။ တာသု၊ ကို သုံး
တန်သော သံဂါယနာတို့၌။ အာဂဘမေဝ၊ လာသော သုတ်သည်သာ။

ပမာဏံ၊ နှိုင်းချိန်ကြောင်း ပမာဏတည်း။ ဣတရံ၊ သုံးတန်သော သံဂါ
ယနာ၌ လာသောသုတ်မှတစ်ပါးသော။ ဂါရယုသုတ္တံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောသုတ်
ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို ဂါ ယု သုတ်၌။
ဩပရန္တာနိပိ၊ သက်ရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ၊ ပုဒ်
ဗျည်းတို့သည်။ သုတ္တော၊ ပါဠိတော်၌။ န စေဝ ဩတရန္တိ၊ သက်လည်း
မသက်ရောက်ကုန်။ ဝိနယော၊ ဝိနည်း၌။ န စ သန္နိဿန္တိ၊ ထင်လည်း မထင်
ရှားကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိထိုက်ကုန်၏။

ကမ္မာရပုတ္တစန္ဒဝတ္ထုအဖွင့်

၁၇၉။ ကမ္မာရပုတ္တဿာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တဿ၊ ရှေ့ပန်းထိမ်
သည်၏ သားဖြစ်သော။ (စုန္ဒဿ-၌ စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ သော၊ ထို စုန္ဒ
သည်။ အဗျော၊ ကြွယ်ဝသော။ မဟာကုဋုမ္ဗိကော၊ သူကြွယ်ကြီးသည်။
(ဟုတုာ။) ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပဌမဒဿနေနေပ၊ ပထမ
ဖူးမြင်ရခြင်းဖြင့်ပင်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ ဟုတုာ၊ ရှိ။
အတ္တနော၊ ၏။ အမ္မဝနေ၊ သရက်ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ကာရာပေ
တုာ၊ ဆောက်လုပ်စေ၍။ နိယျာတေသိ၊ အပ်နှင်းပြီ။ ဝါ၊ လှူဒါန်းပြီ။
တံ၊ ထို ကျောင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အမ္မဝနေတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာ
ရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ။

သူကရမဒ္ဒဝန္တိ၊ ကား။ နာတိတရုဏဿ၊ အလွန်လည်းမနုသော။ နာ
တိဇိဏ္ဏဿ၊ အလွန်လည်း မအိုသော။ ဧကဇေဋ္ဌကသူကရဿ၊ တကောင်

၁။ သူကရမဒ္ဒဝ။ ။ သူကရမဒ္ဒဝ-နှင့်စပ်၍ အဋ္ဌကထာ၌ “မူလဝါဒ၊ ဧက
ဝါဒ၊ ကေဝါဒ” ဟု သုံးဝါဒ ပြထား၏။ ထိုသုံးဝါဒအပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ထင်
ရှားကျော်စောသော အင်္ဂလိပ်မဂ္ဂဇင်းတစောင်၌ ပါမောက္ခ “လလစ်မိုဟန်ကား”
အမိ သေ၊ ဘီအယ်လ် ဇေးသားအပ်သော ဝါဒတမျိုးလည်း ရှိသေး၏။ ထိုဝါဒကို
စဉ်းစားဖို့ရန် ဤ၌အကျဉ်းချုပ်မျှ ပြပါဦးမည်။

က-မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကို ရေးသားအပ်သော
တရုတ်စာပေများ၌လည်းကောင်း၊ တိဗက်စာပေများ၌လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား၏
နောက်ဆုံးအာဟာရနှင့်စပ်သော ဝက်သားကို ဖော်ပြခြင်းမရှိကြ။

ခ-မဟာယာနဂိုဏ်း ကျမ်းစာများဝယ် မဟာပရိနိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို ရေးသား
ထားရာ၌လည်းကောင်း၊ သာဝကဝိနယ ကျမ်းဝယ် စုန္ဒ၏ ဆွမ်းလှူပွဲကို ဖော်ပြရာ၌
လည်းကောင်း “ဝက်သား” ဟူသောပုဒ်ကို ဖော်ပြခြင်းမရှိပေ။

ဂ-သုကရသဒ္ဓါသည် “ဝက်” ဟူသော အနက်ကိုသာဟော၏။ “ဝက်၏အသား” ဟူသောအနက်ကို မဟော။ “ဝက်၏အသား” ဟူသော အနက်ကို “သောကရ” ပုဒ်ကသာ ဟောသည်။ ကစ္စည်း “ဏှဂါတဿဒမညတ္ထေသုစ” သုတ်၏ ဥဒါဟ ရုဏ်ကိုကြည့်ပါ။ “သုကရသ+ဣဒံ ဓံသံ သောကရ” ဟု တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ဃ-ပဒ္ဓဝံ-သဒ္ဓါလည်း “အသား” ဟူသောအနက်ကို မဟော။ “ပုဒုနော+သာဝေါ မဒ္ဓဝံ” နှင့်အညီ နူးညံ့သောအရာဝတ္ထု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ “နူးနူးညံ့ညံ့ ပျော့ပျော့ ပျောင်းပျောင်း” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် သုကရ+မဒ္ဓဝ နှစ်ပုဒ်ပေါင်း သော်လည်း “ဝတ်သား” ဟု အနက်မဖြစ်ပါ။

င-“သုကရကဏ္ဍ” ဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သော သစ်ဥသစ်ဖုတမျိုးရှိ၏။ ထို သစ်ဥသစ်ဖု ကို“တောဝက်” ဟူသော အမည်ဖြင့် များစွာခေါ်ဝေါ်ကြ၏။

စ-ဥတ္တရ ဒေသတွင် “ကဏ္ဍ, ကဏ္ဍမူလဖလ” ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော သစ်ဥတမျိုး ရှိသေး၏။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ သူတော်သူမြတ်တို့၏ အစာဖြစ်၏။ အပွေးယူ၍ ညှိမှောင် သော အရောင်ရှိသဖြင့် မြေကြီးမှထွက်လာသောအခါ ဝက်နှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် “သုကရ” ဟု ခေါ်ကြဟန်တူသည်။ ပါဝါနိတည်ရှိခဲ့ရာ “ပဒြောန” နယ်မြေတွင် အနှံ့ အပြားပေါက်၏။ ရောဂါဘယများကို ဓာတ်စာဖြင့်ကုသော ဟိန္ဒူဆေးဆရာတို့သည် ထိုဥကို အညွန့်ချီးမွမ်းကြ၏။ အရည်ကျကျကြို၍ ဝမ်းမီးညှိသူများကို တိုက်ရ၏။

ဆ-စုန္ဒ ဒါယကာသည် မြတ်စွာဘုရားအားလှူသော သစ်ဥသစ်ဖု သို့မဟုတ် သစ်ဖြစ်ကို အရသာရှိအောင် များစွာအမွမ်းတင်၍ ပြင်ဆင်ထားပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဥတမျိုးကို နွားနို့ နှင့်ပြစ်ဝအောင်ကြို၍ နှစ်ရက်အပ်သော ပါယသ (နို့ဃနာ) ဝါမျိုးသည် “သုကရမဒ္ဓဝ” ပင် ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ထပ်မံ ခဉ်းစားဖွယ်

၁-သီဟစစ်သူကြီးသည် ဘုရား အထံတော်မှ တရား နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက် နက်ဖန် မြတ်စွာဘုရားကို ရဟန်း သံဃာများနှင့်တကွ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြ ဖို့ရန် ဖိတ်မိ၍ ပြန်လာပြီးလျှင် ထိုသူမရောက်မီ ဖြစ်နှင့်သော အသားများကို ဝယ်ယူ ဖို့ရန် တပည့်တယောက်ကို ဈေးသို့ပေးလွှတ်၏။ ထို့နောက် ညနေကပင် ချက်ပြုတ် တန်သမျှ ချက်ပြုတ်၍ နံနက်အခါ၌ ဆွမ်း ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် အားလုံးစီစဉ်ပြီးလျှင် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန်တန်ကြောင်း လျှောက်ထားပုံကို “ပဟူတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဒ္ဓိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေတိ” ဟုသာ ကျမ်းဂန်၌ဆို၏။ အသားဟင်း ပါသော်လည်း ထို အသားဟင်းသည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင် ပါဝင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အထူးမဆိုတော့ချေ။

၂-ဤ၌ကား “ပဟူတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဒ္ဓိယာဒါပေတွာ” ဆိုပြီးနောက်၊ “ပဟူကဉ္စ သုကရမဒ္ဓဝံ” ဟု ဆိုပြီးမှ “ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေတိ” ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ သီးခြားဆိုသဖြင့် “သုကရမဒ္ဓဝ” သည် ဘောဇနီယံ-အရ ဘောဇဉ် ငါးပါးတွင် ပါဝင်သော “မံသမဟုတ်” ဟု ကောက်ချက်ချစရာရှိ၏။

၃-ထို့အပြင် နတ်တို့သည် “သူကရမဒ္ဒဝ”၌ “နတ်ဩဇာကို ထည့်ကြ၏” ဟု ဆို၏။ အခြားနေရာများ၌ နတ်ဩဇာထည့်လျှင် ဆွမ်း၌သာ ထည့်လေ့ရှိ၏။ စုန္ဒ ဒါယကာ၏ ဆွမ်းအလှူဝယ် ဆွမ်း၌ထည့်ပဲ ဤ “သူကရမဒ္ဒဝ”၌ နတ်ဩဇာကို ထည့်ကြကုန်၏။ နတ်ဩဇာကို စားကြသော နတ်များသည် အသားမစားကြ။ မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးအာဟာရသည် ဝက်သားဖြစ်လျှင် အသားမစားပဲ နတ် ဩဇာကိုသာ စားနေသော နတ်တို့သည် ဤဝက်သားဟင်း၌ နတ်ဩဇာထည့်ဖို့ရန် ကြံမည်မည်ပင်မဟုတ်ပါ။ အသားဟင်းမဟုတ်သောကြောင့်သာ “နတ်ဩဇာထည့်ကြ သည်”ဟု ယူဆဖွယ်ရှိ၏။

၄-သံဃာတော်များနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ရာ ကြွလာတော် မူသောအခါ “ငါဘုရားကို သူကရမဒ္ဒဝဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေး၍ ရဟန်း သံဃာများကို အပြားခဲဖွယ်ဘာစဉ်ဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဘုရားရှင်သည် “သူကရမဒ္ဒဝ”ကိုသာ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ ဆွမ်းကိုဘုဉ်းပေးတော်မူ။ ဝက်သား ဟင်း ဖြစ်လျှင် “ဘုရားရှင်သည် နောက်ဆုံးအချိန်၌ ဝက်သားကိုချည်း ဘုဉ်းပေးတော် မူသည်”ဟု ပြောစရာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် - သူကရမဒ္ဒဝ-ကို လေးလေး နက်နက် စဉ်းစားသောအခါ “ဝက်မျိုသားဟင်း” မဟုတ်သည့်ဘက်က အားကောင်း လျက်ရှိပါသည်။

သော ကြီးသော တောဝက်၏။ ပဝတ္တမံသံ၊ မိမိမရောက်မီ ဖြစ်နှင့်သော အသားကို။ (ပရိယာဒါပေတွာ-၌ ဖပ်။) တံ၊ ထို သူကရမဒ္ဒဝ-သည်။ မုဒုစေဝ၊ နူးညံ့သည် လည်းကောင်း။ သိနိဒ္ဒဉ္စ၊ ညက်ညောသည် လည်း ကောင်း။ ဟောတိ ကိရံ၊ ဖြစ်သတတ်။ တံ၊ ထို သူကရမဒ္ဒဝ-ကို။ ပရိယာဒါပေတွာ၊ စီရင်စေ၍။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ ပစာပေတွာ၊ ချက်စေ၍။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ပရိယာဒါပေတွာ- ၏ အနက်တည်း။ ဧကေ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ဘဏန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန် ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) သူကရမဒ္ဒဝန္တိ ဧတံ နာမံ၊ သူကရမဒ္ဒဝ-ဟူသော

၁။ ပဝတ္တမံသံ တံ ကိရံ။ ။ယသ္မာ စုန္ဒော အရိယသာဝကော သောတာပနော၊ အညေ စ ဘဂဝတော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စ အာဟာရံ ပရိယာဒေန္တာ အနဝဇ္ဇ မေ ပရိယာဒေန္တံ၊ တသ္မာ စုတ္တံ “ပဝတ္တမံသံ”န္တိ။ [အရိယာသာဝက သောတာ ပန် စုန္ဒသည်လည်းကောင်း၊ စုန္ဒမှစပြီး အခြားအရိယာသာဝက တို့သည်လည်း ကောင်း ဘုရားရှင်နှင့် သံဃာတော်များအတွက် အာဟာရကို စီရင်ကုန်လတ်သော် အာဟာရသော အာဟာရကိုသာ စီရင်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် - “ပဝတ္တမံသံ”ဟု ဆိုသည်။ ပိပ္ပဟနှင့် အဓိပ္ပာယ်အ။ နတ်ကို ဝက်သားဟောစေဘာသာဋီကာ ဘေသဇ္ဇကုန္တက ဝတ္ထုအနုစောနုနာထာ-၌ ပြခဲ့ပြီ။] တံ ကိရံဟိ “န ဝိယရုဏဿာ”ဟိအာဒိနာ စုတ္တံ၊ သေသံ၊ ပစာပေ ဟိ တံ “မုဒု-စေ သိနိဒ္ဒဉ္စာ”ဟိ၊ စုတ္တံ။ မုဒုမံသဘာပတော ဝိ အဘိသင်္ဂဟာဒိသေသန စ “မဒ္ဒဝ”န္တိ ဗုတ္တံ-ဋီကာ။

ဤအမည်သည်။ ပဉ္စဂေါရသယူသပါစန ဝိဓာနဿ၊ နှားမှဖြစ်သော ငါး
 မျိုးသော အရသာ၏ အဆီအနှစ်တို့ဖြင့် စီမံအပ်သော ချက်ခြင်းရှိသော။
 မုဒုဩဒနဿ၊ နှူးညံ့သောထမင်း၏(အမည်တည်း)။ ဂဝပါနံနာမ၊ ဂဝပါန
 မည်သည်။ ဝါ၊ နှားမှဖြစ်သော သောက်ဖွယ်မည်သည်။ ပါကနာမံ၊
 ကျက်ပြီးသော သောက်ဖွယ်၏ အမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်
 သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘဏန္တိ၊ ကုန်၏။) [ဤအလို- “သုကရ
 မဒ္ဒဝ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော နှူးညံ့သော ဆွမ်း”။]

ကေစိ၊ တို့သည်။ ဘဏန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံ။) သုကရမဒ္ဒဝံ နာမ၊ မည်
 သည်။ ရသာယနဝိဓိ၊ ရသာယနကျမ်းနှင့်အညီ စီမံအပ်သော စားဖွယ်တမျိုး
 တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို သုကရမဒ္ဒဝ-သည်။ ရသာယနသတ္တေ၊ ရသာယန
 ကျမ်း၌။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တံ ရသာယနံ၊ ထို ရသာယန ကျမ်းနှင့်
 အညီ စီမံအပ်သော စားဖွယ်ကို။ စုန္ဒေန၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိ
 နိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မှုခြင်းသည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်တန်ရာ။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ကြံ၍။ ပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်ပြီ။ ဣတိ (ဘဏန္တိ။) ပန၊ ဆက်။
 တတ္ထံ၊ ထို သုကရမဒ္ဒဝ-၌။ ဒိသဟဿ ဒီပပရိဝါရေသု၊ ကျန်းငယ်နှစ်ထောင်
 အခြံအရံရှိကုန်သော။ စတုသု၊ လေးကျန်းကုန်သော။ မဟာဒီပေသု၊
 ကျန်းကြီးတို့၌။ (ကျန်းကြီးတို့က။) ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဩဇံ၊ ဩဇာကို။
 ပက္ခိပိံ သု၊ ထည့်ကြကုန်ပြီ။

နာဟံ တန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ သီဟနာဒံ၊ ဤ သီဟနာဒ ကို၊ (ဤ
 မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက် မိန့်မြှောက်တော် မူအပ်သော
 အသံတော်ကို။) ကိမတ္ထံ၊ ငှာ။ နဒတိ၊ မိန့်မြှောက်တော်မူသနည်း။ (ဣတိ၊
 ဤကား အမေးတည်း။) ပရူပဝါဒမောစနတ္တံ၊ သူတပါးတို့၏ စွပ်စွဲခြင်းမှ
 လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ (သီဟနာဒံ နဒတိ။) ဟိ၊ ချဲ့။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်
 တော်တိုင် ပရိတုတ္တာဝသေသံ၊ ဘုဉ်းပေးအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းသော သုကရ
 မဒ္ဒဝ-ကို။ ဘိက္ခုနံ၊ ကိုအား။ နေဝ အဒါသိ၊ ပေးတော်မမူ။ မနုဿာနံ၊

၁။ ဩဇံ ပက္ခိပိံ သု။ ။အယံ ဘဂဝတော ပစ္စိမကော အာဟာရော၊ ဤအာဟာရ
 သည် ဖြတ်စွာဘုရား၏နောက်ဆုံးဖြစ်သောအာဟာရတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ပုညဝိသေ
 သာ ပေက္ခာယ၊ ကောင်းမှုအထူးကို ဝံ့ခြင်းကြောင့်။ (ပက္ခိပိံ သု။) တံ ပန၊ ထို သုကရ
 မဒ္ဒဝ-သည်ကား။ တထာ ပက္ခိတ္တဒီဗ္ဗောဇတာယ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ထည့်
 အပ်သော နက်ညိုလာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂရဟရံ၊ သာ၍လေးသည်။ ဇာတံ၊
 ဖြစ်ပြီ။ ထိုကြောင့်-အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်များ၌ အစာမကြေနိုင် ဟူလို။-ဋီကာ။

တို့အား။ နေဝ အဒါသိ၊ ပေးတော်မမူ။ မနုဿာနံ၊ တို့အား။ ဒါတုံ၊ ငှာ။
 ဝါ၊ ပေးခွင့်ကို။ န အဒါသိ၊ မမူ။ အာဝါဠော၊ တွင်း၌။ နိခဏာပေတွာ၊
 မြုပ်စေ၍။ ဝိနာသေသိ၊ ဖျက်ဆီးစေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုကာမာနံ၊ ပြောဆို
 ခြင်းငှာ အလိဂ္ဂိသတို့၏။ ဣဒံ၊ ဤ သိဟနာဒကို။ သုတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြား
 နာရခြင်းကြောင့်။ ဝစနောကာသော၊ ပြောဆိုခွင့်သည်။ န ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံး သွင်းတော်မူ၍။ ပရေသံ၊ တို့၏။
 ဥပဝါဒမောစနတ္တံ၊ စပ်စွဲခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ သိဟနာဒံ၊ ကို။
 နဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အကျယ်အဖြေတည်း။

၁၉၀။ ဘုတ္တဿ စ သူကရမဒ္ဒဝေနာတိ၊ ကား။ ဘုတ္တဿ၊ ဘုဉ်းပေး
 ပြီးတော်မူသော။ (ဘဂဝတော၊ ၏။ အာဗာဓော၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်တတ်
 သော ရောဂါသည်။) ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ပန၊ သို့တော်လည်း။ ဘုတ္တပစ္စယာ၊
 ဘုဉ်းပေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဘဂဝတော အာဗာဓော။)
 န (ဥဒပါဒိ)၊ ထင်ရှားဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ အဘုတ္တဿ၊ ဘုဉ်း
 ပေးတော်မူသော။ (ဘဂဝတော အာဗာဓော။) ယဒိ ဥပုဇ္ဇိဿထ၊ အကယ်
 ၍ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အတိခရော၊ အလွန် ကြမ်းတမ်းသည်။
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သိနိဒ္ဒဘောဇနံ၊ နူးညံ့သော ဘောဇနကို။ ဘုတ္တတ္တာ
 ပန၊ ဘုဉ်းပေးတော် မူပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်ကား။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာ
 ဘုရား၏။ တနုဝေဒနာ၊ နည်းပါးသော ဝေဒနာသည်။ (သက်သာသော
 ဝေဒနာသည်။) အဟောသိ၊ ပြီ။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ဝေဒနာ၏ နည်း
 ပါးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ပင်။ (သက်သာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။)
 ပဒသ၊ ခြေတော်ဖြင့်။ ဝါ၊ ခြေလျင်။ ဂန္တံ၊ ကြွတော်မူခြင်းငှာ။ အသက္ခိ၊
 စွမ်းနိုင်တော်မူပြီ။

ဝိရေစမာနောတိ၊ ကား။ အဘိဏ္ဍံ၊ မပြတ်။ ဝါ၊ မကြာခဏ။ ပဝတ္ထု
 လောဟိတဝိရေစနော၊ ဖြစ်သော သွေးအန်ခြင်း ရှိတော်မူသည်။ သမာ
 နောဝ၊ ဖြစ်တော်မူလျက်ပင်။ (အဝေါစ-၌ စပ်။) အဝေါစာတိ၊ ကား။
 အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်သည်။ ပတ္တိတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ဖို့ရန် တောင်တအပ်
 သော ကုသိန္နာရုံအရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း
 အကျိုးငှာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အာယာမာနန္ဒ ယေန ကုသိနာရာ-အစရှိသော
 စကားတော်ကို။ အာဟ-မူပြီ။ [ကုသိန္နာရုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိုခြင်း
 မှာမည်။ နောက်ဆုံးချွတ်ဖို့ရန် “သုဘဒ္ဒ” ရသေ့ ကျန်သေးသောကြောင့်၊
 တည်း။] ပန၊ ဆက်။ ဣမာ၊ ဤ “စုန္ဒဿ ဘတ္တံ ဘုဉ်းတွာ-အစရှိသော

ဂါထာတို့ကို။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သဘော တူရာ ပေါင်းယူကြကုန်သော အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော စောင့်တို့ သည်။ ထပိတဂါထာယောတိ၊ ထားအပ်သော ဂါထာတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗျာ ကုန်၏။

ပါနိယာဟရဏအဖွင့်

၁၉၁။ ဣဃံတိ၊ ဣဃံ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ စောဒနတ္ထေ၊ တိုက်တွန်းခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ အစ္စောဒကာတိ၊ ကား။ ပသုန္နောဒကာ၊ ကြည်လင်သောရေရှိ၏။ သာတောဒကာတိ၊ ကား။ မဓုရောဒကာ၊ ရှိသောရေ ရှိပါ၏။ သိတောဒကာတိ၊ ကား။ တနု သိတလသလိလာ၊ မပြစ်မချွဲ ကျသော အေးမြသော ရေရှိပါ၏။ [တနု ကမေဝ သလိလံ ဝိသေသတော သိတလံ၊ န ဗဟလန္တိ အာဟ “တနု သိတလသလိလာ” တိ။-ဋီကာ။] သေတကာတိ၊ ကား။ နိက္ကဒ္ဒမာ၊ ညွှန် မရှိပါ။ [နိက္ကဒ္ဒမာတိ သေတဘာဝဿ ကာရဏမာဟ (“ညွှန်မရှိသောကြောင့် ဖြူဖွေးသောရေရှိသည်” ဟူလို။) ပကံစိက္ခလ္လာဒိဝသေနဟိ ဥဒကဿ ဝိဝဏ္ဏ တာ၊ သဘာဝတော ပန တံ သေတဝဏ္ဏမေဝါတိ။ (ရေသည် ရှုံညွှန်ပျစ်ချွဲ သည်၏အဖြစ်စသည်ကြောင့်သာ အဆင်းပျက်ရ၏။ ပင်ကိုအဆင်းမှာ အဖြူ သာ။)-ဋီကာ။] သုပ္ပတိတ္တာတိ၊ ကား။ သန္ဓရတိတ္တာ၊ ကောင်းသော ဆိပ် ကမ်းရှိပါ၏။

ပုက္ကသမလ္လပုတ္တဝတ္ထိအဖွင့်

၁၉၂။ ပုက္ကသောတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထို မလ္လပုတ္တ၏။ နာမံ၊ အမည် တည်း။ မလ္လပုတ္တောတိ၊ ကား။ မလ္လရာဇပုတ္တော၊ မလ္လာမင်း၏သားတည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ မလ္လာ၊ မလ္လာမင်းတို့သည်။ ဝါရေန၊ အလှည့်အကြိမ်အား ဖြင့်။ ရဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရေန္တိ၊ ပြုစေကြကုန်၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ လောက်။ နေသံ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့၏။ ဝါရော၊ အလှည့်အကြိမ်သည်။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ ထို မင်းပြုလှည့် မရောက်သေး သမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဝဏိဇံ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ အယမ္ပိ၊ ဤ ပုက္ကသ သည်လည်း။ ဝဏိဇမေဝ၊ ကိုသာ။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ပဉ္စသကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ ယောဇာပေတွာ၊ ကပ်

ယှဉ်စေ၍။ ဓုရဝါတေ၊ အဦးဖြစ်သောလေသည်။ ဝါ၊ ရှေးရှုလေသည်။ ဝါယန္တေ၊ တိုက်ခတ်လတ်သော်။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ ဝါ၊ ရွှေက။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ [ဓုရဝါတေတိ ပဋိမုခဝါတေ။-ဋီကာ။] ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဝါ၊ နောက်က။ ဝါတေ၊ သည်။ ဝါယန္တေ၊ လတ်သော်။ သတ္တဝါဟံ၊ လှည်းအပေါင်းကို။ ပုရတော၊ ရွှေသို့။ ပေသေတော၊ စေလွှတ်၍။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ပစ္ဆာ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ [မိမိကို လေထဲပါလာသော ဖုံးများက မလွှမ်းမိုးအောင် ဤသို့သွားသည်။] တဒါ ပန၊ ထိုအခါ၌ကား။ ပစ္ဆာ။ ဝါတော၊ သည်။ ဝါယံ၊ လာပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ (ဧသော)၊ ဤပုက္ကုသသည်။ ပုရတော၊ သို့။ သတ္တဝါဟံ၊ ကို။ ပေသေတော၊ ၍။ သဗ္ဗရတနယာနေ၊ အလုံးစုံရတနာတို့ဖြင့် ပြီးသောယာဉ်၌။ နိသီဒိတော၊ ထိုင်၍။ ကုသိနာရတော၊ ကုသိနာရုံမှ။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ပါဝံ၊ ပါဝါမြို့သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ ပဋိပဇ္ဇိ၊ သွားပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုသိနာရာယ ပါဝံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပဇ္ဇော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အာဠာရောတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုရသေ့၏။ နာမံ၊ တည်း။ ဧသော၊ ဤ အာဠာရ ရသေ့သည်။ ဒီဃပိင်္ဂလော၊ အရပ်ရှည်သည်ဖြစ်၍ ကြောင်သောမျက်လုံးရှိသည်။ (ဟောတိ)ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို ရသေ့၏။ အာဠာရောတိ နာမံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [ဒီဃပိင်္ဂလောတိ ဒီဃော ဟုတော ပိင်္ဂလစက္ခု ကော။ ပိင်္ဂလက္ခိကော ဟိ သော “အာဠာရော”တိ ပညာယိတ္ထ။-ဋီကာ။] ကာလာမောတိ၊ ကား။ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်တည်း။ ယတြ ဟိ နာမာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင် အာဠာရ ရသေ့သည်။ (နေဝ ဒက္ခတိ)နာမ၊ မမြင်သည် မည်တုံသေး၏။ [နာမ-သဒ္ဓါကို ဒက္ခတိနှင့် တွဲ၍ပေးရသည်။] နေဝ ဒက္ခတိတိ၊ ကား။ န အဒ္ဓသ၊ မမြင်သည် မည်တုံသေး၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤ မြင်ခြင်းအနက်ဟောပုဒ်သည်။ ယတြသဒ္ဓယုတ္တတ္တာ၊ ယတြ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဂတဝသေန၊ အနာဂတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့ ဒက္ခတိ ကရိဿတိ ဘဝိဿတိ-ဟူသော သဘောရှိသော။ ဤ ဒီသေသု၊ ဤကဲ့သို့ ယတြ-အစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သဒ္ဓလက္ခဏံ၊ သဒ္ဓါ၏ အမှတ်အသားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) [ဝေရူပန္တိ ဒက္ခတိ ကရိဿတိ ဘဝိဿတိတိ ဤဒီသံ။ ဤဒီသေသုတိ ယတြ ယဉ္ဇာတိ ဝေရူပနိပါတသဒ္ဓယုတ္တဌာနေသု။-

ဋီကာ။ ဤနေရာနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ကစည်းဘာသာဋီကာ “အနာဂတေ ဘဝိဿန္တိ” သုတ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၁၉၃။ နိစ္ဆရန္တိ သူတိ၊ ကား။ ဝိစရန္တိ သူ၊ တိမ်တိုက်အကြားမှ ထွက်ကုန် သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ အရောင်တလက်လက်ပြက်ကုန်သော်။ (နေဝ ပဿေယျ-၌ စပ်။) [ဝိစရန္တိ ယော မေဃဂဗ္ဘတော နိစ္ဆရန္တိ ယော ဝိယ ဟောန္တိ တိ ဝုတ္တံ “နိစ္ဆရန္တိ သူတိ ဝိစရန္တိ သူ” တိ။-ဋီကာ။] အသနိယာ ဖလန္တိ ယာတိ၊ ကား။ နဝဝိဓာယ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော။ အသနိယာ၊ မိုးကြိုး သည်။ ဘိဇ္ဇမာနာယ ဝိယ၊ ကဲ့သကဲ့သို့။ မဟာရဝံ၊ ကြီးစွာသောအသံကို။ ရဝန္တိ ယာ၊ မြည်လတ်သော်။ (“သုဏေယျ”။) ဟိ၊ ချဲ့။ အသနိယော၊ မိုး ကြိုးတို့သည်။ အသညာ၊ အသညာ မိုးကြိုးလည်းကောင်း။ ဝိဏ္ဏာ၊ လည်း ကောင်း။ သတေရာ၊ လည်းကောင်း။ ဂဂ္ဂရာ၊ လည်းကောင်း။ ကပိသိသာ၊ လည်းကောင်း။ မစ္ဆဝိလောလိကာ၊ လည်းကောင်း။ ကုက္ကုဋ္ဌကာ၊ လည်း ကောင်း။ ဒဏ္ဍမဏိကာ၊ လည်းကောင်း။ သုက္ခာသနီ၊ သုက္ခာသနီ မိုးကြိုး လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝဝိဓာ၊ ကိုးပါး အပြားရှိကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို ကိုးပါးအပြားရှိသော မိုးကြိုးတို့တွင်။ (ယာ၊ အကြင်မိုးကြိုး သည်။) အသညံ၊ သညာမရှိအောင်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ (သာ၊ ထို မိုးကြိုးသည်။) အသညာ၊ အသညာ မိုးကြိုးမည်၏။ (သညာမရှိအောင် ပြုတတ် သော မိုးကြိုးမည်၏။) [အသညံ ကရောတိ၊ ယော တဿာ သဒ္ဓေန၊ တေဇသာ စ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော။-ဋီကာ။] (ယာ၊ သည်။) ဧကံ၊ တခုသော။ စက္ကံ၊ စက်ဝိုင်းကို။ ကရောတိ။ (သာ၊ သည်။) ဝိဏ္ဏာ၊ မည်၏။ (စက်ဝိုင်း ကို ပြုတတ်သော မိုးကြိုးမည်၏။) [ဧကံ စက္ကန္တိ ဧကမဏ္ဍလံ။-ဋီကာ။] (ယာ၊ သည်။) သတေရာသဒိသာ၊ အမှိုက်ကို ပိုင်းဖြတ်သည်နှင့် တူသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပတတိ၊ ကျ၏။ (သာ၊ သည်။) သတေရာ၊ မည်၏။ (အမှိုက် ကို ဖြတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ကျသော မိုးကြိုးမည်၏။) [သင်္ကာရံ တီရေန္တိ ပရိစ္စိဇ္ဇန္တိ ဝိယ ဒဿေတိတိ သတေရာ။] (ယာ၊ သည်။) ဂဂ္ဂရာယမာနာ၊ ဂဂ္ဂရ-ဟု အသံပြုသည်။ (ဟုတ္တာ။) ပတတိ၊ ၍။ (သာ၊ သည်။) ဂဂ္ဂရာ၊ မည်၏။ (ဂဂ္ဂရ အသံပြုသည်ဖြစ်၍ ကျသော မိုးကြိုးမည်၏။) [ဂဂ္ဂရာတိ သဒ္ဓံ ကရေန္တိ။ အနုရဝဒဿနဉ္စေတံ။-ဋီကာ။]

(ယာ၊ သည်။) ဘမုကံ၊ မျက်ခုံးကို။ ဥက္ခိပေန္တော၊ မြောက်ချီသော။ မက္ကဋ္ဌောဝိယ၊ မျောက်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၍။ (သာ၊ သည်။) ကပိသိသာ၊ မည်၏။ (မျောက်၏ ဦးခေါင်းနှင့်တူသော မိုးကြိုးမည်၏။) [ကပိသိသာတိ

ကပိသိသာကာရဝတီ။] (ယာ၊ သည်။) ဝိလောလိတမစ္ဆော ဝိယ၊ လှုပ်လှုပ် ရှားရှားသွားသော ငါးသည်ကဲ့သို့။ ဟောတိ။ (သာ၊ သည်။) မစ္ဆဝိလော လိကာ၊ မည်၏။ (လှုပ်လှုပ်ရှားရှားသွားသော ငါးနှင့်တူသော မိုးကြိုးမည် ၏။) [ဥဒကေ ပရိပုဗ္ဗမာနမစ္ဆော ဝိယ ဝိလုဠိတာကာရာ။] (ယာ။) ကုက္ကုဒ္ဓ သဒိသာ၊ ဆန့်တန်းအပ်သောအတောင်ရှိသော ကြက်နှင့်တူသည်။ ဟုတုာ ပတတိ။ (သာ။) ကုက္ကုဒ္ဓကာ၊ မည်၏။ (ဆန့်တန်းအပ်သော အတောင် ရှိသော ကြက်နှင့်တူသည်ဖြစ်၍ ကျသောမိုးကြိုးမည်၏။) [ပသာရိတပက္ခ ကုက္ကုဒ္ဓကာရာ။] (ယာ။) နဂံလသဒိသာ၊ ထယ်၏လက်ကိုင်ရာအရပ်ဝယ် ဖုလုံးကလေးနှင့်တူသည်။ ဟုတုာ၊ ပတတိ။ (သာ။) ဒဏ္ဍမဏိကာ၊ မည် ၏။ (ထယ်၏လက်ကိုင်ရာ တုတ်တံဖျား၌ အလုံးကလေးနှင့်တူသော မိုးကြိုး မည်၏။) [နဂံလဿ ကဿနကာလေ ကဿကာနံ ဟတ္ထေန ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌာ နေ မဏိကာ ဟောတိ၊ တံ ဥပါဒါယ နဂံလံ “ဒဏ္ဍမဏိကာ” တိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ ဒဏ္ဍမဏိကာကာရာ ဒဏ္ဍမဏိကာ။-ဋီကာ။] (ယာ၊ သည်။) ပတိတ ဋ္ဌာနံ၊ ကျရာအရပ်ကို။ သမုက္ခါဋ္ဌေတိ၊ အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ (သာ၊ သည်။) သုက္ခာသနီ၊ မည်၏။ (မိုးရေမစုပ် အခြောက်တိုက် ပစ်ချတတ်သော မိုးကြိုးမည်၏။) [ဒေဝေ ဝဿန္တေပိ သဇောတိဘူတတာယ ဥဒကေန အတေ မေတဗ္ဗတော မဟာသနီ “သုက္ခာသနီ” တိဝုတ္တာ။ တေနာဟ “ပတိတဋ္ဌာနံ သမုက္ခါဋ္ဌေတိ” တိ။-ဋီကာ။]

ဒေဝေ ဝဿန္တေတိ၊ ကား။ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ၊ ခြောက်သောထစ်ချုန်းခြင်းကို။ ဂဇ္ဇိတုာ၊ ထစ်ချုန်း၍။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဝဿန္တေ၊ ရွာ လတ်သော်။ (နေဝ ပဿေယျ န သုဏေယျ။) အာတုမာယန္တိ၊ ကား။ အာတုမံ၊ အာတုမာမြို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘုသာဂါရေတိ၊ ကား။ ခလသာလာယံ၊ ကောက်နယ်တလင်းထဲ၌။ (ဝိဟရာမိ။) [ဘုသမယေ အဂါရကေ။ တတ္ထ ကိရ မဟန္တံ ပလာလပုဉ္ဇံ အဗ္ဘန္တရတော ပလာလံ နိက္ခမိတုာ သာလာသဒိသံ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဝသနယောဂုဋ္ဌာနံ ကတံ၊ တဒါ ဘဂဝါ တတ္ထ ဝသံ၊ တံ ပန ခလမဏ္ဍလံ သာလာသဒိသန္တိ အာဟ “ခလ သာလာယ” န္တိ။-ဋီကာ။] ဧတ္ထေသောသိ၊ ကား။ တေသ္မိံ ကာရဏေ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ ဧသော မဟာဇနကာယော၊ ဤ များစွာသော လူအပေါင်းသည်။ သန္နိပတိတော၊ စုဝေးပါပြီ။ [ဧတ္ထောတိ ဟေတုမိ ဘုမ္မ ဝစနန္တိ အာဟ “တေသ္မိံ ကာရဏေ” တိ၊ အသနိပါတေန ဆန္တံ ဇနာနံ ဟတကာရဏေတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] ကွ အဟောသိတိ၊ ကား။ ကုဟိံ၊

အဘယ်အရပ်၌။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ သော တံ ဘန္ဓေတိ၊ ကား။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ သော တံ၊ ထို အရှင်ဘုရားသည်။ (နေဝ အဒ္ဓသ၊ မမြင် ပါသနည်း။) [သော တံ ဘန္ဓေတိ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။-ဋီကာ။]

၁၉၄။ သိဂီဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ သိဂီသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ သိဂီရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော။ ယုဂမဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ မဋ္ဌယုဂံ၊ ညက်ညောသော အဝတ်အစုံကို။ သဏ္ဍာသဋ္ဌက ယုဂဋ္ဌံ၊ နူးညံ့သော အဝတ်အစုံကို။ (အာ ဟာရ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ဓာရဏီယန္တိ၊ ကား။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ မယာ၊ ငါသည်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်ထိုက်သော။ ပရိဒဟိတဗ္ဗံ၊ ဝတ်ထိုက်ခြုံထိုက်သော။ (ယုဂမဋ္ဌ-၌ စပ်။) တံ၊ ထို ဝတ်စုံ တစုံကို။ သော၊ ထို ပုက္ကဋ္ဌ သည်။ တထာဂူပေ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ (ထိုသို့ ဝတ်ရုံထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။) ဆဏဒိဝသေ ယေဝ၊ ပွဲသဘင်ရှိရာနေ၌သာ။ ဓာပေတော၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်၍။ သေသ ကာလေ၊ ဆဏဒိဝသ မှ ကြွင်းသောအခါ၌။ နိက္ခိပတိ ကိရ၊ သိမ်း ထားသတတ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလဝတ္ထယုဂံ၊ မင်္ဂလာရှိသော အဝတ်အစုံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာတိ၊ ကား။ မယိ၊ ဒကာတော်၌။ အနုကမ္ပံ၊ လျော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို။ ဝါ၊ သနားစောင့်ရှောက် ချီး မြှောက်မှုကို။ ပဋိစ္စံ၊ စွဲ၍။ (ပဋိဂ္ဂဏှာတု-၌ စပ်။) အစ္စာဒေဟိတိ ဧတံ၊ အစ္စာဒေဟိ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ဥပစာရဝစနံ၊ ပြောရိုးဆိုစဉ် သဒ္ဓါ တည်း။ ဧကံ၊ တသည်ကို။ မယံ၊ ငါဘုရားအား။ ဒေဟိ၊ လှူလော့။ ဧကံ၊ ကို။ အာနန္ဒဿ၊ အား။ (ဒေဟိ။) ဣတိ အတ္ထော။ [လူသည်ကို “ဖိုးလှမ်း” ဟု ရှေးခေတ်ကသုံးစွဲသည်-ဟူလို။]

ပန၊ ပရိ။ပ။အံ။ ဧကရော၊ သည်။ တံ၊ ထို အဝတ်ကို။ ဂဏ္ဍိ ကိံ၊ ခံယူသလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ ဂဏ္ဍိ ၏။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) [အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ရန် လက်ခံ တုန်းက ဘုရားရှင် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို သူ့အားမပေးလျှင် လုပ်ကျွေး ပါမည်ဟု လျှောက်ခဲ့သည် မဟုတ်လော။ ယခုဘုကြောင့် လက်ခံသနည်း ဟူလို။] ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ မတ္တကပ္ပတ္တကိစ္စတ္တာ၊ အထုတ် အထိပ်သို့ ရောက်သော အလုပ်အကျွေးကိစ္စ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သေ (ဧသော) ဤ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ ဧဝရူပံ၊ သော။ လာဘံ၊ ဟို။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်ပြီး၍။ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ၊ အလုပ်

အကျေးအရာကို။ ကိဉ္ဇာပိ ပဋိပန္နော၊ အကယ်၍ကား ကျင့်ပါပေ၏။
 ပန၊ ထိုသို့ပင် လာဘ်ကိုပယ်၍ လုပ်ကျွေးခဲ့ပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထို
 အရှင်အာနန္ဒာ၏။ တံ ဥပဋ္ဌာကကိစ္စံ၊ ထို လုပ်ကျွေးသူ၏ ကိစ္စသည်။ (ထို
 အလုပ်အကျွေးကိစ္စသည်။) မတ္တကံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်ပြီ။
 တဿ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ခံယူပြီ။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ [အပိ ကို
 နောက် တေသံနှင့် တွဲ၍ ပေးပါ။] ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
 ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုကုန် ရ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) အာနန္ဒော၊ သည်။ အနာရာဓ
 ကော မညေ၊ မြတ်စွာဘုရားကို မနှစ်သက်စေနိုင်လေယောင်တကား။... ပဉ္စ
 ဝိသတိ ဝဿာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးဝါတို့ ပတ်လုံး။ ဥပဋ္ဌဟန္တေန၊ လုပ်ကျွေး
 သော။ တေန၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။
 ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကာ၊ အထံတော်မှ။ န လဒ္ဓပုပ္ဖံ၊ မရအပ်ဘူး။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ (ဝဒေယျ။) တေသံ ပိ၊ ထိုသူတို့၏လည်း။ ဝစနောကာသစ္စေဒနတ္ထမ္ပိ၊
 ပြောဆို ခွင့်ကို ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှာလည်း။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပြီ။

အပိစ၊ သည်သာ မကသေး။ (ထပ်၍ဆိုဖွယ် ရှိသေး၏-ဟူလို။)ဘဂဝါ၊
 သည်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) အာနန္ဒော၊ သည်။
 ဂဟေတောပိ၊ ခံယူပြီး၍လည်း။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ န ဓာရေဿတိ၊
 သုံးဆောင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ မယံ ယေဝ၊ ငါဘုရားအားသာ။ ပူဇံ၊ ပူဇော်
 မှုကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ မလ္လပုတ္တေန ပန၊ မလ္လာမင်း၏ သားသည်
 ကား။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ပူဇေန္တေန၊ ပူဇော်လတ်သော်။ သံဃော ပိ၊
 သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ အဿ၊ ထို မလ္လပုတ္တ၏။ မဟာ
 ပုညရာသံ၊ ကြီးစွာသော ကုသိုလ်အစုသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ကြံတော်မူ၍။ ထေရဿ၊ အား။ ဧကံ၊ တထည်ကို။ ဒါပေသိ၊
 ပေးလှူစေတော်မူပြီ။ ထေရေပိ၊ သည်လည်း။ တေနော ကာရဏေန၊

၁။ တေနော ကာရဏေန။ ဥပဋ္ဌာက ဌာနဿ မတ္တကပွဲတ္တိ (အထွတ်အထိပ်
 သို့ရောက်ခြင်း။) ပရေသံ ဝစနောကာသပစ္စေဒနံ (သူတပါးတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို
 ဖြတ်ခြင်း။) တေန ဝတ္တေန သတ္ထု ပူဇနံ (ထို အဝတ်ဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရားအား
 ပူဇော်ခြင်း။) သတ္ထု အနာသယာနဝတ္တနံ (မြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်ကိုလိုက်ခြင်း။)
 ဣဟိ ဣမိနာ တေနော ယထာဂုဏ္ဏေန တေမ္ပိဓေန ကာရဏေန။ ဤသို့ ဝိဟာဆရာသည်
 အပိစ ၏ရှေ့ကအကြောင်းနှစ်ပါးကိုယူ၍ အကြောင်းလေးပါးပြသော်လည်း- “အပိစ၏
 နောက်က အကြောင်းနှစ်ပါးနှင့်သာ ဆို၏”ဟု ထင်သည်။

ထိုအကြောင်းကြောင့်သာ။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။
ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ၊ ကား။ ဝတ္ထာနုမောဒနကထာယ၊ အဝတ်အလှူကို
ဝမ်းမြောက်ကြောင်း တရားစကားဖြင့်။ (သန္ဓေသေသိ သမာဒပေသိ-
တို့၌ စပ်။)

၁၉၅။ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတန္တိ၊ ကား။ နိဝါသနပါရူပန
ဝသေန၊ ဝတ်ခြင်း ခြုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အလ္လိယာပိတံ၊ ငြိမ်စေအပ်ပြီ။
ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ တပေါ၊ ထို အဝတ်တပ်မှ။ ဧကံ၊ တထည်ကို။
နိဝါသေသိ၊ ဝတ်တော်မူပြီ။ ဧကံ၊ တထည်ကို။ ပါရူပိ၊ ခြုံတော်မူပြီ။
ဟတစ္စိကံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဟတစ္စိကော၊ ပျက်သောအလှုံရှိသော။ အင်္ဂါ
ရော၊ မီးကျိုးသည်။ အန္တန္တေနော၊ အတွင်းအတွင်းဖြင့်သာ။ ဇောတတိ
ယထာ၊ တောက်ပရ သကဲ့သို့။ ဗဟိ ပန၊ အပဉ္စကား။ အဿ၊ ထို မီးကျိုး
၏။ ပဘာ၊ အရောင်သည်။ နတ္ထိ(ယထာ)၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။
ပဋိစ္ဆန္ဒပူဘံ၊ ဖုံးအပ်သောအရောင်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ခါယတိ၊ ထင်ရ၏။
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဣမေသု ခေါ အာနန္ဒ ခွီသုပိ ကာလေသုတိ၊ ကား။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
ခွီသု၊ နှစ်ချိန်ကုန်သော။ ဣမေသု ကာလေသု၊ ဤကာလတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့
ကိုယ်တော်၏စင်ကြယ်ခြင်း အရေအဆင်း၏ဖြူစင်တော်မူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
နည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) အာဟာရဝိသေသေန စ၊ အာဟာရ
၏ အထူးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗလဝသောမနဿေန စ၊ အားရှိသော
ဝမ်းမြောက်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ။
ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ခွီသု၊ ကုန်သော။ ဧတေသု
ကာလေသု၊ ဤအခါတို့၌။ သကလစက္ကဝါဠေ၊ အလုံးစုံသော စကြဝဠာ
၌။ (အလုံးစုံသော စကြဝဠာက။) ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အာဟာရေ၊ ၌။
ဩဇံ၊ နတ်ဩဇာကို။ ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကြကုန်၏။ တံ ပဏိတဘောဇနံ၊ ထို မှန်
မြက်သော ဘောဇဉ်သည်။ ကုစ္ဆိံ၊ ဝမ်းတော်သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။
ပသန္နရူပံ၊ ကြည်လင်သောရုပ်ကို။ သမုဠာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အာဟာရ

၁။ ပသန္နရူပံ သမုဠာပေတိ။ ။ပသန္နရူပံ သမုဠာပေတိတိ ဧတေနေတဿ အာဟာ
ရဿ ဘုက္ခပစ္စယာ န သော ရောဂေါတိ အယမတ္ထော ဒီပိတော။ (မွန်မြတ်သော
ဘောဇဉ်သည် ဝမ်းတွင်းသို့ရောက်သည်ရှိသော် “ကြည်လင်သော အာဟာရသမုဠာန်
ရုပ်ကို ဖြစ်စေသည်” ဟု ဆိုသောကြောင့် “ဤ မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေး
ဘော်မူသည့်အတွက် ဝမ်းတော်လားရခြင်း မဟုတ်” ဟု သိစေသည်။

သမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ အာဟာရ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်၏။ ပသန္နတ္တာ၊ ကြည်လင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနုစ္ဆဋ္ဌာနိ၊ မနိန္ဒြေ-ဟူသောခြောက်ခု မြောက် ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ အတိဝိယ အလွန်အကဲ သာလျှင်။ ဝိရောစန္တိ၊ တင့်တယ်တော်မူကုန်၏။

၈။ ဆက်။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မောဓိဒိဝသေ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာနေ့၌။ (ဘုရား ဖြစ်တော်မူရာနေ့၌။) မေ၊ ငါ၏။ ဝါ၊ သည်။ အနေကကပ္ပကောဋ္ဌိသတ သဟဿသဉ္စိတော၊ ကမ္ဘာ ကုဋေအသိန်းမက များစွာသော ကာလတို့၌ ဆည်းပူးတော်မူအပ်ပြီးသော။ ကိလေသရာသိ၊ ကိလေသာအစုကို။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဟိနော ဝတ၊ ပယ်အပ်ပြီတကား။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဗလဝသောမနဿံ၊ အားရှိသော သောမနဿသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသိဒတိ၊ ကြည်လင်၏။ စိတ္တော သည်။ ပသန္ဓေ၊ ကြည်လင်လတ်သော်။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ ပသိဒတိ၊ ၏။ လောဟိတေ၊ သည်။ ပသန္ဓေ၊ လတ်သော်။ မနုစ္ဆဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဝိရောစန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ပရိ နိဗ္ဗာနဒိဝသေပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့၌လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဒါနိ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓသတသဟဿေဟိ၊ ဘုရား အသိန်းတို့သည်။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်တော်မူအပ်သော။ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ နာမ၊ အမတ မဟာနိဗ္ဗာန်မည်သော။ နဂရံ၊ မြို့တော်သို့။ ပဝိသိဿာမိ၊ ဝင်ရ တော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ၏။ ဗလဝသောမနဿံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသိဒတိ။ စိတ္တော ပသန္ဓေ လောဟိတံ ပသိဒတိ၊ လောဟိတေ ပသန္ဓေ မနုစ္ဆဋ္ဌာနိ ဣန္ဒြိယာနိ အတိဝိယ။ ဝိရောစန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟာရဝိသေသေန စေဝ၊ အာဟာရအထူးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗလဝ သောမနဿေန စ၊ အားရှိသော ဝမ်းမြောက်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်း ကောင်း။ ဒီဿ၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ကာလေသု တို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကိုယ် တော် စင်ကြယ်တော်မူခြင်း အရေအဆင်း၏ ကြည်လင်တော်မူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥပဝတ္တနေတိ၊ ကား။ ပါစိနတော၊ အရှေ့အရပ်မှ။ နိဝတ္တနသဘာလဝနေ၊ ပြန်နစ်ရာဖြစ်သော အင်ကြင်းဥယျာဉ်၌။ (ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ-၌ စပ်။) အန္တရေန၊ ယမကသာလာနန္တိ၊ ကား။ ယမကသံလရုက္ခာနံ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ (ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။) သိဂိဝဏ္ဏန္တိ

ဂါထာ၊ သင်္ဂီဝဏ္ဏံ-အစရှိသော ဂါထာကို။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ သံဂါယနာ တင်ရာ အခါ၌။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဌပိတာ၊ ထားအပ်ပြီ။

၁၉၆။ နှုတ်တော စ ပိဝိတော စာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဂုဠတ္တံ ကို။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတော ဒဿေမိ။) ဘဂဝတိ၊ သည်။ နဟာယန္တေ၊ ရေသုံးသပ် တော်မူလတ်သော်။ အန္တောနဒိယံ၊ မြစ်အတွင်း၌။ မစ္ဆကစ္ဆပါစ၊ ငါး လိပ်တို့ သည်လည်းကောင်း။ ဥဘတော၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ တီရေသု၊ ကမ်းတို့၌။ ဝနသဏ္ဍော စ၊ တောအုပ်သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ သုဝဏ္ဏ ဝဏ္ဏမေဝ၊ ရှေ့အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အမ္မဝနန္တိ၊ ကား။ တဿာယေဝနဒိယာ၊ ထိုမြစ်၏ပင်။ တီရေ၊ ကမ်းအနီး၌။ အမ္မဝနံ၊ သရက်ဥယျာဉ်သည်။ (အတ္ထိ။) အာယသ္မန္တံ စုန္ဒကန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို ခဏ၌။ အာနန္ဒတ္ထေရော၊ သည်။ ဥဒကသာဠကံ၊ ရေသနပ်ကို။ ပီဠေန္တော၊ ညစ် လျက်။ ဩဟိယိ ကိရ၊ ကျန်ရစ်သတတ်။ စုန္ဒတ္ထေရော၊ သည်။ သမိပေ၊ အနီး၌။ အဟောသိ ကိရ၊ ရှိသတတ်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တံ၊ ထို စုန္ဒထေရ်ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ဂန္ဓာန ဗုဒ္ဓေါ နဒိကံ ကကုဓန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမာပိ ဂါထာ၊ ဤ ဂါထာတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂီတိကာလေယေဝ၊ ၌ပင်။ (သင်္ဂီတိကာရေ ဟိ၊ တို့သည်။) ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဂါထာတို့၌။ ပဝ တ္တာ ဘဂဝါ ဣဓ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဓ သာသနေ၊ ၌။ ဓမ္မေ၊ ပရိယတ်တရားတို့ကို။ ပဝတ္တာ၊ ပါဝစန အဖြစ်ဖြင့် ဟော တော်မူတတ်၏။ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဝတ္တာ၊ ပါဝစနအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ပမုခေ နိသီဒိတိ၊ ကား။ သတ္ထု၊ ၎င်း။ ပုရတောဝ၊ ရှေ့ တော်၌ပင်။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော ကာလဖြင့်။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ အနုပု တ္တော၊ ရောက်လာပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနုပုတ္တံ၊ ရောက်လာသော။ အာယ သ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အထခေါ၊ ရောက်လာရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာမန္တေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။

၁၉၇။ အလာဘာတိ၊ ကား။ အညေသံ၊ ရှင်စုန္ဒမှတစ်ပါး အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒါနာနိသံသသင်္ခါတာ၊ ဒါန၏ အကျိုးအာနိသင်ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ ယေ လာဘာ၊ အကြင်လတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ (လာဘာ)၊ ထိုလတ်တို့သည်။ အလာဘာ၊ လတ်မမည်ကုန်။ ဒုလ္လ

ဒွန္တိ၊ ကား။ ပုညဝိသေသေန၊ ကောင်းမှုအထူးကြောင့်။ လဒ္ဓမ္မိ၊ ရအပ်
 ပြီလည်းဖြစ်သော။ မနုဿတ္တံ၊ လူ့အဖြစ်ကို။ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ မကောင်းသဖြင့် ရ
 အပ်ပြီ။ ယဿ တေတံ၊ ကား။ ယဿ တဝ၊ အကြင်သင်၏။ (ပစ္ဆိမံ ပိဏ္ဏ
 ပါတံ-၌ စပ်။) ဥတ္တဏ္ဍုလံ ဝါ၊ မနပ်သော ဆွမ်းဟူ၍လည်းကောင်း။
 အတိကိလိန္နံ ဝါ၊ အလွန်ပျော့သော ဆွမ်းဟူ၍လည်းကောင်း။ ကော၊
 အဘယ်သူသည်။ ဇာနာတံ၊ သိနိုင်အံ့နည်း။ ကိဒိသမ္ပိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်
 သည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းကို။
 ပရိဘုဒ္ဓိတော၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူရ၍။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊
 ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရ၏။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ် ကေန်။ တေ၊ သင်သည်။ ယံ
 ဝါ တံ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသောဆွမ်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒိန္နံ၊ ပေး
 လှူအပ်သည်။ ဘဝိဿတံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ (ဝိပုဋ္ဌိသာရံ
 ဥပ္ပါဒေယျ-၌ စပ်။) လာဘာတံ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကဒါနာနိသံ
 သသင်္ခါတာ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဒါန၏အကျိုးအာနိသင် တမလွန်
 ဘဝ၌ဖြစ်သော ဒါန၏အကျိုးအာနိသင်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ (ယေ လာ
 ဘာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ တေ လာဘာ၊ တို့သည်။) လာဘာ၊ လာဘ်မည်ကုန်၏။
 သုလဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ တုယံ၊ သည်။ မနုဿတ္တံ၊ ကို။ သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ
 ရအပ်ပြီ။ သမသမဖလာ တံ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ သမာနဖလာ၊ တူသောအကျိုးရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ထပ်တူ
 ထပ်မျှ အကျိုးရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။)

နန္ဒ စ၊ စောဒနာပါဠိးအံ။ (ကိံ၊ နည်း။) သုဇာတာယ၊ သုဇာတာ
 သည်။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ ဘုဒ္ဓိတော၊ မူ၍။ တထာဂတော၊
 သည်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးကို
 ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီ။ သော(ပိဏ္ဏပါတော)၊
 ထို သနာန္တိဆွမ်းကို။ သရာဂသဒေါသသမောဟကာလေ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်
 ရာအခါ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်ရာအခါ မောဟနှင့်တကွဖြစ်ရာအခါ၌။ ပရိ
 ဘုတ္တော နန္ဒ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ စုန္ဒေန၊ စုန္ဒသည်။
 ဒိန္နော၊ အပ်သော။ အယံ ပန(ပိဏ္ဏပါတော)၊ ဤ ဆွမ်းကိုကား။ ဝိတရာဂ

၁။ သမသမဖလာ။ ။သဗ္ဗထာ သမမေဝ ဟုတွာ သမံ ဖလံ ဧတေသံ န
 ဧကဒေသေနာတိ သမသမဖလာ။ (အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တူသည်သာ
 လျင်ဖြစ်၍ တူသောအကျိုးရှိကုန်သည်။ “ဝါ၊ ထပ်တူထပ်မျှ အကျိုးရှိကုန်သည်” ဟု
 ဆိုလိုသည်။ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် တူသည်မဟုတ်။) -ဋီကာ။

ဝီတဒေါသ ဝီတမောဟကာလေ၊ ကင်းသော ရာဂဂ္ဂိတော်မူရာအခါ ကင်း
 သောဒေါသဂ္ဂိတော်မူရာအခါ ကင်းသောမောဟ ဂ္ဂိတော်မူရာအခါ၌။ ပရိ
 ဘုတ္တော နန္ဒ၊ မဟုတ်လော။ (အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ဝါ၊ ထိုသို့ မတူ
 ပါပဲ။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ (ပိဏ္ဍပါတာ)၊ ဤ နှစ်မျိုးသောဆွမ်း
 တို့သည်။ သမဖလာ၊ တူမျှသောအကျိုးရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။)
 ဣတိ၊ သို့။ (နန္ဒ စ စောဒေမံ၊ စောဒနာပါ၏။)

သုဇာတာယ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ ၍။
 တထာဂတော၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ သော (ပိဏ္ဍပါ
 တော)၊ ကို။ သရာဂသဒေါသသမောဟကာလေ၊ ၌။ (ကိဉ္ဇာပိ) ပရိဘုတ္တော၊
 အဟယံ၍ကား ဘုဉ်းပေးတော်မူအင်ပေပြီ။ စုန္ဒေန၊ သည်။ ဒိန္နော၊ သော။
 အယံ ပန (ပိဏ္ဍပါတော)၊ ကိုကား။ ပိတရာဂဝီတဒေါသဝီတပောဟကာလေ၊
 ၌။ (ကိဉ္ဇာပိ) ပရိဘုတ္တော၊ ပေပြီ။ (ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း။)
 ပရိနိဗ္ဗာနသမတာယ စ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၏တူမျှသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
 သမာပတ္တိသမတာယ စ၊ သမာပတ်၏ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ အနုဿရဏသမတာယ စ၊ အောက်မေ့ခြင်း၏ တူမျှသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ (ဧတေ ပိဏ္ဍပါတာ၊ ဤ ဆွမ်းနှစ်မျိုးတို့သည်။ သမ
 ဖလာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုဇာတာယ၊ ၍။ ဝါ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ သော။
 ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိဘုဒ္ဓိတွာ၊ မှ၍။ သဉ္ဇပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ
 ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန
 ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီ။ စုန္ဒေန၊
 သည်။ ဒိန္နံ၊ သော။ (ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။) ပရိဘုဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ အနုပါဒိသေ
 သာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ နိဗ္ဗာန
 ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ပရိနိဗ္ဗာနသမတာယ ပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၏ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။
 (ဧတေ ပိဏ္ဍပါတာ။) သမဖလာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စ၊
 အဖို့တပါးကား။ (ပရိနိဗ္ဗာနသမတာယ ဟူသောအကျဉ်းသင်္ခေပ ဟိတ်ပါဌ်၏
 အကျယ်ဝိတ္တာရမှတပါး၊ သမာပတ္တိ သမတာယ-ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ
 ဟိတ်ပါဌ်၏အကျယ်ဝိတ္တာရကား။) အဘိသမ္ဗုဇ္ဈနဒိဝသေ၊ သစ္စာလေးပါး
 တရားကိုထိုးထွင်း၍သိတော်မူရာနေ၌။ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ချာ၊
 ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့သို့။
 သမာပဋိ၊ ကောင်းစွာရောက်တော်မူပြီ။ ဝါ၊ ဝင်စားတော်မူပြီ။ ပရိနိဗ္ဗာန

ဒီဝေပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့၌လည်း။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ (သမာပတ္တိယော)၊ ထိုသို့။ သမာပတ္တိ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ ဣတိ ဧဝံသို့။ သမာပတ္တိ သမတယ ပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ဧတေ ပိဏ္ဏပါတာ) သမဖလာ (ဟောန္တိ။)

စ၊ ကား။ သုဇာတာ၊ သည်။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ အသောသိ၊ ပြီ။ (ကိံ။) သော၊ ဤ ဆနာန္တိဆွမ်းကို လက်ခံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရုက္ခဒေဝ တာ၊ ရုက္ခစိုးနတ်သည်။ န (ဟောတိ) ကိရ၊ မဟုတ်သတတ်။ သေ (သော)၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ (ဟောတိ) ကိရ၊ တတ်။ တံ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ထို ဆနာန္တိဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတု၊ ၍။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ ကိရ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသတတ်။ အဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏။ သတ္တသတ္တာဟံ၊ ခုနစ် သတ္တာဟ ပတ်လုံး။ တေန၊ ထို ဆနာန္တိဆွမ်းဖြင့်။ ယာပနံ၊ ရှည်သော အခွန်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (မျှတခြင်းသည်။) အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်တော် မူသတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (အသောသိ။) တဿ၊ ထို သုဇာတာ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ သုတု၊ ၍။ မေ၊ ၏။ လာဘာ၊ လာဘ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ဝတ၊ ဖြစ်ကုန်လေစွ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿရန္တိယာ၊ အောက်မေ့လတ်သော်။ ဗလဝပီတိသောမနဿံ၊ အားရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ စုန္ဒဿာပိ၊ ၏လည်း။ အပ ရဘာဂေ၊ ၌။ မယာ၊ သည်။ အဝသာနပိဏ္ဏပါတော၊ နောက်ဆုံးဖြစ် သော ဆွမ်းကို။ ဒိန္နော ကိရ၊ ပေးလှူအပ်သတတ်။ မေ၊ ငါနှင့်စပ်သဖြင့်။ ဓမ္မသီသံ၊ တရားတို့၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဂဟိတံ ကိရ၊ ယူတော်မူအပ်သတတ်။ [ဓမ္မသီသန္တိ ဓမ္မာနံ မတ္တကဘူတံ နိဗ္ဗာနံ။ မေ ဂဟိတန္တိ မမဝသေန ဂဟိတံ။ တေနာဟ ‘မယံ ကိရ’ တိအာဒိ။ -ဋီကာ။] မယံ၊ ၏။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတု၊ ၍။ သတ္တာ၊ သည်။ အနုပပါ ဒီသေသာယ၊ သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော ကိရ၊ သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သုတု၊ ၍။ မေ၊ ၏။ လာဘာံ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ဝတ၊ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿရတော၊ အောက်မေ့လတ်သော်။ ဗလဝ သောမနဿံ၊ အားရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဣတိ ဧဝံသို့။ အနုဿရဏသမတယ ပိ၊ အောက်မေ့ခြင်း၏ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်း။ (ဧတေ ပိဏ္ဏပါတာ။) သမဖလာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ ဧဝံသို့။

ယသသံဝတ္တနိကန္တိ၊ ကား။ ပရိဝါရသံဝတ္တနိကံ၊ အခြံအရံကိုဖြစ်စေတတ် သော။ အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိကန္တိ၊ ကား။ ဇေဋ္ဌကဘာဝသံဝတ္တနိကံ၊ အကြီး

အကဲ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (ကမ္မံ ဥပစိတံ-၌ စပ်။) သံယမတောတိ၊ ကား။ သီလာသံယမေန၊ စောင့်စည်းကြောင်းသီလဖြင့်။ သံယမန္တဿ၊ စောင့်စည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သံဝရေ၊ စောင့်စည်းကြောင်းသီလ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဝေရံ န စိယတံ-၌ စပ်။) ဝေရံ န စိယတံတိ၊ ကား။ ပဉ္စဝိဓံ၊ ပါဏာတိပါဘ စသော ငါးပါး အပြားရှိသော။ ဝေရံ၊ ရန်သည်။ န ဝစုတိ၊ မတိုးပွား။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ၊ ကား။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ဉာဏသမ္ပန္နော ပန၊ ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကား။ အရိယမဂ္ဂေန၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်။ (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။) အနဝသေသံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်။ ပါပကံ၊ ယုတ်မာသော။ (မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာသို့ ရောက်စေတတ်သော။) လာမကံ၊ ယုတ်ညံ့သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ဇဟာတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ၊ ကား။ သော၊ ထို ကျွမ်းကျင်သော ဉာဏသမ္ပန္န ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမံ ပါပကံ၊ ဤ ယုတ်မာသော အကုသိုလ်ကို။ ဇဟိတော၊ ပယ်စွန့်၍။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ကိလေသ နိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့်။ [နိဗ္ဗုတော ၏ အဘိန္နဝိသေသန။] နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စန္ဒဿ၊ ၏။ ဒက္ခိဏံ စ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကြီးပွားကြောင်း ဖြစ်သော အလှူကိုလည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဒက္ခိဏေယျ သမ္ပတ္တိ စ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သမ္ပဿ မာနော၊ ကောင်းစွာမြင်တော်မူသည်။ (ဟုတော။) ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းကို။ (ပီတိ အတွက် လေဟုန်တက်၍ ပေါ်ထွက်လာသော ဂါယာစကားတော်ကို။) ဥဒါနေသိ၊ ကြူးရင့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။စတုတ္ထဘာဏဝါရ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ယမကသာလာအဖွင့်

၁၉၀။ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ မြို့သို့ ကြွတော်မူရာ၌။ ဘိက္ခုနံ၊ သို့၏။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဂဏန်းအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ချဲ့။ (တနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ၊)ကြောင့်။ ဝေဠုဝဂါမေ၊ ၌။ ဝေဒနာဝိက္ခမ္ဘနတော၊ ဝေဒနာကို ခွာတော်မူရာ အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ န စိရေန၊ မကြာမြင့်မီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယံသတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ သို့။ သုတော၊ ၍။

တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ တို့တွင်။ ဧကဘိက္ခုပိ၊ တပါးသော ရဟန်းသည်လည်း။ ပက္ခန္ဓော နာမ၊ ဖဲသွားသည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဏနဝိတိဝတ္ထော၊ ဂဏန်းကိုလွန်သော။ သံသော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဂူဇတ္ထံ) ဟိ (ဥဒ္ဒရိတောဒဿေမိ။) ကလမ္ပနဒီတီရတော၊ ကလမ္ပမြစ်ကမ်းမှ။ ရာဇမာတု ဝိဟာရဒ္ဓါရေန၊ ရာဇမာတု ကျောင်းတိုက်၏ တံခါးဖြင့်။ ထူပါရာမံ၊ ထူပါရုံသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သွားထိုက်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ သို့ပင်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟိရညဝတိယာ၊ ဟိရညဝတီ မြစ်၏။ ပါရိမတီရတော၊ ဟိုဘက်ကမ်းမှ။ သာလာဝနယျာနံ၊ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့။ (ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အနုရာဓပုရဿ၊ ၏။ (ဒက္ခိဏ ပစ္စိမဒိသာယံ၊ အနောက် တောင်ထောင့် အရပ်၌။) ထူပါရာမော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ရှိသ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တံ၊ ထို အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည်။ ကုသိနာရာယ၊ ၏။ (ဒက္ခိဏပစ္စိမ ဒိသာယံ၊ ၌။) ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ထူပါရာမတော၊ မှ။ ဒက္ခိဏ ဒ္ဓါရေန၊ တောင်တံခါးဖြင့်။ နဂရံ၊ အနုရာဓမြို့သို့။ ပဝိသနမဂ္ဂေါ၊ ဝင် ကြောင်းလမ်းသည်။ ပါစီနမုခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ ရှေးရှု မျက်နှာမူသည်။ (ဟုတော။) ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်သို့။ နိဝတ္ထော ယထာ၊ ပြန်နစ်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကေ။ သွားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥယျာနတော၊ မှ။ သာလဝနံ၊ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည်။ ပါစီနမုခံ၊ သည်။ (ဟုတော။) ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်သို့။ နိဝတ္ထံ၊ ပြန်နစ်ပြီ။ ဝါ၊ ကေ။ သွား ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို အင်ကြင်းဥယျာဉ်ကို။ ဥပဝတ္တနံ နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ကပ်၍ကေ။ သွားရာ အရပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အန္တရေန ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသီသကန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ် ၌။ (ဂူဇတ္ထံ၊ ကို။) ကိရ (ဥဒ္ဒရိတော ဒဿေမိ)၊ အံ။ တဿ မဉ္ဇကဿ၊ ထို ညောင်စောင်းငယ်၏။ ဧကော၊ တခုသော။ သာလပန္နိ၊ အင်ကြင်းပင် အစဉ်သည်။ သီသဘာဂေ၊ ဦးခေါင်းရင်းအဖို့၌။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဧကော သော။ (သာလပန္နိ၊ သည်။) ပါဒဘာဂေ၊ ခြေရင်းအဖို့၌။ (ဟောတိ။)

၁။ ဥပဝတ္တနံ။ ။တသ္မာတိ ယသ္မာ နဂရံ ပဝိသိတုကာမာ ဥယျာနတော ဥပေစ္စ ဝတ္တန္တိ ဂန္ဓန္တိ ဧတေန။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္တနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ -ဋီကာ။ ဥယျာဉ်ရှေ့လျှောက် စဉ်ငယ်မြောက်သို့ ကွေ့ကောက် ကပ်သွားကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့် ဥပဝတ္တနမည်၏။

တကြာပိ၊ ထို အင်ကြင်းပင် အစဉ်တွင်လည်း။ ကော၊ တပင်သော။ တရုဏာသာလော၊ အင်ကြင်းပင်ပျိုသည်။ သီသဘာဂဿ၊ ဦးခေါင်းရင်း အဖို့၏။ အာသန္ဓော၊ နီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကော၊ သော။ (တရုဏ သာလော၊ သည်။) ပါဒဘာဂဿ၊ ခြေရင်းအဖို့၏။ (အာသန္ဓော ဟောတိ။) အပိ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ယမကသာလာ နာမ၊ မည်သည်။ မူလ ခန္ဓဝိဇ္ဇပပတ္တေဟိ၊ အမြစ် ပင်စည် အခွ အရွက်တို့ဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်း ချင်း။ သံသိဗ္ဗိတော၊ ချုပ်စပ်၍။ ဝါ၊ ရောယှက်၍။ ဌိတသာလာ၊ တည် သော အင်ကြင်းပင် အစုံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့ ဆိုအပ်ပြီ။ မဇ္ဇကံ ပညပေဟိတိ (ဧတ္ထ ဂူဠတ္တံ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတော ဒဿေမိ)၊ အံ။ တသ္မိံ ဥယျာနေ၊ ဌံ။ ရာဇကုလဿ၊ မင်းမျိုး၏။ သယန မဇ္ဇော၊ လျောင်းရာ ညောင်စောင်းသည်။ အတ္ထိံ၊ တံ၊ ထို ညောင်စောင်း ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပညပေဟိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ မိန့်တော် မူပြီ။ ထေရော ပိ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်လည်း။ တံ ယေဝ၊ ထို ညောင်စောင်းကိုပင်။ ပညပေတော၊ ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။

ကိလန္တောသ္မိံ အာနန္ဒ နိပဇ္ဇိဿာမိတိ (ဧတ္ထ)၊ ဌံ။ (ဂူဠတ္တံ။) ဟိ(ဥဒ္ဓ ရိတော ဒဿေမိ)၊ အံ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ (ဗလံ-ဌံ စပ်။)-

[ဂေါစရိ၊ ဂေါစရိ မည်သော ဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ကဠာ ပေါ၊ ကဠာပ မည်သော ဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ဂင်္ဂေယျော၊ ဂင်္ဂေယျ မည်သောဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ပိင်္ဂလော၊ ပိင်္ဂလ မည် သော ဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတေယျကော၊ လည်းကောင်း။ ဟေမဝတော စ၊ လည်းကောင်း။ တမ္ဗော စ၊ လည်းကောင်း။ မန္ဒာကိနီ၊ လည်းကောင်း။ ဥပေါသထော၊ လည်းကောင်း။ ဒသမော၊ ဆယ် မျိုးတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဆဒ္ဓန္တော ယေဝ၊ ဆဒ္ဓန္တ မည် သော ဆင်မျိုးသာလျှင် လည်းကောင်း။ ဧတေ၊ ဤ ဆင်တို့သည်။ နာဂါနံ၊ ဆင်တို့တွင်။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်သောဆင်တို့တည်း။]-

ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤ ဂါထာဌံ။ ဒသန္တံ၊ ဆယ်စီးကုန်သော။ ဂေါစရိသင်္ခါ ဟာနံ၊ ဂေါစရိ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပကတိဟတ္ထိနံ၊ ပကတိ ဆင်တို့၏။ ယံ ဗလံ၊ အံကြင် အားသည်။ (အတ္ထိံ။) တံ (ဗလံ)၊ သည်။ ကေဿ၊ တစီးသော။ ကဠာပဿ၊ ကဠာပ ဆင်၏။ (ဗလံ၊ အားတည်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒသဂုဏဝဇ္ဇိတာယ၊ ဆယ်ကြိမ်ဖြင့် မြှောက်ပွားစေအပ်သော။ ဂဏနာယ၊ အရေအတွက် အားဖြင့်။ ပကတိဟတ္ထိနံ၊ ပကတိ ဆင်တို့၏။

ကောဋိသဟဿဗလပုမာဏံ၊ ကုဋေတထောင် ခုန့်အားအတိုင်းအရှည်ရှိသော။
 (ယံ) ဗလံ၊ သည်။ (အတ္တိ။) သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ တံ (ဗလံ)၊ သည်။ စုန္ဒဿ၊
 ၏။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိဘုတ္တကာလဇတာ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးရာအခါမှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ စင်္ဂါရေ၊ လှိုင်းတံပိုး၌။ (တနည်း) စင်္ဂါရေ၊ ဆပ်ပြာ
 စစ်ရာ ပဝါကဲ၌။ (တနည်း) စင်္ဂါရေ၊ သေရည်စစ်ရာ ပဝါကဲ၌။
 ပက္ခိတ္တဥဒကံ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ရေသည်ကဲ့သို့။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။
 ဂတံ၊ ရောက်ပြီ။ [စင်္ဂါရေတိ ဦမိယံ။-ဤသုတ်ဋီကာ။ စင်္ဂါရန္တိ ခါရ
 ပရိဿာဝနံ။-ပုဂ္ဂလပညတ် မူလဋီကာ၊ မူလပဏ္ဏာသ ဝမ္ပိကသုတ်ဋီကာ။
 စင်္ဂါရေတိ ရဇကာနံ ခါရပရိဿာဝနေ၊ သုရာပရိဿာဝနေ ဝါ။-
 အင်္ဂုတ္တိရ်သတ္တက၊ အနုသယဝဂ် ဥဒကူပမာသုတ် ဋီကာ။]

ပါဝါနဂရတော၊ ပါဝါမြို့မှ။ တီဏိ ဂါဝုတာနိ၊ သုံးဂါဝုတ်တို့ တိုင်
 တိုင်။ ကုသိနာရာနဂရံ၊ ကုသိန္ဒာရုံမြို့သည်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) တေသ္မိံ
 အန္တရေ၊ ဤပါဝါမြို့မှ ကုသိန္ဒာရုံမြို့၏အလယ်၌။ ပဉ္စဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်
 ငါးပါးသော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ နိသိဒိတု၊ ထိုင်တော်မူ၍။ မဟတာ၊
 ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တောပိ၊ ကြွလာ
 တော်မူပါသော်လည်း။ သူရိယဿ၊ နေ၏။ အတ္တဂံမိဓာဝေလာယံ၊ ဝင်ပြီးရာ
 အချိန်၌။ သဉ္ဇာသမယေ၊ ဆည်းစွာအချိန်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာလဝနံ၊
 အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်တော်မူပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။
 ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ အာရောဂုံ၊ ရောဂါမရသူ၏
 အဖြစ်ကို။ မဒ္ဒန္တော၊ နှိပ်နင်းလျက်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာပြီ။ တေမတ္ထံ၊
 ဤအကြောင်းကို။ ဒဿေန္တော ဝိယ၊ ပြတော်မူသကဲ့သို့။ သဗ္ဗလောကဿ၊
 အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏။ သံဝေဂကရံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို ပြုတတ်
 သော။ ဝါစံ၊ စကားတော်ကို။ ဘဏန္တော၊ မိန့်တော်မူလိုသည်။ (ဟ
 တု။) ကိလန္တော သို့ အာနန္ဒ နိပဇ္ဇိဿာမိတုံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်
 တော်မူပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ။ပ။အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊
 သို့။ မဟန္တေန၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်တော်မူခြင်းဖြင့်။
 ဣဓ၊ ဤကုသိန္ဒာရုံမြို့သို့။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူရသနည်း။ အညတ္ထ၊
 ကုသိန္ဒာရုံမှတပါး အခြားသောအရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိတုံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်
 မူခြင်းငှာ။ န သက္ကာ ကိံ၊ မတတ်ကောင်းသလော။ ဣတိ၊ ဤကား
 အမေးတည်း။ ပရိနိဗ္ဗာယိတုံ နာမ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းငှာမည်သည်။ ကတ္ထ

စိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (သက္ကာ ဝေ၊ တက်ကောင်းသည်သာ။) ပန၊ ထိုသို့ တတ်ကောင်းပါသော်လည်း။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံမြို့သို့။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ ဝေ၊ သို့။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) မယိ၊ ငါသည်။ အညတ္ထ၊ ကုသိန္နာရုံမှ အခြားသောအရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ်သော်။ မဟာသုဒဿနသုတ္တဿ၊ မဟာသုဒဿနသုတ်၏။ အတ္တပုတ္တိ၊ အကြောင်းပတ္တု၏ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ပန၊ အနွယ ကား။ ကုသိနာရာယံ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ လတ်သော်။ အဟံ၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ အနုဘဝိတဗ္ဗံ၊ ခံစားထိုက်သော။ ယံ သမ္ပတ္တိံ၊ အကြင် စည်းစိမ်ကို။ မနုဿလောကေ ယေဝ၊ လူ့ပြည်၌ပင်။ အနုဘဝိံ၊ ခံစားဘူးပြီ။ ဘံ၊ ထို စည်းစိမ်ကို။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဏဝါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေတွာ၊ တန်ဆာဆင်၍။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ မေ၊ ၏။ တံ၊ ထို တရားတော်ကို။ သုတွာ၊ ကြားနာရ၍။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။ ကုသလံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏ဟူ၍။ မညိဿန္တိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ (ဣဒံ)၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ (ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။)

အပရမိဉ္စိ၊ အခြားသော အကြောင်းကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မူ၏။ (ကိံ။) အညတ္ထ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးဖြစ်သော။ မံ၊ ငါ့ကို။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ်သည်။ နပဿိဿတိ၊ မမြင်ရလတ္တံ့။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထို သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ်သည်။ ဗုဒ္ဓဝေနေယျော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆုံးမထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ သာဝကဝေနေယျော၊ သာဝကတို့ ဆုံးမထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တံ၊ ထို သုဘဒ္ဒ ပရိဗိုဇ်ကို။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဝိနေတံ၊ ဆုံးမခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အနွယ ကား။ ကုသိနာရာယံ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးသော။ မံ၊ ငါ့သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ သော၊ ထို သုဘဒ္ဒ ပရိဗိုဇ်သည်။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိဿတိ၊ မေးလတ္တံ့။ စ၊ ဆက်။ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနပရိယောသာနေ၊ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်း၏ အဆုံး၌။ သရဏေသု၊ သရဏ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အတံတော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇေ၊ ရှင်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပဒေ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။

လဘိတူ၊ ရ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဂဟေတူ၊ ယူ၍။ မယံ၊ ငါ
ဘုရားသည်။ ဓရမာနေယေဝ၊ သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်ပင်။ အရ
ဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတူ၊ ရောက်၍။ ပဋိမသာဝကော၊ နောက်ဆုံး
သာဝက သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ(ဣဒံ)၊ ဤ အကြောင်းကို။
(ပဿတိ။)

အပရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၎င်း- (ကိံ။) မယံ၊ သည်။ အညတ္တံ၊
ဦး။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ မူလတ်သော်။ ဓာတုဘာဇနိယေ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို
ဝေဖန်ရာအခါ၌။ မဟာကလဟော၊ ကြီးစွာသော ငြင်းခုံခြင်းသည်။ ဘဝိ
ဿတိ၊ လတ္တံ့။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ နဒီ ဝိယ၊ မြစ်ကဲ့သို့။ သန္တိဿ
တိ၊ စီးလတ္တံ့။ ကုသိနာရာယံ၊ ဦး။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ မူလတ်သော်။ ဒေါန
မြာဟ္မဏော၊ ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည်။ တံ ဝိဝါဒံ၊ ထို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြော
ဆိုခြင်းကို။ ဝါ၊ ငြင်းခုံခြင်းကို။ ဝူပသမေတူ၊ ငြိမ်းအေးစေ၍။ ဓာတု
ယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဝိဘဇိဿတိ၊ ဝေဖန်လတ္တံ့။ ဣတိ (ဣဒံ)၊
ဤအကြောင်းကို။ (ပဿတိ။) တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ကာရဏေ
ဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဧဝံ မဟန္တေန၊ ဤမျှလောက် ကြီးစွာ
သော။ ဝါ၊ သို့ကလောက် ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ
ကုသိန္နာရုံမှိုသို့။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
တဗျော၊ ၎င်း။

သီဟသေယုန္တိ ဧတ္ထ၊ ဦး။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ရထိုက်ကုန်သော။) သေယျာ
သေယျာတို့သည်။ ကာမဘောဂီသေယျ၊ ကာမဘောဂီသေယျာလည်းကောင်း။
ပေတသေယျာ၊ ပေတသေယျာလည်းကောင်း။ သီဟသေယျာ၊ သီဟသေယျာ

၁။ အပရမ္ပိ ပဿတိ။ ။ကေသာပိ သတ္တဿ၊ တယာဂ်သော သတ္တဝါ၏
သော်မှလည်း။ ပဋိဒုက္ခပူပသမော၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဂရု
တရော ဘုတူ၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ အလေးပြုဘော်မူအပ်သည်ဖြစ်၍ ထင်
လာ၏။ (ဘုကြောင့်နည်း) အတိဒုလ္လဘဘာဝတော၊ အလွန်ရခဲသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ ‘အပရမ္ပိ ပဿတိ’ တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ သွာယမတ္ထော မာဂဏ္ဍိ
ယသုတ္တေန ဒီပေတဗျော။ [မာဂဏ္ဍိယသုတ်၌ သားအမိသားအဖ သုံးယောက်တို့
တွင် ဖခင်နှင့် မိခင်တို့၏ တရားထူးရမည့်အကြောင်းကို မြင်တော်မူ၍ မာဂဏ္ဍိကိုပင်
မခံချင်လောက်အောင်သော စကားကို မိန့်တော်မူရသည်။] တတိယံ ပန ကာရဏံ
သတ္တာနံ ဥပဋ္ဌေနကအနတ္တပရိဟရဏန္တိ ဟံ ဒေဿန္တော (သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ပေါ်
လတ္တံ့သော အကျိုးမဲ့ကို ရှောင်လွှဲလိုခြင်းကို ပြတော်မူလို၍။) ပန ‘အပရမ္ပိ ပဿ
တိ’ တိအာဒိ မာဟ။—ဋီကာ။

လည်းကောင်း။ တထာဂတသေယျာ၊ တထာဂတသေယျာလည်းကောင်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဖတသော၊ လေးမျိုးတို့တည်း။ [သယနံ သေယျာ၊ သီဟဿ
ဝိယ သေယျာ သီဟသေယျာ၊ တံ သီဟသေယံ။ အထဝါ သီဟသေ
ယန္တိ သေဋ္ဌသေယံ၊ ယဒိဒံ အတ္ထဒ္ဓယံ ပရတော အာဂမိဿတိ။-ဋီကာ။

တက္က၊ ထို သေယျာတို့တွင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဘုယျေန၊ များသော
အားဖြင့်။ ကာမဘောဂီ၊ ကာမကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့
သည်။ ဝါမေန ပဿေန၊ လက်ဝဲနံပါးဖြင့်။ သေန္တိ၊ အိပ်ကြကုန်၏။ ဣတိ
အယံ၊ ဤ သေယျာသည်။ ကာမဘောဂီသေယျာ၊ ကာမဂုဏ်ကို ခံစား
လေ့ရှိသူတို့၏ အိပ်ခြင်းမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေသု၊ ထို ကာမဘောဂီ
သတ္တဝါတို့၌။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ယာနံပါး
ဖြင့်။ သယန္တာနာမ၊ အိပ်သူတို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ [ဒက္ခိဏပဿေန
သယာနော နာမ နတ္ထိ ဒက္ခိဏဟတ္ထဿ သရီရဂ္ဂဟဏာဒိယောဂက္ခမတော၊
ပုရိသဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပေတော၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ ဥတ္တာ
နာ၊ ပက်လက်တို့သည်။ (ဟုတော။) သေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ
သေယျာသည်။ (ဤ ပက်လက်အိပ်ခြင်းသည်။) ပေတသေယျာ၊ ပေတ
သေယျာမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပမံသလောဟိတတ္တာ၊ နည်းသော အသား
အသွေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပေတော၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ အဋ္ဌိသင်္ခာဋ္ဌ
ဇဋ္ဌိတာ၊ ရှုပ်ထွေးသော အရိုးအပေါင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဧကေန
ပဿေန၊ တဘက်သော နံပါးဖြင့်။ သယံတုံ၊ အိပ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကော
န္တိ၊ ကုန်။ ဥတ္တာနာဝါ တို့သည်သာ။ (ဟုတော။) သေန္တိ၊ ကုန်၏။ [ဧကေန
ပဿေန သယံတုံ န သက္ကောန္တိ ဒုက္ခပုပ္ဖတော။-ဋီကာ။]

ဘိက္ခဝေ၊ ဟို့။ မိဂရာဇော၊ သားကောင်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သီဟော၊
ခြင်္သေ့သည်။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ယာနံပါးဖြင့်။ သေယံ၊ အိပ်ခြင်း
ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ပ။ အတ္တမနေော၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ
အယံ၊ ဤ သေယျာသည်။ (ဤ အိပ်ခြင်းသည်။) သီဟသေယျာ၊ သီဟ
သေယျာမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေဇုဿဒတ္တာ၊ များသော တန်ခိုးရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ မိဂရာဇော၊ သော။ သီဟော၊ သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။
ပုရိမပါဒေ၊ ရှေ့ခြေကို။ ဧကသ္မိံ ဌာနေ၊ တခုသောအရပ်၌။ (ဏပေ
တော၊ ကား၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။) ပစ္ဆိမပါဒေ၊ နောက်ခြေတို့ကို။ ဧက
သ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ ထပေတော၊ ထား၍။ နဂုံဋ္ဌံ၊ အမြီးကို။ အန္တရသတ္တိမ္ပိ၊

ပေါင်၏အကြား၌။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ပုရိမပါဒပစ္စိမပါဒနဂံဋ္ဌာနံ၊ ရှေ့ခြေ နောက်ခြေ အမြီးတို့၏။ ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်ကို။ သလ္လကောတော၊ မှတ်သား၍။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပုရိမပါဒါနံ၊ ရှေ့ခြေတို့၏။ မတ္တကော၊ အထက်၌။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ထပေတော၊ ၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ သယိတောပိ၊ ၍လည်း။ ပဗုဇ္ဈမာနော၊ နိုးလတ်သော်။ ဥတြသန္တော၊ ထိတ်လန့်သည်။ (ဟုတော။)န ပဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးသည်မဟုတ်။

ပန၊ ဆက်။ သီသံ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတော၊ မြောက်၍။ ပုရိမပါဒါဒိန္နံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော ခြေ အစရှိသည်တို့၏။ ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာ အရပ်ကို။ သလ္လကောတိ၊ ၍။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။ ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်ကို။ ဝိဇဟိတော၊ စွန့်၍။ ဌိတံ၊ တည်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣဒံ၊ ဤ တည်ရာအရပ်ကို စွန့်ခြင်းသည်။ တယံ၊ အသင်၏။ ဇာတိယာ၊ အမျိုးဇာတ်အားလည်းကောင်း။ သူရဘာဝဿ စ၊ ရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်အားလည်းကောင်း။ န အနုရူပံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုတ္တမနော၊ မိမိစိတ်မရှိသည်။ ဝါ၊ မနှစ်သက်သည်။ ဟုတော၊ တတ္ထေဝ၊ ထို အရပ်၌ပင်။ သယတိ၊ ၍။ ဂေါစရာယ၊ ကျက်စားရာအရပ်သို့။ (စားကျက်သို့။) န ပက္ကမတိ၊ မဲသွားတော့။ ပန၊ အနွယ် ကား။ အ ဝိဇဟိတော၊ မစွန့်မူ၍။ ဌိတော၊ တည်လတ်သော်။ ဣဒံ၊ ဤ တည်ရာအရပ်ကို မစွန့်ခြင်းသည်။ တယံ၊ ၍။ ဇာတိယာ စ၊ အားလည်းကောင်း။ သူရဘာဝဿ စ၊ အားလည်းကောင်း။ အနုရူပံ၊ လျောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်သည်။ (ဟုတော။) ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ သိဟဝိဇမ္မိတံ၊ ခြင်္သေ့၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းကို။ ဝိဇမ္မိတော၊ စံပယ်၍။ ကေသရဘာရံ၊ လည်ဆံတည်းဟူသော ဝန်ကို။ ဝိဇနိတော၊ ခါ၍။ တိက္ခတ္တု၊ သုံးကြိမ်။ သိဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့ဟောက်သံကို။ နဒိတော၊ ဟောက်၍။ ဂေါစရာယ၊ သို့။ ပက္ကမတိ၊ မဲသွား၏။ [ဂတျတ္တာန ကမ္မနိ အရ ဂတိ အနက်ရှိသော ပက္ကမတိ ၍ ကံဖြစ်၍ “ဂေါစရာယ” ကို ကံအနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ “ဣန္ဒြေတို့၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော အာဟာရအကျိုးငှာ” ဟု ပေးတော်မူ၏။]

ပန၊ ကား။ စတုတ္ထဈာနသေယျာ၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့် ကျိန်းစက်တော်မူခြင်းကို။ (စတုတ္ထဈာန်၊ ဝင်စားတော်မူခြင်းကို။) တဏှာဂတသေယျာတိ၊ တထာဂတသေယျာဟူ၍။ ဝုစ္စဟိ၊ ၍။ တာသု၊ ယို သေယျာတို့တွင်။ ဣဓ၊

ဤ သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ-ဟူသောပုဂံ၌။ သီဟသေယျံ၊ သီဟသေယျာ
 သည်။ အာဂတာ၊ လာပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ သေယျာသည်။ တေဇ
 သဒဏ္ဍရိယာပသတ္တာ၊ များသော တန်ခိုးရှိသော ဣရိယာပုထ်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥတ္တမသေယျာ နာမ၊ ဥတ္တမသေယျာ မည်၏။ [သေတိ အဗျာ
 ဝဋ္ဌဘာဝေန(ကြောင့်ကြမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။)ပဝတ္တတိ ဧတ္ထဝတိ သေယျာ၊
 စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ သေယျာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာ။-ဋီကာ။]

ပါဒေ ပါဒန္တိ၊ ကား။ ဒက္ခိဏပါဒေ၊ လက်ယာခြေတော်၌။ ဝါမပါဒံ၊
 လက်ဝဲ ခြေတော်ကို။ အစွာဓာယာတိ၊ ကား။ အတိအာဓာယ၊ စဉ်ငယ်
 လွန်အောင်ထား၍။ ဤသကံ၊ စဉ်ငယ်။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ ဝါ၊ လွန်
 အောင်။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။
 ဂေါပုကေန၊ ဖမျက်တခုဖြင့်။ ဂေါပုကေ၊ ဖမျက်တခုကို။ (သင်္ခယမာ
 နေ၊ ထိခိုက်အပ်သော်လည်းကောင်း။) ဇာဏုနာ၊ ပုဆစ်တခုဖြင့်။ (ဒူးတခု
 ဖြင့်။) ဇာဏုမိ၊ ပုဆစ်တခုကို။ (ဒူးတခုကို။) သင်္ခယမာနေ ဝါ၊ ထိခိုက်
 အပ်သော်လည်းကောင်း။ အဘိဏ္ဍ၊ မပြတ်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ ဝါ၊ တည်ကြည်
 သည်။ န ဟောတိ။ သေယျာ၊ အိပ်ခြင်းသည်။ အဖာသုကာ၊ မချမ်း
 သာသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်
 ထားအပ်သော်။ (ဂေါပုကေန၊ ဖြင့်။ ဂေါပုကံ၊ ကို။) န သင်္ခယေတိ၊
 မထိခိုက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မထိခိုက်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ ထပိတေ၊ ထားအပ်သော်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။ သေယျာ၊ သည်။ ဖာသု၊
 ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ နိပဇ္ဇိ၊ လျောင်း
 တော်မူပြီ။

ပန၊ ဆက်။ အနုဋ္ဌာနသေယျံ၊ ထခြင်းမရှိသော ကျိန်းစက်တော်မူခြင်း
 သို့။ ဥပဂတတ္တာ၊ ကပ်ရောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 လျောင်းတော်မူရာ၌။ “ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိကရိတာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာ
 ရေဟိ။) န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ စ၊ ဆက်။ ကာယဝသေန၊ ကိုယ်နှင့် စပ်သဖြင့်။
 ဧတ္ထ၊ ဤ လျောင်းတော်မူရာ၌။ အနုဋ္ဌာနံ၊ မထခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။ နိဒ္ဒါ
 ဝသေန ပန၊ အိပ်ပျော်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ကား။ တံ ရတ္တိံ၊ ထိုည၌။
 ဘဂဝတော၊ ၍။ ဘဝဂံဿ၊ ဘဝင်၏။ ဩကာသောယေဝ၊ အခွင့်သည်
 ပင်။ နာဟောသိ၊ ဖြစ်တော်မူ။ [ဘဝဂံဿာတိ နိဒ္ဒါပဂမနလက္ခဏသ

ဘဝင်္ဂဿ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဘဝင်၏။ (သြကာသော နာဟောသိ။) တဝီထိနှင့် တဝီထိအကြား၌ ကျရိုးဖြစ်သော ဘဝင်သည် ကား ဖြစ်သည်သာ။-ဋီကာ။] ဟိ၊ မှန်။ ပဌမယာမသ္မိံ၊ ပထမယံ၌။ မလ္လာနံ၊ မလ္လာမင်းတို့အား။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောတော်မူရခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မဇ္ဈိမယာမေ၊ ၌။ သုဘဒ္ဒဿ၊ အား။ (ဓမ္မဒေသနာ အဟောသိ။) ပစ္ဆိမယာမေ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ သြဝဒိ၊ ဆုံးမတော် မူပြီ။ ဗလဝပစ္စူသေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ (အရုဏ်မတက်မီ။) ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ။

သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော အင်ကြင်းပင်တို့ သည်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ ပုပ္ဖိတာ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ပွင့်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟုတုာ။) မူလတော၊ အရင်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာဝ အဂ္ဂါ၊ အဖျားတိုင်အောင်။ ဧကစ္ဆန္နာ၊ ပန်းပွင့်တို့ဖြင့် တခဲနက်ဖုံးအပ်ကုန်သည်။ အဟောသု၊ ကုန်ပြီ။ [ဧကစ္ဆန္နာတိ သမ္ပုလ္လပုပေဟိ ဧကာကာရေန သဗ္ဗတ္ထေဝ (သစ်ပင်၏ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ပင်။) ဆာဒိတာ။ (ဖုံးအပ်ကုန်သည်။) -ဋီကာ။] စ၊ ဆက်။ ဧဝလံ၊ အခြားသစ်ပင်တို့နှင့် မရောမယှက် သက်သက်။ ယမကသာလာယေဝ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်တို့သည်သာ။ (သဗ္ဗပါလိ ဖုလ္လာ၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင် ပွင့်သောပန်းရှိကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန် သေး။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ရုက္ခာပိ၊ တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာဝ၊ ကုန်သည်သာ။ အဟောသု၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဧဝလံ၊ အခြားသောဥယျာဉ် တို့နှင့်မဖက် သက်သက်။ တသ္မိံယေဝ ဥယျာနေ၊ ထိုအင်ကြင်းဥယျာဉ် ၌သာ။ (သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာ၊ ကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ သကလမ္ပိ ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ၊ တသောင်းသော စကြ ဝဋ္ဌာ၌။ ပုပ္ဖုပဂါ၊ အပွင့်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်။ ဝါ၊ အပွင့်ပွင့်သော သစ်ပင်တို့သည်။ ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်ကို။ ဂဏှိံသု၊ ယူကြကုန်ပြီ။ ဖလူပဂါ၊ အသီးသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်။ ဝါ၊ အသီးသီး သောသစ်ပင်တို့သည်။ ဖလံ၊ အသီးကို။ ဂဏှိံသု၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗရုက္ခာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓေသု၊ ပင်စည်တို့၌။ ခန္ဓပဒုမာနိ၊ ပင်စည် ပဒုမာကြာတို့သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု၊) ပွင့်ကုန်ပြီ။ သာခါသု၊ အခက်တို့၌။ သာခါပဒုမာနိ၊ အခက် ပဒုမာကြာတို့ သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု။) ဝလ္လိသု၊ နွယ်တို့၌။ ဝလ္လိပဒုမာနိ၊ နွယ်ပဒုမာကြာတို့သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု။) အာကာသေသု၊ ကောင်းကင်တို့၌။ အာကာသပဒုမာနိ၊ ကောင်း ကင် ပဒုမာကြာတို့သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု။) ပထဝီတလံ၊ မြေအပြင်ကို။ ဘိန္ဒိတုာ၊

ခဲ၍။ ဒဏ္ဍပဒုမာနိ၊ အရိုးရှိသော ပဒုမ္မာကြာတို့သည်။ ပုပ္ဖိံသု၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗော၊ သော။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဉ္စဝဏ္ဏပဒုမသဉ္စန္ဒော၊ ငါးမျိုးသောအဆင်းရှိသော ပဒုမ္မာကြာတို့သည် ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တိယောဇနသဟသာဝိတ္တတော၊ ယူဇနာသုံးထောင် အပြန်ကျယ်သော။ ဟိမဝါ၊ ဟိမဝန္တာတောင်သည်။ ဆနဗဒ္ဒမောရပိဉ္စကလာပေါ၊ ဝိယ၊ တခဲနက်ဖွဲ့ချီအပ်သော ဥဒေါင်းမြီးစည်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နိရန္တရံ၊ အကြားပရှိအောင်။ မာလာဒါမဂဝစ္ဆိကော၊ ဝိယ၊ ပန်းဆိုင်ရှိသော လေသောက်ပြတင်းပေါက်သည်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပန်းဆိုင်ရှိသော နွား၏မျက်လုံးကဲ့သို့ အပေါက်ရှိသော လေသောက်ပြတင်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ပီဋေတော၊ ညှပ်၍။ အာဗဒ္ဒပုပ္ဖဝဋ္ဌသကောဝိယ၊ ဖွဲ့စပ်အပ်သော ဦးဆောက်ပန်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုပရိတံ၊ ကောင်းစွာ ပြည့်သော။ ပုပ္ဖစင်္ကောဋ္ဌကံ၊ ဝိယ စ၊ ပန်းကလပ်သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပန်းတောင်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အတိရမဏိယော၊ အလွန်မွေ့လျော်ထိုက်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

တေ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိတိ၊ ကား။ တေ ယမကသာလာ၊ ထို အစုံသော အင်ကြင်းပင်တို့သည်။ ဘုမ္မဒေဝတာဟိ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည်။ သဉ္စာလိတခန္ဓသာခဝိဋ္ဌပါ၊ ကောင်းစွာလှုပ်စေအပ်သော ပင်စည် အခက်အခဲရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ အဝကိရန္တိ၊ ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ သရီရဿ၊ ကိုယ်တော်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့ကို။ ဝိကိရန္တိ၊ ကြဲဖြန့်ကြကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ [“ဒေဝတာဟိ” ဟူသောကတ္တားနှင့်လိုက်အောင် “သဉ္စာလိတ” ဟု “စာ” ၌ဝိဒ္ဓိရှိပါစေ။] အဗျောကိရန္တိတိ၊ ကား။ အဗျောတ္တရန္တာ၊ ဝိယ၊ လွှမ်းမိုးကုန်သကဲ့သို့။ အဝကိရန္တိ၊ ကြဲဖြန့်ကြကုန်၏။ [“အဓိ” ကို “အဗျောတ္တရန္တာ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “အဝကိရန္တိ” ဟု ရှိပါစေ။] အဘိပ္ပကိရန္တိတိ၊ ကား။ အဘိဏ္ဍံ၊ မပြတ်။ ပုနပုနံ၊ ထပ်။ ပကိရန္တိယေဝ၊ အပြားအားဖြင့် ကြဲဖြန့်ကုန်သည်သာ။

ဒိဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နန္ဒပေါက္ခရဏီသမ္ဘဝါနိ၊ နန္ဒရေကန်၌ ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော။ (မန္ဒာရဝပုပ္ဖာနိ-၌ စပ်။) တာနိ၊ ထို မန္ဒာရဝ နတ်ပန်းတို့သည်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာနိ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ပဏ္ဏစတုပမာဏပတ္တာနိ၊ သစ်ရွက်ထီးပမာဏရှိသော အရွက်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာတုမ္မမတ္တံ၊ ကြီးစွာသောပြည်တောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ရေဏံ၊ ပတ်မှုကို။ ဂဏ္ဍန္တံ၊ ယူ

ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ အခြားပန်းတို့မဖက် သက်သက်။ မန္ဒာရဝ
 ပုပ္ဖာနေဝ၊ နတ်ပန်းတို့သည်သာ။ ဝါ၊ ထင်ရှားပန်းတို့သည်သာ။ (အန္တ
 လိက္ခာ၊ မှ။) ပတန္တိ၊ ကျကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ ပန၊
 အဟုတ်ကား။ အညာနိ၊ ကုန်သော။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပါရိဆတ္တက
 ကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖာဒိနိပိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထီးသဏ္ဍာန်ရှိသော ပင်လယ်ကသစ်
 ပန်း အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋ္ဌကာနိ၊ ရွှေပန်းတောင်းတို့
 ကို။ ပူရေတော၊ ပြည့်စေ၍။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယမ္ပိ၊ စကြဝဠာ နှုတ်ခမ်းရေး
 ခြံလည်းကောင်း။ တိဒသပူရေပိ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ လည်းကောင်း။
 ဗြဟ္မာလောကေပိ၊ ဗြဟ္မာပြည်၌လည်းကောင်း။ ဌိတာဟိ၊ တည်ကုန်သော။
 ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ ပဝိဋ္ဌာနိ၊ အပြား အားဖြင့် လွတ်အပ်ကုန်
 သည်။ (ဟုတော။) အန္တလိက္ခာ၊ မှ။ ပတန္တိ၊ ကုန်၏။ [“ပဝိဋ္ဌာ” ၌
 ပပုဗ္ဗ “ဝိသ” ဓာတ်သည် ဥဿဂ္ဂ-စွန့်လွတ်ခြင်းအနက်ဟောတည်း။] တယာ
 ဂတဿ သရီရန္တိ၊ ကား။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ အဝိကိဏ္ဏာနေဝ၊ မရောပြွမ်း
 ကုန်သည်သာ။ (ဟုတော။) အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ပတ္တကိဉ္ဇက္ခရေဏစုဏ္ဏေဟိ၊
 အရွက် ဝတ်ဆံ့မှုန် ဝတ်မှုန်တို့ဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရမေဝ၊
 ကိုယ်တော်၌သာ။ သြကိရန္တိ၊ အထက်၌ကြဲဖြန့်ကြဲကုန်၏။

ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဏာနိတိ၊ ကား။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့၏။ ဥပကပ္ပနစန္ဒန
 စုဏ္ဏာနိ၊ ကပ်ရောက်သော စန္ဒကူးမှုန်တို့သည်။ ဝါ၊ အသုံးအဆောင် ဖြစ်
 သော စန္ဒကူးမှုန်တို့သည်။ (အန္တလိက္ခာ ပတန္တိ-၌စပ်။) စ၊ ဆက်။ ကေ
 ဝလံ၊ နာဂ သုပဏ္ဏတို့မဖက် သက်သက်။ ဒေဝတာနံယေဝ၊ တို့၏သာ။ (ဥပ
 ကပ္ပန စန္ဒနစုဏ္ဏာနိ၊ တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ မှ။ ပတန္တိ၊ ကျကုန်သည်ကား။)
 န၊ မဟုတ်သေး။ နာဂသုပဏ္ဏမနုဿာနမ္ပိ၊ နဂါး ဂဠုန် လူတို့၏လည်း။
 ဥပကပ္ပနစန္ဒနစုဏ္ဏာနိ၊ တို့သည်။ (အန္တလိက္ခာ ပတန္တိယေဝ၊ သည်သာ။)
 စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ အခြားသော နံသာမှုန်တို့မဖက် သက်သက်။ စန္ဒန
 စုဏ္ဏာနေဝ၊ စန္ဒကူးမှုန်တို့သည်သာ။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ ကာဠာနုသာရိက
 လောဟိတစန္ဒနာဒိသဗ္ဗဒိဗ္ဗဂန္ဓဇာလစုဏ္ဏာနိ၊ အကျော် ကရမက် စန္ဒကူးနီအစရှိ
 သော အလုံးစုံသော နတ်၌ဖြစ်သောနံသာ နတ်၌ဖြစ်သော အမှုန်တို့သည်
 လည်းကောင်း။ [ဇာလ ကို “ဒိဗ္ဗ” ဟု ဖွင့်ခြင်းကိုကား စဉ်းစားသင့်၏။]
 ဟရိတာလအဉ္ဇနသုဝဏ္ဏရဇတစုဏ္ဏာနိ၊ ဆေးဒန်းမှုန် မျက်စဉ်းမှုန် ရွှေမှုန်
 ငွေမှုန်တို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒိဗ္ဗဂန္ဓဝါသဝိကတိယော၊ အလုံးစုံ အထူး
 တလည်ပြုအပ်သော နတ်၌ဖြစ်သောနံသာ အခိုးအထုံတို့သည်လည်းကောင်း။

သုဝဏ္ဏရဇတာဒိသမုဂ္ဂေ၊ ရှေ ငွေ အစရှိသော ပန်းတောင်းတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဌိအာဒိသု၊ စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရပ် အစရှိသော အဂုပ်ယံ၌။ ဌိတာဟံ၊ တည်ကုန်သော။ ဒေပတာဟံ၊ နတ်တို့သည်။ ပဝိဠာနိ၊ အပြားအားဖြင့် ပစ်လွှတ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တရာ၊ အကြား၌။ အဝိပွကိရိတွာ၊ ဒရိဖရ မကြဲမူ၍။ တကာဂတဿေဝ၊ ၎င်းသာ။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ဩကိရန္တိ၊ ကြဲဖြန့်ကြဲကုန်၏။

ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိတိ၊ ကား။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဥပကပ္ပနတူရိယာနိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော တူရိယာတို့သည်။ ဝါ၊ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော တူရိယာတို့သည်။ (ဝဇ္ဇန္တိ-၌ စပ်။) စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ ညှိဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော စောင်းဟို့မဖက် သက်သက်။ တာနိယေဝ၊ ထို နတ်တို့၏ တူရိယာတို့သည်သာ။ (ဝဇ္ဇန္တိ၊ မြည်ကုန်သည်ကား။) န၊ မဟုတ်သေး။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တန္တိဗဒ္ဓစမ္ပပရိယောနဒ္ဓစနသုသိရဘောဒါနိ၊ ညှိဖြင့်ဖွဲ့အပ်သော စောင်း သားရေဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သောစည်ကြီး တခဲနက်အခေါင်းရှိသော စည် နှဲ့စသော အပြားမို့ကုန်သော။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေသု၊ တသောင်းသော စကြဝဠာတို့၌။ ဒေဝနာဂသုပဏ္ဏမနုဿာနံ၊ နတ် နဂါးဂဠုန်လူတို့၏။ တူရိယာနိ၊ တို့သည်။ ဧကစက္ကဝါဠေ၊ တခုသော စကြဝဠာ၌။ သန္တိပတိတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ အန္တလိက္ခေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ မြည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ [တောထွက်တော်မူစဉ်ကလည်း ဤကဲ့သို့ မြည်ကြသည်။]

ဒိဗ္ဗာနိပိ သိဂီတာနိတိ(ဧတ္ထ ဂုဠတ္ထံ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ။) ဝရုဏ ဝါရုဏဒေဝတာ နာမ၊ ဝရုဏနတ် ဝါရုဏနတ်တို့မည်သော။ တောဒေဝတာ၊ ဤနတ်တို့သည်။ ဒီသာယုကာ၊ ရှည်သောအသက် ရှိကုန်၏။ မဟာပရိသော၊ သည်။ မနုဿပထေ၊ လူတို့၏လမ်း၌။ ဝါ၊ လူ့ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ ပဋိသန္ဓိဂူဟဏဒိဝေ၊ ပဋိသန္ဓေယူတော်မူရာနေ၌။ နံ၊ ထို ပန်းကိုးကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဂမိဿာမ၊ သွားကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှန်း၍။ မာလံ၊ ပန်းကိုး။ ဂန္ဓေတုံ၊ သိကုံးခြင်းငှာ။ အာရဘိသု၊ အားထုတ်ကြကုန်ပြီ။ တာ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ ဂန္ဓမာနာဝ၊ သိကုံးကုန်စဉ်ပင်။ မဟာပရိသော၊ သည်။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ၊ ၍။ တုမေ၊ တို့သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖို့။ ဂန္ဓထ၊ သိကုံးကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်။ (သမာ

နာ။) န တာဝ နိဋ္ဌာတိ၊ မပြီးသေး။ ကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမနဒိဝသေ၊
ဖွားမြင်တော်မူရာနေ့၌။ ဂဏှိတော၊ ရှိ။ ဂမိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။

ပုန ပိ၊ တဖန်လည်း။ (ကုစ္ဆိတော၊ မှ။) နိက္ခန္ဓော၊ ဖွားမြင်တော်
မူပြီတဲ့။ ဣတိ သုတော၊ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) မဟာဘိနိက္ခမန ဒိဝသေ၊
မြတ်သော တောထွက်တော်မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိတော။) ဂမိဿာမ၊ ကုန်အံ့။
ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု။) ဧကေနတိ သဝဿာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်တို့ပတ်လုံး။
သရေ၊ နန်းတော်၌။ ဝသိတော၊ နေ၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊
မြတ်သောတောထွက်တော် မူခြင်းကို။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်တော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ
ပိ၊ လည်း။ သုတော၊ ရှိ။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ၊ မပြီးစီးသေး။) အဘိ
သမ္မောဓိဒိဝသေ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိ
တော။) ဂမိဿာမ၊ အံ့။ ဣတိ (အာဟံသု။) ဆဗ္ဗဿာနံ၊ ခြောက်နှစ်တို့
ပတ်လုံး။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်မှုကို။ ကတော၊ ပြု၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အဘိ
သမ္မုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ ပိ၊ ဤ
သို့လည်း။ သုတော။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဒိဝသေ၊ ဓမ္မ
စကြာကို လည်စေတော် မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိတော။) ဂမိဿာမ၊ ကုန်အံ့။
ဣတိ (အာဟံသု။) သတ္တသတ္တာဟာနိ၊ ခုနစ်သတ္တာဟာတို့ကို။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊
ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌။ ဝီတိနာမေတော၊ လွန်စေတော်မူ၍။ ဣသိပတနံ၊ ဣသိ
ပတနတောသို့။ ဂန္ဓော၊ ကြွတော်မူ၍။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာကို။ ပဝတ္တိတံ၊
လည်စေတော်မူအပ်ပြီတဲ့။ ဣတိ ပိ သုတော။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) ယမက
ပါဂ္ဂိဟာရိယ ဒိဝသေ၊ ရေမီးအစုံရှိသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူရာ
နေ့၌။ (ဂဏှိတော။) ဂမိဿာမ၊ သွားကြကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု၊
ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။)

အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ယမကပါဂ္ဂိဟာရိယံ၊ ကို။ ကရိ၊ ပြုတော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ
ပိ သုတော။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) ဒေဝေါရောဟဏဒိဝသေ၊ တာဝတိံသာ
နတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိတော။) ဂမိဿာမ၊ အံ့။ ဣတိ၊
(အာဟံသု။) အဇ္ဇ၊ နေ့။ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ ကို။ ကရိ၊ တဲ့။ ဣတိ ပိ
သုတော။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနေ၊ အာယုသင်္ခါရကို
လွှတ်တော်မူရာအခါ၌။ (ဂဏှိတော။) ဂမိဿာမ။ ဣတိ (အာဟံသု။) အဇ္ဇ၊
ယနေ့။ အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ သြဿဇိ၊ လွှတ်တော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ ပိ သုတော။
န တာဝ နိဋ္ဌာတိ၊ သေး။ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့၌။

(ဂဏှိတော၊ ရှိ။) ဂမိဿာမ၊ ကုန်အံ၊ ဣတိ၊ (အာဟံသု။ ကုန်ပြီ။) အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယမကသာလာနံ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင် တို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ယာ နံပါးဖြင့်။ သဟော၊ မပြတ်မပြတ် အမှတ်ရတော်မူတတ်သည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်း စွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) သီဟသေယံ၊ မြတ်သော လျောင်းတော်မူခြင်းသို့။ ဥပဂဟော၊ ကပ်ရောက်တော်မူပြီ။ ဗလပပစ္စုသ သမယေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ္တံ့။

တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ့။ ဂန္ထထ၊ သီကုံးကြ ကုန် သနည်း။ ဣတိ။ သုတော ပန၊ ကြား၍ကား။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့၌ပင်။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ မယ်တော်၏ဝမ်း၌။ ပဋိသန္နိံ၊ ကို။ ဂဏှိ၊ ယူတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ၊ ပင်။ မာတုကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမိ၊ ဖွားမြင်တော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ၊ ပင်။ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ ခြင်းကို။ နိက္ခမိ၊ ထွက်တော်မူပြီ။ အဇ္ဇေပ၊ ပင်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ကို။ ပဝက္ကယိ၊ လည်စေတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ယမက ပါဠိဟာရိယံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ဒေဝလောကာ၊ နတ်ပြည်မှ။ သြတိဏ္ဍော၊ သက် ဆင်းတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ သြဿဇိ၊ လွှတ်တော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ယနေ့၌ပင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ ကိရ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ္တံ့ တံ့။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ ကိန္နာမ၊ အဘယ်မည်သော အကြောင်း တဲ့နည်း။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ဒုတိယနေ့၌။ ယာဂုပါန ကာလမတ္တမ္ပိ၊ ယာဂု သောက်ရာ ကာလမျှလည်း။ ဌာတဗ္ဗံ နာမ၊ တည်ထိုက်သည် မည်သည်။ အဿ နန၊ ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပုရေတော၊ တော်မူ၍။ ဗုဒ္ဓတ္တံ၊ ဘုရား၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တဿ နာမ၊ ရောက်ရာသို့မည်သို့။ ဧတံ၊ ဤသို့ တနေ့တည်း၌ပင် ပဋိသန္ဓေနေ၍ တနေ့ တည်း၌ပင် ဖွားမြင်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုရခြင်းသည်။ အန နုစ္ဆဝိကံ၊ မလျှောက်ပတ်ပါတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။-

အပရိနိဗ္ဗိတာဝ၊ မပြီးသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။မာလာယော၊ ပန်းကုံးတို့ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ အန္ဓောစက္ကဝါဠေ၊ စကြဝဠာ၏ အတွင်း၌။ သြကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အလဘမာနာ၊ မရကုန် လတ်သော်။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ၊ စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်၌။ လမ္ပိက္ခာ၊ တံ ရရဲ့ဆဲ့၍။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယာဝ၊ စကြဝဠာ နှုတ်ခမ်းရေးဖြင့်ပင်။ ဗာဓာ

ဝန္တိယော၊ ရှေးရှုပြေးသွားကုန်လျက်။ ဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ သူ
 တပါး၏လက်ကို။ ဂီဝါယ၊ မိမိလည်ပင်းဖြင့်။ ဂီဝံ၊ သူတပါး၏လည်ပင်း
 ကို။ ဂဟေတွာ၊ သုံးသပ်သောအားဖြင့် ကိုင်၍။ တီဏံ၊ ကုန်သော။ ရတ
 နာနိ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒုတ္တိံ၊ သမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊
 သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်းရှိသော ရောင်ခြည်
 တော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ပါရမိယော၊ ပါရမိတော်
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ အခုဆဋ္ဌာနိ၊ အခုအားဖြင့် ခြောက်ပါးမြောက် ရှိ
 ကုန်သော။ ဇာတကသတာနိ၊ ဇာတ်အရာတို့ကိုလည်းကောင်း။ (တနည်း)
 အခုဆဋ္ဌာနိ ဇာတကသတာနိ၊ ငါးရာ့ငါးဆယ်သော ဇာတ်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ဘုရားဉာဏ်တော်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဂါယိတွာ၊ သီဆို၍။ တဿ တဿ၊ ထိုထို သီ
 ဆိုခြင်း၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ မဟာယသော မဟာယသောတံ၊ များ
 သော အခြံအရံ အကျော်အစော ရှိတော်မူသောဘုရား များသောအခြံအရံ
 အကျော်အစော ရှိတော်မူသော ဘုရားဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။
 ဣဒံ၊ ဤ သီဆိုသံကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဒိဗ္ဗာနိ ပိ သင်္ဂီတာနိ အန္တလိက္ခေ
 ဝတ္တန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယာတံ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။
 (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ရှေးစာအုပ်များ၌ “ဣဒံ” ပုဒ်ပါဟန်
 မတူ “ဧတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ” ဟုသာ ရှိဟန်တူသည်။]

၁၉၉။ ပန၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယမကသာလာနံ၊ တို့၏။
 အန္တရာ၊ ၌။ ဒက္ခိဏေန၊ သော။ ပဿေန၊ ဖြင့်။ နိပန္နောယေဝ၊ လျောင်း
 တော်မူလျက်ပင်။ ပထဝီတလတော၊ မြေအပြင်မှ။ ယာဝစက္ကဝါဠမုခဝန္တိ
 ယာ၊ စကြဝဠာ နှုတ်ခမ်းရစ်တိုင်အောင်လည်းကောင်း။ စက္ကဝါဠမုခဝန္တိ
 တော၊ မှ။ ယာဝဗြဟ္မလောကာ စ၊ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်လည်းကောင်း။
 သန္နိပတိတာယ၊ စုဝေးသော။ ပရိသာယ၊ ၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်သော။
 ဥဿဟံ၊ ပန်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဟူသော အားထုတ်ခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်
 တော်မူရ၍။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ အား။ အာရောစေသိ၊ မိန့်
 တော်မူပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ။ ပ။ တထာဂတဿ
 ပူဇာယာတံ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊
 သို့ကလောက်။ မဟာသက္ကာရံ၊ ကြီးစွာသောပူဇော်မှုကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြု
 တော်မူပြီး၍။ တေနာပိ၊ ထို မဟာသက္ကာရ ဖြင့်လည်း။ အတ္ထနော၊ ကိုယ်

တော်၏။ အသက္ကတဘာဝမေဝ၊ ပူဇော်အပ်သည် မမည်သည်၏ အဖြစ် ကိုသာ။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ န ခေါ် အာနန္ဒ ဧတ္တာဝတာတိ အာ ဒိံ၊ ကို။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ ပြီ။

ဣဒံ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်။ ဝါ၊ မိန့်တော်မူလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မယာ၊ သည်။ ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ၊ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်အနီး၌။ နိပဇ္ဇေန၊ လျောင်းလျက်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ-အစရှိသော ဂုဏ်တော်တို့ကို။ သမောဓာနေ တာ၊ ပေါင်း၍။ အဘိနိဟာရံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင် ကြောင်း ဆုတောင်းမှုကို။ ဂရောန္တေန၊ ပြုတော်မူလတ်သော်။ ဝါ၊ ပြု တော်မူသော။ (မယာ။) မာလာဂန္ဓတူရိယသံဂီတာနံ၊ ပန်းနံသာ တူရိယာ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ သီချင်းတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှာ။ အဘိနိဟာရော၊ ကို။ န ဂတော၊ ပြုတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။ တေဒတ္ထာယ၊ ဤ မာလာဂန္ဓ တူ ရိယသံဂီတ-တို့၏ အကျိုးငှာ။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ န ပူရိတာ၊ ဖြည့်တော် မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ တောယ ပူဇာယ၊ ဤ မာလာဂန္ဓ တူရိယသံဂီတ-တို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ ပူဇိတော နာမ၊ ပူဇော်အပ်သည်မည်သည်။ န ဟောမိ၊ ဖြစ်တော်မမူ၊ ဣတိ၊ သို့။ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

ပန၊ ပရိ။ ပ။ ဦးအံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အညတ္ထ၊ အခြားသော ပါဠိတော်၌။ ဧကံ၊ တပွင့်သော။ ဥမာပုပ္ဖမတ္တမိ၊ နှမ်း ကြပ်ပွင့်မျှကိုသော်လည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေ တွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်မှု၏။ ဗုဒ္ဓ ဉာဏေနာပိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်ဖြင့်သော်မှလည်း။ အ ပရိစ္ဆန္ဒံ၊ မပိုင်းဖြတ် အပ် မပိုင်းဖြတ်နိုင်သော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဝဏ္ဏေတွာ၊ ချီးမွမ်းတော် မူပြီး၍။ ဣဂ၊ ဤသုတ်၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ပူဇံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်မြစ်တော်မူရသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပရိသာနုဂ္ဂဟေန စေဝံ၊ ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက် တော် မူလိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ စီရဋ္ဌိတိကာမတာယ စ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းကို အလိုရှိတော် မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ (ဘဂဝါ အညတ္ထ ဧကံ ဥမာပုပ္ဖမတ္တမိ ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ ကတာယ ပူဇာယ ဗုဒ္ဓဉာဏေနာပိ အပ

ရိစ္ဆိန္ဒ ဝိပါကံ ဝဏ္ဏေတွာပိ(ချီးမွမ်းတော်မူပြီး၍လည်း။) ဣဓ ဧဝံ မဟန္တံ ပူဇံ။ ပဋိကိပတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သစေ န ပဋိကိပေယျ၊ အကယ်၍ ပယ်တော်မမူအံ့။ (ဧဝံ သတံ။) အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ သီလဿ၊ ဧ။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာရာဌာန၌။ သီလံ၊ ကို။ န ပရိပူရေဿန္တိ၊ မဖြည့်ကုန်တော့လတ္တံ့။ သမာဓိဿ၊ ဧ။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သမာဓိံ၊ ကို။ န ပရိပူရေဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဝိပဿနာယ၊ ဧ။ အာဂတဋ္ဌာနေ။ ဝိပဿနာဂတ္ထံ၊ ဝိပဿနာဟူသော ကိုယ်ဝန်ကို။ န ဂါဟာပေဿန္တိ၊ မယူစေကုန်တော့လတ္တံ့။ ဥပဋ္ဌာကေ၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့ကို။ သမာဒါပေတွာ၊ ဆောက်တည်စေ၍။ ပူဇံယေဝ၊ ပူဇော်မှုကိုသာ။ ကာရေန္တာ၊ ပြုစေကုန်လျက်။ ဝိဟရိဿန္တိ၊ နေကြကုန်လတ္တံ့။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ သော အာမိသပူဇာ နာမ၊ ဤ အာမိသဖြင့်ပူဇော်ခြင်းမည်သည်။ သာသနံ၊ ကို။ ဧကဒိဝသမ္ပိ၊ တနေ့မျှလည်းကောင်း။ ဧကယာဂုပါနကာလမတ္တမ္ပိ၊ ယာဂုတကျိုက်သောက်ရာ ကာလမျှတိုင်ရုံလည်းကောင်း။ သန္ဓာရေတုံ၊ ကောင်းစွာဆောင်ထားခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။

ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ မဟာဝိဟာရသဒိသံ၊ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်နှင့်တူသော။ ဝိဟာရသဟဿံ၊ ကျောင်းတထောင်သည် သော်လည်းကောင်း။ မဟာစေတီယသဒိသံ၊ မဟာစေတီနှင့်တူသော။ စေတီယသဟဿမ္ပိ စ၊ စေတီတထောင်သည်သော်လည်းကောင်း။ သာသနံ၊ ကို။ ဓာရေတုံ၊ ငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္ပိ၊ ကျောင်းဆောက်မှု အစရှိသောကံကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တဿေဝ၊ ထိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်သာ။ ဟောတိ၊ ဧ။ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ပန၊ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းသည်ကား။ တထာဂတဿ၊ အား။ အနုစ္ဆဝိကာ၊ လျောက်ပတ်သော။ ပူဇာ၊ ပူဇော်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုသမ္မာပဋိပတ်သည်။ တေန၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပတ္တိတာ စေဝ၊ တောင့်တတော်မူအပ်သည် လည်းကောင်း။ သာသနံ၊ ကို။ သန္ဓာရေတုံ စ၊ ငှာလည်းကောင်း။ သက္ကောတိ၊ ဧ။ တဿွာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို သမ္မာပဋိပတ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ ယေဝံ ခေါ် အာနန္ဒာတိအာဒိံ၊ ကို။ (ဘဂဝါ)အာဟံ။

တတ္ထ၊ ထို ယော ခေါ် အာနန္ဒ-အကျိသော ပါဠိရပ်၌။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နောတိ၊ ကား။ နဝရိဓဿ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော။ လောကုတ္တရဓမ္မဿ၊ လောကုတ္တရ တရားအား။ အနုဓမ္မံ၊ လျော်သော အကျင့်ဟူသော။ ပုဗ္ဗမဟာဝါ(ဒု) ၁၄

ဘာဂပဋိပဒံ၊ မဂ်၏ရွှေအဖို့၌ ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သူ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သာယေဝ ပဋိပဒါ၊ ထို ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်ကိုသာ။ အနုစ္စဝိကတ္တာ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာမိစိတံ၊ သာမိစိ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၎င်း။ တံ သာမိစိံ၊ ထိုလောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သူတည်း။ ဣတံ၊ ထို့ကြောင့်။ သာမိစိပုဋိပန္နော၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပဒါသင်္ခါတံ၊ ပုဗ္ဗဘာဂ အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော။ တမေဝ အနုဓမ္မံ၊ ထို လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သောအကျင့်ကိုပင်။ စရတံ၊ ကျင့် ၏။ ပူရေတံ၊ ပြည့်စေ၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ အနုဓမ္မစာရီ၊ မည်၏။

စ၊ ဆက်။ သိလံ၊ ဝါရိတ္တသီလကိုလည်းကောင်း။ (မပြုမကျင့် ရှောင် ကြဉ်ရမည်ဟု တားမြစ်အပ်သော ပါရာဇိက စသောသိက္ခာပုဒ်တော် သီလ ကိုလည်းကောင်း။ အာစာရပညတ္တံ၊ အာစာရပညတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပညတ်အပ်သောအကျင့်ဖြစ်သော စာရိတ္တသီလကိုလည်းကောင်း။ (ခန္ဓကဝတ် ၌လာသော အာရိယငဝ်သည် ကိုလည်းကောင်း။) ဒုတင်္ဂသမာဒါနံ၊ ရတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ယာဝ ဂေါတြဘုတော၊ ဂေါတြဘုတိုင်အောင်။ (သောတာပတ္တိမဂ်၏ရွှေဂေါတြဘုညဏ်တိုင်အောင်။) (ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေထိုက်သော။) သမ္မာပဋိပဒါ၊ သမထ ဝိပဿနာ ဟူသော ကောင်းသောအကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါတံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အဂါရ ဝေသု၊ မရိုသေခြင်းတို့၌။ (ဗုဒ္ဓအဂါရဝ ဓမ္မအဂါရဝ-စသော အဂါရဝ တရားတို့၌။) ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ပညတ္တံ၊ ဝိနည်းပညတ်တော်ကို။ အတိက္ကမတံ၊ လွန်ကျူး၏။ အနေသနာယ၊ မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပေတံ၊ ပြု၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဓမ္မာ နုဓမ္မပဋိပန္နော၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္န-မည်သည်။ (လောကုတ္တရာတရား ကိုး ပါးအားလျော်သော ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်ကို ကျင့်သူမည်သည်။) န၊ မဟုတ်။

သိလံ။ပ။သမ္မာပဋိပဒါ။ ။ သီလန္တိ ဝါရိတ္တသီလ မဟာ။ (စာအုပ်တို့၌ “စာရိတ္တ သီလံ” ဟုရှိသည်။ အာစာရပညတ္တံ အရ စာရိတ္တသီလ လာလတ္တံဖြစ်၍ ဤ သီလံ အာ “ဝါရိတ္တသီလ” ဟု မှတ်ပါ။) အာစာရပညတ္တံတိ စာရိတ္တသီလံ။ ယာဝ ဂေါတြဘုတောတိ ယာဝ ဂေါတြဘုညဏ်၊ တာဝ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ သမထဝိပဿနာ သမ္မာပဋိပဒါ။-ဒီကာ]

ပန၊ အနွယ ကား။ ယော(ဘိက္ခု)၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိအတွက်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို။ ဇိနဝေလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စည်းကမ်းကို။ ဇိနမရိယာဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အပိုင်းအခြားကို။ ဇိနကာဠသုတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မည်းနက်သောမျဉ်းကြောင်းကို။ [ဇိနကာဠသုတ္တန္တံ ဇိနမဟာဝစုကိနာ ဌပိတံ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗ ဂဟေတဗ္ဗ ဓမ္မသန္ဓဿနကာဠသုတ္တံ သိက္ခာပဒမရိယာဒံ။-ဋီကာ။] အဏုမတ္တမ္ပိ၊ အဏုမူမ္ပလောကံလည်း။ န ဝိတိက္ကမတိ၊ မလွန်ကျူး။ အယံ ဤရဟန်းသည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော နာမ၊ မည်၏။ ဘိက္ခုနိယာ ပိ၊ ဘိက္ခုနီမ၌လည်း။ ဧဝေဝ၊ ပင်။ နယော၊ တည်း။ ယော ဥပါသကော၊ အကြင် ဥပါသကာသည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝေရာနိ၊ ပါဏာတိပါတ-စသော ရန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တို့သို့လည်းကောင်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလကမ္မပထေ၊ အကုသလကမ္မပထ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တို့သို့လည်းကောင်း။ သမာဒါယ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ ဝတ္တတိ၊ ကျင့်၏။ အပေတိ၊ သက်ရောက်၏။ အယံ ဤ ဥပါသကာသည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အနွယ ကား။ ယော(ဥပါသကော)၊ သည်။ တိသု၊ ကုန်သော။ သရဏေသု၊ သရဏတို့၌လည်းကောင်း။ (ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော ဘုရားစသော ရတနာသုံးပါးတို့၌လည်းကောင်း။) ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ သီလေသု ပိ၊ သီလတို့၌လည်းကောင်း။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ သီလေသု၊ သီလတို့၌ လည်းကောင်း။ (ပါဏာတိပါတဝိရတိ-စသည်တို့၌လည်းကောင်း။) ပရိပူရကာရီ၊ ဖြည့်ကျင့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ မာသဿ၊ တလ၏။ အဋ္ဌ ဥပေါသထေ၊ ရှစ်ဥပုသ်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ (လေးသီတင်း၏ အဖိတ်နေနှင့်တကွ ရှစ်ဥပုသ်စောင့်သည်။) ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဂန္ဓပူဇံ၊ နံ့သာဖြင့်ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မာလာပူဇံ၊ ပန်းဖြင့်ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကရောတိ၊ ၏။ မာတရံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး၏။ ပိတရံ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဓမ္မိကေ၊ တရားနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာတိ။ အယံ ဤ ဥပါသကာသည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော နာမ၊ မည်၏။ ဥပါသိကာယ ပိ၊ ဥပါသိကာမ ၌လည်း။ ဧဝေဝနယော။ [“ဓမ္မိကေ သမဏဗြာဟ္မဏေ-ဟု ဆိုသောကြောင့် အဓမ္မိက သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ကိုးကွယ်မှုကို မပြုရ”ဟု တားမြစ်သည်။]

ပရမာယ ပူဇာယာတိ၊ ကား။ ဥတ္တမာယ၊ မြတ်သော။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ (သက္ကရောတိ-စသည်၌ စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ နိရာမိသပူဇာ နာမ၊ ဤ အာမိသ မရှိသော သမ္မာပဋိပတ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းမည်၏။ မမ၊

ငါဘုရား၏။ သာသနံ၊ တော်ကို။ သန္တာရေတုံ၊ ငှာ။ သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။
 ဟိ၊ မှန်။ ဣတိ၊ လောက်။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဣမာ ပရိသာ၊
 ဤ ပရိသတ်တို့သည်။ မံ၊ ကို။ ဣမာယ၊ ဤ သမ္မာပဋိပတ်ဖြင့်ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။
 ပူဇေယန္တိ၊ ပူဇော်ကြကုန်အံ့။ တာဝ၊ လောက်။ မမ၊ ၏။ သာသနံ၊ သည်။
 နဘယ၊ ကောင်းကင်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ၊ လပြည့်ဝန်း
 ကဲ့သို့။ ဝိရောဓေသတိ၊ ထွန်းတောက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒသေတိ၊
 ပြတော်မူ၏။

ဥပဝါဏတ္ထေရအဖွင့်

၂၀၀။ အပသာရေသီတိ၊ ကား။။ အပနေသိ၊ ဖယ်ရှားစေတော်မူပြီ။
 အပေဟီတိ၊ ကား။ အပဂစ္ဆ၊ ဖယ်လော့။ ထေရော၊ အရှင်ဥပဝါဏ
 ထေရ်သည်။ ဧကဝစနေနေဝ၊ တခွန်းတည်းသော စကားတော်ဖြင့်၎င်း။
 တာလဝဏံ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းကို။ နိက္ခိပိတံ၊ ချ၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်
 တင့်လျှောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ဥပဋ္ဌာ
 ကောတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ ပဌမဗောဓိယံ၊ ပထမဗောဓိ၌။
 (ဝါနုစ်ဆယ်အတွင်း၌)။ အနိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာကဘာဝံ၊ မမြဲသော အလုပ်အကျွေး
 ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ အယံ ဘန္တေ အာ
 ယသ္မာ ဥပဝါဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ထေရေန၊ အရှင်အာနန္ဒာ
 ထေရ်သည်။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်အပ်သော်။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဥပဝါ
 ဏယ၊ ၏။ သဒေါသဘာဝံ၊ အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတိ၊
 မှတ်ထင်၏။ ဟန္တု၊ ယခု။ အယ၊ ထိုဥပဝါဏ၏။ နိဒ္ဒေါသ ဘာဝံ၊
 အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကထေသာမိ၊ မိန့်တော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြံတော်မူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေဘုယျေန အာနန္ဒာတိ အာဒိမာဟ။
 တတ္ထ၊ ထိုယေဘုယျေန အာနန္ဒ- အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယေဘုယျ
 နာတိ ဣဒံ၊ ယေဘုယျေန-ဟူသော ဤစကားကို။ အသညသတ္တာနုဉ္စေဝ၊
 အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏လည်းကောင်း။ အဂ္ဂပဒေဝတာနုဉ္စ၊ အဂ္ဂဗြဟ္မာတို့၏
 လည်းကောင်း။ ဩဟိနဘာဝံ၊ ကျန်ရစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊
 ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အပ္ပုဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အသမ္ပုဋ္ဌော၊ မထိအပ်သော အရပ်မည်သည်။
 ဝါ၊ တနည်း။ အဘရိတော၊ မပြည့်သောအရပ်မည်သည်။ (နတ္ထိ-၌စပ်)။
 ကိရ၊ ချဲ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အာသန္နပဒေသေ၊ အနီးဖြစ်သော အရပ်၌။

ဝါလဂ္ဂမတ္တေ၊ သာမိဗျားအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သြကာသေ၊ အရပ်၌။ သုခုမတ္တဘာဝံ၊ သိမ်မွေ့သော အတ္တဘောကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဒသဒသ၊ တကျိပ်တကျိပ်ကုန်သော။ မဟေသက္ခာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ အဋ္ဌံသု၊ တည်ကြကုန်ပြီ။ တာသံ၊ ထို တကျိပ်တကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝီသတိ၊ ဝီသတိ၊ နှစ်ကျိပ်နှစ်ကျိပ်သော (ဒေဝတာ အဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထို နှစ်ကျိပ်နှစ်ကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ တိံသတိ တိံသတိ၊ သုံးကျိပ်သုံးကျိပ်သော။ (ဒေဝတာ အဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထို သုံးကျိပ်သုံးကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ စတ္တာလီသံ စတ္တာလီသံ၊ လေးကျိပ်လေးကျိပ်သော။ (ဒေဝတာအဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထိုလေးကျိပ်လေးကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ ပညာသံ ပညာသံ၊ ငါးကျိပ် ငါးကျိပ်သော။ (ဒေဝတာ အဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထို ငါးကျိပ် ငါးကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ သဋ္ဌံသဋ္ဌံ၊ ခြောက်ကျိပ် ခြောက်ကျိပ်သော။ ဒေဝတာအဋ္ဌံသု။ တာ၊ ထို နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဟတ္ထေနဝါ၊ လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ပါဒေနဝါ၊ ခြေဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထေနဝါ၊ အဝတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ နဗျာဗာဓေန္တိ၊ မနှိပ်စက်ကြကုန်။ အပေဟိ၊ ဖယ်လော့။ မံ၊ ကို။ မာဗန္ဓေဟိ၊ မထိခိုက်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗာကာရံ နာမ၊ ပြောဆိုဖွယ်ရာ အခြင်းအရာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဝတ္တဗ္ဗာကာရော နာမ-ဟု ပုလ္လင်ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

တာ ဒေဝတာယော၊ ထို နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဒသပိ၊ တကျိပ်တို့သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍လည်းကောင်း။ ဝီသတိပိ၊ သည်လည်း။ ဟုတွာ တိသမ္ပိ ဟုတွာ စတ္တာလီသမ္ပိ ဟုတွာ။ ပညာသမ္ပိ၊ ငါးကျိပ်သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍လည်းကောင်း။ အာရဂ္ဂကောဋ္ဌိနိတုဒနမတ္ထေပိ၊ အပ်ဖျားဖြင့်ထိုးလောက်ရာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌လည်း။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကြကုန်၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် တည်ကြပါကုန်သော်လည်း။ အညမညံ။ နဗျာဗာဓေန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တသဒိသာဝ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် သမစိတ္တပရိယာယ ဒေသနာဝယ် ဆိုအပ်ပြီးသော နတ်ဗြဟ္မာတို့နှင့် တူကုန်သည်သာလျှင်။ အာဟေသံ၊ ပြီ။ သြဝါရေန္တောတိ၊ ကား။ အာဝါရေန္တော၊ ပိတ်ဆို့လျက်၊ (ဌိတော-၌ စပ်)။ ထေရော၊ ဥပဝါဏထေရ်သည်။ ပကတိယာပိ၊ ပင်ကိုအားဖြင့်လည်း။ မဟာသရီရော၊ ကြီးသော ကိုယ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဟတ္ထိပေါတကသဒိသော၊ ဆင်ပေါက်ကလေးနှင့်တူသည်။ (အဟောသိ။)

ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ သော၊ ထို ဥပဝါဏထေရ်သည်။ ပံသုကူလစီဝရံ၊ ပံ သုကူသင်္ကန်းကို။ ပါရပိတု၊ ရမ်း၍။ ဝါ၊ ရမ်းလိုက်သည်ရှိသော်။ အတိ မဟာဝိယ၊ အလွန်ကြီးသကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [ပံသုကူသင်္ကန်းဟူသည် အထပ်ထပ်ချုပ်ရသောကြောင့် ထို သင်္ကန်းကိုရမ်းသောအခါ အလွန်ကြီး သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။]

တထာဂတံဒဿနာယာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ မုခံ၊ မျက်နှာ တော်ကို။ ဒဠု၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ အလဘမာနာ၊ မရကုန်သည်။ (ဟုတု။) ဝေ၊ ဤသို့။ ဥဇ္ဈာယိံသု၊ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်ပြီ။ ပန၊ ပရိ။ ပ။ အံ။ တာ၊ ထို နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဝေရံ၊ ဥပဝါဏထေရ်ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈ၊ ဖောက်ထွင်း၍။ ပဿိတုံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ ကိံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ (ထေရံ ဝိနိဝိဇ္ဈ ပဿိတုံ။) နသက္ကော န္တိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈ ပဿိတုံ သက္ကောန္တိ။ ခိဏာသဝေ၊ ရဟန္တာတို့ကို။ (ဝိနိဝိဇ္ဈ ပဿိတုံ နသက္ကော န္တိ။) ထေရဿစ၊ ထေရ်၏လည်း။ မဟေသက္ခတာယ၊ ကြီးသောတန်ခိုး ရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တေဇုဿဒတာယ၊ ထက်သော တန်ခိုး ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပဂန္တုမ္ပိ၊ အနီးသို့ကပ် ခြင်းငှာသော်မှလည်း။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ ပရိ။ ပ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေရောဝ၊ ဥပဝါဏထေရ်သည်သာ။ တေဇုဿဒေါ၊ များ သော တန်ခိုးရှိသည်။ ဝါ၊ ထက်သော တန်ခိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) အညေ၊ ဥပဝါဏမှ အခြားကုန်သော။ အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ (တေဇုဿဒေါ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ရကုန်သတဲ့နည်း။) ဣတိ၊ ဤ ကား အမေးတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထေရော၊ ဥပဝါဏထေရ်သည်။) ကဿပဗုဒ္ဓဿ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေတိယေ၊ ဝေတိတော်၌။ အာ ရက္ခဒေဝတာ၊ အစောင့်အရှောက်နတ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေရောဝ တေဇုဿဒေါ အဟောသိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ တည်း။)

ကိရ၊ ချဲ့။ ဝိပဿိမ္ပိ၊ ဝိပဿိမည်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေ၊ မြတ် စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးလတ်သော်။ ဧကန္တန သုဝဏ္ဏက္ခန္ဓသဒိသဿ၊ တခဲနက် ရွှေတုံးနှင့်တူသော။ ဓာတုသရီရဿ၊ ဓာတ် တော်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်၏။ ဧကမေဝ၊ တဆူသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝေတိ ယံ၊ ဝေတိတော်ကို။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိဿာယုကဗုဒ္ဓါနံ၊

ရှည်သောသက်တော်ရှိကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏။ ဧကမေဝ၊ သော။ စေတိယံ၊ သည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထို တဆူတည်းသော စေတီတော်ကို။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ရတနာယာမာဟိ၊ တတောင် အလျားရှိကုန်သော။ ဝိဒတ္ထိဝိတ္ထဟာဟိ၊ တထွာအပြန်ရှိကုန်သော။ ဒွဂ်လဗဟလာဟိ၊ လက်နှစ်သစ် အထရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဗုဒ္ဓကာဟိ၊ ရွှေအုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟရိတာလေန စ၊ ဆေးဒန်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မနောသိလာယ စ၊ မြင်းသိလာဖြင့်လည်းကောင်း။ မတ္တိကာကိစ္စံ၊ မြေညက်ကိစ္စကိုလည်းကောင်း။ တိလတေလေနေဝ၊ နှမ်းဆီဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေကိစ္စကိုလည်းကောင်း။ သာဓေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ယောဇနပုမာဏံ၊ တယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိအောင်။ ဥဋ္ဌပေသံ၊ တက်စေကြကုန်ပြီ။

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌၊ ဘုမ္မာ၊ မြေ၌စပ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ (တနည်း) ဘုမ္မာဒေဝတာ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည်။ ယောဇနပုမာဏံ၊ တယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကို။ (ဥဋ္ဌပေသံ၊ ပြီ။) တတော၊ ၌။ အာကာသဋ္ဌကဒေဝတာ၊ ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသံ။) တတော၊ ၌။ ဥဏှဝလာဟကဒေဝတာ၊ ပူသောတိမ်တိုက်၌ နေကုန်သောနတ်တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသံ။) တတော အဗ္ဘဝလာဟကဒေဝတာ၊ ဆီးနှင်း တိမ်တိုက်၌ နေကုန်သောနတ်တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသံ။) တတော စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ နေကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသံ။) တတော။ တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ နေကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသံ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တယောဇနိကံ၊ ခုနစ်ယူဇနာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ စေတိယံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [တာဝတိံသာဘုံ၏ အထက်၌ကား တည်ရာ မြေမရှိတော့။] မနုဿေသု၊ လူတို့သည်။ မာလာဂန္ဓဝတ္ထာဒီနိ၊ ပန်းနံသာ အဝတ် အစရှိကုန်သော ပူဇော်ဖွယ်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အာဂတေသု၊ လာကုန်လတ်သော်။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ အစောင့်အရှောက် နတ်တို့သည်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထို လူတို့သည်။ ပဿန္တာနံယေဝ၊ ကြည့်ကုန်စဉ်ပင်။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်ပြီ။

တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ (စေတီစောင့်နတ်၏လူတို့ကြည့်နေစဉ်ပင်စေတီတော်ကို ပူဇော်ရာ ထိုအခါ၌။) အယံထေရော၊ ဤဥပဝါဏတော်သည်။ ပြာဟ္မဏမဟာသာလော၊ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ (ဟုတွာ။) ဧကံ၊ တထည်

သော။ ပီတကံ၊ ရှေ့သော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဂတော၊ သွားပြီ။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏား၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ စေတိယံ၊ ကို။ ပူဇေသိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို နတ် တို့ကယူ၍ ပူဇော်ပုံကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ ပသန္နစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) အဟမ္မိ၊ သည်လည်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့ သဘောရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ စေတိယေ၊ ၌။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ အစောင့်အရှောက် နတ်သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလိမ့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းမှုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တတော၊ ထို ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလ-ဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (သမာနော။) ဒေဝ လော ကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗုတ္တိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏား၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒေဝလောကေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ မနုဿလောကေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ သံသရန္တဿေဝ၊ ကျင်လည်စဉ်ပင်။ ကဿပေါ၊ ကဿပ မည်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပဇ္ဇိတွာ၊ ပွင့်တော်မူပြီး၍။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ မှပြီ။

တဿာပိ၊ ထို ကဿပ ဘုရားရှင်၏လည်း။ ဧကမေဝ၊ သော။ ဓာတုသရီရံ၊ ဓာတ်တော်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို သရီရဓာတ် တော်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယောဇနိကံ၊ ရှိသော။ စေတိယံ၊ ကို။ ကာ ရေသံ၊ ပြုစေကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထို ပုဏ္ဏားသည်။ တတ္ထ၊ ထို စေတိ တော်၌။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ သည်။ ဟုတွာ။ သာသနေ၊ သာသနာ တော်သည်။ အန္တရဟိတေ၊ ကွယ်လတ်သော်။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗုတ္တိ တွာ၊ ဖြစ်၍။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကာလေ၊ လက်ထက် တော်၌။ တတော၊ ထို နတ်ပြည်မှ။ စုတော၊ သည်။ (သမာနော။) မဟာကုလေ၊ မြတ်သောအမျိုး၌။ ပဋိသန္ဓံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နိက္ခမ္မ၊ အိမ်မှထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်ရဟန်းပြု၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ စေတိယေ၊ ၌။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေရော၊ ဥပဝါဏ ထေရ်သည်။ တေဇုဿဒေါ၊ များသော တန်ခိုးရှိသည်။ ဝါ၊ ထက်သော တန်ခိုးရှိသည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဒေဝတာ အာနန္ဒ ဥဇ္ဈာယန္တိတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣတိ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ (မြတ်စွာဘုရားကို မဖူးမြင်ရခြင်းကြောင့်။) ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ မယံ၊ ငါဘုရား၏။ ပုတ္တဿ၊ သား တော်ဖြစ်သော ဥပဝါဏ၏။ ဝါ၊ မှာ။ အညော၊ နတ်တို့၏ အကဲ့ရဲ့ခံရ

ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဒေါသော၊ အပြစ်
သည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၂၀၁။ ကထံ ဘူတာ ပန ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
အာဟ၊ လျှောက်သနည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တုမေ၊ ရှင်တော်
ဘုရားတို့သည်။ ဒေဝတာ ဥဇ္ဈာယန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒထ၊ မိန့်တော်မူကုန်
၏။ ကထံ ဘူတာ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တာ၊ ထိုနတ်တို့
တည်း။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို။ မနသိ ကရေထ၊ နှလုံးသွင်းကြပါ
ကုန်သနည်း။ တုပျာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
စံတော်မူခြင်းကို။ အဓိဝါသေထ ကိံ၊ သည်းခံနိုင်ပါကုန်၏လော။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ လျှောက်၏။ အထ၊ မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊
သည်။ အဟံ၊ သည်။ အဓိဝါသနကာရဏံ၊ သည်းခံခြင်း၏ အကြောင်းကို။
န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍။ တာသံ၊ ထိုနတ်
တို့၏။ အန ဓိဝါသနဘာဝံ၊ သည်းခံခြင်းမရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေ
န္တော၊ ကြောင့်။ သန္တာနန္ဒာတိ အာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဘဂဝါ။)
အာဟ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို သန္တာနန္ဒ-အစရှိသော စကားရပ်၌။ အာကာသေ ပထဝီသည်
နိယောတိ၊ ကား။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပထဝိံ၊ မြေကို။
မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ တတ္ထ၊ ထို မြေ၌။ ပထဝီသည်နိယော၊ ပထဝီဟု
အမှတ်ရှိကုန်သော။ (ဒေဝတာ သန္တိ-၌ စပ်။) ကန္တန္တိတိ၊ ကား။ ရော
ဒန္တိ၊ ငိုကြွေး မြည်တမ်းကြကုန်၏။ ဆိန္ဒုပတိံ ပပတန္တိ၊ ကား။ မဇ္ဈေ၊
အလယ်၌။ ဆိန္ဒုာ ဝိယ၊ ပြတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ၍။ ယတော ဝါ
ဟတော ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား ဘက်သို့လည်း။ ဝါ၊ ဟိုဘက် သည်
ဘက်သို့လည်း။ ပပတန္တိ၊ လဲကျကုန်၏။ အာဝဋ္ဌန္တိတိ၊ ကား။ အာဝဋ္ဌန္တိယော၊
ရှေးရှုလူးလို့မ့်ကုန်လျက်။ ပတိတဋ္ဌာနမေဝ၊ လဲကျရာအရပ်သို့သာလျှင်။ အာ
ဂစ္ဆန္တိ၊ လာကြကုန်၏။ [လဲကျရာအရပ်မှ ရှေ့ သို့နှစ်လိမ့်သုံးလိမ့် လိမ့်သွား ပြီး
နောက် လဲရာအရပ်သို့သာ ပြန်လာကြကုန်၏။] ဝိဝဋ္ဌန္တိတိ၊ ကား။ ပတိ
တဋ္ဌာနတော၊ လဲကျရာ အရပ်မှ။ ပရဘာဂံ၊ တစ်ပါးသောအဖို့သို့။ ဝဋ္ဌ
မာနာ၊ လူးလို့မ့်ကုန်လျက်။ ဝစ္ဆန္တိ၊ သွားကြကုန်၏။ [ဤနတ်တို့ကား
ကျရာအရပ်သို့ ပြန်၍မလာကြ။] အပိ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ဒေ၊
နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်တန်း၍။
သကိံ၊ တကြိမ်။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့လည်းကောင်း။ သကိံ၊ တကြိမ်။
ပစ္ဆတော၊ နောက်သို့လည်းကောင်း။ သကိံ။ ဝါမတော၊ လက်ဝဲဘက်သို့

လည်းကောင်း။ သင်္ကံ။ ဒက္ခိဏတော၊ လက်ယာဘက်သို့လည်းကောင်း။ သံပရိပတ္တိ မာနာပိ၊ အဖန်ဖန် ပြောင်းလဲ သူပျိုကိုလည်း။ “အာဝဋ္ဌန္တိ ဝိဝဋ္ဌန္တိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ [ဤအဖွင့်၌ သင်္ကံ ပုရတော-ဖြင့် အာဝဋ္ဌန္တိ ၏ အနက်ကိုပြ၏။ သင်္ကံ ပစ္ဆတော-စသော သုံးပုဒ်ဖြင့် ဝိဝဋ္ဌန္တိ ၏ အနက်ကိုပြသည်။ ထို့ကြောင့် “အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ရှေ့သို့လည်း လူးလိမ့်ကြကုန်၏။ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊ နောက်နှင့် ဝဲယာသို့လည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ လူးလိမ့်ကြကုန်၏” ဟု ပေး။]

သန္တာနန္တ ဝေဝတာ ပထဝိယံ ပထဝီသညိနိယောတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ (ဂုဠတ္ထံ၊ ကိ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတော ဒဿေမိ)၊ အံ။ ပကတိပထဝီ၊ ပကတိမြေကြီးသည်။ ဝေဝတာ၊ တို့ကို။ ဓာရေတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တတ္ထ၊ ထို ပကတိမြေ၌။ ဟတ္ထကော ဗြဟ္မာံ ဝိယ၊ ဟတ္ထက ဗြဟ္မာကဲ့သို့။ ဝေဝတာ၊ ဟို့သည်။ သြသီဒန္တိ၊ နှစ်မြုပ်ကြကုန်၏။ (ရေထဲနှစ်သကဲ့သို့ နှစ်ကြကုန်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သြဋ္ဌာရိကံ ဟတ္ထက အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနာဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ [အဂ္ဂတ္ထရနိကာယ တိက တတိယ ပဏ္ဏာသက ဟတ္ထကသုတ်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာ ဝေဝတာ၊ တို့သည်။ ပထဝိယံ၊ ပကတိမြေပေါ်၌။ ပထဝီ၊ မိမိကိုယ်ကို ခံနိုင်သောမြေကို။ မာပေသုံ၊ ဖန်ဆင်းကြကုန်ပြီ။ တာ၊ ထိုနတ်တို့ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ ပထဝိယံ ပထဝီ သညိနိယောတိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဤစကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဝိတရာဂါတိ၊ ကား။ ပဟိနဒေါမနဿာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဒေါမနဿ ရှိကုန်သော။ သိလာထမ္မသဒိသာ၊ ကျောက်တိုင်နှင့်တူကုန်သော။ အနာဂါမိ ခိဏာသဝဒေဝဟာ၊ အနာဂါမ် ရဟန္တာဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့သည်။ (အဓိဝါ သေန္တိ-၌ စပ်။) [အနာဂါမ်ဖြစ်သော နတ်တို့သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ပြောင်း၍ ပဋိသန္ဓေနေကြရ၏။]

၁။ ဝိတရာဂါ။ ပ။ သိလာထမ္မသဒိသာ။ ။ ကာမိ ဒေါမနဿ အသတိ ပိ ဧကစ္စော ရာဂေါ ဟောတိယေဝ၊ (စင်စစ် ဒေါမနဿ မရှိသော်လည်း ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို နှစ်သက်သော ရာဂ အချို့ ရှိသေးသည်သာ။) ရာဂေ ပန အသတိ ဒေါမနဿဿ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ (ရာဂမရှိလျှင်ကား ဒေါမနဿလည်း မဖြစ်တော့သည်သာ။) (ဘဝကြောင့်နည်း။) တဒေကဋ္ဌဘာဝတော (ပယ်ဖက်အားဖြင့် တူသောကြောင့်တည်း။) ဗုတိ အာဟ “ဝိတရာဂါတိ ပဟိနဒေါမနဿာ” တိ။ သိလာထမ္မသဒိသာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု နိဗ္ဗိကာရ ကာယ။ (ဣဋ္ဌာနံ အနိဋ္ဌာနံ ဣဋ္ဌိ ထူးထွေသော အခြင်းအရာ မရှိသောကြောင့်တည်း။ - နိဗ္ဗိကာ။)

စတုသံဝေဇနီယဋ္ဌာနအဖွင့်

၂၀၂။ ဝဿံ ဝုဋ္ဌတံ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဝုဋ္ဌတ္တံ၊ ကိ။) ကိရ
(ဥဒ္ဓရိတောဒဿေမိ)၊ အံ။ ဗုဒ္ဓကာလေ၊ ဘုရားရှင်၏ကာလ၌။ ဝါ၊ ဘုရား
လက်ထက်တော်အခါ၌။ ဒိသု၊ ဒွိသု၊ နှစ်ချိန်ကုန်သော။ ကာလေသု၊ အခါတို့၌။
ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ဝဿုပနာယိကာယ၊ ဝါကပ်ရာနေသည်။ ဥပကဋ္ဌာယ၊
နီးကပ်လတ်သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူခြင်းအကျိုးငှာလည်း
ကောင်း။ ဝုဋ္ဌဝဿာ၊ မိုးလပတ်လုံး နေကုန်ပြီးသည်။ (သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်
လတ်သော်။) ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေန၊ ယူအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
အားလျော်စွာ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတဝိသေသာရောစနတ္ထံ စ၊
ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော တရားထူးကို လျှောက်ခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။
သန္နိပတန္တိ၊ စုဝေးကြကုန်၏။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ဗုဒ္ဓကာလေ၊ ၌။ ဝါ၊
၌။ (ဒိသု ကာလေသု ဘိက္ခု။ သန္နိပတန္တိ) ယထာ၊ စုဝေးကြကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊
တူ။ တမ္မပဏ္ဍိဒိပေပိ၊ သိဟိဋ္ဌိကျန်း၌လည်း။ အပါရဂဂါယ၊ ဂဂါမြစ်၏
ဤမှာဘက်၌။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ လောဟပါသာဒေ၊ ကြေးပြာသာဒ်၌။
သန္နိပတိံသု၊ ကုန်ပြီ။ ပါရဂဂါယ၊ ဂဂါမြစ်၏ ဟိုမှာဘက်၌။ ဘိက္ခု။
တိဿမဟာဝိဟာရေ၊ တိဿကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ (သန္နိပတိံသု။) တေသု၊
ထို ရဟန်းတို့တွင်။ အပါရ ဂဂါယ၊ ၌။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ သင်္ကာရဆန္ဒက
သမ္ပဇနိယော၊ အမှိုက်စွန့်ကြောင်း တောင်း တံမြက်စည်းတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊
ယူ၍။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ မဟာဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ သန္နိ
ပတိတွာ၊ ၍။ စေတိယေ၊ စေတီတော်၌။ သုဓာကမ္ပံ၊ အင်္ဂတေ သုတ်လိမ်း
မှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌဝဿာ၊ ကုန်သည်။ (သမာနာ။) အာဂန္ဓာ၊ ၍။
လောဟပါသာဒေ၊ ၌။ သန္နိပတကာ၊ စုဝေးကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဖာသုကဋ္ဌာနေသု၊ ချမ်းသာရာအရပ်တို့၌။
ဝသိတွာ၊ နေပြီး၍။ ဝုဋ္ဌဝဿာ၊ ကုန်သည်။ (သမာနာ။) အာဂန္ဓာ။
လောဟပါသာဒေ၊ ၌။ ပဉ္စနိကာယမဏ္ဍလေ၊ ငါးပါးသော နိကာယ်ကို
ရွတ်ဆိုရာတန်ဆောင်းဝန်း၌။ ယေသံ၊ အကြင်ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။
ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ ပဂုဏာ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။
ပါဠိ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်၏။ ယေသံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။
အဋ္ဌကထာ၊ ကို။ ပဂုဏာ၊ အပ်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌကထံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊
ကုန်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါဠိ၊ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဋ္ဌ
ကထံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိရာဇေတိ၊ ချွတ်လဲ့စေ၏။ တံ၊ ထို ရဟန်းကို။
တယာ၊ သင်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ဆရာ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဂဟိတံ၊

သင်ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်၍။ ဥဇံ၊ ပြောင့်မှန်
 အောင်။ ကတွာ၊ ၍။ ဂါဟာပေန္တိ၊ ယူစေကြကုန်၏။ ပါရဂဝံဂါဝါသိ
 နောပိ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဟိုမှဘက်၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။
 တိဿမဟာဝိဟာရေ၊ ၌။ ဧဝ မေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။
 [ဘုရားလက်ထက်တော်အခါက အကြောင်းအရာကို ပြန်၍ သုံးသပ်လိုသော
 ကြောင့် “ဧဝံ ဒွိသု ကာလေသု” စသည်ကိုမိန့်။ “ဧဝံ ဒွိသု ကာလေသုတိ”
 အာဒိ နိဒဿနတ္ထံ ပစ္စာမသနံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ အဓိဂတံ။-ဋီကာ။] ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ဝါ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ကာလေသု၊ တို့၌။
 သန္နိပတိတေသု၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ တို့တွင်။ ဝဿုပနာယိကာယ၊ ဝါ
 ကပ်ရာနေ၏။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂတ၊ သွား
 ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ ဝိသေသာရေစနတ္ထံ၊ တရားထူးကို
 လျှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်
 သော။ (တေ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။) သန္ဓာယ။ ပုဗ္ဗေ ဘန္တေ ဝဿံဝုဋ္ဌာတိအာဒိ၊
 ကို။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ မနောဘာဝနီယေ တိ၊ ကား။ မနသာ၊ စိတ်
 ဖြင့်။ ဘာဝိတေ သမ္ဘာဝိတေ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ (ဘိက္ခု-၌ စပ်။)
 ဝါ၊ တနည်း။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ မနော မနံ၊ စိတ်ကို။ ဘာဝေန္တိ၊
 ဝဇေန္တိ၊ တိုးပွားစေနိုင်ကုန်၏။ ရာဂ ရဇာဒီနိ၊ ရာဂ မြူအစရှိသည်တို့ကို။
 ပဝါဟေန္တိ၊ မျောစေနိုင်ကုန်၏။ ဝါ၊ မျောနိုင်ကုန်၏။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်သော။ (ဘိက္ခု ဒဿနာယ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ [ပထမ
 မနောသည် မနောဘာဝနီယေ-၌ ပါသော မနော တည်း။ ဒုတိယ မနံ-ကား
 မနော-၏ ဒုတိယန္တ အဖြစ်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။] ကိရ၊ ချဲ့။ ထေရော။
 အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်။ ဝတ္တသမ္ပန္နော၊ ဝတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသည်။

၁။ မနောဘာဝနီယေ။ ။ကမ္မသာဓနော သမ္ဘာဝနတ္ထော ဘာဝနီယသဒ္ဓေါတိ
 အာဟ “မနသာ ဘာဝိတေ သမ္ဘာဝိတေ”တိ။ (ဘာဝနီယ-သဒ္ဓါသည် ကမ္မသာ
 ဓန သမ္ဘာဝနာ အနက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “သမ္ဘာဝိတေ”ဟု ဖွင့်သည်။) ဒုတိယ
 ဝိကပ္ပေ ပန ဘာဝနံ၊ ဝနံနဉ္စ ဝဋ္ဋိပက္ခပဟာနတော၊ (ဒုတိယဝိကပ်၌ ဘာဝနီယ-
 သဒ္ဓါသည် ဝနံအနက်ဟောတည်း။ ဝနံ-ဟူသည်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်တရား
 တို့ကို ပယ်ရှားနိုင်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အာဟ “ယေ ဝါ”တိအာဒိ။-ဋီကာ။ [ဝိဂြိုဟ်
 ကိုကား-ဘာဝိယန္တေ သမ္ဘာဝိယန္တေတိဘာဝနီယာ။ (ဘူဓာတ်+အနိယ-ပစ္စည်း။)]
 “မနသာ+ဘာဝနီယာ မနောဘာဝနီယာ”ဟု ပထမနည်း၌ပြု။ ဒုတိယနည်း၌ကား-
 “ဘာဝေန္တိ ဝဇေန္တိတိ ဘာဝနီယာ။ မနံ+ဘာဝနီယာ။ မနောဘာဝနီယာ။”
 ဟုပြု။]

(ဟုတုာ။) မဟလ္လကံ၊ ကြီးသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ထဒ္ဒေါ၊ ခက်ထန်သည်။ ဟုတုာ၊ ရှိ။ န နိသိဒတိ၊ ထိုင်မနေ။ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ ရှေးရှုတက်သွားခြင်းကို။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းကို။ ကတုာ၊ ရှိ။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ဆတ္တဉ္စ၊ ထီးကိုလည်းကောင်း။ ပတ္တစိဝရဉ္စ၊ သပိတ် သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတုာ၊ ယူ၍။ ပိဋ္ဌ၊ အင်းပျဉ်ကို။ ဝါ၊ ထိုင်ခုံကို။ ပဗ္ဗေ၊ ငွေတုာ၊ ခါ၍။ ဒေတိ၊ တတ္ထ၊ ထို အင်းပျဉ်၌။ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်ပြီးသော သီတင်းကြီး၏။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ကတုာ၊ ရှိ။ သေနာသနံ၊ အိပ်ရာနေရာကို။ ပဋိဇဂ္ဂိတုာ၊ သုတ်သင်၍။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ နဝကံ၊ သီတင်းငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တုဏှိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။

(ဟုတုာ။) န နိသိဒတိ၊ ထိုင်နေသည်မဟုတ်။ သမိပေ၊ အနီး၌။ ဌတုာ၊ ရပ်၍။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ သော၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ တာယ ဝတ္ထပဋိပတ္တိယာ၊ ထို ဝတ်အကျင့်၏။ အပရိဟာနိံ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ ပတ္တယမာနော၊ တောင်းတသည်။ (ဟုတုာ။) ဧဝံ၊ ဤ ပုဗ္ဗေဘန္တေ ဒိသာသု ဝဿံဝုဋ္ဌာ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

အယ၊ လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “အာနန္ဒော၊ သည်။ မနောဘာဝနီယာနံ၊ စိတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဝါ၊ စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းကို။ ဝါ၊ ဖူးမြင်ခွင့်ကို။ န လဘိဿာမိ၊ ရတော့မည်မဟုတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတိ၊ ကြံပြီ။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝသန္တော၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတော (စ)၊ ဤ အရပ်သို့လည်းကောင်း။ ဣတော စ၊ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း။ အနာဟိဏှိတုာဝ၊ မလှည့်လည်၍သာလျှင်။ မနောဘာဝနီယေ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ဌာ။ ဝါ၊ ခွင့်ကို။ လစ္စတိ၊ ရလတ္တံ့။ [ဟန္ဒ၊ ယခု။ အဿ၊ ထိုအာနန္ဒာအား။ မနောဘာဝနီယာနံ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ တို့ကို။ (တံ) ဒဿနဋ္ဌာနံ၊ ထိုဖူးမြင်ရာအရပ်ကို။ အာစိက္ခိဿာမိ၊ ပြောပြတော်မူအံ့။] ဣတိ စိန္တေတုာ၊ ရှိ။ စတ္တာရိမာနိဝိအာဒိံ၊ ကို။ (ဘဂဝါ။) အာဟ။

တတ္ထ၊ ထို စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော စကားရပ်၌။ သဒ္ဓဿာတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် အမျိုးကောင်းသား၏။ ပါတော၊ နံနက်အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ စေတိယဂံဏဝတ္တာဒိနိ၊ စေတီရင်ပြင်တော်၌ ပြုအပ်သော ဝတ် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဝတ္တာနိ၊ အလုံးစုံသောဝတ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကတာနေဝ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်သာ။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားအစရှိသော ရတနာသုံးပါးတို့၌။ ပသန္တဝိတ္တဿ၊

ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသော။ ဝတ္တသမ္ပန္နဿ^၁၊ ဝတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော။
 (တဿကုလပုတ္တဿ သံဝေဇနိယာနိ ဌာနာနိ-၌ စပ်။) ဒဿနိယာနိတိ၊
 ကား။ ဒဿနာရဟာနိ၊ ဖူးမြင်ခြင်းကို ထိုက်ကုန်သော။ ဒဿနုတ္တယ၊
 ဌာ။ ဂန္ထဗ္ဗာနိ၊ သွားထိုက်ကုန်သော။ သံဝေဇနိယာနိတိ၊ ကား။ သံဝေဂ
 ဇနကာနိ၊ သံဝေဂကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော။ ဌာနာနိတိ၊ ကား။ ကာ
 ရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဝါ၊ ဟနည်း။ ပဒေသဌာနာနေဝ၊ အရပ်
 တို့သည်သာ။ (ဣမာနိ စတ္တာရိ-၌ စပ်။)

ယေ ဟိ ကေစိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ စေတိယ စာရိကာ
 ယ၊ စေတိကို ပူဇော်ခြင်းငှာ လှည့်လည်ခြင်း၏။ သတ္တကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊
 အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
 [စေတိယပူဇနတ္ထံ စာရိကာ စေတိယစာရိကာ။-ဋီကာ။] တတ္ထ၊ ထို ယေ
 ဟိ ကေစိ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ စေတိယစာရိကံ အာဟိဏ္ဏန္တာတံ၊ ဟူ
 သောပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်။) တာဝ၊ ပသန္နစိတ်ဖြစ်သောသမ္ပ
 ရေးဦးစွာ။ ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို
 အရပ်၌။ စေတိယဂံဏံ၊ စေတိရင်ပြင်တော်ကို။ သမ္ပဇ္ဇန္တာ၊ တံမြက်လှည်း
 ကုန်လျက်လည်းကောင်း။ အာသနာနိ၊ နေရာတို့ကို။ ဓေဒဝန္တာ၊ ဆေး
 ကုန်လျက်လည်းကောင်း။ ဗောဓိမ္ပိ၊ ဗောဓိပင်၌။ ဥဒကံ၊ ကို။ သိဉ္ဇန္တာ၊
 သွန်းလောင်းကုန်လျက်လည်းကောင်း။ အာဟိဏ္ဏန္တိ၊ လှည့်လည်ကြကုန်၏။
 တေသု၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ သုဂတိသို့ လားမည်ဟူ၍ ဆိုဖွယ်
 သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ အသုကဝိဟာရေ၊ ထိုမည်သော ကျောင်း
 တိုက်၌။ စေတိယံ၊ ကို။ ဝန္တိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ နိက္ခမိ
 တွာ၊ ၍။ ပဿန္နစိတ္တာ၊ ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တရာ၊ အကြား၌။
 (စေတိသို့ မရောက်မီ လမ်းခရီးအကြား၌။) ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကရော
 န္တာပိ၊ ပြုသတိသည်သော်မှလည်း။ အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်။
 သင်္ဂု၊ နတ်ပြည်၌။ ပတိဋ္ဌဟိဿန္တိယေဝ၊ တည်ရကုန်မည်သာ။ ဣတိ၊
 ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ [သဂ္ဂေပတိဋ္ဌဟိဿန္တိယေဝ ဗုဒ္ဓဂုဏာ
 ရမ္မဏာယ ကုသလစေတနာယ သဂ္ဂသံဝတ္တနိယဘာဝတော။-ဋီကာ။]

၁။ ဋီကာ ။။ဗုဒ္ဓါဒိသုတီသု ဝတ္ထုသု ပသန္နစိတ္တဿ၊နကမ္မဖလသဒ္ဓါမက္ခေန။သာ
 စဿ သဒ္ဓါသမ္ပဒါ ဧပံ ဝေဒိတဗျာတိ ဖလေန ဟေတု ဒဿေန္တော “ဝတ္တသမ္ပန္နဿာ”
 တိအာဟ။ သံဝေဂေါ နာမ သဟောတ္တပုညာနံ၊ အဘိဇာတိဌာနာဒိနိ ပိ တဿ
 (ထို သံဝေဂ၏။) ဥပ္ပတ္တိဟေတုနိ ဘဝန္တိတိ အာဟ “သံဝေဂဇနကာနိ”တိ။

အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာအဖွင့်

၂၀၃။ အဒဿနံ အာနန္ဒာတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ (ဒဿတိ-၌ စပ်။) မာ
 တုဂါမဿ၊ ကိ။ ယဒေတံ (ယံ+တံ) အဒဿနံ၊ အကြင်မမြင်ရခြင်း
 သည်။ (အတ္ထိ။) အယံ၊ ဤ မာတုဂါမ ကိ မမြင်ရခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 မာတုဂါမ၌။ ဝါ၊ မာတုဂါမနှင့်စပ်ရာ၌။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်သော။ ပဋိပတ္တိ၊
 အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ [အယံဥတ္တမာ ပဋိ
 ပတ္တိ၊ ယဒိဒံ အဒဿနံ ဒဿနမူလကတ္တာ တပုစ္ဆယာနံ သဗ္ဗာနတ္တာနံ။ (ထို
 မာတုဂါမ ကိ မြင်ရခြင်းဟူသော အကြောင်းရင်းရှိသော အလုံးစုံသော
 အကျိုးမဲ့တို့၏မြင်ရခြင်းလျှင်အရင်းခံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ -ဋီကာ။]
 ဟိ၊ ချဲ့။ ဒွါရံ၊ ကိ။ ပိဒဟိတောပိတ်၍။ သေနာသနေ၊ ကျောင်းတွင်း၌။
 နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဂန္နော၊ လာ၍။ ဒွါရေ၊ ၌။
 ဌိတမ္ပိ၊ ရပ်နေသည်လည်းဖြစ်သော။ မာတုဂါမံ၊ ကိ။ ယာဝ၊ လောက်။
 နပဿတိ၊ မမြင်ရသေး။ တာဝ၊ ထို မမြင်ရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊
 အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဧကံသေနဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာ။ လောဘော၊
 လောဘသည်။ (ကာမရာဂ သည်။) န ဥပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ စိတ္တံ၊ သည်။
 န စလတိ၊ မလှုပ်ရှားသေး။ ပန၊ အန္တယကား။ ဒဿနေ၊ မြင်ရခြင်းသည်။
 သတိယေဝ၊ ရှိသော်သာ၊ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်သော လောဘ
 စိတ်လှုပ်ရှားခြင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဒဿနံ
 အာနန္ဒာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။)အာဟ။ [လောဘောတိ ကာမရာဂေါ။
 စိတ္တစလနာ ပဋိပတ္တိအန္တရာယကရော၊ ပဋိပတ်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သော။
 စိတ္တက္ခောဘော၊ စိတ်ချောက်ချားခြင်းတည်း။ -ဋီကာ။]

ဒဿနေ ဘဂဝါ သတိ ကထန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။)
 ဘိက္ခု၊ ကိ။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥပဂတဋ္ဌာနာဒိသု၊ ကပ်ရောက်ရာအရပ်အစ
 ရှိသည်ကို၌။ ဒဿနေ၊ မြင်ရခြင်းသည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ကထံ၊ အဘယ်
 သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာပါသနည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ၍။ အထ၊ မေးလျှောက်ရာ တို့အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခဂ္ဂံ၊ သန်လျက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ မယာ၊ ငါ
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သစေ အာလပသိ၊ အကယ်၍စကားပြောအံ့။ (ဝေ
 သတိ။) ဧတ္ထေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်။ တေ၊ သင်၏။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။
 ပါတေသာမိ၊ ကျစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဌိတပုရိသေန ဝါ၊ တည်
 နေသော ယောက်ျားနှင့်သော်လည်းကောင်း။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။

သစေ အာလပသိ၊ အံ။ (ဧဝံ သတိ)။ ဧတ္ထဝါ ပင်။ တေ၊ ဧ။ မံသံ၊
 အသားကို။ မုရုမုရုပေတော၊ မုရုမုရုဟု အသံပြုစေ၍။ ဝါ၊ ကျွတ်ကျွတ်ဟု
 မြည်စေ၍။ ခါဒိဿာမိ၊ ခံစားအံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဌိတယက္ခိနိယာ ဝါ၊ တည်
 သော ဘိလူးမနှင့်သော်လည်းကောင်း။ အာလပိတံ၊ စကားပြောခြင်းငှာ။
 ဝါ၊ သည်။ ဝရံ၊ မြတ်သေး၏။ [မုရုမုရုပေတောတိ သအဋ္ဌိကံ ကတော
 ခါဒနေ အနုရဝဒဿနံ(အရိုးနှင့်တကွစားသောကြောင့် “ကျွတ်ကျွတ် ကျွတ်
 ကျွတ်မြည်စေ၍”ဟု အသံတုကိုပြသည်။)-ဋီကာ။]

ဟိ၊ မှန်။ ဧကဿေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝဿ၊ ယခု
 အတ္တဘော၏။ တပုစ္စယာ၊ ထိုဦးခေါင်းဖြတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဝါ၊ ဘိလူးမက ကျွတ်ကျွတ်ဝါး၍စားခြင်းဟူသော ထိုအကြောင်း
 ကြောင့်။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အပါယေသု၊
 တို့၌။ အပရိစ္ဆိဒ္ဓဒုက္ခာနုဘဝနံ၊ မပိုင်းဖြတ်အပ်သောကာလပတ်လုံး ဒုက္ခကို
 ခံစားရခြင်းသည်။ န (ဟောတိ)။ [အပရိမိတံ ကာလံ ဒုက္ခာနုဘဝနံအပရိ
 ဆိဒ္ဓဒုက္ခာနုဘဝနံ။-ဋီကာ။] ပန၊ အနွယကား။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ အာ
 လာပသလ္လာပေ၊ ရှေးဦးစွာ ပြောခြင်း တဖန်ပြောဆိုခြင်းသည်။ သတိ၊
 သော်။ ဝိဿာသော၊ မထိမခတ် ငြိုငြိကပ်ကပ် အကျမ်းဝင်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ [ဝိဿာသောတိ ဝိသင်္ဂေါ ဃဒ္ဓနာဘာဝေါ။-
 ဋီကာ။] ဝိဿာသေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဩတာရော၊ မာတုဂါမဋ္ဌိ
 စိတ်၏သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ [ဩတာရောတိ တတ္ထ စိတ္တဿ
 အနုပုဝေသော။-ဋီကာ။] ဩတိဏ္ဏစိတ္တော၊ မာတုဂါမဋ္ဌိ သက်ဝင်သောစိတ်
 ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလဗျသနံ၊ သီလ၏ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပတော၊ ရောက်၍။
 အပါယပူရကော၊ အပါယ်ကိုပြည့်စေတတ်သည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အနာလာပေါတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ)။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ သာဓကကား။
 သလ္လပေ အသိဟတ္ထေန။ ပ။ မာတုဂါမေန သလ္လပေတိ၊ ဟူသော။ တေမ္ပိ၊
 ပါဠိတော်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ။) ပုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

[အသိဟတ္ထေန၊ မိမိကို သတ်ဖို့ရန် လက်၌ သန်လျက်ရှိသော
 ယောက်ျားနှင့်။ သလ္လပေ၊ စကားပြောရာ၏။ ပိသာစေနာပိ၊ စားဖို့
 ရန်လာသောဘိလူးနှင့်လည်း။ သလ္လပေ၊ ဧ။ ယေန၊ အကြင် မြေ
 သည်။ ဒဠော၊ ကိုက်အပ်သူသည်။ န ဇီဝတိ၊ အသက်မရှင်တော့။
 (တံ)အာသိဝိသမ္ပိ၊ ထိုလျှင်သော အဆိပ်ရှိသော မြေကိုသော်လည်း။
 အာသိဒေ၊ နင်းခြင်းအစရှိသည်ဖြင့် အနီးသို့ကပ်ရာ၏။ (အသန္နပုဒ်

ကဲ့သို့ အာပုပ္ဖ+သဒဓာတ်တည်း။ အာသီဒေတိ အက္ကမနာဒိဝသေန ဗာဓေယျ။-ဋီကာ။)ကော၊ တယောက်သည်။ (ဟုတော။)ကောယ၊ တယောက်သော။မာတုဂါမေန၊နှင့်။န တွေဝ သလ္လပေ၊စကားမပြော ရာသည်သာ။ ပဉ္စဂုံတ္တရ ဒုပဏ် နိဝရဏဝဂ် မာတာပုတ္တသုတ်။]

အာလပန္နေန ပနာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။)မာတု ဂါမော၊ သည်။ ဒိဝသံ ဝါ၊ နေ့ကိုသော်လည်း။ သစေ ပုစ္ဆတိ၊ အကယ် ၍ မေးအံ့။ သီလံ ဝါ၊ သီလကိုသော်လည်း။ (သစေ)ယာစတိ၊ အကယ် ၍ တောင်းအံ့။ ဓမ္မံ ဝါ၊ တရားကိုသော်လည်း။ သောတုကာမော၊ နာ ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (သစေ) ဟောတိ၊ အံ့။ ပဉ္စံ ဝါ၊ ပြဿနာကို သော်လည်း။ (သစေ) ပုစ္ဆတိ၊ အံ့။ ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဿ၊ ထို မာတုဂါမ၏။ ပဗ္ဗဇိတေ ဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗကမ္ပံ၊ ပြုထိုက်သော အလုပ်သည်။ (သစေ) ဟောတိ၊ အံ့။ [ပဗ္ဗဇိတေဟိ ကတ္တဗ္ဗကမ္ပန္တိ အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ ပဗ္ဗဇိ တေဟိ ကာတဗ္ဗကမ္ပံ။ (အာမိသကိုခံယူခြင်း အစရှိသော ရဟန်းတို့ ပြုထိုက် သော အလုပ်။)-ဋီကာ။] ဧဝရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကာလေ၊ အခါ၌။ အနာလပန္တံ၊ စကားမပြောသော ရဟန်းကို။ အယံ၊ ဤရဟန်း သည်။ မူဂေါ၊ အအတည်း။ အယံ၊ သည်။ ဗမိရော၊ နားထိုင်းတည်း။ ဘုတ္တာဝ၊ စားပြီး၍သာ။ ဗဒ္ဒမုခေါ၊ ဖွဲ့အပ်သောနှုတ်ခမ်းရှိသကဲ့သို့။ နိသီ ဒတိ၊ စကားမပြောပဲ ထိုင်နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ပြောတတ်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ အာလပိတဗ္ဗံ၊ စကားပြောထိုက် သည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာလပန္နေန၊ စကားပြောသောရဟန်းသည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာပါသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ အထ၊ မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ထေ၊လာ ကြကုန်။ တုမေ၊ တို့သည်။ မာတုမတ္တိသု၊ အမိအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော မာတုဂါမတို့၌။ ဝါ၊ အမိလောက်ကြီးသော မာတုဂါမတို့၌။ မာတုစိတ္တံ၊ အမိ၌ဖြစ်သောစိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ ဖြစ်စေကြကုန်လော့။ ဘဂိနိမတ္တေသု၊ အမ နှမ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော မာတုဂါမတို့၌။ ဘဂိနိစိတ္တံ၊ အမ နှမ၌ ဖြစ်သောစိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ လော့။ ဓိတုမတ္တိသု၊ သမီးအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော မာတုဂါမတို့၌။ ဝါ၊ သမီးလောက်ငယ်သော မာတု ဂါမတို့၌။ ဓိတုစိတ္တံ၊ သမီး၌ဖြစ်သော စိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ လော့။ ဣတိ ဣမံ သြဝါဒံ၊ ဤ သြဝါဒကို။ (သဋ္ဌာယတနသံယုတ် ဂဟပတိ

ဝဂ် ဘာရဒ္ဒါဇသုတ်၌လာသော ဤ သြဝါဒကို။) သန္တာယ၊ မုဉ္ဇိ။ သတိ အာနန္ဒ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ ပြီ။ [သတိတိ ဝါ ကာယဂတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ။-ဋီကာ။ အမိ အမက္ခိလောကံရှိသော မာတုဂါမတို့၌ အမိ အမဉ္ဇိဖြစ်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေဖို့ရန်လွယ်ကူသော်လည်း သမီး နှမလောကံရှိသော မာတုဂါမတို့၌ သမီး နှမ၌ ဖြစ်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေဖို့ရန် လွယ်ကူမည် မဟုတ်သောကြောင့် ကာယဂတာသတိ (သုံး ဆယ့်နှစ်ကောဋ္ဌာသ) ကို အာရုံပြုဖို့ရန် အဋ္ဌကထာနည်းမှ တနည်း ဋီကာ ဖွင့်သည်။]

၂၀၄။ အဗျာဝဋ္ဌာတိ၊ ကား။ အတန္တိဗဒ္ဓါ၊ ဖွဲ့အပ်သော ညှိမရှိသော စောင်းနှင့်တူကုန်သည်။ ဝါ၊ ဝန်ကိုမဆောင်နိုင် ကုန်သည်။ နိရုဿက္ကာ၊ ကြောင့်ကြမရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ သာရတ္ထေ ဃဋ္ဌကာ တိ၊ ကား။ ဥတ္တမတ္ထေ၊ မြတ်သောစီးပွားဖြစ်သော။ အရဟတ္ထေ၊ အရဟတ္ထ ဖိုလ်၌။ ဃဋ္ဌေထ၊ စေ့ဆော်ကြကုန်လော့။ အနုယုဉ္ဇထာတိ၊ ကား။ တံ၊ ထို အရဟတ္ထဖိုလ်ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှာ။ အနုယောဂံ၊ အားထုတ်မှုကို။ ကရေထ၊ ပြုကြကုန်လော့။ အပ္ပမတ္တာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို အရဟတ္ထဖိုလ်၌။ အဝိပ္ပမုဋ္ဌသတိ၊ မပျောက်ကင်းသော သတိရှိကြကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရထ-ဋီ စပ်။) ဝီရိယာတာပယောဂေန၊ ကိလေသာအမှိုက်တို့ကို မီးဖြင့်တိုက်သကဲ့သို့ လောင်မြိုက်တတ်သော လုံ့လဝီရိယနှင့် ယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်။ (တနည်း။) ဝီရိယာတာပယောဂေန၊ ကိလေသာ အမှိုက်တို့ကို လောင်မြိုက်တတ်သော ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းအားဖြင့်။ အာတာပိနေ၊ ကိလေသာအမှိုက်တို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော လုံ့လဝီရိယရှိကုန်သည်။ ဣယေစ၊ ကိုယ်၌ လည်းကောင်း။ ဇိဝိတေစ၊ အသက်၌လည်းကောင်း။ နိရပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ [ကြိယာ ဝိသေသန။] ပဟိတတ္တာ ပေသိတစိတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ)။

၁။ အတန္တိဗဒ္ဓါ။ ။တန္တိ ဝိဇ္ဇာဂုဏေ၊ တန္တိ သဒ္ဓါသည် “စောင်းညှိ” ဟူသော အနက်၌ “ဖြစ်၏” ဟု အဘိဓာန်-၈၈၂ ဆို၏။ ဗဒ္ဓါ+တန္တိ+ယာသန္တိ တန္တိဗဒ္ဓါ။ န တန္တိဗဒ္ဓါ အဘန္တိဗဒ္ဓါ။ (ဖွဲ့အပ်သော စောင်းညှိ မရှိသော စောင်းဟို။) မဖွဲ့အပ်သော စောင်းညှိ ရှိသော စောင်းသည် “အသံမြည်ခြင်း” ဟူသောဝန်ကို မဆောင်နိုင်သကဲ့သို့။ ထို့အတူ “တာဝန်မဆောင်ကြကုန်လင့်” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဋီကာ၌မူ “အတန္တိ ဗဒ္ဓါတိ အဘာရဝဟာ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ ဘရာဏေရ်၏ နိဿယ၌ကား- “အတန္တိ ဗဒ္ဓါ၊ အားထုတ်ခြင်း အစဉ်နှင့် မစပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းအစဉ် သည် မဖွဲ့အပ်ကုန်သည်” ဟု ပေးတော်မူသည်။

ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။ [ပဟိတကို “ပေသိတ”ဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တကို “စိတ္တ”ဟုလည်းကောင်းဖွင့်သည်။]

၂၀၅။ ကထံ ပန ဘန္တေတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) တေဟိ ခတ္တိယ ပဏ္ဍိတာဒိဟိ၊ ထို ပညာရှိသော ခတ္တိယ အစရှိသူတို့သည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ တေ၊ ထို ခတ္တိယပဏ္ဍိတ် အစရှိသူတို့သည်။ ပဋိပုစ္ဆိဿန္တိ၊ တဖန် မေးကြပါကုန်လတ္တံ့။ (ကိ။) ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကထံ၊ လျှင်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်တော်၌။ ဝါ၊ အလောင်းတော်၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိ (ပဋိပုစ္ဆိဿန္တိ။) တေသံ၊ ထို ခတ္တိယပဏ္ဍိတ် အစရှိသူတို့အား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ပဋိဝစနံ၊ စကားတို့ကို။ ဒေမိ၊ ပေးရပါမည်နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ အဟတေန ဝတ္ထေနာတိ၊ ကား။ နဝေန၊ အသစ် စက်စက် ဖြစ်သော။ ကာသိဝတ္ထေန၊ ကာသိတိုင်း၌ ဖြစ်သော အဝတ်ဖြင့်။ (ဝေဠေ တွာ-၌ စပ်။) ဝိဟတေန ကပ္ပါသေနာတိ၊ ကား။ သုပေါထိတေန၊ ကောင်းစွာ ဖတ်အပ်သော။ ကပ္ပါသေန၊ ဝါဂ္ဂမ်းဖြင့်။ (ဝေဠေန္တိ-၌ စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ကာသိဝတ္တံ၊ ကာ သိတိုင်း၌ ဖြစ်သောအဝတ်သည်။ သုခမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တေလံ၊ ဆီကို။ န ဂဏှာတိ၊ မစုပ်ယူနိုင်။ ကပ္ပါသောပန၊ ဝါဂ္ဂမ်းသည်ကား။ တေလံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ စုပ်ယူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေနာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။) အာဟ။ အာယ သာယာတိ၊ ကား။ သောဝဏှာယ၊ ရှေ့ဖြင့် ပြုအပ်သော။ (ဒေါဏိယာ-၌ စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ သောဝဏှံ၊ ရှေ့ဖြင့်ပြုအပ်သော စားကျင်းကို။ ဝါ၊ ရှေ့ ခေါင်းကို။ ဣမ၊ ဤ အာယသာယ-ဟူသောပါဠိ၌။ အယသန္တိ၊ ဟူ၍။ အမိပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

၁။ အဟတေန။ ။ဟညတေတိ ဟတံ၊ (အစာခြေအပ်သော အဝတ်) န+ ဟတံ အဟတံ။ (အစာမမြေ့အပ်သေးသော အဝတ်) အစာမမြေ့ရသေးလျှင် အသစ် စက်စက် အဝတ်ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် အဟတေန-ကို “နဝေန”ဟု ဖွင့်သည်။
၂။ ဝိဟတေန။ ။ဝိဟတေနာတိ ကပ္ပါသဝိဟနန ဓနနာ၊ ဝါဂ္ဂမ်းကို ထုရိုက် ကြောင်း (ဖတ်ကြောင်း) ဖြစ်သော ဝါဖတ်လေးဖြင့်။ ပဗ္ဗဇဇ္ဇာနံ၊ အသစ်အပိုင်း အရှုပ်အထွေးတို့ကို။ ဝိဇဇနဝသေန၊ ဖြေရှင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟတေန၊ ဖတ် အပ်သော။ (ကပ္ပါသေန-၌ စပ်။) တေနာဟ “သုပေါထိတေနာ”တိ။ အသက်ရ ဣဝသန သုဇ္ဈ ပေါထိဒဟနာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။

ထူပါရဟပုဂ္ဂလ အဖွင့်

၂၀၆။ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (စောဒနာ သောဓနာနယော၊ ကိ။ ဝေံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) [စပ်ပုဒ်မရှိ၍ ထည့်သည်။] ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဂါရမဇ္ဈေ၊ အိမ်၏ အလယ်၌။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။ ကာလကံတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော နတ်ရွာစံခြင်းရှိသော။ (နတ်ရွာစံပြီးသော။) ရညော၊ စကြာမင်း၏။ ထူပါရဟတံ၊ စေတီထိုက် သည်၏ အဖြစ်ကို။ အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူသနည်း။ သီလဝတော၊ သီလရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုဿ၊ ၏။ (ထူပါရ ဟတံ၊ ကိ။) န (အနုဇာနာတိ)၊ ခွင့်ပြုတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အနုစ္ဆရိယတ္တာ၊ မအံ့ဩထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီလဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဘိက္ခုဿ။ ထူပါရဟတံ၊ ကိ။ န အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) [“ပုထုဇ္ဇနဿ ဘိက္ခုဿ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပါဠိဇာန်၌ သာဝကအရ အရိယာရဟန်းတော်များဟု မှတ်ပါ။]

ဟိ၊ ချဲ့။ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနံ၊ ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့၏။ ထူပေ၊ ပုထိုးကို။ ဝါ၊ စေတီကို။ အနုညာယမာနေ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော်။ တာဝ၊ အခြား ကျန်းမှ ရှေးဦးစွာ။ တမ္ဗပဏ္ဍိဒိပေ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ ထူပါနံ၊ ပုထိုးတို့၏။ ဝါ၊ စေတီတို့၏။ ဩကာသော၊ တည်ရာအရပ်သည်။ နဘဝေယျ၊ မဖြစ် တော့ရာ။ ဝါ၊ မရှိတော့ရာ။ တထာ၊ တူ၊ အညေသု၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ အခြားကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ (ထူပါနံ၊ တို့၏။ ဩကာ သော၊ သည်။ န ဘဝေယျ၊ ရာ။ ဝါ၊ ရာ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို စေတီတို့သည်။ အနုစ္ဆရိယာ၊ မအံ့ဩထိုက်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နာနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာရတနာကိုလည်စေနိုင်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဧကောဝ၊ တယောက်တည်းသာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ တယောက် တည်းသာ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထို စကြာမင်း၏။ ထူပေါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ အစ္စရိယော၊ အံ့ဩထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ပန၊ ထိုသို့ ပင်၊ ပုထုဇဉ်ရဟန်း၏ စေတီမထိုက်ပါသော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနသီလဝတော၊ ပုထုဇဉ်သီလရှိသော ရဟန်းကို။ ပရိနိဗ္ဗုတဘိက္ခုနော ဝိယ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသော ရဟန္တာ ရဟန်း၏ ကဲ့သို့။ မဟန္တမ္ပိ၊ ကြီးကျယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာပြုမှုကို။ ဝါ၊ ပူဇော်မှုကို။ ကာတံ၊

ငှာ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ သင့်သည်သာ။ [သီလဝတော-၌ ဝန္တု-ပစ္စည်းရှိသော
ကြောင့် “ရှေ့ ပုထုဇ္ဇနပုဒ်နှင့် သမာသ်မစပ်ရ” ဟုယူ၍ ဆရာတော်၏နိဿယ၌
“ပုထုဇ္ဇနဿ ပန သီလဝတော” ဟု ပြင်ထားတော်မူသည်။ ဤ၌ကား
စာရှိအတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်။]

အာနန္ဒ အတ္ထရိယမေဃ အဖွင့်

၂၀၇။ ဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ ဣဓ၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏ ငိုနေရာ ဌာန၌။
မဏ္ဍလမာလော၊ တန်ဆောင်းဝန်းကို။ ဝိဟာရေတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပေတော၊
၏။ တံ၊ ထိုတန်ဆောင်းဝန်းသို့။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ (ရောဒမာနော
အဋ္ဌာသိ-၌ စပ်)။ [ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအရပ်၌ သီးခြားကျောင်းမရှိသောကြောင့်
မလ္လာမင်းတို့ စည်းဝေးရာတန်ဆောင်းကိုပင် ဝိဟာရဟု ဖွင့်ရသည်။] ကပိသိ
သန္တိ၊ ကား။ ဒွါရဗာဟကောဋ္ဌိယံ၊ တံခါးပေါင်၏ အစွန်း၌။ ဌိတံ၊
တည်သော။ အဂ္ဂဠုကံ၊ တံခါးတိုင် သစ်သားကို။ (အာလမ္ပိတော-၌ စပ်။)
ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိတိ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ (ဂုဠတ္ထံ၊ ကို။) ကိရ
(ဥဒ္ဒရိတော ဒေယမိ)၊ အံ။ သော အာယသ္မာ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။
စိန္တေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) သတ္တာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မမ၊ ငါ
အား။ သံဝေဂဇနကံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊
နေရာအရပ်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စေတိယစာရိကာယ၊ စေတီကို
ပူဇော်ခြင်းငှာ လှည့်လည်ခြင်း၏။ သာတ္ထကဘာဝေါ၊ အကျိုးရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ကထိတော၊ ပြီ။ မာတုဂါမေ၊ မာတုဂါမ၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ
ပဉ္စော၊ ကျင့်ထိုက်သော ပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ဖြေဆိုတော်မူအပ်ပြီ။
အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်တော်၌။ ပဋိပတ္တိံ၊ ပြုကျင့်
ဖွယ်ကို။ အက္ခာတာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ထူပါ
ရဟာ၊ စေတီတည်၍ ကိုးကွယ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ကထိတာ၊ ကုန်
ပြီ။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတံ၊
ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။)

ဝေံ၊ ဤသို့။ စိန္တယတော၊ ကြံသော။ တဿ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာ၏။
ဗလဝဒေါမနဿံ၊ အားကြီးသော နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ဥပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။
အထ၊ အားကြီးသော နှလုံးမသာယာခြင်းဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို
အရှင်အာနန္ဒာ၏။ ဧတံ၊ ဤ အကြံသည်။ အယောသိ၊ ဖြစ်ပြန်ပြီ။ (ကိံ၊

နည်း။) ဘဂဝတော၊ ဧ။ သန္တိကော၊ အနိးဉ္စ။ ရောဒနံ နာမ၊ ငိုခြင်း မည်သည်။ အဖာသုကံ၊ မချမ်းသာ။ [အားရပါးရ မငိုနိုင်သောကြောင့် “အဖာသုကံ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခု သော အရပ်အဖို့သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ သောကံ၊ သောကကို။ တနုကံ၊ နည်းသည်ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စိန္တေသိ၊ ပြီ။) [ငိုလိုက် သောအခါ စိတ်ထည်း ချုပ်တည်းထားရသော သောကသည် အားနည်း သွား၏။] သော၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ တထာ၊ ထို ကြံသည့်အတိုင်း။ အကာသိ၊ ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အဟဉ္စ ဝတမ္ပိတိ၊ ကား။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟဉ္စ၊ ငါသည်လည်း။ (သေခေါ၊ သေ သည်။ ဟုတော၊ ၍။ သကရဏီယော၊ အထက်မဂ် အလို့ငှာ ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့် ဟကုဖြစ်သည်။) အမ္ပိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ ဝတမ္ပိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ဧ။) ယော မမ အနုကမ္ပိကောတိ၊ ကား။ ယော (သတ္တာ)၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ အနုကမ္ပိတိ၊ သနားစောင့် ရှောက်တော်မူ၏။ အနုသဒသတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ (မေ၊ ငါ၏။ (တဿ) သတ္ထုစ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏လည်း။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ဤသို့ပါဠိတော်လာ နိယမဝါကျကို ထည့်၍စပ်ပါ။) ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သော၊ နက်ဖြန်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ ၍။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မုခဓောဝနံ၊ မျက်နှာသစ်ရေကို။ ဒဿာမိ၊ ကပ်လှူရပါအံ့နည်း။ ကဿ၊ ဧ။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဓောဝိဿာမိ၊ ဆေး ပေးရပါအံ့နည်း။ ကဿ၊ ဧ။ သေနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို။ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ၊ သုတ်သင်ပေးရပါအံ့နည်း။ ကဿ၊ ဧ။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ဝိစရိဿာမိ၊ လှည့်လည်ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗဟံ၊ များစွာ။ ဝိလပိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပြောဆိုပြီ။ အာမန္တေသိတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်ကို။ အဒိဿာ၊ မမြင်ရ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ [ထေရံ အဒိဿာ အာမန္တေသိတိ တတ္ထ အဒိဿာ အာဝဇ္ဇန္တော ထေရဿ ဌိတဋ္ဌာနံ ပဝတ္တိဉ္စ ဥ တော အာမန္တေသိ။-ဋီကာ။]

မေတ္တေန ကာယကမ္မေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တစိတ္တဝသေန၊ မေတ္တာစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မုခဓောဝနဒါနာဒိကာယ ကမ္မေန၊ မျက်နှာသစ်ရေကို ကပ်လှူခြင်း အစရှိသော ကာယကံဖြင့်လည်း

ကောင်း။ ဟိတေနာတိ၊ ကား။ ဟိတဝုဒ္ဓိယာ၊ အစီးအပွား အလို့ငှာ။
 ကတေန၊ ပြုအပ်သော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ သုခေနာတိ၊ ကား။ သုခ
 သောမနုဿေနေဝ၊ သုခသောမနုဿဖြင့်သာလျှင်။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော
 ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခိနာ၊ ဒုက္ခရှိသည်။ ဒုမ္မနေန၊ မကောင်း
 သော စိတ်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ န (ကတေန)၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်သော
 ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဒ္ဓယေနာတိ၊ ကား။
 ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကောဠာသေ၊ အဖို့အစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ရှိ။ အ
 ကတေန၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်သော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟိ၊ ထင်
 ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ ဧကော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မုခါဝ၊ မျက်မှောက်၌
 သာလျှင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပရမ္မုခါ၊ မျက်ကွယ်၌။ န (ကရောတိ)
 ယထာ၊ မပြုသကဲ့သို့။ ဧကော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရမ္မုခါဝ၊ မျက်
 ကွယ်၌သာလျှင်။ ကရောတိ။ သမ္မုခါ၊ ၌။ န (ကရောတိ) ယထာ၊ သို့။
 ဧဝံ၊ တူ။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြားဝေဖန်အပ်သော အထူးကို။ အ ကတ္တာ၊ ရှိ။
 ကတေန၊ ပြုအပ်သော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ (ပစ္စုပဋိတော-၌
 စပ်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [အာဝိရဟော ဝိဘာဂတော အဒ္ဓယဘာဝ
 တော အဒ္ဓယေနာတိ ဣမ မတ္ထံ ဒဿေတုံ “ယထာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။-
 ဋီကာ။ “အဒ္ဓယေန၊ မျက်မှောက် မျက်ကွယ် နှစ်မျိုးအပေါင်းမရှိသော”
 ဟု ပါဠိတော်၌ပေးပါ။] အပ္ပမာဏေနာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပမာဏ
 ဝိရဟိတေန၊ အတိုင်းအရှည်မှကင်းသော။ (ကာယကမ္မေန ပစ္စုပဋိတော-
 ၌ စပ်။) ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ စက္ကဝါဠမ္ပိ၊ စကြဝဠာသည်
 လည်း။ အတိသမ္မာဓံ၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသေး၏။ ဘဝဂ္ဂမ္ပိ၊ ဘဝင်သည်
 လည်း။ အတိနိစံ၊ အလွန်နိမ့်သေး၏။ တယာ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်
 သော။ ကာယကမ္မမေဝ၊ ကာယကံ သည်သာ။ ဗဟု၊ များ၏။ ဣတိ၊
 ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြု၏။ [ဗဟုန္တိ-၌ ဝါစာသိလိဋ္ဌ အကျိုးငှာ

၁။ စက္ကဝါဠမ္ပိ။ ။သတ္တု ခေတ္တဘာဝသမ္ပတ္တိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပြုစုရာ
 ခေတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ထေရဿ အဇ္ဈာသယသမ္ပတ္တိယာ စ၊
 အရှင်အာနန္ဒာထေရ်၏ အဇ္ဈာသယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ “တ္ထေကံ
 ဣဒ” နှိ ပမာဏံ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ ဤ ကာယကံ ကောင်းမှုသည်
 ဤမျှသာ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟု ပမာဏကိုယူခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ပမာဏဝိရဟိတက္ကာ တဿ ကမ္မဿ၊ ထိုကံ၏ ပမာဏမှကင်းသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဣတိ ဖာဟ “စက္ကဝါဠမ္ပိ” တိအာဒိ။-ဋီကာ။

နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍ ထို နိဂ္ဂဟိတ်ကို “န” ပြုထားသည်။ ပုဒ်ရင်းမှာ-ပဌမန္တ “ဗဟု” သာတည်း။]

မေတ္တေန ဝစီကမ္မေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တစိတ္တဝသေန၊ မေတ္တာစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မုခဓောဝနကာလာရော စနာဒိနာ၊ မျက်နှာသစ်ချိန်အခါကို လျှောက်ထားခြင်း အစရှိသော။ ဝစီကမ္မေန၊ ဝစီကံဖြင့်။ (ပစ္စုပဋိတော-၌ စပ်။) အပိ စ၊ သည်သာ မကသေး။ သြဝါဒံ၊ ကို။ သုတံ၊ နာရ၍။ သာဓု ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနမ္ပိ၊ လျှောက်ခြင်းသည်လည်း။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော။ ဝစီကမ္မမေဝ၊ ဝစီကံ ပင်တည်း။ မေတ္တေန မနောကမ္မေနာတိ၊ ကား။ ကာလသေဝ၊ စောစော၌ပင်။ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ၊ ကိုယ်ကိုသုတ်သင်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ၍။ ဝိဝိတ္တာသနေ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော နေရာ၌။ နိသိဒိတံ၊ ထိုင်၍။ သတ္တံ၊ သည်။ အရောဂေါ၊ ရောဂါမရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ အဗျာဗဇ္ဈော၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်သော ဒုက္ခမရှိသည်။ သုခိ၊ ကိုယ်ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ (ဟောတု၊ သံတည်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မနောကမ္မေန၊ မနောကံဖြင့်။ (ပစ္စုပဋိတော-၌ စပ်။) [ဧဝံ ပဝတ္တိတေနာတိ ဧဝံ သြဒိဿကမေတ္တာဘာဝနာယ ဝသေန ပဝတ္တိတေန။-ဋီကာ။]

ကတပုညောသီတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ကပုသတသဟသံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းပတ်လုံး။ အဘိနိဟာရသမ္ပန္နော၊ ရှေးရှုဆောင်ကြောင်း ကောင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ စ၊ ဆက်။ ကတပုညောသီတိ၊ ကတပုညောသိ-ဟူသော။ တောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော စကားဖြင့်။ ဝိဿတော၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်။

၁။ အဗျာဗဇ္ဈော။ ။ဗျာဗဇ္ဈတိ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ ဗျာဗာဓော။ ဗျာဗာဓောယေဝ ဗျာဗဇ္ဈံ။ (ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်သောဒုက္ခ။) “နတ္ထိဗျာဗဇ္ဈံ+ ယဿာတိ အဗျာဗဇ္ဈော” ဟုပြု။ စာအုပ်တို့၌ “အဗျာပဇ္ဇ” ဟု ရှိ၏။ ထိုပုဒ်ကား-ဗျာပါဒမှလာသောကြောင့် “ဒေါသ” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ “ဒေါသမရှိ ပါစေသတည်း” ဟု မေတ္တာပို့၍မဖြစ်ရကား.... “အဗျာဗဇ္ဈော” ဟု ရှိမှကောင်းသည်။ သုခိ-ပုဒ်၌လည်း စိတ်ချမ်းသာမှုအတွက် မေတ္တာပို့ဖွယ်မလို၊ မုဒ္ဒမြတ်စွာ၏စိတ်တော်သည် အမြဲချမ်းသာမည်သာ။

၂။ ကတပုညော။ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယဘူတံ (ဝဋ်မှထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အားကြီးသောဒွိရာ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။) ကတံ ဥပစိတံ ပုညံ ဧတေန ဣတိ၊ ဤသို့ ဝိဝဇ္ဇူနိဿိတကောင်းမှုကို ပြုပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတပုညော။ (ကတပုညမည်၏။)

(ဟုတော။) ပမာဒံ၊ မေုယျော့ခြင်းသို့။ မာ အာပဇ္ဇိ၊ မရောက်လင့်။ အထ
 ခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ပဓာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို။ အနုယုဉ္ဇ၊ ဖန်
 ဖန်ကြိုးကုတ် အားထုတ်လော့။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုယုတ္တော၊
 ဖန်ဖန်ကြိုးကုတ် အားထုတ်သည်။ (သမာနော။) ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ အနာ
 သဝေါ၊ အာသဝေါ မရှိသည်။ (အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာသည်။)
 ဟောဟိသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဓမ္မသံဂီတိကာလေ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို
 သံဂါယနာတင်ခါနီးအခါ၌။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊
 ရောက်လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်။ မာဒိဿ၊ ငါကဲ့သို့ရူအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 ကတပါရိစရိယာ၊ ပြုအပ်သောလုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ နိပ္ပလာ နာမ၊ အကျိုး
 မရှိသည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊
 ပြ၏။

စ ပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ မဟာ
 ပထဝိံ၊ မြေကြီးကို။ ပတ္တရန္တော ဝိယ၊ ဖြန့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အာကာ
 သံ၊ ကောင်းကင်ကို။ ဝိတ္တာရေန္တောဝိယ၊ ချဲ့ထွင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စက္က
 ဝါဠဂိရိံ၊ စကြဝဠာတောင်ကို။ သြဿာရေန္တော ဝိယ၊ အောက်သို့ သက်
 ရောက်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ဥက္ခိပန္တော
 ဝိယ၊ မြောက်ချီသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မဟာဇမ္ဗူ၊ ဇမ္ဗူသပြေပင်ကြီးကို။
 ခန္ဓေ၊ ပင်စည်၌။ ဂဟေတော၊ ကိုင်၍။ စာလေန္တော ဝိယ၊ လှုပ်စေသကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ (ဧဝံ၊ ဤအတူ။) အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ ဂုဏ
 ကထံ၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော စကားကို။ အာရဘန္တော၊ အားထုတ်တော်မူလိုသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အဏ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။
 အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု-အစရှိသော ပါဠိ
 ရပ်၌။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ တေရဟိတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) အညဿ၊
 အခြားသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ယေပိ
 တေ ဘိက္ခဝေ တေရဟိတိ၊ ဟူ၍။) န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ

အရဟတ္တာဓိဂမာယ ကတာဓိကာရော (အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်းငှာပြုအပ်ပြီးသော
 လွန်ကဲသော ကောင်းမှုရှိ သည်”ဟုလို။) ဣတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “အဘိနိဟာရ
 သမ္ပန္နောသီတိ ဒဿေတိ” တိ။-ဋီကာ။ ကတပုညဖြစ်သော်လည်း အားမထုတ်ပဲ
 မေ့မေ့လျော့လျော့နေလျှင် အရဟတ္တဖိုလ် ရနိုင်မည်မဟုတ်သောကြောင့် “ဝိဿတ္ထော
 မာ ပမာဒမာပဇ္ဇိ၊ အထ ခေါ ပဓာန မနုယုဉ္ဇ”ဟု မိန့်တော်မူသည်။

တည်း။) စ၊ ဆက်။ ယထာ၊ (ယေန ကာရဏေန)၊ အကြင် အကြောင်း
 ကြောင့်။ စက္ကဝါဠန္တရေပိ၊ အခြားသောစကြဝဠာ၌လည်း။ အညော၊ ဤဘုရား
 မှ အခြားသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤ
 အခြားသော စကြဝဠာ၌လည်း အခြားသော ဘုရား၏ မရှိခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကို။ ဧတေနော၊ ဤ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ တေရဟိံ-ဟု ဟော
 တော်မမူခြင်းဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗိ၊ သိထိုက်၏။ [ဧတေနော စာတိ စ-သဒ္ဓေန
 “အဟံ တေရဟိံ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ
 နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလော” တိ စ ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။-ဋီကာ။] ပဏ္ဍိ
 တောတိ၊ ကား။ ဗျတ္တော၊ ခန္ဓကောသလ္လ-အစရှိသောဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည့်
 အတွက် ထက်မြက်၏။ [ဗျတ္တောတိ ခန္ဓကောသလ္လာဒိသင်္ခါတေန ဝေယျတ္တိ
 ကေန သမန္နာဂတော။-ဋီကာ။] မေဓာဝီတိ၊ ကား။ ခန္ဓဓာတုအာယတနာ
 ဒီသု၊ ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတန-အစရှိသည်တို့၌။ ကုသလော၊ ကျမ်းကျင်၏။
 [မေဓာဝီတိ မေဓာသင်္ခါတာယ သမ္မာဘာဝိတာယ ပညာယ သမန္နာ
 ဂတော။-ဋီကာ။]

၂၀၉။ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယာတိ၊ ကား။ ယေ၊ အကြင်
 ရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပဿိတုကာမာ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်
 သည်။ (ဟုတွာ။) ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သို့။ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ချဉ်းကပ်
 ကြကုန်၏။ ယေ စ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း။ အာယသ္မာ၊ အာနန္ဒော
 သည်။ သမန္တပါသာဒိကော၊ အလုံးစုံ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။
 အဘိရူပေါ၊ လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်။ ဒဿနိယော၊ ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှု
 ထိုက်သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသော သုတရှိသည်။ သံဃသောဘနော၊
 သံဃာ၌ တင့်တယ်သည်။ (ဟောတိ) ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ထေ
 ရဿ၊ ၏။ ဂုဏော တို့ကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊
 ထို ရဟန်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္က
 မန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
 ဘိက္ခုနိပရိသာ-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဝေ (ဧသော)၊ သည်။ နယော၊
 တည်း။

အတ္တမနာတိ၊ ကား။ သဝနေန၊ ကြားရခြင်းနှင့်။ နော၊ ငါတို့၏။
 ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍။
 သကမနာ၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ တုဋ္ဌစိတ္တာ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊
 ၏။) ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ခမ

နီယံ၊ ခံကျန်းပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ယာပနီယံ၊ ရှည်သောအခွန်သို့
 ရောက်စေနိုင်ပါ၏လော။ ဝါ၊ မျှတပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ယောနိ
 သော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။
 ကမ္မံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှုကို။ ကရောထ၊ ပြုနိုင်ပါကုန်၏လော။ အာစရိယု
 ပဇ္ဇာယေ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့အပေါ်၌။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို။ ပူရေထ၊
 ပြည့်စေနိုင်ပါကုန်၏လော။ ဝါ၊ ဖြည့်နိုင်ပါကုန်သလော။ ဣတိ ဧဝရူပံ၊
 ဤသို့ သဘောရှိသော။ ပဋိသန္ဓာရဓမ္မံ၊ ပဋိသန္ဓာရ တရားစကားကို။
 (ဘာသတိ၊ ၎င်း။) တတ္ထ၊ ထို ပရိသတ်တို့တွင်။ ဘိက္ခုနီယု၊ ဘိက္ခုနီပရိ
 သတ်တို့၌။ ဘဂိနိယော၊ နှမတို့။ ကစ္စိ၊ နည်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။
 ဂရုဓမ္မေ၊ ဂရုဓံတို့ကို။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာယူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်
 ၍။ ဝတ္ထထ၊ ကျင့်ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒမ္ပိ နာနာကရဏံ၊
 ဤ အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဥပါသကေသု၊ တို့သည်။ အာဂတေသု၊ လာကုန်လတ်သော်။ ဥပါ
 သက၊ ဥပါသကာ။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ တေ၊ သင်၏။ သီသံ ဝါ၊ ဦး
 ခေါင်းသည်လည်းကောင်း။ အင်္ဂံ ဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သည်လည်းကောင်း။
 နရုဇ္ဇတိ၊ မကျင်နာပဲရှိ၏လော။ တေ၊ သင်၏။ ပုတ္တဘာတရော၊ သား
 ညီအစ်ကိုတို့သည်။ အရောဂါ၊ ရောဂါမရှိကြကုန်၏လော။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤ
 သို့။ ပဋိသန္ဓာရံ၊ ကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ [ရဟန်းများနှင့် မလျော်
 သောကြောင့် ထို ပဋိသန္ဓာရမျိုး မပြု။] ပန၊ အနွယ် ကား။ ဧဝံ၊ ဤ
 သို့။ ကရောတိ၊ ၎င်း။ (ကိံ၊ နည်း။) ဥပါသကာ၊ တို့။ ကထံ၊ အသို့နည်း။
 တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သရဏာနိ၊ သရဏ-တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ သီလာနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ရက္ခထ၊ စောင့်ကြကုန်၏လော။
 မာသဿ၊ တလ၏။ ဝါ၊ တလလျှင်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ကြိမ်ကုန်သော။ ဥပေါ
 သထေ၊ ဥပုသ်စောင့်သုံးမှုတို့ကို။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်၏လော။ မာတာ
 ပိတုနံ၊ အမိ အဖတို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာနဝတ္တံ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း
 ဟူသော ကျင့်ဝတ်ကို။ ပူရေထ၊ ပြည့်စေနိုင်ကုန်၏လော။ ဓမ္မိကသမဏ
 ဗြာဟ္မဏေ၊ တရားရှိသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့ကို။ ပဋိဇဂ္ဂထ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး
 ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ကရောတိ။) ဥပါသိကာသုပိ၊ တို့၌လည်း။
 ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဣဒါနိ၊ အရှင်အာနန္ဒ၏ ဂုဏ်သက်သက်ကို မိန့်တော်မူပြီးရာ ယခု
 အခါ၌။ အာနန္ဒတ္ထေရဿ၊ ၎င်း။ စက္ကဝတ္တိနာ၊ စကြဝတေးမင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊

တက္ခ။ ဥပမံ၊ ဥပမာကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ခတ္တိယာတိ၊ ကား။ အဘိသိတ္တာ စ၊ အဘိသိက် သွန်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနဘိသိတ္တာ စ၊ အဘိသိက် မသွန်းအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခတ္တိယဇာတိကာ၊ ခတ္တိယဇာတ် ရှိသူတို့တည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ တေ၊ ထို ခတ္တိယဇာတ် ရှိသူတို့သည်။ (အတ္တမနာ ဟောန္တိ-၌ စပ်။) စက္ကဝတ္တိ နာမ၊ စကြဝတေးမည်သော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အဘိရူပေါ၊ လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အလွန်အဆင်းလှသည်။ ဒဿနိယော၊ ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သည်။ ဝါ၊ ရှုချင့်စဖွယ် တင့်တယ်သည်။ ပါသာဒိကော၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်လျက်။ ရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်ကို။ အနုသာသတိ၊ သွန်သင်၏။ ဓမ္မိကော၊ တရားရှိ၏။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားသဖြင့် မင်းဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဿ၊ ထို စကြဝတေးမင်း၏။ ဂုဏကထံ၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော စကားကို။ သုတုာ၊ ကြားရ၍။ သဝနေန၊ ကြားရခြင်းနှင့်။ ဒဿနမ္ပိ၊ မြင်ရခြင်းသည်လည်း။ သမံ၊ ညီညွတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍။ အတ္တမနာ၊ မိမိစိတ် ရှိကြကုန်သည်။ ဝါ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘာသတိတိ၊ ကား။ ကထေန္တော၊ စကားပြောလတ်သော်။ တာတာ၊ အမောင်တို့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ရာဇဓမ္မံ၊ မင်းကျင့်တရားကို။ ပူရေထ၊ ပြည့်စေကြကုန်၏လော။ ဝါ၊ ဖြည့်ကြကုန်၏လော။ ပဝေဏံ၊ အစဉ်အဆက်ကို။ ရက္ခယ၊ စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္ဓာရံ၊ ပဋိသန္ဓာရ ကို။ ဝါ၊ ပိတ်ဆို့ ပာထေးကြောင်း ဖြစ်သော အစေ့အစပ်စကားကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပန၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏေသု၊ ပုဏ္ဏားတို့၌။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့။ ကထံ၊ နည်း။ မန္တေ၊ မန္တန်တို့ကို။ ဝါ၊ စေထ၊ ပို့ချကြကုန်၏လော။ ကထံ၊ နည်း။ အန္တေဝါသိကာ၊ အနီးနေ တပည့်တို့သည်။ မန္တေ၊ တို့ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ သင်ယူကြကုန်၏လော။ ဒက္ခိဏံ ဝါ၊ အလှူကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္တာနိ ဝါ၊ အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကပိလံ ဝါ၊ နွားကြောင်ကိုလည်းကောင်း။ (ဆရာတော်၏နိဿယ၌ “နွားကြောင်မ”ဟု ပေးသည်။) အလတ္ထ၊ ရကြပါကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္ဓာရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၎င်း။ ဂဟပတိသု၊ အိမ်ရှင်တို့၌။

တာတာ၊ တို့။ ကထံ၊ နည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ (ပိဋ္ဌာ-၌စပ်။) ရာဇကု
 လတော၊ မင်းမျိုးမှ။ ဒဏ္ဍေန ဝါ၊ ဒဏ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဗလိနာ
 ဝါ၊ အခွန်အတုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ပိဋ္ဌာ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ န
 အတ္ထိ၊ မရှိပါ၏လော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ ဓာရံ၊
 ရေအယဉ်ကို။ အနုပဝေစ္ဆတိ၊ ပေးပါ၏လော။ သဿာနံ၊ ကောက်တို့
 သည်။ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပြည့်စုံပါကုန်၏လော။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္ဓာ
 ရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သမဏောသု၊ ရသေ့ ရဟန်းတို့၌။ ဘန္တေ၊ အရှင်
 ဘုရားတို့။ ကထံ၊ နည်း။ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရာ၊ ရသေ့ ရဟန်း၏ ပရိက္ခရာတို့
 ကို။ သုလဘာ၊ လွယ်ကူစွာ ရအပ်ပါကုန်၏လော။ သမဏဓမ္မေ၊ ရဟန်း
 တရား၌။ န ပမဇ္ဇထ၊ မမေ့လျော့ကြပါကုန်၏လော။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ပဋိသန္ဓာရံ၊ ကရောတိ၊ ၏။

မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာအဖွင့်

၂၁၀။ ခုဒ္ဒကနဂရကေတိ၊ ကား။ နဂရပဋိရူပကေ၊ မြို့နှင့်အလားတူ
 သော။ (အတုအယောင် မြို့ကလေးဖြစ်သော။) သမ္မာဓေ၊ ကျဉ်းမြောင်း
 သော။ ခုဒ္ဒကနဂရကေ၊ အတုအယောင် ငယ်သောမြို့ကလေး၌။ [ခုဒ္ဒက-
 သဒ္ဓေါ ပတိရူပဝါစိ၊ က-သဒ္ဓေါ အပ္ပတ္တောတိ အာဟ “ခုဒ္ဒကနဂရက
 တိ နဂရပတိရူပကေ သမ္မာဓေ ခုဒ္ဒကနဂရကေ” တိ။-ဋီကာ။ ဤ ဋီကာ
 အလို-သံဝဏ္ဏနာ၌ “ခုဒ္ဒကနဂရေ” ဟု ရှိမည်ထင်သည်။] ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ
 တိ၊ ကား။ ဝိသမနဂရကေ၊ မညီမညွတ်သောမြေရှိသော မြို့ငယ်၌။ [ဥိသရ
 ဝိသာလသဏ္ဍာနတာယ (ဆားငန်မြေပေါက်သော ကျယ်ဝန်းသောသဏ္ဍာန်
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) တံ “ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရက” န္တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဝိသမနဂရ
 ကေ” တိ။-ဋီကာ။] သာခါနဂရကေတိ၊ ကား။ ရုက္ခာနံ၊ သစ်ပင်တို့၏။ သာခါ
 နာမ၊ သစ်ခက်တို့မည်သည်။ ခုဒ္ဒကာ၊ ငယ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်
 သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အညေသံ၊ ကုသိန္နာရုံမြို့မှ အခြားကုန်သော။
 မဟာနဂရရာနံ၊ မြို့ကြီးတို့၏။ သာခါသဒိသေ၊ သစ်ခက်နှင့်တူသော။ ခုဒ္ဒက
 နဂရကေ၊ အတုအယောင်ဖြစ်သော မြို့ငယ်၌။ (မာ ပရိနိဗ္ဗာယံ-၌ စပ်။)

ဋီကာ။ ။ အညေသံ မဟာနဂရရာနံ ဧကဒေသပ္ပမာဏတာယ (တစ်တံတဒေသ
 ပမာဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သာခါသဒိသေ။ ဧတ္ထ စ “ခုဒ္ဒကနဂရကေ” တိ
 ဣမိနာ တဿ နဂရဿ အပ္ပကဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ “ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ” တိ ဣမိနာ
 ဘူမိဝိပတ္တိယာ နိဟိနဘာဝေါ၊ “သာခါနဂရကေ” တိ ဣမိနာ အပ္ပဓာနဘာဝေါ။-
 ဋီကာ။

ခတ္တိယမဟာသာလာတိ၊ ကား။ ခတ္တိယမဟာသာရပုတ္တာ၊ ခတ္တိယတို့၏ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ မဟာခတ္တိယာ၊ မြတ်သောမင်းမျိုးတို့သည်။ (ဗဟူ၊ များကုန်၏။-၌ စပ်။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလ-အစရှိသောပုဂ်တို့၌။ သေ (ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။

တေသု၊ ထို ခတ္တိယမဟာသာလ-အစရှိသည် တို့တွင်။ ယေသံ၊ အကြင် ခတ္တိယတို့သည်။ ကောဋ္ဌိသတမ္ပိ၊ ကုဋေတရာလည်း ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိသဟဿမ္ပိ၊ ကုဋေတထောင်လည်း ဖြစ်သော။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ နိဂဏ္ဍိတော၊ မြုပ်၍။ ထပိတံ၊ ထားအပ်ပြီ။ ဒိဝသပရိဗ္ဗယော၊ တနေ၌ ကုန်ကျစရိတ်သည်။ ဧကံ ကဟာပဏသကဋ္ဌံ၊ လှည်းတစီးတိုက် အသပြာသည်။ နိဂဏ္ဍိတိ၊ ထွက်၏။ သာယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ဒွေ (ကဟာပဏသကဋ္ဌာနိ)၊ လှည်းနှစ်စီးတိုက် အသပြာတို့သည်။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်လာကုန်၏။ (တေ၊ ထိုခတ္တိယတို့သည်။) ခတ္တိယမဟာသာလာ နာမ၊ ခတ္တိယမဟာသာလ-တို့မည်၏။ ယေသံ၊ အကြင် ဗြာဟ္မဏတို့သည်။ ဝါ၊ တို့၏။ အသိတိကောဋ္ဌိဓနံ၊ ကုဋေရှစ်ဆယ်သော ဥစ္စာသည်။ ဝါ၊ ကို။ နိဟိတံ၊ မြုပ်ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဒိဝသပရိဗ္ဗယော၊ သည်။ ဧကော ကဟာပဏကုမ္ဘော၊ အသပြာတကုမ္ဘသည်။ နိဂဏ္ဍိတိ၊ ၏။ သာယံ၊ ၌။ ဧကသကဋ္ဌံ၊ လှည်းတစီးတိုက် အသပြာသည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်လာ၏။ (တေ၊ တို့သည်။) ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ နာမ၊ မည်၏။ [တဆယံတစိတ်သည် တအမ္မဏတည်း။ တဆယံ အမ္မဏကို “တကုမ္ဘ” ဟု ခေါ်သည်။ ကဟာပဏသကဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထ “ဒိကုမ္ဘသကဋ္ဌံ။ ကုမ္ဘော ပန ဒသမ္ပဏော” တိ ဝဒန္တိ။-ဋီကာ။ အကျယ်ကို အဘိဓာန်-၃၇၇, ၄၈၃, ၄၈၄-တို့၌ ပြထားသည်။] ယေသံ၊ အကြင် ဂဟပတိတို့သည်။ ဝါ၊ တို့၏။ စတ္တာလီသကောဋ္ဌိဓနံ၊ ကုဋေ လေးဆယ်သော ဥစ္စာသည်။ ဝါ၊ ကို။ နိဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဒိဝသပရိဗ္ဗယော၊ သည်။ ပဉ္စ ကဟာပဏမ္မဏာနိ၊ အသပြာ ငါးအမ္မဏတို့သည်။ နိဂဏ္ဍိတိ၊ ထွက်သွားကုန်၏။ သာယံ၊ ၌။ ကုမ္ဘော၊ တကုမ္ဘသည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်လာ၏။ (တေ၊ ထို ဂဟပတိတို့သည်။) ဂဟပတိ မဟာသာလာ နာမ၊ ဂဟပတိ မဟာသာလ-တို့မည်၏။

မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစာတိ၊ ကား။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ အဝစ၊ မပြောလင့်။ ဣမံ၊ ဤ ကုသိန္ဒာရိမြို့ကို။ ခုဒ္ဒကနဂရန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမသေဝ

နဂရဿ၊ ဤမြို့၏ပင်။ သမ္ပတ္တိံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကထေတုံ၊ ဟောတော်
 မူခြင်းငှာ။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ တိဋ္ဌံ (တိဋ္ဌန္တော)၊ ရပ်တော်
 မူလျက်လည်းကောင်း။ နိသိဒ္ဓိံ (နိသိဒ္ဓန္တော)၊ ထိုင်တော်မူလျက်လည်း
 ကောင်း။ မဟန္တေန၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။
 မဟန္တေန၊ သော။ ပရက္ကမေန၊ လုံ့လဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ
 မြို့သို့။ အာဂတော၊ လာတော်မူခဲ့ရပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတှာ၊ မိန့်တော်
 မူပြီး၍။ ဘူတပုဗ္ဗန္တိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။
 သုဘိက္ခာတိ၊ ကား၊ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇသမ္ပန္နာ၊ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ
 သည်။ (အဟောသိ၊ ပြီ။) ဟတ္ထိသဒ္ဓေနာတိ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ၊ တစီးသော။
 ဟတ္ထိမ္ပိ၊ ဆင်သည်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ ကရောန္တေ၊ ပြုလတ်သော်။ စတုရာ
 သီတိ ဟတ္ထိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဆင်တို့သည်။
 သဒ္ဓံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟတ္ထိသဒ္ဓေန၊ ဆင်
 သံဖြင့်။ အ ဝိဝိတ္တာ၊ မကင်းဆိတ်သည်။ ဟောတိ၊ တထာ၊ ထို့အတူ။
 အဿ သဒ္ဓေန၊ မြင်းသံဖြင့်။ (အ ဝိဝိတ္တာ ဟောတိ။)

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကုသာဝတီ မင်းနေပြည်၌။ ပုညဝန္တော၊
 ဘုန်းကံရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ စတုသိန္ဓဝ ယုတ္တေဟိ၊
 လေးစီးသော သိန္ဓောမြင်းတို့ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်ကုန်သော။ ရထေဟိ၊ ရထား
 တို့ဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အနုဗန္ဓမာနာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်လျက်။ အန္တရ
 ဝီထိသု၊ လမ်းကြားတို့၌။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။
 ရထသဒ္ဓေန၊ ရထားသံဖြင့်။ အ ဝိဝိတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ကား။
 ဧတ္ထ၊ ဤကုသာဝတီ မင်းနေပြည်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပယောဇိတာနေဝ၊ ယှဉ်စေ
 အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုံးစွဲအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ ဘေရိအာဒိနိ၊ စည်ကြီး အစရှိကုန်သော။ တူရိယာနိ၊ တူရိယာ
 တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘေရိသဒ္ဓါဒိဟိ ပိ၊
 စည်ကြီးသံ အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ အဝိဝိတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထို အသံတို့တွင်။ သမ္ပသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ကံသတာဠသဒ္ဓေါ၊
 ကြေးဖြင့်ပြုအပ်သော တူရိယာတို့ကို တီးခေါက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော
 အသံတည်း။ ဝါ၊ မောင်း ကြေးနောင် သံလွင် ခွက်ခွင်း အစရှိသော

၁။ သမ္ပသဒ္ဓေါ။ ။သမ္ပ သမ္ပာတိ ဝါ အညမညံ ပိယာလာပသဒ္ဓေါ သမ္ပ
 သဒ္ဓေါ။ (“သမ္ပ သမ္ပ ဟု အချင်းချင်း ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြောင်း အသံကို သမ္ပ
 အသံ”ဟု-ဋီကာ ဖွင့်၏။) “ဝါ”ဟု ဆိုသောကြောင့် အဋ္ဌကထာမှ တနည်းအဖွင့်ဟု
 မှတ်သင့်သည်။

ကြေးနှင့်စပ်သော တူရိယာတို့ကို တီးခေါက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံ
 တည်း။ ပါဏိတာဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ စတုရသ
 အမ္မဏတာဋ္ဌသဒ္ဓေါ၊ လေးထောင့်ရှိသော ထက်စည်ကိုတီးခေါက်ခြင်းကြောင့်
 ဖြစ်သောအသံတည်း။ ကုဋ္ဌဘေရိသဒ္ဓေါ၊ ဒုံးစည်သံသည်။ (ပါဏိတာဋ္ဌ
 သဒ္ဓေါ၊ မည်၏။) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

အသ္မာထ ပိဝထ ခါဒတာတိ၊ ကား။ အသ္မာထ၊ စားလှည့်ကြပါကုန်။
 ပိဝထ၊ သောက်လှည့်ကြပါကုန်။ ခါဒထ၊ ခဲလှည့်ကြပါကုန်။ [အသဓာတ်
 ကိယာဒိ-နာ ပစ္စည်းဖြင့် “သ” ကို “နာ” သို့ ကပ်သောအခါ “အသ္မာ” ဟု
 ဖြစ်၏။] ဘန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဣ၊ ဤ အသ္မာထ-
 အစရှိသောပါဠိ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဘော၊ အမောင်တို့။
 ဘုဉ္ဇထ၊ စားကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသမန၊ ဆယ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။
 ဣမိနာသဒ္ဓေန၊ ဤအသံမှ။ အဝိဝိတ္တာ၊ မကင်းဆိတ်သည်။ အနုပစ္စိန္နသဒ္ဓေါ၊ မပြတ်
 စဲသော အသံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ အညေသု၊
 ကုသာဝတီမြို့မှ အခြားကုန်သော။ နဂရေသု၊ တို့၌။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။
 ဆဇ္ဇေထ၊ စွန့်ကြကုန်လော့။ ကုဒါလံ၊ ပေါက်တူးကို။ ဂဏှထ၊ ယူခဲ့ကြ
 ကုန်လော့။ ပစ္စိ၊ တောင်းကို။ ဂဏှထ၊ ကုန်လော့။ ပဝါသံ၊ အရပ်တပါး
 သို့။ ဂမိဿာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ တဏှုလပုဋ္ဌံ၊ ဆန်ထုပ်ကို။ ဂဏှထ၊ ကုန်
 လော့။ ဘတ္တပုဋ္ဌံ၊ ထမင်းထုပ်ကို။ ဂဏှထ။ ဗလကာ ဝုဓာဒိနိ၊ မြား ကာ
 လက်နက်အစရှိသည်တို့ကို။ ဝါ၊ ဒိုင်း ကာ လက်နက်အစရှိသည်တို့ကို။ သဇ္ဇာနိ၊
 စီရင်အပ်သည်တို့ကို။ ဝါ၊ ပြင်ဆင်အပ်သည်တို့ကို။ ကရေထ၊ ပြုကြကုန်
 လော့။ ဣတိ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံတို့

၁။ ပါဏိတာဋ္ဌသဒ္ဓေါ။ ။ဤအရာ၌ “တာဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
 “ပါဏိတာဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပါဠိနှစ်ထွေရှိ၏။ ထိုတွင် “တာဋ္ဌ
 သဒ္ဓေါတိ” ဟု ရှိသောပါဠိသာ “တာဋ္ဌသဒ္ဓေန” ဟူသော ပါဠိတော်ပါဠိ “ကံသတာဋ္ဌာ
 ဒိသဗ္ဗတာဋ္ဌာဝစရသဒ္ဓေါ တာဋ္ဌသဒ္ဓေါ-ဟူသော ဋီကာပါဠိတို့နှင့် ညီ၏။ “ပါဏိနာ
 စတုရသ အမ္မဏတာဋ္ဌသဒ္ဓေါ-ဟူသောပါဠိဝယ် “ပါဏိနာ” ဟူသော ပါဠိကိုမြင်၍
 နောက်မှထည့်ကြဟန်ရှိ၏။

၂။ ဝေရူပေါသဒ္ဓေါ။ ။ကစဝရာ ကိဏှုပီယိတာယ၊ အမှိုက်တို့ဖြင့်ရောပြွမ်းသော
 လမ်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ကစဝရံ ဆဇ္ဇေထ-ကို ရည်ရွယ်သည်။) အရေည
 ကနွမူလပဏှာဒိဂ္ဂဟဏာယ၊ တော၌ သစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ကို ယူ
 ခြင်းအကျိုးငှာ။ (ကုဒါလံ ပစ္စိ ဂဏှထ-ကို ရည်ရွယ်သည်။) တတ္ထ ဒုက္ခဇီဝိကတာယ
 စ၊ ထို မြို့၌ ခင်းရဲသဖြင့် အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝါသံ

သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဓ၊ ဤ ကုသာ
ဝတီ မင်းနေပြည်၌။ န အဟောသိ။ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။
ဒဿေတိ၊ ၎င်း။

၈။ ဆက်။ ဒသမေန သဒ္ဓေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။
ကုသာဝတီ အာနန္ဒ။ပ။အဟောသိတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။
မဟာသုဒဿနသုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ နိဋ္ဌာပေတော၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီး၍။ ဂစ္ဆ
တံ အာနန္ဒာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဂစ္ဆ တံ အာနန္ဒ-အစ
ရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အဘိက္ကမထာတိ၊ ကား။ အဘိမုခ၊ ရှေးရှုသော
မုက်နှာရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ကမထ၊ သွားကြကုန်လော့။ အာဂစ္ဆထ၊
လာကြကုန်လော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ပရိဟာရ။ပ။ အံ။ တေ၊
ထို မလ္လာမင်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ အာဂတဘာဝံ၊ ကြွလာတော်မူ
သည်၏အဖြစ်ကို။ န ဇာနန္တိ ကိံ၊ မသိကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး
တည်း။ (ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ အာဂတဘာဝံ၊ ကို။) ဇာနန္တိ၊ သိကြကုန်၏။
(ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ နာမ၊ ရောက်
အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်မည်သည်၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ကောလာ
ဟလံ၊ အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခု
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကရဏီယေန၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်။ နိသိန္နတ္တာ၊ ထိုင်နေကြ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န အာဂတော၊ မလာကြကုန်။ တေ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့
သည်။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ ဝါ၊ ၎င်း။ ဌာန နိသဇ္ဇော

ဂမိဿာမ-စသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။) ဣတိ ယထာက္ကမံ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဤသို့ အစဉ်
အတိုင်း အနက်ကိုယှဉ်စေပါ ဟူလို။-ဋီကာ။

၁။ မဟန္တကောလာဟလံ ။ပ။ ပေသေသိ ။ ။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာနံ ဒေဝတာနံ၊ သဒ္ဓါ
တရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော နတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ဥပါသကာနဉ္စ၊ ဥပသကာတို့၏
လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရတော ပုရတော မဟတီ ဥဋ္ဌေါသနာ
ဟောတိ။ ရှေးက ရှေးက ကြီးစွာသော ကြွေးကြော်သံဖြစ်၏။ [ဤသို့ ကောလာဟလ
အရ “ဌာန” ကို ရအောင်မဖွင့်ပဲ ကြွေးကြော်သံကိုရအောင် ဖွင့်သောကြောင့် “ဂတ
ဂတဋ္ဌာနံ နာမ” ဟု မရှိသင့်။ “ဂတဂတဋ္ဌာနေ နာမ” ဟု အာဇာရနှင့် ရှိမှ ကောလာ
ဟလ အာသံနှင့် လျော်မည်။] တတ္ထ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ကတဿ ဝိဟာရဿ အဘာ
ဝတော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စ မဟန္တဘာဝတော တေ အာဂန္တာ ။ပ။ ပေသေသိ။
ပေသေန္တော စ “ကထဗ္ဗိ နာမ ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အတ္တနောပဝတ္တိ” အမှာကံ
နာရောစေသိ၊ နေသံ ဒေါမနဿံ မာ အဟောသိ” တိ “အဇ္ဇ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ” တိ
အေဒိနာ သာသနံ ပေသေသိ။-ဋီကာ။

ကာသံ၊ ရပ်ရာ ထိုင်ရာအရပ်ကို။ သံဝိဒဟိတော၊ စီရင်၍။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မြော်မြင်တော်မူ၍။ တေသံ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဝါ၊ သို့။ အဝေလမ္ပိ၊ အချိန်မဲ့၌လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပေသေသိ၊ စေလွှတ်တော်မူပြီ။

မလ္လာနံ ဝန္တနာ အဖွင့်

၂၁၁။ အမှာကံ စ နောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ နော ကာရော၊ နော-သဒ္ဒါသည်။ နိပါတမတ္တံ၊ အနက်မရ နိပါတ်မျှတည်း။ [နောဣတိ ကရိယတိ ဥစ္စာရိယတိတိ နောကာရော၊ “နော” ဟူ၍ ရွတ်ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါ။] အဿာဝိနောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နဒုက္ခာ၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်။ ဒုမ္မနာတိ၊ ကား။ အနတ္တမနာ၊ မိမိစိတ်မရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်မရှိကြကုန်သည်။ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာတိ၊ ကား။ ဒေါမနဿသမပ္ပိတာ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည် လွန်စွာရောက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတော ကန္တန္တိ-၌စပ်။) ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော တပေတောတိ၊ ကား။ ဧကေကံ၊ တမျိုးတမျိုးသော။ ကုလပရိဝတ္တံ၊ အမျိုး၏ အစဉ်အဆက်ကို။ ကုလသင်္ခေပံ၊ အမျိုး၌ထည့်သွင်းအပ်သော လူအပေါင်းကို။ ဝီထိသဘာဂေန စေဝ၊ သဘောတူသောလမ်းမ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ရစ္ဆာသဘာဂေန စ၊ သဘောတူသော ရထားလမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိသုဝိသု၊ အသီး အသီး။ ဝါ၊ တစုသည် တစုသည်။ ထပေတော၊ တား၍။ (ဘဂဝန္တိ ယံနုန ဝန္တာပေယျံ-၌ စပ်။) [တေ ပန တံတံ ကုလပရိဝတ္တပရိစ္ဆိန္တာ မလ္လရာဇာနော တသ္မိံ နဂရေ ဝီထိအာဒိသဘာဂေန ဝသန္တိ (အမျိုးတူသူတို့သည် တလမ်းတည်း တစုတည်းနေတတ်ကြကုန်၏။) ဣတိ ဝုတ္တံ “ဝီထိသဘာဂေန စေဝ ရစ္ဆာသဘာဂေနစာ” တိ။-ဋီကာ]

စ။ အဿာဝိနော။ ။အသံ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို+အာဝေန္တိ၊ ထင်ရှားစေကြ၏။ပကာသေန္တိ၊ ထင်ရှားပြကြကုန်၏။ ဣတိ အဿာဝိနော။ [အဝ-ဓာတ်၊ တဿိလ အနက်ပေါသော ဣ-ပစ္စည်း၊ အ ကို အာဝုဒ္ဓိ ပြု။ အဝ-ဓာတ်၏ အနက်များစွာ တို့တွင် ဤ နေရာ၌ “သတ္တံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း” အနက်ဟောတည်း။ ကာရိတ်ကျေ။] ပါကဋီဘူတဒုက္ခာတိအာဟ“ဥပ္ပန္နဒုက္ခာ” တိ။-ဋီကာ။

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု[အဖွင့်]

၂၁၂။ သုဘဒ္ဒေါ နာမ ပရိဗ္ဗာဇကောတိ၊ ကား။ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏမဟာ သာလကုလာ၊ များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုးမှ။ (နိက္ခမ္မ၊ထွက် ရှိ။) ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော၊ အဝတ်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော ကိုယ်အင်္ဂါရှိသော ပရိဗ္ဗာဇသည်။ (ပဋိဝံသတိ- ဌှိ စပ်။) [“ဆန္ဒ”ဖြင့် အဝတ်မဝတ်သော “နဂ္ဂ”ပရိဗ္ဗာဇကို ကန့်သည်။] ကင်္ခါဓမ္မောတိ၊ ကား။ ဝိမတိဓမ္မော၊ တွေးသော ယုံမှားခြင်းသဘော သည်။ (အတ္ထိ-ဌှိ စပ်။) ပန၊ ပရိ။ပ။အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို သုဘဒ္ဒ ပရိဗ္ဗာဇ၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၌။ ဝါ၊ ယနေ့ရောက်မှ။ ဧဝံ၊ ဤ အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ တထာဝိဓဉာပနိဿယတ္တာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အဿ အဇ္ဇ ဧဝံ အဟောသိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပုညကရဏကာလေ၊ ကောင်းမှု ပြုရာ အခါ၌။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ဘာတရော၊ ညီနောင်တို့သည်။ အဟောသံ၊ ရှိကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို ညီနောင်တို့သည်။ ဧကတောဝ၊ တပေါင်းတည်းသာ။ သဿံ၊ ကောက်ကို။ အကံ၊ သု၊ ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုညီနောင်တို့တွင်။ ဇေဋ္ဌကဿ၊ နောင် တော်ကြီး၏။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော။ သဿေ၊ ကောက်၌။ နဝဝါ၊ ရေ၊ ကိုးကြိမ် တို့တိုင်တိုင်။ အဂ္ဂသဿဒါနံ၊ အဦးဖြစ်သောကောက်ကို ပေးလှူခြင်းကို။ ဝါ၊ ကောက်ဦးအလှူကို။ မယာ၊ သည်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးသင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထို နောင်တော်သည်။ ဝပုကာ လေ၊ စိုက်ပျိုးရာအခါ၌။ ဗီဇဂ္ဂံ နာမ၊ မျိုးစေ့အဦးမည်သည်ကို။ ဝါ၊ အဦးဖြစ်သော မျိုးစေ့မည်သည်ကို။ ဒတာ၊ ရှိ။ [ဗီဇတော စ အဂ္ဂံ ဂဟေတာ၊ (မျိုးစေ့တို့မှ အဦးအဖျားကိုယူ၍။) အာဟာရံ သမ္မာဒေတာ ဒါနံ ဗီဇဂ္ဂံ။-ဋီကာ။] ဂဗ္ဘကာလေ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသကဲ့သို့ ဖုံးတုန်းလုံးတုန်း အခါ၌။ ကနိဋ္ဌေန၊ ညီငယ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တေသိ၊ တိုင်ပင်ပြီ။ (ကိံ။) ဂဗ္ဘကာလေ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ဝါ၊ ကောက်ဖုံးကို။ ဖာလေတာ၊ ခဲ့၍။ ဒဿာမ၊ ပေးလှူကြကုန်စို့။ ဣတိ (မန္တေသိ။) [ဂဗ္ဘ ကာလေတိ ဂဗ္ဘဓာရဏတော ပရံ ခီရဂဟဏကာလေ။ ဖုံးတုန်းလုံး တုန်း၌ စား၍ မဖြစ်သေးသောကြောင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရာအခါမှ နောက် နှို ရည်ယူရာအခါ၌”ဟု ဖွင့်သည်။ တေနာဟ “ဂဗ္ဘံ -ဖာလေတာ ခီရံ နိဟရိတာ”တိအာဒိ-ဋီကာ။]

ကနိဋ္ဌော၊ သည်။ (ဟံ၊ သင်သည်။) ဟရုဗသယံ၊ နုသောဟောက်ကို။
 နာသေတုကာမော၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ
 အာဟ၊ ပြီ။ ဇေဋ္ဌော၊ နောင်တော်ကြီးသည်။ ကနိဋ္ဌဿ၊ ၎င်း။ အနုနုဝတ္တနဘာဝံ၊
 မိမိအလိုသို့ မလိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ ၍။ ခေတ္တံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတု၊
 ခဲ့ဝေ၍။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ကောဋ္ဌာသတော၊ အဖို့ အစုမှ။ ဂဗ္ဘံ၊ ကို။
 ဖာလေတု၊ ၍။ ဒီရံ၊ နို့ရည်ကို။ နိဟရိတု၊ ထုတ်ဆောင်၍။ သပ္ပံ
 နဝနိတေန၊ ကောပတ် ဆီဦးဖြင့်။ သံယောဇေတု၊ ယှဉ်စေ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။
 ပုထုကကာလေ၊ မုန့်ဆန်းလုပ်လောက်ရာ အခါ၌။ ပုထုကံ၊ မုန့်ဆန်းကို။
 ကာရေတု၊ ပြုစေ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။ [သဿာနံ နာတိပက္ကေ ပုထုကယောဂျ
 ဖလကာလေ။-ဋီကာ။] လာယနကာလေ၊ ရိတ်ရာအခါ၌။ လာယနဂံ၊ ရိတ်ဖို့
 အားထုတ်ရာအခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ်သော ကောက်ကို။ အဒါသိ။ [ပက္ကဿ
 သဿဿ လဝနေ လဝနာရမ္ဘေ ဒါနံ အဒါသိ။-ဋီကာ။] ဝေဏိကရဏေ၊
 ကောက်ထုံးပြုချိန်အခါ၌။ ဝေဏဂံ၊ အထုံးထုံးရာ အခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ်
 သော ကောက်ကို။ (ကောက်ထုံးဦးအလှူကို။) အဒါသိ။ [လုနဿ သဿဿ
 ဝေဏိဝသေန ဗန္ဓိတု ထပနံ ဝေဏိကရဏံ။ တဿ အာရမ္ဘေ ဒါနံ ဝေဏဂံ။-
 ဋီကာ။] ကလာပါဒိသု၊ ကောက်လှိုင်းတို့ကို စုပုံရာအခါ အစရှိသည်တို့၌။
 ကလာပဂံ၊ စုပုံရာအခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ်သောကောက်ကို။ (ကောက်
 လှိုင်းပုံဦး အလှူကို။) အဒါသိ။ [ဝေဏိယော ပန ဧကတော ကတု ရာသိ
 ကရဏံ ကလာပေါ။ ကတ္ထ အဂ္ဂဒါနံ ကလာပဂံ။-ဋီကာ။] ခလဂံ၊ တလင်း
 ဝယ် နယ်ရာအခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ်သော ကောက်ကို။ အဒါသိ။ [ကလာ
 ပတော နိဟရိတု မဒ္ဒနေ အဂ္ဂဒါနံ ခလဂံ။-ဋီကာ။] ခလဘဏ္ဍဂံ၊ နယ်
 အပ်ပြီးသော စပါးဘဏ္ဍာ၏ အဦးအဖျားကို။ အဒါသိ။ [မဒ္ဒိတံ သြဖု
 ဏိတု (ခါ၍လှေ့၍။) ခညဿ ရာသိကရဏေ အဂ္ဂဒါနံ ခလဘဏ္ဍဂံ။-
 ဋီကာ။] ကောဋ္ဌဂံ၊ ကျိုသို့သွင်းရာအခါ၌ အဦးအဖျားကို။ အဒါသိ။ [ခညဿ
 ခလိတော ကောဋ္ဌေ ပက္ခိပနေ အဂ္ဂဒါနံ ကောဋ္ဌဂံ။-ဋီကာ။] ဣတိ ဝေ၊ သို့။
 ဧသဿ၊ တကြိမ်သောကောက်၌။ နဝဝါရေ၊ ကိုးကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။
 အဂ္ဂဒါနံ၊ အဦးဖြစ်သောအလှူကို။ (အလှူဦးကို။) အဒါသိ။ ကနိဋ္ဌော ပန၊
 ညီငယ်သည်ကား။ ဥဒ္ဒရိတု၊ ကျီမှထုတ်၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။

တေသု၊ ထိုညီနောင်တို့တွင်။ ဇေဋ္ဌကော၊ နောင်တော်ကြီးသည်။ အညာ
 သိကောဏ္ဍညတ္ထေရာ၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အဟံ၊ သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။

(တနည်း) ပဌမံဓမ္မံ၊ တရားဦးကို။ ဒေသေယံ၊ နု ခေါ်၊ ဟောရပါအံနည်း။
 ဣတိ။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူလတ်သော်။ အညာသိကောဏှညော၊
 သည်။ ကေသ္မိံ သဿေ၊ တကြိမ်သော ကောက်၌။ နဝံ၊ ၉-ကြိမ်ကုန်
 သော။ အဂ္ဂဒါနာနိ၊ အဦးအလှူတို့ကို။ အဒါသိ၊ ပြီ။ ဣမံ အဂ္ဂဓမ္မံ၊ ဤ
 တရားဦးကို။ တဿ၊ ထို အညာသိကောဏှည-အား။ ဒေသေသာမိ၊ ဟော
 တော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံတော်မူ၍။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ မူပြီ။ သော၊ ထို အရှင်ကောဏှ
 ည-သည်။ အဋ္ဌာရသဟိ ဗြဟ္မကောဋီဟိ၊ တဆယ် ရှစ်ကုဋေသော ဗြဟ္မာတို့
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ကနိ
 ဋ္ဌော ပန၊ သည်ကား။ သြဟိယိတော၊ ကျန်ရစ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။
 ဒါနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးလှူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သတ္တု၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနကလေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးအခါ၌။ ဝေံ၊ သို့။
 စိန္တေတော၊ ၍။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌကမော၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလို့ရှိ
 သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိတိ(တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ (ဂုဇတ္တံ၊
 ကို။) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတော ဒဿေမိ)၊ အံ့။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။
 ဧတေ အညတိတ္ထိယာ နာမ၊ ဤ သာသနာတော်အယူမှ တပါးသောအယူ
 ရှိသော တိတ္ထိတို့မည်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂဟဏမေဝ၊ အယူကိုသာ။
 ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူတတ်ကြကုန်၏။ တဿ၊ ထို မိမိအယူကို။ ဝိဿဇောပနတ္ထာယ၊
 စွန့်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဗဟံ၊ များစွာ။
 ဘာသမာနဿ၊ ဟောတော်မူရသော်။ ကာယ ဝါစာဝိဟေသာ၊ ကိုယ်တော်
 နှုတ်တော်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ စ၊ သည်သာ
 မကသေး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပကတိယာပိ၊ ပင်ကို အားဖြင့်လည်း။
 ကိလန္တော ယေဝ၊ ပင်ပန်းတော်မူသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညမာနော၊
 မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတော။) ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ မာ တထာဂတံ ဝိဟေ
 ဋ္ဌေသိ-ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြောပြီ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အယံ

၁။ နဝ အဂ္ဂဒါနာနိ အဒါသိ။ ။ “နဝ အဂ္ဂဒါနာနိ အဒါသိ” တိ ဣမိနာ “ကထံ
 နု ခေါ် အဟံ သဘူ သန္တိကေ အဂ္ဂတေ ဝ မုစ္စေယျ” နိ အဂ္ဂဂ္ဂဒါနဝသေန ဝိဝနူ။
 ပနိဿယဿ ကုသလဿ ကတုပစိတတ္တာ၊ ဉာဏဿ စ တထာ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ
 အဂ္ဂဓမ္မဒေသနာယ တဿ ဘာဇနဘာဝံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “ဣမံ အဂ္ဂဓမ္မံ
 တဿ ဒေသေသာမိ” တိအာဒိ။-ဋီကာ။

ဘိက္ခု၊ သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ နံ၊ ကရောတိ၊ မပြု။
 ပန၊ ထိုသို့ပင် ခွင့်မပြုပါသော်လည်း။ အတ္ထိကေန၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအကျိုးကို
 အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုဝတ္တိတွာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ ကာရေတဗ္ဗော၊
 ပြုစေထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ထေရံ၊ ကို။ ဝါ၊ သို့။ အနုဝတ္တန္တော၊
 အစဉ်လိုက်လိုသည်။ (ဟုတွာ။) ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်းကောင်း။
 တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်းကောင်း။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

၂၁၃။ အသောသိ ခေါ်တိ၊ ကား။ သာဏိဒ္ဓါရေ၊ ကန့်လန့်ကာ၏
 တံခါးပေါက်၌။ ဌိတဿ၊ ရပ်လျက်။ ဘာသတော၊ ပြောစဉ်။ ဝါ၊ ပြော
 သော အရှင်အာနန္ဒာ၏ စကားကို။ ပကတိသောတေနေဝ၊ ပကတိနား
 တော်ဖြင့်ပင်။ အသောသိ၊ ကြားသိတော်မူပြီ။ စ ပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။
 သုတွာ၊ ကြားရ၍။ သုဘဒ္ဓဿေဝ၊ ၎င်းပင်။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ မဟတာ၊
 ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အာဂတတ္တာ၊ ကုသိန္နာရုံ
 သို့ ကြွလာတော်မူခဲ့ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလံ အာနန္ဒာတိအာဒိံ၊ ကို။
 အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအလံ အာနန္ဒ-အစရှိသော ပါဠိ၌။
 အလန္တိ၊ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ပဋိက္ခေပတ္ထေ၊ ပယ်မြစ်ခြင်း အနက်၌။
 (ပဝတ္ထော။) နိပါတော၊ တည်း။ အညာပေက္ခာဝါတိ၊ ကား။ အညာတုကာ
 မောဝ၊ သိခြင်းငှာ အလိုရှိသည်သာ။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ပုစ္ဆိဿတိ-၌ စပ်။)
 “အညာယံ အပေက္ခာ ယဿာတိ အညာပေက္ခာ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏။
 အညာတုကာမောဝ ဟုတွာ-ကား အဓိပ္ပာယ်ထွက် တည်း။]

အဗ္ဘညိံ သူတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေသံ၊
 ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏။ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံ ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)
 တထေဝ၊ ထိုဝန်ခံသည့်အတိုင်းသာ။ ဇာနိံ သု၊ သိကြပသလော။ ဣဒံ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) နေသံ၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏။
 သာ ပဋိညာ၊ ထို ဝန်ခံခြင်းသည်။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်
 တတ်သည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော
 သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်။ အဗ္ဘညံ သု၊ သိကြကုန်ပြီ။ (နေသံ၊ တို့၏။ သာ
 ပဋိညာ၊ သည်။ နိယျာနိကာ၊ သည်။) နော စေ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍
 မဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗေ၊ တို့သည်။) န အဗ္ဘညံ သု၊ မသိကြ
 ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏။ ပဋိညာ၊
 သည်။ နိယျာနိကာ၊ တတ်သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်ပါသလော။ (တေ
 သံ၊ တို့၏။ ပဋိညာ၊ သည်။) အ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်

တတ်သည်။ (ဟောတိ)ကိံ၊ ဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကိံ။ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။) အယမေဝ၊ ဤအနက်သည်ပင်။ တဿ ပဉ္စဿ၊ ထိုပြဿနာ၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

အထ၊ မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏။ အနိယျာနိကဘာဝကထနေန၊ နိယျာနိက မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်။ အတ္ထဘာဝတော စေဝ၊ သုဘဒ္ဒ - အတွက် အကျိုး၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဩကာသာဘာဝတောစ၊ အကျယ် ဟောဖို့ရန် အခွင့်မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အလန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိ ပိတုာ၊ ပယ်တော်မူပြီး၍။ ဓမ္မမေဝ၊ တရားကိုသာ။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ပဌမယာမသ္မိံ၊ ပထမ ယံ၌။ မလ္လာနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကိံ။ ဒေသေတုာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမယာမေ ဌံ၊ သုဘဒ္ဒဿ၊ အား။ (ဓမ္မံ၊ ကိံ။ ဒေသေတုာ၊ ၍လည်းကောင်း။) ဘစ္ဆိမယာမေ နောက်ဆုံးယံ၌။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ဩဝဒိတုာ၊ ဆုံးမတော် မူပြီး၍လည်း ကောင်း။ ဗလဝပစ္စုသသမယေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ (အရုဏ် တက်ဖို့ရန် နီးကပ်နေသောအခါ၌။) ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော် မူအံ့။ ဣစ္စေဝ (ဣတိ ဝေ)။ ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍သာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂတော၊ ကုသိန္နာရုံသို့ ကြွလာတော်မူခဲ့ပြီ။

၂၁၄။ သမဏောပိ တတ္ထ န ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို သာ သနာ၌။ ပဌမော၊ ပထမ ဖြစ်သော။ သောတာပန္နသမဏောပိ၊ သောတာ ပန် ရဟန်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒုတိယော၊ သော။ သကဒါဂါမိ သမဏောပိ၊ လည်း။ (နတ္ထိ။) တတိယော၊ သော။ အနာဂါမိသမဏောပိ၊ သည်လည်း။ (နတ္ထိ။) တတ္ထ၊ ထို သာသနာ၌။ စတုတ္ထော၊ သော။ အရဟန္တ သမဏောပိ၊ ရဟန္တာ ရဟန်းသည်လည်း။ နတ္ထိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [စာအုပ်တို့၌ “အရဟတ္တသမဏောပိ” ဟု ရှိသော်လည်း အရဟတ္တ-သဒ္ဒါ သည် “အရဟန္တသ+ဘာဝေါ အရဟတ္တ” အရ “အရဟတ္တဖိုလ်” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤနေရာ၌ အနာဂါမိသမဏော-ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ယူဖို့လိုသည်။ ထို့ကြောင့်- “အရဟန္တသမဏောပိ” ဟု ပါဠိရှိပါစေ။] ဣမသ္မိံ ခေါ တိ၊ ဟူသောစကားကို။ (အာဟ-၌ စပ်။) ပုရိမဒေသနာယ၊ ရှေးဖြစ်သော “ယသ္မိံ စ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ” အစရှိသော ဒေသနာ တော်ဖြင့်။ အနိယမတော၊ မည်သည့်သာသနာတော်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း မရှိ သောအားဖြင့်။ ဝတုာ၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အတ္တနော၊

ကိုယ်တော်၏။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ နိယမေန္တော၊ သတ်မှတ်
တော်မူလိုသည်။ (ဟုတော။) အာဟ၊ ပြီ။

သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်းသော။ မဂ္ဂါနံ၊
မဂ်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကေဟိ၊ အားထုတ်အပ်
သော ဝိပဿနာရှိကုန်သော။ စတုဟိ၊ လေးပါးသော ရဟန်းတို့၏လည်း
ကောင်း။ မဂ္ဂဋ္ဌေဟိ၊ မဂ်၌ တည်ကုန်သော။ စတုဟိ၊ တို့လည်းကောင်း။
ဖလဋ္ဌေဟိ၊ ဖိုလ်၌ တည်ကုန်သော။ စတုဟိ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ဒွါဒသဟိ၊ ကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ တို့မှ။ ပရပ္ပဝါဒါ၊ အခြား
သော တိတ္ထိတို့၏ အမျိုးမျိုးသော ဝါဒတို့သည်။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်
၏။ တုစ္ဆာ၊ အချည်းအနှီးတို့တည်း။ ရိတ္တာ၊ အချည်းအနှီးတို့တည်း။

ဣမေ စ သုဘဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဘိက္ခု၊
တို့သည်။ သမ္မာ ဝိဟရေယျန္တိ ဣတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ သောတာပန္နော၊
သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အဓိဂတဋ္ဌာနံ၊ ရခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗဘာဂ-အကျင့်ကို။ [အဓိဂတဋ္ဌာနန္တိ အဓိဂတဿ
ကာရဏံ၊ တဒတ္ထံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒန္တိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] အညဿ၊ အခြား
သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကထေတွာ၊ ပြောဟော၍။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
သောတာပန္နံ၊ သောတာပန်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလတ်သော်။ သမ္မာ၊ ကောင်း
စွာ။ ဝိဟရတိ နာမ၊ နေသည်မည်၏။ သကဒါဂါမိအာဒိသု၊ သကဒါဂါမိ
ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်တို့၌လည်း။ သေ(ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌော၊ သောတာပတ္တိမဂ်၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
အညမ္ပိ၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌံ၊ သောတာပတ္တိ
မဂ်၌ တည်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝိဟရတိ
နာမ၊ မည်၏။ သေသမဂ္ဂဋ္ဌေသု၊ ကြွင်းသောမဂ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။
သေ နယော၊ တည်း။

၁။ ပရပ္ပဝါဒါ။ ။ပဝဒန္တိ ဧတေဟိတိ ပဝါဒါ။ ပရပ္ပဝါဒါတိ စတ္တာရော
သဿတဝါဒါ၊ စတ္တာရော ကေစ္စသဿတိကာ၊ စတ္တာရော အန္တာနန္တိကာ၊ စတ္တာ
ရော အရောဝိက္ခေပိကာ၊ ဒွေ အဓိစ္စသမုပ္ပန္တိကာ၊ သောဋ္ဌသ သညိဝါဒါ၊ အဋ္ဌ
အသညိဝါဒါ၊ အဋ္ဌ နေဝသညိ နာသညိဝါဒါ၊ သတ္တ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ ပဉ္စ ဒိဋ္ဌဗ္ဗေ
နိဗ္ဗာနဝါဒါတိ ဣမေ သဗ္ဗေပိ မြဟ္မဇာလေ အာဂတဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဣတော
ဗာဟိရာနံ ပရေသံ ပဝါဒါ ပရပ္ပဝါဒါ နာမ။-[စတုက္ကင်္ဂဟရ၊ သမဏသုတ်-
အဋ္ဌကထာ။]

သောတာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပဿ
 ကော၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ရဟန်းသည်။ အတ္တနော၊
 မိမိ၏။ ပဂုဏံ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေ
 တွာ၊ ပြောဟော၍။ အညမ္ပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော ရဟန်းကို။ သော
 တာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကံ၊ အား
 ထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသည်ကို။ ကရောန္တော၊ လတ်သော်။ သမ္မာ၊
 စွာ။ ဝိဟရတိ နာမ၊ မည်၏။ သေသမဂ္ဂတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှကြွင်း
 သော အထက်မဂ်သုံးပါးအကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကေသု၊ တို့၌။ သေ
 (သော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ကောင်းစွာနေခြင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ သမ္မာ ဝိဟရေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ အသုညော
 လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာတံ၊ ကား။ နဋ္ဌဝနံ ဝိယ၊ ကျူတော
 သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သရဝနံ ဝိယ၊ မြားတောသည် ကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း။ ဝါ၊ ကိုင်းတောသည်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ နိရန္တရော၊ အကြား
 မရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ကေုနတိံသော ဝယသံတံ၊ ကား။ ဝယေန၊ အရွယ်တော်အားဖြင့်။
 ကေုန တိံသဝဿော၊ တနှစ်ဖြင့် ယုတ်လျော့သော အနှစ်သုံးဆယ် ရှိသည်။
 ဝါ၊ နှစ်ဆယ် ကိုးနှစ် ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ (ပဗ္ဗဇိ-၌ စပ်။) ယံ ပဗ္ဗ
 ဇိန္တိန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ၌။ ယန္တိ၊ ယံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။
 ကိံ ကုသလာ နု ဝေတိ၊ ကား။ ကုသလံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ ကိံ၊
 အဘယ်တရားပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနု သေန္တော၊ အစဉ်ရှာမှီး
 လျက်။ ပရိယေသန္တော၊ အဖန်ဖန် ရှာမှီးလျက်။ (ပဗ္ဗဇိ-၌ စပ်။) တတ္ထ၊
 ထို ကိံ ကုသလာ နု ဝေတိ-ဟူသောပါဌ၌။ ကိံ ကုသလန္တိ၊ ဟူသော
 ပါဌဖြင့်။ သဗ္ဗညုတဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို။ အဓိပေတံ၊ အလို
 ရှိအပ်၏။ တံ၊ ထို သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာမှီးတော်
 မူလျက်။ ဣတိ အတ္တော။ [ကုသိုလ်ရိုးရိုးကို ရှာသည်မဟုတ်၊ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တော်ကို ရှာတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗညုတဉာဏံ အဓိပေတံ”
 ဟု ဖွင့်သည်။] ယတော အဟန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ယတော၊ အကြင်အခါမှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်တော်
 မူခဲ့ပြီ။ ဧတ္တန္တရေ၊ ဤ ရဟန်းပြုရာကာလမှ စ၍ ယနေ့တိုင်အောင်သော
 နေ့တို့၏ အတွင်း၌။ သမဓိကာနိ၊ တနှစ် အပိုအလွန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။
 ပညာသ၊ ငါးဆယ်သော။ ဝဿာနိ၊ နှစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဉာယဿ ဓမ္မဿာတံ၊ ကား။

အရိယမဂ္ဂဓမ္မဿ၊ အရိယာမဂ် တရား၏။ [ဉာယန္တိ ဧတေန စတုသစ္စ ဓမ္မ
 ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈန္တိတိ ဉာယော၊ (သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် အရိယာမဂ်ကို “ဉာယ” ဟု ခေါ်ရသည်။) လောကုတ္တရ
 မဂ္ဂေါတိ အာဟ “အရိယမဂ္ဂဓမ္မဿာ” တိ။-ဋီကာ။] ပဒေသဝတ္တိတိ၊ ကား။
 ပဒေသေ၊ ပစ္စက္ခ-အားဖြင့် အရိယာမဂ်ကို ညွှန်ပြကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။
 ဝိပဿနာမဂ္ဂေ၊ ဝိပဿနာ မဂ်တို့ကို။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသော အာရဒ္ဓ
 ဝိပဿက-ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (နတ္ထိ၊ မရိ။) [ပဒိဿတိ ဧတေန အရိယမဂ္ဂေါ
 ပစ္စက္ခတော ဒိဿတိတိ ပဒေသော၊ ဝိပဿနာတိ ဝုတ္တံ “ပဒေသေ ဝိပဿနာ
 မဂ္ဂေ” တိ။-ဋီကာ။ အရိယမဂ်ကို မျက်မှောက်အားဖြင့် မြင်ကြောင်း ဖြစ်
 သောကြောင့် ဝိပဿနာမဂ်ကို “ပဒေသ” ဟု ခေါ်သည်။] ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ
 တိ၊ ကား။ မမ၊ ၏။ သာသနတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ (နတ္ထိ-ဉ္စ
 စပ်။) သမဏောပိ နတ္ထိတိ၊ ကား။ ပဒေသဝတ္တိဝိပဿကောပိ၊ ပဒေ
 သဝတ္တိ ဝိပဿက-ရဟန်းသော်မှလည်း။ နတ္ထိ၊ မရိ။ [သမဏောပိ-ဉ္စ “ဝိ”
 သည် “ပဒေသဝတ္တိ” ကို ဆည်းသည်။] ပဌမသမဏော၊ ပထမ ရဟန်း
 ဖြစ်သော။ သောတာပန္နောပိ၊ သောတာပန်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ဣတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယေ ဣတ္ထာတိ၊ ကား။ ယေ ဘုမ္မေ၊ အကြင် အရှင်ဘုရားတို့ကို။ ဣတ္ထ
 သာသနေ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ သတ္တာရာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။
 သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ အန္တေဝါသိကာဘိသေကေန၊ အန္တေဝါ
 သိက ဖြစ်ကြောင်း အဘိသိက်ဖြင့်။ အဘိသိတ္တာ၊ သွန်းလောင်းအပ် ကုန်
 ပြီ။ တေသံ ဝေါ၊ ထို အရှင်ဘုရားတို့၏။ လာဘာ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ
 ဂုဏ်ကို ရခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လေစွ။) တေသံ ဝေါ၊ ထို
 အရှင်ဘုရားတို့သည်။ (မနုဿတ္တံ၊ ကို။) သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်
 လေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ကိရ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ကိရ(ယသ္မာ)၊
 ကြောင့်။ ဗာဟိရသမယေ၊ သာသနာတော်မှ အပဖြစ်သောအယူ၌။ ယံ
 အန္တေဝါသိကံ၊ အကြင် အနီးနေတပည့်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 ဣမံ၊ ဤသူ့ကို။ ပဗ္ဗာဇေဟိ၊ ရှင်ဖြစ်စေလော့။ ဝါ၊ ရှင်ပြုပေးလိုက်
 လော့။ ဣမံ၊ ကို။ သြဝဒ၊ ဆုံးမလော့။ ဣမံ၊ ကို။ အနုသာသ၊ သွန်
 သင်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ပြော၏။ သော၊ ထို အနီးနေ တပည့်
 သည်။ ဝါ၊ ကို။ တေန၊ ထို ဆရာသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဌာနေ၊
 အရာ၌။ ထပိတော၊ ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တဿ၊ ထို အနီးနေ တပည့်၏။ (ဣမေ လာဘာ-ဉ္စ စပ်။) ဣမံ၊ ဤသူ့ကို။

ပဗ္ဗာဇဟိ၊ လော့။ ဝါ၊ လော့။ ဣမံ၊ ကိ။ ဩဝဒ၊ လော့။ ဣမံ၊ ကိ။
အနုသာသ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ လာဘာ၊ ဤ ဆရာ၏ကိုယ်စား
အထားခံရခြင်းဟူသော လာဘ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လေစွ။ ထေရမ္ပိ၊
အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်ကိုလည်း။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ တမေဝ ဗာဟိရသမယံ၊
ထို သာသနာတော်မှ အပဖြစ်သော 'အယူကိုပင်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဝေံ၊
ဤသို့ လာဘာ ဝေံ အာနန္ဒ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

အလတ္ထ ခေါတိ၊ ကား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ အလတ္ထ၊ ရသနည်း။
ကိရ၊ ချဲ့။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ နံ၊ ထို သုဘဒ္ဒကို။ ဧက
မန္တံ၊ သို့။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဥဒကတုမ္ပတော၊ ရေဗူးမှ။ ပါနိယေန၊
သောက်ရေဖြင့်။ သီသံ၊ ကိ။ တေမေတွာ၊ စိုစေ၍။ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
တစပဉ္စက-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေတွာ၊ ဟောပြော၍။ ဧကသမယံ၊ ဆံ
မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ပယ်ရှား၍။ ကာသာယာနံ၊ ဖန်
ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနံ၊ တို့ကို။ အစ္စ္စာဒါပေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း
စေ၍။ ဝါ၊ ဝတ်စေ၍။ သရဏာနံ၊ သရဏတို့ကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ ဘဂ
ဝတော၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ အာနေသိ၊ ဆောင်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဥပသမ္ပာဒေတွာ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေတော် မူ၍။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ အာစိက္ခံ၊ ဟောတော်မူပြီ။ သော၊ ထို သုဘဒ္ဒသည်။ တံ၊
ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဥယျာနဿ၊ ၏။ ဧကမန္တေ၊ ချဲ့။
စကံမံ၊ စကြံကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ ဃဋ္ဌေန္တော၊ စေ့ဆော်
လတ်သော်။ ဝါယမေန္တော၊ အားထုတ်လတ်သော်။ ဝိပဿနံ၊ ကိ။ ဝဇေ
န္တော၊ တိုးပွားစေလတ်သော်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊
တကွ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။
ဝန္တိတွာ၊ ဝပ်ချ၍။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို အရှင်သုဘဒ္ဒကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သံဂီ
တိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

သော စ ဘဂဝတော ပစ္စိမော သက္ခိသာဝကော အဟောသီတိ၊ ဟူ
သော စကားသည်။ သံဂီတိကာရကာနံ၊ သံဂါယနာတင်မှုကို ပြုကြသော
ထေရ်တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထို သော စ ဘဂဝတော-
အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဂဝတိ၊ သည်။
ရေမာနေ၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်အဖြစ်သို့ရောက်
ပြီး၍။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ (ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသည်မှနောက်

၌။) ဥပသမ္ပဒံ၊ လောကီပြည့်စုံခြင်းတို့ထက် မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘိတော၊ ရှိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ယော၊ သည်။) ဥပသမ္ပဒမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ မူစဉ်ပင်။ လဘိတော၊ ရှိ။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (သော) ဝါ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ယော၊ သည်။) ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ လည်း။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ ပင်။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ အရဟတ္တမေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့သာ။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (သော) ဝါ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (အတ္ထိ။) သဗ္ဗောပိ၊ သော။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စိမော၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော။ သက္ခိသာဝကော၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော သာဝကသည်။ (ဟောတိ။) အယံ ပန၊ ဤအရှင်သူတို့သည်ကား။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ ပင်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှင်အဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတော) စ၊ ရှိလည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပဒန္တော၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတော) စ၊ လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတော စ၊ ရှိလည်းကောင်း။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။ပဉ္စမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

တထာဝတပစ္ဆိမဝါစာအဖွင့်

၂၁၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်းအား။ သြဝါဒံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။ တံ၊ ထို သြဝါဒအစိတ်အပိုင်းကို။ (သြဝါဒအများထဲမှ သြဝါဒအစိတ်အပိုင်းကို။) ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ အထခေါ ဘဂဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [တန္တိ ဘိက္ခုသံဃဿ သြဝါဒကံ။-ဋီကာ။]တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ ဘဂဝါ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ဒေသိတော ပညတ္တောတိ၊ ကား။ ဓမ္မောပိ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာကိုလည်း။ ဒေသိတော စေဝ၊ ဟောလည်းဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပညတ္တော စ၊ ပညတ်လည်း ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ဝေနေယျတို့၏သန္တာန်၌ ထားလည်းထားအပ်ပြီ။ ဝိနယောပိ၊ ဝိနည်းကိုလည်း။ ဒေသိတော စေဝ ပညတ္တော စ။ ပညတ္တော စ နာမ၊ ပညတ်မည်သည်ကိုလည်း။ ထပိတော၊ ထားတော်မူအပ်ပြီ။ ပထပိတော၊ အပြားအားဖြင့်

ထားတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေနာတိ၊ ကား။ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ထို သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ အစ္စ ယေန၊ ကွယ်လွန်တော်မူရာ အခါ၌။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာ သည်။ (ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။)

ဟိ၊ မှန်။ မယာ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ ဌတေနော၊ သက်တော် ထင်ရှား ရှိတော်မူသည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ။) ဣဒံ၊ ဤ အပြစ်သည်။ လဟုကံ၊ လဟုက တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအပြစ်သည်။ ဂရုကံ၊ ဂရုက တည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ သတေကိစ္ဆံ၊ ကုစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ အတေကိစ္ဆံ၊ ကုစားခြင်းမရှိ။ ဣဒံ၊ သည်။ လောကဝဇ္ဇံ၊ လောက၌ ရှောင် ကြဉ်ထိုက်သော အပြစ်တည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ၊ ပညတ်တော် ကြောင့် ရှောင်ကြဉ်ထိုက်သော အပြစ်တည်း။ အယံ အာပတ္တိ၊ ဤအာပတ် သည်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန္တိကော၊ အထံ၌။ ဝုဠာတိ၊ ထနိုင်၏။ အယံ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဂဏဿ၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ဝုဠာတိ၊ ၏။ အယံ (အာပတ္တိ)၊ သည်။ သံဃဿ၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ဝုဠာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓဝသေန၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်တို့၏ မလွန်ကျူး ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဒေသိတော-၌ စပ်။) [သုတ္တန္တံ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အဝီတိက္ကမနိယတာဝသေန။ -ဋီကာ။] ဝတ္ထုသ္မိံ ၊ အကြောင်း ဝတ္ထု သည်။ ဩတိဏ္ဏော၊ သက်ရောက်လတ်သော်။ သခန္ဓကပရိဝါရော၊ မဟာ ဝဂ္ဂခန္ဓက စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက ပရိဝါရတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂေါ၊ ဒဘတောဝိဘင်းဟူသော။ ဝိနယော နာမ၊ ဝိနည်းမည်သည်ကို။ ဒေသိ တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သကလမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တံ ဝိ နယပိဋကံ၊ ထို ဝိနည်းပိဋကသည်။ မယိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးလတ်သော်။ (တနည်း) မယိ၊ ငါ၏။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးခြင်းကြောင့်။ [ဤနည်းကား “လက္ခန္ဓံပေါင်း၊ ကျိုးကြောင်း ပြန်ရ၊ လက္ခဏ၊ မုချဟိတ်လည်းဝင်”ဟူသည်နှင့် အညီတည်း။ နောက်၌ လည်း ဤသို့နှစ်နည်းပေးပါ။] တုမှာကံ၊ ထို၏။ သတ္ထုကိစ္စံ၊ ဆရာ၏ကိစ္စ ကို။ သာဓေယတိ၊ ပြီးစေလတ္တံ့။ [ဣဒံ ဝေါ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဝေါ န ကတ္တဗ္ဗန္တိ ကတ္တဗ္ဗာ ကတ္တဗ္ဗဿ ဝိဘာဂေန အနုသာသနတော-ဤအမှုသည် အပ်၏။ ဤအမှုသည် မအပ်။ ဤသို့ ပြုထိုက် မပြုထိုက်သော အကျိုးအပြစ် ကို ဝေဖန်ခြင်း အားဖြင့် သွန်သင်တတ် သောကြောင့် “သတ္ထုကိစ္စံ သာဓေယတိ”ဟု ဆိုသည်။]

စ၊ ဆက်။ မယာ၊ သည်။ ဌိတေနော၊ သက်တော်ထင်ရှား တည်ရှိ
 တော်မူသည်သာလျှင်။ (ဟုတော။) (ဒေသိတံ-ဌိ စပ်။) စတ္တာရော၊ ကုန်
 သော။ ဣမေ၊ ဤ တရားတို့သည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့တည်း။
 စတ္တာရော (ဣမေ။) သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ သမ္ပပ္ပဓာန်တို့တည်း။ စတ္တာရော (ဣ
 မေ။) ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ (ဣမာနိ။) ဣန္ဒြိယာနိ၊
 တို့တည်း။ ပဉ္စ (ဣမာနိ။) ဗလာနိ၊ တို့တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။
 (ဣမေ။) ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့တည်း။ (အယံ၊ ဤတရားသည်။) အရိယော၊ မြတ်
 သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ဣတိ။
 တေန တေနာကာရေန၊ ဝေနေယျတို့အားလျော်သော ထိုထိုအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုထို အပြားအားဖြင့်။ [တေန တေန ဝေနေယျာနံ
 အဇ္ဈာသယာနုရူပေန ပကာရေန။-ဋီကာ။] ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤ သုံးဆယ်
 ခုနှစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို။ ဝိဘဇိတော၊ ဝိဘဇိတော၊ ဝေဖန်၍
 ဝေဖန်၍။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ သုတ္တန်ပိဋက ကို။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။
 [ဣမေ ဓမ္မေတိ ဣမေ သတ္တတိ သဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ။ တပုဓာနတ္တာ သုတ္တန္တ
 ဒေသနာယ (သုတ္တန်ဒေသနာတော်၏ ထို ဗောဓိပက္ခိယတရားလျှင် ပဓာနရှိ
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) “သုတ္တန္တပိဋကံ ဒေသိတံ” န္တိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]
 သကလမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တံ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ထို သုတ္တန်ပိဋက
 သည်။ မယံ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ လတ်သော်။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ “သတ္ထုကိစ္စံ၊ ကို။
 သာဓေယတိ၊ လတ္တံ။ [တံ တံ စရိယာနုရူပံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အနုသာ
 သနတော (ထိုထိုစရိုက်အားလျော်စွာ သမ္မာပဋိပတ်ဖြင့် ဆုံးမတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ “သတ္ထုကိစ္စံ သာဓေယတိ” ဟု ဆိုသည်။]

စ၊ အဖို့တပါးကား။ ဌိတေနော (ဟုတော) မယာ (ဒေသိတံ။) ဣမေ၊
 ဤတရားတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့တည်း။ (ဣမာနိ၊ တရား
 တို့သည်။) ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။ (ဣမာ အဋ္ဌာ
 ရသ ဓာတုယော။ (ဣမာနိ) စတ္တာရိ သစ္စာနိ။ (ဣမာနိ) ဗာဝီသတိန္ဒြိယာ
 နိ။ (ဣမေ) နဝ။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့တည်း။ [ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတ
 ဝသေန နဝ ဟေတူ။-ဋီကာ။] (ဣမေ) စတ္တာရော အာဟာရာ။ (ဣမေ)
 သတ္တ ဖဿာ။ (ဣမာ) သတ္တ ဝေဒနာ။ (ဣမာ) သတ္တ သညာ။ (ဣမာ)
 သတ္တ သဉ္ဇေတနာ။ (ဣမာနိ၊ ဤတရားတို့သည်။) သတ္တ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာ
 နိ၊ စိတ်တို့တည်း။ [“သတ္တ ဖဿာ” တိအာဒိ သတ္တဝိညာဏဓာတုသမ္ပယောဂ
 ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဝိညာဏဓာတ် ခုနှစ်ပါးနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် ဖဿခုနှစ်ပါး
 စသည်ဖြစ်ရသည်။]

တကြာပိ၊ ထို ခန္ဓာ-အစရှိသည်တို့တွင်လည်း။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရ တို့တည်း။ ဧတ္တကာ(ဓမ္မာ) ရူပါဝစရာ။ ဧတ္တကာ (ဓမ္မာ) အရူပါဝစရာ။ ဧတ္တကာ (ဓမ္မာ။) ပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏။ ဧတ္တကာ (ဓမ္မာ။) အပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်၌ အကျုံးမဝင်ကုန်။ ဧတ္တကာ (ဓမ္မာ။) လောကီယာ၊ လောကီယ တို့တည်း။ ဧတ္တကာ (ဓမ္မာ။) လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤ ပရမတ်တရားတို့ကို။ ဝိဘဇိတော၊ ဝိဘဇိတော၊ ရှိ။ စတုရီသတိသမန္တပဋ္ဌာနအနန္တနယမဟာပဋ္ဌာန^၁ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ နှစ်ဆယ် လေးပါးသော သမန္တပဋ္ဌာန်းတို့ရှိရာ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော နည်းရှိသော မဟာပဋ္ဌာန်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ အဘိဓမ္မာပိဋက ကို။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

သကလမ္ပိ၊ သော။ တံ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ထို အဘိဓမ္မာပိဋက သည်။ မယိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ သော်။ တုမှာကံ သတ္ထုကိစ္စံ သာဓေယတိ။ [ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေန ဉာယမာနံ စတုသစ္စသမ္မောဓာဝဟတ္တာ သတ္တာရာ သမ္မာ သမ္ပုဒ္ဓေန ကာတဗ္ဗကိစ္စံ နိပ္ပာဒေယတိ။-ဋီကာ။] ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အဘိသမ္မောဓိတော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာ နေ့မှ။ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့ တိုင်အောင်။ ပဉ္စစတ္တာလီသ ဝဿာနိ၊ လေးဆယ်ငါးဝါတို့ ပတ်လုံး။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ် သော။ ဗပိတံ၊ မိန့်မြှောက်တော်မူအပ်သော။ ဧတံ (ဗုဒ္ဓဝစနံ)၊ ဤ ဘုရား စကားတော်သည်။ (မဟာပဘေဒံ ဟောတိ-၌ စပ်။) တိဏိ၊ သုံးပုံတုန် သော။ ပိဋကာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိကာယာ၊ နိကာယ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) နဝ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) စတုရာသိတိ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာပဘေဒံ၊ များသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ စတုရာသိတိ ဓမ္မက္ခန္ဓ သဟဿာနိ၊ ဤ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တိ၊

၁။ အနန္တနယမဟာပဋ္ဌာန။ ။ဓမ္မာနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ,တထာ ဓမ္မ ပစ္စနိယေ, ဓမ္မာနုလောမပစ္စနိယေ, ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမေတိ စတုရီသတိ သမန္တပဋ္ဌာ နာနိ ငကဿာတိ စတုရီသတိ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊ တံ ပန ပစ္စယာနုလောမာဒိဝသေန ဝိဘဇိယမာနံ အပရိမာဏနယမေဝါတိ အာဟာ “အနန္တနယမဟာပဋ္ဌာနပဋိမဏ္ဍိတ” န္တိ။-ဋီကာ။

တည်ရှိကုန်၏။ အဟံ ကောဝ၊ ငါဘုရား တပါးတည်းသာ။ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်။ ဒါနိ၊ ဌ။ အဟံ ကောဝ၊ ငါဘုရား တပါးတည်းသာ။ သြဝဒါမိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ အနုသာသာမိ၊ ကန့်မြစ် တော်မူ၏။ မယိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ သော်။ ဣမာနိ စတုရာသီတိ ဓမ္မ ကုန္တသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ တုမော၊ သင်တို့ကို။ သြဝဒိဿန္တိ၊ ဆုံးမရစ်ကုန် လိမ့်မည်။ အနုသာသိဿန္တိ၊ ကန့်မြစ်ရစ်ကုန်လိမ့်မည်။ [သြဝါဒကိစ္စ အနုသာ သနိကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်သောကြောင့် “သြဝဒိဿန္တိ အနုသာသိဿန္တိ” ဟု မိန့် သည်။] ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗဟူနိ၊ ကုန်သော။ ကာရ ကာနိ၊ အကြောင်းတို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလျက်။ “သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ” တိ၊ ဟူ၍။ သြဝဒိတွာ၊ သြဝါဒ-ပေးတော်မူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အနာဂတေ၊ ဌ။ စာရိတ္တံ၊ ရဟန်းတို့၏အကျင့်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ ယထာ ခေါ ပနာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ယထာ ခေါ ပန-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သမုဒါစရန္တိတိ၊ ကား။ ကထေန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ နာမေန ဝါ ဂေါတ္ထေန ဝါတိ၊ ကား။ နဝကာတိ၊ နဝက-ဟူ၍။ အ ဝတွာ၊ မပြောမူ၍။ တိဿ၊ တိဿ။ နာဂ၊ နာဂ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နာမေန ဝါ၊ အမည်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ကဿပ၊ ကဿပ။ ဂေါတမ၊ ဂေါတမ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂေါတ္ထေန ဝါ၊ အနွယ်အားဖြင့်သော်လည်း ကောင်း။ အာဝုသော တိဿ၊ ငါ့ရှင် တိဿ။ အာဝုသော ကဿပ၊ ငါ့ရှင် ကဿပ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဝုသောဝါဒေန ဝါ၊ အာဝုသော-ဟူသော ပြောဆိုခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သမုဒါစရိတဗ္ဗော၊ ခေါ်ဝေါ် ပြော ဆိုထိုက်၏။ ဘန္တေတိ ဝါ အာယသ္မာတိ ဝါတိ၊ ကား။ ဘန္တေ တိဿ၊ အရှင်ဘုရား တိဿ။ အာယသ္မာ တိဿ၊ အရှင်တိဿ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမုဒါစရိတဗ္ဗော၊ ၏။

သမူဟနတူတိ၊ ကား။ အာကင်္ခမာနော၊ အလို့ရှိလတ်သော်။ သမူဟနတူ၊ ပယ်နုတ်ရစ်လော့။ (သမူဟနိတုံ၊ ပယ်နုတ်ခြင်းငှာ။) ယဒိ ဣစ္ဆတိ၊ အကယ်

၁။ စာရိတ္တံ ဒဿေန္တော။ ။စာရိတ္တန္တိ သမုဒါစာရာ။ (ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြောင်း အကျင့်။) နဝေသု ပိယာလာပံ (ချစ်ဖွယ် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းကို။) ဝုဓေသု ဂါရ ဝါလာပံ (ရိုသေသောအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းကို) ဣတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဘန္တေတိ ဝါ အာယသ္မာတိ ဝါ” တိ။ ဂါရဝဝစနဋ္ဌေတံ၊ ယဒိဒံ ဘန္တေတိ ဝါ အာယသ္မာတိ ဝါ၊ လောကေ ပန တကြာဘဝ” န္တိ “ဒေဝါနံ ပိယာ” တိ စ ဂါရဝဝစနမေဝ။ -ဋီကာ။

၍ အလိုရှိအံ့။ သမ္မဟနေယျ)၊ ပယ်နုတ်နိုင်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ပန၊ ပရိ
 ။ပ။အံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မဟနထာတိ၊ သမ္မဟနထ-ဟူ၍။ ဧကံသေ
 နေဝ၊ တခုသောအဖို့အားဖြင့်သာ။ အဝတ္တာ၊ မိန့်တော်မမူပဲ။ ဝိကပ္ပဝစ
 နေနေဝ၊ ဝိကပ် စကားဖြင့်သာ။ ထပေသိ၊ ထားတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊
 ဤကား အမေးတည်း။ မဟာကဿပဿ၊ ။၏။ ဗလံ၊ ဉာဏ်အားကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊
 မြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သမ္မဟနထာတိ ဧကံသေနေဝ အဝတ္တာ
 ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ ထပေသိ။ဣတိ၊ဤကား အဖြေတည်း။)ဟိ၊ချဲ့။(တနည်း)
 ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မဟနထာတိ၊ သမ္မဟနထ-ဟူ၍။
 ဝုတ္တေပိ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ သံဂါယနာတင်ရာ
 အခါ၌။ကဿပေါ၊ သည်။ န သမ္မဟနိဿတိ၊ပယ်နုတ်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ရှင်မဟာ
 ကဿပ ဉာဏ်စွမ်းကို မြင်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိကပ္ပေနေဝ၊
 ဝိကပ် စကားဖြင့်သာ။ ထပေသိ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒါကာနိ သမ္မဟနတု-ဟူသောပါဌ်၌။ ဧကေစ္စ၊ အချို့
 ကုန်သော။ ယေရာ၊ တို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ စတ္တာရိ၊
 ကုန်သော။ ပါရာဇိကာနိ၊ တို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာနိ၊ ပါရာ
 ဇိကမှ ကြွင်းကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒါကာနိ၊ ငယ်ကုန် သာ၍
 ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့တည်း။ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။နယေန၊
 ဖြင့်။ ဝဉ္ဇသတိကသံဂီတိယံ၊ ပဉ္ဇသတိက သံဂါယနာ ၌။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒါကာကထာ၊
 ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒါကာကထာ-သည်။အာဂတာဝ၊လာသည်သာ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒါကာ
 ကထာ-၌။ ဝိနိစ္ဆယောပိ၊ အဆုံးအဖြတ်ကိုလည်း။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊
 သမန္တပါသာဒိကာ-မည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။ (မယာ၊ သည်။)ဝုတ္တော၊
 ပြီ။ ပန၊ ဝါဒန္တရ ကား။ ဧကစိ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

၁။ ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ။ ။ဝိ၊ တမျိုးတည်းသာမဟုတ် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ။ ကပ္ပဝစန၊
 ပြုကြောင်းစကားကို။ “ဝိကပ္ပဝစန”ဟု ဆိုသည်။ သဒ္ဒါကျမ်းများ၌သုံးအပ်သော
 ဝိကပ်မျိုးပင်တည်း။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စကားတော်ဝယ် “သမ္မဟနတု”ဟု မိန့်တော်မူ၏။
 ဤစကားတော်၌ “အာကင်္ခမာနော သမ္မဟနတု-နုတ်လိုလျှင် နုတ်နိုင်၏”ဟူသော
 စကားကို ကောက်ချက်ချလျှင် “မနုတ်လိုလျှင်လည်း မနုတ်ပဲထားနိုင်၏”ဟု အဓိပ္ပာယ်
 နှစ်မျိုးရ၏။ ဤသို့ အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုးရသည်ကို “ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ”ဟု ဆိုသည်။
 [“အာကင်္ခမာနော သမ္မဟနတု”တိ ဝုတ္တေ “န အာကင်္ခမာနော န သမ္မဟနတု”
 တိဝိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ အာဟာ ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ ထပေသိ”တိ။-ဋီကာ။]

(ကိံ။) ဘဝန္တ နာဂသေန၊ အရှင်ဘုရား နာဂသေန။ ကတမံ၊ အဘယ် သိက္ခာ ပုဒ်သည်။ ခုဒ္ဒကံ၊ ခုဒ္ဒကပါနည်း။ ဝါ၊ ငယ်သော သိက္ခာပုဒ်ပါနည်း။ ကတမံ၊ သည်။ အနုခုဒ္ဒကံ၊ နည်း။ ဝါ၊ သာဠိငယ်သော သိက္ခာပုဒ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မိလိန္ဒေန၊ မိလိန္ဒ-မည်သော။ ရညာ၊ သည်။ ပုစ္ဆိတော၊ သည်။ (သမာနော။) မဟာရာဇ၊ ဇာ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သည်။ ခုဒ္ဒကံ၊ ခုဒ္ဒက-တည်း။ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ ဒုဗ္ဘာသိတ-အာပတ်သည်။ အနုခုဒ္ဒကံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာဂသေန၊ ဧတ္ထရော၊ သည်။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကံ၊ ကိံ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပန၊ ကား။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ တံ၊ ထို ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒက-သိက္ခာပုဒ်ကို။ အ ဇာနန္တော၊ မသိသည်။ (ဟုတော သာဝေသိ-၌ စပ်။ ကိံ၊ နည်း။) သုဏာတု မေ အာဝုသော သံသော။ ပ။ သော ဥတ္တိတံ၊ ဟူ၍။ ကမ္မဝါစံ၊ ကမ္မဝါစာကို။ သာဝေသိ၊ ကြားသိစေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (ကေစိ အာဟု။) [ဤ ဥတ် အနက်ပေးပုံကို စူဠဝဂ္ဂ ပါဠိတော် နိဿယ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပဒကထာ-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တံ၊ ထို ကေစိ ဆရာတို့၏ နာဂသေန ထေရ်သည် သိ၏ မဟာကဿပ သည် မသိဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကေစိဆရာတို့ ပြောသည့်အတိုင်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ (ကသ္မာ နဂဟေတဗ္ဗံ။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နာဂသေနဧတ္ထရော၊ သည်။ ပရဝါဒိနော၊ ပရ ဝါဒိ-ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သြကာသော၊ အခွင့်သည်။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်ပါစေ လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဒုက္ကဋ္ဌံ မဟာရာဇ ခုဒ္ဒကံ၊ ဒုဗ္ဘာသိတံ အနုခုဒ္ဒကံ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ မဟာကဿပဧတ္ထရော၊ သည်။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကာ ပတ္တိံ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက-အာပတ်ကို။ န သမ္မဟနိဿာမိ၊ မပယ်နုတ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ သာဝေသိ၊ ကြားသိစေပြီ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ တိုင်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။) ဗြဟ္မဒဏ္ဍကထာပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂီတိယံ၊ ပဉ္စသတိက သင်္ဂီတိခန္ဓက-၌။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ (မယာ။) ဝိနိစ္ဆိတာ၊ ဆုံးဖြတ် အပ်ပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒက သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် လူအများတို့က “ဤအမှုသည် ရဟန်းတို့အား မအပ်” ဟု သိအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်တွေ အများအပြား ရှိနေ၏။ ဥပမာ-“ပွဲမကြည့်ရ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၊ “ညစာ မစားရ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၊ “သေရည်အရက် မသောက်ရ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ် မျိုးတို့တည်း။ ဤ သိက္ခာပုဒ်မျိုး တို့ကို ပယ်နုတ်လိုက်လျှင် လူတို့က ‘ဓူမဟာဂင်္ဂံ သမဇဏန ပေါတမေန သာ

ဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ” စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြလိမ့်မည်။ ကဲ့ရဲ့ရုံသာမက ရဟန်း သံဃာများကို အထင်အမြင်သေး၍ ပစ္စည်းသေးပါးတို့ဖြင့် ထောက်ပံ့ကြ တော့မည်ပင် မဟုတ်။ သို့ဖြစ်လျှင် ခုခွါနု ခုခွက သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပယ်နုတ်ခြင်းသည် သာသနာ တော် ကွယ်ဖို့ရန် နီးကပ်သော အကြောင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ် များကို မကျင့်ကြသောကြောင့်ပင် ယခုအခါ ထေရဝါဒ မဟုတ်သော မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာ သာ ဂိုဏ်းအများလည်း မထင်ရှားတော့ချေ။ ယခုလည်း ခုခွါနုခုခွက-သိက္ခာပုဒ် တို့ကို မကျင့်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မကျင့်ခြင်း၏ အကျိုးများကို တွေ့ရပါ လိမ့်မည်။

ကင်္ခါတိ၊ ကား။ ဒွေဠကံ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် လှုပ်ရှားတတ်သော ယုံမှားခြင်းသည်။ ဝိမတီတိ၊ ကား။ ဝိနိစ္ဆိတုံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ။ အသမတ္တ တာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သိယာ-၌ စပ်။) ဗုဒ္ဓေါ နု ခေါ၊ ဘုရားလေလော။ န ဗုဒ္ဓေါ နု ခေါ၊ ဘုရားမဟုတ်လေသလော။ ဓမ္မော နု ခေါ၊ လော။ န ဓမ္မော နု ခေါ၊ သလော။ သံဃော နု ခေါ။ န သံဃော နု ခေါ။ မဂ္ဂေါ နု ခေါ။ န မဂ္ဂေါ နု ခေါ။ ပဋိပဒါ နု ခေါ။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက် ကြောင်းအကျင့်လေလော။ န ပဋိပဒါ နု ခေါ၊ အကျင့်မဟုတ်လေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ယဿ၊ အကြင် ရဟန်း၏။ သံသယော၊ သံသယ-သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ တံ၊ ထိုဖြစ်သော သံသယ-ရှိသော ရဟန်းကို။ (သန္ဓာ ယ၊ ရည်မှန်း၍။) ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ ဝဒါမိ၊ မိန့်တော်မူမည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုစ္ဆထ၊ မေးသာ မေးကြကုန်လော့။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သင်္ခေ ပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

သတ္တုဂါရဝေနာပိ န ပုစ္ဆေယျာတိ၊ ကား။ မယံ၊ တို့သည်။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိမှာ၊ ရှင်ရဟန်း ပြုခဲ့ကြကုန်ပြီ။ နော၊ ငါတို့၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာပိ၊ တို့သည်လည်း။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တကာဝ၊ ဥစ္စာတို့သာတည်း။ တေ မယံ၊ ထို ငါတို့သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ကင်္ခံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ အ ကတော၊ မူ၍။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ပစ္စိမကာလေ၊ နောက် ဆုံးဖြစ်သော အခါ၌။ ကင်္ခံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ကာတံ၊ ငှာ။ န အရဟာမ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ သတ္တရိ၊ ၌။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေခြင်း ကြောင့်။ သစေ န ပုစ္ဆထ၊ အကယ်၍ မမေးကုန်အံ့။ သုဟာယကောပိ ဘိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်။) တုမှာကံ၊ သင်တို့တွင်။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ယဿ

ဘိက္ခုဠနာ၊ အကြင် ရဟန်း၏။ သန္တိဋ္ဌော၊ ထို ဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍
 မြင်အပ်ဖူးကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်။ သမ္ဘတ္တော၊ ကောင်းစွာဆည်း
 ကပ် တတ်သော မိတ်ဆွေသည်။ (အလွန် အကျွမ်းဝင်သော မိတ်ဆွေ
 သည်။) (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တဿ၊ ထို မိတ်
 ဆွေ ရဟန်းအား။ အာရောစေတု၊ ပြောလော့။ အဟံ၊ သည်။ တေဿ
 ဘိက္ခုဿ၊ ဤရဟန်းအား။ ကထေဿာမိ၊ ဖြေဆိုတော်မူအံ့။ တဿ၊
 ထိုရဟန်း၏။ ကထံ၊ စကားကို။ သုတော၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သင်
 တို့သည်။ နိက္ကခါ၊ ယုံမှားခြင်း မရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿထ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။
 ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၍။ [သန္တိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ-တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
 ဝိဂြိုဟ်နှင့်တကွ ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယ ပါရာဇိက-အဖွင့်၌
 မြဲပြီ။]

ဧဝံ ပသန္နောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ အဟံ၊
 တပည့်တော်သည်။ သဒ္ဓဟာမိ၊ ယုံကြည်ပါ၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ဉာဏ
 မေဝါတိ၊ ကား။ နိက္ကခိဘာဝပစ္စက္ခကရဏဉာဏံ ယေဝ၊ ယုံမှားမရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို မျက်မှောက်ပြုတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်သာ။ (ဟောတိ။)
 ဣတ္ထ၊ ဤ ယုံမှားမရှိခြင်း၌။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သဒ္ဓါမတ္တံ၊
 ယုံကြည်ခြင်းမျှသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော။ ဣမေသံ ဟိ အာ
 နန္ဒာတိ၊ ကား။ အန္တောသာဏိယံ၊ ကန့်လန့်ကာ၏ အတွင်း၌။ နိသိန္နာနံ၊
 ထိုင်နေကုန်သော။ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ ဤ ငါးရာသော ရဟန်း
 တို့တွင်။ ယော ပစ္ဆိမကောတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (အာဟ-၌ စပ်။)
 ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ဂုဏဝသေန၊ ဂုဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္ဆိ
 မကော၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်၏။ (သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ သောတာ
 ပန္နော၊ တည်း။) အာနန္ဒတ္ထေရံ ယေဝ၊ ကိုသာ။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ။

၂၁၀။ အပ္ပမာဒေနံ သမ္မာဒေထာတိ၊ ကား။ သတိအဝိပ္ပဝါသေန၊
 သတိနှင့်မကင်းမူ၍ နေခြင်းဖြင့်။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို။
 သမ္မာဒေယျာထ၊ ပြီးစီးစေကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။

၁။ အပ္ပမာဒေနံ ။ပမဇ္ဇနံ ပမာဒေါ န+ပမာဒေါ၊ အပ္ပမာဒေါ။ (မေ့လျော့
 ကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သတိ။) သော ပန အတ္ထ
 သော ဉာဏုပသဒ္ဓိတာ သတိ။ (ထို အပ္ပမာဒ-ဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ဉာဏ်
 နှင့်ယှဉ်သော သတိ တည်း။) ယသ္မာ တတ္ထ (ထို ဉာဏ် သတိ တို့တွင်။) သတိ
 ယာ ဗျာပါနေရာ သာတိသယော၊တသ္မံ “သတိ အဝိပ္ပဝါသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။-ဒီကာ။

ပရိနိဗ္ဗာန်မဉ္ဇေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ ညောင်စောင်း၌။ နိပဇ္ဇော၊ လျောင်း
 တော်မူလျက်။ ပဉ္စစက္ကာလီသဝဿာနိ၊ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ဒိန္နံ၊
 ပေးတော်မူအပ်သော။ ဩဝါဒံ၊ ကို။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဧကသ္မိံ၊ အပူမာဒ
 ပဒေယေဝ ၊ တခုသော အပူမာဒ-ပုဒ်၌သာ။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ အဒါ
 သိ၊ ပေးတော်မူပြီ။ ပန၊ ဆက်။ အယံ တထာဂတဿ ပစ္ဆိမာ ဝါစာတိ
 ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ သင်္ဂီတိကာရကာနံ၊ သံဂါယနာတင်္ဂမူကို
 ပြုကြကုန်သော ထေရ်တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာန်တကထာအဖွင့်

၂၁၉။ ဣတော၊ ဤ ပစ္ဆိမဝါစာ-ကို မိန့်တော်မူပြီးရာ အခါမှ။ ပရံ၊
 ၌။ ယံ ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္ပံ၊ အကြင် ပရိနိဗ္ဗာန်၏ ရှေ့အဖို့၌ အဖန်ဖန် ပြု
 ထိုက်သော သမာပတ်ဝင်စားမှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာ
 တော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ တံ(ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္ပံ)၊ ကို။ ဒဿေတံ၊
 ငှာ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပဌမံ ဈာနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်
 ကို။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အထခေါ် ဘဂဝါ-အစ
 ရှိသော စကားရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာတော ဘန္တေတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ နိရောဓံ၊ နိရော
 ဓ သမာပတ်သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာ ရောက်တော်မူသော။
 ဝါ၊ ဝင်စားတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဿာသပဿာသာနံ၊
 ဝင်သက် ထွက်သက်တို့၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒိဆွာ၊ ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။

၁။ အပူမာဒပဒေယေဝ။ ပ။ အဒါသိ။ ။ တံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားတော်ကို။
 အတ္ထတော၊ လိုရင်းအနက်အားဖြင့်။ တဿ၊ ထို အပူမာဒ-ပုဒ်၏။ သကလဿ ဗုဒ္ဓ
 ဝစနဿ၊ အလုံးစုံသော ဘုရားကားတော်ကို။ သင်္ဂီတိကာတော စ၊ သိမ်းယူနိုင်
 ခြင်းကြောင့်လည်း။ (အပူမာဒပဒေယေဝ ပက္ခိပိတွာ အဒါသိ။) -ဋီကာ။ [“ဣတိ
 ဘဂဝါယထာ နာမ မရဏမဉ္ဇေ နိပဇ္ဇော မဟဒ္ဒနော ကုဋုမ္ပိကော ပုတ္တာနံ ဓနသာ
 ရံ အာစိက္ခေယျ၊ ဧဝမေဝ ပရိနိဗ္ဗာန်မဉ္ဇေ နိပဇ္ဇော ပဉ္စစက္ကာလီသဝဿာနိ ဒိန္နံ
 ဩဝါဒံ သဗ္ဗံ ဧကသ္မိံ အပူမာဒပဒေယေဝ ပက္ခိပိတွာ အဘာသိ” ဟု-သဂါထာ
 ဝဂ္ဂ မြဟ္မသံသုတ် ဒုတိယဝဂ် ပဉ္စမသုတ် အဋ္ဌကထာ-၌ ဆို၏။]

၂။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္ပံ။ ။ ဈာနာဒိသု၊ စိတ္တေ စ ပရမုတ္တံသဂတဝသိဘာဝတာယ
 “ဧတ္တကေကာလေ ဧတ္တကာ သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိတွာ ပရိဗ္ဗာယိဿာမိ” တိ
 ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ “ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္ပံ” နိ အဓိပ္ပေ
 တံ။ -ဋီကာ။

န အာဝုဿတိ ဧတ္ထံ ဌံ။ ယေရော၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါထေရ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတ်၊ သံသနည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ ထေရော၊ သည်။ သတ္တာရာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ ယေဝ၊ သာလျှင်။ တံ တံ သမာပတ္တိံ၊ ထိုထိုသမာပတ်သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တော၊ ကောင်းစွာရောက်လတ်သော်။ ဝါ၊ ဝင်စားလတ်သော်။ ယာဝ၊ လောက်။ နေဝသညာနာသညာယတနာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန-သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ (အတ္ထိံ။) တာဝ၊ ထို နေဝသညာနာသညာယတန-သမာပတ်မှ ထရာကာလ တိုင်အောင်။ ဂန္ဓာ၊ လိုက်သွား၍။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိရောဓံ၊ သို့။ သမာပန္တော၊ မပြီ။ အန္တော နိရောဓေ စ၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အတွင်း၌လည်း။ ကာလံ ကိရိယာ နာမ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနတ်၊ ၏။

အထ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ သမာပဇ္ဇိတိ ဧတ္ထံ ဤပါဌ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတုဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်လေးပါးသော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပထမဈာန်သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ တေရသသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ (သမာပဇ္ဇိ။) တထာ၊ ထို အတူ တဆယ်သုံးဌာနတို့၌။ တတိယဇ္ဈာနံ (သမာပဇ္ဇိ။) ပဌမသသု၊ တဆယ်ငါးပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (စတုဝိသတိယာ၊ သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိ၊ သနည်း။ ဝါ၊ သနည်း။ ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။ သမာပဇ္ဇိ၊ သနည်း။) ဒသသု၊ ကုန်သော။ အသုဘေသု၊ အသုဘ-တို့၌ လည်းကောင်း။ ဒုတ္တိံ သာကာရေ၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော အဖို့အစုရှိသော ကောဋ္ဌာသ-၌လည်းကောင်း။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကသိဏေသု၊ ကသိုဏ်း တို့၌လည်းကောင်း။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု၊ တို့၌လည်းကောင်း။ အာနာပါနေ၊ အာနာပါန-၌ လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒါကာသေ၊ ပရိစ္ဆေဒါ ကာသ-၌လည်းကောင်း။ [အံကာသကသိုဏ်းတို့ဆိုသည် ပါဠိတော်၌မပါ သောကြောင့် သိခြားခဲ့ထားသည်။] ဣတိ၊ သို့။ တာဝ။ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ စတုဝိသတိယာ၊ သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ပဌမဇ္ဈာနံ။ သမာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ပန၊ ကား။ ဒုတ္တိံ သာကာရံ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အသုဘာနိ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ထပေတွာ၊ ထား ၍။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ တေရသသု၊ ကုန်သော။ (ဌာနေသု၊ တို့၌။) ဒုတိယဇ္ဈာနံ။ (သမာပဇ္ဇိ။) စ၊ ဆက်။ တေသု ယေဝ၊ ထို ဌာန တို့၌ပင်။ တတိယဇ္ဈာနံ။ သမာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။

ပန၊ ကား။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကသိဏေသု၊ တို့၌လည်းကောင်း။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ-၌လည်းကောင်း။ အာနာပါနေ၊ အာနာပါန-၌လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒါကာသေ၊ ၌လည်းကောင်း။ စတုသု၊ ကုန်သော။ အရူပေသု၊ အရူပ-တို့၌လည်းကောင်း။ ပန္နရသသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤအရာတို့၌။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။ သမာပဇ္ဇိ။ စ၊ ဆက်။ အယမ္ပိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော ခြောက်ဆယ်ငါးပါးသော ဈာန်တို့သို့ ကောင်းစွာရောက်ပုံကိုဆိုကြောင်းကထာ-သည်လည်း။ သင်္ခေပကထာ ဝ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော ကထာ-ပင်တည်း။ [အယမ္ပိစာတိ ယထာဝုတ္တပဉ္စသဋ္ဌိယာ ဈာနာနံ သမာပန္နဘာဝကထာပိ သင်္ခေပကထာ ဝေ။-ဋီကာ။] ပန၊ စင်စစ်ကား။ နိဗ္ဗာနပုရံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောမြို့တော်သို့။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်တော်မူသော၊ ဓမ္မဿာမိ၊ တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုဝိသတိကောဋီသတသဟဿသင်္ချာ၊ ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့သို့။ ပဝိသိတာ၊ ဝင်တော်မူ၍။ ဝိဒေသံ၊ အရပ်တပါးသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဉာတိဇနံ၊ ဆွေမျိုးအပေါင်းကို။ အာလိင်္ဂေတွာ၊ လည်ဖက်၍။ (ဂစ္ဆတိ) ဝိယ၊ သွားသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သဗ္ဗသမာပတ္တိသုခံ၊ အလုံးစုံသော သမာပတ်ချမ်းသာကို။ အနုဘဝိတွာ၊ ခံစားတော်မူ၍။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်တော်မူပြီ။ [ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်းနှင့်စပ်၍ မှတ်ချက်ကို ဒီဃနိကာယ ပါထိကဝဂ် သမ္ပသာဒနိယသုတ် ဋီကာမှလည်းကောင်း၊ သဂါထာဝဂ္ဂ ဗြဟ္မသံယုတ် ပဉ္စမဝဂ္ဂ ဒုတိယသုတ် ဋီကာမှလည်းကောင်း ယူ၍ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ အကျယ်ပြုထားသည်။]

စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမနန္တရာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ (လဗ္ဘမာနာနိ၊ ကုန်သော။) သမနန္တရာနိ၊ သမနန္တရ-တို့သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ပရိနိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဈာနသမနန္တရံ၊ ဈာနသမနန္တရ-လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဈာန်၏ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ပရိနိဗ္ဗာန်လည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာသမနန္တရံ၊ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဇော၏ ကောင်းစွာအခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ပရိနိဗ္ဗာန်လည်း

၁။ ဈာနသမနန္တရံ။ ။စတုတ္ထဈာန်မှ ထ၍ ဘဝင်အစဉ်ဖြစ်၏။ ထိုဘဝင်သည်ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိ-ဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝင်” ဩတိဏ္ဏဿ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာနံ” ဟု ဆိုသည်။ “ဘဝင်စိတ်” ဟူသည့် ဤနေရာ၌ “စုတိ” ပင်တည်း။

ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ [“ပထဝေပဝ ပရိနိဗ္ဗာနံ”ကို ကြည့်
 ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ကို အမေကောက်သည်။] တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဈာနာ၊
 စတုတ္ထဈာန်မှ။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ ဘဝဂံ၊ သို့။ ဩတိဏ္ဏဿ၊ သက်ရောက်
 သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထို ဘဝင်၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိ
 နိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းသည်။ ဈာနသမနန္တရံ နာမ၊ ဈာနသမနန္တရ-မည်
 ၏။ ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠာဟိတော၊ ၍။ ပုန၊ ဘဖန်။ ဈာနဂါနိ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို။
 ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ဘဝဂံ၊ ဘဝင်သို့။ ဩတိဏ္ဏဿ၊ သက်ရောက်သော
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဘဝင်၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာသ
 မနန္တရံ နာမ၊ မည်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိပိ၊ ဤ ဈာနသမနန္တရ
 ပစ္စဝေက္ခဏာသမနန္တရ-တို့သည်လည်း။ သမနန္တရာနေဝ၊ သမနန္တရ-တို့သည်
 သးတည်း။ [ဤ သမနန္တရ-တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်သာ ဆိုင်သည်
 မဟုတ်၊ အခြားရဟန္တာများနှင့်လည်း ဆိုင်သည်။]

ပန၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်သို့။ ဝါ၊ ကို။
 ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ၍။ ဈာနဂါနိ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ၍။
 အဗျာကတေန၊ အဗျာကတ-ဖြစ်သော။ ဒုက္ခသစ္စေန၊ ဒုက္ခသစ္စာ-ဖြစ်သော။
 ဘဝဂံစိတ္တေန၊ ဘဝင်စိတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ [ဤ
 စကားအရ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်သည် “ပစ္စဝေက္ခဏာသမနန္တရ” ဟု
 မှတ်ပါ။] ဟိ၊ မှန်။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။
 ဗုဒ္ဓါ ဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ တို့သည်
 လည်းကောင်း။ အရိယသာဝကာ ဝါ၊ အရိယသာဝက တို့သည်လည်း
 ကောင်း။ (အဗျာကတေန၊ သော။ ဒုက္ခသစ္စေန၊ သော။ ဘဝဂံစိတ္တေန၊
 ဘဝင်စိတ်ဖြင့်သာ။ ကာလံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။)
 အန္တမသော၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ကုန္တကိပိလ္လိကံ၊ ပိုးရွှေ ခြေပုန်းကို။
 ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ အဗျာကတေန
 ဒုက္ခသစ္စေန။ ဘဝဂံစိတ္တေန၊ သာ။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ မဟာဘူမိစာလာဒီနိ၊ မဟာဘူမိစာလ-အစ
 ရှိသည်တို့သည်။ ဝုတ္တနယာနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိကုန်သည်သာ။
 ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၂၂၀။ ဘူတာတိ၊ ကား။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ (သမုဿယံ နိက္ခိပိ
 သန္တိ-၌ စပ်။) အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလောတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိဘာဂပုဂ္ဂလဝိရဟိတော၊ သီလ
 အစရှိသောဂုဏ်တို့ဖြင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မမူသော။ (သတ္တာ-၌ စပ်။)

[ပဋိဘာဂပုဂ္ဂလဝိရဟိတောတိ သီလာဒိဂုဏေဟိ အသဒိသတာယ သဒိသ ပုဂ္ဂလဝိရဟိတော။-ဋီကာ။] ဗလပုတ္တောတိ၊ ကား။ ဒသဝိဓညဏဗလံ၊ နယ် ပါးအပြားရှိသော ဉာဏ်တော်အားသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူသော။ (သတ္တာ၊ သည်။ ဝါ၊ သော်မှလည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ မူရပြီ။)

၂၂၁။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒဝယသဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ တေသံ ဝူပသမောတိ၊ ကား။ တေသံ သင်္ခါ ရာနံ၊ ထို သင်္ခါရတို့၏။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ (သုခေါ၊ ချမ်းသာကြောင်းပေတည်း။) အသင်္ခတံ၊ ကံ စသောအကြောင်းတို့သည် မပြု ပြင် မစီရင်အပ်သော။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်သည်သာ။ သုခံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၂၂၂။ နာဟု အဿာသပဿာသောတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသော။ ဝင်သက်ထွက်သက်သည်။ န ဇာတော၊ မဖြစ်တော့ပြီ။ အနေဇောတိ၊ ကား။ တဏှာသင်္ခါတာယ၊ တဏှာ-ဟုဆိုအပ်သော။ ဇောယ၊ တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနေဇော၊ တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာရှိတော်မမူသော။ (ယော မုနိ-ဋ္ဌံ စပ်။) [ဣဉ္ဇတိ+တောယာတိ ဇော၊ နတ္ထိ+ဇော+ယဿာတိ အနေဇော။] သန္တိမာရဗ္ဘာတိ၊ ကား။ အနုပါဒိသေသံ၊

၁။ သင်္ခါရာနံ ဝူပသမော။ ။သင်္ခါမ္ပ၊ ကံ စသောအကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်း စွာရောက်၍။ ကမယန္တိ၊ ပြုစီမံအပ်ကုန်၏။ ဣတိ သင်္ခါရာ၊ “အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ-အာဟာ၊ ဖဿာ-ဝိညာဉ်များ။ ပစ္စယဟု၊ အကြောင်းဖျ၊ ခေါ်မှုမြဲမှတ်သား” ဟူသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ-ဉာဏ်၌ ပြုအပ်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ စသောအကြောင်း တို့သည် ကောင်းစွာရောက်၍ ပြုစီရင်အပ်သောကြောင့် ရုပ်နာမ်ဟူသမျှကို “သင်္ခါရ” ဟု ခေါ်ရ၏။ “ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ” တို့ကား ရုပ်နှင့်သာဆိုင်သည်။ သင်္ခါရာ ဝူပသမန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝူပသမော၊ (ထိုသင်္ခါရတို့ ငြိမ်းရာချုပ်ရာ၊ ငြိမ်းကြောင်းချုပ် ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် “ဝူပသမ”မည်၏။ (ဝိ+ဥပ+သမုဓာတ်။) ထို “ဝူပ သမ”အရ အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို ယူရမည်”ဟု ပြလို၍ “အသင်္ခတံ နိဗ္ဗာနမေဝ သုခန္တိ အတ္ထော”ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။ [သင်္ခါရာနံ ဝူပသမော-နှင့်စပ်၍ မှတ်ချက် ကို ဆရာတော်၏နိဿယ၌ကြည့်ပါ။]

၂။ အနုပါဒိသေသံ သန္တာယ။ ။သန္တိ-ကို “အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာန်”ဟု ဖွင့် သည်။ အနုပါဒိသေသ - နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားဖြစ်တော်မူချိန်တုန်းက သစ္စာလေးပါး တရားကို သိရာဝယ် ပါဝင်ခဲ့သော နိရောဓသစ္စာပင်တည်း။ ထိုနိရောဓ သစ္စာကို ပရိနိဗ္ဗာနစုတိဇိတ်တော်က အာရုံမပြုနိုင်။ စုတိဇိတ်သည် ထုံးစံအတိုင်း ကံ

ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန် မရှိသော။ နိဗ္ဗာန်၊ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားမြတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပဋိစ္စ၊ ရှေးရှု ရောက်၍။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ (အကရိ-၌စပ်။) ယံ ကာလမကရီတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကာလံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ ချိန်ကို။ အကရိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) အာဝုသော၊ တို့။ မမ၊ ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ ယော ဗုဒ္ဓ မုနိ၊ အကြင် မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်သည်။ သန္တိံ၊ ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း ချုပ် ငြိမ်းရာမှန် အေးနိဗ္ဗာန်သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားရတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ကာလံ၊ ကို။ အကရိ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တာဒိနော၊ လာဘာလာဘ စသည်ရှစ်တန် လောကဓံကြောင့် ဖောက်ပြန်မတုန် တာဒိ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဌိတစိတ္တဿ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သော စိတ် ရှိတော်မူသော။ တဿ(မုနိနော)၊ ထို မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်၏။ အဿာသ ပဿာသော၊ သည်။ န ဇာတော၊ မဖြစ်တော့။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ နပ္ပ ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်တော့။ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

အသလ္လီနေနာတိ၊ ကား။ အလီနေန၊ မငြိကပ်သော။ အသကုဋိတေန၊ မတုန် ဆုတ်သော။ သုဝိကသိတေနော၊ အလွန် ပွင့်လင်းသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ (အဇ္ဈဝါသယိ-၌ စပ်။) [သုဝိကသိတေနောတိ ပီတိသောမနဿ ယောဂတော သုဋ္ဌ၊ ဝိကသိတေန မုဒိတေန။-ဋီကာ။] ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယိတိ၊ ကား။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ အဓိဝါသေသိ၊ ကိုယ်တော်၏အထက်၌ ဝင် သက် တည်နေစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။ ဝေဒနာနုဝတ္ထိ၊ ဝေ ဒနာသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတု၊ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှ ဤမှ လည်း။ န သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ ပြောင်းလွှဲတော်မူ။ ဝါ၊ လူးလှိမ့်တော်မူ။ ဝိမောက္ခောတိ၊ ကား။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မေန၊ တရားအားဖြင့်။ အနာဝရဏဝိမောက္ခော၊ ပိတ်ဆို့တားဆီးခြင်းမရှိသော လွတ်မြောက်ခြင်း

ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် တပါးပါးကို အာရုံပြုရသည်။ ထို့ကြောင့် “အာရဗ္ဗ+အာရုံ ပြု၍” ဟု ဆိုသော်လည်း ပရိနိဗ္ဗာနစုတိ အနိက်အတန်၌ အာရုံပြုသည်မဟုတ်။ ပရိ နိဗ္ဗာနစုတိ မရောက်မီ သမာပတ်များစွာကို ဝင်စားတော်မူမီ ရှေ့အဖို့၌ အာရုံပြု ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ “ထို နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍” ဟူသည် “ပရိနိဗ္ဗာန် စံရတော့ မည်” ဟု ရည်ရွယ်တော်မူခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့်-“ပဋိစ္စ သန္ဓာယ” ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။

သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ အပညတ္တိဘာဝပဂ္ဂမော^၁၊ နာမည်ပညတ် မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ပဇ္ဇောတနိဗ္ဗာနသဒိသော၊ မီးတောက် ၏ ငြိမ်းပျောက်ခြင်းနှင့်တူသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။

၂၂၃။ တဒါသီတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (အာဟ-၌ စပ်။) သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ မဟာဘူမိစာလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဘူမိစာလမေဝ၊ မြေတုန်လှုပ်ခြင်းကိုပင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (အာနန္ဒတ္ထေရော။) အာဟ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို မြေတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ လောမဟံသနဉ္စ၊ အမွှေးတို့ကို ရှင်စေတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကြက် သီးမွှေးညင်း ထစေတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဘိသနကဉ္စ၊ ကြောက်စေ တတ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသည်လည်းကောင်း။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဝရကာရဏူပေတေ၊ အလုံးစုံမြတ်သောသီလ-အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ (သမ္မုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗာတေ-၌ စပ်။) [အာကာရကို “ကာရဏ” ဟု ဖွင့်သည်။ အာကရောန္တိ အတ္တနော ဖလာနိ သမာနာကာရံ (တူသော အခြင်းအရာရှိ အောင်။) ကရောန္တိတိ အာကာရာ၊ (ကာရဏာနိ။) သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေတိ သဗ္ဗေဟိ အာကာရဝရေဟိ ဥတ္တမကာရဏေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ သမန္ဓာ ဂတေတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။]

၂၂၄။ အဝီတရာဂါတိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနာစေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ (ဟောန္တိ။) ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထို ပုထုဇ္ဇာ သောတာပန် သကဒါဂါမိတို့သည်။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿ-ကို။ အပ္ပဟိနံ၊ မပယ်ဖျပ်သေး။ တဿှာ၊ ကြောင့်။ တေပိ၊ ထို သောတာပန် သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဗာဟာ၊ လက်မောင်း တို့ကို။ ပဂ္ဂယ၊ ချီမြောက်၍။ ကန္တန္တိ၊ မြည်တမ်းကြကုန်၏။ ဥဘောပိ၊

၁။ အပညတ္တိ။ပ။သဒိသော။ “မည်သည့်အရပ်သို့ ရောက်လေ၏” ဟု နာမည် ပညတ် တပ်ဖို့ရန်မရှိ။ တောက်နေသောမီး၏ ငြိမ်းခြင်းကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်တို့၏ ငြိမ်း အခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဤစကားကိုထောက်လျှင် ရုပ်နာမ်တို့၏ ငြိမ်းခြင်းမှတစ်ပါး “အခြားတရား မကျန်ရစ်တော့” ဟု ထင်မှားဖွယ်ရှိ၏။ အမှန်ကား-ရုပ်နာမ်တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကိုသာ “မီးတောက်၏ ငြိမ်းခြင်းနှင့်တူသည်” ဟု ဆိုသည်။ “အနုပါဒိ သေသ” ဟူသော အသံတဓာတ် နိဗ္ဗာန်မြတ်သည်ကား ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း အေးငြိမ်း သော်လည်း ယနေ့တိုင် တည်ရှိပါသေး၏။ နောက်နောင် ဘုရားများပွင့်တော်မူသော အခါ ရှေးရှေးသောဘုရားရှင်တို့၏ ဤ နိဗ္ဗာန်ကိုပင် အာရုံပြုတော်မူကြပါလိမ့်မည်။

နှစ်ဘက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဟတ္ထေ၊ လက်တို့ကို။ သီသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ ရောဒန္တိ၊ ငိုကြွကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ပုဂံအပေါင်းကို။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ [ငိုခြင်းသဘော ငိုသံသည် ဒေါသမှ၌ယှဉ်သော ဒေါမနဿ ကြောင့် ဖြစ်၏။]

၂၂၅။ ဥဇ္ဈာယန္တိတိ၊ ကား။ အယျာ၊ အရှင်တို့သည်။ အတ္တနာပိ၊ ကိုယ်တိုင်သော်မှလည်း။ အဓိဝါသေတံ၊ မိမိအထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သည်းခံခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။ သေသဇနံ၊ ကြွင်းသော လူအပေါင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမဿာ သေသန္တိ၊ သက်သာရာ ရစေနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိယော၊ ပြောကုန်လျက်။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ ကထံ ဘူတာ ပန ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဒေဝတာ မနသိကရောတိတိ၊ ကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာယသ္မာအနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ ကထံ ဘူတာ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်သားတော်မူပါသနည်း။ တာ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ သတ္ထု၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အဓိဝါသေန္တိ ကိံ၊ သည်းခံနိုင်ပါကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အထ၊ လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ထေရော၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်သည်။ သန္တာဝုသောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို သန္တာဝုသော-အစရှိသော စကားသည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာ။ ရတ္တာဝသေသန္တိ၊ ကား။ ဗလဝပစ္စုသေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗုတတ္တာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ စုလ္လကဒ္ဓါနံ၊ အနည်းငယ်သော ကာလကို။ (ဝီတိနာမေသံ-၌ စပ်။) ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ၊ ကား။ အညာ၊ အခြားသော။ ပါဂ္ဂိယေက္ကာ၊ အသီးအခြား တပါးသော။ ဓမ္မကထာ နာမ၊ တရားစကား မည်သည်။ နတ္ထိံ၊ အာဝုသော၊ တို့။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကေ၊ ၌။ အပ္ပုပ္ပုဂ္ဂလဿ၊ သီလ-အစရှိသော ဂုဏ်အားဖြင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မူသော။ သတ္ထုနော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ အယံ မစ္စုရာဇာ၊ ဤသေမင်းသည်။ န လဇ္ဇတိ နာမ၊ မရှက်တုံသေး၏။ ပန၊ ကား။ လောကီယမဟာဇနဿ၊ လောကီ၌ဖြစ်သော များစွာသော လူအပေါင်းအား။ ကိမင်္ဂံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ လဇ္ဇိယတိ၊ ရှက်လတ္တံ့နည်း။

ဣတိ ဝေရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မရဏပဋိသံယုတ္တာယ၊ သေခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ဝိတိနာမေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထို အရှင်အနုရုဒ္ဓါ အရှင်အာနန္ဒာတို့သည်။ တံ ကထံ၊ ထို မရဏပဋိသံယုတ္တကထာ-ကို။ ကထေန္တာ၊ ပြောနေကုန်စဉ်။ မုဟုတ္တေနော၊ တမုဟုတ်ချင်းဖြင့်ပင်။ အရဏံ၊ အရဏ်သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆံ၊ တက်ပြီ။

၂၂၆။ အထ ခေါ် တိ၊ ကား။ အရဏဂ္ဂံ၊ အရဏ်တက်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အရဏ်ဦးကို။ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်၍သာလျှင်။ ထေရော၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်သည်။ ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်ကို။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တေနော ကရဏီယေနာတိ၊ ကား။ ကိဒိသေန၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ပရိနိဗ္ဗာနဋ္ဌာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးရာ အရပ်၌။ မာလာဂန္ဓာဒိသက္ကာရေန၊ ပန်း နံ့သာ အစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်ပါသည်။ ကိဒိသေန၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ဧ။ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနေ၊ ထိုင်နေရာအရပ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ကိဒိသေန၊ သော။ ခါဒနီယဘောဇနီယေန၊ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ သုတံ၊ ကြားရ၍။ ယံ၊ အကြင်ကိစ္စကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ တေနော ကရဏီယေန၊ ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်ပင်။ (သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ-၌ စပ်။)

ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ အဖွင့်

၂၂၇။ သဗ္ဗေ တာဠာဝစရံန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တူရိယဘဏ္ဍံ၊ တူရိယဘဏ္ဍာကို။ သန္နိပါတေထာတိ၊ ကား။ ဘေရိံ၊ စည်ကို။ စရာပေတံ၊ လည်စေ၍။ သမာဟရထ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ကြကုန်လော့။ တေ၊ ထို ယောက်ျားတို့သည်။ တထေဝ၊ ထို စေခိုင်းသည့် အတိုင်းပင်။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ မဏ္ဍလမာဠေတိ၊ ကား။ ဒုဿမဏ္ဍလမာဠေ၊

၁။ တာဠာဝစရံ။ ။စုရာဒိ-တဠ-ဓာတ်သည် ပုတ်ခတ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ တာဠယတိ ဧတ္ထ ဧတံ ဝါ တိ တာဠံ။ တီးခတ်ရာ ဖြစ်သော (တီးခတ်အပ်သော) မောင်း ကြေးနင်း ခွက်ခွင်းစသော တူရိယာ။ ဤနေရာ၌-ထို တူရိယာတို့ကို တီးခတ်ခြင်းတိုင်အောင် ယူပါ။ အဝစရတိ ဧတ္ထာတိ အဝစရံ၊ တာဠဿ၊ တီးခတ်ခြင်း၏ အဝစရံ၊ သက်ဝင်တည်နေရာ တူရိယာဘဏ္ဍာတည်း။ တာဠာဝစရံ၊ တီးခတ်ခြင်း၏ တည်ရာ တူရိယာဘဏ္ဍာ။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗံ တူရိယဘဏ္ဍံ” ဟုဖွင့်သည်။ “သန္နိပါတေထ” ဟုသည် “ထို တူရိယာဘဏ္ဍာတို့ကို တီးခတ်သူတို့ကို စုဝေးစေကြကုန်” ဟု ကြွေးကြော်ခြင်းတည်း။

အဝတ် တန်ဆောင်းဝန်းတို့ကို။ ပဋိယာဒေန္တာတိ၊ ကား။ သဇ္ဇေန္တာ၊ စီရင်ကုန်လျက်။ (ဝီတိနာမေသုံ-၌ စပ်။)

ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏန္တိ၊ ကား။ နဂရဿ၊ ၏။ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေနဝ၊ တောင်အရပ် အဖို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂံ၊ တောင်အရပ်အဖို့သို့။ (ဟရိတော-၌ စပ်။) ဗဟိရေန ဗဟိရန္တိ၊ ကား။ အန္တော နဂရံ၊ မြို့တွင်း သို့။ အပ္ပဝေသေတော၊ မသွင်းမူ၍။ နဂရဿ၊ ၏။ ဗဟိရေနေဝ၊ ပြင်ပ အရပ်ဖြင့်သာ။ ဗဟိရပဿံ၊ ပြင်ဘက် နံပါးသို့။ ဟရိတော၊ ဆောင်၍။ (ဈာပေဿာမ-၌ စပ်။) ဒက္ခိဏတော နဂရဿာတိ၊ ကား။ အနုရာဓ ပုရဿ၊ အနုရာဓ-မြို့၏။ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရသဒိသေ၊ တောင်တံခါးပေါက်နှင့် တူသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ထပေတော၊ ၍။ သက္ကာရသမ္မာနံ၊ ကောင်း စွာပြုခြင်း မြတ်နိုးခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ ဇေတဝနသဒိသေ၊ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်နှင့်တူသော။ ဌာနေ၊ ၌။ ဈာပေဿာမ၊ မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြ ကုန်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ [ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် သာဝတ္ထိမြို့နှင့် တမိုင်လောက်ဝေး၏။ “ထို မျှလောက် ဝေးသောအရပ်၌ မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြ ကုန်စို့”ဟု တိုင်ပင်ကြသည်။]

၂၂၀။ အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာတိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမဝယာ၊ မဇ္ဈိမ-အရှယ် ရှိကုန်သော။ ထာမသမ္ပန္နာ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန် သော။ မလ္လရာဇာနော၊ မလ္လာမင်းတို့သည်။ (ဥစ္စာရေတုံ န သက္ကောန္တိ-၌ စပ်။) သိသံနာတာတိ၊ ကား။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဓောဝိတော၊ ဆေး ၍။ နဟာတာ၊ ရေချိုးပြီးကုန်သည်။ (ဟုတော။ ဥစ္စာရေန္တာ၊ ကြံမြောက် ကုန်လတ်သော်။ ဥစ္စာရေတုံ၊ ခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။) အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ထေရေ ဝ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်သည်သာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့သည်။ အညေသု၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမှ တပါး ကုန်သော။ မဟာထေရေသု၊ မဟာထေရ်တို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ရှိပါကုန် သော်လည်း။ အယံ၊ ဤ အနုရုဒ္ဓါထေရ်သည်။ နော၊ ငါတို့အား။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ကထေသတိ၊ ပြောဟောတော်မူလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ထေရံ၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါထေရ်ကို။ ပုစ္ဆိံသု၊ မေး လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

ကထံ ပန ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယောတိ၊ ကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ တာဝ၊ နတ်တို့၏ အလိုမှ ရှေးဦးစွာ။ အမှာကံ၊ တပည့်တော် တို့၏။

အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုကို။ ဇာနာမ၊ သိကြပါကုန်၏။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။
 ကထံ၊ အဘယ်သို့။ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ။
 ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။
 တေသံ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့၏။ အဓိပ္ပာယ်၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်။
 (ဟုတော။) တုမှာကံ ခေါ် တိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊
 မိန့်တော်မူပြီ။ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယန္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊
 ဤ အမည်သည်။ မလ္လာရာဇနံ၊ မလ္လာမင်းတို့၏။ ပသာဓနမင်္ဂလသာလာယ၊
 အဘိသိက်သွန်းရာ အခါဝယ် တန်ဆာဆင်ရာ မင်္ဂလာရှိသော အိမ်တော်
 ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ဤ မင်္ဂလာ အိမ်တော်
 ကို။ စိတ္တိကတဋ္ဌေန၊ စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အရိုအသေပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စေတိ
 ယန္တိ၊ စေတိယ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၂၉။ ယာဝ သန္ဓိသမလသင်္ဂီရာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ၌။ သရသန္ဓိ၊
 အိမ်တို့၏ အစပ်သည်။ သန္ဓိ နာမ၊ သန္ဓိမည်၏။ ဂုထရာသိနိဒ္ဓမနပနာဋ္ဌ၊
 မစင်အစုကို ထုတ်ပစ်ရာပြန်သည်။ သမလံ နာမ၊ မည်၏။ သင်္ကာရဋ္ဌာနံ၊
 အမှိုက်ပစ်ရာ အရပ်သည်။ သင်္ကဋ္ဌိရံ နာမ၊ သင်္ကဋ္ဌိရ-မည်၏။ ဒိဗ္ဗေဟိ
 စ မာနုသကေဟိ စ နုစ္စေဟိတိ၊ ကား။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေဝတာနံ၊
 တို့၏။ နုစ္စာနိ၊ ကခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။
 မနုဿာနံ၊ တို့၏။ (နုစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။) ဂီတာဒိသု၊ သီဆိုခြင်း
 အစရှိသည်တို့၌။ သေ (ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ အပိ စ၊
 စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ် အထူးကား။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊
 အကြား၌။ မနုဿာ၊ တို့လည်းကောင်း။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊
 ၌။ ဒေဝတာ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမိ၊ ဤသို့လည်း။ သက္က
 ရောန္တော၊ ကောင်းစွာပြုကုန်လျက်။ ပူဇေန္တော၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ အဂ
 မံသု၊ သွားကြကုန်ပြီ။

မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတုာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊
 ၏။ သရီရေ၊ အလောင်းတော်ကို။ ဟရိယမာနေ၊ ဆောင်အပ်သော်။
 ဝါ၊ စဉ်။ မလ္လိကာ နာမ၊ မလ္လိကာ-မည်သော။ ဗန္ဓုလမလ္လသေနာပတိ
 ဘရိယာ၊ ဗန္ဓုလ-မည်သော မလ္လ စစ်သူကြီး ကတော်သည်။ ဘဂဝ
 တော၊ ၏။ သရီရံ၊ ကို။ အာဟရန္တိ၊ ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 သုတုာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သာမိကဿ၊ အရှင်ဖြစ်သော စစ်သူ

ကြီး၏။ ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကိရိယတော၊ ပြုရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အပရိဘူတံ၊ မသုံးစွဲမ၍။ ထပိတံ၊ ထားအပ်သော။ ဝိသာခါယ၊ ဝိသာခါ၏။ ပသာဓနသဒိသံ၊ တန်ဆာနှင့်တူသော။ မဟာလတာပသာဓနံ၊ မဟာလတာ-တန်ဆာကို။ နိဟရာပေတွာ၊ ယုတ်ဆောင်စေ၍။ ဣမိနာ၊ ဤ မဟာလတာ-တန်ဆာဖြင့်။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ပူဇေဿာမိ၊ ပူဇော်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တံ၊ ထို မဟာလတာ-တန်ဆာကို။ မဇ္ဇာပေတွာ၊ ပုတ် တိုက်စေ၍။ ဂန္ဓောဒကေန၊ နံ့သာရေဖြင့်။ ဓောဝိတွာ၊ ဆေးကြော၍။ ဒွါရေ၊ မိမိအိမ်တံခါး၌။ ဌိတာ၊ တည်ပြီ။

တံ ပသာဓနံ၊ ထို မဟာလတာ-တန်ဆာသည်။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော၊ တာ သံ ဣတ္ထိနံ၊ ထို ဝိသာခါ မလ္လိကာ အမျိုးသမီးတို့၏။ (ဂေဟေ)စ၊ အိမ် ၌လည်းကောင်း။ ဒေဝဒါနိယစောရဿ၊ ဒေဝဒါနိယ-မည်သော သူခိုး၏။ ဂေဟေ(စ)၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီသု၊ ယေဝ၊ သုံးခုသာလျှင် ဖြစ် ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ အဟောသိ ကိရ၊ ရှိသတတ်။ စ၊ ဆက်။ သာ၊ ထို ဗန္ဓုလ-စစ်သူကြီးကတော်သည်။ သတ္ထု၊ ၏။ သရီရေ၊ သည်။ ဒွါရံ၊ မိမိအိမ်တံခါးသို့။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ တာတာ၊ ချစ်သားတို့။ သတ္ထု၊ ၏။ သရီရံ၊ ကို။ သြတာရေထ၊ ချကြပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ပြော၍။ တံ ပသာဓနံ၊ ကို။ သတ္ထု၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ပဋိမုက္ခံ၊ စုပ်လိုက် ပြီ။ သိသတော၊ ဦးခေါင်းတော်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိမုက္ကံ၊ စုပ်အပ်သော။ တံ၊ ထို မဟာလတာ-တန်ဆာသည်။ ယာဝပါဒတလာ၊ ခြေဖဝါးအပြင် တော်တိုင်အောင်။ ဂတံ၊ ရောက်ပြီ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ သတ္တရတနမယေန၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော။ မဟာပသာဓနေန၊ မြတ်သော မဟာလတာ-တန်ဆာဖြင့်။ ပသာဓိတံ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သည်။ (သမာနံ။) အတိဝိယ၊ လွန်စွာသာလျှင်။ ဝိရောစိတ္တံ၊ တင့်တယ်တော်မူပြီ။ တံ၊ ထို တင့်တယ်သောအလောင်းတော်ကို။ သာ၊ ထို ဗန္ဓုလ-စစ်သူကြီးကတော်သည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ ပသန္နစိတ္တာ၊ ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ (ကိံ။) ဘဂဝါ၊ ရား။ ယာဝ၊ လောက်။ ဝိဇ္ဇေ၊ ဝဋ်၌။ သံသရိဿာမိ၊ ကျင်လည်ရပါလိမ့်အံ့။ တာဝ၊ ထို ဝဋ်၌ ကျင်လည်ရသမျှ ကာလပတ်လုံး။ မေ၊ ၏။ ပါဋိယေက္ကံ၊ အသီးအခြား ဟပါးသော။ ပသာဓနကိစ္စံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းကိစ္စသည်။ မာ ဟောတု၊ မဖြစ်ပါစေသတည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပဋိမုက္ကပသာဓနသဒိသမေဝ၊ စုပ်အပ်

သော တန်ဆာရှိသည်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ပတ္ထနံ အကာသိ။)

အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သတ္တရတနမယေန၊ သော။
မဟာပသာမနေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ခိပိတံ၊ ကြွမြောက်၍။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့
အရပ်၌ ဖြစ်သော။ ဒွါရေန၊ တံခါးဖြင့်။ နိဟရိတံ၊ ထုတ်ဆောင်၍။
နဂရဿ၊ ၏။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့အရပ်၌။ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ၊ မကုဋ္ဌဗန္ဓန-
မည်သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ စေတိယံ၊ အမြတ်တနိုး ကိုးကွယ်အပ်သော
မင်္ဂလာအိမ်တော်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣ၊ ဤ မင်္ဂလာအိမ်တော်၌။ ဘဂဝံ
တော၊ ၏။ သရီရံ၊ အလောင်းတော်ကို။ နိက္ခိပိံ၊ သု၊ ချထားကြကုန်ပြီ။

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု[အဖွင့်]

၂၃၁။ ပါဝါယ ကုသိနာရန္တိ၊ ကား။ ပါဝါနဂရေ ၌။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။
စရိတံ၊ ၍။ ကုသိနာရံ၊ ကုသိန္နာရံမြို့သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊
ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋ္ဌိပန္နော၊ အစွန့်ရှည်သော ခရီးသို့သွား
သည်။ ဟောတိ၊ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိတိ ဣ၊ ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဝါ
ဝိဟာရန္တိ၊ ဒိဝါဝိဟာရံ-ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မမူအပ်သနည်း။ (ဣတိ၊
ဤကား အမေးတည်း။) ဒိဝါဝိဟာရတ္ထာယ၊ နေ၌ နေခြင်းအကျိုးငှာ။ အနိ
သိန္နတ္တာ၊ မနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒိဝါဝိဟာရန္တိ န ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊
ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ထေရဿ၊ ၏။ ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံ
ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သုခသံဝဒ္ဓိတာ၊
ချမ်းသာသဖြင့် ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သည်။ မဟာပုညာ၊ ကြီးသောဘုန်းရှိကုန်
သည်။ (ဟောန္တိ။) တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ မဇ္ဈိကသမယေ၊ မှန်းတည့်
အခါ၌။ တတ္ထပါသာဏသဒိသာယ၊ လောလောပူသော ကျောက်ဖျာနှင့်
တူသော။ ဘူမိယာ၊ မြေ၌။ ပဒသာ၊ ခြေဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တာ၊ သွားရကုန်သည်။
(ဟုတံ၊) ကိလမိံ၊ သု၊ ပင်ပန်းကြကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ တေ၊ ထို
ရဟန်းတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ကိလမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂန္တဗ္ဗ
ဌာနဉ္စ၊ သွားထိုက်သော အရပ်သည်လည်း။ န ဒုရံ၊ မဝေးတော့။ ထောက်၊
အနည်းငယ်။ ဝိဿမိတံ၊ အပန်းဖြေ၍။ ဒရထံ၊ ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဋိပု
ဿမ္ဘေတံ၊ ငြိမ်းစေပြီး၍။ သာယနသမယေ၊ ညနေချမ်း အခါ၌။ ကုသိ
နာရံ၊ သို့။ ဂန္တာ၊ ၍။ ဒသဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပဿိဿာမိ၊ ဖူးမြင်
ရတော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ သြက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ အညတရသ္မိံ

အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌။
 သင်္ခါဝိ၊ သင်္ခါဝိကြီးကို။ ပညပေတော၊ ခင်း၍။ ဥဒကတုမ္ပတော၊ ရေဗူးမှ။
 ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထပါဒေ၊ လက် ခြေတို့ကို။ သီတလေ၊ အေးသည်တို့ကို။
 ကတော၊ နိသီဒါ ပြီး။ အဿ၊ ထိုအရှင်မဟာကဿပ၏။ ပရိဝါရဘိက္ခု၊
 အခြံအရံ ရဟန်းတို့သည်။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ နိသီဒိတော၊ ၍။ ယောနိသော။
 ဖြင့်။ မနသိကာရေ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌။ ကမ္ပ၊ အမှုကို။ ကုရုမာနာ၊ ပြုကုန်
 လျက်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ရတနာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ဘဏမာနာ၊
 ပြောကုန်လျက်။ နိသီဒိသု၊ နေကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒရထဝိနောဒန
 ထွာယ၊ ပူလောင်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ နိသိန္နတ္တာ၊ ထိုင်နေကုန်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဝါဝိဟာရန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ။

မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ ဂဟေတောတိ၊ ကား။ မဟာပါတိပုမာဏံ၊ ကြီးစွာသော
 ခွက်ပမာဏရှိသော။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းကို။ အာဂန္တုကဒဏ္ဍကေ၊ အာဂန္တုက-ဖြစ်
 သော အရိုးတံ၌။ (နဂိုအရိုးမဟုတ် လုပ်၍တပ်ထားသော ပန်းအရိုးတံ၌။)
 ထပေတော၊ ၍။ ဆတ္တံ ဝိယ၊ ထီးကိုကဲ့သို့။ ဂဟေတော၊ ကိုင်၍။ (အဒ္ဓါန
 မဂ္ဂပုဋိပန္နော ဟောတိ-၌ စပ်။) အဒ္ဓသ ခေါတိ၊ ကား။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာ
 နေသည်ကို။ ဒုရတော၊ အဝေး၌။ အဒ္ဓသ၊ လှမ်း၍မြင်ရပြီ။ ပန၊ ဆက်။
 ဒိသ္မာ စ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်လည်း။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။)-

အာဇီဝကဿ၊ တက္ကတုန်း၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ တေ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ၊
 ဤ မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တေဉ္စ၊ ဤ
 မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းသည်လည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ မနုဿ
 ပထေ၊ လူတို့၏လမ်း၌။ ဝါ၊ လူ့ပြည်၌။ န ပညာယတိ၊ ထင်ရှား
 သည်မဟုတ်။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ကောစိ၊ တစုံ
 တယောက်သော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိံ၊
 ကို။ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ အထူးထူး အပြားပြားပြု၏။ ဝါ၊ ဖန်ဆင်း၏။
 တဒါ၊ ထိုအခါ၌လည်းကောင်း။ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တဿ၊ သဗ္ဗညု
 ဘုရားအလောင်းတော်၏။ မာတုကုစ္ဆိဩက္ကမနာဒိသု စ၊ မယ်တော်၏
 ဝမ်းသို့ သက်ရောက်တော်မူရာအခါ အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း။
 ဟောတိ၊ ၍။ ပန၊ ဆက်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ၊ တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို။ န ကတံ၊
 ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ မေ ငါ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ သို့။ န ဩက္ကန္တော၊ သက်ရောက်

သည်မဟုတ်။ ကုစ္ဆိတော၊ မယ်တော်၏ဝမ်းမှ။ န နိက္ခန္ဓော၊ ဖွားမြင်တော်မူသည်မဟုတ်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ အဘိသမ္မောဓိ အပိ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိတော်မူသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ၊ တရားဟူသော စကြာရတနာကို လည်စေခြင်းသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ ယမကပါဠိဟာရိယံ၊ အစုံဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြတော်မူခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ တာဝတိံသာ-နတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနံ၊ အာယုသင်္ခါရ-ကို လွှတ်တော်မူခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ မေ၊ ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ မဟလ္လကော၊ ကြီးရင့်တော်မူပြီ။ ဓဝံ၊ မချွတ်။ ပရိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (စိန္တေသိ၊ ပြီ။)

တတော၊ ထိုသို့ ကြံခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထို တက္ကတုန်းကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသိန္နကောဝ၊ ထိုင်လျက်သာလျှင်။ သစေ ပုစ္ဆာမိ၊ အကယ်၍ မေးအံ့။ (ဧဝံ သတိ။) သတ္တရိ၊ ဌံ။ အ ဂါရဝေါ၊ မရိုသေ မလေးစားခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဥဋ္ဌဟံတွာ၊ ထ၍။ ဌိတဋ္ဌာနတော၊ ရပ်ရာအရပ်မှ။ အပ္ပက္ကမ္ပ၊ ဖဲသွား၍။ ဆဒ္ဒန္တော၊ ဆဒ္ဒန်မည်သော။ နာဂရာဇော၊ ဆင်မင်းသည်။ မဏိစမ္ပံ၊ ပတ္တမြားသားရေကို။ (ပါရုပတိ)ဝိယ၊ ခြံသကဲ့သို့။ ဒသဗလဒတ္တိယံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပေးတော်မူအပ်သော။ မေဿဝဏ္ဏံ၊ မိုးတိမ်အဆင်းရှိသော။ ပံသုကုလစိဝရံ၊ ပံသုကုသင်္ကန်းကို။ ပါရုပိတွာ၊ ရမ်းတော်မူ၍။ ဒသနခ သမောဓာနသမုဇ္ဇလံ၊ ဆယ်ချောင်းသော လက်သည်းအပေါင်းတို့ဖြင့် တောက်ပသော။ အဉ္ဇလိံ၊ ကို။ သိရသ္မိံ၊ ဌံ။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ သတ္တရိ၊ ဌံ။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေ လေးစားခြင်းဖြင့်။ အာဇီဝကဿ၊ ၏။ (ဘက်သို့။) အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (မျက်နှာလှည့်၍။) အာသုသော၊ ငါ့ရှင်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ဇာနာသိ၊ သိပါသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရ။ပ။ အံ့။ သတ္ထု၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းကို။ ဇာနန္တော၊ သိသည်။ (ဟုတွာ။) ပုစ္ဆိံ ကိံ၊ မေးသလော။ အဇာ

နန္ဒော၊ မသိသည်။ (ဟုတော။ ပုစ္ဆိ ကိံ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ခိကာသဝါနံ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓံ၊ အာဝဇ္ဇန်း၌ စပ်၏။ ဝါ၊ ဆင်ခြင်မှုနှင့် စပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သေ (သေသော)၊ ဤ အရှင်မဟာကဿပ-သည်။ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ၊ ဆင်ခြင် တော်မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇာနန္ဒော၊ သည်။ (ဟုတော။) ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ။) 'ထေရော၊ အရှင် မဟာကဿပ-ထေရ်သည်။ သမာပတ္တိ ဗဟုလော၊ များသော သမာပတ်ရှိ၏။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနလေဏမဏ္ဍပါဒီသု၊ ညဉ့်နေရာအရပ် နေနေရာအရပ် လိုက် မဏ္ဍပ် အစရှိသောအရပ်တို့၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သမာပတ္တိဗလေနေဝ၊ သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ယာပေတိ၊ မျှတ တော်မူ၏။ ကုလသန္တကံ၊ အမျိုး တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဂါမံ အပိ၊ ရွာသို့သော်မှလည်း။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ ဒွါရေ၊ ၌။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ၍။ သမာပတ္တိတော၊ မ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်။ (ဟုတော) ဝ၊ ဖြစ်၍သာ။ ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။ ထေရော၊ ထေရ်သည်။ ပစ္ဆိမေန၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ် သော။ ဣမိနာ အတ္တဘာဝေန၊ ဤ အတ္တဘောဖြင့်။ မဟာဇနာနုဂ္ဂဟံ၊ များစွာသော လူအပေါင်းကို ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ယေ၊ အကြင် လူတို့သည်။ မယံ၊ ငါ့အား။ ဘိက္ခံ ဝါ၊ ဆွမ်းကို သော်လည်း။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကြကုန်၏။ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ၊ နံသာ ပန်း အစရှိ သော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ သက္ကာရံ ဝါ၊ ပူဇော်မှုကိုသော်လည်း။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ တံ၊ ထို ဆွမ်းကိုလှူခြင်း နံသာ ပန်းအစရှိ သည်တို့ဖြင့် သက္ကာရကိုပြုခြင်းသည်။ မဟပုလံ၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သမာ ပတ်ဝင်စားမှုကို။ ကရေတိ ကိရ၊ ပြုသတတ်။ တသ္မာ သမာပတ္တိဗဟုလတာယ၊ ထိုသို့များသော သမာပတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဇာနန္ဒောဝ၊ မသိသည်သာလျှင်။ (ဟုတော။) ပုစ္ဆိတိ၊ မေး၏။ ဣတိ၊ ဝဒန္တိ။ တံ၊ ထို ဧကေ-ဆရာတို့၏စကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သနည်း။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း၌။ အ ဇာနနကာရဏံ၊ မသိခြင်း၏အကြောင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ သတ္ထု၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနာဒီဟိ၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ နိမိတ္တေဟိ၊ နိမိတ်တို့ဖြင့်။ အဘိလက္ခိတံ၊ အလွန်မှတ်သားအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။)

ပန၊ အန္ဓယ ကား။ ထေရဿ၊ ၎်။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။ ကေဟိစိ၊
 အချိုကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဘဂဝါ၊ ကိ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌
 ဖူးမြင်အပ်၏။ ဝါ၊ ဖူးမြင်အပ်ဖူး၏။ ကေဟိစိ၊ ကုန်သော။ (ဘိက္ခုဟိ။)
 န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ မဖူးမြင်အပ်။ ဝါ၊ မဖူးမြင်အပ်ဖူး။ တတ္ထ၊ ထို
 ရဟန်းတို့တွင်။ ယေဟိ ပိ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း။ (ဘဂဝါ၊ ကိ။)
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ၎်။ ဝါ၊ ၎်။ တေပိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း။ (ဘဂဝန္တံ၊
 ကိ။) ပဿိတုကာမာဝ၊ ဖူးမြင်ခြင်းကို အလိဂ္ဂိကြ ကုန်သည်သာလျှင်။
 (ဟောန္တိ။) ယေဟိ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ အပ်။ ဝါ၊ ဖူး။
 တေပိ၊ ထိုမဖူးမြင်ဖူးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ပဿိတုကာမာဝ၊
 သာလျှင်။ (ဟောန္တိ။) တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ ယေဟိ၊ တို့သည်။ န
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ အပ်။ ဝါ၊ ဖူး။ တေ၊ မဖူးမြင်အပ်ဖူးသော ရဟန်းတို့သည်။
 အတိဒဿနကာမတာယ၊ အလွန်ဖူးမြင်ခြင်းကို အလိဂ္ဂိကုန်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုဟိ၊ အဘယ်မှာပါနည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တ၊ မေးကုန်လတ်သော်။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
 စံတော်မူပြီဟူ၍။ သုတု၊ ရှိ။ သန္ဓာရေတုံ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာဆောင်
 ထားခြင်းငှာ။ နာသက္ခိယန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်လတ္တံ့။ စိဝရဉ္စ၊ ကိုလည်း
 ကောင်း။ ပတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဆဉ္စတု၊ စွန့်ပစ်၍။ ဧကဝတ္ထာ၊
 တခုတည်းသော ကိုယ်အဝတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတု) ဝါ၊ ရှိလည်းကောင်း။
 ဒုန္တိဝတ္ထာ၊ မကောင်းသဖြင့်ဝတ်အပ်သော ကိုယ်အဝတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတု)
 ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဒုပ္ပာရုတ၊ မကောင်းသဖြင့် ရမ်းအပ်သော ဧကသိ-
 ရှိကုန်သည်။ (ဟုတု) ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဥရာနိ၊ ရင်တို့ကို။ ပဋိပိသန္တာ၊
 ညှဉ်းဆဲကုန်လျက်။ ဝါ၊ ထိုကုန်လျက်။ ပရောဒိယန္တိ၊ ငိုကြကုန်လတ္တံ့။
 တတ္ထ၊ ထိုသို့ငိုရာ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။
 အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ ပံသုတူလိကာ၊ ပံသုကူ-ခုတင်ဆောင် ကိုယ်တော်
 ကြီးတို့သည်။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ဣတ္ထိယော ဝိယ၊ မိန်းမတို့သည်ကဲ့သို့။
 ပရောဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။
 အမေ၊ တို့ကို။ သမဿာသေယန္တိ၊ သက်သာစေနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့ တွေး၍။ မယံ၊ ငါ၏(အပေါ်၌။) ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒဿန္တိ၊
 ပေးကြကုန်လတ္တံ့။ ဣဒံ ပန၊ ဤ အရပ်သည်ကား။ သုညံ၊ လူတို့မှ ကင်း
 ဆိတ်သော။ မဟာ အရညံ၊ ကြီးစွာသော တောတည်း။ ဣဓ၊ ဤတော
 ကြီး၌။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 ရောဒန္တေသု၊ ငိုကုန်လတ်သော်။ ဒေါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုရိမ

တရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သုတံ၊ နာမ၊ ကြားရပြီး၍ မည်သည်။ သောကောပိ၊ သောကသည်လည်း။ တနုကော၊ နည်းပါးသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤ သို့ ကြံတော်မူ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သတုပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ သတိကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ။ ဇာနန္ဒောဝ၊ သိလျက်သာလျှင်။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူပြီ။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

အဇ္ဇ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော သမဏောဂေါတမောတိ၊ ကား။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ။ တတော မေ ဣဒန္တိ၊ ကား။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ တတော ပရိနိဗ္ဗုတဋ္ဌာနတော၊ ထို ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအရပ်မှ။ (ဣဒံ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။)

၂၃၂။ သုဘဒ္ဒေါ နာမ ဝုဗ္ဗုဗ္ဗိတောတိ (ဧတ္ထ)၊ ဤ။ သုဘဒ္ဒေါတိ၊ သုဘဒ္ဒ-ဟူသည်။ တဿ၊ ထို တောထွက် ရဟန်းကြီး၏။ နာမံ၊ တည်း။

[သုဘဒ္ဒေါ-ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ဝုဗ္ဗုဗ္ဗိတော-ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ပုဗ္ဗကာလေ ပန” စသည်ကိုမိန့်။]

ပန၊ ကား။ ဝုဗ္ဗုဗ္ဗိတော၊ ကြီးရင့်သူ၏ အခါ၌။ ဝဂါ၊ ကြီးရင့်ရာအခါ၌။ ပဗ္ဗုဗ္ဗိတတ္တာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုဗ္ဗုဗ္ဗိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပရိဟာရ။ ပ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို သုဘဒ္ဒ-သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလံ အာဝုသော မာ သောစိတ္တ-အစရှိသည်ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြောရသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) ဘဂဝတိ၊ ၌။ အာဿာတေန၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကြောင့်။ (ဧဝံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ အယံ သော၊ ဤ သုဘဒ္ဒ-သည်။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂ ခန္ဓက၌။ အာဂတေ၊ လာသော။ အာတုမာဝတ္ထုသ္မိံ၊ အာတုမာ ဝတ္ထု၌။ နဟာပိတပုဗ္ဗကော၊ ရှေးဦးဆုတ္တာသည်ဖြစ်ဖူးသော။ ဝုဗ္ဗုဗ္ဗိတော၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သူသည်။ (ဟုတံ၊) ဘဂဝတိ၊ သည်။ ကုသိ နာရတော၊ မှ။ နိက္ခမိတံ၊ ၍။ အစုတေဋ္ဌသေဟိ၊ အခွဲအားဖြင့် တဆယ့်သုံးလီ ကုန်သော။ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ (တနည်း) အစုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ အခွဲအားဖြင့် တထောင်သုံးရာသော ရဟန်းတို့နှင့်။ ဝဂါ၊ တထောင်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ အာတုမံ၊ အာဝုမမြို့ သို့။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ ကြွလာတော်မူလတ်သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ကြွ လာတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သုတံ၊ ၍။ (အဝေါစ-၌ စပ်။) အာဂတကာလေ၊

ကြွလာရာ အခါ၌။ ယာဂုပါနံ၊ ယာဂုသောက်ဖွယ်ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သာမဏေရဘူမိယံ၊ သာမဏေဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်၌။
 ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပုတ္တေ၊ တို့ကို။ တေံ၊ ဤ
 စကားကို။ အဝေ၀ါ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) တာတာ၊ ချစ်သားတို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာတုမံ၊ သို့။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခုသတေ
 ဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ အခုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ တထောင်
 နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ အာဂစ္ဆတိ ကိရ၊ ကြွလာ
 သတတ်။ တာတာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်။ ခုရ
 ဘဏ္ဍံ၊ သင်ဓနိုးဘဏ္ဍာကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ နာဠိယာဝါပကေန၊ စလယ်
 တောင်းအိပ်ဖြင့်။ အနုဗရကံ၊ အိမ်စဉ်အတိုင်း။ အာဟိဏ္ဏထ၊ လှည့်လည်
 ကြကုန်လော့။ [“အနုဗရကံ အနုဗရကံ”ဟု နှစ်ပုဒ်မလို။] လောဏမ္ပိ၊
 ဆားကိုလည်းကောင်း။ တေလမ္ပိ၊ ဆီကိုလည်းကောင်း။ တဏ္ဍုလမ္ပိ၊ ဆန်
 ကိုလည်းကောင်း။ ခါဒနီယမ္ပိ၊ ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ သံဟရထ၊ ကောင်း
 စွာ ဆောင်ခဲ့ကြကုန်။ ဝါ၊ စုဆောင်းကြကုန်။ အာဂတဿ၊ ကြွလာ
 သော။ ဘဂဝတော၊ ဖို့။ ယာဂုပါနံ၊ ကို။ ကရိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ
 (အဝေ၀ါ။)တေ၊ ထို သာမဏေ-တို့သည်။ တထာ၊ ထိုပြောသည့်အတိုင်း။
 အကံသု၊ ကုန်ပြီ။

မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဉ္ဇုကေ၊ သာယာနာပျော်ဖွယ်ရှိကုန်သော။ ပဋိ
 ဘာနေယျကေ၊ ရှေးရှုထင်လာသောဉာဏ်ပညာရှိကုန်သော။ တေ ဒါရကေ၊
 ထို သာမဏေကလေးတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ကာရေတုကာမာပိ၊ ဆံ မုတ်ဆိတ်
 ကို ပြုပြင်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း။ အ ကာရေတုကာ
 မာပိ၊ အလိုမရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ကာရေန္တိ ယေဝ၊ ပြုစေကုန်
 သည်သာ။ ကတကာလေ၊ ဆံ မုတ်ဆိတ် ရိတ်မှုကို ပြုရာအခါ၌။ [အချို့
 စာအုပ်တို့၌ “ဂတကာလေ”ဟုလည်းရှိ၏။ မကောင်း။] တာတာ၊ တို့။
 ကိံ၊ အဘယ်ဝတ္ထုကို။ ဂဏိဿထ၊ ယူကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တိ၊
 ကုန်၏။ တေ၊ ထို ကိုရင်ကလေးတို့သည်။ အမှာကံ၊ ကျွန်ုပ်တို့အား။
 အညေန၊ အခြားသော။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုဖြင့်။ န အတ္ထော၊
 အလိုမရှိ။ နော၊ တို့၏။ ပိတာ ပန၊ အဖသည်ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။
 အာဂတကာလေ၊ ၌။ ယာဂုဒါနံ၊ ယာဂုအလှူကို။ ဒါတုကာမေ၊ ပေး
 လှူခြင်းကို အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ပြောကြကုန်၏။ တံ၊ ထို စကား
 ကို။ သုတုာ၊ ကြားရ၍။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အပရိဂဏေတောဝ၊ မရေ

တွက်မူ၍သာလျှင်။ ယံ၊ အကြင်ဝတ္ထုကို။ တေ၊ ထို ကိုရင်ကလေးတို့သည်။ အာဟရိတံ၊ ဆောင်ယူခြင်းငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ (တံ၊ ထို ဝတ္ထုကို။) ဒေန္တိ၊ ပေးကြကုန်၏။ ယမ္ပိ၊ အကြင် ဝတ္ထုကိုလည်း။ (အာဟရိတံ။) န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ (တမ္ပိ၊ ထိုဆောင်ယူခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း။) မနုဿေဟိ၊ တို့ကို။ ပေသေန္တိ၊ ပို့စေကြကုန်၏။

အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ အာတုမံ၊ သို့။ အာဂန္တု၊ ရှိ။ ဘုသာဂါရံ၊ ကောက်ရိုးအိမ်သို့။ ဟိဋ္ဌေ၊ ဝင်တော်မူပြီးလတ်သော်။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ သာယနသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ဂါမဒ္ဒါရံ၊ ရွာတံခါးသို့။ ဂန္တု၊ ရှိ။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ သိစေပြီ။ ဝါ၊ ပြောပြီ။ (ကိံ။) ဥပါသကာ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ တုမ္ဟာကံ၊ တို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ အညံ၊ အခြားသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။ န ပစ္စာသီသာမိ၊ မတောင်းတပါ။ မယံ၊ ၏။ ဒါရကေဟိ၊ တို့သည်။ အာဘတာနိ၊ ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော။ တဏှုလာဒီနိ ယေဝ၊ ဆန် အစရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်သာ။ သံသယ၊ အား။ ဝါ၊ ဖို့။ ပဟောန္တိ၊ လောက်ပါကုန်၏။ ယံ ဟတ္ထကမ္ပံ၊ အကြင်လက်ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုသည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုလက်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုကို။ ဝါ၊ ထိုလက်အလုပ်ကို။ မေ၊ အား။ ဒေထ၊ ပေးကြကုန်လော့။ ဣတိ (အာမန္တေသိ။) ဣဒဉ္စိဒဉ္စိ၊ ဤမည်သောဝတ္ထု ဤမည်သောဝတ္ထုကိုလည်း။ ဂဏှထ၊ ယူခဲ့ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗုပကရဏာနိ၊ အလုံးစုံသော အဆောက်အဦတို့ကို။ ဂါဟေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓနာနိ၊ ဖိုခနောက်တို့ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ဧကံ၊ တထည်သော။ ကာဠကံ၊ မည်းညစ်သော။ ကာသာဝံ၊ သင်္ကန်းကို။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသင်္ကန်းကိုပင်။ ပါရုပိတွာ၊ ရမ်း၍။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကရေထ၊ ပြုကြကုန်လော့။ ဣဒံ၊ ကို။ ကရေထ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊ အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ (တညလုံး။) ဝိစာရေန္တော၊ စီမံလျက်။ သတသဟဿံ၊ တသိန်းသော အသပြာကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဘောဇ္ဇယာဂုဉ္စ၊ စားအပ်ပြီး၍ သောက်ထိုက်သော ယာဂုကိုလည်းကောင်း။ မဂုဂေါဠကဉ္စ၊ ပျားမုန့်ဆုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိယာဒါပေသံ၊ စီရင်စေပြီ။ ဘောဇ္ဇယာဂု နာမ၊ ဘောဇ္ဇယာဂု မည်သည်။ ဘုဉ္စိတွာ၊ စားပြီး၍။ ပါတဗ္ဗယာဂု၊ သောက်ထိုက်သောယာဂုတည်း။ [ဘုဉ္စိတွာ ပါတဗ္ဗယာဂုတိ

ပဌမံ ဘုဒ္ဓိတော ပိဝိတဗ္ဗယာဂု။-ဋီကာ။] တတ္ထ၊ ထိုဘောဇ္ဇယာဂု၌။ သပ္ပိ
မရုဖာဏိတမစ္ဆမံသပုပ္ဖလရသာဒိ၊ ထောပတ်ပျား တင်လဲ ငါး အသား အပွင့်
အရည် အသီးအရည်အစရှိသော။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသံ အလုံးစုံ
သော။ ခါဒနီယံ နာမ၊ ခဲဖွယ်မည်သည်။ (အတ္ထိ။) သဗ္ဗံ၊ သောခဲဖွယ်ကို။
ပက္ခိပတိ၊ ထည့်၏။ ကိဉ္စိတု ကာမာနံ၊ ကစားခြင်းကို အလိမ္မိသုတို့၏။ သီသ
မက္ခနယောဂု၊ ဦးခေါင်းကို သုတ်လိမ်းခြင်း၌ လျှောက်ပတ်သည်။ သုဂန္ဓ
ဂန္ဓာ၊ ကောင်းသောအနံ့ တည်းဟူသော အနံ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ နါ။

အထ၊ စီရင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကာလဿေဝ၊ စောစော
၌ပင်။ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ၊ ကိုယ်တော်ကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဘိက္ခု
သံသပရိဝုတော၊ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတော။) ပိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။
စရိတံ၊ ငှာ။ အာတုမနဂရာဘိမုခေါ၊ အာတုမမြို့သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာ
ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) ပါယာသိ၊ ကြွတော်မူပြီ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။
တဿ၊ ထို တောထွက်ရဟန်းကြီးအား။ အာရောစေသံ၊ ပြောကြကုန်ပြီ။
(ကိံ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။ ပဝိသတိ၊ ဝင်တော်
မူ၏။ တယာ၊ သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖို့။ ယာဂု၊ ကို။ ပဋိယာဒိတာ။
စီရင်အပ်သနည်း။ ဣတိ (အာရောစေသံ။) သော၊ ထို တောထွက်ရဟန်းကြီး
သည်။ ယထာ နိဝတ္ထုပါရုတေဟေဝ၊ အကြင်အကြင် ဝတ်အပ် ရမ်းအပ်သည်
သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ ကာဠကကာသာဝေဟိ၊ ထို မည်းနက်သော
သင်္ကန်းတို့ဖြင့်ပင်။ ဧကေန၊ တဘက်သော။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ဒဗ္ဗိဉ္စ
ယောက်မကိုလည်းကောင်း။ (ဧကေန ဟတ္ထေန။) ကဋ္ဌစူဉ္စ၊ ဇွန်းကိုလည်း
ကောင်း။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ ဗြဟ္မာ ဝိယ၊ ဗြဟ္မာသည်ကဲ့သို့။ ဒက္ခိဏဇာဏု
မဏ္ဍလံ၊ လက်ယာပုဆစ်ဒူးဝန်းကို။ ဘူမိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာပေတော၊ တည်စေ၍။
ဝဋ္ဌိတော၊ ဝပ်ချ၍။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ယာဂု၊ ကို။
ပဋိဂုဏာတု၊ ခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

တတော၊ တိုမှ နောက်၌။ ဇာနန္ဒာပိ တထာဂတာ ပုစ္ဆန္တိတိ၊ ဟူ၍။
ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက ၌။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်။ ဘဂဝါ၊
သည်။ ပုစ္ဆိတော စ၊ မေးတော်မူ၍ လည်းကောင်း။ သုတော စ၊ ကြားသိတော်
မူ၍ လည်းကောင်း။ တံ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတံ၊ ထိုတောထွက် ရဟန်းကြီးကို။ ဝိဂရ
ဟိတော၊ ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍။ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ထို ဝတ္ထုကြောင့်။ အကပ္ပိယ
သမာဒါနသိက္ခာပဒဉ္စ၊ မအပ်သောပစ္စည်း ဝတ္ထုတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေ
ကြောင်း သိက္ခာပုဒ်လည်းကောင်း။ (ခေါင်းရိတ်ပေးကြောင်း သိက္ခာပုဒ်ကို

လည်းကောင်း။) ခုရဘဏ္ဍပရိဟရဏသိက္ခာပဒဉ္စ၊ သွားလေရာ၌ သင်္ဃန်း
 ဘဏ္ဍာကို ဆောင်ယူခြင်းဟူသော သိက္ခာပုဒ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်
 သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ပညပေတော၊ ပညတ်တော်မူ၍။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ အနေကပ္ပကောဋိယော၊ များစွာသောကမ္ဘာကုဋေတို့ပတ်လုံး။ ဘောဇနံ၊
 အစာကို။ ပရိယေသန္တာဝ၊ ရှာမှီးကုန်လျက်ပင်။ ဝီတိနာမိတာ၊ လွန်စေအပ်ကုန်
 ပြီ။ အဓမ္မေန၊ မတရားသဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒံ ဘောဇနံ၊ ဤအစာ
 သည်။ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣမံ၊ ဤအစာကို။
 ပရိဘုတ္တာနံ၊ သုံးဆောင်သောသင်တို့အား။ အနေကာနိ အတ္တဘာဝသဟ
 သာနံ၊ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အတ္တဘောတို့ပတ်လုံး။ အပါယေသေဝ၊
 အပါယ်တို့၌သာ။ နိဗ္ဗတိယန္တိ၊ ဖြစ်ကြကုန်လတ္တံ့။ အပေထ၊ ဖဲကြကုန်။
 မာ ဂဏှာထ၊ မယူကြကုန်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍။ ဘိက္ခာစာရာ
 ကိမုခေါ၊ ဆွမ်းခံရာအရပ်သို့ ရှေ့ရှုသောမျက်နှာ ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော။)
 အဂမာသိ၊ ကြတော်မူပြီ။ ဧကဘိက္ခုနာပိ၊ တပါးသော ရဟန်းသည်သော်
 မှလည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ဘောဇနံကို။ န ဂဟိတံ၊ မခံယူအပ်။

သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနတ္တမနော၊ မိမိစိတ်မရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ အယံ၊
 ဤ ရှင်ဂေါတမသည်။ သဗ္ဗံ ဇာနာမိတိ၊ အလုံးစုံကို သိ၏ဟူ၍။ အာဟိ
 ဏ္ဍတိ၊ လှည့်လည်၏။ န ဂဟိတုကာမော၊ ခံယူခြင်းကို အလိုမရှိသည်။ သစေ
 (ဟောတိ)၊ အံ။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) ပေသေတော၊ စေလွှတ်၍။ အာရော
 စေတဗ္ဗံ၊ ပြောထိုက်၏။ အယံ ပက္ခာဟာရော နာမ၊ ဤ ကျက်ပြီးသော
 အာဟာရမည်သည်။ သဗ္ဗစိရံ၊ အလုံးစုံသောကာလတို့ထက် ကြာမြင့်စွာသော
 ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တော၊ တည်လက်သော်။ သတ္တာဟမတ္တံ၊ ခုနစ်ရက်မျှ။
 တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤ အာဟာရသည်။ မမ၊ ငါ့ဖို့။
 ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ပရိယတ္တံ၊ စွမ်းနိုင်လောက်သည်။ ဝါ၊ စား
 လောက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ တေန၊ ထို ရှင်ဂေါတမ
 သည်။ နာသိတံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ အယံ၊ ဤ ရှင်ဂေါတမ သည်။ မယံ၊
 ၍။ အဟိတကာမော၊ စီးပွားမဲ့ကို လိုလား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဘဂဝတိ၊
 ၌။ အာသာတံ၊ ရန်ငြိုးကို။ ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့၍။ ဒသဗလေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
 ဓရန္တေ၊ သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စကားကို။
 ဝတ္တံ၊ ပြောခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ အဿ၊ ထို သုဘဒ္ဒ၏။ ဝေံ၊
 ဤအကြံသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ (ကိံ။) အယံ၊ ဤ ရှင်
 ဂေါတမ သည်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မြင့်မြတ်သော အမျိုးမှ။ (နိက္ခမိတော၊ ၍။)

ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော။ မဟာပုရိသော၊ မြတ်သော
 ယောက်ျားတည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စကားကို။ သစေ ဝက္ခာမိ၊ အကယ်
 ရှိ ပြောအံ့။ (ဧဝံ သတိ။) မံ ယေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ သန္တဇ္ဇေသတိ၊
 ခြိမ်းခြောက်လတ္တံ့။ ဣတိ (ဧဝံ)၊ ဤအကြံသည်။ (အဟောသိ ကိရ။)
 သွာယံ (သော+အယံ)၊ ထို သူ့ဘဒ္ဒသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ပရိနိဗ္ဗုတော၊ မပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတု၊ ရှိ။ လဒ္ဓဿာသော ဝိယ၊ ရအပ်
 သော သက်သာရာ ရှိသူကဲ့သို့။ ဝါ၊ သက်သာရာ ရသူသည်ကဲ့သို့။ ဟဋ္ဌ
 တုဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်သည်။ (ဟုတု။) ဧဝံ၊ ဤသို့ အလံ အာဝုသော
 မာ သောစိတ္တ-အစရှိသည် ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

ထေရော၊ အရှင်မဟာကဿပ ထေရ်သည်။ တံ၊ ထို စကားကို။ သုတု၊
 ရှိ။ ဟဒယေ၊ စိတ်နှလုံး၌။ ပဟာရဒါနံ ဝိယ၊ ပုတ်ခတ်မှုကို ပေးခြင်းကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ မတ္တကေ၊ ဦးထိပ်၌။ ပတိတသုက္ခာသနံ ဝိယ၊ ကျသော
 ခြောက်သွေ့သော မိုးကြိုးကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မညိ၊ မှတ်ထင်ပြီ။ အဿ၊
 ထို အရှင်မဟာကဿပ ၏။ ဓမ္မသံဝေဂေါ စ၊ တရားနှင့် ယှဉ်သော ထိတ်
 လန့်ခြင်းသည်လည်း။ (တရားနှင့်ယှဉ်သော ထိတ်လန့်ကြောင်း သဟောတ္တပ္ပ
 ဉာဏ်သည်လည်း။) ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္တာဟမတ္တပရိနိဗ္ဗု
 တော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး၍ ခုနစ်ရက်မျှသာရှိသေး၏။ အဇ္ဇာပိ၊ ယနေ့
 ၌လည်း။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော
 အဆင်းရှိတော်မူသော။ သရီရံ၊ သည်။ ဓရတိယေဝ၊ ထင်ရှားရှိသေးသည်
 သာ။ ဒုက္ခေန၊ ခဲယဉ်းသဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာရာဓိတသာသနေ
 နာမ၊ ပြီးစေအပ်သော သာသနာတော်၌မည်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာထား
 အပ်သော သာသနာတော်၌မည်သည်။ [အာရာဓိတသာသနေတိ သမာဟိတ
 သာသနေ။-ဋီကာ။] ဧဝံ လဟု၊ ဤသို့ လျင်မြန်စွာ။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။
 ပါပကသဋ္ဌံ၊ ယုတ်မာသူဟူသော အမှုကံသရိုက်သည်။ ကဏ္ဍကော၊ ဆူးငြောင့်
 သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဒေ(ဧသော)ပါပေါ၊ ဤ အယုတ်
 တမာသည်။ ဝခုမာနော၊ ကြီးပွားလတ်သော်။ အညေပိ၊ မိမိမှတပါး
 အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သဟာ
 ယေ၊ အဖော်တို့ကို။ လဘိတု၊ ရရှိ။ ဝါ၊ ရလတ်သော်။ သာသနံ၊ သည်။
 ဩသက္ကာပေတု၊ အောက်ကျစေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းငှာ။ အလံ၊
 စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဓမ္မသံဝေဂေါ။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပြီ။) [ဤဝါကျ၌
 သက္ကာ-ပုဒ် ပိုသည်။ ဤဝါကျကိုဖွင့်သော သာရတ္ထ-၌လည်း သက္ကာ-ပုဒ်
 မပါ။]

တတော၊ ထို ဓမ္မသံဂေဂ-ဖြစ်ပြီးရာ အခါမှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ထေရော၊ သည်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) ပန၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ မဟလ္လကံ၊ ဤ တောထွက်ရဟန်းကြီးကို။ ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်။ ပိလောတိကံ၊ အဝတ်ပိုင်းကို။ နိဝါသာပေတွာ၊ ဝတ်စေ၍။ ဘာရိကာယ၊ ပြာဖြင့်။ သြကိရာပေတွာ၊ ဦးခေါင်း၌ကြဲဖြန့်စေ၍။ သစေ နိဟရာပေဿာမိ၊ အကယ်၍ နှင်ထုတ်စေအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) မနုဿာ၊ တို့သည်။ (ဒဿေ သန္တိ-၌ စပ်။) သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ သရီရေ၊ သည်။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဝိဝဒန္တိ၊ ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏ အပေါ်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒဿေသန္တိ၊ ပြကြကုန်လတ္တံ့။ တာဝ အဓိဝါသေဿာမိ၊ သည်းခံရဦးတော့ အံ့။ [ဆရာတော်၏နိဿယ၌ “အမှာကံ၊ တို့အား။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကြကုန်လိမ့်လတ္တံ့” ဟု ရှိသည်။]

ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မော၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ အသင်္ဂဟိတပုပ္ဖရာ သိသဒိသော၊ သဘောတူရာ ပေါင်း၍မယူအပ်သော ပန်းအစုနှင့်တူ၏။ ဝါ၊ မသိကုံးအပ်သော ပန်းအစုနှင့်တူ၏။ တတ္ထ၊ ထို မသိကုံးအပ်သော ပန်း အစုနှင့်တူသော တရားတော်၌။ ဝါတေန၊ လေသည်။ ပဟဋ္ဌပုပ္ဖါနိ၊ တိုက် ခတ်အပ်သော ပန်းတို့သည်။ ယတော ဝါ တတော ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညား ညားသော အရပ်သို့လည်း။ ဂစ္ဆန္တိ ယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဧဝဂ္ဂပါနံ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ (တောထွက်ရဟန်းကြီးကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သော။) ပါပပုဂ္ဂလာနံ၊ ယုတ်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ကာလေ၊ အခါသည်။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ၊ လွန်သွားလတ်သော် လွန်သွားလတ်သော်။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ ဝါ၊ ဝိနည်းထည်းက။ ဧကံ၊ တပါး သော။ (သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်လည်းကောင်း။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ ပဒါနိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နဿိသန္တိ၊ ပျောက်ပျက်ကုန်လတ္တံ့။ သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ ဝါ၊ က။ ဧကော၊ တပါးသော။ (ပဉ္စဝါရာ၊ ပြဿနာအမေးအဖြေ ကဲ့သို့သော ဝိဿဇ္ဇနာ ဝါရ-သည်လည်းကောင်း။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဝါရာ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နဿိသတိ၊ [ပဉ္စဝါရာတိ ပဉ္စာ ဝိယ ဝိဿဇ္ဇနာနိ။-ဋီကာ။]

အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာ၌။ ဝါ၊ က။ ဧကံ၊ သော။ (ဘူမန္တရံ၊ဘုံ အထူး အပိုင်းအခြားသည်လည်းကောင်း။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဘူမန္တရာနိ၊ တို့ သည်လည်းကောင်း။ နဿိသန္တိ။ [“ယသ္မိ” သမယေ ကာမာဝစရံ ကု

သလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိ အာဒိနာ၊ ယသ္မိံ သမယေ ရူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ”တိအာဒိနာ စ ပဝတ္တာနိ ဧကံ ဒွေ ဘူမန္တရာနိ။-ဋီကာ။] ဧဝံ၊ ဤသ္မိံ ပျောက်ပျက်လတ်သော်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မူလေ၊ သစ်ပင်၏ အမြစ်သည်။ နဋ္ဌေ၊ ပျောက်လတ်သော်။ ပိသာစသဒိသာ၊ ပိသာစ-နတ်တို့နှင့် တူကုန်သည်။ ဝါ၊ ရုက္ခစိုးနတ်တို့နှင့် တူကုန်သည်။ (တနည်း) မူလေ၊ ဆေးမြစ်သည်။ နဋ္ဌေ၊ သော်။ ပိသာစသဒိသာ၊ တစ္ဆေ မြေဘုတ်နှင့် တူကုန်သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကြရကုန်လိမ့်အံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သံဂါယနာ တင်ခြင်းကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကြကုန်အံ့။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသ္မိံ သံဂါယနာ တင်မှုကိုပြုခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဒဋ္ဌံ၊ ခိုင်မြဲစွာ။ သုတ္တေန၊ ချည်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ သီကုံးအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖာနိ ဝိယ၊ ပန်းတို့သည်ကဲ့သို့။ အယံ၊ ဓမ္မဝိနယော၊ ဤ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ နိစ္စလော၊ လှုပ်ရှားမယိုင် မြဲခိုင်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

၁။ မူလေ နဋ္ဌေ။ ။ယထာ ရုက္ခေ အဓိဝတ္ထော ပိသာစော တဿ သာခါ ပရိဝါရေ နဋ္ဌေ ခန္ဓံ နိဿာယ ဝသတိ၊ (အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သစ်ပင်၌ နေသော ပိသာစ-နတ်သည် ထို သစ်ပင်၏ အခက်အလက် အခြံအရံ ပျောက်ပျက် လတ်သော် ပင်စည်ကိုမှီ၍ နေရ၏။) ခန္ဓေ နဋ္ဌေ မူလံ နိဿာယ ဝသတိ၊ မူလေ ပနာ နဋ္ဌေ အနိဿယောဝ ဟောတိ၊ (အမြစ်ပျောက်ပျက်သော်ကား မှီရာမရှိ သည်သာလျှင် ဖြစ်၏။) တထာ ဘဝိဿာမိတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။ [ဤ၌ ရုက္ခ စိုးနတ်ကို “ပိသာစ”ဟု ခေါ်သည်။ ကုမ္ဘဏ္ဍော စ ပိသာစာဒိ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဒေဝ ယောနိယော။-အဘိဓာန် ၁၃။

အထဝါ။ ။မူလေ နဋ္ဌေတိ ပိသာစေန ကိရ ရုက္ခဂစ္ဆာဒိနံ ကိပ္ပိဒေဝ မူလံ ဆိန္ဒိတွာ အတ္တနော ပုတ္တဿ ဒိန္နံ၊ (သစ်ပင် ချုံ အစရှိသည်တို့၏ တစုံတခုသော အမြစ်ကို ဖြတ်၍ မိမိ၏သားအား ပေးအပ်ပြီ။) ယာဝ တံ တဿ ဟတ္ထတော န ပိဂစ္ဆတိ၊ (အကြင်မျှလောက် ထို အမြစ်သည် ထိုသား၏လက်မှ မကင်းသေး။) တာဝ သော တံ ပဒေသံ အဒိဿမာနရူပေါ ပိစရတိ။ (ထိုဆေးမြစ် လက်မှမကင်း သေးသမျှ ထိုသားသည် ထိုအရပ်ကို မမြင်အပ်သော ရုပ်အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ လှည့် လည်၏။) ယဒါ ပန တသ္မိံ ဧကေနိ အတ္ထိန္နဘာဝေန ဝါ သတိဝိပ္ပဝါသဝသေ န ဝါ နဋ္ဌေ မနုဿာနမ္ပိ ဒိဿမာနရူပေါ ပိစရတိ၊ (အကြင်အခါ၌ကား-ထို အမြစ် သည် တစုံတယောက်က လုယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သတိ ပျောက်ကင်း မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း ပျောက်လတ်သော် လူအများမြင် အပ်သော ရုပ်အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ လှည့်လည်ရ၏။) တံ သန္ဓာယာဟ“မူလေ နဋ္ဌေ ပိသာစသဒိသာ ဘဝိဿာမာ”တိ။-ဋီကာ။

ဟိ၊ ကြံသင့်၏။ တေဒတ္ထံ၊ ဤသို့ သံဂါယနာတင်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မယံ၊ ငါ့ကို။ တိဏိံ ဂါဝုတာနိ၊ သုံးဂါဝုတ်တို့ တိုင် တိုင်။ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ ရှေးရှု ကြွလာတော်မူခြင်းကို။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုတော် မူခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ တိဟိံ၊ ကုန်သော။ သြဝါဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပသမ္ပဒံ၊ မြင့်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူပြီ။ ကာယတော၊ ကိုယ်တော်မှ။ အပနေတော၊ ဖယ်တော်မူ၍။ ကာယေ၊ ဤ။ စီဝရပရိဝတ္တနံ၊ သင်္ကန်းကို လဲလှယ်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ အာကာသေ၊ ဤ။ ပါဏိံ၊ လက်တော်ကို။ စာလေတော၊ လှုပ်စေ တော်မူ၍။ စန္ဒူပမံ၊ လ ဟူသော ဥပမာရှိသော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူလတ်သော်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ကာယသက္ခိံ၊ ကိုယ် တော်၏ မျက်မှောက်ရှိသည်ကို။ ဝါ၊ သက်သေကို။ ကတော၊ ၍။ ကထေ သိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ သကလသာသနဒါယဇ္ဇံ၊ အလုံးစုံ သော သာသနာ့အမွေကို။ ပဋိစ္ဆာပေသိ၊ အပ်နှင်းတော်မူပြီ။ မာဒိသေ၊ ငါ့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဘိက္ခုမိံ၊ သည်။ တိဋ္ဌမာနေ၊ တည်လတ်သော်။ အယံ ပါပေါ၊ ဤ ယုတ်မာသူသည်။ သာသနေ၊ ဤ။ ဝုစ္ဆိံ၊ ကြီးပွား ခြင်းကို။ မာ အလတ္တံ၊ မရစေလင့်။ ဝါ၊ မရသင့်။ [ခရီးဦး ကြိုခြင်းစသည် ကို ကဿပ-သံယုတ်၌ကြည့်ပါ။]

ယာဝ၊ လောက်။ အဓမ္မော၊ အဓမ္မသည်။ ဝါ၊ ဒုစရိုက်တရား ဆယ် ပါးသည်။ န ဒိပ္ပတိံ၊ မထွန်းကားသေး။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မကို။ ဝါ၊ သုစရိုက် တရား ဆယ်ပါးကို။ န ပဋိဗာဟိယတိ၊ မတားမြစ်အပ်သေး။ (တာဝ၊ ထို အဓမ္မ မထွန်းကားသေး ဓမ္မကို မတားမြစ်အပ်သေးမီ။ ဓမ္မဉ္စ၊ သုတ်

၁။ တိဟိံ သြဝါဒေဟိ။ ။တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “တိဗ္ဗ မေ ဟိရောတ္တပုံ၊ ပစ္စုပဋိတံ ဘဝိဿတိ ထေရေသု နဝေသု မဇ္ဈိမေသု”တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။

တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မံ သုကိဿာမိ ကု သလူပသံဟိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ အဋ္ဌိံ ကတော မနသိ ကရိတွာ သမ္ပစေတသာ သမန္နာ ဟရိတွာ သြဟိတသောတော ဓမ္မံ သုကိဿာမိ”တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။

တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “သာတသဟဂတာ စ မေ ကာ ယဂတာသတိ န ဝိဇဟိဿတိ”တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။—ကဿပ သံယုတ် စီဝရသုတ်။

အဘိဓမ္မာကိုလည်းကောင်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ဝိနည်းကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂါယိ
 သာမိ၊ သံဂါယနာတင်အံ။) (ယာဝ။) အဝိနယော၊ ဝိနယ၏ ဆန့်ကျင်
 ဘက် အကုသိုလ်တရားသည်။ န ဒိပ္ပတိ၊ သေး။ ဝိနယော၊ သံဝရ-ဝိနည်း
 ပဟာန-ဝိနည်းကို။ န ပဋိဗာဟိယတိ၊ သေး။ (တာဝ၊ ထို အဝိနယ မထွန်း
 ကားသေး ဝိနယကို မတားမြစ်အပ်သေးမီ။ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိသာ
 မိ။) (ယာဝ။) အဓမ္မဝါဒိနော၊ အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဗလဝန္တော၊ အားရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သေး။ ဓမ္မဝါဒိ
 နော၊ ဓမ္မဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားမရှိကုန်သည်။ န
 ဟောန္တိ၊ သေး။ (တာဝ၊ အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမရှိသေး
 ဓမ္မဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမနည်းကုန်သေးမီ။ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိ
 သာမိ။) (ယာဝ။) အဝိနယဝါဒိနော၊ ဝိနယဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ သေး။ ဝိနယဝါဒိနော၊ ဝိနယဝါဒီ
 လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလော၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ။ တာဝ၊ ထို အဝိန
 ယဝါဒီ အလဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမရှိသေး ဝိနယဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား
 မနည်းကုန်သေးမီ။ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိသာမိ။ တတော၊ ထိုသို့ သံ
 ဂါယနာတင်ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ
 မိမိ၏။ ပဟောနကံ၊ စွမ်းနိုင်လောက်သော အရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
 ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သောအကြောင်း မအပ်သောအကြောင်းကို။ ကထေ
 သန္တိ၊ ပြောဟောကြကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ပြောဟောကြရာ ထိုအခါ၌။
 အယံ ပါပေါ၊ ဤ ယုတ်မာသူသည်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။
 နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ပုန၊
 တဖန်။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ကြွမြောက်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ မော်
 ခြင်းငှာ။ န သက္ခိယတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ သာသနံ၊ သာသနာတော်
 သည်။ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ၊ ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း။ ဖိတဉ္စ၊ စည်ပင်သည်လည်း
 ကောင်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ထေရော စိန္တေသိ။ ဣတိ
 စိန္တေတွာ။)

သော၊ ထို အရှင်မဟာကဿပသည်။ ဧဝံ နာမ၊ ဤသို့ မည်သော။
 မယံ၊ အား။ ဝါ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနာရောစေတွာ၊ မပြောမူ
 ၍။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ သမဿာသေသိ၊ သက်သာရာ ရစေပြီ။ တေန၊
 ကြောင့်။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ။ပ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ-
 ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

၂၃၃။ စိတကန္တိ၊ ကား။ ဝိသရတနသတိကံ၊ အတောင်တရားနှစ်ဆယ် ရှိသော။ စန္ဒနစိတကံ၊ စန္ဒကူးထင်းပုံကို။ (အာဠိဗေဿာမ-၌ စပ်။) [စန္ဒနသဋ္ဌိကာဗာဟုလ္လတော စန္ဒနစိတကာ။-ဋ္ဌိကာ။ ယေဘုယျနည်းအား ဖြင့် “စန္ဒနစိတက” ဟု ဆိုသည်။] အာဠိဗေဿာမာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။ ဂါဟာပေဿာမ၊ ယူစေကုန်အံ့။ န သက္ကောန္တိ အာဠိဗေတုန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ (ဇနာ)ပိ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ သောဠ သ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော။ (ဇနာ)ပိ၊ လည်းကောင်း။ ဒုတ္တိံ သ၊ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော။ ဇနာ ပိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာလ နတ္ထာယ၊ မီးတောက်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ယမကယမကဉ္စကာယော၊ အစုံအစုံ သော မီးရှူးတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ တာလဝဏေဟိ၊ ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းတို့ဖြင့်။ ဗိဇန္တာ၊ ယပ်ခတ်ကုန်လျက်။ ဘဿာဟိ၊ သားရေ ဖားဖို တို့ဖြင့်။ မမန္တာ၊ မှတ်ကုန်လျက်။ တာနိ တာနိ ကာရဏာနိ၊ ထိုထို အကြောင်းတို့ကို။ ကရောန္တာပိ၊ ပြုကုန်လျက်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ ဂါဟာပေတံ၊ ယူစေခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိယေဝ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ။

ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယ်တော် ထွေ၊ ချွံ။ (ဂုဠတ္ထံ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)။ တာ ဒေဝတာ၊ ထို နတ်တို့သည်။ ထေရဿ၊ အရှင်မဟာ ကဿပ ထေရ်၏။ ဥပဋ္ဌာကဒေဝတာဝ၊ အလုပ်အကျွေးနတ်တို့ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အသိတိ မဟာသာဝကေသု၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပသာဒေတွာ၊ ကြည်ညိုစေ၍။ တေသံ၊ ထို ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့၏။ ဥပဋ္ဌာကာနိ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်ကုန်သော။ အသိတိ ကုလသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းသော အမျိုးတို့သည်။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နတ်တို့တွင်။ ထေရေ၊ အရှင်မဟာကဿ ပ ထေရ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒေတွာ၊ ၍။ သဂ္ဂေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ သမာဂမေ၊ ထို အစည်းအဝေး၌။ ထေရံ၊ ကို။ အဒိသ္မာ၊ မမြင်ရ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ကု လူပကတ္ထေရော၊ အမျိုးသို့ကပ်ရောက်တတ်သော ထေရ်သည်။ ကုဟိံ နု ခေါ၊ အဘယ်၌မှာနည်း။ ဝါ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဩလော ကေန္တာ၊ ကြည့်ကုန်လတ်သော်။) အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ပဋိပန္နံ၊ ကြနေသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ကုလူပကတ္ထေရေန၊ သည်။ အဝန္တိတေ၊ ရှိမခိုးအပ်သေးမီ။ စိတကေ၊ စန္ဒကူးထင်းပုံသည်။ မာ ပဇ္ဇလိတ္ထ၊ မီးမတောက်ပါစေလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌဟိံ သု၊ အဓိဋ္ဌာန်ကြကုန်ပြီ။

မနုဿာ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထို နတ်တို့၏အလိုကို။ သုတော၊ ရှိ။ [တံ-
 သုတောတိ အာယသ္မတာ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန ဝုတ္တံ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယ် သုတော။-
 ဋီကာ။] ဘော၊ အမောင်တို့။ မဟာကဿပေါ နာမ၊ မည်သော။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခု၊ သတေဟိ၊ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ဒသ
 ဗလဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ ဝန္တိဿာမိ၊ ရှိခိုးအံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အာဂစ္ဆတိ ကိရ၊ ကြွလာတော်မူသတတ်။
 တသ္မိံ၊ ထို အရှင်မဟာကဿပ သည်။ အနာဂတေ၊ ကြမလာသေးမီ။
 စိတကော၊ သည်။ န ပဇ္ဇလိဿတိ ကိရ၊ မီးမတောက်လိမ့်သတတ်။ ဘော၊
 တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ကိဒိသော၊ အဘယ်ကဲ့သို့ရူအပ်သော ရဟန်း
 ပါလိမ့်မည်နည်း။ ကာဠော၊ မည်းမည်းလေလော။ သြဒါတော၊ ဖြူဖြူလေ
 လော။ ဒိဗော၊ မြင့်မြင့်လေလော။ ရသော၊ ပူပူလေလော။ ဘော၊
 တို့။ ဝေရူပေ နာမ၊ ဤသို့သဘောရှိသည် မည်သော။ ဘိက္ခုမ္ပိ၊ သည်။
 ဌိတေ၊ တည်ရှိပါလျက်။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဒသဗလဿ၊ ၏။ ပရိ
 နိဗ္ဗာနံ နာမ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ရသနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။
 ကေစိ၊ အချို့သော လူတို့သည်။ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ၊ လက်၌ နံသာ ပန်း
 အစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ပဋိပထံ၊ ရှေးရှုဖြစ်သော
 လမ်းကို။ ဝါ၊ ခရီးရင်ဆိုင်။ ဂစ္ဆိံ သု၊ သွားကြကုန်ပြီ။ ကေစိ၊ တို့သည်။
 ဝိထိယော၊ လမ်းတို့ကို။ ဝိစိတ္တာ၊ ဆန်းကြယ်သည်တို့ကို။ ကတော၊ ရှိ။
 အာဂမနမဂ္ဂံ၊ ကြွလာကြောင်း လမ်းကို။ သြလောကယမာနာ၊ ကြည့်မျှော်
 ကုန်လျက်။ အဋ္ဌသု၊ တည်ကြကုန်ပြီ။

၂၃၄။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ။ပ။သိရသာ ဝန္တိတိ
 (တ္ထေ)၊ ဤပါဌ်၌။(ဂုဇ္ဇတ္ထံ။) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတော ဒသေမိ)။ထေရော၊ သည်။
 စိတကံ၊ ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိအသေကို။ ကတော၊ ရှိ။ အာဝဇ္ဇန္တောဝ၊
 ဆင်ခြင်ယင်းပင်။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်သားပြီ။ (ကိံ။) ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊
 ဤအရပ်၌။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းတော်သည်။ (အတ္ထိံ။) ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊
 ၌။ ပါဒါ၊ ခြေတော်တို့သည်။ (သန္တိံ။) ဣတိ၊ သို့။ (သလ္လက္ခေသိ။)
 တတော၊ ထို မှတ်သားပြီးရာအခါမှ။(ပရံ၊ ၌။)ပါဒါနံ၊ တို့၏။ သမိပေ၊
 အနီး၌။ ဌာတော၊ ရပ်၍။ အဘိညာပါဒကံ၊ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံဖြစ်
 သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ အရာ
 သဟဿပဋိမဏ္ဍိတစက္ကလက္ခဏပတိဋ္ဌိတော၊ အကန့်တထောင်တို့ဖြင့် တန်ဆာ
 ဆင်အပ်သော စက်လက္ခဏာတို့၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်သော။ ဒသဗလဿ၊ ၏။

ပါဒါ၊ ခြေတော်တို့သည်။ ကပ္ပိယပဋ္ဌလေဟိ၊ ဝါဂုမ်းအလွှာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ပဉ္စ ဒုဿယုဂသတာနိ၊ ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ကိုလည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏဒေါဏိံ၊ ရှေ့ခေါင်းကိုလည်းကောင်း။ စန္ဒနစိတကဉ္စ၊ စန္ဒကူးထင်းပုံကိုလည်းကောင်း။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ဖြာ။ ကတုာ၊ ရှိ။ မယံ၊ ၏။ ဥတ္တမဂေါ၊ မြတ်သောအင်္ဂါဖြစ်သော။ သိရသ္မိံ၊ ဦးခေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌဟန္တု၊ တည်ပါစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာသိ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြီ။

အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန၊ အဓိဋ္ဌာန်ကြောင်းစိတ်နှင့်။ သဟ၊ ကု။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ တာနိ ပဉ္စ ဒုဿယုဂသတာနိ၊ ထိုငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ကို။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ဖြာ။ ကတုာ၊ ရှိ။ ဝလာဟကန္တရာ၊ တိမ်တိုက်အကြားမှ။ ပုဏ္ဏစန္ဒော၊ ပြည့်သောလသည်။ (နိက္ခမတိ) ဝိယ၊ ပေါ်ထွက်လာသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ပါဒါ၊ တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊ ပေါ်ထွက်လာကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဝိကသိတရတ္တပဒုမသဒိသေ၊ ဖြစ်သော ပွင့်ခြင်းရှိသော နီသော ပဒုမ္မာကြာပန်းနှင့် တူကုန်သော။ ဟတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပသာရေတုာ၊ ဆန့်တန်း၍။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ၊ ရှေ့အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သတ္တု၊ ၏။ ပါဒေါ၊ ခြေတော်တို့ကို။ ယာဝ ဂေါပုကာ၊ ဖမျက်တော်တိုင်အောင်။ ဒဠိ၊ တင်းကြပ်စွာ။ ဂဟေတုာ၊ ကိုင်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သိရဝရေ၊ မြတ်သောဦးခေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

မဟာဇနော၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည်။ တံ အစ္စရိယံ၊ ထိုအံ့ဩဖွယ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဧပုဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်ပင်။ မဟာနဒံ၊ ကျယ်စွာသော အသံကို။ နဒိ၊ မြက်ဆိုပြီ။ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ၊ နံ့သာ ပန်းအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ ပူဇေတုာ၊ ပူဇော်၍။ ယထာ ရုစိ၊ အလှိုရှိတိုင်း။ ဝန္ဒိ၊ ရှိခိုးပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ထေရေန စ၊ အရှင်မဟာကဿပထေရ်သည်လည်းကောင်း။ မဟာဇနေန စ၊ သည်လည်းကောင်း။ တေဟိ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတေဟိ စ၊ ထို ငါးရာသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝန္ဒိတမတ္ထေ၊ ရှိခိုးအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်။ ပုန၊ ဖန်။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ပကတိအဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝ၊ ပင်ကိုအဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ထေရဿ၊ ၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ မုစ္စိတုာ၊ လွတ်၍။ အလတ္တကဝဏ္ဏာနိ၊ ချိပ်ရည်အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒတလာနိ၊ ခြေဖဝါးတော်

အပြင်တို့သည်။ စန္ဒနဒါရုအာဒီသု၊ စန္ဒကူးထင်း အစရှိသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ အ စာလေတွာဝ၊ မလှုပ်စေမူ၍သာ။ ယထာ ဌာနေ၊ အကြင် အကြင် တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌။ ပတိဋ္ဌဟိံသု၊ တည်ကုန်ပြီ။ ယထာ ဌာနေ၊ ၌။ ဌိတာနေဝ၊ တည်ကုန်သည်သာလျှင်။ အဟောသု၊ ကုန်ပြီ။

ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေသု၊ တို့သည်။ နိက္ခမန္တေသု ဝါ၊ ပေါ်ထွက်တော်မူကုန်သော်လည်းကောင်း။ ပဝိသန္တေသု ဝါ၊ ဝင်တော်မူ ကုန်သော်လည်းကောင်း။ ကပ္ပါသအံသု ဝါ၊ ဝါဂွံမ်းမျှင်သည်လည်းကောင်း။ ဒသိကတန္တံ ဝါ၊ အမြိတ်အဆာ ချည်သည်လည်းကောင်း။ တေလဗိန္ဒု ဝါ၊ ဆီပေါက်သည်လည်းကောင်း။ ဒါရုက္ခန္တံ ဝါ၊ စန္ဒကူးထင်းအစသည်လည်း ကောင်း။ ဌာနာ၊ တည်ရာအရပ်မှ။ စလိတံ နာမ၊ လှုပ်ရှားသည်မည်သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကပ္ပါသအံသု-အစရှိသော အရာ ဝတ္ထုသည်။ ယထာ ဌာနေ၊ ၌။ ဌိတမေဝ၊ သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဥဋ္ဌဟိတု၊ ထွက်ပြီး၍။ အတ္ထဂံတေ၊ ဝင်သော။ စန္ဒေ ဝိယ၊ လသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သူရိယေ ဝိယ စ၊ နေသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပါဒေသု၊ တို့သည်။ အန္တရဟိတေသု၊ ကွယ်ပျောက် တော်မူကုန်လတ်သော်။ မဟာဇနော၊ သည်။ မဟာ ကန္တိတံ၊ ကြီးစွာ သော ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်းကို။ ကန္တိ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းပြီ။ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာအခါထက်။ အဓိကတရံ၊ သာ၍လွန်ကဲစွာ။ ကာရုညံ၊ သနားဖွယ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ပန၊ ကား။ သယမေဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိတိ ဣဒံ၊ ဟူ သောစကားကို။ ပဇ္ဇလာပေတံ၊ မီးတောက်စေခြင်းငှာ။ ဝါယမန္တဿ၊ အား ထုတ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်ကို။ အဒဿနဝသေန၊ မမြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သံဂီတိကာရေဟိံ။) ဝုတ္တံ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဒေဝတာ နုဘာဝေန၊ နတ်တို့၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဧသ (ဧသော)၊ ဤ စန္ဒကူး ထင်းပုံသည်။ သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ဧပပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင် နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဇ္ဇလိ၊ မီးတောက်ပြီ။

၂၃၅။ သရီရာနေဝ အဝသိသိံသုတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဧကဋ္ဌနေန၊ တခဲနက်အားဖြင့်။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရံ နာမ၊ သရီရ-မည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ မီးသဂြိုဟ်ပြီးရာ ယခုအခါ ၌။ ဝိပုကိဏ္ဏတာ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရောပြွမ်းကုန်သည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြန်ကြဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရာနိတိ၊ ဟူ၍။
 (သံဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။ သုမနမကုဋ္ဌသဒိသာ^၁ စ၊ မြတ်လေးပန်းအင်္ဂု
 နှင့်တူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓောတမုတ္တသဒိသာ စ၊ ဆေးကြောအပ်
 ပြီးသော ပုလဲနှင့်တူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏသဒိသာ စ၊ ရွှေ
 အဆင်းနှင့်တူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့သည်။
 အဝသိဿိ သု၊ ကြွင်းကျန်ကုန်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ မှန်။ ဒီသာ
 ယုကဗုဒ္ဓါနံ၊ ရှည်သောသက်တော်ရှိသော ဘုရားရှင်တို့၏။ သရီရံ၊ သရီရ
 ဓာတ်တော်သည်။ သုဝဏ္ဏက္ခန္ဓသဒိဿံ၊ ရွှေတုံးနှင့်တူသော။ ဧကမေဝ၊
 တဆူတည်းသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဟံ၊
 သည်။ စိရံ၊ ကြားမြင်စွာ။ န ဌတော၊ မတည်မူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ၊ ပရိ
 နိဗ္ဗာန် စံတော်မူရ၏။ မယံ၊ ၏။ သာသနံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
 သော အရပ်၌။ န တာဝဝိတ္တာရိတံ၊ မကျယ်ပြန့်သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပရိနိဗ္ဗုတဿာပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးလည်းဖြစ်သော။ မေ၊ ၏။ သာသပ
 မတ္တမ္ပိ၊ မုန်ညင်းစေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဓာတု၊ ဓာတ်
 တော်ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနေ၊
 နေရာအရပ်၌။ စေတိယံ၊ စေတီကို။ ကတော၊ ပရိစရန္တော၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး
 သော။ မဟာဇနော၊ သည်။ သဂ္ဂပရာယဏော၊ နတ်ပြည်ဟူသော လဲ
 လျောင်းရာရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ရစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း
 ၍။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တော်တို့၏။ ဝိကိရဏံ၊ ပြန်ကြဲခြင်းကို။ အဓိဋ္ဌာသိ၊
 အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရ ။ပ။ အံ။ အဿံ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ ကတိ၊
 အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဝိပွကိဏ္ဏာ၊ ကြဲကုန်
 သနည်း။ ကတိ၊ ကုန်သော။ (ဓာတုယော၊ တို့သည်။) န ဝိပွကိဏ္ဏာ၊
 မပြန်ကြဲကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ စတဿော၊ လေး
 ဆူကုန်သော။ ဒါဌာ၊ စွယ်တော်တို့လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။
 အက္ခကာ၊ ညှပ်ရိုးတော်တို့လည်းကောင်း။ ဥဏှိသံ၊ နဖူးသင်းကျစ်တော်
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ၊ ခုနစ်ဆူကုန်သော။ ဣမာ ဓာတု
 ယော၊ တို့သည်။ န ဝိပွကိရိံ သု၊ မပြန်ကြဲကုန်။ သေသာ၊ ခုနစ်ဆူတို့မှ
 ကြွင်းသော ဓာတ်တော်တို့သည်။ ဝိပွကိရိံ သု၊ ပြန်ကြဲကုန်ပြီ။ ဣတိ၊

၁။ တာသုပိ ဓာတုယော ကာစိ၊ ဓောတမုတ္တာပိ ဝဏ္ဏတော။
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဘာ ကာစိ၊ ကာစိ သုမနမကုဋ္ဌာ။

ဤကား အဖြေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုခတ်တော်တို့တွင်။ သဗ္ဗဒုဒ္ဓကာ၊ အလုံးစုံတို့အောက် ငယ်သော။ ဓာတု၊ ဓာတ်တော်သည်။ သာသပဗီဇ မတ္တာ၊ မှန်ညင်းစေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မဟာ၊ ကြီးသော။ ဓာတု၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဘိန္ဒုတဏှုလမတ္တာ၊ ကဲ့သော ဆန် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဝါ။ ဆန်ကဲ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (အဟောသိ။) အတိမဟတိ၊ အလွန်ကြီးသော။ (ဓာတု။) မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဘိန္ဒုမဂ္ဂမတ္တာ၊ ကဲ့သော ပဲနောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဝါ၊ ပဲနောက်ခြမ်း အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ (အဟောသိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဥဒကဓာရာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဗာဟုမတ္တာ၊ လက်မောင်းဖျား အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ (ဥဒကဓာရာ)ပိ၊ ရေအယဉ်သည်လည်းကောင်း။ ဇဗ္ဗ မတ္တာ၊ ခြေသလုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ဥဒကဓာရာ)ပိ၊ သည်လည်း ကောင်း။ တာလက္ခန္ဓမတ္တာ၊ ထန်းပင်လုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဥဒက ဓာရာပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာကာသတော၊ မှ။ ပတိတု၊ ကျ၍။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ငြိမ်းစေပြီ။ ဥဒကသာလတောတိ တေ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတသာလရုက္ခေ၊ တည်သော အင်ကြင်းပင်တို့ကို။ သန္ဓာယါ၍။ (သံဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအင်ကြင်းပင်တို့၏ လည်း။ ခန္ဓန္တရဝိဋ္ဌပန္တရေဟိ၊ ပင်စည်အကြား အခွအကြားတို့မှ။ ဥဒက ဓာရာ၊ တို့သည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာပေသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ စိတကော၊ သည်။ မဟန္တော၊ ကြီး၏။ သမန္တော၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ။ ပထဝိ၊ မြေကို။ ဘိန္ဒုတုပိ၊ ဖောက်ခွဲ၍လည်း။ နဂ်လသီသမတ္တာ၊ ထွန်တုံး၏ အဦးအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဥဒကဝဋ္ဋိ၊ ရေလုံးတို့သည်။ ဖလိကဝဋ္ဌသက သဒိသာ၊ ဖန် ဦးဆောက်ပန်းနှင့် တူကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဥဂ္ဂန္ဓာ၊ အထက် သို့တက်၍။ စိတကမေဝ၊ ကိုသာ။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဂန္ဓောဒကေ နာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏသဋ္ဌေ(စ)၊ ရွှေအိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ရဇတ ဃတေ စ၊ ငွေအိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ အာဘတ နာနာဂန္ဓောဒကေန၊ ဆောင်ယူအပ်သော အမျိုးမျိုးသော နံ့သာရေဖြင့်။ နိဗ္ဗာပေသန္တိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏမယရဇတမယေဟိ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးကုန် ငွေဖြင့်ပြီး ကုန်သော။ အဋ္ဌဒဏ္ဍကေဟိ၊ အသွားရှစ်ချောင်းရှိသော ထွန်နှင့်တူသော ထွန်ခြစ်တို့ဖြင့်။ ဝိကိရိတွာ၊ ဖြန့်ကြဲ၍။ စန္ဒနစိတကံ၊ စန္ဒကူးထင်းပုံကို။

၁။ မဟန္တာ ဘိန္ဒုမဂ္ဂါဝ၊ မဇ္ဈိမာ ဘိန္ဒုတဏှုလာ။
ဒုဒ္ဓကာ သာသပမတ္တာ၊ တေပိ ဝန္ဓာမိ ဓာတုယော။
မဟာဝါ (ဒု) ၁၉-ခ

နိဗ္ဗာပေသံ၊ ငြိမ်းအေးစေကြကုန်ပြီ။ [အဋ္ဌဒဏ္ဍကေဟိတိ နဂံလေဟိ အဋ္ဌေဝ ဟိ နေသံ ဒဏ္ဍသဒိသာနိ ပေါတ္ထာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “အဋ္ဌ ဒဏ္ဍကေဟိ”တိ ဝံစွတိ။-ဋီကာ။]

စ၊ ဆက်။ ထွေ၊ ဤ မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို တေဇော ဓာတ် လောင်ရာ၌။ [မည်သမျှ မီးရှို့ ရသည် မဟုတ်ပဲ အလိုလို လောင်သော ကြောင့် “တေဇောဓာတ် လောင်သည်”ဟု ဆိုသည်။] စိတကေ၊ စန္ဒကူး ထင်းပုံကို။ ဈာယီယမာနေ၊ တေဇောဓာတ်လောင်အပ်သော်။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတသာလရက္ခာနံ၊ တည်သော အင်ကြင်းပင်တို့၏။ သာခန္တရေဟိ၊ အခက် အကြားတို့မှလည်းကောင်း။ ဝိဋ္ဌပန္တရေဟိ၊ အခွ အကြားတို့မှလည်း ကောင်း။ ပတ္တန္တရေဟိ၊ အရွက် အကြားတို့မှလည်းကောင်း။ ဇာလာ၊ မီးတောက် တို့သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ပေါ်ထွက်ကုန်၏။ ပတ္တံ ဝါ၊ အရွက် သည်လည်း ကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သာခါ ဝါ၊ အခက်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပုပ္ဖံ ဝါ၊ အပွင့်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒစ္ဆံနာမ၊ လောင်အပ်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [“ပုပ္ဖံ”ဟူသော နောက် ဆုံးပုဒ်ကို၎်၍ “ဒစ္ဆံ”ဟူ၍မှ စာသွားထုံးစံကျသည်။...နှစ် သုံး လေးပါး၊ ကံ ကတ္တားနှင့်၊ ထားသည့်အရာ၊ ကြိယာကား၊ မှန်စွာ နောက်ဖျား၊ ကံ ကတ္တားနှင့်၊ တူငြားလိင်ဝှစ် အညီတည်း။] ကိပိလ္လိကာပိ၊ ပိုးရတို့သည် လည်းကောင်း။ မက္ကဋ္ဌကာပိ၊ မျောက်နှင့်တူသော ပင်ကူ တို့သည်လည်း ကောင်း။ ဇာလာနံ၊ မီးတောက်မီးလျှံတို့၏။ အန္တရေနေဝ၊ အကြား အရပ်ဖြင့်သာ။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ အာကာသတော၊ မှ။ ပတိတ ဥဒကဓာရာသုပိ၊ ကျသော ရေအယဉ်တို့၌လည်းကောင်း။ သာလရက္ခေဟိ၊ တို့မှ။ နိက္ခန္တဥဒကဓာရာသုပိ၊ ထွက်သော ရေအယဉ်တို့၌လည်းကောင်း။ ပထဝီ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတော၊ ၍။ နိက္ခန္တဥဒကဓာရာသုပိ၊ တို့၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မကထာဝံ၊ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားလျော်စွာ ဟောပြော အပ်သော တရားစကားသည်သာ။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။

၁။ ဓမ္မကထာဝံ ပမာဏံ။ ။အတိဝိယ အစ္စရိယဗ္ဗ။တ ဘာဝတော ပဿန္တာနံ၊ သုဏန္တာနဉ္စ သာတိသယံ ပသာဒါဝဟဘာဝတော၊ သဝိသေသံ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဒီပနတော။ ပရိနိဗ္ဗာတဿ ဟိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေရူပေါ အာနုဘာဝေါတိ တံ ပဝတ္ထိံ ကထေန္တာနံ ဓမ္မကထိကာနံ အတ္တနော ဉာဏဗလာနရူပံ ပဝတ္ထိယ မာနာ ဓမ္မကထာ ဧဝေတ္ထ ပမာဏံ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗဿ အတ္တဿ မဟာဝိသယတ္တာ၊ တသ္မာ ဝဏ္ဏနာဘူမိ နာမေသာတိ အဓိပ္ပာယော။-ဋီကာ။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတကံ၊ နံ့သာထင်းပုံကို။ နိဗ္ဗာပေတွာ၊
 ငြိမ်းစေပြီး၍။ မလ္လရာဇာနော၊ တို့သည်။ သန္တာဂါရေ၊ လွတ်ရုံး၌။
 စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓပရိဘဏ္ဍံ၊ လေးမျိုးသောဇာတ်ရှိသော ကျိတ်ချေ၍ပြုအပ်
 သောနံ့သာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် လိမ်းကျံအပ်သည်ကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။
 လာဇပဉ္စမာနိ၊ ပေါက်ပေါက်ဟူသော ငါးခုမြောက် ရှိကုန်သော။ ပုပ္ဖါနိ၊
 တို့ကို။ ဝိကိရိတွာ၊ ကြဲဖြန့်၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ စေလဝိတာနံ၊ အဝတ်
 ဗိတာန်မျက်နှာကြက်ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့ကြက်၍။ သုဝဏ္ဏတာရကာဒီဟိ၊ ရှေ့
 ကြယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ခစိတွာ၊ စီခြယ်၍။ တတ္ထ၊ ထို အဝတ်ဗိတာန်
 မျက်နှာကြက်၌။ ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမရတနဒါမာနိ၊ နံ့သာဆိုင်း ပန်းဆိုင်း
 ရတနာဆိုင်းတို့ကို။ သြလမေတွာ၊ တွဲရဲ့ကျစေ၍။ သန္တာဂါရေတွာ၊
 လွတ်ရုံးမှ။ ယာဝ၊ လောက်။ မကုဋ ဗန္ဓနသင်္ခါတာ၊ မကုဋဗန္ဓန-ဟု ဆိုအပ်
 သော။ သီသပသာနေမင်္ဂလသာလာ၊ ဦးခေါင်းကို တန်ဆာဆင်ရာ မင်္ဂလာ
 အိမ်တော်သည်။ (အတ္ထိ။) တာဝ၊ ထို မင်္ဂလာအိမ်တော်တိုင်အောင်။ ဥဘော
 ဟိ၊ ကုန်သော။ ပဿေဟိ၊ နံပါးတို့မှ။ ဝါ၊ တို့၌။ သာဏိကိလဉ္စပရိက္ခေပံ၊
 အဝတ် ဖျာတို့ဖြင့် ကာရံခြင်းကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌။ စေလဝိတာနံ၊
 အဝတ်ဗိတာန် မျက်နှာကြက်ကို။ ဗန္ဓာပေတွာ၊ ဖွဲ့ကြက်စေ၍။ သုဝဏ္ဏတာရကာ
 ဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ခစိတွာ၊ ၍။ တတ္ထပိ၊ ထို အဝတ်မျက်နှာကြက်၌လည်း။
 ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမရတနဒါမာနိ၊ တို့ကို။ သြလမေတွာ၊ ၍။ မဏိဒဏ္ဍ-
 ဝဏ္ဏဟိ၊ ပတ္တမြားတုတ်တန်နှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဝေဏ္ဍဟိ၊
 ဝါးတို့ဖြင့်။ ပဉ္စဝဏ္ဏဒ္ဓဇေ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိသော တံခွန်တို့ကို။
 ဥဿာပေတွာ စ၊ စိုက်ထောင်စေ၍လည်းကောင်း။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်း
 ကျင်၌။ ဝါတပဋ္ဌာကာ၊ လေတို့သည် ယူအပ်သော ကုက္ကား တို့ကို။
 ဝါ၊ လေတိုက်သဖြင့် လွင့်နေသော ကုက္ကားတို့ကို။ [ဝါတဂ္ဂါဟိနိ-
 ယော ပဋ္ဌာကာ ဝါတပဋ္ဌာကာ။-ဋီကာ။] ပရိက္ခိပိတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင်

၁။ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓပရိဘဏ္ဍံ။ ။ တဂရကုမ္ပဲယဝနပုပ္ဖတမာလပတ္တာနိ ပိသိတွာ
 ကတဂန္ဓေန ပရိဘဏ္ဍံ ကာရေတွာ။-ဋီကာ။ [စတုဇ္ဇာတိ-နှင့်စပ်၍ မဟာသုဒဿနသုတ်
 ဋီကာ ဣတ္ထိရတနဝဏ္ဏနာ-၌လည်း ဖွင့်ဦးလတ္တံ့။ ဆရာတော်ကြီး၏ နိဿယ၌ကား-
 ကုက္ကမဉ္စေဝ ယဝန၊ ပုပ္ဖဉ္စ တဂရံ တထာ။
 တုရုက္ခောဘိ စတုဇ္ဇာတိ၊ ဂန္ဓံ ဧတေ ပကာသိတာ။
 -အဘိဓာန် (၁၄၇)။ စတုဇ္ဇာတိယဝဂန္ဓေဟိတိ ကုက္ကမတုရုက္ခယဝနပုပ္ဖတမာလ
 ပတ္တဂန္ဓေဟိ။ (သဋ္ဌာယဏနသုတ်၊ အာသိပိသဝဂ် ဋီကာတို့ကိုမိ၍ လေးနည်း အနက်
 ပေးတော်မူသည်။)

ကာရံ၍။ သုဿမ္ပဋ္ဌာသု၊ ကောင်းစွာ တံမြက်လှည်းအပ် ကုန်သော။ ဝီထိသု၊
 လမ်းတို့၌။ ကဒလိယော စ၊ ငှက်ပျောပင် တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏ
 သဋ္ဌေ စ၊ ရေပြည့်အိုး တို့ကိုလည်းကောင်း။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဒဏ္ဍကဒိပိကာ၊
 အရိုးရှိသော ဆီမီးတိုင်တို့ကို။ ဇာလေတွာ၊ တောက်စေ၍။ ဝါ၊ ထွန်း
 ၍။ အလက်တဟတ္ထိက္ခန္ဓေ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သောဆင်၏ ကျောက်ကုန်း၌။
 ဓာတူဟိ၊ ဓာတ်တော်တို့နှင့်။ သဟ၊ ကဲ့။ သုဝဏ္ဏဒေါဏိံ၊ ရွှေခေါင်းကို။
 ထပေတွာ၊ ၍။ မာလာဂန္ဓာဒိဟိ၊ ပန်း နံ့သာအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့
 ဖြင့်။ ပူဇေန္တာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ သာဓုကိဋ္ဌိတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏
 ကစားခြင်းကို။ ကီဠန္တာ၊ ကစားကုန်လျက်။ အန္ဓော နဂရံ၊ မြို့တွင်းသို့။
 ပဝေသေတွာ၊ သွင်း၍။ သန္တာဂါရေ၊ ၌။ သရဘမယပလ္လက္ကေ၊ သရဘ-
 သားကောင်ရုပ် အခြေရှိသော ပလ္လင်၌။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌။ သေတစ္ဆတ္တံ၊
 ထီးဖြူကို။ ဓာရေသံ၊ ဆောင်ကြကုန်ပြီ။ (ဆောင်းကြကုန်ပြီ။) ဧဝံ၊ သို့။
 ကတွာ၊ ၍။ အထ ခေါ။ပ။ ကရိတွာတိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အစီ
 အရင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။

တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ ကောသိနာရကာ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သတ္တိ
 ပဉ္စရံ ကရိတွာတိ၊ ကား။ သတ္တိဟတ္ထေဟိ၊ လက်၌ လှုံ့ကုန်သော။ ပုရိ
 သေဟိ၊ တို့ကို။ ပရိက္ခိပါပေတွာ၊ ဝန်းရံစေ၍။ (ပူဇေသံ-၌ စပ်။) ဓနုပပါ
 ကာရန္တိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ အဿ-စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ၊ အစဉ်တိုင်း။
 ကုမ္ဘေန၊ ဦးကင်းတခုဖြင့်။ ကုမ္ဘံ၊ ဦးကင်းတခုကို။ ပဟရန္တေ၊ တိုးဝှေ့ ပုတ်
 ခတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ထိနေကုန်သော။ ဟတ္ထိ၊ ဆင်တို့ကို။
 ပရိက္ခိပါပေသံ၊ ဝန်းရံစေကြကုန်ပြီ။ တတော၊ ထို ဆင်တို့ကို ဝန်းရံစေ
 ပြီးရာ အခါမှ။ (ပရံ၊ ၌။) ဂီဝါယ၊ လည်ပင်းတခုဖြင့်။ ဂီဝံ၊ တခုကို။
 ပဟရန္တေ။ အသေ၊ မြင်းတို့ကို။ (ပရိက္ခိပါပေသံ။) တတော၊ ထိုမှနောက်၌။
 အာဏိကောဋိယာ၊ မယ်န အစွန်းတခုဖြင့်။ အာဏိကောဋိံ၊ ကို။ ပဟ
 ရန္တေ၊ ထိခိုက်နေကုန်သော။ ရထေ၊ ရထားတို့ကို။ (ပရိက္ခိပါပေသံ။)
 တတော၊ ၌။ ဗာဟုနာ၊ စစ်သားတယောက်၏ လက်မောင်းတခုဖြင့်။ ဗာဟံ၊
 စစ်သားတယောက်၏ လက်မောင်းတခုကို။ ပဟရန္တေ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊
 ကုန်သော။ ယောဓေ၊ စစ်သားတို့ကို။ (ပရိက္ခိပါပေသံ။) တေသံ၊ ထိုစစ်
 သားတို့၏။ ပရိယန္တေ၊ အဆုံး၌။ ကောဋိယာ၊ အစွန်းတခုဖြင့်။ ကောဋိံ၊
 အစွန်းတခုကို။ ပဟရမာနာနိ၊ ကုန်သော။ ဓန္တနိ၊ လေးတို့ကို။ ပရိက္ခိပါ
 ပေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ယောဇနပ္ပမာဏံ၊

တယူဇနာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်
တို့ပတ်လုံး။ သန္ဓာဟဂဝစ္ဆိကံ ဝိယ၊ ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော ဇာကွက်ရှိ
သော လေသောက်ပြတင်းကိုကဲ့သို့။ ကတော။ ရှိ။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်
အရှောက်ကို။ သံဝိဒဟိံ သု၊ စီရင်ကြကုန်ပြီ။ တံ၊ ထို အစောင့်အရှောက်ကို။
သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဓနုပါကာရံ ပရိက္ခံပါပေတောတိ၊ ဟူ၍။ (သံဂီတိကာရေဟိ။)
ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [နိရန္တရာဝဋ္ဌိတအာရက္ခသန္ဓာဟေန ဂဝစ္ဆိဇာလံ ဝိယ ကတော။-
ဋီကာ။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ။ပ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို မလ္လမင်းတို့
သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်သည်။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး
တည်း။ ဟိ၊ အဖြေကား။ ဣတော၊ ဤသတ္တာဟမ္။ ပုရိမေသု၊ ရှေးဖြစ်
ကုန်သော။ ဒိသု၊ ကုန်သော။ သတ္တာဟေသု၊ တို့၌။ တေ၊ ထိုမလ္လမင်းတို့
သည်။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ ဌာနနိသဇ္ဇောကာသံ၊ ရပ်ရာ
အရပ် ထိုင်ရာအရပ်ကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုရကုန်သည်လည်းကောင်း။ ခါဒနီယံ၊
ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနီယံ၊ ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ သံဝိဒ
ဟန္တာ၊ စီမံရကုန်သည်လည်းကောင်း။ (ဟုတော။) သာဓုကိဋ္ဌိကာယ၊ သူ
တော်ကောင်းတို့၏ ကစားခြင်း၏။ သြကာသံ၊ အခွင့်ကို။ န လဘိံသု၊
မရကြကုန်။ တတော၊ ထိုသို့ မရခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထို မလ္လမင်းတို့
၏။ (ဧဝံ ဤ အကြံသည်။) အဟောသိ၊ ပြီ။ (ကိ။) ဣမံ သတ္တာဟံ၊
ဤ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ သာဓု ကိဋ္ဌိတံ၊ ကို။ ကိဋ္ဌိဿာမ၊ ကစားကြကုန်အံ။
ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ပမတ္တဘာဝံ၊ မေ့လျော့
ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥ တော၊ သိ၍။ ကောစိ ဒေဝ၊ တစုံတယောက်သည်
သာ။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဂဏှေယျ၊
ယူရာ၏။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ် ပန၊ ရှိနိုင်သည်
သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရက္ခံ၊ ကို။ ထပေတော၊ ရှိ။ ကိဋ္ဌိဿာမ၊ အံ။
ဣတိ(ဧဝံ)၊ သည်။ (အဟောသိ။) တေ၊ ထို မလ္လမင်းတို့သည်။ တထာ၊
ထိုအကြံဖြစ်သည့်အတိုင်း။ ဧဝံ ဤသို့ အစောင့်အရှောက် ဖိပ်ဖွဲ့ကို။ အကံသု၊
ကုန်ပြီ။ [သာဓုကိဋ္ဌိတန္တိ သပရဟိတံ သာဓုဋ္ဌေန သာဓု၊ တေသံ ကိဋ္ဌိတံ
ဥဋ္ဌာရပုဉ္ဇာသဝနတော၊ သမ္ပရာယိကတ္တာဝိရောဓိကံ ကိဋ္ဌာဝိဟာရန္တိ အတ္ထော။
-ဋီကာ။]

သရီရဓာတုဝိဘဇနအဖွင့်

၂၃၆။ အသောသိ ခေါ် ရာဇာတိ(တ္ထ)၊ ဌှိ။ (စောဒနာ သောဓနာ နယော၊ စောဒနာသောဓနာ-နည်းကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ အသောသိ၊ ကြားသိရသနည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ အဿ၊ ထို အဇာတသတ်မင်း ၏။ အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်။ သုတ္တာ၊ ကြားသိရ၍။ စိန္တယိံသု၊ ကြံကြ ကုန်ပြီ။ (ကိံ။) သတ္တာ နာမ။ မြတ်စွာဘုရား မည်သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ သော၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝါ၊ ကို။ ပုန၊ ဖန်။ အာဟရိတံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ ဆက်။ ပေါထုဇ္ဇနိက သဒ္ဓါယ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သဒ္ဓါအား ဖြင့်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ရညာ၊ မင်းနှင့်။ သဒိသော၊ တူသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧသ(ဧသော)၊ ဤမင်းသည်။ ဣမိနာဝ နိယာမေန ဤနည်းဖြင့် သာလျှင်။ [ယေန နိဟာရေန မဟာတလေ နိသိန္ဓော ကိဉ္စိ ပရိဟာရံ (ရှောင်လွှဲကြောင်း အမှုကို) အကတွာ ကေဝလံ ဣမိနာ နိယာမေနေဝ။ - ဋီကာ။] သစေ သုဏိဿတိ၊ အကယ်၍ ကြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ။) အဿ၊ ထိုမင်း၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသည်။ ဖလိဿတိ၊ ကဲ့လတ္တံ့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ ရာဇာ၊ ကို။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ အနုရက္ခိတဗ္ဗော၊ စောင့်ရှောက်ထိုက်၏။ ဣတိ။ (စိန္တယိံသု။) (ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီး၍။) တော၊ ထို အမတ်တို့သည်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဒေါဏိယော၊ ရှေ့စားကျင်းတို့ကို။ အာဟ ရိတွာ၊ ဆောင်၍။ စတုမဓုရဿ၊ စတုမဓုဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ရညော၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤစကားကို။ အဝေဝါစံ၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။ (ကိံ။) ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ အမေဟိ၊ ဘုရား ကျွန်တို့သည်။ သုပိနကော၊ မကောင်းသောအိပ်မက်ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်မက် အိပ်ပါပြီ။ [သုပိနကောတိ ဒုဿပိနကော။-ဋီကာ။] တဿ၊ ထိုမကောင်း သော အိပ်မက်ကို။ ဝါ၊ ထို မကောင်းသော အိပ်မက်၏ အကျိုးကို။ ပဋိဿာ တတ္ထံ၊ ပယ်ရှားခြင်း အကျိုးငှာ။ တုမေဟိ၊ အရှင်မင်းမြတ်တို့သည်။ ဒုကူလ ဒုပနံ၊ နှစ်ထပ်ရှိသော ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးကို။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်။ နာသပုဋ္ဌမတ္တံ၊ နှာခေါင်းဖု မျသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နှာခေါင်းဖုမျှ ထင်ရှား လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စတုမဓုရဒေါဏိယာ၊ စတု- မဓု စားကျင်း၌။ နိပဇ္ဇိတံ၊ အိပ်ခြင်းငှာ။ ဝနုတိ၊ သင့်ပါ၏။ ဣတိ

(အဝေါစုံ။) ရာဇာ၊ သည်။ အတ္ထစရာနံ၊ စီးပွားကိုကျင့်ကုန်သော။ အမစ္စာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ တာတာ၊ အဖတို့။ ဝေံ၊ ဤ သံတော်ဦးတင်သည့်အတိုင်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ တထာ၊ ထိုပြောသည့်အတိုင်း။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။

အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဧကော၊ တယောက်သော။ အမစ္စော၊ သည်။ အလင်္ကာရံ၊ တန်ဆာကို။ ဩမ္ပုဋ္ဌိတွာ၊ ချွတ်၍။ ဧကသေ၊ ဆံတို့ကို။ ပကိရိယ၊ ကြဲဖြန့်၍။ ယာယ ဒိသာယ၊ အကြင် အရပ်မျက်နှာ၌။ သတ္ထာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ မူပြီ။ တံ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော် မူရာအရပ်သို့။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်။ (ဟုတွာ။) အဇ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂယု၊ ချီမြောက်၍။ ရာဇာနံ၊ ကို။ အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ (ကိံ။) ဒေဝ၊ အရှင်မင်းမြတ်။ မရဏတော၊ သေခြင်းမှ။ မုစ္စနကသတ္ထော နာမ၊ လွတ်သော သတ္တဝါမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အာယုဝစုနော၊ အသက်ကို တိုးပွား စေတတ်သော။ စေတိယဋ္ဌာနံ၊ အရိုအသေပြုရာ အရပ်ဖြစ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှု မျိုးစေ့၏ ကြဲချရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ သော။ အဘိသေကသိဉ္ဇကော၊ အဘိသိက်ရေစင်ကို သွန်းလောင်းတော်မူ တတ်သော။ [ရဇောဘိသေကေ အဘိသေကမင်္ဂလသိဉ္ဇကော ဥတ္တမမင်္ဂလ ဘာဝတော။-ဋီကာ။] သတ္ထာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုသိနာရာယ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။)

ရာဇာ၊ သည်။ သုတွာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ကြားလျှင် ကြားချင်း ပင်။ ဝိသညီ၊ ကင်းသော သညာရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ စတုမဓုရ ဒေါဏိယံ၊ စတုမဓုကျင်း၌။ ဥသုမံ၊ အငွေ့ကို။ မုဉ္ဇိ၊ လွှတ်ပြီ။ အထ၊ ကင်းသောသညာရှိရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုမင်းကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြောက်၍။ ဒုတိယာယ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဒေါဏိယာ၊ ၌။ နိပဇ္ဇာပေသံ၊ အိပ် စေကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ ပုန၊ ဖန်။ သညံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ တာတာ၊ အဖတို့။ ကိံ၊ အဘယ် စကားကို။ ဝဒေထ၊ ပြောလိုက်ပါ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ သတ္ထာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ဝိသညီ၊ သည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ စတုမဓုဒေါဏိယာ၊ ၌။ ဥသုမံ၊ ကို။ မုဉ္ဇိ၊ ပြီ။ အထ၊ ဝိသညီဖြစ်ပြန်ရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုမင်းကို။ တတောပိ၊

ထို ဒုတိယကျင်းမှလည်း။ ဥက္ခိပိတော၊ ရှိ။ တတိယာယ၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဒေါဏိယာ၊ ဌ။ နိပဇ္ဇာပေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ ပုန၊ ဖန်။ သညံ၊ ကို။ လဘိတော၊ ရှိ။ တာတာ၊ တို့။ ကိံ၊ ကို။ ဝဒေထ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ သတ္တာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ပုနပိ၊ လည်း။ ဝိသညိ၊ သည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ အထ၊ ဌ။ နံ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတော၊ ရှိ။ နဟာပေတော၊ ရေချိုးစေ၍။ မတ္တကေ၊ ဦးထိပ်၌။ သဋ္ဌေဟိ၊ ရေအိုးတို့ဖြင့်။ ဥဒကံ၊ ကို။ အာသိဉ္ဇိံ၊ သု၊ သွန်းလောင်းကြကုန်ပြီ။

ရာဇာ၊ သည်။ သညံ၊ ကို။ လဘိတော၊ ရှိ။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ယ၍။ ဂန္ဓပရိဘာဝိတော၊ နံသာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ထုံအပ်ကုန်သော။ မဏိဝဏ္ဏေ၊ ပတ္တမြားအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ကေသေ၊ ဆံတို့ကို။ ပကိရိတော၊ ကြဲဖြန့်၍။ သုဝဏ္ဏဖလကဝဏ္ဏာယ၊ ရှေ့ပျဉ်ချပ်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌။ ပကိရိတော၊ ရှိ။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ဥရံ၊ ရင်ကို။ ပဟရိတော၊ ပုတ်ခတ်၍။ ပဝါဠကံရဝဏ္ဏာဟိ၊ သန္တာညွန့် အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုဝဋ္ဌိတဂုလီဟိ၊ ကောင်းစွာလုံးသော လက်ချောင်းတို့ဖြင့်။ သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗိသကဝဏ္ဏံ၊ ရွှေတံကဲ ပျဉ်ချပ်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ဥရံ၊ ရင်ကို။ သိဗ္ဗန္ဓော ဝိယ၊ ချုပ်စပ်သကဲ့သို့။ ဂဟေတော၊ ကိုင်၍။ ပရိဒေဝမာနော၊ ငိုကြွေးလျက်။ ဥမ္မတ္တကဝေသေန၊ ရူးသူ၏ အသွင်ဖြင့်။ အန္တရဝီထိံ၊ အကြားဖြစ်သော လမ်းသို့။ သြတိဏ္ဏော၊ သက်ရောက်ပြီ။

သော၊ ထိုမင်းသည်။ အလင်္ကတနာဋ္ဌကပရိဝုတော၊ တန်ဆာဆင်အပ်ပြီးသော ကချေသည်ပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတော။) နဂရတော၊ မှ။ နိက္ခမ္မ၊ ထွက်၍။ ဇီဝကမ္မဝနံ၊ ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်အရပ်၌။ နိသိန္ဓေန၊ နေတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုအရပ်ကို။ သြလောကေတော၊ ကြည့်၍။ “သဗ္ဗညု၊ ကြွင်းမဲ့ဥသံ အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ နိသိဒိတော၊ ဤ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသယိတ္ထ နနု၊ ဟောတော်မူခဲ့ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ မေ၊ ဒကာတော်၏။ သောကသလ္လံ၊ သောကတည်းဟူသော ငြောင့်ကို။ ဝိနောဒယိတ္ထ (နနု)၊ ပယ်ဖျောက်တော်မူခဲ့ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ တုမေ၊ ရှင်ဟော်ဘုရားတို့သည်။ မယံ၊ ဒကာတော်၏။ သောကသလ္လံ၊ ကို။

နိဟရိတ္ထ (နန)၊ ပယ်နုတ်တော်မူခဲ့ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ အဟံ၊ ဒကာ
တော်သည်။ တုမှာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍။
ဂတော (နန)၊ ဆည်းကပ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဣဒါနိ
ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ မေ၊ ဒကာတော်အား။ ပဋိဝစနမ္ပိ၊ စကားတို့ကို
လည်း။ န ဒေထ၊ ပေးတော်မမူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပုနပုနံ၊
ထပ်ကာ ထပ်ကာ။ ပရိဒေဝိတော၊ ငိုကြွေး၍။

“ဘဂဝါ၊ ရား။ အဟံ၊ ဒကာတော်သည်။ အညဒါ၊ ဤအခါမှတစ်ပါး
သော။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကာလေ၊ အခါ၌။ တုမေ၊
တို့သည်။ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရာ၊ များစွာသော ရဟန်း အပေါင်း
အခြံအရံရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဇမ္ဗုဒီပတလေ၊ ဇမ္ဗုဒိပ်အပြင်၌။ စာရိကံ၊
ဒေသစာရိကို။ စရထ၊ လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုဏောမိ၊
ကြားရပါ၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ အဟံ၊ သည်။ တုမှာကံ၊
ရှင်တော်ဘုရားတို့အား။ အနန္တရူပံ၊ မလျောက်ပတ်သော။ အယုတ္တံ၊ မသင့်
သော။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ သုဏောမိ၊ ကြားရ၏။ ဣတိ
ဝေမာဒီနိ စ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကိုလည်း။ ဝတော၊ ပြော၍။
သဋ္ဌိမတ္တာဟိ၊ ခြောက်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဂါထာဟိ၊ ဂါထာ
တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်တော်ကို။ အနုဿရိတော၊ အဖန်ဖန် အမှတ်
ရ၍။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိံ။) မမ၊ ၏။ (ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။) ပရိဒေဝိ
တေနော၊ ငိုကြွေးခြင်းဖြင့်သာ။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးစီးသေး။ ဒသဗလဿ၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော် တို့ကို။ အာဟရာပေဿာမိ၊
ဆောင်စေရတောအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီ။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။
အသောသိ၊ ပြီ။ [“ကထံ အသောသိ”ကို ပြန်၍အုပ်သည်။] စ၊ ဆက်။
သုတော၊ ကြားသိရ၍။ ဣမိဿာ ဝိသညိဘာဝါဒိပဝတ္တိယာ၊ ဤ ဝိသညီ-
အဖြစ် အစရှိသည်၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဒုတံ၊ တမန်ကို။
ပါဟေသိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ တံ၊ ထိုတမန်စေလွှတ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အထ ခေါ
ရာဇာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သံဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ ရာဇာ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဒုတံ ပါဟေသိတံ၊
ကား။ ဒုတဉ္စ၊ တမန်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ပဏ္ဍဉ္စ၊ စာကိုလည်းကောင်း။
ပေသေသိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ စ ပန၊ ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့။ ပေသေ
တော၊ စေလွှတ်ပြီး၍။ သစေ ဒဿန္တိ၊ အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့။ (ဝေ သတိ၊
ကုန်လတ်သော်။) သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ နော စေ ဒဿန္တိ၊ အကယ်၍ မပေး

ကုန်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ကုန်လတ်သော်။) အာဟရဏုပါယေန၊ ဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့်။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်ယူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ စတုရဂီနိံ၊ ဆင်မြင်း ရထား ခြေလျင်အားဖြင့် လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ သေနံ၊ စစ်တပ်ကို။ သန္ဓယိတော၊ ဖွဲ့၍။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ နိက္ခန္ဓော ယေဝ၊ ထွက်သည်သာ။ စ၊ ဆက်။ အဇာတသတ္တု၊ အဇာတသတ် မင်းသည်။ (စတုရဂီနိံ သေနံ သန္ဓယိတော သယမ္ပိ။ နိက္ခမတိ) - ယထာ၊ ထွက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လိစ္ဆဝီအာဒယော၊ လိစ္ဆဝီ-အစရှိကုန်သော။ (ရာဇာနော) ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဒုတံ၊ ကို။ ပေသေတော၊ ၍။ သယမ္ပိ၊ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း။ စတုရဂီနိယာ၊ ရှိသော။ သေနာယ၊ ဖြင့်။ နိက္ခမိံ သု ယေဝ၊ ထွက်ကုန်သည်သာ။

တတ္ထ၊ ထိုမင်းတို့တွင်။ ပါဝေယျကာ၊ ပါဝါပြည်၌နေကုန်သော မင်းတို့သည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့ထက်။ အာသန္နတရာ၊ သာ၍နီးကုန်သည်။ (ဟုတော။) ကုသိနာရတော၊ ကုသိနာရုံမြို့မှ။ တိဂါဝုတန္တရေ၊ အကြား၌ သုံးဂါဝုတ်ရှိသော။ ဝါ၊ သုံးဂါဝုတ် ကွာခြားသော။ နဂရေ၊ ၌။ ဝသန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ ပါဝံ၊ သို့။ ပဝိသိတောဝ၊ ဝင်တော်မူ၍သာ။ ကုသိနာရံ၊ သို့။ ဂတော၊ ကြွတော်မူခဲ့ပြီ။ အထ၊ ထိုသို့ နီးပါလျက်။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ပဌမတရံ၊ အခြားမင်းတို့ထက် ရှေးဦးစွာ။ န အာဂတာ၊ မလာကုန်သနည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ မေးအံ့။ ပန၊ အဖြေကား။ မဟာပရိဝါရာ၊ များသော အခြံအရံရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဧတေ ရာဇာနော၊ ဤ ပါဝါပြည်၌နေသော မင်းတို့သည်။ မဟာပရိဝါရံ၊ များသောအခြံအရံကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်သည်။ (ဟုတော) - ဝ၊ ဖြစ်၍သာ။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ။ ပစ္ဆတော၊ နောက်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

တေ သံဃေ ဂဏေ တေဒဝေါစန္ဒိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သတ္တနဂရဝါသိနော၊ ခုနစ်မြို့၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ခုနစ်ပြည်ထောင်၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ တေ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့အား။ ဓာတုယော ဝါ၊ သရီရ ဓာတ်တော်တို့ကိုလည်း။ ဒေန္တု၊ ပေးကုန်လော့။ ယဒ္ဓံ ဝါ၊ စစ်တိုက်ခြင်းကိုလည်း။ (ဒေန္တု၊ လော့။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ကုသိနာရာနဂရံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ (တေ၊ ထိုမင်းတို့ကို။) ဘဂဝါ အမှာကံ ဂါမက္ခေတ္တတိ၊ - အစရှိသော။ ဧတံ ပဋိဝစနံ၊ ဤစကားတို့ကို။

အဝေါစုံ၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို မလ္လမင်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု ကိရ၊ ပြောဆိုကြကုန်သတတ်။ (ကိံ။) မယံ၊ တို့သည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်သို့။ သာသနံ၊ နှုတ်မှာစကားကို။ န ပဟိဏိမ္မ၊ စေလွှတ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါ။ ဂန္ဓာ ပိ၊ သွား၍လည်း။ န အာနယိမ္မ၊ ပင့်ဆောင်ကုန်သည် မဟုတ်ပါ။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ သတ္ထဝ၊ သည်။ သယ-မေဝ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်။ အာဂန္ဓာ၊ ကြွလာတော်မူ၍။ သာသနံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ စေလွှတ်တော်မူ၍။ အမေ၊ တို့ကို။ ပက္ခောသာပေသိ၊ ခေါ်စေတော်မူပါပြီ။ ပန၊ ဆက်။ တုမေပိ၊ သင်တို့သည်လည်း။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ဂါမက္ခေတ္တေ၊ ဂါမခေတ်၌။ ယံ ရတနံ၊ အကြင် ရတနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထို ရတနာကို။ အမှာကံ၊ တို့အား။ န ဒေထ၊ မပေးကြပါကုန်။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကေ စ၊ ကမ္ဘာလောက၌လည်း။ ဗုဒ္ဓရတနသမံ၊ ဘုရားရတနာနှင့်တူသော။ ရတနံ နာမ၊ ရတနာ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဥတ္တမ-ရတနံ၊ အမြတ်ဆုံး ရတနာကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ မယံ၊ တို့သည်။ န ဒဿာမ၊ မပေးနိုင်ပါကုန်။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ တုမေဟိ ယေဝ၊ သင်တို့သည်သာ။ မာတု၊ အမိ၏။ ထနတော၊ နို့မှ။ ခီရံ၊ နို့ရည်ကို။ န ပီတံ၊ သောက်အပ်သည်မဟုတ်။ အမေဟိပိ၊ တို့သည်လည်း။ မာတု၊ ၏။ ထနတော၊ မှ။ ခီရံ၊ ကို။ ပီတံ၊ သောက်အပ်ပြီ။ တုမေ ယေဝ၊ သာ။ န ပုရိသာ၊ ယောက်ျားတို့ မဟုတ်။ အမေပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပုရိသာ၊ တို့တည်း။ ဟောတု ရှိစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အဟံကာရံ၊ ငါဟု ပြုအပ်သော မာန ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သာသနပဋိသာသနံ၊ ရှေးဦးစွာပို့အပ်သော နှုတ်မှာစကား ပြန်၍ပို့အပ်သော နှုတ်မှာစကားကို။ ပေသေန္တိ၊ ပို့စေကြကုန်၏။ အညမညံ၊ ချင်း။ မာနဂဇ္ဇိတံ၊ မာန ဖြင့် ကြုံးဝါးခြင်းကို။ ဂဇ္ဇန္တိ၊ ကြုံးဝါးကြကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယုဒ္ဓေ၊ စစ်တိုက်ခြင်းသည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ကောသိနာရကာနံ ယေဝ၊ ကုသိန္နာရုံ၌နေကုန်သော မင်းတို့၏သာ။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓာတုပါသနတ္ထံ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ နေသံ၊ ထို မလ္လမင်းတို့၏။ ပက္ခာ၊ ဘက်သားတို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ [ဓာတုပါသနတ္ထန္တိ သတ္ထု ဓာတုနံ ပယိရူပါသနာယ။ နေသံ ပက္ခာ အဟေသံ၊ “ဉာယေန တေသံ သန္တကာ ဓာတုယော”တိ။-ဋီကာ။] ပါဠိယံ ပန၊ ပါဠိတော်၌ကား။ ဘဂဝါ အမှာကံ။ပ။သရီရာနံ

ဘာဂန္တိ-ဟူသော။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှလောက်သော စကားရပ်သည်သာ။ အာဂတံ၊ လာပြီ။

၂၃၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဒေါဏော ဗြာဟ္မဏောတိ၊ ကား။ ဒေါဏဗြာဟ္မဏော၊ ဒေါဏပုဏ္ဏားသည်။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ဣမံ ဝိဝါဒံ၊ ဤ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြောင်း စကားကို။ ဝါ၊ ဤ ငြင်းခုံခြင်းကို။ သုတော၊ ကြားရ၍။ ဧတေ ရာဇာနော၊ ဤမင်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာတဋ္ဌာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးရာ အရပ်၌။ ဝိဝါဒံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ တေ၊ ဤ ငြင်းခုံမှုကို ပြုကြခြင်းသည်။ န ပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣမိနာ ကလဟေန၊ ဤ ခိုက်ရန်ပြုခြင်းဖြင့်။ အလံ၊ အကျိုး မရှိ။ နံ၊ ထိုခိုက်ရန်ကို။ ဝုပသမေဿာမိ၊ ငြိမ်းစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ သော၊ ထို ဒေါဏပုဏ္ဏားသည်။ ဂန္တာ၊ ၍။ တေသံသေ၊ ထိုမင်းအပေါင်း တို့ကို။ (တေ) ဂဏော၊ ထို ဂိုဏ်းဖြစ်သော မင်းအပေါင်းတို့ကို။ တေ၊ ဤ စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြောပြီ။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ အဝေါစ၊ ပြောသနည်း။ ဥန္နတပုဒေသေ၊ မြင့်မောက်သောအရပ်၌။ ဌတော၊ တည်၍။ ဒွိဘာဏဝါရ ပရိမာဏံ၊ နှစ်ဘာဏဝါရ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမံ၊ ဒေါဏ၏ ကြုံးဝါးကြောင်း စကားမည်သည်ကို။ အဝေါစ၊ ပြောပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဘာဏဝါရ-တို့တွင်။ ပဌမဘာဏဝါရေ၊ ပထမဘာဏ ဝါရ ၌။ ဧကပဒမ္ပိ၊ တပုဒ်ကိုလည်း။ တေ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ တာဝ န ဇာနိံ သု၊ မသိလိုက်ကြကုန်။ ဒုတိယဘာဏဝါရပရိယောသာနေ၊ ဒုတိယ ဘာဏဝါရ-၏ ဆုံးခါနီး၌။ “ဘော၊ အချင်းတို့။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ သဒ္ဓေါ ဝိယ၊ အသံနှင့်တူ၏။ ဘော၊ တို့။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သဒ္ဓေါ-

၁။ ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမ အဝေါစ။ ။ သတ္ထု အဝတ္ထတ္ထယုပသဉ္စိတံ (အဝတ္ထ တယ+ဥပသဉ္စိတံ)၊ အခိုက်အတန့်သုံးပါးအပေါင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ (ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမ အဝေါစ)တေဒတ္ထမေဝ ဟိ ဘဂဝါ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော “ပစ္စိတော အာဂစ္ဆန္တော ဒေါဏော ဗြာဟ္မဏော ယဒဝ မေ ပဒဝဋ္ဌဉ္စ ပဿတိ၊ (အကြင်မျှလောက် ငါ၏ခြေရာ ကို မြင်၏။ တာဝ မာ ဝိဂစ္ဆိတု” (ထိုမြင်ရသည်တိုင်အောင် မပျက်ပါစေသတည်း။) ဣတိ အဓိဋ္ဌာယ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ ဒေါဏောပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏော “ဣမာနိ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ ပဒါနိ” တိ သလ္လက္ခေန္တော (ကောင်းစွာမှတ်သားလျက်။) ပဒါနုသာရေန သတ္ထု သန္တိကံ ဥပဂစ္ဆိ၊ သတ္ထာပိဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တေနပိ သော ဘဂဝတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ (သက်ဝင်ယုံကြည်သော သဒ္ဓါ ရှိသည်။) အဟောသိ။ တေ ဒဝေါစ၊ ကိံ အဝေါစာတိ အာဟ “သုဏန္တု။ ပ။ အဝေါ စာ” တိ။-ဇီကာ။

ဝိယ၊ ၎်။” ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်။ နိရဝါ၊ အသံမရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ တိတ်ကြကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဇမ္မုဒီပတလေ၊ ဇမ္မုဒီပအပြင်၌။ ကုလသရေ၊ အမျိုးအိမ်၌။ ဇာတာ၊ မွေးဖွားသူတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ဒေါဏ-ပုဏ္ဏား၏။ န အန္တေဝါသိကော နာမ၊ အန္တေဝါသိက-မဟုတ်သူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အထ၊ တိတ်တိတ်နေကြရာ ထိုအခါ၌။ သော၊ ထို ဒေါဏ-ပုဏ္ဏားသည်။ တေ၊ ထိုမင်းတို့ကို။ အတ္တနော၊ ၎်။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတာ၊ ကြားရ၍။ နိရဝေ၊ အသံမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တုဏှိဘူတေ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်တို့ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ကိ။) “သုဏန္တု ဘောန္တော” တိ-အစရှိသော။ တေ ဂါထာဒွယံ၊ ဤ ဂါထာနှစ်ပုဒ်အပေါင်းကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ [“တေဒဝေါစ” ကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်။]

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာနှစ်ပုဒ် အပေါင်း၌။ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ (ခန္တိဝါဒေါ အဟု-၌ စပ်။) အဟု ခန္တိဝါဒေါတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဘူမိံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်သို့။ အပ္ပတာပိ၊ မရောက်သေးမူ၍လည်း။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေန္တော၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူလတ်သော်။ ဝါ၊ မူစဉ်။ ခန္တိဝါဒိတာပသကာလေ၊ ခန္တိဝါဒိ-ရသေ့ဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မပါလကုမာရကာလေ၊ ဓမ္မပါလ-မင်းသားဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဆန္ဒန္တဟတ္ထိကာလေ၊ ဆန္ဒန်ဆင်မင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဘူရိဒတ္တနာဂရာဇကာလေ၊ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ စမ္ပေယျနာဂရာဇကာလေ၊ စမ္ပေယျ-နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ သင်္ခပါလနာဂရာဇကာလေ၊ သင်္ခါပါလ-နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ မဟာကပိကာလေ၊ မျောက်မင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း။ အညေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးမှ အခြားကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ဇာတကေသုစ၊ ဇာတ်တော်တို့၌လည်းကောင်း။ ပရေသု၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ကောပံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို။ အကတာ၊ မပြုမူ၍။ ခန္တိမေဝ၊ သည်းခံခြင်းကိုသာ။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူခဲ့ပြီ။ ခန္တိမေဝ၊ သာ။ ဝဏ္ဏယိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူခဲ့ပြီ။

တေရဟိ ပန၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူရာ ယခုအခါ၌ကား။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ တာဒိလက္ခဏံ၊ တာဒိလက္ခဏာ-သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူပြီးသည်။ (ဟုတာ။) ကိမဂံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။

(နဝဏ္ဏေတိ၊ မချီးမွမ်းပဲရုံအံ့နည်း။ ဝဏ္ဏေတိ ဝေ၊ ချီးမွမ်းတော်မူသည်သာ။) သဗ္ဗထာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ခန္တိဝါဒေါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဧဝံ ဝိဓဿ၊ ဤသို့ ခန္တိဝါဒီ-၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ တဿ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သရီရဘာဂေ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်တို့၏ အဖို့အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အယံ သမ္မဟာရော၊ ဤ ပြင်းစွာပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။ သာဓု၊ ကောင်းသည်။ န ဟိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ န ဟိ သာဓု ယန္တိ၊ ကား။ အယံ(သမ္မဟာရော)၊ သည်။ သာဓု သည်။ န ဟိ (သိယာ)၊ သာ။ သရီရဘာဂေတိ၊ ကား။ သရီရနိမိတ္တံ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဓာတုကောဋ္ဌာသဟေတု၊ ဓာတ်တော်အဖို့အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ သိယာ-သမ္မဟာရောတိ၊ ကား။ အာဝုဓသမ္မဟာရော၊ လက်နက်တို့ဖြင့် ပြင်းစွာပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။ သာဓု၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သဗ္ဗေဝ ဘောန္တော သဟိတာတိ၊ ကား။ ဘောန္တော၊ အရှင်မင်းတို့။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ (တုမော့ တို့သည်။) သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်။ မာ ဘိဇ္ဇထ၊ မကွဲပြားကြပါကုန်လင့်။ (စိတ်ဝမ်း မကွဲကြပါကုန်လင့်။) သမဂ္ဂါတိ၊ ကား။ ကာယေန စ၊ ကိုယ်အားဖြင့်လည်း ကောင်း။ ဝါစာယ စ၊ နှုတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧကသန္နိပါတာ၊ အတူ တကွ စည်းဝေးကြကုန်သည်။ ဧကဝစနာ၊ တူသော စကားရှိကြကုန်သည်။ (ဟုတော။) သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်လော့။ [ကာယေန-ကို ဧကသန္နိပါတာ-နှင့်တွဲ၊ ဝါစာယ-ကို ဧကဝစနာ-နှင့်တွဲ။] သမ္မောဒမာနာတိ၊ ကား။ စိတ္တေနာပိ၊ စိတ်အားဖြင့်လည်း။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သမ္မောဒမာနာ၊ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်လော့။ [ကာယေန ဧကသန္နိပါတာ ဝါစာယ ဧကဝစနာ အဘိန္န

၁။ သရီရဘာဂေ။ ■“ဘာဂ”ကို“ဝိဘာဂ”ဟု ဖွင့်၍ နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမိ ဝိဘတ် သက်စေလိုသောကြောင့် “နိမိတ္တံ”ဟု ဖွင့်သည်။ ဝိဘာဂ-အရ ဝေဖန်ခြင်း ကြိယာကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် ဝိဘာဂ-ကို “ကောဋ္ဌာသ”ဟု လည်းကောင်း၊ နိမိတ္တံ-ကို “ဟေတု”ဟုလည်းကောင်း ထပ်ဖွင့်သည်။ ထိုအချိန်၌ ဓာတ်တော်တို့ကို မဝေဖန်ရသေးသောကြောင့် “သရီရဝိဘာဂေ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်”ဟု အနက်မပေးနိုင်သေး။ “ဓာတ်တော်တို့၏ အဖို့အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်”ဟုသာ အနက်ပေးနိုင်သည်။

ဝစနာ ဧဝံ သမဂ္ဂါ ဟောထ၊ တဿ ပန ဣဒံ ကာရဏန္တိ အာဟ “သမ္မောဒ မာနာ” တိ၊ တေနာဟ “စိတ္တေနာပိ အညမညံ သမ္မောဒမာနာ ဟောထာ” တိ။- ဋီကာ။]

ကရောမဋ္ဌဘာဂေတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၎်။ သရီရာနိ၊ သရီရ-ဓာတ် တော်တို့ကို။ အဋ္ဌ ဘာဂေါ ရှစ်ဖို့တို့ကို။ ကရောမ၊ ပြုကြပါကုန်စို့။ စက္ခု မတောတိ၊ ကား။ ပဉ္စဟိ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြာကုန်သော။ စက္ခုဟိ၊ စက္ခု-တို့ဖြင့်။ စက္ခုမတော၊ စက္ခု-ရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၎်အပေါ်၌။ (ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုပါကုန်၏။) ဧဝံ၊ လူအများမဖက် သက်သက်။ တုမေ ယေဝ၊ အသင်တို့သည်သာ။ န(ပသန္နာ)၊ ကြည်ညိုကုန် သည် မဟုတ်သေး။ ဗဟုဇနောပိ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည်လည်း။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညို၏။ တေသု၊ ထို များစွာသော လူအပေါင်းတို့တွင်။ ဧကောပိ၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ လဒ္ဒါ၊ ရခြင်းငှာ။ အ ယုတ္တော နာမ၊ မသင့်သူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗဟံ၊ များစွာ သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝတု၊ ရှိ။ သညာပေသိ၊ ကောင်းစွာ သိစေပြီ။ ဝါ၊ နားလည်စေပြီ။

၂၃၈။ တေသံ သံဃာနံ ဂဏာနံ ပဋိဿုတုတိ၊ ကား။ တတော တတော၊ ထိုထို နေရာအရပ်မှ။ တေသံ ဧဝံ သမာဂတသံဃာနံ၊ ထိုထို ကောင်းစွာ ရောက်လာကြသော မင်းအပေါင်းတို့၏။ (တေသံ တေသံ) သမာဂတဂဏာနံ၊ ထိုထို ကောင်းစွာရောက်လာကြသော ဂိုဏ်းဖြစ်သောမင်းတို့၏။ (ဝစနံ၊ ကိ။) ပဋိဿုဏိတု၊ ရှေးရှုနားထောင်၍။ (အဝေါစ-၌ စပ်။) ဘဂဝတော သရီ ရာနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇိတုတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ ကား။ အနုက္ကမော၊ အစဉ်တည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ ဒေါဏော၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ (ဝစနံ၊ ကိ။) ပဋိဿုဏိတု၊ ရှိ။ သုဝဏ္ဏ ဒေါဏိံ၊ ရှေ့စားကျင်းကို။ ဝါ၊ ရှေ့ခေါင်းကို။ ဝိဝရာပေသိ၊ ဖွင့်စေပြီ။ ဣဇာနော၊ တို့သည်။ အာဂန္နာ၊ ရှိ။ ဒေါဏိယံ ယေဝ၊ ၌သာ။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ရှေ့အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဒိဿု၊ မြင်ရ၍။ သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ မယံ၊ ဒကာ တော်တို့သည်။ တုမှာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏ ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့ ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဆဗ္ဗဏ္ဍဗုဒ္ဓရသ္မိခဝိတံ၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်း

ရှိသော ဗုဒ္ဓရောင်ခြည်တော်တို့ဖြင့် စိခြယ်အပ်သော။ အသိတိအနုဗျဉ္ဇနသမုဇ္ဇ
 လိတသောဘံ၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တောက်ပလျက်
 တင့်တယ်တော်မူသော။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။
 အဒ္ဓသာမ၊ ဖူးမြင်ရပါကုန်၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ သုဝဏ္ဏ
 ဝဏ္ဏာ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယောဝ၊ တို့သည်သာ။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းကုန်
 သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ ရား။ တုမှာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရား
 တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤ ဓာတ်တော်တို့သည်သာ ကြွင်းရခြင်းသည်။ န ယုတ္တံ၊
 မသင့်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပရိဒေဝံ သု၊ ငိုကြွေးကြကုန်ပြီ။

ဗြာဟ္မဏောပိ၊ ဒေါဏ-ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ ငိုကြွေးကြရာ
 ထိုအခါ၌။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ပမတ္တဘာဝံ၊ မေ့လျော့ကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဥတုာ၊ သိ၍။ ဒက္ခိဏဒါဋ္ဌံ၊ လက်ယာစွယ်တော်ကို။ ဂဟေတာ၊
 ၍။ ဝေဋ္ဌန္တရေ၊ ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း၏ အကြား၌။ ထပေသိ၊ တားလိုက်ပြီ။
 အထ ပစ္ဆာ၊ ထိုမှ နောက်၌။ အဋ္ဌဓာ၊ ရှစ်ဖို့အပြားအားဖြင့်။ သမံ၊ အညီ
 အမျှ။ သုဝိဘတ္တံ၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဝိဘဇိ၊
 ဝေဖန်ပြီ။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကတိကနာဠိယာ၊
 ပကတိကွမ်းစားဖြင့်။ ဝါ၊ ပကတိသော စလယ်တောင်းဖြင့်။ သောဋ္ဌသ
 နာဠိယော၊ တဆယ်ခြောက်ကွမ်းစားတို့သည်။ ဝါ၊ တဆယ်ခြောက်စလယ်
 တို့သည်။ (လေးပြည်တို့သည်။) အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဧကေကနဂရ
 ဝါသိနော၊ တမြို့တမြို့၌နေကုန်သော မင်းတို့သည်။ ဒွေ ဒွေ နာဠိယော၊ နှစ်
 စလယ် နှစ်စလယ်သော ဓာတ်တော်တို့ကို။ လဘိံ သု၊ ရကုန်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ သည်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိဘဇန္တိယေဝ၊
 ဝေဖန်နေစဉ်ပင်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊
 သည်။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။
 လောကဿ၊ လောက၏။ ကခိန္တေဒနတ္ထာယ၊ ယုံမှားမှုကို ဖြတ်တောက်ခြင်း
 အကျိုးငှာ။ စတုသစ္စကထာယ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတော်၏။ ပစ္စယဘူတာ၊

၁။ သောဋ္ဌသနာဠိယော။ ။ “နာဠိ=ကွမ်းစား” ဟု အဘိဓာန်မှာဆို၏။ ထိုကွမ်း
 စားကိုပင် စလယ်ကွမ်းစား ခွက်ကွမ်းစားဟု ခွဲကြသေး၏။ ဤနေရာ၌ စလယ်ကွမ်း
 စားသာသင့်၏။ “တဆယ်ခြောက်စလယ်” ဆိုလျှင် ၄-ပြည်ရှိ၏။ အရိုးတော်၏
 “၄-ပြည်” ဟူသော အရေအတွက်လည်း မနည်းပါ။ သို့သော် နောက်လာမည့်ဂါထာ၌
 “အဋ္ဌဒေါဏံ” ဟု လာသောကြောင့် အဋ္ဌဒေါဏ=ရှစ်စိတ်ဟု ယူဘကြသည်။ မှား
 စားပါ။

အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဒက္ခိဏဒါဌာ၊ လက်ယာ
 စွယ်တော်ကို။ ဂဟိတာ နု ခေါ်၊ ယူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဆင်ခြင်၍။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သော်။ ပြာဟ္မဏေန၊ သည်။
 ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ပြာဟ္မဏောပိ၊ သည်လည်း။
 ဒါဌာယ၊ စွယ်တော်အား။ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျှောက်ပတ်သော။ သက္ကာရံ၊
 ပူဇော်သက္ကာရကို။ ကာတံ၊ ငှာ။ နု သက္ခိယတိ၊ စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။
 နံ၊ ထို လက်ယာစွယ်တော်ကို။ ဂဏှာမိ၊ ယူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။
 ဝေဠုန္တရတော၊ ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း၏ အကြားမှ။ ဂဟေတွာ၊ နှိုက်ယူ၍။
 သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋကေ၊ ရွှေကလပ်၌။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဒေဝလောကံ၊ နတ်
 ပြည်သို့။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ စူဠာမဏိ-စေတီယေ၊ စူဠာမဏိစေတီတော်၌။
 ပဟိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေပြီ။

ပြာဟ္မဏောပိ၊ သည်လည်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဖန်ပြီး၍။
 ဒါဌံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ မတွေ့လတ်သော်။ စောရိကာယ၊ ခိုးသူ၏ အမှု
 အရာဖြင့်။ ဝါ၊ ခိုးခြင်းဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ မေ ဒါဌာ၊ ငါ့စွယ်တော်ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်
 သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတုမ္ပိ၊ မေးခြင်းငှာလည်း။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။
 တံယာဝ၊ အရှင်သည်သာ။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဘာဇိတာ နု၊ ဝေဖန်
 အပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ တံ၊ အရှင်သည်။ ပဌမံ ယေဝ၊ ရှေးဦးစွာ
 သာလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိဖို့။ ဓာတုယာ၊ ၎င်း။ အတ္တိ ဘာဝံ၊ ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို။ န အညာသိ ကိံ၊ မသိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနိ၊ ၌။
 ဒေါသာရောပနံ၊ အပြစ်တင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အပြစ်တင်မည့်အရေးကို။ သမ္ပ
 သန္တော၊ ကောင်းစွာမြော်တေးမိသည်။ (ဟုတွာ။) မယုမ္ပိ၊ အကျွန်ုပ်အား
 လည်း။ ကောဠာသံ၊ ဓာတ်တော်အဖို့အစုကို။ ဒေထ၊ ပေးကြကုန်လော့။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ပြောခြင်းငှာလည်း။ နာသက္ခိ၊ နိုင်။ တတော၊ ထိုမှ
 နောက်၌။ အယမ္ပိ သုဝဏ္ဏတုမ္ပော၊ ဤ ရွှေခွက်သည်လည်း။ (ဤဓာတ်တော်
 ချင့်ခွက်သည်လည်း။) ဓာတုဂတိကောဝ၊ ဓာတ်တော်နှင့် သဘောတူသည်
 သာ။ ယေန၊ ယင်း ရွှေစလယ်တောင်းဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ ၎င်း၏။ ဓာတုယော၊
 တို့ကို။ မိတာ၊ ချင့်အပ်ကုန်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမဿ၊ ဤ ရွှေစလယ်
 တောင်း၏။ ထူပံ၊ ပုထိုးကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊
 ကြံ၍။ ဣမံ မေ ဘောန္တော တုမ္ပံ ဒေန္တုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ (ဣတိ၊
 ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အနုက္ကမော၊ တည်း။)

ပိပ္ပလိဝနိယာ၊ ပိပ္ပလိ-တော၌နေကုန်သော။ မောရိယာပိ၊ မောရိယ-
မင်းတို့သည်လည်း။ အဇာတသတ္တုအာဒယော ဝိယ၊ အဇာတသတ် အစ
ရှိကုန်သော မင်းတို့သည်ကဲ့သို့။ ဒုတံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ ရှိ။ ယုဒ္ဓသဇ္ဇာဝ၊
ပြင်ဆင်အပ်သော စစ်ထိုးခြင်းရှိကုန်သည်သာ။ ဝါ၊ စစ်တိုက်ဖို့ အသင့်ပြင်
ဆင်ကုန်သည်သာ။ (ဟုတွာ။) နိက္ခမိံသု၊ ကုန်ပြီ။

ဓာတုထူပူဇာအဖွင့်

၂၃၉။ ရာဇဂဟေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိတိ
(ဧတ္ထ)၊ ၌။ (စောဒနာသောဓနာနယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ကထံ၊
အဘယ်သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ (ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရာနံ၊
သရီရ-ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ ထူပဉ္စ၊ စေတီတော်ကိုလည်းကောင်း။
မဟဉ္စ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။) အကာသိ၊ ပြုသနည်း။ ကုသိနာရ
တော၊ မှ။ ယာဝ၊ လောက်။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သည်။ (အတ္ထိ။)
(တာဝ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့ တိုင်အောင်။) ပဉ္စဝိသတိ ယောဇနာနိ၊ နှစ်ဆယ့်
ငါးယူဇနာတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤ နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာ
အတွင်း၌။ (ဤ ကုသိနာရုံမြို့နှင့် ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အတွင်း၌။) အဋ္ဌဉ္စသဘဝိတ္ထတံ၊
ရှစ်ဉ္စသဘ အပြန်ကျယ်သော။ သမတလံ၊ ညီမျှသော အပြင်ရှိသော။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ မလ္လရာဇာနော၊ မလ္လမင်းတို့သည်။ မကုဋ္ဌဗန္ဓ
နဿ စ၊ မကိုဋ္ဌဖွဲ့ရာ မင်္ဂလာအိမ်တော်၏လည်းကောင်း။ သန္တာဂါရဿ စ၊
လွတ်ရုံး၏လည်းကောင်း။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ယာဒိသံ၊ အကြင်ကဲ့သို့
ရှုအပ်သော။ ပူဇံ၊ ပူဇော်မှုကို။ ကာရေသု၊ ပြုစေကြကုန်ပြီ။ ပဉ္စ
ဝိသတိ ယောဇနေ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာရှိသော။ မဂ္ဂေပိ၊ လမ်း၌လည်း။
တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ ပူဇံ၊ ကို။ ကာရေတွာ၊ ရှိ။ လောကဿ၊
လူအပေါင်း၏။ အနုက္ကဏ္ဍနတ္ထံ၊ မပျင်းရိခြင်း အကျိုးငှာ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
သော အရပ်တို့၌။ အန္တရာပဏေ၊ အကြားအကြားဖြစ်သော ဝေးတို့ကို။
ပသာရေတွာ၊ ဖြန့်ခင်းစေ၍။ သုဝဏ္ဏဒေါဏိယံ၊ ရွှေစားကျင်း၌။ ပက္ခိတ္တ
ဓာတုယော၊ ထည့်အပ်သော ဓာတ်တော်တို့ကို။ သတ္တိပဉ္စရေန၊ လျှောင်ချိုင့်
နှင့်တူသော လှံအပေါင်းဖြင့်။ ဝါ၊ လျှောင်ချိုင့်နှင့်တူသော လှံကိုင်သူ
လူအပေါင်းဖြင့်။ ပရိက္ခိပိပေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကာရံစေ၍။ အတ္တနော၊
၏။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ ပဉ္စ ယောဇနသတပရိမဏ္ဍလေ၊ ယူဇနာငါးရာ အဝန်း
အဝိုင်းရှိသော အရပ်၌။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ သန္နိပိတာပေသိ၊ စုဝေး
စေပြီ။

တေ၊ ထိုလူတို့သည်။ ခေတ်ယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ကုသိနာရ
 တော၊ မှ။ သာဓုကိဋ္ဌိတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ကစားခြင်းကို။ ကိဋ္ဌန္တာ၊
 ကစားကုန်လျက်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင်အရပ်၌။
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာနိ၊ ရှိကုန်သော။ ပုပ္ဖာနိ၊ ပန်းတို့ကို။ ပဿန္တိ၊ တွေ့ကုန်၏။ တတ္ထ
 တတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ ခေတ်ယော၊ တို့ကို။ သတ္တိအန္တရေ၊ လုံလက်စွဲသူတို့၏
 အကြား၌။ ထပေတွာ၊ ရှိ။ ပုဗ္ဗံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေသံ ပုပ္ဖါနံ၊ ထို
 ပန်းတို့၏။ ခိဏကာလေ၊ ကုန်ရာ အခါ၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကြကုန်၏။ ရထဿ၊
 ရထား၏။ ဓုရဋ္ဌာနံ၊ အဦးတည်ရာ အရပ်သို့။ ပစ္ဆိမဋ္ဌာနေ၊ နောက်အရပ်သည်။
 သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ သတ္တ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ သာဓု
 ကိဋ္ဌိတံ၊ ကို။ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ခေတ်ယော၊ တို့ကို။
 ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အာဂစ္ဆန္တာနံ၊ လာကုန်စဉ်။ သတ္တဝဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့
 သည်လည်းကောင်း။ သတ္တ မာသာနိ၊ ခုနစ်လတို့သည်လည်းကောင်း။ သတ္တ
 ဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဝီတိဝတ္တာနိ၊ လွန်ကုန်ပြီ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာ-အယူရှိသူတို့သည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊
 ၏။ ပရိနိဗ္ဗုတကာလတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဗလက္ကာ
 ရေန၊ အားကိုအသုံးပြုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ အနိုင်အထက်နှိပ်စက်ခြင်းဖြင့်။ သာဓု
 ကိဋ္ဌိတယ၊ သာဓုကိဋ္ဌိတ-သည်။ ဥပဒ္ဒုတ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ အမှ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ နော၊ ငါတို့၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကမ္မန္တာ၊ အလုပ်တို့
 သည်။ နဋ္ဌာ၊ ပျက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဇ္ဈာယန္တာ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်သည်။
 (ဟုတွာ။) မနံ၊ စိတ်ကို။ ပဒေါသေတွာ၊ ပျက်စီးစေ၍။ ဝါ၊ ပြစ်မှား
 ၍။ ဆဋ္ဌာသီကိသဟဿမတ္တာ၊ ရှစ်သောင်းခြောက်ထောင် အတိုင်းအရှည်
 ရှိကုန်သော လူတို့သည်။ အပါယေ၊ အပါယ်၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။
 ခိဏာသဝါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ မဟာ
 ဇနေ၊ များစွာသောလူအပေါင်းသည်။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ပဒေါသေတွာ၊
 ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ အပါယေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသု၊ မြင်၍။
 ဒေဝရာဇာနံ၊ နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သက္ကံ၊ ကို။ ခေတ်အာဟရ
 ဏုပါယံ၊ ခတ်တော်တို့ကို ပင့်ဆောင်ခြင်း၏နည်းလမ်းကို။ ကာရေဿာမ၊
 ပြုစေကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ တိုင်ပင်၍။ တဿ၊ ထို သိကြား၏။ သန္တိကံ၊
 သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ တမတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ အာရောစေတွာ၊ ပြော၍။
 မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ ခေတ်အာဟရဏုပါယံ၊ ကို။ ကရောဟံ၊ ပြုပါလော့။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။

သက္ကော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိံ။) ဘန္တေ၊ တို့။ အဇာတသတ္တုနာ၊
 အဇာတသတ်မင်းနှင့်။ သမော၊ တူသော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါရှိသော။ (သဒ္ဓါ
 တရားကောင်းသော။) ပုထုဇ္ဇနော နာမ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိပါ။ သော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ မမ၊ ဒကာတော်၏။ ဝစနံ၊
 ကို။ န ကရိဿတိ။ ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ဝါ၊ လိုက်နာလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။
 အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ မာရဝိဘိံ သကသဒိသံ၊ မာရ်နတ်၏ ခြောက်လှန့်
 ခြင်းနှင့်တူသော။ ဝိဘိံ သကံ၊ ခြောက်လှန့်ခြင်းကို။ ဒဿေဿာမိ၊ ပြုပါအံ့။
 မဟာသဒ္ဓါ၊ ကျယ်စွာသော အသံကို။ သာဝေဿာမိ၊ ကြားစေပါအံ့။ ယက္ခ
 ဂါဟကခိပိတကအရောစကော၊ နတ်ဘီလူးတို့ပူးဝင်ဖမ်းစားသောရောဂါ၊ ဓာတ်
 ချောက်ချားစေလျက် ချေဆတ်သောရောဂါ၊ အာဟာရကို မနှစ်သက်သော
 ရောဂါတို့ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပါအံ့။ [ယက္ခဂ္ဂါဟော ဒေဝတာဝေသော။
 ခိပိတကံ ဓာတုက္ခောဘံ ဥပ္ပါဒေတွာ ခိပိတကရောဂေါ။ အရောစကော
 အာဟာရဿ အရုစ္စနရောဂေါ။-ဋီကာ။] တုမ္ပေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။
 မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ အမနုဿာ၊ နတ်ဘီလူးတို့သည်။ ကုပိတာ၊ စိတ်ဆိုး
 ကုန်ပြီ။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဟာရထ၊ ဆောင်စေပါကုန်လော့။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝဒေယျာထ၊ မိန့်တော်မူပါကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော်။
 သော၊ ထိုမင်းသည်။ အာဟာရပေဿတိ၊ လျင်စွာဆောင်စေပါလတ္တံ့။ ဣတိ၊
 ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အထ ခေါ၊ လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ သက္ကော၊ သည်။
 တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။

ထေရာပိ၊ ထေရ်တို့သည်လည်း။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။
 မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ အ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ကုပိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဓာတု
 ယော၊ တို့ကို။ အာဟာရပေဟိ၊ ဆောင်စေပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏိံ
 သု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ ရာဇော၊ သည်။ ဘန္တေ၊ တို့။ မယံ၊ ဒကာတော်၏။
 စိတ္တံ၊ သည်။ န တာဝ တုဿတိ၊ မနှစ်သက်သေးပါ။ ဧဝံ သန္တေပိ၊
 ဤသို့ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ (ဤသို့ မနှစ်သက်ပါသော်လည်း။) အာဟရန္တု၊
 ဆောင်ပါကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သတ္တမဒိဝေသေ၊ ခုနစ်ရက်
 မြောက်နေ့၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဟရိံသု၊ ဆောင်ကြကုန်ပြီ။ ဧဝံ၊
 သို့။ အာဟတာ၊ ဆောင်ယူအပ်ပြီးကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊
 ရှိ။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ထူပဉ္စ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဌာပနာရာ ပုထိုးကို
 လှည်းကောင်း။ မဟဉ္စ၊ ပူဇော်မှုကိုလည်းကောင်း။ အကာသိ၊ ပြီ။ ဣတ
 ငရင်၊ အဇာတသတ်မင်းမှတစ်ပါး အခြားသောမင်းတို့သည်လည်း။ အတ္တနော

အတ္တနော၊ ဧ။ ဗလာနုရူပေန၊ စည်းစိမ်တည်းဟူသော အစွမ်းအားလျော် သဖြင့်။ (လျော်စွာ။) အာဟရိတွာ၊ ရှိ။ သကသကဋ္ဌာနေသု၊ မိမိ မိမိ နေရာ အရပ်တို့၌။ ထူပူဇ မဟူ၍ အကံသု။

၂၄၀။ ဝေမေတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဧတံ ဓာတုဘာဇနဂ္ဇေဝ၊ ဤ ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဒသ ထူပူကရဏဉ္စ၊ ဆယ်ဆူ သော ပုထိုးတို့ကို ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဇမ္မုဒိပေ၊ ဇမ္မုဒိပိ၌။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ (ဖြစ်ဖူးပြီ။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္ဆာ၊ နောက် ဒုတိယ တတိယ သံဂါယနာတင်ရာ အခါ၌။ သင်္ဂီတိကာရကာ၊ သံဂါယနာတင်မှုကိုပြုကြ ကုန်သော ထေရ်တို့သည်။ အာဟံသု၊ ရွတ်ဆိုကြကုန်ပြီ။ [ပစ္ဆာ သင်္ဂီတိကာရ ကာတိ ဒုတိယံ တတိယံ သင်္ဂီတိကာရကာ။ -ဋီကာ။]

ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ ထူပေသု၊ ပုထိုးတော်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌိတေသု၊ တည်ပြီးကုန်လတ်သော်။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊ သည်။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍။ အဇာတသတ္တံ၊ မည်သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ (အာဟ-၌ စပ်။) ဥပသကမိတွာ၊ ရှိ။ မဟာရာဇ၊ ဇာ။ ကေ၊ တမျိုးသော။ ဓာတုနိဓာနံ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို သိုမှီးသိမ်းထားရာ အရပ်ကို။ ကာတံ၊ ငှာ၊ ဝါ၊ သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။ တာဝ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဆောင်မှုမှ ရှေးဦးစွာ။ နိဓာနကမ္ပံ၊ သိုမှီးသိမ်းထားရာအရပ်ကို ပြုခြင်းသည်။ မမ၊ ဒကာတော်၏ တာဝန်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ပန၊ သို့သော် လည်း။ သေသဓာတုယော၊ ဤအရပ်မှ ကြွင်းသောဓာတ်တော်တို့ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ အာဟရာမိ၊ ဆောင်ရပါမည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ ဓာတုအာဟရဏံ၊ ဓာတ် တော်တို့ကို ဆောင်ယူမှုသည်။ တုယံ၊ အသင် ဒကာတော်၏။ ဘာရော၊ တာ ဝန်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘာရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဟရထ၊ ဆောင်ယူတော်မူပါကုန်။ အဟံ၊ ဒကာ

၁။ ဓာတုနံ အန္တရာယံ ဒိသ္မာ။ ။တတ္ထ တတ္ထ စေတိယေ ယထာပတိဋ္ဌာပိတ ဘာဝေနေဝ ဌိတာနံ ဓာတုနံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ဝသေန အန္တရာယံ ဒိသ္မာ၊ မဟာဓာတု နိဓာနေန သမ္ပဒေဝ ရက္ခိတာနံ အနာဂတေ အသောကေန ဓမ္မရညာ တတော ဥဒ္ဓရိတွာ ဝိတ္ထာရိတဘာဝေ ကတေ သဒေဝကဿ လောကဿ ဟိတသုခါဝဟဘာဝဉ္စ ဒိသ္မာတိ အဓိပ္ပာယော။ -ဋီကာ။

တော်သည်။ ဓာတုနိဓာနံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ အရှင်မဟာကဿပ ထေရ်သည်။ တေသံ တေသံ
ရာဇကုလာနံ၊ ထိုထိုမင်းမျိုးတို့၏။ ပရိစရဏမတ္တမေဝ^၁၊ သွားလေရာအရပ်သို့
ယူ၍ ပြုစုပူဇော်လောက်ရုံ ဓာတ်တော်မျှကိုသာ။ ထပေတွာ၊ ၍။ သေသ
ဓာတုယော၊ ကြွင်းသောဓာတ်တော်တို့ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်ပြီ။

ပန၊ အထူးကား။ ရာမဂါမေ၊ ရာမ-ရွာ၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။
နာဂါ၊ နဂါးတို့သည်။ ပရိဂ္ဂဏိံသု၊ သိမ်းဆည်းကြကုန်ပြီ။ တာသံ၊ ထို
ရာမ-ရွာ၌ ဓာတ်တော်တို့၏။ အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ လင်္ကာဒိပေ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ မဟာဝိဟာ
ရေ၊ မဟာဝိဟာရ-၌။ မဟာစေတိယမ္ပိ၊ မဟာစေတီတော်၌။ နိဒဟိဿန္တိ၊
သိမိုး သိမ်းဆည်းကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တာ၊ ထိုရာမ-
ရွာ၌ ဓာတ်တော်တို့ကို။ န အာဟရိတွာ၊ မဆောင်ယူမူ၍။ သေသေဟိ၊
ကြွင်းကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်မြို့ကုန်သော။ နဂရေဟိ၊ မြို့တို့မှ။ အာ-
ဟရိတွာ၊ ၍။ ရာဇဂဟဿ၊ ၎င်း။ ပါစီနဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေ၊ အရှေ့တောင်
ထောင့်အရပ်အဖို့၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၌။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ယော-
ပါသာဏော၊ အကြင်ကျောက်ခဲသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုကျောက်
ခဲသည်။ အန္တရဓာယတု၊ ကွယ်စေသတည်း။ ပံသု၊ မြေမှုန့်သည်။ သုဝိ
သုဒ္ဓါ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဥဒကံ၊ သည်။
မာ ဥဋ္ဌဟတု၊ မထစေသတည်း။ ဝါ၊ မထွက်စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
အဓိဋ္ဌာသိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ။

ရာဇာ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ တံ၊ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်ကို။ ခဏာပေတွာ၊
တူးစေ၍။ တတော၊ ထိုအရပ်မှ။ ဥဒ္ဓတပံသုနာ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော
မြေမှုန့်ဖြင့်။ ဣဋ္ဌကာ၊ အုတ်တို့ကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။ အသီတိ မဟာသာ
ဝကာနံ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့၏။ စေတိယာနိ၊ စေတီတော်
တို့ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ ရာဇာ၊ သည်။ ကိံ၊
အဘယ်ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တာနမ္ပိ၊ မေးသူ
တို့အားလည်း။ မဟာသာဝကာနံ၊ တို့၏။ စေတိယာနိ၊ တို့ကို။ (ကာ

၁။ ပရိစရဏမတ္တမေဝ ထပေတွာ။ ။ပရိစရဏမတ္တမေဝါတိ ဂဟေတွာ (သွား
လေရာအရပ်သို့ ဆောင်ယူ၍။) ပရိစရိတဗ္ဗဓာတုမတ္တမေဝ (ပြုစုလုပ်ကျွေးလောက်ရုံ
ဓာတ်တော်မျှကိုသာ။) ရာဇနံ ဟတ္ထေ ထပေတွာ၊ န စေတိယေသု၊ တထာ ဟိ
ပစ္စာ အသောကမဟာရာဇာ စေတိယေသု ဓာတုနံ န လဘတိ။-ဇိကာ။

ရေတိ။) ဣတိ။ သို့။ ဝဒန္တိ။ ကုန်၏။ ကောစိ။ တစံတယောက်သည်။
 ဓာတုနိဓာနဘာဝံ။ ဓာတ်တော်တို့ကို သိမှီးရာ၏ အဖြစ်ကို။ န ဇာနာတိ။
 မသိ။ ပန။ ဆက်။ တသ္မိံ။ ပဒေသေ။ ထိုရပ်သည်။ အသိတိဟတ္ထဂမ္ဘီရေ။
 အတောင်ရှစ်ဆယ်ရှိအောင် နက်သည်။ ဇာတေ။ ဖြစ်လတ်သော်။ ဟေဋ္ဌာ။
 အောက်၌။ လောဟသန္တာရံ။ သံပြားအခင်းကို။ သန္တရာပေတွာ။ ခင်း
 စေ၍။ တတ္ထ။ ထို သံပြားအခင်း၌။ ထူပါရာမေ။ ထူပါရုံ၌။ စေတိယ
 သရပ္ပမာဏံ။ စေတီကျောင်းဆောင် ပမာဏရှိသော။ တမ္ပလောဟမယံ။
 ကြေးနီဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော။ ဂေဟံ။ ကျောင်းဆောင်ကို။ ကာရာပေတွာ။
 ၍။ အဋ္ဌ။ အဋ္ဌ။ ရှစ်လုံး ရှစ်လုံးကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနာဒိမယေ။ စန္ဒကူး
 ရှေ့ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ် ကုန်သော။ ကရဏေ စ။ ကြုတ်တို့ကို
 လည်းကောင်း။ ထူပေ စ။ ပုထိုးတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကာရာပေ
 သိ။ ပြုစေပြီ။

အထ။ ထိုမှနောက်၌။ ဘဂဝတော။ ၏။ ဓာတုယော။ တို့ကို။ ဟရိ
 စန္ဒနကရဏေ။ စန္ဒကူး ရှေ့ကြုတ်၌။ ပက္ခိပိတွာ။ ထည့်၍။ တံ ဟရိစန္ဒန
 ကရဏကမ္ပိ။ ထို စန္ဒကူး ရှေ့ကြုတ်ကိုလည်း။ အညသ္မိံ။ အခြားသော။
 ဟရိစန္ဒနကရဏကေ။ ၌။ (ပက္ခိပိ။ ထည့်ပြီ။) တဗ္ဗိ။ ထိုစန္ဒကူး ရှေ့ကြုတ်
 ကိုလည်း။ အညသ္မိံ။ သော။ (ဟရိစန္ဒနကရဏေ။ ၌။ ပက္ခိပိ။ ပြီ။) ဣတိ
 ဝေံ။ အဋ္ဌ။ ကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနကရဏေ။ တို့ကို။ ဧကတော။ တပေါင်း
 တည်း။ ကတွာ။ ၍။ ဧတေနော ဥပါယေန။ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ အဋ္ဌ။ ကုန်
 သော။ တေ ကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနထူပေသု။
 တို့၌။ ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌ။ ကုန်
 သော။ လောဟိတစန္ဒနကရဏေသု။ စန္ဒကူးနီ ကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။
 လောဟိတစန္ဒနကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ လောဟိတစန္ဒနထူပေသု။ တို့၌။
 (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ လောဟိတစန္ဒနထူပေ။ စန္ဒကူးနီ ပုထိုးတော်တို့ကို။ အဋ္ဌသု။
 ဒန္တကရဏေသု။ ဆင်စွယ်ကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ဒန္တကရဏေ။ တို့ကို။
 အဋ္ဌသု။ ဒန္တထူပေသု။ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ဒန္တထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။
 သဗ္ဗရတနကရဏေသု။ အလုံးစုံသော ရတနာကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။
 သဗ္ဗရတနကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ သဗ္ဗရတနထူပေသု။ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။)
 အဋ္ဌ။ သဗ္ဗရတနထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ သုဝဏ္ဏကရဏေသု။ ရှေ့ကြုတ်တို့၌။
 (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ သုဝဏ္ဏကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ သုဝဏ္ဏထူပေသု။ တို့၌။
 (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ သုဝဏ္ဏထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ရဇတကရဏေသု။ ငွေကြုတ်
 တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ရဇတကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ရဇတထူပေသု။

တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ရဇတထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မဏိကရဏေသု၊
 ပတ္တမြားကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ မဏိကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မဏိ
 ထူပေသု၊ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ မဏိထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ လောဟိတက
 ကရဏေသု၊ ပတ္တမြားနီ ကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ လောဟိတက
 ကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ လောဟိတကထူပေသု၊ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။
 လောဟိတကထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မသာရဂလ္လကရဏေသု၊ မသာရဂလ်
 ကြုတ်တို့၌။ ဝါ၊ ပတ္တမြားပြောက် ကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ မသာရ
 ဂလ္လကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မသာရဂလ္လထူပေသု၊ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။)
 အဋ္ဌ။ မသာရဂလ္လထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ဖလိကကရဏေသု၊ ဖန်ကြုတ်
 တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ဖလိကကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ကုန်သော။ ဖလိက
 မယထူပေသု၊ ဖန်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ပုထိုးတော်တို့၌။ ပက္ခိပိ၊ ထည့်ပြီ။

သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ပုထိုးတော်တို့၏။ ဥပရိမံ၊ အထက်ဖြစ်သော။
 ဖလိကစေတီယံ၊ ဖန်စေတီတော်သည်။ ထူပါရာမစေတီယပုမာဏံ၊ ထူပါရုံ
 စေတီတော် ပမာဏရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဖန်စေတီတော်
 ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သဗ္ဗရတနမယံ၊ အလုံးစုံသော ရတနာတို့ဖြင့် ပြုလုပ်
 အပ်သော။ ဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ ကာရေသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုရတနာ
 ကျောင်းဆောင်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ သုဝဏ္ဏမယံ၊ ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော။
 (ဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ ကာရေသိ၊ ပြီ။) တဿ၊ ထို ရွှေကျောင်း
 ဆောင်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ရဇတမယံ၊ ငွေဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော။ (ဂေဟံ၊ ကာရေသိ။)
 တဿ၊ ထိုငွေကျောင်းဆောင်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ တမ္ဗလောဟမယံ၊ ကြေးနီဖြင့်ပြု
 အပ်သော။ ဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ (ကာရေသိ။) တတ္ထ၊ ထိုကြေးနီကျောင်း
 ဆောင်၌။ သဗ္ဗရတနမယံ၊ အလုံးစုံသောရတနာဖြင့်ပြီးသော။ ဝါလိကံ၊ သဲကို။
 ဩကိရိတွာ၊ ကြဲဖြန့်၍။ ဇလဇထလဇပုပ္ဖါနံ၊ ရေ၌ဖြစ်သောပန်း ကုန်း၌ဖြစ်
 သောပန်းတို့၏။ သဟဿာနိ၊ အထောင်တို့ကို။ ဝိပုကိရိတွာ၊ အထူးထူး
 အပြားပြား ကြဲဖြန့်၍။ အခုဆဋ္ဌာနိ၊ အခုအားဖြင့် ခြောက်ပါးမြောက်
 ရှိကုန်သော။ ဇာတကသတာနိ၊ ဇာတ်တော်အရာတို့လည်းကောင်း။ (တနည်း)
 အခုဆဋ္ဌာနိ ဇာတကသတာနိ၊ ငါးရာငါးဆယ်သော ဇာတ်တော်တို့လည်း
 ကောင်း။ အသီတိမဟာထေရေ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာထေရ်တို့လည်းကောင်း။
 သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာနံ၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာလည်းကောင်း။ မဟာမာယာ
 ဒေဝီ၊ မဟာမာယာဒေဝီလည်းကောင်း။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။
 သဟဇာတေ၊ ဖွားဖက်တော်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်

သော။ တောနိ၊ ဤ ရုပ်ပုံတို့ကို။ သုဝဏ္ဏမယာနေဝ၊ ရှေ့ဖြင့်ပြုအပ်သည်တို့
 ကိုသာ။ ကာရေသိ၊ ပြီ။ ပဉ္စပဉ္စသတေ၊ ငါးရာ ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိ
 ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏရဇတမယေ၊ ရှေ့ ငွေတို့ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော။ ပုဏ္ဏသဋ္ဌေ၊
 ရေပြည့်အိုးတို့ကို။ ထပါပေသိ၊ ထားစေပြီ။ ပဉ္စသုဝဏ္ဏဒ္ဓဇသတေ၊ ငါးရာ
 သော ရှေ့တံခွန်တို့ကို။ ဥဿာပေသိ၊ စိုက်ထောင်စေပြီ။ ပဉ္စသတေ၊ ငါးရာ
 အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဒီပေ၊ ရှေ့ ဆီမီးခွက်တို့ကိုလည်းကောင်း။
 ပဉ္စသတေ၊ ကုန်သော။ ရဇတဒီပေ၊ ငွေ ဆီမီးခွက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကာရာ
 ပေတွာ၊ ရှိ။ သုဂန္ဓတေလဿ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော ဆီဖြင့်။ ပူရေ
 တွာ၊ ပြည့်စေ၍။ တေသု၊ ထို ဆီမီးခွက်တို့၌။ ဒုကုလဝဋ္ဋိယော၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးလိပ်
 တို့ကို။ ဝါ၊ ဘွဲ့ဖြူမီးစာတို့ကို။ ထပေသိ၊ ထားပြီ။

အထ၊ ထိုမှနေောက်၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ မာလာ၊
 ပန်းတို့သည်။ မာ မိလာယန္တ၊ မညှိုးနှမ်းစေကုန်သတည်း။ ဂန္ဓာ၊ နံသာ
 တို့သည်။ မာ ဝိနဿန္တ၊ မပျက်ပြယ်စေကုန်သတည်း။ ဒီပေါ၊ ဆီမီးတို့သည်။
 မာ ဝိဇ္ဈာယန္တ၊ မငြိမ်းစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ အဓိဋ္ဌာန်
 တော်မူပြီး၍။ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေ၊ ရှေ့ပြား၌။ အက္ခရာနိ၊ အက္ခရာတို့ကို။ ဆိန္ဒာ
 ပေသိ၊ ဖြတ်စေပြီ။ ဝါ၊ ထွင်းစေပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။)-

အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ပိယဒါသော နာမ၊ မည်သော။
 ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ဆတ္တံ၊ ထီးဖြူကို။ ဥဿာပေတွာ၊
 ထောင်မတ်စေ၍။ ဝါ၊ စိုက်ထူ၍။ အသောကော၊ အသောက-
 မည်သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။
 သော၊ ထို အသောက-မင်းသည်။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။
 ဝိတ္တာရိကာ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသည်တို့ကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ (အက္ခရာနိ။ ဆိန္ဒာပေသိ၊ ပြီ။)

ရာဇာ၊ သည်။ သဗ္ဗပသာဓနေဟိ၊ အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့်။
 ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်ပြီး၍။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စေ၍။ ဒွါရံ၊ တံခါး
 ကို။ ပိဒဟန္တော၊ ပိတ်လျက်။ နိက္ခမိ၊ ထွက်သွားပြီ။ သော၊ ထို အဇာ
 တသတ် မင်းသည်။ တမ္ဗလောဟဒွါရံ၊ ကြေးနီတံခါးကို။ ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်ပြီး
 ၍။ ဘာဝိဉ္ဇနရဇဗျံ၊ တံခါးရွက်ကို ဆွဲငင်ကြောင်းဖြစ်သော ကြိုး၌။
 ကုဉ္ဇိကမုဒ္ဒိကံ၊ သံကောက် မင်းတုပ်ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။
 မဏိက္ခန္ဓံ၊ ပတ္တမြားတုံးကို။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဒလိဒ္ဓ
 ရာဇာ၊ ဆင်းရဲသောမင်းသည်။ ဣမံ မဏိံ၊ ဤ ပတ္တမြားတုံးကို။ ဂဟေ

တော၊ ရှိ။ ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာကော်ရော် ပူဇော်မှုကို။ ကရောတု၊ ပြုစေသတည်း။ ဣတံ၊ သို့။ အက္ခရံ၊ ကို။ ဆိန္ဒ္ဒာပေသိ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။

ဒေဝရာဇာ၊ နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သည်။ ဝိဿကမ္ပံ၊ အလုံးစုံကို အကုန်ပြုလုပ်နိုင်သော ဝိသကြုံနတ်သားကို။ အာမန္တေတော၊ ခေါ်၍။ တာတာ၊ အမောင်။ အဇာတသတ္တုနာ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဓာတု နိဗ္ဗာနံ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို သိမှီး သိမ်းဆည်းရာ အရပ်ကို။ ကတံ၊ ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ပဋ္ဌပေဟံ၊ ဖြစ်စေလော့။ ဣတံ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပဟံဏိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ သော၊ ထို ဝိသကြုံ နတ် သားသည်။ အာဂန္တော၊ ရှိ။ ဝါဠသင်္ဘာဝုယန္တံ၊ အချင်းချင်းဆက်စပ်သော သားရဲရုပ်ရှိသော ယန္တရားကို။ ယောဇေသိ၊ ယှဉ်စေပြီ။ ဝါ၊ တပ် ထားပြီ။ ကဋ္ဌရူပကာနိ၊ သစ်သားရုပ်တို့ကို။ တသ္မိံ ဓာတုဂဗ္ဗေ၊ ထို ဓာတ်တော်တို့ကိန်း၌။ ဖလိကဝဏ္ဏခဂ္ဂေ၊ ဖန်အဆင်းရှိသော သန်လျက် တို့ကို။ ဂဟေတော၊ ကိုင်၍။ ဝါတသဒိသေန၊ လေအဟုန်နှင့် တူသော။ ဝေဂေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ အနုပရိယန္တံ၊ အစဉ်အတိုင်း လှည့်လည်နေသော။ ယန္တံ၊ ယန္တရားကို။ ယောဇေတော၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊ တပ်၍။ ကောယ- ဝေ၊ တချောင်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ အာဏိယာ၊ မယ်နဖြင့်။ ဝါ၊ စို့ဖြင့်။ ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့၍။ ဝိဿကမ္ပော၊ ဝိသကြုံသည်။ ဒေဝလောကမေဝ၊ နတ်ပြည်သို့သာ။ ဂတော၊ ပြန်သွားပြီ။ [ဤနေရာဝယ် ဗန္ဓိတော-၏နောက်၌ “ဂတော” ဟု ရှိမှ “အနေကကဋ္ဌရူပဝိစိတ္တယန္တံ အတ္တနော ဒေဝါနုဘာဝေန ကောယ ဝေ အာဏိယာ ဗန္ဓိတော ဝိဿကမ္ပော ဒေဝလောကမေဝ ဂတော” ဟူသော ဋီကာဖွင့်နှင့် ညီသည်။]

[“သမန္တတော” တိအာဒိ ပန တသ္မိံ ဓာတု နိဒါနေ အဇာတသတ္တုနော ကိစ္စဝိသေသာနုဋ္ဌာနဒဿနံ။ - ဋီကာ။] သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်း ကျင်၌။ ဂိဉ္ဇကာဝသထာကာရေန၊ အုတ်တိုက်နေရာ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သိလာ ပရိက္ခေပံ၊ ကျောက် အကာအရံကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဥပရိ၊ ၌။ ကောယ၊ တချပ်သော။ (သိလာယ၊ ကျောက်ပြားဖြင့်။) ပိဒဟိတော၊ ပိတ်၍။ ပံသံ၊ မြေမွန်ကို။ ပက္ခိပိတော၊ အပေါ်၌ထည့်၍။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ သမံ၊ ညီသည် ကို။ ကတော၊ ရှိ။ တဿ၊ ထို မြေမွန်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပါသာဏထူပံ၊ ကျောက်ပုထိုးကို။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေပြီ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဓာတုနိဗ္ဗာနေ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို သိမှီး မြှုပ်နှံမှုသည်။ နိဋ္ဌိတေ၊ ပြီးဆုံးလတ်သော်။

ယာဝတယုကံ၊ အကြင်အကြင် အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ ဌတော၊ တည်၍။ ထေရောပိ၊ အရှင် မဟာကဿပထေရ်သည်လည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ။ ရာဇာပိ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်လည်း။ ယထာကမ္ပံ၊ ကံအားလျော်စွာ။ ဂတော၊ သွားရပြီ။ [ခမည်းတော်ကိုလုပ်ကြံခဲ့သည့် ကံအားလျော်စွာ ဥဿဒ-ငရဲသို့ သွားရပြီ။] တေပိ မနုဿာ၊ ထိုလက်ထက်က လူတို့သည်လည်း။ ကာလံ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေချိန်ရှိ ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကွယ်လွန်ပြီ။

အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ပိယဒါသော နာမ၊ ပိယဒါသ-မည်သော။ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ဆတ္တံ၊ ထီးဖြူကို။ ဥဿာပေတွာ၊ ထောင်မတ်စေ၍။ ဝါ၊ စိုက်ထူ၍။ အသောကော နာမ၊ အသောက-မည်သော၊ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းသည်။ ဟုတွာ။ ၍။ တာ ဓာတုယော၊ ထိုဓာတ်တော်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဇမ္ပုဒိပေ၊ ဇမ္ပုဒိပ်၌။ ဝိတ္တာရိကာ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိသည်တို့ကို။ အကာသံ၊ ပြီ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ပြုသနည်း။ သော၊ ထိုအသောက-ဓမ္မရာဇာသည်။ နိဂြောဓသာမဏေရံ၊ နိဂြောဓသာမဏေ-ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ လဒ္ဓပ္ပသာဒေ၊ ရအပ်သော ကြည်ညိုခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ။) စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကျောင်းတို့ကို။ ကာရေတွာ၊ ဆောက်လုပ်စေ၍။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) ဘန္တေ၊ တို့။ မယာ၊ ဒကာတော်သည်။ စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ၊ တို့ကို။ ကာရိတာနိ၊ ဆောက်လုပ်စေအပ်ပါကုန်ပြီ။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ကုတော၊ အဘယ်အရပ်မှ။ လဘိဿာမိ၊ ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။) မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ ဓာတုနိဓာနံ နာမ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို သို့မှီးသိမ်းဆည်းရာ အရပ်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ သုဏောမ၊ ကြားရကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ကြားရပါကုန် သော်လည်း။ အသုကသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ (အတ္ထိ၊ ၍။) ဣတိ၊ သို့။ နပညာယတိ၊ မထင်ရှား။

ရာဇာ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ စေတိယံ၊ တော်ကို။ ဘိန္ဒ္ဒာပေတွာ၊ ဝောက်ခွဲစေ၍။ ဓာတု၊ ဓာတ်တော်ကို။ အပဿန္တော၊ မတွေ့လတ်သော်။ ပဋိပါကတိကံ၊ တဖန် ပကတိအတိုင်း ရှိသည်ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယော၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိ-တို့လည်းကောင်း။ ဥပါသက ဥပါသိကာယော၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ-တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။

စတသော၊ လေးမျိုးကုန်သော။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ပင့်ခေါ်၍။ ဝေသာလိံ၊ သို့။ ဂတော၊ သွားပြီ။ တကြာပိ၊ ထို ဝေသာလိံမြို့၌ လည်း။ အ လဘိတွာ၊ မရမ၍။ ကပိလဝတ္ထု၊ ကပိလဝတ္ထုမြို့သို့။ (ဂတော၊ သွားပြန်ပြီ။) တကြာပိ၊ ထို ကပိလဝတ္ထု မြို့၌လည်း။ အ လဘိတွာ၊ မ၍။ ရာမဂါမံ၊ ရာမ-ရွာသို့။ ဂတော၊ ပြီ။ ရာမဂါမေ ၌။ နာဂါ၊ နာဂါးတို့သည်။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဘိန္ဒူတံ၊ ဖောက်ခွဲခြင်းငှာ။ န အဒိသု၊ မပေးကြကုန်။ စေတိယေ၊ ၌။ နိပတိတကဒါလော၊ ကျသော ပေါက်တူးသည်။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ၊ အပိုင်းငယ် အပိုင်းကြီး။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ တကြာပိ၊ ထို ရာမ-ရွာ စေတီတော်၌လည်း။ အ လဘိတွာ၊ ၍။ အလ္လကပုံ၊ အလ္လကပွ-တိုင်းလည်းကောင်း။ ဝေဠုဒီပံ၊ ဝေဠုဒီပ-တိုင်း လည်းကောင်း။ ပါဝံ၊ ပါဝါ-မြို့လည်းကောင်း။ ကုသိနာရံ၊ ကုသိနာရံ မြို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌။ စေတိ ယာနိ၊ တို့ကို။ ဘိန္ဒူတွာ၊ ၍။ ဓာတုံ၊ ကို။ အ လဘိတွာဝ၊ မရ၍သာ။ ပဋိပ၊ ကတိကာနိ၊ ဝတ်ဖန် ပကတိအတိုင်း ရှိသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂန္ဒာ၊ ၍။ စတသော၊ ကုန်သော။ ပရိသာ၊ တို့ကို။ သန္နိပါတာပေတွာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ အသုကဋ္ဌာနေ နာမ၊ ထို မည်သော အရပ်၌။ ဓာတုနိဓာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ တစ်တယောက်သည်။ သုတပုဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်ဖူးသော အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါသလော။ (ဣတိ၊ သို့။) ပုစ္ဆံ၊ မေးလျှောက်ပြီ။

တကြ၊ ထို ပရိသတ်၌။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဝိသဝဿသတိကော၊ အသက်တရားနှစ်ဆယ်ရှိသော။ ထေရော၊ သည်။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဓာတု နိဓာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာမိ၊ မသိ။ မယံ၊ ၍။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်ဖြစ်သော။ မဟာထေရော ပန၊ သည်ကား။ မံ ငါ့ကို။ သတ္တဝဿကာလေ၊ ခုနစ်နှစ်ရှိရာ အခါ၌။ မာလာစကောဋ္ဌကံ၊ ပန်းတောင်းကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ သာမဏေရာ၊ သာမဏေ။ ဟိ၊ လာလော့။ အသုကဂစ္ဆန္တိ၊ ထိုမည်သော ချုံအကြား၌။ ပါသာဏထူပေါ၊ ကျောက်စေတီသည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထို ကျောက်စေတီရှိရာ ချုံကြားသို့။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဂန္ဒာ၊ ၍။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော် ပြီး၍။ သာမဏေရာ၊ သာမဏေ။ ဣမံ ဌာနံ၊ ဤအရပ်ကို။ ဥပဓာရေတုံ၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားခြင်းငှာ။ ဝန္တတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြော ဖူးပြီ။ မဟာရာဇ၊ ဇာ။ အဟံ၊ သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော

အကြောင်းအရာကို။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောပြီ။ ရာဇာ၊
သည်။ တေဒေဝ၊ ဤအရပ်သည်ပင်။ ဌာနံ၊ ဓာတ်တော်တည်ရာ အရပ်
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတုာ၊ ရှိ။ ဂုဇ္ဈေ၊ ချုံတို့ကို။ ဟာရေတွာ။ ဖယ်
ရှားစေ၍။ ပါသာဏထုပဉ္စ၊ ကျောက်စေတီကိုလည်းကောင်း။ ပံသံ စ၊ မြေ
မှုန့်ကိုလည်းကောင်း။ အပနေတွာ၊ ဖယ်ရှား၍။ ဟေဌာ၊ အောက်၌။ သုဓာ
ဘူမိံ၊ အင်္ဂတေမြေကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ရပြီ။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သုဓဉ္စ၊ အင်္ဂတေကိုလည်းကောင်း။ ဣဌကာ
ယော စ၊ အုတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟာရေတွာ၊ ရှိ။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်
အားဖြင့်။ ပရိဝေဏံ၊ ပရိဝေဏံသို့။ ဩရုယု၊ သက်ဆင်း၍။ သတ္တ ရတန
ဝါလုကံ(စ)၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော သဲကိုလည်းကောင်း။ အသိဟတ္ထာ
နိ၊ လက်၌ သန်လျက်ရှိကုန်သော။ သမ္ပရိဝတ္တကာနိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်
လှည့်လည်ကုန်သော။ ကဋ္ဌရူပကာနိ စ၊ သစ်သားရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။
အဒ္ဓသ၊ ပြီ။ သော၊ ထို အသောက-မင်းသည်။ ယက္ခဒါသကေ၊ နတ်၏
ကျွန်တို့ကို။ ပက္ခောသာပေတွာ၊ ခေါ်စေ၍။ ဗလိကမ္ပံ၊ ဗလိနတ်စာ ထင်
မှုကို။ ကာရာပေတွာပိ၊ ရှိလည်း။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ နေဝ(ပဿန္တော)၊
မမြင်ရသည်။ ကောဋီ၊ အစကို။ န ပဿန္တော၊ မမြင်ရသည်။ (ဟုတွာ။)
ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့အား။ နမဿမာနော၊ ရှိခိုးလျက်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ စတုရာသီတိယာ
ဝိဟာရသဟယေသု၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ကျောင်းတိုက်တို့၌။
နိဒဟိတွာ၊ သိမှီးသိမ်းဆည်း၍။ သက္ကာရံ၊ ပူဇော်သက္ကာရကို။ ကရိဿာမိ၊
ပြုပါအံ့။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ မေ၊ အား။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။
မာ ကရောန္တု၊ မပြုကြပါကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။

ဒေဝရာဇာ၊ သော။ သက္ကာ၊ သည်။ စာရိကံ၊ ကို။ စရန္တော၊ လတ်
သော်။ တံ၊ ထို အသောက- မင်းကို။ ဒိသုာ၊ ရှိ။ ဝိဿကမ္ပံ၊ ဝိသကြံ
နတ်သားကို။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ။) တာတ၊ အမောင်။ အသော
ကော၊ မည်သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ နိဟရိဿာမိ၊
ထုတ်ဆောင်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ပရိဝေဏံ၊ သို့။ ဩတိဏ္ဏော၊ သက်
ရောက်ပြီ။ ဂန္တော၊ ရှိ။ ကဋ္ဌရူပကာနိ၊ တို့ကို။ ဟာရေဟိ၊ ဖယ်ရှားချေလော့။
ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ပြီ။ သော၊ ထို ဝိသကြံ နတ်သားသည်။ ပဉ္စစဋ္ဌ
ဂါမဒါရကဝေသေန၊ ငါးခုသော ဦးစွန်းရှိသော ရွာသားကလေးအသွင်ဖြင့်။
ဂန္တော၊ ရှိ။ ရညော၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဓနုဟတ္ထော၊ လက်၌လေးရှိ

သည်။ (ဟုတော။) ငှတော၊ ရပ်၍။ မဟာရာဇ၊ ဇာ။ ဟရာမိ၊ ဖယ်ရှားပါအံ့။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ တာတ၊ အမောင်။ ဟရာ၊ ဖယ်ရှားလော့။ ဣတိ၊
 သို့။ (ဝုတ္တေ၊ ပြောအပ်သော်။) သရံ၊ မြားကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ သန္တိမ္ပိ
 ယေဝ၊ အစပ်၌သာ။ ဝိဇ္ဇိ၊ ပစ်ခင်းပြီ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စက်ရုပ်သည်။
 ဝိပွကိရိယိတ္ထ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပြန်ကြဲပြီ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။
 ရာဇာ၊ သည်။ အာဝိဇ္ဇနေ၊ တံခါးရွက်ကို ဆွဲငင်ကြောင်းဖြစ်သော ကြိုး
 ၌။ ဗန္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ ကုဉ္ဇိကမုဒ္ဒိကံ၊ သံကောက် မင်းတပ်ကို။ ဂဏှိယူပြီ။
 မဏိက္ခန္ဓံ၊ ပတ္တမြားတုံးကို။ ပဿိ၊ တွေ့မြင်ရပြီ။ ပုန၊ ဖန်။ အနာဂတေ။ ပ။
 ကရောတူတိ- ဟူသော။ (နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲသောမင်းသည် ဤပတ္တမြား
 တုံးကိုယူ၍ ဓာတ်တော်တို့ကို ပူဇော်မှုကိုပြုစေတည်း...ဟူသော။) အက္ခရာ
 နိ၊ အက္ခရာတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ကုဉ္ဇိတော၊ စိတ်ဆိုး၍။ မာဒိသံ နာမ၊
 ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်မည်သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဒလိဒ္ဒရာဇာတိ၊ ဆင်းရဲသော
 မင်းဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။
 ပုနပုနံ၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ။ သဋ္ဌေတော၊ စေ့ဆော်၍။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဝိဝရာ
 ပေတော၊ ဖွင့်စေ၍။ အန္တောဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်အတွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊
 ဝင်ပြီ။

အဋ္ဌာရသဝဿာဓိကာနံ၊ တဆယ့်ရှစ်နှစ် အလွန်ရှိကုန်သော။ ဒွိန္ဒံ ဝဿ
 သတာနံ၊ အနှစ် နှစ်ရာတို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အာရောပိတဒိပါ၊ တင်ထား
 အပ်သော ဆီမီးတို့သည်။ တထေဝ၊ ထို တင်ထားအပ်သည့်အတိုင်းသာ။
 ပဇ္ဇလန္တိ၊ တောက်ပ ကုန်၏။ နိလပ္ပလပ္ပုပ္ဖါနိ၊ ကြာညိုပန်းတို့သည်။ တဒ်ဏံ၊
 ထိုခဏ၌။ အာဟရိတော၊ ၍။ အာရောပိတာနိ ဝိယ၊ တင်ထားအပ်ကုန်
 သကဲ့သို့။ (ဟောန္တိ။) ပုပ္ဖသန္တာရော၊ ပန်းအခင်းသည်။ တဒ်ဏံ၊ ၌။ သန္တ
 တော ဝိယ၊ ခင်းထားအပ်သကဲ့သို့။ (ဟောတိ။) ဂန္ဓာ၊ နံ့သာတို့သည်။
 တံ မဟုတ္တံ၊ ထိုမဟုတ်၌။ ဝါ၊ ထိုခဏ၌။ ပိသိတော၊ ကြိတ်၍။ ထပိတာ
 ဝိယ၊ ထားအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဟောန္တိ။) ရာဇာ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏပဒံ၊ ရွှေ
 ပြားကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ အနာဂတေ၊ ၌။ ပိယဒါသော နာမ၊ မည်
 သော။ ကုမာရော၊ သည်။ ဆတ္တံ၊ ကို။ ဥဿာပေတော၊ ၍။ အသောကော
 နာမ၊ သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သော၊ ထို
 မင်းသည်။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရိကာ၊ ပြန်ကျယ်ခြင်း ရှိသည်
 တို့ကို။ ကရိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤစာကို။ ဝါစေတော၊ ဖတ်၍။ ဘော၊
 အပောင်တို့။ အဟံ၊ ကို။ အယျေန မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ အရှင် မဟာ-

ကယပ-ထေရ်သည်။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတုာ၊ ရှိ။ ဝါမ
ဟတ္ထံ၊ လက်ဝဲလက်ကို။ အာဘုတိတုာ၊ ခေ့၍။ ဒက္ခိဏေန၊ လက်ယာဖြစ်
သော။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပပွေဂ္ဂေသိ၊ လက်ခမောင်းခတ်ပြီ။

သော၊ ထို အသောက ဓမ္မရာဇာ-သည်။ တသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ထို အရပ်၌။
ပရိစရဏဓာတုမတ္တမေဝ၊ သွားလေရာ အရပ်သို့ယူ၍ ပြုစုပူဇော်လောက်ရုံ
ဓာတ်တော်မျှကိုသာ။ ထပေတုာ၊ ရှိ။ သေသော၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဓာတု
ယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတုာ၊ ရှိ။ ဓာတုဂေဟံ၊ ဓာတ်တော်တည်ရာ ကျောင်း
ဆောင်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပိဟိတနယေနေဝ၊ ပိတ်အပ်သော နည်းဖြင့်သာ။
ပိဒဟိတုာ၊ ပိတ်၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကျောင်းဆောင်ကို။ ယထာ
ပကတိယာဝ၊ အကြင်အကြင် ပင်ကိုအတိုင်းသာ။ ကတုာ၊ ရှိ။ ဥပရိ၊ ၌။ ပါသာ
ဏစေတီယံ၊ ကျောက်စေတီကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုာ၊ တည်စေ၍။ စတုရာသီ
တိယာ ဝိဟာရသဟဿေသု၊ တို့၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုာ
၍။ မဟာထေရေ၊ တို့ကို။ ဝန္တိတုာ၊ ရှိ။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ (ကိံ။) ဘန္တေ၊
တို့။ (အဟံ၊ ဒကာတော်သည်။) ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ ၌။ ဒါယာဒေါ၊
အမွေခံသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ပါပြီလော။ ဣတိ (ပုစ္ဆိ)၊ ပြီ။ မဟာရာဇာ
ဇာ။ တံ၊ သည်။ ကိဿ၊ ကြောင့်။ ဒါယာဒေါ၊ အမွေခံသည်။ (အသိ၊
ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။) တံ၊ သည်။ သာသနဿ၊ ၏။ ဗာဟိရကော၊ အပ
၌ ဖြစ်သည်။ (အသိ၊ ဖြစ်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်ကြကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ တို့။
ဆန္ဒဝုတိကောဋီဓနံ၊ ကိုးဆယ့်ခြောက်ကုဋေသော ဥစ္စာကို။ ဝိဿဇေတုာ၊
စွန့်လွှတ်၍။ စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ၊ တို့ကို။ ကာရေတုာ၊
ပြီး၍။ ဝါ၊ လျက်။ အဟံ၊ ဒကာတော်သည်။ ဒါယာဒေါ၊ သည်။
န (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အညော၊
ဒကာတော်မှ အခြားသော။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒါယာဒေါ၊
သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ မဟာရာဇာ
ဇာ။ တံ၊ သည်။ ပစ္စယဒါယကော နာမ၊ ပစ္စယဒါယကာ-သာမည်၏။
ယော ပန၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုတ္တဉ္စ၊ သားကို
လည်းကောင်း။ ဓိတရဉ္စ၊ သမီးကိုလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာဇေတိ၊ ရှင်ဖြစ်စေ
၏။ အယံ၊ ဤ မိမိ၏သားသမီးကို ရှင်ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။
ဒါယာဒေါ နာမ၊ အမွေခံမည်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်ကြ
ကုန်ပြီ။ သော၊ ထို အသောက ဓမ္မရာဇာ-သည်။ ပုတ္တဉ္စ၊ သားတော်ကို
လည်းကောင်း။ ဓိတရဉ္စ၊ သမီးတော်ကိုလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ ရှင်ဖြစ်စေ

ပြီ။ အထ၊ ထို သားဟော် သမီးတော်တို့ကို ရှင်ဖြစ်စေပြီးရာ၌။ နံ၊ ထို အသောက ဓမ္မရာဇာ-ကို။ ထေရာ၊ ထေရ်တို့သည်။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ (ကိံ။) မဟာရာဇ၊ ဇာ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သာသနေ၊ ၌။ ဒါယာဒေ၊ အမွေခံသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။)

ဝေမေတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အတိတေ၊ အတိတ် အခါ၌။ တေံ ဓာတုနိဓာနမ္ပိ၊ ဤ ဓာတ်တော်တို့ကို သိမှီး သိမ်းဆည်းခြင်း သည်လည်း။ ဇမ္မဒိပတလေ၊ ဇမ္မုဒိပံအပြင်၌။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တတိယသင်္ဂီတိကာရာပိ၊ တတိယသံဂါယနာ-တင်မှုကို ပြုကြ သော ထေရ်တို့သည်လည်း။ ဣမံ ပဒံ၊ ဤ ဝေမေတံ ဘူတပုဗ္ဗံ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ ထပယိံသု၊ ထားကြကုန်ပြီ။ အဋ္ဌဒေ၊ဏံ စက္ခုမတော သရီရန္တိအာဒိ ဂါထာယော ပန၊-အစရှိသော ဂါထာတို့ကိုကား။ တမ္ပပဏ္ဍိဒိပေ၊ သီဟိုဠ် ကျွန်း၌။ ထေရေဟိ၊ ထေရ်တို့သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ မဟာ ပရိနိဗ္ဗာန-သုတ်အဖွင့် အပြီးတည်း။

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

မဟာဝတ္ထုပါဠိတော် နိဿယ

[အဋ္ဌကထာနှင့်တွဲ၍ ပို.ချရန်]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ

၃။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ

၁၃၁။ (ဘန္တေ။ မဟာပရိ ဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ ကိ။) ဧဝံ သိ။ ဝါ။ ဤ
 လျှောက်အပ်မည့်အတိုင်း။ သုတံ၊ နာယုမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။
 (ကိ။) ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊
 ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ ဝါ။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အနီးဖြစ်သော။ ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ် မည်
 သော။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊
 ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ဝယ် နေတော်မူရာ
 ထိုအခါ၌။) မဂဓော၊ မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော။ (မဂဓ တိုင်း၏
 အစိုးရဖြစ်သော။) အဇာတသတ္တု၊ အဇာတသတ်မည်သော။ ဝေဒေဟိ
 ပုတ္တော၊ 'ဝေဒေဟိ-မိဖုရား၏ သားတော် ဖြစ်သော။ ရာဇာ၊ သည်။
 ဝဇ္ဇိ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့ကို။ အကိယာတု ကာမော၊ လွမ်းမိုးဖို့ရာ သွားခြင်းငှာ
 အလိုရှိသည်။ (လွမ်းမိုးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးဖို့ရာ သွားလိုသည်။) ဟောတိ။

သော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဧဝံ သိ။ အာဟ၊ ပြောပြီ။
 (ကိ။) အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ဤသို့ ကြီးသောတန်ခိုး ရှိကုန်
 သော။ (ဤသို့ ကြီးသော ညီညွတ်ခြင်းဟူသော မင်းတို့၏ တန်ခိုး ရှိကုန်
 သော။) ဝါ။ သို့ ကလောကံ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဧဝံ သိ။ မဟာနု
 ဘာဝေ၊ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိကုန်သော။ (ဤသို့ ဆင်အတတ် အစ
 ရှိသည်တို့၌ ကောင်းစွာသင်ပြီးသော အစွမ်းသတ္တိ ရှိကုန်သော။) ဝါ။ သို့
 ကလောကံ အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဣမေဝဇ္ဇိ၊ ဤ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့ကို။ ဥစ္ဆေဓာမံ၊
 အမျိုးပြတ်အောင် ဖြတ်မည်။ (မျိုးဖြုတ်မည်။) ဝဇ္ဇိ၊ တို့ကို။ ဝိနာသေသာမိ၊

၁။ ဂိဇ္ဈကုဋေ။ "ဂိဇ္ဈာ ဧတ္ထ ဝသန္တိတိ ဂိဇ္ဈံ" စသော ဋီကာအလို- "ဂိဇ္ဈ
 ကုဋေလင်းတတို့၏နေရာအထွတ်ရှိသော။ ဝါ။ လင်းတနှင့်တူသော အထွတ်ရှိသော"။
 ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထ-ပေးပါ။

၂။ ဝဇ္ဇိ။ ။ဝဇ္ဇိ ရာဇာနောတိ "ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ ဣမေ" တိ အာဒိတော ပဝတ္တံ
 ဝစနံ ဥပါဒါယ "ဝဇ္ဇိ" တိ လဒ္ဓနာမာ ရာဇာနော၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဿ ဝါ ရာဇာနော ဝဇ္ဇိ-
 ရာဇာနော၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဿ ပန ဝဇ္ဇိသမညာ တန္တိဝါသိရာဇကုမာရဝသေန (ထို ဝဇ္ဇိတိုင်း၌
 နေသော မင်းသားတို့နှင့် စပ်သဖြင့်။) ဝေဒိတဗ္ဗာ။-ဋီကာ။ ဤအလို- "ဝဇ္ဇိ၊ (တန်ခိုး
 အာနုဘော် အလွန်ကြီးမားသည့်အတွက် မဖက်ပြိုင်ပဲ) ရှောင်ကြဉ်ထိုက်သော မင်းတို့။
 ဝါ။ ဝဇ္ဇိတိုင်း၏ မင်းတို့" ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ပေးပါ။

ပျက်စီးစေမည်။ (ဖျက်ဆီးမည်။) ဝဇ္ဇိ၊ တို့ကို။ အနယဗျသနံ၊ ကြီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပါဒေဿာမိ၊ ရောက်စေမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

၁၃၂။ အထခေါ၊ ဌ။ (ပြောပြီးရာ ထိုအခါ၌။) မာဂဓော။ပ။ ရာဇာ၊ သည်။ မဂဓမဟာမတ္တံ၊ မဂဓ-မင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော။ ဝါ၊ မဂဓ-တိုင်း၌ အမတ်ကြီးဖြစ်သော။ ဝဿကာရံ၊ ဝဿကာရ-မည်သော။ ဗြာဟ္မဏံ၊ ဗြာဟ္မဏ-ကို။ (ပုဏ္ဏားကို။) အာမန္တေသိ၊ အမိန့်တော်ရှိပြီ။ (ခေါ်၍ ပြောပြီ။) (ကိံ။) ဗြာဟ္မဏ။ ဟိ၊ သွားချေ။ တံ၊ သည်။ ယေန ဘဂဝါ (အတ္ထိ။) တေန၊ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထို အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ ချဉ်းကပ်ချေ။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ၍။ မမ၊ ငါ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ (တနည်း) မမဝစနေန၊ ငါ့အလျောက်ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဒဟိ၊ ရှိခိုးချေ။ (ရှိခိုးပါ။)

အပ္ပါဗာခံ၊ နှိပ်စက်ပြင်းစွာ မခံသာသော ရောဂါကြီး၏ မရှိခြင်းကို လည်းကောင်း။ အပ္ပါတကံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင် အသက်ရှင်ဖွယ် ရောဂါငယ်၏ မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း။ လဟုဠာနံ၊ လျင်မြန်ပေါ့ပါး ထ သွားနိုင်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ ဗလံ၊ ကိုယ်အားကိုလည်းကောင်း။ ဖာသုဝိဟာရံ၊ ချမ်းသာအေးမြ နေထိုင်ရခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ ပုစ္ဆ၊ မေးလျှောက်ချေ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မေးရမည်နည်း။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မာဂဓော။ပ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္ဒတိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏။ အပ္ပါဗာခံ။ပ။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးလိုက်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ချေ။

ဝေဇ္ဇ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဟိ၊ လျှောက်လိုက်ပါဦး။ (ကိံ၊ အဘယ် သို့ လျှောက်ရမည်နည်း။) ဘန္တေ။ပ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့ကို။ အဘိ ယာတုကာမော၊ ပါ၏။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြော ပါပြီ။ (ကိံ။) အဟံ၊ သည်။ပ။ အာပါဒေဿာမိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်လိုက်ပါဦး။ [ဝဒေဟိ-၌ ပြန်လှည့်ဖို့ရန် ဣတိ-တလုံး အကျေကြပ်ပါ။] ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗျာကရေတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ (တထာ၊ ထို မိန့်တော်မူအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) တံ၊ ထို စကားတော်ကို။ သာဓကံ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဂ္ဂဟေတော၊ မှတ်ယူ၍။ မမ၊ အား။ အာရောစေ ယျာသိ၊ သံတော်ဦးတင်ပါ။ ဟိ၊ မှန်၏။ (ဘုရားရှင်၏စကားသည် မှတ်သား

သင့်၏။) တထာဂတာ၊ တို့သည်။ ဝိတထံ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သော စကားကို။ န ဘဏန္တိ၊ မိန့်တော်မမူကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာမန္တေသိ။)

ဝဿကာရ မြာဟူဏ

၁၃၃။ ဘော၊ အရှင်မင်းမြတ်။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။ (အမိန့်တော်အတိုင်းပါ။) ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ ဝဿကာရော။ပ။ရညော၊ ၏။ (ဝစနံ။) ပဋိဿုတွာ၊ ရှေးရှုနားထောင်၍။ (ဝန်ခံ၍။) ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ၊ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော။ ယာနာနိ၊ ယာဉ်တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ (မြင်းနှင့်ယှဉ်ကပ်စေ၍။) ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ၊ သော။ ယာနံ၊ သို့။ အဘိရဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ။ ယာနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရာဇဂဟာ၊ မှ။ နိယျာသိ၊ ထွက်လာပြီ။ ယေန၊ ချွဲ။ ဂိဇ္ဈကုဋော ပဗ္ဗတော (အတ္ထိ။) တေန၊ သို့။ ပါယာသိ၊ သွားပြီ။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ယာနဿ၊ ၏။ ဘူမိ၊ သွားလောက်ရာ မြေအရပ်သည်။ (သွား၍ဖြစ်နိုင်လောက်ရာ မြေအရပ်သည်။ အတ္ထိ။ တာဝတိကံ၊ ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော မြေအရပ်တိုင်အောင်။) ယာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ယာနာ၊ မှ။ ပစ္စောရောဟိတွာ၊ ဆင်း၍။ ပတ္တိကောဝ၊ ခြေဖြင့်သွားသည်သာလျှင်။ (ခြေကျင့်သွားသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ ယေန ဘဂဝါ အတ္ထိ။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ သွားပြီ။

ဥပသင်္ကမိတွာ၊ သွားပြီး၍။ (ရောက်ရာအရပ်မှတဆင့် သာ၍နီးကပ်သော အရပ်သို့ သွားပြီး၍။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ သမ္မောဒိ၊ ခမနိယ စသည်သဘော မေးမြန်းပြောလျက် ရောနှောမိပြီ။ သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော။ (တနည်း) သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သာရဏီယံ၊ အဆက်မပြတ် ဖြစ်စေထိုက်သော။ (အနက် အဓိပ္ပာယ်နှင့် စကားသုံး ကောင်းလှသဖြင့် ဤစကားမျိုးကို အဆက်မပြတ် ထပ်ကာထပ်ကာ ပြောထိုက်သော။) ဝါ၊ မပြတ်မပြတ် အမှတ်ရထိုက်သော။ (ပြောပြီးနောက်လည်း မပြတ်မပြတ် အမှတ်ရနေထိုက်သော။) ကထံ၊ စကားကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေပြီး၍။ ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ [သမ္မောဒိ-စသောပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဇကဏ္ဍ-၌ ပြထားပြီ။]

ကေမန္တံ၊ ချွဲ။ နိသိန္ဒော၊ ထိုင်ပြီးသော။ ဝဿကာရော။ပ။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစာ လျှောက်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်သနည်း။) ဘောဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ပ။ဝန္တတိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏။ပ။

ပုစ္ဆတိ၊ မေးလိုက်ပါ၏။ (လျှောက်လိုက်ပါ၏။) ။ပ။ အဘိယာတုကာမော
ပါ၏။ပ။ အာပါဒေဿာမိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
(အဝေါစ။)

ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ခွံ။ (ဝဿကာရ ဗြာဟ္မဏက မြတ်
စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊
သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်၌။ (နောက်က။) ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ ဗီဇယမာနော၊ ယပ်ခတ်လျက်။ ဌိတော၊ တည်နေသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ အထခေါ၊ ခွံ။ ။ပ။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကို။) အာနန္ဒ၊
ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (ဘယ်လိုများ။) တေ၊ သည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်
သနည်း။ (ကြားဖူးသနည်း။) ဝဇ္ဇိ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။
သန္နိပါတာ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ သန္နိပါတ ဗဟုလာ၊ များသော စည်း
ဝေးခြင်းရှိကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကို။ (သုတံ၊ ကြားအပ်ဖူး
သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ဘန္တေ။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ တေ၊ ဤအကြောင်းကို။ သုတံ၊
ကြားအပ်ပါပြီ။ (ကို။ အဘယ်သို့ ကြားအပ်သနည်း။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။
အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ သန္နိပါတာ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ သန္နိပါတ ဗဟုလာ၊
များသောစည်းဝေးခြင်းရှိကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကို။ (သုတံ၊ ပါပြီ။)
ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [ဣတိ-တလုံး အကျေကြံပါ။]

အာနန္ဒ။ ယာဝကီဝဉ္ဇ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ [စ-အနက်
မရှိ။] ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ။ သန္နိပါတာ၊ ကုန်သည်။ သန္နိပါတ
ဗဟုလာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ အာနန္ဒ။ ဧဝံ သတိ။
(တတ္ထကံ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။) [တာဝကီဝဉ္ဇ-ဟုလည်း ထည့်
နိုင်၏။] ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊ အလို

၁။ ပါဠိကင်္ခါ။ ။ပရိ+ကင်္ခါ (သို့မဟုတ်) ကင်္ခါ-ဓာတ်+ဣန္ဒြာ-အနက်ဟော၊
ဘူဝါဒိ။ ပရိ+ကင်္ခါတဗ္ဗာတိ ပရိကင်္ခါ၊ ကံအနက်၌ အ-ပစ္စည်း။ ပရိကင်္ခါယေဝ+ပါဠိ
ကင်္ခါ (သုတ္တံ၌ ဣ-ပစ္စည်း။) “ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုရှိထိုက်၏။” ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ပေး။
“အဝဿံ ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ အတ္ထော”ဟူသော အဖွင့်အရ “ကေန
ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မှတ်ထိုက်၏”ဟု အဓိပ္ပာယ်ထုတ်ပေးပါ။ အချို့နေရာ၌မူ အဝဿံ
ဘာဝိတိ အတ္ထော” ဟုသာ ဖွင့်၏။ ထို အလို “ကေန ဖြစ်လိမ့်မည်”ဟု ပေးပါ။

ရိုထိုက်၏။ ဝါ၊ ကေန ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု မှတ်ထိုက်၏။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ် ယုတ်ခြင်းကို။ နော (ပါဠိကခါ)၊ အလိမ့်ရိုထိုက်။ (၁) [နောက်နောက် ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။]

ကိန္တိ။ပ။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ (ဟုတုာ။)သန္တိ ပတန္တိ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ သမဂ္ဂါ (ဟုတုာ။) ဝဋ္ဌဟန္တိ၊ အစည်းအဝေးမှ ထကြကုန်၏။ သမဂ္ဂါ (ဟုတုာ။) ဝဇ္ဇိကရဏီယာနိ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏ ပြုဖွယ် တို့ကို။ ဝါ၊ ဝဇ္ဇိ-အမျိုးတို့၌ ပြုဖွယ်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ အကြောင်းကို။ (သုတံ၊ လော။)။ပ။ သန္တိပတိဿန္တိ၊ စည်းဝေးကြ လိမ့်မည်။၁။ [“ဝဋ္ဌဟ”အရ သူခိုး ဒမြ သူပုန် နှိမ်နင်းဖို့ရာ တက်တက် ကြကြ ဖြစ်မှုကိုလည်း အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သေး၏။] (၂)

ကိန္တိ။ပ။ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ အပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော ကျင့်ဝတ် ဥပဒေကို။ (မပညတ်အပ်သေးသော ကင်းခွန် လယ်ခွန် ယာခွန် ဒဏ်ငွေ ဥပဒေကို။) န ပညပေန္တိ၊ မပညတ်ကြကုန်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်ပြီးသော ကျင့်ဝတ်ဥပဒေကို။ န သမုစ္ဆန္တိ၊ မဖြတ်ကြကုန်။ (မဖျက်ကျကုန်။) ယထာ ပညတ္တေ၊ အကြင်အကြင် ပညတ်အပ်ပြီးကုန်သော။ ပေါရာဏေ၊ ရှေး၌ဖြစ် ကုန်သော။ ဝဇ္ဇိဓမ္မေ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာယူ၍။ ဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ကို။ (သုတံ၊ လော။)။ပ။န ပညပေဿန္တိ၊ ပညတ်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ပ။(၃)

ကိန္တိ။ပ။ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ (သက္ကရောန္တိ-စသည်၌ စပ်။) ယေ တေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝဇ္ဇိနံ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏။ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းကြီးတို့ တည်း။ တေ၊ ထို ဝဇ္ဇိ-မင်းကြီးတို့ကို။ သက္ကရောန္တိ၊ ကောင်းစွာပြုကြကုန် ၏။ ဂရုံ၊ လေးစားမှုကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ မာနေန္တိ၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ ပူဇေန္တိ၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ တေသံ စ၊ ထို ဝဇ္ဇိ-မင်းကြီးတို့၏လည်း။ (ဝစနံ၊ စကားကို။) သောတဗ္ဗံ၊ နားထောင်ထိုက်၏ ဟူ၍။ မညန္တိ၊ ထင်မှတ်ကြကုန် ၏။ ဣတိ၊ ကို။ (သုတံ၊ လော။)။ပ။ သက္ကရိဿန္တိ၊ ကောင်းစွာပြုကြလိမ့် မည်။ပ။(၄)

ကိန္တိ။ပ။ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ (န ဝါသေန္တိ-၌ စပ်။) ယာ တာ၊ အကြင် အမျိုးသမီးတို့သည်။ ကုလိတ္ထိယော၊အမျိုး၏ အိမ်ရှင်မတို့တည်း။ ကုလကုမာ ရိယော၊ အမျိုး၏ သမီးပျိုတို့တည်း။ တာ၊ ထို အမျိုးသမီးတို့ကို။ (အိမ် ရှင်မဖြစ်သူ မိန်းမပျိုဖြစ်သူ အမျိုးသမီးတို့ကို။) ဩက္ကဿ၊ ဆွဲငင်၍။ ပသယ၊

လွမ်းမိုး၍။ (အနိုင်အထက်ပြု၍။) န ဝါသေန္တိ၊ မိမိအိမ်၌ မနေစေကြကုန်။
(ဇနီးအဖြစ်ဖြင့် မသိမ်းပိုက်ကြကုန်။) ဣတိ၊ ကိ။ (သုတ်၊ လော။) ။ပ။ န
ဝါသေသန္တိ၊ နေစေကြလိမ့်မည် မဟုတ် ။ပ။ (၅)

ကိန္တိ။ပ။ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ (သက္ကရာဇ်-စသည်၌ စပ်။) အဗ္ဘန္တရာနိ စေဝ၊
မြို့တွင်း၌ တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗာဟိရာနိ စ၊ မြို့ပြင်၌တည်သည်
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ၊ အကြင်
ဝဇ္ဇိ-တိုင်း၌ စေတီတို့သည်။ (အကြင် ဝဇ္ဇိ-တိုင်း၌ နတ်ကွန်း၊ နတ်နန်း၊ နတ်
စင် နတ်ရဲသစ်ပင်တို့သည်။ သန္တိ။) တာနိ၊ ထို ထို စေတီတို့ကို။ (ထို နတ်
ကွန်း၊ နတ်နန်း၊ နတ်စင် နတ်ရဲသစ်ပင်တို့ကို။) သက္ကရာဇ် ။ပ။ ပူဇော်။
[(၄)-အတိုင်းဆိုပါ။] တေသံ စ၊ ထို စေတီတို့အားလည်း။ ဒိန္နပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌
ပေးအပ်သော။ ကတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ ပြုအပ်သော။ ဓမ္မိကံ၊ တရား၌ယှဉ်သော။
ဝါ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ဗလိံ၊ ပူဇော်မှုကို။ (ပ သ မှုကို။) နော ပရိ

၁။ ဓမ္မိကဗလိံ။ ။နတ်တို့အား တရားသဖြင့် ပူဇော် ပ သ မှုဟူသည်သတ္တဝါတို့၏
အသက်ကိုသတ်၍ ယဇ်နတ်ပူဇော်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပဲ နတ်တို့နေထိုင်ဖို့ရာ ရည်မှန်း၍ နတ်
ကွန်း၊ နတ်နန်း၊ နတ်စင်ဆောက်ပေးခြင်း၊ နတ်တို့၏ ရုပ်တုကို ထုလုပ်ပူဇော်ခြင်း၊
အဝတ်ပုဆိုးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၊ အစားအသောက်တို့ဖြင့် ပ သ ခြင်း၊ ဆီမီးပန်းတို့ဖြင့် ပူဇော်
ခြင်း၊ ဗိမိပြုအပ်သော ကုသိုလ်အဖို့ကို နတ်တို့အား အမျှဝေခြင်းများတည်း။

ပူဇော်ပသရကျိုး။ ။နတ်တို့အား ရှေးအစဉ်အလာအတိုင်း (မိရိုးဖလာအတိုင်း)
ပြုအပ်ခဲ့သော ပူဇော်ပ သ မှုကိုမပြုလျှင် နတ်တို့က ပြန်၍ စောင့်ရှောက်မှုကို မပြုကြ။
မဖြစ်သေးသောဒုက္ခကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြသော်လည်း ကံ-စသော အကြောင်း
အားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးသော ချောင်းဆိုးမှု ခေါင်းကိုက်မှုစသော ရောဂါကိုမူ
တိုးပွားအောင် ပြုနိုင်ကြ၏။ စစ်ပွဲဖြစ်လျှင် အဖော်အဖြစ်ဖြင့် မကူညီကြ။

ရှေးအစဉ်အလာအတိုင်း ပူဇော်ပ သ လျှင်မူ သူတို့က ဘေးမဖြစ်အောင် စောင့်
ရှောက်ကြ၏။ မဖြစ်သေးသောချမ်းသာကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကြသော်လည်း
ဖြစ်ပေါ်နေသော ချောင်းဆိုးမှု ခေါင်းကိုက်မှုစသော ရောဂါကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ကြ၏။
ပျောက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြ၏။ စစ်ပွဲ၌လည်း အဖော်အဖြစ်ဖြင့် ကူညီနိုင်
ကြသည်။

မှတ်ချက်။ ။အကျိုးပေးခွင့် မရသေးသော မကောင်းမှုကံနှင့် ထိုကံ၏အကျိုး၌
နတ်တို့နှင့်စပ်သော ဘေးရန်က မပါရောက်နိုင်ပါ။ ထိုမကောင်းမှုကံ အကျိုးပေးခွင့်
ရသောအခါ၌မူ နတ်တို့နှင့်စပ်သောဘေးရန် ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့အတူ အကျိုးပေးခွင့်မရသေးသော ကုသိုလ်ကံနှင့် ထိုကံ၏အကျိုး၌ နတ်တို့နှင့်
စပ်သောအကျိုးက မပါရောက်နိုင်။ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့်ရရာ အခါ၌မူ နတ်တို့
နှင့်စပ်သောအကျိုးလည်း ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ဟာပေန္တိ၊ မယုတ်လျော့စေကြကုန်။ ဣတိ၊ ကိ။ (သုတံ၊ လော။) ။ပ။ သက္ကရိဿန္တိ၊ ကောင်းစွာ ပြုကြလိမ့်မည်။ပ။နော ပရိဟာပေဿန္တိ၊ ယုတ်လျော့စေကြလိမ့်မည်မဟုတ် ။ပ။ (၆)။

ကိန္တိ။ပ။ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။အရဟန္တေသု၊ရဟန္တာတို့၌။ (ရဟန္တာတို့အပေါ်၌။) ဓမ္မိကာ၊ သော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ၊ အလုံမရှိအပ်သော ဘေးရန်မရောက်လာအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသောတားမြစ်ခြင်း၊ အလုံမရှိအပ်သောအကျိုးမပျက်အောင် လုံခြုံစေခြင်းကို။ သုသံဝိဟိတာ၊ ကောင်းစွာစီမံအပ်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ကြံ၍ စီမံအပ်သနည်း။) ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနာဂတာ၊ မရောက်လာကုန်သေးသော။ အရဟန္တော စ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဇိတံ၊ နိုင်ငံသို့။ အာဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်လာ ကုန်ရာပါအံ့နည်း။ (ရောက်လာကြပါမလဲ။) အာဂတာ၊ ရောက်လာပြီးကုန်သော။ အရဟန္တော စ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဇိတေ၊ ၌။ ဖာသု၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရေယျံ၊ နေနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ (သုသံဝိဟိတာ၊ အပ်ပြီ။) ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကို။ (သုတံ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ [ဣတိ-နှစ်လုံး အကျေကြံပါ။]။ပ။ သုသံဝိဟိတာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ပ။ ဣတိ(အာမန္တေသိ)။(၇)

၁၃၅။ အထခေါ၊ ၌။ (အရှင် အာနန္ဒာ-အား မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ အာမန္တေသိ။(ကိံ။) ပြာဟ္မဏ-ပြာဟ္မဏ၊ အဟံ။ ငါသည်။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ [ဧကမိဒါဟံ-ဧကံ+ဣဒံ+အဟံ။ ဣဒံ-အနက် မရှိ။] ဝေသာလိယံ၊ ၌။ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော။ သာရန္ဒဒေ၊ သာရန္ဒဒေ-မည်သော။ စေတိယေ၊ စေတီ၌။ (နတ်ကုန်း၌။) (တနည်း) သာရန္ဒဒေ စေတိယေ၊ သာရန္ဒဒေ စေတိယ-မည်သော ကျောင်း၌။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအခါ၌။ (ငါဘုရား၏ သာရန္ဒဒေ စေတိယ-ဝယ် သီတင်း သုံး

၁။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ။ ။ရက္ခာ ဝေ ယထာ အနိစ္ဆိတံ န ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ အာဝရဏတော အာဝရဏံ။ ယထာဣစ္ဆိတံ န ဝိနဿတိ၊ ဧဝံ ဂေါပါယနတော ဂုတ္တိ။-အဋ္ဌကထာ။ ဤ၌ 'ရက္ခာ'နှင့်'အာဝရဏ'သည် ကမ္မဓာရည်း၊ 'ရက္ခာဝရဏ'နှင့် 'ဂုတ္တိ'သည် ဒွန်တည်း။ [သီလက္ခန်၌မူ တနည်းဖွင့်ခဲ့သည်။]

၂။ သာရန္ဒဒေ စေတိယေ။ ။ဘုရားရှင် ပွင့်တော် မမူမီက ထို အရပ်သည် သာရန္ဒဒေ-နတ်ဘီလူး၏ နေရာအရပ်တည်း။ လူ-များက လေးစားပူဇော်အပ်သောကြောင့် စေတိယ-ဟုလည်း အမည်ရ၏။ ဝေသာလီ-သို့ ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူသောအခါ ထို သာရန္ဒဒေ စေတိယ-အရပ်ဝယ် ဆောက်ထားအပ်သော ကျောင်းလည်း သာရန္ဒဒေစေတိယ-ဟုပင် နာမည်တွင်နေသည်။

တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) အဟံ၊ သည်။ ဝဇ္ဇီနံ၊ တို့အား။ သတ္တ၊ ခုနစ်
 ပါးကုန်သော။ အပရိဟာနိယေ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှာ စီးပွားဖြစ်ကုန်သော။
 (မဆုတ်ယုတ်ဖို့ရာ စီးပွားဖြစ်ကုန်သော။) ဝါ၊ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဖြစ်
 ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤ ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို။ ဒေသေသိံ၊ ဟော
 တော်မူခဲ့ပြီ။ [အပရိဟာနိယေ-၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဗြာဟ္မဏ။ ယာဝကီဝဉ္ဇ၊ ပတ်လုံး။ပ။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇီသု၊
 တို့၌။ ဌဿန္တိ၊ တည်ကြကုန်အံ့။ သတ္တသု။ပ။ဣမေသု ဓမ္မေသု စ၊ တို့၌
 လည်း။ ဝဇ္ဇီ၊ ဝဇ္ဇီ-မင်းတို့ကို။ သန္ဓိဿိဿန္တိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်အံ့။ (တွေ့မြင်
 ရကုန်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။) [အပရိဟာနိယ-
 တရားတို့က ဝဇ္ဇီ-မင်းတို့၌ တည်ကုန်၊ ဝဇ္ဇီ-မင်းတို့ ကိုလည်း အပရိဟာ
 နိယ-တရားတို့၌ တွေ့မြင်ရကုန်လတ်သော်။] ဗြာဟ္မဏ။ (တတ္တကံ၊ ထိုမျှ
 လောက် ကာလပတ်လုံး။) ဝဇ္ဇီနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော
 ပရိဟာနိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဧဝံ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ ဝဿကာရော။ပ။ အဝေဝါစ၊
 လျှောက်ပြီ။ (ကိံ။) ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဧက မေကေနပိ၊
 တပါးတပါးလည်း ဖြစ်သော။ အပရိဟာနိယေန၊ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော။ ဓမ္မေန၊ ကျင့်ဝတ်တရားနှင့်။ သမန္နာဂတာနံ၊ ပြည့်စုံကြ
 ကုန်သော။ ဝဇ္ဇီနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊
 အလိုရှိထိုက်ပါ၏။ (ကေန ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မှတ်ထိုက်ပါ၏။) ပရိဟာနိ၊
 ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ)၊ အလိုမရှိ ထိုက်ပါ။ သတ္တဟိ၊
 ကုန်သော။ အပရိဟာနိယေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မဟိ၊ တို့နှင့်။ (သမန္နာ
 ဂတာနံ။ ဝဇ္ဇီနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယာ၊ ကြီးပွားခြင်း၌။) ဝါဒေ၊ ပြောဆို ဖွယ်
 သည်။ ကော ပန၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ (တနည်း) ကော ပန
 ဝါဒေ၊ ဘာပြောဖွယ် ရှိပါတော့အံ့နည်း။

ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဝဇ္ဇီ၊ တို့ကို။ မာဂဓေန ။ပ။ ရညာ၊
 သည်။ ဥပလာပနာယ၊ ဖြားယောင်းခြင်းကို။ (ချော့မြူသိမ်းသွင်းခြင်းကို။)
 အညတြ၊ ကြည့်၍လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒံ၊ အချင်းချင်း ကွဲပြားစေခြင်း
 ကို။ ဝါ၊ အချင်းချင်း ကွဲအောင်ခဲ့ခြင်းကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍လည်းကောင်း။
 [ယဒိဒံ-သည် အနက်မရှိသော နိပါတ်။] ယုဒ္ဓဿ၊ စစ်တိုက်ခြင်းဖြင့်။
 [ကရိုဏ်းအနက်၌ ဆဋ္ဌိ-ဝိဘတ်သက်။] အကရဏိယာဝ၊ အလိုရှိတိုင်း တစုံတခု

သောအမှုကို မပြုအပ် မပြုနိုင်ပါကုန်သည်သာ။ [ကမာမကရဝသေန ကိဉ္ဇိပိ
နကရဏီယာတိ အကရဏီယာ။-ဋီကာ။] ဝါ၊ မဖမ်းယူအပ် မဖမ်းယူနိုင်
ကုန်သည်သာ။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဟန္ဒ စ၊ စကားကိုဖြတ် လက်စသတ်၍။ [မြန်မာ
လို] “ကိုင်း” ဟုလည်းကောင်း၊ “ကဲ” ဟုလည်းကောင်း သုံးစွဲအပ်သော
ပုဒ်တည်း။] ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မယံ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဂစ္ဆာမ၊ ပြန်
သွားလိုပါကုန်၏။ ဝါ၊ ပြန်ပါဦးမည်။ [ကိုင်း...အခု ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ပါ
ဦးမယ်-ဟုလို။] မယံ၊ တို့သည်။ ဗဟုကိစ္စာ၊ များသောကိစ္စရှိပါကုန်၏။
(မလွဲကေန အမှန်ပြုရမည့် ကိစ္စရှိပါကုန်၏။) ဗဟုကရဏီယာ၊ များသော
ပြုဖွယ်ရှိပါကုန်၏။ [အခွင့်သင့်လျှင် ပြုသင့်ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သော ကိစ္စ
ရှိပါကုန်၏။] ဣတိ (အဝေါစ။)

ဗြာဟ္မဏ။ တံ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ ယဿ၊ အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏။
ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညသိ၊ သိ၏။ (တဿ၊ ထိုပြန်သွားခြင်း၏။) ကာလံ၊
အချိန်ကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။ ဣတိ၊ ပြီ။ [တံ၊ ထို ပြန်သွားချိန်ကို။
တုမေဝ၊ သင်သည်သာ။ ဇာနာဟိ၊ သိပေတော့။-ဤသို့လည်း ပေးနိုင်
သည်။] အထခေါ၊ ၌။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ ဘဂဝတော၊
၏။ ဝါ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော စကားတော်ကို။ (အပရိ
ဟာနိယဓမ္မ-ကို။) အဘိနန္ဒိတံ၊ စိတ်ဖြင့် အလွန်နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတံ၊
နှုတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ဝမ်းမြောက်၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။
ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။ [ပက္ကမိ-ကို “ဂတော” ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။]

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၆။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဿကာရေ၊ သော။
မဂဓမဟာမတ္ထေ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏေ၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ပြန်သွား
ပြီးသော ဗြာဟ္မဏ၏ ကြားဖြင့်သောကာလ မရှိသေးမီ။ (ပြန်သွားပြီး၍ မကြာ
သေးမီ။) အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ၊ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္တံ၊ ဂစ္ဆာ
သွားလော့။ တံ၊ သည်။ (သန္တိပါတေဟိ-၌ စပ်။) ယာဝတိကာ၊ အကြင်
မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ရာဇဂဟံ၊ ကို။ ဥပ
နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထို အလုံးစုံသော
ရဟန်းတို့ကို။ ဥပဋ္ဌာနသာလှာယံ၊ ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌။ (စည်း

ဝေးရာ ဇရပ်၌။) သန္နိပါတေဟိ၊ စည်းဝေးစေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ ပ။ သန္နိပါတာ ပေတွာ၊ စည်းဝေးစေပြီး၍။ ပ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ပ။ ဌိတော၊ တည်ပြီးသော။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ ပ။ အဝေါစ။ ဘန္တေ။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်။ သန္နိ ပတိ တော၊ စည်းဝေးမိပါပြီ။ (စည်းဝေးနေပါပြီ။) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ ယဿ၊ အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏။ ကာလံ၊ ကို။ မညတိ၊ သိတော်မူ၏။ (တံ၊ ထို ကြွတော်မူချိန်ကို။ ' ကရေတု၊ ပြုတော်မူပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ။ပ။ ပညတ္တေ၊ ခင်းအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။ နိသဇ္ဇေ၊ ထိုင်တော်မူပြီး၍။ ဘဂဝါ။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အပရိဟာ နိယေ။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူမည်။ ဧဝံ၊ ထိုအပရိဟာနိယဓမ္မ-ကို။ သုဏာထ၊ နားစိုက်ကြ။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရေထ၊ ပြုကြ။ [မနသိ ကရေထ၊ နှလုံးသွင်းကြ။] ဘာသိဿာမိ၊ အကျယ်ဟောတော်မူမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ။ ဧဝံ၊ ပါ။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော (ဝစနံ။) ပစ္စယောသံ၊ ရှေးရှု နားထောင်ကြကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ။)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ ဘဝိဿန္တိ။ ဘိက္ခဝေ (တတ္တကံ။) ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ သီလ-စသောဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊ ၏။ ပရိဟာနိ၊ သီလ-စသော ဂုဏ်မှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ။) (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ သံဃကရဏီယာနိ၊ သံဃာ၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကြလိမ့်မည် ။ပ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ အပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို။ န ပညပေဿန္တိ၊ ပညတ်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ ပ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ။ပ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (သက္ကရိဿန္တိ-စသည်၌ စပ်။) ယေ တေ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ ထေရာ၊ ထေရ်တို့တည်း။ ရတ္တည၊

ရဟန်းပြုရာ ကာလမှစ၍ များစွာသော ညဉ့်တို့ကို သိကုန်၏။ [များစွာ သော ရက်တို့ကို သိကုန်၏။] စိရပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ ကြာရှည်သော ကာလ ရှိကုန်၏။ သံဃပိတရော၊ သံဃာ၏ အဖတို့တည်း။ (သံဃာ၏ အဖ အရာ၌ တည်ကုန်၏။) သံဃပရိဏာယကာ၊ သံဃာကို ရှေ့ဆောင်နေကုန် ၏။ [သိက္ခာသုံးပါး၌ မိမိတို့က ဦးဆောင်ကာကျင့်လျက် သံဃာကိုလည်း ကျင့်စေကြကုန်၏။] တေ၊ တို့ကို။ သက္ကရိဿန္တိ၊ ကောင်းစွာ ပြုကြလိမ့် မည်။ပ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္ဇူ။ပ။ ဥပုန္နာယ၊ မိမိတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ (ဖြစ်ပေါ်လာ သော။) ပေါနောဗ္ဗဝိကာယ၊ တဖန် ဘဝ-ဟူသော အကျိုးကိုပေးခြင်း အလေ့ရှိသော။ ဝါ၊ ဘဝသစ်ဟူသော အကျိုးကို ပေးလေ့ ရှိသော။ တဏှာယ၊ ၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ န ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ လိုက်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ [ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့် အလုပ်အကျွေး ဒကာ ဒကာမ တို့၏ နောက်သို့ တကောက်ကောက် လိုက်လျက် တရွာမှ တရွာသို့ လှည့် လည်ခြင်းကို “တဏှာ၏ အလိုသို့လိုက်” ဟု ဆိုသည်။]။ပ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္ဇူ။ပ။ အာရညကေသု၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တောရ ဖြစ်ကုန်သော။ [ဋီကာ၌ “တော၏အဖို့ ဖြစ်ကုန်သော” ဟု ဖွင့်၏။] သေနာ သနေသု၊ အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းတို့၌။ သာပေက္ခာ၊ ငဲ့ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ် ကုန်သည်။ ဝါ၊ ရှုငဲ့ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (တောကျောင်း၌ နေလိုကုန်သည်။) ဘဝိဿန္တိ၊ လိမ့်မည်။ [တောကျောင်း နေလိုသော ဆန္ဒကို အခြေခံ၍ တော ကျောင်း၌ နေခြင်းတည်း။]။ပ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္ဇူ။ပ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပစ္စတ္တညေဝ (ပတိ+အတ္တံ+ေဝ)၊ အသီးအသီး မိမိသန္တာန်၌ပင်။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိ၊ ကပ်၍ တည် စေကြလိမ့်မည်။ ဝါ၊ ဖြစ်စေကြလိမ့်မည်။ (ကံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်စေ သနည်း။) ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနာဂတာ၊ မရောက်လာသေး ကုန် သော။ ပေသလာ၊ ချစ်အပ်သော သီလရှိကုန်သော။ ဝါ၊ သီလကိုချစ်မြတ်နိုး ကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီ စ၊ အတူတကွ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့ သည်လည်း။ ဝါ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း။ အာဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်လာ ကုန်ရာ ပါအံ့နည်း။ (ရောက်လာကြပါမလဲ။) အာဂတာ၊ ရောက်လာပြီးကုန် သော။ပ။ သဗြဟ္မစာရီ စ။ ဖာသု၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရေယျံ၊ နေနိုင်ကုန်ရာ ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်စေကြလိမ့်မည်။ပ။ (၇) ယာဝကီဝဉ္ဇူ။ပ။ နော ပရိဟာနိ။ [၁၃၄-အဆုံးနားအတိုင်း ပေးပါ။]

၁၃၇။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ တို့အား။ အပရေပိ၊ အခြားလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ပ။ အဝေ၊စ။ (ကိ။) ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ ကမ္မာရာမာ၊ အလုပ်
 ဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ အလုပ်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာ
 ရှိကုန်သည်။ န ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ ကမ္မရတာ၊ အလုပ်
 ဌာသော မွေ့လျော်ကုန်သည်။ န (ဘဝိဿန္တိ)။ ကမ္မာရာမတံ၊ အလုပ်ဟူသော
 မွေ့လျော်ရာ ရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို။ အနုယုတ္တာ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ် ကုန်
 သည်။ န (ဘဝိဿန္တိ)။ [အလုပ်ကိစ္စနှင့်သာ အချိန်ကုန်၍ ပါဠိတော်ကို
 သင်ယူမှု ရှုတ်အံ့မှ စေတီတော် ရင်ပြင်၌ ဝတ်ပြုမှု ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို
 မပြုပဲနေသူကို “ကမ္မာရာမ”ဟု ဆိုသည်။] (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ ဘဿာရာမာ၊ စကားဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်
 သည်။ ဝါ၊ စကားပြောဆိုခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်သည်။ န
 ဘဝိဿန္တိ။ ဘဿရတာ၊ စကား၌ မွေ့လျော်ကြကုန်သည်။ပ။ဘဿာရာမတံ၊
 စကားဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို။ အနုယုတ္တာ၊ ကုန်သည်။
 န (ဘဝိဿန္တိ)။ပ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။နိဒ္ဒါရာမာ၊ အိပ်ငိုက်ခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိကုန်သည်။
 [လွယ်ပြီ။သွားယင်း ထိုင်ယင်း လျောင်းယင်း အမြဲတမ်းလေးလံထိုင်းမှိုင်းလျက်
 အိပ်ငိုက်နေသူကို “နိဒ္ဒါရာမ”ဟု ဆိုသည်။]။ပ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။သင်္ဂဏိကာရာမာ၊ အပေါင်းအဖော်၌ ပေါင်းဆုံကျရောက်
 ခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိကုန်သည်။ပ။ [ဣရိယာပုထံ လေးပါးတို့၌ မိမိ
 တပါးတည်း တရားဖြင့်မနေနိုင်ပဲ အဖော်များနှင့်သာ ရောနှောနေထိုင်သူကို
 “သင်္ဂဏိကာရာမ”ဟု ဆိုသည်။] (၄)

ပါပိစ္ဆာ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိကုန်သည်။ န ဘဝိဿန္တိ။ ပါပိကာနံ၊ ယုတ်
 မာကုန်သော။ ဣစ္ဆာနံ၊ အလိုတို့၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဂတာ၊ လိုက်ကုန်
 သည်။ န ဘဝိဿန္တိ။ [မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်ဖြင့်
 ချီးမွမ်းခံလိုခြင်းကို “ပါပိစ္ဆာ”ဟု ဆိုသည်။ပ။ (၅)

၁။ ဘဿာရာမ။ ။ဘာသီယတေတိ ဘဿံ၊ပြောအပ်သောစကား။ [ဘာသ+ဏှ
 ပစ္စည်း။]ဘဿံ+အာရာမော ယေသန္တိ ဘဿာရာမာ၊ ဘဿ-အရ စကားကိုရသော်
 လည်း စကားပြောခြင်းကြိယာတိုင်အောင်ယူပါ။ စုမိလျှင် အကျိုးမရှိသော စကား
 များကို ပြောဆိုလျက် နေ့ရောညဉ့်ပါ အချိန်ကုန်စေသူကို “ဘဿာရာမ”ဟု ခေါ်၏။
 သီလ သမာဓိ ပညာတိုးပွားသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှာမူ ဘဿာရာမ-မဟုတ်ပါ။

ပါပမိတ္တာ၊ မကောင်းသော မိတ်ဆွေရှိကုန်သည်။ပ။ ပါပသဟာယာ၊ မကောင်းသော သဟာယ်ချင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ မကောင်းသော မိတ်ဆွေ တို့နှင့် အတူဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်။န။ ပါပသမ္ပဝင်္ကာ၊ မကောင်းသော မိတ်ဆွေတို့၌ ညွတ်ကိုင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ပ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ ဩရမတ္တကေန၊ အနည်းငယ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝိသေ သာမိဂမေန၊ တရားထူးကို ရခြင်းမျှဖြင့်။ [သီလဝိသုဒ္ဓိ ဝိပဿနာမျှဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈာန်ရခြင်း သောတာပန်စသည်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့် လည်းကောင်း။] အန္တရာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မီအကြား၌။ ဝေါသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဝါ၊ ဝီရိယကို လျှော့ချခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ရောက်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ပ။ (၇)။ပ။

၁၃၈။ အပရေပိ။ပ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ ရှိကုန်သည်။ပ။ ဟိရိမနာ၊ ဟိရိ-ရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း ရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ပ။ ဩတ္တပ္ပိ၊ မကောင်းမှုမှ လန့်ခြင်းရှိကုန်သည်။ပ။ ဗဟုဿုတာ၊ များသောသုတ-ရှိကုန်သည်။ [များစွာ ကြားနာအပ်ပြီးသော ဘုရားစကားတော်ရှိကုန်သည်။]။ပ။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်သည်။ [အားထုတ်အပ်သော ကာယိကဝီရိယ စေတသိက

၁။ ပါပမိတ္တ-စသည်။ မကောင်းသော မိတ်ဆွေရှိသူ မကောင်းသူတို့နှင့် ပေါင်းသင်းချစ်ခင်သူသည် ပါပမိတ္တ၊ ထိုသို့ ပေါင်းသင်းရုံသာမက ဣရိယာပုထ်လေးပါး၌ပင် အတူသွား အဘူလာ အတူနေစသည်ဖြင့် အတူတကွဖြစ်ခြင်းသည် ပါပသဟာယ၊ မကောင်းသောမိတ်ဆွေ အပေါ်၌သာ မိမိစိတ်က စွဲစွဲ မြဲမြဲ ညွတ်နေ အမှတ်ရနေခြင်းသည် ပါပသမ္ပပင်္က။

၂။ ဟိရိမနာ။ «ဟိရိ+တေဿ+အတ္ထိဘိ ဟိရိ။ [ဟိရိ-ဟူသော ဤကာရန္တနောင် အဿတ္ထိ-အနက်၌ ဤ ပစ္စည်းသက်။ နေောဟူသော နပုလ္လိင် အဘိဓေယျကိုငဲ့၍ ရဿ ပြုထားသောကြောင့် “ဟိရိ” ဟု ဖြစ်သည်။] ဟိရိ+မနော ဧတေသန္တိ ဟိရိမနာ။ [တချို့နေရာ၌မူ “ဟိရိမနာ၊ ဟိရိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်” ဟု ဖွင့်သည်။]

၃။ ဗဟုဿုတာ။ «ဗဟု+သုတံ (သုတ္တဒဂယျာဒိ) ယေနာဟိ ဗဟုဿုတော။ - ဇိကာ။ အဋ္ဌကဿာ-၌မူ ပရိယတ္တိကိုငဲ့၍ “သာ (ပရိယတ္တိ) ယေန ဗဟု+သုတာ” ဟု (သုတာ+ဝယ်) ဣတ္ထိလိင်ရှိသည်။ အချို့နေရာ၌မူ “ဗဟု+သုတံ (ဗုဒ္ဓဝနံ)” ဟု ဖွင့်၏။ အားလုံးအဓိပ္ပာယ်တူ၏။ [“ဗဟု+သုတံ ယေဟိ” ဟု ဤနေရာ၌ ဗဟုပုစ် ပြပါ။]

ဝိရိယ-ရှိကုန်သည်။] ။ပ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိကုန်သည် ။ပ။ ပညဝန္တော၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော ပညာရှိကုန်သည် ။ပ။ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၉။ အပရေပိ။ပ။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို။ ဘာဝေ-
ဿန္တိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေကြလိမ့်မည်။ ဝါ၊ တိုးပွားစေကြလိမ့်မည်။ပ။
လွယ်ပြီ။

၁၄၀။ အပရေပိ။ပ။ အနိစ္စသညံ၊ တေဘူမက သင်္ခါရ-တို့၌ အနိစ္စဟု
ဖြစ်သော သညာကို။ ဝါ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ-နှင့် တကွဖြစ်သော သညာကို။
ဘာဝေဿန္တိ။ပ။ အနတ္တသညံ၊ အနတ္တ-ဟု ဖြစ်သော သညာကို။ ဝါ၊
အနတ္တာနုပဿနာ-နှင့် တကွဖြစ်သော သညာကို။ပ။ အသုဘသညံ၊ အသုဘ-
ဟု ဖြစ်သော သညာကို။ပ။ အာဒိနဝသညံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အပြစ်ဟု
ဖြစ်သော သညာကို။ပ။ ပဟာနသညံ၊ ပယ်ခြင်း၌ဖြစ်သော သညာကို။ပ။
ဝိရာဂသညံ၊ မတပ်မက်ခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာကို။ [ပဟာန-အရ တဒဂံ
ပဟာနံစသော ပဟာနံငါးမျိုး၊ ဝိရာဂ-အရ တဒဂံဝိရာဂ-စသော ဝိရာဂ-
ငါးမျိုးကို အဂ္ဂိတ္တရ ကေကနိပါတဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ထားသည်။] တနည်း-
ဝိရာဂသညံ၊ ရာဂကိုမှတ် အရပ်ရပ်သော ကိလေသာတို့၏ မတပ်မက်ရာ
နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်သော သညာကို။ပ။ နိရောဓသညံ၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်း၌
ဖြစ်သော သညာကို။ ဝါ၊ ဝဋ် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်သော
သညာကို။ပ။

၁၄၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ တို့အား။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။
ပ။ ဒေသေဿာမိ။ပ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သဗြဟ္မစာရီသု၊ သီတင်း သုံးဖော်
တို့၌။ (သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ်၌။) အာဝိစေဝ၊ ထင်ရှားစွာလည်း
ကောင်း။ [ဋီကာ။] ဝါ၊ မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း။ [အဋ္ဌကထာ။]
ရဟော၊ မထင်ရှားစွာလည်းကောင်း။ ဝါ၊ မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း။

၁။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ။ ။ အကြောင်းအရာအားလုံးကို မှတ်မိသော သတိအားလုံး
နှင့် ရအောင် “ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်သော သတိရှိကုန်သည်။
ဝိပဿနာအား ကျေးဇူးများသော သမ္မာသတိ-ရအောင် “အာရုံမြတ်၌ ကပ်၍တည်
သော သတိရှိကုန်သည်” ဟု ဆိုပါ။ [အာရုံက တကယ်မမြတ်သော်လည်း ကာယာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “မြတ်” ဟု ဆိုပါသည်-]

မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော။ (မေတ္တာပါသော။) ဝါ၊ မေတ္တာစိတ်ဟူသော
 ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ (မေတ္တာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော။) ကာယကမ္မံ၊ ကာယ
 ကံကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာပေဿန္တိ၊ ရှေးရှုကပ်၍ တည်စေကြလိမ့်မည်။ ဝါ၊ ဖြစ်
 စေကြလိမ့်မည်။ ဘိက္ခုဝေ။ (တတ္တကံ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။)
 [မေတ္တာကာယကံကို ရှေးရှုဖြစ်စေသမျှ ကာလပတ်လုံး။] ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကိုသာ။
 ပါဠိကံ၊ ထိုကံ၏။ ပရိဟာနိ၊ ကို။ နော (ပါဠိကံ)၊ ထိုကံ။ (၁)
 [၂-၃ လွယ်ပြီ။]

ယာဝကီဝဉ္ဇ၊ ပ။ ယေ တေ လာဘာ၊ အကြင်လာဘ်တို့သည်။ (အကြင်
 ရအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။) ဓမ္မိကာ၊ တရားသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်
 လာကုန်၏။ [ဓမ္မတော + အာဂတာတိ ဓမ္မိကာ။ - ဋီကာ။] ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ တရား
 သဖြင့် ရအပ်ကုန်၏။ အန္တမသော၊ အောက်၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။
 ဝါ၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ သပိတ်၌ အကျုံး
 ဝင်သော ဆွမ်းမျှသည်လည်း။ (သပိတ်၏အတွင်း၌ဖြစ်သော နှစ်ဇွန်း သုံးဇွန်း
 သော ဆွမ်းမျှသည်လည်း။) (ဓမ္မိကံ၊ ၏။ ဓမ္မလဒ္ဓံ၊ ၏။) တထာ ရူပေဟံ၊ ထိုသို့
 သဘောရှိကုန်သော။ (ထိုသို့ ဓမ္မိက ဓမ္မလဒ္ဓံ-ဖြစ်ကုန်သော။) လာဘေဟံ၊
 တို့ဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ၊ မခွဲခြားပဲ သုံးဆောင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊

၁။ မေတ္တံ။ ။ “မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော။” ဟု အံ ဋီ-၃၊ စာ ၈၉-၌ ဖွင့်၏။
 ဤဒီကာ၌မူ “မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော” ဟု ဖွင့်သည်။ အကျယ်ကို
 ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။

၂။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ။ ။ န + ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ + ဘောဂီ - မခွဲခြားပဲ သုံးဆောင်ခြင်း
 ရှိကုန်သည်။ [အပ္ပဋ္ဌိ ဝိဘတ္တ - သည် ကြိယာဝိသေသန။] တနည်း - အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ
 ဘောဂီ - မခွဲခြားအပ်သောလာဘ်ကို သုံးစွဲခြင်း ရှိကုန်သည်။ [အပ္ပဋ္ဌိ ဝိဘတ္တ - သည်
 ဘောဂီ - ၏ ကံ။] - ဋီကာ။

ခွဲခြားခြင်း နှစ်မျိုး

“မည်သည့်ပစ္စည်းကိုပေးမည်၊ မည်သည့်ပစ္စည်းကို မပေး” ဟု စိတ်ထဲက
 ဆွမ်းစသော အာမိသကို ခွဲခြားခြင်း (ခွဲခြား ခွဲခြား ပြုခြင်း) သည် အာမိသ
 ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ (အာမိသကို ခွဲခြားခြင်း) မည်၏။

“ဤသူ့အားပေးမည်။ ဤသူ့အား မပေး” ဟု စိတ်ထဲက ပုဂ္ဂိုလ်ကို
 ခွဲခြားခြင်းသည် ပုဂ္ဂလပဋ္ဌိဝိဘတ္တ မည်၏။ ထိုသို့ စိတ်ထဲကပင် ခွဲခြားခွဲခြား
 မပြုပဲ ရရှိသမျှ ပစ္စည်းကို ရဟန်းသာမဏေ အားလုံးနှင့် အတူသုံးစွဲခြင်းသည်
 အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ မည်၏။

မခွဲခြားအပ်သော လာဘ်ကို သုံးစွဲခြင်း ရှိကုန်သည်။ သီလဝန္တေဟိ၊ သီလ ရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဘောဂီ၊ ဆက်ဆံသော သုံးစွဲခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ အတူ သုံးစွဲခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ။ ပ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ ယာနိ တာနိ သီလာနိ၊ အကြင်သီလတို့သည်။ [အဋ္ဌကထာ၌ “မဂ်” သီလ-ဟု ဖွင့်သည်။] အဓဏ္ဍာနိ၊ ကျိုးပျက်သော သိက္ခာပုဒ်မရှိကုန်။ [နတ္ထိ+တေသံ ခဏ္ဍန္တိ အဓဏ္ဍာနိ။ - ဋီကာ။] အစ္စိဒ္ဓါနိ၊ ပေါက်သော သိက္ခာပုဒ် မရှိကုန်။ အသဗလာနိ၊ ကျားကွက်သော သိက္ခာပုဒ် မရှိကုန်။ အကမ္မာသာနိ၊ အပြောက်ထင်သော သိက္ခာပုဒ် မရှိကုန်။ ဘုဇိဿာနိ၊ တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လပ် သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဝိညုပသတ္တာနိ၊ ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်း အပ်ကုန်၏။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ် အပ်ကုန်။ ဝါ၊ သူတပါးက စောဒနာသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ-ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။

တထာရူပေသု၊ ကုန်သော။ သီလေသု၊ တို့၌။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ [ရှေးအတိုင်းပေးပါ။] သီလသာမညဂတာ၊ သီလ အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ တူသောသီလရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဝိဟရိဿန္တိ၊ နေကြလိမ့်မည်။ ပ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် မဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ အရိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသည်။ ဝါ၊ ဖြူစင်သန်ရှင်း အပြစ်ကင်း သည်။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်။ (ဟုတော။)

၁။ သာဓာရဏဘောဂီ။ ။ မိမိ ပုဂ္ဂလိက-ရအပ်သော ပစ္စည်းကို မိမိတဦးတည်း မသုံးပဲ အလှူခံစဉ်ကပင် “သံဃာနှင့် သက်ဆိုင်ပါစေ”ဟု နှလုံးသွင်းကာ ခံယူပြီး သံဃိက-ပစ္စည်းကဲ့သို့ သုံးစွဲသူ။ [အဇ္ဈာန်ကို အဋ္ဌကထာရှု။]

၂။ ဘုဇိဿာနိ။ ။ ဝဋ်မှကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို မှီသော (ရည်ရွယ်သော) သီလ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည် “တဏှာ၏ ကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်ခြင်း” မည်၏။ မိမိ၏ သီလကြောင့် လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ စသည်ကို မတောင့်တပဲ “ဣဒံ မေ ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု” စသည်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တလျက် ဆောက်တည်အပ်သော သီလဟူလို။ [သမာဓိ သံဝတ္တနိကာနိ-၏ အဖွင့်ကို ဘာသာနိကာ၌ ပြထားပြီ။]

၃။ နိယျာနိကာ။ ။ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ-အရ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။ ထိုဒိဋ္ဌိသည် သင်္ခါရတရားဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခကို အာရုံမပြု နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၏။ ထိုကြောင့် ထို ဒိဋ္ဌိ သည် ဝဋ်ဒုက္ခမှ မုချထွက်မြောက်၏။ မိမိက ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်သည်အတွက် မိမိကိန်းရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်စေသည်။ [နိယျာတီတိ နိယျာ နိကာ။-၄။]

တက္ကရဿ၊ ထို ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ကို ပြုကျင့်လိုက်နာသူ၏။ သမ္မာ။
 ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းအကျိုးငှာ။ နိယျာတိံ၊
 ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ထွက်မြောက်တတ်၏။ တထာ ရူပါယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဌ။
 သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ အာဝိ စေဝ၊ လည်းကောင်း။ ရဟော စ၊ လည်း
 ကောင်း။ ဒိဋ္ဌိသမညဂတာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်
 ကုန်သည်။ ဝါ၊ တူသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ရှိသူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။
 (ဟုတွာ။) ဝိဟရိယန္တိ။ပ။ (၆)။ပ။ နောပရိဟာနိ၊ ဣတိ(အဝေ ၁၀)။

၁၄၂။ ဘဂဝါ။ တတြ ရာဇဂဟေ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ [သုဒ္ဓိ-အနက်
 မရှိ။]ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ သော။ ပဗ္ဗတေ၊ ဌ။ ဝိဟရန္တော၊ နေတော်မူစဉ်။ ဘိက္ခုနံ၊
 တို့အား။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ (အကြိမ်များစွာ။) ဓမ္မိံ၊ တရားရှိသော။
 (တရားပါသော။) တေဒေဝ ကထံ၊ ဤစကားတော်ကိုသာ။ [နောက်၌ မိန့်
 တော်မူမည့် သီလ သမာဓိ ပညာ-နှင့်စပ်သော စကားတော်ကိုသာ။]ကရောတိ၊
 ပြုတော်မူ၏။ (မိန့်တော်မူ၏။) [မကြာခင်သော တနှစ်ကျော်လောက် ကာလ
 အတွင်းဝယ် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤ စကားကိုသာ
 မိန့်တော်မူသည်။] (ကိ-နည်း)။

သီလံ၊မဂ်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော လောကီယစတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်။
 ဣတိ၊ ဤသို့ အပြားရှိ ဤသို့ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ သမာဓိ၊ မဂ်၏ အဆောက်
 အဦ ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ ဣတိ၊ ။ ပညာ၊ မဂ်၏ အဆောက်အဦ
 ဖြစ်သော ဝိပဿနာ ပညာသည်။ ဣတိ၊ ။ [ဣတိ-သဒ္ဓါ၏ အနက်ကို
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

သီလပရိဘာဝိတော၊ မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်
 ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ -ဖြင့် ထုံမွမ်းအပ်သော။ သမာဓိ၊
 မဂ္ဂသမာဓိ ဖလသမာဓိ-သည်။ မဟပ္ပလော၊ များသော အကျိုးရှိသည်။ မဟာ

၁။ နိယျာတိံ။ ။ပဝတ္တတိ၊ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယ သံဝတ္တတိတိ အတ္ထော။-ဝိမတိ- ၂၊
 နှာ (၂၇၅)။ နိဿရတိ နိဂစ္ဆတိ။-ဤဒီကာ။ “နိယျာနိကာ (ဟုတွာ) နိယျာတိ၊ ထွက်
 မြောက်တတ်သည်ဖြစ်၍ ထွက်မြောက်တတ်၏” ဟု သဒ္ဓါတူ ၂-ပုဒ် ဆိုထားသဖြင့်
 “ကေန ထွက်မြောက်တတ်၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။ [သီလက္ခန် ဘာသာဋီကာ
 စတုတ္ထအုပ်၊ တေဝိဒ္ဓ-သုတ်အဖွင့်ကို မှီပါသည်။]

၂။ သီလပရိဘာဝိတော။ ။ပရိဘာဝိတောတိ ဟေန သီလေန သဗ္ဗသော
 (ပရိ၏ အဖွင့်) ဘာဝိတော သမ္ဘာဝိတော။ (ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော။)-
 ဒီကာ။ ဤ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ “ပရိဘာဝိတ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်စေအပ်” ဟု သဒ္ဓတ္ထ၊
 “ထုံမွမ်းအပ်” ဟု အဓိပ္ပာယ်သတ္ထ-ပေးပါ။ [ဟေပုလ၊ မဟာနိသံသ-ဖြစ်ပုံကို ဒီကာ၌
 ဖွင့်ထားပြီ။]

နိသံသော၊ များသော အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ။ သမာဓိ ပရိဘာဝိတော၊ မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော သမာဓိသည် ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ သော။ ပညာ၊ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာသည်။ ပ။ ပညာပရိဘာဝိတံ၊ ဝိပဿနာ ပညာသည် ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ဝိပဿနာ-ပညာဖြင့် ထုံ့မှမ်းအပ်သော။ (ဋီကာ၌ သမာဓိ ပညာ-နှစ်မျိုးဟု ဖွင့်သေး၏။) စိတ္တံ၊ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်သည်။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာ သာလျှင်။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထို အာသဝ-တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကာမာသဝါ၊ မှလည်းကောင်း။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါ၊ မှလည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ (ကရောတိ။)

၁၄၃။ အထ ခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ။ ယထာ ဘိရန္တံ၊ ကျွတ်ထိုက်ကြသား ဝေနေများကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလိုတော် အတိုင်း။ ဝိဟရိတော၊ နေတော်မူပြီး၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) အာနန္တံ။ အာယာမ၊ လာ သွားကြစို့။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ အမ္မလဋ္ဌိကာ၊ အမ္မလဋ္ဌိကာ၊ ဥယျာဉ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ အမ္မလဋ္ဌိကာ-ဥယျာဉ် ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ပ။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခုသံသေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ (အတ္ထိ။) တံ၊ အမ္မလဋ္ဌိကာ-ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ အဝသရိ၊ ရောက်တော်မူပြီ။ [“ယထာဘိရန္တံ၊ အာယာမ” ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌-ပြထားပြီ။]

ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ၊ ဌ။ ရာဇဂါရကေ၊ မင်း၏ အိမ်တော်၌။ (မင်းကုန်း စံနန်း၌။) ဝိဟရတိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြာပိ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ၊ ထို အမ္မလဋ္ဌိကာ-ဥယျာဉ်၌လည်း။ ရာဇဂါရကေ၊ ဌ။ ဝိဟရန္တော။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [လွယ်ပြီ။]

၁၄၄။ ပ။ နာဠန္ဒာ၊ နာဠန္ဒာ-မြို့သည်။ (အတ္ထိ။) ပ။ တတြ-နာဠန္ဒာယံ၊ ဌ။ ဝါ၊ ၏ အနီးဖြစ်သော။ ပါဝါရိကဗ္ဗဝနေ၊ ပါဝါရိက-သဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ။

သာရိပုတ္တသီဟနာဒ

၁၄၅။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (မြတ်စွာဘုရား၏ နာဠန္ဒာ-မြို့အနီး ပါဝါရိက-သဌေး၏ သရက် ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ပ။ အဝေဝါစ။ (ကိံ။)

ဘန္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အပေါ်၌။) ဧဝံ ပဿန္ဓော၊ ဤသို့ ကြည်ညို
 ပါ၏။ [ယဒိဒံ-အနက်မရှိ။] သမ္မောဓိယံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 အရာ၌။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားထက်။ ဘိယျော ဘိညတရော၊
 အထူးသဖြင့် သာလွန်၍ သိနိုင်သော။ (အထူး သာလွန်၍ သိနိုင်သော။)
 (တနည်း) ဘိယျော ဘိညတရော၊ အထူးသဖြင့် သာလွန်သော ဉာဏ်
 ရှိသော။ (အထူးသာလွန်သော ဉာဏ်ရှိသော။) အညော၊ အခြားသော။
 သမဏော ဝါ၊ သမဏ-အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ရဟန်း
 မှန်သမျှသည်လည်းကောင်း။) ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏ-အမည် ရသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ဗြာဟ္မဏ-မှန်သမျှသည် လည်းကောင်း။) န
 စာဟု-ရှေးကလည်း မရှိခဲ့ပါ။ န စ ဘဝိဿတိ၊ နောက်၌လည်း ရှိလိမ့်
 မည် မဟုတ်ပါ။ တေရဟိ စ၊ ယခုအခါ၌လည်း။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိပါ။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။

သာရိပုတ္တ။ တေ၊ သင်သည်။ ဥဠာရာ၊ မှန်မြတ်သော။ အာသဘီ၊
 ဥသဘ-တို့၏ ဥစ္စာနှင့်တူသော။ ဝါ၊ ဥသဘ-တို့၏ စကားနှင့် တူသော။
 အယံ ဝါစာ၊ ဤ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ လျှောက်အပ်ပြီ။ ဧကံ သော။
 (ဧက+အံသော)၊ တခုသော အဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ပြီ။ သီဟနာဒေါ၊
 တုန့်ဆုတ်ကြောက်ရွံ့ မရှိလင့်ပဲ ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟောက်ခြင်းအလား မြတ်
 သောစကားကို။ နဒိတော၊ မြက်ဆီအပ်ပြီ။ (ကိံ။) ဧဝံ ပဿန္ဓော။ ပ။
 သမ္မောဓိယံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မြက်ဆီအပ်ပြီ။ [အာသဘီ-စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို
 ပါထိကဝဂ္ဂ-၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

၁။ ဘိယျော ဘိညတရော။ ။အဘိညာယတိတိ အဘိညော၊ (သိတတ်သူ။)
 [အဘိ+ဉာ+အ-ပစ္စည်း။] အဓိကော+အဘိညော ဘိယျော ဘိညော၊ (သာလွန်
 သော သိတတ်သူ။) [ကမ္မဓာရယ သမာသံ။] ဝိသေသေန+ဘိယျော ဘိညော
 ဘိယျော ဘိညတရော၊ (အထူးသဖြင့် သာလွန်သော သိတတ်သူ။ ဝါ၊ အထူး သာ
 လွန်၍ သိတတ်သူ။) [ဝိသေသ-အနက်၌ တရ-ပစ္စည်း။]

၂။ တနည်း။ ။အဘိဇာနာတိတိ အဘိညာ။- (အထူးသိတတ်သော ဉာဏ်=
 ထူး-သာဉာဏ်။) [အဘိ+ဉာ+အ-ပစ္စည်း။ ဣတ္ထိဇောတက အာ-ပစ္စည်း။]
 ဘိယျော+အဘိညာ+တေဿာတိ ဘိယျောဘိညော၊ (သာလွန်သော ဉာဏ်ရှိသူ။)
 [ဗဟုဗ္ဗိဟိ။] ဝိသေသေန+ဘိယျောဘိညော ဘိယျောဘိညတရော၊ (အထူးသဖြင့်
 သာလွန်သော ဉာဏ်ရှိသူ။) ပါထိကဝဂ် ဒွိကာကိုဒိ၍ ဝိဂ္ဂဟ-ပြုပါသည်။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ၊ ကိံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ [တေ-ကို နောက်မှ အနက်ပေး
မည်။] အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။ အရဟန္တာ၊ ဝါ
သနာနှင့်တကွ တံထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူကုန်သော။
ယေ တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အကြင် ဘုရားရှင်တို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်
တော်မူကုန်ပြီ။ (ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ
ဘဂဝန္တော၊ ထို ဘုရားရှင်တို့ကို။ [သဗ္ဗေ တေ-ကို သဗ္ဗေ+တေ-ဟု
ပုဒ်မဖြတ်ပါနှင့်၊ သဗ္ဗေ နှင့် တေ-ဟု မှတ်ပါ။ သမ္မာသာဒနိယ-သုတ်၌
ထင်ရှားလိမ့်မည်။] တေ၊ သင်သည်။ [ကိံ တေ-မှ တေ-ကို ယူ၍ပေး
သည်။] စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ စေတော၊ ဘုရားရှင်တို့၏ စိတ်ကို။
ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သလော။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့
သိအပ်ကုန်သနည်း။)

တေ ဘဂဝန္တော၊ ထို ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဧဝံ သီလာ၊ ဤသို့ လောကီ
လောကုတ္တရာ သီလရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့
လည်းကောင်း။ [ဧဝံ ဓမ္မာ-စသည်တို့၌လည်း တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ
ဣတိပိ-ပုဒ်တို့ကို လိုက်စေပါ။ ပါဠိတော်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]
တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဓမ္မာ၊ ဤသို့ လောကီ လောကုတ္တရာ
သမာဓိ သမာဓိပက္ခ-တရားရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ ဣတိပိ၊ လည်း
ကောင်း။ [သမာဓိပက္ခ-ဖြင့် ဝီရိယ သတိ-စသည်များကို ယူပါ။]။ပ။ဧဝံ
ပညာ၊ ဤသို့ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာ ရှိကုန်သည်။ [ပညာ-အရ လောကုတ္တရာ
ပညာကိုသာ အဋ္ဌကထာ၌ ယူ၏။]။ပ။ဧဝံ ဝိဟာရီ၊ ဤသို့ နိရောဓသမာ
ပတ်ဖြင့် နေခြင်း ရှိကုန်သည်။ (တနည်း) ဧဝံ ဝိဟာရီ၊ ဤသို့ နေကြောင်း
ဖြစ်သော နိရောဓသမာပတ် ရှိကုန်သည်။ပ။တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။
ဧဝံ ဝိမုတ္တာ၊ ဤသို့ တဒဂ်-စသော ဝိမုတ္တိ ငါးပါးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ
လွတ်ပြီးကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း
ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့
မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေ၊ ဤသို့ သိခြင်းသည်။ (ဘုရားရှင်
တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိခြင်းသည်။) နော ဟိ၊ မဖြစ်ပါ။

[အနာဂတဝါရ ပစ္စုပ္ပန် ဝါရ-တို့၌ အထက်ပါအတိုင်း အပြည့်အစုံ
ပေးပါ။ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။] အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော။
(မရောက်လာ သေးသော။) အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။ အရဟန္တာ၊ ကုန်သော။
ယေ တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုသည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်တော်မူကြလိမ့်မည်။

(ပွင့်တော်မူကြလိမ့်မည်။) ။ပ။ တေရဟံ၊ ယခုအခါ၌။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ တေ၊ သည်။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ စေတော၊ ငါ၏စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဝိဒိတော၊ လော။ပ။နော ဟေတံ ဘန္တေ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တေ၊ သင်၏။ ဝါ၊ သင့်မှာ။ [စေတောပရိယဉာဏံ-၌ စပ်။] အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နသု၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန် သော။ အရဟန္တသု၊ ကုန်သော။ ဧတ္ထ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသု၊ ဤ ဘုရားရှင်တို့ ၌။ (ဘုရားရှင်တို့အပေါ်၌။) စေတောပရိယဉာဏံ၊ စေတောပရိယ-ဉာဏ်သည်။ (စိတ်တော်ကို ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည်။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ သာရိပုတ္တ။ အထ၊ ထိုသို့ မရှိပါပဲလျက်။ ကိဉ္ဇရဟံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တေ၊ သည်။ပ။ နဒိတော။ပ။ သမ္မောဓိယန္တိ။ ဣတံ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၄၆။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မေ၊ ။မ။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ န ခေါ အတ္ထိ၊ မရှိပါ။ အပိ စ၊ ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း။ မေ၊ သည်။ ဓမ္မန္တယော၊ သဘာဝအားဖြင့် သိထိုက်သော ဥပယုတရားကို ဆောင် ထား ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သော အနုမာနဉာဏ်ကို။ [“ဓမ္မန္တယော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သော အနုမာနဉာဏ်ကို” ဟု အကျဉ်းပေးပါ။] ဝိဒိတော၊ သိအပ်ပါပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ သိအပ် သနည်း။)

[ထို အနုမာန နယဂ္ဂါဟ-ကို ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြတော်မူလို၍ သေယျထာပိ ဘန္တေ-စသောစကားကို လျှောက်သည်။] ဘန္တေ။ သေယျ ထာပိ၊ ဥပမာ-မည်သည်ကား။ ရညော၊ ။။ ပစ္စန္တိမံ၊ တိုင်းပြည်၏ အစွန်

၁။ ဓမ္မန္တယော။ ။အနုမာနဉာဏံ ဝိယ သံသယပိဋိကံ အဟုတွာ (အနုမာန ဉာဏ်ကဲ့သို့ သံသယ-ဟူသော ကျောထောက်နောက်ခံ မရှိပဲ။) ဣဒ မိဒန္တိ ယထာ- သဘာဝတော (ဤဟာသည် ဤလိုတည်းဟု မှန်သောသဘောအားဖြင့်။) ဥပယု ဓာရေတိ နိစ္စိနောတိတိ (ဆုံးဖြတ်တတ်သောကြောင့်။) ဓမ္မော။ (ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ကို အရကောက်ပါ။)

အနု ဧတိတိ အန္တယော၊ [အနု+ဣဇာတ်+(ဂတိ-အနက်ဟော၊) ဣ ပစ္စည်း။] ဓမ္မဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်သို့+အန္တယော၊ အစဉ်လိုက်သော ဉာဏ်တည်း။ ဓမ္မန္တယော၊ ဉာဏ်။ (အနုမာနဉာဏ် ရသည်။) ပစ္စုပ္ပန်-အားဖြင့် ထင်ရှားသောအနက်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသည် ဒိဋ္ဌမြင်အပ်သော အရာဖြင့် မမြင်အပ်သောအရာကို လျော်စွာမှန်းဆ၍ သိခြင်းပင်တည်း။ [အနုမာန-ကို “နယဂ္ဂါဟ၊ နည်းယူခြင်း။” ဟုလည်း ခေါ်သည်။]

အဖျား၌ဖြစ်သော။ [“ပစ္စန္ဓရစ်၌ဖြစ်သော” ဟု ရှေးကပေးကြ၏။] နဂရံ၊ မြို့သည်။ ဒဠုဒ္ဓါပံ(ဒဠု+ဥဒ္ဓါပံ)၊ ခိုင်ခံ့သော မြို့ရိုးအခြေ ရှိပါ၏။ ဒဠု ပါကာရတောရဏံ၊ ခိုင်ခံ့သော မြို့ရိုး ခိုင်ခံ့သော တုရိုက်တိုင် ရှိပါ၏။ [မြို့ရိုးတံခါးတိုင်ကို “တောရဏ၊ တုရိုက်တိုင်” ဟု ခေါ်သည်။] ဧကဒ္ဓါရံ၊ တပေါက်တည်းသော တံခါးရှိပါ၏။

တတြ၊ ထိုမြို့၌။ ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုး မြင်သိ ပင်ကိုဉာဏ်ရှိသော။ ဝိယတ္တော၊ ထိုထို ကိစ္စတို့၌ ကျွမ်းကျင်ထက်မြက်သော။ မေဓာဝီ၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ တခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသော။ အညာတာနံ၊ မသိအပ်သူတို့ကို။ (မိမိမသိသော လူစိမ်းတို့ကို။) နိဝါရေတာ၊ တားမြစ် တတ်သော။ ဉာတာနံ၊ သိအပ်သူတို့ကို။ (မိမိသိသူတို့ကို။) ပဝေသေတာ၊ ဝင်စေတတ်သော။ (မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပေးတတ်သော။) ဒေါဝါရိကော၊ တံခါးမှူးသည်။ (တံခါးကို စောင့်ရှောက်အုပ်ချုပ်သော တံခါးမှူးသည်။) အဿ၊ ရှိရာပါ၏။

သော၊ ထို တံခါးမှူးသည်။ တဿ နဂရဿ၊ ၏။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်း ကျင်၌။ အနုပရိယာယပထံ၊ အစဉ်အတိုင်း လှည့်လည်ကြောင်းဖြစ်သော လမ်း ကို။ (မြို့ပတ်လမ်းကို။) အနုက္ကမမာနော၊ အစဉ် လှည့်လည်လတ်သော်။ ပါ ကာရသန္တိ ဝါ၊ မြို့တံတိုင်း အစပ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ပါကာရဝိဝရံ ဝါ၊ မြို့တံတိုင်း အပေါက်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အန္တမသော၊ နောက် ဆုံး၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ဗိဠာရနိက္ခမနမတ္တံပိ၊ ကြောင်ထွက်လောက်ရုံ အပေါက်မျှကိုလည်း။ (ကြောင် သတ္တဝါထွက်လောက်ရုံ အပေါက်မျှကိုလည်း။) န ပဿေယျ၊ မမြင်ရာပါ။

တဿ၊ ထိုတံခါးမှူး၏။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ (ဤသို့ စဉ်းစားခြင်း သည်။) အဿ၊ ဖြစ်ရာပါ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း။) ယေ ကေစံ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ သြဠာရိကာ၊ ကြီးကြီး မား မား ထင်ရှားကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဣမံ နဂရံ၊ ဤမြို့သို့။ ပဝိသန္တိ ဝါ၊ ဝင်မှုလည်း ဝင်ကြကုန်၏။ (ဣမမှာ နဂရ၊ မှ။) နိက္ခမန္တိ ဝါ၊ ထွက်မှုလည်း ထွက်ကြကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ ဣမိနာဝ ဒ္ဓါရေန၊ ဤတံခါးဖြင့်သာ။ ပဝိသန္တိ ဝါ၊ ဝင်လည်းဝင်ရကုန်၏။ (နိက္ခမန္တိ ဝါ၊ ထွက်လည်းထွက်ရကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ရာ၏။

[တံခါးမူးဟူသော ဥပမာနုကိပြုပြီး၍ မိမိတည်းဟူသော ဥပမေယျ ကို ပြလိုသောကြောင့် ဝေမေဝ-စသည်ကိုလျှောက်သည်။] ဘန္တေ။ ဝေမေဝ၊ ဤ၊ အတူပင်။ မေ။ ပ။ အဟေသံ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ (တနည်း) စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ပညာယ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ၊ အားမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ (အားမရှိအောင် ပြုတတ်ကုန်သော။) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိဝရဏေ၊ နိဝရဏ-တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ စတုသု၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ၊ ကောင်းစွာထားအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော့။) သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈဂေါ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်အကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း။ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။) ဘာဝေတွာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေပြီး၍။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရား မရှိသော။ (အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော။) သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္မုဇ္ဈိံသု၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူကုန်ပြီ။ [အနာဂတဝါရ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ-တို့၌ ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။] ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။

၁၄၇။ ၁၄၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။

ဒုသိလ အာဒီနဝ

၁၄၈။ အထခေါ။ ပ။ တဒ ဝသရိ၊ [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၁၄၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ “ပါဠိလိဂါမော၊ ပါဠိလိ-ရွာသည်။” ဟု ဆိုပါ။] ပါဠိလိဂါမိကာ၊ ပါဠိလိ-ရွာ၌ နေကုန်သော။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာ တို့သည်။ (ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်သူတို့သည်။) အဿောသံ၊ ကြားကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ကြားကုန်သနည်း။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဠိလိဂါမိသို့။ အနုပ္ပတ္တော ကိရ၊ အစဉ်ရောက်တော်မူလာသကဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ကြားသိကြရာ ထိုအခါ၌။) ပါဠိလိဂါမိကာ။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ ပ။ အဝေါစုံ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်ကုန်သနည်း။) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ အာဝသထာဂါရံ၊ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုးရာ အိမ်ကို။ [မင်းမှုထမ်းတို့ ရောက်လာလျှင် တည်းခိုးဖို့ရာ ဆောက်လုပ်အပ်သော ဇရပ်ကို။] အဓိဝါသေတု၊ လက်ခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊

ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။(ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူခြင်းဖြင့်)။ အဓိဝါသေသိ၊
လက်ခံတော်မူပြီ။ [အဓိ+ဝါသေသိ၊ ဥပါသကာတို့၏ စကားကို မပယ်
ရှားပဲ မိမိအထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေပြီ။ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထ-ပေးပါ။]

အထ ခေါ၊ ဌ။ (လက်ခံတော်မူရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ဘဂဝတော၊ ၏။
အဓိဝါသနံ၊ လက်ခံတော်မူခြင်းကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။
ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ရှိခိုး၍။ ပဒက္ခိဏံ၊
အရိုအသေကို။ ကတွာ၊ ပြု၍ ။ပ။ သဗ္ဗသန္တရိံ၊ အလုံးစုံ ခင်းအပ်သည်
မည်လောက်အောင်။ အာဝသထာဂါရံ၊ ကို။ သန္တရိတွာ၊ ခင်းပြီး၍။
အာသနာနိ၊ နေရာတို့ကို။ ပညာပေတွာ၊ ခင်း၍။ ဥဒကမဏိကံ၊ ရေအိုး
ကြီးကို။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ တေလပဒီပံ၊ ဆီမီးကို။ အာရော
ပေတွာ၊ ညှိထွန်း၍။ပ။ အဝေါစုံ။(ကိံ ။)

ဘန္တေ။ သဗ္ဗသန္တရိံ၊ အောင်။ အာဝသထာဂါရံ၊ ကို။ သန္တတံ၊
ခင်းအပ်ပါပြီ။ အာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ ခင်းအပ်ပါ ကုန်ပြီ။
ဥဒကမဏိကော၊ ကို။ ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တည်စေအပ်ပါပြီ။ (တည်ထား
အပ်ပါပြီ။) တေလပဒီပေါ။ အာရောပိတော၊ ညှိထွန်းအပ်ပါပြီ။ ဘန္တေ။
ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏။
ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညတိ၊ သိတော်မူ၏။ တံ၊ ထို ကြွတော်မူချိန်ကို။
ကရောတု၊ ပြုတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ ပ။

အထ ခေါ၊ ဌ။(ဥပါသကာတို့က လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌။)ဘဂဝါ၊
သည်။ သာယနသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင်
ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ် သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။
သင်္ကန်းကို ကိုယ်၌ ရံတော်မူ၍ သပိတ်ကို လက်တော်ဖြင့် ပွေ့ယူတော်မူ၍။]
ဘိက္ခုသံသေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန၊ ၌။ အာဝသထာ
ဂါရံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ အာဝါသထာဂါရ-ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။

၁။ ပဒက္ခိဏံ ။ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို သီလက္ခန္ဓာ ဘာသာဋီကာ(တ)အုပ်၊ စာ
မျက်နှာ (၂၆၉)၌ ပြထားပြီ။ “ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ အနုသာသနိံ၊ အဆုံးအမကို ရိုရို
သေသေ ယူလေ့ရှိ၏” ဟူရာ၌ ပဒက္ခိဏ-သဒ္ဓါကဲ့သို့ ဤ၌လည်း “ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေ
ကို။ ကတွာ” ဟု ပေးပါသည်။ ဝပ်ချပြီးနောက် လှည့်မပြန်သေးပဲ လက်အုပ်ချီ၍
အတော်ဝေးအောင် နောက်ဆုတ်နောက်ဆုတ် ထ ကာ အရိုအသေပြုလျက် ပြန်သွား
သည် ဟုဆိုလိုသည်။ဤနေရာမျိုးဝယ် ရှေးဆရာတော်များကား “ပဒက္ခိဏံ၊လက်ယာရစ်
လှည့်သည်ကို” ဟု ပေးတော်မူကြ၏။

ဥပသင်္ကမိ၊ ကြတော်မူပြီ။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ကြတော်မူပြီး၍။ ပါဒေ၊ ခြေတော်
တို့ကို။ ပက္ခာလေတော၊ ဆေးတော်မူ၍။ အာဝသထာဂါရံ၊ သို့။ ပဝိသိတော၊
ဝင်၍။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်ဖြစ်သော။ ထမ္ဘံ၊ တိုင်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ပုရတ္တာဘိ
မုခေါ၊ အရှေ့အရပ်၌ ရှေးရှုမျက်နှာရှိတော်မူသည်။ (အရှေ့အရပ်၌ မျက်နှာ
မူတော်မူသည်။ ဟုတော။) နိသိဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခုသံသော ပိ။ပ။ပစ္ဆိမံ၊ အနောက်အရပ်၌ ဖြစ်သော။ ဘိတ္တိံ၊ နံရံကို။
နိဿယ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ ယေဝ၊ ကိုသာ။ ပုရက္ခတော၊ ရှေ့၌ပြု၍။ (ရှေ့က
ထား၍။) ပုရတ္တာဘိမုခေါ၊ သည်။ (ဟုတော။) နိသိဒိ။ ပါဠိလိဂါမိကော၊
ကုန်သော။ ဥပါသကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပ။ပုရတ္ထိမံ၊ အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်
သော။ ဘိတ္တိံ နိဿယ ဘဂဝန္တံမေဝ ပုရက္ခတော။ ပစ္ဆိမာဘိမုခေါ၊ အနောက်
အရပ်၌ ရှေးရှု မျက်နှာရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) နိသိဒိ သု။

၁၄၉။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အာဝသထာဂါရ-ဝယ် ထိုင်နေတော်မူပြီးရာ
ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဠိလိဂါမိကေ။ ဥပါသကေ၊ တို့ကို။
အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) ဂဟပတယော၊ အိမ်ရှင် ဒါယကာတို့။ ဒုဿိလဿ၊
သီလမရှိသူ၏။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း၌။ (သီလပျက်ခြင်း၌။)
အာဒီနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စုက္ခါ ငါးပါးတို့တည်း။ ကတမေ
ပဉ္စု၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။
ဒုဿိလော၊ သော။ သီလဝိပန္နော၊ ပျက်သော သီလရှိသူသည်။ ပမာဒါမိ
ကရဏံ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ [သီလမပျက်အောင်
စောင့်စည်းနိုင်သော သတိ-မရှိခြင်းကိုပင် “မေ့လျော့ခြင်း” ဟု ဟောတော်
မူသည်။] မဟတိံ၊ ကြီးစွာသော။ (အကြီးအကျယ်ဖြစ်သော။) ဘောဂ

၁။ ဒုဿိလော။ ။နတ္ထိံ+သီလံ+ယဿာတိ ဒုဿိလော၊ (သီလလုံးလုံးမရှိသူ။)
ဒုပ္ပညော-၌ ဒု-သဒ္ဒါကဲ့သို့ ဤ၌ ဒု-သဒ္ဒါသည် အဘာဝ (မရှိခြင်း) အနက်
ဟော။ ဂရဟာ အနက်ဟော မဟုတ်။

၂။ သီလဝိပန္နော။ ။သီလဆောက်တည်ပြီး၍ (သီလယူပြီး၍) တစုံတခုသော
အကြောင်းကြောင့် သီလပျက်သူသည်လည်းကောင်း၊ လုံးလုံးသီလ မဆောက်တည်ပဲ
သီလအကျင့်မှ ယုတ်လျော့သူသည်လည်းကောင်း သီလဝိပန္နမည်၏။ မှန်၏။ ထိုလုံးလုံး
သီလ မဆောက်တည်သူသည်လည်း မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သူတော်ကောင်း
တို့ ကျင့်ထိုက်သော ကောင်းသောအကျင့်ကို ဖျက်ဆီးသောကြောင့် သီလ ဝိပန္န
(ပျက်စီးသော သီလရှိသူ)ပင် မည်သည်။ [သီလ ပျက်ခြင်းကြောင့် ဥစ္စာပျက်စီးပုံကို
အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

ဇာနိံ၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းသို့။ (ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းသို့။) နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ရ၏။ အယံ၊ ဤ ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းသည်။ ဒုဿိလဿ၊ ၎င်း၏။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ ဤ။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ အာဒိနဝေ၊ အပြစ်တည်း။ [နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။]

ဂဟပတယော၊ တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တမျိုးကား။ (တမျိုးသော အာဒိနဝ-ကား။) ဒုဿိလဿ။ သီလဝိပန္နဿ၊ ၎င်း၏။ ပါပကော၊ မကောင်းသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သီတင်းသည်။ အဗ္ဘဂစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်၏။ (ဟိအရပ် ဒီအရပ်သို့ ပျံ့နှံ့ သွား၏။)။ပ။

ပုန စ။ပ။ယညဒေဝ ပရိသံ (ယံ ယံ+ဒေဝ+ပရိသံ)၊ အကြင် အကြင် ပရိသတ်သို့။ [ဤပုဒ်ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြတော် မူလိုသောကြောင့်၊ “ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်း ပရိသတ်သို့သော် လည်းကောင်း။ (မင်းမျိုး မင်းနွယ် ပရိသတ်သို့ သော် လည်းကောင်း။) ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပရိသတ်သို့ သော် လည်းကောင်း။ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ၊ အိမ်ရှင် သူကြွယ် ပရိသတ်သို့ သော် လည်းကောင်း။ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ ရဟန်းပရိသတ်သို့ သော်လည်းကောင်း။ ဥပသက္ခမတိ၊ သွား၏။ (ဝင်၏။) တံတံ ပရိသံ၊ သို့။ အဝိသာရဒေါ၊ ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်။ [ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသ-မကြောက်ရွံ့သူ မဟုတ်သည်။] မက္ခဘူတော၊ မျက်နှာ မသာမယာသူ ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ်တော့။) ဥပသက္ခမတိ၊ သွားရ၏။ (ဝင်ရ၏။)။ပ။

သမ္မုဇ္ဇော၊ လွန်စွာတွေဝေသည်။ (ဟုတ်တော့။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ဝါ၊ သေချိန်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုရ၏။ [မိမိ ပြုခဲ့သော မကောင်းမှု ကံနှင့် ထိုကံ၏ အာရုံများ ထင်လာသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော ဂတိနိမိတ်များ ထင်လာသောကြောင့်လည်းကောင်း။ တွေဝေ မိန်းမော လျက် ဆင်းရဲစွာ သေရသည်။]။ပ။

ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက-ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်း ဟူသော။ မရဏာ၊ သေခြင်းမှ။ (သေရာအခါမှ။) ပရံ၊ နောက်၌။ (နောက်ဖြစ် သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာအခါ၌။) အပါယံ၊ သုခ၏ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ ဖြစ် သော။ (ဒုက္ခ-ရောက်ရာဖြစ်သော။) ဝိနိပါတံ၊ ကင်းသော အလိုရှိသည့်

ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ (ကျရောက်လိုသော ဆန္ဒမရှိပဲ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော။) နိရယံ၊ သာယာအပ်သော အသာဒ-တရားတို့ မရှိရာ ငရဲသို့။ (သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿ ဝေဒနာနှင့် ဣဋ္ဌာရုံများမရှိရာ ငရဲ သို့။) ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ [ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ ဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏကထာ-အဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။]။ပ။

သီလဝန္တအာနိသံသ

၁၅၀။ ဂဟပတယော၊ တို့။ သီလဝတော၊ သီလရှိသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌။ အာနိသံသ၊ အာနိသင်တို့သည်။ (အကျိုးတို့သည်။) ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ပ။ သီလဝါ၊ သော။ သီလသမ္ပဒော၊ သီလနှင့် ပြည့် စုံသူသည်။ အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ၊ မမေ့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မဟန္တံ၊ များစွာသော။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ စည်းစိမ်အစုကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ပ။

ကလျာဏော၊ ကောင်းသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဗ္ဘဂ္ဂစ္ဆတိ။ပ။ ဝိသာရဒေါ၊ ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသည်။ (ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်း သဖြင့် ရဲဝံ့သည်။) အမက္ခိဘူတော၊ မျက်နှာ မသာမယာသူ မဖြစ်သည်။ (ဟုတော။) ဥပသင်္ကမတိ။ပ။ အသမ္ပုဋ္ဌော၊ လွန်စွာမတွေ့ဝေသည်။ (ဟုတော။) ကာလံ ကရေတိ။ပ။ သုဂတိံ၊ သုခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာဖြစ်သော။ (ချမ်းသာ၏ ရောက်ရာဖြစ်သော။) သဂ္ဂံ၊ ရူပါရုံ-စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာ မြတ်သော။ လောကံ၊ လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၅၁။ အထ ခေါ၊ ၌။ပ။ ဗဟုဒေဝ၊ များစွာသာလျှင် ဖြစ်သော။ ရတ္တိံ၊ ပတ်လုံး။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သန္ဓုသေတော၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွား နှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာရှုမြင် စေပြီး၍။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ပြုပြီး၍။ သမာဒပေတော၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေပြီး၍။ ဝါ၊ ဆေးကံတည်စေပြီး၍။ သမုတ္တေဇေတော၊ ကုသိုလ်တရား တို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေပြီး၍။ သမ္ပဟံသေတော၊ အားတက် သရော ရှိပုံ ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင် လန်းစေပြီး၍။ ဥယျောဇေသိ၊ ပြန်လွတ်တော်မူပြီ။ (ကိံ။)

ဂဟပတယော၊ တို့။ ရတ္တိံ၊ သည်။ အဘိက္ကန္တာ၊ လွန်သွားပြီ။ [အဘိက္ကန္တာတိ အဘိက္ကန္တာ၊ ခိဏာ။-အဋ္ဌကထာ။] ဒါနိ။ တုမေ။ ယဿ၊

မဟာဝါ-(ပ) ၂၃ (က)

အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညထ၊ သိကုန်၏။ (တံ၊ ထို ပြန်ချိန်ကို။ ကရေထ၊ ကုန်လော့။) ဣတံ၊ ဤသို့ ပြန်လွှတ်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ။ ဣတံ ခေါ၊ လျှင်။ ပ။ ပက္ကမိံသု။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (ဥပါသကာတို့ ပြန်သွားကြရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဠိလိဂါမိကေသု၊ ကုန်သော။ ဥပါသကေသု၊ တို့သည်။ အစိရပက္ကန္တေသု၊ ဖဲသွားပြီး၍ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိကုန်သေးမီ။ (ပြန်သွားပြီး၍ မကြာသေးမီ။) သုညာဂါရံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။

ပါဠိလိပုတ္တနဂရမာပန

၁၅၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ပါဠိလိဂ္ဂာငယ်ဝယ် အာဝသထာဂါရ-မှာ သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထို အခါ၌။) သုနိဝဿကာရာ၊ သုနိဝ-နှင့် ဝဿကာရ-တို့ မည်သော။ မဂမဟာမတ္တာ၊ မဂမ-မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်။ ဝါ၊ မဂဓတိုင်း၌ အမတ်ကြီးတို့သည်။ ဝဇ္ဇိနံ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏။ (အာယမုခံ၊ ဝင်လာသော အခွန်တို့၏ အဝ ကို။) [အခွန် ဝင်လာရာ လမ်းကြောင်းကို။] ပဋိဗာဟာယ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။ ပါဠိလိဂါမေ၊ ပါဠိလိဂ္ဂာ၌။ နဂရံ၊ မြို့ကို။ မာပေန္တိ၊ တည်ထောင်ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ [ပါဠိလိဂ္ဂာကို မြို့ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ကြသည် ဟု ဆိုလိုသည်။] တေန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ (ပါဠိလိဂ္ဂာကို မြို့ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ကြရာ ထိုအခါ၌။) သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေဝတာယော၊ နတ်တို့သည်။ သဟဿသေဝံ (သဟဿသော+ဝေ)၊ တထောင်တစု တထောင်တစုအားဖြင့်သာလျှင်။ ပါဠိလိဂါမေ ၌။ ဝတ္ထုနံ၊ အိမ်နေရာတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ သိမ်းပိုက်ကြကုန်၏။ [“ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ ပိုင်းခြား၍+ယူကြကုန်၏”ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏။]

၁။ သုညာဂါရံ။ ။ ဤ၌ သုညာဂါရ အသီးအခြား မရှိပါ။ ထို အာဝသထာဂါရ-၏ ဘေးတဘက်၌ အဝတ်ကန်လန်ကာကို ကာရံ၍ ဘုရားရှင် အပန်းဖြေတော်မူဖို့ရန် ခုတင်ငယ်ကိုခင်း၍ အခန်းသဖွယ် ပြုထားအပ်သော အရပ်ကို “သုညာဂါရ”ဟု ဆိုသည်။

၂။ သဟဿသေဝံ။ ။ “သဟဿသေဝံ”ဟု ပါဠိ ရှိရမည်။ “သဟဿသော+ဝေ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ ဝိနယမဟာဝဂ္ဂ ဘေသန္တကုန္ဒက-၌ မှ ဤပုဒ်မျိုး မပါပါ။

ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ မဟေသက္ခာ၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။
 ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ မဟေ
 သက္ခာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ မင်းတို့၏လည်းကောင်း။ ရာဇမဟာမတ္တာနံ၊
 မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း။ နိဝေသနာနိ၊ နေအိမ်တို့ကို။ မာ
 ပေတံ၊ တည်ထောင် ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။ (ဆောက်လုပ်ခြင်းငှာ။) စိတ္တာနိ၊
 စိတ်တို့သည်။ နမန္တိ၊ ညွတ်ကုန်၏။ ပ။ မဇ္ဈိမာ၊ တန်ခိုးအားဖြင့် အလယ်
 အလတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပ။ နိစာ၊ တန်ခိုးအားဖြင့် နိမ့်ကျကုန်သော။ ပ။
 [နတ်တို့၏ တန်ခိုးကြောင့် အိမ်ရာမြေ၏ အတတ်ပညာကို ရွတ်ဖတ်ပြောကြား
 သော ဆရာတို့၏ စိတ်များညွတ်ကြသည်။]

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နဝသတ္တပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိ-တို့၏
 စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ တဆဲတပါးသော ဥပက္ကိလေသ-တို့မှ
 စင်ကြယ်သော။ [“ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော” ဟု အလွယ်
 ဆိုပါ။] အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုကိုလွန်
 သော။ (လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော စက္ခုပသာဒ-ကို ကျော်လွန်၍ မြင်နိုင်သော။)
 ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုနှင့်တူသော။ [“နတ်၌ ဖြစ်သော” ဟု
 သာ မပေးနှင့်။ ဒိဝိ+ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ ဤသို့ပြုပြီးနောက်-ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗံ-ဟု
 ဥပမာတဒ္ဓိတ် ဆင့်ထားသည်။] စက္ခုနာ၊ အဘိညာဉ်စက္ခုဖြင့်။ တာ ဒေဝ
 တာယော၊ တို့ကို။ ပ။ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော၊ သိမ်းပိုက်နေကြသည်တို့ကို။ အဒ္ဓသ၊
 မြင်တော်မူပြီ။ [ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ-စသည်တို့၏အနက်ကို ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ
 ဝေရဉ္စကဏ္ဍ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ-ကို ကြည့်၍ပေးသည်။]

အထ ခေါ၊ ၌။ (မြင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ရတ္တိ
 ယာ၊ ၏။ ပစ္စုသသမယံ၊ မိုးသောက်အခါ၌။ (ပစ္စိမ-ယံ ၏ နောက်ပိုင်း
 အချိန်၌။) ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ စောစောထတော်မူ၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။
 အာမန္တေသိ။ (ကို။) အာနန္ဒ။ (ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။) ပါဠိလိဂါမေ
 ၌။ နဂရံ မာပေန္တိ။ (တေ၊ ထို သူတို့သည်။) ကေ နုခေါ၊ အဘယ်သူတို့
 နည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ အာနန္ဒ။ တာဝတိံ သေဟိ၊ တာဝတိံ သာ-ဘုံ၌ နေ
 ကုန်သော။ ဒေဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ မန္တေတွာ၊ တိုင်ပင်၍။ (မာပေန္တိ) သေယျ
 ထာပိ၊ တည်ထောင် ဖန်ဆင်းကြသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ။ ...ဝေ မေဝ၊ ဤ အတူ
 ပင်။ ပ။ မာပေန္တိ။ အာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ယနေ့။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော၊
 တို့ကို။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်တော်မူပြီ။ ပ။ [လွယ်ပြီ။]

အာနန္ဒ။...ယာဝတော၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အရိယာယတနံ^၁၊ အရိယဒေသ-၌ နေကြကုန်သောလူတို့၏ သက်ရောက်ရာအရပ်သည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတော၊ သော။ ဝဏိပုထော၊ ကုန်သည်တို့ ဆောင်ယူအပ်သောဘဏ္ဍာ၏ ရောင်းဝယ်ရာအရပ်သည်။ (တနည်း) ဝဏိပုထော၊ ကုန်သည်တို့၏ နေရာအရပ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣဒံ ပါဠိလိပုတ္တံ၊ ဤ ပါဠိလိပုတ်မြို့သည်။ (တေသံ၊ ထို အရိယာယတန ဝဏိပုထ-တို့၏။ ဝါ၊ တို့တွင်။) အဂ္ဂနဂရံ၊ အမြတ်ဆုံးမြို့သည်။ ပုဋ္ဌဘေဒနံ၊ ကုန်ထုပ်ကို ဖြေရာမြို့သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။

အာနန္ဒ။ ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ ၏။ (တယော အန္တရာယာ-၌စပ်)၊ အဂ္ဂိတော ဝါ^၂၊ မီးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကတောဝါ၊ ရေကြောင့်လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒါဝါ၊ အချင်းချင်း ကွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။) တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ အန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၅၃။ အထခေါ၊ ၌။ (ပါဠိလိပုတ္တံ အာဝသထာဂါရ-ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌)။ ပ။ အဝေါစုံ၊ [၁၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ ကေဝုဗ်ဗဟုဝုဗ်သာ ထူး၏။] (ကိ။) ဘဝံ ဂေါတမော၊ အရှင်ဂေါတမ-သည်။ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ [ဤ အမတ်ကြီးတို့က ဥပါသကာများ မဟုတ်သောကြောင့် “တပည့်တော်တို့၏” ဟု မပေးပဲ “အကျွန်ုပ်တို့၏” ဟု ပေးပါသည်။] အဇ္ဇတနာယ၊ ယနေ့၌ဖြစ်သောကောင်းမှု ပီတိပါမောဇ္ဇ-အကျိုးငှာ။ (ယနေ့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။) ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်း

၁။ အရိယာယတနံ။ ။စာအုပ်များ၌ “အရိယံ အာယတနံ” ဟု တွေ့ရ၏။ “အရိယာ ယတနံ” ဟု သမာသ်ရှိမှ စွဲကာနှင့်ညီမည်။ အကျယ်ကို ဝိနည်း မဟာဝါ ဘာသာဋီကာ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ပါဠိလိဂါမဝတ္ထုကထာ-၌ ပြထားပြီ။

၂။ အဂ္ဂိတောဝါ။ ။အဂ္ဂိတောဝါတိ အာဒိသု စ-ကာရတ္ထော ဝါ သဒ္ဓေါ၊ (ဝါ သဒ္ဓါသည် စ သဒ္ဓါကဲ့သို့ သမုစ္စည်း အနက်ရှိ၏။ ဝိကပ် အနက် အနိယမအနက်မဟုတ် ဟူလို။) မှန်၏။ ထိုမြို့၏ တစ်ဝိုက်တိုင်းသည် ဣမ်း၍ မနိုင်သော မီးကြောင့် ပျက်စီးလိမ့်မည်။ တစ်ဝိုက်တိုင်းသည် ဂင်္ဂါမြစ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် ပျက်စီးလိမ့်မည်။ တစ်ဝိုက်တိုင်းကား အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်၍ မယုံကြည်မှုကြောင့် ပျက်စီးလိမ့်မည်။

အပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ အဓိဝါသေတု၊ လက်ခံတော်မူပါ။ ပ။ ယေန၊ ဤ။ သကော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အာဝသထော၊ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရာ အိမ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိံသု။

ဥပသကံမိံတာ၊ ရှိ။ သကော၊ သော။ အာဝသထော၊ ဤ။ ပဏီတံ၊ ကောင်း မှန်သော။ ခါဒနီယံ၊ ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနီယံ၊ ဘောဇဉ်ကို လည်း ကောင်း။ ပဋိယာဒါပေတာ၊ စီစဉ်စေပြီး၍။ (စီစဉ်ခိုင်းပြီး၍။) ဘဂဝတော၊ အား။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ အာရောစာပေသံ၊ လျှောက်စေကုန်ပြီ။ (အလျှောက် ခိုင်းကုန်ပြီ။) (ကိံ။) ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ကာလော၊ ဆွမ်းစားချိန်ပါတည်း။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပါပြီ။ (စီစဉ်ပြီးပါ ပြီ။) ဣတိ (အာရော စာပေသံ။)

အထ ခေါ၊ ဤ။ (ဆွမ်းစီစဉ်ပြီးကြောင်း လျှောက်ထားရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ (နံနက်အခါဝယ် တခုသော အချိန်၌။) နိဝါသေတာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ပတ္တ စီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူတော်မူ၍။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ သုနိဓဝဿကာရာနံ၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာမတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာဝသထော၊ တည်းခိုရာ အိမ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ အာဝသထ-ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကံမိံ၊ ကြွတော်မူပြီ။ ဥပသကံ မိံတာ၊ ကြွတော်မူပြီး၍။ ပညတ္ထော၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ ၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊ ဤ။ (မြတ်စွာဘုရား ထိုင်တော်မူပြီးရာ ထို အခါ၌။) သုနိဓဝဿကာရာ၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာမတ္တာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ပဏီတေန၊ ကောင်းမှန်သော။ ခါဒနီယေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘောဇနီယေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ သဟတ္ထော၊ မိမိလက်ဖြင့်။ (ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကြပ်။) သန္တပေသံ၊ ကောင်းစွာ နှစ်သက်စေ ကုန်ပြီ။ (ရောင့်ရဲ စေကုန်ပြီ။) သမ္ပဝါရေသံ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ပယ်မြစ်စေကုန်ပြီ။ [“တော်ပြီ” ဟု လည်းကောင်း၊ “ပြည့်စုံပြီ” ဟု လည်းကောင်း နှုတ်ဖြင့် (သို့မဟုတ်) လက်အမှုအရာဖြင့် ပယ်မြစ်လောက်အောင် ဆက်ကပ်ကြကုန်ပြီ။]

အထ ခေါ၊ ဌ။ ‘(ဆွမ်းကပ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) သုနိဓဝသကာရာ။ မဂဓမဟာမတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဘုတ္တာဝိံ၊ ဆွမ်းတုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍။ ဩနိတပတ္တပါဏိံ၊ သပိတ်တော်မူ ဖယ်အပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို။ (ဥတု၊ သိ၍။) [စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် “ဥတု၊ သို့မဟုတ်-ဝိဒိတု၊ ဇာနိတု” ဟု ပါဠိသေသ-ထည့်ပါ။]

အညတရံ၊ တမျိုးသော။ နိစံ၊ နိမ့်သော။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် ကခုသောအရပ် အဖို့၌။ နိသီဒိံ သု၊ ထိုင်နေကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ဌ။ နိသီဒန္တံ၊ ထိုင်နေပြီးကုန်သော။ သုနိဓဝသကာရာ၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာမတ္တာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ၊ ဤဂါထာတို့ဖြင့်။ အနုမောဒိ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ။ (အနုမောဒနာ-ပြုတော်မူပြီ။) (ကိံ။) ယသ္မိံ ပဒေသေ ကပေတိ။ ပ။ သဒါ ဘဒြာနိ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ (အနုမောဒိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ (၁) ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင် အရပ်၌။ ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ပညာရှိအမျိုး၌ ဖြစ်သူသည်။ (တနည်း)။ ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူသည်။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ကပေတိ၊ ပြု၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ မိမိနေရာ အရပ်၌။

၁။ ဘဂဝန္တံ။ ပ။ နိသီဒိံ သု။ ။ “ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ။ ပ။ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ သု” ဟု ပါဠိတော်ရှိ၏။ ထို၌ “ဘဂဝန္တံ” စသော သုံးပုဒ်၏ စပ်ရာပုဒ် မရှိသောကြောင့် “ဘဂဝန္တံ၊ ကိံ။ ဘုတ္တာဝိံ၊ ဖြစ်၍။ ဩနိတပတ္တပါဏိံ၊ ကိံ။ ဥတု၊ သိ၍။” ဤသို့ “ဥတု” ထည့်၍ ပေးပါသည်။ “ဇာနိတု၊ ဝိဒိတု” ဟု ယသ္မိံ ထည့်နိုင်၏။ စပ်ပုဒ်ရှိရာ၌မူ ထည့်ဖွယ်မလိုပါ။ ရှေးနိဿယ၌ “သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်သား၍” ဟု ထည့်၏။ မိမိကား ဝိနယဟောခန္ဓက ယသပဗ္ဗဇာကထာ-အဖွင့်သ ရတ္ထ (၁၉၈) ကိုမှီ၍ “ဥတု” ဟု ထည့်လိုက်ပါသည်။

၂။ ပဏ္ဍိတဇာတိယော။ ။ ပဏ္ဍိတဿ+ဇာတိ (အမျိုးဇာတ်။) ပဏ္ဍိတဇာတိ၊ ပဏ္ဍိတဇာတိယံ+ဇာတော ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ (ဣယ ပစ္စည်း။) [ကစ္စည်း ဝုတ္တိဇာတာဒိန မိမိယာ စ-သုတ်၌ “ပဏ္ဍိတဇာတိယာ+ဇာတော” ဟု ရှိ၏။]

၃။ တနည်း။ ။ ပဏ္ဍိတော (ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော) +ဇာတိ (သဘော။) ယဿာတိ ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ [သမာသန္တ (က) ပစ္စည်းသက်၍ က-ကို ယ-ပြီ။ ပဏ္ဍိတော-၌ ဘာဝပ္ပဓာန ဘာဝလောပ-ကြံပါ။]

(ဤ အိမ်သစ် ဤ ရပ်ကွက်သစ်၌။) သညတေ။ စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ် ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် စောင့် စည်းကုန်သော။ မြဟ္မစာရယော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ ရှိကုန်သော။ သီလဝန္တေ၊ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဘောဇေတွာ၊ ရှေးဦးစွာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးစေပြီး၍။ (ဆွမ်းကပ်ပြီး၍။) [အာဒိသေ-၌ စပ်။]

(၂) တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ (ထိုမြို့သစ် အိမ်သစ် ရပ်ကွက်သစ်၌။) ယာ ဒေဝတာ၊ အကြင် နတ်တို့သည်။ အာသံ၊ ရှိကြကုန်ပြီ။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့အား။ ဒက္ခိဏံ၊ မိမိပြုအပ်သော အလှူကို။ အာဒိ သေ၊ ညွှန်ပြရာ၏။ ဝါ၊ အမျှ ပေးဝေရာ၏။ [အဋ္ဌကထာ၌ ဒေဝ တာ-အရ အိမ်စောင့်နတ်များကိုသာ ဥပလက္ခဏ-နည်းအားဖြင့် ဖွင့်သည်။]

ပူဇိတာ၊ အိမ်ရှင်သည် (အမျှ ပေးဝေသောအားဖြင့်) ပူဇော် အပ်ကုန်သော။ တာ၊ ထို နတ်တို့သည်။ နံ၊ ထို အိမ်ရှင်ကို။ ပူဇ ယန္တိ၊ အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ကြကုန်၏။ [ဘေးရန်မဖြစ်အောင် စောင့် ရှောက်ကြကုန်၏။] မာနိတာ၊ အိမ်ရှင်သည် (ပ သ-မူ ဗလိကမ္မ-ကို ပြုသောအားဖြင့်) မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ တာ၊ တို့သည်။ နံ၊ ကို။ မာနယန္တိ၊ အတုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ (ဖြစ်ပေါ်နေသော ဘေး ရန်ကို ပယ်ရှားကြကုန်၏။)

၁။ သညတေ။ ။သံယဓိယတေတိ သညတံ၊ (စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ်။) သံ+ယမု-ဓာတ်+ကံဟော တ ပစ္စည်း။ သညတံ+ယေသံ+အတ္ထိတိ သည တာ၊ အဿတ္ထိ-အနက်၌ ဣ-ပစ္စည်း။ [သညတေတိ သမ္ပဒေဝ သညတေ၊ သုသံ ဝုတ ကာယဝါစာ စိတ္တေ။-ဇီကာ။] တနည်း-သံယမန္တိ၊ စောင့်စည်းကုန်၏။ ဣတိ သညတာ၊ ကတ္တာ အနက်ဟော တ-ပစ္စည်း။ [ကာယဝါစာမနေဟိ သညတေ။- အဋ္ဌ။] “စက္ခုနာ သံဝရော သာဓု” စသည်ကဲ့သို့ ကရိုဏ်းဟု မှတ်ပါ။ ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် အကုသိုလ်ဘို့ကို စောင့်စည်းသည်-ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ မြဟ္မစာရယော။ ။မြဟ္မသဒ္ဓ၊ ပပဒ+စရ-ဓာတ်+ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် မုနိ-ကဲ့သို့ မြဟ္မစာရိ”ဟုဣကာရန္တ-ဖြစ်၍၊ “မြဟ္မစာရယော”ဟု ရှိသည်။ အကျယ်ကို သဒ္ဓနိတိ ပဒမာလာ ၂၅၄-၌ ကြည့်ပါ။ မူလပဏ် အနက်ဏသုတ္တဋ္ဌ ၁-ဝဂ် ၅-သုတ် ၁၅၇-၌လည်း ဣကာရန္တဖြင့် ဖွင့်ထား၏။ | မြဟ္မစာရိနော-ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ ထို အတိုင်း လည်း ဤကာရန္တ-ဖြင့် ရုပ်ရှိနိုင်သည်။]

(၃) တတော၊ ထိုသို့ အိမ်ရှင်က ပူဇော် မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်။
 မာတာ၊ အမိသည်။ သြရသံ၊ ရင်၌ဖြစ်သော။ ပုတ္တံ၊ သားကို။
 (အနုကမ္ပတိ) ဣဝ၊ စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို
 အတူ။) နံ၊ ထို အိမ်ရှင်ကို။ အနုကမ္ပန္တိ၊ စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်
 ကြကုန်၏။ ဒေဝတဒနုကမ္ပိတော၊ နတ်တို့သည် စောင့်ရှောက်အပ်
 သော။ ပေါသော။ အိမ်ရှင်ယောက်ျားသည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
 ဘဒြာနိ၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို။ [“ကောင်းသော
 ဣဋ္ဌာရုံတို့ကို” ဟု ဋီကာ၌ဖွင့်၏။] ပဿတိ၊ တွေ့ရမြင်ရ၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ။ သူနိဝေဿကာရေ၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာ
 မုတ္တော၊ တို့ကို။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုမောဒိတွာ၊ အဖန်ဖန်
 ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍။ (အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ထို
 အမတ်ကြီးတို့အား တရားဟောတော်မူပြီး၍။) အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊
 ၍။ ပက္ခမိ၊ ပြန်ကြွတော်မူပြီ။

၁၅၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ (မြတ်စွာ ဘုရား၏
 ပြန်ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) သူနိဝေဿကာရာ၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာ
 မတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊
 နောက်၌ နောက်၌။ (နောက်က နောက်က။) အနုဗန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ကြံ၍ လိုက်ကုန်သနည်း။)
 အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းမြတ် ဂေါတမသည်။ ယေန
 ဒွါရေန၊ အကြင်တံခါးဖြင့်။ နိက္ခမိဿတိ၊ ထွက်တော်မူလိမ့်မည်။ တံ၊
 ထိုတံခါးသည်။ ဂေါတမဒွါရံ နာမ၊ ဂေါတမ-တံခါးမည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊

၁။ အနုပောဒိတွာ။ ။တေဟိ တဒါ ပသုတပုညဿ (ထို အမတ်ကြီးတို့သည်
 ထို အချိန်၌ ဖြစ်စေအပ်သော ကောင်းမှုကို။) အနုမောဒနဝသေန (အဖန်ဖန် ဝမ်း
 မြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) တေသံ ဓမ္မကထံ ကတွာ (ထို အမတ်ကြီးတို့အတွက်
 တရားစကားကိုပြုတော်မူ၍)။—ဋီကာ။ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ အနုမောဒိ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်း
 မြောက်တော်မူပြီ။ အနုမောဒိတွာ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍။ ဤသို့
 ပေါပါ။ အနုမောဒိ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက် (စေ)ပြီ။ ဟု ကာရိတ်ပစ္စည်း၏ အနက်
 ဖြစ်သော (စေ) မပါပါစေနှင့်။

မှန်၏။ ကောင်းမှုရှင်တို့ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုကို မိမိက ဝမ်းမြောက်ခြင်း
 ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ကြောင်း စကားကို (တရားစကားကို) ပြုခြင်းသည် “အနုမော
 ဒနာ” မည်၏။ [အနုမောဒနာ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ကြောင်းစကား။] ထိုသို့
 မိမိက ဝမ်းမြောက်၍ ဝမ်းမြောက်ကြောင်းစကားကို ပြောလိုက်လျှင် အလှူရှင်တို့
 လည်း ဝမ်းမြောက်ကြရတော့သည်။

ဖြစ်လိမ့်မည်။ ယေန တိဋ္ဌေန၊ အကြင် ဆိပ်ကမ်းဖြင့်။ ဂင်္ဂံ၊ ဂင်္ဂါမည်သော။
နဒီ၊ မြစ်ကို။ တရိဿတိ၊ ကူးတော်မူလိမ့်မည်။ တံ၊ ထို ဆိပ်ကမ်းသည်။
ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ၊ ဂေါတမ-ဆိပ်ကမ်းမည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လိမ့်မည်။
ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍ လိုက်ကြကုန်၏။

အထ ခေါ၊ ဌ။ပ။ နိက္ခမိ၊ ထွက်တော်မူပြီ။ပ။ဂေါတမဒွါရံ နာမံ၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌ။ (မြတ်စွာ
ဘုရား၏ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါမည်သော။
နဒီ၊ မြစ်သည်။ ပူရာ၊ ရေဖြင့်ပြည့်သည်။ သမတိတ္ထိကာ၊ ကမ်းနှင့် ညီမျှ
သော ရေရှိသည်။ ကာကပေယျာ၊ ကျီးသောက်ထိုက်သော ရေရှိသည်။
(ကမ်း၌တည်သော ကျီးသည် သောက်နိုင်သော ရေရှိသည်။) ဟောတိ။

အပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ အပါရာ၊ ဤ
ဘက်ကမ်းမှ။ ပါရံ၊ ဟိုဘက်ကမ်းသို့။ ဂန္တုကာမေ၊ သွားခြင်းငှာ အလို
ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) နာဝံ၊ လှေကို။ ပရိယေသန္တိ၊ ရှာကြကုန်၏။ပ။
ဥဠုမ္ပံ၊ သစ်ဖောင်ကို။ ပရိယေသန္တိ။ပ။ကုလ္လံ၊ ကျူဖောင် ဝါးဖောင်ကို။
ဗန္ဓန္တိ၊ ဖွဲ့တုပ်ကြကုန်၏။ [ဥဠုမ္ပ ကုလ္လ-တို့၏ အထူးကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ ခေါ။ပ။ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၆၆-၌ အနက်ရေး
ခဲ့ပြီ။] ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်။ ဂင်္ဂါယ၊ သော။ နဒီယာ၊ ၎င်း။ သြရိမ
တီရေ၊ ဤဘက်ကမ်း၌။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်ပျောက်တော် မူသည်။
(ဟုတော။) ပါရိမတီရေ၊ ဟိုဘက်ကမ်း၌။ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ။ ပစ္စုဋ္ဌာသိ၊
ရှေးရှု တည်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ မနုဿေ၊ တို့ကို။ [သာမည-ကံ။] အပါရာ၊
မှ။ ပါရံ၊ သို့။ ဂန္တုကာမေ၊ သွားလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပေ ကစ္စေ၊

၁။ ဂေါတမဒွါရံ နာမံ။ ။မြတ်စွာဘုရားသည် အနွယ်အားဖြင့် “ဂေါတမ”ဟု
ထင်ရှားတော်မူ၏။ မြာဟူဏ-တို့က မြတ်စွာဘုရားကို “သမဏော ဂေါတမော-
ရဟန်းမြတ် ဂေါတမ”ဟု ခေါ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ပြန်ကြွသောအခါ
ထွက်တော်မူရာတံခါးကို “ဂေါတမဒွါရံ”ဟု နာမည်မှည့်ကြသည်။ ဂင်္ဂါမြစ်ကိုကား
ဆိပ်ကမ်းက မြစ်ကူးတော်မမူပဲ တန်ခိုးဖြင့် ကူးတော်မူသောကြောင့် “ဂေါတမတိတ္ထံ”
ဟု နာမည်ပေးရတော့ချေ။

မှတ်ချက်။ ။ယခု ခေတ်၌လည်း ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နာမည်ကိုယူ၍
မြို့ ရွာ လမ်း စသည်တို့ကို နာမည်ပေးကြ၏။ ထိုသို့ ပေးရခြင်းမှာ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၌
သာသာနာတော် မထွန်းပေါ်မီကပင် (သို့မဟုတ်) သာသာနာတော် ထွန်းပေါ်ကာစ
ကပင် ဆင်းသက်လာသော အစဉ်အလာဖြစ်သည်။

အချို့သောလူတို့ကို။ နာဝံ၊ လောကီ။ ပရိယေသန္တေ၊ ရှာနေသည် တို့ကို
 လည်းကောင်း။ အပေကစ္စေ။ပ။ဗန္ဓန္တေ၊ ဖွဲ့တုပ်နေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။
 (ဝိသေသ-ကံ။) အဒ္ဓသာ၊ မြင်တော်မူပြီ။ အထ ခေါ၊ ခွံ။ (မြင်တော်
 မူရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ တေမတ္တံ၊ ဤအကြောင်းကို။ (ပုထုဇဉ်
 လူများက ဂင်္ဂါမြစ်ရေကလေးကိုသော်မှ ကူးဖို့ရန် လေ့ ဖောင်များ ရှာဖွေ
 ချည်တုပ်နေရပုံ၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်တကွ မိမိက သံသရာတည်းဟူသော မြစ်
 ကြီးကို အရိယာမဂ် တံတားဖြင့် ကူးမြောက်တော်မူပြီးပုံကို။) ဝိဒိတု၊
 သိ၍။ တာယံ ဝေလာယံ၊ ထိုအချိန်၌။ ဣမံ ဥဒါနံ၊ ဤ ဥဒါန်းကို။
 (ပီတိ-အတွက် လေဟုန်တက်၍ ပေါ်ထွက်လာသော ဤစကားတော်ကို။)
 ဥဒါနေသိ၊ ကျူးရင့်တော်မူပြီ။ (ကိံ။) ယေ တရန္တိ။ပ။ မေဓာဝိနော
 ဇနာတိ၊-ဟူ၍။ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ယေ၊ အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဏ္ဏဝံ၊
 အစောက်လည်းနက် အပြန်လည်း ကျယ်သော ရေရှိသော။ သရံ၊
 တဏှာ-တည်းဟူသော မြစ်ကို။ ဝါ၊ သံသရာ-တည်းဟူသော မြစ်ကို။
 တရန္တိ၊ ကူးကြကုန်၏။ [သရံ-အရ သံသရာ-တည်းဟူသော မြစ်
 ကိုလည်း ဥဒါန်း အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ထားသည်။] (တေ၊ ထို အရိယာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) သေတံ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော တံတားကို။
 ကတုာန၊ ပြု၍။ ပလ္လလာနိ၊ ရှံညှန်တို့ကို။ ဝိသဇ္ဇ၊ စွန့်လွှတ်၍။
 (တရန္တိ။)

ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ (အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝါ၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဣမံ ဥဒကံ၊
 ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို။ ဥတ္တရိတုကာမော၊ ကူးမြောက်လိုသည်။ ဟုတုာပိ၊
 ဖြစ်၍လည်း။) ကုလ္လံ၊ ကျူဖောင် ဝါးဖောင်ကို။ ဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့တုပ်
 နေရ၏။ [ကုလ္လံ ဟိ-၌ “ဟိ” ကား နိပါတ်မျှသာ။] မေဓာဝိနော၊
 မဂ္ဂလေးဖြာ ပညာရှိအစစ် ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော။ ဇနော၊ ဗုဒ္ဓ
 ဗုဒ္ဓသာဝက-ဖြစ်သူ လူတို့သည်။ (ကုလ္လေန၊ နှင့်။ ဝိနာ ဝေ၊
 ကင်း၍သာလျှင်။) တိဏ္ဏာ၊ သံသရာ ရေအယဉ်ကို လွန်မြောက်တော်
 မူကုန်ပြီ။ ဝါ၊ တဏှာ ရေအယဉ်ကို လွန်မြောက်တော်မူကုန်ပြီ။

ပဌမဘာဏဓါဓော-ပထမဘာဏဝါရတည်း။

အရိယသစ္စကထာ

၁၅၅။ အထ ခေါ၊ ဌ။ပ။အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။
 အာယာမ၊ လာ သွားကြစို့။ ယေန၊ ဌ။ ကောဋိဂါမော၊ ကောဋိရွာသည်။
 (အတ္ထိ။) တေန၊ ကောဋိရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိဿာမ၊ သွားကြ
 စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။
 ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ပ။တဒ' ဝသရိ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၄၃-၌ အနက်
 ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ ကောဋိဂါမော ထို ကောဋိ-ရွာ၌။
 ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြ၊ ကောဋိရွာဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ။)

ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊
 အရိယသစ္စာတို့ကို။ (အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော သစ္စာတို့ကို။) အနန္တ
 ဗောဓော၊ လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ [အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော
 ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်-ဟူလို။] အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း
 ၍ မသိခြင်းကြောင့်။ [မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်-ဟူလို။]

မမဉ္ဇေဝ၊ ငါဘုရားသည်လည်းကောင်း။ တုမ္မာကဉ္စ၊ သင်တို့သည်လည်း
 ကောင်း။ ဝေံ၊ ဤသို့။ (သို့ကလောက်။) ဒီသံ၊ ရှည်လျားလှစွာသော။
 ဣမံ အဒ္ဓါနံ၊ ဤ သံသရာခရီးကို။ သန္တာဝိတံ၊ အဆက်မပြတ် ပြေးသွား

၁။ အရိယသစ္စာနံ။ ။အရိယဘာဝကရာနံ သစ္စာနံ။- အဋ္ဌကထာ။ မိမိဟူသော
 သစ္စာလေးပါးကို ထိုထွင်း၍ သိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရိယာဖြစ်အောင် ပြုတတ်သော
 သစ္စာများ-ဟူလို။ အရိယာဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော တရားကိုပင် “အရိယာအဖြစ်ကို
 ပြုတတ်”ဟု ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် ဆိုထားသည်။ [ဝိနယ-သာရတ္ထ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန-
 သုတ်၌မူ “အရိယသစ္စ-အရိယာတို့သည် ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သောတရား” ဖသည်ဖြင့်
 ဖွင့်သေး၏။]

၂။ သန္တာဝိတ သံသရိတ။ ။ဘဝ-တမျိုးမှ ဘဝ-တမျိုးသို့ ပဋိသန္ဓေ-နေသော
 အားဖြင့် ပြေးသွားနေခြင်းသည် “သန္တာဝိတ”။ [သံ-အဆက်မပြတ်+ဓာဝိတ-
 ပြေးသွားခြင်း။] ထိုသို့ သွားနေရာဝယ် တကြိမ်တခါစီ မဟုတ် ဘဝများစွာ၌ ထပ်
 ကာ ထပ်ကာ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်နေခြင်းသည် “သံသရိတ”။ [သံ-အဆက်
 မပြတ် + သရိတ-ဖြစ်ခြင်း။]

ဝဋ်ဋ္ဌိကျင်လည်ခြင်း၏အကြောင်း။ ။ “မဂ်ဉာဏ်”ဖြင့် သိခြင်းဟူသော မဋ္ဌိဝေဓ-
 သည် “ဝိပဿနာဉာဏ်”ဖြင့် သိခြင်းဟူသော အနုဗောဓ-ရှေ့သွားရှိ၍ အနုဗောဓ-နှင့်
 ကင်း၍မဖြစ်နိုင်။ အချို့ သောအနုဗောဓ-သည်လည်း ပဋိဝေဓ-နှင့် ဆက်သွယ်နေ၏။ ထို
 ဉာဏ်နှစ်ပါး မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်ပွားခြင်းသည် “ဝဋ်ဋ္ဌိကျင်လည်ခြင်း၏ အကြောင်း”
 ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အနန္တဗောဓော။ပ။ တုမ္မာကဉ္စ” ဟောတော်မူသည်။

အပ်ခဲလှလေပြီ။ သံသရိတံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်အပ်ခဲလှလေပြီ။
 (တနည်း။) မမဉ္ဇေဝ၊ ဧါလည်းကောင်း။ တုမ္မာကဉ္စ၊ တိဧါလည်းကောင်း။
 ဝေံ၊ သ္မိ။ ဒီဃံ။ ဣမံ အဒ္ဓါနံ၊ ကိ။ သန္တာဝိတံ၊ အဆက်မပြတ် ပြေးသွား
 ခဲ့ရခြင်းသည်။ သံသရိတံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ခဲ့ရခြင်းသည်။
 (အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။)

ကတမေသံ စတုန္နံ၊ အဘယ် လေးပါးတို့ကိုနည်း။ (တနည်း) ကတမေသံ၊
 အဘယ် မည်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို၊ အန
 နုဗောဓာ၊ ကြောင့်။ ပ။ မမဉ္ဇေဝ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပ။ သံသရိတံ၊
 တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်အပ်ခဲလေသနည်း။ (တနည်း) မမဉ္ဇေဝ၊ ဧါ
 လည်းကောင်း။ ပ။ သံသရိတံ၊ ကျင်လည်ရခြင်းသည်။ (အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့
 သနည်း။) [ဤသို့လည်း အကျယ်ပေးနိုင်၏။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒုက္ခဿ၊
 ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စဿ၊ ကိ။ အန နုဗောဓာ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဒုက္ခ
 သမုဒယဿ၊ ဒုက္ခသမုဒယဖြစ်သော။ (ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်း
 မိလတ်သော်၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော။) အရိယသစ္စဿ။ ပ။

ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ သော။ (ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။) အရိယသစ္စဿ၊
 ကိ။ ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသော
 အားဖြင့် သွားတတ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စဿ၊
 ကိ။ ပ။ [ရှေးအတိုင်းပေးပါ။]

ဘိက္ခဝေ။ ဒုက္ခံ၊ သော။ တယိဒံ(တံ+ဣဒံ) အရိယသစ္စံ၊ ကိ။ အန
 ဗုဒ္ဓံ၊ လျော်စွာသိတော်မူအပ်ပြီ။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူအပ်ပြီ။ ပ။
 ဘဝတဏှာ၊ ဘဝ၌ တပ်မက်တတ်သောတဏှာကို။ ဥစ္ဆိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီ။
 ဘဝနေတ္ထိံ၊ ဘဝသို့ဆွဲဆောင်ကြောင်း တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးသည်။
 ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဒါနိံ၊ ၌။ ပုနုဗ္ဗဝေ၊ နောက်ထပ်ဘဝသည်။ (ဘဝအသစ်
 သည်။) နတ္ထိံ၊ မရှိတော့။ ဣတံ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားတော်ကို။ (စတုန္နံ ဘိက္ခဝေ အရိယ
 သစ္စာနံ-စသော စကားတော်ကို။ အဝေဝါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ သုဂတော၊

၁။ ဘဝနေတ္ထိံ။ ။လက်၌ကြိုးရှိသော ယောက်ျားတယောက်သည် ထိုကြိုးရှည်ဖြင့်
 ငှက်ကိုချည်နှောင်လျက် သွားလိုရာအရပ်တပါးသို့ ယူဆောင်၍သွားသကဲ့သို့၊ အဘိ
 သင်္ခါရမည်သော 'ကံ'ကလည်း၊ တဏှာ-တည်းဟူသောကြိုးဖြင့် သတ္တဝါတည်းဟူ
 သော ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖွဲ့လျက် ဘဝတပါးသို့ ဆောင်သွားသည်။ [ဘဝ+နေတ္ထိံ=ဘဝ
 သို့+ဆောင်ကြောင်းကြိုး။]

ကောင်းသောစကားကို မိန့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတံနာ၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ အပရံ၊ တမျိုးသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ (နောက်၌ လာမည့် ဂါထာစကားကို။) သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကို။) စတုန္ဒံ။ ပ။ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေ၊ တိ။-ဟူ၍။ (အဝေ၊ စ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁)စတုန္ဒံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်ကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း။ ဝါ၊ မဖောက် မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ အဒဿနာ၊ မသိ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ တာသု တာသေဝ ဇာတိသု၊ ထိုထို ဘဝတို့၌ပင်။ ဒိဿံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ သံ သရာခရီးကို။ သံသိတံ၊ ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ။ [သံ ပုဗ္ဗ+ သိဓာတ်+ ဂတိ-အနက်ဟော။ သံသရနှင့် အနက်တူသည်။]

(၂) တာနိ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ တောနိ၊ ဤအရိယ သစ္စာတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထင်ထင် မြင်အပ် ကုန်ပြီ။ ဘဝနေတ္ထိ၊ ကို။ သမ္မဟတာ၊ ကောင်းစွာ ပယ်နှုတ်အပ်ပြီ။ ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ မူလံ၊ တဏှာ-တည်းဟူသော အမြစ်အရင်းကို။ ဥစ္ဆန္တိ၊ အရိယမဂ်ဓာတ် လက်နက်မြတ်ဖြင့် ဖြတ်အပ်ပြီ။ ဒါနိ၊ ၌။ ပုနဗ္ဗဝေ၊ နောက်ထပ်ဘဝသည်။ ဝါ၊ ဘဝ အသစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ ပိ ကောဋ္ဌိဂါမေ၊ ၌လည်း။ ပ။ အဝိဇ္ဇာ သဝါတိ၊ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၄၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

အနာဝတ္တိဓမ္မ သမ္မောဓိပရာယဏ

၁၅၆။ အထ ခေါ။ ပ။ တဒဝသရိ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၄၃-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။ “နာတိကာ၊ နာတိကာ-ရွာသည်” ဟု ဆိုပါ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ နာတိကေ၊ ထိုနာတိကာရွာ-၌။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ၊ အုတ်တို့ဖြင့် ပြုအပ် သောကျောင်း၌။ ဝါ၊ အုတ်တိုက်ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ။

အထ ခေါ။ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ နာတိကာ-ရွာ အုတ်တိုက်ကျောင်း ဝယ် သိတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ ပ။ အဝေ၊ စ။

၁။ တတြ သုဒံ။ ။ ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ “တတြ ပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာတိ ကေ” ဟု ပိ-သဒ္ဓါ တွေ့ရ၏။ ထိုပိ-သဒ္ဓါ ပိုနေသည်။ ဤဝါကျမျိုး ဤစာသွားမျိုး၌ ထိုသို့ ပိ-သဒ္ဓါ ပါလေ့မရှိပါ။ ရှေးနိဿယ-၌လည်း မပါပါ။

လျှောက်ပြီ။(ကံ။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သာဠော နာမ၊ သာဠော-မည်
သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နာတိကေ၊ ဌံ။ ကာလင်္ကတော၊ သေခြင်းကိုပြုပါ
ပြီ။ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိပါပြီ။(သေပါပြီ။)တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။
ဂတိံ၊ ဉာဏဂတိသည်။ ဝါ၊ သောတာပတ္တိ-မဂ်ဉာဏ်စသော ဉာဏ်၏အဖြစ်
သည်။ ကာ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အဘိသမ္ပရာယော၊ ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော
ရှေးရှုကောင်းစွာ အလွန်ရောက်ထိုက်သော ဘဝသည်။ ကော၊ နည်း။

ဘန္တေ။ နန္ဒာ နာမ၊ နန္ဒာ-မည်သော။ ဘိက္ခုနီ၊ ဘိက္ခုနီသည်။ပ။
သုဒတ္တော နာမ၊ သုဒတ္တ-မည်သော။ ဥပါသကော။ ဥပါသကာသည်။ပ။
သုဇာတာ နာမ၊ သုဇာတာ-မည်သော။ ဥပါသိကာ၊ သည်။ပ။[နောက်၌
ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။]။ပ။အဘိသမ္ပရာယော၊ သည်။ကော၊နည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၁၅၇။ အာနန္ဒ သာဠော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာသဝါနံ။ပ။ဥပသမ္ပဇ္ဇ။
ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ [မဟာနိဒါနသုတ်အဆုံး ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၃၀-၌ အနက်
ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ နန္ဒာ၊ -သော။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဝဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးကုန်သော။
ဩရမ္ဘာဂိယာနံ၊ အောက်ကာမဘုံသို့ ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊

၁။ ဂတိ။ ။“ဂတိ”ဟူသည် ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဉာဏ်အဆင့်အတန်း
တည်း။ “ဤ သူသည် သောတာပန်တည်း၊ ဤသူသည် သကဒါဂါမ်တည်း” စသည်
ဖြင့် ထိုထိုဉာဏ်ကို ရပုံကို နောက်၌ မိန့်တော်မူလိမ့်မည်။

၂။ အဘိသမ္ပရာယော။ ။ [အဘိ၊ ရှေးရှု+သံ၊ကောင်းစွာ+ပရ၊ အလွန်+အယ၊
ရောက်ထိုက်သော ဘဝ။]ရှေးရှု ကောင်းစွာ (သေသေချာချာ)ရောက်ရမည်ဖြစ်သော
ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ နေသောအားဖြင့် နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းတည်း။
ဤ အဘိသမ္ပရာယံ-ကို ရည်ရွယ်၍ “နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော” စသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ “သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ” စသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း မိန့်တော်မူလိမ့်မည်။ [အဘိသမ္ပရာယောတိ။ပ။ဉာဏသဟိတော ပစ္စ
ဘာဝေါ၊ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း။-သာရတ္ထ-၃၊ နာ-၃၄၀။]

၃။ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ။ ။ “ဩရံ” ဟူသည် ကာမဘုံတည်း။ ဘန္တေတိ ဘာဂိ
ယာနိ။ [ဘဇဇာတ်+ဏျ ပစ္စည်း-ကတ္တားဟော။]ဩရံ+ဘာဂိယာနိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊
အောက်ကာမဘုံသို့ ကပ်ရောက်တတ်သော သံယောဇဉ်တို့။ “ကပ်ရောက်” ဟူသည်
ကာမဘုံသို့ ပဋိသန္ဓေ-နေဖို့ရန်အကြောင်းဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဤ ဩရမ္ဘာဂိယ-သံယော
ဇဉ်မကင်းသေးသူများ ကာမဘုံ၌ ဖြစ်ကြရသည်။

က။ တနည်း။ ။ဩရံ+ဘာဂေါ ဩရမ္ဘာဂေါ။ အောက်ဖြစ်သောအဖို့။ ဝါ၊
အောက်အဖို့ဖြစ်သော ကာမဘုံ။ ဩရမ္ဘာဂဿ+ဟိတာနိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ကာမဘုံ

ကာမဘုံဟူသော အောက်အဖို့၏ အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဩပပါတိကာ၊ ဥပပါတ်

ဟူသော အောက်အဖို့၏ အစီးအပွားဖြစ်သော သံယောဇဉ်တို့။ [တဒဿ ဌာန ဓိယော စ-၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဟိတ-အနက်ဝယ် ဣယ-ပစ္စည်းသက်ပါ။] “အစီးအပွား ဖြစ်”ဟူသည် အောက် ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ-နေဖို့ရာအကြောင်း ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။

ခ။ တနည်း။ ။ဩရံ-အရ အောက်မဂ်သုံးပါးကို ယူပါ။ ဩရံ+ပဟာတဗ္ဗော- ဘာဂေါဩရုက္ခာဂေါ၊ အောက်မဂ် သုံးပါးဖြင့် ပယ်ထိုက်သော အဖို့။ ဩရုက္ခာဂေါ ယေသံ+အတ္ထိတိ ဩရုက္ခာဂိယာနိ၊ အောက်မဂ်သုံးပါးဖြင့် ပယ်ထိုက်သော အဖို့ရှိ သော သံယောဇဉ်တို့။ ဝါ၊ အောက်မဂ်သုံးပါး ပယ်ဖို့ဖြစ်သော သံယောဇဉ်တို့။ [ဩရန္တိ လဒ္ဓနာမေဟိ ဝါ တိဟိ မဂ္ဂေဟိ ပဟာတဗ္ဗာနိတိပိ ဩရုက္ခာဂိယာနိ- ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ကြည့်၍ ဤသို့ ဝိဂ္ဂဟ-ပြုပါသည်။]

ဂ။ တနည်း။ ။ဘဉ္စိတဗ္ဗာနိတိ ဘဉ္စိယာနိ။ [ဘဉ္စ-ဇာတ်+အနိယပစ္စည်း၊ နိ-၌ ရဿပြု။] ဩရံ၊ အောက်မဂ်သုံးပါးဖြင့်+ဘဉ္စိယာနိ၊ ဖျက်ဆီးထိုက်သော သံယောဇဉ် တို့သည်။ ဩရုက္ခဉ္စိယာနိ၊ ဩရုက္ခဉ္စိယ-တို့မည်၏။ [ဩရံ-သည် နိပါတ်ဖြစ်၍ ကတိ ယာဝိဘတ်ချေပါ။] ဤစကားအရ “ဩရုက္ခဉ္စိယ”ဟု ဆိုလိုလျက် (ဘ)၌ (အ)ကို အာ-ပြု၊ (ဉ္စိ)၌ (ဉ်)ကိုချေ၊ (ဇ)ကို (ဂ) ပြု၍ “ဩရုက္ခာဂိယာနိ”ဟု ပြီး သည်။ [ဩရုက္ခဉ္စိယာနိ ဝါ ဩရုက္ခာဂိယာနိ ဝတ္တာနိ နိရုတ္တိနယေန။-ဋီကာ]

သံ။ ကာမဘုံ၏ အစီးအပွားဖြစ်ပုံ။ ။ကာမစ္ဆန္ဒ၊ ဗျာပါဒ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိ ကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ-အားဖြင့် ဩရုက္ခာဂိယ-သံယောဇဉ် ၅-ပါးရှိ၏။ ထို တွင် ကာမစ္ဆန္ဒ-နှင့် ဗျာပါဒတို့သည် ရူပ အရူပ-ဈာန် သမာပတ်ဖြင့် မပယ်ခွါအပ် သေးလျှင် (သို့မဟုတ်) မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ မပယ်အပ်သေးလျှင် အထက်အဖို့ ဖြစ် သော ရူပ အရူပ-ဘုံသို့ သွားခွင့်ဖြစ်ခွင့်မပေးကြ။

င။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-စသော သုံးပါးတို့ကား ရူပဘုံ၌ ရောက်နေသူကိုသော်မှလည်း ဆောင်ယူ၍ ဤ ကာမဘုံ၌သာ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ အချုပ်မှာ-ဤ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ- မကင်းသေးသော ပုထုဇဉ်သည် မြဟ်ဘုံ၌ ရောက်နေသော်လည်း ကာမဘုံသို့သာ ပြန်လာရမည်-ဟူလို။ ဤသို့လျှင် ဤ သံယောဇဉ် ငါးပါးသည် ကာမဘုံ၌ ဖြစ်ဖို့ရာ အစီးအပွား (အကြောင်း) ဖြစ်ကြသည်။

ခ။ ဩပပါတိကာ။ ။ဩပပါတိကာတိ ဥပပါတိကယောနိကော၊ (ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေရှိ၏။) ဥပ ပတနေ သာဓုကာရီ (ခုန်လွှားကျရောက်ခြင်းကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ် အထင်အရှားဖြစ်ခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုလေ့ရှိ၏။) သေသယောနိပဋိက္ခေပဝစန'မေတံ၊ (ဩပပါတိက-ဟူသော ဤ သဒ္ဓါသည် ကြွင်းသောယောနိ--ကို ပယ်ကြောင်းစကား တည်း။) တေန ဝတ္ထုဝါသဒုက္ခာဘာဝ' မာဟ၊ (ထို ဩပပါတိကာ-ပုဒ်ဖြင့် အဓိ ဝမ်း၌ နေရခြင်းဆင်းရဲ မရှိခြင်းကို ဟောတော်မူသည်။) -တိကဂုံတ္တရ-ဇ္ဇိ၊ ဒုတိယပုဏ်၊ ၄-ဝဂ်၊ ၆-သုတ်။

ပဋိသန္ဓေ ရှိသည်။ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ နေသည်။ (ဟုတော့။) တတ္ထ၊ ထို
 ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယ်နိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလေ့ရှိသည်။ တဿာ-လောကာ၊
 ထို ဗြဟ္မာ့လောကမှ။ (ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ။) အနာဝတ္တိဓမ္မာ၊ ပြန်လှည့်ခြင်း
 သဘော မရှိသည်။ (ပြန်လာခြင်းသဘော မရှိသည်။) (ဟောတိ။)

အာနန္ဒ။ သုဒတ္တော၊ သုဒတ္တ-မည်သော။ ဥပါသကော၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊
 ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတ
 ပရာမာသ-သံယောဇဉ်တို့၏။) ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ရာဂဒေါသ
 မောဟာနံ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ-တို့၏။ တနုတ္တာ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမိ^၁သည်။ (ဟုတော့။) သကံ ဒေဝ၊
 တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤ ကာမလောက-သို့။ (ကာမ-ဘုံသို့။)
 အာဂန္တော၊ ပြန်လာ၍။ (ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့်လာ၍။) ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်
 ဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလိမ့်မည်။

အာနန္ဒ။ သုဇာတာ၊ သော။ ဥပါသိကာ၊ သည်။ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာ
 နံ ပရိက္ခယာ။ သောတာပန္နာ၊ အရိယာမဂ်သို့ ရောက်သူမ-တည်း။ ဝါ၊
 သောတာပန်တည်း။ အဝိနိပါတဓမ္မာ၊ အပါယ်လေးပါးတို့၌ ဖောက်ဖောက်
 ပြန်ပြန် ကျခြင်းသဘောမရှိ။ နိယတာ၊ မဂ္ဂဓမ္မနိယာမဖြင့် မြဲ၏။ [နောက်
 သို့ ပြန်မဆုတ်တော့ပဲ အထက်မဂ် သုံးပါးသို့သာ ရောက်ခြင်း ရခြင်းအား
 ဖြင့် မြဲသည်။] သမ္မောဓိပရာယဏာ၊ အထက်မဂ်သုံးပါး ဟူသော အလွန်
 ရောက်ထိုက်သော တရားရှိ၏။ ဝါ၊ အထက်မဂ်သုံးပါးဟူသော လဲလျောင်း
 ရာ ရှိ၏။ [ဤ အဋ္ဌကထာအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။ အခြားအဋ္ဌကထာ
 ဋီကာတို့၌ နည်းအမျိုးမျိုးဖွင့်သေး၏။]။ပ။

အာနန္ဒ။ ပရောပညာသံ၊ ငါးဆယ် ကျော်သော။ နာတိကေ၊ ၌။
 ကာလင်္ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်း ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ သေပြီး
 ကုန်သော။ ဥပါသကော၊ တို့သည်။ပ။ အနာဝတ္တိ ဓမ္မာ၊ မရှိကုန်။ အာနန္ဒ။
 နာတိကေ၊ ၌။ ကာလင်္ကတာ၊ ကုန်သော။ သာမိကာ၊ အပိုအလွန်နှင့်
 တကွဖြစ်သော။ နဝုတိ၊ ကိုးဆယ်သော။ (တနည်း) သာမိကာ နဝုတိ၊

၁။ ဤ သကဒါဂါမိ-အပြားကို အဋ္ဌကထာ၌ လေးမျိုး၊ ဋီကာ၌ ငါးမျိုး ပြထား
 ၏။ ထို ကိုးမျိုးကို သဘောတူရာပေါင်းလျှင် သကဒါဂါမိ-ခြောက်မျိုးရှိသည်။ အဋ္ဌ
 ကထာနှင့် ဋီကာကို တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။

ကိုးဆယ်ကျော်သော။ နာတိကော ဌ။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ပ။အာနန္ဒ။
ကာလင်္ကတော၊ ကုန်သော။ သာတိရေကာနိ၊ အပိုအလွန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်
သော။ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ (တနည်း)သာတိ
ရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာကျော်ကုန်သော။နာတိကော ဌ။ ဥပါသကာ၊
တို့သည်။ပ။ သမ္မောဓိပရာယဏာ၊ ကုန်၏။

ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ

၁၅၀။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူသည်။
(လူဖြစ်သူသည်။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ဝါ၊ သေချိန်ကို။ ယံ ကရေယျ၊
အကြင် ပြုရာ၏။ ဧတံ၊ ဤ ပြုခြင်းသည်။ (ဤ သူဖြစ်သူ၏ သေခြင်း
သည်။) အနစ္စရိယံ၊ မအံ့ဩထိုက်ပါ။ (မအံ့ဩလောက်ပါ။)တသ္မိံ ယေဝ၊
ထို လူသည်ပင်။ ကာလင်္ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိလတ်သော်။ ဝါ၊
သေလတ်သော်။ တထာဂတံ၊ ငါဘုရားသို့။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ချဉ်းကပ်၍။ ဧတ
မတ္ထံ၊ ဤ အကြောင်းကို။ (ဤ ဂတိအဘိသမ္မရာယ-ဟူသော အကြောင်းကို။)
(ယံ) ပုစ္ဆိဿထ၊ အကြင် မေးလာကုန်အံ့။ ဝါ၊ အကြင် မေးကြလိမ့်မည်။
အာနန္ဒ။ သော၊ ဤသို့ မေးခြင်းသည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။
ဝိဟေသာ၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းကြောင်းတည်း။

အာနန္ဒ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤ လောက၌။ [အချို့
နေရာ၌ “ဣဟ” ကို “နိပါတ်” ဟုလည်း ဖွင့်၏။ ထိုအလို အနက်
မပေးရ။] ယေန၊ အကြင် မိမိကိုယ်ကို ကြည့်ရှုကြောင်း အရိယာမဂ်
တရားတည်း ဟူသော မှန်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ အရိယ
သာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော သာဝကသည်။ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်သော
မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကသည်။ အာကခံမာနော၊ ပြောဆိုလိုလတ်သော်။
(သုတပါးက မေးလျှင်လည်း ဖြေဆိုလိုလတ်သော်။) အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်

၁။ ဝိဟေသာ။ ။ထိုထို သေကြသော သတ္တဝါတို့၏ ဂတိ (ဉာဏ်၏ ဖြစ်ပုံ) နှင့်
အဘိသမ္မရာယ (တမလွန်ဘဝ)ကို ကြည့်ရှု နေရသော ဘုရားရှင်မှာ ကိုယ်၏
ပင်ပန်းမှု ဖြစ်၏။ လာလျှောက်တိုင်း လျှောက်တိုင်း ကြည့်ရှုနေရလျှင် ပင်ပန်းရုံသာ
ရှိမည်။ ထိုသို့ ကြည့်ရှုနေခြင်းဖြင့် ဝေနေယျတို့မှာ တစုံတရာသော အကျိုး မပြီးနိုင်-
ဟူလို။ [မြတ်စွာဘုရားမှာ ဆင်းရဲစေတတ်သော ကိလေသာအားလုံး မရှိသည့်အတွက်
စိတ်တော်၏ ပင်ပန်းမှုကား မဖြစ်ပါ။]

မကောဝါ(ပ) ၂၄ (က)

သာလျှင်။ အတ္တနံ၊ မိမိကို။ (ကိုယ်ကိုယ်ကို။) ဗျာကရေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ (ဖြေဆိုရာ၏။) (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြောဆိုရာသနည်း။)

(အဟံ၊ ငါသည်။) ခိဏနိရယော၊ ကုန်ပြီးသော ငရဲရှိသည်။ (ငါ့မှာ ငရဲကုန်ပြီးသည်။) ခိဏတိရစ္ဆာနယောနိ၊ ကုန်ပြီးသော တိရစ္ဆာန်အမျိုးဇာတ်ရှိသည်။ ခိဏပေတ္တိဝိသယော၊ ကုန်ပြီးသော ပြိတ္တာအပေါင်း၏ နေရာရှိသည်။ ခိဏာဝါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ ကုန်ပြီးသော အပါယ် ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတ်ရှိသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ [ပေတ္တိ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ-ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ဝိထိမုတ်ပိုင်း အစဉ် ပြထားပြီ ။]

အဟံ၊ သည်။ သောတာပန္နော၊ အရိယာမဂ်သို့ ရောက်သူသည်။ ဝါ၊ သောတာပန်သည်။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ အပါယ်လေးပါးတို့၌ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်းသဘော မရှိသည်။ နိယတော၊ မဂ္ဂ ဓမ္မ နိယာမ-ဖြင့် မြဲသည်။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ အထက်မဂ်သုံးပါး ဟူသော အလွန်ရောက်ထိုက်သော တရားရှိသည်။ (အထက်မဂ်သုံးပါး ဟူသော လဲလျောင်းရာရှိသည်။) အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။) ဓမ္မာဒါသံ နာမ၊ ဓမ္မာဒါသံ-မည်သော။ (မိမိကိုယ်ကို ကြည့်ရှုကြောင်း အရိယာမဂ်တရားတည်းဟူသော မှန်မည်သော။) (တံ) ဓမ္မပရိယာယံ၊ ထိုတရားဒေသနာတော်ကို။ ဒေသေသာမိ၊ ဟောတော်မူမည်။

၁။ ဓမ္မာဒါသံ။ ။ [ဓမ္မ-တရား+အာဒါသံ-မှန်။] အာဒိဿတေ အနေနာတိ အာဒါသော၊ မိမိကို ကြည့်ရှုကြောင်း မှန်။ [အာ+ဒိသ-ဓာတ်+ဏ-ပစ္စည်း၊ ဒိ-၌ဣ-ကို (အာ) ပြု။] ဓမ္မဘူတော+ အာဒါသော ဓမ္မာဒါသော၊ မိမိကို ကြည့်ရှုကြောင်း တရားတည်းဟူသောမှန်။

ဓမ္မာဒါသံအရကောက်။ ။ သစ္စာလေးပါးတရား၌ ဖုံးထားသော မောဟ-ကိုဖျက်ဆီးပြီးသော အရိယာသာဝက-တို့၏ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း၊ သိပြီး၍ ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း ပြောနိုင်ကြောင်း ဖြစ်သော အရိယ မဂ်ဉာဏ်သည် (အနုယမဂ် တရားသည်) စင်စစ် ဓမ္မာဒါသံ-မည်၏။ ထိုကိုပြုကြောင်း ဖြစ်သော 'တဿှာ တိဟ အနန္တ၊ ဓမ္မာဒါသံ နာမ ဓမ္မပရိယာယံ ဒေသေသာမိ' စသော သုတ်တော်ကား အကြောင်း (အနက်) ဖြစ်သော အရိယမဂ္ဂ-၏ ဓမ္မာဒါသံ အမည်ကို အမျိုး (သဒ္ဒါ) ဖြစ်သော သုတ်တော်၌ တင်စား၍ ကာရဏူပစာရ-အားဖြင့် ဓမ္မာဒါသံ -မည်သည်။

၃။ မှတ်ချက်။ ။ ဋီကာ၌ "အာဒိယတိ အာလောကီယတိ" ဝယ် "အာဒိယတိ" ဟု တွေ့ရ၏။ ပါဠိပျက်နေသည်။ အာ+ဒိသဓာတ်သည် အပေက္ခန (ကြည့်ရှုခြင်း) အနတ်ဟော၊ မဟာဝဂ္ဂ သောတာပတ္တိသံယုတ္တ-ဋီကာ (၅၃၁) ၌ "အာဒိဿတိ" ဟု ရှိပါသည်။

၁၅၉။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော။ပ။ဗျာက
ရေယျ။ ဓမ္မာဒါသော၊ မည်သော။ သော ဓမ္မပရိယာယော၊ ဟူသည်။
ကတမော စ၊ နည်း။

အာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။
ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ အဝေစ္စ ပသာဒေန^၁ (အဝ+ဣစ္စ+ပသာဒေန)၊
ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။
ဟောတိ။ (ကိ။) သော ဘဂဝါ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိ ပိ၊
ဝါသနာနှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏
အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံ-မည်တော်
မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင်
အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။

သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ ဝိဇ္ဇာ-သုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာ-ရှစ်ပါး၊ စရဏ-
တဆဲ့ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ် ဟူသော ဤ အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ
ပိ၊ ကျိုးရှိဟုတ်မှန် သူနာခံလို မနာလိုဟု ထိုနှစ်မျိုးသာ ချိန်ခါချင့်မြော်
ဟောမိန့်တော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။
သုဂတော၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ သတ္တောကာသ သင်္ခါရ-
ဟု လောကသုံးပုံ အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်
ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒ္ဓ၊ ၏။

၁။ အဝေစ္စ ပသာဒေန။ ။ [အဝေစ္စ-၌ အဝပုဗ္ဗ ဣ-ဓာတ်+တွာ-ပစ္စည်း။
ဣ-ဓာတ်သည် ဂတိ-အနက်ဟော။] အဝေစ္စ ယာထာဝတော ဇာနိတွာ (ဘုရား
ရှင်၏ လောကီ လောကုတ္တရာ၊ ဂုဏ်တော်များကို မှန်မှန်ကန်ကန် ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။)
တံ နိမိတ္တဥပ္ပန္နပသာဒေါ (ထို သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ
သော ကြည်ညိုခြင်းသည်။) အဝေစ္စ ပသာဒေါ (အဝေစ္စ ပသာဒ-မည်၏။)
[ဉာဏ်ရှေ့သွားရှိသော ကြည်ညိုခြင်း။ ဝါ-ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သဒ္ဓါတရား-ဟု
ဆိုလိုသည်။]

အမှာ။ ။ဋီကာ၌ မဂ္ဂါဓိဂမေန ဥပ္ပန္နပသာဒေါ-မဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော ကြည်ညိုခြင်း ဟု ဖွင့်၏။ ထိုစကားသည် ခိုင်မြဲသော မလှုပ်မရှား
သော ကြည်ညိုခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ဖွင့်ခြင်းတည်း။ မှန်၏-မဂ်ရပြီးသော အနိယာ
သာဝက-သည် ဘုရားအပေါ်၌ ယုံမှားမှု မရှိတော့ချေ။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း
မိမိ၏သဒ္ဓါကို အခြေခံ၍ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ပွားများဖန် (အာရုံပြုဖန်) များ
လျက် ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်ကြည်ညိုလျှင် အဝေစ္စ ပသာဒ-ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ အတူမရှိ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဆုံးမ ထိုက်သော လူယောက်ျား၊ နတ်ယောက်ျား - တိရစ္ဆာန်ယောက်ျား တို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်း ကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ နတ်လူ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ် ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ-မည်တော်မူ၏။

သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ သစ္စာ-လေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်း သိ၊ ဝေနေယျ-တို့ကိုလည်း သိစေတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ-မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ ဣဿရိယ စသည် အပြား ဘုန်းခြောက်ပါး ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါ-မည်တော် မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အဝေစ္စ ပဿာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။)

ဓမ္မော တရား၌။ပ။ ဟောတိ။ (ကိ။) ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန်ဟု ဆယ်တန်သော တရားတော် မြတ်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်၏။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မိမိကိုယ် တိုင် သိမြင်ထိုက် သိမြင်နိုင်၏။ ဓမ္မော၊ သောတာပတ္တိ စသည်လေးပါး မဂ်-တရားသည်။ အကာလိကော၊ အကျိုးပေးရာ ဘုံနှင့်အပ်သော အခါ မရှိ။ ဝါ၊ အကျိုးပေးရာ အခါမဲ့ ခံခြားမဲ့ ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း ပေး တတ်၏။

ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ ဟေိ ပဿိကော၊ လိုက်ခဲ့စမ်းပါ ကြည့်စမ်းပါဟု ခေါ်၍ပြခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူ၏။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ သြပနေယျိ ကော၊ မိမိစိတ်သို့ ကပ်၍ဆောင်ထိုက်၏။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုး တန်သော တရားတော်မြတ်ကို။ ဝိညဟိ၊ အရိယာအပေါင်း ပညာရှိသူတော် ကောင်းတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိ မိမိ၏ စိတ်၌။ ဝါ၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီ။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ သိထိုက် သိနိုင် ခံစားနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝေစ္စ ပဿာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။) [သွာက္ခာတ-စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ် သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂ-အခန်း၌ ပြထားပြီ။]

သံဃော၊ အရိယာသံဃာဉ္စ။ပ။ ဟောတိ။ (ကိ။) ဘဂဝတော၊ ဧ။
 သာဝကသံဃော၊ တပည့်ဖြစ်သော အရိယာသံဃာသည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊
 ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်တော်မူတတ်၏။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သာဝကသံဃော၊
 သည်။ ဥပ္ပဋိပန္နော၊ ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်တော်မူတတ်၏။ [နောက်နောက်
 ပုဂံတို့၌လည်း ဤသို့ “ဘဂဝတော သာဝကသံဃော”ကို ပေးပါ။] ဤ
 ယပ္ပဋိပန္နော၊ သိသင့် သိထိုက်သော နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူတတ်၏
 ။ပ။ သာမိဓိပ္ပဋိပန္နော၊ လူတို့ ပြုအပ်သော ရိုသေမှုအားလျော်စွာ ကျင့်တော်
 မူတတ်၏။

စတ္တာရိ၊ မဂ်ဖိုလ်နှစ်ပါး အစုံအားဖြင့် လေးပါးကုန်သော။ ယဒိဒံ
 ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင် ယောက်ျားအစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ အသီးအခြား ခွဲ
 သောအားဖြင့် ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သေ-ဧသော သာဝကသံဃော၊ ဤ
 တပည့်ဖြစ်သော အရိယာသံဃာသည်။ အာဟုနေယျော၊ အဝေးမှသော်
 လည်း ယူဆောင်၍ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ခံယူထိုက်ပေ၏။ ပါဟု
 နေယျော၊ အရပ်တပါးမှလာသော ဧည့်သည်တို့ဖို့ စီမံအပ်သောပစ္စည်းကို
 ခံယူထိုက်၏။ ဒက္ခိဏေယျော၊ တမလွန်ဘဝကို ရည်မှန်း၍လှူဒါန်းအပ်သော
 ပစ္စည်းကို ခံယူတော်မူထိုက်၏။

အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ လက်အုပ်ချီမှုကို ပြုထိုက်ရာ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ လက်အုပ်
 ချီမိုး ရှိခိုးမှု ပြုခြင်းကို ထိုက်တော်မူ၏။ လောကဿ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
 အပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိ မြတ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှုမျိုး
 စေတို့၏ စိုက်ပျိုးကြံ့ချရာ လယ်ယာမြေကောင်းပါပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 (အဝေစ္စ ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။)

၁။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ။ရှင်ဘုရင်၏ သလေးစပါး စိုက်ပျိုးရာ
 သလေးခင်းကို “ရညော သာလိခေတ္တံ” ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ တလောကလုံး၏ကောင်း
 မှုမျိုးစေတို့ကို စိုက်ပျိုးရာ (စိုက်ပျိုးသည့်အတိုင်း အသီးအပွင့် အကျိုးများ၏ ဖြစ်ထွန်း
 ရာ) အရိယာ-သံဃာတော်ကိုလည်း “လောကဿ ပုညက္ခေတ္တံ” ဟု ဆိုအပ်သည်။
 မှတ်ချက်။ ။အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ-အရ သာဝကသံဃော (အရိ
 ယာသံဃာ) ဟူသော ပုလ္လိင်ကို အရကောက်ရပါလျက် “ပုညက္ခေတ္တံ” ဟု နပုလ္လိင်
 ရှိသောကြောင့် ပုညက္ခေတ္တံ-၌ ခေတ္တံ-ကို သဒိဿပစာရ-ပုဒ်ဟု ကြံပါ။ ဥပစာ
 သဒ္ဒါ-ဟူသမျှ၌ မူလ လိင် ဝုဏ် မပျက်စေရ။ ဥပစာ-မကြိပဲ ဥပမာ-တဒ္ဒိတ် ကြံလျှင်
 ကား “အနုတ္တရော ပုညက္ခေတ္တာ” ဟု သံဃော-နှင့် လိင်တူရလိမ့်မည်။ အဖွင့်
 များ၌ “ခေတ္တံ ဝိယ ခေတ္တံ” ကိုလည်း သဒိဿပစာရ-ကို ပြသည်ဟု မှတ်ပါ။

အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ (အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်သည့်အတွက် ဘဝ-တပါး၌သော်လည်း မစွန့်အပ်ကုန်သော။) အခဏ္ဍဟိ ။ပ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ၊ ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ [အခဏ္ဍ-စသည်တို့၏ အနက်ကို ပုဒ်စဉ် ၁၄၁-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ ယေန။ပ။ဗျာကရေယျ။ ဓမ္မာဒါသော၊ မိမိကိုယ်ကို ကြည့်ရှုကြောင်း အရိယမဂ်တရား တည်းဟူသော မှန်ဖြစ်သော။ သော-ဓမ္မပရိယာယော၊ ဟူသည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ (ဤ ဘုရား တရား သံဃာ၌ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်း အရိယကန္တ-သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ပင်တည်း။)

တတြ ပိ။ပ။အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၆၀။ အထ ခေါ။ပ။တ ဒ ဝသရိ။ [၁၄၃-ကို နည်းမှီပေးပါ။ လွယ်ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ-ဝေသာလိယံ၊ ထို ဝေသာလီ-မြို့၌။ အမ္မပါလိဝနေ၊ အမ္မပါလီ - ၏ ဥယျာဉ်၌။ [အမ္မပါလီ - ပြည့်တန်ဆာမ၏ သရက်ဥယျာဉ်၌-ဟူလို။] ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အမ္မပါလီ-ဥယျာဉ်ဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ။(ကိ။)

ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သတော၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရသည်။ သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတော။) ဝိဟရေယျ၊ နေရာ၏။ အယံ၊ ဤ သတိ ပညာဖြင့် နေ့ဖို့ရာ ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဝေါ၊ အသင်တို့၏ (အတွက်)။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ အနုသာသနိ၊ အဆုံးအမ-တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်အပြား အားဖြင့်။ (အဘယ်နည်းဖြင့်။) ဘိက္ခု၊သည်။ သတော၊သည်။ ဟောတိ၊နည်း။

ဘိက္ခဝေ။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယေ၊ ရူပကာယ-၌။ ဝါ၊ ဆံပင် အစရှိသော ကောဋ္ဌာသ-၌။ ကာယာနုပဿိ၊ ကိုယ်ကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ အာတာပိ၊ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင် မြှိုက်တတ်သော သမ္ပပုဓာန ဝီရိယ-ရှိသည်။ သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ သတိမာ၊ သတိ-ရှိသည်။ (ဟုတော။) လောကေ၊ ရူပကာယ-ဟူသော လောက၌။ ဝါ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-ဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ၊ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ-ကို။ (လောဘ ဒေါသ-ကို။) ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ [နောက်ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။]

ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာနုပဿိ၊ ဝေဒနာကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်။ပ။စိတ္တော၊ ၌။ စိတ္တာနုပဿိ၊ စိတ်ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ပ။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ တရားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ [ဤပုဂံ၏ အရကောက်ကို သတိပဋ္ဌာန-သုတ်တော်၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။]။ပ။ ဝိဟရတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအား ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ။ ကထဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဘိက္ကန္တေ၊ ရှေ့သို့ သွားခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ရှေ့ တိုးခြင်း ၌လည်းကောင်း။ ပဋိက္ကန္တေ၊ နောက် ဆုတ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သမ္ပဇာန ကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ရှေ့သွားမှု နောက်ဆုတ်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ် သော ဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာလောကိတေ၊ ရှေ့ရှု ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ရှေ့ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝိလောကိတေ၊ ရှေ့ရှုမဟုတ်သော ဘေးစောင်း အရပ်ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ စောင်း၍ ကြည့်ခြင်း၌လည်း ကောင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ရှေ့ရှုကြည့်မှု စောင်း၍ကြည့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။

သမိဉ္စိတေ၊ လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပသာရိတေ၊ လက်ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် ကွေးမှု ဆန့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ သံသာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ၊ သင်္ကန်းကြီး သပိတ် ကေသိ သင်းပိုင်-သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းဟူသော ဆောင်ခြင်း၌။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြား အားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် ဝတ် ရုံ သုံးစွဲမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။

အသိတေ၊ စားဖွယ်ဟူသမျှကိုစားခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပီတေ၊ သောက်ဖွယ် ဟူသမျှကို သောက်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ခါယိတေ၊ ခဲဖွယ်ဟူသမျှကို ခဲခြင်း ၌လည်းကောင်း။ (စားခြင်း၌လည်းကောင်း။) သာယိတေ၊ သာယာဖွယ်

ဟူသမျှကို သာယာခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လျက်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် စားမှု သောက်မှု ခဲမှု သာယာမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဥစ္စာရ ပဿာဝကမ္မေ၊ ကျင်ကြီးစွန့်မှု ကျင်ငယ်စွန့်မှု၌။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်း စွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် ကျင်ကြီးစွန့်မှု ကျင်ငယ်စွန့်မှုကို ပြု လေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။

ဂတေ၊ သွားခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဌိတေ၊ ရပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သုတ္တေ၊ အိပ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း။ (အိပ်ခါနီး၌လည်းကောင်း။) ဇာဂရိတေ၊ နိုးခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဘာသိ တေ၊ ပြောဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း။ တုဏှိဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း။ (တိတ်တိတ်နေခြင်း၌လည်းကောင်း။) သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် သွားမှု ရပ်မှု ထိုင်မှု အိပ်မှု နိုးမှု ပြောဆိုမှု တိတ်တိတ်နေမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ။ [နိဂုံးကိုပြုတော်မူလို၍ “သတော ဘိက္ခဝေ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။ အနက်လွယ်ပြီ။]

အ မ္မ ပါ လိ ဂ ဏိ ကာ

၁၆၁။ အမ္မပါလိ၊ အမ္မပါလိ-မည်သော။ ဂဏိကာ၊ ပြည့်တန်ဆာမ သည်။ အဿောသိ၊ ကြားပြီ။ (ကိ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေသာလိံ၊ သို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ကြရောက်တော်မူလာသည်။ (ဟုတော။) ဝေသာ လိယံ၊ ၌။ ဝါ၊ ၎်၏ အနီးဖြစ်သော။ မယံ၊ ငါ၏။ အမ္မဝနေ၊ သရက် ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ ကိရ၊ နေတော်မူသတဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားပြီ။ အတ ခေါ၊ ၌။ (ကြားရာ ထိုအခါ၌။) အမ္မပါလိ ဂဏိကာ။ပ။ နိသိဒ္ဓိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌။ နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်နေ ပြီးသော။ အမ္မပါလိံ၊ သော။ ဂဏိကံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မိယာ၊ တရားရှိသော။ ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ သန္ဓဿေသိ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ စီး ပွား နှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာရှုမြင်စေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ကောင်းစွာပြုတော်မူ ပြီ။ သမာ ဒပေသိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊

ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ။ သမုတ္တေဇေသိ၊
ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ။ သမ္မဟံသေသိ၊ အား
တက်သရောရိပုံ ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာအပြားအား
ဖြင့် ရှင်လန်းစေတော်မူပြီ။

[အမှာ။ ။သန္ဓသေသိ-စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပါရာဇိက ဝေဇ္ဇ
ကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ-အတိုင်းပေးပါသည်။ ပုဒ်စဉ် ၇၇-၌လည်း မဟာ
ပဒါန-သုတ် အဖွင့်အတိုင်း တနည်းပေးခဲ့ပြီ။]

အထ ခေါ၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ
၌။) အမွပပါလီ၊ သော။ ဂဏိကာ ၊ သည်။ဘဂဝတ၊ မြတ်စွာဘုရားက။ ဓမ္မိ
ယာ၊ သော၊ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သန္ဓသိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွား နှစ်
ဖြာကို ကောင်းစွာရှုမြင်စေအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာ
ကို ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသည်။ သမာဒပိတာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ
ယူစေအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေအပ်
ပြီးသည်။ သမုတ္တေဇိတာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေအပ်ပြီး
သည်။ သမ္မဟံသိတာ၊ အားတက်သရောရိပုံ ထင်ရှားရှိသော အခြား ဂုဏ်တို့ဖြင့်
ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေအပ်ပြီးသည်။ (ဟုတော။) ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ ဧတံ။ အဝေ၊ စ။ (ကိံ။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။
မေ၊ ၏။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု ပီတိပါ
မောဇ္ဇ-အကျိုးငှာ။ (နက်ဖြန် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။) ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။
ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ အဓိဝါသေတု၊ လက်
ခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ ပ။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတော၊
ပြု၍။ ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။

၁။ အမွပပါလီဂဏိကာ။ ။ [ဂဏိကာ၊ ဂိုဏ်း၏ဥစ္စာဖြစ်သူမ။ ဝါ၊ အများဆိုင် အများ
ပိုင် အမျိုးသမီး။] အမွပပါလီ-ဟူသည် သာသနာတော်၌ ထင်ရှားသော ဥပါသိ
ကာမ-တယောက်တည်း။ ထို အမွပပါလီသည် သရက်ပင်ပေါ်၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ-
နေခဲ့သော အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။ အရွယ်ရောက်သောအခါ အလွန် လှပ-သူဖြစ်၍
မင်းသားတိုင်းက အလိုရှိနေကြသောကြောင့် တရားရုံး၌ သူရထိုက် ငါရထိုက် ငြင်း
ခုံကြရာ ထိုရန် မအေးမည်စိုး၍ တရားသူကြီးတို့က အများနှင့် ဆက်ဆံအောင် ပြည်
တန်ဆာမ-ရာထူးဖြင့် မြှောက်စားလိုက်ကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပြည်ကြီး၏ အဆင်တန်ဆာ (ပြည်တန်ဆာမ) အဖြစ်ဖြင့်နေစဉ် ဗိမ္ဗိသာရ-
မင်းသည် ငယ်ရွယ်စဉ်က နောက်ပါ သုံး-လေးယောက်နှင့် အတူ ရုပ်ဖျောက်၍
အမွပပါလီ-ထံ ရောက်ဖူး၏။ ထိုအကြိမ်၌ပင် ကိုယ်ပန်ရကြောင်းကိုသိ၍ ပြောသော

ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလီ-မြို့ဟူသော နေရေရှိကုန်သော။ [ဝေသာလီ + နိဝါသော စေတသန္တိ ဝေသာလိကာ။] ဝါ၊ ဝေသာလီ-မြို့၌ နေကုန်သော။ လိစ္ဆဝီ၊ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့သည်။ အသောသုံ၊ ကြားကုန်ပြီ။ ပ။ အထခေါ၊ ၌။ လိစ္ဆဝီ၊ တို့သည်။ ဘဒ္ဒါနိ၊ ဘဒ္ဒါနိ၊ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော။ ယာနာနိ၊ ယာဉ်တို့ကို။ ယောဇာပေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ (မြင်းနှင့် ကပ်ယှဉ်စေ၍။) ဘဒ္ဒိ၊ ဘဒ္ဒိ၊ သော။ ယာနံ၊ သို့။ အဘိရဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ကုန်သော။ ယာနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေသာလိယာ၊ ဝေသာလီ-မြို့မှ။ နိယျိံသု၊ ထွက်လာကုန်ပြီ။

တကြ၊ ထို လိစ္ဆဝီမင်းတို့တွင်။ ဧကဇ္ဇေ၊ အချို့ကုန်သော။ လိစ္ဆဝီ၊ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့သည်။ နိလာ၊ အလုံးစုံ ညှိကုန်သည်။ (အားလုံးညှိကုန်သည်။) နိလဝဏ္ဏာ၊ ညှိသောအဆင်းရှိကုန်သည်။ နိလဝတ္ထာ၊ ညှိသောအဝတ်ရှိကုန်သည်။ နိလာလင်္ကာရာ၊ ညှိသော တန်ဆာရှိကုန်သည်။ [ညှိသောပတ္တမြား ညှိသောပန်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားကုန်သည်။] ဟောန္တိ။ ဧကဇ္ဇေ၊ လိစ္ဆဝီ။ ပိတာ၊ ရှေ့ကုန်သည်။ ပ။ လောဟိတာ၊ နိကုန်သည်။ ပ။ သြဒါတာ၊ ဖြူကုန်သည်။ ပ။

အခါ ဗိမ္ဗိသာရ-ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ ဗိမ္ဗိသာရ-မင်းဖြစ်ကြောင်း တိုးတိုးတိတ်တိတ် နှုတ်ပိတ် လက်ဆောင်ပေးခဲ့၏။

ကိုယ်ဝန်ရင့်၍ မွေးဖွားသောအခါ “ဝိမလကောဏ္ဍည” အမည်ရှိသော သတို့သားကို ရ၏။ ထို သတို့သားကြီးရင့်သောအခါ ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာ-ဖြစ်သည်။ အဗ္ဗပါလီ-မယ်တော်လည်း နောင်အခါ သူ့ဥယျာဉ်ဝယ် ကျောင်းတိုက်တည်၍ ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းပြီးနောက် ကျောင်းအမ-ဖြစ်ပြီးမှ ဘိက္ခုနီ-ပြု၍ ရဟန္တာမ-ဖြစ်လေသည်။ (ကျောင်းတိုက်လှူပုံ နောက်၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။) [အဗ္ဗပါလီထေရီ ဂါထာ။]

၁။ လိစ္ဆဝီမင်းများဝတ်ဆင်လာပုံ။ ။ လိစ္ဆဝီမင်းတို့တွင် အချို့သော မင်းတို့သည် ညှိသော အဆင်းရှိအောင် တကိုယ်လုံးကို ညှိသောနံ့သာဖြင့် လိမ်းကျံ၍ ညှိသော အဝတ်ကို ဝတ်ပြီးလျှင် ညှိသောပတ္တမြား ညှိသောပန်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားကြ၏။ သူတို့၏ ယာဉ်ရထား မြင်း၊ ထိုရထား၏ အဆင်တန်ဆာတို့သည် အညိုချည်းသာဖြစ်ကြ၏။ မြင်း၏ နှင်တံသော်မှလည်း အညိုပင်တည်း။ [ရွှေသောအဆင်း စသည်တို့၌လည်း နည်းမှီသိပါ။]

၂။ နိလဝဏ္ဏာ။ ။ “ညှိသော အဆင်းရှိ” ဟူရာ၌ ထိုမင်းသားတို့၏ ပင်ကို အဆင်းသည် ညှိသည်မဟုတ်ပါ။ ညှိသော နံ့သာကို လိမ်းကျံထားသောကြောင့်သာ ညှိရသည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်။ ထိုမင်းတို့၏ ပင်ကို အဆင်းမှာ ရွှေအဆင်းရှိသတတ်။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (ဘုရားရှင်အထံမှ ပြန်လာ၍ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့နှင့်တွေ့ရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ၊ ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်သော။ လိစ္ဆဝီနံ၊ တို့၏။ [အကွံ-စသည်၌ စပ်။] အက္ခေန၊ မိမိ၏ ရထားဝင်ရိုးဖြင့်။ အကွံ၊ ရထားဝင်ရိုးကို။ စက္ကေန၊ မိမိ၏ ရထားဘီးဖြင့်။ စက္ကံ၊ ရထားဘီးကို။ ယုဂေန၊ မိမိ၏ ရထားထမ်းပိုးဖြင့်။ ယုဂံ၊ ကို။ ပဋိဝဇ္ဇေသိ၊ တဖန် လိမ့်စေပြီ။ ဝါ၊ ပြန်လည်စေပြီ။ ဝါ၊ တိုက်ခတ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌ။ပ။ အဝေါစုံ။ (ကိ။) ဇေ အမွပပါလိ၊ အို အမွပပါလိ။ ကိ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ။ပ။ပဋိဝဇ္ဇေသိ၊ ပြန်လည်စေသနည်း။ ဝါ၊ တိုက်ခတ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ။ (မေးကြပြီ။)

အယုပုတ္တာ၊ အရှင်သားတို့။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ မေ၊ ကျွန်တော်မသည်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှုပီတိ ပါမောဇ္ဇ-အကျိုးငှာ။ (နက်ဖြန် ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။) ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘိက္ခသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ နိမန္တိတော၊ ပင့်ဖိတ်ထားအပ်ပါပြီ။ တထာ၊ ထို့ကြောင့်ပါတည်း။ [ဟိ-သည် ယသ္မာ-အနက်ဟော။ တထာ-သည် တသ္မာ-အနက်ဟော။]

တနည်း။ ။အယုပုတ္တာ၊ တို့။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မေ၊ သည်။ပ။နိမန္တိတော၊ အပ်ပြီ။ တထာ ဟိ၊ (တတော ဝေ)၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ ဒဟရာနံ။ပ။ပဋိဝဇ္ဇေမိ၊ ပြန်လည်စေပါ၏။ ဝါ၊ တိုက်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ (ဖြေပြီ။) [ဤသို့လည်း တနည်းပေးပါ။]

ဇေ အမွပပါလိ၊ အို... အမွပပါလိ။ (အမှာကံ)၊ တို့အား။ ဧတံ ဘတ္တံ၊ ဤဆွမ်းကို။ (ဤ နက်ဖြန်၌ အသင်ဖိတ်ထားအပ်သော ဆွမ်းကို။) သတသဟဿေန၊ တသိန်းဖြင့်။ ဒေဟိ၊ ပေးပါလော့။ (ရောင်းပါလော့။) ဣတိ၊ ကုန်ပြီ။ အယုပုတ္တာ၊ တို့။ မေ၊ ကျွန်တော်မအား။ သာဟာရံ၊ အခွန်ကို ဆောင်ယူရာ ဇနပုဒ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝေသာလိံ၊ ဝေသာလီ-တမြို့လုံးကို။ သစေပိ ဒဿထ၊ အကယ်၍မူလည်း ပေးစေကုန် ဦးတော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပေးစေကာမူ။ အဟံ၊ သည်။ တံ ဘတ္တံ၊ ကို။ န ဒဿာမိ၊ မပေးနိုင်ပါ။ (မရောင်းနိုင်ပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ [သာဟာရံ-၏

၁။ ပဋိဝဇ္ဇေသိ။ ။ရထားဝင်ရိုးချင်းရထားဘီးချင်း တိုက်သောအခါ အနည်းငယ် ပြန်လှည့်သွားသောကြောင့် “ပဋိဝဇ္ဇေသိ” ပြန်လည်စေပြီ။” ဟု မိန့်သည်။ အဋ္ဌကထာ-၌ ပဟရိ၊ တိုက်ပြီ။” ဟု လည်းကောင်း၊ ဒီကာ-၌ “ပဋိဗ္ဗဇ္ဇေသိ၊ ထိခိုက်ပြီ” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်တည်း။

အဖွင့်ကို ဇွဲကာ-၌ ကြည့်ပါ။ “ဇနပုဒ် နယ်ပယ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဝေ
သာလီ-တမြို့လုံး” ဟူသည် ဝေသာလီ-မြို့ အပါအဝင် တတိုင်းပြည် လုံး
တည်း။]

အထ ခေါ၊ ၌။ (အမ္မပါလီ-က ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌။) တေ လိစ္ဆဝီ၊
ထို လိစ္ဆဝီ-မင်းသားတို့သည်။ အင်္ဂုလိံ၊ လက်ချောင်းကို။ ဖောဇ္ဇေသုံ၊
ခါကြကုန်ပြီ။ (တနည်း) အင်္ဂုလိံ ဖောဇ္ဇေသုံ၊ လက်ဖျား ခါကြကုန်ပြီ။
(ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြော၍ လက်ဖျားခါကုန်သနည်း။) ဘော၊ အမောင်တို့။
အမ္မကာယ၊ မိန်းမသားသည်။ ဝါ၊ မိန်းမသားက။ ဇိတာ၊ အောင်အပ်
ကုန်သည်။ (အနိုင်ယူအပ်ကုန်သည်။) အမှ ဝဟ၊ ဖြစ်လေကုန်စွ တကား။
ဘော၊ တို့။ ပ။ အမှဝတ၊ စွ။ ဣတိ၊ သို့ ပြော၍ လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ။
[ဝိနယ မဟာဝဂ္ဂ၊ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက-၌ နောက်ဝါကျဝယ် “ပရာဇိတမှ
ဝတ ဘော အမ္မကာယ” ဟု ရှိသည်။]

အထ ခေါ၊ ၌။ တေ လိစ္ဆဝီ၊ တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ အမ္မပါလီဝနံ၊
အမ္မပါလီ-၏ သရက် ဥယျာဉ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ အမ္မပါလီ-၏
သရက်ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ပါယိံသု၊ သွားကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
တေ လိစ္ဆဝီ၊ တို့ကို။ ဒုရတောဝ၊ အဝေး၌ပင်။ (အဝေးကြီးကပင်။)
အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာနေသည်တို့ကို။ အဒ္ဒသ၊ မြင်တော်မူပြီ။ ဒိသ္မာန၊ မြင်
ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ။ (ကိံ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ ဘိက္ခုနံ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ [တတိယာ-
ဝိဘတ်၏ ကတ္တား-အနက်၌ ဆဠိ-သက်။ မဟာဝါ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက-၌ကား
“ယေဟိ ဘိက္ခုဟိ” ဟု ရှိ၏။] တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာ-ဘုံ၌ နေ
ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့ကို။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ မမြင်အပ်ကုန်။
ဝါ၊ မမြင်ဖူးကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (တေ တုမေ၊ ထို သင်တို့သည်။)
[တာဝတိံသာ-နတ်များကို မမြင်ဖူးသော ထို အသင် ရဟန်းတို့သည်။]
လိစ္ဆဝီပရိသံ၊ လိစ္ဆဝီ-ပရိသတ်ကို။ ဩလောကေထ၊ ကြည့်လိုက် ကြကုန်။

၁။ ဖောဇ္ဇေသုံ။ ။ စုရာဒိ ဖုဋ္ဌ-ဓာတ်သည် ဝိဓုနန (ခါတွက်ခြင်း) အနက်ကို
ဟော၏။ ထို ခါတွက်ခြင်း ဟူသည်လည်း လက်ချောင်းကို လှုပ်စေခြင်း၏ အစွမ်း
ဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖောဇ္ဇေသုံ-ကို “အင်္ဂုလိံ စာလေသုံ-လက်ချောင်း
ကို လှုပ်စေကြကုန်ပြီ” ဟု အဋ္ဌကထာ-ဖွင့်၏။ မြန်မာတို့က “လက်ဖျား ခါသည်”
ဟု ခေါ်ကြသည်။ [အမ္မကာယ-၏ အဖွင့်ကို မဟာဝါဘာသာဋီကာ ၄၉၇-၌
ပြထားပြီ။]

ဘိက္ခဝေ။ လိစ္ဆဝိ ပရိသံ၊ ကိ။ အပလောကေထ၊ လှည့်၍ကြည့်လိုက်ကြ
ကုန်။ ဝါ၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ကြည့်လိုက်ကြကုန်။ပ။လိစ္ဆဝိ ပရိသံ၊ ကိ။
တာဝတိံသ သဒိသံ၊ တာဝတိံသာ-နတ်ပရိသတ်နှင့် တူသည်ကိ။ ဝါ၊
တူအောင်။ ဥပသံဟရထ၊ ကပ်ဆောင် လိုက်ကြကုန်။ (စိတ်ထဲ၌ ကပ်၍
ဆောင်ထားလိုက်ကြကုန်။) [တာဝတိံသာ-ပရိသတ်နှင့် လိစ္ဆဝိ-ပရိသတ်ကို
အတူထား၍ ကြည့်လိုက်ကြကုန်။] ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ် တေလိစ္ဆဝိ။ပ။နိသီဒိံသု။ [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၇၄-၌ လည်း
ကောင်း၊ ၁၃၃-၌လည်းကောင်း၊ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ကေမန္တံ။ပ။သမ္ပဟံ
သေသိ။ [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၁၆၁-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] အထ ခေါ်၊ ၌။ တေ
လိစ္ဆဝိ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားက။ ဓမ္မိယာ။ ကထာယ၊
ဖြင့်။ သန္ဓသိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်
စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ပ။ (ဟုတော့။)။ပ။ အဝေ၊စုံ။ (ကိ။) [ရှေး အတိုင်း
အကျယ်ဆိုပါ။]။ပ။ ဘိက္ခသံသေနာတိ။ [လွယ်ပြီ။]

အထ ခေါ်၊ ၌။ (လိစ္ဆဝိ-မင်းတို့က လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။
အဝေ၊စုံ။ (ကိ။) လိစ္ဆဝိ၊ လိစ္ဆဝိ-မင်းတို့။ မေ၊ ငါသည်။ သွာတနာယ၊
ငှာ။ အမွပပါလီယာ၊ သော။ ဂဏိကာယ၊ ၏။ ဘတ္တံ၊ ကိ။ အဓိဝတ္တံ၊
လက်ခံတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ အထ ခေါ်၊ ၌။ (မြတ်
စွာဘုရားက မိန့်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ အမွကာယာတိ။ [ရှေး အတိုင်း
ဆိုပါ။] အထ ခေါ်။ပ။ပက္ကမိံသု။ [ပုဒ်စဉ် ၁၃၅-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။
ကေဝုစံ ဗဟုဝုစံသာ ထူး၏။]

၁၆၂။ အထ ခေါ်။ပ။သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ (မိမိပိုင်ဖြစ်သော။)
အာရာမေ၊ ၌။ (သရက်ဥယျာဉ်၌။)။ပ။ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တန္တိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၃-၌

၁။ အမှာ။ ။ဤသို့ လိစ္ဆဝိ-ပရိသတ်ကို တာဝတိံသာ နတ်ပရိသတ်နှင့် အတူ
စိတ်ထား၍ သေသေချာချာ ကြည့်ကြဖို့ရန် မိန့်တော်မူခြင်းမှာ သံဝေဂ-ရဖို့ရန် မိန့်
တော်မူခြင်းတည်း။ မှန်၏-နောက် မကြာသောကာလ၌ ဤမျှလောက်ကြီးကျယ်သော
တာဝတိံသာ-နတ် ပရိသတ်ကဲ့သို့ ရှုဖွယ်ကောင်းလှသော လိစ္ဆဝိ-မင်း ပရိသတ်သည်
အဇာတသတ်နှင့် စစ်ဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပျက်စီးကြရရှာလိမ့်မည်။ ထိုအခါ သံဝေဂ-
ဖြစ်ဖို့ရန် ဤ ကဲ့သို့ မိန့်တော်မူသည်။ [အဋ္ဌကထာ-၌ အခြား တနည်းလည်း ရှိ
သေး၏။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ လိစ္ဆဝိ-မင်းတို့၏ ယာဉ်ရထား မြင်းများနှင့်တကွ အဆင်တူ
ဝတ်စားဆင်ပြင်ပုံကို ယောက်၍ တာဝတိံသာ-နတ်တို့လည်း ဤသို့ ဆင်တူဝတ်ဆင်
လေ့ ရှိပုံကို သိနိုင်ပါသည်။

အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]။ပ။ ဂဏိကာယ၊ ၎င်း။ နိဝေသနံ၊ နေအိမ်သည်။ (အတ္ထိ။)
 ။ပ။ နိသိဒ္ဓိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၃-အတိုင်း ပေးပါ။ ကေဝုဏ် ဗဟုဏ်သာ ထူး၏။]
 ။ပ။ အဝေဝါ။ (ကိ။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်မ
 သည်။ ဣမံ အာရာမံ၊ ဤ အရံကို။ (ဤ သရက်ဥယျာဉ်ကို။) ဗုဒ္ဓပမုခဿ၊
 ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ ဒမ္မိ၊ လူပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 လျှောက်ပြီ။ပ။ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ်။ပ။ သမ္ပဟံသေတော၊ ရှိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၁-အတိုင်း အကျယ်
 ဆိုပါ။]။ပ။ ပက္ကမိ၊ ကြွတော်မူပြီ။ပ။ တတြပိ-ဝေသာလိယံ၊ ခွဲလည်း။
 အဗ္ဗပပါလိဝနေ၊ ခွဲ။ ဝိဟရန္တော၊ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၁-ခွဲ
 အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန

၁၆၃။ အထ ခေါ် ။ပ။ အာနန္ဒ။ အာယာမ၊ လာ သွားကြစို့။
 ယေန၊ ခွဲ။ ဝေဠုဝဂါမကော၊ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊
 ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ ခေါ်၊ လျှင်။
 အာယဿ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စယော
 သိ၊ ရှေးရှုနားထောင်ပြီ။ (တနည်း) ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ (ဝစနံ၊ စကား
 တော်ကို။) ပစ္စယောသိ၊ ရှေးရှုနားထောင်ပြီ။ •

၁။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ။ဧဝံ-သည် သမ္ပဒိစ္ဆန (လက်ခံခြင်း ဝန်ခံခြင်း) အနက်
 ဟော နိပါတ်။ ဘန္တေ-သည် ဝန်ခံရာဝယ် ရိုသေမှုကိုပြုသောအားဖြင့် ရိုသေထိုက်
 သူကို ဟောသော (ဂါရဝါဓိဝစန)သဒ္ဓါ။ “ဧဝံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါ အရှင်ဘုရား။”
 ဟုပေး။

တနည်း။ ။ဧဝံ-သည် သမ္ပဒိစ္ဆနတ္ထ-နိပါတ်။ ဘန္တေ-သည် မြတ်စွာဘုရားအား
 စကားတုံပေးခြင်း (ခေါ်သောအခါ ထူးခြင်း) ဟုသော ပဋိဝစန-သဒ္ဓါတည်း။ ဤ
 အလို “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ။” ဟု တပုဒ်စီ ခွဲပေးပါ။ [ဧဝံ၊ မှန်
 ပါ။ ကောင်းပါပြီ။ ဤအတိုင်းမှန်ပါ။ အမိန့်တော်အတိုင်းပါ။ စသည်ဖြင့် အရာဌာန
 အားလျော်စွာ ပေးနိုင်သည်။]-ဝေရဇ္ဇကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ။

၂။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ။အဋ္ဌကထာတို့အလို ဘဂဝတော-သည် သမ္မန်
 တည်း။ “ဝစနံ”ဟု သမ္ပန္နိ-ဆည့်ပါ။ ဋီကာနှင့် သဒ္ဓါကျမ်းတို့အလိုကား ပဋိ-ရှေး
 ရှိသော သု-ဓာတ်၏ ယှဉ်ရာဖြစ်၍ “ဘဂဝတော၊အား။”ဟု ပေးရသော သမ္ပဒါန်
 ဟု မှတ်ပါ။ အကျယ်ကို ဝေရဇ္ဇကဏ္ဍ ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ် စာမျက်နှာ
 ၃၆၈-၌ ပြထားပြီ။

အထ ခေါ၊ ခွံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခု
သံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန၊ ခွံ။ ဝေဠုဝဂါမကော၊ (အတ္ထိံ။)
တံ၊ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ အဝသရိ၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊
သည်။ တတြ-ဝေဠုဝဂါမကော ထို ဝေဠုဝ-ရွာငယ်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်
မူ၏။ [ပေယျာလ မြှုပ်ထားသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဒ်စဉ်နံပါတ်
၁၄၃-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တတြ၊ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ပ။ အာမန္တေ
သိ။ (ကိံ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ထေ၊ သွားကြကုန်။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဝေ
သာလိံ၊ ဝေသာလိ-မြို့၏။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ယထာ မိတ္တံ၊ အကြင်
အကြင် မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့။ ယထာ သန္တိဋ္ဌံ၊ အကြင်အကြင် သန္တိဋ္ဌ
မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့။ (အကြင်အကြင် ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်
ဖူးသော မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့။) [ဟိုအရပ် ဒီအရပ်ဝယ် တွေ့ဖူးမြင်ဖူးသော
သာမန်မျှ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေရှိရာ အရပ်သို့-ဟူလို။]

ယထာ သမ္ဘတ္တံ၊ အကြင်အကြင်သမ္ဘတ္တ-မိတ်ဆွေရှိရာ အရပ်သို့။ အကြင်
အကြင် အာမိသသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ-တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆည်းကပ်
ဖော် ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေရှိရာ အရပ်သို့။) [အာမိသ-ကို
အတူသုံးဆောင်ခြင်း ဓမ္မ-ကို အတူသုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ကောင်းစွာ
ဆည်းကပ်ဖော် ဆည်းကပ်ဖက် အတူနေဖက်ဖြစ်သော အလွန်ရင်းနှီးသော
မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့-ဟူလို။] ဝဿံ၊ မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့။ ဝါ၊ ဝါသို့။
ဥပေထ၊ ကပ်ကြကုန်လော့။ (တနည်း) ဝဿံ ဥပေထ၊ ဝါကပ်ကြကုန်
လော့။ အဟံ ပန၊ ငါသည်ကား။ ဣဓေ ဝေဠုဝဂါမကော ခွံပင်။
ဝဿံ၊ သို့။ ဥပဂစ္ဆာမိ၊ ကပ်တော်မူမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ပ။
ဥပဂစ္ဆိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ ဥပဂစ္ဆိံ ပြီ။

၁၆၄။ အထ ခေါ၊ ခွံ။ (ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ဝယ် ဝါကပ်တော်မူရာ ထို
အခါ၌။) ဝဿူပဂတဿ၊ ဝါသို့ ကပ်ရောက်တော်မူပြီးသော။ ဘဂဝ
တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ (မြတ်စွာဘုရားမှာ။) ခရော၊ ကြမ်းသော။ (ပြင်း

၁။ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်။ ။ဤရွာသည် ဝေသာလိ-မြို့မှနံနက်အခါ၌ ဖြစ်စေ ညနေ
အခါ၌ဖြစ်စေ သွားလျှင် ပြန်လာနိုင်သော ဝေသာလိ-မြို့၏ အနီး၌ တည်နေသော
အခြံအရံ ရွာတည်း။ ထို ရွာငယ်၌ သံဃာအများနေဖို့ရန် နေရာမရှိသောကြောင့်
ရဟန်းများကို ဝေသာလိမြို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် မိမိတို့ မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့သွား၍
ဝါကပ်ဖို့ရန် မိန့်တော်မူသည်။

ထန်သော။) အာဗာဓော၊ အနာရောဂါသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဗာဠာ၊ ပြင်းထန်ကုန်သော။ မာရဏန္တိကာ၊ သေခြင်း၏အနီးသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဗျစ်ကုန်၏။

တာ၊ ထို ဝေဒနာတို့ကို။ [သုဒ္ဓိ-ကား အနက်မရှိသော နိပါတ်။] ဘဂဝါ၊ သည်။ သတော၊ မပြတ်မပြတ် ရှုမှတ်သည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတော။) အဝိဟညမာနော၊ ဝေဒနာသည် မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (ဝေဒနာ၏ အနှိပ်အစက် မခံရသည် ဖြစ်၍။ (အဓိဝါသေသိ၊ ကိုယ်တော်၏ အထက်၌ သက်ဝင် တည်နေ စေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တေ၊ ဤ အကြံတော်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (ကိ။) ယ္ဓဟံ (ယော+အဟံ)၊ အကြင် ငါသည်။ ဥပ္ပဋ္ဌာကေ၊ အလုပ်အကျွေး ဒကာ ဒကာမ တို့ကို။ အနာမန္တေတွာ၊ မပြောမဆိုမူ၍။ (အသိမပေးပဲ။) [အနာမန္တေတွာတိ အနာလပိတွာ။-ဋီကာ။] ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုပလောဏေတွာ၊ မပန်ပြောမူ၍။ (ဆုံးမမှုဩဝါဒ သွန်သင်မှု အနုသာသနီ မပေးမူ၍)။ ပရိနိဗ္ဗာယေယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာ၏။ (တဿ) မေ၊ ထို ငါ၏။ တေ၊ ဤသို့ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ (ဤသို့ အလုပ်အကျွေး ဒကာ ဒကာမတို့ကို အသိမပေးပဲ

၁။ မာရဏန္တိကာ။ ။မာရဏန္တိကာ-သေခြင်း၏ အနီးသို့ ရောက်စေတတ်သော ဝေဒနာ။ပရိနိဗ္ဗာန် စံရလောက်အောင် ပြင်းထန်သော ဝေဒနာ-ဟုလို။ ဤ ဝေဠုဝဂ္ဂာငယ်၌ ကပ်အပ်သောဝါသည် နောက်ဆုံးဝါ ဖြစ်သောကြောင့် ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှ ကဆုန်လပြည့်နေ့တိုင်အောင် ရေတွက်လျှင် ဆယ်လအတွင်း ဝင်ခါစ၌ ဖြစ်ရသော ဝေဒနာတည်း။

၂။ သတော သမ္ပဇာနော။ ။သတိကို ဝေဒနာ-ဟူသော အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ကပ်ထားလျက် ဉာဏ်ဖြင့်ဝေဒနာတို့၏ ခဏိက (ခဏတိုင်း ခဏတိုင်းဖြစ်ပျက်နေခြင်း) သဘော၊ ဒုက္ခသဘော၊ အနတ္တသဘောကို ရှုလျက် (သိလျက်) သည်းခံနေတော် မူသည်။ ဝါ-ဝေဒနာ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ ဝေဒနာ နုပဿနာ-သတိပဋ္ဌာန်တို့ဖြင့် နေတော် မူသည်။ [အကျယ်ကို သာသာဋီကာ-၌ ပြထားပြီ။]

၃။ အဝိဟည မာနော။ ။ဝေဒနာတို့၏ အနှိပ်အစက် မခံရ-ဟုရာ၌ ထို ဝေဒနာ တို့ကြောင့် စေတသိကဒုက္ခ (စိတ်မချမ်းမသာမှု) မဖြစ်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဘုရားရှင်၌ ကာယိက ဒုက္ခ-ကား မရှိဟု မဆိုနိုင်ပါ။ဘာကြောင့်နည်း။ ကာယိက ဒုက္ခ-မရှိလျှင် သည်းခံ စရာပင် မလိုသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းအပေါင်းကို မပန်ပြောပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ န ခေါ် ပဋိရူပံ၊ မသင်္ဂလျော်ချေ။ [တံ၊ သည်။ တဿ မေ၊ အား။ န ပဋိရူပံ၊ ချေ။ ဤသို့လည်း သမ္ပဒါန် ပေးပါ။]

အဟံ၊ သည်။ ဣမံ အာဗာဓံ၊ ဤ ရောဂါကို။ (ဤ လွန်စွာနှိပ်စက် တတ်သော ရောဂါကို။) ဝီရိယေန၊ ပုဗ္ဗဘာဂဝီရိယ ဖလသမာပတ္တိ ဝီရိယ-ဖြင့်။ ပဋိပဏာမေတွာ၊ တွန်းလှန်၍။ (ပယ်ခွာ၍။) ဇီဝိတသင်္ခါရံ၊ ဇီဝိတ-ရုပ်ကို အဆက်မပြတ်အောင် ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာယံ၊ စွဲမြဲစွာ ဆောက်တည်၍။ (ဝင်စားသောအားဖြင့် ဆောက် တည်၍။) ယံ နန္တ ဝိဟရေယံ၊ အကယ်၍ နေရပါမူကား ကောင်းလေစွ။ ဣတံ၊ ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (အကြံတော်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ ဝိဟာသံ၊ နေတော်မူပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (ဝီရိယ-ဖြင့် တွန်းလှန်လျက် ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝတော၊ ဤ။ သော အာဗာဓော၊ ဖြစ်သည်။ ပဋိပုဿမ္ဘိ၊ ငြိမ်းအေးပြီ။

၁။ ဝီရိယေန။ ။ဖလသမာပတ်ကို မဝင်စားမီ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သောဖလသမာပတ် ၏ ပရိကံ ဝီရိယ-သည် ပုဗ္ဗဘာဂဝီရိယ-တည်း။ ဖလသမာပတ်နှင့် ယှဉ်သော (အရ ဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော) ဝီရိယ-သည် ဖလသမာပတ္တိ ဝီရိယ-တည်း။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ထို ဝီရိယ-နှစ်မျိုးဖြင့် ရောဂါကို တွန်းလှန်တော်မူသည်။

၂။ ဇီဝိတသင်္ခါရံ။ ။သင်္ခါရောတိတိ သင်္ခါရော၊ဇီဝိတံ+သင်္ခါရော ဇီဝိတသင်္ခါရော၊ ဇီဝိတ-ရုပ်ကို အဆက်မပြတ်သွားအောင် ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်။

၃။ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟရေယံ။ ။“ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စား၍နေ”ဟူရာ၌ ရှေးရှေးက ဖလသမာပတ်ကို မဝင်စားသည် မဟုတ်၊ ဝင်စားတော်မူသည်သာ။ သို့ရာတွင် ထိုရှေးရှေးက ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်သည် (အသက် ရှည်စေနိုင် လောက် အောင်) ပုဗ္ဗဘာဂ သင်္ခါရ-ကို မပြုပဲ တခဏချင်း ဝင်စားအပ်သော ခဏိက- သမာပတ်တည်း။ ထို ခဏိက -သမာပတ်သည် သမာပတ် ဝင်စားခိုက်၌သာ ဝေဒနာ ကို ပယ်ခွါနိုင်၏။

ယခု အဓိဋ္ဌာန်တော်မူအပ်သော သမာပတ်ကား ဖဟာဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဝေဒနာကို ပယ်ခွာ၍ (ဆယ်လ-အတွင်း ဤ ဝေဒနာ မဖြစ်စေသတည်း-ဟု ဓိဋ္ဌာန် တော်မူ၍) ဝေဒနာကို ကြာရှည်စွာ ပယ်ခွါနိုင်လောက်သော သတ္တိထူး ရှိသော ပုဗ္ဗဘာဂ သင်္ခါရ-ကို ပြုလျက် ဝင်စားတော်မူအပ်သော မဟာသမာပတ်တည်း။ ဤ သမာပတ်ဖြင့် ပယ်ခွါအပ်သော ဝေဒနာသည် ဆယ်လလုံးလုံး မဖြစ်တော့ပေ။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ ခေါ၊ ဌ။ (ရောဂါ ငြိမ်းအေးပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂိလာနာ၊ ဂိလာန-၏ အဖြစ်မှ။ [ဂိလာန ဘာဝတော။-ဋီကာ။] ဝုဠိတော၊ ထတော်မူပြီးသည်။ (ဟုတော။) ဂေလညာ၊ မကျန်းမာသူ၏ အဖြစ်မှ။ အစိရဝုဠိတော၊ ထ ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာသောကာလ မရှိသေးမီ။ (ထ ပြီး၍ မကြာသေးမီ။) ဝိဟာရာ၊ ကျောင်းမှ။ နိက္ခမ္မာ ထွက်၍။ ဝိဟာရပစ္စယာယံ၊ ကျောင်း၏ အရိပ်၌။ [ဝိဟာရ+ပ+ဆာယာယံ၊ ပ-သဒ္ဒါ အနက်မရှိ။] ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်နေတော်မူရာ ထို အခါ၌။) ။ပ။ အဝေါစ။ (ကိ။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မေ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဖာသု၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ (ချမ်းသာနေသည်ကို။) ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ် ပါပြီ။ ပ။ ခမနိယံ၊ ခန့်ကျန်းသည်ကို။ (ကျန်းမာနေသည်ကို။) ဒိဋ္ဌံ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ (ထိုသို့ မြင်အပ်ပါသော်လည်း။) မေ ၏။ ကာယော၊ သည်။ မဓုရကဇာတော၊ ဝိယ၊ လေးလံသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ ပါ၏။ (တောင့်မာသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါ၏)။

ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂေလညေန၊ ကျန်းမာတော်မူခြင်းကြောင့်၊ မေ၊ အား။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့သည်လည်း။ န ပက္ခာဟန္တိ၊ မထင်ပါ ကုန်။ [သောကကြောင့် ဟိုဟို ဒီဒီ ကြည့်သောအခါ ကြည်ကြည်လင်လင် ပီပီပြင်ပြင် မထင်ပဲ မှန်ဝါးဝါး ထင်နေသည်။] ဓမ္မာပိ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစ ရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ မံ၊ တပည့်တော်၏(ဉာဏ်၌)။ န ပဋိဘန္တိ၊ ရှေးရှုမထင်ပါကုန်။ ဘန္တေ။ အပိ စ၊ သို့ပါသော်လည်း။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ကျန်းမာတော်မူခြင်းကြောင့် ဤမျှလောက် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဖောက်ပြန် နေပါသော်လည်း။) မေ ၏။ ဝါ၊ တပည့်တော်မှာ။ ကာစိ ဒေဝ၊ တစုံ

၁။ မဓုရကဇာတော။ ။ထိုထို ကိစ္စ၌ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပျော့ပျော့ ပျောင်းပျောင်း သွက်သွက်လက်လက် မရှိပဲ တောင့်တင်း ခိုင်မာသကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းသည် “မဓု ရက” မည်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်နေခြင်းကို မြန်မာတို့က “လေးလံထိုင်းမှိုင်း”ဟု ခေါ်ကြ သည်။ [မဓုရကဘာဝေါ နာမ သရီရဿ ထမ္ဘိတတ္ထံ။-ဋီကာ။]

၂။ ဓမ္မာပိ မေ န ပဋိဘန္တိ။ ။ကာယာနုပဿနာ-အစရှိသော ထင်နေကျ (စိတ် ထည့်၍ ပွားများနေကျ) အနုပဿနာ-တရားများ ရှေးအခါက ထင်ထင်ရှားရှား ထင်လာပါသော်လည်း ယခု တပည့်တော်၏ဉာဏ်၌ မထင်ရှားပါးကုန်။ [ပါဠိတော် တည်းဟူသော တရားတော်များကား အရှင်အာနန္ဒာမှာ လွန်စွာကျော်ပြန်နေပါသည်။]

တခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ အဿာသမတ္တာ^၁-အနည်းငယ် သက်သာရာသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့တော့၍ သက်သာရာရပါသနည်း။)

ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကိဉ္စိ ဒေဝ၊ တစုံတခုသောစကားကိုသာလျှင်။ နဥဒါဟရတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မမူသေး။ တာဝ၊ ထို မိန့်ဆိုတော်မမူရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ န ပရိနိဗ္ဗာယံဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော် မူလိမ့်ဦးမည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တော့၍ သက်သာရာ ရနေပါပြီ။ ဣတိ (အဝေ၀)။

၁၆၅။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကိံပန၊ အဘယ်ကို။ (အဘယ်အရာကို။) ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ မယံ၊ ငါဘုရားအပေါ်၌။ ပစ္စာသီသတိ၊ တောင့်တနေ သနည်း။ အာနန္ဒ၊ အန္တရံ၊ အတွင်းကို။ အကရိတွာ၊ မပြုပဲလည်းကောင်း။ (တနည်း) အန္တရံ၊ အတွင်း၌။ အကရိတွာ၊ မထားပဲလည်းကောင်း။ ဗာဟိရံ၊ အပ ကို။ အကရိတွာ၊ လည်းကောင်း။ (တနည်း) ဗာဟိရံ၊ ၌။ အကရိတွာ၊ မထားပဲလည်းကောင်း။ မယာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ (ငါဘုရားမှာ။) ဓမ္မော၊ တို့၌။ အာစရိယမုဋ္ဌိ^၂၊ ဆရာ၏ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် တရားသည်။

၁။ အဿာသမတ္တာ အဟောသိ။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ကျန်းမာတော်မမူခြင်းကြောင့် ထိုမျှလောက် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဖောက်ပြန်ပါသော်လည်း သက်သာရာ ရသည့်အချက် တချက်တော့ရှိပါသေး၏။ ထိုအချက်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းသံဃာကိုအကြောင်း ပြု၍ အရေးကြီးသော နောက်ဆုံးတရားတမျိုး (ဩဝါဒတမျိုး) မိန့်တော်မမူသေးခြင်း ပင် ဖြစ်ပါသည်။-ဟူလို။

၂။ အနန္တရံ အဗာဟိရံ ကရိတွာ။ ။ န+အန္တရံ-န+ဗာဟိရံ၊ အယုတ္တ-သမာဿ ဖြစ်၍ န-သဒ္ဓါကို ကရိတွာ-နှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးပါ။ ငါသည် ဟောသင့်သော တရား အားလုံးကို အတွင်း အပ-မကျန်ရအောင် ဟောတော်မူပြီးပြီ-ဟူလို။ အကျယ်ကို အဋ္ဌ ကထာ-မှာရှု။

၃။ အာစရိယမုဋ္ဌိ။ ။ [မုဋ္ဌိ-လက်ဆုပ်။] မုဋ္ဌိ-အရ လက်ဆုပ်ကိုသာမယူပဲ လက်ဆုပ်၌ထားအပ်သော (လက်ဆုပ်၌ရောက်နေသော) ပစ္စည်းဝတ္ထု (မုဋ္ဌိဂတ) တိုင်အောင်ယူပါ။ ဤနေရာ၌ ထိုပစ္စည်းနှင့်တူသော လျှိုဝှက်ထားအပ်သော ပညာ တမျိုး (တရားတမျိုး) သည် “မုဋ္ဌိ” မည်၏။ အာစရိယဿ+မုဋ္ဌိ အာစရိယမုဋ္ဌိ- ဆရာ၏လက်ဆုပ်၌ ထားအပ် (ဆရာ့လက်၌ ဆုပ်ကိုင်ထားအပ်) သော ပညာ။

တနည်း။ ။ မုဋ္ဌိ-မိမိ မရှိလျှင် နောက်နောက် တရားတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော အခြေခံ မူလတရား။ အာစရိယဿ-မုဋ္ဌိ အာစရိယမုဋ္ဌိ-ဆရာ၏ အခြေခံ မူလတရား။ ဝါ-ဆရာသိအပ်သော အခြေခံ လိုရင်းတရား။ [ဤနည်း၌ ဝစနတ္ထကို ဘာသာ နိကာဝယ် ပြထားပြီ။]

နတ္ထိံ၊ မရိံ။ အာနန္ဒ။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံ
သည်။ အဿ နန္ဒ၊ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ရာ၏။ (ဖြစ်စရာရှိ၏။) (ကိံ၊ အဘယ်သို့
ဖြစ်ရာသနည်း။) အဟံ၊ ငါသည်သာ။ [အဋ္ဌကထာ-၌ ဧဝ-သဒ္ဒါ ထည့်၍ ဖွင့်
သည်။] ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကိံ။ ပရိဟရိဿာမိ၊ ရှေ့ဆောင်အံ့။ ဣတိ ဝံ၊ ဤသို့
သော်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ မမုဒ္ဒေသိကော၊ ငါဟူသော
ညွှန်ပြထိုက်သူရှိ၏။ (ငါ့ကိုသာဆရာဟု ညွှန်ပြထိုက်၏။) ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့
သော်လည်းကောင်း။ (ဧဝံ၊ ဤ အကြံမျိုးသည်။ အဿ-ရာ၏။) အာနန္ဒ။
သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်။ ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ။ ကိဉ္စ ဧဝံ၊ ကိုသာ။
ဥဒါဟရေယျ နန္ဒ၊ မိန့်ဆိုတန်ရာ၏။

အာနန္ဒ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ န ဟောတိ ။ပ။
ဘိက္ခုသံဃောတိ ဝါ။ အာနန္ဒ။ သ (သော) တထာဂတော၊ သည်။
ကိံ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဥဒါဟရိဿတိ၊ မိန့်ဆိုလိမ့်မည်နည်း။ [ဘိက္ခုသံဃာကို
ငါသာလျှင်ရှေ့ဆောင်မည်။ ဘိက္ခုသံဃာ-ကလည်း ငါ့ကိုသာ အားကိုးရ
မည်။ ဤသို့ ယူဆသော ဆရာများသာ ဆရာ့လက်ဆုပ်တရား ချန်ထား
တတ်၏။ ငါဘုရားမှာ ထိုကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်၍ ချန်ထားအပ်သောတရား မရှိ။
ထိုကဲ့သို့ လက်ဆုပ်တရား ချန်မထားသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဘိက္ခုသံဃာကို
အကျွမ်းပြု၍ အဘယ်စကားကို မိန့်ဆိုဖို့ လိုတော့အံ့နည်း။ -ဟူလို။]

အာနန္ဒ။ အဟံ ခေါ ပန၊ ငါသည်ကား။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။
ဇိဏ္ဏော၊ အိပ္ပိ။ ဝုဒ္ဓေါ၊ ကြီးပြီ။ မဟလ္လကော၊ ကြီးသူ၏အဖြစ်ကို ယူပြီး။
(ရင့်ရော်ပြီ။) အဒ္ဓဂတော၊ ရှည်သောကာလသို့ ရောက်ပြီ။ ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊
ပစ္စိပအရွယ်သို့ရောက်ပြီ။ မေ ၏။ ဝယော၊ အရွယ်သည်။ အာသိတိကော၊
အနှစ်ရှစ်ဆယ်ရှိသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ [ဤစကားဖြင့် ဝယော အနုပ္ပတ္တော-
ကို ပေါ်လွင်အောင် မိန့်တော်မူသည်။]

အာနန္ဒ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ-မည်သည်ကား။ ဇစ္စရသကဋံ၊ လှည်းအို
သည်။ ဝေဠုမိဿကေန၊ ရစ်ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းကြီးနှင့် ရောသဖြင့်။ ဝါ၊ ရစ်

၁။ နတ္ထိံ ။ သာသနာပ လောကီ-ဆရာများ၌ ဆရာ့လက်ထဲဝယ် ဆုပ်ကိုင်
ထားသော အာစရိယမုဋ်-ခေါ် ပညာကမျိုးရှိ၏။ ထိုပညာမျိုးကို ငယ်ရွယ်စဉ်၌ ဘယ်
သူမှ ပြောမပြုပဲ သေခါနီး နောက်ဆုံးအချိန်ကျမှ အလွန်ရင်းနှီးသော အန္တေဝါသိက-
တပည့်အား ပြောပြလေ့ရှိ၏။ ငါဘုရားမှာ လျှို့ဝှက်ထားအပ်သော ထိုကဲ့သို့ အာစရိယမုဋ်
ကရားမရှိ-ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်း အဖွဲ့အတုပ်နှင့် ရောသဖြင့်။ [လှည်းသံ လှည်းဘီးအစရှိသည်ကို ရစ်ပတ် ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းဖြစ်သောကြိုးနှင့် ခိုင်မြဲအောင် ပြင်ဆင်ဖွဲ့ချည်တုပ်နှောင်ခြင်းဖြင့်။] ယာပေတိ သေယုထာပိ၊ ရှည်သောကာလသို့ ရောက်ရသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ထိုထိုအရပ်သို့ ရောက်ရသကဲ့သို့။ ဝါ၊ သွားနိုင်သကဲ့သို့။ အာနန္ဒ။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ဝေဠုမိဿကေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ရစ်ပတ် ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းကြိုးနှင့် ရောသဖြင့်။ ယာပေတိ မညေ၊ ရှည်သောကာလသို့ရောက်ရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ မျှတရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

အမှာ။ ။ရှေးနိဿယ၌ မညေ - သဒ္ဓါကို သဒိသ - အနက်ဟောကြံ၍ “ဇစ္စရ သကဇော မညေ-လှည်းအိုနှင့်တူသော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ဝေဠုမိဿကေန၊ ဖြင့်။ ယာပေတိ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဤသို့ အနက်ပေးသည်။ [ယာပေတိ၌ ယပဓာတ်-စုရာဒိဂိုဏ်း၊ အခြားနေရာ၌ ကာရိတ် ပစ္စည်းဖြစ်သင့်၏။]

[ယခုအခါ၌ ခန္ဓာကိုယ်တော်ကို အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းကြိုးဖြင့် မျှတစေရပုံကို ထင်ရှားပြတော်မူလို၍ ယသ္မိံ အာနန္ဒ သမယေ-စသော စကားတော်ကို မိန့်သည်။]

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော ရူပနိမိတ် အစရှိသည်တို့ကို။ အ မနသိ ကာရော၊ စိတ်၌ မပြုခြင်းကြောင့်။ (နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။) ကေစ္စာနံ၊ အချို့ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ လောကီဝေဒနာ-တို့၏။ (ကာမ ရူပ အရူပ-စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာ-တို့၏။) နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ ရူပ-စသော သင်္ခါရ-နိမိတ် မရှိသော။ စေတော သမာဓိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိ-သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အာနန္ဒ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ (အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ-ဖြင့် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) တထာဂတဿ၊ ၏။ ကာယော၊ သည်။ ဖာသုတရော၊ သာ၍ ချမ်းသာသည်။ ဝါ၊ အလွန်ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ။

၁။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ။ ။နိမိတ္တ-သဒ္ဓါသည် ပုံသဏ္ဍာန်အနက်ကို ဟော၏။ ရူပ-အစရှိသော သင်္ခါရတရားတို့သည် အာရုံပြုကြည့်သောအခါ အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဍာန်ကဲ့သို့ ထင်လာ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ရူပနိမိတ္တာဒိနံ” ဟု ဖွင့်သည်။ နိဗ္ဗာန်၌ ကား ထိုကဲ့သို့ ပုံသဏ္ဍာန်မရှိပါ။ [လောကီဝေဒနာများချုပ်၍ ချမ်းသာပုံကို ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အာနန္ဒ။ တဿာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဖလ-သမာပတ်ဖြင့် နေရခြင်းက ချမ်းသာလှခြင်းကြောင့်။) ဣဟ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ (တုမေ၊ အသင်တို့သည်။) အတ္တဒီပေါ၊ မိမိဟူသော မှီရာကျွန်း ရှိကုန်သည်။ (မိမိကိုမှီရာကျွန်းပြုကုန်သည်) အတ္တသရဏာ၊ မိမိဟူသော အားကိုးရာရှိကုန်သည်။ (မိမိကိုသာ အားကိုးကုန်သည်။) အနညသရဏာ၊ မိမိမှတစ်ပါး အခြားသူဟူသော အားကိုးရာမရှိကုန်သည်။ (မိမိမှတစ်ပါး အခြားသူကို အားမကိုးကုန်သည်။) (ဟုတော။) ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။

ဓမ္မဒီပေါ၊ တရားတည်းဟူသော မှီရာကျွန်း ရှိကုန်သည်။ ဓမ္မသရဏာ၊ တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာရှိကုန်သည်။ (တရားကိုသာ အားကိုးကုန်သည်။) အနညသရဏာ၊ တရားမှတစ်ပါး အခြားအားကိုးရာမရှိကုန်သည်။ (တရားမှတစ်ပါး အခြားအရာကို အားမကိုးကုန်သည်။) (ဟုတော။) ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။ [အသင်တို့လည်း အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်ဖြင့် ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်ဖို့ရန် ကိုယ်ကိုယ်ကိုသာ အားကိုး၍နေကြ။ တရားကိုသာ အားကိုး၍နေကြ ဟူလို။]

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အတ္တဒီပေါ၊ မိမိဟူသော မှီရာကျွန်းရှိသည်။ ပ။ အနညသရဏော၊ သည်။ (ဟုတော။) ဝိဟရတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ။ [ပုဂံစဉ်နံပါတ် ၁၆၀-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒ၊ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ပ။ အနညသရဏော (ဟုတော) ဝိဟရတိ။

၁။ ဒီပ။ ။ ဒွိဟိ (ဘာဂေဟိ) + အာပေါ ဂတော ဧတ္ထာတိ ဒီပေါ-ရေ၏ နှစ်ပါးသော အဖို့ကိုဖြင့် စီးသွားရာ အရပ်၊ ရေ၏ နှစ်ပြာခွဲ၌ စီးသွားရာကျွန်း။ [ဒွိ+အာပေါ-မှ ဒွိကို ဒီ-ပြု၊ ဒီ+အာပေါ-ကို သဒ္ဓိစပ်။] ဤ နေရာ၌ ကာမောဃ-စသော ရေအယဉ်လေးပါး (သို့မဟုတ်) သံသရာတည်းဟူသော ကြီးစွာသော ရေအယဉ်သည် မလွှမ်းမိုးနိုင်သော အတ္တာ (မိမိ) ကို “ဒီပ” ဟု ယူပါ။

၂။ အတ္တာ။ ။ “အတ္တာ” ဟူသည် ပြောစိုးဆိုစဉ်အားဖြင့် “မိမိ” ဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံးတည်း။ ဤနေရာ၌ ထို ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို မဆိုလိုပါ။ ပရမတ္ထ (တရားကိုယ်) အားဖြင့် မိမိ၏ ကိုယ်တိုင်း၌ဖြစ်သော တရားကို “အတ္တာ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤသို့လျှင် ပြီးစေအပ် ဖြစ်စေအပ်သော ထို တရားသည် အသင်တို့၏ သမုဒ္ဓရာ အလယ်၌ မှီရာကျွန်းသဖွယ် ဖြစ်လိမ့်မည်-ဟူလို။ ထို့ကြောင့် “ဓမ္မဒီပေါ” စသည်ကို ဆက်၍မိန့်တော်မူသည်။

အမှာ။ ။မိမိကိုယ်ကို အားကိုးရာဖြစ်အောင်၊ တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာ ရှိအောင် ရဟန်းသည် ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာကို ပွားများ၍သော်လည်း နေရ၏။ ဝေဒနာနုပဿနာဘာဝနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာဘာဝနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာဘာဝနာ—ကို ပွားများ၍သော်လည်း နေရ၏။ ဤသို့ ပွားများ၍နေလျှင် လိုချင်မှု “အဘိဇ္ဈာ” ကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု “ဒေါမနဿ” ကိုလည်းကောင်း ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ထိုသို့ ပယ်ဖျောက်နိုင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို မှီရာကျွန်း သဖွယ်ဖြစ်အောင်၊ တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာရှိအောင် နေရာရောက် သည်—ဟု မိန့်တော်မူလိုသည်။

အာနန္ဒ။ ယေဟိ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ သည်။ တေရဟိ ဝါ၊ ငါဘုရားထင်ရှားရှိရာ ယခုအခါ၌လည်းကောင်း။ မမ၊ ။ အစ္စယေန ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအခါ၌လည်းကောင်း။ အတ္တဒီပါ၊ ကုန် သည်။ ပ။ အနညသရဏာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဝိဟရိဿန္တိ၊ နေကြလိမ့် မည်။ အာနန္ဒ။ ယေ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ သိက္ခာ ကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားကုန်သော။ ဧတေ ဘိက္ခု။ ဤ ရဟန်း တို့သည်။ မေ၊ ငါဘုရား၏ (သာသနာတော်၌)။ [သာသနေ—ဟု ဋီကာ ထည့်သည်။] တမတဂ္ဂေ၊ အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ (တနည်း) တမတဂ္ဂေ၊ အလွန်မြတ်သူတို့၏ အဖြစ်၌။ [အလွန်မြတ်သူ၏အဖြစ်၌—ဟုလို။] ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဒုတိယဘာဏဝါရော၊ ဒုတိယဘာဏဝါရ—တည်း။

၁။ (က) တမတဂ္ဂေ။ ပ။ ဘိက္ခု။ ။ တမတဂ္ဂေ—တမ+အဂ္ဂေ။ မေတေ—မေ+ဒေတေ။ မေ—ကို “မမ” ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်၍ “သာသနေ” ဟု ဋီကာထည့်သည်။ ဤဝါကျ၏ ဆိုလိုရင်းကား—တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာရှိအောင် သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလား လျက် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ပွားများကာ နေကြသော ရဟန်းများသည် (အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို ရသည့်အတွက်) ငါဘုရား၏သာသနာ၌ အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ် ကြလိမ့်မည်—ဟုလို။

(ခ) တမတဂ္ဂေ။ ။ “တမ+အဂ္ဂေ” ဟု ဖြတ်၊ “ဝိသေသေန+အဂ္ဂါ အဂ္ဂတမာ” ဟု ဆိုလိုလျက် တမပစ္စည်း ရှေး၌ကျ၍ “တမ အဂ္ဂါ”၊ (တ်) လာလျှင် “တမ တဂ္ဂါ” ဟု ဖြစ်သည်။ အဂ္ဂ’သဒ္ဒါ ‘ဥတ္တမ’ အနက်ဟော။ [အဘယာရာမ ဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလာန်နိဿယသစ်၊ သညာဒိကဏှ၊ ၄၅—သုတ်ကို မှီအပ်သော အဓိပ္ပာယ်တည်း။]

(ဂ) တမ တဂ္ဂေ—၌ ဝိဘတ်။ ။ “တမ တဂ္ဂေ မေ တေ အာနန္ဒ ဘိက္ခု။ ဘဝိဿန္တိ၊ ယေ ကေစိ သိက္ခာကာမာ” ဟု ပါဠိတော်ရှိ၏။ ဟို့ကြောင့် တေ

ဘိက္ခု-နှင့် အရတူအောင် တမ တဂ္ဂေ-၌ ပထမာယောကို (ဇ) ပြုထားသည်ဟု ကြံ ပါ။ [သဒ္ဓနီတိ၊ နာမကပ္ပ၊ ၂၇၇-သုတ်ဖြင့် ပထမာ-ယောကို (ဇ) ပြု။]

(ဃ) အနက်ပေး။ ။ ဤအဖွင့်အရ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဧတေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ မေ၊ ဇာ၊ (သာသနာတော်၌။) တမ တဂ္ဂါ၊ အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။” ဤသို့ အနက်ပေးပါ။

(င) ဋီကာနည်း။ ။ ဋီကာ၌ကား “တမတဂ္ဂေ”၌ တမ-သဒ္ဓါ ရှေ့ကျသည်ဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းသောကြောင့် “တမ ယောဂဿ အဂ္ဂေ၊ တမ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်စပ် သုံးစွဲခြင်း၏ အထွတ်အထိပ်။ တဿ အတိက္ကန္တာဟာဝတော။ (ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း) ထို တမ ယောဂ-ထက် သာလွန်သော တမယောဂ-မရှိသောကြောင့်တည်း” ဤသို့ ဖွင့်ထားသည်။

ဆက်ဦးအံ့--ဤ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် နေလေ့ရှိသော ရဟန်းတို့သည် မိမိကို တရား တည်းဟူသော အားကိုးရာရှိအောင် ပြုပြီးဖြစ်ရကား မိမိတို့အထက်၌ တမ-ပစ္စည်း ဖြင့် ယှဉ်စပ်သုံးစွဲစရာ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ သူတို့သည်ပင် “တမ တဂ္ဂါ၊ တမ-ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ခြင်း၏ အထွတ်အထိပ်” များဖြစ်ကြသည်-ဟူလို။ ဣမေ+အဂ္ဂတမာကံ တမ တဂ္ဂါ” စသော အဋ္ဌကထာကို အဓိပ္ပာယ်ထွက်-ဟု ဋီကာဆရာ ယူဆဟန်တူပါသည်။

(စ) ဤ ဋီကာအလို။ ။ တမ တဂ္ဂေ-၌ တမ-နောင် ယောဂ-သဒ္ဓါ ကျ ဇာ။ အဂ္ဂ-သဒ္ဓါလည်း ဥတ္တမ-အနက်ကိုမဟောပဲ ကောဋီ (အထွတ်အထိပ်) အနက် ကို ဟော၏-ဟု မှတ်ပါ။

(ဆ) အနက်ပေး။ ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧတေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ မေ၊ ဇာ၊ (သာ သနာ၌။) တမ တဂ္ဂေ၊ တမ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်း၏ အထွတ်အထိပ်တို့သည်။ ဝါ၊ အလွန် မြင့်မြတ်သူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ။

(ဇ) ရှေးနိဿယ။ ။ ရှေးနိဿယ၌ “အတိ ဝိယ အဂ္ဂေ ဥတ္တမဘာဝေ” ဟု သော အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ “တမ ထဂ္ဂေ”ကို သတ္တဗီရိဘတ်ဆုံးသော ပုဒ်ဟု ယူဆကာ “တမ တဂ္ဂေ၊ အလွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်၌။” ဟု အနက်ပေးထား၏။ ထို အတိုင်းလည်း ဟနည်းပေးလိုက်ပါသည်။

နိမိတ္တောဘာသကထာ

၁၆၆။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (ဥက္ကာစေလ-မြို့မှ ထွက်တော်မူ၍ ဝေသာလီ မြို့ဝယ် ရောက်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက် အခါ၌။ [“နေ၏ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော အခါ၌”ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ပေးပါ။] နိဝါ သေတွာ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ပတ္တ-စီဝရံ၊ သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍။ [သင်္ကန်းကိုရုံပြီး သပိတ်ကို လက်ဖြင့်ပွေ့ တော်မူ၍။] ဝေသာလီ၊ ဝေသာလီမြို့သို့။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ (ဆွမ်း ရဖို့ရာ-ဆွမ်းခံ။) ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။

ဝေသာလီယံ၊ ဌ။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။ စရိတွာ၊ လှည့်လည်တော်မူပြီး၍။ ပစ္စာ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားရာကာလ၏နောက်အဖို့၌။ [ဘတ္တ-ဖြင့် ဘတ္တံ၊ ဘုဉ္ဇန-တိုင်အောင် ငှာပစ္စာရ-အားဖြင့် ယူပါ။] ပိဏ္ဏပါတ ပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာ အရပ်မှ ဖဲခဲ့သည်။ [တချို့ နေရာ၌ “ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့သည်”ဟု ပေးပါ။] (ဟုတွာ။) အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။

၁။ ဘုရားရှင်၏ ခရီးစဉ်။ ။ပါဠိတော် ပုဒ်စဉ် ၁၆၃-၌ ပါသည့်အတိုင်း ဘုရား ရှင်သည် ဝေသာလီ-မြို့ အနီး “ဝေဠုဝ” ရွာငယ်၌ ဝါကပ်တော်မူပြီးနောက် ဝါကျွတ် သောအခါ ထိုရွာမှ ထွက်တော်မူ၍ သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ကြွတော် မူသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမြို့၌ နေတော်မူစဉ် တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိ ပုတ္တရာသည် မဂဇတိုင်း “နာဠက” ရွာဝယ် မိမိဖွားမြင်ခဲ့ရာတိုက်ခန်း၌ တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်နေ့မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသောအခါ သာဝတ္ထိမှ ရာဇဂြိုဟ် သို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုမြို့၌ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် “ကာဠသီလာ” မည် သော အရပ်ဝယ် (အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာရက်မှ တဆယ် ငါးရက် လွန် ၍) တန်ဆောင်မုန်းလကွယ်နေ့မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြန်သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အဂ္ဂသာဝက-နှစ်ပါးတို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် ရာဇဂြိုဟ် မှ ထွက်၍ များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် ဒေသစာရီ လှည့်လည်သောအခါ “ဥက္ကာစေလ” မြို့သို့ ရောက်လျှင် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းဝယ် ငွေပြားအဆင်းနှင့်တူသော သဲ သောင်ပြင်၌ သီတင်းသုံးလျက် အဂ္ဂသာဝက-နှစ်ပါးတို့၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းနှင့် စပ်သော ဂုဏ်ကို မိန့်တော်မူသည်။ [ထိုသုတ်လည် သံ-၃၊ ၁၄၁-၌ ပါ၏။]

ထို“ဥက္ကာစေလ” မြို့မှထွက်၍ ဝေသာလီမြို့သို့ ကြွတော်မူသည်။ ထိုမြို့ ရောက်ပြီး နောက် နံနက်အခါဝယ် ဆွမ်းခံဝင်တော်မူသည်။

နိဿိဒနံ၊ နိဿိဒိင်္ဂကို။ (သားရေပိုင်း၊ သားရေနှယ်ကို။) ဂဏှာဟိ၊ ယုခဲ
 လော့။ [နိဿိဒနန္တံ စေတု စမ္မခဏှံ အဓိပေတံ။-အဋ္ဌကထာ။ ရှေးက
 စမ္မခဏှ-ကို ကြည့်၍ “စမ္မခဏှ” ဟု ခေါ်ကြသည်။] ယေန၊ ဌ။ စာပါလံ၊
 စာပါလ-မည်သော။ စေတိယံ၊ စေတိသည်။ (နတ်ကွန်းသည်။) (အတ္ထိ။)
 တေန၊ စာပါလ စေတိ-ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဒိဝါ ဝိဟာရာယ၊ နေအခါ၌
 နေခြင်းငှာ။ ဥပသင်္ကမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။
 [ဝေံ ဘန္တေတိ-စသော ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

၁၆၇။ ကေမန္တံ၊ ဌ။ နိဿိန္ဒ၊ ထိုင်နေပြီးသော။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊
 ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေ၊ မိန့်တော်မူပြီ။
 (ကိ။) အာနန္ဒ။ ဝေသာလီ၊ ဝေသာလီမြို့ကို။ ရမဏိယာ၊ မွေ့လျော်
 ထိုက်၏။ [ဤသို့ ကံ-ဟော ဝါကျ ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစကားချော
 အောင် အနက်ပေးပါမည်။] ဥဒေနံ၊ ဥဒေန-မည်သော။ စေတိယံ၊ စေတိ
 သည်။ ဝါ၊ ဥဒေန-နတ်ကွန်းသည်။ ဝါ၊ ဥဒေန - နတ်ကွန်း၌ ဆောက်
 အပ်သော ကျောင်းသည်။ ရမဏိယံ၊ မွေ့လျော်ထိုက်၏။ ဝါ၊ ပျော်စရာ
 ကောင်း၏။ [နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌ ဤနည်းမျိုး ပေးပါ။]။ပ။ ရမဏိယံ
 စာပါလံ စေတိယံ။

အာနန္ဒ။ ယဿ ကဿစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။
 (တန်ခိုး၏ အခြေခံ တရားတို့ကို။) ဘာဝိတာ၊ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေအပ်ကုန်
 ပြီ။ ဗဟုလီကတာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ယာနီကတာ၊

၁။ ဥဒေနံ စေတိယံ။ “ဥဒေန” ဟူသည် ယက္ခ-အနွယ်ဝင် နတ်ဘီလူး၏
 နာမည်တည်း။ ထို ဥဒေန-နတ်၏ အတွက် အုတ်စသည်ဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ် စီအပ်
 သော နတ်ကွန်း နတ်နန်းသည် လူတို့က အရိအသေ ပြုအပ်သောကြောင့် “ဥဒေန
 စေတိယ” မည်၏။

ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူလာသော အခါ၌ကား လူတို့နှင့် ကင်းရှင်း၍ တိတ်ဆိတ်
 ငြိမ်သက်သော ထိုနေရာဝယ် ဘုရားရှင်အတွက် ကျောင်းဆောက်ကြ၏။ ထို ကျောင်း
 လည်း ရှေးနာမည်ရင်းအတိုင်းပင် (ဥဒေန စေတိယ) ဟု ထင်ရှားနေသည်။ [ဂေါ
 တမကံ စေတိယံ-စသည်တို့လည်း နည်းတူပင်။]

၂။ ယာနီကတာ။ ။ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။-အဋ္ဌကထာ။ အာဇာနည်မြင်းနှင့်
 ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားသည် ကျွမ်းကျင်လိမ်မာသော ရထားထိန်းက အုပ်ချုပ်မောင်း
 နှင်အပ်လျှင် အလိုရှိတိုင်းဖြစ်နိုင် (သွားလိုရာအရပ်သို့ လွယ်လွယ်ကူကူ သွားရောက်နိုင်)
 သကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့လည်း ထိုဣဒ္ဓိပါဒ်ရှင်ကို အလိုရှိရာ ဖြစ်စေနိုင်သည်။

ကပ်ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ဝတ္ထုကတာ^၁၊ တည်ရာမြေ
 ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ အနုဋ္ဌိတာ^၂၊ ထိုထိုအကျိုးတို့၏တည်ခြင်းငှာ လျှောက်
 ပတ်အောင် ထားအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်ပြီ။ ပရိစိတာ၊
 ထက်ဝန်းကျင် ဆည်းပူးအပ်ကုန်ပြီ။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်
 ကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာကမ်မာနော၊ အလိုရှိလတ်သော်။ (မသေပဲ
 နေလိုလတ်သော်။) ကပ္ပံ ဝါ^၃၊ အာယုကပ်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။
 ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ၊ အာယုကပ်ထက် ပိုလွန်ကြွင်းကျန်သော ကာလပတ်လုံး
 သော်လည်းကောင်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ မသေပဲ တည်နိုင်ရာ၏။ အာနန္ဒ၊ တထာ
 ဂတဿ၊ သည်။ ပ။ သုသမာရဒ္ဓါ။ အာနန္ဒ။ အာကမ်မာနော၊ လတ်သော်။
 တထာဂတော၊ သည်။ [ဤ၌ “သော” ပါသည်မှာပို၏။] ။ ပ။ တိဋ္ဌေယျ။
 ဣတိ၊ ပြီ။

အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဧဝံပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားက။ သြဋ္ဌာရိကော၊ ထင်ရှားသော။ နိမိတ္တော၊ အရိပ်နိမိတ်ကို။ ကယိရ
 မာနေ၊ ပြုအပ်သော်။ သြဋ္ဌာရိကော၊ သော။ သြဘာသေ၊ အရိပ်အရောင်
 ကို။ ကယိရမာနေ၊ ပြုအပ်သော်။ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ။
 (အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်းငှာ။) နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ [နိမိတ္တ-နှင့် သြဘာသ-
 အထူးကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ န ယာစိ၊ မတောင်းပန်နိုင်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့မတောင်းပန်
 နိုင်သနည်း။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ များ
 စွာသော လူအပေါင်း၏ စီးပွားအလို့ငှာ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ များစွာသော
 လူအပေါင်း၏ ချမ်းသာအလို့ငှာ။ (ချမ်းသာဖို့ရာ။) လောကာနံကမ္မာယ၊ သတ္တ

၁။ ဝတ္ထုကတာ ။ [ပတ္ထုဟည်ရာ။] အားလုံးကုန်အောင် စိတ်၏ညစ်နွမ်း
 ကြောင်း (ဥပက္ခိလေသ) တို့ကို သုတ်သင်ခြင်းအားဖြင့် တန်ခိုးဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်
 အောင် ပြုအပ်ကုန်ပြီ။

၂။ အနုဋ္ဌိတာ။ ။ ထိုထိုအကျိုးတို့၏တည်ခြင်းအား သင့်လျော်အောင် ထားအပ်
 ကုန်၏။ [‘အကမ္မက’ ဖြစ်သော ဌာ-ဇာတ်သည် အနု-ရှေးရှိသောကြောင့် ‘သကမ္မက’
 ဖြစ်သည်။ (တ)ပစ္စည်း ‘ကံ’ အနက်ဟော။]

၃။ ကပ္ပံ ဝါ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ ။ “ကပ္ပ” ဟူသည် ထိုထိုကာလ၌ဖြစ်သော လူတို့
 ၏အသက်တမ်းတည်း။ “အာယုကပ်” ဟု ခေါ်လိုသည်။ “ကပ္ပါဝသေသံ=အာယုကပ်၏
 အကြွင်းအကျန်” ဟူသည် အသက်တမ်းထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော ကာလတည်း။
 [အဋ္ဌကထာ၌ မဟာသီဝ-ထေရ်၏ ဝါဒကိုလည်း ပြသေး၏။]

လောက-ကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊
နတ်လူတို့၏။ အတ္တာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှာ။ သုခါယ၊
ချမ်းသာခြင်းငှာ။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ တည်တော်မူပါ။
သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို မိန့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ကပ္ပံ၊ လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မတောင်းပန်နိုင်။

မာရေန၊ မာရ်နတ်သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတ စိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် လူယူ
အပ်သော စိတ်ရှိသူသည်။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးအပ်သော စိတ်ရှိသူသည်။ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊
ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ (န သက္ကုဏေယျ) ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။
(တထာ၊ တူ။) ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ ငှာ။ နာသက္ခိ၊ နိုင်။ [ယထာ တံ-၌ “တံ”
သည် အနက်မရှိ။]

အမှာ။ ။မာရ်နတ် အနှောင့်အယှက် ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦး
သည် အကြောင်းအရာတခု၏ အကျိုးရှိမရှိကို နားမလည်နိုင် သကဲ့သို့
အရှင်အာနန္ဒာ၏ စိတ်ကိုလည်း မာရ်နတ်က နှောင့်ယှက်ထားသော
ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူအပ်သော (အာယုကပ် ပတ်လုံး
နေနိုင်၏ဟူသော) စကားကို နားမလည်၍ မြတ်စွာဘုရားကို အာ
ယုကပ်ပတ်လုံး တည်နေတော်မူပါ-ဟု မတောင်းပန်နိုင်။

ဒုတိယမိ ခေါ။ပ။တတိယမိ ခေါ။ပ။ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ [ရှေးအတိုင်း
ပေးပါ။] အထ ခေါ၊ ဌ။ (သုံးကြိမ်မြောက် မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ
၌။)။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။ တံ၊ သည်။ ဂစ္ဆ၊ သွားတော့။
ဒါနိ၊ ဌ။ ယဿ၊ အကြင် သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညသိ၊
သိ၏။ (တံ၊ ထိုသွားချိန်ကို။) (ကရောဟိ၊ ပြုလော့။) ဣတိ၊ ပြီ။ပ။
အဝိဒ္ဓရေ၊ အနီးဖြစ်သော။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိ တပင်သော။ ရုက္ခ
မူလေ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

၁။ ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ ။ယထာ (အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် လွှမ်းမိုး အပ်
သော်။) ကိဉ္စိ အတ္တာနတ္ထံ (တစုံတခုသော အကျိုးရှိသည် မရှိသည်ကို။) သလ္လက္ခေတံ
န သက္ကာ၊ ဧဝံ အဘိဘူတစိတ္တော။ (ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့် လွှမ်းမိုးအပ်သော စိတ်
ရှိသူသည်။) [နာသက္ခိ-၌ စစ်။]-စိုကာ။

မာရယာစနကထာ

၁၆၈။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (အရှင်အာနန္ဒာ ထ-သွားရာ ထိုအခါ၌။) ပါပိမာ၊ မကောင်းမှုရှိသော။ (မကောင်းမှု အကုသိုလ် တရားရှိသော။) မာရော၊ မာရ်နတ်သည်။ [ဥပသင်္ကမိ-စသည်၌ စပ်။] အာယသ္မန္တေအာနန္ဒေ၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲသွားပြီးသော အရှင်အာနန္ဒာ၏ ကြာသောကာလ မရှိသေးမီ။ ဝါ၊ ဖဲသွားပြီး၍ မကြာသေးမီ။ ပ။ ဥပသင်္ကမိ၊ သွားပြီ။ ပ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ဌ။ ဌိတော၊ တည်ပြီးသော။ ပါပိမာ၊ သော။ မာရော၊ သည်။ ပ။ အဝေါစ။ (ကိံ။) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ဌ။ ပရိနိဗ္ဗာတု၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါ။ သုဂတော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတု၊ ပါ။ ဘန္တေ။ ဒါနိ၊ ဌ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ အခါပါတည်း။

ဘန္တေ။ ဘဂဝတော၊ သည်။ သော ဝါစာ၊ ဤ စကားကို။ ဘာသိတာခေါ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်သာ။ [မိန့်တော်မူဖူးသည်သာ။] (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူအပ်ဖူး သနည်း။) ယာဝ၊ အကြင် မျှလောက်။ မေ၊ ၏။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သာဝကာ၊ စကားကို နားထောင် ကုန်သည်။

၁။ ပါပိမာ။ ။ပါပိ+ယဿ+အတ္တိတိ ပါပိမာ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ် တရားရှိသော မာရ်နတ်၊ [ပါပပုဒ်+ဣမန္တ-ပစ္စည်း။]

၂။ မာရော။ ။မာရေတိတိ မာရော၊ (မရ+ကာရိတ်ကျေ+ဏ ပစ္စည်း။) သတ္တဝါတို့ကို စီးပွားမဲ့၌ တိုက်တွန်းလျက် ကောင်းသော ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း အားဖြင့် သတ်ဖြတ်တတ်သောကြောင့် “မာရ်”မည်၏။-အဋ္ဌကထာ။

တနည်း။ ။ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို တားမြစ်ခြင်းအားဖြင့် “ဇာတိ” ဟူသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုထို ဘဝ၌ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော သတ္တဝါတို့ကို သတ်တတ်သောကြောင့် “မာရ်”မည်၏။-ဇီကာ။

၃။ ဘာသိတာခေါ ပနေသာ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ မကြာမီ ရှစ်သတ္တံဟ-မြောက် အဇပါလ-ညောင်ပင်အောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော် မူစဉ် ကလည်း ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ရန် မာရ်နတ်လာ၍ တောင်းပန်ခဲ့ဖူး သေး၏။ ထိုစဉ် “န တေဝါဟံ ပါပိမ”စသည်ဖြင့် အကြောင်းပြ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ပယ်ခဲ့ဘူး၏။ မာရ်နတ်သည် ထိုအချက်ကိုပြ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ရန် လျှောက်လေသည်။ [အကျယ်ကို ဇီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

၄။ န သာဝကာ။ ။ဘိက္ခူ၊ န သာဝကာ-ဟု န-သဒ္ဓါ၏နောက်၌ ရှိသော ကြောင့် သာဝကာ-ကို ဝိကတိ-ကတ္တား (သို့မဟုတ်) ဝိလောသ-ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် “မေ၊ ၏။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ သာဝကာ၊ စကားကိုနားထောင်ကုန်သည်။”ဟု ပေး

ဝိယတ္တာ၊ မဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ သစ္စာ-ကို ထိုးထွင်း၍ သိတက်သော ပညာဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။

ဝိနိတာ၊ မဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝါ၊ ကိလေသာ တို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခြင်းဖြင့် ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝိသာရဒါ၊ ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသဖြင့် ရဲဝံ့ကုန်သည်။

ဗဟုဿုတာ - များစွာကြားနာအပ်ပြီးသော ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရား စကားတော်ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော်ကို များစွာကြားနာပြီးကုန်သည်။ ဓမ္မဓရာ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သည်။

လိုက်ပါသည်။ ဘိက္ခု-၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် “မေ၊ ဇာ၊ သာဝကာ၊ သာဝက ဖြစ်ကုန်သော။ (တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။) ဘိက္ခု၊ တို့သည်။” ဤသို့လည်း ရှေးနိဿယ အတိုင်း ပေးနိုင်ပါသည်။

၁။ ဝိယတ္တာ။ ။မဂ္ဂဝသေန ဝိယတ္တာ-အဋ္ဌကထာ။ သစ္စသမ္ပုပ္ပါဒေ ဝေယျတ္တိ ယေန။ (သစ္စာကိုကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟူသော ထက်မြက်သူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။) ဗျတ္တာ။-ဋီကာ။

အမှာ။ ။ဝိယတ္တာ-နှင့် ဗျတ္တာ-သည် အနက်တူ၏။ ဝိ+အတ္ထ-ဓာတ် (ထင်စွာပြုခြင်း အနက်ဟော) +တ ပစ္စည်းဖြင့် ဝိ+အတ္တာ-ဟု ဖြစ်၏။ (ယ) လာလျှင် “ဝိယတ္တာ”၊ (ယ) မလာဘဲ ဝိ-၌ ဣ-ကို ယ၊ ဝ-ကို ဗ-ပြုလျှင် “ဗျတ္တာ”ဟု ဖြစ်သည်။

၂။ ဝိနိတာ။ ။တထေဝ (ထို မဂ်၏အစွမ်းဖြင့်ပင်။) ဝိနိတာ။-အဋ္ဌကထာ။ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒဝိနယနေန (ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်ခြင်း ဟူသော ဆုံးမခြင်းအားဖြင့်။) ဝိနိတာ။-ဋီကာ။

၃။ ဝိသာရဒါ။ ။တထာ (ထို မဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ဝိသာရဒါ။-အဋ္ဌကထာ။ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ (အရိယာမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်ပင်။) သတ္ထုသာသနေ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တိယာ (ရဲဝံ့သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။) ဝိသာရဒါ။ သာရဇ္ဇ ကရာနံ (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။) ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒိပါပဓမ္မာနံ (တို့၏) ဝိဂမေန (ကင်းခြင်းကြောင့်) ဝိသာရဒဘာဝံ ပတ္တာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။

၄။ ဗဟုဿုတာ။ ။အကြင်ကြားနာအပ်သော ဘုရားစကားတော်၏ အစွမ်းဖြင့် ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်နိုင်၏။ ထို ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော်ကို ဤနေရာ ၌ “သုတ”ဟု ယူပါ။ သောတဗ္ဗန္တိ သုတံ၊ ကြားနာထိုက်သော ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟူ သော ဘုရားစကားတော်။ [တေပိဋကံ သောတဗ္ဗဘာဝေန သုတန္တိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]

ဆက်ဦးအံ့-သုတ-အရ ကြားနာအပ်သော အညွှံ၊ အလတ်၊ အမြတ်ဖြစ်သော စကားအားလုံး (တရားအားလုံး) နှင့် ဆိုင်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်

ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်နော၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော ဝိပဿနာ-တရားကို ကျင့်ပြီးကုန်သည်။ သာမိစိပုဂ္ဂိုလ်နော၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျောက်ပတ်သော ဝိပဿနာတရားကို ကျင့်ပြီးကုန်သည်။

အနုဓမ္မစာရိနော၊ ဝိပဿနာ-အကျင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိအကျင့် အားလျော်သော အပိစ္ဆတာ-စသောတရားကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ လျော်သော မဂ် ဖိုလ်တရားရှိသော ဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာကိုကျင့်လေ့ရှိကုန်သည်။ န ဘဝိ သန္တိ၊ မဖြစ်ကြကုန်သေး။

မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဘုရားစကားတော်ကိုသာ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသ (အမြတ်ဆုံးကိုညွှန် ပြကြောင်း) နည်းဖြင့် “သုတ”ဟု ဆိုအပ်သည်။

၁။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်နော။ ။ [ဓမ္မ+အနုဓမ္မ+ပုဂ္ဂိုလ်နော။] ဓမ္မ-အရမဂ်ဖိုလ်တရားရှစ်ပါး၊ (တနည်း) နိဗ္ဗာန်နှင့်တကွ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးကိုယူပါ။ အနုဓမ္မာ+ဓမ္မာ အနုဓမ္မာ။ ဓမ္မဿ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား+အနုဓမ္မာ၊ လျော်စွာ ဖြစ် သော ဝိပဿနာ-တရားတည်း။ ဓမ္မာနုဓမ္မာ၊ တရား။ “လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါး အားလျော်”ဟူသည် ထိုတရားတို့ကို ရရှိရာ လျော်သောအကြောင်း ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်နော၊ သူတို့ပုဂ္ဂိုလ်နော၊ ဓမ္မာနုဓမ္မ+ပုဂ္ဂိုလ်နော ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်နော။

၂။ သာမိစိပုဂ္ဂိုလ်နော။ ။ သာမိစိ - သဒ္ဓါသည် အနုစ္စဝိက-နှင့် အနက်တူ၏။ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်ဟူသည် ဝိပဿနာတရား။ (တနည်း။) သီလဝိသုဒ္ဓိ-စသော ဝိသုဒ္ဓိ-ခြောက်ပါးတည်း။ [ဝိသုဒ္ဓိ-ခြောက်ပါးအကျယ် သည် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌ ပါ။။]

သာမိစိပုဂ္ဂိုလ်နောတိ အနုစ္စဝိကပုဂ္ဂိုလ်နော ပုဂ္ဂိုလ်နော။ - အဋ္ဌကထာ။ အနုစ္စဝိကပုဂ္ဂို လ်နော စ တမေဝ ဝိပဿနာဓမ္မ မာဟ၊ ဆဗ္ဗိဓာ ဝိသုဒ္ဓိယော ဝါ။-ဋီကာ။] ဝိသုဒ္ဓိ- ခုနစ်ပါးရှိရာ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ-မှတစ်ပါး ရှေ့ခြောက်ပါးတည်း။ သာမိစိ-ပုဂ္ဂိုလ်နောကို ကစွည်း တဒ္ဓိတ်ဘာသာဋီကာ(၂)တွဲ၊ နှာ ၁၅၂-၌ ပြထားပြီ။

၃။ အနုဓမ္မစာရိနော။ ။ အနုဓမ္မစာရဏသီလော။ -အဋ္ဌကထာ။ အနုဓမ္မန္တိ တဿာ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂိုလ်နော (အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိပဿနာ-အကျင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိ အကျင့်အား။) အနုဓမ္မံ အဘိသလ္လေခိတံ (ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာခြစ်ပစ်တတ် သော။ အလွန်ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော။ အပိစ္ဆတာဒိဓမ္မံ။- ဋီကာ။ ဤ အလို “အနုဓမ္မာ၊ ဝိပဿနာ-အကျင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိ-အကျင့်အားလျော်သော+ ဓမ္မာ၊ အပိစ္ဆတာ-အစရှိသောတရားတည်း။ အနုဓမ္မာ၊ ရား။ ဤသို့ပြပါ။

၄။ တနည်း။ ။ အနု+မဂ္ဂုဖလဓမ္မော ဧတိဿာတိ 'ဝါ အနုဓမ္မာ။ ဤသို့ ဋီကာ၌ တနည်းပြု၍ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာ-ကို အရကောက်၏။ စရန္တိ သီလေနာတိ စာရိ နော၊ အနုဓမ္မ+စာရိနော အနုဓမ္မစာရိနော။

သကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အာစရိယကံ၊ ဆရာ၏ဥစ္စာဖြစ်သောဝါဒ-
 ကို။ (ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒ-ဖြစ်သော သစ္စာ-လေးပါး
 တရားကို။) ဥဂ္ဂဟေတု၊ သင်ယူ၍။ န အာစိက္ခိယန္တိ၊ အစမှ စ၍မပြော
 ပြနိုင်ကုန်သေး။ (မိမိသင်ယူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သူတပါးတို့ကို မသင်
 ယူစေနိုင်ကြကုန်သေး။) န ဒေသေဿန္တိ၊ မဟောနိုင်ကြကုန်သေး။ (ပါဠိ
 တော်ကို ကောင်းစွာ မပို့ချနိုင်ကြသေး။) န ပညာပေဿန္တိ၊ အပြားအား
 ဖြင့် မသိစေနိုင်ကြကုန်သေး။ (အကျဉ်းမပြနိုင်ကြကုန်သေး။) န ပဋ္ဌပေ
 သန္တိ၊ အမျိုးမျိုး အစားစား အပြားတို့ဖြင့် မတည်စေနိုင်ကြကုန်သေး။
 (ထင်ရှားအောင် အကျယ်မပြနိုင်ကုန်သေး။) န ဝိဝရိယန္တိ၊ မဖွင့်ပြနိုင်ကုန်
 သေး။ န ဝိဘဇိယန္တိ၊ မဝေဖန်နိုင်ကုန်သေး။ ဥတ္တာနိ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှား
 အောင်။ န ကရိယန္တိ၊ မပြုနိုင်ကုန်သေး။

ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ပရပ္ပဝါဒံ၊ သူတပါးတို့၏ ဝါဒ-ကို။ (သူ
 တပါးတို့၏ အယူကို။) သဟဓမ္မေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော စကား
 ဖြင့်။ သုနိဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာနှိပ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။ (ကောင်း
 စွာနှိမ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။) နိဂ္ဂဟေတု၊ နှိပ်၍။ (နှိမ်၍။)
 သပ္ပာဋိဟာရိယံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားတတ်သောအဖြေနှင့် တကွဖြစ်
 သော။ (အကြောင်းဥဒါဟရုဏ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော။) ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဒေ
 သေဿန္တိ၊ မဟောနိုင်ကုန်သေး။

ပါပိမ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ရှိသော မာရ်နတ်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်
 ကာလပတ်လုံး။ (ရဟန်းတို့၏ ဝိယတ္တ-စသည် မဖြစ်သေးသမျှ၊ ဆရာ၏

၁။ အာစရိယကံ။ ။အာစာရံ+သိက္ခာပေတီတိ အာစရိယော။ [အာစာရ-ပုဒ်
 နောင်+သိက္ခာပေတီ-အနက်၌ ဣယ-ပစ္စည်းသက်ထားသော တစ္ဆိတ်ပုဒ်ဟု ကြံပါ။]
 နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော တလောကလုံးအား ကောင်းသော (သီလ သမာဓိ ပညာ)
 အကျင့်ကို သင်ပေးတော်မူတတ်သောကြောင့် ဘုရားရှင်သည် “အာစရိယ” မည်
 တော်မူ၏။ ထိုဘုရားရှင်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝါဒဟူသည် သစ္စာလေးပါးတရားတည်း။
 [ဝိဂ္ဂဟ-ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၂။ အမှာ။ ။အာစိက္ခိယန္တိ-စသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဋီကာကြည့်၍ ပေး
 ထားပါသည်။ ဤ ပါဠိတော်၌ အာစိက္ခိယန္တိ-မှ စ၍ သပ္ပာဋိဟာရိယံ ဓမ္မဒေသေ
 သန္တိ-တိုင်အောင် ကြိယာရှစ်ပုဒ်ရှိရာတွင် အာစိက္ခိယန္တိ ဒေသေဿန္တိ-ပုဒ်တို့ဖြင့်
 ဗျဉ္ဇနပဒ-ခြောက်မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပညာပေဿန္တိ-စသော ခြောက်ပုဒ်တို့ဖြင့် အတ္ထ
 ပဒ-ခြောက်မျိုးကိုလည်းကောင်း ပြသည်ဟု ဋီကာမိန့်၏။ ဗျဉ္ဇနပဒ၊ အတ္ထပဒတို့၏
 အကျယ်ကို သဒ္ဒနိတိ သုတ္တမာလာ၊ ပါဠိနယာဒိသင်္ဂဟ-၌ ကြည့်ပါ။

ဝါဒ-ဖြစ်သော သစ္စာလေးပါးကို မဟောပြုနိုင်သေးသမျှ၊ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒကို မနှိမ်နင်းနိုင်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။) အဟံ၊ သည်။ န ပရိနိဗ္ဗာ ယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလိမ့်ဦးမည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤစကားကို။ ဘာသိ တာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပါပြီ။

ဘန္တေ၊ ရား။ တေရဟိ၊ ဌ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သာဝကာ၊ စကားကို နားထောင်ပါကုန်ပြီ။ ဝိယတ္တာ၊ ပါကုန်ပြီ။ (တနည်း) ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကာ၊ သာဝက ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ သည်။ ဝိယတ္တာ၊ ထက်မြက်ပါကုန်ပြီ။ ပ။ အနုဓမ္မစာရိနော၊ ပါကုန်ပြီ။ သကံ၊ သော။ ပ။ အာစိက္ခန္တိ၊ အစမှ စ၍ ပြောပြနိုင်ပါကုန်၏။ ပ။ ဓမ္မံ။ ဒေသေန္တိ၊ ပါကုန်၏။ [အထက်ကအတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။]။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလော၊ ပါတည်း။

အမှာ။ ။ ဘိက္ခုနီဝါရ၊ ဥပါသကဝါရ၊ ဥပါသိကာဝါရ-တို့၌ ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။ လွယ်ပြီ။

ဘန္တေ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သော-ဝါစာ၊ ကို။ ဘာသိတာ ခေါ်၊ အပ်သည်သာ။ (ကိ။) ယာဝ၊ လောက်။ မေ၊ ၏။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤ သိက္ခာသုံးရပ် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သောအကျင့်ဟူသော သာသနာတော် သည်။ ဣဒ္ဓစ္ဆေဝ၊ (ဈာန်ချမ်းသာအားဖြင့်) ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း။ ဖိတဉ္စ၊ အဘိညာဉ်အားဖြင့် စည်ပင်သည်လည်းကောင်း။ ဝိတ္တာရိကံ၊ ထို ထို အရပ်၌ ဖြန့်အပ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကျယ်ပြန့်သည်လည်းကောင်း။ ဗာဟုဇညံ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ အစီးအပွားသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည် သိအပ်သည်လည်းကောင်း။ ပုထု ဘူတံ၊ ကျယ်ပြန့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ များသည်ဖြစ် ၍ ဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ (တနည်း) ပုထုဘူတံ၊ ကျယ်ပြန့်သည်၏အဖြစ် သို့ ရောက်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ များသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည် လည်းကောင်း။

ခ။ ဗာဟုဇညံ။ ဗဟုဇနေဟိ ဉာတံ ပဋိဝိဒ္ဓံ မဟာဇနာ ဘိသမယ ဝသေန။- အဋ္ဌကထာ။ ပဋိဝေဓဝသေန ဗဟုဇော ဇနဿ ဟိတန္တိ ဗာဟုဇညံ၊ တေနာဟ ဗဟုဇနာဘိသမယ ဝသေနာတိ။- ဋီကာ။ [အဋ္ဌကထာ၌ “မဟာဇန” ဟု ရှိ၍ ဋီကာ၌ “ဗဟုဇန” ဟု ရှိ၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အတူတူပင်။]

၂။ ပုထုဘူတံ။ ။ ပုထု ပုထုလံ ဘူတံ ဇာတံ၊ ပုထု ဝါ ပုထုတ္တံ ဘူတံ ပတ္တန္တိ ပုထုဘူတံ။- ဋီကာ။

ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ၊ နတ်လူတို့တိုင်အောင်။ သုပ္ပကာသိတံ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်သေး။ ပါပိမ၊ မာရ်နတ်။ တာဝ၊ ဗြဟ္မစရိယ-၏ ဣဒ္ဓ-စသည် မဖြစ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ သည်။ န ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤစကားကို။ (ဘာသိတာ ခေါ်။)

ဘန္တေ။ တေရဟိ၊ ဤ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓေဝ၊ ပြည့်လည်းပြည့်စုံပါပြီ။ ဇိတံ စ၊ စည်ပင်လည်း စည်ပင်ပါပြီ။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ထိုထိုအရပ်၌ ဖြန့်အပ်ပါပြီ။ ပ။ သုပ္ပကာသိတံ၊ ပါပြီ။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော၊ ပါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝေါစ။)

ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ လျှောက်အပ်သော်။ ဘဂဝါ၊ ပါပိမန္တံ၊ မကောင်းမှုရှိသော။ မာရံ၊ ကို။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ။) ပါပိမ၊ မာရ်နတ်။ တံ၊ သည်။ အပေါဿုက္ခော၊ အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်။ (ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ကိစ္စ-၌ ကြောင့်ကြ မစိုက်သည်။) ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ န စိရံ၊ မကြာမီ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ တိဏ္ဍံ၊ မာသာနံ၊ သုံးလတို့၏။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အာယုသင်္ခါရ ဩဿဇ္ဇန

၁၆၉။ အထ ခေါ၊ ဤ။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ စာပါလေ၊ စာပါလ-မည်သော။ စေတိယေ၊ စေတီ၌။ ဝါ၊ လူတို့အမှတ် သစ်ပင်မြတ်ဟု ဆည်းကပ်မြတ်နိုး ကိုးကွယ်အပ်သော နတ်ရဲသစ်ပင်၌။ (နတ်ရှိသော သစ်ပင်၌။) [ထို အရပ်၌ ဆောက်လုပ် အပ်သော ကျောင်းလည်း “စာပါလ စေတီယ” မည်သည်ပင်။] သတော၊ မပြတ်မလတ် အမှတ်ရတော်မူသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိယော်မူသည်။ (ဟုတော။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ-ကို ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ ဩဿဇ္ဇိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။

၁။ အာယုသင်္ခါရံ။ “အာယု”ဟူသည် မြန်မာတို့က “အသက်” ဟူ၍ ခေါ်အပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ-တည်း။ ထို ဇီဝိတိန္ဒြေ-ကို အဆက်ပြတ် မသွားအောင် ပြုစီမံနိုင်သော ဖလသမာပတ် (အရဟတ္တဖိုလ်တရား) ကို “အာယု သင်္ခါရ” ဟု ခေါ်၏။ [သင်္ခါရေတိတိ သင်္ခါရော၊ အာယု+သင်္ခါရော အာယုသင်္ခါရော။]

ဘဂဝတ၊ သည်။ အာယုသင်္ခါရေ၊ ကိ။ သြဿဇ္ဇေ၊ စွန့်လွှတ်အပ်
 သော်။ ဘိသနကော၊ ရာဂ-မကင်းသေးသူတို့ကို ကြောက်စေတတ်သော။
 [အဝိတရာဂေ ဘိသေတိတိ ဘိသနော၊ သောယေဝ ဘိသနကော။
 -ဋီကာ။) ဝါ၊ ကြောက်စရာကောင်းသော။ သလောမဟံသော၊ မွှေးညင်း
 တို့၏ ရှင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကြက်သီးမွှေးညင်း ထလောက်သော။
 မဟာဘူမိစာလော၊ စ။ ကြီးစွာသော မြေလှုပ်ခြင်းသည်လည်း။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်ပြီ။ ဒေဝဒန္တုဘိယော စ၊ မိုးစည်တို့သည်လည်း။ (နတ်စည်တို့ သည်
 လည်း။) ဖလိသု၊ မြည်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ထစ်ချွန်းကုန်ပြီ။ [ဒေဝဒန္တုဘိ-၏
 အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ ခေါ၊ ဌ။ (အာယုသင်္ခါရ-ကို လွှတ်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။)
 ဘဂဝါ၊ သည်။ တေမတ္ထံ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ ဝိဒိတော၊ သိတော်

စွန့်လွှတ်တော်မူပုံ။ ။ သြဿဇ္ဇိ-အရ “စွန့်” ဟုရာ၌ လက်ဖြင့် ခဲကို လှည့်ပစ်လိုက်
 သလို စွန့်ပစ်သည်မဟုတ်။ အာယုသင်္ခါရ-မည်သော ဖလသမာပတ်ကို “သုံးလမျှ
 လောက်သာ ဝင်စားတော်မူမည်။ သုံးလမှနောက်၌ ဖလသမာပတ်ကို မဝင်စား
 တော့အံ့” ဟု စိတ်ကို ဆုံးဖြတ်၍ စွန့်လွှတ်တော်မူခြင်းကို “အာယုသင်္ခါရ လွှတ်ခြင်း” ဟု
 ခေါ်၏။

ထို သမာပတ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်သဖြင့်ပင် ဇီဝိတိန္ဒြေ-ဟူသော အသက်ကိုလည်း
 “သုံးလမှ နောက်၌ ဆက်၍မဖြစ်စေတော့အံ့” ဟု စွန့်လွှတ်တော်မူပြီးဖြစ်သည်။ [သတိ
 သမ္ပဇေ-ဖြစ်ပုံကို ဋီကာ၌-ကြည့်ပါ။]

၁။ မဟာဘူမိစာလော။ ။ လှုပ်ရာအရပ်၏ ကျယ်ဝန်းခြင်း၊ လှုပ်ပုံ အခြင်းအရာ၏
 ကြီးကျယ်ခြင်းကြောင့် “မဟာဘူမိစာလ-အကြီးအကျယ် မြေလှုပ်ခြင်း” ဖြစ်၏။ မှန်၏-
 ထိုအခါ တသောင်းသော လောကဓာတ်သည် ခြောက်မျိုးသော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့် အကြီးအကျယ် လှုပ်လေသည်။

ခြောက်မျိုး။ ။ ခြောက်မျိုး ဟူသည် (၁) အထက်အထက်သို့ တက်၍ တက်၍
 လှုပ်ခြင်း၊ (၂) အထက်အောက် နိမ့်တုံမြင့်တုံလှုပ်ခြင်း၊ (၃) အရှေ့မှ အနောက်
 သို့၊ (၄) အနောက်မှ အရှေ့သို့၊ (၅) တောင်မှ မြောက်သို့၊ (၆) မြောက်မှ
 တောင်သို့ - လှုပ်ခြင်းတည်း။ [သီလက္ခန် ဋီကာသစ်၊ ပထမ မဟာသံဂီတိကထာ
 ဝဏ္ဏနာ-အဆုံးနား၌ တနည်းဖွင့်ထားသေး၏။]

၂။ တေမတ္ထံ ဝိဒိတော။ ။ ခန္ဓာငါးပါး သင်္ခါရ-တရားနှင့် နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော
 သင်္ခါရ-မရှိရာ ဝိသင်္ခါရ-တရားတို့၏ ထူးခြားပုံအကြောင်းအရာကို သိတော်မူ၍။

မူ၍။ တာယံ ဝေလာယံ၊ ထို အချိန်၌။ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ ၁၊
(ကိံ။) “တုလမတုလဉ္စ သမ္ဘဝံ။ပ။ အဘိန္ဒိ ကဝစမိဝတ္တသမ္ဘဝ”န္တိ၊ ဟူ၍။
(ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။မုနိ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန်သော လောကကို သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္ဘဝံ၊ အကျိုးတရား၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာလည်း ဖြစ်ထသော။ ဘဝသင်္ခါရံ၊ အသစ်တဖန် ဘဝကို စီမံတတ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ တုလံ၊ ချိန်ခွင်ပမာ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ချိန်အပ် ပိုင်းဖြတ် အပ်သော ကာမာဝစရ ‘ကံ’ကို လည်းကောင်း။ အတုလံ စ၊ ချိန်ခွင်ပမာ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် မချိန်အပ် မချိန်နိုင်သော မဟာဂုဏ် ‘ကံ’ကိုလည်းကောင်း။ အဝဿဇိ၊ မဂ်အရဟတ္တ ရတုန်းကပင် လုံးဝမင့် စွန့်လွှတ်တော်မူခဲ့လေပြီ။

(မဟာယောဓော၊ သူရဲကောင်းကြီးသည်။) ကဝစံ၊ စစ်ဝတ်တန်ဆာကို။ (ဘိန္ဒတိ) ဣဝ၊ ဆုတ်ဖျက်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို့ အတူ။) အဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိသန္တာန်၌ ဂေါစရသေဝန-ဖြင့် မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ-ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) အတ္တသမ္ဘဝံ၊ မိမိသန္တာန် အဖန်ဖန်ဖြင့် မှန်မှန်ဖြစ်ပွား ကိလေသာတရားကို။ အဘိန္ဒိ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဖြင့် ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။

တနည်း။ ။မုနိ၊ သည်။ အတုလံ စ၊ အတုမရှိသော နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ သမ္ဘဝံ၊ အလုံးစုံသောဘဝ-ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံသောဘဝ-၌ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တုလံ (တုလေန္တော)၊ နှိုင်းချိန်သည့်အသွင် ကောင်းစွာမြင်တော်မူလျက်။ ဘဝသင်္ခါရံ၊ အသစ်တဖန် ဘဝ-ကို စီမံဘတ်သော ‘ကံ’ကို။ (ကမ္မက္ခယကရေန၊ ‘ကံ’ ၏ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။) အဝဿဇိ၊ ပြီ။

၁။ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ။ “ငါသည် ဤသို့ ရှည်ကြာသော ကာလပတ်လုံး ခန္ဓာကိုယ်-ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော ဒုက္ခတည်းဟူသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို ဆောင်ထားအပ်ပြီ။ ယခုအခါ မကြာမီပင် ဤဒုက္ခတုံးကြီးကို ပစ်ချရတော့မည်” ဟု ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူဖို့ရန် နိုးလာသည့် အရေးကို တွေး၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော ပီတိ-အဟုန်ကြောင့် ဥဒါန်းကျူးတော်မူသည်။

(မဟာယောဇော သည်။) ကဝစံ၊ ကို။ ဘိန္နုတိ ဣဝ၊ ကဲ့သို့။
 (တထာ၊ တူ။) မုနိ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ ဝိပဿနာ-အားဖြင့်
 မိမိသန္တာန်၌ မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ သမထ-အား
 ဖြင့် ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတု။)
 အတ္တသမ္ဘဝံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော ပိုက်
 ကွန်ကို။ အဘိန္နု၊ ပြီ။

မဟာဘူမိစာလဟေတု

၁၇၀။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (အကြီးအကျယ် မြေလှုပ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)
 အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ။ (ကိံ ။)
 အစ္စရိယံ ဝတ ဘော၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးလောက်ပါပေစွ...ဪ။
 (အံ့ဩစရာကောင်းလိုက်တာနော်။) အဗ္ဗုတံ ဝတ ဘော၊ မဖြစ်စဖူး ထူး
 ဆန်းပါပေစွ...ဪ။ (ထူးဆန်းလိုက်တာနော်။) အယံ ဘူမိစာလော၊ ဤ
 မြေလှုပ်ခြင်းသည်။ မဟာ ဝတ၊ ကြီးကျယ်ပေစွတကား။ ဘိသနကော၊
 သော။ သ လောမဟံသော၊ သော။ အယံ ဘူမိစာလော၊ သည်။ သု မဟာ
 ဝတ၊ အလွန်ကြီးကျယ်ပေစွတကား ။ပ။ ဖလိံ သု။ မဟတော၊ သော။
 ဘူမိစာလဿ၊ ၏။ ပါတုဘာဝါယံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဟေတု၊ အကြောင်း
 သည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။
 ကော နု ခေါ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ ပ။ ပါတုဘာဝါယာတိ။
 [လွယ်ပြီ။]

၁၇၁။ အာနန္ဒ။ မဟတော။ ပ။ ပါတုဘာဝါယ၊ ငှာ။ ဟေတု၊ တို့သည်။
 ဣမေ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။ ပစ္စယာ။ ဣမေအဋ္ဌ၊ တို့တည်း။ ဣတမေ
 အဋ္ဌ၊ အဘယ်ရှစ်ပါးတို့နည်း။

အာနန္ဒ။ အယံ မဟာပထဝီ၊ (ယူဇနာ နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထူရှိ
 သော) ဤမြေကြီးသည်။ ဥဒကေ၊ (ယူဇနာ လေးသိန်းရှစ်သောင်း အထူ
 ရှိသော) ရေ၌။ ပတိဋ္ဌိတ၊ တည်၏။ ဥဒကံ၊ သည်။ ဝါတေ၊ (ယူဇနာ ကိုး

၁။ ပါတုဘာဝါယ။ ။ တဒတ္ထ-သမ္ပဒါန်အဖြစ်ဖြင့် ပေးလိုက်ပါသည်။ သဒ္ဒနိတိ သုတ္တ
 မာလာ၊ ကာရကကပ္ပ စာမျက်နှာ ၂၁၇၅-၌ကား “ကော နု ခေါ ဘန္တ ဟေဘု
 ကော ပစ္စယော၊ ဘဂဝတော သိတဿ ပါတုကမ္မာယ-ဝါကျဝယ် ပါတုကမ္မာယ-၏
 အနက်ကို တမျိုးဖွင့်ထားပါသည်။

သိန်းခြောက်သောင်း အထူရှိသော)လေ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ဝါတော၊ သည်။ အာကာသဋ္ဌော၊ ဟင်းလင်းအပြင် အောက်ကောင်းကင်၌တည်၏။

ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ [ယသ္မိံ သမယေ - ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်၏။ ကရိုဏ်းအနက်လည်း တနည်း ဖွင့်သေး၏။] မဟာဝါတာ၊ ကြီးစွာသော လေတို့သည်။ ဝါယန္တိ၊ လာကုန်၏။ (တိုက်ခတ်ကုန်၏။) မဟာဝါတာ၊ တို့သည်။ ဝါယန္တော၊ ကုန်လတ်သော်။ ဥဒကံ၊ ကို။ ကမ္ပေန္တိ၊ လှုပ်စေကုန်၏။ ကမ္ပိတံ၊ လေသည် လှုပ်အပ်သော။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပထဝီ၊ ကို။ ကမ္ပေတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ သော သမယော၊ ထိုအခါသည်။ ဟောတိ ခေါ၊ ရှိနိုင်သည်သာ။ အယံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ (မြေကိုခံသော ရေ၏ အောက်၌ရှိသော လေထု၏ ပြင်းစွာတိုက်ခတ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) မဟတော။ ပ။ ပါတုဘာဝါယ၊ ငှာ။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဟေတု၊ တည်း။ ပဌမော၊ သော။ ပစ္စယော၊ တည်း။

အာနန္ဒ၊ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တမျိုးကား။ (တမျိုးသောမြေ လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။) (တနည်း) ပုန စ၊ အောက်တမျိုးကား။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ (တန်ခိုးကြီးသော။) စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ စိတ်၏ စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ယော သမဏော ဝါ၊ အကြင် သမဏ-အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း။ (ယော) ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အကြင် ဗြာဟ္မဏ-အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော။ (ယော) ဒေဝေါ ဝါ၊ အကြင်နတ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။

တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ပရိတ္တာ၊ နည်းသော။ (အားမရှိသော။) ပထဝီသညာ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌ ဖြစ်သော သညာသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိဘာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဝါ၊ ပွားစေအပ်သည်။ ဟောတိ။ အပ္ပမာဏာ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဝါ၊ အားရှိသော။ အာပေါသညာ၊ အာပေါ-ကသိုဏ်း၌ ဖြစ်သော သညာသည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဘာဝိတာ ဟောတိ။)

သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ထို တန်ခိုးရှင်ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ ဒေဝ-တယောက်ယောက်လော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဣမံ ပထဝီ၊ ဤမြေကို။ ကမ္ပေတိ၊ လှုပ်စေ၏။ လက်မ္ပေတိ၊ အထက်အထက်သို့တက်ကာ ပြင်းစွာ

လှုပ်စေ၏။ သမ္ပကမ္ပေတိ၊ အထက်အောက် နိမ့်တုံ မြင့်တုံ အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်စေ၏။ သမ္ပဝေဓေတိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုးလျက် အမျိုးမျိုးအပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာလှုပ်စေ၏။ အယံ၊ သည်။ (တန်ခိုးရှင် များက လှုပ်စေခြင်းဟူသော ဤ အကြောင်းသည်။) ။ပ။ဒုတိယော ပစ္စယော။ [နောက်နောက် ဝါကျများ၌ ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။]

ပုန စ။ပ။ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ အရဟတ္တ-မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ ငြိမ်သော သတ္တဝါ အထူးသည်။ ဝါ၊ ဘုရားအလောင်း သည်။ တုသိတကာယာ၊ တုသိတာ-နတ်အပေါင်းမှ။ (တုသိတာ နတ်ပြည် မှ။) စဝိတုာ၊ စုတေ၍။ သတော၊ သတိမပြတ် အမှတ်ရသည်။ သမ္ပဇာ နော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတုာ။) မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ၊ မယ်တော်၏ ဝမ်းသို့။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။ တဒါ၊ ၌။ (ဘုရား လောင်း၏ မယ်တော် ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ဘုရား လောင်း၏ ပဋိသန္ဓေနေရာ ထိုအခါ၌။) အယံ ပထဝီ၊ သည်။ ကမ္ပတိ၊ လှုပ်၏။ပ။ အယံ၊ သည်။ (ဘုရားလောင်း၏ ပဋိသန္ဓေ-နေခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ပစ္စယော။

ပုန စ။ပ။ မာတု ကုစ္ဆိသ္မိာ၊ မှ။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်လာ၏။ တဒါ၊ ၌။ (ဘုရားလောင်း၏ မယ်တော် ဝမ်းမှ ထွက်လာရာ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ဘုရား လောင်း၏ ဖွားမြင်ရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ သမ္ပဝေဓေတိ။ အယံ၊ သည်။ (ဘုရား လောင်း ဖွားမြင်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ပစ္စယော။

ပုန စ။ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိမြတ်သော။ သမ္မာ သမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တ-မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ပုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ တဒါ၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တ-မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍သိရာ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ ထို အခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ ဘုရားဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ ပစ္စယော။

ပုန စ။ပ။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက်ကို။ (ဓမ္မစကြာတရားကို။) ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏။ (ဟောတော်မူ၏။) တဒါ၊ ၌။ (ဓမ္မစကြာကို ဟော တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ (ဓမ္မစကြာကို ဟောတော်မူ ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ပစ္စယော။

ပုန စ။ပ။ အာယုသင်္ခါရံ သြဿဇ္ဇတိ။ တဒါ၊ ၌။ (အာယုသင်္ခါရ- ကို လွှတ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ (အာယုသင်္ခါရ-ကို လွှတ်တော်မူခြင်းဟူသော ဤ အကြောင်းသည်။) ။ပ။ ပစ္စယော။

ပုန ၈။ပ။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်-ဟူသော အကြောင်းအကျန် မရှိသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်မကျန်တော့သော။) နိဗ္ဗာန ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန-ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။ ဟဒါ၊ ဤ။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အနုပါဒိသေသ-ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အနုပါဒိသေသ-ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း ဟူသော ဤ အကြောင်းသည်။) ။ပ။ ဣမေ ခေါ၊ ။ပ။ ပါတု ဘာဝါယံ။

အဋ္ဌပရိသာ

၁၇၂။ အာနန္ဒ။ ပရိသာ။ ပရိသတ်ကိုသည်။ ဣမာ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်မျိုး တို့တည်း။ ကတမာ အဋ္ဌ၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း။ ခတ္တိယပရိသာ၊ မင်း ပရိသတ်လည်းကောင်း။ (မင်းမျိုးမင်းနွယ် ပရိသတ်လည်းကောင်း။) ပြာဟ္မဏ ပရိသာ၊ ပြာဟ္မဏ-ပရိသတ်လည်းကောင်း။ [ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင်သူကြွယ်။ သမဏ၊ ရဟန်း။ စတုမဟာရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်။ပ။] ပြဟ္မပရိသာ၊ ပြဟ္မပရိသတ်လည်းကောင်းတည်း။

အာနန္ဒ။ အဟံ၊ ငါသည်။ အနေကသတံ၊ တရာမက များသော။ (ရာပေါင်းများစွာသော။) ခတ္တိယပရိသံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတာ၊ ချဉ်းကပ်

၁။ မှတ်ချက်။ ။ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌ ဟေတူ။ပ။ မဟာတော ဘူမိ စာလ သာ ပါတုဘာဝါယ-အာနန္ဒာ...ကြီးစွာ မြေလှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ် ပါးတို့တည်း။ ဤသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့် အကြီးမြေလှုပ်ခြင်းသည်ဤအကြောင်း ရှစ်ပါးတွင် တပါးပါးကြောင့်ဖြစ်၏။ သာမန် အနည်းငယ် မြေလှုပ်ခြင်းတို့ကား ဤ အကြောင်း ရှစ်ပါးတို့၌ မပါပဲ အခြားအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြသည်ဟု မှတ်ပါ။

၂။ ဥပသင်္ကမိတာ။ ဤပုဒ်သည် “အဟံ” ဟူသော ကတ္တားနှင့် အရတူ၏။ အဘိဇာနာမိ-၏ ပဓာန-ကတ္တားသည် အဟံ-တည်း။ အပဓာန-ကား ဥပသင်္ကမိတာ-တည်း။ အဘိဇာနာမိ-၌ အဟံ-ဟူသော ကတ္တားအပြင် ဥပသင်္ကမိတာ-ဟုကတ္တား တပုဒ် အပိုပါနေ၊ ပိုလွန်နေ၏။ ထို ပိုလွန်နေသော ကတ္တား၏ စပ်ရာပုဒ် မပါသော ကြောင့် “ဥပသင်္ကမိတာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။” ဟု “ဟုတွာ” ထည့်ရသည်။ [ကတ္တား လွန်လျှို၊ စပ်စေ့ရာ၊ ပုဒ်ပေါ်၊ ဟုတွာ-ထည့်မြဲတည်း။] မြန်မာလို “အဘိဇာနာမိ ဥပသင်္ကမိတာ၊ ချဉ်းကပ်ဖူးသည်ကို အမှတ်ရတော်မူ၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း သဒ္ဒါနည်းအားဖြင့်မူ ဥပသင်္ကမိတာ-သည် “ကံ” ပုဒ် မဟုတ်ပါ။ [ဤ စာသွားမျိုး ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ-၇၅၅ တွေ့ရတတ်၏။ သတိပြုပါ။]

ဖူးသည်။ (ဟုတော့။) အဘိဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏။ (အမှတ်ရတော်မူ၏။) တကြ ပိ၊ ထို မင်းပရိသတ်၌လည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ သန္နိသိန္နပုဗ္ဗဉ္ဇေ၊ ကောင်းစွာလည်း နေထိုင်ဖူးပြီ။ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္ဇ၊ အတူလည်း စကားပြော အပ်ဖူးပြီ။ သာကစ္ဆာ စ၊ အတူပြောဆိုခြင်းသို့လည်း။ (ဆွေးနွေးခြင်းသို့ လည်း။) သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗပုဗ္ဗာ၊ ကောင်းစွာရောက်အပ်ဖူးပြီ။

တတ္ထ၊ ထို မင်းပရိသတ်၌။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ဝဏ္ဏော၊ ပုံသဏ္ဍာန် သည်။ ယာဒိသကော၊ အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ (အကြင်သို့ သဘော ရှိသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မယံ၊ ၏။ ဝဏ္ဏော၊ သည်။ တာဒိသကော၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ (ထိုသို့ သဘောရှိသည်။) ဟောတိ။ [ဝဏ္ဏ-သဒ္ဓါသည် သဏ္ဍာန်-၏ ပရိယာယ်တည်း။] တေသံ၊ တို့၏။ ယာဒိသကော၊ သော။ သရော၊ အသံသည်။ ဟောတိ။ မယံ၊ ၏။ တာဒိသကော သရော ဟောတိ။

ဓမ္မိယာ ကထာယ။ပ။ သမ္ပဟံသေမိ။ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင် လန်းစေတော်မူ၏။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘာသမာနံ စ၊ ဟောပြောတော်မူနေစဉ်လည်း။ ဝါ၊ ဟောပြောတော်မူနေသည်လည်း ဖြစ် သော။ မံ၊ ကို။ န ဇာနန္တံ၊ မသိကြကုန်။ (ကိံ။) အယံ၊ ဤသူသည်။

၁။ ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏော။ ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မင်းပရိသတ်၌ တရား ဟောတော်မူလျှင် ပတ္တမြားနားတောင်းစသော တန်ဆာဝတ်ဆင်၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါ။ ဘုရားရှင်၏ အသွင်သဏ္ဍာန်ဖြင့်သာ ထိုင်၍ဟောတော်မူပါသည်။ သို့ရာ တွင် တရားနာသော ပရိသတ်က မိမိတို့၏ ပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်းပင် ဖူးမြင်ရ၍ မိမိတို့၏ ကောင်းဖြင့်ပင် နာကြားရပေသည်။

ဗုတ်ချက်။ ။ ဤစကားကိုထောက်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မြန်မာလူမျိုးတို့အား တရား ဟောတော်မူလျှင်လည်း တရားနာပရိသတ်က အလွန်တင့်တယ်သောမြန်မာပုံသဏ္ဍာန်၊ အလွန်သာယာသော မြန်မာ့စကားသံဖြင့် ဟောတော်မူနေ၏ဟု ထင်ကြရပေလိမ့် မည်။

၂။ မသိသော်လည်းတရားဟော။ ။ ကိုယ်တော်မြတ်ကို ကွဲကွဲပြားပြား မသိသူတို့ အား နောင်အခါ၌ အထုံဝါသနာပါခြင်းအကျိုးငှာ တရားဟောတော်မူ၏။ ကိုယ် တော်မြတ်ကို သိအောင်ပြုလျက် တရားဟောတော်မူလျှင် ထိုသူတို့မှာ သာ၍ကြည်ညိုမှု သဒ္ဓါ-မဖြစ်ပေဘူးလားဟု မေးစရာရှိ၏။ ကိုယ်တော်ကိုသိအောင်မပြုပဲ တရားဟောမှ ပို၍ကြည်ညိုမှု သဒ္ဓါ-ဖြစ်မည့်သူတို့အား (သိစေလျက် တရားဟောလျှင် သဒ္ဓါ-မဖြစ်မည် သူတို့အား) ထိုသို့ မသိစေပဲ တရားဟောတော်မူရသည် ဟု မှတ်ပါ။

ဘာသတိ၊ ပြောဟောနေ၏။ ကော နု ခေါ်၊ အဘယ်သူနည်း။ ဒေဝေါ
ဝါ၊ နတ်လေလော။ မနုဿော ဝါ၊ လူလေလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မသိ
ကြကုန်။ [လူလား နတ်လားဟု စဉ်းစားသော်လည်း မသိကြ-ဟူလို။]

ဓမ္မိယာ။ပ။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ရှိ။ အန္တရဓာယာမိ၊ ကွယ်ပျောက်တော်
မူ၏။ [ပုဂံစဉ် ၁၅၁-အတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။] အန္တရဟိတံ စ၊ ကွယ်ပျောက်
သွားသည်လည်း ဖြစ်သော။ မံ၊ န ဇာနန္တိ။ပ။ မနုဿော ဝါ'တိ။[ဗြဟ္မဏ
ပရိသံ-စသော နောက်နောက်ဝါရ-တို့၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။]
အာနန္ဒ။ ပရိသာ၊ တို့သည်။ ဣမာအဋ္ဌ၊ တို့တည်း။

အတ္တအဘိဘာယတန

၁၇၃။ အာနန္ဒ။ အဘိဘာယတနာနိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ အာရုံတို့ကိုလည်းကောင်း လွှမ်းမိုးနိုင်သော ပရိကံ ဉာဏ်-ဟူ
သော တည်ရာအကြောင်းရှိသော ဈာန်တို့သည်။ (တနည်း) အဘိဘာ
ယတနာနိ၊ လွှမ်းမိုးထိုက်သော အာရုံဟူသော တည်ရာအကြောင်းရှိသော
ဈာန်တို့သည်။ (တနည်း) အဘိဘာယတနာနိ၊ အာရုံကိုလည်းလွှမ်းမိုး
တတ်၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခဝိသေသ-တို့၏ တည်ရာအကြောင်းလည်း ဖြစ်
သောဈာန်တို့သည်။ ဝါ၊ အာရုံကိုလည်းလွှမ်းမိုးတတ်၊ မနာယတန ဓမ္မာယတန-
လည်း ဖြစ်သော သသမ္ပယုတ္တ-ဈာန်တို့သည်။ ဣမာနိ အဋ္ဌ။ပ။ [အဘိဘာ
ယတန-၏ ဝစနတ္တ-ကို ဋီကာ၌ဖွင့်ထားပြီ။]

အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ (မိမိ၏ သန္တာကိုယ်၌ရှိသော ဆံပင် စသောရုပ်
၌။) ရူပသညီ၊ ကသိုဏ်းရုပ်၌ဖြစ်သော ပရိကံ သညာ-ရှိသည်။ (ဟုတွာ။)
ဧကော၊ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ သန္တာန်၌။
ပရိတ္တာနိ၊ ကျဉ်းငယ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏ္ဍာနိ၊ ကောင်းသောအဆင်း
ရှိကုန်၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။
ပဿတိ၊ ရှု၏။ [အပ္ပနာ-တည်းဟူသော ဈာန်စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု၏။]

တာနိ၊ ထို ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ (သမာပဇ္ဇတိ၊
ဝင်စား၏။) ဇာနာမိ၊ ငါသိနိုင်၏။ ပဿာမိ၊ ငါမြင်နိုင်၏။ ဣတိ ဝေ-

၁။ ကော နု ခေါ် အယ် ဘာသတိ။ "ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ"၌ ဝန္တတိ-ကို
နာမ်ပုဒ်အဖြစ်ဖြင့် အနက်ပေးသကဲ့သို့၊ ဤ၌လည်း "ဘာသတိ၊ ပြောဟောနေသော။
အယ်၊ ဤသူကား။ ကော နု ခေါ်၊ အဘယ်သူပါနည်း။" ဤသို့-တနည်းပေးနိုင်ပါသည်။

သည်၊ ဤသို့သော သညာရှိသည်။ ဤသို့သော အာဘောဂသညာ စျာန သညာ-ရှိသည်။) ဟောတံ။ [“အဘိဘူယျ၊ ရှိ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ပါဌသေသ-ထည့်၍ဖွင့်၏။ ထို အတိုင်းပေးပါသည်။ (တနည်း) “အဘိဘူယျ၊ လွမ်းမှီးကာ ဝင်စားပြီး၍။” ဤသို့သော်လည်း ပေးပါ။] ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပဌမံ၊ သော။ အဘိဘာယတနံ၊ အဘိဘာယတန- တည်း။ [နောက်နောက်ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။ ထူးရာ ၌သာ ရေးပါမည်။]

အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ အပ္ပမာဏာနိ၊ တိုးပွားစေအပ်သော ပမာဏ-ရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ ပဿတိ။ပ။

အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အရူပသည်၊ ကသိုဏ်းရုပ်၌ဖြစ်သော ပရိကံသညာ-ရှိသူ မဟုတ်သည်။ (ဟုတွာ) ။ပ။ ပဿတိ။ပ။ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ၊

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသည် (ဟုတွာ) ဧကော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ နီလာနိ၊ အလုံးစုံ ညှိကုန်သော။ [အဆင်းအားဖြင့်လည်းညှိ၊ အမြင်အားဖြင့်လည်းညှိ၊ အရောင် အားဖြင့်လည်း ညှိသောအားဖြင့် အလုံးစုံညှိကုန်သော။] နီလဝဏ္ဏာနိ၊ ညှိ သော အဆင်းရှိကုန်သော။ နီလနိဒဿနာနိ၊ တခဲနက်ညှိသည်ဖြစ်၍ မြင်အပ် ကုန်သော။ [တပါးသော အဆင်းတို့နှင့် မရောနှောပဲ အညှိသက်သက် ဖြစ်ကုန်သော။] နီလနိဘာသာနိ၊ ညှိသောအရောင် ရှိကုန်သော။ ရူပါနိ ပဿတိ။

သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာ-မည်သည်ကား။ ဥပမာပုပ္ဖံ၊ နှမ်းကြပ်ပွင့် သည်။ နီလံ၊ ညှိသည်။ နီလဝဏ္ဏံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသည်။ နီလနိဒဿနံ၊ ညှိသည်ဖြစ်၍ မြင်အပ်သည်။ နီလနိဘာသံ၊ ညှိသောအရောင်ရှိသည်။ ဟော တံ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ ပန၊ ဥပမာ-တနည်း ကား။ ဗာရာဏသေယျကံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၌ ဖြစ်သော။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမဋ္ဌံ၊ အတွင်းအပ နှစ်ဖို့အားဖြင့် ပြေပြစ်သော။ တံ ဝတ္ထံ၊ ထိုအဝတ် သည်။ နီလံ၊ သည်။ပ။ ဟောတံ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝ မေဝ၊ ဤ အတူပင်။ အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ ပဉ္စမံ အဘိဘာယတနံ။ [နောက်ဝါကျ များ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။]

အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ ပီတာနိ၊ အလုံးစုံရှေ့ကုန်သော။ပ။ ကဏိကာရပုပ္ဖံ၊ မဟာ လှေကားပန်းသည်။ပ။ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။ အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ လောဟိတကာနိ၊ နီကုန်သော။ပ။ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖံ-မှီးစေ့ပန်းသည်။ပ။ သတ္တမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ သြဒါတာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ သြသဓိတာရကာ၊ သောက်ရှူးကြယ်သည်။ (သောကြာကြယ်သည်။) ။ပ။ အဋ္ဌမံ အဘိဘာယတနံ။ပ။

အမှာ။ ။အဘိဘာယတန - ရှစ်ပါးသည် အဘိဓမ္မ ဓမ္မသင်္ဂဏီ-ပါဠိတော်၌ တမျိုးဟောတော်မူ၏။ သရုပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖွင့်အဋ္ဌကထာအားဖြင့်လည်းကောင်း မတူပုံကို ဇီကာ၌လည်း ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ၊ ဇီကာနှင့် ဤ သုတ္တန်ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇီကာတို့ကို တိုက်ဆိုင်၍ လေ့လာကြပါကုန်။

အဋ္ဌဝိမောက္ခ

၁၇၄။ မဟာနိဒါနသုတ် အဆုံး ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၁၂၉-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။

၁၇၅။ အာနန္ဒ။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဥရုဝေလယံ၊ ဥရုဝေလ-တော၌။ ဝါ၊ အနီးဖြစ်သော။ နေရဉ္စရာယ၊ နေရဉ္စရာ-မည်သော။ နဇ္ဇာ၊ မြစ်၏။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ အဇပါလနိဂြောဓေ၊ အဇပါလ-ညောင်ပင်၌။ အဘိသမ္ပဒေ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသည်။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသည်။ (ဟုတော။) ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ (နောက်နောက် နေခြင်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ။) ဝိဟရာမိ၊ နေတော်မူ၏။ [အဋ္ဌမသတ္တာဟ-၌ နေတော်မူသည်။]

အာနန္ဒ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဥရုဝေလ-တော နေရဉ္စရာ- မြစ်ကမ်း အဇပါလ-ညောင်ပင်အောက်ဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ သပ္ပကာ သိတ'န္တိ။ [အဇပါလ-ညောင်ပင်အောက်၌ မာရ်နတ်လာ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ ရန် လျှောက်ပုံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်က ပယ်တော်မူခဲ့ပုံကိုမိန့်သည်။]

၁၇၆။ အာနန္ဒ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌ပင်။ စာပါလေ။ စေတိယေ၊ ၌။ပ။ ဘဂဝတောတိ။ [လွယ်ပြီ။]

၁၇၇။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်အပ်သော်။ပ။ အဝေါစံ၊ မိန့်တော်မူခဲ့ပြီ။ (မိန့်တော်မူလိုက်ပြီ။) ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိတိ။ပ။ တထာဂတေန၊ သည်။ သတေန၊ သတိမပြတ် အမှတ်ရတော်မူသည်။ သမ္ပဇာနေန၊ သည်။ (ဟုတော။) အာယုသင်္ခါရော၊ ကို။ သြဿဋ္ဌော၊ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အာနန္ဒယာစနကထာ

၁၇၈။ ဧဝံ သို့။ ဝုတ္တော မိန့်တော်မူအပ်သော်။ပ။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။
[ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၆၇-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒ။ အလံ။ မသင့်။ ဒါနိ။
ယခုအခါ၌။ တထာဂတံ။ ငါဘုရားကို။ မာယာစိ။ မတောင်းပန်နှင့်တော့။
[ပရိနိဗ္ဗာန် မစံသေးပဲ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နေနိုင်ဘို့ရန် မတောင်းပန်နှင့်
တော့။] အာနန္ဒ။ ဒါနိ။ ၌။ တထာဂတံ။ ကို။ ယာစနာယ။ တောင်းပန်
ခြင်းငှာ။ အကာလော။ အခါမဟုတ်တော့။ ဣတိ။ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ပ။

အာနန္ဒ။ တံ။ သည်။ တထာဂတဿ။ ငါဘုရား၏။ ဗောဓိံ။ လေးပါး
သော မဂ်ဉာဏ်အရင်းခံလျက် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။
သဒ္ဓဟသိ။ ယုံကြည်၏လော။ ဣတိ။ ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ။ မြတ်စွာ
ဘုရား။ ဧဝံ။ မှန်ပါ။ (ယုံကြည်ပါ၏။) အာနန္ဒ။ အထ။ ထိုသို့ ယုံကြည်
လျှင်။ ကိဉ္ဇရဟိ။ အဘယ်ကြောင့်။ တံ။ သည်။ တထာဂတံ။ ကို။ ယာဝ
တတိယကံသုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ အဘိနိပ္ပိလေသိ။ နှိပ်စက်ရသနည်း။ (တောင်း
ပန်ရသနည်း။) ဣတိ။ ပြီ။

ဘန္တေ။ မေ။ သည်။ ဧတံ။ ဤအကြောင်းကို။ ဘဂဝတော။ ၏။ သမ္မုခေါ။
မျက်မှောက်တော်၌။ သုတံ။ ကြားအပ်ဖူးပါပြီ။ သမ္မုခေါ။ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။
နာယူအပ်ဖူးပါပြီ။ (ကိံ။ အဘယ်သို့ ကြားနာအပ်ဖူးသနည်း။) ယဿ
ကဿစိ။ပ။ ကပ္ပေါဝသေသံဝါတိ။ [၁၆၇-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ တံ။ (ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။) သဒ္ဓဟသိ။ လော။ ဣတိ။ ပြီ။
ဧဝံ ဘန္တေ။ အာနန္ဒ။ တသ္မာ။ ကြောင့်။ (ဒုက္ကဋံ အပရဒ္ဓံ-တို့၌ စပ်)။ တံ။
သည်။ (နာသက္ခိ နယာစိ-တို့၌စပ်။) တထာဂတေန။ သည်။ ဧဝံ။ သြဠာရိကေ။
သော။ နိမိတ္တော။ ကို။ ကယိရမာနေ။ အပ်သော်။ သြဠာရိကေ သြဘာသေ
ကယိရမာနေ။ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ။ ငှာ။ ယံ။ နာသက္ခိ။ အကြင်မစွမ်းနိုင်ခဲ့။ တိဋ္ဌတု
ဘန္တေ။ပ။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ဟူ၍။ တထာဂတံ။ ကို။ (ယံ)နယာစိ။ အကြင်
မတောင်းပန်ခဲ့။ ဧတံ။ ဤသို့ အရိပ်အရောင်ကို အထင်အရှားပြုအပ်ပါလျက်
မသိခြင်း၊ မတောင်းပန်ခြင်းသည်။ တုယေဝ။ သင်၏သာ။ ဒုက္ကဋံ။ မကောင်း

၁။ ယံ တံ။ပ။အပရဒ္ဓံ။ ။အာနန္ဒာ-ငါဘုရားသည် သင့်အား“အာယုကပ်ပတ်လုံး
ကည်နိုင်၏”ဟု ထင်ထင်ရှားရှားကြီး အရိပ်နိမိတ်ပြုအပ်ပါလျက် ထိုအခါတုန်းက
“အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါဘုရား”ဟု အသင် မတောင်းပန်ခဲ့။

သဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုတည်း။ တေံ၊ သည်။ တုယေဝ၊ ၎င်းသာ။ အပရဒ္ဓံ၊ ချို့ယွင်းချက်တည်း။ [သြဋ္ဌာရိကေ-စသည်တို့၏အနက်ကို ၁၆၇-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ တံ တထာဂတံ။ သစေ ယာစေယျာသိ၊ အကယ်၍တောင်းပန်အံ့။ (ထိုအခါတုန်းက တောင်းပန်အံ့။)(ဧဝံ သတိ။) တေ၊ သင်၏။ ဒွေ ယေဝ၊ နှစ်ခွန်းသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါစာ၊ တို့ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဗဒ္ဓိက္ခိယယျ၊ ပယ်မြစ်ရာ၏။ အထ၊ နှစ်ကြိမ်ပယ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ တတိယကံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်စကားကို။ (သုံးကြိမ်မြောက် တောင်းပန်စကားကို။) အဓိပါသေယျ၊ လက်ခံရာ၏။ (လက်ခံရမည်သာ။) အာနန္ဒ။ တဿ၊ ကြောင့် [ဣဟ၊ အနက်မရှိ။] တေံ၊ ဤမတောင်းပန်ခြင်းသည်။ (ထိုအခါတုန်းက မတောင်းပန်ခြင်းသည်။ တုယေဝ၊ သင်၏သာ။ပ။ အပရဒ္ဓံ။

၁၇၉။ အမှာ။ ။ငါသည် ဤ စာပါလစေတီ -၌သာ ထိုအကြောင်းကို မိန့်တော်မူသည် မဟုတ်သေး၊ အခြားအရပ်၌လည်း သင့်ကိုခေါ်၍ ထင်ရှားသော အရိပ်နိမိတ် ပြုခဲ့ပြီ။ ထို အရိပ်နိမိတ်ကိုလည်း သင် မသိခဲ့။ ထို အချက်သည် သင်၏ အပြစ်သာဖြစ်၏ဟု သောက-ကို ပယ်ဖျောက်ဖို့ရာ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ရှင်အာနန္ဒာကို အပြစ်တင်ခြင်း အကျိုးငှာ ကေမိဒါဟံ-စသည်ဖြင့် အရိပ်နိမိတ် ပြုခဲ့ရာဌာန များစွာကို ပြတော်မူသည်။ [တာဟံ=တံ အဟံ။ “တံ၊ သင့်ကို။” ဟု ဆိုပါ။]

၁၈၀။ အာနန္ဒ ။ပ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်။ ဂေါတမ နိဂြောဓေ၊ ဂေါတမ-မည်သော နတ်၏နေရာ ညောင်ပင်၌။ ဝိဟရာမိ။ [တကြာပိ ခေါ် တာဟံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ၊ ရမဏီယံ အာနန္ဒ ရာဇဂဟံ၊ ရမဏီယော အာနန္ဒ ဂေါတမ နိဂြောဓေ၊ ယဿကဿစိ-စသည်ကို ပေယျာလ-မြုပ်သည်။ နောက်နောက်၌ နည်းတူသိပါ။]

စောရပပါတေ၊ သူခိုး၊ ဓားမြ၊ သူပုန်တို့ကို ပစ်ချရာ ချောက်၌ ။ပ။ ဝေဘာရပဿေ၊ ဝေဘာရတောင်နံပါး၌။ သတ္တပဏ္ဍိဂဟာယံ၊ သတ္တပဏ္ဍိ-လိုက်ဂူ၌။ (စရည်းပင် ပေါက်ရာ လိုက်ဂူ၌။) ။ပ။ ဣသိဂိလိပဿေ၊ ဣသိဂိလိ-

၁။ သစေ တံ။ပ။အပရဒ္ဓံ။ ။ထိုအခါတုန်းက တောင်းပန်လျှင် ငါဘုရားသည် သင်၏စကားကို နှစ်ကြိမ်လောက်သာ ပယ်နိုင်စရာရှိသည်။ သုံးကြိမ်မြောက်သော် လက်ခံရမည်သာ။ အာနန္ဒာ-ထိုအခါတုန်းက မတောင်းပန်ခြင်းသည် သင်၏ချွတ်ပွင်းချက်သာဖြစ်သည်။

တောင်နံပါး၌။ ကာဠသိလာယံ၊ ကျောက်ညိုလိက်ဂူ၌။ပ။ သီတဝနေ၊ ယင်း
တိုက်တော၌။ သပ္ပသောဏ္ဍိက ပဗ္ဗာရေ၊ မြေ၏ ပါးပျဉ်းနှင့်တူသော တောင်
ဝှမ်း၌ ။ပ။

တပေါဒါရာမေ၊ တပေါဒါရုံကျောင်းတိုက်၌ ။ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊
ရှဉ့်တို့အား အစာပေးရာ ဖြစ်သော။ [နိဝါပံ အဒံသု ဧတ္ထာတိ နိဝါပံ၊
ကလန္ဒကာနံ နိဝါပံ ကလန္ဒကနိဝါပံ။] ဝါ၊ ရှဉ့်တို့အား အစားကြွေး
လျက် ဘေးမဲ့ပေးထားရာ ဖြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်၌။
(ဝါးတောဥယျာဉ်၌။)။ပ။ ဇီဝကမ္မဝနေ၊ ဇီဝက-၏ သရက်ဥယျာဉ်၌။ပ။
မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိအရပ်၌။မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။ (သားကောင်တို့
အား ဘေးမဲ့ပေးရာတော၌။)။ပ။

၁၈၁။ ၁၈၂။ -လွယ်ပြီ။

၁၈၃။ အာနန္ဒ သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ။ပ။ နေတံ ဌာနံ
ဝိဇ္ဇတိတိ၊ -ဟူသော။ တံ၊ ဤစကားကို။ မယာ၊ သည်။ ပဋိကစ္စေဝ၊
စောစောကပင်။ (ကြိုတင်၍ပင်။) အက္ခာတာ နန၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်
မဟုတ်လော။

အာကာရဝါကျအနက်။ ။(ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။) သဗ္ဗေဟေဝ၊
အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ မနာပေဟိ၊
မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ နာနာဘာဝေါ၊ ဇာတ်ချင်းမတူ အမှု
ကွဲပြား တသီးတခြားဖြစ်ရခြင်းသည်။ ဝိနာဘာဝေါ၊ မပြန်တမ်းသေခြင်း
ဖြင့် ကွေ့ကွင်း၍ဖြစ်ရခြင်းသည်။ အညထာဘာဝေါ၊ ဘဝ-ချင်းကွဲပြား၍
တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)

၁။ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ ။ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိ-မည်သော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။
ဤသို့လည်းပေးပါ။ အဇာတသတ်မင်း ပဋိသန္ဓေနေ့စဉ် မယ်တော်ဖြစ်သူ ဝေဒေဟီ-
မိဖုရားက ကိုယ်ဝန်ကျစေရန်အတွက် မိမိဝမ်းကို နှိပ်နှယ်စေရာဖြစ်သောကြောင့် ထို
ဥယျာဉ်သည် မဒ္ဒကုစ္ဆိ-မည်သည်။ အကျယ်ကို သာမညဖလသုတ္တဋ္ဌကထာ-၌
ကြည့်ပါ။

၂။ သဗ္ဗေဟေဝ။ပ။ဝိဇ္ဇတိတိ။ ။အာနန္ဒာ-ငါဘုရားသည် ဤ အကြောင်းအရာကို
စောစောကပင် ပြောအပ်သည် မဟုတ်လော။ အလုံးစုံသော ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်
သူတို့နှင့် အမျိုးမျိုးကွဲကွာ၍ ဖြစ်ရခြင်းသည် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ သဘောပင်ဖြစ်၏။
ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ-ဟူသမျှသည် (ငါ ဘုရား၏ ခန္ဓာပင် ဖြစ်စေ
ကာမူ) မပျက်ပါစေနှင့် ဟု-တောင့်တ၍ မရနိုင်။

တံ၊ ထို့ကြောင့်။ [အဋ္ဌကထာ၌ “တသ္မာ” ဟု ဖွင့်သည်။] ဧတ္ထ၊ ဤ ခန္ဓာအစဉ်၌။ (ပါရမီတော်တို့ကိုဖြည့်၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရပြီးနောက် ဓမ္မ စကြာတရားဟော၊ အစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုပြု၊ တာဝတိံသာ-နတ် ပြည်သို့ တက်နိုင်သော ငါဘုရား၏ခန္ဓာအစဉ်၌လည်း။) ယံ တံ၊ အကြင် တရားသည်။ (အကြင် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာသည်။) ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှား ၏။ သင်္ခတံ၊ ကံ-စသောအကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်းစွာရောက်၍ ပြုပြင် အပ်၏။ ပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ (ဖရိုဖရဲ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိ၏။)

တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိသော တရားသည်။ (ရုပ်နာမ် ခန္ဓာသည်။) ဝတ၊ စင်စစ်။ မာပလုဇ္ဇိ၊ မပျက်စီးပါစေနှင့်။ ဣတံ၊ သို့တောင့်တခြင်းကို။ ဝါ၊ တောင်းတတိုင်း။ ကုတော၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အဘယ်မှာ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ် ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤသို့ တောင်းတအပ်သည့် အပိုင်း ရနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိနိုင်။

အာနန္ဒ။ တထာဂတေန၊ သည်။ ယံ ဧတံ၊ အကြင်သို့သော ဤ အာယု သင်္ခါရကို။ စတ္တံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဝန္တံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ မုတ္တံ၊ လွတ်အပ်ပြီ။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ပဋိနိဿဋ္ဌံ၊ အကြွင်းမဲ့ စွန့်အပ်ပြီ။ [ဤ စကားတော် ကို ထင်ရှားစေလို၍ ဩဿဋ္ဌော အာယုသင်္ခါရော-ဟု ဆက်၍ မိန့်တော်မူ သည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား ယံ ကိလေသဇာတံ-ဟု စွဲသည်။] အာယုသင်္ခါ ရော၊ ကို။ ဩဿဋ္ဌော၊ စွန့်လွတ်အပ်ပြီ။ ဧကံသေန၊ တခုသော အဖို့အား ဖြင့်။ ဝါစာ၊ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ (ကိံ။) နစိရံ ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘာသိတာ။)

တဉ္စ၊ ထို ထွေးအန်အပ်ပြီးသော အာယုသင်္ခါရ-ကိုလည်း။ ဝါ၊ ထို မိန့်တော်မူအပ်သော စကားကိုလည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇီဝိတဟေတု၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စာဝမိဿတိ၊ ပြန်၍ မျှီလိမ့်မည်။ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤ အကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

၁။ 'ယံ ပနေတံ။ပ။ ဝိဇ္ဇတိ။ ။အာနန္ဒာ-အသက် ဇီဝိတ-ကို ပြုပြင်နိုင်သော ဖလ သမာပတ်ကို သုံးလလွန်လျှင် မဝင်စားတော့အံ့-ဟု စွန့်လွတ်တော်မူအပ်ပြီ။ သုံးလ လွန်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မည် ဟူသောစကားကို အမှန်ပင် ပြောဆိုအပ်ပြီ။ ထို စွန့်လွတ်အပ်ပြီးသော အာယုသင်္ခါရ-နှင့် ပြောအပ်ပြီးသော ထိုစကားကို ငါဘုရား သည် အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်မှလည်း ပယ်ဖျက်တော့မည်-မဟုတ်။

[ထွေးအန် အပ်ပြီးသော အာယုသင်္ခါရနှင့် စကားကို အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်မှ ပြန်၍ ပယ်ဖျက်လိမ့်မည် မဟုတ်-ဟူလို။]

အာနန္ဒ။ အာယာမ၊ လာ-သွားကြစို့။ ယေန၊ ဤ။ မဟာဝန်၊ မဟာဝန် တောသည်။ ဝါ၊ တောကြီးသည်။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊ အထွတ် တပ်အပ် သော ဂန္ဓကုဋီ-ကျောင်းသည်။ ဝါ၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ကျောင်းတိုက် သည်။ (အတ္ထိ။) [ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာ ဋီကာ တတိယအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၀-၌ ပြထားပြီ။] တေန၊ မဟာဝန် တော ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ပ။ ဥပသကမိ။

ဥပသကမိတွာ။ ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။ တံ၊ သည်။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဝေသာလိံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ကို။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ဆည်း ကပ်ရာ တန်ဆောင်း၌။ သန္နိပါတေဟိ၊ စည်းဝေးစေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ပ။ သန္နိပါတာ ပေတွာ၊ စည်းဝေးစေပြီး၍။ ပ။ ဘန္တေ။ ဘိက္ခု သံဃော၊ သည်။ သန္နိ ပတိတော၊ စည်းဝေးနေပါပြီ။ ဘန္တေ။ ဒါနိ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညတိ၊ သိတော်မူ၏။ (တံ၊ ထို ကြွတော်မူချိန်ကို။ ကရောတု၊ ပြုတော်မူပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [ရှေးနိဿယ-၌ “ယဿ ဓမ္မ ဒေသနာ ကရဏဿ၊ အကြင်တရားဟောခြင်းကို ပြုခြင်း၏။ ကာလံ မညတိ၊ တံ ဓမ္မဒေသနံ ကရောဟိ” ဟု ပေးသည်။]

၁၈၄။ အထ ခေါ၊ ၌။ (လျှောက်ထားရာထိုအခါ၌။)။ ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) ဘိက္ခဝေ။ ဘိက္ခုတို့။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (ကောင်းမွန်စွာ သင်ယူ၍ အာသေဝန-စသော အမှုကိုပြုလတ်သော်။) ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာသုံးရပ် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သောအကျင့် ဟူသော ဤသာသနာတော်သည်။ အဒ္ဓနိယံ၊ ရှည်သောကာလကိုခံသည်။ ဝါ၊ မြဲမြံ တည်တံ့ အရှည်ခံသည်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ (အာသေဝိတဗ္ဗ- စသည်၌ စပ်။) ယေ တေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ မယာ၊ သည်။ အဘိညာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ် ကုန် ပြီ။ (တထာ၊ ထို သာသနာတော်၏ အဒ္ဓနိယ စိရဋ္ဌိတိက-ဖြစ်နိုင်လောက်

အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) တေ၊ ထို တရားတို့ကို။ ဝေါ၊ သင် တို့သည်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ ဥဂ္ဂဟေတု၊ သင်ယူပြီး၍။ အာသေ ဝိတဗ္ဗာ၊ မှီဝဲထိုက်ကုန်၏။ (နေ့စဉ် အမြဲ ကျင့်ထိုက်ကုန်၏။) ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်၏။ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုထိုက် ကုန်၏။

တံ၊ ထို ကြာမြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းသည်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ ငှာ။ပ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ဟိတာယ။ သုခါယ။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၇-အတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။] (တနည်း) ဘိက္ခဝေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ၌။ပ။ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ယထာ၊ ယင်းသို့ ကောင်းမွန်စွာသင်ယူ၍ အာသေဝန-စသော အမှုကို ပြုအပ်သော်။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ပ။အဿ။ ဤသို့လည်း “ယထာ”ကို နိယမဝါစက- ကြံ၍ တနည်း ပေးပါ။ [“ကတမေစ” စသော ပုစ္ဆာဝါကျ၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

သေယျထိဒံ၊ ထို တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါး ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် တို့လည်းကောင်း။ပ။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ ဝါ၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းသော။ ဝါ၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ ပင်လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ပ။ဗဟုလိ ကာတဗ္ဗာ။ ယထာ၊ လတ်သော်။ပ။အဿ။ တံ၊ သည်။ပ။ ဟိတာယ။ အဿ။ မယာ၊ သည်။ အဘိညာ၊ ၍။ ဒေသိတာ၊ အပ်ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့ဟူသည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့တည်း။ (ဤ ဗောဓိ ပက္ခိယ-တရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့တည်း။)

၁၈၅။ အထ ခေါ၊ ၌။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထို အခါ၌။)။ပ။ အာ မန္တေသိ။ (ကိ။)

ဘိက္ခဝေ။ ဟန္တ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေါ၊ အသင်တို့အား။ အာမန္တယာမိ၊ သိစေတော်မူခဲ့မည်။ ဝါ၊

၁။ အမန္တယာမိ ဝေါ။ “ဝေါ”ကို ကစွည်း၊ ရူပသိဒ္ဓိတို့၌ “အာရောစနတ္ထ- သမ္ပဒါနိ” ဟု ဆို၏။ ထိုအလို “ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အာမန္တယာမိ၊ သိစေတော်မူ ခဲ့မည်။ ဝါ၊ မှာတော်မူခဲ့မည်။” ဤသို့ပေးပါ။ သဒ္ဓနိတိ သုတ္တမာလာ၊ ကာရက ၅၅၄-သုတ် အဖွင့်၌ကား အာမန္တနတ္ထ-၌ ဒုတိယာ-သာ ပျားသောကြောင့် “ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ၊ အာမန္တယာမိ ဝေါ”၌ “ဝေါ”ကိုလည်း စတုတ္ထိ-မဟုတ် “ဒုတိ ယာ-သာ” ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။ ထို အလို “ဝေါ၊ သင့်တို့ကို။” ဟု ပေးပါ။

အသိပေးတော်မူခဲ့မည်။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ သင်္ခါရတို့သည်။
ဝယဓမ္မာ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ အပ္ပမာဒေန၊ ပမာဒ-၏
ဆန့်ကျင်ဘက်သတိဖြင့်။ ဝါ၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသော သတိဖြင့်။
သမ္မာဒေထ၊ အလုံးစုံသောကိစ္စတို့ကို ပြီးစီးစေကြလော့။ (ပြီးစီး
အောင် ကြိုးစားကြကုန်လော့။)

န စိရံ ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့
မိန့်တော်မူပြီ။

ဣဒ မဝေါ စ။ပ။ သတ္တာ။[ပုဒ်စဉ် ၁၅၅-ကို နည်းမှီ၍ ပေးပါ။]
(ကို။) ပရိပက္ခော ဝယော မယံ။ပ။ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိတိ-ဟူ၍။
(အဝေါစ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) (ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။) မယံ၊ ငါဘုရား၏။
ဝယော၊ အရှယ်တော်သည်။ ပရိပက္ခော၊ ကြီးရင့်ပြီ။ မမာ ၏။
ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်။ ပရိတ္တံ၊ နည်းပြီ။ (အနည်းငယ်သာ ကျန်
တော့သည်။) ဝေါ၊ အသင်တို့ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်ခွါ၍။ ဂမိဿာ
မိ၊ သွားရတော့မည်။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
သရဏံ၊ အားကိုးရာကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ (ပြုတော်မူ
ပြီးပြီ။)

(၂) ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ (တုဗ္ဗေ။) အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့သူ
တို့သည်။ သတိမန္တော၊ သတိရှိသူတို့သည်။ (အရာရာ၌ သတိထား
ကုန်သည်။) သုသိလာ၊ ကောင်းသော သီလရှိသူတို့သည်။ (သီလ
စင်ကြယ်သူတို့သည်။) ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ သုသမာဟိတ
သင်္ကပ္ပာ၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော အကြံရှိသူတို့သည်။
(သမာဓိ တရား ကောင်းစွာထား၍ ကောင်းသော အကြံရှိသူတို့
သည်။ ဟုတော့။) သစိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ အနုရက္ခထ၊ အစဉ်မပြတ်
စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့။

(၃)။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ တရား
သဖြင့် ဆုံးမရာ ဤသာသနာ၌။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။
(ဟုတော့။) ဝိဟဿတိ၊ နေရစ်လိမ့်မည်။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဇာတိ သံသာရံ၊ ဇာတိ-တည်းဟူသော သံသရာကို။ ဝါ၊ ပဋိ
သန္ဓေ-နေရခြင်းဟူသော သံသရာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဒုက္ခဿ၊

တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရိဿတိ။ ပြုနိုင်လိမ့်မည်။ [ဝိဟဿတိ-၌ ဝိ+ဟရ ဓာတ်+ဿတိ-ဝိဘတ်၊ ကုဝိဓာတု-ဖြင့် ဓာတုန်(ရ်)ကို ချေပါ။]

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ဘာဏဝါရော၊ ဘာဏဝါရတည်း။

နာဂါပလောကိတ

၁၈၆။ အထ ခေါ။ပ။ ပိဏ္ဏပါတ ပဋိက္ခန္ဓော (ဟုတော) [ပုဒ်စဉ် ၁၆၆-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] နာဂါပလောကိတံ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏ ပြန်၍ ကြည့်ခြင်းနှင့်တူသော ကြည့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏ ကြည့်ခြင်းနှင့်တူသော ကြည့်ခြင်းမည်လောက်အောင်။ ဝေသာလိံ၊ ကို။ အပလောကေတွာ၊ ကြည့်တော်မူ၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။ ဣဒံ၊ ဤ ကြည့်တော်မူခြင်းသည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဝေသာလိယာ၊ ကို။ ပစ္ဆိမကံ၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော။ ဒဿနံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လိမ့်မည်။ အာယာမာ နန္ဒ။ ယေန၊ ၌။ ဘဏ္ဍဂါမော၊ ဘဏ္ဍရွာသည်။ (အတ္ထိ။)။ပ။ ပစ္စယောသိ။

၁။ နာဂါပလောကိတံ။ ။ [နာဂ-ဆင်ပြောင် + အပလောကိတ - လှည့်ကြည့်ခြင်း။] လူအများ၏ အရိုးဆက်ပုံသည် “ဟေ့ဆက်” ဖြစ်၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဆက်ပုံမှာ “ချိတ်ဆက်” ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်တို့၏ ဆက်ပုံမှာမူ သံကွင်းချင်းဆက်သကဲ့သို့ “ကွင်းဆက်” ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဝေသာလီ-မြို့မှ ထွက်တော်မူကာနီးဝယ် မြို့တံခါးပေါက်၌ ရပ်တော်မူ၍ ဝေသာလီ-မြို့ကို ကြည့်တော်မူလို၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အရိုးဆက်ကိုသည် “ကွင်းဆက်” ဖြစ်ရကား ဦးခေါင်းတော်ချည်း လှည့်၍ ကြည့်လိုမဖြစ်။ (ပင်ပယိုသည် နောက်ကိုကြည့်လိုသောအခါ တကိုယ်လုံး လှည့်၍ ကြည့်ရသကဲ့သို့) ကိုယ်တော်ပါ လှည့်၍ ကြည့်ရပေတော့မည်။

ထိုသို့ လှည့်ရအောင် “ဝေသာလီ-မြို့ကို လှည့်၍ ကြည့်တော်မူမည်” ဟု စိတ်တော် ဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဤမြေကြီးက အိုးလုပ်သောစက်ကဲ့သို့လည်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဝေသာလီ-မြို့ဘက်သို့ မျက်နှာမူမိအောင် ပြုပေးလိုက်သည်။ ထို အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ရည်ရွယ်၍ “နာဂါပလောကိတံ ဝေသာလိံ အပလောကေတွာ” ဟု သံဂါယနာတင်သော ထေရ်တို့ မိန့်သည်။ [နာဂါပလောကိတံ-၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို ကြိယာဝိသေသန-အနက်မှာ သက်ပါ။ [

မှတ်ချက်။ ။ ဝေသာလီမင်းတို့သည် သုံးနှစ်လွန်မြောက်သောအခါ အဇာတသတ် ပင်းနှင့်စစ်ဖြစ်၍ ပျက်စီးကြလိမ့်မည်။ မြတ်စွာဘုရား နောက်ဆုံးကြည့်တော်မူကြောင်းကို

အထ ခေါ၊ ဌ။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟတာ၊ များစွာသော- ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန၊ ဌ။ ဘဏ္ဍဂါမော၊ သည်။ (အတ္ထိ။) ထံ၊ ဘဏ္ဍ-ရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ အဝ သရိ၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ ဘဏ္ဍဂါမေ၊ ထိုဘဏ္ဍ-ရွာ၌။ ဝိဟရတိ။ တတြ၊ ဘဏ္ဍ-ရွာဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ပ။ စတုနံ။ ပ။ ပုနုဗ္ဗဝေတိ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၅၅-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ဣဒ မဝေ၊ စ။ ပ။ သတ္တာ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၅-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] (ကို။)

ဂါထာအနက်။ ။ (၁)။ (အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်မြတ်သောတရား မရှိသော။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။) သီလံ၊ သီလ-ကိုလည်းကောင်း။ [အနုတ္တရာ-ကို လိင်ပြင်၍ လိုက်သည်။] (အနုတ္တရော၊ သော။) သမာဓိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ (အနုတ္တရာ။) ပညာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အနုတ္တရာ၊ သော။ ဝိမုတ္တိံ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ [သီလ သမာဓိ ပညာ-အရ လောကုတ္တရာကို ယူပါ။] ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ယသသိနာ၊ များသောအခြံအရံ ရှိတော်မူသော။ ဂေါတမေန၊ အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမ-မည်တော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ် ကုန်ပြီ။

(၂)။ ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓော၊ ဗုဒ္ဓော၊ ဘုရား ရှင်သည်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အက္ခာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက-ဝဋ် ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုတော်မူတတ်သော။ စက္ခုမာ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗမံသာ ငါးဖြာသော စက္ခုရှိတော်မူသော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းတော်မူပြီ။

ကြားရသောအခါ ထိုနေရာ၌ စေတီ-တည်၍ ကိုးကွယ်ခြင်းအားဖြင့် အကျိုးများလိမ့်မည်။ ဤသို့ကြံ၍ (အခြားမိမိ ထွက်တော်မူသောအခါ နာဂါပလောကီတ - အကြည့်မျိုး ကြည့်တော်မူပဲ) ဝေသာလီ-မိမိ ထွက်တော်မူရာ၌သာ ကြည့်တော်မူသည်။ [အကျယ် ကိုအဋ္ဌကထာမှာ ကြည့်။]

၁။ စက္ခုမာ။ ။ စက္ခု-သရုပ်ကို ဤနီကာနှင့် စတုတ္ထဂုံတ္တရာ၊ ၁-ဝဂ်၊ ၁-သုတ် နီကာတို့၌ “ဗုဒ္ဓဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗမံသာ ငါးဖြာသောစက္ခု” ဟု ဖွင့်၏။ အချို့ နေရာ၌ “မံသ” မပါပဲ “ပညာ စက္ခု” ထည့်၍ “စက္ခုမာ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြစ်မျက်ရှု ဉာဏ်စက္ခု-ရှိတော်မူသော” ဟုလည်း ဖွင့်ကြသည်။ [ဤစက္ခု- တို့၏ အကျယ်သည် အဋ္ဌသာလိနီ၊ ရူပကဏ္ဍ၊ ဒုကနိဒ္ဒေသ-၌ ပါ၏။]

ဘဂဝါ၊ သည်။ တကြာ ပိ ဘဏ္ဍဂါမေ ခွဲလည်း။ ဝိဟရန္တော။ပ။
အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။[ပုဒ်စဉ် ၁၄၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

စတုမဟာပဒေသကထာ

၁၇၇။ အထ ခေါ၊ ခွဲ။ ဘဂဝါ။ ဘဏ္ဍဂါမေ ခွဲ။ ယထာဘိရန္တံ၊
ကျွတ်ထိုက်ကြသား ဝေနေများကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလိုတော်အတိုင်း။
ဝိဟရိတော၊ နေတော်မူပြီး၍။ပ။ ယေန၊ ခွဲ။ ဟတ္ထိဂါမော၊ ဟတ္ထိ-ရွာသည်။
(အတ္ထိ။)။ပ။ အမ္မဂါမော၊ အမ္မ-ရွာသည်။ပ။ ဇမ္မဂါမော၊ ဇမ္မ-ရွာသည်။
။ပ။ ယေန၊ ခွဲ။ ဘောဂနဂရံ၊ ဘောဂ-မြို့သည်။ (အတ္ထိ။)။ပ။ ဘောဂ
နဂရေ၊ ခွဲ။ အာနန္ဒေ၊ အာနန္ဒ-မည်သော။ စေတိယေ၊ စေတီ၌။ (လူတို့
သိမှတ် သစ်ပင်မြတ်ဟု ဆည်းကပ်မြတ်နိုး ကိုးကွယ်အပ်သော နတ်ရဲသစ်ပင်
၌။) ဝိဟရတီ။

အမှာ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘဏ္ဍရွာ၌ နေသင့်သမျှ နေတော်မူ
ပြီး၍ ဟတ္ထိရွာသို့လည်းကောင်း၊ အမ္မရွာသို့လည်းကောင်း၊ ဇမ္မရွာသို့
လည်းကောင်း ဘောဂမြို့သို့လည်းကောင်း ကြွတော်မူသည်။ ဘောဂ
မြို့သို့ ရောက်တော်မူ၍ အာနန္ဒစေတီ၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည်။

တကြ၊ ဘောဂ-မြို့ အာနန္ဒ-စေတီဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ
၌။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်
သော။ မဟာပဒေသေ၊ မဟာပဒေသ-တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်
မူမည်။ [“မဟာပဒေသေ၊ ကျယ်ဝန်းသော တရားတော်၏ တည်ရာဌာန
ကိုကို။ (တနည်း)ကြီးမြတ်သော ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော အကြောင်း
တို့ကို” ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဆိုပါ။]

၁။ မဟာ ပဒေသေ။ ။ [မဟာ၊ ကျယ်ဝန်းသော+ပဒေသ၊ တရားတော်၏
တည်ရာဌာန။] ပဒေသ-ကို အဋ္ဌကထာ၌ “ဩကာသ”ဟု ဖွင့်၍ ဋီကာ၌ “ဌာန”
ဟု ဖွင့်သည်။ အကြင် ဌာနတို့၌ တည်စေအပ်သောဓမ္မကို ယုံမှားမရှိသောအားဖြင့်
ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဓမ္မကို တည်စေတတ်သော ထိုကျယ်ဝန်းသော အရာဌာနတို့
သည် “မဟာပဒေသ”မည်၏။

တနည်း။ ။ [မဟာ+အပဒေသ။] အပဒိသိယန္တေတိ အပဒေသာ။ ညွှန်ပြ
အပ်သော ဘုရားအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။ မဟန္တာ+အပဒေသာ ယေသန္တိ မဟာပဒေ
သာ၊ ဘုရား အစရှိသော ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော
အကြောင်းအရာတို့။ [ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကား ပါဠိတော်၌ ထင်ရှားပြီ။]

တံ၊ ထို မဟာပဒေသ-လေးပါးကို။ သုဏာထ၊ နားစိုက်ကြကုန်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရေထ၊ ပြုကြကုန်။ (တနည်း) မနသိ ကရေထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်။ ဘာသိဿာမိ၊ အကျယ်ဟောတော် မူမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ဝစနံ၊ စကားတော်ကို။) ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေးရ နားထောင်ကြကုန်ပြီ။ ဝါ၊ လက် ခံကြကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေံ၊ ဤ စကားကို။ (နောက်၌လာမည့် ဣဓ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော ဤစကားကို။) အဝေါ စ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသနည်း။)

၁၈၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း တပါးသည်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောရာ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြော ရာသနည်း။) အာဝံသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ (သို့မဟုတ်-ငါ့ရှင်တို့။) မေ တပည့်တော်သည်။ တေံ၊ ဤစကားကို။ (ဤ တရားကို။) ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ပုခေါ၊ မျက်မှောက်၌။ သုတံ၊ ကြားနာ အပ်ပါပြီ။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ မှတ်ယူအပ်ပါပြီ။ အယံ၊ ဤ တရားသည်။ (ယခု တပည့်တော် ကြားနာ ခဲ့ရသော ဤ တရားသည်။) ဓမ္မော၊ ဓမ္မ-အစစ်ပါတည်း။ အယံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ ဝိနယ-အစစ်ပါတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ သတ္တုသာသနံ၊ ဘုရား ရှင်၏ အဆုံးအမတော် အစစ်ပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထို ရဟန်း၏။ ဘာသိတံ၊ ပြော အပ်သော စကားကို။ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ နှစ်လည်း မနှစ်သက်ထိုက်။ [စောစောကပင် ရှင်လန်းနှစ်သက်သော အမူအရာဖြင့် ကောင်းချီးပေးလျက် နားမထောင်ထိုက်။] န ပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ တားလည်း မတားမြစ်ထိုက်။ [စောစောကပင် “ဒိ နားမလည်တဲ့အကောင်က ဘာပြောရတာလဲ” ဟု မကန့် ကွက်ထိုက်။]

အနဘိနန္ဒိတွာ၊ မနှစ်သက်မှု၍။ (မနှစ်သက်သေးပဲ။) အပုဋိက္ကောသိတွာ၊ မတားမြစ်မှု၍။ (မတားမြစ်သေးပဲ။) တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ၊ ထို ပဒဗျဉ္ဇန- တို့ကို။ [ဋီကာ၌ ပဒ-အရ အတ္ထပဒ၊ ဗျဉ္ဇန-အရ ဗျဉ္ဇနပဒ-ဟု ဖွင့်၏။] ဝါ၊ ထို သဒ္ဓါ-စကားလုံး၊ အနက် အဓိပ္ပာယ်တို့ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ မှတ်ယူပြီး၍။ သုတ္တေံ၊ သုတ္တ အဘိဓမ္မ-၌။ [သုတ္တန်ပါဠိတော်

၁။ သုတ္တ ဝိနယ။ ။ ဤ ပုဒ်တို့၏ အရက် အဋ္ဌကထာ၌ ငါးနည်း ဖွင့်ထား၏။ ထိုတွင် စတုတ္ထ-နည်းအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။ ထေရဝါဒ-ဖြစ်သော ပဉ္စမနည်း အလိုမှ “သုတ္တေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော်ဖြစ်သော သုတ်တော်၌။

အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌-ဟူလို့။] သြသာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ရောက်
စေထိုက်ကုန်၏။ [ဉာဏ်ဖြင့် သွင်း၍ ကြည့်ထိုက်ကုန်၏။] ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။
[ဝိနည်း ပါဠိတော်၌-ဟူလို့။] သန္ဓသေတဗ္ဗာနိ၊ နှိုးနှော၍ ကြည့်ရှုထိုက်
ကုန်၏။ (တိုက်ဆိုင် ကြည့်ထိုက်ကုန်၏။)

တာနိ၊ ထို ပဒ ဗျဉ္ဇန-တို့ကို။ (ထို ပုဒ် ဗျည်းတို့ကို။) သုတ္တေ၊ ၌။
သြသာရိယမာနာနိ၊ သက်ရောက်စေအပ်ကုန်လတ်သော်။ (ဉာဏ်ဖြင့်သွင်း၍
ကြည့်အပ်ကုန်လတ်သော်။) ဝိနယေ၊ ၌။ သန္ဓသိယမာနာနိ၊ နှိုးနှော၍ ကြည့်
ရှုအပ်ကုန်လတ်သော်။ (တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ရှုအပ်ကုန်လတ်သော်။) သုတ္တေ၊
၌။ စေ နန္ဒစေဝ သြသရန္တိ၊ အကယ်၍ မသက်လည်း မသက်ရောက်ကုန်အံ့။
(မပါလည်းမပါဝင်ကုန်အံ့။) ဝိနယေ၊ ၌။ စေ န စ သန္ဓိဿန္တိ။ အကယ်၍
ကောင်းစွာလည်း မတွေ့မြင်အပ်ကုန်အံ့။ (ထင်လည်း မထင်ရှားကုန်အံ့။)

ဝေ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ (သုတ္တ-၌လည်း မပါဝင်၊ ဝိနယ-၌
လည်း မထင်ရှားလတ်သော်။) တ္တေ၊ ဤ ပဒ ဗျဉ္ဇန-၌။ (ထိုရဟန်း ပြော
အပ်သော စကား၌။) နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်၏။ [ဆုံး
ဖြတ်ချက် ချထိုက်၏။] (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ထိုက်
သနည်း။) ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တဿ ဘဂဝတော၊
ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ န စေဝ ဝစနံ၊ စကားတော်လည်း မဟုတ်။ ဣမဿ
စ ဘိက္ခုနော၊ ဤရဟန်းသည်လည်း။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် မှတ်ယူ
အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချထိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ။ ဣတိ၊ ဤသို့
ဆုံးဖြတ်ပြီး၍။ (ထိုသို့ စကားတော်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးလျှင်။) တေံ၊
ဤစကားကို။ ဆဇ္ဈေယျာထ၊ စွန့်ပယ်ကြကုန်လော့။

တာနိ၊ တို့သည်။ပ။ သုတ္တေစေဝ၊ ၌လည်း။ စေ သြသရန္တိ၊ အကယ်၍
သက်ရောက်ကုန်အံ့။ (အကယ်၍ ပါဝင်ကုန်အံ့။) ဝိနယေ စ၊ ၌လည်း။
စေ သန္ဓိဿန္တိ၊ အကယ်၍ တွေ့မြင်အပ်ကုန်အံ့။ (အကယ်၍ ထင်ရှားကုန်အံ့။)

ဝိနယေ၊ ရာဂ-စသော ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးကြောင်း နည်းလမ်း၌။ ဝါ၊
ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်း နည်းလမ်း၌။ ဤသို့ပေးပါ။

၁။ သြတာရေတဗ္ဗာနိ။ ။ဤသို့လည်း မူကွဲရှိ၏။ ပါရာဇိကဋကထာ၊ စတုမ္ဗိဓဝိနယ
ကထာ-၌ “အတ္တနောမတိ အာစရိယဝါဒေ သြတာရေတဗ္ဗာ” စသည်ဖြင့် သြတာရေ
တဗ္ဗ-ပုဒ်ကို များစွာသုံးစွဲထားပုံကို တွေ့ရ၏။ “သြတာရေတဗ္ဗာတိ ဉာဏေန အနုပ္ပ
ဝေသေတဗ္ဗာ” ဟု သာရတ္ထ-လည်းဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုမူကွဲလည်း သင့်သည်ပင်။
သြတာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်စေထိုက်ကုန်၏။ ဤသို့ပေးပါ။ [သန္ဓသေ
တဗ္ဗာနိ-၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

(ဝေံ သတိံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။) [ဤသို့ သုတ္တ-၌လည်း ပါဝင်ကုန်
ဝိနယ-၌လည်း ထင်ရှားကုန်လတ်သော်။] နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ။ (ကိံ။) ဣဒံ၊
ဤစကားသည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဝစနံ၊ တည်း။
ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော၊ သည်လည်း။ သုဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်ယူအပ်ပြီ။
ဣတိ၊ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ
သော။ ဣမံ မဟာပဒေသံ၊ ဤ မဟာပဒေသ-ကို။ (ဤ ဓမ္မ-၏ တည်
ရာ ဌာနကို။ ဓာရေယျာထ၊ ဆောင်ယူမှတ်ထားကြကုန်လော့။

ဒုတိယမဟာပဒေသ။ ။ဘိက္ခဝေ။ ဣမ ပန၊ ၌ကား။ပ။ ဝဒေယျ။
(ကိံ။) အမုကသ္မိံ နာမ၊ ထိုမည်သော။ အာဝါသေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။
သ ထေရော၊ ထေရ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သ ပါမောက္ခော၊ ပါမောက္ခနှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ (ပဓာန-ဖြစ်သော ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွဖြစ်သော။)
သံသော၊ သည်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ မေ၊ သည်။ တဿ သံဃဿ၊ ထို
သံဃာ၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ သုတံ။ပ။

တတိယမဟာပဒေသ။ ။အမုကသ္မိံ နာမ၊ သော။ အာဝါသေ၊ ၌။
ဗဟုဿုတာ၊ များစွာကြားနာအပ်ပြီးသော ဗုဒ္ဓဝစန-ရှိကုန်သော။ အာဂ
တာဂမာ၊ နှုတ်၌လာသော ပရိယတ္တိဓမ္မ-ရှိကုန်သော။ ဓမ္မဓရာ၊ သုတ္တ အဘိ
ဓမ္မ-ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ ဝိနယဓရာ၊ ဝိနည်းကို ဆောင်နိုင်ကုန်
သော။ မာတိကာဓရာ၊ မာတိကာကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ သမ္မဟုလာ၊
များစွာကုန်သော။ ထေရာ၊ ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ဝိဟရန္တိ။ပ။

အမှာ။ ။ဗဟုဿုတ-စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို၊ ဆက္ကင်္ဂုတ္တရ ပဌမ
ပဏ် ၅-ဝဂ် ၉-သုတ် အဖွင့်ဋီကာကို ကြည့်ပေးပါသည်။ တိကင်္ဂုတ္တရဋ္ဌ၊
ပဌမ-ပဏ် ၂-ဝဂ် ၁၀-သုတ်၌မူ တမျိုးဖွင့်ထားသည်။

စတုတ္ထမဟာပဒေသ။ ။ဣမ ပန။ပ။ ဗဟုဿုတော၊ သော။ ကော၊
တပါးသော။ ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ။ပ။ဓာရေယျာထ။ ဣတိ၊ ဤ
သို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြာ ပိ ဘောဂနဂရေ၊ ၌လည်း။ အာနန္ဒေ စေတိ
ယေ၊ ၌။ ဝိဟရန္တော။ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၂-၌ အနက်
ရေးခဲ့ပြီ။]

မဟာပဒေသလေးပါး၌ မိန့်တော်မူလိုရင်း။ ။ဤ မဟာပဒေသ-လေးပါးကို ဟော
တော်မူခြင်း၌ လိုရင်းကား-“မည်သူ့အထံ၌ကြားရသည်ဟု ပြောသည်ဖြစ်စေ ပိဋကတ်
သုံးပုံ ပါဠိတော်နှင့် ညှိမှသာ သို့မဟုတ် ရာဂ-စသော ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေး
ကြောင်းဖြစ်မှသာ လက်ခံရမည်”ဟု မိန့်တော်မူလိုရင်းဖြစ်သည်။

ကမ္မာရပုတ္တုဒ္ဒါ

၁၉၈။ အထ ခေါ။ပ။ ယေန၊ ဌ။ ပါဝါ၊ပါဝါ-မြို့သည်။(အတ္ထိ။) တေနုပသကံမိဿာမ။ ဣတိ၊ ပြီ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ။ပ။ ပစ္စယောသိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အထ ခေါ။ပ။ အဝသရိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၃-၌လည်းကောင်း၊ ၁၆၃-၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ ပါဝါယံ၊ ဌ။ ကမ္မာရ ပုတ္တုဒ္ဒါ၊ ရှေ့ပန်းထိမ်ဆရာ၏ သားဖြစ်သော။ စုန္ဒယ၊ စုန္ဒ-၏။ အမွဝနေ၊ သရက်ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ကမ္မာရပုတ္တော၊ သော။ စုန္ဒော၊ သည်။ အယောသိ၊ကြားပြီ။(ကိံ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဝံ၊ ပါဝါမြို့သို့။^၇ အနုပုတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်မူလာ သည်။ (ဟုတော။) ပါဝါယံ၊ ဌ။ ဝါ၊ ၏အနီးဖြစ်သော။ မယံ၊ ၏။ အမွဝနေ၊ ဌ။ ဝိဟရတိ ကိရ၊ သီတင်းသုံးတော်မူနေသတဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (သတင်းကြားရာ ထိုအခါ၌။)။၁။ နိသိဒိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊ ဣတ္ထိလိင်နှင့် ပုလ္လိင်သာ ထူး၏။]

ကေမန္တံ။ပ။ ဘိက္ခုသံသေနာတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဆိတ်ဆိတ်နေ ခြင်းဖြင့်။) အဓိဝါသေသိ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိ ဝါသနံ၊ လက်ခံတော်မူခြင်းကို။ ဝိဒိတော၊ သိ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတော၊ ပြောဆိုပြီး၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (ပြန်သွားပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ကမ္မာရပုတ္တော၊ သော။ စုန္ဒော၊ သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုည၌၏။ အစုယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ (မိမိပိုင်ဖြစ်သော။) နံဝေသနေ၊ နေအိမ်၌။ ပဏီတံ၊ ကောင်းမွန်သော။ ခါဒနိယံ၊ ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနိယံ၊ ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိယာဒါပေတော၊ စီစဉ်စေပြီး၍။ ပဟူတံ၊ များစွာသော။ သူကရမဒ္ဒဝံ စ၊ သူကရမဒ္ဒဝ-မည်သော စားဖွယ်ကိုလည်း။ [“ဝက်ပျိုသား”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဝက်သားပြွမ်း”ဟုလည်းကောင်း ရှေး ဆရာများ ပေးကြ၏။] (ပရိယာဒါပေတော၊ ၍။) ဘဂဝတော၊ အား။ ကာလံ၊ ဆွမ်းစားချိန်ကို။ အာရောစာပေသိ၊ လျှောက်စေပြီ။ (ကိံ) ဘန္တေ၊ ရား။ ကာလော၊ ဆွမ်းစားချိန်ပါတည်း။ ဘတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပါပြီ။ (စီစဉ်ပြီးပါပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်စေပြီ။(အလျှောက်ခိုင်းပြီ။)

အထ ခေါ်။ပ။နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်တော်မူပြီး၍ ။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) စုန္ဒ၊ စုန္ဒ။ တေ၊ သင်သည်။ ယံ သူကရမဒ္ဒဝံ၊ အကြင် သူကရမဒ္ဒဝ-စားဖွယ်ကို။ ပဋိယတ္တံ၊ စီစဉ်အပ်ပြီ။ တေန၊ ထို စားဖွယ်ဖြင့်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပရိဝိသ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့။ အညံ၊ အခြားသော။ ယံ ပန ခါဒနီယံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ (ယံ)ဘောဇနီယံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ပဋိယတ္တံ။ တေန၊ ထို ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့်။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ ပရိဝိသ၊ လော့။ ဣတိ၊ ပြီ ။ပ။ ယံ သူကရမဒ္ဒဝံ၊ သည်။ ပဋိယတ္တံ၊ စီစဉ်ထားအပ်သည်။ အဟောသိ။ ဖြစ်ပြီ။ တေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ ပရိဝိသိ။ပ။

အထ ခေါ်၊ ဌံ။ (ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ) စုန္ဒ။ တေ၊ ၎င်း။ ယံ သူကရမဒ္ဒဝံ၊ သည်။ အဝသိဌံ၊ ကြွင်းကျန်နေပြီ။ တံ၊ ထိုကျန်နေသော သူကရမဒ္ဒဝ-ကို။သောဗ္ဗေ၊ တွင်း၌။ နိဇဏာဟံ၊ မြှုပ်လိုက်လော့။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ပရိဘုတ္တံ၊ စားအပ်သော။ တံ၊ ထို သူကရမဒ္ဒဝ-စားဖွယ်သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိဏာမံ၊ ကြေကျက်ခြင်းသို့။ (အစာကြေခြင်းသို့။) ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

စုန္ဒ၊ စုန္ဒ။ သဒေဝကေ၊ အောက် နတ်ပြည် ငါးထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သမာရကေ၊ မာရ်နတ်၏တည်နေရာ ဝသဝတ္တိ-နတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သ ဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာ-နှစ်ဆယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ လောကေ၊ ဩကာသ-လောက၌လည်းကောင်း။ သဿမဏာဗြာဟ္မဏိယာ၊ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ၊ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ၊ ကိလေသာတို့ကိုမျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏ-တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိ နတ်ဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသောလူတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၌လည်းကောင်း။ အဟံ၊ သည်။တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န ပဿာမိ၊ မြင်တော်မူ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ မှတ်ချက်။ ။စုန္ဒ စီမံအပ်သော သူကရမဒ္ဒဝ-အစာ၌ နတ်တို့က နတ်ဩဇာကို ထည့်ထားသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့စားလျှင် အစာကြေနိုင်မည်မဟုတ် ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ပန်းထိမ်ဆရာ၏သား စုန္ဒ-သည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော သူကြွယ်တည်း။ ဘုရားရှင်ကို ပထမ-ဖူးမြင်ရစဉ်ကပင် သောတာပန်ဖြစ်၍ မိမိ၏သရက်ဥယျာဉ်၌ ကျောင်းဆောက်ယျက် ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းထားသည်။ ၅။

ဝေံ ဘန္တေတိ ခေါ။ပ။ နိခဏိတော၊ မြှုပ်၍။ပ။ ပက္ကမိ။[သန္ဓေသေတော-
စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ပုဒ်စဉ် ၁၅၁-၌ ရေးခဲ့ပြီ။ တွင်းတူး၍ မြှုပ်စေ
ပြီးနောက် “နာ’ဟံ တံ စုန္ဒ ပဿာမိ” စသောစကားကို ဆက်၍ မိန့်တော်
မူရခြင်းမှာ-ကိုယ်တော်မြတ် ဘုဉ်းပေးပြီး၍ ကျန်နေသော သူကရမဒ္ဒဝ-ကို
ရဟန်းတို့အားလည်းမကျေး၊ လူတို့အားလည်းမပေးပဲ တွင်းတူး၍မြှုပ်စေ
လျက် ဖျက်ဆီးပစ်၏ဟု ပြောလိုသူတို့အား ဤစကားကိုကြား၍ ပြောခွင့်မရ
စေရန် မိန့်တော်မူသည်။]

၁၉၀။ ။အထ ခေါ။ ခွံ။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ (အာဗာဓော-၌ စပ်။)
ဝါ။ သည်။ (ဘုတ္တာဝိဿ-၌ စပ်။) ကမ္မာရပုတ္တဿ၊ သော။ စုန္ဒဿ၊ ၎င်း။
ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ (သူကရမဒ္ဒဝ-စားဖွယ်ကို။)ဘုတ္တာဝိဿ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူ
ပြီးသည်။ (သမာနဿ၊ လတ်သော်။) ခရော၊ ကြမ်းတမ်းသော။ အာဗာ
ဓော၊ လွန်စွာနှိပ်စက်တတ်သော အနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [သူကရမဒ္ဒဝ-ကို
ဘုဉ်းပေးတော်မူသောကြောင့် ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါ။ ဘုဉ်းပေးပြီးသော
အခါ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုလိုသည်။ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ-မှာ ရှု။]

လောဟိတပက္ခန္ဓိကာ၊လျင်စွာသွားသော သွေးအလျင်ရှိကုန်သော။(သွေး
ဝမ်း သွားကုန်သော။)ပဗာဠာ၊ အလွန်ပြင်းထန်ကုန်သော။ မာရဏန္တိကာ၊
သေခြင်း၏အနီး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ။ သေခြင်း၏အနီးသို့ ရောက်စေတတ်
ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာ၊ ထိုဝေဒနာ
တို့ကို။ ဘဂဝါ၊သည်။ သတော၊ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ အဝိဟညမာနော၊
ဝေဒနာက မနှိပ်စက်အပ်သည်။ (ဝေဒနာ၏ အနှိပ်စက် မခံရသည်။)
(ဟုတော။) အဓိဝါသေသိ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ။ပ။ယေန၊ ခွံ။ ကုသိနာရော၊ ကုသိန္နာရုံမြို့သည်။ (အတ္တိ။)
။ပ။ပစ္စယောသိ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ကမ္မာရဿ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည် ဖြစ်
သော။ စုန္ဒဿ၊ ၎င်း။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ (သူကရမဒ္ဒဝ-စားဖွယ်ကို။)
ဘုဉ်းပေးပြီး၍။ ခိရော၊ ပညာရှိအစစ် ဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဗာဠံ၊ သော။ မာရဏန္တိကံ၊ သော။ အာ
ဗာဓံ၊ သို့။ သမ္ပုသိ၊ ထိရောက်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ တပည့်
တော်သည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်ပါပြီ။

(၂) သူကရ မဒ္ဒဝေန၊ သူကရမဒ္ဒဝ-စားဖွယ်ကို။ [တတိယာ
ဝိဘတ်ကို ‘က’အနက်၌ သက်ပါ။] ဘုတ္တဿ စ၊ ဘုဉ်းပေးတော်

မူပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ သတ္တုနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိုယ်
တော်၌။) ပဗာဠော၊ အလွန်ပြင်းထန်သော။ ဗျာဓိ၊ သွေးဝမ်း
သွားသော အနာရောဂါသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ [ဗျာဓိ+
ပဗာဠော။ ဆန်းဂိုဏ်းတည့်အောင် ဒွေဘော် လာထားသည်။]

အဟံ၊ ငါသည်။ ကုသိနာရံ၊ ကုသိနာရံ မည်သော။ နဂရံ၊ မြို့တော်
သို့။ ဂစ္ဆာမိ၊ ကြွတော်မူမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိရေစမာနော၊ သွေးဝမ်း
လျှောတော်မူလျက်ပင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ စ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

သူကရမဒ္ဒဝနှင့်စပ်၍ ဝါဒအမျိုးမျိုး

အဋ္ဌကထာ။ ။သူကရ မဒ္ဒဝန္တိ နာတိ တရုဏဿ နာတိ ဇိဏ္ဏဿ ဧကဇေဋ္ဌက
သူကရဿ ပဝတ္တမံသံ-အလွန်လည်း မငယ်သော အလွန်လည်းမအိုသော တကောင်
သော ဝက်ကြီး၏ (ဝယ်သူ မလာမီဈေး၌) ဖြစ်နှင့်သော အသားကို စီမံသည်။
တံ ကိရ မုဒုစေဝ သိနိဒ္ဓစ္စ ဟောတိ-ထို အသားသည် နုလည်း နု၏၊ ညက်လည်း
ညက်ညော၏။ တံ ပဋိယာဒါပေတွာ၊ သာဓကံ ပစာပေတွာတိ အတ္ထော-ထို ဝက်
သားကို စီမံစေပြီး၍ (ကောင်းမွန်စွာချက်စေပြီး၍။)

ဧကေ ဆရာ။ ။သူကရမဒ္ဒဝန္တိ ပန မုဒုဩဒနဿ ပဉ္စဂေါရသယူသ ပါစန
ဝိဓာနဿ နာမေတံ။ ယထာ ဂဝပါနံ နာမ ပါကနာမန္တိ-သူကရ မဒ္ဒဝ-ဟူသော
ဤ အမည်သည် နွားမှဖြစ်သော အရသာ ငါးမျိုး၏ (နွားနို့၊ နို့ချဉ်၊ ထောပတ်၊
ရက်တက်၊ ဆီဦး-တို့၏) အနှစ် အဆီဖြင့် ချက်နည်းအစဉ်ကျအောင် ချက်အပ်
သော နူးညံ့သောထမင်း၏ အမည်ဖြစ်၏။ ဥပမာ-“နွားမှဖြစ်သော သောက်ဖွယ်”
ဟုရာ၌ ကျက်ပြီး နွားနို့၏အမည် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဤသို့ ဧကေ-ဆရာတို့ ဆိုကြ
သည်။

ဧကဝိ ဆရာ။ ။သူကရမဒ္ဒဝံ နာမ ရသာယနဝိမိ၊ တံ ပန ရသာယန သတ္ထေ
အာဂစ္ဆတိ၊ တံ စံန္နေန “ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာနံ န ဘဝေယျာ”တိ ရသာယနံ
ပဋိယတ္တန္တိ။ ရသာယန-ဆေးကျမ်း၌လာသော ရသာယန-အစီအရင် အတိုင်း စီမံအပ်
သော စားဖွယ်တမျိုးဖြစ်၏။ ထို ရသာယန-အစားမျိုးသည် အသက်ရှည်စေနိုင်သော
ကြောင့် “ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည် မဖြစ်ပါစေနှင့်”ဟု ကြံ၍ ထို သူကရ
မဒ္ဒဝ-ကို စီမံသည်။ ဤသို့ ဧကဝိ-ဆရာတို့ ဆိုကြသည်။

[အမှတ်-ကျန်မှတ်ဖွယ်များကို ဘာသာဂူကာ၌ ပြထားပြီ။]

စ။ ဝိရေစ မာနော။ ။အဆက်မပြတ် သွေးဝမ်းတော် သွားသဖြင့် အားနည်း
လျက်ပင် ကိုယ်တော်မြတ် အလိုရှိအပ်သော အရပ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုဖို့ရာ “ကုသိနာရံ-
မြို့သို့ ကြွမည်”ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [ဤ နှစ်ဂါထာကို ဗုဒ္ဓ-မြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီး
နောက်မှ သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့ ထည့်ထားအပ်သည်။]

ပါနိယာဟရဏ

၁၉၁။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (ကုဿိန္ဒာရုံ မြို့သို့ ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ ဌ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ သြက္ကမ္မာ၊ ဖဲ၍။ ယေန၊ ဌ။ အည တရံ၊ အမှတ်မရှိ တပင်သော။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သည်။ (အတ္ထိ။)။ပ။ အာနန္ဒ။ ဣဿံ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ တံ၊ သည်။ မေ ငါ၏။ ဝါ၊ ငါ့ဖို့။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိအောင်။ သံဃာဋီ၊ သင်္ကန်း ကြီးကို။ ပညပေဟံ၊ ခင်းလိုက်လော့။ [နှစ်ထပ် သင်္ကန်းကြီးကို ခေါက်၍ ခင်းစေတော်မူဟန် တူသည်။ ရှေးနိဿယ၌ “သံဃာဋီ၊ ကို။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသည်ကို။ ကတုာ၊ ပြု၍” ဟု “ကတုာ” ထည့်၍ပေးသည်။] အာ နန္ဒ။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်းတော်မူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ နိသိဒိဿာမိ၊ ထိုင် ဦးမည်။ ဣတံ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ပ။ ပညပေသိ၊ ခင်းပြီ။ပ။ အာနန္ဒ။ ဣဿံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ မေ ဖို့။ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ယူချေ။ ပိပါသိတော၊ လွန်စွာ ဖြစ်သော ရေဆာခြင်းရှိသည်။ (အလွန် ရေဆာတော်မူသည်။) အသ္မိ။ ပိဝိဿာမိ၊ သောက်တော်မူမည်။ ဣတံ၊ ပြီ။

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ပ။ အဝေါစ။ (ကိံ။) ဣဒါနိ၊ ယခု၌ပင်။ ပဉ္စမတ္တာနိ၊ ငါးလီ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သကဋ္ဌသတာနိ၊ လှည်းအရာတို့သည်။ (တနည်း) ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋ္ဌ သတာနိ၊ လှည်း ငါးရာ တို့သည်။ အတိက္ကန္တာနိ၊ လွန်သွားပါကုန်ပြီ။ (ဖြတ်သွားပါ ကုန်ပြီ။) စက္ကစ္ဆန္ဒံ၊ လှည့်ဘီးတို့သည် ဖြတ်အပ်သော။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ တံ ဥဒကံ၊ ထို ရေသည်။ (အနီးအပါးက မြစ်ငယ်ကလေး၌ရှိသော ထိုရေ သည်။) လုဠိတံ၊ လှုပ်ချောက်ချားသည်။ အာဝိလံ၊ နောက်ကျသည်။ (ဟုတုာ။) သန္ဓတံ၊ စီးနေပါ၏။

ဘန္တေ။ ကကုဓာ၊ ကကုဓာ-မည်သော။ အယံ နဒီ၊ ဤ မြစ်သည်။ အဝိဒုရေ၊ မဝေးပါ။ ဝါ၊ နီးပါ၏။ [သတ္တမိ-ကို လိင်္ဂတ္ထ-၌ သက်ပါ။] အစ္စောဒကာ၊ ကြည်လင်သော ရေရှိပါ၏။ သာတောဒကာ၊ သာယာအပ်သော ရေရှိပါ၏။ ဝါ၊ ချိုသော ရေရှိပါ၏။ သီတောဒကာ၊ အေးမြသော ရေရှိပါ၏။ သေတော ဒကာ၊ ရွံညှန်မရှိသဖြင့် ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော ရေရှိပါ၏။ သုပ္ပတိတ္တာ၊ အလွန် ကောင်းသော ဆိပ်ကမ်းရှိပါ၏။ ရမဏီယာ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းပါ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကကုဓာ-မြစ်၌။ (ကကုဓာ-မြစ် ရောက်မှ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါနိယဉ္စ၊ သောက်ရေကိုလည်း။ ပိဝိဿတံ၊ သောက်တော်မူရပါလိမ့်မည်။ ဂတ္တာနိ၊

စ၊ ကိုယ်တို့ကိုလည်း။ သီတိကရိယတိ၊ အေးမြအောင် ပြုရပါလိမ့်မည်။
ဣတိ(အဝေ၀။)

ဒုတိယမ္ပိ။ပ။ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ယေန၊ ၌။ သာ
နဒိကာ၊ထိုမြစ်ငယ်ကလေးသည်။ (အတ္ထိ။)တေန၊ ထို မြစ်ငယ်သို့။ဥပသင်္ကမိ၊
သွားပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ စက္ကစ္ဆိန္ဒာ၊ သော။ ပရိတ္တာ၊ ကျဉ်းငယ်သော။
သာ နဒိကာ၊ သည်။ လုဠိတာ၊ သည်။ အာဝိလာ၊ သည်။ (ဟုတွာ။)
သန္ဓမာနာ၊ စီးသွားနေပါလျက်။ အာယသ္မန္တေ အာနန္တေ၊ အရှင် အာနန္ဒာ
သည်။ ဥပသင်္က မန္တေ၊ အနီးသို့သွားလတ်သော်။ (ရောက်လတ်သော်။)အစ္စာ၊
ကြည်လင်သည်။ ဝိပသန္ဓာ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်။ အနာဝိလာ၊
မနောက်ကျသည်။ (ဟုတွာ။) သန္ဓိတ္ထ၊ စီးနေပြီ။

အထခေါ၊ ၌။ (ရေ၏ ကြည်လင်စွာ စီးဆင်းနေပုံကို မြင်ရရာ ထိုအခါ
၌။) အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ တေံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊
ဖြစ်ပြီ။ (ကိံ။) တထာဂတဿ၊ ၏။ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိ
တော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (တန်ခိုး ကြီးတော်မူပုံသည်။)မဟာနုဘာဝတာ၊
ကြီးသော အာနုဘော်ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အာနုဘော် ကြီးတော်
မူပုံသည်။) အစ္စရိယံ ဝတ၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချိုးလောက်ပါပေစွ-
ဪ။ (အံ့ဩစရာကောင်းလိုက်တာ-နော်။) အဗ္ဗုတံ ဝတ၊ မဖြစ်စဖူး
ထူးဆန်းပါပေစွ-ဪ။ (ထူးဆန်းလိုက်တာ-နော်။)

ဟိ၊ အံ့ဩသင့်၏။ စက္ကစ္ဆိန္ဒာ။ပ။သန္ဓမာနာ၊ လျက်။ မယိ၊ သည်။
ဥပသင်္ကမန္တေ၊ လတ်သော်။ အစ္စာ။ပ။သန္ဓတိ၊ စီးနေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
အကြံဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီး၍။ (မြတ်စွာဘုရား တန်ခိုးကြီးတော်မူ
ပုံကို တအံ့တဩ ဖြစ်ပြီး၍။) ပတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပါနိယံ၊ ကို။ အာဒါယ၊
ခပ်ယူ၍။ပ။အဝေ၀။ပ။ သန္ဓိတ္ထ၊ စီးနေပါပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါနိ
ယံ၊ ကို။ ပိဝတု၊ သောက်တော်မူပါ။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို
မိန့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ပိဝတု။ပ။ အပါယိ၊ သောက်
တော်မူပြီ။

ပုထိုးသမ္မတ္တပုတ္တဝတ္ထု

၁၉၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ လမ်းခရီး
ဝယ် သစ်ပင်တပင်အောက်မှာ ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) မလ္လပုတ္တော၊
မလ္လာမင်း၏ သားဖြစ်သော။ ကာလာမဿ၊ ကာလာမ-အနွယ်ဖြစ်သော။

အာဠာရဿ၊ အာဠာရ-ရသေ့၏။ သာဝကော၊ တပည့်ဖြစ်သော။ ပုက္ကု
 သော၊ ပုက္ကုသ-သည်။ ကုသိနာရာယ၊ မှ။ ပါဝံ၊ သို့။ (ဂမိဿာမိ၊ သွား
 မည်။) ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပန္နော၊ ရှည်သောခရီးကို သွား
 နေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ [“ပါဝံ ဂမိဿာမိတံ မဂ္ဂံ ပုဋိပဇ္ဇိ” ဟူသော
 အဋ္ဌကထာကိုကြည့်၍ “ဂမိဿာမိ” ဟု ထည့်ပါသည်။ မထည့်ပဲလည်း ရှေး
 နိဿယ၌-ပေး၏။]

မလ္လပုတ္တော၊ သော။ ပုက္ကုသော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အညတရသ္မိံ၊
 သော။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ နိသိန္နံ၊ ထိုင်နေတော်မူသည်ကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ပြီ။
 ဒိသု၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ပ။ အဝေ၊ (ကို။) ဘန္တေ။ အစ္စရိယံ၊ စွ။
 ဘန္တေ။ အပ္ပုတံ၊ စွ။ ဘန္တေ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရသေ့ရဟန်းတို့သည်။ သန္တေန၊
 ငြိမ်သက်သော။ ဝိဟာရေန၊ နေခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ နေကြောင်းသမာပတ်ဖြင့်။
 ဝိဟရန္တိ ငတ၊ နေနိုင်ကြပါပေကုန်၏။

ဘန္တေ။ ဘုတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား။ (ရှေးကအကြောင်း
 အရာတခု ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်မှာ။) ကာလာမော၊ သော။ အာဠာရော၊ သည်။
 အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပန္နော၊ ရှည်သောခရီးကို သွားစဉ်။ မဂ္ဂါ၊ မှ။ ဩက္ကမ၊ ၍။
 အဝိဒ္ဓရေ၊ အနီး၌။ (လမ်း၏အနီး၌။) အညတရသ္မိံ၊ သော။ ရုက္ခမူလေ၊
 ၌။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေအခါဝယ် နေခြင်းငှာ။ နိသိဒ္ဓိံ၊ ထိုင်နေပြီ။ ဘန္တေ။
 အထ ခေါ၊ ၌။ (အာဠာရ-ရသေ့၏ ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌။) ပဉ္စမတ္တာနိ
 သကဋ္ဌသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့သည်။ ကာလာမံ၊ သော။ အာဠာရံ၊
 ကို။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မှီ၍ မှီ၍။ (ကပ်၍ ကပ်၍။) အတိက္ကမိံ သု၊
 လွန်သွားပါကုန်ပြီ။

ဘန္တေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (လှည်းငါးရာတို့ လွန်သွားရာ ထိုအခါ၌။)
 အညတရော၊ အမှတ်မရှိ တယောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တဿ သကဋ္ဌ
 သတ္တဿ၊ ထို လှည်းကုန်သည် အပေါင်း၏။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်
 က နောက်က။ အာဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်လာလျက်။ ပ။ အဝေ၊ (ကို။)
 ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋ္ဌသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။
 အတိက္ကန္တာနိ၊ လွန်သွားသည်တို့ကို။ အဒ္ဓသ အပိ၊ မြင်လိုက်ပါသလော။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ န
 အဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။

ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ သဒ္ဓံ ပန၊ အသံကိုကား။ (အသံကိုကော။)
 အသောသိ ကိံ၊ ကြားလိုက်ပါသလော။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ဒကာ။

အဟံ။ သဒ္ဓါ၊ ကိ။ န အယောသိ။ မကြားလိုက်။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ သုတ္တော၊ အိပ်ပျော်နေသည်။ အဟောသိ ကိံ ပန။ ဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာဝုသော။ အဟံ၊ သည်။ သုတ္တော၊ သည်။ န အဟောသိ။ မဟုတ်ပါ။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ ကိံ ပန။ အဘယ်သို့နည်း။ (ဘယ်လိုလဲ။) သညိ၊ သညာရှိသူသည်။ (စိတ်ရှိသည်။) အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ဒကာ။ ဝေ၊ အေး။ (စိတ်ရှိပါရဲ့။) ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သော တံ၊ ထို အရှင်ဘုရားသည်။ သညိ၊ သညာ-ရှိသူသည်။ (စိတ်ရှိသူသည်။) သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ ဇာဂရော၊ နိုးနေပါလျက်။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မိမိကို ကပ်၍ ကပ်၍။ အတိက္ကန္တာနိ၊ လွန်သွားကုန်သော။ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ နေဝ အဒ္ဓသ၊ မြင်လည်း မမြင်လိုက်။ သဒ္ဓါ၊ ကိ။ န ပန အယောသိ၊ ကြားလည်း မကြားလိုက်။ ဘန္တေ။ အပိသု၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။ တေ၊ အရှင်ဘုရား၏။ သံဃာဋီ၊ သင်္ကန်းကြီးကို။ ရဇေန၊ မြူးမုန်သည်။ (ဖုန်သည်။) ဩ ကိဏ္ဍာ၊ ရောပြွမ်းအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ (သို့ပါလျက် အရှင်ဘုရား၏ သင်္ကန်းကိုလဲ မြူးမုန်တော့ ရောပြွမ်းနေသည် မဟုတ်ပါလားဘုရား။) ဣတိ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ဒကာ။ ဝေ၊ အေး။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အထ ခေါ၊ ခွံ။ (ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အဟောသိ။ (ကိံ။) ပဗ္ဗဇိတာ။ သန္တေန၊ သော။ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရန္တိ ဝတ ဘော၊ နေနိုင်ကြပါပေကုန်၏။ ယတြ ဟိ၊ အကြင် အာဠာရ-ရသေ့သည်။ [တြ-ပစ္စည်းကို ပထမ-အနက်၌သက်ပါ။] သညိ သမာနော၊ သညာရှိသူဖြစ်ပါလျက်။ (စိတ်ရှိသူဖြစ်ပါလျက်။) ဇာဂရော၊ နိုးနေပါလျက်။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မိမိကို ကပ်၍ ကပ်၍။ အတိက္ကန္တာနိ၊ လွန်သွားကုန်သော။ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ နေဝ ဒက္ခတိ နာမ၊ မြင်လည်း မမြင်လိုက်။ န ပန သဒ္ဓါ သောဿတိ နာမ၊ အသံလည်း မကြားလိုက်။ [“နာမ”သည် ဝိမ္ဗယ-အနက်ဟော။]

(တဿ၊ ထို အာဠာရ-ရသေ့၏။ သန္တ ဝိဟာရေန၊ ငြိမ်သက်သော နေကြောင်း သမာပတ်ဖြင့်။ တံ ဝိဟရဏံ၊ ထို နေခြင်းသည်။) အစ္စရိယံ ဝတ ဘော၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးလောက်ပါပေစွ-ဪ။ (အံ့ဩဖွယ်ကောင်းပေစွ-ဪ။) အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ-ဪ။ [တနည်း။ ။တဿ၊ ထို အာဠာရ-ရသေ့၏။ တံ၊ ထို မမြင်လိုက် မကြားလိုက်ရခြင်းသည်။ အစ္စရိယံ ဝတ ဘော။ ဤသို့လည်း ပေး

နိုင်၏။] ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ (ဤသို့ တအံ့တဩ ဖြစ်ပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ပြီး၍။ ကာလာမေ၊ သော။ အာဠာရေ၊ ခွံ။ ဥဠာရံ၊ မှန်မြတ်သော။ ပသာဒံ၊ ကြည်ညိုမှုကို။ ပဝေဒေတွာ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေ၍။ (အထင် အရှားပြ၍။) ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အဝေါစ။) [ဒကာက မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်အပ်သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။]

၁၉၃။ ပုက္ကသ၊ ပုက္ကသ။ တံ၊ ထို မိန့်တော်မူအပ်မည့်စကားကို။ (မိန့် တော်မူမည့် စကားကို။) ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့ထင်သနည်း။ [ပုက္ကသ။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကား သည်။ အတ္ထိံ၊ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ [ဤသို့လည်း ရှေး နိဿယ၌ အနိယမ-ဝါကျ ထည့်ပေးသည်။] ယော ဝါ၊ အကြင်သူသည် လည်း။ သညီ သမာနော။ပ။ န ပန သုဏေယျ၊ ရာ။

ယော ဝါ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ပ။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာလတ်သော်။ ဒေဝေ။ သည်။ ဂဠု ဂဠုယန္တေ၊ ဂဠု ဂဠု-ဟု အသံပြုလတ် သော်။ (ဂျုံးဂျုံး-ဟု မည်လတ်သော်။) [မိုးထစ်ချုန်းသည်ကို ဆိုလိုသည်။] ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု၊ လျှပ်စစ်နှယ်တို့သည်။ (လျှပ်စစ်ပန်းတို့သည်။) နိစ္ဆရန္တိသု၊ ထွက်ပေါ်ကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ အရောင်တလက်လက် ပြက်ကုန်လတ်သော်။ အသနိယာ၊ မိုးကြိုးသည်။ ဖလန္တိယာ၊ မြည်လတ်သော်။ (ပေါက်ကွဲသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ အသံမြည်လတ်သော်။) [မိုးကြိုးပစ်လတ်သော် ဟူလို။] နေဝ ပဿေယျ၊ ဘာကိုမှ မမြင်ရာ။ သဒ္ဓိံ ပန၊ ကိုလည်း။ န သုဏေယျ၊ ကြားလည်း မကြားလိုက်ရာ။

[ဒိန္နံ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ပဝတ္တနေသု၊ ဖြစ်ပုံ တို့တွင်။] ကတမံ(ပဝတ္တနံ)။ အဘယ်ဖြစ်ပုံကို။ ဒုက္ကရတရံ ဝါ နုခေါ၊ သာ၍ လည်း ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်သနည်း။ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရံ (နုခေါ)၊ သာ၍လည်း ခဲယဉ်းသဖြင့် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်စေအပ်၊ ဖြစ်စေနိုင်သနည်း။ (ဖြစ်စေနိုင်ခဲ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ပဉ္စ ဝါ သကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့သည် သော်လည်းကောင်း။ ဆ ဝါ သကဋသတာနိ၊ လှည်းခြောက်ရာတို့သည် သော်လည်းကောင်း။ပ။ နဝ ဝါ သကဋသတာနိ၊ လှည်းကိုးရာတို့သည် သော် လည်းကောင်း။ သကဋသဟဿံ ဝါ၊ လှည်းပေါင်းတထောင်သည် သော် လည်းကောင်း။ သကဋသတသဟဿံ ဝါ၊ လှည်းပေါင်း တသိန်းသည် သော် လည်းကောင်း။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ကရိယန္တိ၊ ပြုကုန်အံ့နည်း။ (ကိံ ကရိ

သန္တိ၊ ဘာလုပ်ကြမှာတုန်း။) [လှည်း ငါးရာမက ခြောက်ရာ ခုနစ်ရာ ရှစ်ရာ ကိုးရာ တထောင် တသိန်း ဖြစ်ပါစေ-ဘာလုပ်ရမှာတုန်း ဘုရား။-ဟူလို။ ကိံ ဟိ-၌ ဟိ-အနက်မရှိ။]

အထ ခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ သညီ သမာနော။ပ။ န သုဏေယျ၊ (တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဧတဒေဝ၊ ဤ မကြားလိုက် မမြင်လိုက်ရ ခြင်းကိုသာ။ ဝါ၊ ဤအဖြစ်မျိုးကိုသာ။ ဒုက္ကရတရဉ္စေဝ၊ သာ၍လည်း ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်ပါ၏။ ဝါ၊ သာ၍လည်း ပြုနိုင်ခဲပါ၏။ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရဉ္စေ၊ သာ၍လည်း ခဲယဉ်းသဖြင့် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်စေအပ်ပါ၏။ (သာ၍လည်း ခဲခဲ ယဉ်းယဉ်း ထင်ရှားစွာ ဖြစ်စေရပါ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ပုက္ကသ။ ကေံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ အာတု မာယံ၊ အာတုမာ-မြို့၌။ ဘုသာဂါရေ၊ ကောက်ရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ကျောင်း ငယ်၌။ ဝိဟရာမိ၊ [ကောက်ရိုးပုံကြီး၏အလယ်မှ ကောက်ရိုးကိုထုတ်၍ ဇရပ် နှင့်တူစွာ ပြုအပ်သော ရဟန်းတို့အား နေဖို့ရာလျှောက်ပတ်သော ကျောင်း ငယ်တည်း။ ရှေးနိဿယ၌ “ဘုသာဂါရေ၊ ကောက်နယ်တလင်း၏တဲကလေး၌” ဟု ပေး၏။]။ပ။ ဖလန္တိယာ၊ လတ်သော်။ ဘုသာဂါရဿ၊ ၏။ အဝိဒူရေ၊ ၌။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ကဿကာ၊ လယ်သမားဖြစ်ကုန်သော။ ဘာတရော၊ ညီအစ်ကိုတို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ လေးကောင်ကုန် သော။ ဗလိဗဒ္ဒါ စ၊ နွားကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟတာ၊ သတ်အပ် ကုန်ပြီ။ (သေနေကုန်ပြီ။)

ပုက္ကသ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာတုမာယ၊ မှ။ မဟာဇနကာယော၊ များစွာသောလူအပေါင်းသည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်လာ၍။ ယေန၊ ၌။ ဒွေ။ပ။ တေ ဘာတရော၊ ထို ညီအစ်ကိုတို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ တေ၊ ဗလိဗဒ္ဒါ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟတာ၊ ကုန်ပြီ။ တေန၊ ထို အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ (အကြည့် လာကြသည်။) ။ပ။ ဘုသာဂါရဒ္ဒါရေ၊ ကောက်ရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ကျောင်းငယ်၏ တံခါးအနီး၌။ (ကောက်နယ် တလင်း၏ တဲကလေး၏အပေါက်နား၌။) အဗ္ဗောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင် ဟင်းလင်းအပြင်၌။) စင်္ကမာမိ၊ စင်္ကြံသွားနေ၏။

ပုက္ကသ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (စင်္ကြံသွားနေရာ ထိုအခါ၌။) အညတရော၊ တယောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တမှာ မဟာဇနကာယာ၊ များစွာသော လူအပေါင်းမှ ။ပ။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ တေံ၊ ကို။ အဝေ ဝိစံ၊ မိန့်တော်မူခဲ့ပြီ။ (ကိံ။) အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ ကိံ န၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဒေသော မဟာ

ဇနကာယော၊ သည်။ သန္နိပတိတော၊ စုဝေးနေသနည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။
 ဘန္တေ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဒေဝေ။ပ။ ဟတာ၊ ပါကုန်ပြီ။ ဣတ္ထိ၊ ဤအကြောင်း
 ကြောင့်။ (မိုးကြိုးပစ်၍ ခြောက်ယောက်သော သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းဟူ
 သော အကြောင်းကြောင့်။) သော မဟာဇနကာယော၊ သည်။ သန္နိ
 ပတိတော၊ ပါပြီ။ ဘန္တေ။ တံ၊ ပန၊ သည်ကား။ က၊ အဘယ်အရပ်၌။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ (နေပါသနည်း။) ဣတိ၊ ပြီ။

အာဝုသော။ အဟံ၊ သည်။ ဣဇေဝ၊ ဤ အရပ်၌ပင်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ (နေပြီ။)။ပ။ ကိံ၊ ပန၊ အဘယ်သို့နည်း။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ပါ၏လော။ပ။
 န အဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။ပ။ အသောသိ၊ ကြားလိုက်ပါသလော။ပ။န အသော
 သိ။ပ။ [ကိံ ပန ဘန္တေ သုတ္တော-စသည်ကို ရှေ့ကအတိုင်း ပေးပါ။]။ပ။
 ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [မြတ်စွာဘုရားက ပုပ္ဖာသ
 မလ္လပုတ္တ-အား မိန့်တော်မူအပ်သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။]

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ပ။အဝေါစ။ (ကိံ။)ဘန္တေ။ သော ဟံ၊ ထို
 တပည့်တော်သည်။ (ပဝါဟေမိ-၌ စပ်။) မေ၊ ၏။ ကာလာမေ၊ သော။
 အာဠာရေ၊ ဤ။ (အာဠာရ-အပေါ်၌။) ယော ပသာဒေါ၊ အကြင် ကြည်ညို
 မှုသည်။(အတ္ထိ။) တံ၊ ထိုကြည်ညိုမှုကို။ မဟာဝါတေ ဝါ၊ ကြီးစွာသော
 လေ၌ သော်လည်း။ (ပြင်းထန်သော လေ၌သော်လည်း။) သြဖုဏာမိ၊
 ဖြန့်ကြဲလိုက်ပါ၏။ (လွင့်ပစ်လိုက်ပါ၏။) သီသသောဘာယ၊ လျင်မြန်သော
 ရေအယဉ်ရှိသော။ (အလွန် ရေစီးသန်သော။) နဒိယာ ဝါ၊ မြစ်၌သော်
 လည်း။ ပဝါဟေမိ၊ မျှောပစ်လိုက်ပါ၏။ အဘိက္ကန္တံ။ပ။ဘိက္ခု သံဃဉ္စ။
 [ပုဒ်စဉ် ၇၆-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။
 အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊ အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်
 တတ်သော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍။ ဂတံ၊ ဆည်းကပ်သော။ ဥပါ
 သကံ၊ ဥပါသကာ-ဟူ၍။ ဓာရေတု၊ စိတ်၌ဆောင်တော်မူပါ။ ဝါ၊ မှတ်
 တော်မူပါ။ ဣတိ (အဝေါစ။)

၁၉၄။ အထ ခေါ၊ ဤ။ (ဥပါသကာ-အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထို
 အခါ၌။)။ပ။အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) ဘဏေ၊ အမောင်။ ဣသံ၊ တိုက်တွန်း

၁။ မဟာဝါတေ ဝါ။ ။ရှေး နိဿယ၌ “ဝါ-သဒ္ဓါကို ဥပမာ-အနက်ရှိ၏” ဟု
 မိန့်၍ “မဟာ ဝါတေ၊ ပြင်းစွာသော လေ၌။ သြဖုဏာမိ ဝါ၊ ခါတွက်သကဲ့သို့။
 သြဖုဏာမိ၊ ခါတွက်၏။ သီသသောဘာယ၊ ပြင်းစွာသော ရေအယဉ် ရှိသော။
 နဒိယာ၊ ဤ။ ပဝါဟေမိ ဝါ၊ မျှောသကဲ့သို့။ ပဝါဟေမိ၊ မျှော၏။” ဤသို့ အနက်
 ပေးသည်။ အဇ္ဇကထာ ဝိကာ-တို့၌ကား အထူးမဖွင့်ပါ။

ပါ၏။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ သိဂီဝဏ္ဏံ၊ သိဂီရွှေ အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော။ ဓာရဏီယံ၊ ပွဲလမ်းသဘင်အခါမှ ဆောင်အပ် ဝတ်အပ် သော။ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်ညက်ညောသော အဝတ်အစုံကို။ အာဟရ၊ ဆောင် ယူခဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဆရာ။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ၊ ခေါ်။ ပ။ တံ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်ယူလာပြီ။

အထ ခေါ်။ ပ။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဥပနာမေသိ၊ ဆက်ကပ်ပြီ။ [ဘဂဝ တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ (အနီးသို့)။ ဥပနာမေသိ၊ ကပ်၍ ညွတ်စေပြီ။ [ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏။] (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ဆက်ကပ်သနည်း။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံ၊ ဤ အဝတ်အစုံသည်။ သိဂီဝဏ္ဏံ၊ သော။ ဓာရဏီယံ၊ သော။ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပါတည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအဝတ် အစုံကို။ အနုကမ္ပံ၊ လျော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို။ ဝါ၊ သနား စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်မှုကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ (အကြောင်း ပြု၍။) ပဋိဂုဏာတု၊ ခံယူတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍ ဆက်ကပ်ပြီ။ ပုက္ကသ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ (ထိုသို့ လှူလိုလျှင်။) ဧကေန၊ တထည် ဖြင့်။ မံ၊ ကို။ အစ္ဆာဒေဟိ၊ ဖုံးလွှမ်းလော့။ (လှူလော့။) ဧကေန၊ ဖြင့်။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ (အစ္ဆာဒေဟိ၊ လော့။) ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ အထ ခေါ် ။ ပ။ ပက္ကမိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၉၅။ အထ ခေါ်။ ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကာယံ၊ ကိုယ်သို့။ (ကိုယ် ပေါ်သို့။) ဥပနာမေသိ၊ ကပ်၍ ညွတ်စေပြီ။ (လွှမ်းခြုံလိုက်ပြီ။) [ပုက္ကသ မလ္လ-မင်း ပြန်သွားသောအခါ မိမိအားလှူခဲ့သော တထည်ကို၊ မိမိမဝတ်ရုံပဲ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်ပေါ်သို့ လွှမ်းခြုံပေးလိုက်ပြီ။] ဘဂဝတော၊ ၏။ ကာယံ၊ သို့။ ဥပနာမိတံ၊ ကပ်၍ ညွတ်စေအပ်သော။ (လွှမ်းခြုံ ပေးအပ် သော။) တံ၊ ထို အဝတ်အစုံသည်။ ဟတစ္စိကံ ဝိယ၊ ပျက်ဆီး အပ်ပြီး သော အရောင်ရှိသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ပျက်သော အရောင်ရှိသကဲ့သို့။ ခါယတံ၊ ထင်ရ၏။

၁။ အစ္ဆာဒေဟိ။ ။ ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားလုံး ဖြစ်သည်။ လှူသည်ကို ရှေးခေတ်က “ဖုံးလွှမ်း” ဟု သုံးစွဲသည်။

၂။ ဟတစ္စိကံ ဝိယ။ ။ [ဟတ+အစ္စိ+က။] ဣတ္ထိလိင်၊ နပုလ္လိင် အစ္စိ-သဒ္ဒါ သည် ပဘာ (အရောင်) အနက် ဟောတည်း။ က-ကား သမာသန္တ က-ပစ္စည်း တည်း။ ဟတာ+အစ္စိ ယဿာတိ ဟတစ္စိကံ (ယုဂမဋ္ဌံ။) [ပဋိဟတပ္ပာ-ဒီကာ။]

ဆိုလိုရင်းကား - မြတ်စွာ ဘုရားသည် အဝတ်နှစ်ထည်တွင် တထည်ကို ဝတ်၍ တထည်ကို အပေါ်၌ ခြုံတော်မူသောအခါ အဝတ်၏ရှေ့ရောင်ကို မြတ်စွာဘုရား၏

အထ ခေါ်။ပ။ဘန္တေ၊ ရား။ အတ္ထရိယံ၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီး
 လောက်ပါပေစွ။ (အံ့ဩစရာ ကောင်းပါပေစွ။)။ပ။အပ္ပုတံ၊ မဖြစ်စဖူး
 ထူးဆန်းပါပေစွ။ ဘန္တေ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ အရေ
 အဆင်းသည်။ ယာဝ၊ အတိုင်းအရှည်ကို လွန်၍သာလျှင်။ ဝါ၊ အလွန်
 ပင်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပါပေ၏။ ပရိယောဒါတော၊
 ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ပါပေ၏။ပ။ဣဒံ ယုဂမဋ္ဌံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊
 ၏။ ကာယံ သို့။ ဥပနာမိတံ၊ အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ဟတစ္စိကံ
 ဝိယ။ ခါယတိ၊ ပါ၏။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ။ တံ၊ ဤ စကားသည်။
 ဧဝံ၊ ဤ အတိုင်း မှန်၏။ (အသင်လျှောက်အပ်သည့် အတိုင်း မှန်၏။)။ပ။
 ဒီသု၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ကာလေသု၊ အခါတို့၌။ အတိ ဝိယ၊ အလွန်
 ပင်။ပ။ပရိယောဒါတော၊ ၏။ ကတမေသု ဒီသု၊ အဘယ်အခါ နှစ်မျိုး
 တို့၌-နည်း။

အာနန္ဒ။ ယဉ္ဇ ရတ္တိံ၊ အကြင် ညဉ့်၌လည်း။ တထာဂတော၊ သည်။
 အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိသော။ (အမြတ်ဆုံး ဖြစ်
 သော။) သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ - ဉာဏ်တော်ကို၊
 အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ ယဉ္ဇ ရတ္တိံ၊ ၌လည်း။ အနုပါဒိ
 သေသာယ၊ ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ ကဋိတ္တာ-ရုပ် ဟူသော အကြွင်းအကျန်
 မရှိသော။ နိဗ္ဗာန ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန-ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်းအေး
 တော်မူ၏။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။) အာနန္ဒ။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု
 ကာလေသု၊ တို့၌။ပ။ပရိယောဒါတော။ [ဤ အခါနှစ်မျိုး၌ အဆင်းတော်
 ကြည်လင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အာနန္ဒ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ရတ္တိယာ၊ ၏။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။
 ယာမေ၊ ယံ-၌။ ကုသိနာရာယံ၊ ၌။ ဥပဝတ္တနေ၊ အကွေ့ ဖြစ်သော။
 မလ္လာနံ၊ မလ္လာ-မင်းတို့၏။ သာလဝနေ၊ အင်ကြင်းတော၌။ (အင်ကြင်း
 ဥယျာဉ်၌။) ယမကသာလာနံ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်တို့၏။ အန္တရေန၊
 အလယ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ဒုက္ခ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးတော် မူခြင်းသည်။
 (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းသည်။) ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ပ။ပစ္စုဿောသံ။

ကိုယ်တော်ရောင်က လွမ်းမိုးလိုက်သကဲ့သို့ ထင်ရလောက်အောင် အဝတ်၏ရွှေရောင်
 သည် မှိန်သွားသည်ဟု-ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာ၌ ဝိယ-သဒ္ဓါ အနက်မရှိသော နိပါတ်ဟု မိန့်၏။ ထို အလို
 “ဟတစ္စိကံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော အရောင် ရှိသည်။ (ဟုတော) ခါယတိ”-ဟု
 ပေးပါ။

ဂါထာအနက်။ ။ ပုက္ကသော၊ ပုက္ကသ-သည်။ သိင်္ဂိဝဏ္ဏံ၊ သိင်္ဂိရွှေ
 နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်ညက်ညောသောအဝတ်
 အစုံကို။ အဘိဟာရယံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့ ရှေးရှုဆောင်တော်မူပြီ။
 (လှူတော်မူပြီ။) တေန၊ ထို အဝတ်အစုံဖြင့်။ အစ္ဆာဒိတော၊ ဝတ်
 ရုံ ဖုံးလွှမ်းတော်မူအပ်သော။ ဟေမဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော
 အဆင်းရှိတော်မူသော။ သတ္တာ၊ သည်။ အနောဘထ၊ လွန်စွာ
 သပ္ပာယ် တင့်တယ်တော်မူပြီ။

အမှာ။ ။ ဤဂါထာကို သံဂါယနာတင်ရာအခါ၌ သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့
 ထည့်ထားအပ်သည်။ အသောဘထ-၌ ဟိယုတ္တနိ အတ္တနောပုဒ် ထွ-ကို
 ထ-ပြုပါ။ အခြားနည်းများကို ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဇီကာ ကွစိဓာတု-သုတ်အဖွင့်
 ၌ ပြထားပြီ။

၁၉၆။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (အရှင် အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူပြီးရာ ထို
 အခါ၌။) ။ ပ။ ကကုဓံ။ နဒိံ။ သို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ၊ သက်ဆင်းတော်
 မူ၍။ နုတွာ စ။ ရေချိုးတော်မူ၍လည်းကောင်း။ ပိဝိတွာ စ၊ ရေသောက်
 တော်မူ၍လည်းကောင်း။ ပစ္စုတ္တရိတွာ၊ ရေမှ ပြန်တက်တော်မူ၍။ ယေန၊
 ဌ။ အမ္မဝနံ၊ သရက်တောသည်။ အတ္ထိ။ ဤတေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ကြွတော်
 မူပြီ။ [ထို သရက်ဥယျာဉ်သည် မြစ်ကမ်းအနီး၌ပင် ရှိသည်။] ။ ပ။ အာယ
 သန္တံ စုန္ဒကံ၊ အရှင်စုန္ဒက-ကို။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) စုန္ဒက။ ဣသံ၊
 တိုက်တုန်းတော်မူ၏။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသော၊
 သံဃာဌို။ သကံန်းကြီးကို။ ပညပေဟိ၊ ခင်းလိုက်လော့။ စုန္ဒက။ ကိ
 လန္တော၊ ပင်ပန်းတော်မူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ နိပဇ္ဇိဿာမိ၊ လျောင်းဦး
 မည်။ ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ ပညပေသိ၊ ခင်းပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (သကံန်းကြီးကို ခင်းပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ။
 ဒက္ခိဏေန၊ လက်ယာ ဖြစ်သော။ ပဿေန၊ နံပါးဖြင့်။ ပါဒေ၊ လက်ယာ
 ခြေ၌။ ပါဓံ၊ လက်ဝဲ ခြေကို။ အစွာဓာယ၊ အနည်းငယ်လွန်အောင် ထား

၁။ နုတွာ စ။ ။ မြတ်စွာဘုရား ရေချိုးတော်မူသောအခါ မြစ်အတွင်း၌ ရှိကြ
 သော ငါး လိပ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘက်သော ကမ်းအနီး၌ရှိသော တော
 အုပ်သည်လည်းကောင်း အားလုံးရွှေအဆင်းရှိအောင် ဗုဒ္ဓ၏ ကိုယ်ရောင်တော် ကူး
 စက်လေသည်။

၂။ စုန္ဒကံ အာမန္တေသိ။ ။ ထိုအချိန်၌ အရှင်အာနန္ဒာသည် ရေသနပ်ကို ရေညစ်
 ၍ နေရစ်သောကြောင့် အနီး၌ရှိသော အရှင်စုန္ဒက-ကို ခင်းစေတော်မူရသည်။

၍။ သတော၊ မပြတ်မလတ် အမှတ်ရတော်မူသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) ဥဋ္ဌာနသည် ၊ ထခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာကို။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရိတော၊ ပြု၍။ (စိတ်ထဲ၌ မှန်းထား၍။) သိဟသေယံ၊ မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို။ ကပေသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ အာယသ္မာ ပန စန္ဒကော၊ သည်ကား။ တတ္ထေဝ၊ ထို အရပ်၌ပင်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့တော်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ဗုဒ္ဓေါ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော။ သတ္တာ၊ နတ် လူ ဗြဟ္မာ-သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ လောကေ၊ လောက၌။ အပ္ပဋ္ဌိမော စ၊ တူသော ခန္ဓာကိုယ် ရှိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အစ္စောဒကံ၊ ကြည်လင်သောရေရှိသော။ သာတုဒကံ၊ သာယာအပ်ချိုမြိန်သော ရေရှိသော။ ဝိပ္ပသန္တံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော ရေရှိသော။ ကကုဓံ၊ ကကုဓာ-မည်သော။ နဒိကံ၊ မြစ်ငယ်သို့။ ဂန္ဓာန၊ ကြွတော်မူ၍။ အင်္ဂုလန္တရူပေါ၊ မပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိတော်မူသည်။ [သုကိလန္တရူပေါ၊ အလွန်ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိတော်မူသည်။ ဤသို့လည်း မူကွဲရှိ၏။] (ဟုတော။) သြဂါဟိ၊ သက်ဆင်းတော်မူပြီ။

(၂)။ သတ္တာ၊ နတ် လူ ဗြဟ္မာ-သတ္တဝါတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ နုတော စ၊ ရေချိုးတော်မူပြီး၍လည်းကောင်း။ ပိဝိတော စ၊ ရေသောက်တော်မူပြီး၍လည်းကောင်း။ ဥဒတာရိ၊ ရေမှ တက်တော်မူလာပြီ။ ပုရက္ခတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည် ရှေးသွားပြုတော်မူအပ်လျက်။ ဝါ၊ ရဟန်းအပေါင်းခြံရံတော်မူလျက်။ ဘိက္ခုဂဏသံ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဣမ ဓမ္မေ၊ ဤ သာသနာတော်ဝယ် ပရိယတ္တိဓမ္မ-တို့ကို။ ဝတ္တာ၊

၁။ ဥဋ္ဌာနသည်။ ။နာရိ မရှိသော ရှေးခေတ်က ရဟန်းတော်များသည် အိပ်ရာဝင်ပြီးနောက် အိပ်မပျော်မီ “လ၊ သို့မဟုတ် ကြယ်တာယာ-နက္ခတ်တို့ မည်သည့်အရပ်သို့ ရောက်လျှင် အိပ်ရာမှ ထ-မည်”ဟု မိမိ ထ-လိုသည့် အချိန်ကို စိတ်ထဲ၌ မှတ်သားလျက် အိပ်ကြ၏။ ထိုသို့ ပြုခြင်းကို “ဥဋ္ဌာန သညာ”ဟု ခေါ်သည်။ ထို “ဥဋ္ဌာန သညာ”ဖြင့် အိပ်သူသည် မိမိမှန်းထားအပ်သော အချိန်ရောက်လျှင် ကေန် နိုးတော့သည်။ ယခု ခေတ်၌လည်း “နံနက် ၃-နာရီ၊ သို့မဟုတ် ၄-နာရီ မှာ ထ-မည်”ဟု စိတ်ဖြင့်မှန်း၍ အိပ်လျှင် ထိုအချိန်၌ နိုးလေ့ရှိသည်။

ဟောတော်မူတတ်သော။ ပဝတ္တာ၊ ပါဝစန-၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟော
တော်မူတတ်သော။ (မြတ်သောစကား၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူ
တတ်သော။) ဘဂဝါ၊ ဣဿရိယ-စသည် အပြား ဘုန်းခြောက်
ပါး ရှိတော်မူသော။ မဟေသိ၊ မြတ်သော။ ဣသိ၊ မှန်ထွတ်တင်
ဘုရားရှင်သည်။ အဗ္ဗဝနံ၊ သရက်ဥယျာဉ်သို့။ ဥပါဂမိ၊ ကပ်
ရောက်တော်မူပြီ။

(၃)။ စုန္ဒကံ နာမ၊ စုန္ဒက-မည်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ အာမန္တ
ယိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသောသင်္ကန်း
ကြီးကို။ သန္တရ၊ ခင်းလိုက်လော့။ နိပဇ္ဇိံ၊ လျောင်းတော်မူဦး
မည်။ ဘာဝိတတ္တေန၊ သမထ ဝိပဿနာ-ဘာဝနာဖြင့် တိုးပွားစေ
အပ်ပြီးသော စိတ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ စောဒိတော၊
တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ သော၊ ထို အရှင်စုန္ဒက-သည်။ ခိပ္ပမေ
ဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသော သင်္ကန်း
ကြီးကို။ သန္တရိ၊ ခင်းပြီ။ သတ္တာ၊ သည်။ အကိလန္တရူပေါ၊ သည်။
(ဟုတော။) နိပဇ္ဇိံ၊ လျောင်းတော်မူပြီ။ စုန္ဒောပိ၊ သည်လည်း။
တတ္ထ၊ ထို လျောင်းတော်မူရာအရပ်၌။ ပမုခေ၊ ရှေ့ မောက်တော်၌။
နိသိဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

[အမှာ။ ။ဤဂါထာများကို သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့ ထည့်စားအပ်သည်။]

၁၉၇။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အရှင်အာနန္ဒာ ရောက်လာရာ ထိုအခါ၌။)
။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကမ္မကာရပုတ္တဿ၊ သော။
စုန္ဒဿ၊ ၏။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပ္ပဋိသာရံ၊ နှလုံး
မသာယာခြင်းကို။ သိယာ၊ အကယ်၍။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ (ကိံ၊
အဘယ်သို့ ဖြစ်စေရာသနည်း။) အာဝုသော စုန္ဒ၊ ဒါယကာစုန္ဒ။ (သို့မဟုတ်)
မိတ်ဆွေစုန္ဒ။ တထာဂတော၊ သည်။ ယဿ တေ၊ အကြင်သင်၏။ ပစ္ဆိမံ၊
နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတာ၊ ဘုဉ်းပေး၍။
ဝါ၊ ဘုဉ်းပေးခြင်းကြောင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ [သင်၏
ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသောကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဝမ်းတော်လား၍ ပရိ
နိဗ္ဗာန် စံတော်မူရသည်။]

၁။ နိပဇ္ဇိံ။ ။နိပဇ္ဇိဿံ-ဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ သံ-၌ သံ-ကို ချေ၊
ဣ-အာဂုလည်း မလာဝဲ၊ “နိပဇ္ဇိံ”ဟု ရှိသည်။ ရှေ့ “ကိလန္တော သို့ စုန္ဒက
နိပဇ္ဇိဿာမိ”ဟု ရှိခဲ့သည်။

တဿ တေ၊ ထိုသင်၏။ ဝါ၊ ထိုသင့်မှာ။ အလာဘာ၊ ဒါန-၏အကျိုးကို မရခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) တဿ တေ၊ သည်။ (မနုဿတ္တံ၊ ကောင်းမှုအထူးကြောင့် ရအပ်သော လူ့ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သောလူ့ အဖြစ်ကို။) ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ မကောင်းသဖြင့် ရအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်စေအံ့။ [ဤသို့ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်၍ သဒ္ဓါတရားပျက်အောင် ပြောအံ့။-ဟူလို။]

အာနန္ဒ။ စုန္ဒဿ။ ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤနည်းအားဖြင့်။) ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ ကို။ ပဋိဝိနေတဗ္ဗော၊ ပယ်ဖျောက်ထိုက်၏။ (ပယ်ဖျောက်ရမည်။) အာဝုသော စုန္ဒ။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗုတော။ တဿ တေ၊ ၏။ လာဘာ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန်သောဒါန၏ အကျိုးကို ရခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) တဿ တေ၊ သည်။ (မနုဿတ္တံ၊ ကို။) သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာရအပ်ပါပြီ။ အာဝုသော စုန္ဒ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခေါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ ဧဝံ၊ ဤစကားကို။ သုတံ၊ နာယူအပ်ပြီ။ သမ္မုခေါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ မှတ်ယူအပ်ပါပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ နာယူ မှတ်သားအပ်သနည်း။)

ဒွေ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမေ ပိဏ္ဏပါတာ၊ ဤဆွမ်းတို့သည်။ သမသမဖလာ၊ တူသည်ဖြစ်၍ တူသော အကျိုးဆက်ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ထပ်တူထပ်မျှ တူသောအကျိုးဆက်ရှိကုန်၏။ သမဝိပါကာ၊ တူသော အကျိုးရင်းရှိကုန်၏။ အတိ ဝိယ၊ ပင်။ အညေဟိ၊ အခြားကုန်သော။ ပိဏ္ဏပါတေဟိ၊ ဆွမ်းတို့ထက်။ မဟပူလတရာ စ၊ သာ၍လည်း များသောအကျိုး ရှိကုန်၏။ မဟာနိသံသတရာ စ၊ သာ၍လည်း များသောအာနိသင် ရှိကုန်၏။ ကတမေ ဒွေ၊ အဘယ် နှစ်မျိုးတို့နည်း။ ယဉ္ဇ ပိဏ္ဏပါတံ။ ပ။ မဟာနိသံသတရာ စ၊ [လွယ်ပြီ။]

အာယသ္မတာ စုန္ဒေန၊ အရှင်စုန္ဒသည်။ (မိတ်ဆွေစုန္ဒသည်။) အာယု သံဝတ္တနိကံ၊ အသက်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ (အသက်ရှည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။) ကမ္ပံ၊ ကောင်းမှုကံကို။ ဥပစိတံ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီ။ ပ။ ဝဏ္ဏသံဝတ္တနိကံ၊ အဆင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (အဆင်းလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။) ။ ပ။ သုခသံဝတ္တနိကံ၊ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပ။ ယသသံဝတ္တနိကံ၊ အခြံအရံကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပ။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ၊ နတ်ပြည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပ။ အာဒိပတေယျသံဝတ္တနိကံ၊ အစိုးရသူ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (အကြီးအကဲ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။) ။ ပ။ ဥပစိတံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နာယူမှတ်သားအပ်ပါပြီ ။ ပ။ ပဋိဝိနေတဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ်။ ခွံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။
 ဝိဒိတာ၊ သိတော်မူ၍။ တာယံ ဝေလာယံ၊ ထိုအချိန်၌။ ဣမံ ဥဒါနံ
 ဥဒါနေသိ။ (ကိံ။) ဒဒတော ပုညံ ပဝစုတိ။ပ။သ နိဗ္ဗုတောတိ။-ဟူ၍။
 (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ဒဒတော၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သန္တာန်၌)။ ပုညံ၊ ဒါန-ကောင်းမှုသည်။ ပဝစုတိ၊
 တိုးပွား၏။ သံမယမတော၊ သီလကို စောင့်စည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 (သန္တာန်၌)။ ဝေရံ၊ ပါဏာတိပါတ-စသော ဘေးရန်ကို။ နစီယတိ၊
 မစီအပ် မပြုအပ်။ ဝါ၊ မတိုးပွား။ ကုသလော စ၊ လိမ္မာကျွမ်းကျင်
 ပညာ ရှင်သည်လည်း။ ပါပကံ၊ အကုသိုလ်အစု၊ မကောင်းမှုကို။
 ဇဟာတိ၊ အရိယာ-မဂ်ဖြင့် ပယ်စွန့်၏။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ၊
 ရာဂ ဒေါသ မောဟ-၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ သ(သော)၊ ထိုအရိယာ-
 ပညာရှိသည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းတော်မူပြီ။
 စတုတ္ထော၊ သော။ ဘာဏဝါရော၊ တည်း။

ယမကသာလာ

၁၉၈။ အထ ခေါ်၊ ဥဒါန်းကျူးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌ ။ပ။ အာ
 မန္တေသိ(ကိံ) အာယာမာနန္ဒ။ ယေန၊ ခွံ။ ဟိရညဝတိယာ၊ ဟိရညဝတီ-
 မည်သော။ နဒိယာ၊ ၏။ ပါရိမံ၊ ဟိုဘက်၌ဖြစ်သော။ တီရံ၊ ကမ်းသည်။
 (အတ္ထိ။)ယေန၊ ခွံ။ ကုသိနာရာ၊ ကုသိန္နာရံ-မြို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပဝတ္တနံ၊

၁။ တေမတ္ထံ။ ။စုန္တ-လှူအပ်သော ဆွမ်းဒါန၏အကျိုးကြီးပုံ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်
 တို့ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ အမြတ်ဆုံး အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပုံ၊ မကြာမီသော အချိန်
 အတွင်းပယ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူမည်ဖြစ်ပုံ ဤအလုံး
 စုံကို သိတော်မူ၍ ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတတ်သော ဥဒါန်းကို ကျူးရင့်တော်မူ
 သည်။ [ဥဒါနဋ္ဌကထာဝယ် ဤဂါထာကို အကျယ်ဖွင့်ထား၏။]

၂။ ဥပဝတ္တနံ။ ။ဥယျာဉ်မှ မြို့သို့သွားသူတို့သည် ကပ်ရောက်၍ သွားကြောင်း
 ဖြစ်သောအရပ်။ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည် မြို့၏အနောက်တောင်ထောင့် အရပ်မှာ ရှိ၏။
 အင်ကြင်းပင်အတန်းလည်း ဥယျာဉ်မှ အရှေ့သို့ တည့်တည့်တန်း၍ မြို့၏တောင်အပေါက်
 နှင့် တည့်လောက်သောနေရာဝယ် မြောက်သို့ကွေ့သွား၏။ ထိုကွေ့သွားရာအရပ်ကို
 “ဥပဝတ္တနံ”ဟု ခေါ်သည်။ “ဥပဝတ္တနံ၊ ဥယျာဉ်ရှေ့လျှောက် စဉ်းငယ်မြောက်သို့
 ကွေ့ကောက်ကပ်ကာ သွားရောက်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဝတ္တနံ - မည်သော”ဟု
 အနက်ကျယ်ပေးပါ။

အက္ခေဖြစ်သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ သာလဝနံ၊ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည် လည်းကောင်း။ (အတ္ထံ။) တေန၊ ဟံရညဝတံ-ဖြစ်၏ ဟိုဘက်ကမ်း၌ ဟည် ရှိသော ကုဿိန္ဒာရုံ-မြို့ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်ရှိရာ ထို အရပ်သို့။ ဥပသကံမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ။ပ။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ။ ။ပ။ ဥပသကံမိ။

ဥပသကံမိတွာ ။ပ။ အာနန္ဒ။ ဣဿံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ (အတွက်။) ယမကသာလာနံ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့၏။ အန္တရေန၊ အလယ်၌။ ဥတ္တရသီသကံ၊ မြောက်ဘက်သို့ ဦးခေါင်းရှိအောင်။ ဝါ၊ မြောက် ဘက်သို့ ဦးခေါင်းပြု၍။ မဇ္ဇကံ၊ ညောင်စောင်းငယ်ကို။ ပညပေဟံ၊ ခင်း လိုက်လော့။ ။ပ။ ပညပေသိ၊ ခင်းပြီ။ ။ပ။ ဒက္ခိဏေန၊ သော။ ပဿေန၊ ဖြင့်။ ပါဒေ ပါဒံ။ အစွာဓာယ၊ ၍။ သတောသမ္ပဇာနော။ (ဟုတွာ။) သီဟသေယံ၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ အိပ်ခြင်းနှင့်တူသော အိပ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ မြတ်သောအိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ [၁၉၆-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ ဤနေရာ၌ နောက်ထပ် ထ-ခြင်းမရှိသော လျောင်းတော်မူခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဥဋ္ဌာနသည် မနသိကရိတွာ-ပုဒ် မပါတော့။]

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ် ဝယ် ခုတင်ငယ်ပေါ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ယမကသာလာ၊ တို့သည်။ အကာလပုပ္ဖေဟံ၊ အခါမှ၌ ပွင့်သောပန်းတို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လာ၊ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပွင့်သောပန်း ရှိကုန်သည်။ (အရင်းမှစ၍ အဖျား တိုင်အောင် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်နေကုန်သည်။) ဟောန္တိ။ တေ၊ ထိုအင်ကြင်း

၁။ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန။ ။ဝေဠုဝ-ရွာငယ်၌ ဝေဒနာကို ပယ်ခွာတော် မူရာ အခါမှစ၍ “မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးပြီ” ဟု ကြားရသော ကြောင့် ဘုရားအထံတော်သို့ ထိုထိုအရပ်မှ ရောက်လာကြသော ရဟန်းများတွင် တပါးမှမပြန်ကြတော့ပဲ ထပ်ကာထပ်ကာသာ ရောက်လာကြသောကြောင့် မရေမတွက် နိုင်လောက်အောင် များသည်။

၂။ မှတ်ချက်။ ။ထိုဥယျာဉ်ထည်း၌ မင်းမျိုး မင်းနွယ်တို့လာသောအခါ ဧတေ ခဏ-မျှ လဲလျောင်း၍ နေ့ရှိရာညောင်စောင်းငယ် (ခုတင်ငယ်) ရှိ၏။ ထို ခုတင်ငယ် ပေါ်၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လျောင်းတော်မူသောအခါ ခင်းစရာလည်း နှစ်ထပ်သက်န်းကြီးမှ တပါး အခြားအခင်းမရှိ၊ ခေါင်းအုံးလည်း မရှိ။ ထိုနေရာ၌ပင် သာမာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ လဲလျောင်းသည့် အနေအားဖြင့် လက်တော်ကိုခေါင်းအုံး၍ လျောင်းတော်မူဟန် တူပါ သည်။ [ကိလန္တော'သို့ အာနန္ဒ နိပဇ္ဇိဿာမိ-ဟု မိန့်တော်မူရပုံနှင့် ကုဿိန္ဒာရုံ-သို့ ကြွ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

ပင်အစုံတို့သည်။ ဝါ၊ ထိုသစ်ပင်၌နေသော ရုက္ခစိုးနတ်တို့သည်။ တထာ
 ဂတဿ၊ ကိ။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်ခြင်းငှာ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်
 တော်ကို။ ဩကိရန္တိ၊ ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ အဇ္ဈောကိရန္တိ၊ ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့
 အထက်၌ ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ အဘိပ္ပကိရန္တိ၊ မပြတ်မလတ် ထပ်ကာ ထပ်ကာ
 အမျိုးမျိုး ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ (နတ်ပြည်၌
 ဖြစ်ကုန်သော။) မန္ဒာရဝ ပုပ္ဖါနိပိ၊ မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းတို့သည်လည်း။ (ထင်း
 ရှားပန်းတို့သည်-ဟု ရှေးကပေး၏။) အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ပပတန္တိ၊
 ကျလာကုန်၏။ တာနိ၊ ထို မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းတို့သည်။ ပ။

ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ စန္ဒနစုဏ္ဍာနိပိ၊ စန္ဒကူး နံသာမှုန်တို့သည်လည်း။ ပ။
 ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တူရိယာနိပိ၊ တူရိယာတို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊
 ကိ။ ပူဇာယ၊ ငှာ။ အန္တလိက္ခေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အလိုလို မြည်ကုန်၏။ ဒိဗ္ဗာနိ၊
 ကုန်သော။ သံဂီတာနိပိ၊ သီချင်းသံတို့သည်လည်း။ ပ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁၉၉။ အထ ခေါ။ ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။ ယမကသာလာ၊
 တို့သည်။ အကာလပုပ္ဖေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လာ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဝတ္တန္တိ။
 [ရွှေအတိုင်းဆိုပါ။] အာနန္ဒ။ တောဝတော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော
 မာလာ၊ ဂန္ဓ၊ တူရိယာ၊ သံဂီတ-ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းမျှဖြင့်။ (ပန်း၊ နံ့သာ၊
 တူရိယာ၊ ဘုန်းတော်ဘွဲ့-သီချင်းဖြင့် ပူဇော်ရုံမျှဖြင့်။) တထာ ဂတော၊
 သည်။ ဝါ၊ ကိ။ သက္ကတော ဝါ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။
 (ကောင်းစွာ ပြုအပ်ရာ ရောက်သည်လည်းကောင်း။) ဂရုကတော ဝါ၊
 အလေးပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။ (အလေးပြုအပ်ရာ ရောက်သည်လည်း
 ကောင်း။) မာနိတော ဝါ၊ မြတ်နိုးအပ်သည်လည်းကောင်း။ ပူဇိတော ဝါ၊

၁။ သံဂီတာနိ။ ။ ဝရုဏ-နှင့် ဝါရုဏ-နတ် နှစ်ယောက်တို့သည် အလွန်
 အသက်ရှည်ကြ၏။ “ဘုရားလောင်းသည် လူ့ပြည်၌ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ကြား
 ကြ၍ ‘ပဋိသန္ဓေ-နေသော အခါ “ဤ ပန်းကုံးကိုယူ၍ သွားမည်” ဟု ပန်းကုံးကြ
 လေသည်။ ထို ပန်းကုံးသည် မပြီးနိုင်သဖြင့် ထင်ရှားသောနေ့တွေကို လွန်လာလေရာ
 “ယနေ့ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်” ဟု ကြားကြ၍ မပြီးသေးသော ထို ပန်း
 ကုံးကို ယူလာပြီးလျှင် စကြဝဠာ-အတွင်း၌ ဆန့်တန်းဖို့ နေရာမရသောကြောင့် စကြ
 ဝဠာ-နှုတ်ခမ်းရစ်၌ ချိတ်ဆွဲကြရသည်။

ထို့နောက် သူတို့နှစ်ယောက် လက်အချင်းချင်း လည်ပင်းအချင်းချင်း ဆွဲကာ
 ဖက်ကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ပြော၍ ပြော၍ ဂုဏ်တော်ဘွဲ့သီချင်းများကို
 ဆိုပြီးလျှင် သီချင်းအဆုံးအဆုံး၌ “မဟာယသော မဟာယသော” ဟု ကြွေးကြော်
 ကြလေသည်။ ဤ နည်းအားဖြင့် ကောင်းကင်၌ နတ်သီချင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ [မဟာ
 ယသော၊ များသောအခြံအရံ အကျော်အစောရှိသူ။]

ပူဇော်အပ်သည်လည်းကောင်း။ အပဏိတော ဝါ၊ အရိအသေပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။ (ပြုအပ်ရာမှိုရောက်သည်လည်းကောင်း။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

အာနန္ဒ။ ယော ဘိက္ခု ဝါ၊ သည်သော်လည်းကောင်း။ (ယာ) ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ အကြင် ရဟန်းမ-သည်သော်လည်းကောင်း။ (ယော) ဥပါသကော ဝါ၊ လည်းကောင်း။ (ယာ) ဥပါသိကာ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပန္နော^၁၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော တရားကို ကျင့်သည်။ သာမိစိပုဋိပန္နော၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျောက်ပတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်သည်။ အနုဓမ္မစာရီ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျော်သော တရားကိုကျင့်သည်။ (ဟုတော။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ (ထို ဘိက္ခုနီ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမ-သည်။) တထာဂတံ၊ ကို။ ပရမာယ၊ လွန်မြတ်သော။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ သက္ကဓောတိ၊ ကောင်းစွာ ပြု၏။ ပ။ အပဏိယတိ၊ အရိအသေပြု၏။ (အရိအသေပြုရာရောက်၏)။

အာနန္ဒ။ တဿာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့ ဘုရားရှင်အား ပန်း၊ နံ့သာ၊ တူရိယာ၊ ဘုန်းတော်ဘွဲ့-သီချင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၏ ပူဇော်ရာ မရောက်သည်၏ အဖြစ်၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပဒါ-အကျင့်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည်သာ ပူဇော်ရာ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဣဟ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ (မယံ။) ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော။ ပ။ (ဟုတော။) ဝိဟရိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ရာ၏။ အာနန္ဒ။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့သာ။ ဝေါ၊ တို့သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ (အာမန္တေသိ။)

၁။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော။ ။ [ဓမ္မ+အနုဓမ္မ+ပုဋိပန္န။] ဓမ္မ-လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား+အနုဓမ္မ-လျော်သောတရားဖြစ်သော “ပုဗ္ဗဘာဂ ပုဋိပဒါ” ကို+ပုဋိပန္နော-ကျင့်သူ။

ပုဗ္ဗဘာဂပုဋိပဒါ။ ။ မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော အကျင့်သည် “ပုဗ္ဗဘာဂ ပုဋိပဒါ” မည်၏။ ထို အကျင့်များကား စာရိတ္တသီလ၊ ဝါရိတ္တသီလ၊ ဓုတင် ဆောက်တည်မှု၊ မဂ်ရဖိုရန် မှန်ကန်သော အကျင့်ဖြစ်သော သမထဝိပဿနာ-များတည်း။

စာရိတ္တသီလ-ကျင့်အပ်သော သီလ။ ဥပမာ-မဟာဝါ ခန္ဓက၊ စူဠဝါ ခန္ဓက-၌ လာသော အာစရိယ-ဝတ် စသည်များနှင့် သိင်္ဂါလော ဝါဒ-သုတ် စသည်၌ လာသော မိဘ-ဝတ် စသည်များတည်း။

ဝါရိတ္တ သီလ။ ။ “မပြုမကျင့်ရ” ဟု တားမြစ်အပ်သော-သီလ။ ဥပမာ-ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်-စသည်နှင့် ငါးပါးသီလ-များတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ အချုပ်မှာ-သီလ၊ သမာဓိ၊ သမထ ဝိပဿနာသည် “ပုဗ္ဗဘာဂ ပုဋိပဒါ” မည်၏။ သရဏဂုံသီလ-ကို အခြေခံ၍ ဒါနမှု၊ ပန်း နံ့သာ ဆီးမီးတို့ဖြင့် ပူဇော်မှုများလည်း “စာရိတ္တသီလ” ၌ ပါဝင်ပါသည်။

ဥပဝါဏတ္ထေရ

၂၀၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ခွံ။ (မြတ်စွာဘုရား လျောင်း
 တော်မူနေရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ ဥပဝါဏော၊ အရှင် ဥပဝါဏ-
 သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝိဇယမာ
 နော၊ ယပ်ခတ်လျက်။ ဌိတော၊ တည်နေသည်။ ဟောတိ။ပ။အပ သာဓေသိ၊
 ဖယ်ရှား စေတော်မူပြီ။ (နေရာမှ ဖယ်ခိုင်းတော်မူပြီ။) (ကိ။) ဘိက္ခု၊
 ရဟန်း။ အပေဟိ၊ ဖယ်လော့။ မေ၊ ၏။ ပုရတော၊ ခွံ။ မာ အဋ္ဌာသိ၊
 မတည်နှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖယ်ရှားစေတော်မူပြီ။ပ။ အယံ အာယသ္မာ
 ဥပဝါဏော၊ ဤ အရှင်ဥပဝါဏ-သည်။ ဒီသရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်
 ပတ်လုံး။ (ညဉ့်ပေါင်းကြာရှည်စွာ။) ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ အား။
 ဥပဋ္ဌာကော၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သော။ သန္တိကာဝစရော၊ အနီး၌ သက်
 ဝင်သူတည်း။ သမိပစာရိ၊ အနီး၌ လှည့်လည်သူတည်း။ အထ စ ပန၊
 ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပစ္ဆိမေ ကာလေ၊ နောက်ဆုံး
 အချိန်၌။ပ။ အပသာဓေတိ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ပ။ အပသာဓေတိ၊
 ၏။ (သော) ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်ပါ
 နည်း။ (သော) ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော န ခေါ၊
 နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

အာနန္ဒ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဒသသုလောကဓာတုသု၊
 တသောင်းသောလောကဓာတ်တို့၌။(တသောင်းသော လောကဓာတ်တို့က။)
 ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ သန္တိ
 ပတိတာ၊ စည်းဝေးရောက်လာကုန်ပြီ။ အာနန္ဒ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ
 အတိုင်း အရှည်ဖြင့်။ ကုသိနာရာ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥပဝတ္တနံ၊
 သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ သာလဝနံ၊ သည်လည်းကောင်း။ သမန္တတော၊
 ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ဒွါဒသ ယောဇနာနိ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ (သန္တိ။) တောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ (ကုသိနာရုံ-
 မြို့ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော တဆယ့်နှစ်
 ယူဇနာ အရပ်ဖြင့်။) မဟေသက္ခာဟိ၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဒေဝတာဟိ၊

၁။ မဟေသက္ခာ ဟိ ဒေဝတာဟိ အပ္ပုဋ္ဌော။ ။ထိုအချိန်မှာ ကုသိနာရုံ-မြို့၏
 ၁၂-ယူဇနာအတွင်း၌ သားမြီး၏အဖျားလောက်သာကျယ်သော တနေရာဝယ် နတ်
 တို့မရှိသော အရပ်ဟူ၍ မရှိ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီးဆုံးအရပ်ဝယ် သားမြီးဖျားပမာ

တို့သည်။ အပ္ပိတော၊ မဖြန့်အပ်သော။ ဝါ၊ မထိအပ်သော။ ဝါလဂ္ဂကောဋီ
နိတုဒနမတ္တာပိ၊ သားမြီးဖျားအစွန်ဖြင့် ထိုးဆွလောက်ရုံ အတိုင်းအရှည်
ဂျိသည်လည်းဖြစ်သော။ သော ပဒေသော၊ ထို အရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အာနန္ဒ။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ (ကိံ။ မယံ၊
ငါတို့သည်။) တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဒုရာ စ၊ ဝေးသော
အရပ်မှလည်း။ (အဝေးကြီးကလည်း။) အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြကုန်သည်။
အမှ ဝတ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ကရဟစိ၊ တခါတလေ၌။
အရဟန္တာ၊ ဝါသနာနှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာ
တော်မူကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံ
သော တရားတို့ကို သိတော်မူကုန်သော။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ (ပွင့်တော်မူကုန်၏။) အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့၌ပင်။ ရတ္တိယာ၊
၏။ ပစ္ဆိမေ ယာမေ၊ နောက်ဆုံးယံ-၌။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊
သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လိမ့်မည်။ မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီးသော။ အယံ စ
ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုရတော၊ ၌။ သြဝါရေန္တော၊
တားဆီးလျက်။ ဌတော၊ တည်၏။ မယံ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမေ ကာလေ၊
နောက်ဆုံးအချိန်၌။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ (ဖူးမြော်ခွင့်ကို။) န
လဘာမ၊ မရကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။

၂၀၁။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းခြောက်ပါးရှိတော်မူသော။ (ဘုန်းတန်ခိုးကြီး
တော်မူသော။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ကထံ ဘူတာ၊

ဏရှိသော အရပ်တခု၌ အလွန်သိမ်မွေ့သောကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၍ ဆယ်ယောက်စီ၊
ဆယ်ယောက်စီ စုဝေး၍ တန်ခိုးကြီးသော နတ်များနေကြသည်။ ထို နတ်တို့၏နောက်
၌ နှစ်ဆယ်စီ နှစ်ဆယ်စီ၊ ထို နတ်တို့၏နောက်၌ သုံးဆယ်စီ သုံးဆယ်စီ၊ ဤနည်း
အားဖြင့် လေးဆယ်စီ၊ ငါးဆယ်စီ၊ ခြောက်ဆယ်စီ-အလွန်သေးငယ်အောင် ဖန်ဆင်း
၍ နေကြရလေသည်။

၁။ သြဝါရေန္တော။ ။အရှင် ဥပဝါဏ-ထေရ်သည် တုတ်တုတ် ဝဝ ဖြစ်၏။ဆင်
ပေါက်ကလေးလောက် 'ဝ' ၏။ ထို ထေရ်သည် အထပ်များစွာရှိသော ပံသုကူသင်္ကန်း
ကို ရုံထားသောကြောင့် အလွန်ကြီးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ထိုအချိန်၌ စကြဝဠာ-
ဟသောင်းမှ ရောက်လာကြသော နတ်တို့သည် အရှင်ဥပဝါဏ-က ဘုရားရှေ့တော်
၌ ကွယ်နေခြင်းကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုးဖောက်၍ နတ်မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်။ထို့
ကြောင့် အရှင် ဥပဝါဏ-ထေရ်ကို ကဲ့ရဲ့ကြသည်။

၂။ ကထံ ဘူတာ။ပ။မနသိ ကရောန္တိ။ ။ဤဝါကျ၌ ပါဠိအမျိုးမျိုးရှိ၏။ ရှေးပါဠိ
တော် နိဿယ၊ အဋ္ဌကထာနိဿယ-နှင့် အဋ္ဌကထာ-ပါဠိလည်း တမျိုးရှိ၏။ သင့်

အဘယ်သို့ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။(ဟုတော့။) (တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို။) မှုသိ၊ ဌ။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြပါကုန်သနည်း။ (နှလုံးသွင်းကြပါကုန်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အာနန္ဒ။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပထဝီသညိနိယော၊ မြေဟူသော အမှတ်ရှိကုန်သော၊ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ [ဤနတ်တို့သည် ကောင်းကင်၌ပင် မြေအသွင် ဖန်ဆင်းကြ၏။] (တာ၊ တို့သည်။) ကေသေ၊ ဆံပင်တို့ကို။ ပကိရိယ၊ ကြဲဖြန့်၍။ ကန္တန္တိ၊ ငိုကြကုန်၏။ ဗာဟာ၊ လက်မောင်းတို့ကို။ ပဂ္ဂယ၊ မြှောက်၍။ ကန္တန္တိ၊ ငိုကုန်၏။ ဆိန္ဒုပိတံ၊ အလယ်က ပြတ်သော အရာဝတ္ထုတို့၏ လဲကျသကဲ့သို့ လဲကျသည် မည်လောက်အောင်။ (ပြတ်၍ လဲကျသည် မည်လောက်အောင်။) ပပတန္တိ၊ လဲကျကုန်၏။ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ရှေးရှု လှိမ့်ကြကုန်၏။ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ လဲကျရာနေရာမှ အခြားအရပ်သို့ လူးလှိမ့်ကြကုန်၏။

တနည်း။ ။အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ရှေ့သို့လည်း လူးလှိမ့်ကြကုန်၏။ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ နောက်နှင့် ဝဲယာသို့လည်း လူးလှိမ့်ကြကုန်၏။ (ကိံ။) အဘယ်သို့မြည်တမ်း၍ ငိုကြ လူးလှိမ့်ကြသနည်း။ အတိခိပ္ပံ၊ အလွန်လျင်မြန်စွာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်။ ပ။ စက္ခု၊ ပညာမျက်စိသည်။ လောကေ၊ လောက၌။ အန္တရဓာယိဿတိ၊ ကွယ်ပျောက်လိမ့်မည်။ (ကွယ်ပျောက်တော့မှာပဲ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မြည်တမ်း၍ ငိုကြ လူးလှိမ့်ကြကုန်၏။

အာနန္ဒ။ ပထဝီယံ၊ မြေ၌။ ပထဝီသညိနိယော၊ မြေဟူသော အမှတ်ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ သန္တိ။ [ဤနတ်တို့က မြေကြီး၌ပင် မြေကြီးကိုဖန်ဆင်းကြ၏။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာမှာရှု။]] ပ။ အန္တရဓာယိဿတိတိ။

ယာ ပန တာ ဒေဝတာ၊ အကြင် နတ်တို့သည်ကား။ ဝီတရာဂါ၊ ကင်းသော ရာဂ-ရှိကုန်၏။ တာ၊ ထို နတ်တို့သည်။ သတာ၊ မပြတ်မလတ်

လျော်မည်ထင်သော ပါဠိကို အနက်ပေးပါသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ- မြတ်စွာဘုရား... နတ်တို့က မြတ်စွာဘုရားကို ဘယ်လိုနှလုံးသွင်းကြသဘောထားကြပါသနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူတာကို သူတို့က ကျေနပ်ပါသလား။ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာက လျှောက်ထားလိုသည်။

၂။ အာဝဇ္ဇန္တိ ဝိဝဇ္ဇန္တိ။ ။လဲကျရာအရပ်မှ ရှေ့သို့ နှစ်လိမ့်-သုံးလိမ့်-လှိမ့်သွားပြီးနောက် လဲကျရာအရပ်သို့ ပြန်၍လှိမ့်လာခြင်းသည်-အာဝဇ္ဇ။ လဲကျရာ အရပ်မှ တပါးသောအရပ်သို့ လူးလှိမ့်လျက် လဲကျရာအရပ်သို့ ပြန်မလာပဲ လူးလှိမ့်ခြင်းသည်-ဝိဝဇ္ဇ။ [ဒုတိယနည်းကား ထင်ရှားပြီ။]

အမှတ်ရကုန်သည်။ (သတိ ရှိကုန်သည်။) သမ္ပဇာနာ၊ ကောင်းစွာ အပြား
 အားဖြင့် သိကုန်သည်။ (သမ္ပဇဉ် ရှိကုန်သည်။) (ဟုတော။) အဓိဝါသေန္တိ၊
 သည်းခံကုန်၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့တော့၍ သည်းခံကုန်သနည်း။) သင်္ခါ
 ရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိကုန်။ တံ (တသွာ)၊
 ထို့ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ သင်္ခါရ-တရား၌။ (ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သော။
 တထာဂတသရီရံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်သည်။ မာပလုဇ္ဇိ၊ မပျက်စီး
 ပါစေနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တောင့်တ၍။) ကုတော လဗ္ဘာ၊ အဘယ်မှာရ
 အပ် ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့တော့၍ သည်းခံကြကုန်၏။ [ဤ နတ်
 တို့ကား ဒေါသ၊ ဒေါမနဿ-ကို ပယ်ပြီးသော အနာဂါမ် ရဟန္တာ-
 တို့တည်း]

စတုသံဝေဇနိယဌာန

၂၀၂။ ဘန္ဓေ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဝဿံ၊
 မိုးလပတ်လုံး။ ဝုဠာ၊ နေပြီးကုန်သော။ (ဝါကျွတ်ပြီးကုန်သော။) ဘိက္ခူ။
 တထာဂတံ။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေ မယံ၊ ထို တပည့်တော်
 တို့သည်။ မနောဘာဝနိယေ၊ စိတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ (တနည်း)
 မနောဘာဝနိယေ၊ မိမိစိတ်ကို တိုးပွားစေနိုင်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။
 ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဖူးမြင်ခွင့်ကို။ လဘာမ၊ ရကြပါကုန်၏။
 ပယိရူပါသနာယ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ခွင့်ကို။ လဘာမ။ ဘန္ဓေ
 မယံ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အစ္စယေန ပန၊ ကွယ်လွန်ရာ အခါ၌ကား။ (ပရိ
 နိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ အခါ၌ကား။) ။ပ။ ပယိရူပါသနာယ၊ ငှာ။ န
 လဘိဿာမ၊ ရကြလိမ့်မည် မဟုတ်တော့ဘဲ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။

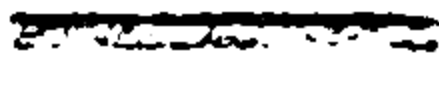
အာနန္ဒ။ သဒ္ဓဿ၊ သဒ္ဓါ-ရှိသော။ (ရကနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်သော။)
 ကုလပုတ္တဿ၊ အမျိုးကောင်းသား၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒဿနိယာနိ၊ ကြည့်ရှု
 သင့် ကြည့်ရှုထိုက်ကုန်သော။ (ဖူးမြော်သင့် ဖူးမြော်ထိုက်ကုန်သော။) သံ
 ဝေဇနိယာနိ၊ သံဝေဂ-ကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော။ (သံဝေဂ-ရထိုက်ကုန်
 သော။) ဌာနာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဝါ၊ အရပ်တို့သည်။ ဣမာနိ
 စတ္တာရိ၊ ဤ လေးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ အဘယ် လေးပါး
 တို့နည်း။

အာနန္ဒ။ ဣမ၊ ဤ လူမို့နိ-ဥယျာဉ်၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာတော၊
 ဖွားမြင်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤ အရပ်သည်။ သဒ္ဓဿ။ပ။ ဌာနံ၊ အရပ်တည်း။

ဣဓ၊ ဤ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌။ တထာဂတော၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် မြတ်
 သော တရား မရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ-
 ဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤအရပ်
 သည်။ပ။ ဣဓ၊ ဤ ဗာရာဏသီ-မြို့ ဣသိပတန-မိဂဒါဝုန်၌။ တထာဂတေ
 န၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိ မြတ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာကို။ ပဝတ္ထိ
 တံ၊ ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ။ (ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) ။ပ။ ဣဓ၊ ဤ မလ္လာ
 မင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ဝယ် နှစ်ပင်သော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့၏အလယ်
 ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ အနုပါဒိသေသာယ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ဒုက္ခခပ်
 သိမ်း အေးငြိမ်းတော်မူပြီ။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။) ။ပ။ ဌာနာနိ၊ တို့
 သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ။ သဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်လည်းကောင်း။ပ။ အာဂ
 မိဿန္တိ၊ လာကြလိမ့်မည်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ကြံ၍ လာကြလိမ့်မည်နည်း။)
 ဣဓ၊ ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ ဣတိ ပိ၊ ဤသို့ကြံ၍
 လည်းကောင်း။ပ။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ပြီ။ ဣတိပိ၊ လည်းကောင်းတည်း။ အာနန္ဒ။
 ယေ ကေစိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသောသူတို့သည်။ စေတိယစာရိကံ၊
 စေတီတော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာ လှည့်လည်ခြင်းကို။ အာဟိဏ္ဏန္တာ၊ လှည့်လည်
 ကုန်စဉ်။ ပသန္နစိတ္တာ၊ ကြည်လင်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ကြည်ညိုသော
 စိတ်ရှိကုန်သည်။) (ဟုတော။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ (သေချိန်ကို။) ကရိ
 သန္တိ၊ ပြုကြလိမ့်မည်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။
 ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက-ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ မရဏာ။
 သေရာအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သုဂတိံ၊ သုခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ
 ဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ ရူပါရုံ-စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော။ လောကံ၊
 လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့။ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြရလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ ပသန္နစိတ္တာ။ ။ဤပါဠိတော်၌ “ပသန္နစိတ္တာ”ပုဒ်ကို အထူး သတိပြုပါ။
 စေတီတော်ကို ဖူးမြော်ဖို့ရန် သွားတုန်းကပင် ပသန္န-စိတ် (ကြည်ညိုသောစိတ်) ဖြင့်
 သွား၍ မတော်တဆ လမ်းခရီးမှာ သေသော်လည်း “ဘုရားကို ကြည်ညိုသောစိတ်
 ဖြင့် သေသူ့အတွက် သုဂတိ-နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရလိမ့်မည်”ဟု ဆိုပါသည်။ သွား
 တုန်းက အပျော်ခရီးထွက်၍ ပျော်ယမ်းပါးယင်း သေသူတို့အတွက်ကား သူတို့ စိတ်
 ဒုားလျော်စွာ ရောက်သင့်ရာ ရောက်ကြပါလိမ့်မည်။

အာနန္ဒပုစ္ဆိကထာ

၂၀၃။ ဘန္တေ။ ကထံ။ အဘယ်နည်းဖြင့်။ မယံ။ မာတုဂါမေ ခွံ။
 (အမျိုးသမီးခွံ။) ပဋိပဇ္ဇာမ၊ ကျင့်ကြံရာပါမည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်
 ပြီ။ပ။အဒဿနံ၊ မာတုဂါမ-ကို မတွေ့ မမြင်ရခြင်းသည်။ (ဥတ္တမာ၊ မြတ်
 သော။ ပဋိပတ္တိ၊ အကျင့်တည်း။) ဣတိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။
 ဒဿနေ၊ တွေ့မြင်ရခြင်းသည်။ (ဆွမ်းခံသွားရာဌာန-စသည်တို့၌ တွေ့ရ
 မြင်ရခြင်းသည်။) သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာပါသနည်း။ (ကျင့်ရာပါမည်နည်း။) ။ပ။ အနာလာပေါ၊
 စကားမပြောခြင်းသည်။ (ဥတ္တမာ ပဋိပတ္တိ။)။ပ။ အာလပန္တေနံ၊ စကား
 ပြောရသော ရဟန်းသည်။ (စကားမပြော မဖြစ်၍ ပြောရသောရဟန်းသည်။)
 ။ပ။ သတိံ၊ အမိ၊ အမ၊ နှမ-၌ကဲ့သို့သော သတိကို။ (အမိ၊ အမ၊ နှမ-လို

၁။ အဒဿနံ။ ။မိမိ၏ ပရိယတ် ပဋိပတ်တရား၌ စိတ်ဝင်စား၍ ကြိုးစားနေသော
 ရဟန်းမှာ မာတုဂါမ-ကို မမြင်ရလျှင် လောဘစိတ်လည်း မဖြစ်၊ စိတ်လှုပ်ရှားမှုလည်း
 မဖြစ်၊ မိမိ၏ ပရိယတ် ပဋိပတ်တရားအပေါ်၌သာ စိတ်ဝင်စား၍ နေသောကြောင့်
 “မြင်ရခြင်းကို” အကောင်းဆုံး အကျင့်ဟု ပထမ-စည်းတားတော်မူသည်။ [နဂါက-ပင်
 စိတ်မထိန်းပဲ ကြံချင်ရာကြံနေသူအတွက် မမြင်ရသော်လည်း စိတ်အားဖြင့်သွားနေမည်
 ဖြစ်သောကြောင့် “မမြင်ရရုံမျှ”ကို အကောင်းဆုံးအကျင့်ဟု မဆိုထိုက်သေးပါ။]

၂။ အနာလာပေါ။ ။စကားပြောမိလျှင် ၎င်းနှီးမှုဖြစ်၏။ ရင်းနှီးမှုဖြစ်လျှင် စိတ်
 ဖောက်ပြန်မှု ဖြစ်တတ်၏။ ဖောက်ပြန်မှုဖြစ်လျှင် သီလပျက်၍ အပါယ်လေးပါးသို့ ရောက်
 တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် “စကားမပြောခြင်း”ကို အကောင်းဆုံးအကျင့်ဟု ဒုတိယ-
 စည်းတားတော်မူသည်။

၃။ အာလပန္တေနံ။ ။မာတုဂါမ-က “ယနေ့ ဘာနေပါလဲ”ဟု မေးလျှင် ပြန်၍
 ဖြေရလိမ့်မည်။ “သီလ ပေးပါ”ဟု တောင်းလျှင် ပေးရလိမ့်မည်။ “တရားနာလို
 ပါသည်”ဟု လျှောက်လျှင် တရားစကား ပြောရလိမ့်မည်။ ပြဿနာမေးလျှင် ဖြေရ
 လိမ့်မည်။

စကားမပြောလျှင် ကဲ့ရဲ့ခံရ။ ။ဤသို့ ရဟန်းကောင်းများ ပြုထိုက်သော အလုပ်
 ဖြစ်၍ စကားမပြောပဲ နေသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒီကိုယ်တော်က “အ-အ-ကြီးပဲ” ဒီကိုယ်
 တော်က “အထိုင်းကြီးပဲ” ဒီကိုယ်တော်က “စားပြီးတော့ ပါးစပ်ကို ကြိုးနဲ့တုပ်ထား
 သလို ထိုင်နေတာပဲ” ဤသို့စသည်ဖြင့် အပြစ်ဘင်ကာ အကုသိုလ်ဖြစ်စရာရှိ၏။ ထို့
 ကြောင့် စကားပြောခွင့်ကြိုလျှင်။-

၄။ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ။ ။အမိလ္လိ-သတိထားလိုက်၊ အမ နှမလ္လိ-သတိထား
 လိုက်၊ သမီးလ္လိ-သတိထားလိုက်၊ ဤသို့ သတိထားနိုင်လျှင် မေတ္တာစိတ်သာ ဖြစ်ဖို့
 ရှိ၏။ ဖောက်ပြန်သောစိတ်ကား မဖြစ်နိုင်တော့။ ထို့ကြောင့်-စကားပြောခွင့် ကြိုလာ
 လျှင် သတိထားဖို့ရာ တတိယ-စည်းတားတော်မူသည်။-အဋ္ဌကထာ။

သဘောထားသော သတိကို။) ၀၂။ ကာယဂတာ သတိ-ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ ကပ်၍တည်စေထိုက်၏။ (ဖြစ်စေထိုက်၏။) ဣတိ၊ ပြီ။

၂၀၄။ ကထံ။ပ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်တော်၌။ (ရုပ်ကလာပ်တော်၌။) ပဋိပဇ္ဇာမ၊ ပါမည်နည်း။ပ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရပူဇာယ၊ ကိုယ်တော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာ။ (ရုပ်ကလာပ်တော်ကို ပူဇော်ဖို့ရန်။) အဗျာဝဋ္ဌာ၊ ကြောင့်ကြ မစိုက်ကြကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ရစ်ကြကုန်လော့။ အာနန္ဒ။ ဣဿံ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ တုမေ၊ သာရတ္ထေ၊ မြတ်သောစီးပွားဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဘဋထ၊ စေ့ဆော်ကြကုန်လော့။ (လှုံဆော်ကြကုန်လော့။) အနုယုဇထ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်ကြကုန်လော့။ သာရတ္ထေ၊ ၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ကုန်သည်။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ်သော သမ္ပပ္ပဓာန ဝီရိယ-ရှိကုန်သည်။ ပဟိတတ္တာ၊ ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော့။) ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။

အာနန္ဒ။ တထာဂတေ၊ ၌။ အဘိပ္ပသန္နာ၊ အလွန်ကြည်ညိုကုန်သော။ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာပိ၊ မင်းမျိုး ပညာရှိတို့သည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာပိ၊ ဗြာဟ္မဏ-မျိုး ပညာရှိတို့သည်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာပိ၊ အိမ်ရှင်သူကြွယ်မျိုး ပညာရှိတို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရပူဇံ၊ ကိုယ်တော်ကို ပူဇော်မှုကို။ (ရုပ်ကလာပ်တော်ကို ပူဇော်မှုကို။) ကရိသန္တိ၊ ပြုကြလိမ့်မည်။ပ။

၂၀၅။ ကထံ။ပ။ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော။ ရိညော၊ ၏။ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ဝေံ၊ ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ပ။ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာ၏။ (ကျင့်ရမည်။) ။ပ။အဟတေန၊ မထုမရိုက် အပ်သေးသော။ (အသစ်ဖြစ်သော။) ဝတ္ထေန၊ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ဖြင့်။ ဝေဋ္ဌန္တိ၊ ရစ်ပတ်ကြကုန်၏။ပ။ဝေဋ္ဌတော၊ ရစ်ပတ်ပြီး၍။ ဝိဟတေန၊ ကောင်းစွာ ဖတ်အပ်သော။ (ဝါဂွမ်းတို့ကို အရုပ်အထွေးမရှိအောင် ဖြေရှင်းလျက် ညက်စွာဖတ်ထားအပ်သော။) ကပ္ပာသေန၊ ဝါဂွမ်းဖြင့်။ ဝေဋ္ဌန္တိ။ပ။

၁။ တနည်း။ ။ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေး-စသော ၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသ-အစုအဝေးသာတည်း။ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ-မဟုတ်ဟု သတိထားရမည်။-ဇီကာ။ ဤဇီကာအဖွင့်သည် “သဘိ ကာယဂတာ တုတ္ထံ” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့်ညီ၏။

တေဒုပါယေန ဤနည်းအားဖြင့်။ (ဤ ကပ်၍သိကြောင်း ဖြစ်သော
 နည်းဖြင့်။) ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ၊ ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ဖြင့်။ပ။
 ဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရစ်ပတ်၍၊ အာယသယ၊ ရှေ့ဖြင့်ပြုအပ်သော။ တေလ ဒေါ
 ကိယ၊ ဆီထည့်ထားအပ်သော အခေါင်း၌။ (သေတ္တာ၌။) ပက္ခိပိတွာ၊
 ထည့်၍။ အညိဿ၊ အခြားသော။ အာယသယ၊ သော။ ဒေါကိယ၊
 သေတ္တာဖြင့်။ ပဋိကုဋိတွာ၊ မှောက်၍။ (ဖုံး၍။) သဗ္ဗဂန္ဓာနံ၊ အလုံးစုံ
 သော နံသာတို့၏။ စိတကံ၊ စီအပ်သော ထင်းပုံကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။
 (ထို ထင်းပုံပေါ်၌ တင်၍။)။ပ။သရီရံ၊ ကို။ ဈာပေန္တိ၊ မီးလောင်စေကြ
 ကုန်၏။ (မီးရှို့ကြကုန်၏။) စတုမဟာပထေ၊ လမ်းလေးခုတို့၏ လမ်းမ
 ကြီး၌။ပ။ထူပံ၊ ပုထိုးကို။ (စေတီကို။) ကရောန္တိ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ပ။
 ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ပ။ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

စတုမဟာပထေ၊ ၌။ပ။ထူပေါ ကာတဗ္ဗော။ တတ္ထ၊ ထို စေတီ၌။
 (ပုထိုး၌။) ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ မာလံ ဝါ၊ ပန်းကိုသော် လည်း
 ကောင်း။ ဂန္ဓံ ဝါ၊ နံသာကိုသော်လည်းကောင်း။ စုဏ္ဏကံ ဝါ၊ နံသာ
 မှုန်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အာရောပေဿန္တိ ဝါ၊ တင်မှုလည်းတင်ကြလိမ့်
 မည်။ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ၊ ရှိခိုးမှုလည်း ရှိခိုးကြလိမ့်မည်။ စိတ္တံ ဝါ၊
 စိတ်ကိုသော်လည်း။ ပသာဒေဿန္တိ၊ ကြည်ညိုစေကြ လိမ့်မည်။ တေသံ၊
 ထို သူတို့၏။ တံ၊ ထို ပန်းစသည်ဖြင့် ပူဇော်မှုကို ပြုခြင်းသည်။ ဒီဃရတ္တံ၊
 ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ။ ဘဝိဿတံ၊
 ဖြစ်လိမ့်မည်။

ထူပါရဟပုဂ္ဂလ

၂၀၆။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။
 ဣမေ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ထူပါရဟာ၊ စေတီထိုက်ကုန်၏။ [စေတီ-တည်၍
 ကိုးကွယ်ထိုက်ကုန်၏-ဟူလို။] ကတမေ စတ္တာရော၊ အဘယ် လေးယောက်
 တို့နည်း။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ တထာဂတော၊သည်။
 ထူပါရဟော၊ စေတီထိုက်၏။ (စေတီ-တည်၍ ကိုးကွယ်ထိုက်၏။) ပစ္စေက
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေက သမ္ဗုဒ္ဓ-သည်။ (အသီးအခြား တမျိုးသော သမ္ဗုဒ္ဓ-သည်။
 ပ။ [လွယ်ပြီ။] ဣတိ၊ ဤသည်တို့တည်း။

အာနန္ဒ၊ ကိဉ္ဇ၊ အဘယ်မည်သော။ (အဘယ်သို့သော။) အတ္ထဝသံ၊
 စီးပွားအထူးကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အရဟံ။ပ။တထာဂတော၊ သည်။ ထူပါ

ရဟော၊ နည်း။ အယံ၊ ဤဟာသည်။ ပ။ တဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ထူပေါ၊ ပုထိုးတော်တည်း။ (စေတီတော်ဟည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကြံ၍။ (စိတ်ဖြင့် သိ၍၊ နှုတ်ဖြင့်ပြော၍။) ဗဟုဇနာ၊ များစွာသော လူတို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကိ။ ပဿဒေန္တိ၊ ကြည့်ညိဿကုန်၏။ တေ၊ ထို များစွာသော လူတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို စေတီ၌။ ပ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ အာနန္ဒ။ ဣဒံ အတ္ထဝသံ၊ ဤ စီးပွား အထူးကို။ ပဋိစ္စ။ ပ။ ထူပါရဟော၊ ၏။ [နောက် ဝါကျများ၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

စကြာမင်းစေတီထိုက်ပုံ။ ။စကြာမင်းသည် လေးကျွန်းတို့ကို တရားသဖြင့် အုပ်စိုး၍ လူအများကို ငါးပါးသီလကျင့်ဖို့ရန် တိုက်တွန်းသော မင်းကောင်း မင်းမြတ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် အသက်ရှင်တုန်းက လူအများ၏ အကြည် ညိုကို ခံရ၏။ ကွယ်လွန်သော အခါ၌လည်း စေတီ ပုထိုး တည်ထားလျှင် ထိုမင်း၏ အဆုံးအမကို သတိရ၍ လိုက်နာ နေထိုင်သူတိုင်းကို သုဂတိ- ဘာသို့ ရောက်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် စကြာမင်းလည်း စေတီပုထိုးတည်၍ နန်းကွယ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်နိုင်သည်။ [အခြားမှတ် နှစ်များကို အဋ္ဌကထာမှာရှု။]

အာနန္ဒ အတ္ထရိယဓမ္မ

၂၀၇။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ထူပါရဟ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဟောတော်မူပြီးရာ ထို အခါ၌။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ (တန်ဆောင်းဝန်းသို့။) ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ကပိသိသံ၊ မျောက်ဦးခေါင်း နှင့်တူသော တံခါးတိုင်ထိပ်ကို။ (တံခါးကျည်ကို။) အာလမ္ပိတွာ၊ ဆွဲ၍။ ရောဒမာနော၊ ငိုလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်နေပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့တွေး၍ ငိုယင်းရပ်နေသနည်း။) အဟံ စ၊ ငါကလည်း။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သေခေါ၊ သေခ-ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) သ ကရဏီယော၊ အထက် မင်္ဂလိဋ္ဌာ ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့် တကွဖြစ်သည်။ အမှံ၊ ဖြစ်၏။ ယော၊ အကြင် ဘုရားရှင်သည်။ မေ၊ အား။ အနုကမ္ပကော၊ သနားစောင့်ရှောက်ချီးမြှောက် တော်မူ၏။ မေ၊ ငါ၏။ (တဿ) သတ္ထု စ၊ ထိုဆရာဖြစ်သော ဘုရား

၁။ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိ။ ။အရှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ စဉ်းစားမိသည်မှာ-ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သံဝေဂ-ဖြစ်စရာကောင်းသော လေးဌာန၊ စေတီ တော်ကို ဖူးမြော်ဖို့ရန် သွားရာ၌ အကျိုးရှိသော အချက်အလက်တို့ကို ဟောတော် မူပြီးပြီ။ မာတုဂါမ-၌ ပြုကျင့်ဖွယ် ပြဿနာကို ဖြေတော်မူပြီးပြီ။ ကိုယ်တော် မြတ်၏

ရှင်၏လည်း။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တော့မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍ ငိုယင်းရပ်နေပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (သံသံ့အလယ်၌ အရှင်အာနန္ဒာကို မြင်တော်မမူရာ လို အခါ၌။) ။ပ။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ကဟံ န ခေါ၊ အဘယ်မှာနည်း ။ပ။ ရောဒမာနော၊ လျက်။ ဌိတော၊ ရပ်နေပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက် ကုန်ပြီ။ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ သွားချေ။ တံ၊ သည်။ မမ၊ ၎င်း။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အာမန္တေဟိ၊ ခေါ်ချေ။ 'ကိ'၊ အဘယ် သို့ ခေါ်ရမည်နည်း။) အာဝုသော အာနန္ဒ။ သတ္တာ၊ သည်။ တံ၊ သင့် ကို။ အာမန္တေတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ခေါ်ချေ။ ဣတိ၊ ဤ သို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဣတိ-တလုံး အကျေကြပ်ပါ။]

ဝေံ ဘန္တေ။ပ။ အဝေါစ။ [လွယ်ပြီ။] အာနန္ဒ။ အလံ၊ မသင့်။ (ဝမ်း နည်းပူဆွေးငိုကြွေးဖို့ရန် မသင့်။) မာ သောစိ၊ စိတ်၌ပြင်းစွာ ဝမ်းမနည်းပါ နှင့်။ မာ ပရိဒေဝိ၊ နှုတ်ဖြင့် ပြင်းစွာ မငိုကြွေးပါနှင့်။ နနု တေံ။ပ။ ဝိဇ္ဇ တိ။ [ပုဂံစဉ် ၁၇၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ တေ၊ သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ (ရက် ပတ်လုံး။) တထာဂတော၊ ကို။ ဟိတေန၊ အစီးအပွားဖြစ်သော။ (အစီး အပွားကို လိုလားသော။) သုခေန၊ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော။ အဒ္ဓယေန၊ မျက်မှောက် မျက်ကွယ် နှစ်မျိုးမဟုတ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်း အရှည် မရှိသော။ (အတိုင်းအတာ ပမာဏ-မရှိသော။) မေတ္တေန၊ မေတ္တာ ရှိသော။ ဝါ၊ မေတ္တာစိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော။ ကာယ ကမ္မေန၊ ကာယကံ-ဖြင့်လည်းကောင်း။ပ။ မနောကမ္မေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စုပဋိတော၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ပြီ။ (ပြုစုလုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ။) အာနန္ဒ။ တံ၊ သည်။ ကတပုညော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ပဓာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို။ အနုယုဉ္ဇ၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်လော့။ ခိပ္ပံ၊ စွာ။

အလောင်းတော်၌ ပြုကျင့်ရမည့် ကိစ္စ၊ စေတီထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုး-တို့ကို လည်း မိန့်တော်မူပြီးပြီ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကေနမုချ ယနေ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မည်။ ဤသို့ စဉ်းစားယင်း စဉ်းစားယင်း ကြီးကျယ်စွာ ဝမ်းနည်းမှုသောက ဖြစ်လာလေသည်။

ငိုရမှသောကအေး။ ။ထိုသို့ သောကဖြစ်လျှင် ငိုလိုက်ရမှ သောက-သက်သာ၏။ မငိုရလျှင် ရင်ထဲ၌ ဆို့နေသောကြောင့် သန္တုဿနေခက်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့ တော်၌ ငိုခြင်းငှာ မသင့်တော်။ ဤသို့စဉ်းစား၍ အနီးအပါး၌ရှိသော တန်ဆောင်း ဝန်းသို့ သွားပြီးလျှင် ကံခါးရှက်တိုင်ကိုကိုင်၍ ငိုယင်းရပ်နေသည်။

အနာသဝေါ၊ အာသဝေါ-မရှိသူသည်။ (ရဟန္တာသည်။) ဟောဟိသိ၊ ဖြစ်ရစ်လိမ့်မည်။ ဣတိ (အဝေါစ)။

၂၀၈။ အထ ခေါ။ပ။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ (အတိတ်ဖြစ်သော)။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။ အရဟန္တာ၊ ကုန်သော။ ယေပိ တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အကြင် ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း။ အဟေသံ၊ ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ။ တေသမ္ဗိဘဂဝန္တာနံ၊ ထို ဘုရားရှင်တို့၏လည်း။ ဥပဋ္ဌကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ မယံ၊ ၏။ အာနန္ဒော သေယျထာပိ၊ အာနန္ဒာ-ကဲ့သို့။ တေပုရမာယေဝ၊ ဤ အာနန္ဒာဟူသော အလွန်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (အာနန္ဒာလို့ သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။) အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ပ။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ [အရှင် အာနန္ဒာထက်မသာလွန်ကြ။ အရှင်အာနန္ဒာလောက်သာ ကောင်းခဲ့ကြသည်။ နောင်လည်းကောင်းကြလိမ့်မည်-ဟူလို။]

အာနန္ဒော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုဉာဏ်ရှိ၏။ ။ပ။ မေဓာဝီ၊ အဆီအနှစ် အမှန်အတိုင်းဖြစ်သော ပညာရှိ၏။ဝါ၊ တခဏချင်း ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သော ပညာရှိ၏။ အယံ၊ ဤအခါသည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ (ဖူးမြင်ဖို့ရာ။) ဥပသင်္ကမိတံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ကာလော၊ အခါတည်း ။ပ။ အယံ၊ သည်။ ရညော၊ မင်း၏လည်းကောင်း။ ရာဇမဟာမတ္တာနံ၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယသာဝကာနံ၊ တိတ္ထိ-တပည့် တို့၏လည်းကောင်း။ ကာလော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

၂၀၉။ ဘိက္ခဝေ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤ အရာတို့သည်။ အာနန္ဒေ၊ ၌။ အတ္ထရိယာ၊ အံ့ဩထိုက်ကုန်သော။ အဗ္ဗုတာ၊ မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ (ဂုဏ်တို့တည်း။) ကတမေ စတ္တာရော၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ပျို့။ ဘိက္ခုပရိသာ၊ ရဟန်းပရိသတ်သည်။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သစေ ဥပသင်္ကမိတံ၊ အကယ်၍ အနီးသို့ လာအံ့။ (ချဉ်းကပ်အံ့။) (ဧဝံ သတိ။) ဒဿနေန၊ အာနန္ဒာကိုဖူးမြင်ရခြင်းဖြင့်။ (မြင်ရရုံမျှဖြင့်။) သာ၊ ထို ဘိက္ခု-ပရိသတ်သည်။ အတ္တမနာ၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်။) ဟောတိ။

တတြ၊ ထို ဘိက္ခု-ပရိသတ်၌။ အာနန္ဒော ဓမ္မံ၊ စေ ဘာသတိ၊ အကယ်၍ ဟောအံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ဘာသိတေန ပိ၊ ပြောဟောကာမျှဖြင့်လည်း ။ပ။ အတိတ္တာဝ၊ ဖူးမြင်ရခြင်း တရားနာရခြင်းဖြင့် မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲသည်သာ။ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲ

ခင်။) အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ [ရုပ်နားလိုက်၏-ဟူလို။ နောက်ဝါကျများ၌ အနက်လွယ်ပြီ။] ။ပ။ အာနန္ဒော ခွံ။ အတ္တရိယာ၊ ကုန်သော။ အဗ္ဗုဟာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤ လေးပါးတို့တည်း။

အမှာ။ ။ထို့နောက် စကြာမင်း၏ အံ့ဖွယ်လေးပါးနှင့် နှိုင်း ယှဉ်၍ အရှင်အာနန္ဒာ၏ အံ့ဖွယ်လေးပါးကို ပြန်၍ ဟောတော်မူသည်။ အနက်လွယ်ပြီ။ [ဓမ္မံ၊ သြဝါဒ-တရားစကားကို။-ဟုဆိုပါ။] ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

မဟာ သုဒဿနသုတ္တဒေသနာ

၂၁၀။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော်။ ပ။ အဝေဝါ။ (ကိံ) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ခုဒ္ဒကနဂရကေ၊ ဤ ငယ်သော မြို့ကလေး ခွံ။ (ဤ မြို့ငယ်ကလေး၌။) (ဣမသ္မိံ) ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ၊ ဤ မြေအနေ အထား မညီမညွတ်သော မြို့ငယ်၌။ (ဣမသ္မိံ) သာခါနဂရကေ၊ ဤ မြို့ကြီး တို့၏ အခက်အလက်သဖွယ်ဖြစ်သော မြို့ငယ်၌။ မာ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မမူပါနှင့်။ ဘန္တေ။ အညာနိ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ-မြို့ကလေးမှ အခြား ကုန်သော။ မဟာနဂရရာနိ၊ မြို့ကြီးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိပါကုန်၏။ သေယျထံဒံ၊ ထိုမြို့ကြီးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စမ္မာ၊ စမ္မာ-မြို့လည်းကောင်း။ ပ။ ဗာရာဏသီ၊ လည်းကောင်းတည်း။ ဣ၊ ဤ မြို့ကြီးတို့၌။ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာယတု၊ ပါ။

ဣ၊ ဤ မြို့ကြီးများ၌။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ခတ္တိယမဟာသာလာ၊ ခတ္တိယမဟာသာလ - တို့သည်လည်းကောင်း။ (များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော မင်းမျိုးမင်းနွယ်တို့သည်လည်းကောင်း။) ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ဂဟပတိမဟာသာလာ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ တထာဂတေ၊ ခွံ။ အဘိပ္ပသန္နာ၊ အလွန်ကြည်ညိုကြပါ၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ တထာဂတဿ၊ ၎င်း၏။ သရီရပူဇံ၊ ကို။ ကရိယန္တိ၊ ပြုကြပါလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ အာနန္ဒ။ ခုဒ္ဒကနဂရကံ။ ပ။ သာခါနဂရကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ မာ အဝေ၊ မပြောနှင့်။ ပ။

၁။ ခုဒ္ဒကနဂရကေ။ ။ဦးကာ၌ ခုဒ္ဒက-သဒ္ဒါ ပတိရူပ-အနက်ဟောဟု ဖွင့်၏။ ထိုအလို “ခုဒ္ဒကနဂရကေ၊ အတုအယောင်ဖြစ်သော မြို့ကလေး၌။ ဝါ၊ မြို့အစစ်မဟုတ်သော မြို့ကလေး၌။” ဟု ဆိုပါ။

အာနန္ဒ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား။ (ဝတ္ထုကား။) စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ပ။သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ သော။ မဟာသုဒဿနော နာမ၊ သော။ ရာဇော။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [ပထမအုပ်၊ ပုဒ်စဉ် ၃၃-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒ။ အယံ ကုသိနာရာ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ-မြို့သည်။ မဟာ သုဒဿနဿ၊ သော။ ရညော၊ ဧ။ ကုသဝတီ နာမ၊ သော။ ရာဇဓာနီ၊ မင်းနေပြည်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ အာယာမေန၊ အလျား အားဖြင့်။ ပုရတ္ထိမေန စ၊ အရှေ့အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စိ မေန စ၊ အနောက်အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒွါဒသယောဇနာနိ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာတို့တည်း။ ဝိတ္တာရေန၊ အနံအားဖြင့်။ (အကျယ်အားဖြင့်။) ဥတ္တရေန စ၊ မြောက်အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏေန စ၊ တောင်အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ္တယောဇနာနိ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ။ ကုသဝတီ၊ သော။ ရာဇဓာနီ၊ သည်။ ဣဒ္ဓါ စေဝ၊ ပြည့်စုံ သည်လည်းကောင်း။ ဖိတာ စ၊ စည်ပင်သည်လည်းကောင်း (ကြီးပွားသည် လည်းကောင်း။) ဗဟုဇနာ စ၊ များသောလူရှိသည်လည်းကောင်း။ အာကိဏ္ဏ မနုဿာ စ၊ ရောပြွမ်းသော လူရှိသည်လည်းကောင်း။ သုဘိက္ခာ စ၊ ပြည့်စုံ သော ထမင်းရှိသည်လည်းကောင်း။ (သာယာဝပြော အစာပေါသည်လည်း ကောင်း။) အဟောသိ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ။ ဒေဝါနံ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အာဠကမန္ဒာ နာမ၊ အာဠကမန္ဒာ-မည်သော။ ရာဇဓာနီ။ပ။အာကိဏ္ဏယက္ခာ စ၊ ရောပြွမ်းသော နတ်ဘီလူးရှိသည်လည်းကောင်း။ သုဘိက္ခာ စ၊ လည်း ကောင်း။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ အာနန္ဒ။ ဧဝ မေဝ။ပ။အဟောသိ။

အာနန္ဒ။ပ။ဒိဝါ စေဝ၊ နေ့၌လည်းကောင်း။ ရတ္တိံ စ၊ ည၌လည်းကောင်း။ ဒသဟိ၊ ဆယ်မျိုးကုန်သော။ သဒ္ဓေဟိ၊ အသံတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့မှ။ အဝိဝိတ္တာ၊ မတိတ်ဆိတ်သည် အဟောသိ။ သေယျထိဒံ၊ ထို အသံဆယ်မျိုးဟူသည် အဘယ် နည်း။ ဟတ္ထိသဒ္ဓေန၊ ဆင်သံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မှလည်းကောင်း။ပ။ ဘေရိ သဒ္ဓေန၊ စည်သံဖြင့် လည်းကောင်း။ မုဒိဂံသဒ္ဓေန၊ မရိုးစည်သံဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိဏာသဒ္ဓေန၊ စောင်းသံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂီတသဒ္ဓေန၊ သီချင်းသံဖြင့်လည်းကောင်း။ သင်္ခံသဒ္ဓေန၊ ခရုသင်းသံဖြင့် လည်းကောင်း။ သမ္ဗသဒ္ဓေန၊ မောင်း ကြေးနောင်သံဖြင့်လည်းကောင်း။ [ကြေးဖြင့် ပြုအပ် သော မောင်း ကြေးနောင် စသော တူရိယာတို့၏ အသံတည်း။] ပါဏိ တာဠသဒ္ဓေန၊ လက်ဖြင့် တီးအပ်သော လေးထောင့်ရှိသော ထက်စည် သံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အိုးစည်သံဖြင့်လည်းကောင်း။ အသ္မာထ၊ စား

လှည့်ကြပါ။ ပိဝထ၊ သောက်လှည့်ကြပါ။ ခါဒထ၊ ခဲလှည့်ကြပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဒသမေန၊ ဆယ်ခုမြောက်သော။ သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မှလည်းကောင်းတည်း။

အမှာ။ ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသုဒဿန- သုတ်တော် တသုတ်လုံးကို ဟောတော်မူ၏။ သံဂါယနာတင် ထေရ် တို့က မဟာ သုဒဿနသုတ္တ-နာမည်ဖြင့် သီးခြား သံဂါယနာ တင် ထားအပ်သောကြောင့် မဟာပရိနိဗ္ဗာန-သုတ်တော်၌ ဤမျှ လောက် သာ ပါနေသည်။

အာနန္ဒ။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ တံ၊ သည်။ ကုသိနာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတုဒ၊ ဝင်၍။ ကောသိ နာရကာနံ၊ ကုသိနာရံ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လာနံ၊ မလ္လာမင်းတို့အား။ အာရောစေဟိ၊ ပြောချေ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြောရ မည်နည်း။) ဝါသေဠာ၊ ဝါသေဠ-တို့။ [ထိုမင်းများကို အနွယ်အား ဖြင့် ခေါ်သည်။] အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ရတ္တိယာ၊ ။ ပစ္စိမေ ယာမေ၊ မစ္စိမ- ယံ၌။ ပ။ ဘဝိဿတိ။ ဝါသေဠာ၊ တို့။ အဘိက္ကမထ၊ ရှေးရှု သွားကြကုန် လော့။ [မြတ်စွာဘုရားထံ ရှေးရှုသွားကြ-ဟူလို။] ဝါ၊ လာခဲ့ကြကုန် လော့။ ပ။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ (နောက်မှ။) ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော၊ နှလုံး မသာ မယာခြင်း ရှိသူတို့သည်။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်ကြကုန်နှင့်။ (ကိံ၊ အဘယ် သို့ တွေး၍ ဝိပုဋ္ဌိသာရ-ဖြစ်သနည်း။) အမှာကံ စ၊ ငါတို့၏လည်း။ ဂါမ ခေတ္တေ၊ ဂါမခေတ်၌။ ပ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [“နော” သည် နိပါတ်။] မယံ၊ တို့သည်။ ပစ္စိမေ ကာလေ၊ နောက်ဆုံးအချိန်၌။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿ နာယ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ဖူးမြင်ခွင့်ကို။ န လဘိမှာ၊ မရလိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍ ဝိပုဋ္ဌိသာရ-မဖြစ်ကြနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဣတိ-နှစ်လုံး အကျေကြံပါ။] ဧဝံ ဘန္တေ။ ပ။ အဟ္တ ဒုတိ ယော၊ မိမိဟူသော နှစ်ယောက်မြောက်ရှိသည်။ (အခြား အဖော်မပါပဲ မိမိသာလျှင် အဖော်ဖြစ်သည်။) (ဟုတွာ။) ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။

မလ္လာနံ ဝန္ဓနာ

၂၁၁။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ (အရှင်အာနန္ဒာ၏ ကုသိနာရံ မြို့သို့ ဝင်တော်မူရာ ထို အခါ၌။) ကောသိနာရကာ၊ ကုန်သော။ မလ္လာ၊ တို့သည်။ ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ကရဏိယေန၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကြောင့်။ သန္ဓာဂါရေ၊ စည်းဝေးရာ အိမ်တော်၌။ (လွတ်တော်၌။)

သန္နိပုတိတာ၊ စည်းဝေးနေကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ပ။အာရောစေသိ၊ ပြောပြီ။
 (ကံ။) အဇ္ဇ။ပ။ဒဿနာယာတိ။အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ကို။ သုတံ၊ ကြားရ၍။ မလ္လာ စ၊ မလ္လာမင်းတို့သည် လည်းကောင်း။
 မလ္လပုတ္တာ စ၊ မလ္လာမင်း၏ သားတို့သည်လည်းကောင်း။ မလ္လသုဏ်သာ
 စ၊ မလ္လာမင်း၏ ချေးမတို့သည်လည်းကောင်း။ မလ္လာ ပဇာပတိယော စ၊
 မလ္လာမင်း၏ ဇနီးတို့သည်လည်းကောင်း။ အဿာဝိနော၊ ဆင်းရဲခြင်းကို ထင်
 ွားပြကုန်သည်။ (ဆင်းရဲခြင်း ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ကုန်သည်။) ဒုမ္မနာ၊
 မကောင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (စိတ်မချမ်းမသာကုန်သည်။) စေတော
 ဒုက္ခသမပ္ပိတာ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသည် လွန်စွာ ရောက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတော။)
 အပေကစေ၊ အချို့ သူတို့သည်။ ကေသေ။ပ။ အန္တရဓာယိဿတိတိ။ [ပုဂံ
 စဉ် ၂၀၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

အထ ခေါ၊ ဌ။ (လူးလိမ့် ငိုပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ ယေန၊ ဌ။
 ဥပဝတ္တနံ၊ သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ သာလဝနံ (အတ္တိ)။ ယေန၊ ဌ။
 အာယသ္မာ အာနန္ဒော (အတ္တိ)။ တေန၊ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်
 ဝယ် အရှင်အာနန္ဒာရှိရာ ထို အရပ်သို့။ ဥပသကံမိံ သု၊ သွားကုန်ပြီ။ပ။
 အဟံ၊ သည်။ ကောသိနာရကေ။ မလ္လေ၊ တို့ကို။ ကေမေကံ၊ တယောက်စီ
 တယောက်စီ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သစေ ဝန္တာပေဿာမိ၊ အကယ်၍ ရှိခိုး
 စေအံ။ (ရှိခိုးခိုင်းအံ။) (ဝေံ သတိ။) ကောသိနာရကေဟိ။ မလ္လေဟိ၊
 တို့သည်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အဝန္တိတော၊ ရှိမခိုး အပ်သည်။
 (ရှိမခိုးရသည်။) ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ အထ၊ ရှိခိုး၍ မပြီးမီ။ အယံ
 ရတ္တိ၊ ဤညဉ့်သည်။ ဝိဘာယိဿတိ၊ လင်းလိမ့်မည်။

အဟံ၊ သည်။ပ။ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော၊ အမျိုးအဆက်
 ဆက် အမျိုးအဆက်ဆက် အားဖြင့်။ (အမျိုးအစဉ်အဆက် အားဖြင့်။)
 ဌပေတော၊ တည်စေ၍။ (ထား၍။) ဘန္တေ၊ ရား။ သ ပုတ္တော၊ သားသမီး
 နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သဘရိယော၊ ကြင်ရာတော်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သ ပရိ
 သော၊ ပရိသတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သာမစော၊ အမတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။
 ဣတ္တန္တာမော၊ ဤ အမည်ရှိသော။ မလ္လော၊ မလ္လာမင်းသည်။ ဘဂဝတော၊
 ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္တတိ၊ ရှိခိုးနေ
 ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ယန္တုန ဝန္တာပေယံ၊
 အကယ်၍ ရှိခိုးစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

။ပ။ဝန္တာပေသိ၊ ရှိခိုးစေပြီ။ပ။တေနေ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ ပဌမေ
နေဝ ယာမေန၊ ပထမ-ယံဖြင့်ပင်။ပ။ ဝန္တာပေသိ၊ ရှိခိုးစေပြီ။ [ရှိခိုးခြင်း
ကိစ္စ ပြီးစေပြီ။

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇက ဝတ္ထု

၂၁၂။ တေန ခေါ ဝန သမယေန၊ ဤ။ သုဘဒ္ဒေါ နာမ၊ သုဘဒ္ဒ-
မည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗ္ဗာဇသည်။ ကုသိနာရာယံ၊ ဤ။ ပဋိဝသတံ၊
နေ၏။ပ။ ဘဝိဿတံ ကိရ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်တဲ့။ ဣတံ၊ ဤသို့ ကြားပြီ။ပ။
မေ ငါသည်။ ဝုဇ္ဇာနံ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်သော။ မဟလ္လကာနံ၊
ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော။ အာစရိယ ပါစရိယာနံ၊ ဆရာ
ဆရာကြီးဖြစ်ကုန်သော။ ဘာသမာနာနံ၊ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြောဆို
တတ်ကုန်သော။ (ရှေးကဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အကြောင်းအရာကို ပြောဆိုတတ်
ကုန်သော။) ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့၏။ (အထံမှ။) ဧတံ၊ ဤအကြောင်းကို။
သုတံ၊ ကြားအပ်ပြီ။ (ကိံ။) ကဒါစိ၊ တရံတခါမှ၊ ကရဟစိ၊ တခါ
တလေမှ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ (ပွင့်တော်မူကုန်၏။) ဣတံ၊
ဤသို့ ကြားအပ်ဖူးပြီ။

အဇ္ဇေဝ။ပ။ မေ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်နေသော။ အယံ
ကင်္ခါဓမ္မော စ၊ ဤ ယုံမှားခြင်း သဘောသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိနေ၏။
အဟံ။ သမဏေ ဂေါတမေ၊ ဤ၊ ဧဝံ၊ သို့။ ပသန္နော၊ ယုံကြည်၏။ (ကိံ၊
အဘယ်သို့ ယုံကြည်သနည်း။) ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (တရား
ဟောတော်မူလတ်သော်။) အဟံ။ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ၊ ကိံ။ ပဇဟေယံ၊ ပယ်
စွန့်နိုင်လောက်ရာ၏။ (ရှင်းသွားနိုင်ရာ၏။) တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ မေ အား။ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ။ ဒေသေတံ၊ ငှာ။ ပဟောတံ၊
စွမ်းနိုင်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့ ယုံကြည်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ ။ပ။ ပဇဟေယန္တိ။ [လွယ်ပြီ။] ဘော အာနန္ဒ၊ အရှင်
အာနန္ဒာ။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်။ သမဏံ ဂေါတမံ။
ဒဿနာယံ၊ ငှာ။ လဘေယံ၊ ရလိုပါ၏။ ဝါ၊ ရပါရစေ။ ဣတံ၊ ဤသို့
ပြောပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ပ။ အဝေါစ၊ (ကိံ။)
အာဝုသော သုဘဒ္ဒ၊ ငါ့ရှင် သုဘဒ္ဒ။ အလံ၊ မသင့်။ တထာဂတံ၊ ကိံ။မာ

ဝိဟေဋ္ဌေသိ။ မညှဉ်းဆဲပါနှင့်။ ဘဂဝါ။ သည်။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်းတော် မူနေပါသည်။ ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ ကိလန္တော ဘဂဝါတိ။ [လွယ်ပြီ။]

၂၁၃။ ဘဂဝါ။ အာယသ္မတော အာနန္ဒသံ၊ ဧ။ (ကထာသလ္လာပံ-၌ စပ်။) သုဘဒ္ဒေန။ ပရိဗ္ဗာဇကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ဣမံ ကထာ သလ္လာပံ၊ ဤ စကားပြောသံကို။ (ဤ အပြန်အလှန် စကားပြောသံကို။) အသောသိ၊ ကြားတော်မူပြီ။ ပ။ အာနန္ဒ။ အလံ၊ မသင့်။ သုဘဒ္ဓံ၊ ကို။ မာ နိဝါရေတိ၊ မတားပါနှင့်။ အာနန္ဒ။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ တထာဂတံ။ ဒဿနာယ၊ ငှာ၊ ဝါ၊ ကို။ လဘတံ၊ ရပါစေ။ [ပဉ္စမိ“တံ” ဝိဘတ်။] ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော၊ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပုစ္ဆိဿတိ၊ မေးလိမ့်မည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို ပြဿနာကို။ အညာ ပေက္ခောဝ၊ သိခြင်း၌ ရှုငဲ့ခြင်းရှိသည်သာ။ (ဟုတော။) [သိလိသောကြောင့် သာ။] ပုစ္ဆိဿတိ။ ဝိဟေသာပေက္ခော၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၌ ရှုငဲ့ခြင်းရှိသည်။ (ညှဉ်းဆဲလိုသည်။) (ဟုတော။) နော ပုစ္ဆိဿတိ၊ မေးလိမ့်မည် မဟုတ်။ (မေးမှာမဟုတ်။) အဟံ၊ သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော။) ယဉ္စ၊ အကြင်ပြဿနာကိုလည်း။ အဿ၊ ထို သုဘဒ္ဒ-အား။ ဗျာကရိဿာမိ၊ ပြောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထို ပြဿနာကို။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာပင်။ အာဇာ နိဿတိ၊ သိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

အထ ခေါ။ ပ။ အာဝုသော သုဘဒ္ဒ။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ တေ၊ သင့်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ပ။ အဝေါစ။ (ကိံ။) [ပုဂံစဉ် ၁၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘော ဂေါတမ။ ယေ မေ(ယေ+ဣမေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ-တို့သည်။ သဿိနော၊ ရသေ့များစွာနောက်လိုက်သံဃာလည်းရှိပါ၏။ [အဿတ္ထိ-ပစ္စည်းက ပဟူတ-အနက်ကို ဟောသောကြောင့် “များစွာ” ဟု အနက်ပေးနိုင်သည်။] ဂဏိနော၊ ရသေ့များစွာ နောက်ပါဂိုဏ်းလည်းရှိပါ၏။ ဂဏာစရိယာ၊ ဂိုဏ်း၏ဆရာကြီးများလည်း ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဉာတာ၊ အများက သိအပ်ပါ

၁။ မာ ဝိဟေဋ္ဌေသိ။ ။ သုဘဒ္ဒ-ပရိဗ္ဗာဇက ခွင့်တောင်းသောအခါ အရှင်အာနန္ဒာ စဉ်းစားမိသည်မှာ-သာသနာတော်အယူမှ အယူတမျိုးရှိကြသော ဤ ပရိဗ္ဗာဇတို့သည် မိမိအယူကိုသာ စွဲလန်းလန်း ယူတတ်ကြ၏။ ထိုအယူကို စွန့်စေဖို့ရန် များစွာသော စကားကို ပြောတော်မူရလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာမှာ ကိုယ်တော်၏ပင်ပန်းခြင်း၊ နှုတ်တော်၏ ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ ပင်ကိုအားဖြင့်ပင် ဘုရားရှင် အလွန်ပင်ပန်းတော်မူနေ၏ ဟု စဉ်းစား၍ “အလံ သုဘဒ္ဒ။ ပ။ မာ ဝိဟေဋ္ဌေသိ” ဟု တားသည်။

ကုန်၏။ ဝါ၊ တိုင်းလုံးကျော်ကြား ထင်ရှားလည်း ထင်ရှားပါကုန်၏။ ယသသိနော၊ အပိစ္ဆတာ ဂုဏ်သိက္ခာကြောင့် လွန်စွာကျော်စောခြင်းလည်း ရှိပါကုန်၏။ တိတ္ထကရာ၊ အယူဝါဒ-ကို စ၍ပြုတတ်ပါကုန်၏။ မဟာဇနဿ၊ သည်။ သာဓုသမ္ပတာ၊ သူတော်ကောင်းကြီးဟု သမုတ်အပ်ပါကုန်၏။

သေယျထိဒံ၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏ-တို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပူရဏော ကဿပေါ၊ ပူရဏကဿပ-လည်းကောင်း။ မက္ခလိဂေါသာလော၊ လည်းကောင်း။ ကေသကမ္ပလော၊ လူ့ဆံပင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ကမ္ပလာကိုဆောင်သော။ အဇိတော၊ လည်းကောင်း။ ကစ္စာယနော၊ ကစ္စာယန-အနွယ် ဖြစ်သော။ ပကုဓော၊ လည်းကောင်း။ ဗေလဋ္ဌပုတ္တော၊ ဗေလဋ္ဌ-၏သား ဖြစ်သော။ သဉ္ဇယော၊ လည်းကောင်း။ နာဋပုတ္တော၊ နာဋ-၏ သားဖြစ်သော။ နိဂဏ္ဍော၊ လည်းကောင်းတည်း။ သဗ္ဗေကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤ သမဏ ဗြာဟ္မဏ-တို့သည်။ သကာယ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ (မိမိတို့ ဝန်ခံထားသည့်အတိုင်း။) အပ္ပညိံသု၊ သိကြပါကုန်သလော။ သဗ္ဗေဝ၊ တို့သည်ပင်။ (အားလုံးပင်။) န သပ္ပညိံသု၊ မသိကြပါကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ဆရာကြီးတို့က။ အပ္ပညိံသု၊ လော။ ဧကစ္စေ၊ န အပ္ပညိံသု၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ပြီ။

သုဘဒ္ဒံ၊ အလံ၊ မသင့်။ [ဖြေဆိုဖို့ရန် အချိန်မရှိတော့၍ အသာနေ-ဟူလို။] သဗ္ဗေ ဧတေ။ပ။ န အပ္ပညိံသုတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပြုဿနာသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေဦး။ (ရှိပစေတော့။) သုဘဒ္ဒံ၊ ဧတေ၊ သင့်အား။ ဓမ္မံ၊ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူမည်။ပ။အဝေါစ၊(ကို)။

၂၁၄။ သုဘဒ္ဒံ၊ ယသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အကြင်ဓမ္မဝိနယ-၌။ (အကြင် တရားဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာ၌။) အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ ဝါ၊ အရိယာ-ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တတ္ထ၊ ထို ဓမ္မဝိနယ-၌။ သမဏော ပိ၊ ပထမတန်း သောတာပန်ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ပါးမြောက် ဖြစ်သော။ (ဒုတိယတန်း ဖြစ်သော။) သမဏော ပိ၊ သကဒါဂါမ် ရဟန်းကိုလည်း။ပ။တတိယော၊ သုံးပါးမြောက်သော။ (တတိယတန်းဖြစ်သော။) သမဏော ပိ၊ အနာဂါမ် ရဟန်းကိုလည်း။ပ။ စတုတ္ထော၊ သော။(စတုတ္ထတန်း ဖြစ်သော။) သမဏော ပိ၊ ရဟန္တာ ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဘတိ။ပ။

သုဘဒ္ဒ။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ တရားဖြင့်ဆုံးမရာ ဤ သာသနာတော်၌။
 ။ပ။ မဂ္ဂေါ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣဓေဝ၊ ဤ သာသနာတော်၌သာ။
 သမဏော၊ ပထမတန်း သောတာပန် ရဟန်းကိုလည်းကောင်း။ ဣဓ (၅၀)၊
 ၌သာ။ ဒုတိယော၊ သော။ သမဏော၊ သကဒါဂါမ် ရဟန်းကိုလည်း
 ကောင်း။ ဣဓ (၅၀)၊ ၌သာ။ တတိယော။ သမဏော၊ ကိုလည်းကောင်း။
 ဣဓ (၅၀)၊ ၌သာ။ စတုတ္ထော။ သမဏော၊ ကိုလည်းကောင်း။ (ဥပလဗ္ဘ
 တိ။) ပရပ္ပဝါဒါ၊ အခြားသော တိတ္ထိတို့၏အမျိုးမျိုးသောဝါဒ-တို့သည်။
 အညေဟိ၊ တိတ္ထိတို့မှ အခြားကုန်သော။ သမဏော၊ သောတာပန် သက
 ဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာ-ရဟန်းတို့မှ။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။ သုဘဒ္ဒ။
 ဣမေ စ ဘိက္ခု။ ဤ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ (သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာ
 ဂါမ် ရဟန္တာ-နှင့် အာရဒ္ဒဝိပဿက-ရဟန်းတို့ သည်လည်း။) သမ္မာ၊
 ကောင်းစွာ။ ဝိဟရေယျ၊ နေကုန်အံ့။ (မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးကို ကျင့်၍နေကုန်
 အံ့။) ဧဝံ သတိ။ လောကော၊ ကမ္ဘာလောကသည်။ အရဟန္တေဟိ၊ ရဟန္တာ
 တို့မှ။ အသုညော၊ မဆိတ်သုဉ်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မိန့်တော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ သုဘဒ္ဒ၊ သုဘဒ္ဒ။ အဟံ၊ သည်။ ဝယသ၊ အရှယ်
 တော်အားဖြင့်။ ဧကေနတိ သော၊ တခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော အနှစ်
 သုံးဆယ်ရှိသည်။ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်ကိုးနှစ်ရှိသည်။ (ဟုတော။) ကိံ
 ကုသလာနုဿေ၊ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်တရားနည်း-ဟု အစဉ်
 တစိုက် လိုက်၍ ရွာလျက်။ ပဗ္ဗဇိံ၊ ရဟန်းပြုခဲ့ပြီ။ [“ယံ” သည်
 အနက်မရှိ နိပါတ်။] သုဘဒ္ဒ၊ သုဘဒ္ဒ။ ယတော၊ အကြင်အခါမှ
 စ၍။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုတော်မူခဲ့ပြီ။ (တတော၊
 ထိုရဟန်းပြုရာ အခါမှ စ၍။) သမာဓိကာနိ၊ တနှစ် အပိုအလွန်
 နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ (တနှစ် အပိုအလွန်ရှိကုန်သော။) ပညာသ
 ဝဿာနိ၊ အနှစ် ငါးဆယ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) [ဒုက္ကရစရိယ-
 ကျင့်တော်မူရာ ခြောက်နှစ်၊ ဝါတော် လေးဆယ် ငါးဝါ-ပေါင်း
 လျှင် ငါးဆယ် တနှစ် ဖြစ်သည်။]

ညယဿ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို တွတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ
 ကြောင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ အရိယာမဂ်တရား၏။ ပဒေသဝတ္တိ၊
 အရိယာမဂ်ကို မျက်မှောက်အားဖြင့် မြင်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿ
 နာကို ဖြစ်စေနိုင်သော အာရဒ္ဒ ဝိပဿက-ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဝါ၊

မဟာဝါ (၅၃) ၃၀ (က)

အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော ဝိပဿနာ-ကို ဖြစ်စေနိုင်သော အာရဒ္ဓ
 ဝိပဿက-ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဣတော၊ ဤ ငါဘုရား၏ သာသနာ
 တော်မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ်-၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သမဏော ပိပထမတန်း
 သောတာပန် ရဟန်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဒုတိယောပိ သမဏောနတ္ထိ။ပ။ အသံဘတိ။

၂၁၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ။ပ။ ဘိက္ခုသံဆဉ္စ။ [ပတမ-တွဲ ပုဒ်စဉ် ၇၆-ပါဠိ
 တော် နိဿယ-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘန္တေ။ အဟံ ဘဂဝတော။ သန္တိကေ၊
 ၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်အဖြစ်ကို။ လဘောယံ၊ ရလိပါ၏။ ဝါ၊ ရပါရစေ။ ဥပ
 သမ္ပဒံ၊ လောကီပြည့်စုံခြင်းတို့ထက်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်း
 အဖြစ်ကို။ လဘောယံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

သုဘဒ္ဓ၊ သုဘဒ္ဓ။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ သာသနာ၏အယူမှ တပါး
 သော အယူရှိသော။ ဝါ၊ သာသနာတော်၏အယူမှ တပါးသော အယူရှိစွဲ
 ဖူးသော။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ပ။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိ၏။ သော၊ ထို
 အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗ-သည်။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ ပရိဝသ
 တိ၊ ပရိဝါသ် နေရ၏။ စတုန္တံ မာသာနံ၊ တို့၏။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာအခါ
 ၌။ အာရဒ္ဓစိတ္တာ၊ နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။)
 ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုဘာဝါယ၊ ရဟန်းအဖြစ် အကျိုးငှာ။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ ရှင်ဖြစ်
 စေကြကုန်၏။ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေ
 ကြကုန်၏။ (ရဟန်းပြုပေးကြကုန်၏။) အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ မေ၊
 သည်။ ဣတ္ထိ၊ ဤသို့ ရှင် ရဟန်းဖြစ်စေရာ၌။ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏
 မတူထူးခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ။ပ။ အာကင်္ခန္တာ၊ အလိုရှိကုန်လတ်သော်။ စတ္တာရော မာသေ၊ တို့
 ပတ်လုံး။စေ ပရိဝသန္တိ၊ ကုန်အံ့။ပ။ သစေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ (ဧဝံ
 သတိ။) အဟံ၊ သည်။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ၊ လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ပရိဝသိဿာမိ၊ ပရိ
 ဝါသ်-နေပါမည်။ပ။ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်
 စေကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ပ။ အာနန္ဒ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။
 သုဘဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဗ္ဗာဇေဟိ၊ ရှင်ဖြစ်စေလော့။ (ရှင်ပြုပေးလိုက်။)။ပ။ အာဝုသော
 အာနန္ဒ။ ယေ၊ အကြင်သင်တို့ကို။ ဣတ္ထိ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ သတ္ထု၊
 ဘုရားရှင်၏။ (သမ္မုခါ-၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (အဘိသိတ္တာ-၌ စပ်။)
 သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ အန္တေဝါသိကာ ဘိသေကေန၊ အန္တေဝါသိက-
 ဘိသိက်ရေစင်ဖြင့်။ အဘိသိတ္တာ၊ သွန်းလောင်းအပ် ကုန်ပြီ။ (အသွန်းလောင်း

ခံရကုန်ပြီ။) (တေသံ) ဝေါ၊ ထို သင်တို့၏။ ဝေါ၊ မှာ။ လာဘာ၊ သီလ
သမာဓိ ပညာ-ဂုဏ်ကို ရခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ပါပေကုန်စွာ။)
အာဝုသော အာနန္ဒ။ (တေသံ) ဝေါ၊ ထို သင်တို့သည်။ (မနုဿတ္တံ၊
ကံကောင်းထောက်မ-သဖြင့် ရအပ်သော လူ့ အဖြစ်ကို။) သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်း
စွာ ရအပ်ပါပေစွာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

သုဘဒ္ဒေါ။ ပရိပ္ပာဇကော၊ သည်။ပ။အလတ္ထ၊ ရပြီ။ အစိရူပသမ္ပန္နော၊
ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးသော။ (ရဟန်း ဖြစ်ပြီး၍
မကြာသေးသော။) အာယသ္မာ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဧကော၊ တပါး
တည်းသည်။ ဝုပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်သည်။ အပ္ပ
မတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ်
သော သမ္ပပ္ပဓာန စီရိယ-ရှိသည်။ ပဟိတတ္တော၊ ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ
နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတော။) ဝိဟရန္တော၊ နေလတ်
သော်။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမီပင်။ ယဿ၊ အကြင် အရဟတ္တဖိုလ်၏။
အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးသားတို့သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်း
စွာသာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်မှ။ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ ဘောင်မှ။)
(နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။) အနဂါရိယံ၊ လယ်ထွန်မှု ကုန်ရောင်းမှု နွားမွေးမှု-
မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။

အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်မြတ်သော တရားမရှိသော။ ဗြဟ္မစရိယ ပရိယောသာနံ၊
မဂ္ဂ ဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော။ တံ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ
ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်-အတ္တဘောဉ်ပင်။
(ပစ္စုပ္ပန် ဘဝဉ်ပင်။) သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။
သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝေါ၊ ရောက်၍။
ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဇုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ-နေခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မ
စရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ-ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးပြီး
အပ်ပြီ။ (ကျင့်သုံးပြီးပြီ။) ကရဏီယံ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တဆဲ ခြောက်
ပါးသောမဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ (ပြုပြီးပြီ။) ဣတ္ထတ္တာယ၊ တဆယ့်
ခြောက်ပါး၍သို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာနောက်ထပ်မဂ်ကိစ္စ
အကျိုးငှာ။ အပရံ၊ တပါးသောမဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ်ကိစ္စသည်။ န၊ မရှိတော့။
ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဘညာသိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီ။ အာယသ္မာ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။
အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့တွင်။ အညတရော၊ တပါး အပါအဝင်သည်။

အဟောသိံ။ သော၊ ထို အရှင်သုဘဒ္ဒ-သည်။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ပစ္ဆိမော၊
နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ သက္ခိသာဝကော၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော သာဝက-
သည်။ အဟောသိံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဉ္စမော သော။ ဘာဏဝါရော၊ တည်း။

တထာဂတ ပစ္ဆိမဝါစာ

၂၁၆။ အထ ခေါ။ပ။အာနန္ဒ။ သိယာ၊ ရံခါ။ တုမှာကံ၊ တို့၏။
ဧဝံ၊ ဤ အကြံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ
သနည်း။) ပါဝစနံ၊ ဘုရားစကားတော်သည်။ [မြတ်သော စကားတော်
သည်၊ ပြဋ္ဌာန်းသောစကားတော်သည်-ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏။] အတိတသတ္ထုကံ၊
လွန်ပြီးသော ဆရာရှိ၏။ နော၊ ငါတို့၏။ သတ္တာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။
ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏။ အာနန္ဒ။ ဧဝံ၊ ဤ အတိတသတ္ထုက ပါဝစန-
၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ ဧဝံ၊ ဤ အသင်တို့ကြံဆအပ်
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အသင်တို့ အကြံဖြစ်သည့်အတိုင်း။ န
ခေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်ထိုက်။ အာနန္ဒ။ မယာ၊ သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။
ယော ဓမ္မော စ၊ အကြင် သုတ္တ အဘိဓမ္မ-ကိုလည်းကောင်း။ ယော ဝိန
ယော စ၊ အကြင်ဝိနည်းကိုလည်းကောင်း။ ဒေသိတော၊ ဟောလည်းဟော
တော်မူအပ်ပြီ။ ပညတ္တော၊ ဝေနေယျ-တို့ သန္တာန်၌ ထားလည်းထားတော်မူ
အပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပညတ်လည်း ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။ သော၊ ထို ဓမ္မဝိနယ-
သည်။ မမ၊ ဧ။ အစ္စယေန၊ လွန်တော်မူရာအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။
သတ္တာ၊ ဆရာပင်တည်း။

အာနန္ဒ။ တေရဟိ၊ ၌။ ဘိက္ခု။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ (တပါးနှင့်
တပါးကို။) အာဝုသောဝါဒေန။ အာဝုသော-ဟု ပြောဆိုကြောင်းစကား

၁။ သုဘဒ္ဒ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အမိန့်တော်အရ အရှင်အာနန္ဒာ
သည် သုဘဒ္ဒ-ကို သင့်တော်ရာအရပ်သို့ ခေါ်၍ ရေမှူးထဲမှရေဖြင့် ဦးခေါင်းကို
ဆွတ်ပြီးလျှင် တစပဉ္စက-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြောပြ၍ ဆံချသည်။ ထို့နောက် သင်္ကန်း
ဝတ်၍ သရဏဂုံ ပေးပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ခေါ်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်
ရဟန်းဖြစ်စေ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတော်မူ၏။ သုဘဒ္ဒ-သည် ဥယျာဉ်၏ အစွန်အဖျား၌
စင်္ကြံသွားလျက် ကြိုးစားလေရာ ပဋိသမ္ဘိဒါ-ဉာဏ်နှင့်တကွ ရဟန္တာ အဖြစ်သို့
ရောက်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်ပယ် နောက်ဆုံး ရဟန္တာ သာဝက-
ဖြစ်ရပေသည်။

ဖြင့်။ သမုဒါစရန္တိ ယထာ၊ ခေါ်ကြ ပြောကြသကဲ့သို့။ မမ၊ ၏။ အစ္စယေန၊
 ဦး။ ဝေံ၊ သို့။ န သမုဒါစရိတဗ္ဗံ၊ မခေါ်မပြောထိုက်။ အာနန္ဒ။ ထေရ
 တရေန၊ ထေရ်ဖြစ်သော။ (တရ-ပစ္စည်း အနက်မရှိ။) ဘိက္ခုနာ၊ သည်။
 နဝကတရော၊ သီတင်းငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ နာမေန ဝါ၊ နာမည်
 အားဖြင့်လည်းကောင်း။ (တိဿ၊ ဒတ္တ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ-စသော နာမည်။)
 ဂေါတ္တေန ဝါ၊ အနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ (ကဿပ၊ ဂေါတမ၊ ကစ္စာယန-
 စသော အနွယ်။) အာဝုသော ဝါဒေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ သမုဒါ
 စရိတဗ္ဗော၊ ခေါ်ထိုက် ပြောထိုက်၏။ နဝကတရေန။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။
 ထေရတရော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘန္တေတိ ဝါ၊ ဘန္တေ-ဟူ၍လည်းကောင်း။
 [လေးစားသောအားဖြင့်ဘန္တေတိဿ-စသည်။] အာယသ္မာတိ ဝါ၊ အာယသ္မာ-
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ [ချစ်ခင်သောအားဖြင့် အာယသ္မာတိဿ-စသည်။] သမု
 ဒါစရိတဗ္ဗော။

အာနန္ဒ။ အာကခံမာနော၊ အလိုရှိလတ်သော်။ သံဃော၊ သည်။ မမ။
 အစ္စယေန၊ ဦး။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ၊ ငယ်ကုန် သာ၍ငယ်ကုန်သော။ သိက္ခာ
 ပဒါနိ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ သမ္မဟနတု၊ ပယ်နှုတ်ရစ်လော့။ ဝါ၊ ပယ်နှုတ်
 နိုင်၏။ ဆန္ဒဿ၊ ဆန္ဒ-မည်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပ။ ဗြဟ္မဒဏ္ဍော၊ မြတ်
 သောဒဏ်ကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးထိုက်၏။ (ပေးရမည်။)။ ပ။ ဆန္ဒော။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (ဝတ္တံ၊ ပြောခြင်းငှာ။) ဣစ္ဆေယျ၊ အလိုရှိ
 ရ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝဒေယျ၊ ပြောရ၏။ (ပြောပစေ။) သော၊ ထို
 ဆန္ဒ-ရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော၊ မပြောထိုက်။ န
 သြဝဒိတဗ္ဗော၊ မဆုံးမထိုက်။ န အနုသာသိတဗ္ဗော၊ မသွန်သင်ထိုက်။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ အာကခံမာနော။ ပ။ သမ္မဟနတု။ ။ ဤစကားတော်၌ “နုတ်လိုလျှင်” ဟူသော
 စကား၊ “ငယ်ကုန်၊ သာ၍ငယ်ကုန်သော” ဟူသောစကားသည် စဉ်းစားစရာကောင်း
 ၏။ ထိုစကားတော်အရ နုတ်ခြင်းကို အလိုရှိ၍ ပယ်နှုတ်ခဲ့သော် ဘုရားလက်ထက်တော်
 တုန်းက စိတ်မပါပဲ ကျင့်ရသည့်အဖြစ်မျိုး ရောက်၏။

ထို့ပြင် ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက-သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ရွာတွင်း၌ စက္ခုမြေ-မချပဲ သွားလာနေ
 ထိုင်ခြင်း၊ သင်္ကန်းမရုံပဲ သွားလာနေထိုင်ခြင်း၊ ရွာတွင်း၌ ကျယ်စွာရယ်မောခြင်း၊ အသံ
 ကျယ်ကျယ် စကားပြောခြင်း၊ သင်္ကန်းတို့ကို မြှောက်ပင့်၍သွားခြင်း၊ ရွာတွင်းရွာပြင်
 ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ မတ်တပ်ရပ်၍စွန့်ခြင်း၊ ပွဲကြည့်ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း-စသည်ဖြင့် လူကြီး
 လူကောင်းတို့သော်မှ မလုပ်ပုံကြသော အလုပ်များကို လုပ်ခွင့်ရကြလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်

၂၁၇။ အထ ခေါ။ပ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကဘိက္ခုယပိ၊ တစုံတယောက်
 သော ရဟန်း၏လည်း။ ဝါ၊ မှာလည်း။ ဗုဒ္ဓေ ဝါ၊ ဘုရား၌ဖြစ်စေ။ ဓမ္မေ
 ဝါ၊ တရား၌ဖြစ်စေ။ သံဃေ ဝါ၊ သံဃာ၌ဖြစ်စေ။ မဂ္ဂေ ဝါ၊ မဂ်-တရား
 ၌ဖြစ်စေ။ ဝဋ္ဋိပဒါယ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ဖြစ်စေ။ ကင်္ခါ
 ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိမတိ ဝါ၊ တွေးတောခြင်း
 သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း။
 သိယာ၊ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ဘိက္ခဝေ။ပုစ္ဆထ၊ မေးလိုက်ကြကုန်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်
 ၌။ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော၊ နှလုံးမသာမယာခြင်း ရှိသူတို့သည်။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်
 ကြနှင့်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မဖြစ်ရမည်နည်း။) နော၊ ငါတို့၏။ သတ္တာ၊
 သည်။ သမ္မုခိဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မယံ။
 ဘဂဝန္တံ။ သမ္မုခါ၊ ၌။ ပဋိပုစ္ဆိတံ၊ မေးလျှောက်ခြင်းငှာ။ နာသက္ခိမှာ၊
 မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့တွေး၍ ဝိပုဋ္ဌိသာရ-မဖြစ်ကြနှင့်။ ဣတိ (အာ
 မန္တေသိ။) [ဣတိ-တလုံး အကျေကြံ။]။ပ။

အထ ခေါ။ ၌။ (သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဆိတ်ဆိတ်နေရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။
 ဘိက္ခဝေ။ သတ္ထုဂါရဝေန ပိ၊ ငါဘုရား၌ရှိသေလေးစားခြင်းအားဖြင့်လည်း။
 သိယဂ န ပုစ္ဆေယျာထ၊ အကယ်၍ မမေးကြအံ့။ (ဧဝံ သတိ) ဘိက္ခဝေ။
 သဟာယကော ပိ၊ သူငယ်ချင်း ရဟန်းတပါးသည်လည်း။ သဟာယကဿ၊
 သူငယ်ချင်းဖြစ်သော ရဟန်းတပါးအား။ အာရောစေတု၊ ပြောလော့။
 [မိမိကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက်မလျှောက်ဝံ့လျှင် သူငယ်ချင်းတပါးအား ပြောပါ။
 ငါဘုရားက သူ့အား ဖြေတော်မူမည်-ဟူလို။]။ပ။ဘန္တေ။ အစ္ဆရိယံ၊ စူ။ပ။
 ဘန္တေ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသန္နော၊
 ယုံကြည်ပါ၏။ (ကိံ။) ဧကဘိက္ခုယ ပိ။ပ။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယုံကြည်
 ပါ၏။ (ဣတိ အဝေါစ။)

အာနန္ဒ။ တံ၊ သည်။ ပသာဒါ၊ ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ ဝဒေသိ၊ ပြော၏။
 ဧတ္ထ၊ ဤ ယုံမှားမရှိခြင်း၌။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဉာဏမေဝ၊ ဉာဏ်သည်
 သာ။ (ယုံမှား မရှိသည်၏အဖြစ်ကို မျက်မှောက်ပြုတတ်သော။ ဉာဏ်သည်
 ပင်။) (ဟောတိ။) [အာနန္ဒာ-သင်က ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားမျှဖြင့်
 ပြော၏။ ငါဘုရားမှာ ယုံမှားမရှိခြင်းကို သိနိုင်သောဉာဏ်သည်ပင်ဖြစ်သည်။-
 ဟူလို။] နတ္ထိ။ပ။ပဋိပဒါယ ဝါ။

“နတ်လိုလျှင်” ဟူသောစကားကို ထည့်၍ သုံးစွဲဖော်မူသည်။ “မနတ်လိုလျှင်မနတ်
 ကြနှင့်”ဟု မိန့်တော်မူလိုသည်။ [ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက-ကို မကျင့်ခြင်းကြောင့် ရအပ်သော
 အပြစ်များကို ဘာသာနိကာင်္ဂ ပြုထားပြီ။]

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ ဤ ရဟန်းငါးရာ တို့တင်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စိမကော၊ ဂုဏ်အားဖြင့် နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သောတာပန္နော၊ အရိယာမဂ်သို့ ရောက်သူ တည်း။ ဝါ၊ သောတာပန်တည်း။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ အပါယ်လေးပါး တို့၌ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်းသဘောမရှိ။ နိယတော၊ မဂ္ဂဓမ္မ နိယာမ-ဖြင့် မြဲ၏။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ အထက်မဂ်သုံးပါးဟူသော အလွန် ရောက်ထိုက်သော တရားရှိ၏။ (အထက်မဂ်သုံးပါးဟူသော လဲလျောင်းရာ ရှိ၏။) ဣတိ၊ ပြီ။ [ဤ အဋ္ဌကထာ၊ အနာဝတ္တိဓမ္မ-သမ္မောဓိပရာယဏ-အဖွင့် အတိုင်း ပေးသည်။ အခြားနေရာ၌တမျိုးဖွင့်၏။]

၂၁၈။ အထ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့၊ “ဟန္တု၊ တိုက်တုန်းတော် မူ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေ၊ သင်တို့ကို။ အာမန္တယာမိ၊ သတိပေးနှိုးဆော် သိစေတော်မူ၏။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝယဓမ္မော၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ အပ္ပမာဒေန၊ ပမာဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သတိ- ဖြင့်။ (သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို။) သမ္မာဒေထ၊ ပြီးစီးစေကြ ကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ အယံ၊ ဤ စကားတော်သည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပစ္စိမာ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဝါစာ-စကားတော် တည်း။

ပရိနိဗ္ဗုတကထာ

၂၁၉။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဟန္တု ဒါနိ-စသော နောက်ဆုံးစကားကို မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပထမဈာန်သို့။ သမာ ပဇ္ဇိ၊ ကောင်းစွာရောက်တော်မူပြီ။ (ဝင်စားတော်မူပြီ။) ပဌမဇ္ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတော၊ ထတော်မူ၍။ပ။ နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာ-သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတော။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာ ဝေဒနာ-တို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓ-သမာပတ်သို့။ သမာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ [ဤကား အနုလုံအားဖြင့် ဝင်စားပုံတည်း။]။ပ။ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ အရှင်ဘုရား အနု ရုဒ္ဓါ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီလော။ပ။ [ထို့နောက် ပဋိလောမအားဖြင့် ဝင်စားပုံကို ပါဠိတော်အတိုင်းသိပါ။]။ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတော။ သမနန္တရာ၊ စတုတ္ထဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဝိထိ၏ အခြားမဲ့၌။ ဘဂဝါ။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေး ငြိမ်းတော်မူပြီ။

၂၂၀။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးလတ်
သော်။ သဟပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ မဟာဘူမိစာ
လော။ပ။ ဖလိံ သု။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၉-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]။ပ။ အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ယတ္ထ လောကေ၊ အကြင် သတ္တ-လောက၌။
တောဒိသော၊ ဤကဲ့သို့ ရှုတော်မူအပ်သော။ (ဤကဲ့သို့ ဘုန်းတန်ခိုး
ကြီးတော်မူသော။) သတ္တာ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာ ဖြစ်
တော်မူသော။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ သီလ-စသော ဂုဏ်အားဖြင့် တန်း
တူသောပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မူသော။ ဗလပတ္တော၊ ဉာဏ်ဆယ်ပါးတည်း
ဟူသောအားတော်သို့ရောက်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ မဖောက်
မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။
တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်
မူရသေး၏။ (တတ္ထ)လောကေ၊ ၌။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သမုဿယံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို။
နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ပစ်ချရကုန်လိမ့်မည်။

၂၂၁။ ပရိနိဗ္ဗုတေ။ပ။ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ နတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်သော။
သက္ကော၊ သိကြားသည်။ပ။ အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ ။သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရ-တို့သည်။
အနိစ္စာ ဝတ၊ စင်စစ်အနိစ္စ၊ ဪ...မမြဲသော တရားတို့ပါတကား။
ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန် ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ
ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၍။
နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဘင်သို့ရောက်လျက် ချုပ်ပျက်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရုပ်
နာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရတို့၏။ ဝပသမော၊ ငြိမ်းအေးရာမှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်
သည်။ သုခေါ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ဝဋ်ဇာတ်သိမ်းလျက် ငြိမ်းချမ်းအေးမြ
ချမ်းသာပေစွတကား။

၂၂၂။ ပရိနိဗ္ဗုတေ။ပ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓော၊ အရှင်အနုဒ္ဓါသည်။ပ။
အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ ။(က) အနေဇော၊ တုန်လှုပ် တတ်သော
တဏှာ-ရှိတော်မူသော။ ယံ မုနိ၊ အကြင် မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်
သည်။ [ယံ-၌ ပထမာ-အနက်ဝယ် ဒုတိယာ-သက်ပါ။] သန္တိံ၊
ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရည်

ရော်ဝဲစောင်း အကြောင်းပြု၍။ ကာလံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူချိန်ကို။ ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခြင်းကို။ အကရိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဌိတစိတ္တဿ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သော စိတ်ရှိတော်မူသော။ တာဒိနော၊ လာဘာလာဘ စသည်ရှစ်တန် လောကဓံကြောင့် ဖောက်ပြန်မတူန် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ တဿ၊ ထို မှန်ထွတ်တင် တုရား ရှင်၏။ အဿာသပဿာသော၊ ထွက်သက်ဝင်သက်သည်။ န အဟု၊ မဖြစ်တော့ပြီ။

(ခ)။ အသလ္လီနေန၊ မငြိမကပ် မတုန်မဆုတ်သော။ ဝါ၊ ပီတိ သောမနဿ-ကြောင့် ပွင့်လင်းရှင်ပျသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာကို။ အဇ္ဈဝါသယံ၊ ကိုယ်တော်၏ အထက်၌ သက်ဝင် တည်နေစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။ ပဇ္ဇောတဿ၊ ဆီမီး၏။ နိဗ္ဗာနံ ဣဝ၊ ငြိမ်းခြင်းကဲ့သို့။ (တဿ၊ ထို တုရားရှင်၏။) စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝိမောက္ခော၊ အပိတ်အပင် အတားအဆီးမရှိ လွတ်မြောက်တော်မူခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။

၂၂၃။ ပရိနိဗ္ဗာန်တေ။ပ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာ-သည် ။ပ။ အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ၊ အလုံးစုံမြတ်သော သီလ-အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဝါ၊ အလုံးစုံမြတ်သော သီလ-အစရှိသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော။ သမ္မုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ပရိ နိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ်သော်။ တဒါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ ထိုအခါ ၌။ ဘိသနကံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော မြေကြီး၏ တုန် လှုပ်ခြင်းသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [ယံ-အနက်မရှိ။] တဒါ၊ ၌။ လောမ ဟံသနံ၊ အမွှေးတို့ကို ရှင်စေတတ်သော မြေကြီး၏ တုန်လှုပ်ခြင်း သည်။ ဝါ၊ ကြက်သီးမွှေးညင်း ထ-လောက်အောင် မြေကြီး၏ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ အာသိ၊ ပြီ။

၂၂၄။ ပရိနိဗ္ဗာန်တေ။ပ။ တတ္ထ၊ ထို ရဟန်းတို့တွင်။ (ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရာ အရပ်သို့ စည်းဝေးရောက်လာသော ရဟန်းတို့တွင်။) ယေ တေ ဘိက္ခု။ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ အဝီတရာဂါ၊ မကင်းသော ရာဂ-ရှိကုန်၏။ (တေ သု၊ ထို ရဟန်းတို့တွင်။) အပေကဓေ၊ အချို့ သောရဟန်းတို့သည်။ ပ။ အန္တရ

ဟိတော၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။ပ။ လဗ္ဘာတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၂၀၁-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၂၅။ အထ ခေါ။ပ။ အလံ၊ ဝမ်းနည်းပူဆွေး ငိုကြွေးဖို့ရန် မသင့်။ မာ သောစိတ္တ၊ စိတ်၌ ပြင်းစွာ ဝမ်းမနည်းကြပါနှင့်။ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ၊ နှုတ်ဖြင့် ပြင်းစွာ မငိုကြွေးပါနှင့်။ နနံ တေ။ပ။ ဝိဇ္ဇတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၈၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကြပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကထံ ဘူတာ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရောတိ၊ ပြုပါသနည်း။ (နှလုံးသွင်းမိပါသနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [ပါဠိရှိအတိုင်း လျော်သလိုပေးလိုက်သည်။ ရှေး၌လည်း တနည်းပေးခဲ့ပြီ။] သန္တာဝုသော။ပ။ လဗ္ဘာတိ။ [၂၀၁-အနက်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ။ပ။တံ ရတ္တာဝသေသံ၊ ထို ကြွင်းကျန်သော ညဉ့်ကို။ ဝါ၊ ထို ညဉ့်၏ကြွင်းကျန်သောအချိန်ကို။ ဓမ္မိယာ၊ ကထာယ၊ ဖြင့်။ (သေခြင်းနှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့်။) ဝီတိနာမေသံ၊ လွန်စေကုန်ပြီ။

၂၂၆။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အရုဏ်တက်ရာအခါ၌။) ။ပ။ အာဝုသော အာနန္ဒ။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ ကုသိနာရံ ပဝိသိတော။ ကောသိနာရကာနံ၊ ကုသိန္နာရံ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လာနံ၊ တို့အား။ အာရောစေဟိ၊ ပြောချေ။ (ကံ၊ အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း။) ပါသေဋ္ဌာ၊ တို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပြီ။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယဿ၊ အကြင်လာခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညထ၊ သိကုန်၏။ (တံ၊ ထို လာချိန်ကို။) (ကရောထ၊ ပြုကြကုန်လော့။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောချေ။ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။ပ။ တေနေပ ကရဏီယေန၊ ထို ပြုဖွယ်ကိစ္စ-ကြောင့်ပင်။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းနှင့်စပ်သော ကိစ္စ-ကြောင့်ပင်။) သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ။ပ။ အန္တရဟိတောတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၂၀၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။

၁။ ရတ္တာဝသေသံ။ ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကဆုန်လပြည့်နေ့၏ ပစ္စိမ-ယံ၌ အရုဏ်မတက်မီ ပစ္စုသသမယ (မိုးသောက်သောအခါ) ဟု ခေါ်အပ်သော အရုဏ်တက်ခါနီး) ဝေလီဝေလင်းအချိန်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါသည်။ ထို့ကြောင့်-ကဆုန်လပြည့်နေ့ ညဉ့်၏ အနီးငယ်ကျန်သေးသော (၂-နာရီခန့်လောက်) အချိန်ကို ‘ရတ္တာဝသေသံ’ ဟု ဆိုသည်။

ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ

၂၂၇။ အထ ခေါ၊ ခြံ။ပ။ပုရိသေ၊ တို့ကို။ (မင်းအမှုထမ်းယောက်ျား
 တို့ကို။) အာဏာပေသံ၊ စေခိုင်းကုန်ပြီ။ (အမိန့်ပေးကုန်ပြီ။) (ကိ။)။
 ဘဏေ၊ အမောင်တို့။ တေနဟိ၊ တိုက်တန်း၏။ ကုသိနာရာယံ၊ ခြံ။ ဂန္ဓ
 မာလဉ္စ၊ ပန်း နံသာကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တာဠာဝစရံ စ၊
 မောင်း ကြေးနောင်-စသည်ကို တီးခတ်ခြင်း၏ သက်ဝင်တည်နေရာ တူရိ
 ယာ ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တူရိယာကို တီးခတ်သူကိုလည်းကောင်း။
 သန္ဓိပါတေထ၊ စုဝေးစေကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ စေခိုင်းကုန်ပြီ။ပ။ပဉ္စ စ
 ဒုဿယုဂသတာနိ၊ ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ကိုလည်းကောင်း။ အာဒါယ
 ။ပ။ ဥပသက်မိံ သူ။

ဥပသက်မိံတွာ။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ (ရုပ်ကလာပ်
 တော်ကို။) နုစ္စေဟိ၊ အက-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂီတေဟိ၊ သီချင်းတို့ဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဝါဒိတေဟိ၊ အတီးအမှုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ မာလေဟိ၊
 ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂန္ဓေဟိ၊ နံသာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သက္ကရောန္တာ၊
 ကောင်းစွာ ပြုကုန်လျက်။ ဂရံ၊ ကရောန္တာ၊ အလေးအမြတ် ပြုကုန်လျက်။
 မာနေန္တာ၊ မြတ်နိုးကုန်လျက်။ ပူဇေန္တာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ စေလဝိတာ
 နာနိ၊ အဝတ်ဗိတာန်တို့ကို။ (အဝတ် မျက်နှာကြက်တို့ကို။) ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်
 လျက်။ မဏ္ဍလမာဠေ၊ အဝတ်တန်ဆောင်းတို့ကို။ ပဋိယာဒေန္တာ၊ စီရင်ကုန်
 လျက်။ ဧဝံ၊ တနေ့ကို။ ဝိတိနာမေသံ၊ ကုန်လွန်စေကုန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ခြံ။ (တနေ့ လွန်ပြီးရာ ထို အခါ၌။)။ပ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။
 သရီရံ၊ ကို။ ဈာပေတံ၊ မီးရှို့ခြင်းငှာ။ (မီးသဂြိုဟ်ခြင်းငှာ။) အတိဝိကာ
 လော၊ အလွန်အချိန်မဲ့ပြီ။ (အချိန် ကုန်သွားပြီ-ဟုလို။) သေ၊ နက်ဖြန်၌
 ။ပ။ဈာပေဿာမ၊ မီးရှို့ကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ (ဈာပေဿာမံ၊
 မီးလောင်စေကြကုန်စို့-ဟု သဒ္ဓတ္ထ-ဖြစ်၏။)။ပ။ဆဋ္ဌမ္ပိ ဒိဝသံ ဝိတိနာမေသံ။

အထ ခေါ၊ ခြံ။ (ခြောက်ရက်လွန်ရာ ထို အခါ၌။) သတ္တမံ၊ ခုနစ်ရက်
 မြောက် ဖြစ်သော။ ဒိဝသံ၊ နေ့၌။ပ။ပူဇေန္တာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ နဂရဿ၊
 မြို့၏။ ဒက္ခိဏေန၊ တောင်အရပ်ဖြင့်။ ဒက္ခိဏံ၊ တောင်အရပ်သို့။ ဗာဟိရေန၊
 ပြင်ပ-ဖြစ်သော အရပ်ဖြင့်။ ဗာဟိရံ၊ ပြင်ပဖြစ်သော အရပ်သို့။ ဟရိတွာ၊
 ဆောင်ယူ၍။ နဂရဿ၊ ၎င်း။ ဒက္ခိဏတော၊ တောင်အရပ်၌။ပ။ဈာပေဿာမ။
 ဣတိ၊ ပြီ။ [ရုပ်ကလာပ်တော်ကို မြို့တွင်းသို့မသွင်းပဲ မြို့ပြင်ဘက်က တောင်

အရပ်ဖြင့်ပင် မြို့ပြင်ဘက် တောင်အရပ်သို့ ထုတ်ဆောင်၍ မြို့နှင့် တမိုင်
လောက်ဝေးသော တောင်အရပ်၌ မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြစို့-ဟု အကြံဖြစ်သည်။]

၂၂၈။ တေန ခေါပန သမယေန၊ ချွံ။ (ရုပ်ကလာပ်တော်ကို မီးသင်္ဂြိုဟ်
ဖို့ရာ စီစဉ်ကြရာ ထိုအခါ၌။) အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ မလ္လပါမောက္ခာ၊
ပါမောက္ခ-ဖြစ်သော မလ္လာမင်းတို့သည်။ သိတံ နှာတာ၊ ဦးခေါင်းကိုလျှော်
၍ ရေချိုးပြီးကုန်သည်။ (ဟုတော။) အဟတာနိ၊ အစာမချေအပ်ကုန်သေး
သော။ ဝါ၊ အသစ်စက်စက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နိဝတ္တာ၊
ဝတ်ကုန်လျက်။ မယံ ဘဂဝတော သရီရံ။ ဥစ္စာရေဿာမ၊ ကြွမြောက်
စေကြကုန်စို့။ (မ၊ ယူကြကုန်စို့။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဥစ္စာရေတုံ၊ ကြွ
မြောက်စေခြင်းငှာ။ (မ၊ ယူခြင်းငှာ။) န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ပ။
ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ။ ၂။ န သက္ကောန္တိ။
(သော) ဟေတု၊ ထို အကြောင်းသည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။
(သော) ပစ္စယော၊ ထို အထောက်အပံ့သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်ကုန်ပြီ။

ဝါသေဋ္ဌာ၊ တို့။ တုမှာကံ၊ အသင်တို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုသည်။
(စိတ်အကြံသည်။) အညထာ၊ တမျိုးတခြားတည်း။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့၏။
အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ အညထာ၊ တမျိုးတည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ ကထံ၊ အဘယ်
သို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဝါသေဋ္ဌာ၊ တို့။ မယံ။ ပ။ ဈာပေဿာမာတိ၊ ဟူ
၍။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ အဓိပ္ပာယော။ (ဟောတိ။) ဝါသေဋ္ဌာ၊ တို့။ ဒေဝ
တာနံ၊ တို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုကား။ မယံ။ ပ။ ပူဇေန္တာ၊ ကုန်လျက်။
နဂရဿ၊ ၎င်း၏။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်ဖြင့်။ ဥတ္တရံ၊ မြောက်အရပ်သို့။
ဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဥတ္တရေန ဒွါရေန၊ မြောက်တံခါးဖြင့်။ နဂရံ၊
မြို့တွင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ သွင်း၍။ နဂရဿ၊ ၎င်း၏။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်အရပ်ဖြင့်။
မဇ္ဈံ၊ အလယ်အရပ်သို့။ ဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့အရပ်၌
ဖြစ်သော။ ဒွါရေန၊ ဖြင့်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ နဂရဿ၊ ၎င်း၏။ ပုရတ္ထိ
မတော၊ အရှေ့အရပ်၌။ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ၊ မကုဋ္ဌဗန္ဓန-မည်သော။ မလ္လာနံ၊
တို့၏။ စေတိယံ၊ စေတီသည်။ (အမြတ်တနိုးပြုအပ်သော အဘိသိက်သွန်းရာ
အခါဝယ် တန်ဆာဆင်ရာ မင်္ဂလာ-အိမ်တော်သည်။) (အတ္ထိ။) ဧတ္ထ၊ ဤ
မင်္ဂလာအိမ်တော်၌။ ပ။ ဈာပေဿာမ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်၏။ ဘန္တေ၊
ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယော(ဟောတိ။)
တထာ၊ ထို နတ်တို့၏အလိုအထိုင်း။ ဟေတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်ကုန်ပြီ။

၂၂၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ ကုသိနာရာ၊ ကုသိန္နာရံ-မြို့
 သည်။ ယာဝ သန္ဓိသမလသံကဋီရာ၊ အိမ်ခြံစပ် မစင်ကိုထုတ်ပစ်ရာအရပ်၊
 အမှိုက်ပစ်ရာအရပ် တိုင်အောင်။ ဇဏ္ဍမတ္တေန၊ ပုဆစ်ဒူး အတိုင်းအရှည်ရှိ
 သော။ သြဓိနာ၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်။ မန္ဒာရဝပုပ္ဖေဟိ၊ မန္ဒာရဝ-ပန်းတို့ဖြင့်။
 (ထင်ရှားပန်းတို့ဖြင့်။) သန္တတာ၊ ခင်းအပ်သည်။ ဟောတိ။ပ။ဒိဗ္ဗေဟိ စ၊
 နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မာနုသကေဟိ စ၊ လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။
 နစ္စေဟိ။ပ။တ္ထေ စ၊ ဤ မင်္ဂလာအိမ်တော်၌ပင်။ ဘဂဝတော သရီရံ နိက္ခိ
 ပိံသု၊ ချထားကုန်ပြီ။

၂၃၀။ အထ ခေါ။ပ။သုခါယာတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၂၀၅-၌ အနက်ရေးခဲ့
 ပြီ။] ။ပ။ ဘဏေ၊ အမောင်တို့။ တေနဟိ၊ ငါတို့တိုက်တန်း၏။ မလ္လာနံ၊
 တို့၏။ ဝိဟတံ၊ ကောင်းစွာဖတ်အပ်သော။ ကပ္ပါသံ၊ ဝါလွမ်းကို။ သန္ဓိ
 ပါတေထ၊ စုဝေးစေကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ စေခိုင်းကုန်ပြီ။ပ။စိတကံ၊ သို့။
 အာရောပေသံ၊ တက်ရောက်စေကုန်ပြီ။ (တင်ထားကြကုန်ပြီ။)

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၂၃၁။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊
 သည်။ ပါဝါယ၊ ပါဝါ-မြို့မှ။ ကုသိနာရံ၊ သို့။ (ဂမိဿမိ၊ သွားမည်။)
 ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ ပဉ္စ
 မတ္တေဟိ၊ သင်္ချာငါးလီ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ ရဟန်း
 အရာတို့နှင့်။ (တနည်း) ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပန္နော၊ ရှည်သောခရီးကို သွားသည်။ ဟောတိ။
 ။ပ။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ သြက္ကမ္မ၊ ဖယ်၍။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိ တပင်သော။
 ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ (ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌။) အညတရော၊
 တယောက်သော။ အာဇီဝကော၊ အာဇီဝက-သည်။ [ရှေးက တက္ကတန်း-
 ဟု ပေးကြ၏။) ကုသိနာရာယ၊ မှ။ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ပ။တံ
 အာဇီဝကံ၊ ကို။ ဒုရတောဝ၊ ၌ပင်။ (အဝေးကပ်။) အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာ
 နေသည်ကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ပြီ။ပ။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့၏။ သတ္တာရံ၊
 ဆရာကို။ (ဆရာဖြစ်သော ဘုရားရှင်ကို။) ဇာနာသိ အပိ၊ သိပါသလား။
 ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ အာဝံသော၊ ငါ့ရှင်။ အာမ၊ အင်း။ ဇာနာမိ၊
 သိပါ၏။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သတ္တာဟ ပရိ

နိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ရဟန်းဂေါတမ၏ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ။) (တနည်း) အဇ္ဇ၊ ယနေ့မှစ၍။ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗာ တော၊ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့က ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးပြီ။ [ဋီကာ။] တတော၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအရပ်မှ။ မေ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဣဒံ မန္တရဝပုပ္ဖံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ယုံအပ်ခဲ့ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ ပြောရာ၌။ ယေ တေ ဘိက္ခု။ အဝီတရာဂါ၊ ကုန်၏။ (တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။) အပေကစ္စေ။ ပ။ လဗ္ဘာတိ။ [ရှေး၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၃၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ရဟန်းတို့၏ လူးလိမ့်၍ ငိုကြွရာ ထိုအခါ၌။ သုဘဒ္ဒေါ နာမ၊ သုဘဒ္ဒ-မည်သော။ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတော၊ ကြီးသည် ဖြစ်၍ ရဟန်းပြုသည်။ (တောထွက်ရဟန်းကြီးသည်။) တသံ ပရိသာယံ၊ ၌။ နိသိန္ဓော ဟောတိ။ ပ။ အဝေါစ။ အာဝုသော၊ တို့။ အလံ၊ ပမ်းနည်း ငိုကြွေးဖို့မသင့်။ မာ သောစိတ္တံ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္တံ။ တေန မဟာသမဏေန၊ ထို ရဟန်းကြီးမှ။ မယံ၊ တို့သည်။ သုမုတ္တာ၊ ကောင်းစွာလှလှ လွတ်ကြ ရကုန်ပြီ။ (မယံ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။) ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဓုတာ စ၊ ချုပ်ချယ်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောမ၊ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ (တံ ကာလာပက္ခ-ဝတ္တမာန်။) ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ ကား။ မယံ၊ တို့သည်။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ (ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။) ဣစ္ဆိဿာမ၊ အလိုရှိကုန်အံ့။ တံ၊ ထိုအမှုကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုနိုင်ကုန်တော့အံ့။ ယံ(ကာတံ)။ န ဣစ္ဆိဿာမ၊ အလိုမရှိကုန်အံ့။ တံ၊ ကို။ န ကရိဿာမ၊ မပြုပဲနေနိုင်ကုန် တော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ပ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၈၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၃၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန ။ပ။ စိတကံ၊ နံသာထင်းပုံကို။ (အတောင် တရားနှစ်ဆယ်ရှိသော စန္ဒကူးနံသာထင်းပုံကို။) အာဠိမေဃာမ၊ မီးတောက်စေကုန်အံ့။ (မီးစွဲစေကုန်အံ့။) ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အာဠိမေဃတံ၊ မီးစွဲစေခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ။ ပ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘဂဝတော။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ န ဝန္တိဿတိ၊ ရှိမခိုးရသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ (အရှင်မဟာကဿပ-က မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိမခိုးရသေးသမျှ ကာလ ပတ်လုံး။) စိတကော၊ သည်။ န ပဇ္ဇလိဿတိ၊ မီးတောက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နတ်တို့၏အလို ဖြစ်၏။ ပ။

၂၃၄။ အထ ခေါ။ပ။ ပြုတေန၊ ကုဿိန္ဒာရုံ-မြို့ မကုဋ္ဌဗန္ဓန-မည်သော
 မင်္ဂလာ အိမ်တော်ဝယ် မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာထင်းပုံရှိရာ ထိုအရပ်သို့။
 ဥပသင်္ကမိ၊ သွားပြီ။ပ။ ကေသံ၊ လက်ဝဲတဘက် ပခုံးထက်၌။ စိဝရံ၊
 သင်္ကန်းကို။ ကရိတံ၊ ပြု၍။ (လက်ကတော့ တင်၍။) အဉ္စလိ၊ လက်
 အုပ်ကို။ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်စေ၍။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ စိတကံ၊ ကို။
 ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ပ။ ဝန္တိ။ တာနိပိ ပဉ္စ တိက္ခသတနာ၊ ထိုရဟန်း
 ငါးရာတို့သည်လည်း။ပ။ ဝန္တိ သူ။ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန၊ သည်
 လည်းကောင်း။ တေဟိ စ ပဉ္စဟိ တိက္ခသတေဟိ။ တို့သည်လည်းကောင်း။
 ဝန္တိတေ စ၊ ရှိခိုးအပ်ပြီးသော်ကား။ (ရှိခိုးအပ်ပြီးရာ အခါ၌ကား။) သယ
 မေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ စိတကော၊ သည်။ ပဇ္ဇလိ၊ မီးတောက်ပြီ။

၂၃၅။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဇာယမာနဿ၊ မီးလောင်အပ်သော။ သရီ
 ရဿ၊ ကိုယ်တော်၏။ (ရုပ်ကလာပ်တော်၏။) ဆဝီတိ ဝါ၊ အရေပါးမှု
 လည်းဖြစ်သော။ (အပေါ်ရေမှုလည်းဖြစ်သော။) စမ္ပန္တိ ဝါ၊ အရေထူမှု
 လည်းဖြစ်သော။ (အတိုင်းရေမှုလည်းဖြစ်သော။) မံသံတိ ဝါ၊ အသားမှု
 လည်းဖြစ်သော။ နှာရူတိ ဝါ၊ အကြောမှုလည်းဖြစ်သော။ လသိကာတိ ဝါ၊
 အစေးမှုလည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ကောဋ္ဌာသ-သည်။ (အကြင် အဖို့
 အစုသည်။) အဟောသိ။ တဿ၊ ထို ကောဋ္ဌာသ-၏။ ဆာရိကာ၊ ပြာ
 သည်။ နေဝ ပညာယိတ္ထ၊ မထင်ရှား။ မသိ၊ မီးသွေးသည်။ နှ (ပညာယိတ္ထ)။
 [မကျန်သည်ကို “မထင်ရှား” ဟုဆိုသည်။] သရီရာနေဝ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်
 တို့သည်သာ။ (မြတ်လေးပန်းငုံ အဆင်း၊ ဆေးကြောအပ်ပြီးသော ပုလဲအဆင်း၊
 ရှေ့အဆင်း-နှင့် တူသောအဆင်းရှိသော ဓာတ်တော်တို့သည်။) အဝသိဿိ သု၊
 ကြွင်းကျန်ကုန်ပြီ။ [ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော အရိုးတော်တို့ကို “သရီရ-
 ဓာတ်တော်” ဟု ခေါ်သည်။]

သေယျထာပိ နှာမ၊ ကား။ ဇာယမာနဿ၊ သော။ သပ္ပိဿ ဝါ၊
 ထောပတ်၏သော်လည်းကောင်း။ တေလဿ ဝါ၊ ဆီ၏သော်လည်းကောင်း။
 ဆာရိကာ၊ သည်။ နေဝ ပညာယတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ပ။ အဝသိဿိ
 သု။ တေသဉ္စ ပဉ္စန္ဒိ ဒုဿယုဂသတနာ၊ ထို ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့တွင်။
 သဗ္ဗအဗ္ဘန္တရိမံ၊ အလုံးစုံသော အဝတ်စုံတို့၏ အတွင်း၌ဖြစ်သော။ [အောက်
 ဆုံးက အစုံကို ဆိုလိုသည်။] ယဉ္စ၊ အကြင် အဝတ်တစ်ခုကိုလည်းကောင်း။
 ဗာဟိရံ၊ အပ-၌ဖြစ်သော။ ယံ စ၊ အကြင် အဝတ်တစ်ခုကိုလည်းကောင်း။
 [အပေါ်ဆုံးကအစုံကို ဆိုလိုသည်။] ဒွေဝ၊ နှစ်စုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
 ဒုဿာနိ၊ တို့ကို။ နုဿိ သု၊ မီးမလောင်အပ်လျှင်။

ဘဂဝတော၊ ဧ။ သရီရေ၊ ကိံ။ ဒဗ္ဗေ စ၊ မီးလောင်အပ်ပြီးသော်။
 (တေဇောဓာတ် လောင်အပ်ပြီးသော်။) အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ၊ ဥဒ
 ကဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ပါတုဘဝိတွာ၊ ထင်ရှားစွာဖြစ်၍။ ဘဂဝ
 တော၊ ဧ။ စိတကံ၊ နံသာထင်းပုံကို။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ငြိမ်းစေပြီ။ ဥဒက
 သာလတော ပိ၊ ရေရှိသော အင်ကြင်းပင်မှလည်း။ (စိမ်းသောအင်ကြင်းပင်မှ
 လည်း။) (ဥဒကဓာရာ။) အမ္ဘန္နမိတွာ၊ ရှေးရှု ညွတ်၍။ (ရှေးရှုထွက်လာ
 ၍။) ။ပ။ နိဗ္ဗာပေသိ။ ကောသိနာရကာ မလ္လာပိ။ သဗ္ဗဂန္ဓောဒကေန၊
 အလုံးစုံသော နံသာရေဖြင့် ။ပ။ နိဗ္ဗာပေသိ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (ဓာတ်တော်တို့ကို မြို့တွင်းသို့ သွင်းပြီးရာ ထိုအခါ
 ဌ။) ။ပ။ သရီရာနိ၊ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို (ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်
 သော အရိုးတော်တို့ကို။) သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်လုံးလုံး။ သန္ဓာဂါရေ၊ လွတ်
 တော်၌။ သတ္တိပဉ္စရံ၊ လှောင်ချိုင့်နှင့်တူသော လှံအပေါင်းကို။ ဝါ၊ လှောင်
 ချိုင့်နှင့်တူသော လှံကိုင်သူလူအပေါင်းကို။ (လှံကိုင်ထားသော ယောက်ျား
 အစောင့်အရှောက်ကို။) ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ဓနုပါကာရံ၊ လေး အကာအရံ
 ကို။ (လေးကိုင်ထားသော ယောက်ျား အစောင့်အရှောက်ကို။ ပရိက္ခံပါပေ
 တွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းရံစေ၍။ နစ္စေဟိ။ပ။ ဂန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ သက္ကရိံသု၊ ကောင်းစွာ ပြုကုန်ပြီ။ ဂရံ၊ အလေးအမြတ်ကို။
 ကရိံသု၊ ပြုကုန်ပြီ။ မာနေသံ၊ မြတ်နိုးကုန်ပြီ။ ပူဇေသံ၊ ပူဇော်ကုန်ပြီ။

သရီရဓာတုဝိဘဇန

၂၃၆။ မာဂဓော၊ မဂဓ-တိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော။ ဝေဒေဟီပုတ္တော၊
 ဝေဒေဟီ-မိဖုရား၏ သားတော်ဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တု၊ အဇာတသတ်
 မည်သော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အသောသိ၊ ကြားပြီ။ (ကိံ။)ဘဂဝါ၊
 သည်။ ကုသိနာရာယံ၊ ဌ။ ပရိနိဗ္ဗုတော ကိရ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီတံ။
 ဣတိ၊ ဤသို့ကြားပြီ ။ပ။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ (အထံသို့။) ဒုတံ၊ တမန်ကို။
 ပါဟေသံ၊ စေလွှတ်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ကြံ၍ စေလွှတ်သနည်း။)ဘဂဝါ
 ပိ၊ သည်လည်း။ ခတ္တိယော၊ မင်းမျိုးမင်းနွယ်တည်း။ အဟံ ပိ ခတ္တိယော။
 အဟံ ပိ။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သရီရာနံ၊ တို့၏။ ဘာဂံ၊ အဖို့ကို။ အရဟာ
 မိ၊ ရထိုက်၏။ပ။ သရီရာနံ၊ တို့၏။ ထူပံ စ၊ ပုထိုးတော်ကိုလည်းကောင်း။
 မဟံ စ၊ ပူဇော်ပွဲကိုလည်းကောင်း။ ကရိဿာမိ၊ ပြုမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြံ၍ စေလွှတ်ပြီ။ [တမန် လွှတ်ရုံသာ မဟုတ်၊ အသာတကြည်တောင်း၍

မပေးလျှင် လုယူဖို့ရန် စစ်တပ်ဖြင့် ထွက်လာသည်-ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သည်။
နောက်နောက်မင်းများ၌လည်း နည်းတူသိပါ။]

ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလီ-မြို့၌ နေကုန်သော။ လိစ္ဆဝီ၊ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့
သည်။ပ။ ကပိလဝတ္ထုဝါသီ၊ ကပိလဝတ္ထုမြို့၌ နေကုန်သော။ သကျာ၊
သာကီဝင်မင်းတို့သည်။ပ။ ဘဂဝါ၊ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ ဉာတိ သေဋ္ဌော၊
အမြတ်ဆုံးသော ဆွေတော်မျိုးတော်တည်း။ပ။ အလ္လကပ္ပကာ၊ အလ္လကပ္ပ-
တိုင်း၌ နေကုန်သော။ ဗုလယော၊ ဗုလိမင်းတို့သည်။ပ။ ရာမဂါမကာ၊
ရာမ-ရွာ၌ နေကုန်သော။ ကောဠိယာ၊ ကောဠိယ-မင်းတို့သည်။ပ။ ဝေဠု
ဒီပကော၊ ဝေဠုဒီပ-တိုင်း၌နေသော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏ-သည်။ပ။ ပါ
ဝေယျကာ၊ ပါဝါ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လော၊ မလ္လ-မင်းတို့သည်။ပ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ တမန်လွှတ်၍ ပြောအပ်သော်။ ကောသိနာရကာ၊
ကုသိန္နာရုံ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လော၊ တို့သည်။ တေ သဗေ၊ ထိုမင်း
အပေါင်းတို့ကို။ (တေ) ဂဏော၊ ထို ဂိုဏ်းအပေါင်းတို့ကို။ (ထို အဖွဲ့အစည်း
တို့ကို။) တေ ဒဝေါစုံ။ (ကို။) ဘဂဝါ အမှောက်။ ဂါမခေတ္တော၊ ဂါမ-
ခေတ်၌။ (ရွာအပိုင်းအခြား၌။) ပရိနိဗ္ဗုတော။ပ။ ဘာဂံ။ န ဒဿာမ၊
မပေးနိုင်ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ။

၂၃၇။ ဧဝံ ဝုတ္တော။ ဒေါဏော၊ ဒေါဏ-မည်သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်
။ပ။ အဝေါစ။

ဂါထာအနက်။(၁)။ ဘောဇ္ဇော၊ အို မင်းအပေါင်းတို့။ မမ၊
အကျွန်ုပ်၏။ ဧကဝါစံ၊ တခွန်းသော စကားကို။ (စကားတခွန်း
ကို။) သုဏန္တု၊ နားစိုက်ကြပါကုန်။ အမှောက်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏။ ဗုဒ္ဓော၊
သည်။ ခန္တိဝါဒေါ၊ ခန္တိဝါဒ-ရှိသည်။ (သည်းခံခြင်းကို အကောင်း
ဆုံးဟု ပြောဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။) အဟု၊ ဖြစ်ပါပြီ။ ဥတ္တမ
ပုဂ္ဂလဿ၊ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရဘာဂေ၊
ဓာတ်တော် အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အယံ သမ္ပဟာရော၊
ဤသို့ လက်နက်တို့ဖြင့် ပြင်းစွာ ပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။ သာဓု၊
ကောင်းသည်။ န ဟိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာပါ။

(၂) ဘောဇ္ဇော၊ အို မင်းအများတို့။ တုမေ၊ သဟိတာ၊
တကွဖြစ်ကုန်သည်။ (မကဲ့မပြား တသားတည်း ဖြစ်ကုန်သည်။)
သမဂ္ဂါ၊ ကိုယ် နှုတ်-အားဖြင့် ညီညွတ်ကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနာ၊
စိတ်အားဖြင့်လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။ (ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါ

မဟာဝါ-(ဒ) ၃၁ (က)

ကုန်လော့။ ဘဂဝတော၊ ငါ။) သရီရာနိ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်တို့
 ကို။ အဋ္ဌဘာဂေါ၊ ရှစ်ဖို့ ရှစ်စုတို့ကို။ ကရာမ၊ ပြုကြပါကုန်စို့။
 ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ထူပါ၊ ပုထိုးတော်တို့သည်။ ဝိတ္တာ
 ရိကာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ပြန်ကျယ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊
 ဖြစ်ကြပါစေကုန်။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။
 စက္ခုမတော၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြာသော စက္ခုရှိ
 တော်မူသော ဘုရားရှင်၏ (အပေါ်၌။) ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုပါကုန်
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

၂၃၈။ ပြာဟ္မဏ၊ ဆရာပုဏ္ဏား။ တေနဟိ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ (တနည်း) တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ (ဒီလိုဆိုလျှင်။) ဟုညေဝ၊ အသင် ဆရာပုဏ္ဏား
 သည်သာ။ ဘဂဝတော သရီရာနိ။ အဋ္ဌဓာ၊ ရှစ်ဖို့ရှစ်စု အားဖြင့်။ သမံ၊
 အညီအမျှ။ သုဝိဘတ္တိ၊ ကောင်းစွာဝေဖန်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။
 ဝိဘဇာဟိ၊ ဝေဖန်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ။ (တောင်းပန်ကုန်ပြီ။)
 ။ပ။ အဝေါစ။ (ကိ။) ဘောန္တော၊ အို မင်းအများတို့။ မေ၊ ကျွန်ုပ်အား။
 ဣမံ တုမ္မံ၊ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော ဤ ဓာတ်တော်ချင့်ခွက်ကို။ (ဓာတ်တော်ချင့်
 ကြောင်း ဤ ရွှေစလယ်တောင်းကို။) ဒဒန္တု၊ ပေးကြပါကုန်။ အဟံပိ၊ သည်
 လည်း။ တုမ္မဿ၊ ၏။ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပါမည်။ ဣတိ၊ ပြီ။ပ။
 အဒံသု။ [ရှေးနိဿယ၌ “တုမ္မံ၊ ဓာတ်တော်ချင့်သောအိုး” ဟု ပေး၏။]

ပိပ္ပလိဝနိယာ၊ ပိပ္ပလိ-တော၌ နေကုန်သော။ မောရိယာ၊ မောရိယ-
 မင်းတို့သည်။ပ။ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်
 အပ်ပြီးပါကုန်ပြီ။ ဣတော၊ ဤ မီးသဂြိုဟ်ရာ အရပ်မှ။ အင်္ဂါရံ၊ မီးသွေး
 ကို။ ဟရထ၊ ဆောင်ယူကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ဟရိံသု။

ဓာတုထူပပူဇာ

၂၃၉။ အက ခေါ၊ ၌။ (ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)
 [အဋ္ဌကထာအလို “အက ခေါ၊ ဓာတ်တော်တို့ကိုဆောင်ယူပြီးရာ ထိုအခါ
 ၌” ဟု ဆိုပါ။] ။ပ။ ရာဇဂပေ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ပ။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။
 ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလီ-မြို့၌။ပ။ အကံသု၊ ပြုကုန်ပြီ။ပ။ ကပိလဝတ္ထုသိံ၊
 ကပိလဝတ်-မြို့၌ ။ပ။ အလ္လကပေ၊ အလ္လကပူ-တိုင်း၌ ။ပ။ ရာမဂါမေ၊
 ရာမ-ရွာ၌။ပ။ ဝေဠုဒီပေ၊ ဝေဠုဒီပ-တိုင်း၌။ပ။ ပါဝါယံ၊ ပါဝါ-မြို့၌။ပ။
 ကုသိနာရာယံ၊ ကုသိနာရုံ-မြို့၌။ပ။ ပိပ္ပလိဝနေ၊ ပိပ္ပလိ-တော၌။ပ။ ဣတိ၊

ဤသို့လျှင်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ဆူတို့သည်။ (စေတီ-ရှစ်ဆူတို့သည်။) သရီရထူပေါ၊ ဓာတ်တော် ဌာပနာရာ ပုထိုးတို့တည်း။ နဝမော၊ ကိုးခုမြောက် စေတီ သည်။ တုမ္မထူပေါ၊ ဓာတ်တော်ချင့်ခွက်ကို ဌာပနာရာ စေတီတည်း။ ဒသ-မော၊ သည်။ အင်္ဂါရထူပေါ၊ မီးသွေးတော်တို့ကို ဌာပနာရာ စေတီတည်း။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤဓာတ်တော်တို့ကို ဝေ ဖန်ခြင်း၊ ဆယ်ဆူသော ပုထိုးတို့ကို ပြုခြင်းသည်။ ဘူတပဗ္ဗံ၊ ဇမ္ဗုဒိပ်၌ ရှေးက ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့ 'ဆိုကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သုတံ၊ နာယုမုတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။) ဧဝံ မေ သုတံ-မှ သုတံ-သို့ပြန်လှည့်သည်။]

၂၄၀။ ဂါထာအနက်။ (၁)။ စက္ခုမတော၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တ-နှင့် ဒိဗ္ဗ ပညာငါးဖြာသောစက္ခု ရှိတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရံ၊ သရီ ရ-ဓာတ်တော်သည်။ အဋ္ဌ ဒေါဏံ၊ ရှစ်ဒေါဏရှိ၏။ (ရှစ်စိတ်ရှိ၏။) သတ္တဒေါဏံ၊ ခုနစ်ဒေါဏ-ရှိသော ဓာတ်တော်ကို။ (ခုနစ်စိတ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဓာတ်တော်ကို။) ဇမ္ဗုဒိပေ၊ ဇမ္ဗုဒိပ်၌။ (အိန္ဒိယ-နိုင်ငံ၌။) မဟေန္တိ၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ပုရိသဝရုတ္တမဿ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ (အသာအလွန်မရှိသော ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား၏။) ဧကံ .စ ဒေါဏံ၊ တစ်ဒေါဏ-ရှိသော ဓာတ်တော်ကို ကား။ ရာမဂါမေ၊ ရာမ-ရွာ၌။ နာဂရာဇာ၊ နဂါးမင်းသည်။ မဟေတိ၊ ပူဇော်၏။

(၂)။ ဧကော၊ တဆူသော။ [ဟိ-သည် အနက်မရှိ။] ဒါဌာ၊ စွယ်တော်ကို။ တိဒိဝေဟိ၊ တာဝတိံသာ-နတ်တို့သည်။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်ပြီ။ ဧကော ပန၊ တဆူသော စွယ်တော်ကိုကား။ ဂန္ဓာရ ပုရေ၊ ဂန္ဓာရ-ပြည်၌။ [ယခုအခါ “တရုတ်ပြည်”ဟု အသိအမှတ် ပြုကြ၏။] မဟိယတိ၊ ပူဇော်အပ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဧကံ၊ တဆူ သော စွယ်တော်ကို။ ကာလိဂ်ရညော၊ ကာလိဂ်-မင်း၏။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ (မဟေတိ၊ ပူဇော်၏။) ဧကံ ပန၊ တဆူသော စွယ်တော်ကို ကား။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ မဟေတိ၊ ၏။

(၃)။ တဿေဝ၊ ထိုဓာတ်တော် စွယ်တော်၏ဘင်။ တေဇေန၊ တန်ခိုးကြောင့်။ ဝသုန္ဓရာ၊ မြတ်သောဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ဆောင် နှုသော။ အယံ မဟိ၊ ဤမြေကြီးကို။ အာယာဂသေဋ္ဌေဟိ၊ မြတ်

သော မာဟ်ပေတ်ပျံကို ပျံသေစွာ ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အလင်္ကာတ၊
ကန်ဆာဆင်အပ်ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ စက္ခုမတော၊ ၏။ ဣမံ
သရီရံ၊ ဤ သရီရ-ဓာတ်တော်ကို။ သက္ကတ သက္ကတေဟိ၊ ကောင်း
စွာပြုအပ် ပူဇော်အပ်သူတို့က ကောင်းစွာပြုအပ် ပူဇော်အပ်သူတို့
သည်။ သုသက္ကတံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ် ပူဇော်အပ်ပြီ။

(၄)။ ယော၊ အကြင် ဓာတ်တော်အပေါင်းကို။ ဒေဝိန္ဒ နာဂိန္ဒ
နရိန္ဒ ပူဇိတော၊ နတ်မင်း နဂါးမင်း လူမင်း-တို့သည် ပူဇော်အပ်ပြီ။
မနုဿိန္ဒသေဠေဟိ၊ လူမင်းတို့ထက်မြတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
တထေဝ၊ ထို့ အတူပင်။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်ပြီ။ (တံ၊ ထိုဓာတ်တော်
အပေါင်းကို။) လဘိတော၊ ရ၍။ (ရလျှင်။) တုမေ၊ သင်တို့သည်။
ပဉ္စလိကာ၊ ချီအပ်သော လက်အုပ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လက်
အုပ်ချီကုန်လျက်။ ဝန္ဒုထ၊ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ရှိခိုးလိုက်ကြကုန်လော့။
ဗုဒ္ဓေါ၊ သုံးလူ ထွတ်တင် ဘုရားရှင်ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကပ္ပသတေ
ဟိ၊ ရာပေါင်းများစွာ ကမ္ဘာတို့ဖြင့်သော်မှလည်း။ ဒုလ္လဘော၊
ခဲယဉ်းစွာ ရအပ်၏။ ဝါ၊ ရနိုင်ခဲ၏။

(၅)။ စတ္တာလီသ သမာ၊ အတိအကျ လေးဆယ်ကုန်သော။
ဒန္တာ၊ သွားတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့ ဥသ္မံ
အလုံးစုံအားဖြင့်။ ကေသာ၊ ဆံတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ လောမာစ၊
မွှေးညင်းတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဧကေကံ၊ တချောင်းစီ တပင်စီ။
စက္ကဝါဠပရမ္မရာ၊ စကြဝဠာ-အဆက်ဆက်တိုင်အောင်။ ဒေဝါ၊
နတ်တို့သည်။ ဟရိံသု၊ ကောင်းစွာဆောင်ယူ ပူဇော်ကြကုန်ပြီ။
ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

တတိယံ၊ သုံးသုတ်မြောက်ဖြစ်သော။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အမှာ။ ။ အဋ္ဌဒေါဏာ-စသော ဤ ဂါထာတို့ကို သီဟိုဠ်ကျန်းသား
ထေရ်တို့ ထည့်ထားအပ်သည်။

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
အကျင့်မပါလျှင် စာကြိုးစားသော်လည်း ဝီရိယရှိရာမရောက် ၉၃
အသာဝိနော ၂၅၂
အဇာတသက်မင်းနှင့် တိုင်ပင်၍ ဓာတ်တော်သိမ်းဆည်း ၃၁၃
အဇ္ဈတ္တကသိုဏ်းသည် ဗာဟိရကသိုဏ်း နိမိတ်လောက်မစင်ကြယ် ၁၄၉
အဋ္ဌကလိကာနံ ၁၂
အတန္တိဗဒ္ဒါ ၂၂၆
အတ္တနောမတိ ၁၇၃
အဒ္ဓယေန ၂၃၁
အဓိဂမသဒ္ဒါ ၄၄
အဓိဋ္ဌိတာ ၁၂၁
အန္တကော, နမူစိ ၁၂၆
အနန္တနယမဟာပဋ္ဌာန ၂၅၅
အနယဗျသနံ ၃
အနုတ္တရံ။ပ။လောကဿ ၃၇၃
အနုဓမ္မစရဏသီလာ ၁၂၆
အနုပါရိသေသံ သန္ဓာယ ၂၆၅
အနုမောဒိတာ ၃၆၀
အနုလောမကပ္ပိယံ ၁၇၃
အနေဇံ ၂၆၅
အပညတ္တံ ပညပေန္တိ ၉
အပညတ္တိဘာဝုပဂမော ၂၆၇
အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ ၅၄
အပ္ပဋ္ဌိပဂုလော ၂၆၄
အပ္ပမာဒေနသမ္မာဒေထ ၂၆၀
အပရိဟာနိယေ ၂၆

		စာမျက်နှာ
အက္ခရာစဉ်		
အမ္ပပါလိဂဏိကာ	---	၃၇၇
အဗျာဗဇ္ဈော	---	၂၃၁
အဘိဏ္ဍသန္နိပါတ်, သန္နိပါတ်ဗဟုလ	---	၅
အဘိနန္ဒိတော, အနုမောဒိတော	---	၂၁
အဘိဘဝိတော သမာပဇ္ဇတိ	...	၁၅၀
အဘိဘာယတနံ	---	၁၄၇
အရိယာယတနံ	---	၇၈
အရိပ်နိမိတ်ပြုတော်မူရာမြို့များ	...	၁၅၇
အရိုးဆက်ပုံအမျိုးမျိုး	...	၁၅၉
အလံ	...	၂၄၆
အဝလောကေထ	...	၉၂
အဝိနိပါတဓမ္မော	...	၈၇
အဝိဟညမာနော	...	၉၇
အဝေစ္စပသာဒ	---	၈၉, ၃၇၁
အသလ္လိနေန	---	၂၆၆
အသ္မာထ	---	၂၄၀
အသောကမင်း	...	၃၁၉
အဟတေန	...	၂၂၇
အာဂမနိယသဒ္ဓါ	...	၄၄
အာစရိယမုဋ္ဌိ	---	၁၀၀, ၃၈၇
အာစရိယဝါဒေါ	...	၁၇၃
အာနန္ဒာထေရ်ကို ဖူးမြင်ဖို့ရာလာကြ	...	၂၃၄
အာနန္ဒာထေရ်၏ဂုဏ်	...	၂၃၁
အာဗာဓော	---	၉၆
အာမန္တယာဇိ ဝေါ	...	၄၁၈
အာယာမ	...	၆၉
အာယုသင်္ခါရ-လွတ်ပြီး ဥဒါန်းကျူး	...	၁၃၂
အာဠာရရသေ့	---	၁၈၁
အာဝဋ္ဌန္တိ, ဝိဝဋ္ဌန္တိ	...	၂၁၇
အာဝီရဟော	...	၅၂
အိပ်ခြင်းလေးမျိုး	---	၁၉၈

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

၄၀၇

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ဣတိသီလံ	၉၀
ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ	၂၃၇
ဥဇုံကရိဿာမိ	၂၂
ဥဒေနစေတိယံ	၁၂၃
ဥပနေထ	၉၂
ဥပဝတ္တနံ	၁၉၃
ဥပဝတ္တနေ	၁၀၇
ဥပဝါဏထေရိ	၂၁၃
ဥပသင်္ကမိတာ	၄၀၀
ဥဠုမ, ကုလံ	၀၂
ဧဝံ ဘန္တေ	၃၀၂
ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ	၄၄
ဩက္ကဿ, ပသယု	၁၄
ဩကိရန္တိ စသည်	၂၀၂
ဩဇံ ပက္ခိပိသု	၁၇၀
ဩတ္တပ္ပိ	၄၅
ဩရက္ခာဂိယ	၀၄, ၃၆၆
ဩလိယမာနကော	၃၀
ကတပုညော	၂၃၁
ကပလ္လကပူဝ	၁၃၉
ကပ္ပံ-နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်	၁၂၁
ကလာပဂုံ	၂၄၄
ကာဠကဏ္ဍိ-သတ္တဝါ	၀၀
ကုလပရိဝတ္တသော	၂၄၂
ကုလိတ္ထိယော-စသည်	၁၄
ကုဿိနာရုံမြို့၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရပုံ	၁၉၆
ကောဠိဂါမ	၀၃
ကောဠဂုံ	၂၄၄
ခလဂုံ	၂၄၄
ခလဘဏ္ဍဂုံ	၂၄၄
ခုဒ္ဒကနဂရကေ	၂၃၇, ၄၅၀

		စာမျက်နှာ
အက္ခရာစဉ်		
ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကကို မကျင့်ခြင်း၌ အပြစ်	၂၅၈
ဂိဇ္ဈကုဋေ	၂
ဂေါစရာယ ပက္ခမတိ	၁၉၉
ငလျင်လှုပ်ခြင်းအကြောင်းများ	၁၄၀
စကြာမင်းစေတီထိုက်ပုံ	၂၈၈
စကြာမင်း၏ဂုဏ်	၂၃၆
စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓ	၂၉၅
စန္ဒသဟဿံ။ပ။ကထယိသာမံ	၂၆
စိတကံ	၂၈၈
ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇက	၂၄၃
ဆလ္လိံ ဥဋ္ဌာပေတွာ	၁၆၈
ဆင်ဆယ်မျိုး	၁၉၄
ဆွမ်းနှစ်မျိုးအကျိုးတူ	၁၈၉
ဇိဝိတသင်္ခါရော	၉၇
ဈာနသမနန္တရံ	၂၆၃
ဉာဏုတ္တရိယတာယ	၁၄၈
ဉာဏုတ္တရိကော ပုဂ္ဂလော	၁၅၈
ဉာယဿ ဓမ္မဿ	၂၄၉
တ(တစ်)အမ္မဏ	၂၃၈
တနုသီတလသလိကာ	၁၈၀
တမတဂ္ဂေ ၁၀၄,	၃၉၁
တာဋ္ဌာဝစရံ	၂၆၉
တေပိဋကဝသေန	၁၂၇
တေသံ(ဥဘယပဒါပေက္ခ)	၁၄၅
တောဝကျောင်းနေခြင်းအကျိုး	၃၆
ထပနိယော	၁၇၂
ထေရာ	၃၃
ဒုတ္တိဏ	၆၈
ဒေဝဒုန္နုဘိယော	၁၂၃
ဒေသံတော ပညတ္တော	၂၅၂
ဒေါယာရောပနတ္ထံ	၁၅၇

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ဓမ္မဓရာ	၁၂၀
ဓမ္မန္တယော	---	၃၄၇
ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နာ	၁၂၀
ဓမ္မာဒါသ	၃၇၀
ဓမ္မိကာရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ	၁၆
ဓာတုကောပေန-စသည်	၁၄၆
ဓာတုနံ အန္တရာယံ ဒိသ္မာ	၃၁၃
ဓာတ်တော်ကိုစောင့်ရှောက်ပုံ	၂၉၆
ဓာတ်တော်များကြွင်းကျန်ပုံ	---	၂၉၂
ဓူမကာလိကံ	၃၂
န ဘဿာရာမာ	---	၄၁
နာဂါပလောကိတံ	၁၆၁
နာနာဘာဝေ-စသည်	၁၅၀
နိစ္စရန္တိသု	၁၀၂
နိပစ္စကာရံ	၁၃
နိမိတ္တံ၊ ဩဘာသ အထူး	၁၂၇
နိယတော	၁၇
နိယျာတိ	၆၇
နတ်မင်းကြီး ၄-ယောက် အရံစောင့်နှင့်တူ	၁၁၅
ပညတ္တံ သမုစ္ဆန္တိ	၉
ပဋိပစ္ဆာဗျာကရဏယော	၁၇၁
ပဏ္ဍိတဇာတိယော	၃၅၀
ပဒက္ခိဏံ	၃၅၀
ပဒဗျဉ္ဇနာနိ	၁၆၄
ပဒေသာဝတ္တိ	၂၅၀
ပရပ္ပဝါဒါ	၂၀၄
ပရိစရဏမတ္တမေဝ	၃၁၄
ပရိနိဗ္ဗာန် စံကြောင်းကြား၍ အဇာတသတ်မင်း သောကဖြစ်	၂၉၀
ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး အရေအဆင်းကြည်လင်	၁၀၆
ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး သမာပတ် ဝင်စား	၂၆၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ပရိနိဗ္ဗာနစုတိ နိဗ္ဗာန်အာရုံမပြု	၂၆၅
ပရိနိဗ္ဗာနပရိကမ္ပံ	၂၆၁
ပဝတ္တမံသ	၁၇၇
ပသာဒသဒ္ဓါ	၄၄
ပဟိတတ္တာ	၂၂၆
ပါဠိကင်္ဂါ	၃၃၀
ပါဏိတာဠ-သဒ္ဓေါ	၂၄၀
ပါပိမာ, ကဏှော	၁၂၆
ပိယာယန္တိ	၁၃
ပိလဝန္တိ	၁၃၉
ပိသာဏ သဒိသာ (ရုက္ခစိုးနတ်) တစ္ဆေမြေဘုတ်	၂၀၅
ပုဋ္ဌဘေဒနံ	၇၉
ပုထုကံ (မုန့်ဆန်း)	၂၄၄
ပုထုဘူတံ	၁၃၀
ပုဗ္ဗဏှသမယံ	၈၁
ပုတိဂန္ဓေန	၁၃၈
ပေါနောဘဝိကာ	၃၅
ပေါသာဝနိကံ	၁၁၇
ပြဿနာ လေးမျိုး	၁၇၀
ဖဿ ၇-ပါး	၂၅၄
ဖောဠေသံ	၃၈၀
ဗလဘေရိ	၂၅
ဗဟုလိကတာ	၁၂၃
ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမ (ဝိဂ္ဂဟ)	၁၄၄
ဗီဇဂံ	၂၄၃
ဗောဓိ	၁၅၆
ဗြဟ္မစာရယော	၃၅၉
ဘတ္တဝဇ္ဇိတကံ	၁၅၁
ဘန္ဓေ, အာယသ္မာ အသုံး	၂၅၆
ဘာဝိတာ	၁၂၃
ဘိယျော ဘိညတရော	၃၄၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ဘိသနကော	၁၃၁
ဘုရားရှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး	၁၅၀
ဘုရားကို အကျင့်ဖြင့်ပူဇော်မှ ပူဇော်ရာရောက်	၁၅၀
ဘုဿဂါရေ	၁၃၀
မနောဘာဝနီယေ	၂၂၀
မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ	၂၇၄
မဟန္တံ ကောလာဟလံ	၂၄၁
မဟာကဿပအား ပေးအပ်သော သြဝါဒ ၃-မျိုး	၅၀၆
မဟာကဿပ ရုပ်ကလာပ်တော် ရှိခိုး	၂၀၉
မဟာပဒေသေ	၁၆၂
မဟာပဒေသ ၄-ပါးပြား	၁၆၃
မဟာသိဝထေရ် ဝါဒထက် အဋ္ဌကထာဝါဒကောင်း	၁၂၃
မဟာလတာ တန်ဆာဖြင့်ပူဇော်	၂၇၂
မဟိဒ္ဓိက မဟာနုဘာဝ	၁၃၆
မာတုဂါမဉ္ဇိ ကျင့်ဖွယ်	၂၂၃
မာရော	၁၂၆
မာရဏန္တိကာ	၉၆
မီးသင်္ဂြိုဟ်ဖို့ တိုင်ပင်ခြင်း	၂၇၀
မူလေနဋ္ဌေ	၂၀၅
မေဓာဝီ	၂၃၄
မိုးကြိုး ၉-မျိုး	၁၀၂
မြတ်စွာဘုရားက အာနန္ဒာအား လှူခိုင်း	၁၀၅
မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်	၁၉၅
ယထာဘိရန္တံ	၆၉
ယာဝ သန္ဓ်သမလသင်္ကဋ္ဌိရာ	၂၇၁
ယုတ္တယာနံ ဝိယ	၁၂၃
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ ဆင်ခြင်မှသိ	၂၇၆
ရူပနိမိတ္တာဒိနံ	၁၀၂
ရှေးခေတ်ရဟန်းများ ဝါဝင်ဝါကျွတ်စည်းဝေး	၂၁၉
ရိုရိုသေသေ မဆည်းကပ်လျှင် သြဝါဒမပေးကြ	၃၃
လာယနဂ္ဂံ	၂၄၄

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
လောကီယာနံ ဝေဒနာနံ	၁၀၃
ဂဇိဂဏကိယာနိ	၁၅
ဝဇ္ဇိ	၃၂၇
ဝဇ္ဇိ (လစာ)	၁၀
ဂတ္ထုဝိယ ကတာ	၁၂၁
ဝရုဏနှင့်ဝရုဏနတ်	၂၀၄
ဝဿာဝါသိက (ဝါဆိုသင်္ကန်း မဟုတ်)	၅၁
ဝိနယော ကာရဏံ	၁၆၆
ဝိပလ္လာသ (၁၂) ပါး	၁၂၃
ဝိပလ္လာသ မပယ်နိုင်လျှင် မာရ်နတ် နှောင့်ယှက်နိုင်	၁၂၄
ဝိဟတေန	၂၂၇
ဝိတရာဂါတိ ပဟိနဒေဝါမနဿာ	၂၁၀
ဝေဠုမိဿကေန	၁၀၂
ဝေဒနာကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်း	၉၆
သံဂါယနာတင်ဖို့ အကြံဖြစ်	၂၇၇
သင်္က အာစရိယကံ	၁၂၉
သင်္ခါရာနံ ဝုပသမော	၂၆၅
သဇ္ဈယကရဏံ	၃၀
သညာတေ	၀၁, ၃၅၉
သတိကောင်းကြပုံ	၄၇
သန္ဓေတော (သန္ဓေတော)	၉၉
သပ္ပာဋိဟာရိယံ	...	၁၂၉
သဗ္ဗတ္ထကဗဟုဿုတ	၄၆
သဗ္ဗပါလိဖူလံ	၂၀၆
သဗ္ဗသန္ဓရိ	၇၁
သဗ္ဗံ တမယောဂံ ဆိန္ဒိတော	...	၁၀၄
သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ	—	၂၆၇
သမ္မောဓိပရာယန	—	၀၀
သမနန္တရ-ဝီထိများ	၂၆၃
သမသမဖလာ	၁၀၉
သမ္မသဒ္ဓေါ	၂၃၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
သမာပတ်ဝင်စားပြီးမှ ဆွမ်းခံ	၂၇၆
သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ	၆၆
သမ္မဟနတုသည် ဝိကပ္ပစကား	၂၅၇
သရီရဘာဂေ	၃၀၆
သဟဿဿေဝ (ဝိစ္ဆာဉ္စိ သော-ပစ္စည်း)	၇၆
သဟာယကာ	၄၃
သာခါနဂရကေ	၂၃၇
သာရဏီယ-ဝတ်	၅၆
သာရဘူတံ ။ပ။ န သိက္ခာပေဋ္ဌိ	၃၄
သာရိပုတ္တရာထေရ်၏ မယ်တော် သောတာပန်တည်	၁၁၇
သာရိပုတ္တရာထေရ် ပရိဗ္ဗာန် စံခန်း	၁၀၅
သာရိပုတ္တရာထေရ် ဘုရားကို ပထမဖူး	၁၁၀
သီလမရှိသူ တွေဝေ၍သေရ	၇၄
သီလနှင့်မပျိုး	၂၀၁
သီလပရိဘာဝိတော	၃၄၃
သုကံဗလိဒဏ္ဍ	၉
သုတ္တဓရာနံ	၁၁
သုတ္တ, သုတ္တာနုလောမ စသည်	၁၆၉
သုတ္တေ	၁၆၈
သုကာရမဒ္ဒဝ-နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်	၁၇၅
သောဠသ နာဠိယော	၃၀၈
ဟကစ္စိကံ ဝိယ	၄၃၇
ဟိရိမနာ	၄၃

တောင်မြို့ ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသပြုစုတော်မူခဲ့သော
ကျမ်းစာများ

(က) သဒ္ဒါကျမ်းများ

- ၁။ အခြေပြုသဒ္ဒါ
- ၂။ အခြေပြုနာမ်ဂိုဏ်း
- ၃။ မူလတန်းပါဠိသိက္ခာနှင့် သဒ္ဒါအကျဉ်း
- ၄-၅။ ကစွည်းဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒ)
- ၆-၇။ ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒ)
- ၈။ သဒ္ဒတ္တဘေဒစိန္တာဘာသာဋီကာ
- ၉။ ကစွာယနုသာရဘာသာဋီကာ
- ၁၀။ အလင်္ကာဘာသာဋီကာ
- ၁၁။ ကကာသလ္လပသိက္ခာ

(ခ) ဝိနည်းဆိုင်ရာကျမ်းစာများ

- ၁၂။ ရုပ်ပုံရှင်ကျင့်ဝတ်
- ၁၃။ ဘုရားဥပဒေကော်ကြီး
- ၁၄။ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ
- ၁၅။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဘာသာဋီကာ
- ၁၆-၁၇။ ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒ)
- ၁၈-၂၁။ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒ) (တ) (စ)
- ၂၂။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ
- ၂၃။ မဟာဝါဘာသာဋီကာ
- ၂၄။ စူဠဝါဘာသာဋီကာ
- ၂၅။ ပရိဝါဘာသာဋီကာ

(ဂ) အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာကျမ်းစာများ

- ၂၆။ အခြေပြုသင်္ဂြိုဟ်
- ၂၇။ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ

- ၂၀။ ဝီထိနှင့်သုံးချက်စု
- ၂၉။ ဋီကာကျော်နိဿယ
- ၃၀-၃၃။ အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု) (တ) (စ)
- ၃၄-၃၆။ သမ္မောဟဝိနောဒနီဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု) (တ)
- ၃၇-၄၂။ ပဉ္စပကရဏဘာသာဋီကာနှင့်
မူလဋီကာနိဿယ (ပ) (ဒု) (တ) (စ) (ပဉ်) (ဆ)

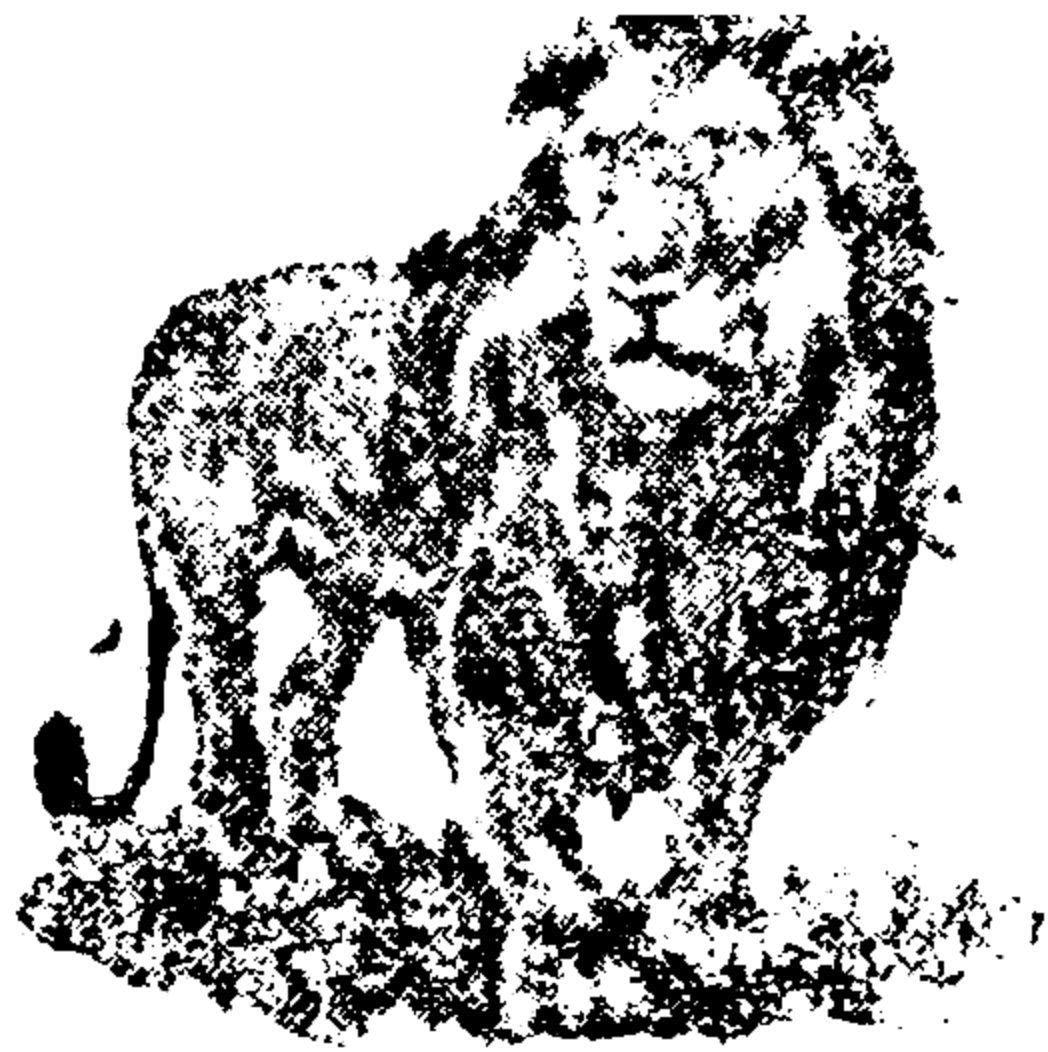
(ဃ) သုတ္တန်ဆိုင်ရာကျမ်းစာများ

- ၄၃-၄၆။ သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု) (တ) (စ)
- ၄၇-၄၉။ (သုတ်) မဟာဝါဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု) (တ)
- ၅၀။ အဋ္ဌကထာအခြေပြု

(င) ပကိဏ္ဍကကျမ်းစာများ

- ၅၁။ ရတနာဂုဏ်ရည်
- ၅၂။ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ
- ၅၃။ အနာဂတ်သာသနာ
- ၅၄။ ဘာသာသွေး
- ၅၅။ ဘာသာရေးပြဿနာများနှင့် စစ်တပ်တရားတော်
- ၅၆။ ဗြဟ္မဇာလသုတ် မြန်မာပြန်
- ၅၇။ သာမညဖလသုတ် မြန်မာပြန်
- ၅၈။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ
- ၅၉။ သာသနာရေး လျှောက်ထားချက်
- ၆၀။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ပခုက္ကူဆရာတော်မိန့်ခွန်း
- ၆၁။ ပဌမပြန်စာမေးပွဲ ပြုပြင်ရေးအစီရင်ခံစာ
- ၆၂။ ကျောင်းတိုက်များအတွက် ဂေါပက-စာတမ်း
- ၆၃။ သရဏဂုံ စိစစ်ချက်
- ၆၄။ အခြေပြုမင်္ဂလာသုတ်
- ၆၅။ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်္ခန်းစာ
- ၆၆။ ဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ

- ၆၇။ ရုပ်စုံဗုဒ္ဓသာသနာဝင်
- ၆၈။ လူ့ချမ်းသာ
- ၆၉။ ပဗ္ဗဇိတဒုလ္လဘ
- ၇၀။ နောက်ဆုံးဆယ်လမြတ်ဗုဒ္ဓ
- ၇၁။ တဘဝသံသရာ
- ၇၂။ အခြေပြုပဋ္ဌာန်းတရားတော်
- ၇၃။ ဓမ္မစကြာတရားတော်
- ၇၄။ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ-၏ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ပြီး ကျမ်းစာများ

၁။ ရတနာဂုဏ်ရည် (အထူး)	၁၃-ကျပ်
၂။ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ	၁၂-။
၃။ အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်း (အထူးထုတ်) ကတ်ထူ	၂၁-။
၄။ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ (အနာဂတ်သာသနာအတွက်)	၁၅-။
၅။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဂနာ ၃-အုပ်တွဲ	၁၅-။
၆။ ရုပ်ပုံရွှင်ကျင့်ဝတ်	၈-။
၇။ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ	၁၈-။
၈။ စမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်	၁၈-။
၉။ အဋ္ဌကထာအခြေပြု	၁၈-။
၁၀။ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ	၄၀-။
၁၁။ ဘာသာသွေးနှံ့ ဘာသာရေးပြဿနာများ စစ်တပ်တရားတော်	၁၀
၁၂။ ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ	၂၇-။
၁၃။ အခြေပြု ပဋ္ဌာန်းကဏ္ဍတော်	၂၅-။
၁၄။ ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး	၃၀-။
၁၅။ ကထာသလ္လပ	၅-။
၁၆။ နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ	၈-။
၁၇။ အခြေပြုသဒ္ဓါ	၁၈- ၂၀
၁၈။ သုတ်မဟာဝါဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒ)	၃၀-။
၁၉။ ဗုဒ္ဓဝင် အမေးအဖြေ	၆-။
၂၀။ ယမိုက်ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ	၂၅-။
၂၁။ သူတော်ကောင်းလက္ခဏာ	၁/၅၀၀
၂၂။ ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ (ပ)	!
၂၃။ ပဋ္ဌာနအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ	!
၂၄။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဘာသာဋီကာ	
၂၅။ အခြေပြုသင်္ဂြိုဟ်	
၂၆။ တဘဝသရ	
၂၇။ ဓာတုကထာနှင့် ပုဂ္ဂလပညတ် အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာ ပါဠိတော်နိဿယ	
၂၈။ ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒ)	
၂၉။ ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ (ဒ)	
၃၀။ မြောင်းမြဆရာတော်	

၄၈/-

၃၈/-